Elizabeth Gaskell

ÉDESEK ÉS MOSTOHÁK

ELSŐ FEJEZET
Egy ünnepnap hajnalán

Kezdjük hát a jól bevált mesebeli fordulattal. Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy ország, az országban egy tartomány, a tartományban egy város, a városban egy ház, a házban egy szoba, a szobában egy ágy, ebben az ágyban feküdt egy kisleány. A lányka nem aludt épp ellenkezőleg, nagyon is szeretett volna fölkelni, de a szomszéd szobában lévő, ágyából láthatatlan hatalom miatt ezt bizony nem merte megtenni. A hatalom neve Betty volt, az ő álmát nem volt ajánlatos megzavarni hat óráig, amikor is „óramű pontossággal" magától felébredt, és a házból azonnal elillant a nyugalom. Kora reggel volt, de június lévén a szobát megtöltötte a napfény és a meleg.

A komódon, szemben a kis fehér ággyal, amelyben Molly Gibson feküdt, egyszerű kalaptartó állt, azon pedig egy kalap hatalmas pamut zsebkendővel gondosan letakarva, nehogy egy szem por is érje. A zsebkendő olyan nehéz és sűrű szövésű volt, hogy ha az kényes fátyolszövetből, csipkéből és virágokból álló kalap lett volna, a zsebkendő bizonyára – újabb idézet Betty szótárából – „széttrancsírozta" volna. Ám a kalap erős szalmából készült, és egy egyszerű fehér szalag keretezte, amellyel meg lehetett kötni áll alatt. A dísze egy takaros kis fodor volt a karima alatt, amelynek Molly minden egyes hajlását ismerte, hiszen az előző este maga készítette nagy műgonddal. A fodorban volt egy kis kék masni is. A kislánynak még soha nem adatott meg, hogy egy ilyen pompás darabot viseljen.

Végre hat óra! A templomi harangok friss, tiszta hangja jelentette be ezt, munkára hívva mindenkit, ahogyan évszázadok óta tette. Molly kiugrott az ágyból, mezítláb keresztülszaladt a szobán, és bekukucskált a nagy zsebkendő alá, hogy újra szemügyre vegye a kalapot, az eljövendő boldog nap zálogát. Ezután az ablakhoz szaladt, és némi bajlódás árán kinyitotta az egyik ablakszárnyat, beengedve a friss reggeli levegőt. A mélyben elterülő kert virágairól már fölszáradt a harmat, de a távoli mezők még párállottak. Az egyik irányban terült el Hollingford kicsiny városa, amelynek egyik utcájára nyílt Mr. Gibson ajtaja is, és ahol a házak kéményeiből vékony füstoszlopok kezdtek fölszállni sok háziasszony talpon volt már, hogy reggelit készítsen a családfőnek.

Molly Gibson látta mindezt, de csupán ezt gondolta: – Ó, milyen szép nap lesz a mai! Már féltem, hogy soha de soha nem jön el, vagy ha mégis, hát biztosan esni fog! – Negyvenöt évvel ezelőtt[1] a vidéki gyerekeknek nagyon egyszerű dolgok okoztak örömei, és Molly már tizenkét hosszú évet is megélt anélkül, hogy olyan nagyszabású eseményben lett volna része, mint amely e napon várt rá. Szegény gyermek! Elveszítette ugyan az édesanyját, amely nagy megrázkódtatás volt, de azt ebben az értelemben mégsem lehet nagy eseménynek nevezni, és akkor még túl kicsi is volt, hogy felfogja a veszteséget. A várva várt aznapi esemény a hollingfordi ünnepség volt, amelyen a kislány ez évben vehetett részt először.

A kusza kisváros az egyik oldalon vidéki tájba olvadt bele, közel annak a hatalmas parknak a bejáratához, ahol Lord és Lady Cumnor élt, a gróf és a grófné, ahogy a város lakói nevezték őket. Ebben az időben sok feudális érzés lakozott még az emberekben, azok számtalan apró dologban megmutatkoztak, amelyek visszatekintve talán mulatságosnak tűnnek, akkoriban azonban nagy jelentőséggel bírtak. Noha mindez még a reformtörvény[2] elfogadása előtt történt, mégis sok liberális gondolat mutatkozott már egykét felvilágosultabb hollingfordi bérlő alkalmi beszélgetéseiben, és ott volt még a megyében élő, nagyhatalmú Tory család, tagjai egyre jobban megerősödtek, és a választásokon megszorongatták a Whig-érzelmű Cumnorokat. Azt gondolhatnánk, hogy az említett szabadelvű lakosok kihasználták a lehetőséget, hogy a Hely-Harrisonokra szavazzanak, akik az ő nézeteiket képviselték. De semmi ilyesmi nem történt. A gróf volt a földesúr a hollingfordi birtokon, a jámbor városlakók az ő családját etették, gyógyították, s bizonyos fokig öltöztették is; apáik és nagyapáik mindig is a Cumnor-ház rangidős fiára szavaztak, így minden egyes helybéli, az ősei nyomdokain, a hűbérúrra adta le a voksát, figyelmen kívül hagyva az olyan esztelenségeket, mint a politikai vélemény.

Nem volt ez kirívó példája a helyi földbirtokos befolyásának a szerényebb szomszédokra a vasút előtti időkben, különösen nem egy olyan helyen, ahol a hatalmas család, amelynek árnyéka rávetült az egész városra, olyan tiszteletet parancsoló volt, mint a Cumnorok. A gróf és a grófné elvárta, hogy mindenki alárendeltként engedelmeskedjen, a városlakók hódolatát pedig úgy fogadták, mint természetes jussukat. Meg is döbbentek volna, ha – emlékezetükbe idézve a sans-culotte-okat, ifjúkoruk mumusait – Hollingford egyetlen lakosa is a Lordéval ellenkező akaratának vagy véleményének adott volna hangot. De, cserébe a hódolatért, sok jót tettek a várossal, általában engedékenyek, megfontoltak és kedvesek voltak alárendeltjeikkel. Lord Cumnor gondoskodó nagyúr volt, aki néha félreállította a tiszttartóját, és saját kezébe vette a dolgok intézését, az utóbbi személy nem kis bosszúságára, aki valójában túl gazdag és független volt ahhoz, hogy foggal-körömmel ragaszkodjon egy olyan álláshoz, ahol a döntéseit bármikor felülírhatta a Lord szeszélye. A tiszttartó – persze csak otthona biztonságos szentélyében – fontoskodásnak nevezte a gróf azon szokását, hogy néhanapján maga kérdezte ki a bérlőit, és saját szemét-fülét használta a birtok apró-cseprő ügyeinek intézésében. Ám a bérlők emiatt csak még jobban szerették urukat. Lord Cumnor nem vetette meg a pletykát, amelyet az öreg tiszttartó és a bérlők közti személyes kapcsolat gátjaként alkalmazott is. A grófnő annál megközelíthetetlenebb volt, fennhéjázása ellensúlyozta a gróf közvetlenségét. Évente egyszer azonban ő is leereszkedett népéhez. Lányaival iskolát alapított, amely nem volt hasonlatos a mai iskolákhoz, ahol gyakran jobb szellemi képzést kapnak a munkáspalánták, mint a vagyonosabb osztályok gyermekei; hanem afféle „ipari” iskola volt. Itt a lányok megtanulták, hogyan kell szépen varrni, hogy váljanak remek szolgálókká és tűrhető szakácsokká, de mindenekfelett azt, miképp öltsék magukra takarosan a Cumnor ház hölgyei által tervezett egyenöltözéket – a fehér főkötőt, a fehér körgallért, a kockás köténytt és a kék ruhát –, valamint elsajátították az elmaradhatatlan pukedliket, és az avval együtt járó „igenis, asszonyom!”-okat.

Mivel a grófné az év nagyobb részében nem tartózkodott otthon, az iskolával a hollingfordi hölgyek jóindulatát kívánta megnyerni, hogy azokban a hosszú hónapokban is segítőkésznek mutatkozzanak, amíg ő a lányaival a kastélytól távol volt. A város sok unatkozó úrihölgye pedig készségesen tett eleget a lady óhajának; fölajánlva szolgálatait valamint buzgó hódolatát az effajta, elsuttogott mondatokban: „Milyen jóságos a grófné! Mily’ nemes lélek – lám, mindig másokkal törődik!” és így tovább. A látogatókat el nem engedték Hollingfordból, amíg nem látták a grófné iskoláját, és el nem ámultak a takaros kis növendékek, s főként a még takarosabb kézimunkák látványától, amelyeket szintén alaposan meg kellett vizsgálniuk. Viszonzásként minden nyáron volt egy nevezetes nap, amikor Lady Cumnor és lányai szívélyesen és méltóságteljesen vendégül látták az iskola látogatóit a kastélyban, azaz abban a nagy családi udvarházban, amely arisztokratikus elszigeteltségben állt a hatalmas park közepén, a kisváros közelében. Az évente megtartott ünnepség menetrendje a következő volt: délelőtt tíz óra körül a kastély egyik kocsija kigördült a park kapuján, majd az egyes házakhoz hajtott. A megtiszteltetésben részesített hölgyeket egyesével vagy kettesével fölvette, majd utasokkal telve visszatért a kitárt kapun át, az árnyas fákkal szegélyezett, széles úton, és lerakta elegáns öltözetű hölgyekből álló terhét a Cumnor-kastély pazar bejáratához vezető hatalmas lépcsősor tövében. Ezután visszatért a kisvárosba, majd ismét megtelt a legjobb öltözékükben pompázó hölgyekkel, majd újra visszatért, s így ment ez egészen addig, amíg a teljes társaság össze nem gyűlt a házban vagy az igazán gyönyörű kertekben. Miután a látogatók illő csodálattal adóztak a vendéglátóknak, könnyű villásreggelit szolgáltak fel, majd odabent, a házban folytatták a további kincsek megtekintését. Négy óra körül kávéval kedveskedtek a vendégeknek; ez egyben jelként is szolgált a közeledő kocsinak, amely azután hazaszállította őket. Hazatérve megelégedetten, bár kissé fáradtan nyugtázták, milyen jól is telt a napjuk, bár kimerítette őket, hogy oly sokáig kellett kifogástalanul viselkedniük, és választékosan beszélniük. Lady Cumnor és a lányai szintúgy bizonyos elégedettséget éreztek, valamint azt a fáradtságot, amely akkor lesz úrrá az emberen, ha viselkedésével igyekszik megfelelni a társadalmi elvárásoknak.

Most, életében először Molly Gibson is a kastély vendége lesz. Az iskola látogatásához még túl fiatal volt, tehát nem ezen okból kerül sor az eseményre, hanem Lord Cumnor egyik „fontoskodó”

expedíciójának köszönhetően, amikor véletlenül összetalálkozott a városban Mr. Gibsonnal, a környék egyetlen orvosával. Gibson éppen kilépett egy házból, mikor a Lord odaért, és néhány érdeklődő kérdést intézett a sebészhez. (Lord Cumnor ritkán ment el úgy az ismerősei mellett, hogy ne tett volna föl néhány kérdést – nem mintha kíváncsi lett volna a válaszra; egyszerűen így szokott társalogni). A gróf elkísérte az orvost a külső városfalig, amelyhez hozzátapasztva állt Gibson háza. Molly is ott volt, csendben és félszegen ült kócos kis póniján, az apját várva. Komoly szemeit tágra nyitotta, amikor meglátta az érkező grófot, aki egyre közelebb került hozzá, mivel gyermeki képzeletében az ősz hajú, vörös arcú, kissé esetlen férfi valahol egy arkangyal és egy király között helyezkedett el.

– A lánya, nemde, Gibson. Aranyos kislány, hány éves? A pónira viszont ráférne a csutakolás – mondta a gróf, miközben megsimogatta az állatot. – Hogy hívnak, kedvesem? Sajnos nagyon elmaradt a bér fizetésével, amint már mondtam, de ha tényleg beteg, akkor ezt meg kell említenem Sheepshanksnek, ő kemény üzletember, tudja. Mi is a panasza? Eljössz csütörtökön az iskolalátogatásra, kislányom? Hogy is hívnak? Feltétlenül küldje vagy hozza el őt, Gibson, a lovászát pedig figyelmeztesse, hogy ezt a pónit tavaly nem jelölték meg, vagy igen? Ne felejtsd el a csütörtököt, kislányom – mi is a neved? –, ezt vehetem ígéretnek, ugye? – Ezzel a gróf elballagott, mivel meglátta a farmer legidősebb fiát az udvar másik végében.

Mr. Gibson felült a lóra, és Mollyval együtt elindultak. Egy ideig egyikük sem szólt. Majd Molly megszólalt:

– Elmehetek, papa? – egy kissé aggodalmas színezettel a hangjában.

– Hova, drágám? – kérdezte az orvos, elmerülve a munkája körüli gondolatokban.

– A kastélyba! Tudod, csütörtökön. Az úr – túl szégyenlős volt, hogy a rangján nevezze – megkért rá.

– Szeretnél elmenni, drágám? Nekem mindig úgy tűnt, hogy kimerítő mulatság az, úgy értem, túl fárasztó egy álló napig, túl korán is kezdődik, meg aztán a hőség.

– Ó, papa! – mondta Molly kissé szemrehányóan.

– Vagyis el akarsz menni, nem igaz?

– Igen, ha szabad! De hiszen megkért rá! Szerinted nem mehetek? Kétszer is meghívott!

– Nos, meglátjuk. Igen, úgy vélem, meg lehet oldani, ha ennyire szeretnéd, Molly.

Újra csendben maradtak egy darabig. Kisvártatva Molly szólalt meg:

– Kérlek, papa, úgy szeretnék elmenni! Á, nem is érdekel!

– Ez nem tiszta beszéd. De úgy vélem, akkor nem érdekelne a dolog, ha túl sok gonddal járna, hogy elmenj. Én azonban könnyedén elrendezem, tehát tekintsd úgy, hogy el van intézve. Szükséged lesz egy fehér ruhára. – Beszélned kellene Bettyvel, s ő majd gondoskodik róla, hogy csinos legyél.

Mr. Gibson számára ez azt jelentette, hogy két-három dolognak utána kell járnia, mielőtt nyugodt szívvel elengedné Mollyt a kastély ünnepségére, és mindegyik többé-kevésbé kínos ügy volt. Ám nagyon szívesen szerzett örömet a kislányának, ezért másnap ellovagolt a kastélyba, látszólag azért, hogy megnézzen egy betegeskedő szolgálólányt, valójában viszont azon volt, hogy a Lady útjába kerüljön, és rávegye őt, hogy megerősítse Lord Cumnor Mollynak szóló meghívását. Tökéletes diplomáciai érzékkel választotta ki a megfelelő pillanatot; ebben már gyakorlata volt, hiszen hosszabb ideje érintkezett már ezzel az előkelő családdal. Déli tizenkettő körül lovagolt be az istállóudvarba, még az ebédidő előtt, de a postabontás valamint a levelek tartalmának megtárgyalása után. Leszállt a lóról, és a hátsó bejáraton át bement a kastélyba. Megvizsgálta a betegét, ellátta tanácsokkal a házvezetőnőt, s kezében egy ritka vadvirággal kiment a kertbe, hogy megkeresse az egyik Tranmere ladyt. Ahogy remélte és számított rá, ott találta Lady Cumnort is, aki hol a lányával beszélgetett egy kezében lévő, felbontott levélről, hol a kertészt utasította bizonyos palánták elültetésére.

– Azért jöttem, hogy megnézzem Nannyt, és az alkalmat megragadva elhoztam Lady Agnesnek a növényt, amely a Cumnor-lápon terem.

– Nagyon köszönöm, Mr. Gibson. Nézd, mama! Ez a *Drosera rotundifolia*[3], amire már olyan rég vágytam.

– Ó, igen, nagyon szép, bár meg kell mondanom, hogy nem vagyok nagy botanikus. Nanny jobban van, remélem? Nem engedhetjük meg, hogy bárki is az ágyat nyomja a jövő héten, mivel a ház ugyancsak tele lesz vendégekkel. És még itt vannak Danbyék is, akik szintén meg akarják hívatni magukat. Az ember leutazik ide egy kis nyugalomért a pünkösd kellős közepén, a fél személyzetet otthagyja a varosban, és mihelyt meghallják, hogy itt vagyunk, vég nélkül ontják a leveleket arról, hogy egy kis friss vidéki levegő után vágyakoznak, vagy azt ecsetelik, milyen gyönyörű is lehet a kastély tavasszal. Meg kell vallanom, Lord Cumnor nagymértékben hibáztatható ezért, hiszen amint megérkezünk, körbelovagol a városban, és minden szomszédot meghív, hogy töltsön itt néhány napot.

– 18-án, pénteken visszamegyünk a városba – szólt vigasztalón Lady Agnes.

– Ó, igen. Mihelyt túl vagyunk ezen az iskolalátogatás-akción. De még egy teljes hét van addig a boldog napig.

– Mellesleg – szólalt meg Mr. Gibson kihasználva a kínálkozó alkalmat – találkoztam a gróf úrral a Cross Trees farmon tegnap, és ő volt oly kedves a kislányomat, aki éppen velem volt, meghívni a csütörtöki mulatságra. Hatalmas örömet szerezne a fruskának, úgy vélem. – Ezzel elhallgatott, és várta a Lady válaszát.

– Nos, ha a Lord meghívta, úgy el is kell jönnie, meglátásom szerint. Ámbár szeretném, ha a Lord nem volna ilyen elképesztően vendégszerető! Nem azért, mert nem látom szívesen a kislányt, csak hát, tudja, máskor valami ifjú Miss Browninggal találkozott, akinek én még a létezéséről sem tudtam.

– Ő is látogatja az iskolát, mama – mondta Lady Agnes.

– Minden bizonnyal. Soha nem állítottam az ellenkezőjét. Tudtam, hogy van egy Browning nevű látogató, de azt nem gondoltam, hogy kettő van belőlük. Persze mihelyt Lord Cumnor ezt meghallotta, rögtön meg kellett hívnia a másikat is. Így a kocsinak négyszer kell majd fordulnia, hogy mindenkit fölvegyen. Tehát a lánya gond nélkül el tud jönni, Mr. Gibson, és az ön kedvéért nagy örömmel fogom őt vendégül látni. A kocsiba, szerintem, befér a két Browning lány közé. Beszélje meg velük, és legyen rá gondja, hogy Nanny munkaképes legyen jövő héten!

Mr. Gibson éppen távozni készült, mikor Lady Cumnor még utánakiáltott.

– Ó, egyébiránt, Clare itt van nálunk. Emlékszik Clare-re, ugye? A betege volt, még régen.

– Clare – ismételte Gibson meglepve.

– Hát nem emlékszik? Miss Clare egykor a nevelőnőnk volt – mondta Lady Agnes. – Úgy tizenkét-tizennégy éve, még azelőtt, hogy Lady Cuxhaven férjhez ment volna.

– Ó, igen! – mondta az orvos. – Miss Clare skarlátos volt, nagyon csinos, finom leány. De azt hittem, férjnél van.

– Igen – mondta Lady Cumnor –, bolondos kis teremtés volt, nem tudta, mit kezdjen magával, de mindannyian nagyon kedveltük őt, ez biztos. Hozzáment egy szegény kurátorhoz, és lehetetlen nevű Mrs. Kirkpatrick lett, de mi mindig csak Clare-nek hívtuk őt. A férje meghalt, ő megözvegyült, és most itt van nálunk, mi pedig törjük a fejünket, hogy valami megélhetést találjunk neki, amelyben nem kell megválnia a gyermekétől. Valahol itt lehet a közelben, ha esetleg fel akarja újítani vele az ismeretségét.

– Köszönöm, asszonyom, de félő, nem érek rá, sok helyre kell még elmennem. Attól tartok, már így is túl soká időztem.

Bár sokat lovagolt napközben, azért este még benézett a Browning kisasszonyokhoz, hogy megbeszélje velük Molly útját a kastélyba. Sudár, jó külsejű hölgyek voltak, túl már az első fiatalságukon. Így nagyon engedékenyek voltak az özvegy orvossal.

– Egek! Mr. Gibson, igazán lekötelez, ha elvihetjük magunkkal. Nem is tudom, hogy gondolhatta, hogy nem – mondta az idősebb Miss Browning.

– Napok óta nem tudok aludni az izgalomtól – mondta Miss Phoebe. – Tudja, még sohasem jártam ott. A nővérem már sokszor, de valahogy, bár a nevem már három éve szerepel a látogatók listáján, a grófnő eddig nem nevezett meg a meghívóján, és így nem tolakodhattam oda; ilyen előkelő helyre hívatlanul, hogyan is tehettem volna?

– Mondtam Phoebének már tavaly is – szólt az idősebb nővér –, hogy ez nem lehet más a grófnő részéről, mint figyelmetlenség vagy ilyesmi, és hogy őladységének rosszul fog esni, ha nem látja Phoebét a vendégek között; de a húgom igen érzékeny, tudja Mr. Gibson, és nem volt hajlandó eljönni, mondhattam bármit. Itthon maradt, és az én szórakozásomat is elrontotta, biztosíthatom, valahányszor eszembe jutott az arca, amilyennek a zsalugáter mögött láttam, amikor elhajtattam. Elhiheti, a szemei könnybe úsztak.

– Nagyot sírtam, miután elmentél, Sally – vallotta be Miss Phoebe –, mégis azt hiszem, jól tettem, hogy nem mentem el, ha egyszer nem voltam meghívva. Nem igaz, Mr. Gibson?

– De bizony – válaszolt az orvos –, és látja, idén elmegy. Tavaly úgyis esett az eső.

– Igen! Emlékszem, rendezgetni kezdtem a fiókjaimat, hogy egy kicsit felvidítsam magam, és annyira belemerültem, hogy szinte megijedtem, amikor meghallottam az esőt az ablaktáblán. Uramisten! – mondtam magamban. – Mi lesz a nővérem fehér szaténcipőjével, ha az eső után a vizes füvön kell végigmennie? Tudja, sokat gondoltam arra, milyen elegáns cipője van, erre idén elment, és meglepett egy ugyanolyan, fehér szaténcipővel.

– Molly ne feledje el, hogy a legjobb ruháját kell felvennie! – mondta Miss Browning. – Gyöngyöt vagy más ékszert szívesen adunk kölcsön, ha szeretné.

– Molly egyszerű, fehér ruhában fog menni – szögezte le Mr. Gibson, mivel nem igazán egyezett az ízlése a kisasszonyokéval az öltözködésben, és nem akarta, hogy a gyermekét kényük-kedvük szerint cicomázzák. Öreg szolgálóját, Bettyt többre tartotta e szempontból, mivel ő jóval egyszerűbb volt. Miss Browning kissé sértődötten válaszolt, miközben felállt:

– Hát jó. Rendben van, az biztosan nagyon jó lesz. – Miss Phoebe pedig hozzátette:

– Bármit is vesz föl, Molly biztosan nagyon szép lesz.

MÁSODIK FEJEZET
Egy újonc az előkelő társaságban

Az eseménydús csütörtöki napon, pontban tíz órakor a kastély kocsija megkezdte körútját. Molly már jóval az első forduló előtt készen állt, holott tisztázták, hogy ő és a Browning kisasszonyok csak az utolsó, vagyis negyedik körben kerülnek sorra. Az arcát szappannal mosta meg, ledörzsölte, így tisztán fénylett. A fodrai, a ruhája, a szalagjai mind hófehérek voltak. A ruha fölött fekete köpenyt viselt, amely még az édesanyjáé volt, s a fodrokban gazdag csipkedíszítés miatt különösnek és ódivatúnak hatott a gyermeken. Életében először viselt glaszékesztyűt, eddig csak pamutkesztyűi voltak. A kesztyű nagy volt a kis, tömzsi ujjacskáira, de – mint azt Betty megállapította – így legalább évekig tudja majd hordani. Reszketett az izgalomtól, és a hosszú reggeli várakozás alatt egyszer majdnem el is ájult. Betty mondhatott neki akármit arról, hogy ha figyelik a levest, az soha nem fog felforrni. Molly szüntelenül csak a kocsit leste a kanyargós úton, amíg az végre, két óra múlva felbukkant. Nagyon óvatosan, az ülés szélén kellett ülnie, nehogy összegyűrje a Browning kisasszonyok új ruháját, és mégsem túlságosan a szélén, hogy ne zavarja a kövér Mrs. Goodenough-t és az unokahúgát, akik az első ülésen foglaltak helyet. Így igazából nem is ült le rendesen, és csak fokozta a zavarát, hogy úgy érezte, annyira a kocsi közepére került, hogy egész Hollingford láthatta őt. A kisváros életében ez túlságosan is ünnepi alkalom volt ahhoz, hogy a munka a megszokott mederben folyjon. A szolgálólányok kibámultak az emeleti ablakokon a boltosnék kiálltak az ajtóba, a gazdák feleségei kisbabával a karjukon rohantak ki, és a kisgyerekek, akik még nem tudták, hogyan kell helyesen viselkedni a gróf kocsija láttán, vidáman kiabáltak utána, amikor elhajtott mellettük. A bejáratnál egy szolgáló kinyitotta a kaput, és pukedlizett a lakájoknak. Egyszerre a parkban voltak, majd meglátták a kastélyt, és ekkor a hölgyekkel teli hintó elcsöndesedett, csak Mrs. Goodenough unokahúga, aki nem volt ismerős a varosban, tett egy halk megjegyzést, amint felmentek a két félkörívből álló lépcsőn a bejárathoz.

– Micsoda szép lépcsőfeljárat, nem igaz? – De válaszul csak egy kórusban elsziszegett pssztet kapott. Molly szerint nagyon szörnyű volt az egész, félig azt kívánta, bárcsak otthon lenne. Ám amint a társaság haladt kifelé a gyönyörű udvarra, amelyhez foghatót még soha nem látott, teljesen megfeledkezett magáról. Bársonyos zöld gyep fürdött a napfényben, elnyúlva minden irányban a gondozott, fás parkig. Ha voltak is rések, kerítések a lágy fű vagy az erdő sötét árnyai között, Molly nem látta azokat; a kifinomult park összeolvadása a vadonnal teljesen lenyűgözte a kislányt. A ház közelében voltak ugyan falak és kerítések, de azokat beborította a futórózsa, a lonc és más virágzó növények. Virágágyásokat is látott, bíbor, vörös, kék és narancsszínű virágtenger borította a zöld gyepet. Molly erősen kapaszkodott Miss Browning kezébe, ahogy néhány hölgy társaságában körbesétáltak. A kastély egyik kisasszonya vezette őket, aki szinte álmélkodott a sok dicsérő megjegyzésen, amelyek csak úgy záporoztak minden lehetséges hellyel és dologgal kapcsolatban. Molly semmit sem mondott, korából és helyzetéből adódóan, csak a szíve mélyéből sóhajtott néha egyet, ami kifejezte érzéseit. Odaértek az üvegházak hosszú, csillogó sorához, itt egy segédkertész csatlakozott a társasághoz. Mollyt ezek a növények kevésbé érdekelték, mint a szabad ég alatt nyíló virágok, de Lady Agnesnek tudományos érdeklődése volt. Hosszan beszélt az egyik növény ritka voltáról, a másik kényességéről, Molly már kezdte nagyon fáradtnak, majd gyengének érezni magát. Egy darabig szégyenlősségből nem szólt, de egy idő múlva, félve attól, hogy még nagyobb feltűnést kelt, ha sírni kezd, vagy a drága virágok közé zuhan, megragadta Miss Browning kezét, és elhaló hangon azt mondta:

– Visszamehetnék a kertbe? Nem kapok itt levegőt!

– Persze, kedvesem. Gondolom, hogy nehezen érted, kicsikém, a nagyon aprólékos és tudományos magyarázatokat, s még jó sok latin szó is elhangzik.

Gyorsan visszafordult, nehogy egy szót is veszítsen Lady Agnes orchideákról szóló előadásából, Molly pedig megfordult, és kisietett a fűtött helyiségből. Jobban lett a friss levegőn, és mivel senki nem figyelt rá, szabadnak érezte magát. Egyik szép helytől a másikig sétált, hol a szabad ég alatt a parkban, hol egy-egy fedett virágoskertben, ahol a madárdal és a központi szökőkút csobogása volt az egyetlen hang, s a fák koronája keretezte a kék júniusi eget. Miközben sétált, annyi elképzelése sem volt arról, hogy hol jár, mint egy pillangónak, amely virágról virágra szálldos. Egy idő után nagyon elfáradt, és vissza szeretett volna térni a házba, de nem tudta, merre menjen, és a Browning kisasszonyok támogatása nélkül nagyon félt a bent lévő sok idegennel való találkozástól. A nap égette a fejét, amely el is kezdett sajogni. Meglátott egy nagy, terjedelmes cédrust egy gyepszőnyeg közepén, és mivel az ágak alatti hűs pihenőhely csábította, elindult felé. Egy míves pad volt a fa árnyékában, a kimerült Molly leült oda, és azonnal el is aludt.

Egy idő múlva felriadt almából, és talpra ugrott. Két hölgy állt mellette, és róla beszélgettek. Egyáltalán nem voltak ismerősek, és mivel homályosan úgy érezte, valami rosszat tett, továbbá kimerült volt, éhes, és a reggel izgalmai is felőrölték az erejét, sírva fakadt.

– Szegény kicsi lány! Biztosan eltévedt. Valamelyik hollingfordinak a gyermeke lehet, ha nem tévedek – mondta az idősebbnek tűnő hölgy, aki negyven körülinek látszott, bár valójában nem volt több harminc évesnél. Nem volt szép, és elég szigorú arcot is vágott, a ruhája pedig olyan díszes volt, amilyen csak egy reggeli öltözet lehet. A hangja mély volt, és kellemetlen – ha alacsonyabb társadalmi osztályhoz tartozott volna, akkor rikácsolónak nevezték volna, de ezt a szót igazán nem alkalmazhatták Lady Cuxhavenre, a grófék legidősebb lányára. A másik hölgy sokkal fiatalabbnak tűnt, de valójában néhány évvel idősebb volt a Ladynél. Molly első látásra úgy találta, hogy életében nem látott még ilyen gyönyörű nőt; valóban, nagyon szép volt. A hangja is lágy és kedveskedő volt, ahogy Lady Cuxhavenhez szólt.

– Szegény kis drága! Biztosan megártott neki a hőség. Egy ilyen súlyos szalmakalapban nem is lehet csodálni. Hadd vegyem le rólad, kedvesem.

Molly most tudott csak megszólalni:

– Kérem, én Molly Gibson vagyok. A Browning kisasszonyokkal jöttem ide. – Attól rettegett, hogy betolakodónak nézik.

– A Browning kisasszonyokkal? – kérdezte érdeklődve Lady Cuxhaven a másik hölgytől.

– Azt hiszem, az a két magas, ifjú hölgy, akikről Lady Agnes beszélt.

– Ó, mondhatom, láttam, hogy elég sok ember volt a kíséretében. – Majd újra Mollyra nézett: – Ettél valamit, gyermekem, amióta itt vagy? Nagyon sápadtnak tűnsz, vagy csak a meleg miatt?

– Még semmit sem ettem – mondta Molly panaszosan, mivel, mielőtt elaludt volna, valóban nagyon éhesnek érezte magát.

A két hölgy halkan váltott néhány szót, majd az idősebb parancsoló hangon, amelyet mindig is használt, mikor a másikhoz szólt, ezt mondta:

– Maradj itt, kedvesem, mi visszamegyünk a házba, és Clare hoz neked valami ennivalót. Egyél, mielőtt visszaindulnál, mert legalább negyed mérföldet kell majd gyalogolnod. – Ezzel elmentek, és Molly egyenesen ült, várva az ígért visszatérőt. Fogalma sem volt, ki lehet Clare, és pillanatnyilag nem nagyon érdekelte az étel sem, de úgy érezte, segítség nélkül egy lépést sem tudna tenni. Kis idő múlva a csinosabbik hölgyet látta közeledni, nyomában egy kis tálcát hordozó inassal.

– Nézd, milyen kedves volt Lady Cuxhaven – mondta a Clare nevezetű hölgy. – Saját kezűleg válogatta össze neked ezt a könnyű ebédet. Próbáld megenni mindet, s meglásd, máris sokkal jobban leszel, kedvesem. Nem kell megvárnia, Edwards, majd én visszaviszem a tálcát.

A tálcán kenyér volt, hideg csirkehús, egy kis puding, egy pohár bor, egy üveg ásványvíz és egy fürt szőlő. Molly reszkető kézzel nyúlt a víz után, de túl gyenge volt, hogy megtartsa. Clare odaemelte a szájához a vizet, a kislány nagyot kortyolt belőle, és rögtön frissebbnek érezte magát. Ám enni nem tudott, pedig megpróbálta, de túlságosan fájt a feje. Clare nagyon aggódónak tűnt. – Legalább egy kis szőlőt egyél – mondta –, jót fog tenni, igazán meg kell próbálnod enni valamit, különben nem tudom, hogyan viszlek vissza a házba.

– Annyira fáj a fejem – mondta Molly, elnehezülő szemhéja alól bánatosan ráemelve tekintetét.

– Ó, istenem, milyen nehéz eset! – sopánkodott Clare gyengéd, édes hangján, de messze nem azért, mert dühös volt, csak épp kimondta az igazságot. Mollyt furdalta a lelkiismerete, és boldogtalannak érezte magát. Clare, bizonyos keménységgel a hangjában így folytatta: – Tudod, igazán fogalmam sincs, mit kezdek itt veled, ha nem eszel eleget, és nem tudsz saját lábadon visszajönni a házba. Három órája bolyongok a parkban, rettentő fáradt vagyok, és egyáltalán nem ebédeltem. – Ekkor hirtelen eszébe jutott valami, és így szólt: – Dőlj le erre a padra pár percre, és próbáld megenni a szőlőt. Én megvárlak, és közben én is eszem egy falatot. Biztos, hogy nem kéred ezt a csirkét?

Molly azt tette, amire kérték: hátradőlve a padon vonakodva csipegette a szőlőt, miközben nézte, ahogy a hölgy Jó étvággyal megeszi a csirkét és a pudingot, valamint megissza a pohár bort. Annyira csinos és kecses volt a gyászruhájában, hogy még így is, hogy sietve evett, félve attól, hogy rajtakapják, kivívta kis közönsége csodálatát.

– És most, drágám, indulhatunk? – kérdezte, miután mindent elfogyasztott a tálcáról. – Ó, nézzenek oda, hiszen majdnem az egész szőlőt megetted! Jó kislány vagy. Most pedig eljössz velem az oldalsó bejárathoz, felviszlek a szobámba, és lefekszel az ágyba egy-két órára, s miután szundikáltál egyet, a fejfájásod teljesen elmúlik majd.

Elindultak hát. Clare vitte az üres tálcát, szégyenszemre, bár Mollynak elég volt magát vonszolnia, nem mert segítséget ajánlani. Az „oldalsó bejárat" egy lépcsősor volt, amely egy privát virágoskertből vezetett egy gyékényfalú, külön előszobába, amelyből sok helyiség nyílt, azokban a könnyű kerti szerszámok, és a ház ifjú hölgyeinek íjai és nyilai voltak elhelyezve. Lady Cuxhaven bizonyára látta a közeledtüket, mivel már az előszobában várta őket.

– Hogy van a kislány? – kérdezte, majd egy pillantást vetve a tányérokra és a poharakra, és hozzátette – Nos, úgy látom, nem sok ment kárba. Jó lány vagy Clare, de egy inassal kellett volna behozatnod a tálcát, ebben a melegben maga az élet is elég nehéz.

Molly nagyon szerette volna, ha csinos kísérője megmondta volna Lady Cuxhavennek, hogy ő segített elfogyasztani a bőséges ebédet, de úgy tűnt, ez Clare-nek meg sem fordult a fejében. Csak ennyit mondott:

– Szegény kicsike! Még mindig nincs egészen jól; azt mondja, fáj a feje. Lefektetem őt az ágyamba, meglátjuk, tud-e aludni egy keveset.

Molly hallotta, hogy Lady Cuxhaven félig nevetve mondott valamit Clare-nek, amint elhaladt mellette, és bár nem hallotta jól, mégis mintha – nagy röstelkedésére – úgy hangzott volna: – Azt hiszem, túlette magát. – Mégsem aggódott sokáig, ahhoz túlságosan rosszul érezte magát, és a kis fehér ágy a hűvös, takaros szobában megnyugtatóan hatott sajgó fejére. A muszlinfüggönyök meg-meglebbentek a nyitott ablakon beáramló illatos levegőben: Clare betakarta őt egy kendővel, és elsötétítette a szobát. Ahogy kifelé ment. Molly felült és így szólt: – Kérem, ne engedje őket elmenni nélkülem. Kérem, ébresszenek fel, ha elaludnék. Vissza kell mennem a Browning kisasszonyokkal!

– Ne aggódj emiatt, kedvesein, gondom lesz rá – mondta Clare az ajtóból visszafordulva, és csókot dobva az izgatott kis Molly felé. Majd kiment, és megfeledkezett róla. A hintók fél ötkor érkeztek, kicsit korábban a szokásosnál, ugyanis Lady Cumnor, aki belefáradt a vendégek szórakoztatásába, és ráunt a folyvást ismételgetett hízelgő szavakra, megsürgette a kocsikat.

– Mama, miért nem hozzuk ki mindkét hintót, és szabadulunk meg tőlük egyszerre? – kérdezte Lady Cuxhaven. – Az, hogy több csoportban mennek el, a lehető legfárasztóbb dolog. – Így végül, nagy sietve és szervezetlenül, mindenkit egyszerre szállítottak el. Miss Browning a kisebb hintóban ment el, Lady Cumnor kedvenc járművében, Miss Phoebét pedig néhány más vendéggel együtt a nagy, tágas, családi kocsiban, amit manapság omnibusznak hívnánk, fuvarozták haza. Mindketten azt gondolták, hogy Molly Gibson a másikukkal van, ám a kislány valójában még mindig az igazak álmát aludta Mrs. Kirkpatrick, azaz lánykori nevén Clare ágyában.

Néhány szobalány lépett be, hogy rendbe tegyék a szobát. Beszélgetésük felébresztette Mollyt, aki felült az ágyban, megpróbálta kisimítani a haját forró homlokából, és visszaemlékezni, hogy került ide. A szobalányok legnagyobb megdöbbenésére kimászott az ágyból, és megkérdezte:

– Kérem, mikor megyünk már haza?

– Irgalmas isten, ki gondolta volna, hogy van valaki ebben az ágyban? Az egyik hollingfordi hölgy lennél, drágám? A többiek már vagy egy órája elmentek!

– Jaj, istenem, mit tegyek? Az a Clare nevű hölgy megígérte, hogy időben felébreszt. Papa nem fogja tudni, hol vagyok, és Betty nagyon mérges lesz.

A kislány sírva fakadt, a szobalányok pedig kis rémülettel, de együtt érzően egymásra néztek. Ekkor meghallották Mrs. Kirkpatrick közeledő lépteit a folyosón. Egy olasz áriát énekelt halkan, ahogy a szobája felé jött, hogy átöltözzön a vacsorához. Az egyik szobalány jelentőségteljesen nézett a másikra, és ezt mondta:

– Legjobb lesz, ha ezt ráhagyjuk – és ezzel mentek a dolgukra a többi szobába.

Mrs. Kirkpatrick kinyitotta az ajtót, és visszahőkölt Molly látványától.

– Hát téged jól elfelejtettelek! – mondta kis idő múlva. – Jaj, ne sírj már, teljesen elcsúfítod magad. Természetesen magamra vállalom az elalvásod következményeit, és ha nem tudlak visszajuttatni ma este Hollingfordba, akkor velem alszol, holnap pedig mindent el fogunk követni, hogy hazakerülj.

– De mi lesz papával? – zokogott Molly. – Mindig én készítem el neki a teát, és nincs hálóruhám sem.

– Nos, ne nyafogj olyasmi miatt, amin úgysem tudunk segíteni! Majd adok egy hálóinget, és a papád is meglesz a teád nélkül egy estére. Máskor pedig ne aludj el idegen házban, mert nem biztos, hogy mások is olyan vendégszeretők, mint az itteniek! Most pedig hagyd abba sírást, csak bolondot csinálsz magadból! Megkérdezem, hogy ehetnél-e desszertet Smythe úrral és a kislányokkal. Elmész a gyerekszobába, és eszel valamit velük, majd visszajössz, megfésülködsz, és rendbe hozod magad. Szerintem nagyon is jó dolog, hogy egy ilyen előkelő házban időzhetsz. Sok kislány cserélne most veled.

Mialatt beszélt, a saját toalettjét igazgatta a vacsorához, levette a délelőtti, fekete gyászruhát, felvette a köntösét, hosszú, gesztenyebarna haját leengedte a vállára, és körbenézett a szobában, különböző cicomákat keresve. Eközben folyamatosan csevegett.

– Nekem is van ám egy kislányom, drágám! Ő bármit megadna, hogy velem lehessen Lord Cumnor házában, de ehelyett az iskolában kell töltenie a szünidejét. Te pedig el vagy keseredve a gondolattól, hogy egy éjszakára itt rekedtél. Én igazán el voltam foglalva azokkal a fárasztó – úgy értem, azokkal a kedves hollingfordi hölgyekkel, és teljesen kimentél a fejemből.

Molly – aki maga is egyke volt – abbahagyta a sírást Mrs. Kirkpatrick kislányának a létezése hallatán, és összeszedve a bátorságát, megkérdezte:

– Férjnél van, asszonyom? A Lady Clare-nek nevezte.

Mrs. Kirkpatrick vidáman felelt:

– Nem úgy nézek ki, mint aki férjnél van, ugye? Mindenki meglepődik ezen. Pedig már hét hónapja özvegy vagyok, holott egyetlen ősz hajszálam sincs még. Lady Cuxhaven-nek, aki fiatalabb nálam, bezzeg nagyon sok van.

– Miért nevezi Clare-nek? – faggatta őt Molly, ha már vendéglátója ilyen közlékeny és nyájas volt.

– Mert velük éltem, mikor még Miss Clare voltam. Szép név, nem igaz? Majd hozzámentem egy bizonyos Mr. Kirkpatrickhoz, aki egy egyszerű kurátor volt, szegénykém. Viszont igen jó családból származott, és ha három rokona gyermektelenül halt volna meg, akkor báróné lehettem volna. De a Gondviselés nem adta meg ezt, és mindig alá kell vetnünk magunkat az Ő akaratának. A két unokatestvér megházasodott, gyerekeik születtek, szegény jó Mr. Kirkpatrick pedig meghalt, és én özvegyen maradtam.

– Van egy kislánya? – kérdezte Molly.

– Igen, a drága kis Cynthia! Bárcsak láthatnád őt! Ő az egyetlen vigaszom. Ha lesz időm, megmutatom az arcképét, amikor aludni térünk, de most mennem kell. Lady Cumnort nem szabad megvárakoztatni, és a tetejébe meg is kért, hogy menjek le korábban, és segédkezzek a vendégek körül. Most csengetek, és ha jön a szobalány, mondd meg neki, hogy vigyen a gyerekszobába, és mondja meg a dajkának, ki vagy. Ezután teázol a kisasszonyokkal, majd bejössz velük a desszerthez. Jól van? Sajnálom, hogy elaludtál, és itt felejtettek, de csókolj meg, és ne sírj; igazán csinos gyermek

vagy, habár nem olyan szép az arcszíned, mint Cynthiának! Ó, Nanny, lennél olyan kedves, elvinnéd ezt a kis hölgyet – Mi is a neved, kedvesem? Gibson? – Miss Gibsont Mrs. Dysonhoz a gyerekszobába, és kérd meg, hogy engedje őt teázni a kisasszonyokkal, majd küldje be őt a desszerthez. Majd én mindent megmagyarázok a Ladynek.

Nanny arca felderült, mikor meghallotta a Gibson nevet, és amikor meggyőződött róla. hogy Molly a „Doktor" gyermeke, több hajlandóságot mutatott, hogy teljesítse Mrs. Kirkpatrick kérését, mint egyébként tette volna.

Molly engedelmes kislány volt. Nagyon szerette a gyerekeket, így a gyerekszobában jól boldogult, követte a felsőbb utasításokat, és hasznos segítségnek is bizonyult Mrs. Dyson számára, ugyanis különböző trükkökkel elfoglalta a legkisebb gyermeket, amíg a testvéreit pompás öltözékekbe bújtatták: csipkébe, muszlinba, bársonyba és széles, fénylő szalagokba.

– Most pedig, kisasszony – szólt Mrs. Dyson, amikor végzett –, mit tehetek önért? Van itt másik ruhája? – Természetesen nem volt, de ha lett volna, az sem lett volna jobb, mint a jelenlegi egyszerű, fehér pamutöltözet. Így csak megmosta az arcát és a kezét, és hagyta, hogy a dajka megfésülje és beillatosítsa a haját. Úgy gondolta, jobb lett volna az egész éjszakát a parkban tölteni a nyugalmas cédrus alatt, mint hogy alá kelljen vetnie magát annak az ismeretlen megpróbáltatásnak, amit a desszerten való megjelenés jelentett, s amelyet a gyerekek és a dajka is a nap fénypontjának tartottak. Végre egy inas szólította őket, és Mrs. Dyson suhogó selyemruhában az ebédlő ajtaja felé kormányozta a kíséretét.

Rengeteg úr és hölgy ülte körül a hatalmas asztalt a fényesen kivilágított teremben. Minden kicsinosított gyermek odaszaladt az anyjához, a nagynénjéhez vagy valamely hozzátartozójához, ám Mollynak nem volt kihez menni.

– Ki az a magas kislány abban a vastag, fehér ruhában? Nem lehet egyik házbeli vendég gyermeke, úgy vélem.

A megszólított hölgy felvette a lornyonját, majd azonnal le is ejtette, amint szemügyre vette Mollyt. – Egy francia kis lány lehet, ha engem kérdez. Úgy tudom, Lady Cuxhaven hívott egyet magával, hogy a kislányai korán elsajátítsák a helyes kiejtést. Szegény kislány, olyan elvadultnak és különösnek tűnik. – Ezzel a beszélő, aki Lord Cumnor mellett ült, magához intette Mollyt. A kislány úgy oldalgott oda, mint aki menedéket keres, de amikor a hölgy franciául kezdett beszélni hozzá, fülig pirult, és egészen halkan ezt mondta:

– Nem tudok franciául. Én csak Molly Gibson vagyok, asszonyom.

– Molly Gibson! – mondta a hölgy fennhangon, mintha ez nem lett volna elégséges magyarázat.

Lord Cumnor meghallotta a nevet és a hanghordozást.

– Ó, ne! – mondta. – Csak nem te vagy az a kislány, aki az ágyamban aludt?

A híres mesebeli medve mély, dörmögő hangját utánozta, ahogy ezt a kérdést teszi fel a történetben a kislánynak, ám Molly nem olvasta a *Három kismackó meséjét*[4], és úgy hitte, hogy a Lord valójában haragszik. Reszketve húzódott közelebb ahhoz a kedves hölgyhöz, aki segítőkészen magához hívta őt. Lord Cumnor azonban folytatta a viccelődést, minden bőrt lehúzva az ötletéről, és egész idő alatt, amíg a hölgyek a teremben voltak, Mollyt ugratta, megjegyzéseket téve Csipkerózsikára, a Hétalvókra, és minden egyéb híres alvóra, ami eszébe jutott. Fogalma sem volt, milyen szenvedést okoz a tréfáival az érzékeny teremtésnek, akinek már amúgy is rettentő bűntudata volt amiatt, hogy átaludta az indulást. Ha Molly gyakorlatiasabb gondolkodású lett volna, könnyen kimenthette volna magát, emlékeztetve arra, hogy Mrs. Kirkpatrick ígéretet tett, hogy idejében felébreszti. A kislány azonban csak arra tudott gondolni, mennyire útban van ő ebben a házban, hogy betolakodónak tekintik, akinek semmi keresnivalója itt. Egyszer-kétszer eszébe jutott az édesapja, és hogy vajon hiányolja-e őt, de a boldog otthon gondolatától annyira összeszorult a szíve, hogy vissza kellett fognia magát, nehogy sírva fakadjon. Ösztönösen megérezte, hogy ha már itt ragadt a kastélyban, minél kisebb gondot okoz, és minél kevesebb feltűnést kelt, annál jobb.

Követte a hölgyeket, amikor elhagyták az ebédlőt, remélve, hogy senki nem fogja észrevenni. Igyekezete azonban sikertelen volt, és a szörnyű Lady Cumnor azonnal róla kezdett el beszélni a kedves vacsoravendég hölggyel.

– Tudja, hogy azt hittem, ez a kis hölgy francia, amikor először megpillantottam? Olyan fekete haja, szempillái, szürke szeme és sápadt arcbőre van, amilyet Franciaország egyes részein látni. Úgy hallottam, Lady Cuxhaven művelt leányt keres társalkodónőnek a gyermekei mellé.

– Dehogy francia! – mondta Lady Cumnor, Molly szerint nagyon ridegen. – Ő a hollingfordi orvosunk lánya. Ma reggel érkezett az iskola látogatóival, rosszul lett a melegben, és elaludt Clare szobájában. Valahogy átaludta az indulást, és a kocsik nélküle mentek el. Majd holnap reggel hazaküldjük, de éjszakára muszáj itt tartani. Clare volt olyan kedves, és megengedte, hogy vele aludjon.

Burkolt szemrehányás volt a szavai mögött, amit Molly megannyi tűszúrásként érzékelt. Ekkor megjelent Lady Cuxhaven. Az ő hangja is olyan mély és parancsoló volt, mint az anyjáé, de Molly mégis érezte mögötte a kedvességet.

– Hogy érzed magad most, kedvesem? Sokkal jobban nézel ki, mint a cédrus alatt. Tehát itt maradsz ma éjszakára? Clare, nem gondolod, hogy a metszetes könyvek között találunk egyet, amely érdekelhetné Miss Gibsont?

Mrs. Kirkpatrick odalibegett Molly mellé, és igyekezett a kedvében járni szóval és tettekkel, amíg Lady Cuxhaven keresgélt egyet a kislánynak a vaskos kötetek között.

– Szegény kis drága! Láttalak, amikor bejöttél az ebédlőbe: úgy megvoltál szeppenve. Oda akartalak hívni magamhoz, de nem tudtam inteni neked, mert Lady Cuxhaven egyfolytában szóval tartott, az utazásairól mesélve. Á, ez egy szép könyv, Lodge *Arcképei*: leülök melléd, és elmesélem, kik vannak a képeken, és mit kell tudni róluk. Ne fáradjon tovább, drága Lady Cuxhaven, majd én gondoskodom a kislányról, kérem, bízza csak rám őt.

Molly egyre kínosabban érezte magát, amint meghallotta az utolsó szavakat. Bárcsak békén hagynák már őt, és ne igyekeznének kedvesek lenni hozzá, vagy „nem fáradni tovább” vele! Mrs. Kirkpatrick szavai, úgy tűnt, hálát fejeznek ki Lady Cuxhavennek, amiért keresett valamit a szórakoztatására. De természetesen ez is csak gond volt, Molly-nak valójában egyáltalán nem kellett volna itt lennie.

Kisvártatva elhívták Mrs. Kirkpatríckot, hogy kísérje Lady Agnes éneket, és ekkor Molly pár percre tényleg jól érezte magát. Körülnézett a szobában, anélkül, hogy bárki figyelte volna, és meggyőződött arról, hogy talán csak a király lakosztálya lehet ennél pompázatosabb és előkelőbb. Hatalmas tükrök, bársonyfüggönyök, aranykeretes festmények és számtalan vakító fényű gyertya díszítette a tágas szalont, ahol díszes öltözékben feszítő urak és hölgyek elszórt csoportjai voltak láthatók. Mollynak hirtelen eszébe jutottak a gyerekek, akikkel nemrég bevonult az ebédlőbe, és akik közé tartozónak vélték őt is – vajon hová lettek? Már lefeküdtek, körülbelül egy órája anyjuk egy intését követve. Molly nem tudta, hogy neki is nyugovóra kellene-e térnie; nem is biztos, hogy visszatalált volna Mrs. Kirkpatrick hálószobájának a menedékébe. Távol állt az ajtótól, messze Mrs. Kirkpatricktól, akit pedig mindenkinél közelebb érzett magához. Lady Cuxhaven sem volt elérhető közelségben, és a szörnyű Lady Cumnor vagy tréfás kedvű, jó természetű férjeura sem. Tehát Molly tovább üldögélt, forgatva a képeskönyv lapjait, amiket nem is látott; a szíve egyre jobban elnehezült magányában e nagy pompa közepette. Ekkor egy inas lépett be, körülnézett, majd odament Mrs. Kirkpatrickhoz, aki a társaság zenekedvelő tagjai között a zongoránál ült készen arra, hogy bárkinek az énekét kísérje, és szívélyesen mosolyogva eleget tegyen minden kérésnek. Ám most felállt és a sarokban üldögélő Mollyhoz ment, majd így szólt:

– Drágám, a papád eljött érted, és elhozta a pónidat is, hogy haza tudj lovagolni. Így elveszítem a kis hálótársamat, mivel, azt hiszem, muszáj lesz elmenned vele.

Elmenni! Mollynak ez egyáltalán nem volt kérdés, felállt remegve az örömtől, és kis híján hangosan felkiáltott. Mrs. Kirkpatrick következő szavai azonban magához térítettek.

– Oda kell menned Lady Cumnorhoz, jó éjszakát kívánni, drágám, és megköszönni neki az irántad való kedvességét. Ott van a szobor mellett, Mr. Courtenayvel beszélget

Igen, valóban ott volt, úgy negyven láb távolságra, ami Molly szemében most száz mérföldnek tűnt. Meg kellett tenni ezt a hatalmas távolságot, s azután még beszélni is!

– Muszáj odamennem? – kérdezte Molly a létező legpanaszosabb és legkönyörgőbb hangon.

– Igen, méghozzá gyorsan, hiszen semmi lehetetlen nincs ebben, nem igaz? – válaszolta Mrs. Kirkpatrick. Hangja az előzőnél élesebb volt, mivel tudta, hogy várják őt a zongoránál, s minél előbb rendezni akarta ezt az ügyet.

Molly mozdulatlanul állt egy darabig, majd felnézett rá, és halkan azt mondta: – Odajönne velem, kérem?

– Nem én! – mondta Mrs. Kirkpatrick. De látva, hogy az a leggyorsabb módja, hogy túlessen az egészen, ha enged a gyermek kérésének, megfogta Molly kezét, és amint elhaladtak a zongora körül álló társaság mellett, mosolyogva, a legfinomabb modorában azt mondta nekik:

– A mi kis barátnőnk nagyon félénk és szerény, megkért, hogy kísérjem el őt Lady Cumnorhoz, hogy jó éjszakát kívánhasson. Az édesapja eljött érte, és most hazamegy.

Molly nem tudta, hogyan történhetett, de mihelyt meghallotta ezeket a szavakat, kitépte a kezét Mrs. Kirkpatrickéból, és egyedül lépett oda Lady Cumnorhoz, aki nagyon elegánsan festett lila bársonyruhájában. Egy pukedli után, csaknem egy iskolás lány stílusában azt mondta:

– Tisztelt hölgyem, a papám megérkezett értem, ezért most elmegyek. Jó éjszakát kívánok, hölgyem, és köszönöm a kedvességet. Mármint őladysége kedvességét – javította ki magát, mivel emlékezett Miss Browning ma reggeli utasításaira, amelyeket a kastély felé vezető úton mondott arról, hogyan kell megszólítani a grófokat és grófnőket, valamint tiszteletreméltó leszármazottaikat.

Valahogy kijutott a szalonból, utána úgy tűnt neki, hogy sem Lady Cuxhaventől, sem Mrs. Kirkpatricktől, sem a többiektől – ahogy gondolatban, elég tiszteletlenül hívta őket – nem köszönt el.

Mr. Gibsonnal a házvezetőnő szobájában találkoztak. Molly odaszaladt hozzá, eléggé zavarba hozva a nagydarab férfit, és a nyakába ugrott. – Ó, papa, papa, papa! Úgy örülök, hogy eljöttél! – Majd sírva fakadt, szinte hisztérikusan simogatva az apja arcát, mintha nem is hinné el, hogy ott van.

– Nézzenek oda, micsoda kis butuska vagy te, Molly! Gondoltad, hagynám, hogy a kislányom a hátralévő életét a kastélyban töltse? Akkora felhajtást csinálsz abból, hogy eljöttem, mintha ezt hitted volna. Most pedig igyekezz, vedd fel a kalapod! Mrs. Brown, kérhetek öntől egy kendőt vagy valamilyen takarót, hogy a kislány köré tekerhessem, meg ne fázzon?

Az orvos nem említette, hogy nem egyszerűen egy fél órával ezelőtt érkezett, hanem igen hosszú körutat tett meg aznap, méghozzá vacsora nélkül, mert észrevette, hogy Molly nem ért még haza a kastélyból. Ekkor fáradt lován a Browning kisasszonyokhoz hajtott, akiket reménytelen elkeseredettség és önvád közepette talált. Nem várta meg könnyes bocsánatkérésüket, hanem hazaügetett, lovat cserélt, fölnyergelte Molly póniját, és bár Betty utánakiáltott, amikor még a közelben járt, hogy vigyen egy lovaglószoknyát a kislánynak, ő nem fordult vissza, hanem továbbvágtatott, Dick, az istállófiú szerint magában átkozódva.

Mrs. Brown kivett egy üveg bort és egy szelet tortát, mielőtt Molly visszaért volna a Mrs. Kirkpatrick szobájába tett nagy expedícióból, amely vagy negyed mérföldnyire is lehetett, legalábbis a házvezetőnő így tájékoztatta a türelmetlen apát. Molly végre megérkezett csinos reggeli ruhájában, amely azonban elvesztette az újdonság varázsát. Mr. Gibsont a kastély egész személyzete nagyon kedvelte, mint a családi orvosokat általában, akik reményt hoznak a félelem és elkeseredettség idején. Mrs. Brown, aki köszvényben szenvedett, különösen örült, ha bármiben a szolgálatára lehetett. Még az istállóba is kiment velük, hogy feladja Mollyra a kendőt, amikor a kislány felült a kócos pónira, és megkockáztatta ezt a nagyon is kézenfekvő következtetést:

– Azt hiszem, sokkal boldogabb lesz otthon, Mr. Gibson. – Ezzel apa és lánya ellovagoltak.

Mikor a parkba értek, Molly a lehető legnagyobb sietségre ösztökélte a póniját. Végül Mr. Gibson rászólt:

– Molly! Nemsokára a nyúlüregekhez érünk. Ott nem biztonságos ilyen gyorsan menni. Állj meg! – Ekkor a lány lassított, az apa pedig mellé irányította a lovát.

– Beérünk a fák árnyékába, ott veszélyes lehet ez a tempó.

– Ó, papa, még soha életemben nem voltam ilyen boldog. Úgy éreztem magam, mint az égő gyertya, amikor elkoppantják.

– Valóban? Honnan tudod, hogy érzi magát egy gyertya?

– Nem is tudom, de valahogy így. – Majd kisvártatva újra megszólalt: – Úgy örülök, hogy itt lehetek! Milyen kellemes lovagolni a szabadban, a friss levegőn, érezni a harmatos fű kellemes illatát. Papa! Itt vagy? Nem látlak.

Az orvos ismét beérte a lányát, és mivel úgy gondolta, Molly félhet lovaglás közben a sötét árnyak között, rátette a kezét a kislányéra.

– Ó! Úgy örülök, hogy magam mellett érezlek – szorította meg erősen az apja kezét. – Papa, szeretnék egy olyan láncot, mint amilyen Pontónak van. Olyan hosszút, amilyen a leghosszabb körutad, hogy hozzáerősíthessük mindkettőnket a két végéhez, és amikor szükségem van rád, csak meghúznám a végét, és ha nem akarnál jönni, csak meghúznád a másik végét, de legalább tudnám, hogy ott vagy, és soha többé nem veszítenénk el egymást.

– Nehezen tudom követni az elképzelésedet, bizonyos részletei kissé zavarosak, de ha jól értem, úgy kellene járkálnom a környéken, mint a ridegen tartott szamaraknak, egy lábamhoz erősített béklyóval.

– Nem bánom azt se, ha béklyónak nevezel, csak össze legyünk kapcsolva.

– Nekem viszont nem tetszik, ha szamárnak hívsz – válaszolt az apa.

– Soha nem tettem ilyet. Legalábbis nem állt szándékomban. De olyan megnyugtató, hogy egy kicsit faragatlan lehetek, ha úgy tartja kedvem.

– Hát ezt tanultad abban az előkelő társaságban, amelyben egész nap időztél? Azt hittem, udvarias és választékos leszel, így hát elolvastam pár fejezetet a *Sir Charles Grandisonból*[5]. hogy megtaláljam veled a megfelelő hangot, ha hazatérsz.

– Ó, nagyon remélem, hogy soha nem lesz belőlem lord vagy lady.

– Nos, csak hogy megnyugtassalak: biztos vagyok benne, hogy soha nem lesz belőled lord, és azt hiszem, egy az ezerhez az esélye annak, hogy a másik legyél, legalábbis abban az értemben, ahogy te most gondolod.

– Folyton eltévednék, amikor a kalapomért kellene mennem, vagy úgy elfáradnék a hosszú folyosókon és magas lépcsőkön, hogy utána egy sétára se futná az erőmből.

– Lenne viszont szobalányod.

– De papa, azt hiszem, a szobalányok még rosszabbak, mint a ladyk. Viszont szívesen lennék házvezetőnő.

– Azt meghiszem! A lekvárospolcok és a desszertek mindig egy karnyújtásnyira lennének – felelt Mr. Gibson elgondolkodva. – De Mrs. Brown panaszkodik ám sokat, hogy nem tud aludni a vacsorák gondja miatt; ezt a körülményt is vedd fontolóra! Persze, az élet minden területén adódnak nehézségek és feladatok.

– Elismerem – válaszolt Molly komolyan. – Betty mindig mondja, hogy megkeserítem az életét a szoknyámon ejtett zöld foltokkal, amelyeket a cseresznyefán szerzek.

– Mrs. Brown azt is mondta, hogy annyit törte a fejét azon, hogyan felejthettek ott téged, hogy megfájdult belé. Azt hiszem, úgy kellettél ma este, mint púp a hátukra. Hogy történhetett ez, libuskám?

– Kimentem megnézni a kerteket, olyan szépek! Aztán eltévedtem, és lepihentem egy nagy fa alatt. Lady Cuxhaven és Mrs. Kirkpatrick rám találtak, azután Mrs. Kirkpatrick hozott nekem ebédet, majd lefektetett aludni az ágyába. Azt hittem, hogy időben fel fog ébreszteni, de nem tette, így hát a többiek elmentek nélkülem. Úgy volt, hogy ott maradok éjszakára. Nem akartam megmondani nekik, mennyire szeretnék hazajönni, és csak arra tudtam gondolni, hogy bizonyára nagyon aggódsz miattam

– Akkor hát ez az ünnepség egy kissé balul sült el, nem igaz, libuskám?

Reggel még nem. Soha nem felejtem el a reggelt abban a kertben. De még életemben nem voltam olyan boldogtalan, mint ezen a hosszú délutánon.

Mr. Gibson úgy gondolta, kötelessége visszalovagolni a kastélyba, és bocsánatot kérni, valamint köszönetet mondani a családnak, mielőtt visszatérnének Londonba. Épp indulóban voltak, senki sem ért rá, hogy Mr. Gibson hálás szabadkozását végighallgassa, de Mrs. Kirkpatrick, akinek Lady

Cuxhavent kellett volna elkísérnie, és meglátogatni az egykori tanítványát, mégis kerített időt, hogy a család nevében fogadja Mr. Gibsont. Biztosította, hogy hálás szívvel emlékszik vissza az orvosnak az ő személye iránt tanúsított egykori hathatós törődésére – mindezt a lehető legmegnyerőbb modorban.

HARMADIK FEJEZET
Molly Gibson gyermekkora

Tizenhat évvel történetünk előtt egész Hollingfordot alapjaiban forgatta föl a hír, hogy tehetséges orvosuk, Mr. Hall, aki, amióta az eszüket tudtak, gyógyította őket, munkatársat vesz maga mellé. Döntését magyarázni értelmetlen lett volna, így aztán Mr. Browning, a lelkész, Mr. Sheepshanks, Lord Cumnor intézője és maga Mr. Hall, azaz a kisváros legműveltebb férfiúi, meg sem próbálkoztak ezzel, érezvén, hogy a *Che sará sará*[6] hozzáállás hatékonyabb taktika a pletykák elcsendesítésére, mint bármely észérv. Mr. Hall a legbizalmasabb pácienseivel már korábban közölte, hogy látása bizony nem tökéletes immár, még a legerősebb szemüvegekkel sem, emellett talán nekik is feltűnt, hogy a hallásával is vannak gondok; habár ezzel kapcsolatban ragaszkodott saját álláspontjához, miszerint az emberek roppant hanyagul társalognak manapság. – Mint írás az itatóspapíron, a szavak mind egybemosódnak – mondogatta. Mr. Hallra elég gyakran törtek rá titokzatos rohamok is – ő maga reumának ítélte azokat, mégis köszvénnyel kezelte magát. Mindezek megakadályozták őt abban, hogy a sürgős hívásoknak haladéktalanul eleget tudjon tenni. Ám vakon, süketen és talán reumásan, de mégiscsak Mr. Hall volt az orvos, aki addig minden bajukból kigyógyította őket – kivéve persze, ha közben meghaltak –, igazán nem volt oka azt állítani, hogy megöregedett, és szüksége volna egy munkatársra.

Annak ellenére, hogy továbbra is buzgón eljárt dolgozni, meghirdette az állást az orvosi lapokban, értékeléseket és referenciákat böngészett, s alighogy a hollingfordi vénkisasszonyok azt hitték, meggyőzték őt fiatalos állapotáról, akkor döbbentette meg őket azzal, hogy magával vitte a vizsgálatokra új társát, Mr. Gibsont. A vénkisasszonyok szerint „ravaszul", kezdte bevezetni a praxisba a fiatal orvost. De kicsoda ez a Mr. Gibson? – kérdezték, amire legfeljebb a visszhang felelt, más senki. Soha nem tudtak meg az előéletéről többet annál, mint az első hollingfordi napján. Mikor meglátták őt, megállapították, hogy magas, komoly, meglehetősen jóképű, és elég vékony ahhoz, hogy nagyon delinek nevezzék akkoriban – még az izmos kereszténység előtt[7] –, amikor az erős testfelépítés még nem volt divat. Enyhe skót akcentussal beszélt, és – mint azt egy kedves hölgy megjegyezte – nagyon közhelyekben társalgott, ami alatt azt értette, hogy szarkasztikus volt. Ami a származását, rokonságát, és iskolázottságát illette, a hollingfordiak kedvenc pletykája szerint egy skót herceg és egy francia nő törvénytelen gyermeke volt. A pletyka alapja pedig az volt, hogy ha skót akcentussal beszélt, hát csakis skót származású lehetett. Mivel a megjelenése elegáns volt, és rosszakarói szerint hajlamos volt kissé fensőbbséges modorban beszélni, az apja bizonyára nemesember volt, és – mint megjósolhatjuk – nem volt nehéz e feltételezést rangban egészen a hercegségig vezetni; először bárónak gondolták, majd grófnak, márkinak, végül hercegnek. Magasabbra nem merészeltek tekinteni, ámbár egy idős hölgy, aki jól ismerte az angol történelmet, megkockáztatta a megjegyzést: – Úgy vélem, egyik-másik Stuart… keh… nem viselkedett egészen kifogástalanul, keh… és nem lehetetlen… keh… hogy balkézről is voltak gyerekeik. – A legelterjedtebb nézet szerint Mr. Gibson apja mégiscsak herceg volt, semmi több.

Az édesanyjának franciának kellett lennie, hiszen a haja fekete volt, arca pedig elég sápadt, valamint járt már Párizsban. Mindez éppúgy lehetett valós, mint téves – az igazságot sohasem ismerte meg senki, semmi többet nem tudtak meg róla, mint amit Mr. Hall elmondott. Nevezetesen hogy a képzettsége ugyanolyan magas, mint az erkölcsi tartása, és hogy mindkettő jóval átlagon fölüli, amint arról Mr. Hall alaposan meggyőződött, mielőtt bemutatta őt a betegeinek. A népszerűség ebben a világban éppoly múlandó, mint a dicsőség, amint ezt Mr. Hall is megtapasztalta, alig egy évvel a társa alkalmazása után. Lett viszont elég ideje arra, hogy gyógyítsa a köszvényét, és kímélje a látását. A fiatalabb orvos magára vállalta a napi teendőket, majdnem mindenki őt hívta. Még az előkelő házak, s mind között a legelőkelőbb, maga a kastély is, ahol Mr.

Hall annak idején reszketve és azzal a be nem vallott aggodalommal mutatta be új társát, hogy a viselkedése esetleg rossz benyomást kelthet a gróf úrban és a grófné őnagyságában. Tizenkét hónap elteltével azonban Mr. Gibsont azzal a szívélyes tisztelettel fogadták, mint valaha Mr. Hallt. Nem beszélve arról – és ez egy kicsit sok is volt a kedves, öreg doktornak –, hogy a fiatalabb orvost egyszer még vacsorára is meghívták a kastélyba, együtt a nagy Sir Astleyvel, az orvosi szakma nagymesterével. Természetesen meghívták Mr. Hallt is, de ő épp az ágyat nyomta a köszvényével – mióta volt egy társa, az állapota sokat súlyosbodott –, így nem tudott elmenni. Szegény, öreg doktor, soha nem tudta túltenni magát ezen a csalódáson: a látása és a hallása is egyre romlott, és élete hátralévő két évében alig mozdult ki a házból. Magához vette egy elárvult unokahúgát, hogy öreg napjaira gondoskodjon róla, és ő, a nőgyűlölő agglegény, hálás volt a csinos és vonzó Mary Pearson vidám társaságáért. A lány jólelkű és értelmes volt, de semmi több. Szoros barátságot kötött a lelkész, Mr. Browning lányaival. Mr. Gibson mindhármukkal nagyon jó kapcsolatba került. Egész Hollingford találgatta, melyik ifjú hölgyből lesz végül Mrs. Gibson, és meglehetős csalódást okozott, amikor a jóképű, fiatal orvos házasságát illető esélyek latolgatása és a pletykák a lehető legkézenfekvőbb módon értek véget: Mr. Gibson az elődje unokahúgát vette el. A két Browning kisasszonyt a dolgok ilyetén alakulása miatt láthatóan nem nagyon emésztette a csalódottság, de azért mindenki árgus szemekkel figyelte őket. Ellenkezőleg, feltűnően vidámak voltak az esküvőn. Ő, ez a szegény Mrs. Gibson volt az, akit később, négy-öt évvel az esküvő után, valamint három évvel a nagybátyja halálát követően elemésztett a betegség. Lánya, Molly még csak hároméves volt ekkor.

Mr. Gibson nem sokat beszélt a felesége halála miatt érzett fájdalmáról, pedig feltételezték, hogy nagyon is érezte. Ehelyett elkerült minden helyzetet, amikor részvétet nyilvánítottak volna neki; például felállt, és sietve elhagyta a szobát, amikor Miss Phoebe Browning először látta őt a veszteség után, és olyan csillapíthatatlan zokogásban tört ki, amely csaknem hisztériába torkollott. Miss Browning kijelentette, hogy soha nem fog tudni megbocsátani neki a tragédia után mutatott szívtelensége miatt, s még két hét múlva is buzgón szapulták az orvost az idős Mrs. Goodenough-fal, aki kifejezte kételyét azzal kapcsolatban, hogy Mr. Gibson mélyen érző ember, ezt erősítette a kalapja köré helyezett gyászszalag keskeny volta is, noha legalább háromujjnyi széles hódprém szalagot lehetett látni a fejfedőn. Miss Browning és Miss Phoebe mindezek ellenére továbbra is Mr. Gibson legközelebbi barátainak tartották magukat, már pusztán a halott feleség iránt érzett szeretetük jogán is: boldogan vállalták volna tehát a pótanyaságot a kislánya mellett, ha azt valóságos házisárkány képében nem őrizte volna a dajkája. Betty féltékenyen őrködött a kislányra gyakorolt befolyás felett, így különösen elutasító és kellemetlen volt minden olyan hölggyel szemben, aki megítélése szerint „olyan szemeket meresztett az uraságra, mint egy birka”.

Néhány évvel történetünk kezdete előtt úgy tűnt, hogy Mr. Gibson végleg megállapodott, társadalmi és szakmai értelemben is. Özvegyember volt, és nagyon valószínűnek látszott, hogy az is marad; házi gondjai a kicsi Mollyra összpontosultak, de még neki sem mutatta ki igazán az érzelmeit. A legkedvesebb megszólítás, amellyel Mollyt illette, a libuskám volt, és élvezettel bosszantotta a gyermeket azzal, hogy ugratta. Valójában megvetette azokat az embereket, akiknek ami a szívükön, az a szájukon, mivel orvosként tisztában volt azzal, milyen károsak az egészségre az ellenőrizetlen érzelmek. Azzal ámította magát, hogy az értelme uralkodik az ösztönein, mivel soha nem beszélt semmi másról, csak tisztán intellektuális témákról. Mollyt azonban inkább az érzelmei irányították. Habár a papája kinevette, zavarba hozta, viccelődött vele abban a modorban, amelyet a Browning kisasszonyok az „igazán kegyetlen” jelzővel illettek egymás között, Molly mégis megosztotta minden apró fájdalmát és örömét vele, sokkal inkább, mint Bettyvel, ezzel a kedves, házsártos asszonysággal. A kislány úgy nőtt föl, hogy megszokta az apja stílusát, és a lehető legbensőségesebb kapcsolatot alakította ki vele – félig vicces, félig komoly, de összességében bizalmas barátságot. Mr. Gibson-nak három alkalmazottja volt: Betty, a szakácsnő és egy lány, akinek szobalánynak kellett volna lennie, de a két idősebb szolga alatt elég kényelmes élete volt. Nem lett volna szükség három alkalmazottra, ha Mr. Gibson nem tartotta volna meg Mr. Hall azon szokását, hogy két „tanítványt” is tartson – így szerepelt a hollingfordiak kedveskedő szóhasználatában –, akik valójában segédek voltak. Szerződés kötelezte őket, és elég csinos summát

fizettek, hogy kitanulhassák a mesterséget. A doktor házában éltek, viszonylag kényelmetlen, kétértelmű, s ahogy Miss Browning találóan megjegyezte, kétlaki helyzetben. Együtt étkeztek Mr. Gibsonnal és Mollyval, s közben – mivel az orvos nem volt közlékeny ember, azt pedig kiváltképp gyűlölte, ha kényszerből kellett társalognia – úgy érezték, mérhetetlenül útban vannak. A doktor asztalbontáskor azért érezte, hogy nem egészen tesz eleget a kötelezettségének, de a két esetlen fickó vidám megkönnyebbüléssel állt fel, majd biccentett neki, amit akár meghajlásként is lehetett értelmezni. A két segéd egymást taszigálva igyekezett ki az ebédlőből, majd hallani lehetett, ahogy fuldokolva a visszatartott nevetéstől végigrohannak a rendelőhöz vezető folyosón. A bosszúság, amelyet e rosszul teljesített kötelezettség miatt érzett, csak erősítette azt a maró gúnyt, amellyel Mr. Gibson a hasznavehetetlenségüket, butaságukat vagy modortalanságukat illette.

A közvetlen szakmai irányításon túl fogalma sem volt, mit kezdjen az egymást követő segédekkel, akiknek a feladata látszólag az volt, hogy mesterük tudatosan gyötörje őket, s hogy ők öntudatlanul gyötörjék a mesterüket. Egyszer-kétszer Mr. Gibson elzárkózott attól, hogy új tanítványt vegyen föl, remélve, hogy megszabadulhat e kolonctól, de orvosi kiválóságának úgy elterjedt a híre, hogy a tandíjat, amelyet ő kiugróan magasnak ítélt, szívesen kifizették abban a reményben, hogy a hollingfordi Gibson melletti inasévek sikeres pályakezdést garantálnak számukra. De ahogy Molly gyermekből kisleánnyá cseperedett, és nyolcévesforma lányka lett, az édesapja észrevette, hogy zavarja őt, ha az orvos gyakori távolmaradásai miatt neki egyedül kell reggeliznie és vacsoráznia a segédekkel. Hogy javítson ezen a helyzeten, nem pedig nevelési szempontból, felvett egy tiszteletreméltó hölgyet, egy városi boltos lányát, aki nyomorgó családját hagyta ott, hogy minden reggel, étkezés előtt eljöjjön, és Mollyval maradjon estig, amíg ő haza nem ér, hosszabb elfoglaltság esetén pedig egészen a gyermek lefekvéséig.

– Nos, Miss Eyre – mondta az orvos egy nappal a hölgy munkába állása előtt –, ne feledje, hogy teát kell készítenie a fiatalembereknek, és ügyelnie kell, hogy mindenük meglegyen étkezés közben. Ha jól emlékszem, azt mondta, harmincöt éves, ugye? Próbáljon tehát arra is odafigyelni, bár nem hiszem, hogy ez önnek vagy bárki másnak hatalmában állna, hogy értelmesen beszélgessenek, úgy értem, vihogás, dadogás nélkül. Nem kell túl sok mindent tanítania Mollynak: varrogasson, olvasson, írjon, és egy kicsit számoljon is, de szeretném, ha gyermek maradna. Ha úgy találom, hogy több tanulásra volna szüksége, akkor én gondoskodom majd róla. Végül is nem hiszem, hogy az olvasás és az írás létfontosságú lenne. Sok nő úgy megy férjhez, hogy csak egy keresztet tud írni a neve helyett; és véleményem szerint az olvasás csak gyengíti az anyai ösztönöket, de meg kell hajolnunk a társadalom elvárásai előtt, Miss Eyre, így aztán meg kell tanítania olvasni a kislányt.

Miss Eyre csendben és kissé zavarban hallgatta, elszántan arra, hogy mindenben követi majd az orvos utasításait, akinek a kedvességét ő és a családja nagyon is jól ismerte. Erős teát főzött, és Mr. Gibson nélkül vagy a jelenlétében segített felszabadultan viselkedni a fiatalembereknek, mesterük távollétében azzal oldva meg a nyelvüket, hogy apró-cseprő témákról beszélgetett velük a maga közvetlen, kellemes módján. Megtanította Mollyt írni és olvasni, de becsülettel megpróbálta őt visszatartani minden egyéb tudománytól. Molly csak nagy küzdelem és veszekedések árán tudta lassacskán rábeszélni az apját, hogy engedje őt francia- és rajzleckéket venni. Az orvos mindig is tartott attól, hogy a lánya túl művelt lesz, bár igazán nem kellett volna aggódnia. A Hollingfordhoz hasonló vidéki kisvárosokban megforduló tanítók negyven évvel ezelőtt nem voltak a szakmájuk kiváló mesterei. Molly hetente egyszer tánciskolába járt, a város legnagyobb fogadójának, a Cumnor Armsnak a báltermébe, és mivel az apja az ő valamennyi szellemi kísérletét megmosolyogta, az összes útjába kerülő könyvet olyan örömmel olvasta, mintha tiltott gyümölcsöt ízlelne. Társadalmi helyzetéhez képest Mr. Gibsonnak szokatlanul terjedelmes könyvtára volt, amelynek orvosi része, mivel a rendelőben tartották, elérhetetlen volt Molly számára, de minden más könyvet elolvasott, vagy legalábbis megpróbált elolvasni. Nyári tanulószobája a már említett cseresznyefán volt, ahol a Betty életét megkeserítő zöld foltokat szerezte a szoknyájára. E „bimbót elemésztő féreg” ellenére Betty erős volt, egészséges és figyelmes. Ő volt az egyetlen ellenlábasa Miss Eyre pozíciójának, aki viszont nagyon örült jól fizetett és testhezálló munkájának, amelyre amúgy is nagy szüksége volt. Betty elméletben egyetértett ugyan a gazdájával abban, hogy Mollynak szüksége van egy

nevelőnőre, mégis, amikor Mr. Gibson kifejtette ebbéli nézeteit, ő hevesen ellenezte, hogy kicsit is engedjen a kislány feletti hatalmából és befolyásából, mivel a gyermek az ő gondja, gyötrelme és öröme volt Mrs. Gibson halála óta. Miss Eyre minden szavának és tettének kezdettől a legkeményebb kritikusa volt, egyetlen pillanatra sem múlt el szíve mélyéről az ellenérzés a nevelőnő alkalmazása miatt. Akarata ellenére mégis tisztelte a hölgy türelmét és gondosságát – mert Miss Eyre hölgy volt, a szó legnemesebb értelmében, annak ellenére, hogy a hollingfordi ranglétrán csak egy boltos lányának helyét foglalta el. Betty egy piaci légy szemtelenségével sertepertélt körülötte, mindenben hibát találva, és készen arra, hogy belemarjon. Miss Eyre egyetlen védelmezője az a személy volt, akitől ezt a legkevésbé lehetett volna várni: a tanítványa, akinek a nevében – mint egy állítólag elnyomott kisember nevében – Betty támadott. Molly azonban hamar észrevette ezeknek a támadásoknak az igazságtalanságát, és nemsokára tisztelni kezdte Miss Eyre-t a szótlan tűrésért, noha Betty sokkal nagyobb fájdalmat okozott, mint azt valaha is képzelte. Mr. Gibson segített a családján a szükségben, hálából Miss Eyre inkább magába fojtotta a panaszait, mint hogy felbosszantsa őt. Meg is lett a jutalma a türelmének! Betty minden lehető alkalommal arra csábította Mollyt, hogy ne engedelmeskedjen Miss Eyre utasításainak, de a kislány ellenállt a kísértésnek, és elbandukolt, hogy elvégezze az előírt varrást, vagy a nehéz számtanpéldát. Betty zaftos tréfákat eszelt ki Miss Eyre rovására, de Molly ilyenkor mindig komolyan nézett rá, mintegy magyarázatot várva az értelmetlen beszédre; márpedig semmi nem hűti le annyira a tréfacsinálót, mint ha le kell fordítania a viccét hétköznapi nyelvezetre, fölmutatva annak velejét. Betty néha teljesen kijött a sodrából, és szemtelen hangot ütött meg Miss Eyre-rel szemben, ám ha ezt Molly védelmében tette, a kislány olyan hevesen kelt a csendes, reszkető nevelőnő védelmére, hogy az még Bettybe is belefojtotta a szót. Betty ilyenkor igyekezett viccként kezelni a gyermek dühét, és Miss Eyre-t is megpróbálta rávenni, hogy vegyen részt a mókában.

– Az isten áldja meg ezt a gyereket! Azt hinne az ember, hogy egy éhes kismacska, pedig csak egy veréblány, akinek a szárnya verdes, a szeme lángol, csőrével pedig belém készül csípni csak azért, mert a fészkébe néztem. Nono, gyermek! Ha jobban szeretsz bent penészedni egy zárt szobában, hogy olyasmiket tanulj, amelyeknek az égvilágon semmi haszna, mint Job Donkin szénásszekerén kocsikázni, az már a te dolgod, nem az enyém. Micsoda kis boszorkány, nem igaz? – mosolygott rá Miss Eyre-re, amint befejezte a mondandóját. A szegény nevelőnő azonban nem találta nevetségesnek a helyzetet, Molly összehasonlítása egy veréblánnyal nem igazán volt ínyére. Érzékeny és lelkiismeretes volt, és otthonról hozott tapasztalatából tudta, milyen veszélyes tud lenni egy ellenőrizhetetlen dühkitörés. Így szemrehányást telt Mollynak, amiért az szabadon engedte indulatait a gyermek pedig nem értette, miért hibáztatják olyasmiért, amit jogos haragnak érzett Betty iránt. Ám mindent egybevetve ezek csupán apró kellemetlenségei voltak egy nagyon boldog gyermekkornak.

NEGYEDIK FEJEZET
Mr. Gibson szomszédai

Molly ezek között a halk szavú emberek között nőtt fel, nyugodt, egyhangú életében a legnagyobb esemény az volt, amikor ott felejtették a kastélyban, egészen majd' tizenhét éves koráig. Közben iskolalátogató lett belőle is, de soha többé nem ment el az évente megtartott ünnepségre az előkelő házba. Könnyen talált kifogást, hogy otthon maradhasson, mivel annak a napnak az emléke egészében nem volt kellemes, bár a kerteket gyakran áhítattal idézte vissza.

Lady Agnes férjhez ment, már csak Lady Harriet maradt otthon. Lord Hollingford, a legidősebb fiú, elveszítette a feleségét, és amióta özvegyen maradt, sokkal többször fordult meg a kastélyban. Magas, esetlen férfi volt, akiről azt beszélték, éppolyan gőgös, mint az édesanyja, a grófné. Igazából azonban csak félénk volt, lassú és ügyetlen társalgó. Nem tudta, mit mondjon azoknak az embereknek, akiknek nem ugyanúgy teltek a napjaik, mint az övéi. Nagyon hálás lett volna egy szakkönyvért, amelyből megfelelő szorgalommal megtanulhatta volna a kifogástalan társalgást. Gyakran irigyelte apja szószátyárságát, aki örömmel beszélgetett bárkivel, és egyáltalán nem zavarta, hogy összevissza csapong a társalgásban. Lord Hollingford tehát nem volt népszerű ember, habár jószívűsége, egyszerű természete és tudományos képzettsége nagy hírnévre érdemesítették volna a művelt emberek eme európai paradicsomában[8]. Ebből a szempontból Hollingford népe büszke volt rá. A lakosok tisztában voltak vele, hogy jövőbeli hűbérurukat, a nagydarab, komoly és esetlen Lordot nagyra tartják a tudása miatt; s hogy egy-két tudományos felfedezéssel büszkélkedhet, bár hogy milyen területen, azt nem tudták. Büszkén mutogathatták őt a kisváros látogatóinak: – Az ott Lord Hollingford, tudja, a híres Lord Hollingford, biztosan hallott már róla, nagy tudós. – Ha a látogató ismerte a Lord nevét, akkor azt is tudta, minek köszönheti a hírnevét, ha nem hallott még róla, nos tízből egy ha bevallotta, elkendőzve tudatlanságát, és megkímélve a vendéglátóját, hogy részletesen elmagyarázza a hírnév pontos eredetét.

A Lord két vagy három fiúval maradt özvegyen. Bentlakásos iskolában tanultak, társaságuk hiánya miatt apjuk nem tudta a házat, ahol házassága évelt töltötte, igazi otthonának érezni – sok időt töltött hát a kastélyban. Itt átélhette, hogy az anyja büszke rá, és hogy az apja kedveli, ha egy kicsit tart is tőle. A barátait Lord és Lady Cumnor mindig örömmel fogadta; különösen ez utóbbi, aki nagyon is szívesen fogadott mindenhol mindenkit. A Lady tiszteletreméltó fia iránti szeretetének ékes bizonyítékaként megengedte, hogy – a Lady megfogalmazásában – „mindenféle népséget" invitáljon a kastélyba. A mindenféle népség elnevezés olyan embereket takart, akik tudományos és műveltségi területen tűntek ki, tekintet nélkül a rangjukra; s meg kell vallani, ebből kifolyólag nem voltak túl kifinomult modorral megáldva.

Mr. Hallt, Mr. Gibson elődjét a Lady mindig lekötelező barátsággal fogadta, mivel őt már akkor a család orvosaként ismerte meg, amikor a házassága révén beköltözött a kastélyba. Az azonban soha nem fordult meg a fejében, hogy megváltoztassa azt a szokást, miszerint az orvos, ha frissítőre volt szüksége, a házvezetőnő szobájában fogyaszthatta el, no nem a házvezetőnővel, *bien entendu*[9]. A barátságos, okos, nagydarab és vörös arcú doktor akkor is ezt a megoldást részesítette volna előnyben, ha felajánlották volna neki azt a lehetőséget (ami egyébként soha nem történi meg), hogy a Lorddal és a Ladyvel fogyassza el az „uzsonnáját" – ahogy nevezte – a nagy ebédlőben. Természetesen ha valami híres-neves orvos, mint Sir Astley, volt hivatalos Londonból a házba, hogy a család egészségi állapotát fölmérje, az ő kötelessége volt, hogy ünnepélyesen és hivatalosan meghívja Mr. Hallt ebédelni. Ezen alkalmakkor Mr. Hall vastag muszlin nyakkendőbe burkolta az állát, felvette a térdnadrágját, amelyet oldalt szalagcsokrok díszítettek, a selyemharisnyáját, a csatos cipőjét, és minden lehető módon rendkívül kényelmetlenné tette a ruházatát, majd amikor készen állt. postakocsival indult a kastélyba a Cumnor Arms-ból. A szíve mélyén azzal vigasztalta

magát az elszenvedett kényelmetlenségekért, milyen jól is cseng majd a városi urak fülében, kinek a házában fordult meg előzőleg. „Tegnap a gróf azt mondta…”, vagy „a grófné megjegyezte…”, vagy „meglepődve hallottam, mikor tegnap a kastélyban ebédeltem...”. Ám a dolgok megváltoztak, amióta Mr. Gibson lett az egyetlen orvos Hollingfordban. A Browning kisasszonyok úgy vélték, azért, mert olyannyira elegáns volt a megjelenése, és oly kifogástalan a modora. Mrs. Goodenough szerint azonban az arisztokratikus összeköttetései miatt: – No de kedvesem, hisz mégiscsak egy skót herceg fia, nem számít, hogy milyen a jelenlegi helyzete! – Mindenesetre az biztos, hogy mindig szívesen látott vendég volt a család számos barátja között, habár gyakran ő is Mrs. Browntól kért harapnivalót, ha nem volt ideje a Ladyvel való ebéd ceremóniájára. Akár egy-egy herceggel is együtt ebédelhetett bármikor, feltéve, hogy a herceg megfordult a kastélyban. Az akcentusa skót volt, nem vidékies. Nem volt rajta egyetlen gramm súlyfelesleg sem, a karcsúság pedig gyakran jár együtt az eleganciával. Arca sápadt volt, a haja fekete; azokban az időkben, vagyis a kontinensen lezajlott nagy háború utáni évtizedben, sápadtnak és fekete hajúnak lenni önmagában is figyelemre méltó volt. Nem volt túl közlékeny, mint azt a Lord egy sóhaj kíséretében megjegyezte, ám a meghívókat a Lady írta volt; takarékosan bánt tehát a szóval, de intelligens és enyhén gunyoros volt. Így aztán tökéletesen alkalmas volt arra, hogy megjelenjen egy társaságban.

Skót véréből adódóan – hisz skót származásához nem férhetett kétség – rendelkezett egyfajta távolságtartó méltósággal, amely miatt mindenki úgy érezte, tisztelettel kell adóznia személyének, így ebből a szempontból biztosítva volt. Nem okozott neki túl sok örömet a dicsőség, hogy időről időre hivatalos volt ebédre a kastélyba, de a munkája kötelező részeként fogta föl a dolgot, minden társadalmi gőg és előny gondolata nélkül.

Ám amikor Lord Hollingford visszaköltözött a kastélyba, a dolgok ismét megváltoztak. Mr. Gibson olvasott és tudott olyan dolgokat, amelyek komolyan érdekelték a Lordot, új tudományos horizontokat nyitva meg előtte. Rendszeresen találkozott a tudományok legkiemelkedőbb képviselőivel; furcsa külsejű, igénytelen emberekkel, akik saját kutatási területükbe nagymértékben belemerültek, de semmi máshoz nem tudtak érdemben hozzászólni. Mr. Gibson becsülni tudta e fura figurákat, és azt is észrevette, hogy ők is sokra tartják a megbecsülését, mivel az őszinte volt, és intellektuális alapokon nyugodott. Kisvártatva bizony maga is cikkeket kezdett küldeni az orvostudományi lapokba, és így – részben kapva, részben megosztva a tudós gondolatokat – új lendületet kapott az élete. Lord Hollingford és közte nem volt túl sok érintkezés, az előző túl csendes és félénk volt, az utóbbi túl elfoglalt ahhoz, hogy egymás társaságát keressék olyan kitartással, amely szükségeltetett a gyakoribb találkozást lehetetlenné tevő rangbéli különbség áthidalásához. Az azonban mindkettejüket őszinte örömmel töltötte el, hogy egyáltalán kapcsolatba kerültek egymással. Olyan biztos tisztelettel és megbecsüléssel tekintettek egymásra, amely gyakran az egymást barátnak nevező emberek között is ismeretlen, és ez mindkettőjük számára boldogság forrása volt, különösképpen Mr. Gibsonnak, mivel az ő intelligens és művelt barátainak a köre jóval kisebb volt. Igazából senki sem volt a Lordhoz fogható azok közül, akikkel rendszeresen érintkezett, és ez nyomasztotta őt, habár soha nem ismerte föl rosszkedvének e forrását. Ott volt például Mr. Ashton, a lelkész, aki Mr. Browningot követte ezen a poszton; e roppant jóravaló és melegszívű férfinak azonban egyetlen eredeti gondolata sem volt, és a szokásos jólneveltsége és gondolkozásának restsége következtében mindig mindennel a lehető legudvariasabb modorban egyetértett, még a leglaposabb ideákkal is, legalábbis ha nem voltak egyértelműen szentségtörőek. Mr. Gibson néhányszor elszórakozott azzal, hogy elvezette a lelkészt a „teljességgel helyénvaló” elismeréstől, az „érdekes, de kétségtelen” állításon keresztül egészen addig, amíg a szegény egyházfi eretnek gondolatok mocsarában találta magát. De amikor látta, hogy Mr. Ashtonnak mekkora fájdalmat és szenvedést okoz ráébredni, minő teológiai ellentmondásba keveredett, s mennyire vádolta magát azért, hogy elfogadta az ilyetén gondolatokat, Mr. Gibson már egyáltalán nem találta szórakoztatónak, és sietve visszatért vele a Harminckilenc cikkely[10] dogmatikus biztonságába, amely az egyetlen módja volt a lelkészi lelkiismeret megnyugtatásának. Minden más, a vallással nem kapcsolatos témában azonban Mr. Gibson bármit el tudott vele fogadtatni; tudatlansága folytán a puszta beleegyezésen kívül más eredményre nem lehetett jutni vele. Volt egy kis magánvagyona,

nőtlen volt, így kifinomult és eltunyult agglegényéletet élt, és bár nem volt a legszegényebb hívek túl buzgó látogatója, arra mindig készen állt, hogy a legnagylelkűbb, és – szokásait figyelembe véve – legönfeláldozóbb módon könnyítsen a helyzetükön: vagyis Mr. Gibson vagy mások tudomására hozta, hogy híve szükséget szenved. – Olyan szabadon adakozhat a pénzemből, mintha a sajátja volna, Gibson! – mondogatta gyakran. – Nagyon nem vagyok alkalmas arra, hogy elmenjek a szegényekhez, és prédikáljak nekik, tudom, nem teszek eleget a kötelességemnek e téren, viszont nagyon szívesen adok bármit bárkinek, akiről úgy ítéli meg, hogy szüksége van a támogatásra.

– Köszönöm szépen. Azt hiszem, elég gyakran fordulok önhöz, anélkül, hogy zavartatnám magam emiatt, mégis, ha megengedi, hogy javasoljak valamit, szerintem nem prédikálnia kellene, amikor a szegényeket látogatja, hanem egyszerűen csak beszélgetnie.

– Nem látom a különbséget – mondta a lelkész kissé bosszúsan –, de elfogadom, hogy van különbség, és nem kételkedem afelől, hogy helyénvaló a javaslata. Nem kellene prédikálnom, hanem csak beszélgetnem, de mivel mindkettő elég sok nehézséget okoz nekem, meg kell engednie, hogy megvásároljam a hallgatás jogát magamnak ezzel a tízfontos bankjeggyel.

– Köszönöm. Számomra ez nem igazán kielégítő, és azt kell hinnem, hegy önnek sem. De talán a Jones-ok és a Greenek többre fogják becsülni ezt, mint a prédikációt.

Mr. Ashton értetlenül tépelődve nézett Mr. Gibson arcába az ilyen szóváltások után, mintha azt kérdezné, hogy a szavak mögött rejlő szarkazmus szándékos-e. De mindent egybevetve a legbarátibb viszony volt közöttük, kicsit több, mint az átlagos férfiismeretség, bár az igazat megvallva, nem nagyon élvezték egymás társaságát. Mr. Gibson szívéhez legközelebb álló ismerőse – legalábbis amíg Lord Hollingford meg nem jelent a láthatáron – talán egy bizonyos Hamley úr volt. Ennek az úrnak az ősei emberemlékezet óta földbirtokosok voltak. Ám a megyében sok, még nála is nagyobb földbirtokos élt, mivel Hamley úr birtoka csak vagy nyolc hold volt. Ám a családja régebben birtokolta ezt, mint ahogy a Cumnor grófokról egyáltalán hallani lehetett e tájon; a Hamleyk már azelőtt itt voltak, hogy a Hely-Harrisonok megvették a Coldstone Parkot. Hollingford-ban senki sem emlékezett azokra az időkre, amikor nem Hamleyk éltek a Hamley-birtokon. – Egészen az angolszász királyságok[11] ideje óta – mondta a lelkész. – Dehogy – felelte Miss Browning –, én úgy tudom, hogy a Hamleyk már a rómaiak ideje előtt is itt voltak. – A lelkész már udvariasan helyeselni készült, amikor Mrs. Goodenough egy még ennél is meglepőbb elmélettel rukkolt elő. – Mindig is úgy tudtam – mondta a város legidősebb lakójának magabiztosságával –, hogy a Hamley-birtok urai még a pogányok kora előtt telepedtek le. – Mr. Ashton erre csak meghajolt, és így szólt: – Nagyon is lehetséges, hölgyem. – Olyan ünnepélyesen jelentette ki ezt, hogy Mrs. Goodenough nagyon elégedetten nézett körül, mintha csak ezt mondta volna: – Lám, az egyház is megerősíti szavaimat, ki merészelné ezután kétségbe vonni őket? – Mindenesetre, a Hamley igen régi család volt, még ha nem is bennszülöttek. Évszázadok óta nem tudták növelni a birtokukat, viszont megtartották eredeti méretét, ha erőfeszítések árán is, vagyis az utóbbi száz év során egy rögöt sem adlak el belőle. Nem voltak kalandvágyó fajta. Soha nem kereskedtek, nem ügyeskedtek, és sosem próbáltak ki semmiféle mezőgazdasági újítást. Egyetlen bankban sem volt megtakarított pénzük, sem – pedig az jellemzőbb lett volna rájuk – elásott kincsük vagy rejtett aranyuk. Életmódjuk egyszerű volt, és inkább hasonlított a vidéki gazdákéhoz, mint a földesurakéhoz. Valójában Hamley úr azzal, hogy megtartotta ősei egyszerű életvitelét és szokásait, inkább gazdaként, mint nemzedéke nemes uraihoz hasonlóan élt. Volt valami méltóságteljes ebben a csendes konzervativizmusban, amely nagy megbecsülést vívott ki a nála alacsonyabb és magasabb rangúak körében egyaránt. A környék bármelyik házában szívesen látott vendég lett volna, ha úgy tartotta volna kedve, hogy valahová betérjen. Ám egyáltalán nem érdekelték a társasági élet örömei. Ez talán abból eredt, hogy az úr – Roger Hamley, a birtok jelenlegi ura – nem részesült olyan neveltetésben, amilyenben kellett volna. Az apja, Stephen úr annak idején elvérzett az egyetemi vizsgáin Oxfordban, és makacs büszkeségében nem volt hajlandó újra ellátogatni oda. Soha többé! Letette a nagy esküt, mint a férfiak abban az időben gyakran, hogy egyik eljövendő gyermeke sem megy egyetlen egyetem közelébe sem. Csak egy gyermeke született, a jelenlegi uraság, aki az apja fogadalmának megfelelően nevelkedett; egy takaros, vidéki iskolába küldték, ahol aztán látott sok olyat, amely

nem nyerte el a tetszését. Azután idővel megörökölte a birtokot. Neveltetése nem ártott neki úgy, ahogy azt gondolnánk. Hiányos műveltségű volt, és sok szempontból tudatlan, de tisztában volt a hiányosságával, s bánkódott is miatta – elméletben. Társaságban esetlen volt, ezért amennyire csak lehetett, kerülte azt, emellett önfejű volt, hirtelen haragú, és parancsoló természetű a közvetlen környezetében lévőkkel. Másfelől viszont nagylelkű volt, erős jellemű és talpig becsületes. Megvolt a magához való esze, így mindig élvezet volt vele beszélgetni, habár hajlamos volt teljesen hamis alaptételeket megfogalmazni, amelyeket azután olyan megdönthetetlennek vélt, mintha azok matematikailag bizonyítottak lettek volna. Ha viszont az alaptételek helyesek voltak, senki sem volt képes szellemesebb érveket felsorakoztatni alátámasztásukra, mint ő. Egy finom londoni hölgyet vett feleségül; egyike volt ez azoknak a zavarba ejtő házasságoknak, amelyek okát lehetetlen megfejteni. Mégis nagyon boldogan éltek, habár valószínűleg Mrs. Hamley nem szenvedett volna krónikus betegségben, ha a férje jobban kielégítette volna az igényeit, vagy olyan társaságba engedte volna, ahol e probléma megoldódik. Házassága után az uraság azt mondogatta, hogy a Londonnak nevezett tömérdek házból megkaparintotta az egyetlen dolgot, ami ott értékes volt. Ezt a feleségének szánt bókot az asszony haláláig ismételgette. Mrs. Hamleyt eleinte elbűvölte e mondás, majd inkább csak tetszett neki, egészen az utolsó alkalomig, hogy hallotta; mindenesetre néha arra vágyott, bárcsak a férje ráébredne, hogy a nagyvárosban van meg más is, amit érdemes látni és hallani. Soha többé nem mentek oda vissza, és bár az uraság nem tiltotta a feleségének, hogy Londonba menjen, nem is mutatott szemernyi érdeklődést sem, amikor az asszony, visszatérve egy-egy látogatásáról, az élményeit elmesélte. Így aztán egy idő után már nem volt kedve menni. Pedig a férje készséggel beleegyezett az utazásba, és bőségesen ellátta őt pénzzel is. – Tessék, vigye csak, asszonykám! Öltözzön fel olyan szépen, mint bármelyik fővárosi, és vegyen meg bármit, amit szeretne, a Hamleyk kontójára; sétálgasson a parkban, és a legszebb ruhájában menjen el színházba, hadd lássák! Jó lesz önt viszontlátni, de érezze jól magát, amíg távol van. – Majd, amikor az asszony visszatért: – Nos hát, jól szórakozott, feltételezem, tehát jól van. De engem már az is fáraszt, ha csak beszélünk róla, így hát fogalmam sincs, hogy bírja ezt a megpróbáltatást. Jöjjön ki, és nézze csak meg, milyen gyönyörűek a virágok a hátsó kertben. Elültettettem az összes magot, amelyet ön kedvel, és még a hollingfordi faiskolába is elmentem, hogy beszerezzem a facsemetéket és növényeket, amelyeket tavaly úgy megcsodált. Egy szippantásnyi friss levegő kitisztítja majd a fejemet ez után a fecsegés után a londoni tülekedésről, amelynek már a gondolatától is szédülök.

Mrs. Hamley szenvedélyes olvasó volt, remek irodalmi ízléssel megáldva. Gyengéd volt és szentimentális, szelíd és jóságos. Lemondott a londoni látogatásokról, és a vele egy műveltségi és társadalmi szinten lévő barátok társaságának örömeiről is. A férje – neveltetésének hiányosságai miatt – nem szeretett érintkezni azokkal, akikkel amúgy egyenrangúnak számított, ahhoz pedig túl büszke volt, hogy az alacsonyabb rangúakkal tartson kapcsolatot. Az érte meghozott áldozatokért csak még jobban szerette a feleségét, de az asszonynak, minden élvezetétől megfosztva, megromlott az egészsége. Semmilyen jól körülhatárolható baja nem volt, csak éppen soha nem érezte jól magát. Ha lett volna egy lánya, az talán javított volna az állapotán, de két fia született, és az uraság, aki nem szerette volna a kisfiúkat megfosztani mindattól, aminek a hiányát ő olyannyira megérezte, nagyon korán bentlakásos iskolába küldte őket. Először Rugbybe kerültek, majd Cambridge-be; Oxford neve még mindig szentségtörően csengett a Hamley család fülében. Osborne – édesanyja leánykori neve után hívtak így –, az idősebbik fiú kifinomult ízléssel rendelkezett, és némi tehetséggel is meg volt áldva. A külseje finom és megnyerő volt, akárcsak az anyjáé. Kedves, szeretetre méltó természetű, és majdnem olyan érzelmes volt, mint egy lány. Az iskolában nagyon jól tanult, sok díjat elnyert, egyszóval apja és anyja öröme, büszkesége és szeme fénye volt, s anyjának emellett még az egyetlen bizalmas barátja is. Roger két évvel fiatalabb volt nála, apjához hasonlóan kissé ügyetlen és zömök testű volt, vonásai szögletesek, komoly, és mindig kissé bamba arckifejezéssel. A tanárai szerint jólelkű volt, bár picit ostoba. Egyetlen díjat sem nyert, de kapott néhány dicséretet a jó magaviselete miatt. Amikor hízelegni próbált az anyjának, az asszony nevetve a szamár és az öleb meséjére[12] emlékeztette, ezért egy idő után semmilyen módon nem mutatta ki az érzelmeit. Nagy kérdés volt, hogy vajon kövesse-e a bátyját az egyetemre Rugby után. Mrs. Hamley úgy vélte,

pénzkidobás lenne, annyira valószínűtlen volt, hogy a fiú bármilyen tudományban kitüntesse magát. Valami gyakorlatiasabb szakma, talán a mérnöki, megfelelőbb volna a számára. Az anya azt gondolta, megalázó lenne, ha ugyanarra az egyetemre járva, mint a bátyja, aki bizonyára ott is ki fog tűnni a tehetségével, sorozatos bukások után szégyenszemre el kellene hagynia az intézményt. Az apa azonban megmakacsolta magát, és nem engedett abból, hogy mindkét fiának ugyanazt az iskolázottságot biztosítsa; mindkettőjüknek meg kell kapni mindazt, amitől őt annak előtte megfosztották. Ha Roger nem lesz sikeres Cambridge-ben, azért csak magát okolhatja. Ha az apja nem küldi őt egyetemre, egy nap bánni fogja, ahogy az uraság is bánta sok-sok éven keresztül. Így Roger követte a fivérét, Osborne-t a Trinity Kollégiumba Cambridge-be, és Mrs. Hamley – megsürgetve a döntést – a Roger továbbmenetelét övező egy év bizonytalankodás után újra magára maradt. Sok éve nem volt már képes a kertjénél messzebbre menni, élete nagy részét egy kanapén töltötte, amit nyáron az ablakhoz gurítottak, télen pedig a kandallóhoz. A szobája tágas és kellemes volt, négy hatalmas ablak nézett egy virágágyásokkal tarkított gyepre, amely a távolban egy kis erdőbe olvadt. A gyep közepén egy kis, vízililiomokkal teli tó volt. Mrs. Hamley sok kedves, négysoros verset írt erről a láthatatlan, árnyékban megbúvó tóról a kanapéján fekve, ahol felváltva olvasott és írt verseket. Kis asztal állt a kanapé mellett, amelyen a legújabb verseskötetek és regények hevertek, valamint egy ceruza és egy vázlatfüzet üres lapokkal, egy váza, teli a férje által télen-nyáron szedett virágokkal; az asszony mindennap új csokrot kapott. A szobalánya háromóránként hozta neki a gyógyszeradagját, egy pohár tiszta vízzel és teasüteménnyel. A férje olyan gyakran meglátogatta, amennyire csak a friss levegő iránti szeretete, és a külső munkák ezt lehetővé tették; máskülönben, amikor a fiai nem voltak otthon, a nap fénypontja Mr. Gibson naponta tett beteglátogatása volt a számára.

Az orvos tudta, hogy az asszonyt titkon bántotta, amit az emberek beszélték, hogy csupán képzelt beteg. Néhányan még őt is megvádolták, hogy tápot ad a hölgy képzelgéseinek. De ő csak mosolygott ezen. Érezte, hogy látogatásai felvidítják az asszonyt, és enyhítik egyre növekvő és megmagyarázhatatlan szenvedéseit; tudta azt is, hogy Hamley úr boldog lenne, ha mindennap el tudna jönni a feleségéhez, és azzal is tisztában volt, hogy ha alaposan kivizsgálja a tüneteket, talán csökkentheti a testi fájdalmat. Ezen indokokon kívül igazán élvezte az uraság társaságát. Az orvost szórakoztatta a másik hebehurgyasága, furcsasága, a vallás, politika és erkölcsök terén mutatott konzervativizmusa. Mrs. Hamley néha nem győzött bocsánatot kérni férje egyes véleményei miatt, amelyek szerinte sérthették az orvost, de megpróbálta legalább enyhíteni azokat, és szabadkozott az olyan ellentmondások miatt, amely még szerinte is szembeszökőek voltak. Ilyenkor férje a nagy kezét egész gyengéden Mr. Gibson vállára tette, és lecsillapította a feleségét ezekkel a szavakkal: – Hagyd el, asszonykám! Mi jól megértjük egymást, nem igaz, doktor? Hiszen, az ég szerelmére, jobban bánik velem, mint néha én ővele, és ellentétes véleményét cukormázba mártva közli velem; úgy tesz, mintha udvariasság és alázatosság lenne, amit mond, de én átlátok a szitán, és tudom, mikor kapok leckét.

Mrs. Hamley egyik gyakran kifejezett kívánsága volt, hogy Molly egyszer meglátogassa, és elidőzzön nála egy darabig. Mr. Gibson ezt mindig visszautasította, bár nemigen talált rá elfogadható indokot. Valójában nem akarta a gyermeke társaságát nélkülözni, de önmagának ezt másként magyarázta. Azzal érvelt, hogy a lány leckéi és rendszeres elfoglaltságai szakadnának félbe. Mrs. Hamley fűtött és illatosított szobája nem tett volna jót a lánynak, ezenkívül Osborne és Roger Hamley is bármikor hazatérhetett, és az apa nem szerette volna, ha Molly túl korán a fiatalemberek társaságába keveredik; ha pedig nem tartózkodtak otthon, az egész napos foglalkozás egy ideges, beteg asszonnyal unalmas és nyomasztó lett volna a lánynak.

Kisvártatva azonban elérkezett a nap, amikor Mr. Gibson átlovagolt, és önként felajánlotta Molly határozatlan időre szóló látogatását, ajánlatát pedig Mrs. Hamley – ahogy fogalmazott – tárt karokkal és szívvel fogadta.

ÖTÖDIK FEJEZET
Diákszerelem

Mr. Gibson a következő okból változtatott véleményén: már említettük, hogy tanítványokat fogadott a házába, igaz, a kedve ellenére, de mégis ott voltak. Ebben az időben egy bizonyos Mr. Wynne és Mr. Coxe élt ott, ők voltak – ahogy a személyzet mondta a fiatalemberek Mr. Wynne idősebb és a tapasztaltabb volt, alkalmanként helyettesítette is mesterét, és gyakorlatot szerzett a szegények és a nagybetegek gondozásában. Mr. Gibson gyakran megbeszélte az eseteit Mr. Wynnenel, és megpróbálta kihúzni belőle a véleményét, abban a reményben, hogy Mr. Wynne egy nap talán előáll valami eredeti gondolattal. De a fiatalember lassú és megfontolt volt, soha nem kapkodott el semmit, nehogy hibát kövessen el, ám éppen emiatt mindig egy kis lemaradásban volt. Mr. Gibson emlékezett arra, hogy ennél sokkal rosszabb „fiatalemberekkel" is akadt már dolga, elégedett volt hát az olyan tapasztalt tanítvánnyal, mint Mr. Wynne, ha hálás épp nem is. Mr. Coxe tizenkilenc év körüli fiú volt, élénkvörös hajjal és vöröses ábrázattal megáldva, amelyek miatt nem győzött szégyenkezni. Egy Indiában szolgáló tisztnek, Mr. Gibson régi ismerősének a fia volt. Coxe őrnagy ekkor egy kimondhatatlan nevű helyőrségben tanyázott valahol Punjab tartományban, de az előző évben Angliában járt, és többször is kifejezte afeletti elégedettségét, hogy egyetlen fiát régi barátjánál helyezhette el tanítványként, így a fiú oktatása mellett nevelési feladatokkal is megbízta Mr. Gibsont. Sok olyan tanáccsal látta el az orvost, amelyeket egyedinek gondolt, ám Mr. Gibson, némiképp bosszúsan biztosította az őrnagyot, hogy ezekre a szempontokra minden tanítvány esetében igyekszik odafigyelni. Mikor azonban a szegény apa megkockáztatta a kérést, hogy kezeljék a fiút családtagként, és hogy a rendelő helyett a nappaliban aludhasson, az orvos ezt kerek perce visszautasította.

– Ugyanúgy fogok vele bánni, mint a többiekkel. Nem engedhetem, hogy a gyógyszeres mozsár a nappaliba kerüljön, és az egész szobának aloészaga legyen.

– Tehát a fiúnak magának kell előállítania a gyógyszereket? – kérdezte az őrnagy bánatosan.

– Hát persze. Ez mindig a legfiatalabb segéd feladata. Nem nehéz munka. Vigasztalásképpen gondolhat arra, hogy nem neki kell bevennie. Övé lehet majd minden megmaradt édeskömény-pasztilla, megkapja a csipkebogyókonzerveket, és vasárnaponként ehet egy kis tamarinduszt, jutalmul az egész heti gyógyszerkészítésért.

Coxe őrnagy gyanította, hogy Mr. Gibson tréfát űz vele. de már nem léphetett vissza; a hely előnyei is annyira vonzóak voltak, hogy úgy vélte, jobb ha nem ellenkezik, és elfogadja a fia számára az alantas gyógyszerkészítési munkát. Végül minden aggodalma elszállt, amikor a búcsúzásnál megmutatkozott Mr. Gibson valódi természete. Az orvos nem beszélt sokat, viselkedésében azonban annyi őszinte együttérzés volt, hogy mélyen megérintette az apa szívét. Kevés szavával mégis sokat mondott el: – Rám bíztad a fiadat, és én teljes mértékben méltó leszek erre a bizalomra.

Mr. Gibson túlságosan jól ismerte az emberi természetet ahhoz, hogy egyáltalán ne kivételezzen a fiatal Coxe-szal, de akarata ellenére néha mégis kimutatta a fickónak, hogy a barátja fiaként megkülönböztetett figyelmet fordít rá. A figyelem eme oka mellett a fiatal fiúban is volt valami, ami rokonszenves volt Mr. Gibsonnak. Hirtelen és meggondolatlan volt, elég beszédes, sokszor fején találva a szöget egy-egy okos megjegyzéssel, máskor azonban váratlanul súlyos hibákat követett el. Mr. Gibson gyakran mondogatta neki, hogy az lesz a jelmondata: „Gyógyítani vagy ölni", amire egy alkalommal Mr. Coxe úgy felelt, hogy szerinte ez a legfrappánsabb jelmondat egy orvos számára, mivel ha nem tud meggyógyítani egy beteget, az a legjobb, ha csendben és gyorsan megszabadítja a szenvedésétől. Mr. Wynne meglepetten nézett rá, és megjegyezte, hogy véleménye szerint ezt sokan emberölésnek tartanák. Mr. Gibson szárazon hozzátette, hogy ő a maga részéről nem bánja az emberölés gyanúját, de ez a módszer túl korán megfosztaná őt a jól fizető betegektől, és hogy

meglátása szerint, amíg azok hajlandók kettő vagy akár hat pennyt is fizetni egy orvosi vizitért, kötelessége életben tartani őket; természetesen egészen más a helyzet a nincstelenekkel. Mr. Wynne eltöprengett ezeken a szavakon, ám Mr. Coxe csak nevetett. Végül Mr. Wynne ezt mondta:

– De hát minden reggel elmegy az öreg Nancy Granthez, uram, és még az orvosságát is megrendelte, amely pedig a legdrágább a listán.

– Nem vette még észre, milyen nehéz az elveink szerint élni? Sokat kell még tanulnia, Mr. Wynne! – zárta le a beszélgetést Mr. Gibson, miközben elhagyta a rendelőt.

– Soha nem tudok kiigazodni a főnökön – mondta Mr. Wynne kétségbeesett hangon. – Te meg min nevetsz, Coxe?

– Ó! Az jutott eszembe, milyen szerencsés fickó vagy, hogy olyan szüleid vannak, akik még ifjú kebledbe beleplántálták az erkölcsi alapelveket. Mennél és vígan kiirtanád az összes szegényt, ha az anyád nem mondta volna neked, hogy a gyilkosság bűn, arra gondolnál, hogy csak a kötelességedet teljesíted, és a jó öreg Gibson szavait idéznéd, ha bíróság elé állítanának: „Kérem, bíró úr, nem tudták kifizetni a vizitjeimet, így hát csak követtem a tanárom, Mr. Gibson, a hollingfordi körorvos szakmai utasításait, és megmérgeztem a szegényeket."

– Nem bírom elviselni, hogy folyton ugrat.

– Nekem pedig éppen ez tetszik. Ha a főnöknek nem lenne humora, ha nem kapnék tamarinduszokat, és még valami nem lenne, már rég Indiába szöktem volna. Utálom a bűzös városokat, a betegeket, a gyógyszerek szagát a kezemen, pfuj.

Egy nap Mr. Gibson váratlanul előbb tért haza. Amint keresztülhaladt az előszobán a kertajtó felől – a kert az istállóudvarral volt szomszédos, ahol a lovát hagyta –, kinyílt a konyhaajtó, és a szobalány sietett az előszobába. Egy levél volt a kezében, amellyel a lépcső felé indult, de urát meglátva visszahőkölt, és megfordult, hogy elrejtőzzön a konyhában. Ha nem tette volna ezt az ösztönös, bűntudatos mozdulatot, Mr. Gibson, aki egyáltalán nem gyanakodott semmire, talán észre sem vette volna őt. Így azonban előrelépett, benyitott a konyhába, és fennhangon szólt: – Bethia! – A lány azonnal odament hozzá.

– Add ide azt a levelet – mondta. A lány habozott.

– Miss Mollynak szól – nyögte ki végül.

– Add ide, ha mondom! – ismételte az orvos hangosabban. A lány kis híján elsírta magát, de a levelet továbbra is a háta mögé rejtette.

– A fiatalúr azt mondta, hogy csak a kisasszony saját kezébe adhatom, és én megesküdtem, hogy így teszek.

– Szakácsnő, keresse meg Miss Mollyt! Mondja meg neki, hogy azonnal jöjjön ide!

Mereven nézte Bethiát. Nem volt értelme szökésen gondolkodni. Talán bedobhatta volna a levelet a tűzbe, de a lánynak nem volt ehhez elég lélekjelenléte. Mozdulatlanul állt, és kerülte a gazdája rászegezett tekintetét.

– Molly. drágám!

– Papa! Nem is tudtam, hogy már itthon vagy – mondta Molly ártatlanul.

– Bethia, tartsd be az ígéretedet! Itt van Miss Molly, add át neki a levelet.

– Persze. Kisasszony, nem tehetek róla.

Molly átvette a levelet, de mielőtt kinyithatta volna, az apja így szólt: – Elég lesz, drágám, nem kell elolvasnod. Add szépen nekem! Mondd meg a megbízódnak, Bethia. hogy a Miss Mollynak szóló leveleket először nekem kell ideadni! Most pedig elmehetsz libuskám, menj, folytasd a dolgodat.

– Papa, szeretném, ha elmondanád, kitől van a levél.

– Majd meglátjuk, talán később.

Molly egy kicsit vonakodva, kielégítetlen kíváncsisággal, de elment, vissza az emeletre Miss Eyre-hez, aki még mindig egész napos társasága, ha nem is a nevelőnője volt. Az orvos bement az üres ebédlőbe, behúzta maga után az ajtót, feltörte a levél pecsétjét, és olvasni kezdte. Lángoló szerelmeslevél volt Mr. Coxe-tól, aki megvallotta Mollynak, hogy nem bírja tovább, hogy nap mint nap látja a lányt, de nem beszélhet vele az általa gerjesztett szenvedélyről, a „végtelen szenvedélyről", ahogy a fiú fogalmazott, s ezt olvasva Mr. Gibson kicsit elnevette magát. A fiú

folytatta: Vajon Molly hajlandó elfogadni a szerelmét? Gondol-e néha őrá, akinek minden gondolata a lány? És így tovább, hosszasan ecsetelve színes bókokkal Molly szépségét. Fehér, de nem sápadt arcbőrét, esthajnalcsillag szemeit, és a gödröcskéket az arcán, azaz „Cupido ujjnyomai”-t stb.

Mr. Gibson befejezte az olvasást, és gondolkodóba esett. – Ki hitte volna, hogy ez a kölyök ilyen költői tud lenni? Na de bizonyára van Shakespeare-kötet a rendelő könyvtárában. El fogom onnan távolítani, és inkább Johnson lexikonját teszem a helyére. Az viszont megnyugtató, hogy Molly teljességgel ártatlan – vagy legalábbis tájékozatlan – mivel egyértelmű, hogy ez az „első szerelmi vallomás”, ahogyan a fickó nevezte. Ám nagy aggodalomra ad okot: ilyen fiatalon szerelmi kalandba keveredni. Hiszen még csak tizenhét éves, annyi sincs, csak júliusban lesz, hat hét múlva. Tizenhat és háromnegyed éves! Hiszen még gyermek! Persze, szegény Jeanie még ennyi idős sem volt, amikor beleszerettem. – (Mrs. Gibson keresztneve Mary volt, tehát az orvos bizonyára másra gondolt.) Ekkor a gondolatai elkalandoztak a fiatalsága idejébe, habár a levelet még mindig a kezében tartotta. Kisvártatva azonban újra á szemébe ötlött, és ez visszatérítette őt a jelenbe. – Szigorú leszek a fickóhoz. Majd célzásokat teszek, elég okos ahhoz, hogy megértse. Szegény kölyök! Ha elzavarom, ami a legbölcsebb cselekedet volna, biztosan nem tudna hova menni.

Némi töprengés után Mr. Gibson leült az íróasztalához, és a következő megszólítást írta le: Coxe mester. – Ez a „mester” majd alaposan meglepi – gondolta Mr. Gibson, miközben leírta a szavakat.

R. Verecundiae ζi
Fidelitas Domesticae ζi
Reticentiae gr. III.
M. Capiat hanc dosim ter die in aqua pura.

R. Gibson, Ch.[13]

Mr. Gibson szomorkásán mosolygott, amikor újraolvasta a sorait. – Szegény Jeanie – mondta fennhangon. Ekkor választott egy borítékot, beletette a túlfűtött szerelmeslevelet és a fenti receptet, lepecsételte a saját pecsétgyűrűjével, amelyen cikornyás betűkkel ez állt: R. G., majd elgondolkodott a címzésen:

– A boríték külsején nem tetszene neki a Coxe mester, nem kell szükségtelenül zavarba hozni. – így a levél címzettje egyszerűen Edward Coxe úr lett.

Ekkor az orvos beletemetkezett a munkájába, amely miatt oly váratlanul korán, mégis milyen megfelelő időben tért haza. Azután a kerten át visszament az istállóba, és ahogy felült a lovára, így szólt az istállófiúnak: – Ó, majd’ elfelejtettem, itt egy levél Mr. Coxe-nak. Ne a szobalánnyal küldje, maga vigye el a rendelőbe, méghozzá azonnal.

Ahogy keresztüllovagolt a kapun, és kiért az útra, az arcán lévő halvány mosoly lehervadt. Lelassított, és gondolkodni kezdett. Nagyon kínos helyzet egy nővé cseperedő, anya nélkül felnőtt leánnyal élni, egy fedél alatt két fiatalemberrel, még akkor is, ha csak étkezések közben találkozik velük, és minden érintkezés kimerül köztük olyan üres udvariasságokban, mint „Kér egy kis krumplit?”, vagy – Mr. Wynne szóhasználatában – „Megkínálhatom egy kis krumplival?”, amely stílus napról napra jobban bántotta Mr. Gibson fülét. Ám Mr. Coxe, aki ennek az előállt helyzetnek az okozója volt. még további három évig a házukban marad tanítványként. Valahogy túl kell jutni ezen a három éven, és ha ez a buta diákszerelem nem múlik el, mi lesz a teendő? Előbb-utóbb Molly is tudomást szerez róla. Az ügy lehetséges kimenetele annyira kellemetlen volt, hogy Mr. Gibson bele sem akart gondolni, és szándékosan kiűzte a témát a gondolataiból. Ügetésre ösztökélte a lovát, de hamar rájött, hogy a rázkódás az úton, amelynek kerek köveit az évszázadok óta tartó használat elkoptatta és kilazította, nem tesz jót a lelkiállapotának, még kevésbé a csontjainak. Azon a délutánon sok beteget meglátogatott, és azzal a meggyőződéssel tért haza, hogy a nehezén túl van, és Mr. Coxe bizonyára vette a lapot, és megértette a recept által sugallt üzenetet. Egy tennivaló maradt még: új helyet találni a szerencsétlen Bethiának, aki olyan készséges cinkosnak bizonyult. Ám Mr. Gibson nem számolt a segédjével. Szokásuk volt a fiatalembereknek, hogy a családdal együtt teáztak az ebédlőben: megittak egy csésze teát, elmajszoltak egy pirítóst, majd eltűntek. Mr. Gibson titokban, a szeme sarkából figyelte az arckifejezésüket, miközben kedve ellenére megpróbált

felszabadultan viselkedni, és általános dolgokról társalogni. Látta, hogy Mr. Wynne kis híján elneveti magát, és hogy a vörös hajú és arcú Mr. Coxe a szokásosnál is vörösebb és harciasabb, egész viselkedése dühöt és megvetést áraszt.

– Nem fogja annyiban hagyni, úgy tűnik – gondolta Mr. Gibson, és magában fölkészült a küzdelemre. Étkezés után nem követte Mollyt és Miss Eyre-t a nappaliba, ami pedig szokása volt. Az asztalnál maradt, és úgy tett, mintha az újságot olvasná, amíg Bethia a sírástól dagadt szemekkel és sértett arckifejezéssel leszedte az asztalt. Még öt perc sem telt el a szoba kiürítése óta, amikor az orvos meghallotta a kopogást, amire számított. – Beszélhetnék önnel, uram? – hallatszott Mr. Coxe hangja odakintről.

– Hogyne. Jöjjön csak be, Mr. Coxe. Úgyis beszélni akartam önnel Corbyn számlájáról. Kérem, üljön le!

– Én nem ilyesmiről akarok, azaz szeretnék önnel beszélni. Köszönöm, nem, inkább nem ülnék le. – Ennek megfelelően állva is maradt, sértett büszkeséggel. – Arról a levélről lenne szó, uram, a levélről a sértő recepttel, uram.

– Sértő recept! Meg vagyok lepve, hogy ilyen szóval illeti bármelyik általam írt receptet. Habár, az igaz, hogy a pácienseket néha sérti, ha közlik velük a betegségük természetét, ahogy bizonyára az sem esik jól nekik, ha megtudják, milyen orvosságokat kell bevenniük.

– Én nem kertem, hogy gyógyszert írjon föl nekem.

– Jaj, ne! Akkor maga az a Coxe mester, aki Bethiával küldött egy levelet! Tudja meg, hogy ez a lány állásába került, és ehhez képest egy nagyon buta levél volt.

– Nem úriemberhez méltó viselkedés elvenni a levelet, felnyitni, és elolvasni a szavakat, amelyeknek nem Ön a címzettje, uram

– Valóban nem! – mondta Mr. Gibson halvány mosollyal az ajka körül, és vidám csillogással a szemében, ami nem kerülte el a sértett Mr. Coxe figyelmét. – Valamikor ugyan jóképűnek tartottak, és mondhatom, ugyanolyan piperkőc voltam, mint bármely húszéves, de kétlem, hogy akkor is azt feltételeztem volna, hogy azokat a hízelgő bókokat nekem címezték.

– Ez nem volt úriemberhez méltó viselkedés, uram – ismételte Mr. Coxe remegő hangon. Készült még hozzátenni valamit, de Mr. Gibson közbevágott:

– És hadd mondjam meg azt is, fiatalember – mondta hirtelen megkeményítve a hangját –, hogy amit tett, csak abban az esetben megbocsátható, ha figyelembe vesszük a fiatalságát és teljes tudatlanságát a viselkedési normák terén. Úgy fogadtam önt a házamba, mint egy családtagot, és maga bűnre csábította az egyik alkalmazottamat, lefizetve őt, efelől nincs kétségem.

– Ugyan, uram! Egy fityinget sem adtam neki.

– Pedig azt kellett volna tennie. Mindig meg kell fizetnie azokat, akik elvégzik ön helyett a piszkos munkát.

– Éppen most ítélte ezt el, és bűnnek nevezte – motyogta Mr. Coxe.

Mr. Gibson nem vett tudomást e szavakról, hanem így folytatta: – Bűnbe vinni az egyik alkalmazottamat, és így veszélybe sodorni az állasát, anélkül, hogy a legcsekélyebb kártérítést ajánlaná neki, rávenni, hogy utókban átadjon egy levelet a lányomnak, aki még gyerek.

– Miss Gibson csaknem tizenhét éves, uram! Hallottam, amint egy nap ezt meg is jegyezte – mondta a húszéves Mr. Coxe. Mr. Gibson ezt is elengedte a füle mellett.

– Egy levelet, amelyet nem akart, hogy az apja is lásson, aki pedig megbízott a becsületességében, és ezért fogadta a házába. Ha méltó lenne az apjához (jól ismerem Coxe őrnagyot), odajött volna hozzám, és nyíltan azt mondja „Mr. Gibson, szeretem, legalábbis szeretni vélem a lányát. Nem hiszem, hogy jogom van ezt eltitkolni ön előtt, és mivel nincs biztos kenyérkeresetem, és még jó pár évre kilátásom sincs arra, hogy akár önmagamat is eltartsam, egy szót sem fogok szólni az érzéseimről, vagyis a vélt érzéseimről az ifjú hölgynek.” Ha méltó lenne az apjához, ezt kellett volna mondania, habár néhány csepp visszafogott csend még ennél is jobb lett volna.

– És ha ezt mondtam volna, uram, talán tényleg ezt kellett volna mondanom – felelt Mr. Coxe izgatott gyorsasággal –, mi lett volna az ön válasza? Áldását adta volna a terveimre, uram?

– A legvalószínűbben azt feleltem volna, bár nem lehetek biztos a szavaimban egy feltételezett esetben, hogy ön egy fiatal bolond, de nem becstelen fiatal bolond, és hogy nem kellene túl nagy jelentőséget tulajdonítania egy diákszerelemnek, amíg az valódi szenvedéllyé nem nemesedik. És mondhatom, hogy engesztelésül az általam okozott fájdalomért, talán befizettem volna a Hollingfordi Krikett Klubba, és szombat délután elengedtem volna olyan gyakran, ahogyan csak lehet. De a dolgok mai állása szerint írnom kell az apja ügynökének Londonba, és meg kell őt kérnem, hogy távolítsa el önt a házamból, visszafizetve természetesen a prémiumot, amely azután lehetővé fogja tenni, hogy egy másik orvos mellett kezdje újra a gyakornokságot.

– Ez nagy fájdalmat fog okozni az apámnak – mondta Mr. Coxe kétségbeesetten, ha nem is megbánással.

– Nem látok más lehetőséget. Gondot fog okozni Coxe őrnagynak (természetesen gondoskodni fogok arról, hogy a váltás ne járjon többletköltséggel), de azt hiszem a legnagyobb fájdalmat az okozza majd, hogy a fia visszaélt a bizalommal. Én úgy megbíztam önben, Edward, mintha a saját fiam lenne! – Volt valami Mr. Gibson hangjában, amikor komolyan beszélt, különösen, ha az érzéseit is kimutatta; ő, akiről soha nem lehetett tudni, mi lakik a szívében, ami sok ember számára ellenállhatatlan volt: a váltás a tréfálkozásról és a maró gúnyról a gyengéd komolyságra.

Mr. Coxe lehajtott fejjel gondolkozott egy keveset.

– Én igazán szeretem Miss Gibsont – mondta kisvártatva. – Ki ne érezne így iránta?

– Remélem, Mr. Wynne, például! – felelte Mr. Gibson.

– Az ő szíve már foglalt – válaszolt Mr. Coxe. – Az enyém szabad volt, mint a madár, amíg meg nem láttam őt.

– Az kigyógyítaná a… nos, nevezzük így: szenvedélyből, ha étkezéseknél Molly sötétkék szemüveget viselne? Úgy vettem észre, különösen a szeme szépsége ragadta meg.

– Ön tréfát űz az érzéseimből, Mr. Gibson. Megfeledkezik arról, hogy ön is volt fiatal.

Az orvos szeme előtt megjelent a szegény Jeanie, és kissé úgy érezte, most megfogták.

– Nézze, Mr. Coxe, próbáljunk egyezségre jutni! – mondta kis szünet után. – Nagyon nagy hibát követett el, és remélem, a szíve mélyén ön is tisztában van ezzel, vagy legalább tisztában lesz a beszélgetésünk végén, és egy kicsit elgondolkodik erről. De az apjára való tekintettel nem akarom teljesen elveszíteni az ön iránt érzett bizalmamat. Ha szavát adja, hogy amíg a házamban lakik, tanítványként, segédként, ahogy tetszik, nem tesz újabb kísérletet arra, hogy felfedje a szenvedélyét (látja, tiszteletben tartom a véleményét arról, ami szerintem pusztán képzelődés) a lányomnak szóban, írásban, gesztusokkal, tettekkel vagy bármilyen más módon, és senki másnak sem beszél az érzéseiről, nos, akkor itt maradhat. Ha nem tudja szavát adni erre, kénytelen leszek úgy cselekedni, mint azt az imént leírtam, és írni az apja ügynökének.

Mr. Coxe habozott.

– Mr. Wynne ismeri a Miss Gibson iránti érzelmeimet, uram. Nekünk nincsenek titkaink egymás előtt.

– Nos, azt hiszem, akkor ő játssza a nádas szerepét ebben a történetben. Ismeri Midasz király borbélyának a történetét, aki rájött, hogy felséges urának szamárfülei vannak a hosszú fürtjei alatt. A borbély, az ő Mr. Wynne-je híján, kiment a közeli tó partján álló nádasba, és nekik suttogta el a titkát: Midasz királynak szamárfülei vannak! Ám olyan gyakran ismételgette ezeket a szavakat, hogy a nádszálak megtanulták, és egész nap ezt mondogatták, amíg végül a titok nem is volt többé titok. Ha folyton ismételgeti a történetét Mr. Wynne-nek, biztos benne, hogy ő nem fogja azt továbbadni?

– Ha én a becsületszavamat adom, uram, akkor egyben Mr. Wynne-ért is kezeskedem.

– Azt hiszem, vállalnia kell ezt a kockázatot. De ne felejtse el, milyen könnyű bemocskolni egy ifjú hölgy nevét! Mollynak nincs édesanyja, és pontosan ezért biztosítanunk kell a számára, hogy úgy élhessen közöttünk, mint maga Una[14].

– Mr. Gibson. ha kívánja, akár a Bibliára is megesküszöm – kiáltott a lobbanékony fiatalember.

– Ostobaság. Mintha az adott szava, bármennyit is ér, nem volna elég! Kezet rá, ha igényli!

Mr. Coxe buzgón odalépett, és kis híján belevájta Mr. Gibson gyűrűjét az ujjába.

Ahogy kifelé ment a szobából, kissé zavartan azt kérdezte:

– Adhatok Bethiának egy aranykoronát?

– Isten őrizz! Bethiát bízza csak rám! Remélem, egyetlen szót sem szól hozzá, amíg még itt lesz. Gondom lesz rá, hogy megfelelő helyre kerüljön tőlünk.

Ezzel Mr. Gibson csengetett a lováért, és elindult az aznapi utolsó betegeihez. Gyakran mondogatta, hogy egy év leforgása alatt annyit lovagolt, hogy körbeérte volna a Földet. Nem sok orvos volt a megyében, akinek olyan kiterjedt körzete lett volna, mint neki: ellátogatott nagyobb települések szélén magányosan álló kunyhókba, keskeny, sehová sem vezető falusi utak végén rejtező parasztházakba, amelyeket nagy bükk- és szilfák árnyékoltak. Hollingford tizenöt mérföldes körzetében minden gazdaság az ő praxisába tartozott, de ő volt egyben az előkelőbb családok orvosa, akik minden februárban Londonba távoztak – az akkori divatot követve, majd július elején visszatértek a birtokaikra. Szükségképpen gyakran távol volt otthonról. Ezen a kellemes, enyhe nyári estén roppant károsnak érezte a távollétét. Megdöbbentette az a felfedezés, hogy a kicsi lánya milyen gyorsan nővé érik, és máris kiváltja azt az érdeklődést, amely a legnagyobb hatással van a nők életére, és hogy ő, aki egy személyben volt az anyja és az apja is, olyan sokat van távol, hogy nem tud úgy vigyázni rá, ahogyan pedig szeretne. Töprengéseinek végkifejlete volt az, hogy ellovagolt a Hamley-házba a következő reggelen, és felajánlotta Mrs. Hamleynek, hogy lánya elfogadja az asszony legutóbbi meghívását, amelyet annak idején elutasítottak.

– Nyugodtan mondhatja, hogy ha nem kaptam az alkalmon, amikor azt felajánlotta, most már késő bánat, és nem tartja fenn a meghívást. Csak magamat hibáztathatnám ezért – mondta az orvos.

Ám Mrs. Hamleyt teljesen lenyűgözte a gondolat, hogy egy fiatal lányt láthat vendégül a házában, valakit, akit nem lesz nehéz elszórakoztatni, akit kiküldhet sétálni a kertbe, vagy megkérheti, hogy olvasson fel, amikor ő túl kimerült a beszélgetéshez; a lány fiatalsága és zsenge bája életet lehel majd a házba, olyan lesz, mint a friss nyári szellő az ő magányos életében. Mi sem lehet ennél kellemesebb! Így aztán hamar megegyeztek Molly látogatásáról a Hamley-házban.

– Csak azt sajnálom, hogy Osborne és Roger nincsenek itthon – mondta Mrs. Hamley halk, kedves hangján. – Molly talán unalmasnak fogja találni, hogy reggeltől estig olyan öreg emberekkel legyen együtt, mint az uraság és én. Mikor jöhet a kis drága? Máris nagyon szeretem őt.

Mr. Gibson a szíve mélyén nagyon is örült, hogy a ház fiai nem voltak a közelben; nem szerette volna, hogy az ő kis Mollyja csöbörből vödörbe kerüljön. Később ugyan szemrehányásokat tett magának ezért, de ekkor úgy vélte, minden fiatalember egy valóságos farkas, aki az ő báránykájára vadászik.

– Mollynak fogalma sincs még a rá váró örömről – felelte az asszonynak –, azt pedig nem tudom, milyen nőies előkészületekre lesz szüksége, és azok mennyi ideig fognak tartani. Tudja, ő kis butuska még, nincs nagy… gyakorlata az etikettben. Az otthoni életünk egy kissé durva egy fiatal lány számára, attól tartok. De biztos vagyok benne, hogy nem küldhetném őt ennél jobb helyre.

Mikor az uraság a feleségétől tudomást szerzett Mr. Gibson ajánlatáról, éppen annyira örült a jövendő fiatal látogatónak, mint az asszony; nagyon vendégszerető ember volt, mikor ezt a büszkesége megengedte, továbbá boldoggá tette, hogy a feleségének ilyen kellemes társasága lesz magányos óráiban. Kisvártatva megjegyezte: – Még szerencse, hogy a fiúk Cambridge-ben vannak, még valami szerelmi történet bontakozna ki, ha itthon lennének.

– Na és, ha így lenne? – kérdezte a romantikusabb lelkű asszony.

– Nem lenne túl szerencsés – mondta az úr határozottan. Osborne elsőrangú neveltetésben részesül, mint bármely előkelő ifjú a megyében, ő örökli majd ezt a birtokot, továbbá ő egy Hamley, és ezen a környéken nincs ennél ősibb, mélyebb gyökerű család. Osborne persze megházasodhat, amikor csak kedve tartja. Ha Lord Hollingfordnak lenne egy lánya, Osborne akár neki is megfelelő parti volna. Tehát nem lenne szerencsés, ha beleszeretne Gibson lányába; soha nem hagynám jóvá. Ezért jó, hogy nem tartózkodik itthon.

– Nos, Osborne-nak talán tényleg magasabbra kell tekintenie.

– Talán? Én azt mondom, biztosan. – Az uraság a mellette lévő asztalra csapott, amely miatt néhány percig szaporábban dobogott a felesége szíve. – Ami pedig Rogert illeti – folytatta, nem véve észre, milyen ijedtséget okozott –, neki magának kell majd boldogulnia, és megkeresnie a saját

kenyerét, bár attól tartok, nem nagyon brillírozik Cambridge-ben. Jobb, ha nem jut eszébe szerelembe esni az elkövetkező tíz évben.

– Hacsak nem talál magának egy vagyonos lányt – mondta Mrs. Hamley, hogy elrejtse a rémületét, mivel már szinte bűnösen romantikus és gyakorlatiatlan volt.

– Egyik fiam sem fog olyan lányt elvenni a beleegyezésemmel, aki vagyonosabb nála – replikázott az uraság a hangját felemelve, de ezúttal nem csapkodott. – Nem azt mondom, hogy ha Roger évi ötszáz fontot keres harmincéves korára, akkor ne válasszon olyan feleséget, akinek évi tízezre van, de azt igenis mondom, hogy ha a fiam csak évi kétszázat kap tőlem – márpedig Roger csak ennyit fog kapni, és azt is csak rövid ideig –, és elvesz egy lányt, akinek évi ötvenezre van, akkor kitagadom őt. Ez egyszerűen visszataszító lenne.

– Akkor nem, ha szeretnék egymást, és a boldogságuk függne attól, összeházasodnak-e – vetette ellen Mrs. Hamley halkan.

– Ugyan már, hagyjuk a szerelmet! Persze, drágám, mi olyan forrón szerettük egymást, hogy soha nem lehettünk volna mással boldogok, de akkor más idők jártak. Az emberek már nem olyanok, mint a mi fiatalkorunkban. A mai szerelem nem más, mint képzelődés és szentimentális románc, amennyire én látom.

Mr. Gibson úgy vélte, jobb, ha elrendez mindent Molly utazásával kapcsolatban, mielőtt beszélne a lánnyal. Nem is tette ezt meg egészen annak a napnak a reggeléig, mikor Mrs. Hamley várta a lányt. Ekkor így szólt: – Jut eszembe, Molly! Ma délután elutazol Hamleyékhez, Mrs. Hamley vendégül szeretne látni egy-két hétig, és én nagyon helyesnek találnám, ha azonnal elfogadnád ezt a meghívást.

– Hogy elmenjek a Hamley-birtokra? Ma délután? Papa, szerintem valami hátsó szándék van emögött, valami titok vagy ilyesmi. Kérlek, mondd el, mi az. Hogy elmenjek Hamleybe egy-két hétre! Hiszen soha életemben nem utaztam még el nélküled itthonról.

– Lehetséges. De azt hiszem, nem jártál azelőtt, hogy a lábadat a földre tetted volna. Mindent el kell kezdeni egyszer.

– Ennek az egésznek köze van a levélhez, amit nekem címeztek, de te kivettél a kezemből, mielőtt láthattam volna a feladót. – Szürke szemeit rászegezte az apjára, mintha ezzel akarná kiszedni belőle a titkot.

De az orvos csak mosolygott, és ezt mondta:

– Boszorkány vagy, libuskám!

– Akkor hát igaz! De ha Mrs. Hamleytől jött a levél, miért nem láthattam? Attól a naptól kezdve gyanítottam, hogy valamit forgatsz a fejedben; csütörtökön történt, ugye? Azóta szórakozott és töprengő vagy, akár egy összeesküvő. Mondd el, papa – közelebb jött, és könyörgőre fogta a hangját –, miért nem láthattam azt a levelet? És miért kell hirtelen elutaznom Hamleyékhez?

– Nincs kedved elmenni? Inkább itthon maradnál? – Ha a lány azt mondta volna, hogy nem akar menni, nagyobb oromét okozott volna az apának, mint az ellenkezője, ám bár kínos helyzetbe hozta volna. Elkezdett rettegni attól, hogy megváljon a lányától, még ha oly rövid időre is. Ám Molly így válaszolt:

– Nem is tudom, azt hiszem, szeretnék elmenni, ha jobban belegondolok. Csak meglepett az ügy váratlansága, nem is volt időm gondolkodni arról, szeretném-e, vagy sem. Azt tudom, hogy tőled nem szeretnék megválni. Miért kell elmennem, papa?

– Van valahol három idős hölgy, akik ebben a pillanatban éppen rád gondolnak. Az egyik egy orsót tart a kezében, és cérnát fon, most talált egy csomót rajta, és fogalma sincs, mitévő legyen. A nővérének hatalmas olló van a kezében, és szeretne, mint mindig, ha a cérnán valami hiba mutatkozik, elvágni. Ám a harmadik, aki a legokosabb mindhárom közül, azon töri a fejét, hogyan lehetne kibogozni a csomót. Ő döntötte el, hogy a Hamley-birtokra kell menned. Sikerül a másik kettőt is meggyőznie, így a Sors istennői úgy határoztak, hogy meg kell történni ennek a látogatásnak. Neked és nekem csak alá kell vetnünk magunkat az akaratuknak.

– Ez csacsiság, papa! Ezzel csak még kíváncsibbá tettél, mi lehet a rejtett ok az egész mögött.

Mr. Gibson most komolyra fordította a szót. – Megvan az oka, Molly, de nem szeretném veled megosztani. Legyen ez elég, és elvárom, hogy engedelmes lányként ne próbáld kideríteni, mi lehet az, még kevésbé próbáld félinformációkból összerakni a történetet, mivel annál kevésbé fogsz rájönni, mit szeretnék eltitkolni.

– Rendben, papa, még csak nem is fogok többé az okaidra gondolni. De kénytelen vagyok zaklatni téged egy további kérdéssel. Ez évben még nem csináltattam új ruhát, és a tavaly nyári szoknyáimat mind kinőttem. Csak három olyan van, amit még fel tudok venni. Betty éppen tegnap mondta, hogy szükségem lenne egypár új ruhára.

– Az pont megfelel, ami most van rajtad, nem? Nagyon szép színe van!

– Igen, papa, de – megfogva a szoknyája szélét, mintha tánchoz készülődne – ez gyapjúból készült, ezért nagyon meleg és nehéz, márpedig napról napra egyre melegebb lesz.

– Bárcsak a lányok is fiúruhát hordanának – mondta Mr. Gibson kissé türelmetlenül. – Honnan tudhatná az ember, mikor van a lányának új ruhákra szüksége? És hogyan ruházza fel, ha abban a pillanatban kell az új ruha, amikor kiderül, hogy szükség van rá?

– Hát ez jó kérdés – mondta Molly, kissé elkeseredve.

– Nem tudnál elmenni Miss Rose-hoz? Neki vannak kész ruhái a magadfajta lányok számára, nem igaz?

– Miss Rose-hoz? Még soha életemben nem vettem nála semmit – felelt Molly meglepetten, mivel Miss Rose volt a kisváros nevezetes varrónője és kalaposa, neki pedig eddig mindig Betty varrta a ruháit.

– Nos, úgy tűnik, az emberek már ifjú hölgyként tekintenek rád, és ennek megfelelően neked is hizlalnod kell a kalaposok számláját, úgy mint a többieknek. Nem arról van szó, hogy bármit bárhol megvehetsz, mivel azt nem bírná a pénztárcánk. Itt van egy tízfontos, menj el Miss Rose-hoz, vagy Miss Akárkihez, és vedd meg rögtön, amit szeretnél. Hamleyék kocsija kettőkor jön érted, és bármit, amit nem tudunk addig előkészíteni, utánad tudjuk küldeni szombaton a szekérrel, amelyen az embereik a piacra járnak. Nem, ne köszönd meg! Nincs nagy kedvem elszórni a pénzemet, és ahhoz sem, hogy elmenj, és itt hagyj engem; előre tudom, hogy hiányozni fogsz. Csak azért küldelek el vendégségbe, és dobok ki tíz fontot a ruháidra, mert muszáj. Itt van, menj már, igazán púp vagy a hátamon, és amilyen gyorsan csak tudom, be fogom fejezni azt, hogy szeresselek téged.

– Papa! – emelte föl Molly figyelmeztetőleg az ujját. – Már megint elkezdtél titokzatoskodni, és habár nagyon engedelmes leányod vagyok, nem ígérem meg, hogy nem fog felülkerekedni a kíváncsiságom, ha továbbra is célzásokat teszel a rejtett titkokra.

– Menj már, és költsd el a tíz fontodat. Hát nem azért adtam, hogy befogjam vele a szádat?

Miss Rose rendelkezésre álló készletei és Molly ízlése együtt nem vezetett túl nagy sikerre. Vett egy lila, nyomott mintás anyagot, mivel az könnyen mosható, és könnyű, kellemes viselet lesz a nyári reggeleken, valamint Betty meg tudja varrni szombatig. Miss Rose rávette, hogy ünnepnapokra és különleges alkalmakra – ez alatt a délutánokat és a vasárnapokat értette – egy élénk színű, hanyagul festett selyemből vásároljon, biztosítva őt, hogy az a legújabb londoni divatot követi, és amelyről Molly azt feltételezte, hogy tetszeni fog az apjának a skót minta miatt. Ám amikor az orvos meglátta, micsoda lehetetlen mintájú anyagokkal állított haza a lánya, felkiáltott, hogy a kockázat egyetlen létező skót klánhoz sem tartozik, és hogy Mollynak ezt ösztönösen tudnia kellett volna. De túl késő volt ahhoz, hogy kicseréljék, mivel Miss Rose már ki is szabta belőle a ruhát, amint Molly elhagyta a boltot.

Mr. Gibson egész délelőtt a varosban bolyongott, ahelyett hogy elment volna a szokásos hosszú körútjaira. Egyszer-kétszer elhaladt a lánya mellett az utcán, de ha Molly az ellenkező oldalon volt, nem ment át hozzá, csak ránézett vagy biccentett neki, majd továbbhaladt, szemrehányásokat téve magának, amiért komoly fájdalmat okoz neki a gondolat, hogy egy-két hétig nélkülöznie kell a lányt.

– Végül is – gondolta –, ugyanott fogunk tartani akkor is, amikor hazajön, legalábbis ha az az ostoba fickó nem hagy föl a képzelgéseivel. Egy idő múlva haza kell majd térnie, és ha a kölyök kitart a szeszélye mellett, még mindig meg kell oldani valahogy a helyzetet. – Ekkor elkezdte dudorászni magában a Koldusopera áriáját:

„Miért is kell épeszű embernek
Leányt nevelnie.”

HATODIK FEJEZET
Vendégségben a Hamley-birtokon

Miss Gibson közelgő távozásának a híre természetesen elterjedt házban az egy órakor esedékes ebéd előtt. Mr. Coxe elkeseredett ábrázata igencsak bosszantotta Mr. Gibsont, aki szemrehányó pillantásokat vetett az ifjúra a szomorú arckifejezése és az étvágytalansága miatt, amit aztán a fiú túlzott jókedvvel próbált jóvátenni. Molly mit sem vett észre ebből: túlságosan tele volt izgatott várakozással ahhoz, hogy azon kívül bárkire vagy bármire figyelni tudjon, kivéve talán azokban a pillanatokban, amikor eszébe jutott, milyen sok napnak kell majd eltelnie, hogy újra apjával ebédelhessen.

Mikor ezt megemlítette neki ebéd után, midőn a nappaliban ülve várták Hamleyék kocsijának az érkezését, az orvos csak nevetett, és ezt mondta:

– Holnap meglátogatom Mrs. Hamleyt, talán ott is ebédelek, így nem kell sokáig várnod arra az élvezetre, hogy lásd a vadállat etetését.

Ekkor meghallották a közeledő kocsit.

– Ó, papa – mondta Molly, megragadva apja kezét –, bárcsak mégse kellene elmennem.

– Butaság, hagyjuk az érzelgősséget! Nálad vannak a kulcsaid? Ez egy gyakorlati probléma.

Nála voltak a kulcsok, és a pénztárcája is. Kis ládáját a kocsis melletti padra helyezték, majd az apja fölsegítette a kocsira, becsukták az ajtót, és a lány magányos méltósággal elhajtatott, visszanézve és csókot dobva az apjának, aki annak ellenére, hogy nem kedvelte az érzelgősséget, egészen addig a kapuban állt, amíg a kocsi el nem tűnt a távolban. Ezután bement a rendelőbe, és látta, hogy Mr. Coxe is nézett a távozó lány után, majd ott maradt az ablakban, bámulva – mint akit villám sújtott – a kihalt utat, amelyen a lány eltűnt. Mr. Gibson kizökkentette őt az álmodozásából vitriolos beszédével egy néhány nappal azelőtt nem teljesített feladatról. Azon az éjszakán Mr. Gibson ragaszkodott hozzá, hogy egy beteg lány ágya mellett virrasszon, akinek a szüleit kimerítette a dolgos napokat követő sok álmatlan, aggódással töltött éjszaka.

Molly sírdogált egy keveset, de felszárította a könnyeit, amikor eszébe jutott, mennyire bosszantaná vele az apját, ha itt lenne. Kellemes volt az utazás a gyors, kényelmes kocsiban, a szép, zöld úton, amelyet vadrózsa és lonc szegélyezett olyan sűrűn és pompázatosan, hogy a lány egyszer-kétszer már arra gondolt, megállítja a kocsit, és szed egy csokorral. Kezdett izgulni a hét mérföld hosszú út végétől, hisz a selyem, amit vett, nem volt igazi skótkockás, és kissé aggódott Miss Rose pontossága miatt. Kisvártatva egy faluba érkeztek, ahol düledező kis házak álltak az út mentén, ódon templom emelkedett a zöldellő ligetben, mellette közösségi ház. Nem messze tőlük, félúton a templomkapu és egy kis fogadó között, egy hatalmas fa állt, a törzse körül padokkal. A kapuk mellett farakások álltak. Molly régen elhagyta már a számára ismerős vidéket, így tudta, hogy ez biztosan Hamley falu, és hogy immár közel lehetnek az udvarházhoz.

Néhány perc múlva be is hajtottak a park kapuin, és kaszálásra váró zöld fű között haladtak a vörös téglás ház felé, amely nem messze állt a főúttól. A park nem volt előkelő vadaspark. Nem jöttek ki inasok a kocsi fogadására, csak egy tiszteletreméltó külsejű öreg szolga állt az ajtóban, készen a vendég fogadására, és arra, hogy bevezesse őt a nappaliba, ahol az úrnője várakozott.

Mrs. Hamley felkelt a kanapéról, hogy minél kedvesebben fogadhassa Mollyt; az üdvözlés után is kezében tartotta a lány kacsóját, hosszan az arcába nézett, mintha vizsgálgatná, észre sem véve az enyhe pirulást, amelyet az amúgy sápadt orcákon mindezzel előidézett.

– Azt hiszem, jó barátok leszünk – mondta egy kis idő után. – Tetszik nekem az arcocskád, és én mindig az első benyomásaim alapján ítélek. Csókolj meg, kedvesem!

Az „örök barátság fogadása” ceremónia alatt egyszerűbb volt aktívnak lenni, mint passzívnak; Molly szívesen megcsókolta az elé tartott kedves, sápadt arcot.

– Magam szerettem volna elmenni érted, de a hőség nagyon rossz hatással van rám, nem éreztem magam elég erősnek egy ilyen megpróbáltatáshoz. Remélem, kellemesen utaztál.

– Nagyon – felelte Molly kissé szégyenlősen.

– Most pedig elvezetlek a szobádba. Hozzám közel leszel elszállásolva. Azt hiszem, tetszeni fog, habár kisebb, mint az én szobám.

Bágyadtan felkelt, még mindig kecses alakja köré tekerte könnyű sálját, és előre ment a lépcsőn. Molly szobája Mrs. Hamley privát nappalijából nyílt, amelynek a másik oldalán az ő hálószobája volt. Az asszony megmutatta Mollynak, milyen könnyen tudnak majd találkozni, közölte látogatójával, hogy a kis nappaliban fogja várni, és becsukta az ajtót. Molly tehát kedvére ismerkedhetett az új környezetével.

Először az ablakhoz lépett, hogy megnézze, milyen a kilátás. Egy virágoskert volt közvetlenül az ablaka alatt, mögötte egy zöldellő füvű rét, amely fokozatosan változtatta a színét, ahogy a szél fújt. Öreg fákból álló erdőt látott az egyik oldalon, mögöttük pedig, ha nagyon közel állt az ablakpárkányhoz vagy kidugta a fejét, körülbelül negyed mérföldnyire egy ezüst színben játszó pusztaságot. A fákkal és a pusztasággal szemközt öreg falak és magas tetejű, hatalmas gazdasági épületek akadályozták a kilátást. A kora nyári nyugalmas csendet csak madárdal és méhzümmögés törte meg. Hallgatva e hangokat, amelyek csak még teljesebbé tették a tökéletes csöndet, és a távolban látszó vagy árnyékban lévő tárgyakat silabizálva Molly egészen megfeledkezett magáról, csak a szomszédban folyó beszélgetés hangjai zökkentették vissza a jelenbe; Mrs. Hamley beszélt a szolgákkal. Molly sietve kipakolta a ládáját, és a szép, régimódi komódban, amely fésülködőasztalként is szolgált, elhelyezte néhány ruháját. A szoba bútorzata régies volt, de jó állapotban lévő. A virágmintás függönyök múlt századi indiai kalikószövetből készültek, a színük majdnem teljesen kifakult, de az anyag kifogástalanul tiszta volt. Az ágy mellett egy keskeny szőnyeg hevert, mindenhol másutt előtűnt a fapadló, amely finom mintázatú tölgyfából készült, és a darabjai olyan szorosan voltak egymás mellett, hogy egy szem por sem férkőzhetett a rések közé. Egyetlen, modern luxust biztosító bútordarab sem volt a szobában, sem íróasztal, sem kanapé. A sarokban, egy faállványon egy indiai kancsó, megtöltve potpourrival; ez és a nyitott ablak mellet futó lonc illatosabbá tette a szobát, mint bármely parfüm. Molly kiterítette az ágyra a tavalyi divatot idéző, kissé kinőtt fehér ruháját, és elvégezte azt a számára új szertartást, hogy átöltözzön a vacsorához. Miután megigazította a haját és a ruháját, magához vette a kézimunkáját, halkan kinyitotta az ajtót, és ott találta Mrs. Hamleyt a kanapén fekve.

– Ne maradjunk itt fent, drágám? Szerintem kellemesebb itt, mint a földszinten, és így nem kell majd újra feljönnöm átöltözni.

– Nagyon jó lesz itt – válaszolt Molly.

– Ah! Varrogatsz is, ahogy egy jó kislányhoz illik – mondta Mrs. Hamley. – Nos, én ritkán kézimunkázom. Gyakran vagyok egyedül. Tudod, mindkét fiam Cambridge-ben tartózkodik, az uraság pedig egész nap házon kívül van. Csaknem el is felejtettem varrni. Viszont sokat olvasok. Te szeretsz olvasni?

– Az a könyvtől függ – mondta Molly. – Attól tartok, nem kedvelem a „komoly könyveket”, ahogy papa hívja őket.

– A költészetet biztosan szereted! – szakította félbe Mollyt Mrs. Hamley. – Az arcodat látva esküdni mernék rá, hogy igen. Olvastad már Mrs. Hemans[15] legújabb költeményét? Felolvassam neked?

Bele is kezdett. Mollyt nem kötötte le túlzottan a vers, így körül tudott nézni a szobában. A bútorzat jellege hasonlított az ő szobájáéhoz. Régimódi, de minden a legfinomabb alapanyagból, és makulátlanul tisztán. Régies és kissé fura küllemük az egész lakosztálynak a kényelmesség és a festőiség hangulatát kölcsönözte. A falon néhány szénrajz függött – arcképek. Az egyikben fölismerte Mrs. Hamleyt a fiatalság szépségében. Ekkor a vers megragadta a figyelmét, lerakta a kézimunkáját, és úgy hallgatta a szavakat, amelyek Mrs. Hamley szívéből szóltak. Mikor véget ért a felolvasás. Mrs. Hamley így válaszolt Molly rajongó szavaira:

– Ah! Azt hiszem, egy nap Osborne verseit is felolvasom majd neked (persze csak titokban), de ne felejtsd el. Véleményem szerint majdnem olyan jók, mint Mrs. Hemanséi.

Abban az időben az a megjegyzés, hogy majdnem olyan jó a vers, mint Mrs. Hemansé, ugyanúgy hangzott az ifjú hölgyek körében, mintha valaki azt mondta volna, hogy majdnem olyan jó, mint Tennysoné a maga korában. Molly élénken érdeklődve kapta föl a fejét.

– Mr. Osborne Hamley? Az ön fia verseket ír?

– Igen. Azt hiszem, bátran kijelenthetem, hogy egy költő. Nagyszerű, okos fiatalember, és a legjobb úton halad, hogy ösztöndíjat kapjon Cambridge-ben. Bizonyára előkelő helyen áll az évfolyamtársai között, és valószínűleg kitüntetéssel fog végezni.[16] Ott van a képe mögötted, a falon.

– Molly megfordult, és meglátta az egyik szénrajzot: két fiút ábrázolt, gyermeki öltözetben és laza gallérban. Az idősebb ült, és figyelmesen olvasott. A fiatalabb mellette állt, és próbálta elterelni az olvasó figyelmét, egy távoli tárgyra mutatva, annak a szobának az ablakain túl, amelyben most ültek, amint azt Molly fölfedezte, felismervén a képen vázlatosan ábrázolt bútorokat.

– Csinos arcuk van – mondta Molly. – Gondolom, van már olyan régi a kép, hogy nyugodtan mondhatom, menynyire hasonlítanak önre, pontosan úgy, mintha idegenekről beszélnék.

– Természetesen – mondta Mrs. Hamley, mihelyt megértette, mire gondolt Molly. – Mondd el, mi a benyomásod róluk, drágám! Szórakoztató lesz összevetnem azzal, amilyenek valójában.

– Ó, nem úgy értettem, hogy megpróbálom kitalálni, milyen lehet a személyiségük. Arra nem lennék képes, s mégha hatalmamban is állna, nagyon tolakodó dolog volna. Csak arról tudok beszélni, milyennek látom az arcukat a képen.

– Nos, mondd el, mit gondolsz róluk!

– Az idősebb, vagyis az olvasó fiú nagyon csinos, de a vonásait alig tudom kivenni, mivel lehajtja a fejét, és nem látok a szemébe. Ez lehet Mr. Osborne Hamley, aki verseket ír.

– Igen. Ma már nem ennyire csinos, de kisfiúnak igazán szép volt. Roger soha nem volt hozzá hasonlítható.

– Nem, ő valóban nem csinos. De akkor is tetszik nekem az arca. Belelátok a szemébe. Komoly és ünnepélyes a tekintete, a többi vonása viszont inkább vidám. Nagyon józan és kitartó arcnak tűnik, nagyon jóságosnak is, ahogy megpróbálja a fivérét elcsábítani a leckéjétől.

– De hát nem is lecke volt! Emlékszem, hogy a festő, Mr. Green látta egyszer Osborne-t versolvasás közben, mialatt Roger igyekezett őt rávenni, hogy inkább menjenek ki kocsikázni a szénásszekéren – ez a jelenet „ihlette” a képet, ha művészethez illően akarom megfogalmazni. Roger nem akkora könyvmoly, a költészet vagy az érzelmes regények legalábbis nem érdekli őt. A természettudományt kedveli, és emiatt, akár az uraság, ő is sokat tartózkodik házon kívül, ha pedig a négy fal között van, folyton olyan könyveket olvas, amelyek megfelelnek tudományos érdeklődésének. Jólelkű, szilárd jellemű fiú, nagy örömet okoz nekünk, habár nincs reménye olyan briliáns karrierre, mint Osborne-nak.

Molly megpróbálta a képeken úgy meglátni a két fiú jellemét, ahogy azt az anyjuk leírta neki. Tovább folytatták a szobában függő képekről való társalgást, így gyorsan eltelt az idő a hat órai, vacsorát jelző csengőszóig.

Molly kicsit elkeseredett, amikor a Mrs. Hamley által küldött szobalány fölajánlotta a szolgálatait. – Attól tartok, elvárják tőlem, hogy nagyon elegáns legyek – gondolta magában. – Ha ez így van, bizonyosan csalódni fognak. Bárcsak készen lenne a kockás selyemruhám!

Életében először némi izgalommal nézte meg magát a tükörben. Kicsi, vékony alakot látott, amely idővel talán magas lesz, inkább barnás, mint hamvas arcszínt, amelynek azonban néhány év múlva már világosabb árnyalata lehet, sűrű, göndör, fekete hajat, amelyet rózsaszín szalaggal kötött kontyba, keskeny, világosszürke mandulaszemeket, amelyeket alul-felül hosszú, fekete szempillák árnyékoltak.

– Nem hiszem, hogy szép lennék – gondolta Molly, miközben hátat fordított a tükörnek –, de az ellenkezőjében sem vagyok biztos. – Eldönthette volna a kérdést, ha elővette volna édes, vidám mosolyát, így megmutatta volna csillogó, fehér fogsorát és a gödröcskéit, ahelyett, hogy ünnepélyesen méregeti magát.

Kissé korán ért le a földszinti nappaliba, így körülnézhetett, és ismerkedhetett ideiglenes otthonával. A szoba körülbelül negyven láb hosszú volt, majdnem a plafonig sárga szatén falikárpittal borítva, teli magas, orsólábú székekkel és Pembroke asztalokkal. A szőnyeg ugyanabból a korból származott, mint az függönyök, több helyen foszladozott már, néhol pedig gyapjúval volt foltozva. A virágállványok, a nagy vázák, a régi indiai porcelánok és a vitrinek vitathatatlanul kellemes hangulatot kölcsönöztek a helyiségnek. Ehhez hozzájárult az az öt hosszú ablak a szoba egyik oldalán, amely mind a birtok legszebb, vagy legalábbis annak tartott virágoskertjére nyílott, ezekre az élénk színű, mértani formájú virágágyásokra, amelyek közepén egy napóra volt látható. Ekkor reggeli öltözetében belépett az uraság, megállt az ajtóban, mintha meglepődött volna a kandallója előtt álló fehér ruhás idegen láttán. Majd eszébe jutott, ki lehet ő – éppen amikor Molly már kezdte nagyon kényelmetlenül érezni magát –, és ezt mondta:

– Te jó ég, egészen megfeledkeztem magáról, maga Miss Gibson, Gibson lánya, nem igaz? Eljött meglátogatni minket. Nagyon örülök, hogy megismerhetem, kedvesem.

Eddigre találkoztak a szoba közepén, és az úr barátságos hevességgel rázta meg Molly kezét, engesztelésül, amiért nem ismerte meg rögtön.

– Most mennem kell átöltözni – mondta, ránézve piszkos harisnyájára. – Az asszony szereti, ha így teszek. Ez is az egyike a kifinomult londoni szokásainak, és végül engem is betört, hogy kövessem. Ámbár nagyon jó ötlet, hogy elfogadhatóvá tegyük magunkat a hölgyek társaságában. A maga apja is átöltözik vacsorához, Miss Gibson? – Nem várta meg a lány válaszát, hanem elsietett, hogy rendbe hozza magát.

Egy kis asztalnál étkeztek a hatalmas szobában. Olyan kevés bútordarab volt benne, és a helyiség oly hatalmas, hogy Molly vágyakozni kezdett az otthoni ebédlő meghittségére, sőt mire a Hamley ház szertartásos vacsorája végéhez értek, még a zsúfoltságot, a székeket és az asztalokat is hiányolta, valamint a sietős étkezéseket, a gyors, fesztelen kapkodást. Otthon mindenki olyan gyorsan fejezte be az evést, ahogyan csak tudta, hogy azután mehessen a dolgára. Azt gondolta, hogy hat órakor a nap minden tevékenysége véget ért, és utána mindenki pihenhet, ha szeretne. Szeme sarkából felmérte a távolságot a tálaló és az asztal között, és próbálta megbecsülni, mekkora távon kell a szolgáknak oda-vissza cipelniük a tálakat. Mindent egybevetve, ez vacsora fárasztónak és elnyújtottnak tűnt a számára, mivel az uraság szeretett időzni az asztalnál, Mrs. Hamleyt viszont, úgy tűnt, ez kimeríti. Ő még Mollynál is kevesebbet evett, és elküldetett a legyezőjéért, valamint a szagos üvegéért, hogy önmagát szórakoztassa, míg végre leszedték a terítőt, és a desszertet a tükörfényesre lakkozott mahagóniasztalra tették.

Az uraság eddig a pillanatig túl elfoglalt volt, hogy bármiről beszélgessen, kivéve talán az étkezést közvetlenül érintő dolgokat, és azt a néhány eseményt, amely megtörte a napjai szokásos egyhangúságát. Ő egyébként örömét lelte ebben az egyhangúságban, amely a feleségét viszont nyomasztotta néha. Most azonban, egy narancsot hámozva, Molly-hoz fordult:

– Holnaptól magának kell ezt megtennie nekem, Miss Gibson.

– Igazán? Ma is megteszem, ha kívánja, uram.

– Nem, ma még vendégként bánok magával, minden ezzel járó ceremóniával együtt. Holnap azonban már feladatokkal fogom megbízni, és a keresztnevén fogom szólítani.

– Ez tetszeni fog nekem – mondta Molly.

– Magam is kevésbé szertartásos megszólítást szeretnék használni, mint a Miss Gibson – mondta Mrs. Hamley.

– Molly a nevem. Ódivatú név, és ráadásul Marynek kereszteltek, de papa kedveli.

– Helyes. Ragaszkodni kell a régi módihoz, drágám.

– Nos, meg kell mondanom, nekem a Mary jobban tetszik, és az is elég régi név – jegyezte meg Mrs. Hamley.

– Azt hiszem, azért alakult így – mondta Molly, lehalkítva a hangját és lesütve a szemét –, mert a mamát hívták Marynek, amíg élt, engem pedig Mollynak neveztek.

– Ah, szegényke – mondta az uraság, észre sem véve a felesége jelzéseit, hogy váltsanak témát. – Emlékszem, menynyire sajnálta mindenki, hogy meghalt; senki sem hitte volna, hogy ilyen törékeny volt, olyan friss arcszíne volt, amíg egyszer csak kinyiffant, ahogy ezt mondani szokták.

– Hatalmas veszteség lehetett édesapádnak – szólt közbe Mrs. Hamley, látva, hogy Molly erre nem tud mit válaszolni.

– Igen, igen. Olyan hirtelen történt, nem sokkal azután, hogy összeházasodtak.

– Úgy tudtam, majdnem négy évvel később történt – mondta Molly.

– Négy év túl kevés. Nagyon rövid idő az egy párnak, akik együtt tervezik leélni az életüket. Mindenki azt hitte, hogy Gibson újra fog házasodni.

– Elég már! – mondta Mrs. Hamley, aki Molly tekintetéből és arcszínének megváltozásából látta, hogy ez újdonság volt a számára. De az uraságot nem lehetett ilyen könnyen megállítani.

– Nos, talán nem kellett volna mondanom, de ez az igazság; mindenki azt hitte. Ma már nem valószínű, hogy újraházasodik, ezért nyugodtan beszélhetünk róla. Hiszen az apád már elmúlt negyven éves, nem igaz?

– Negyvenhárom éves. De nem hiszem, hogy valaha is gondolt volna az újraházasodása – szólt Molly, visszatérve a témára, mint egy olyan veszélyre, amely elmúlt anélkül, hogy annak idején tudott volna róla.

– Nem bizony! Nem hiszem, hogy megfordult a fejében. Olyan embernek tűnik, aki hűséges marad a felesége emlékéhez. Ne is figyelj arra, amit az uraság mond!

– Ah! Inkább menj ki, ha arra tanítod Miss Gibsont, hogy árulást kövessen el a ház ura ellen!

Molly bement a nappaliba Mrs. Hamleyvel, de a gondolatait az új helyszín nem terelte el. Akarata ellenére is azon a veszélyen gondolkodott, amelytől, úgy képzelte, immár megmenekült. Elámult saját butaságán, hogy soha meg sem fordult a fejében az apja második házasságának a lehetősége. Úgy érezte, nagyon ügyetlenül válaszolt Mrs. Hamley megjegyzéseire.

– Ott van papa az uraséggal! – kiáltott fel hirtelen. A virágoskerten keresztül közeledtek az istállók irányából. Az orvos menet közben a csizmáját igazgatta a lovaglópálcájával, hogy megfelelő legyen a megjelenése Mrs. Hamley nappalijában. Annyira a megszokott, otthoni módján nézett ki, hogy hűs-vér valóságában meglátni őt a leghatékonyabb eszköz volt a második házasság rémisztő gondolatának elűzésére, amely pedig kezdte nyugtalanítani a lányát. Az az örömteli meggyőződés lopózott Molly szívébe, hogy apja nem nyugodott addig, amíg el nem jött megnézni, hogy érzi magát ideiglenes otthonában. Az apa nem sokat beszélt hozzá, akkor is inkább csak tréfálkozott, de Mollynak így is örömet okozott. Miután az orvos elment, az uraság römizni tanítgatta a lányt, aki örömmel irányította arra minden figyelmét. Játék közben az uraság tovább fecsegett, néha a kártyáról, máskor azokról az apró-cseprő eseményekről, amelyekről azt gondolta, érdekelhetik a lányt.

– Szóval még látásból sem ismeri a fiaimat. Azt hittem, talán látta már őket, mivel szeretnek belovagolni Hollingfordba, és tudom, hogy Roger gyakran kölcsönzött könyveket az apjától. Roger olyan tudósféle fickó. Osborne olyan okos, mint az anyja. Nem csodálkoznék, ha egy nap kiadnák a könyvét. Nem jól számolt, Miss Gibson. Könnyedén csalhatnék, ha úgy tartaná kedvem. – És így tovább, amíg a komornyik be nem jött, és ünnepélyes képet vágva le nem tett egy imakönyvet a gazdája elé, aki sietve elpakolta a kártyákat, mint akit rajtakaptak valami helytelenségen. Ekkor a szobalányok és az inasok bevonultak az imához; az ablakok még mindig tárva voltak, és egy magányos bagoly huhogása hallatszott be, amely azután összekeveredett az ima hangjaival. Ezután mindenki nyugovóra tért; véget ért a nap.

Molly kinézett a szobája ablakán, az ablakpárkányra támaszkodott, és beszippantotta a lonc illatát. A lágy, bársonyos sötétség mindent elrejtett, amely kis távolságra volt tőle, mégis annyira tudatában volt minden egyes tárgy jelenlétének, mintha látta volna őket.

– Azt hiszem, nagyon boldog leszek itt – gondolta, amikor egy idő múlva megfordult, és a lefekvéshez kezdett készülődni. Kisvártatva eszébe jutottak az uraság szavai az apja tervezett második házasságáról, és megzavarták gondolatai békességét. – Kit vehetett volna el? – kérdezte magától. – Miss Eyre-t? Miss Browningot? Miss Phoebét? Miss Goodenough-t? – Egyenként

mindegyiket elvetette volna, más-más okokból. Ám a megválaszolatlan kérdés tovább motoszkált benne, és elő-előjött rejtekhelyéről, hogy megzavarja az álmát

Mrs. Hamley nem jött le a reggelihez, és Molly kicsit elkeseredve vette tudomásul, hogy ő és az uraság, magukban fogják azt elkölteni. Ezen az első reggelen az úr félretette az újságjait – az egyik egy nagy hagyományokkal rendelkező Tory lap volt, az összes olyan helyi és országos hírrel, amelyek őt érdekelhették, a másik a *Morning Chronicle*[17], amelyet a napi méregadagjának hívott, és amelynek olvasása közben csípős megjegyzéseket tett, valamint visszafogottan átkozódott. Ma azonban jókedvében volt, ahogy azt utóbb Mollynak magyarázta, és egyik témáról a másikra csapongott, hogy közös érdeklődési területet találjon. A feleségéről és a fiairól, a birtokáról, a gazdálkodási módszereiről, a bérlőiről, és a legutóbbi megyei választások balsikeréről beszélt. Molly figyelme inkább az apjára, Miss Eyre-re, a kertre és a pónijára irányult, kisebb mértékben a Browning kisasszonyokra, a Cumnor Jótékonysági Iskolára és az új ruhájára, amely Miss Rose-nál készül, de mindezek közepette egyetlen hatalmas kérdés foglalkoztatta: – Kiről gondolták az emberek, hogy papa feleségül veheti? – Ez a kérdés folyton a nyelvére kívánkozott, mint egy bosszantó keljfeljancsi. Jelenleg azonban visszaparancsolta a tolakodó szavakat, mielőtt előbukkantak volna. Nagyon udvariasak voltak egymáshoz az étkezés közben, és ez mindkettőjüket alaposan kifárasztotta. A reggeli végén az uraság visszavonult a dolgozószobájába, hogy elolvassa az addig érintetlen újságokat. Dolgozószobának azt a helyiséget nevezték, ahol Hamley uraság a kabátjait, csizmáit és harisnyáit, különböző lovaglóbotjait és kedvenc, éles hegyű sétapálcáját tartotta, valamint a fegyverét és a horgászbotjait. Volt a szobában egy íróasztal, és egy öblös karosszék, de könyvet egyet sem lehetett látni. A ház könyveinek nagy részét egy nagy, poros szagú teremben tartották a ház egyik elhanyagolt szárnyában; olyannyira elhanyagolt volt a hely, hogy a szobalány néha elmulasztotta kinyitni az ablaktáblákat. Az ablakok a birtok egy bokrokkal sűrűn benőtt részére néztek. Valójában még az előző uraság idején – aki megbukott az egyetemen – az volt a szokás, hogy bedeszkázták a könyvtár ablakait, elkerülve ezzel az ablakadó megfizetését, amelyet a több mint hét ablakú házaknak kellett leróniuk. Mikor a fiatalurak otthon tartózkodtak, a szobalány – külön utasítás nélkül – gondjaiba vette a szobát; kinyitotta az ablakokat, naponta tüzet gyújtott, leporolta a gyönyörűen kötött fóliánsokat, amelyek igazán szép gyűjteményét képezték az előző század közepi irodalomnak. Mindaz a könyv, amit azóta vásároltak, két kis könyvszekrényben pihent a nappali két ablaka között, valamint Mrs. Hamley emeleti nappalijában. A lenti nappaliban találhatók bőven kielégítették Mollyt, aki annyira elmerült egy Walter Scott-regényben, hogy úgy ugrott fel, mint akit meglőttek, amikor – úgy egy órával a reggelit követően – meghallotta az uraság lépteit az ablak alatti kavicsos úton. Az uraság fölkiabált neki, hogy van-e kedve kimozdulni a házból, és megnézni a kerteket és a szántókat vele.

– Kicsit unalmas lehet, lányom, a könyvek társaságában ücsörögni egymagában egész reggel. Tudja, az asszony szereti a reggeli nyugalmat, elmondta ezt az apjának ő is, én is. De mégis megsajnáltam magát, amikor kintről megláttam, hogy egyedül üldögél a nappaliban.

Molly éppen a *Lammermoori Lucia* kellős közepén tartott, és szívesen bent maradt volna, hogy befejezze, de értékelte az uraság figyelmességét. Ki-be sétáltak a régimódi üvegházakban, megnézték a nyírott gyepszőnyeget, az uraság kinyitotta a nagy fallal körülvett kertet, majd utasításokat adott a kertészeknek. Molly úgy ballagott a sarkában, mint egy kiskutya, de a feje tele volt Ravenswooddal meg Lucy Ashtonnal. Mikor minden ház körüli zugot megtekintettek, és áthaladtak a kis erdőn, amely a kerteket választotta el a mezőktől, az uraság több figyelmet tudott fordítani a kísérőjére. Molly gondolatai is visszatértek a tizenhetedik századból, és valahogyan, szinte akarata ellenére, rögtönözve, az őt egy napja emésztő kérdés bukott ki belőle:

– Kiről gondolták az emberek, hogy papa feleségül venné? Akkor, nagyon régen, a mama halála után?

Nagyon halkan és lágyan beszélt, különösen az utolsó szavaknál. Az uraság megfordult, és belenézett a lány arcába, maga sem tudta, miért. Az nagyon komoly volt, sápadt, de elszánt tekintete szinte követelte a választ.

– Hát – kezdte, hogy némi időt nyerjen, nem azért, mintha bármi konkrétat tudott volna mondani, mivel Mr. Gibson soha nem adott rá okot, hogy bármelyik hölggyel együtt emlegessék; mindössze kósza találgatások voltak, a lehetőségek egyszerű számbavétele arról, hogy talán egy fiatal özvegy egy kislánnyal… – Soha nem hallottam egyetlen nevet sem. egy hölggyel sem emlegették őt együtt, épp csak természetesnek tűnt, hogy újraházasodjon. Talán még meg is teszi, amennyire én tudom, és szerintem ez nem is volna rossz ötlet. Meg is mondtam neki, amikor az utolsó előtti alkalommal itt járt.

– És ő mit felelt? – kérdezte Molly lélegzetvisszafojtva.

– Csak mosolygott, és nem szólt semmit. Nem kellene mindent olyan komolyan vennie, drágám! Nagyon valószínű, hogy meg sem fordul a fejében, hogy újra megházasodjon, és ha mégis megtenné, az neki és magának is nagyon jó lenne, szerintem.

Molly motyogott magában valamit, amit az uraság akár meg is hallhatott volna, ha akar. Ám ő bölcsen más mederbe terelte a beszélgetést.

– Nézze csak! – mondta, amint hirtelen kiértek a mezőre, egy nagy tó partjára. A tiszta víz közepén volt egy kis sziget, azon magas fák álltak, középen sötét erdei fenyők, a szélükön pedig, közel a vízparthoz, ezüstösen csillogó levelű fűzfák.

– Egyik nap át kellene evezni oda magával. Magam nem szeretem használni a csónakot az évnek ebben a szakában, mert ilyenkor a madárfiókák még a fészkükben vannak a nád és a vízinövények között, de kivételesen átmegyünk. Vannak ott szárcsák és vöcskök is.

– Ó, nézze, ott egy hattyú!

– Igen, két pár is él itt. Ott, a fák között varjak és gémek is vannak, a gémeknek már itt kellene lenniük, mivel augusztusban elrepülnek a tengerhez, de én meg egyet sem láttam. Ne mozduljon! Talán ott van egy: az a hosszú nyakú madár a kövön, amelyik lehajtja a fejét, és a vízbe néz.

– Igen, tényleg az lehet! Bár még soha nem láttam gémet, csak képen.

– Ők és a varjak folyton háborúznak egymással, s ez nem jó dolog szomszédok között. Ha mindkét gém elhagyja az épülő fészkét, a varjak odarepülnek, és lerombolják. Roger egyszer mutatott nekem egy hosszú gémet, amely küszködve menekült egy sereg varjú elől, amelyek, szavamra, nem viselkedtek túl barátságosan vele. Roger sokat tud a természetről, és néha különös dolgokat fedez föl. Talán tucatszor is itt hagyott volna minket ez alatt a séta alatt, ha itt lenne; a szeme állandósul kutatva jár körbe, és vagy húsz dolgot is észrevesz ott, ahol én csak egyet. Te jó ég! Egyszer bevetette magát egy bozótba, mert vagy tizenöt jardnyira meglátott valamit, talán egy növényt, amelyről később azt mondta, hogy nagyon ritka, bár én mintha számtalan helyen az erdőben láttam volna a termését. – Ha pedig egy ilyen dolgot látunk meg – mondta, rámutatva a sétabotjával egy leheletfinom pókhálóra egy levélen –, szavamra, meg tudná mondani, milyen rovar vagy pók készítette, és hol él ez az állat: egy korhadt fenyőrönkben, egy fagerenda résében, lent a föld mélyén, fent az égben, vagy valahol máshol. Kár, hogy nem adnak ösztöndíjat a természettudományok művelőinek Cambridge-ben.[18] Roger biztosan elnyerné, ha adnának.

– Mr. Osborne Hamley is nagyon okos, nem igaz? – kérdezte Molly félénken.

– Ó, igen. Osborne egy valóságos zseni. Az édesanyja nagy reményeket táplál Osborne-nal kapcsolatban. Magam is büszke vagyok rá. Ösztöndíjat fog kapni, ha igazságosak vele. Amint mondtam is a tisztviselők tegnapi gyűlésén: Van egy fiam, aki még hallatni fog magáról Cambridge-ben, hacsak nem tévedek óriásit. Na mármost, vajon nem a természet tréfája ez – folytatta az uraság, miközben becsületes arcát a lány felé fordította, mintha egy új gondolatot szeretne vele megosztani –, hogy én, egy Hamley, aki egyenes ági leszármazottja a jó ég tudja, kinek… az angolszászoknak, úgy beszélik… Melyik században is voltak angolszász királyok?

– Nem tudom – mondta Molly, meglepődve, hogy ilyen kérdést intéztek hozzá.

– Nos, kicsivel Alfréd király ideje előtt uralkodtak, mivel ő már az egész Anglia királya volt, tudja? De, amint említettem, itt vagyok én, olyan ősi gyökerekkel, mint Anglia bármelyik nemese, mégis kétlem, hogy egy idegen, rám tekintve, úriembernek tartana a vörös arcommal, nagy kezemmel és lábammal, a jól megtermett testemmel, amely fiatalkoromban sem volt sokkal vékonyabb. Ezzel szemben ott van Osborne, aki az anyjára hasonlít, noha ő azt sem tudja, hogy a nagyapja Ádámtól

származik-e, isten áldja meg őt; szóval Osborne-nak olyan finom arca van, mint egy lánynak, sudár az alakja, keze és lába kecses, akár egy hölgyé. Az asszony családjára hasonlít, aki pedig – mint említettem – azt sem tudja, ki volt a nagyapja. Nos, Roger inkább rám hasonlít, igazi Hamley; az utcán első ránézésre senki sem gondolná, hogy ennek a barna hajú, piros arcú, erős csontú, esetlen fickónak az ereiben nemes vér csorog. Ám az a Cumnor népség, akik úgy rázzák a rongyot Hollingfordban, ők csak tegnap jelentek meg a színen. Múltkor arról beszéltem az asszonynak, hogy Osborne elvehetne Lord Hollingford egyik lányát, persze, ha volna lánya, de történetesen csak fiai vannak… Ám nem biztos, hogy beleegyeznék. Tényleg nem biztos, mivel Osborne elsőrendű neveltetésben részesül, és a családja az angolszász uralkodók idejéből származik, ezzel szemben öröm volna tudnom, a Cumnor népség hol volt Anna királynő korában? – Továbbsétált, hangosan tépelődve azon, hogy bele kellene-e egyeznie egy ilyen rangon aluli házasságba, majd kisvártatva, amikor Molly már teljesen elfelejtette, miről beszélt azelőtt, hirtelen felkiáltott: – Nem! Biztos vagyok benne, hogy magasabb körökben kellene keresgélnie. Így hát jobb is, hogy Lord Hollingfordnak csak fiai vannak. – Egy kis idő múlva régimódi udvariassággal megköszönte Mollynak a társaságát, és azt mondta, hogy szerinte a felesége mostanra már biztosan felkelt, felöltözött, és örülne, ha ifjú vendége vele lenne. Rámutatott a sötétvörös házra, amelynek homlokzata távolról látszott a fák közül. Gyöngéd tekintettel követte a lányt, amint az visszaindult az ösvényen.

– Kedves ez a Gibson lány – gondolta magában. – De micsoda nagy feneket kerít az apja újraházasodásának! Oda kell figyelni, hogy mit mond előtte az ember. Különös, hogy soha nem fordult meg a fejében, hogy lehet mostohaanyja. Ámbár egy lány számára egy mostohaanya egészen más, mint a férfi számára a második feleség!

HETEDIK FEJEZET
Szerelmi veszélyek előérzete

Ha Hamley uraság nem is tudta Mollynak megmondani, kiről hitték, hogy az apja második felesége lehet, a sors már készülődött arra, hogy elég egyértelmű választ adjon a kis kíváncsi érdeklődésére. Ám a sors ravasz némber, aki olyan észrevétlenül építi fel a terveit, mint madár a fészkét, hasonlóan véletlenszerű mozzanatokkal. Az első mozzanat egy jelentéktelen esemény volt: Mr. Gibson szakácsnője, Jenny a szívére vette Bethia elbocsátását. A lány a távoli rokona és védence volt, és a szakácsnő kijelentette, hogy a kísértő, Mr. Coxe talpára kellett volna útilaput kötni, nem pedig Bethia, a megkísértett, az áldozat talpára. Annyira jogosnak tűnt a meglátása, hogy Mr. Gibson elkezdte úgy érezni, igazságtalan volt. Gondja volt rá, hogy Bethia megfelelő helyet találjon, ahol ugyanolyan jól bánnak majd vele, mint egykor az ő házában. Mindazonáltal Jenny úgy döntött, nem nyeli le a sértést, és Mr. Gibson tapasztalatból tudta, hogy a szakácsnő nem egykönnyen felejt, és ennek hangot is ad. Gyűlölte ezt a kényelmetlenséget és bizonytalanságot, az egész kellemetlen helyzetet, hogy nap mint nap összefutott a házában egy olyan asszonnyal, akinek a szenvedés és a sértettség egyértelműen kiült az arcára, ugyanis Jenny soha nem mulasztotta el, hogy ezeknek jelét adja.

Ennek a kis házi gondnak a kellős közepén következett be a másik, amelynek azonban jóval fontosabb következményei lettek. Molly távolléte alatt Miss Eyre elutazott idős édesanyjával, árva unokaöccseivel és unokahúgaival a tengerpartra, egy kezdetben csak kéthetesre tervezett nyaralásra. Tíz nap elteltével Mr. Gibson kapott egy gyönyörűen írt és fogalmazott, csinosan hajtogatott és takarosan lepecsételt levelet a nevelőnőtől. Miss Eyre megírta, hogy a legidősebb unokaöccse skarlátos lett, és nagyon valószínű, hogy a fiatalabb gyerekek is el fogják kapni tőle. Elég nyomasztó volt Miss Eyre-nek – a többletköltség és az aggodalom miatt – ez a meghosszabbított távollét, amellyel a betegség együtt járt, de a saját kényelmetlenségéről egy szót sem szólt. Csupán azért kért bocsánatot őszinte alázattal, hogy nem tud visszatérni a megbeszélt időre a posztjára, kedvesen hozzátéve, hogy talán, mivel Molly még nem esett át a skarláton, ha Miss Eyre ott is hagyná az árvákat, hogy visszatérjen, lépése nem volna biztonságos és meggondolt.

– Persze, hogy nem – mondta Mr. Gibson, kettétépve a levelet és bedobva a kandallóba, ahol gyorsan hamuvá égett. – Bárcsak volna egy bérelt kicsi házikóm, ahol minden nőtől tíz mérföldes távolságban élhetnék. Akkor talán lenne egy kis nyugtom. – Úgy tűnik, megfeledkezett Mr. Coxe bűnösségéről, és az egész ügyért szegény Mollyt okolta, akinek fogalma sem volt semmiről. A mártír külsejű szakácsnő belépése, aki nagy sóhaj kíséretében jelentette be, hogy szeretné leszedni a reggelizőasztalt, kizökkentette Mr. Gibsont a gondolataiból, és cselekvésre sarkallta.

– Mollynak egy kicsit tovább kell Hamleyeknél maradnia – döntötte el. – Annyiszor invitálták már, most aztán eleget lesz náluk. De most igazán nem jöhet ide vissza, a legjobb, amit tehetek vele, ha ott hagyom, ahol most van. Úgy tűnik, Mrs. Hamley nagyon kedveli őt, és a gyerek is boldognak, sőt egészségesebbnek látszik. Mindenesetre átlovagolok ma Hamleyékhez, és felmérem a helyzetet.

Az orvos Mrs. Hamleyt a kanapén fekve találta, amelyet kivittek a gyepre, a nagy cédrusfa árnyas lombja alá. Molly körülötte sertepertélt, az utasításait követve kertészkedett, felkötötte a hosszú szárú szegfűket, és levagdosta a hervadt rózsákat.

– Ó, megjött papa! – kiáltott fel vidáman, amint meglátta az apját belovagolni annak a fehér kerítésnek a mentén, amely elválasztotta a nyírt gyepet és a gondozott virágágyásokat a ház előtti vadregényesebb parktól.

– Jöjjön ide! Jöjjön csak, a nappalin keresztül – mondta Mrs. Hamley a könyökére támaszkodva. – Meg kell mutatnunk önnek egy rózsabokrot, amelyet Molly maga metszett meg. Mindketten olyan büszkék vagyunk rá!

Így hát Mr. Gibson belovagolt az istállóba, leszállt a lováról, keresztülment a házon, a nyitott nyári kertbe a cédrusfa alá, ahol elszórva székek, asztalok, könyvek és összegubancolódott kézimunkák hevertek. Valahogyan nem akaródzott arra kérnie Mollyt, hogy hosszabbítsa meg ott-tartózkodását, ezért úgy döntött, előbb beadja a keserű pirulát, azután kedvére élvezi a szép nap örömeit, az édes semmittevést, a zsongó, illatos levegőt. A lány mellette állt, a kezét a vállára téve. Mrs. Hamley vele szemben ült.

– Azért jöttem ma, hogy egy szívességet kérjek – kezdte az orvos.

– Mielőtt kérné, már meg Is kapta. Hát nem vagyok bátor asszony?

Mr. Gibson mosolygott, és meghajolt, majd folytatta a mondandóját.

– Miss Eyre, aki már hosszú évek óta Molly nevelőnője, így kell neveznem, azt hiszem, ma azt közölte velem levélben, hogy az egyik kis unokaöccse, akit Newportba vitt nyaralni, amíg Molly itt tartózkodik, skarlátban megbetegedett.

– Megpróbálom kitalálni a kérését. Sőt én kérek valamit még ön előtt. Szeretném, ha a drága kis Molly tovább maradhatna nálunk. Természetesen Miss Eyre nem térhet vissza a házukba, és természetesen Mollynak itt kell maradnia.

– Köszönöm, nagyon köszönöm. Pontosan ez lett volna a kérésem.

Molly keze közben letévedt az övéhez, és belefészkelte magát erős tenyerébe.

– Papa! Mrs. Hamley! Tudom, hogy mindketten meg fognak érteni, nem mehetnék mégis haza? Nagyon jól érzem magam itt, de… ó, papa! Azt hiszem legjobban otthon szeretnék lenni, veled.

Kellemetlen gyanú jelent meg erre Mr. Gibson fejében. Maga felé fordította a lányt, és egyenesen, áthatóan belenézett ártatlan arcába. Molly elpirult a váratlan, fürkésző tekintettől, de szép szemeiben csak csodálkozás volt, semmi olyan érzelem, amelytől az apa rettegett. Egy pillanatig azt hitte, hogy a fiatal, vörös hajú Mr. Coxe valahogyan utat talált a lánya szívéhez, de most megbizonyosodott, hogy szó sincs erről.

– Molly, először is udvariatlan vagy. Nem tudom, hogyan fogod kiengesztelni Mrs. Hamleyt. Továbbá azt hiszed, hogy okosabb vagy nálam? Netán én nem szeretném, hogy hazagyere, ha ezt minden körülmény lehetővé tenné? Maradj itt, ahol vagy, és legyél hálás, hogy itt lehetsz.

Molly elég jól ismerte az apját, hogy tudja, a Hamley-házban való további vendégeskedése eldöntött dolog. Be-léhasított a neheztelés. Otthagyta az apját, odalépett Mrs. Hamleyhez, lehajolt, és megcsókolta, de egy szót sem szólt. Mrs. Hamley a két keze közé vette az arcát, és helyet szorított a lánykának a kanapén.

– A következő látogatásakor úgyis kérni akartam önt, Mr. Gibson, hogy hagyja még itt Mollyt. Olyan jó barátnők lettünk, nem igaz, Molly? Most pedig, hogy Miss Eyre szegény kis unokaöccse…

– El tudnám őt fenekelni – mondta Mr. Gibson

– ...olyan jó indokot szolgáltatott nekünk, egy igazán hosszú látogatásra fogom itt Mollyt. Önnek gyakran el kell jönnie meglátogatni minket. Mindig rendelkezésére fog állni egy szoba, ezt tudnia kell, és igazan nem látom okát, miért ne indulhatna a körútjára reggelente Hamleyből, ugyanúgy, mint Holhngfordból.

– Köszönöm. Ha nem lett volna ilyen kedves az én kislányomhoz, most kísértést éreznek arra, hogy valami udvariatlanságot válaszoljak az utolsó szavaira.

– Kérem, mondja ki. Nem könnyebbül meg amíg ezt meg nem teszi, tudom.

– Mrs. Hamley most megláthatja, kitől örököltem az udvariatlanságomat – mondta Molly diadalmasan. – Ez egy öröklődő tulajdonság.

– Azt készültem mondani a javaslatáról, hogy aludjak itt, a Hamley-házban, hogy az egy tipikus női ötlet: nagyon kedves, de teljesen értelmetlen. Hogy a csudába találnának meg a betegeim, hét mérföldnyire a megszokott helyemtől. Bizonyára másik orvosért küldetnének, és egy hónap alatt tönkremennék.

– Nem tudnának ide küldetni? Egy futár nem kerül sokba.

– Képzeljük csak el az öreg Henburyt. aki úgy vonszolja el magát a rendelőmig, hogy minden lépésnél nyög egyet, ahol közlik vele, hogy már csak hét mérföldet kell sétálnia. Vagy hogy a

ranglétra másik végét nézzük, nem hiszem, hogy Lady Cumnor elegáns inasa nagyon boldog lenne, ha Hamleyig kellene lovagolnia minden alkalommal, amikor az úrnőjének szüksége van rám.

– Nos, rendben van, megadom magam. Én csak egy nő vagyok. Molly, te is egy nő vagy! Menj, és készíttess egy kis tejszínhabos epret az édesapádnak. A nők csak az ilyen szerény feladatok végrehajtására képesek. A tejszínhabos eper csak kedvesség, semmi értelme nincsen, mivel rettenetes gyomorrontást idézhet elő.

– Kérem, csupán a maga nevében beszéljen, Mrs. Hamley – mondta Molly vidáman. – Én megettem egy hatalmas kosárral tegnap, és az uraság maga ment el a tejcsarnokba, hogy hozott nekem egy tál tejszínt, amikor meglátta, mivel foglalatoskodom. Márpedig jobban érzem magam, mint valaha, gyomorrontásnak még csak hírét sem hallottam.

– Nagyon jó kislány – mondta az apja, amikor Molly már nem hallhatta. Nem kérdésnek szánta e szavakat, annyira biztos volt benne, milyen választ kaphat rá. Gyengédség és bizalom keveréke volt a szemében, miközben hallgatta az asszony válaszát, amely mégis érkezett.

– Egy drága. El sem tudom mondani, hogy az uraság és én mennyire megkedveltük. Annyira örülök, hogy még sokáig itt marad. Az első dolog, amire gondoltam ma reggel, mikor felébredtem, az volt, hogy nemsokára itt fog hagyni minket, hogy visszatérjen önhöz, hacsak nem tudom rábeszélni, hogy itt hagyja még őt egy időre. Most pedig itt kell maradnia… Ó, még legalább két hónapig!

Nagyon igaz volt, hogy az uraság igen megkedvelte Mollyt. Az, hogy egy fiatal lány volt a közelükben, aki táncol és dudorászik a házban és a kertben, hihetetlen újdonság volt számára. Molly ráadásul nagyon készséges és értelmes volt; mindig készen állt arra, hogy beszéljen vagy hallgasson, méghozzá épp a megfelelő időben. Mrs. Hamleynek igaza volt, amikor a férje Molly iránt érzett szeretetéről beszélt. De vagy ő választotta meg rosszul az időpontot, amikor közölte vele a lány ott-tartózkodásának meghosszabbítását, vagy egy dühroham lett úrrá a férfin, amelyre hajlamos volt, de általában elfojtotta a felesége jelenlétében; mindenesetre nem éppen jókedvűen fogadta a hírt.

– Tovább marad! Gibson kért meg erre?

– Igen! Nem tudom, mi mást kezdhetne vele: Miss Eyre távol van, meg minden. Nagyon kínos helyzet ez egy anyátlan leánynak, egy háztartás vezetőjeként, két fiatalemberrel.

– Ez legyen Gibson baja; előbb kellett volna erre gondolni mielőtt tanítványokat vagy segédeket vagy hogyishívjákokat fogadott a házába.

– De drága uram! Hiszen én azt hittem, hogy ugyanúgy fog örülni, mint én magam, aki boldog vagyok, hogy Molly itt marad. Azt kértem, hogy olyan sokáig maradjon, ameddig csak akar; legalább két hónapig.

– És egy fedél alatt legyen Osborne-nal! És Roger is itthon lesz.

Az uraság aggódó tekintetéből felesége kiolvasta a gondolatait.

– Ó, ő nem az a fajta lány, akiért egy korukbeli fiatalember lángra lobbanna. Mi azért kedveljük őt, mert belelátunk az igazi természetébe, de huszonegy-két éves fiúk másféle bájt keresnek egy fiatal lányban.

– Miféle bájt? – morogta az uraság.

– Olyasmit, mint egy csinos ruha, kecses mozdulatok. Az ő korukban még azt sem látnák meg, milyen csinos, az ő elképzelésük a szépségről még egészen más.

– Igen, ez figyelemre méltó okoskodás, bár nem igazán értem. Csak annyit tudok, hogy nagyon veszélyes összezárni két huszonéves fiatalembert egy tizenhét éves lánnyal egy ilyen vidéki házban, tekintet nélkül arra, milyen a ruhája, a haja vagy a szeme. Azt pedig nyomatékosan közölhetem, hogy nem szeretném, ha Osborne vagy bármelyikük beleszeretne, Nagyon bosszús vagyok.

Mrs. Hamley arca megnyúlt, és kissé elsápadt.

– Ne szervezzük meg, hogy távol legyenek, amíg Molly itt van? Ott maradhatnának Cambridge-ben, vagy elutazhatnának valakihez. Külföldre is mehetnének egy vagy két hónapra.

– Nem, azóta várod őket, amióta csak elmentek; láttam a bejegyzéseket a hátralévő hetekről a kalendáriumodban. Inkább beszélek Gibsonnal, és megmondom neki, hogy el kell vinnie a lányát, mivel nekünk nem alkalmas.

– Drága Rogerem! Könyörgöm, ne tedd meg. Olyan udvariatlan lenne; meghazudtolna mindent, amit tegnap mondtam. Kérlek, ne tedd ezt. Az én kedvemért, ne beszélj Mr. Gibsonnal!

– Jól van, ne izgasd így fel magad – mondta az uraság, félve, hogy felesége hisztériába lovalja magát. – Beszélek Osborne-nal, ha hazatér, és közlöm vele, mennyire ellenemre lenne bármi románc közöttük.

– Rogert pedig mindig is túlságosan leköti a természetbúvárkodás, az összehasonlító anatómia és az ehhez hasonló dolgok, ahhoz, hogy akár magába Vénuszba is beleszeressen. Nincs meg benne Osborne érzelmessége és képzelőereje.

– Ó, sosem lehet tudni, nem lehetsz biztos a dolgodban, ha egy fiatalemberről van szó! Roger esetében azonban nem lenne akkora jelentősége. Nyilván tudatában van, hogy még hosszú évekig nem házasodhat meg

Az uraság egész délután kerülte Mollyt, mivel úgy érezte, elárulta a lányt és a vendégszeretetet. Mollynak azonban fogalma sem volt arról, miért szégyelli magát az úr, és továbbra is szívesen látott vendégként, vidáman és kedvesen viselkedett, egyetlen percig sem kételkedve az uraság szeretetében, bármilyen mogorva is volt, így a következő reggelre megint teljesen megnyerte magának, és megtalálták a régi, közös hangot. Reggelizés közben aztán az uraság egy levelet adott át a feleségének, aki visszaadta, és anélkül, hogy egy szóval utalt volna annak tartalmára, ezt mondta:

– Micsoda szerencse!

– Igen! Valóban nagy!

Molly nem is sejtette, milyen kapcsolatban vannak ezek a megjegyzések azzal a hírrel, amit Mrs. Hamley még aznap megosztott vele, nevezetesen, hogy a fia, Osborne meghívást kapott egy Cambridge környéki barátjától, hogy töltsön náluk egy kis időt, és később talán egy európai körutat is tegyen vele. Következésképpen nem fog hazatérni a fivérével, Rogerrel.

Molly nagyon együtt érző volt.

– Ó, istenem, annyira sajnálom!

Mrs. Hamley örült, hogy a férje már nem volt jelen, Molly annyira szívből mondta ezeket a szavakat.

– Olyan régóta várja a hazajövetelét. Attól tartok, nagy csalódás ez önnek.

Mrs. Hamley megkönnyebbülten mosolygott.

– Igen, ez bizony csalódás nekünk, de Osborne szórakozását kell szem előtt tartanunk. Az ő költői lelkével biztosan gyönyörű leveleket fog írni az utazásról. Szegénykém! Ma biztosan vizsgázni megy. Bár az apja és én bizonyosak vagyunk benne, hogy magas kitüntetést fog kapni. Csak hát, látni szerettem volna az én drága kisfiamat. De így lesz a legjobb.

Mollyt egy kicsit zavarba hozták ezek a szavak, de hamarosan kiűzte őket a fejéből. Kicsit ő maga is csalódott volt, hogy nem fog találkozni ezzel a csinos, nagyszerű fiatalemberrel, aki valóságos hős volt az anyja szemében. Lányos álmodozásában időről időre arról képzelődött, milyen lehet most. Hogyan változott meg a Mrs. Hamley nappalijában látható egykori szép kisfiú, hiszen tíz év telt el azóta, hogy a portré készült; vajon felolvasna-e neki verseket, és vajon olvasna-e a saját verseiből. A véget nem érő női foglalatoskodások közepette azonban megfeledkezett a csalódásáról. Csak a következő reggelre ébredve jutott újra eszébe, egyfajta homályos sejtésként, hogy valami nem volt annyira kellemes, mint amennyire számított rá. Később azonban háttérbe szorította a gondolatot mint olyasmit, ami elronthatja a kedvét. A Hamley-házban töltött napjait kitöltötték azok az apró feladatok, amelyek a ház leányának a kötelességei lettek volna, ha lett volna lányuk a háziaknak. Reggelit készített a magányos uraságnak, és szívesen felvitte volna az asszonyét is, de ez a napi feladat az uraság kötelessége volt, aki féltékenyen ragaszkodott is ahhoz. Később felolvasta az úrnak az apró betűs részeket az újságból, a városi híreket, a pénz- és gabonapiac híreit is beleértve. Sétálgatott vele a kertekben, közben friss virágot szedett, hogy feldíszítse a nappalit, mire Mrs. Hamley lejön. Elkísérte az asszonyt, ha a zárt kocsiban utazott, verseket és könnyed regényeket olvastak Mrs. Hamley emeleti nappalijában. Mostanra nagyon belejött a römizésbe, és ha akarta, le tudta győzni az uraságot. Voltak saját, önálló tevékenységei is. Megpróbált gyakorolni a régi zongorán a nappaliban, mivel megígérte Miss Eyre-nek. hogy nem fogja elhanyagolni. Megtalálta a

könyvtárat is, kinyitotta a nehéz ablaktáblákat, ha a szobalány megfeledkezett erről, fölmászott a létrán, és egyik fokán ülve órákig is el tudott merülni valamelyik régi könyvben. Nagyon rövidnek tűntek e nyári napok a boldog, tizenhét éves lánynak.

NYOLCADIK FEJEZET
Sodródás a veszélybe

Csütörtökön a csendes vidéki házat egészében bolygatta föl Roger hazatérésének a híre. Mrs. Hamley, úgy tűnt, nincs túl jól, nincs olyan jókedvében, mint két-három nappal azelőtt, és maga az uraság is ingerültnek tűnt, minden látható ok nélkül. Egyikük sem mondta el Mollynak, hogy Osborne épp csak hogy átment a matematikavizsgán. Vendégük csak azt érezte, hogy valami nincsen rendben, és remélte, hogy Roger hazatérte helyre fogja hozni a dolgokat, mivel ő maga nem tudta, mit tegyen, hogy felvidítsa őket.

A szobalány elnézést kért, hogy kissé elhanyagolta a szobáját, de el volt foglalva Mr. Roger szobáinak a tisztogatásával. – Nem mintha előtte nem lettek volna tiszták, az úrnő mégis mindig kitakaríttatja a fiatalurak szobáit, mielőtt hazajönnek. Ha Mr. Osborne-ról lenne szó, az egész házat ki kellene takarítani, de hát ő az elsőszülött, így ez teljesen természetes – fűzte hozzá. Mollyt mulattatta az örökösi jogok ilyeténmód való kifejezése, de már maga is elsajátította azt a házban honoló véleményt, hogy semmi sem elég nagyszerű, elég jó az elsőszülött fiúnak. Apja szemében Osborne volt az ősi Hamley ház képviselője, várományosa a birtoknak, amely már ezer éve a család tulajdonában van. Az édesanyja azért ragaszkodott hozzá, mert ők ketten egy tőről fakadtak, és nagyon hasonlítottak egymáshoz külsőleg és lélekben is – és mert a fiú az ő leánykori nevét viselte. Az asszony Mollyba is beleoltotta a fiába vetett hitét, és annak ellenére, hogy mulatott a szobalány szavain, bárki máshoz hasonlóan a vendégleány is kimutatta volna feudális hűségét az örökös iránt, ha történetesen ő érkezett volna haza. Ebéd után Mrs. Hamley lepihent, hogy fölkészüljön Roger hazatértére, és Molly is visszavonult a szobájába, érezve, hogy bölcsebb ott maradnia vacsoráig, és hagyni, hogy az apa és az anya nélküle fogadják a fiukat. Magával vitt egy kézzel írott verseskötetet; mind Osborne Hamley költeményei voltak, és az anyja már nem egy alkalommal olvasott föl közülük a fiatal vendégnek. Molly engedélyt kért rá, hogy lemásoljon néhányat a kedvenceiből, így ezen a csendes, nyári délutánon a másolással foglalta el magát, a nyitott ablaknál ülve, belefeledkezve a kert és az erdő látványába, amelyek szikráztak a déli verőfényben. A ház olyan csendes és nyugodt volt, mintha egy vizesárokkal körülvett vár lenne; a kék szárnyú legyek zümmögése a nagy lépcsőházi ablaknál volt a legnagyobb zaj. A szabadból is alig hallatszott nesz, kivéve a méhek zümmögését az ablak alatti virágágyásokban. A messzi mezőkről a szénakötözők beszéde hangzott, s a széna illata hullámokban öntötte el a szobát, a közelebbi rózsák és a lonc illata mellé. A vidám, dallamos hangok csak elmélyítették a csendet. Molly abbahagyta a másolást, mivel a keze elfáradt a sok írás okozta szokatlan igénybevételtől, és ráérősen megpróbálta kívülről megtanulni egyik-másik verset.

Faggattam a szelet, de nem adott választ,
Csak megszokott, bús, magányos nyögését.

Magában mondogatta ezeket a sorokat, lassan elveszítve a szavak valódi értelmét a gépies ismételgetés miatt. Hirtelen egy becsapódó kapu hangját hallotta, majd kerekek gördülései a kavicsos úton, lópatkók dobogását a kocsibeállón, egy hangos, vidám kiáltást a házban, amely a nyitott ablakon jutott el hozzá, majd – váratlan mélységgel és erősséggel – betöltötte az előszobát, a folyosókat, a lépcsőházat. A földszinti bejárati hall fekete és fehér márvánnyal volt kikövezve. A széles lépcsőházat, amely a hallt vette körül olyan magasságig, hogy a felső emeletről le lehetett látni a márványpadlóra, nem borította szőnyeg. Az uraság túl büszke volt a gyönyörűen illesztett tölgyfa padlózatra ahhoz, hogy feleslegesen letakarja, nem beszélve annak a pénznek a hiányáról, melyet a ház díszítésére fordíthattak volna. Így a hall szőnyeg nélküli, tágas helyiségében minden

hang tiszta és jól kivehető volt, és Molly hallhatta az uraság vidám „Nicsak! Megérkezett!”-jét, és az asszony halkabb, panaszosabb hangját, aztán egy mély, erős, ismeretlen hangot, amelyről tudta, csakis Rogeré lehet. Ezután ajtók nyílását majd csukódását hallotta, és távoli beszédet. Molly újra kezdte a verset:

Faggattam a szelet, de nem adott választ…

Ezúttal csaknem sikerült megtanulnia, amikor meghallotta, hogy Mrs. Hamley sietve bejön a nappalijába, amelyből Molly szobája nyílt, és megállíthatatlan, hisztérikus zokogásban tört ki. Molly túl fiatal volt ahhoz, hogy megforduljon a fejében bármilyen indok, amely visszatartotta volna attól, hogy azonnal bemenjen hozzá, és minden erejével megpróbálja vigasztalni. Egy szempillantás múlva Mrs. Hamley lábai előtt térdelt, megragadta a síró asszony kezét, megcsókolta, vigasztaló szavakat suttogott, amelyeknek ugyan semmi értelmük nem volt, de együttérzését fejezték ki a ki nem mondott szenvedés miatt, és így jót tettek Mrs. Hamley-nek. Összeszedte magát, és szomorúan rámosolygott Mollyra, még mindig föl-fölzokogva.

– Semmi, csak Osborne – mondta végül. – Roger mindent elmondott róla.

– Mi van vele? – kérdezte Molly izgatottan.

– Már hétfőn sejtettem; kaptunk tőle egy levelet, amelyben megírta, hogy nem sikerültek olyan jól a vizsgái, mint reméltük, s mint a szegény fiú maga is remélte! Azt írta, éppen csak átment, és a lista aljára került a *junior optimes* között, és nem oda, ahová szeretett volna, és amit mi is elvártunk volna tőle. De az uram soha nem járt egyetemre, és nem is érti az egyetemi tolvajnyelvet, ezért töviről-hegyire kikérdezte Rogert, aki mindent elmondott neki, ő pedig iszonyú mérges lett. Az uram gyűlöli az egyetemi fecsegést, mivel soha nem járt oda, tudod, ezért azt hitte, hogy Osborne túl könnyedén vette a dolgokat. Kikérdezte Rogert erről is, és Roger…

Újra rátört a zokogási roham. Molly felkiáltott:

– Nem hiszem, hogy Mr. Rogernek el kellelt volna mondania, nem kellett volna rögtön a fivére bukásával kezdenie. Hiszen még egy órája sem volt a házban!

– Csitt, csitt, drágám! – mondta Mrs. Hamley. – Roger nagyon jólelkű. Nem értesz semmit. Az uraság elkezdte faggatni Rogert, mielőtt az egy falatot is ehetett volna, mihelyt betettük a lábunkat az ebédlőbe. És csak annyit mondott, legalábbis nekem, hogy Osborne nagyon ideges, és ha csak a kitüntetésért kellett volna versenyeznie, bizonyára sikerült volna neki. De Roger szerint, miután így megbukott, nem valószínű, hogy kap ösztöndíjat, amelyre pedig az uram műiden reményét építette. Osborne maga is olyan biztosnak tűnt ebben, hogy az uraság igazán nem érti a dolgot, ezért most komolyan haragszik, és ahogy Roger beszél, ő egyre mérgesebb lesz. Már két vagy három napja rágta magában a dolgot, az pedig nem való neki. Jobb, ha egyszerre kiadja a dühét, és nem emészti magát napokig. Szegény, kicsi Osborne! Azt kívántam, bárcsak egyenesen hazajött volna, és nem ahhoz a barátjához; úgy gondoltam, te meg tudtad volna őt vigasztalni. Most azonban már örülök, mivel jobb, ha az apja előbb egy kicsit lecsillapodik.

Így kibeszélve, ami a szívét nyomta, Mrs. Hamley kissé megvigasztalódott, és egy kis idő múlva a vacsorához átöltözni küldte Mollyt, és megcsókolva a lányt így szólt:

– Gyermekem, te igazi áldás vagy az anyák számára, olyan együttérzést mutatsz örömben és bánatban egyaránt, akkor is, ha büszkeség tölt el (a múlt héten még olyan büszke, olyan magabiztos voltam), és akkor is, ha csalódom. Most pedig az, hogy a negyedik személy leszel a vacsoránál, vissza fog tartani minket ettől a fájdalmas témától; vannak helyzetek, amikor egy idegen a háznál hatalmas segítséget jelent.

Molly végiggondolta a hallottakat, amíg öltözött; a szörnyű skótkockás ruháját vette föl az újonnan érkezett tiszteletére. Roger az édesanyja mellett állt, az uraság még nem jelent meg Molly úgy látta, hogy egymás kezét fogták, amikor ő belépett, de nem volt benne biztos. Mrs. Hamley odament hozzá, és olyan kedvesen, bensőségesen mutatta be őt a fiának, hogy Molly, aki ártatlan és egyszerű volt, s csak a hollingfordi – nem épp kifinomult – szokásokat ismerte, már-már a kezét

nyújtotta, hogy így mutatkozzon be annak, akiről oly sokat hallott: szeretett barátai fiának. Csak remélhette, hogy a fiú nem vette észre a mozdulatot, legalábbis nem reagált rá, csupán meghajolt.

Magas, erőteljes testalkatú fiatalember volt, aki inkább erőt sugárzott, mint eleganciát. Arca szögletes volt és „pirospozsgás", ahogy az apja fogalmazott, haja és szeme barna – mélyen ülő szempár a vastag szemöldök alatt, amely, ha valamit hunyorogva, figyelmesen nézett, még kisebbnek tűnt. Húsos, rendkívül mozgékony ajkai voltak. Másik szokása az volt, hogy ha valamit szórakoztatónak talált, visszatartotta a nevetést, furcsán rángatózva az ajkaival; egy idő után azonban győzött a humorérzék, a vonásai kisimultak, és egy széles, sugárzó mosoly jelent meg az arcán, megmutatva szép fogait (az egyetlen szép dolgot rajta), amelyek beragyogták vörösesbarna arcát. Ez a két szokás – az arcának komoly, szigorú külsőt kölcsönző hunyorgás, amellyel mintha a látását szerette volna élesíteni, és ajkainak nevetést megelőző rángatózása, amelytől rendkívül derűsnek hatott – a komolytól a vidámig, az élénktől az elgondolkodóig szélesebb skálát biztosított változatos arckifejezéseinek, mint a legtöbb férfinak. Molly, aki ezen az első estén nem leplezett gyanakvással méregette az idegent, egyszerűen vaskosnak és esetlennek látta, egy olyan személynek, akivel biztos, hogy soha nem tud majd kijönni. A fiút valójában egyáltalán nem érdekelte, milyen benyomást tesz az anyja vendégére. Abban a korban volt, amikor a fiatalembereknek a kialakult szépségek jobban tetszenek, mint egy olyan arc, amelyen csak az ígérete látszik a majdani csinosságnak, és amikor a legnehezebb feladat az ifjaknak közös témát találni egy olyan fiatal lánnyal, aki bizonyára csak női csacskaságokról képes társalogni. Emellett a feje más gondolatokkal volt tele, amelyeket nem szándékozott szavakba önteni, ám próbálta elkerülni a kínos csendet is; rettegett a csendtől, együtt egy dühös és elégedetlen apával és egy félénk, lesújtott anyával. Mollyt csak egy rosszul öltözött, zavarban lévő leánynak látta, fekete hajjal és elég intelligens vonásokkal. A segítségére mégis számított: igyekezett fenntartani a közreműködésével egy vidám, általános témákat érintő társalgást az este hátralévő részében, de Molly elzárkózott ettől. Meglátása szerint a beszédes Roger egyszerűen érzéketlen volt, és vég nélküli fecsegését holmi jelentéktelen témákról meglepőnek és visszataszítónak tartotta. Hogyan tud ilyen vidám lenni, miközben az édesanyja csak ül ott, alig evett, és kevés sikerrel, de próbálja visszatartani a könnyeit, amelyek időről időre elborítják a szemét; vagy amikor az apja homlokán súlyos árnyak voltak, és nyilvánvalóan semmi érdeklődést nem mutatott a fiából ömlő szóáradat iránt. Hát egy csepp együttérzés sincsen Mr. Rogerben? Majd ő, Molly megpróbálja kimutatni, hogy benne legalább van! így aztán nem ment bele a játékba, amelybe Roger igyekezett belevinni őt mint olyan beszélgetőpartnert, aki válaszol és lehetőleg kérdez is; a fiú tehát mind mélyebben találta magát a mocsárban. Egyszer csak megszólalt az uraság, a komornyikot hívta; úgy érezte, szüksége van valami külső támaszra – egy átlagon felüli évjárat képében.

– Hozz fel egy üveg burgundit, a sárga pecsétesből!

Halkan beszélt, nem volt ereje a szokásos hangjához. A komornyik hasonló tónusban válaszolt. Molly, aki mellettük ült, és maga is csendben volt, hallotta, mit beszélnek.

– Kérem, uram, hat üveggel ha maradt a sárga pecsétesből, és ez Mr. Osborne kedvenc bora.

Az uraság felhördült.

– Tedd, amit mondtam, és hozz fel egy üveg burgundit a sárga pecséttel!

A komornyik tanácstalanul elment. Eddig Mr. Osborne szeszélyei általában törvénynek számítottak a házban. Ha kedvelt valami ételt vagy italt, széket vagy helyet vagy akár hőmérsékletet, a kívánságait teljesíteni kellett, mivel ő volt az örökös, az érzékeny, a család esze. A házon kívüli személyzet minden tagja ugyanezt mondta volna. Mr. Osborne azt kívánta, hogy vágjanak ki, netán hagyjanak meg egy fát, ilyen vagy olyan szeszélye támadt egy játékkal kapcsolatban, vagy valami szokatlant szeretett volna a lovakkal kapcsolatban, mindent azonnal teljesíteniük kellett, mintha csak törvény lett volna. De ma elő kellett hozni a burgundit a sárga pecséttel, és elő is hozták. Molly csendes ellenszegülést tanúsított; soha nem ivott bort, tehát nem kellett attól tartania, hogy az inas tölt a poharába; a távollévő Osborne iránti hűségének nyílt kimutatásaként – bármilyen kevéssé volt érthető – mégis rátette kis, barna kezét a poharára, és ott is tartotta, amíg a bort körbekínálták, s Roger az apjával együtt már nagyban élvezte a nedűt.

Vacsora után a férfiak hosszan csemegézték a desszertet, majd Molly hallotta őket nevetgélve kisétálni az alkonyi fénybe; Roger fedetlen fejjel, zsebre tett kézzel bandukolt az apja oldalán, aki máris visszanyerte megszokott, hangos és vidám modorát, teljesen megfeledkezve Osborne-ról. *Vae victis*.[19]

Így Molly a néma ellenállás okán, Roger pedig udvarias érdektelenségből, ami már-már kedvesség volt, kölcsönösen messziről elkerülték egymást. A fiúnak sok olyan elfoglaltsága volt, amelyhez nem volt szüksége társra, még ha a lány szívesen vele is tartott volna. Az volt a legrosszabb, hogy Molly rájött, a fiú elfoglalta a könyvtárat, az ő kedvenc reggeli menedékét, ahol eltöltötte az időt, amíg Mrs. Hamley föl nem kelt. Bekukucskált az ajtón egy-két nappal Roger hazatérte után, és ott találta őt, belemerülve a könyveibe és jegyzeteibe, amelyek elborították a hatalmas, bőrrel bevont asztalt. Erre csendben visszacsukta az ajtót, mielőtt a fiú megfordult volna, meglátta volna őt, és rájött volna, hogy nem az egyik szobalány nyitott be. Mindennap kilovagolt, néha az apja kíséretében a környező mezőkre, máskor nélküle, messzire vágtatva. Molly szívesen elkísérte volna ezekre az utakra, mert nagyon szeretett lovagolni. Említették is, amikor megérkezett Hamleybe, hogy utánaküldik a lovaglóruháját és a szürke póniját. Csakhogy az uraság némi gondolkodás után azt mondta, hogy ő általában csak lassan poroszkál egyik szántótól a másikig, a munkásait irányítva, így attól fél, a lány unalmasnak találná ezt az elfoglaltságot – tízperces lovaglás nehéz terepen, húsz perc egy helyben üldögélés a lóháton, hallgatva az úr munkásoknak adott utasításait. Most, hogy már itt volt vele a pónija, kilovagolhatott volna Rogerrel anélkül, hogy a terhére lett volna – erre nagyon odafigyelt volna –, de senki sem ajánlgatta a közös programot.

Mindent egybevetve kellemesebb volt a helyzet, mint Roger hazaérkezése előtt.

Mr. Gibson gyakran átlovagolt. Néha viszont megmagyarázhatatlanul hosszú ideig nem jelentkezett, a lánya már-már aggódott miatta, kíváncsi lett volna, miért marad távol. De amikor végre előkerült, mindig megindokolta távolmaradását. Molly előjoga, amit apja gyengéd érzelmeire formált, valamint az a képessége, hogy teljes mértékben megértette a szavai és a hallgatása jelentőségét is, ezeket a ritka találkozásokat kimondhatatlanul megédesítette. Az utóbbi időben folyton egy kérdés foglalkoztatta: – Mikor mehetek már haza, papa? – Nem mintha boldogtalan lett volna, vagy rosszul érezte volna magát; szenvedélyesen megkedvelte Mrs. Hamleyt, az uraság pedig őt tette meg kedvencévé. Molly sehogy sem értette, mások miért tartanak tőle annyira. Ami pedig Rogert ületi, ha nem is tette kellemesebbé az ott-tartózkodását, nem is nehezítette meg. Mégis minél előbb újra otthon akart lenni. Nem tudta megmondani, pontosan miért, de nagyon is tudta, hogy haza szeretne jutni. Mr. Gibson addig érvelt, hogy mennyire helyes és szükséges továbbra is maradnia, hogy Molly egészen belefáradt. Ekkor visszafogta magát, és nem könyörgött tovább, mivel látta, hogy bosszantja vele az apját.

A lánya távolléte alatt Mr. Gibson belesodródott egy házasságba. Csak részben volt tudatában ennek, jószerivel olyan volt, mint egy álombeli lebegés. Inkább passzív, mint aktív résztvevője volt az eseményeknek, habár, ha az értelme nem helyeselte volna teljes mértékben a lépést, amit készült megtenni, ha nem lett volna meggyőződve arról, hogy egy második házasság lehet a legjobb eszköz az otthoni problémák gordiuszi csomóját átvágni, könnyedén foghatta volna magát, és kivergődhetett volna a körülmények halójából. Történt ugyanis, hogy Lady Cumnor, miután megházasította két idősebb lányát, a gardedámság terén segítséget igényelt a legfiatalabb. Harriet mellé, mivel ő egy ideje ágynak esett már. Így nem tudta megoldani a felügyeletet. Ahhoz azonban túl energikus volt, hogy hosszabb semmittevést engedjen meg magának; csak néha vonult vissza: hosszúra nyúlt vacsorák után, késői órákban vagy a nehéz londoni levegő hatására. Kis idő múltán. Lady Cuxhavenre vagy Lady Ágnes Mannersre hagyva Lady Harrietet, visszavonult a kastély viszonylagos nyugalmába, ahol jótékonykodással foglalta el magát, amelyet addig – a londoni nyüzsgés hatására – sajnálatos módon elhanyagolt. Ezen a bizonyos nyáron korábban hagyta ott a várost, mert vágyódott a vidéki pihenésre. Úgy vélte, hogy az egészsége is romlott, ám erről egy szót sem szólt a férjének vagy a lányainak, csupán Mr. Gibsont avatta a bizalmába. Nem akarta Lady Harrietet elvonni a városi élet örömeitől, amelyek oly nagy élvezetet jelentettek a lányának, azok miatt a panaszok miatt, amelyek akár megalapozatlanok is lehettek. De egyedül maradni sem akart

arra a három-négy hétre, amíg a családja még nincs ott a kastélyban, különösen, hogy közeledett az iskolalátogatók évenkénti ünnepsége. Számára mind az iskola, mind a hölgyek látogatása sokat vesztett a varázsából.

– Harriet, 19-e csütörtök… – mondta Lady Cumnor elgondolkodva. – Mi lenne, ha 18-án leutaznál a kastélyba, és segédkeznél nekem azon a hosszú napon. Vidéken maradhatnál hétfőig, pihennél, élveznéd a friss levegőt, azután fölfrissülve térhetnél vissza a hátralévő mulatságokra. Apád lehozna, tudom, hogy megtenné, hiszen természetesen ő is jön.

– Oh, mama! – válaszolt Lady Harriet, a család legkisebb, egyben legcsinosabb és legelkényeztetettebb leánya. – Nem tudok menni, 20-án Maidenheadben vízi mulatság lesz, nem szeretném elmulasztani. És ott van még Mrs. Duncan bálja, valamint Grisi hangversenye:[20] kérlek, ne kívánd tőlem, hogy elmenjek. Emellett, semmi hasznomat sem vennéd, nem tudok vidékiesen fecsegni, nem ismerem a hollingfordi helyi ügyeket, szerintem valami kényelmetlenséget okoznék, ebben bizonyos vagyok.

– Jól van, drágám – sóhajtotta Lady Cumnor. – El is felejtettem a vízi mulatságot; ha eszembe jutott volna, nem kértelek volna meg.

– Milyen kár, hogy Etonban nincs vakáció, hogy Hollingford fiai segíthetnének az ünnepségben, mama. Olyan szeretetreméltó mintagyerekek. Nagyon szórakoztató volt nézni őket tavaly Sir Edwardnál, amikor a nagyapjuk házában láttak vendégül egy csapat alázatos csodálót, olyanokat, akiket ti a kastélyban szoktatok összeterelni. Soha nem fogom elfelejteni Edgárt, ahogy nagy komolyan segédkezett egy méltóságteljes, fekete kalapot viselő öreg hölgy körül, és útbaigazítást adott neki a lehető legválasztékosabb nyelven.

– Nos, én is nagyon szeretem a kis fickókat – mondta Lady Cuxhaven –, jó úton haladnak afelé, hogy valódi úriember váljék belőlük. De, mama, miért nem hívod el magaddal Clare-t? Hisz kedveled; ő a legmegfelelőbb ember arra, hogy megszabadítson a hollingfordi népség vendégül látásának a terhétől, és mi is sokkal nyugodtabbak lennénk, ha tudnánk, hogy melletted van.

– Igen, Clare, kiváló volna – mondta Lady Cumnor –, de ilyenkor nem iskolában tanít, vagy valami ilyesmi? Nem szabad elvonnunk őt a munkájától, nehogy aztán gondja legyen belőle, mivel attól tartok, nincs túl jó helye, és amióta elhagyott minket, a balszerencse is üldözi. Először meghalt a férje, aztán elveszítette a munkáját Lady Daviesnél, majd Mrs. Maude-nál is, most pedig Mr. Preston azt mondta apádnak, hogy csak ezt az iskolai munkát tudja ellátni, hogy meg tudjon élni Ashcombe-ban, annak ellenére, hogy Lord Cumnor ingyen adja ki neki a házat.

– Nem értem, miért van ez – mondta Lady Harriet. – Nem valami okos, az igaz, de olyan készséges és kellemes, továbbá a modora is kiváló. Azt hihetnénk, hogy akit a neveltetés nem különösebben érdekel, örömmel alkalmazná őt nevelőnőként.

– Hogy érted azt, hogy valakit nem érdekel a neveltetés? A legtöbb ember, aki nevelőnőt tart, azért teszi, mert nagyon is érdekli őt a gyermekei neveltetése – mondta Lady Cuxhaven.

– Nos, kétségtelen, hogy azt hiszik magukról. Téged valóban érdekel ez a kérdés, Mary, de nem hiszem, hogy mamát érdekelte, habár ő bizonyára az ellenkezőjét gondolja magáról.

– Nem igazán értem, mire gondolsz, Harriet – mondta Lady Cumnor, jócskán felbosszantva magát okos és meggondolatlan legifjabb leánya szavain.

– Ó, drága mama, te mindent megtettél értünk, amit csak tudtál. De annyi más elfoglaltságod volt, Mary viszont alig tartogat valami szeretetet a férjének, szinte kizárólag a gyerekeivel törődik. Te minden területen a legjobb tanítókat biztosítottad számunkra, és ott volt Clare is, hogy a lehető leghatékonyabban felügyelje az órákra való felkészülésünket. De, tudod – vagy inkább nem tudod –, néhány tanítónk inkább a nagyon csinos nevelőnőnket csodálta, és az óra helyett leplezett udvarlás folyt, amelynek különben biztosan semmi következménye nem lett. Továbbá te oly sokszor voltál elfoglalva az előkelő hölgyek szokásos ügyeivel – a divattal, a jótékonykodással, és más effélékkel –, hogy gyakran az óra legkritikusabb részében is kihívtad Clare-t, hogy levelet írjon, vagy összeadja a számláidat. Következésképpen, én vagyok London egyik legtudatlanabb leánya. Egyedül Maryt tanította meg mindenre a jó és esetlen Miss Benson, úgyhogy ő mindig kitűnik a tudományával, én pedig az ő dicsőségének a fényében sütkérezek.

– Mary, gondolod, hogy igaz, amit Harriet állít? – kérdezte Lady Cumnor kissé gondterhelten.

– Én alig tanultam Clare-rel, franciát gyakoroltam vele, és úgy emlékszem, nagyon szép volt a kiejtése. Agnes és Harriet is nagyon kedvelték őt. Én mindig féltékeny voltam Miss Benson nevében, és talán – Lady Cuxhaven kis szünetet tartott – ezért gondoltam, hogy elkényezteti őket és hízeleg nekik, eléggé meggondolatlanul, meglátásom szerint. Ám a kislányok könnyen ítélkeznek, és Clare-nek valóban elég nehéz élete volt. Én a magam részéről mindig nagyon örülök, ha vendégül láthatjuk őt, és egy kicsit elszórakoztathatjuk. Az egyetlen dolog, ami zavar mostanában vele kapcsolatban, hogy mindannyiszor eltávolítja a lányát; soha nem tudjuk rávenni, hogy Cynthiát is hozza magával hozzánk.

– Nos, ezt rosszindulatú megjegyzésnek tartom – mondta Lady Harriet. – Ő egy szegény asszony, aki nevelőnőként a megélhetésért küzd; mi mást kezdhetne a lányával, mint hogy bentlakásos iskolába küldi? Azután pedig, ha Clare-t meghívjuk, és ő szerénységből nem hozza magával a lányát – nem beszélve az útiköltségről és a megfelelő ruhák beszerzéséről –, Mary éppen azért hibáztatja őt, mert túl szerény és takarékos.

– De végül is nem Clare-ről, és az ő ügyes-bajos dolgairól beszélgetünk, hanem mama kényelméről próbálunk gondoskodni. Nem tudok jobb választást, mint meghívni Mrs. Kirkpatrickot a kastélyba… úgy értem, mihelyt elkezdődik az iskolai szünet.

– Itt az utolsó levele – mondta Lady Cumnor, aki már elő is kereste azt, amíg a lányai beszélgettek. A lornyonját a szeme előtt tartva, olvasni kezdte. „A szokásos balszerencsém elkísért Ashcombe-ba is” – bla, bla, bla, nem ez az – ”Mr. Preston nagyon kedves, hogy gyümölcsöket, és virágot küld nekem az udvarházból, a drága Lord Cumnor utasításait követve.” Ó, megvan! „A vakáció 11-én kezdődik, az asheombe-i iskolák hagyománya szerint. Pihenésre és friss levegőre lesz szükségem, hogy augusztus 10-én legyen erőm újrakezdeni a munkát.” Látjátok, lányok, ezek szerint rá fog érni, hacsak nem szervezett magának más programot a szünidőre. Ma tizenötödike van.

– Máris írok neki, mama – mondta Lady Harriet. – Clare és én mindig is nagyon jóban voltunk: én voltam a bizalmasa a szegény Mr. Kirkpatrickkal folytatott szerelmi afférja idején, és azóta sincs titkunk egymás előtt. Három másik házassági ajánlatról is tudok, amit neki tettek.

– Őszintén remélem, hogy Miss Bowes nem avatja be Grace-t vagy Lilyt a szerelmi ügyeibe. Hiszen te sem lehettél idősebb, Harriet, mint most Grace, amikor Clare férjhez ment! – kiáltott fel Lady Cuxhaven, anyai aggodalommal a hangjában.

– Nem, de eléggé tisztában voltam e gyengéd szenvedély természetével, hála a regényeknek. Na mármost, úgy tudom, te nem engedsz be regényeket a tanulószobába, Mary, így a lányaid nem tudnak majd titkos együttérzést nyújtani a nevelőnőjüknek, ha az esetleg szerelmi románcba keveredne.

– De drága Harrietem, nem szeretném hallani, hogy így beszélsz a szerelemről; ez nem helyénvaló. A szerelem komoly dolog.

– Drága mama, a figyelmeztetésed legalább tizennyolc évet késett. Már annyit beszéltem és hallottam a szerelemről, hogy semmi újat nem tudnak nekem mondani; ezért beszélek róla ilyen cinikusan.

Szavai arra utaltak, hogy Lady Harriet nemrégiben kikosarazott egy kérőt, és ez nem tetszett Lady Cumnornak, a lordot pedig egyenesen bosszantotta, mivel ők, a szülők, semmi kifogásolnivalót nem láttak a kérdéses fiatalemberben. Lady Cuxhaven nem akarta felhozni ezt a témát, ezért gyorsan így szólt:

– Kérjétek meg azt a szegény kislányt, hadd kísérje el az anyját a kastélyba, hiszen már vagy tizenhét éves lehet, vagy még több, igazán nagyszerű társaság lenne neked, mama, még akkor is, ha az anyja esetleg nem tud jönni.

– Még nem voltam tízéves, amikor Clare férjhez ment, most pedig már majdnem huszonkilenc vagyok – tette hozzá Lady Harriet.

– Ne beszélj már, Harriet, akárhogy is nézzük, még csak huszonnyolc vagy, és sokkal fiatalabbnak tűnsz annál is. Szükségtelen minden adandó alkalommal előhozakodni a koroddal.

Most azonban szükséges volt. Ki akartam következtetni, mennyi idős lehet Cynthia Kirkpatrick. Úgy tizennyolc körül lehet.

– Tudom, hogy Boulogne-ban jár iskolába, de nem hiszem, hogy annyi idős lenne. Clare őt is megemlíti a levelében: „Ezen körülmények között” – az iskolája sikertelenségéről beszél – „nem hiszem, hogy megengedhetném magamnak azt az örömet, hogy a drága Cynthiát hazahozassam a szünidőre, különösen, hogy a vakáció kezdete a francia és az angol iskolákban eltér, és ez megzavarná a terveimet, miszerint Cynthiát Ashcombe-ba hoznám. A jelenléte túlságosan lefoglalná az időmet és a gondolataimat, olyan kevéssel a tanítói kötelességeim újrakezdése előtt, mivel augusztus 8-a, amikor is az ő vakációja kezdődik, csak két nappal az én szünidőm vége előtt van.” Láthatod, Clare biztosan ráér, hogy eljöjjön hozzám, és mondhatom, hogy ez biztosan kellemes kikapcsolódás lenne neki.

– Hollingford pedig túlságosan el van foglalva az új laboratóriuma felállításával a kastélyban, és folyamatosan oda rohangál. Agnes is oda akar menni egy kis levegőváltozásra, ha új erőre kap a szülés után. És még én is – aki pedig kielégíthetetlen vagyok e téren – két vagy három héten belül megelégelem a sok mulatozást, ha marad ez a forróság.

– Úgy gondolom, én is le tudok majd utazni pár napra, ha megengeded, mama. Grace-t is magammal vinném, mert elég sápadt és vékony mostanában: attól tartok, túl gyorsan nő. Így remélem, nem fogsz annyira unatkozni.

– Kedvesem – mondta Lady Cumnor felemelkedve a székéről –, szégyenkeznem kellene, ha unatkoznék a rendelkezésemre álló lehetőségek mellett, a mások és önmagam iránti kötelességeim teljesítése közepette.

Így aztán a kialakult tervet megosztották Lord Cumnorral, aki a legteljesebb mértékben helyeselte, mint mindig mindent, amit a felesége kitalált. Lady Cumnor személyisége talán kissé körmönfont volt a számára, de mindig tele volt csodálattal a szavai és a tettei iránt, távollétében dicsekedett a bölcsességével, nagylelkűségével, erejével és méltóságteljességével, mintha ezzel megerősíthetné a saját gyenge jellemét.

– Nagyon jó, tényleg nagyon jó ötlet! Hogy Clare menjen önnel a kastélyba! Zseniális! Magam sem találhattam volna ki jobbat! Én is leutazom önnel szerdán, hogy ott legyek a csütörtöki mulatozáson. Mindig is élveztem azt a napot; az a sok kedves, barátságos ember, a jó hoDingfordi hölgyek. Azután eltöltök egy napot Sheepshanksszel, majd talán ellovagolok Ashcombe-ba, hogy utánanézzek Prestonnak. Barna Jess egy nap alatt meg tudja tenni azt a tizennyolc mérföldet, ez egészen bizonyos. Az ám, de vissza is kell térni a kastélyba! Mennyi is kétszer tizennyolc? Harminc?

– Harminchat – mondta Lady Cumnor élesen.

– Akkor annyi, önnek mindig igaza van, drágám. Preston egy okos, szellemes fickó.

– Én nem kedvelem őt – mondta a Lady.

– Oda kell figyelni rá, de akkor is értelmes fickó. Továbbá nagyon jóképű is. Nem értem, miért nem kedveli.

– Soha nem érdekelt, hogy egy birtok intézője jóképű-e vagy sem. Nem tartoznak abba a társadalmi osztályba, akiknek a külsejét megfigyelem.

– Persze, hogy nem. De akkor is jóképű fickó, és ha másért nem is, megkedvelhetné azért az érdeklődésért, amelyet Clare és a tervei iránt tanúsít. Folyton javasol valamit, amit javítani lehetne a házán, és tudok róla, hogy gyümölcsöket, virágot és vadhúst küldözget neki, éppen olyan gyakorisággal, mint azt mi is tennénk, ha Ashcombe-ban élnénk.

– Mennyi idős? – kérdezte Lady Cumnor, akinek némi gyanúja támadt a lehetséges indítékokról.

– Azt hiszem, huszonhét év körüli lehet. Ah! Értem már, mi motoszkál őladysége fejében. Nem, nem! Túl fiatal hozzá. Egy középkorú férfit kell találnia, ha meg akarja házasítani szegény kis Clare-t; Preston nem alkalmas erre!

– Nem vagyok házasságközvetítő, mint azzal valószínűleg ön is tisztában van. A saját lányaim előtt sem játszottam el ezt a szerepet, s Clare-nél sem szándékozom tenni – mondta a Lady bágyadtan hátradőlve.

– Hát persze, hisz talán rosszabbat is tehetne. Kezdem azt hinni, hogy Clare soha nem lesz sikeres iskolaigazgató, habár fogalmam sincs, miért nem; a korához képest rendkívül csinos asszony, és miután sokáig a családunkban élt, és azóta is gyakran meglátogat minket, jobban is mehetnének a dolgai. Én amondó vagyok, Ladym, hogy inkább Gibsonra kellene gondolnunk. Ő pont megfelel korban, ráadásul özvegyember, és a kastély közelében él.

– Épp az imént közöltem önnel, hogy nem vagyok házasságközvetítő. Lordom. Azt hiszem, jobb lenne, ha a régi úton mennénk. Abban a fogadóban ismernek minket?

Így továbbmentek, más dolgokról beszélgetve, mint Mrs. Kirkpatrick és az ő kilátásai, legyenek azok akár az iskolával, akár a magánéletével kapcsolatosak.

KILENCEDIK FEJEZET
Özvegyember és özvegyasszony

Mrs. Kirkpatrick boldogan elfogadta Lady Cumnor meghívását. Valójában ez volt az, amiben reménykedett, de nem mert számítani rá, mivel úgy hitte, hogy a család még jó darabig Londonban időzik majd. A kastély kellemes és kényelmes hajlék volt ahhoz, hogy ott töltse a vakációját, és bár nem olyan ember volt, aki nagyszabású terveket sző, vagy a távoli jövőbe tekint, tisztában volt vele, milyen társadalmi előnyt jelent, hogy azt mondhatja, a drága Lady Cumnorral tartózkodott a kastélyban. Sokat jelentett ez neki és az iskolájának, nagyot nőtt az emberek szemében, ezért boldogan készülődött, hogy csatlakozzon őladységéhez 17-én. A ruhatára nem igényelt különösebb előkészületet, ha így lett volna, szegény hölgynek nem lett volna elég pénze erre. Nagyon csinos és kecses volt, amely nagymértékben enyhítette a kopott ruhák hatását, és – bár inkább az ízlése, mint mélyebb érzései miatt – még mindig a sötétebb árnyalatokat, a lilát vagy a szürkét részesítette előnyben, amelyek némi feketével keverve félig-meddig a gyász színei voltak. Ez az öltözködési stílus Mr. Kirkpatrick emlékét volt hivatva őrizni, de valójában azért hordta e színeket, mert egyszerre voltak nőiesek és gazdaságosak. Szép haja az a gesztenyebarna árnyalat volt, amely talán soha nem őszül meg, és – részben a szépségének tudatában, részben a fő-kötők mosásának megspórolása céljából – fedetlenül hagyta a fejét. Arcszíne élénk volt, mint az olyan embereké, akiknek egykor vörös hajuk volt. Az évek múlásával a bőre csak azt a hátrányt szenvedte el, hogy színe inkább lett csillogó, mint hamvas, és minden átélt érzelemmel egyre kevésbé változott az árnyalata. Többé már nem tudott elpirulni; noha tizennyolc éves korában nagyon büszke volt még erre a képességére. Nagy szeme fényes és porcelánkék színű volt, nem túlságosan kifejező vagy változékony, talán a világos szempillák miatt. Alakja idővel egy kicsit teltebb lett, de mozdulatai olyan lágyak és elegánsak, mint valaha. Mindent egybevetve, koránál sokkal fiatalabbnak látszott, pedig már közelített a negyvenhez. Nagyon kellemes hangja volt, érthetően és hangosan beszélt felolvasás közben, és ezt a Lady nagyon szerette. Valójában, valami megmagyarázhatatlan okból Lady Cumnor sokkal jobban szerette őt, mint a család többi tagja, persze mindenki kedvelte őt valamennyire, s kivált nagyon kellemesnek és hasznosnak találták, hogy olyan valaki tartózkodik a házukban, aki ilyen jól ismeri a szokásaikat. Clare mindig készen állt a beszédre, amikor valakinek társalogni szottyant kedve, éppúgy a hallgatásra is, méghozzá bizonyos intelligenciával, ha a téma nem volt túl magasröptű irodalmi, tudományos, politikai vagy társadalmi jellegű. Regényekről, versekről, utazásról és pletykákról, személyes ügyekről vagy bármiféle anekdotákról pontosan olyan megjegyzéseket tett, amilyeneket elvártak egy kellemes beszélgetőtárstól; és elég esze volt ahhoz, hogy közbeszólásait csak a csodálkozás, elragadtatás és meglepetés rövid kifejezéseire korlátozza, amelyek bármit jelenthettek, különösen, mikor számára ismeretlen téma volt terítéken.

A szegény, sikertelen igazgatónőnek nagy megkönnyebbülés volt elhagyni az ütött-kopott bútorokkal teli házát (elődjének bútorát az iskolavezetői jogokkal együtt két-három évvel ezelőtt szerezte meg), amelyből olyan sötét kilátás nyílt, s amelynek a környéke oly lepusztult volt, mint a vidéki városok szűkösebb utcái általában. Nagyon élvezte, amikor a kényelmes kocsin, amit érte küldtek, begördült a kastély parkján keresztül, örült, hogy kiszállása után szolgálatkész inasok elveszik tőle a csomagjait, az esernyőjét, a napernyőjét, valamint a köpenyét, hogy mindezt ne neki kelljen cipelnie, ahogy tette ma reggel is, amikor az ashcombe-i kocsiállomásra tartva a csomagját szállító talicska után kutyagolt. Kellemes volt fellépkedni a tágas lépcsőház süppedős szőnyegein a Lady szobájába, amely hűvös és friss volt, még ezen a fülledt napon is, és nagy vázákban álló, frissen szedett, változatos színekben pompázó rózsáktól illatozott. Két-három még felvágatlan regény hevert az asztalon, valamint a napilapok és a magazinok. Minden karosszék különböző volt, francia virágmintás kárpittal bevonva, amelyek a kert virágait utánozták. Ismerős volt a hálószobája,

amelybe Lady Cumnor szobalánya bevezette. Sokkal inkább érezte ezt az otthonának, mint azt a kopott helyet, amelyet ma reggel elhagyott; olyan természetesnek tűnt, hogy kifinomult szövetek és kellemes színek veszik körül, finom vásznak és lágy öltözetek. Leült az ágy melletti karosszékbe, és a sorsáról ilyesféleképp elmélkedett:

– Azt gondolná az ember, hogy könnyű egy ehhez hasonló tükröt muszlinnal és rózsaszín szalagokkal földíszíteni, de valójában nehéz az! Nem tudhatja senki, amíg meg nem próbálta, mint én is. Az én tükrömet is ugyanígy kicsinosítottam, mikor Ashcombe-ba kerültem, ám a muszlin bepiszkolódott, és a rózsaszín szalagok kifakultak, a pénzt pedig, ami a megújításukhoz kell, nagyon nehéz megkeresni. Ha pedig megvan a pénz, nincs szíved egy csapásra elkölteni. Az ember azon töri a fejét, mire is fordítsa, aztán egy új rima, egy kis szórakozás, valami melegházi gyümölcs, vagy egy dísz, amellyel kicsinosíthatod a nappalidat úgy, hogy azt mások is észrevegyék, elviszi a pénzt, és máris búcsút inthetsz a szépen díszített tükörnek. Ezzel szemben itt olyan a pénz, mint a levegő, amit belélegeznek. Soha senki nem kérdezi, mennyibe kerül a mosás, vagy egy vég rózsaszín szalag. Ah! Milyen más lenne, ha meg kellene dolgozniuk minden egyes pennyért, mint nekem. Hozzám hasonlóan nekik is számolgatniuk kellene, mire is költsék azt a keveset, amit lehet. Vajon egész életemben így kell majd húznom az igát a pénzért? Ez nem természetes. A házasság lenne természetes, akkor a férjnek kell elvégezni a piszkos munkát, míg a felesége a nappaliban üldögél, mint egy úrinő. Én is így teltem, amíg szegény Kirkpatrick élt. Hej! Szomorú dolog özvegynek lenni.

Ezután következett az ellentét a tanítványai körében elköltött vacsorák – marhahússzeletek, báránycsülkök, főtt krumpli, nagy tál pudingok – és a találékonyan elkészített ínyencségek között, amelyeket régi Chelsea porcelánban szolgáltak fel mindennap a grófnak, a grófnénak és neki magának. Annyira rettegett a vakáció végétől, mint a legnagyobb honvággyal rendelkező tanítványa. De ekkor az még néhány héttel odébb volt, így Clare nem törődött a jövővel, és próbálta minél teljesebb mértékben kiélvezni a jelent. A nyári napok kellemes egyformaságát csak a Lady rosszullétei zavarták meg. A férje visszautazott Londonba, és így őrá és Mrs. Kirkpatrickra maradt, hogy fenntartsák a Lady által diktált tempót, amely a kívánságára nagyon feszes volt. Bágyadtsága és kimerültsége ellenére végigcsinálta a napot, amikor az iskolalátogatók a kastélyba jöttek; méltóságteljesen, és tiszta, érthető utasításokat adva a személyzetnek arról, merre kell sétálni, mely üvegházakat kell megmutatni, és mikor kell a társaságnak visszatérni az uzsonnához. Ő maga a házban maradt, egy-két olyan hölgy társaságában, akik úgy vélték, hogy a hőség és a fáradság túl sok lenne nekik, ezért lemondtak arról, hogy elkísérjék a Mrs. Kirkpatrick gondjára bízott hölgyeket, vagy azokat, akiknek Lord Cumnor mutatta meg az új gazdasági épületeket. Ezt követően Lady Cumnor – a lehető legbarátságosabb modorban –, a hallgatóság tagjainak későbbi véleménye szerint teljes körűen tájékoztatta őket a lányai családi helyzetéi, gyermekeit, az ő neveltetésüket és a napirendjüket illetően. Ám ez a feladat kifárasztotta, és amikor mindenki eltávozott, valószínűleg lepihent volna, ha a férje, még elutazása előtt nem tesz egy szerencsétlen megjegyzést, csupa szívjóságból. Felment a Ladyhez, és a vállára tette a kezét.

– Attól tartok, rettenetesen fáradt lehet, Ladym – mondta. Az asszony azonban megfeszítve izmait, felkelt, és hűvösen ennyit mondott:

– Lord Cumnor, majd szólok önnek, ha fáradt leszek. – Kimerültsége az est hátralévő részében mégis megmutatkozott abban, hogy furcsán egyenes háttal ült, visszautasította, hogy átüljön egy karosszékbe, vagy hogy a lábát egy zsámolyra helyezze, valamint elhárította azt a sértésnek beillő javaslatot, hogy mindannyian térjenek korábban nyugovóra. Hasonlóan viselkedett egészen addig, amíg Lord Cumnor a kastélyban maradt. Mrs. Kirkpatrickot sikerült is megtéveszteni ezzel, és folyamatosan nyugtatta a Lordot, hogy a maga részéről még soha nem látta a Ladyt ennél jobb színben és erősebbnek. Ám a Lordnak mélyen érző szíve volt, ha a feje zavaros volt is kissé, és – bár nem tudta megokolni ezt a megérzést – biztos volt benne, hogy a felesége nincs jól. Túlságosan tartott azonban az asszonytól, hogy Mr. Gibsonért küldessen az engedélye nélkül. Elutazása előtt így szólt Clare-hez:

– Nagy nyugalommal tölt el, hogy Ladymet a maga gondjaira bízhatom, csak ne hagyja magát félrevezetni. Nem fogja kimutatni, hogy beteg amíg ezt megteheti. Konzultáljon Bradleyvel (ő volt

Lady Cumnor „háziasszonya”; a Lady nem kedvelte az újszerű „szobalány” elnevezést), és én a maga helyében üzennék Gibsonnak, hogy jöjjön el. Találjon ki valami jó indokot, miért hívja. – Majd amikor hirtelen eszébe jutott a londoni családi beszélgetés arról, hogy ja két ember milyen összeillő pár lenne, nem tudta megállni, hogy ne tegye hozzá: – Vegye rá, hogy látogassa meg magát, nagyon kellemes ember. Lord Hollingford szerint a környéken nincs hozzá fogható. Amíg magával beszélget majd, vethetne egy pillantást a Ladymre is, hogy megállapítsa, szerinte is rosszul van-e. Azután tudassa velem, hogy mit mondott a doktor.

Ám Clare éppolyan gyáva volt bármit megtenni Lady Cumnorért, amire előzőleg nem utasította nyíltan, mint maga a Lord. Tisztában volt vele, hogy kieshet a Lady kegyeiből, ha engedély nélkül küldet Mr. Gibsonért, és talán soha nem hívják meg ismét a kastélyba; márpedig az itteni élete, amely mások számára talán egyhangúnak tűnt volna kényelmességével, neki nagyon is ínyére volt. Így megpróbálta Bradleyre hárítani a feladatot, amellyel Lord Cumnor őt bízta meg.

– Mrs. Bradley – szólította meg néhány nap múlva –, maga egészen nyugodt a Lady egészsége miatt? Lord Cumnor szerint kimerültnek és betegnek látszik.

– Valóban, Mrs. Kirkpatrick, és is úgy látom, hogy a Lady nem a régi. Nem vagyok meggyőződve róla, hogy teljesen jól van, bár ha a tegnapi este előtt kérdezett volna, nem tudtam volna megmondani, miért.

– Nem tudna valakit elküldeni Hollingfordba Mr. Gibsonhoz, és megkérni, hogy nézzen be egyik nap, és vizsgálja meg Lady Cumnort?

– Ez az állásomba kerülne, Mrs. Kirkpatrick. A Lady a halála napjáig, ha a Gondviselés segít megőrizni a józan eszét, mindent úgy lesz, ahogy ő kívánja, másképp sehogy. Csak Lady Harriet tud hatni rá, de még ő sem mindig.

– Jól van. Reménykedjünk, hogy semmi komoly baja nincs, és meg kell mondanom, hogy szerintem nincs is. Ő azt mondja, hogy jól van, és ő már csak tudja.

Ám egy-két nappal a beszélgetésük után Lady Cumnor megijesztette Mrs. Kirkpatrickot azzal, hogy váratlanul ezt mondta: – Clare, szeretném, ha írnál egy levelet Mr. Gibsonnak, hogy látni kívánom őt ma délután. Azt hittem, hogy magától is eljön. Már tiszteletét kellett volna tennie.

Mr. Gibsont túlságosan lefoglalta a munkája ahhoz, hogy pusztán udvariassági látogatásokat tegyen, habár tudatában volt, hogy elhanyagolta a kötelességét. Ám az orvosi felügyelete alá tartozó kerületben hőemelkedéssel járó járvány volt, és ez kitöltötte minden idejét és gondolatát, valamint hálát adott azért, hogy Molly távol volt, a Hamley-birtok árnyas fái között.

A háztartása gondjai a legkevésbé sem oldódtak meg, habár egy időre kénytelen volt nem venni tudomást róluk. Az utolsó csepp a pohárban Lord Hollingford váratlan látogatása volt, akivel aznap délelőtt a városban találkozott. Sok mondanivalójuk volt egymásnak egy új tudományos felfedezéssel kapcsolatban, amelynek részleteit Lord Hollingford jól ismerte, nem úgy Mr. Gibson, akit nagyon érdekelt. Egy idő után Lord Hollingford hirtelen így szólt:

– Gibson, meghívna ebédre? A hétórai reggelim már nagyon régen volt, és eléggé megéheztem.

Mármost Mr. Gibson nagyon szívesen vendégül látott bárkit, akit annyira kedvelt és tisztelt, mint Lord Hollingfordot, örömmel hívta hát meg a korai családi vacsorára. Ez abban az időben történt, amikor a szakácsnő Bethia elbocsátása miatt duzzogott, ezért pontatlan és hanyag volt. Bethiának még nem volt utódja, aki az ételeket felszolgálta volna. Így, habár Mr. Gibson jól tudta, hogy egy kis kenyér és sajt valamint hideg marhasült, a lehető legegyszerűbb étek nagyon is megfelelt volna az éhes lordnak, még ezeket sem tudta előteremteni az ebédhez vagy akár a vacsorához a megfelelő időben. Hiába csengetett, olyan mérgesen, ahogy csak tudott, kerülni igyekezett, hogy zavarba hozza Lord Hollingfordot. Végül elkészült a vacsora, de a szegény vendég láthatta a szalonképesség hiányát, sőt jószerivel a tisztaság hiányát is: piszkos tányérokat, homályos poharakat, terítőt, amely ha nem is volt egyértelműen piszkos, de frissnek sem volt mondható pecsétes és gyűrött állapotában. Elkeserítő volt mindezt összehasonlítania magában azzal a kifinomult eleganciával, amellyel a vendége házában akár csak egy szelet kenyeret is felszolgálnak. Nem követte meg a lordot közvetlenül, de a vacsora után, amikor távozóban voltak, megjegyezte:

– Látja, egy magamfajta özvegyember, egyetlen lánnyal, aki nem lehet mindig itthon, bizony nincs abban a helyzetben, hogy rendezett háztartása legyen. Különösen, hogy oly kevés időt töltök itthon, így nem tudok mindent ellenőrizni.

Nem tett utalást a szegényes ételre, amelyet megosztottak, bár megfordult a fejében. Ahogy Lord Hollingford is arra gondolt, amikor így válaszolt:

– Nagyon igaz. Ám egy önhöz hasonló embernek nem is szabadna a háztartás gondjaival foglalkozni. Lennie kéne valakinek, aki megteszi ezt helyette. Hány éves Miss Gibson?

– Tizenhét. Nagyon nehéz kor ez egy anya nélkül felnőtt leánynak.

– Valóban nagyon. Nekem csak fiaim vannak, egy lánnyal tényleg nagyon nehéz lehet. Bocsásson meg Gibson, de most barátokként beszélünk. Soha nem gondolt még arra, hogy újra házasodjon? Természetesen, nem lenne olyan, mint az első házassága, de ha találna egy értelmes, kellemes, harminc év körüli hölgyet, igazán úgy gondolom, hogy az lenne a legjobb, ha őrá bízná a háztartása vezetését, és így megkímélné magát sok kényelmetlenségtől és gondtól. Emellett biztosítani tudná azt a lánya feletti szeretetteljes felügyeletet, amelyre, gondolom, minden lánynak szüksége van az ő korában. Kényes téma ez, de remélem, megbocsátja, hogy nyíltan szóba hoztam.

Mr. Gibson azután gyakran forgatta magában e tanácsot, de sajnos megfelelő jelöltje nem akadt. Hol lehet ez az „értelmes, kellemes, harminc év körüli hölgy”? Nem Miss Browning nem is Miss Phoebe, sem Miss Goodenough. Vidéki páciensei között két egymástól könnyen megkülönböztethető társadalmi osztály volt: gazdák, akiknek a gyermekei durvák és műveletlenek voltak, valamint kisebb uraságok, akiknek a lányai viszont nagyon is nagy felemelkedésnek érezték volna, ha feleségül mentek volna egy vidéki orvoshoz.

Ám az első nap, mikor Mr. Gibson végre meglátogatta Lady Cumnort, befészkelt a gondolat a fejébe, hogy talán Mrs. Kirkpatrick megfelelő jelölt lenne. Mikor vágtatva ellovagolt, végiggondolta mindazt, amit az asszonyról tudott; figyelme hozzá kalandozott a megírandó receptekről, vagy az útról, amerre épp járt. Emlékezett rá, milyen csinos volt még Miss Clare-ként, a nevelőnőként, aki elkapta a skarlátot. Ez még a felesége életében történt, nagyon régen, ezért mikor belegondolt ebbe, alig értette, hogyan nézhet ki Mrs. Kirkpatrick ilyen fiatalosan. Azután hallott a házasságáról egy kurátorral, aztán szinte a következő napon – legalábbis így tűnt, mivel nem tudta visszaidézni, mennyi idő telt el a két esemény között – a férj haláláról. Valahogyan arról is tudott, hogy azóta különböző családoknál állt alkalmazásban nevelőnőként, de mindig nagyon szívesen látott vendég volt a kastélyban, ahol alacsony rangja ellenére nagy tiszteletben tartották. Egy-két évvel ezelőtt hallott arról, hogy elvállalta egy iskola vezetését Ashcombe-ban, egy kisvárosban. Lord Cumnor egy másik birtoka közelében, még ebben a megyében. Ashcombe nagyobb birtokuk volt, mint a Hollingford melletti, de az ottani udvarház közel sem volt olyan kényelmes rezidencia, mint a kastély. Mr. Preston gondjaira bízták az ashcombe-i birtok ügyeinek intézését, csakúgy, mint Mr. Sheepshanksére a hollingfordit. Néhány szobát tartottak fent az udvarházban arra az esetre, ha valaki a családból esetleg odalátogatna, máskülönben egyedül Mr. Preston, egy jóképű agglegény lakott benne. Mr. Gibson azt is tudta, hogy Mrs. Kirkpatricknak van egy gyermeke, egy leány, aki Mollyval közel egyidős lehet. Természetesen nagyon szerény vagyona volt, ha volt egyáltalán. Ám nagyon takarékosan élt, így volt néhány ezer megtakarított fontja, továbbá a munkájával is szépen keresett, a bevételei pedig minden évben inkább nőttek, mint csökkentek. Mire eljutott erre a pontra az elmélkedésében, odaért a következő páciense házához, és minden házassággal valamint Mrs. Kirkpatrickkal foglalkozó gondolatát félretette. A nap folyamán azonban örömmel emlékezett vissza arra a néhány részletre az asszonyról, amit Molly mesélt róla, amikor szerencsétlen módon ottfelejtették őt a kastélyban öt vagy hat évvel ezelőtt. Akkoriban úgy vélte, hogy Mrs. Kirkpatrick nagyon kedves volt a kislányához. Az orvos részéről a dolog ennyiben is maradt, legalábbis egyelőre.

Lady Cumnor nem volt egészséges, de olyan beteg sem, mint azt gondolta magáról azokban a napokban, amikor a körülötte lévő emberek nem mertek orvosért küldetni. Nagy megkönnyebbülés volt számára, ha helyette Mr. Gibson döntötte el, mit kell tennie és mit nem szabad, mit ehet, mit ihat. Ezek az *ab extra*[21] döntések néha leveszik a terhet azoknak az embereknek a válláról, akik

hozzászoktak, hogy mindenben ők döntsenek, nemcsak saját magukról, de másokról is. Alkalmanként pedig annak a feszültségnek az oldódása, amely együtt jár egy magát tévedhetetlennek vélő személyiséggel, sokat segíthet az egészség helyreállításában. Mrs. Kirkpatrick a lelke legmélyén azt gondolta, hogy sohasem volt ilyen könnyű Lady Cumnorral kijönni, és Bradleyvel együtt nem győzték dicsérni Mr. Gibsont, aki „mindig olyan szépen bánik őladyságával".

A Lordnak kötelességszerűen beszámoltak a Lady állapotáról, de szigorúan megtiltották neki és a lányainak, hogy leutazzanak. Lady Cumnor szeretett volna egy kicsit bágyadt, gyenge és határozatlan lenni testileg és lelkileg egyaránt, de anélkül, hogy ezt a családja észrevenné. Olyan szokatlan volt számára ez az állapot, hogy tudat alatt attól félt; elveszíti a méltóságát, ha így látják őt Néha saját kezűleg írta a napi beszámolókat, máskor Clare-t bízta meg ezzel, de mindig átolvasta a leveleket. Minden választ, amit a lányaitól kapott, maga olvasott el, néha megosztva a tartalmukat a jó Clare-rel. Ám bárki elolvashatta a Lord leveleit. Nem kellett attól tartani, hogy valami családi titok szivároghat ki érzelemmel telített, kusza soraiból. Mrs. Kirkpatrick szeme azonban egy alkalommal megakadt egy mondaton Lord Cumnor egyik levelében, amelyet hangosan felolvasott a Ladynek. Már akkor észrevette, mielőtt felolvasta volna, és ha átugorhatta volna, hogy magában megfontolja, szívesen megtette volna. A Lady azonban szemfülesebb volt nála. Véleménye szerint Clare kedves teremtés volt, de nem túl okos. Az igazság az volt, hogy Clare nem volt túlságosan furfangos, bár nem habozott túljárni a Lady eszén, ha tudott.

– Olvass tovább. Miért hagytad abba? Nincsenek benne rossz hírek Agnesről, ugye? Add ide azt a levelet!

Lady Cumnor folytatta az olvasást, félhangosan:

– Hogy halad Clare és Mr. Gibson ügye? Elhárítottad a javaslatomat, hogy segíts előmozdítani ezt a dolgot, pedig meggyőződésem, hogy egy kis házasságközvetítés nagyon szórakoztató lenne számodra, most hogy így be vagy zárva a négy fal közé. Nem tudok elképzelni sem ennél előnyösebb házasságot.

– Ó! – nevetett Lady Cumnor –, zavarba jöttél, amikor megláttad ezt, Clare. Nem csodálom, hogy megálltál az olvasásban. Engem azonban alaposan megijesztettél.

– Lord Cumnor nagyon szeret tréfálkozni – mondta Mrs. Kirkpatrick egy kissé zavarban, ám nagyon is belátva a Lord utolsó szavainak az igazságát: „Nem tudnék elgondolni egy ennél előnyösebb házasságot." Kíváncsi volt, Lady Cumnor mit gondol erről. Lord Cumnor úgy írt a dologról, mintha annak nagy esélye volna. Nem volt ez kellemetlen gondolat, és ahogy a délutáni álmát alvó Lady mellett üldögélt, halvány mosoly jelent meg az arcán.

TIZEDIK FEJEZET
Krízis

Mrs. Kirkpatrick addig folytatta a felolvasást, amíg Lady Cumnor elszunnyadt, ezután a könyvet a térdére tette, épp csak annyira tartva, hogy ne essen le. Kinézett az ablakon, de nem látta sem a fákat, sem a mögöttük lévő dombok körvonalait; inkább arról ábrándozott, milyen kellemes lenne újból férjnél lenni. Ha volna valakije, aki dolgozik, amíg ő elegánsan pihen a csinosan bebútorozott nappaliban… Az elképzelt kenyérkeresőt a háziorvos alakjába bújtatta, az ő vonásaival ruházva föl. Ekkor halkan kopogtak, és még mielőtt felkelhetett volna, gondolatai tárgya lépett be az ajtón. Érezte, hogy elpirul, de mindezt nem találta kellemetlennek. Elément, hogy üdvözölje, és a fejével az alvó Lady felé biccentett.

– Nagyon jó – mondta az orvos halkan, szakértő pillantást vetve a szundikáló alak felé. – Beszélhetnék önnel egykét percet a könyvtárban?

– Vajon megkéri a kezem? – merült föl az asszonyban a szívét megdobogtatva, és azzal a meggyőződéssel, hogy szívesen igent mondana a férfinak, akire egy órája még úgy tekintett, mint a házasságra alkalmas, nőtlen férfiak csoportjának egy tagjára.

De az orvos csak néhány szakmai kérdést tett föl neki, amelyeket ő gyorsan megválaszolt, s az azt követő beszélgetést már kissé unalmasnak találta. Az orvos számára mindenesetre hasznos volt a társalgás. Ekkor döntötte el ugyanis, hogy feleségül kéri az asszonyt, aki olyan lágyan és olyan kellemes hangon válaszolt a kérdéseire, hogy az orvos, aki a durva, vidéki hanghordozáshoz volt hozzászokva, különösen bájosnak találta. Továbbá ott volt még a ruhája színharmóniája, a lassú és kecses mozdulatai, amelyek olyan hatással voltak az Idegeire, mint másokra a macska dorombolása. Kezdte úgy gondolni, nagy szerencse volna elnyerni ezt a hölgyet, méghozzá saját magának. Tegnap még inkább úgy tekintett rá, mint egy lehetséges nevelőanyára Molly számára, most azonban már úgy látta, mint egy lehetséges feleséget. Lord Cumnor levele miatt az asszony nagyon figyelt a viselkedésére; szerette volna elnyerni a férfi tetszését, és remélte, hogy sikerül. De még ekkor is csak a grófné egészségi állapotáról beszéltek. Egyszer csak eleredi az eső. Mr. Gibsont általában nem zavarta egy kis zápor, most azonban remek kifogás volt arra, hogy maradjon.

– Micsoda vihar – mondta az orvos.

– Igen, valóban nagy. A lányom azt írta, hogy a múlt héten két napig nem tudott kihajózni a csomagja Boulogne-ból.

– Ezek szerint Miss Kirkpatrick Boulogne-ban van?

– Igen, szegény kislányom, ott jár iskolába, a franciatudását próbálja tökéletesíteni. De Mr. Gibson, kérem, ne nevezze őt Miss Kirkpatricknak! Cynthia olyan… talán mondhatom…, szeretettel emlékszik önre. A kis betege volt, tudja, amikor négy évvel ezelőtt himlős lett itt. Kérem, hívja őt Cynthiának, nagyon rosszul esne neki, ha ezt a hivatalos Miss Kirkpatrick megszólítást hallaná öntől.

– A Cynthia név olyan szokatlan nekem, inkább való versekbe, mint hétköznapi használatra.

– Pedig ez az én nevem is – mondta Mrs. Kirkpatrick kissé szemrehányóan. – Hyacinthnak kereszteltek, és szegény megboldogult férjem ragaszkodott hozzá, hogy a lányát utánam nevezzék el. Sajnálom, hogy önnek nem tetszik.

Mr. Gibson nem tudta, mit válaszoljon erre. Nem volt felkészülve arra, hogy ilyen hirtelen bensőséges hangra váltson. Mialatt habozott, az asszony folytatta:

– Hyacinth Clare! Valaha nagyon büszke voltam a szép nevemre, és másoknak is nagyon tetszett.

– Nem kétlem… – kezdte Mr. Gibson, majd elhallgatott.

– Talán hiba volt, hogy engedtem a férjem kérésének, és ilyen romantikus nevet adtam a lányomnak. Lehet, hogy ez előítéleteket szül vele szemben néhány emberben; márpedig szegény

gyermeknek amúgy is lesz mivel megküzdenie az életben. Egy fiatal lány nevelése nagy feladat, Mr. Gibson. különösen, ha csak egy szülőre hárul.

– Igaza van – mondta az orvos, hogy így visszatérítették a gondolatait Mollyhoz –; habár úgy vélem, hogy egy leány, aki olyan szerencsés, hogy maga mellett tudhatja az édesanyját, nem érzi annyira az apa hiányát, mint az, aki az anyját kénytelen nélkülözni.

– A saját lányára gondol. Meggondolatlanság volt részemről, amit mondtam. Az a drága gyermek! Még mindig emlékszem a kis arcocskájára, ahogy az ágyamban aludt. Mostanra biztosan szinte felnőtt már. Az én Cynthiámmal közel egyidős lehet. Mennyire szeretném őt látni!

– Remélem, fognak találkozni. Én is szeretném, ha látná. Szeretném, ha megkedvelné az én szegény, kis Mollymat…, ha úgy szeretné, mintha a sajátja lenne. – Nyelt egy nagyot, mintha valami megakadt volna a torkán, és az fojtogatná.

– Vajon most megkéri a kezemet? Megteszi? – töprengett az asszony, és reszketni kezdett a feszültségtől. A férfi újra megszólalt.

– Tudná őt úgy szeretni, mint a saját lányát? Megpróbálná? Megengedné, hogy úgy mutassam be neki, mint a jövendő anyját; mint a feleségemet?

Íme, megtette! Akár bölcs dolog volt, akár bolond – megtette! De a kérdés, hogy okosan tette-e, csak akkor merült föl benne, amikor már kimondta e szavakat.

Clare a kezébe temette az arcát.

– Ó! Mr. Gibson – mondta, és, kissé meglepve a férfit, még jobban önmagát, hisztérikus sírásban tört ki. Hihetetlen megkönnyebbülés volt az érzés, hogy többé nem kell küzdenie a megélhetésért.

– Drágám, drágaságom – mondta a férfi, szavakkal és simogatásokkal vigasztalgatva a nőt, akinek pillanatnyilag nem tudta, melyik nevét is kellene használnia. Miután a nő zokogása kissé csillapodott, ő maga közölte, mintha megértette volna a tanácstalansága okát.

– Nevezz Hyacinthnak, a te drága Hyacinthodnak. Nem bírom elviselni a Clare-t, arra az időre emlékeztet, amikor nevelőnő voltam, pedig azoknak a napoknak vége.

– Igen, de senkit nem lehet jobban megbecsülni és szeretni, mint azt veled telték, ebben a házban legalábbis.

– Ó, igen. Nagyon jók voltak hozzám. De az embernek mindig tudnia kell, hol a helye.

– Meg kell mondanunk Lady Cumnornak – mondta a férfi, inkább összpontosítva a döntése miatt elé tornyosuló kötelességekre, mint arra, amit a jövendőbelije mondott.

– Elmondod neki, ugye? – kérdezte az asszony, könyörgő tekintettel nézve az arcába. – Mindig jobban szerettem, ha mások közölték vele a híreket, én pedig utána megfigyeltem, hogyan fogadja azokat.

– Hát persze! Megteszek mindent, amit kívánsz. Menjünk, nézzük meg, ébren van-e?

– Nem! Ne most, szerintem. Előbb fel kell rá készítenem. Gyere el holnap, jó? Akkor elmondhatod neki.

– Igen, így lesz a legjobb. Nekem pedig Mollyval kell először közölnöm. Joga van megtudni. Nagyon remélem, hogy te és ő szeretni fogjátok egymást.

– Ó, igen! Biztos vagyok benne, hogy így lesz! Akkor eljössz holnap, hogy elmondd Lady Cumnornak? Én addig előkészítem a beszélgetéseteket.

– Nem értem, miért kell őt felkészíteni, de te jobban ismered őt, drágám. Mikorra szervezhetem meg a Mollyval való találkozásodat?

Ekkor belépett egy inas, és a pár szétrebbent.

– Őladysége felébredt, és látni kívánja Mr. Gibsont.

Mindketten követtek az inast az emeletre. Mrs. Kirkpatrick próbált olyan külsőt ölteni, mintha mi sem történt volna, mivel mindenféleképpen először „fel akarta készíteni” Lady Cumnort; más szóval elmondani neki a saját változatát Mr. Gibson sürgetéséről, és a saját szégyenlős vonakodásáról.

Ám Lady Cumnor éppolyan szemfüles volt betegen, mint egészségesen. Úgy aludt el, hogy a férje által írottak motoszkáltak a fejében, s talán ez befolyásolta az ébredés utáni gondolatait is.

– Örülök, hogy még nem távozott el Mr. Gibson. Azt akartam mondani…, de mi történt magukkal? Mit talált mondani Clare-nek? Bizonyos vagyok benne, hogy valami történt maguk között!

Mr. Gibson úgy látta, nincs mit tenni, mindent el kell mondani azonnal a Ladynek. Megfordult, megfogta Mrs. Kirkpatrick kezét, és egyenesen kimondta: – Megkértem Mrs. Kirkpatrickot, hogy legyen a feleségem és a gyermekem anyja, ő pedig beleegyezett. Nem is tudom, hogyan háláljam meg ezt neki.

– Hüm. Nem látom a dolognak semmi akadályát. Azt hiszem, nagyon boldogok lesznek együtt. Én is nagyon örülök! Jöjjenek! Rázzanak kezet velem, mind a ketten. – Majd nevetve hozzátette: – Nem tűnik úgy, hogy szükség lett volna bármilyen ösztönzésre a részemről.

Mr. Gibson kissé értetlenül fogadta e szavakat Mrs. Kirkpatrick elvörösödött.

– Clare nem mondta el magának? Nos, akkor nekem kell bevallanom. Túl jó tréfa ahhoz, hogy ne osszam meg önnel, különösen, hogy minden jóra fordult. Mikor ma reggel megkaptuk Lord Cumnor levelét – pont ma reggel! –, megkértem Clare-t, hogy olvassa föl nekem. Ő azonban egy mondat közepén hirtelen elhallgatott, és pedig azt hittem, hogy Agnes-ről van szó, ezért elvettem tőle a levelet és elolvastam. Várjon! Felolvasom magának is azt a mondatot. Hol van a levél, Clare? Ó! Ne fáradj, megvan! „Hogy halad Clare és Mr. Gibson ügye? Elhárítottad a javaslatomat, hogy segíts előmozdítani ezt a dolgot, pedig meggyőződésem, hogy egy kis házasságközvetítés nagyon szórakoztató lenne számodra, most hogy így be vagy zárva a négy fal közé. Nem tudok elképzelni sem ennél előnyösebb házasságot.” Látja, a Lord teljes mértekben helyesli a lépést. Most pedig írnom kell neki, hogy közöljem, maguk megoldották a kérdést az én közbeavatkozásom nélkül. Most pedig beszéljünk orvosi témákról, Mr. Gibson, azután újra négyszemközt maradhat Clare-rel.

Miután a Lady felolvasta a Lord levelének azt a bizonyos részlelet, egyiküknek sem volt akkora kedve a négyszemközti társalgás folytatásához, mint azelőtt. Mr. Gibson próbált nem venni róla tudomást, mivel tisztában volt vele, hogy ha elgondolkodik ezen, mindenféle gondolatok merülnek föl benne arról a beszélgetésről, amely azután leánykérésbe torkotlott. Ám Lady Cumnor most sem tűrt ellentmondást.

– Gyerünk, ne butáskodjanak! Mindig megengedem a női alkalmazottaimnak, hogy négyszemközt maradjanak a jövendőbelijükkel, akár elveszik őket később, akár nem. Sok mindent meg kell beszélni az esküvő előtt, maguk pedig elég idősek ahhoz, hogy ne játsszák a szégyenlőst.

Így nem volt más választásuk, mint visszavonulni a könyvtárba. Mrs. Kirkpatrick duzzogott egy kicsit, Mr. Gibson pedig visszatalált a régi hűvös, szarkasztikus modorához; sokkal inkább, mint amikor előzőleg ebben a szobában tartózkodott.

Clare kezdte a beszélgetést, sírós hangon:

– Nem is tudom, mit szólna szegény Mr. Kirkpatrick, ha tudná, mit tettem. Annyira helytelenítette a második házasságokat, szegény ember!

– Reméljük, nem tudja meg, ha pedig mégis, akkor ettől csak bölcsebb lesz. Úgy értem, megláthatja, hogy a második házasság mennyire kívánatos és elkerülhetetlen némely esetben.

Mindent egybevetve, ez a parancsra végzett második beszélgetés nem volt annyira kellemes, mit az első. Mr. Gibson csakhamar ragaszkodott körútja folytatásához.

– Biztos vagyok benne, hogy hamar egymáshoz csiszolódunk majd – gondolta magában, midőn ellovagolt. – Nem lehet elvárni, hogy az első pillanattól azonos mederben folyjanak a házastársak gondolatai. Nem is szeretnem – tette hozzá. – Lapos és unalmas lenne, ha az ember felesége mindig az ura véleményét visszhangozná. Hej! El kell mondanom Mollynak; drága kislányom, kíváncsi vagyok, hogyan fogadja majd. Nagyrészt az ő érdekében leltem. – Ezt követően elmerült Mrs. Kirkpatrick jó tulajdonságainak felidézésében, latolgatva lányának a közelgő házasságból származó előnyeit.

Aznap délután már késő lett volna átmenni Hamleybe. A kastély és a környező utak épp az ellenkező irányban voltak, mint a birtok. Így az orvos csak másnap reggel érkezett a házba, úgy időzítve, hogy legyen legalább fél órája, mielőtt Mrs. Hamley lejön a nappaliba; bizalmasan akart beszélni Mollyval. Gondolta, hogy a lányának együtt érző szavakra lesz majd szüksége, ha megtudja a hírt, és tudta, hogy senki sem alkalmasabb arra, hogy ezeket megadja, mint Mrs. Hamley.

Ragyogó, forró nyári délelőtt volt, a munkások ingujjban takarították be a korai zabot a mezőkön. Mr. Gibson látta őket a sövényen keresztül, ahogy lassan ellovagolt mellettük, sőt, még a hosszú

zabszárak megnyugtató, egyenletes suhogását is hallotta, amint a kasza elvágta őket. A munkásoknak túlságosan melegük volt ahhoz, hogy beszélgessenek, a kabátjukat és az edényeiket őrző kutyák hangosan lihegtek a szilfa alatt, ahol Mr. Gibson is megállt egy pillanatra, szemügyre véve a jelenetet, hogy egy kis időt nyerjen a kínos beszélgetés előtt, amelyről azt kívánta, bárcsak túl lenne már rajta. A következő pillanatban azonban szemrehányást tett magának a gyengesége miatt, és megsarkantyúzta a lovát. Gyors ügetésben érkezett a ház elé; korábban volt, mint a látogatásai szokásos időpontja, ezért senki sem várta őt. A lovászok a mezőkön voltak, de Mr. Gibsont ezt nem zavarta, négy-öt percig sétáltatta a lovát, mielőtt bevezette az istállóba, meglazítva a kantárját, szinte szükségtelen alapossággal vizsgálgatva az állatot. Egy félreeső ajtón ment be a házba, és a nappali felé tartott, félig-meddig azonban azt remélte, hogy Molly a kertben lesz. A lány járt is a kertben, de mivel túl meleg és fülledt volt az idő ahhoz, hogy házon kívül tartózkodjon, a nappali nyitott üvegajtaján visszament. A hőségtől elbágyadva álomba merült a karosszékben, kalapja és a nyitott könyve a térdén hevert, egyik karja lecsüngött. Nagyon fiatalnak, szinte gyermeknek tűnt így; az apja szívét elöntötte a szeretet, ahogy egy darabig nézte őt.

– Molly! – mondta gyengéden, kezébe fogva a lebarnult, csüngő kezecskét. – Molly!

A lány kinyitotta a szemét, de egy pillanatig nem ismerte föl az apját. Majd hirtelen felragyogott a tekintete, felpattant, és apja nyakába ugorva fölkiáltott:

– Ó, papa! Drága, drága papa! Miért jöttél ilyenkor, mikor alszom? Így megfosztasz attól az örömtől, amit a rád való várakozás okoz.

Mr. Gibson kissé elsápadt. Még mindig szorongatta a lány kezét, és szótlanul maga mellé ültette őt a kanapéra. Nem volt szükség arra, hogy megszólaljon, Molly ugyanis szünet nélkül csevegett.

– Korán keltem. Nagyon kellemes kint lenni a friss, reggeli levegőn. Azt hiszem, attól álmosodtam el. De most már nagyon meleg van, nem igaz? Kíváncsi vagyok, hogy az itáliai égbolt, amelyről annyit beszélnek, van-e olyan kék, mint ez, mint az a kis rész ott, a tölgyfák között, nézd!

Kihúzta a kezet az apjáéból, és rámutatott az égboltnak arra a részére, amelyről beszélt, a másik kezével pedig a fejét fordította oda. Meglepte őt az apja szokatlan csendessége.

– Vannak híreid Miss Eyre-ről, papa? Hogy vannak mindannyian? Lázasak még? Tüdőd, papa, szerintem nem nézel ki túl jól. Nem akarod, hogy hazamenjek, és gondodat viseljem? Mikor mehetek már haza?

– Nem nézek ki jól? Csak képzelődsz, libuskám! Szokatlanul jól érzem magam, és jól is kell lennem, mert nagy hírem van számodra, kicsi lány. – Úgy érezte, nagyon ügyetlenül intézi ezt a dolgot, de már elszánta magát, hogy a végére jár. – Nem találod ki, hogy mi?

– Hogy tudnám kitalálni? – kérdezte, de a hangja megváltozott, nyugtalanná vált, látszott rajta, hogy rossz előérzet gyötri.

– Nos, tudod, kedvesem – mondta az apa, újra megfogva a kezét –, nagyon kényelmetlen helyzetben vagy… egy lány, aki olyan családban nő fel, mint a miénk… fiatalemberekkel körülvéve, ami, jól tudom, teljes mértékben az én butaságom volt. Továbbá olyan gyakran kényszerülök arra, hogy távol legyek otthonról

– De hát ott van Miss Eyre – mondta ő, egyre erősebben tartva attól, ami ez után következhet. – A drága jó Miss Eyre, és senki másra nincs szükségem, csak rád és rá.

– Mégis vannak időszakok, mint például most is, mikor Miss Eyre nem lehet veled; neki nem ott van az otthona, és más kötelességei is vannak. Sokáig bizonytalan voltam, mit tehetnék, de végül olyan lépésre szántam rá magam, amely reményeim szerint mindkettőnket boldogabbá fog tenni.

– Újra meg fogsz nősülni – mondta Molly, kisegítve apját, halk, száraz hangon, és elhúzva kezét a férfiéből.

– Igen, Mrs. Kirkpatrickot veszem el. Ugye, emlékszel rá? A kastélyban Clare-nek szólítják. Emlékszel, milyen kedvesen bánt veled, amikor ott felejtettek?

Molly nem válaszolt. Nem is talált volna szavakat. Nem mert megszólalni, nehogy a szenvedélyes düh, a nemtetszés, a megvetés – minden, ami most benne fortyogott – sírásban és sikolyokban találjon utat, valamint olyan dühödt szavakban, amelyeket azután nem lehet már jóvátenni. Úgy

érezte magát, mintha a szilárd talaj, amelyen állt, elszakadt volna a parttól, és ő egyedül sodródna ki a végtelen tengerre.

Mr. Gibson előtt világos volt, hogy a lány hallgatása természetellenes, félig meddig az okát is sejtette. Ám azzal is tisztában volt, hogy lányának időre van szüksége, hogy megszokja a gondolatot, és még mindig megvolt győződve arról, hogy ez a boldogságához fog vezetni végül. Emellett megkönnyebbülést is érzett, hogy megszabadult a titoktól, és megosztotta a lányával – az utóbbi huszonnégy órában folyamatosan emiatt szorongott. Azzal folytatta, hogy tovább ecsetelte a házasság előnyeit; rég fejből tudta már azokat.

– Korban nagyon illik hozzám. Nem tudom pontosan, hány éves, negyven körül lehet. Nem szerettem volna nála fiatalabbat elvenni. Lord és Lady Cumnor valamint a családjuk nagy becsben tartja, és már ez is sokat elárul a jelleméről. Nagyon kellemes és csiszolt a modora (következően persze abból a körből, amelyben mozgott) márpedig te és én, libuskám, kissé bárdolatlanok vagyunk néha; így aztán nem árt, ha egy kicsit magunkra veszünk az eleganciájából.

Nem érkezett válasz Mollytól erre a tréfás megjegyzésre. Az apa folytatta:

– Nem újdonság számára egy háztartás vezetése, a takarékos vezetése sem, mivel az utóbbi években egy iskolát vezetett Ashcombe-ban, és így egy nagy család életét kellett megszerveznie. Végül, de nem utolsósorban, van egy lánya, veled körülbelül egyidős, Molly, aki természetesen szintén hozzánk fog költözni, kellemes társat… egy nővért… kapsz a személyében.

Molly még mindig nem szólt semmit. Egy idő múlva ezt mondta:

– Szóval azért küldtél el otthonról, hogy a távollétemben mindezt nyugodtan meg tudd szervezni?

Szíve minden keserűségét belesűrítette ezekbe a szavakba, ám a hatásuk kizökkentette őt a magára vett szenvtelenségből. Az apja felpattant, és magában motyogva valamit, amit Molly nem értett, kiment a szobából. A lány utánarohant, követve őt a sötét kőfolyosókon és a verőfényes udvaron keresztül az istállókba:

– Ó, papa, papa! Nem találok szavakat, nem is tudom, mit mondjak erre a gyűlöletes, utálatos…

Az apa kivezette a lovát. Molly nem tudta, hallotta-e őt. Mikor nyeregbe szállt, a lánya felé fordult, komor, szürke arccal.

– Azt hiszem mindkettőnknek jobb, ha most elmegyek. Még a végén valami megbocsáthatatlant mondunk egymásnak. Mind a ketten nagyon izgatottak vagyunk. Holnapig megnyugszunk, te is végiggondolod még egyszer, és meg fogod látni, hogy a legfontosabb; az egyetlen fontos indíték, a te érdeked. Elmondhatod az újságot Mrs. Hamleynek, korábban én magam akartam vele közölni. Holnap újra eljövök. Ég veled, Molly.

Miután ellovagolt, Molly hosszú percekig állt ott egy helyben, még sokkal azután is, hogy a paták dobogása elhalt a park mögött elterülő, kövezett úton. Molly a kezével árnyékot tartva a szeme elé nézte az ürességet, ahol nemrégiben még az apja állt. Úgy tűnt, a lélegzetét is visszatartotta, csak egyszer vagy kétszer, hosszú időközönként sóhajtott egy mélyet, majd föl-fölzokogott. Végül megfordult, de nem akart bemenni a házba, nem akarta elmondani Mrs. Hamleynek, hogy mi történt. Nem tudta elfelejteni, milyen szavakat mondott és milyen volt az arca az apjának – és hogy otthagyta őt.

Kiment az egyik oldalsó ajtón, amelyet a kertészek használtak, amikor a trágyát hordták ki a kertbe, és amely egy olyan ösvényhez vezetett, amelyet bokrok, örökzöldek és a fák benyúló lombkoronája takart el a kíváncsi tekintetek előtt. Itt senki sem láthatja, mi történt vele; a szenvedés okozta hálátlanság okán meg volt győződve arról, hogy senkit nem is érdekelne. Mrs. Hamleynek volt saját férje, saját gyerekei, saját otthoni gondjai. Nagyon jó és kedves volt, de Molly szívében olyan keserű fájdalom volt, amellyel egy idegen nem tudna azonosulni. Ahhoz a rejtekhelyhez tartott, amelyet magának készített – egy padhoz, amelyet csaknem elfedtek egy szomorúfűz lecsüngő ágai. Ez a pad egy hosszú és széles, a domb tetején futó ösvény végében volt, az erdő másik szélén, ahonnan a mezők lankáira nyílt kilátás. Az ösvényt talán azért alakították ki egykor, hogy elvezessen erre a napfényes, békés tájra, fákkal, egy templomtoronnyal, két-három cseréptetős, régi házikóval, és a távolban lilás színben emelkedő magaslatokkal. Korábbi

századokban, amikor kiterjedtebb volt a Hamleyk itt élő családja, talán abroncsos szoknyás hölgyek és karddal az oldalukon parókás férfiak töltötték meg a dombot, amint mosolyogva erre andalogtak. Manapság azonban már senki sem andalgott itt. Kihalt ösvény volt. Talán az uraság és a fiai keresztezték néha, amint a mezőkhöz vezető kis kapuhoz mentek, de sétálni itt senki sem akart. Molly azt hitte, hogy rajta kívül senki nem tud a fűzfa alatt rejtőző padról, mivel nem alkalmaztak több kertészt a házban, mint amennyi a konyhakertek vagy a család által látogatott, szem előtt lévő díszkertek karbantartásához szükséges volt.

Amikor végre odaért a padhoz, kitört belőle az addig elfojtott sírás. Nem törődött azzal, hogy a könnyei okát latolgassa, nem kutatta, azért sír-e, mert az apja újra megházasodik, vagy mert az apja haragszik rá, esetleg mert nagyon rosszul viselkedett, s a papa úgy ment el, hogy nagyon elégedetlen volt vele, vagy hogy elveszítette a szeretetét, hiszen újranősül. Elvették tőle őt, a gyermekétől, a kislányától, és elfelejtette az ő drága, drága édesanyját. Ilyen gondolatok kavarogtak a fejében, egészen a kimerültségig zokogott, egy kicsit össze is kellett szednie magát, hogy még szenvedélyesebben folytassa. Levetette magát a földre – a mérhetetlen szenvedés természetes helyszínére –, és nekidőlve a mohával borított régi padnak, hol az arcát temette a kezeibe, hol ökölbe szorította őket, mintha az ujjaival meg tudná fojtani a fájdalmát. Egyre csak sírt.

Nem vette észre Roger Hamleyt, aki a mezőkről tért vissza, és a kis, fehér kapu csapódását sem hallotta meg. A fiú az árkokat és a tavakat tisztította: nedves zsákja teli piszkos kincsekkel a vállára volt vetve. Ebédelni tartott haza, mivel délre mindig alaposan megéhezett, habár elméletben megvetette az étkezést. Tudta azonban, hogy az anyja szereti, ha ekkor velük tart, hisz számára nagyon fontos esemény az ebéd, mivel előtte nem nagyon jött le a földszintre a családjához. Roger tehát felülvizsgálta az elméletét az édesanyja kedvéért, meg is lett érte a jutalma: jó étvággyal fogyasztotta az ételt az asszony társaságában.

Nem látta meg Mollyt, amint keresztezte az ösvényt. Körülbelül húsz jardot tett meg az erdei ösvényen a dombtető jobb oldalán, mikor is a fák alatt, a fű és az aljnövényzet között meglátott egy ritka virágot, amelyet már régóta szeretett volna találni, és lám, éles, fürkésző szemével most hirtelen megpillantotta. Letette a hálóját, ügyesen összehajtotta, nehogy a tartalmát kár érje a fűben, ő maga pedig könnyű és kiszámított lépésekkel a kincs megszerzésére indult. Annyira rajongott a természetért, hogy minden különösebb odafigyelés nélkül, puszta megszokásból sem taposott le feleslegesen semmiféle növényt, bármilyen jelentéktelennek is tűnjön, hiszen nem tudhatta, milyen régóta keresett palánta vagy rovar rejtőzik alatta.

Az útja a fűzfa alatti pad felé vezetett, amely sokkal kevésbé volt rejtett ebből az irányból, mint a domboldal felöl. Megállt, és egy világos ruhát látott meg a földön – valaki félig a padra dőlve, félig a földön feküdt ott olyan pózban, mintha elesett vagy elájult volna. Megállt, és alaposan szemügyre vette. Pillanatokon belül újra felhangzott a zokogás, s ezúttal néhány szó is. Miss Gibson volt az, sírástól szaggatott hangon beszélt:

– Ó, papa, papa! Bárcsak visszajönnél!

Egy-két percig úgy gondolta, jobb lenne elmenni, és itt hagyni a lányt; hadd higgye, hogy senki sem látta; tett is néhány lépést lábujjhegyen visszafelé, ám ekkor újra meghallotta a szívszaggató zokogást. A hely távolabb esett a háztól, mint ameddig az édesanyja képes volna eljönni, vagy bárki más, aki meg tudná vigasztalni a kis vendéget, legyen bármi oka is a bánatra. Helyes volt-e vagy sem, tapintatos vagy tolakodó, de amikor újra meghallotta a vigasztalan szavakat hajtogató és magányos, kétségbeesett hangot, megfordult, és bement a fűzfa alatti rejtekhelyre. A lány megrémült, amikor megérezte, hogy valaki áll mellette, próbálta elfojtani a zokogását, és ösztönösen kisimította könnyektől nedves és kócos haját a homlokából.

A fiú lenézett rá, komolyan és együtt érzően, de nem igazán tudta, mit is mondjon.

– Már ebédidő van? – kérdezte Molly, remélve, hogy a fiú nem vette észre a könnyeit és a kisírt szemét, és nem látta őt a földön fekve kétségbeesetten zokogni.

– Nem tudom. Hazafelé tartok ebédelni. De, engedelmével, nem tudtam továbbmenni, amikor megláttam a szenvedését. Történt valami? Segíthetnék bármiben…. mivel, úgy értem… persze nincs jogom ezt kérdezni, ha valami magánügyről van szó, amelyben semmi hasznomat nem venné.

A lányt annyira kimerítette a zokogás, hogy úgy érezte, sem felállni, sem járni nem tudna pillanatnyilag. Leült a padra, sóhajtott, és annyira elsápadt, hogy Roger attól tartott: el fog ájulni.

– Várjon itt egy percet – mondta Mollynak teljesen feleslegesen, hiszen az meg sem tudott mozdulni, és elrohant valami forráshoz, amelyet az erdőben ismert. Néhány perc múlva visszatért, óvatosan lépkedve; egy zöld levélből formált csészében forrásvizet hozott a kezében. Kevés volt ugyan, de jót tett a lánynak.

– Köszönöm! – mondta. – Hamarosan vissza tudok majd menni. Ne várjon rám!

– Meg kell engednie, hogy megvárjam – válaszolta a fiú. – Anyám nem örülne neki, ha magára hagynám, amikor ilyen rossz állapotban van.

Így egy darabig némán ültek egymás mellett. Roger szokatlan formájú leveleket tépett le a fűzfáról, és vizsgált meg, egyrészt megszokásból, másrészt pedig időt akart adni a lánynak, hogy összeszedje magát.

– Papa újra meg fog házasodni – mondta Molly kisvártatva.

Nem tudta volna megindokolni, miért mondta el a fiúnak; egy pillanattal azelőtt, hogy megszólalt, még nem is állt szándékában. Roger leejtette a levelet, amit a kezében tartott, megfordult és rámeredt. A lány szomorú szemei kezdtek újra megtelni könnyel, amint a tekintetük találkozott, némán esedezve együttérzésért. Sokkal többet mondott ez a tekintet, mint a szava. A fiú némi hallgatás után válaszolt, és akkor is csak azért, mert úgy érezte, muszáj mondania valamit – nem mintha nem tudta volna, mi lesz a válasz a kérdésére.

– Sajnálja, hogy így tesz az édesapja?

Molly továbbra is a fiú szemébe nézett, amint reszkető ajkai megformázták a választ: – Igen –, hang nem jött ki a torkán. Roger tovább hallgatott, a földet nézte és kavicsokat rugdalt. A gondolatait nem tudta jól szavakba önteni, és nem is tudta, mi vigasztalót mondhatna, de egyszer csak rájött a valódi vigasztalás forrására. Végül megszólalt – mintha csak saját magával beszélné meg a dolgot.

– Úgy tűnik, vannak esetek, amikor a szerelem kérdését félretéve az ember kötelességének érezheti, hogy gyermekének anyát találjon… Azt hiszem – mondta elváltozott hangon, közben újra Mollyra pillantva –, hogy ez a lépés nagyot lendíthet az édesapja boldogságán, sok gondot levehet a válláról, és egy megértő társat tudhat majd maga mellett.

– Ott voltam neki én. Nem is tudja, mi mindent jelentettünk mi egymásnak. Legalábbis ő mit jelentett nekem – tette hozzá szerényen.

– Akkor is úgy gondolta, hogy ez lesz a legjobb önnek, különben nem lette volna meg. Talán jobban szem előtt tartotta az ön érdekét, mint a sajátját.

– Ő is erről próbált meggyőzni engem.

Roger újra a kavicsokat kezdte rugdalni. Nem jó irányból közelítette meg a dolgot. Hirtelen felkapta a fejét.

– Elmesélem egy ismerős lány történetét. Az édesanyja meghalt, mikor ő tizenhat éves lehetett. A lány a legidősebb volt sok testvér közül. Attól kezdve az egész virágzó fiatalságát feláldozta az édesapja kedvéért, először mint vigasztalója, utána mint a társa, barátja, titkárnője; amit csak el tud képzelni. Az apja elfoglalt üzletember volt, és gyakran csak azért tért haza, hogy a következő napi munkáját előkészítse. Harriet mindig ott volt, készen állt, hogy segítsen, beszélgessen vagy hallgasson. Nyolc vagy tíz évig ment ez így, amikor az apja újra megházasodott. Egy olyan nőt vett el, aki Harrietnél nem volt sokkal idősebb. Nos, most ők a legboldogabb emberek, akiket csak el lehet képzelni. Nem hitte volna, hogy ez lesz a vége, ugye?

Molly hallgatta őt, de nem volt kedve felelni. Ám Harriet története érdekelte – egy olyan lányé, aki ennyi mindent jelentett az apjának, sokkal többet, mint a kicsi Molly Mr. Gibsonnak. – Hogy lehet ez? – sóhajtotta végül.

– Harriet az apja boldogságát a sajátja elé helyezte – felelte Roger egy kissé szigorú tömörséggel Mollynak szüksége volt a támogatásra. Újra sírva fakadt.

– Ha papa boldogságáról lenne szó…

– El kell hinnie, hogy arról van szó. Bármit is gondoljon most, kell adnia neki egy esélyt. Nem lehet könnyű az édesapjának, hogy sírni és szenvedni látja; önt, aki annyit jelent neki, ahogy mondta. Ha Harriet mostohaanyja önző lett volna, csak a saját javát kereste volna, de nem így volt, éppen annyira kívánta Harriet boldogságát, mint a lány az apjáét. Az ön apjának a jövendőbelije is lehet hasonló jellemű, habár ritka az ilyen ember.

– Nem hiszem, hogy ő is ilyen lenne – motyogta Molly, hirtelen megrohanva őt annak a régi napnak az emlékei a kastélyban.

Roger nem akarta hallani Molly pontos indokait a kételyre. Úgy érezte, nincs joga több részletet megtudni az orvos múltbéli, jelenlegi vagy jövőbeli családi ügyeiről, mint amennyi feltétlenül szükséges, hogy megvigasztalja a síró lányt, aki ily váratlanul az útjába akadt. Továbbá haza szeretett volna menni, és elkölteni édesanyjával az ebédet. De nem hagyhatta őt magára.

– Mindenkiről a lehető legjobbat illendő feltételezni, és nem a legrosszabbat. Ez a kijelentés talán közhelynek hangzik, de régebben már én is vigaszt találtam benne, és néhányszor meggyőződtem az igazságáról. Az embernek mindig többre kell tartania másokat, mint önmagát, és nem helyes előítéleteket táplálni embertársaink iránt. Remélem, nem fárasztom a prédikációmmal, vagy igen? Meghozta az étvágyát az ebédhez? Mindenesetre én mindig megéhezem a prédikációktól.

Úgy tűnt, arra vár, hogy a lány fölkeljen, és elinduljon vele haza. De az is látszott rajta, hogy nem hagyná őt magára. Ezért Molly nehézkesen föltápászkodott, ahhoz túl bágyadtan, hogy megmondja, mennyire szeretné, ha magára hagynák, és a fiú nélküle indulna el. Nagyon gyenge volt, és megbotlott egy kiálló gyökérben, amely az utat keresztezte. A fiú, aki csendes volt, de figyelmes, észrevette a balesetet, és kezét kinyújtva megakadályozta, hogy a lány elessen. Nem engedte el a kezét a veszély elmúltával, ez a kis incidens megmutatta neki, milyen fiatal és védtelen a lány. Megérintette a szívét, és visszaemlékezve, milyen szenvedés közepette találta, segíteni szeretett volna rajta, valami vigasztalót mondani neki, mielőtt elválnak – mielőtt ez a bizalmas együttlét beleolvad a család szokásos életébe. Ám nem tudta, mit is mondhatna.

– Azt gondolhatja, érzéketlen vagyok – szólalt meg egy idő után, ahogy közeledtek a nappali ablakaihoz és a kertkapuhoz. – Soha nem tudom kifejezni, mit érzek, valahogyan mindig inkább filozofálni kezdek, de tudnia kell, hogy mélyen együtt érzek önnel. Igen, így van. Nem áll hatalmamban, hogy segítsek önnek, hiszen nem változtathatom meg a dolgok állását, de együtt érzek önnel, olyan módon, amelyet jobb nem önteni szavakba, mert azok nem tudnák pontosan kifejezni. Ne felejtse el, mennyire önnel érzek! Gyakran fogok önre gondolni, habár azt hiszem, jobb ha erről nem beszélünk többet.

A lány alig hallhatóan mondta: – Tudom, hogy velem érez. – Majd kirántotta a kezét, és berohant a házba, fel a lépcsőkön, a hálószobája magányába. Roger egyenesen az anyjához ment, aki az érintetlen ebéd előtt ült, olyan bosszúsan a vendég pontatlansága miatt, amilyen bosszús ő egyáltalán tudott lenni. Hallotta, hogy Mr. Gibson itt járt, majd el is ment, de nem látta, hogy bármilyen üzenetet hagyott volna neki, márpedig a saját egészségi állapota miatti aggodalma – amelyet sok ember túlzónak talált – mindig is nagyon kiéheztette az orvos szájából érkező megnyugtató szavakra.

– Hol voltál Roger? És hol van Molly? Úgy értem, Miss Gibson – javította ki magát, mivel gondosan fenn akart tartani egy hivatalos korlátot a fiatalember és a leány között, akik jelenleg egy fedél alatt laktak.

– Árkot tisztítottam. Mellesleg, ott felejtettem a hálómat a domboldali sétányon. Ott találtam Miss Gibsont üldögélni, és szívszakadva sírni. Az apja újra meg fog nősülni.

– Újranősülni! Ezt nem mondod komolyan!

– De igen, és szegény lány nagyon rosszul viseli a dolgot. Anyám, azt hiszem, felküldhetnél hozzá valakit egy pohár borral, egy csésze teával, vagy valami hasonlóval. Kis híján elájult…

– Személyesen fölmegyek hozzá. Szegény gyermekem? – mondta Mrs. Hamley, és felállt.

– Nem szabad felmenned – mondta a fiú, megragadva anyja karját. – Már így is túlságosan megvárakoztattunk, nagyon sápadtnak tűnsz. Hammond is felviheti neki – folytatta, megrázva a csengőt. Az asszony döbbenettel az arcán visszaült.

– Kit vesz el?

– Nem tudom. Nem kérdeztem, ő pedig nem mondta el.

– Ez jellemző a férfiakra. Hiszen a dolog lényege éppen az, hogy kit fog elvenni.

– Bizonyára meg kellett volna kérdeznem. De nem tudom, hogyan kell viselkedni ilyen helyzetekben. Olyan együtt érző voltam vele, amennyire csak tőlem telt, de valahogy nem tudtam, mit kellene mondanom.

– Mit mondtál neki?

– A lehető legjobb tanácsot adtam neki ebben a helyzetben.

– Tanácsot! Hiszen vigasztalnod kellett volna őt! Szegény kicsi Molly!

– Szerintem egy jó tanács a legjobb vigasztalás.

– Attól függ, mit értesz tanács alatt. Csitt! Itt jön.

Legnagyobb meglepetésükre Molly lépett be, megpróbálva olyan természetesen viselkedni, ahogyan csak tudott. Megmosta a szemét, rendbe hozta a haját, és nagy erőfeszítéssel igyekezett visszatartani a sírást, és rendes hangon beszélni. Nem akarta elszomorítani Mrs. Hamleyt a szenvedés és a fájdalom látványával. Nem volt tisztában vele, hogy Roger utasítását követi, vagyis inkább másokra gondol, mint saját magára – de így tett. Mrs. Hamley nem volt benne biztos, hogy bölcs lenne szóba hozni a hírt, amelyet éppen most hallott a fiától, de ő magát is annyira foglalkoztatta a dolog, hogy nem tudott másról beszélni. – Hallom, az apád megházasodik, igaz ez, drágám? Szabad megtudnom, hogy kit vesz el?

– Mrs. Kirkpatrickot. Azt hiszem, egykor nevelőnő volt Cumnor grófnőnél. Ma is sokat tartózkodik a házukban, Clare-nek nevezik őt, és úgy gondolom, nagyon kedvelik. – Molly próbált a tőle telhető legelőnyösebb hangnemben beszélni jövendő mostohaanyjáról.

– Azt hiszem, hallottunk már róla. Akkor hát nem túl fiatal. Éppen megfelelő korú. Tetejébe özvegy is. Vannak gyermekei?

– Úgy tudom, van egy lánya. De olyan keveset tudok róla!

Molly kis híján újra sírva fakadt.

– Ne bánkódj, drágám! Minden jóra fordul majd. Roger, alig ettél valamit, hová mész?

– A tisztítóhálómért. Teli van olyan dolgokkal, amiket nem akarok elveszíteni. Meg aztán általában nem eszem sokat. – Csak részben mondott igazat. Valójában úgy vélte, jobb ha a két nőt most magára hagyja. Az anyjának nagyon jó képessége volt a kedves vigasztalásra, bizonyára kihúzza a tüskét a lány szívéből, ha magukra hagyják őket. Mihelyt a fiú elment, Molly ráemelte sírástól duzzadt szemeit Mrs. Hamleyre, és azt mondta: – Roger olyan jó volt hozzám. Sosem fogom elfelejteni mindazt, amit mondott nekem.

– Örömmel hallom ezt, kedvesem, nagy örömmel. Abból, amit a fiam nekem mondott, már attól féltem, kioktatott egy kicsit. Jó szíve van, de a modora nem olyan kifinomult, mint Osborne-é. Roger néha egy kissé nyers.

– Akkor nekem tetszik a nyerseség. Jót tett nekem. Megértette velem, milyen rosszul… Ó, Mrs. Hamley, olyan rosszul viselkedtem papával ma reggel!

Felállt, Mrs. Hamley karjaiba vetette magát, és a keblére borulva zokogott. Most már nem az bántotta, hogy az apja újraházasodik, hanem a saját komisz viselkedése.

Ha Roger szavai nem is voltak túl gyengédek, a tettei annál inkább. Molly szenvedése oktalannak, és kissé eltúlzottnak tűnt ugyan neki, de tudta, hogy a lánynak ez valóságos fájdalom, és a maga sajátos módján könnyíteni akart a bánatán. Azon az estén felállította a mikroszkópját, a délelőtti expedíció során gyűjtött kincseit kirakta egy kis asztalra, és felhívta az anyját, hogy csodálja meg őket. Természetesen Molly is vele tartott, amint Roger számított is rá. Megpróbálta felkelteni a lány érdeklődését a kutatásai iránt, ösztönözte az ébredező kíváncsiságát, és rávette, hogy további részletek iránt érdeklődjön. Odavágó könyvekkel rukkolt elő, és a kissé tudálékos nyelvezetű mondatokat lefordította mindennapi nyelvre, hogy a nők is megértsék. Molly úgy jött le a vacsorához, hogy fogalma sem volt, hogyan fogja eltölteni a lefekvésig hátralévő hosszú órákat, amikor senkihez sem tud majd szólni arról az egyetlen témáról, amely most megtöltötte a gondolatait, és minden mást kiszorított a fejéből. Félt tőle, hogy Mrs. Hamleyt már így is túlságosan

kifárasztotta a délutáni négyszemközti beszélgetés. Az esti ima és a lefekvés azonban gyorsabban elérkezett, mint várta, és az újszerű gondolatok teljesen felfrissítették, amiért nagyon hálás volt Rogernek. Most pedig várhatta a holnapot, amikor bűnbánatot tarthat az apjának.

Ám Mr. Gibsonnak nem volt szüksége szavakra. Soha nem volt híve az érzelmek kimutatásának, és talán érezte, hogy a legjobb, ha nem vesztegetnek sok szót arra a kérdésre, amelyről egyértelműnek látszott, hogy ő és a lánya nincs teljes és harmonikus egyetértésben. Az orvos látta lánya szemében a megbánást, és hogy mennyit szenvedett, ez a tudat pedig összeszorította a szívét. Ezért félbeszakította, amikor az előző napi viselkedése miatti megbánásáról akart beszélni ezekkel a szavakkal: – Jól van, jól van, ennyi elég is. Tudom, mit akarsz mondani. Ismerem az én kis Mollykámat, az én buta kis libuskámat, jobban, mint ő magát. Hoztam egy meghívást számodra. Lady Cumnor szeretné, ha a következő csütörtököt a kastélyban töltenéd.

– Szeretnéd, ha elmennék? – kérdezte Molly, elnehezedő szívvel.

– Szeretném, ha te és Hyacinth jobban megismernétek egymást, és megtanulnátok egymást szeretni.

– Hyacinth! – kiáltott Molly döbbenten.

– Igen, Hyacinth! Ez a legostobább név, amit valaha hallottam; de az ő neve, és így kell őt hívnunk. Nem szeretem a Clare-t, mert az úrnő és a családja a kastélyban így hívja őt; a Mrs. Kirkpatrick pedig túl hivatalos, és nincs is értelme, mivel nemsokára megváltoztatja a nevét.

– Mikor, papa? – kérdezte Molly, és olyan érzése volt, mintha egy furcsa, eddig ismeretlen világba csöppent volna.

– Szent Mihály-nap után. – Majd, a saját gondolatait folytatva hozzátette: – A legrosszabb az, hogy tovább örökítette a rettenetes nevét, és a lányát is Cynthiának nevezte maga után! Az embernek a hold jut az eszébe, és az ember a holdon a rőzsenyalábjával. Nagyon örülök, hogy te csak egyszerűen Molly vagy, kislányom.

– Mennyi idős? Úgy értem, Cynthia?

– Igen, szokj csak hozzá a névhez! Azt hiszem, Cynthia Kirkpatrick körülbelül veled egyidős. Franciaországban jár iskolába, hogy megtanulja a finom modort és viselkedést. Lehet, hogy hazajön az esküvőre, s akkor alkalmad lesz megismerkedni vele, habár úgy gondolom, utána még visszamegy legalább egy félévre.

TIZENEGYEDIK FEJEZET
Barátság születik

Mr. Gibson hihette, hogy Cynthia Kirkpatrick hazatér Angliába, hogy jelen legyen az édesanyja esküvőjén, ám Mrs. Kirkpatricknak nem volt ilyen szándéka. Nem volt kifejezetten erős akaratú asszony, de ami nem tetszett neki, azt megpróbálta elkerülni, ami pedig a kedvére volt, azt igyekezett elérni vagy megtenni. Így amikor arról volt szó, mikor és hogyan fognak megesküdni, csendben hallgatta Mr. Gibson javaslatát, hogy Molly és Cynthia legyenek a koszorúslányok, de úgy érezte, nagyon kellemetlen volna, ha ifjú lánya túltenne rajta szépségben, elhomályosítva a menyasszonyt, azaz a saját anyját. S mikor véglegesíteni kezdték az esküvő előkészületeit, egyéb okokat is talált a lelke mélyén, amelyek miatt jobbnak látta, ha a lány szépen ott marad Boulogne-ban, az iskolájában.

Mrs. Kirkpatrick úgy tért nyugovóra az eljegyzése utáni első éjszakán, hogy teljes szívéből egy gyors esküvőt remélt. Úgy tekintett erre az eseményre, mint amely végre megszabadítja őt az iskolája vezetésével járó küszködéstől és az anyagi gondoktól, mivel alig volt elég tanítványa ahhoz, hogy fizetni tudja a lakbért, az adókat, az ennivalót, a mosást, és a szükséges tanárokat. Nem látott rá okot, hogy valaha is visszatérjen Ashcombe-ba, kivéve azt a rövid időt, amíg elrendezi a dolgait, és összecsomagol. Reménykedett, hogy Mr. Gibson lángolása oly mértékű, hogy sürgetni fogja az esküvőt, és rá fogja beszélni, hogy soha ne térjen vissza az iskola taposómalmába, inkább vonuljon vissza egyszer és mindenkorra. Magában még egy nagyon szenvedélyes és szépen formált szónoklatot is megfogalmazott, amelyben az orvos erre beszéli rá, kérve, hogy ne hallgasson a lelkiismeret-furdalására, mondja meg a növendékei szüleinek, hogy valójában nem volt szándéka visszavonulni, de sajnos új iskolát kell találniuk a lányaiknak, méghozzá haladéktalanul, mivel a nyári vakáció utolsó heteiben járnak.

Hideg zuhanyként érte Mrs. Kirkpatrickot, amikor másnap, reggelizés közben Lady Cumnor elkezdte szervezni a két középkorú szerelmes tennivalóit és kötelezettségeit.

– Természetesen nem hagyhatod ott az iskoládat egyik napról másikra, Clare. Az esküvő nem lehet meg karácsony előtt, de az után bármelyik időpont megfelel. Mi is lent leszünk a kastélyban, és a gyerekeknek nagyszerű mulatság lesz elutazni Ashcombe-ba, az esküvődre.

– Azt hiszem… attól tartok… nem hiszem, hogy Mr. Gibson szívesen várna olyan sokáig; a férfiak nagyon türelmetlenek tudnak lenni ilyenkor.

– Ez ostobaság! Lord Cumnor személyesen ajánlott ezeknek a bérlőknek, bizonyára nem szeretné, hogy bármi kellemetlenség érje őket. Mr. Gibson könnyen beláthatja ezt. Értelmes ember, máskülönben nem lenne a háziorvosunk. Egyébként, mi lesz a kislányoddal? Elrendezted már az ő dolgát?

– Meg nem. Tegnap kevés időnk volt, és amikor az ember ilyen izgatott, nehéz bármi másra gondolnia. Cynthia már csaknem tizennyolc éves, elég idős ahhoz, hogy elhelyezkedjen nevelőnőként, ha a jövendőbelim ezt szeretné. De nem hiszem, hogy ez lenne a kívánsága. Ő olyan kedves és nagylelkű.

– Nos! Ma időre lesz szükséged, hogy elrendezzetek néhány ügyet. Ne engedd, hogy az érzelmeid vezéreljenek, túl idős vagy már ehhez. Tisztázzatok mindent egymással, hosszú távon ez fogja biztosítani a boldogságodat.

Így aztán tisztáztak egymással egy-két dolgot. Mrs. Kirkpatrick legnagyobb bánatára Mr. Gibson gondolatai nem különböztek érdemben a Ladyétől a tekintetben, hogy nem szabad cserbenhagynia a növendékei szüleit, habár az orvos nagyon tanácstalan volt, mi lesz Mollyval otthon, amíg az új felesége a védőszárnyai alá nem veszi. Az otthoni gondok egyre jobban nyomasztották, ennek ellenére túl becsületes volt ahhoz, hogy rábeszélje Mrs. Kirkpatrickot, hogy akár egy héttel is előbb

hagyja ott az iskolát, mint ahogy helyes. Még azt sem vette észre, milyen könnyű lenne az asszonyt erre rávenni, aki minden női ravaszságát latba vetve is alig tudta elérni, hogy a férfi annyira türelmetlen legyen az esküvő időpontját illetően, hogy Szent Mihály napja után megtartsák.

– Aligha tudom szavakban kifejezni, mekkora boldogság és megkönnyebbülés lesz az nekem, Hyacinth, mikor végre a feleségem leszel, a házam úrnője, szegény, kis Mollym anyja és védelmezője, de nem szeretném megnehezíteni a korábban vállalt kötelezettségeid teljesítését. Nem volna helyes.

– Köszönöm, kedvesem. Milyen jó vagy hozzám! Sok férfi csak a saját érdekeit és kívánságait tartaná szem előtt! Bizonyos vagyok benne, hogy a tanítványaim szülei hálásak lesznek neked ezért, és meg fogja lepni őket, hogy az ő érdekeiket a sajátjaid elé helyezed.

– Inkább ne mondd el nekik! Nem szeretem, ha hálálkodnak nekem. Miért nem mondod azt, hogy te szeretnéd addig fenntartani az iskolát, amíg nem találnak másikat?

– Mert ez nem igaz – mondta az asszony merészen. – Alig várom, hogy boldoggá tehesselek. A házadat otthonná akarom varázsolni, olyan hellyé, ahol megpihenhetsz, és nyugalmat találsz, és nagyon szeretném anyjaként gondjaimba venni az édes kis Mollyt. Nem vállalhatok magamra olyan érdemet, amely nem az enyém. Ha a magam nevében kell beszélnem, ezt fogom mondani: „Jóemberek, találjanak egy másik iskolát a gyermekeiknek Szent Mihály napjáig, mivel e nap után el kell hagynom ezt a helyet, és mások boldogságán kell munkálkodnom.” Nem tudom elviselni a gondolatot, hogy novemberben, amikor a hosszú körútjaidról éjszaka, átfázva hazatérsz, senki ne legyen ott, aki gondoskodik rólad. Ó! Ha engem kérdezel, azt fogom tanácsolni a szülőknek, hogy vigyék el a lányaikat egy olyan embertől, akinek a szíve már másokhoz száll. Habár nem egyeznék bele egy Szent Mihály napja előtti időpontba – ez nem volna helyes vagy igazságos, és biztos vagyok benne, hogy te sem sürgetnél, hisz túlságosan jó vagy.

– Nos, ha szerinted azt fogják gondolni, hogy egyenesen bántunk velük, beleegyezem a Szent Mihály napi határidőbe, teljes szívemből. Mit szól ehhez Lady Cumnor?

– Ó! Már mondtam neki, hogy attól tartok, nem szeretnél hosszan várni a személyzettel támadt nehézségeid miatt, és Molly miatt, akivel oly kívánatos lenne minél előbb közelebbi kapcsolatba kerülnöm.

– Ez bizony nagyon kívánatos. Szegény gyermek! Attól félek, az eljegyzésem híre nagyon megrázta őt.

– Cynthia is nagyon meg lesz döbbenve – mondta Mrs. Kirkpatrick, aki nem akarta, hogy az ő lánya háttérbe szoruljon Mr. Gibson szeretetében és aggódásában.

– Velünk lesz az esküvőn! Ő és Molly lesznek a koszorúslányok – mondta Mr. Gibson a szívét hirtelen elárasztó érzelemtől vezérelve.

Ez a terv azonban nem nagyon tetszett Mrs. Kirkpatricknak, de úgy érezte, jobb, ha nem mond ellent, legalábbis addig, amíg nem talál megfelelő kifogást, aztán meg néhány indok magától is felmerülhet; így ez alkalommal csak mosolygott, és gyengéden megszorította a férfi kezét.

Fogós kérdés, hogy vajon Mrs. Kirkpatrick vagy Molly szeretett volna jobban túl lenni azon a napon, amelyet együtt kellett tölteniük a kastélyban. Mrs. Kirkpatricknak valójában és általában elege volt a lányokból. Élete eddigi minden megpróbáltatása valamilyen módon lányokhoz kapcsolódott. Igen fiatalon lett nevelőnő, és nagyon rossz emléket hagyott benne az a rengeteg kínlódás a növendékeivel már a legelső helyén. Elegáns megjelenése és az erőfeszítése – sokkal inkább ezek, mint a jelleme vagy a tudása – voltak segítségére, hogy a hasonló helyzetű hölgyeknél jobb helyekre kerüljön; néhány házban teljességgel el is kényeztették. Másrészt viszont folyton csintalan, önfejű vagy éppen túl lelkiismeretes és szigorúan ítélkező vagy túl kíváncsi, kotnyeles kislányokkal hozta össze a sors. Továbbá Cynthia születése előtt mindig fiút szeretett volna, mert azt gondolta, ha háromnégy közbeeső rokon meghalna, akár báró is lehetne belőle. De fiú helyett, lássanak csodát, kislánya született. Mindazonáltal az élete megkeserítése miatt a lányokkal szemben érzett általános ellenszenve – amin az sem változtatott, hogy ifjú hölgyek számára tartott fenn iskolát Ashcombe-ban – mellett is eltökélte, hogy olyan kedves lesz az új mostohalányához, amilyen csak tud. Úgy emlékezett rá, mint egy fekete hajú, álmos gyerekre, akinek a szemében

csodálatot látott maga iránt. Mrs. Kirkpatrick elsősorban azért fogadta el Mr. Gibson házassági ajánlatát, mert belefáradt abba, hogy a megélhetéséért küszködjön. Meg is kedvelte az orvost, sőt a maga szenvedélytelen módján talán még szerette is, ezért feltett szándéka volt jól bánni a lányával is; ámbár úgy érezte, sokkal könnyebb lenne elfogadnia a gyermeket, ha fiú lenne.

Molly a következőképpen próbált felkészülni a találkozásra: – Olyan leszek, mint Harriet. Másokra fogok gondolni, és nem magamra. – Ezt ismételgette magában a kastély felé vezető úton. Abban azonban nem volt semmi önzés, hogy azt kívánta, minél előbb érjen véget a nap – bizony, erre vágyott, mégpedig szívből. Mrs. Hamley a saját kocsijukban vitette őt oda, amely megvárja, és este vissza is hozza majd.

Az asszony azt akarta, hogy Molly jó benyomást keltsen, ezért magához kérette indulás előtt.

– Ne a selyemruhádat vedd fel, a fehér muszlinban leszel a legcsinosabb, drágám.

– Ne vegyem fel a selymet! Pedig vadonatúj. Akkor csináltattam, mikor idejöttem.

– Akkor is úgy gondolom, hogy a fehér muszlin áll neked a legjobban. – Bármit, csak ne azt a szörnyű skót kockás selymet, gondolta Mrs. Hamley, és hála neki, Molly úgy ment el a kastélyba, hogy kissé talán ódivatú, de mindent egybevetve elegáns volt.

Úgy volt, hogy az apja ott fogja várni, de valami meggátolta ebben, így Mollynak egyedül kellett megismerkednie Mrs. Kirkpatrickkal. Egykori, kastélyban töltött napjának minden szenvedése olyan elevenen idéződött az emlékezetébe, mintha csak tegnap történt volna. Mrs. Kirkpatrick olyan mézesmázos volt, amennyire csak tőle telt. Túl az első üdvözlésen, tenyerébe vette Molly kezét, így ültek le a könyvtárban. Időről időre megsimogatta a gyermekkezet, és szeretetteljes szavakat rebegett a lány piruló arcába bámulva.

– Micsoda szemek! Szakasztott, mint az édesapjáé! Milyen nagyon fogjuk szeretni egymást, nem igaz, drágám? Az ő kedvéért!

– Meg fogom próbálni… – kezdte Molly bátran, de nem tudta befejezni a mondanivalóját.

– Ugyanolyan szép, göndör, fekete hajad van, mini neki! – mondta Mrs. Kirkpatrick lágyan elsimítva egy fürtöt a lány fehér halántékáról.

– Papa haja már őszül – mondta Molly.

– Igazán? Észre sem fogom venni. Számomra mindig is a világ legcsinosabb férfija lesz.

Mr. Gibson valóban nagyon csinos férfi volt, Mollynak tetszett is a bók, de nem tudta megállni, hogy ne jegyezze meg:

– Akkor is meg fog öregedni, és a haja teljesen ősz lesz. Bizonyára akkor is jóképű lesz, de nem úgy, mint fiatal korában.

– Ah, hát éppen ez az, kedvesem. Ő mindig jóképű lesz; néhány ember örökké csinos marad. Téged pedig annyira szeret, drágám! – Molly ismét elpirult. Nem akarta, hogy ez az idegen asszony biztosítsa őt az apja szeretetéről. Szándéka ellenére dühös kezdett lenni, ezért inkább csendben maradt. – Nem is tudod, hogy beszél rólad, az ő kis kincsének nevez. Néha már-már féltékeny vagyok

Molly kivette a kezét az asszonyéból, és érezte, hogy a szíve kezd megkeményedni. Ezek a szavak annyira ellenére voltak. Ám összeszorította a fogait, és próbált jól viselkedni.

– Nagyon boldoggá kell tennünk őt. Attól tartok, sok dolog bosszantja otthon, de ezektől majd szépen megszabadítjuk. El kell mondanod – szólt, meglátva Molly elboruló tekintetét, miket szeret vagy nem szeret az édesapád, mivel természetesen mindezt te tudod a legjobban.

Molly arca kissé felderült; hát persze, hogy ő tudta a legjobban. Nem azért szerette és figyelte az apját olyan régóta, hogy ne ő ismerje a legjobban. Bár az megfejthetetlen volt számára, az apja hogy kedvelhette meg Mrs. Kirkpatrickot annyira, hogy feleségül kérje – de ezt a problémát most félretette. Az asszony folytatta: – Minden férfinak megvannak a maga szeszélyei, még a legokosabbnak is. Ismertem néhány úriembert, aki mérhetetlenül felbosszantotta magát a legjelentéktelenebb apróságokon is; egy nyitva hagyott ajtón, egy csészealjra csöppent teán vagy egy kicsavarodott vállkendőn. Hiszen… – folytatta szinte suttogva – tudok olyan házról, ahová többé nem fogják meghívni Lord Hollingfordot, mert az előszobában nem mindkét lábtörlőn törölte meg a cipőjét. Most pedig el kell nekem mondanod, hogy az édesapádnak milyen hasonló szeszélyei

vannak, nekem pedig gondom lesz rá, hogy kerüljem azokat. Kis barátnőmnek és segítőtársamnak kell lenned abban, hogy tetsszem neki. Nagy örömömre fog szolgálni, hogy minden apró kívánságának eleget tehetek. Még a ruháimban is. Mik a kedvenc színei? Minden tőlem telhetőt meg fogok tenni, hogy elnyerjem a tetszését.

Molly hálás volt mindezért, és kezdte azt hinni, hogy az apja a maga szempontjából végül is helyesen cselekszik, és ha ő hozzá tudja segíteni az újonnan megtalált boldogsághoz, hát meg is teszi. Ezért nagyon alaposan végiggondolta, mit szeret Mr. Gibson, mik a szokásai, és mi bosszantja őt leginkább a házában.

– Úgy vélem – mondta végül –, hogy papa nem sok mindenben válogatós; de ha nem pontosan kerül a vacsora az asztalra, azaz ha nincs készen, amikor hazaér, az bizony bosszantja. Tudja, gyakran hosszú időt tölt lóháton, majd az otthoni tartózkodás után újra lóra ül, így néha csak fél órája van, esetleg csak egy negyed, hogy elfogyassza a vacsoráját.

– Köszönöm, kicsikém. A pontosság! Igen, ez nagyon fontos egy háztartásban. Nagy hangsúlyt fordítottam erre az erényre az ashcombe-i fiatal hölgyeknél. Nem csoda, hogy a drága Mr. Gibsonnak nem tetszik, ha a vacsora nincs időben az asztalon, amikor ő olyan keményen dolgozik!

– Az nem érdekli papát, hogy mit kap, ha időben készen van. Szívesen eszik akár kenyeret sajttal, ha a szakács azt küldi be vacsora helyett.

– Kenyeret sajttal! Mr. Gibson megeszi a sajtot?

– Igen, nagyon szereti – mondta Molly ártatlanul. – Láttam őt már üres sajtot enni, csak úgy magában, amikor túl fáradt volt, vagy nem kívánt mást.

– Ó, drágám! De hát ezt azonnal meg kell változtatnunk. Nem tetszik nekem, hogy az apád sajtot eszik: olyan erős szagú és közönséges étel. Fel kell fogadnunk egy szakácsot, aki ilyenkor összeüt neki egy omlettet, vagy valami elegánsabbat. A sajtnak a konyhában a helye.

– De papa nagyon kedveli – ismételte Molly.

– Ó, majd mi kigyógyítjuk ebből. Nem bírom elviselni a sajt szagát, és biztos vagyok benne, hogy nem akarna nekem kellemetlenséget okozni.

Molly nem válaszolt. Úgy tűnt, nem túl szerencsés részletezni az apja jövendőbelijének, hogy mit szeret, és mit nem. Jobb ha ráhagyja Mrs. Kirkpatrickra, hogy maga fedezze fel. Kínos csend állt be, mindketten azon töprengtek, mit mondhatnának egymásnak. Végül Molly szólalt meg. – Kérem! Szeretnék többet tudni Cynthiától, a lányáról.

– Igen, nevezd csak őt Cynthiának. Szép név, nem igaz? Cynthia Kirkpatrick. Nem annyira szép viszont, mint az én régi nevem, Hyacinth Clare. Az emberek szerült ez annyira illik hozzám. Mutatok neked egy verset, amelyet egy úr (az 53. ezred hadnagya) a nevemre komponált. Ó, annyi mindent kell még elmesélnünk egymásnak, már érzem!

– De mi a helyzet Cynthiával?

– Ó, igen! A drága Cynthia. Mit szeretnél tudni róla, kedvesem?

– Papa azt mondta, velünk fog lakni! Mikor jön?

– Hát nem volt ez kedves a drága papádtól? Az volt az elképzelésem, hogy Cynthiát nevelőnőként helyezzem el valahol, amikor elvégezte az iskoláit. Erre készítették fel őt, és alkalmas is lenne rá. Ám a drága jó Mr. Gibson hallani sem akart róla. Tegnap azt mondta, hogy ide kell költöznie hozzánk, miután befejezte tanulmányait.

– Mikor fejezi be az iskolát?

– Kétéves a képzés. Nem hiszem, hogy engednem kellene, hogy jövő nyár előtt eljöjjön. Angolt is tanít, s mellette franciát tanul. Jövő nyáron hazautazik, és azután boldogan fogunk élni négyesben.

– Remélem – mondta Molly. – De most hazajön az esküvőre, ugye? – folytatta félénken, nem is sejtve, hogy Mrs. Kirkpatrickot mennyire zavarja közelgő házasságának az emlegetése.

– Édesapád is nagyon kérte, hogy jöjjön haza, de jobban át kell ezt gondolnunk, mielőtt véglegesítjük. Az utazás sokba kerül.

– Hasonlít önre? Úgy szeretném látni őt!

– Az emberek szerint nagyon szemrevaló. Mindene olyan világos, talán olyasformán, mint nekem volt fiatalkoromban. Bár jelenleg a sötét hajú, idegenszerű szépségeket kedvelem – mondta megérintve Molly haját, és szentimentálisan pillantva rá.

– Cynthia nagyon okos és művelt? – kérdezte Molly, kicsit tartva attól, hogy a válasz alapján Miss Kirkpatrick túl távolra kerül tőle.

– Muszáj annak lennie; rengeteg pénzt fizettem azért, hogy a legjobb tanárai legyenek. De nemsokára megismerheted majd őt, most viszont attól tartok, ideje Lady Cumnorhoz mennünk Nagyon kellemes volt veled kettesben lenni, de tudom, hogy Lady Cumnor már vár minket, és nagyon kíváncsi rád; a jövendőbeli lányomra, ahogy téged nevez.

Molly követte Mrs. Kirkpatrickot a reggeli szalonba, ahol Lady Cumnor üldögélt, kissé bosszankodva, mivel a szokásosnál előbb fejezte be a toalettjét, de Clare nem tudott erről, és Mollyt nem egy negyedórával korábban vezette a Lady színe elé. Minden apró mozzanatnak nagy a jelentősége egy lábadozó beteg számára; egy kicsivel korábban Molly anyáskodó kedvességgel találkozott volna, most azonban kritikus megjegyzésekkel kellett szembesülnie. Nem tudott semmit Lady Cumnor jelleméről, csak annyit, hogy egy hús-vér grófnéval fog találkozni, magával Hollingford úrnőjével.

Mrs. Kirkpatrick kézen fogva vezette őt a Lady elé, és így mutatta be:

– Íme, az én drága kislányom. Lady Cumnor!

– No de Clare, ne beszélj butaságokat! Még nem a lányod, és talán nem is lesz az, figyelembe véve, hogy az általam ismert eljegyzések kétharmadából soha nem lett házasság. Miss Gibson, nagyon örülök, hogy láthatom, az apja kedvéért; ha jobban megismerem, remélem, a saját maga kedvéért is.

Molly, a maga részéről szívből remélte, hogy soha nem kerül majd közelebbi ismeretségbe ezzel a szigorú külsejű hölggyel, aki egyenes derékkal ült a karosszékben, amelyet heverészésre terveztek, így még szembeszökőbb volt a karót nyelt testtartása. Szerencsére Lady Cumnor alázatos beleegyezésként értelmezte Molly hallgatását, és némi csendes vizsgálódás után így folytatta:

– Igen, igen, tetszik nekem a lány, Clare. Ki lehet belőle hozni valamit. Kedvesem, nagy előnyt fog jelenteni számodra, hogy éppen azokban az években, mikor felcseperedsz, egy olyan hölgy lesz melletted, aki több előkelő gyermeket is felnevelt már. Tudod mit, Clare! – ötlött eszébe egy gondolat. – Jobban össze kell ismerkednetek! Jelenleg szinte semmit sem tudtok egymásról. Karácsonyig úgysem lesz esküvő, és mi sem volna jobb lehetőség az ismerkedésre, mint ha a lány veled menne Ashcombe-ba! Folyamatosan együtt lehetnétek, és élvezhetné a fiatal növendékeid társaságát is, ami jót tenne egy egykének! Zseniális terv; nagyon örülök, hogy eszembe jutott!

Nehéz lenne megmondani, hogy a Lady Cumnor szavait hallgató két hölgy közül melyiket keserítette el jobban az ötlet, amely a grófnénak olyannyira tetszett. Mrs. Kirkpatricknak semmi kedve nem volt hozzá, hogy túl korán nyakába vegye a mostohalánya gondját. Ha Molly hozzá költözik, búcsút inthet kicsiny megtakarításainak, s még inkább az apró kényeztetéseknek, amelyek önmagukban teljesen ártatlan dolgok voltak, ám Mrs. Kirkpatrick az előélete miatt bűnnek tekintette őket. Ilyen volt a piszkos, szamárfüles, vidám regény az ashcombe-i mozgókönyvtárból, amelynek lapjait csak ollóval tudta forgatni; a pihenőszéke, amelyben nem olyan egyenesen és kihúzott derékkal szeretett ülni, mint most, a Lady jelenlétében; az édes csemegék, amelyekből magányos vacsorája idején torkoskodott. Mindezek, és sok egyéb, hasonlóan kellemes apróság mind eltűnne az életéből, ha Molly csatlakozna hozzá tanítványaként, társalkodónőként vagy vendégként, amint azt Lady Cumnor tervezte. Clare két dolgot szilárdan elhatározott: hogy Szent Mihály napján megy férjhez, és hogy nem viszi magával Mollyt Ashcombe-ba. Ám olyan negédesen mosolygott, mintha a javasolt terv a világ legelbűvölőbb ötlete lenne, miközben pedig zakatolt az agya keresve a lehetséges okokat és kifogásokat, amelyekkel később előállhat majd. Molly azonban megkímélte őt ettől a gondtól. Nem lehet tudni, hármuk közül kit leptek meg jobban a szavak, amelyek elhagyták az ajkát. Nem állt szándékában megszólalni, de úgy teli volt a szíve, hogy még mielőtt felocsúdhatott volna, már beszélt is:

– Egyáltalán nem gondolom, hogy ez jó lenne. Úgy értem, hölgyem, nekem nagyon nem tetszene. Azt jelentené, hogy távol leszek papától, pont az utolsó hónapokban. Szeretni fogom önt – folytatta

könnybe lábadt szemekkel, Mrs. Kirkpatrickhoz fordulva, és szép, bizalmas mozdulattal megfogva leendő mostohaanyja kezét. – Nagyon fogok igyekezni, hogy megkedveljem önt, és mindent meg fogok tenni, hogy boldoggá tegyem, de nem szabad elválasztania papától épp az utolsó időben, amikor még csak én leszek neki.

Mrs. Kirkpatrick a lány neki nyújtott kezét a sajátjába fogta, és nagyon hálás volt, hogy ilyen nyíltan szembeszállt a Lady tervével. Ő azonban nem szívesen támogatta Mollyt bármilyen megszólalással, amíg Lady Cumnor meg nem reagált, vagyis amíg nem ismerte a véleményét. Molly rövid beszédében és szókimondó őszinteségében azonban volt valami, ami jelenlegi hangulatában szórakoztatta a Ladyt, ahelyett, hogy feldühítette volna. Talán ráunt már az őt körülvevő simulékonyságra.

Feltette a szemüvegét, és mindkettőjüket szemügyre vette, mielőtt újra megszólalt. Majd ezt mondta: – Szavamra, ifjú hölgy! Nos Clare, meg fog gyűlni a bajod vele! Nem mintha nem volna sok igazság abban, amit mond. Nagyon kellemetlen lehet egy leánynak az ő korában, hogy egy mostohaanya áll az apja és őközé, bármilyen előnyei is származnak ebből a lépésből hosszú távon.

Molly már-már úgy érezte, meg tudna barátkozni a mereven ülő, idős grófnéval a tisztánlátása okán, amellyel saját terve megkérdőjelezését kezelte; de félt, hogy újonnan gyakorolt önzetlensége miatt esetleg megbántja Mrs. Kirkpatrickot. A külső jelekből ítélve nem volt mitől tartania, mivel a szóban forgó hölgy csinos, rózsás ajkain még mindig ugyanaz a mosoly játszott, és kezeit még mindig az övében tartotta. Lady Cumnort egyre inkább érdekelte Molly; alaposan szemügyre vette, meglehetősen kitartóan bámulta a lányt aranykeretes szemüvege mögül. Egyfajta katekizmust kezdett vele, rövid, egyenes kérdések sorozatával, amelyeket egy grófnői rangban lévő hölgynek még illendő feltenni, de amelyek elég jóindulatúak voltak.

– Tizenhat éves, nem igaz?

– Nem, már tizenhét. Három héttel ezelőtt volt a születésnapom.

– Úgy vélem, ez nem nagy különbség. Járt valaha iskolába?

– Nem, soha! Miss Eyre mindent megtanított nekem, amire szükségem lehet.

– Hüm. Miss Eyre a nevelőnője volt, feltételezem. Nem gondoltam volna, hogy az apja megengedhet magának egy nevelőnőt. De természetesen ő tudja, hogyan szervezze a lehető legjobban a dolgait.

– Bizonyára, hölgyem – felelte Molly, egy kissé megbántottan az apja bölcsességét illető megjegyzés miatt.

– Azt mondja: „bizonyára”, mintha magától értetődő volna, hogy mindenki tudja, mi a lehető legjobb a számára. Maga nagyon fiatal, Miss Gibson, nagyon. Többet fog tudni erről, amikor annyi idős lesz, mint én. Úgy gondolom, zenét is tanult, földrajzot, valamint franciát, ha már egyszer nevelőnője volt. Soha életemben nem hallottam még ennél nagyobb ostobaságot! – folytatta mérgesen. – Egy egyedüli leány! Ha fél tucat lett volna, jobban meggondolták volna.

Molly nem szólt semmit, bár nagy erőfeszítésébe került csendben maradni. Mrs. Kirkpatrick egyre jobban szorította a kezét, remélve, hogy az így kifejezett rokonszenv vissza fogja őt tartani attól, hogy valami sértőt mondjon. Ám Molly számára ez a becézés kezdett fárasztó lenni, az idegeire ment. Kivette a kezét Mrs. Kirkpatrickéból, némi leplezetlen türelmetlenséggel.

A békesség fenntartása érdekében szerencsés fejlemény volt, hogy ebben a pillanatban bejelentették Mr. Gibsont. Érdekes jelenség, ahogy egy ellenkező nemű személy belépése egy női vagy férfitársaságba lecsillapítja a kisebb feszültségeket és hangulati zavarokat. Most is ez történt: mikor Mr. Gibson belépett, őladysége levette a szemüvegét, és kisimultak a vonásai; Mrs. Kirkpatrick arcán alkalomhoz illő pír jelent meg; ami pedig Mollyt illeti, az ő arca felderült az örömtől, és a fehér fogak valamint a csinos gödröcskék beragyogták, mint napfény a tájat.

Az első üdvözlések után a Lady négyszemközt kívánt konzultálni az orvosával; így Molly és jövendő mostohája a kertben sétálgattak, egymás derekát átölelve vagy kéz a kézben, mint két elveszett gyermek az erdőben. Mrs. Kirkpatrick volt a kezdeményezője a becézgetéseknek, Molly csak eltűrte azokat, és közben nagyon furcsán és szégyenlősen érezte magát. Az a különleges

szerénység volt jellemző rá, amely miatt kényelmetlennek érezte, hogy egy olyan személytől kapjon szeretetet, aki iránt a szíve nem tudott megnyílni.

Ez után következett a korai vacsora; Lady Cumnor a szobája nyugalmában fogyasztotta el a sajátját, még mindig javasolt volt ott pihennie. Az étkezés közben egy vagy két alkalommal megfordult Molly fejében, hogy az apjának nem tetszik a középkorú, türelmetlen szerelmes szerepe, amelybe Mrs. Kirkpatrick érzelmes szavai és célzásai kényszerítették. Megpróbált minden csöpögős szentimentalizmust száműzni a beszélgetésből, és pusztán a tényekre szorítkozni, és mikor az asszony továbbra is az eljövendő egymás közötti kapcsolataikra célozgatott, az orvos határozottan azt kérte, hogy a lehető leggyakorlatiasabb módon kezeljék ezeket. A beszélgetés hasonló modorban folytatódott, miután az inasok elhagyták a szobát. Molly fejében egy régi, még Betty-től tanult rigmus motoszkált, az nyugtalanította:

Két ember: társaság
A harmadik: kolonc.

De hová mehetne ebben az idegen házban? Mit kellene tennie? Apja szavai zökkentették ki a töprengésből:

– Mi a véleményed Lady Cumnor tervéről? Azt mondta, szerinte el kellene hívnod Mollyt magadhoz Ashcombe-ba, amíg összeházasodunk.

Mrs. Kirkpatrick jókedve elpárolgott. Bárcsak Molly ismét lenne olyan jó, hogy kifejezze ellenvetését, amint azt Lady Cumnor előtt tette! Ám, ha a javaslat az apjától érkezett, az egészen más volt a lány számára, mint ha egy idegen hölgytől, legyen az bármilyen hatalmas is. Molly tehát nem mondott semmit, csupán elsápadt, és fájdalmas, aggódó kifejezés jelent meg az arcán. Mrs. Kirkpatricknak magának kellett felelnie.

– Elragadó ötlet lenne, ha… Nos! Nagyon jól tudjuk, miért nem szeretnénk, hogy így legyen, igaz-e, drágám? És nem mondjuk el a papádnak, nehogy túlságosan elbízza magát. Nem! Azt hiszem, a lányodnak itt kell maradnia veled, drága Mr. Gibsonom, hogy kizárólag veled tölthesse a hátralévő néhány hetet. Szívtelenség volna elszakítani tőled.

– No de tudod jól, drágám, hiszen elmondtam neked az okot, amely lehetetlenné teszi, hogy Molly egyelőre hazatérjen – mondta Mr. Gibson élénken. Minél jobban megismerte a jövendőbelijét, annál inkább emlékeztetnie kellett magát, hogy az asszony – minden szeszélye ellenére – alkalmas lesz arra, hogy Molly és az olyan kalandok közé álljon, mint a Mr. Coxe-szal nemrégiben történt incidens. Ez volt az egyik legfontosabb indoka a lépésnek, amelyet megtenni készült, ezért mindig a szeme előtt tartotta. Ezzel szemben Mrs. Kirkpatrick felszínes gondolkodásából úgy hullott ki, hogy a legkisebb nyomot sem hagyta maga után. Most azonban fölrémlett neki, meglátva Mr. Gibson gondterhelt arcát.

Hogy mit érzett Molly az apja szavai hallatán? Először is elküldték otthonról, valamilyen rejtélyes okból, amit az apja előtte titokban tartott, elárult viszont ennek az idegen asszonynak. Az lesz a vége, hogy az apja és a felesége között teljes lesz a bizalom, őt pedig mindig kizárják majd ebből? A jövőben róla és a dolgairól – habár ezt elképzelni sem tudta – ők ketten fognak dönteni, őt, Mollyt viszont bizonytalanságban tartják? A féltékenység élesen hasított a szívébe. Ezek után akár Ashcombe-ba is elmehet, vagy bárhova. Az rendben van, hogy mások boldogságát helyezze a sajátja elé, de mindebből nem következik, hogy az egyéniségét is föl kelljen adnia, lemondva a szeretetről és a vágyairól, amelyek egész valóját alkotják. Ám úgy tűnt, ebben a lemondásban rejlett most a nyugalma. Ezeken a kérdéseken gondolkodva alig hallotta a beszélgetés folytatását; a harmadik személy valóban „kolonc” volt ott, ahol a társaságot alkotó másik kettő között teljes volt az egyetértés, és őt ebből kizárták. Nagyon boldogtalannak érezte magát, és az apja észre sem vette ezt, annyira elmerült új terveiben és a jövendőbelijével való társalgásban. Valójában azonban igenis feltűnt neki, és nagyon sajnálta szegény kislányt, csakhogy úgy vélte, nagyobb az esély a jövőbeli családi békességre, ha nem ösztönzi Mollyt érzései megfogalmazására. Általános terve volt, hogy nem mutatja ki a gyermek iránti együttérzését, ami pedig eltöltötte a szívét. De amikor indulnia

kellett, Molly kezét a sajátjába vette és ott is tartotta – annyira más volt ez, mint Mrs. Kirkpatrick érintése –, gyermekétől búcsúzva a hangja is ellágyult, és tőle oly, idegen módon így szólt:

– Isten áldjon, kislányom!

Molly a nap során végig bátran viselkedett, nem mutatott sem dühöt, sem undort, sem bosszúságot, sem megbánást, de amikor egyedül maradt Hamleyék kocsijában, szenvedélyes könnyekben tört ki, és egészen addig sírt, amíg a falut el nem érték. De hiába próbálta kisimítani az arcát, és mosolyt erőltetni rá, eltávolítandó fájdalma többi apró jelét. Csak azt remélte, hogy észrevétlenül föl tud majd szaladni a szobájába, és megmoshatja az arcát hideg vízzel, mielőtt a többiek előtt megjelenne. De a ház kapujában összefutott az urasággal és Rogerrel, akik a vacsora utáni kerti sétájukból tértek vissza, és vendégszerető módon igyekeztek segíteni neki leszállni a kocsiból. Roger azonnal fölmérte a helyzetet, és ezt mondta:

– Édesanyám már egy órája várja a hazatértét. – Ezzel bevezette őt a nappaliba. Mrs. Hamley azonban nem volt ott, az uraság pedig a kocsissal beszélgetett az egyik lóról; a két fiatal így kettesben maradt. Roger így szólt:

– Attól tartok, sok megpróbáltatást kellett ma kiállnia. Gyakran gondoltam önre, mivel tudom, milyen kínosak az ilyenfajta a találkozások.

– Köszönöm – válaszolta a lány reszkető ajkakkal; kis híján újra sírva fakadt. – Igazán megpróbáltam szem előtt tartani, amit mondott, és inkább másokra gondolni magam helyett, de ez olyan nehéz néha; de hiszen ezt ön is tudja, ugye?

– Igen – mondta a fiú komolyan. Hálás volt ezért az egyszerű vallomásért, hogy a lány igyekezett megfogadni a tanácsát, és aszerint cselekedni. Nagyon fiatal volt még, és igazán hízelgett neki ez a helyzet. Talán ez vezette arra, hogy további tanácsokat adjon, ezúttal valódi együttérzéssel. Nem akart a bizalmasává válni, pedig érezte, hogy nagyon könnyen menne egy ilyen őszinte lánnyal. Segíteni szeretett volna neki azzal, hogy megoszt vele néhány alapelvet, amelyekre ő maga is próbált támaszkodni. – Nagyon nehéz – folytatta –, de idővel boldogabbnak fogja magát érezni tőle.

– Nem, nem fogom! – mondta Molly a fejét rázva. – Nagyon unalmas lesz, ha meggyilkolom magam; a helyzet ugyanis azzal egyenértékű, hisz úgy kell majd élnem, hogy csak azt teszem, és az leszek, amit és akinek mások szeretnének. Nem látom, hogy ennek jó vége lenne. Így jobb lenne, ha meg sem születtem volna. És ami a boldogságot illeti, soha nem leszek újra boldog.

Volt valami öntudatlan mélység mindabban, amit mondott, és Roger pillanatnyilag nem tudta, mit válaszoljon; könnyebb volt arra a kijelentésére reagálni ennek az alig tizenhét éves lánynak, hogy soha többé nem lesz boldog.

– Ostobaság! Tíz év múlva talán úgy tekint majd vissza erre a megpróbáltatásra, mint egy semmiségre. Ki tudja?

– Tudom, hogy butaságnak tűnik, és talán minden földi szenvedésünk bolondságnak látszik egy idő után, mi több, az angyalok számaira talán már most is annak tűnik. De tudja, mi emberek vagyunk, és most a jelen van, nem egy kis idő múlva, vagy hosszú-hosszú évek múlva. Nem vagyunk angyalok, hogy vigaszt találjunk abban, hogy minden dolognak látjuk a célját és a küldetését.

Ezelőtt még soha nem beszélt egyszerre ilyen hosszan a fiúhoz. Amikor elhallgatott, és egymás szemébe néztek, elpirult egy kicsit – nem tudta volna megmondani, miért. Roger sem értette, miért érzett valami hirtelen örömet, amint a lány egyszerű, kifejező arcába nézett; egy pillanatra még a szaval értelmét sem fogta fel, annyira elmerült a lány szomorúsága miatti sajnálatban. Egy másodperccel később azonban újra régi önmaga volt. Csakugyan nagyon kellemes egy okos, megfontolt huszonkét éves ifjú számára, ha úgy találja, hogy egy üzenhet éves lány a mentoraként tekint rá.

– Tudom és értem. Igen: a *mosttal* kell megbirkóznunk. Ne merüljünk el a metafizikába! – Molly erre kerekre nyitotta a szemét. Metafizikáról beszélt volna, anélkül, hogy tudná, mi az? – Az embernek rengeteg megpróbáltatásra kell felkészülnie, amelyekkel az élete során egyenként, kis adagokban találkozik. Ó, itt jön Anya! Ő jobban el tudja mondani önnek, mint én.

A kétszemélyes beszélgetés így háromszemélyessé alakult. Mrs. Hamley ledőlt – egész nap nem érezte jól magát, mint mondta, hiányzott neki Molly –, de most hallani akarta az összes kalandot,

amelyet a lány a kastélyban átélt. Molly leült egy zsámolyra a kanapé végénél, és Roger, aki eleinte ugyan felvett egy könyvet, és olvasni próbált, hogy ne zavarjon, hamarosan észrevette, hogy csak tetteti az olvasást: Molly elbeszélése túlságosan érdekelte őt, és vajon nem kötelessége-e, hogy az eset minden részletével megismerkedjen, figyelembe véve, hogy a lány később esetleg a segítségére szorulhat?

Ez lett azután a gyakorlat mindaddig amíg Molly a Hamley-birtokon tartózkodott. Mrs. Hamley együttérzést tanúsított, és kíváncsi volt minden apró részletre; ahogy a franciák mondják, az asszony *en détail* foglalkozott Mollyval, míg az uraság csak *en gros*.[22] Noha ő is nagyon sajnálta a lányt nyilvánvaló szenvedése miatt, és szinte bűntudatot érzett; mintha ő is tehetne arról, hogy így alakultak a dolgok, hogy megemlítette Mr. Gibson újraházasodásának lehetőségét, amikor Molly először érkezett a házukba. Gyakran mondogatta a feleségének:

– Szavamra, bárcsak ne mondtam volna azokat a szerencséden szavakat az első közös vacsoránkon. Emlékszel, mennyire a szívére vette? Valóságos jóslatnak tűnik, visszatekintve. Attól kezdve mindig sápadtnak láttam, az étvágya is csökkent attól a naptól. A jövőben jobban oda kell figyelnem, mit mondok. Nem mintha nem ez volna a legjobb dolog, amit Gibson tehet, mind a maga, mind a lánya szempontjából. Tegnap meg is mondtam neki. Mégis nagyon sajnálom szegény kislányt. Bárcsak soha sem beszéltem volna erről! De igazán olyan volt, mint egy jóslat, nem gondolod?

Roger mindent elkövetett, hogy találjon valami helyes és értelmes módszert Molly megvigasztalására, mivel a maga módján ő is szánta a lányt, aki nagyon bátran viselkedett, és megpróbált vidámnak látszani az édesanyja kedvéért, a személyes bánata ellenére. Roger úgy vélte, hogy a magasabb rendű elvek és a nemes elhatározások hatásának azonnal meg kellene mutatkozniuk. Ám ez nem következik be, mert az emberben mindig jelen van az egyéni élmények és érzések ismeretien mennyisége, amelyek rejtett ellenállást fejtenek ki, olyan mértékben, amelyet egy kívülálló – minden jó szándéka és hasznos tanácsai ellenére – nem tud fölmérni. Tanítvány és mentora között napról napra erősödött a kötődés. A fiú megpróbálta elterelni a lány keserű gondolatait más irányú, személytelenebb figyelem fölkeltésével; erre természetesen a saját érdeklődési köre tűnt a legkézenfekvőbb megoldásnak. Molly úgy érezte, a fiúval való érintkezés jót tett neki, habár nem tudta, miért és hogyan. Egy kettejük között lezajlott beszélgetés után azonban úgy érezte, megtalálta a kulcsot a jósághoz és a lelki nyugalomhoz – bármi is történjen a jövőben.

TIZENKETTEDIK FEJEZET
Esküvői előkészületek

Ezalatt a középkorú pár között tovább virágzott a szerelmi viszony, a maguk módján óvatosan, ahogyan ők kényelmesnek találták, bár ez a fiatalabbaknak valószínűleg unalmasnak és prózainak tűnt volna. Lord Cumnor nagy jókedvvel tért vissza a kastélyba, köszönhetően a feleségétől hallott híreknek. Úgy tűnt, meg van győződve arról, hogy ő is aktívan részt vett a házasságközvetítésben, pusztán azzal, hogy beszélt róla. Első szavai az ügyben Lady Cumnorhoz ezek voltak:

– Megmondtam, ugye? Nem megmondtam, milyen szép, összeillő pár lenne Gibson és Clare! Nem is tudom, mikor örültem így utoljára. Te talán megveted a házasságközvetítő mesterségét, Ladym, én azonban nagyon büszke vagyok rá. Ezután tovább fogok keresgélni megfelelő alanyok után az ismeretségemben lévő középkorú személyek között. Nem avatkozom a fiatalok dolgába, ők túlságosan a fellegekben járnak, de ez a siker, azt hiszem, bátorítást adhat a folytatáshoz.

– A folytatáshoz? Minek a folytatásához? – kérdezte Lady Cumnor szárazon. – Ó, a tervezgetésnek!

– Nem tagadhatja, hogy az én ötletem volt ez a házasság.

– Nem hiszem, hogy a tervezgetéssel bármilyen kárt okozna, de haszna sem lenne – válaszolt a lady hűvösen és józanul.

– Beleültetem a bolhát az emberek fülébe, drágám.

– Igen, ha említi nekik a terveit, akkor valóban ez történik. De ebben az esetben nem beszélt sem Mr. Gibsonnal, sem Clare-rel, nem igaz?

Ebben a pillanatban a Ladynek eszébe jutott, Clare hogyan botlott a házasságról szóló szavakba Lord Cumnor levelében, de erről nem szólt semmit, hanem hagyta, hogy a férje tovább tépelődjön a hogyan továbbról.

– Nem! Természetesen egyikükkel sem beszéltem.

– Akkor valószínűleg erős hipnotizáló képességgel rendelkezik, és rajuk kényszerítette az akaratát, ha már mindenáron valami szerepet akar játszani a történetben – folytatta az asszony kíméletlenül.

– Igazán nem tudnám megmondani. Nincs értelme visszaidézni, mit mondtam vagy tettem. Nagyon elégedett vagyok a dologgal, és ez nekem elég. Ki is fogom mutatni nekik, mennyire örülök. Meg fogom ajándékozni Clare-t valami kelengyére valóval, és az ashcombe-i udvarházban reggelizhetnek majd. Írok Prestonnak ez ügyben. Mit mondtál, mikor lesz az esküvő?

– Úgy vélem, legjobb lenne, ha várnának karácsonyig, és ezt meg is mondtam nekik. A gyerekeknek örömet szerezne, ha elutazhatnának Ashcombe-ba az esküvőre, márpedig ha rossz az idő a téli vakáció alatt, mindig attól tartok, hogy unalmasnak találják a kastélyt. Persze más, ha havazik, és ki tudnak menni korcsolyázni és szánkózni a parkba. Ám az utóbbi két évben csak locspocs jutott nekik, szegénykéimnek!

– És a többi szegény drága is készen áll annyit várni, hogy szórakoztassák szünidős unokáidat? Hogy egy „római vakációjuk” legyen… Talán Pope mond valami hasonlót egy versében, vagy valaki más. Római vakáció… – ismételte, elégedetten a szokatlan idézőképességével.

– Az Byron volt, és semmi köze nincs a szóban forgó témához. Ugyancsak meglep, hogy őlordsága Byront idézi; nagyon erkölcstelen költő volt.

– Láttam őt esküt tenni a Lordok Házában[23] – mondta Lord Cumnor védekezésképp.

– Nos! Minél kevesebbet beszélünk róla, annál jobb – mondta Lady Cumnor. – Megmondtam Clare-nek, hogy jobb ha nem gondol a férjhez menésre karácsony előtt; az sem lenne jó, ha az iskolát idő előtt otthagyná.

Ám Clare-nek esze ágában sem volt várni karácsonyig, és ez egyszer érvényesítette is az akaratát a grófnőével szemben, mégpedig minden rábeszélés vagy nyílt ellenállás nélkül. Nehezebb feladat is állt előtte: meg kellett akadályoznia, hogy Cynthia Mr. Gibson kívánsága szerint hazatérjen az esküvőre, még akkor is, ha a szertartás után azonnal vissza is menne Boulogne-ba. Először azt mondta, hogy elragadó és örömteli tervnek tartja, ám attól tart, hogy a saját kívánságait – azaz, hogy a gyermeke ezen a fontos eseményen mellette lehessen – félre kell tennie az utazás többletköltségei miatt.

Ám Mr. Gibson, aki a mindennapokban nagyon takarékos volt, nagylelkűnek mutatkozott. Kitűnt ez már abból is, hogy teljes mértékben lemondott Cynthia javára annak a kis birtoknak az életjáradékáról, amelyet a jövendőbelije a megboldogult Mr. Kirkpatricktól örökölt, most pedig azon munkálkodott, hogy lányaként térhessen haza, mihelyt befejezte az iskoláját. Az életjáradék évi harminc font körüli összeg volt. Adott Mrs. Kirkpatricknak három ötfontos bankjegyet, mondván, hogy az remélhetőleg elhárítja az akadályt Cynthia hazatérése elől. Abban a pillanatban Mrs. Kirkpatrick is úgy érezte, hogy nincs akadálya az útnak, és mivel látta, menynyire erősen akarja ezt a férfi, úgy érezte, mintha az ő kívánsága is ez lenne. Ha ekkor, a szeretet hirtelen fellángolásakor megírta volna a levelet, és elküldte volna a pénzt, Cynthia koszorúslány lehetett volna az anyja esküvőjén. De ezernyi zavaró körülmény hátráltatta a levélírást, és a pénz értéke is emelkedett; Mrs. Kirkpatrick eddigi életében annyira pénzszűkében volt, és olyan nehezen kereste meg azt a keveset is, hogy a kényszerű távollét anya és gyermeke között nagyban csökkentette az anyai szeretet erejét. Így az asszony újfent meggyőzte magát, hogy nem lenne okos dolog megbolygatni Cynthiát a tanulmányai kellős közepén, és megzavarni a kötelességei teljesítését éppen akkor, mikor az új félév elkezdődött. Írt tehát egy levelet Madame Lefevre-nek, amelyben szinte a szájába rágta a saját véleményét, így a válaszban önnön szavai visszhangoztak. Ezt a válaszlevelet mutatta meg aztán Mr. Gibsonnak, aki – nem rendelkezvén nagy franciatudással – ezzel letudta a kínos ügyet, visszafogott, ám őszinte sajnálattal. A tizenöt fontot azonban nem kapta vissza. Valójában nemcsak ez az összeg, de annak a száz fontnak a nagy része is, amelyet Clare Lord Cumnor-tól kapott a kelengyéjére, arra kellett, hogy ashcombe-i adósságait visszafizesse; az iskola ugyanis minden volt csak nem kifizetődő, mióta Mrs. Kirkpatrick átvette az irányítását. Mentségére szól, hogy inkább az adósságait egyenlítette ki, mint hogy esküvői cicomákat vegyen magának. Mrs. Kirkpatrick kevés tiszteletre méltó tulajdonságainak egyike volt, hogy mindig gondosan kifizette a bolti számláit. A kötelességérzet kevéske maradéka volt ez. Bármilyen más hibák is származtak felületes és szeszélyes jelleméből, amíg nem rendezte az adósságait, mindig kényelmetlenül érezte magát. Nem voltak viszont fenntartásai azzal kapcsolatban, hogy a jövendőbeli férje pénzét a saját belátása szerint használja föl, miután eldöntötte, hogy nem arra fogja költeni, amire kapta. Minden ékesség, amit magának vásárolt, azt a célt szolgálta, hogy kitűnjön vele, és lenyűgözze a hollingfordi hölgyeket. Meggyőzte magát, hogy a fehérnemű és az alsószoknya nem látszik, de minden felsőruháját alaposan meg fogják figyelni, és kibeszélik a kisvárosban.

Így a fehérneműkészlete meglehetősen szerény volt, alig volt közte új darab, de mind finom anyagból készült, és maga foltozta meg gondosan, fürge ujjaival, sok éjszakán keresztül, miután növendékei lefeküdtek. Magában elhatározta, miközben varrogatott, hogy ezentúl más fogja helyette végezni ezt az alantas munkát. Sok olyan részlet merült föl a csendes órák alatt, amikor a múltban meg kellett hunyászkodnia mások akarata előtt, és úgy gondolt mindezekre, mint egy olyan megpróbáltatásra és szenvedésre, amelyet soha többé nem kell átélnie. Az emberek nagyon tudják várni egy új élet kezdetét az után, amelyhez hozzá kellett szokniuk, ha ezzel megszabadulnak a gondoktól és a küszködéstől. Emlékezett rá, hogy ezen a nyáron a kastélyban, miután már eljegyezte magát Mr. Gibsonnal, több mint egy óra hosszat igazgatta a haját, hogy utánozzon egy modellt Mrs. Bradley divatkönyvéből. Miután azzal ment le, hogy a lehető legcsinosabban néz ki, és így akart megjelenni a szerelme előtt, Lady Cumnor visszaküldte őt a szobájába, mint egy kisgyermeket, hogy fésülje újra a haját, és ne csináljon bolondot magából. Máskor azért küldték el, hogy átöltözzön egy olyan ruhába, amely szerinte sokkal kevésbé állt jól, csak épp közelebb állt a Lady ízléséhez. Jelentéktelen dolgok voltak ezek, de jó példák arra, mit kellett elviselnie egész

életében; Mr Gibson iránti szeretete tehát olyan mertekben nőtt, ahogy eszébe jutott mindaz a rossz, amelytől a segítségével fog megmenekülni. Mindent egybevetve ez a varrogatással és reménykedéssel, s némi tanítgatással töltött időszak nem volt kellemetlen. A menyasszonyi ruhája készen volt. A kastélybeli volt tanítványai ajándékozták meg vele; tetőtől talpig ők fogják majd felöltöztetni ezen a reményteljes napon. Lord Cumnor, amint azt már említettük, száz fontot ajándékozott neki kelengyére, és egyúttal utasította Mr. Prestont, hogy rendeljen esküvői reggelit az ashcombe-i udvarház nagytermébe. Lady Cumnor – egy kissé csalódottan bár, hogy az esküvőt nem halasztják el az unokái karácsonyi vakációjáig – adott Mrs. Kirkpatricknak egy míves, régi angol aranyórát lánccal; nehezebbet, de megbízhatóbbat, mint az a kis külföldi darab, amely eddig az oldalán függött, és annyiszor félrevezette már.

Tehát az előkészületek meglehetősen előrehaladott állapotban voltak, legalábbis az asszony részéről, mivel Mr. Gibson nem tett még semmit, ami a háza átrendezését vagy kicsinosítását illeti, hogy illően fogadja a jövendőbelijét. Tudta, hogy csinálnia kellene valamit. De mit? Hol kezdje el, mikor minden olyan rendetlen volt, és olyan kevés ideje volt a személyzet felügyeletére? Egy kis idő múlva arra a bölcs döntésre jutott, hogy a régi barátság okán megkéri az egyik Miss Browningot, segítsen előkészíteni a legsürgetőbb dolgokat. Az átalakítás további, esztétikai célokat szolgáló részleteit inkább a jövendő felesége ízlésére bízta. Ám mielőtt előállhatott volna a kérésével, be kellett jelentenie az eljegyzését, amelyet eddig titokban tartott a városiak előtt, akik a kastélyba tett gyakori látogatásait a grófné romló egészségi állapotának tulajdonították. Érezte, hogy ő is megmosolyogna egy középkorú özvegyembert, aki olyan vallomással jelenne meg nála, amelyet most neki kell majd tennie Miss Browning előtt; idegenkedett az elkerülhetetlen látogatásnak már a gondolatától is. Túl kellett azonban lenni rajta, így egyik este mindenre elszántan elment hozzájuk, és elmondta neki a történetét. Az első fejezet végén – más szóval, Mr. Coxe diákszerelme történetének a végén, Miss Browning meglepetten emelte fel a kezét.

– Hihetetlen, hogy a kis Molly, akit még pólyában tartottam a karjaimban, már szerelmet ébreszt egy fiatalemberben! Nos, szavamra. Phoebe húgom – a húg éppen most lépett be a szobába –, ezt hallgasd meg! Molly Gibsonnak udvarlója van! Majdnem a kezét is megkérték, nem igaz, Mr. Gibson? És még csak tizenhat éves!

– Tizenhét, nővérkém – mondta Miss Phoebe, aki azzal büszkélkedett, hogy tisztában van a drága Mr. Gibson minden családi ügyével. – Június 22-én múlt tizenhét.

– Rendben, legyen neked igazad. Tizenhét, ha így tetszik! – mondta Miss Browning türelmetlenül. – Ez semmit sem változtat a tényen, hogy udvarlója van, míg nekem úgy tűnik, mintha csak tegnap lett volna pólyás.

– Szívből remélem, hogy igaz és boldog szerelemre talál – mondta Miss Phoebe.

Mr. Gibson itt már közbelépett, mivel még csak félig mondta el a történetét, és mert nem akarta, hogy a hölgyek túlságosan beleéljék magukat Molly szerelmi románcába.

– Molly mit sem tud erről. Magukon és még egy baráton kívül senkinek sem mondtam el. Mr. Coxe-t eléggé sarokba szorítottam, és a vonzalmát, ahogy ő hívja, kordában tartottam. Ám sajnos nem tudtam, mit kezdjek Mollyval. Miss Eyre nem tartózkodott otthon, én pedig nem hagyhattam őket egyedül a házban, idősebb asszony nélkül.

– Ó, Mr. Gibson! Miért nem küldte el őt hozzánk? – szakította őt félbe Miss Browning. – Minden tőlünk telhetőt megtettünk volna érte, az ön kedvéért, és az ő szegény drága édesanyja kedvéért is.

– Köszönöm. Tudom, hogy így tettek volna, de nem lett volna jó őt Hollingfordban tartani, éppen Mr. Coxe fellángolásának idején. Most már kezd a fickó kigyógyulni. Az étvágya is visszatért, sőt megtöbbszöröződött azután, hogy egy ideig csak csipegetett. Tegnap háromszor szedett a szedres gombócból.

– Szerintem ön túl engedékeny, Mr. Gibson. Háromszor szedett! És feltételezem, hasonló adag húst is evett.

– Ó! Csak azért említettem ezt, mert az ilyen fiatal fickóknál az étvágy nagysága a szerelemével fordítottan arányos, és úgy vélem, hogy a háromszor szedés nagyon jó jel. De, tudják, ami egyszer már megtörtént, másodszor is előfordulhat.

– Nem tudom. Phoebének egyszer megkérték a kezét… – mondta Miss Browning.

– Csitt, nővérkém! Sértheti az úriember érzéseit, ha ilyen nyíltan beszélsz erről.

– Ostobaság, gyermekem! Huszonöt évvel ezelőtt volt, és a legidősebb lánya is férjhez ment már.

– Elismerem, hogy nem volt hűséges hozzám – jelentette ki Miss Phoebe vékony, sípoló hangján. – Nem minden férfi olyan, mint ön, Mr. Gibson: hűséges az első szerelme emlékéhez.

Mr. Gibson összerándult. Jeannie volt az első szerelme, ám az ő nevét soha nem ejtette még ki Hollingfordban. A felesége – ez a jó, szép, okos és szeretett asszony – nem a második, még csak nem is a harmadik szerelme volt. Most pedig azért jött, hogy a második házasságáról beszéljen.

– Nos hát – szólt végül –, mindenesetre úgy gondoltam, muszáj tennem valamit, hogy Mollyt megvédjem a hasonló fejleményektől, amíg ilyen fiatal, és amíg én nem adom a dologhoz a beleegyezésemet. Miss Eyre kis unokaöccse megbetegedett skarlátban…

– Ah! Mellesleg, milyen figyelmetlen vagyok, hogy nem is érdeklődöm róla. Hogy van az a szegény kisfiú?

– Rosszul, jobban. Az állapota nincs összefüggésbe azzal, amit mondani szeretnék; tehát Miss Eyre egy darabig nem tudott visszatérni hozzánk, és már nekem is lehetetlen volt Mollyt tovább Hamleyben hagynom.

– Ah! Értem már, miért látogatott el olyan hirtelen Hamleybe. Szavamra, micsoda regényes történet.

– Nagyon szeretek szerelmi történeteket hallgatni – mormolta Miss Phoebe.

– Akkor, ha megengedi, hogy folytassam, hallani fogja az enyémet – mondta Mr. Gibson, akit kezdett kihozni a sodrából, hogy folyton félbeszakítják.

– Az önét! – mondta Miss Phoebe elhaló hangon.

– Te jó ég! – kiáltott Miss Browning, kissé kevésbé érzelmesen – Mi jöhet még ez után?

– Remélem, a házasságom – mondta Mr. Gibson, szó szerint értelmezve a hölgy drámainak szánt megjegyzését. – És pontosan erről akarok önökkel beszélni. – Miss Phoebe szívében erre halvány remény nyiladozott. Gyakran mondogatta a nővérének hajbodorítás közben (a hölgyek akkoriban bodorították a hajukat), hogy az egyetlen ember, akivel el tudná képzelni a házasságot, Mr. Gibson, és ha valaha megkérné a kezét, kötelességének érezné, hogy elfogadja az ajánlatot, már csak szegény megboldogult Mary kedvéért is. Azt soha nem közölte, milyen természetű örömöt gondolt nyújtani a halott barátnőjének azzal, hogy hozzámegy egykori férjéhez. Phoebe idegesen babrálni kezdte a fekete selyemköténye pántját. Akár egy haldoklónak, egy egész élet lehetőségei zúdultak át az agyán egy pillanat alatt, amelyben a legnagyobb kérdés az volt: Itt tudná hagyni a nővérét? Figyelj, Phoebe, a jelen pillanatra, és hallgasd meg a férfi mondandóját, mielőtt olyan problémákkal nyugtalanítod magad, amelyek talán soha nem is jelentkeznek!

– Természetesen nagyon át kellett gondolnom, mielőtt eldöntöttem, kit kérjek meg arra, hogy a házam úrnője, és a leányom anyja legyen, de azt hiszem, végül jól választottam. A hölgy, akit kiszemeltem…

– Mondja el azonnal, ki az, jóember! – mondta Miss Browning, minden teketória nélkül.

– Mrs. Kirkpatrick – mondta a reménybeli vőlegény.

– Micsoda! A nevelőnő a kastélyban, akit a grófné olyan sokra tart?

– Igen, nagyon megbecsülik őt, és meg is érdemli. Most Ashcombe-ban vezet egy iskolát, és nagyon jól ért a háztartás vezetéséhez is. Felnevelte a kastély ifjú hölgyeit, és neki magának is van egy lánya, így nagyon valószínű, hogy igazi anyai érzelmeket fog táplálni Molly iránt.

– Nagyon elegáns hölgy – mondta Miss Phoebe, aki úgy érezte, muszáj valami dicsérőt mondania, hogy ezzel leplezze az agyán előbb átfutott gondolatokat. – Láttam őt a kocsiban, amikor hazafelé utaztak a grófnéval: nagyon csinos hölgy, meg kell hagyni.

– Ostobaság, húgom – mondta Miss Browning. – Mi köze van az eleganciának vagy a szépségnek ehhez az ügyhöz? Gondolod, hogy egy özvegyember ilyen haszontalanságok miatt vesz feleségül valakit? Ez mindig valamifajta kötelességből történik. Nem igaz, Mr. Gibson? Szükségük van valakire, aki vezeti a háztartásukat, vagy egy anyára a gyermeküknek, vagy úgy gondolják, a volt feleségüknek tetszene az új asszony.

Lehet, hogy az idősebb nővérnek is megfordult a fejében az a gondolat, hogy az orvos talán Phoebét választotta, mivel a hangjában keserűség érződött. Ez már ismerős volt Mr. Gibson számára, de jelenleg nem szándékozott róla tudomást venni.

– Válassza azt az okot, amelyik a legjobban tetszik, Miss Browning. Tegye meg helyettem is, mivel magam előtt sem teljesen világos, miért őt választottam. Azt viszont tudom, hogy nem akarom elveszíteni a régi barátaimat, és azt kívánom, hogy az én kedvemért próbálják meg szeretni a jövendőbelimet is. Mrs. Kirkpatrick és Molly kivételével önök a legfontosabb asszonyok az életemben. Emellett szeretném megkérni önöket, hogy lássák vendégül Mollyt, amíg az esküvő után haza nem költözhet.

– Már meg kellett volna kérnie erre, mielőtt Mrs. Hamleyt kérte meg – mondta Miss Browning, aki csak félig-meddig engesztelődött ki. – Mi vagyunk a legrégebbi barátai, és a lánya édesanyját is nagyon szerettük, még ha nem is vagyunk vidéki földbirtokosok.

– Igazságtalan a szemrehányása – mondta Mr. Gibson. – És ezt tudja is.

– Nem tudom. Mindig Lord Hollingford társaságát keresi, amikor csak a közelébe tud férkőzni, sokkal többet van vele, mint Mr. Goodenough-fal, vagy Mr. Smithszel. Továbbá folyton Hamleybe járkál.

Miss Browning nem az a fajta volt, aki könnyen beadja a derekát.

– Úgy keresem Lord Hollingford társaságát, ahogy minden hozzá hasonló emberéét keresném, legyen az bármilyen rendű vagy rangú: iskolaszolga, ács, cipész, ha lehetséges lenne számukra, hogy olyan jellemük és műveltségük legyen, és hasonló előnyökkel járna az ismeretségük. Mr. Goodenough egy nagyon okos ügyvéd, erős helyi kötődéssel, de minden tágabb érdeklődési kör nélkül.

– Jól van, ne folytassuk a veszekedést, ettől mindig megfájdul a fejem, mint azt Phoebe tudja is. Visszavonom, amit mondtam, ennyi elég, remélem. Inkább mindent visszaszívok, mint hogy érveljek mellette. Hol is tartottunk, mielőtt elkezdtünk vitatkozni?

– Arról beszéltünk, hogy a drága Molly el fog jönni hozzánk – mondta Miss Phoebe.

– Önöket kellett volna megkérnem első alkalommal is, de Mr. Coxe annyira tolakodó volt a szerelmével. Nem tudhattam, mennyire zaklatná Mollyt és önöket. Mostanra azonban lecsillapodott. A távollét nagyon nyugtató hatást gyakorolt rá, és szerintem Molly most már lehet vele egy városban minden komolyabb következmény nélkül, kivéve néhány sóhajt, ha véletlenül összefutnának. Továbbá egy másik szívességet is kérnék önöktől… láthatja, nem akarok veszekedni önnel, Miss Browning, inkább egy alázatos kéregető vagyok. Valamit kezdeni kellene a házammal, hogy megfelelő legyen a jövendő Mrs. Gibson számára. Borzasztóan ráfér a falakra a festés és a tapétázás, és néhány új bútort is be kéne szereznem, de fogalmam sincs, hogy miket. Lennének olyan kedvesek körülnézni nálam, és megállapítani, mi mindent lehet beszerezni száz fontból? Az ebédlő falait ki kell festeni, a tapétát a feleségem ízlésére bízzuk, és van egy kis félretett pénzem az ő leendő szobájának a kicsinosítására is; a ház többi részét viszont önökre bízóm, persze, ha elvállalják, hogy segítenek egy régi baráton.

Ez pontosan olyan megbízatás volt, amely megfelelt Miss Browning irányítási hajlamának. Abból, hogy pénzt bíztak rá, az következett, hogy a kereskedőket támogathatta, mint azt az apja idejében is tette, de amit az ő halála óta kevés alkalma volt gyakorolni. Nyomban visszatért a jókedve az ízlésébe és a takarékosságába vetett nagy fokú bizalom láttán, míg Miss Phoebe képzeletét inkább Molly közelgő látogatása ragadta meg.

TIZENHARMADIK FEJEZET
Molly Gibson új barátai

Az idő szinte szaladt, már augusztus közepe volt – ha bármit el akarnak végezni a házon, azt azonnal meg kellett kezdeni. Valójában Mr. Gibson egyezsége Miss Browninggal sok szempontból megkésett volt. Az uraság megtudta, hogy Osborne talán mégis hazatér pár napra, mielőtt külföldre utazik, és bár a Roger és Molly között egyre növekvő bizalmas viszony egyáltalán nem nyugtalanította, nem tudott szabadulni attól a félelemtől, hogy a birtok örököse bele talál szeretni egy orvos lányába, és ezért minden követ megmozgatott, hogy Molly elhagyja a házat Osborne hazatérése előtt. A felesége eközben folytonos rettegésben élt, hogy Mollynak esetleg feltűnik ez a lázas igyekezet.

Minden tizenhét év körüli, nagy képzelőerővel megáldott fiatal lány hajlamos arra, hogy felsőbbrendű lényként tekintsen az első személyre, aki a kötelességek újabb vagy szélesebb rendszerét tárja elé, mint amely addig öntudatlanul irányította az életét. Roger ilyen felsőbbrendű lény volt Molly számára; majdnem minden dologban kikérte a véleményét vagy a tanácsát, és bár a fiú csak egy-két szót mondott, ezt olyan nyers modorban tette, hogy az szinte kinyilatkoztatásnak hangzott. Olyan volt, mintha utasítaná, hogyan viselkedjen; kitűnt belőle a tudásnak és a bölcsességnek az a természetes felsőbbrendűsége, amely mindenképpen létezik egy magasan képzett, nem mindennapi intelligenciával rendelkező fiatalember és egy tudatlan, tizenhét éves lány között, aki mindazonáltal képes volt a józan gondolkodásra. Mégis, habár a köztük lévő rokonszenv kellemes kapcsolattá fejlődött, mind a ketten nagyon másmilyennek képzelték el a személyt, aki majd meghódítja a szívüket, s akit ők igazán, tiszta szívből szeretnek majd. Roger egy nagyszerű asszonyra vágyott, aki vele egyenrangú, és uralkodik az érzésein; aki szép külsejű, komoly, megfontolt, és akinek a szavára adni lehet, akár Egeriáéra.[24] Molly csapongó, lányos fantáziáját az ismeretlen Osborne foglalkoztatta, aki egyszer úgy tűnt föl előtte, mint egy trubadúr, máskor meg mint egy lovag, ahogy ő maga írta az egyik költeményében. Egy Osborne-szerű valakit képzelt el inkább, mint konkrétan Osborne-t, mivel tartózkodott attól, hogy alakot és nevet kapcsoljon az elképzelt hőshöz. Az uraságnak – ha a lelki békéjét tartotta szem előtt – bizony igaza volt, amikor azt kívánta, Molly hagyja el a házal, mielőtt Osborne hazaérkezik. Ám amikor a lány elment, folyvást hiányzott neki; amíg ott volt, olyan kellemes volt tudni valakit a házban, aki betöltötte a család lányának szerepét, felvidította őket az étkezéseknél – amelyeket azóta gyakran Rogerrel kettesben kellett elfogyasztania –, ártatlan és okos kérdéseivel, élénk érdeklődésével minden iránt, amiről beszélgetlek, és vidám válaszaival az évődéseire.

Rogernek is hiányzott a lány. Előfordult néha, hogy a lányka kérdései próbára tették a gondolkodását, és olyan mély töprengésre késztették, amelyben öröme telt. Máskor igazi segítségnek érezhette magát, amikor a lánynak szüksége volt rá, és amikor olyan könyveket ajánlott Molly figyelmébe, amelyek komolyabb témákról szóltak, mint az általa addig olvasott regények és versek. Úgy érezte magát, mint egy szenvedélyes tanár, akit hirtelen megfosztanak a legígéretesebb tanítványától. Kíváncsi volt rá, Molly hogyan boldogul majd nélküle, felkavarják-e vagy inkább kedvét szegik azok a könyvek, amelyeket kölcsönadott neki; és vajon hogyan fog kijönni a mostohaanyjával? Sokat gondolt a lányra még jó pár nappal azután is, hogy az elhagyta a házat. Mrs. Hamley azonban jobban és hosszabb ideig hiányolta Mollyt, mint a két másik családtag. Szívében ő a lányává fogadta Mollyt; hiányzott neki a bizalmas női társaság, a játékos gyengédség, a folytonos figyelem, a vigasztalás, amelyet a lány néha oly nyíltan mutatott ki, és amelyre szenvedésében nagy szüksége volt. Mindezek a dolgok nagyon szeretetreméltóvá tették őt a meleg szívű Mrs. Hamley szemében.

Mollyt is megviselte a környezetváltozás, korholta is magát, amiért ennyire megviselte. De elkerülhetetlen volt, hogy valamivel kifinomultabbnak érezze magát, és emiatt csak még jobban tudta értékelni a Hamley-házban töltött időt. Drága, öreg barátnőitől, a Browning kisasszonyoktól rengeteg becézésben és kényeztetésben volt része, ám ez is újabb lelkiismeret-furdalás forrása lett nála, mert feltűnt neki a durvább és hangosabb hanghordozásuk, a kiejtésük vidékiessége, a komoly dolgok iránti érdeklődésük teljes hiánya, és nem utolsósorban a pletykaéhségük. Olyan kérdéseket tettek föl neki a jövendő mostohaanyjáról, amelyekkel zavarba hozták. Apjának megígérte, hegy őszintén felel, és semmit nem hallgat el, s az ígéretét nem akarta megszegni. Annak mindig örült, ha a Hamley ház különböző dolgairól faggatták. Annyira boldog volt ott, és mindegyiküket annyira szerette, még a kutyákat is, hogy könnyű volt megválaszolni a kérdéseket. Nem hallgatott el semmit, még Mrs. Hamley betegségben hordott köntösét is leírta, vagy hogy az uraság milyen bort iszik a vacsorához. Valójában, ha beszélt ezekről a dolgokról, az segített visszaidézni élete eddigi legboldogabb időszakát. Egyik este, amikor teázás után együtt üldögéltek a kis, emeleti nappaliban, amely a High Streetre nézett – Molly éppen a Hamley házban átélt változatos élményeiről mesélt, mégpedig Roger természettudományokkal kapcsolatos tudásáról, és azokról az érdekességekről, amelyekkel megismertette –, hirtelen félbeszakították őt ezekkel az ártalmatlan szavakkal:

– Úgy tűnik, sok időt töltöttél Mr. Rogerrel, nemde? – jegyezte meg Miss Browning jelentőségteljes hangsúllyal, amellyel a húgának akart üzenni, Mollynak egyáltalán nem. De:

A megharapott ember felépült;
A kutya volt az, amely elpusztult.[25]

Azaz Molly teljességgel tisztában volt azzal, milyen jelentést hordoz Miss Browning hangsúlya, noha először nem értette az okát. Miss Phoebe ekkor éppen túlságosan el volt merülve a harisnyája sarkának a kötésében, így nem figyelt föl a nővére célzásaira és kacsintásaira.

– Nagyon kedves volt hozzam – mondta Molly lassan, közben alaposan megfigyelve Miss Browning viselkedését, és nem szándékozva ennél többet közölni, amíg nem jött tisztába a kérdés mögöttes tartalmával.

– Fogadni merek, hogy hamarosan visszatérsz majd a Hamley-házba. Tudod, Phoebe, ő nem az idősebb fiú. Ne fájdítsd meg a fejem a folyamatos számolgatásoddal, hanem fejezd be a kötést, és vegyél részt a társalgásban! Molly éppen arról beszél, milyen gyakran voltak együtt Mr. Rogerrel, és az mennyire kedves volt hozzá. Mindig úgy hallottam, hogy nagyon rendes fiatalember, drágám. Beszélj még róla nekünk! Most pedig, Phoebe, figyelj! Hogyan volt kedves hozzád, Molly?

– Ó, például elmondta melyik könyveket érdemes elolvasni, és felhívta a figyelmemet, milyen sokféle méhet lehet megkülönböztetni...

– Méheket, gyermek! Ezt meg hogy érted? Vagy te, vagy ő teljesen megőrültetek!

– Nem, egyáltalán nem. Több mint kétszázféle méh létezik Angliában, és azt szerette volna, ha én is meglátom a különbséget köztük, meg például a legyek között… Miss Browning, tudom, hogy mire gondol – mondta Molly elvörösödve –, de nagyon téved; ez csak képzelődés. Nem szólok többé egy szót sem Mr. Rogerről vagy Hamleyről, ha ilyen butaságok jutnak róla az eszébe.

– Lárifári! Ki látott még ilyet, hogy egy ifjú hölgy akarjon kioktatni egy idősebbet! Még hogy butaságok! Azok a te fejedben vannak! És hadd mondjam meg, Molly, te még túl fiatal vagy ahhoz, hogy a szerelmeskedésen járjon az eszed.

Mollyt néhanapján szabadszájúnak és szemtelennek nevezték, és most tényleg megengedett magának egy kis szabadszájúságot.

– Nem is mondtam, mit értek „butaságok” alatt, Miss Browning. Nem igaz, Miss Phoebe? Ugye látja, Miss Phoebe, hogy ezt az egészet csak ő találta ki, és csak az ő képzeletében létezik ez az egész ostobaság a szerelmeskedésről?

Molly szinte tajtékzott a dühtől, de sajnos rossz személyhez fordult védelemért. Miss Phoebe békéltetni próbált a gyenge akaratú emberek módján, akik inkább letakarják a sebet, mint hogy megpróbálják meggyógyítani.

– Én aztán semmit sem tudok erről, drágám Úgy tűnik nekem, hogy amit Dorothy mond, az igaz, bizony, nagyon is igaz. Továbbá, kedvesem, szerintem félreérted őt, vagy talán ő ért félre téged, vagy az is lehet, hogy én értem félre az egészet; így aztán jobb, ha nem beszélünk többet a dologról. Nővérkém, mit is mondtál, mennyit fizetsz a szőnyegért Mr. Gibson ebédlőjébe?

Így aztán Miss Browning és Molly estig folytatta a duzzogást, mind a ketten dühösek voltak a másikra. Jó éjszakát kívántak egymásnak, betartva minden udvariassági formulát, ám a lehető leghűvösebb modorban. Molly felment a kis hálószobájába, amely olyan tiszta és takaros volt, amilyen csak egy hálószoba lehet, finom kézimunkákkal – baldachinnal, függönyökkel, ágytakaróval – díszítve; továbbá egy lakkozott fésülködőasztallal, amely tele volt kis fiókokkal, és egy kis tükör is tartozott hozzá, amely mindenki arcát eltorzította, aki elég ostoba volt ahhoz, hogy belenézzen. Ez a szoba kislánykorában Molly számára az egyik legfinomabb és legpompásabb hely volt a világon, különösen az ő egyszerű, fehér vásznakkal díszített szobácskájához képest. Most pedig vendégként tartózkodott itt, és az összes drága csecsebecse, amelyeket egykor nagy csodálattal bámult meg, és amelyek gondosan papírba voltak csomagolva, a rendelkezésére állt. Ám mily kevéssé érdemelte meg ezt a vendégszerető gondoskodást: milyen arcátlan volt, és milyen bosszúsnak érezte magát azóta! Bűnbánó könnyeket hullatott, amikor halkan kopogtak az ajtaján. Molly kinyitotta, és Miss Browningot látta ott állni mulatságos hálósipkában és hiányosan öltözve, egy színes kalikóköntösben rövid és szegényes fehér hálóinge felett.

– Már attól féltem, hogy elaludtál, gyermekem – mondta, miközben belépett, és becsukta maga mögött az ajtót. – Csak azt akartam mondani, hogy ma csúnyán viselkedtél, és hogy szerintem én voltam az oka. Phoebének nem kell erről tudnia, mivel ő azt hiszi rólam, hogy tökéletes vagyok; tudod, ha már kettesben vagyunk, jobban boldogulunk, ha az egyikünk meg van győződve róla, hogy a másik nem hibázhat. Ám azt gondolom, egy kicsit elvetettem a sulykot. Ne is beszéljünk többet róla, Molly; csak térjünk nyugovóra barátokként; mert mindig is barátok fogunk maradni, gyermekem, nem igaz? Most pedig csókolj meg, és ne sírj, mert feldagadnak a szemeid. Óvatosan fújd el a gyertyádat.

– Nem volt igazam, az én hibám volt – mondta Molly, miközben megcsókolta öreg barátnőjét.

– Nézzenek oda! Ne feleselj már megint! Azt mondom, az én hibám volt, és többet egy szót sem akarok erről hallani.

Másnap Molly elkísérte Miss Browningot, hogy megnézze az apja házában végbemenő változásokat. Számára szomorú átalakítások voltak ezek. Az ebédlő falainak halványszürke színe, amely olyan jól illett a moaréfüggönyök mélyvörös színéhez, és inkább vékonyan festettnek, mintsem piszkosnak hatott, most egy nagyon fényes árnyalatú lazacszínre váltott. Az új függönyök az akkor divatossá váló tengerzöld színben pompáztak. – Nagyon vidám és szép – ez volt Miss Browning véleménye róla, és a frissen megújított barátságuk érdekében Molly nem mert ellentmondani neki. Csak abban reménykedett, hogy a zöld és barna szőnyegek majd kicsit ellensúlyozzák a vidámságot és szépséget. Mindenhol állványzatok látszottak, és Betty folyamatosan veszekedett mindenkivel.

– Gyere fel, és nézd meg a papád hálószobáját! Most az emeleten alszik, a tiédben, hogy az övében mindent fel tudjunk újítani.

Molly nagyon halványan emlékezett rá, amikor ugyanebbe a szobába azért vezették be őt, hogy elbúcsúzzon a haldokló édesanyjától. Akkor látta a fehér vásznakat és a fehér muszlint, amely a sápadt, hervadt és szenvedő arcot a nagy, vágyakozó szemekkel keretezte. Az anya nagyon szerette volna még egyszer megérinteni a kis, puha és meleg gyermeket, akit nem tudott már átölelni gyenge, a közelgő haláltól lebénult karjaival. Az után a szomorú nap után, ha Molly belépett ebbe a szobába, gyakran megjelent előtte, egész élénken az a szenvedő, hervadt arc a párnán, és a fekvő test körvonala a takaró alatt, de a lány nem menekült a látomás elől, hanem inkább szívesen idézte fel, mivel ez volt az egyetlen emléke az anyjáról. A szemei könnyel voltak teli, amint követte Miss Browningot a szobába, hogy megnézze a változásokat. A hely szinte felismerhetetlen volt – megváltozott az ágy elhelyezése, a bútorok színe. Most egy hatalmas, tükrös fésülködőasztal állt ott,

ahol régebben egy egyszerű komód, felette tükörrel a falon – ezek szolgáltak fésülködőasztalként az édesanyja számára rövid házaséletében.

– Tudod, mindent rendbe kell hoznunk egy olyan hölgy fogadására, aki annyi időt töltött a grófné házában – mondta Miss Browning aki mostanra teljesen belenyugodott a házasságba, következményeként az átrendezés kellemes feladatának, amit annak köszönhetően kapott. – Cromer, a kárpitos rá akart beszélni, hogy rendeljek egy kanapét, és egy rajzasztalt is. Ezek a fickók mindeme rámondják, hogy divatos, ha el akarják adni. Én azt válaszoltam: „Nem, nem, Mr. Cromer; a hálószoba arra való, hogy aludjanak benne, a nappali pedig arra, hogy üldögéljenek benne. Mindent használjunk a rendeltetése szerint, és ne próbáljon rávenni ostobaságokra!” Hiszen az anyám jól megmosta volna a fejünket, ha valaha is rajtakapott volna, hogy napközben a hálószobánkban tartózkodunk. A kint használatos dolgainkat egy földszinti kamrában tartottuk, ahol volt egy nagyon takaros kis sarok a kézmosáshoz; napközben ez minden, amire az embernek szüksége van. Még hogy töltsük meg a hálószobát kanapékkal és asztalokkal! Soha nem hallottam még ilyet. A te szobádat azonban nem tudom átalakítani, Molly!

– Ennek nagyon örülök – mondta a lány. – Majdnem minden, ami benne van, a mamáé volt, amikor a nagybátyjával élt. A világ minden kincséért sem cserélném ki ezeket a holmikat, nagyon a szívemhez nőttek.

– Nos, nem fenyeget ez a veszély, mivel kifogytunk a pénzből. Egyébként, Molly, ki fogja megvenni a koszorúslányruhádat?

– Fogalmam sincs – mondta Molly. – Feltételezem, hogy koszorúslánynak kell lennem, de még senki nem említette nekem a ruhámat.

– Na, majd én beszélek róla a papáddal.

– Kérem, ne. Már így is biztosan nagyon sok pénzt elköltött. Továbbá legszívesebben el sem mennék az esküvőre, ha megtehetném.

– Butaság, gyermekem. Hiszen az egész város erről fog beszélni. El kell menned, és nagyon csinosnak kell lenned, a papád kedvéért.

Mr. Gibson azonban gondolt Molly ruhájára, ha nem is említette neki. Megbízta a jövendő feleségét, hogy szerezzen be a lány számára minden szükségeset. Éppen most érkezett a városba egy nagyon ügyes varrónő, hogy megpróbáljanak egy ruhát, amely olyan egyszerű és egyúttal elegáns volt, hogy azonnal lenyűgözte Mollyt. Mikor hazaszállították, készen a viselésre, Molly felvette, hogy megmutassa magát benne a Browning kisasszonyoknak. Mikor belenézett a tükörbe, meglepődött, mennyire előnyösen változott meg a külseje. – Vajon mégis csinos lennék? – töprengett. – Szinte azt hiszem, hogy igen, persze, ebben a ruhában. Betty most azt mondaná: szép tollakkal minden madár szép.

Mikor lement a lépcsőn az esküvői díszben, és enyhe pírral az arcán közszemlére bocsátotta magát, a kisasszonyok kitörő lelkesedéssel fogadták.

– Szavamra! Meg sem ismertelek volna. – „Szép tollak!”, gondolta Molly, hogy elnyomja ébredező hiúságát.

– Igazán nagyon szép vagy! Nem igaz, nővérkém? – mondta Miss Phoebe. – Azt hiszem, drágám, ha mindig csinosan öltöznél, szebb lennél szegény édesanyádnál is, akit pedig mindig nagyon vonzónak gondoltunk.

– Egyáltalán nem hasonlítasz rá. Inkább az apádra ütöttél, és a fehér szín hogy kiemeli a barna arcbőrt!

– Hát nem gyönyörű? – ismételte Miss Phoebe.

– Na és, ha az. A Gondviselő alkotta ilyennek, nem a saját érdeme. Még inkább a varrónő érdeme. Milyen szép indiai muszlin! Biztos nem két fillérbe került!

Mr. Gibson és Molly Ashcombe-ba utaztak az esküvő előtti este, az egyik hollingfordi sárga postakocsival. Mr. Preston, vagy még inkább a Lord várta őket vendégségbe az udvarházban. Az épülethez illett a neve, és Mollynak első pillanattól nagyon tetszett. Kőből épült, sok orom és ablak díszítette, és futónövények valamint későn nyíló rózsák borították. Molly nem ismerte Mr. Prestont, aki a küszöbön állva köszöntötte az apját. Vele azonnal úgy bánt, mint egy fiatal hölggyel. A lány

életében először tapasztalt ilyen – félig bókoló, félig flörtölő – viselkedést, amelyről néhány férfi úgy véli, minden huszonöt év alatti hölggyel szemben gyakorolni kell. Mr. Preston nagyon jóképű volt, és ezt tudta is. Csinos férfi volt, világosbarna hajjal és pofaszakállal, szürke, csillogó, szép metszésű szemekkel, amelyet a hajánál sötétebb szempillák kereteztek. Alakja karcsú és rugalmas volt a folytonos testedzéstől, amelynek gyakorlásáról híres volt, és amely lehetővé tette számára, hogy megjelenjen sokkal magasabb rangú társaságban, mint amire egyébként lehetősége nyílt volna. Krikettben legyőzhetetlen volt, és minden házban, ahol valamit adtak a sportsikerekre, szívesen látott vendég volt. Esős napokon a hölgyeket biliárdozni tanította, és nagy komolysággal maga is részt vett a játékban, ha a helyzet úgy kívánta. A divatos színházi darabok felét fejből tudta, és felülmúlhatatlan volt különböző játékok és élőképek rögtönzésében. Megvolt az oka arra, hogy Mollyval flörtölni kezdjen, hiszen amikor az özvegy Mrs. Kirkpatrick először Ashcombe-ba érkezett, unaloműzésből udvarolgatott neki, és úgy képzelte, hogy az ő látványa, midőn az asszony a kevésbé kifinomult, kevésbé jóképű, középkorú férje mellett áll, túl nagy kontraszt lesz ahhoz, hogy kellemes érzéseket ébresszen. Emellett szenvedélyesen szeretett valakit, aki most nem lesz jelen, és szükséges volt lepleznie ezt az érzelmet, így aztán, mindent egybevetve – még ha a „kis Gibson lány" kevésbé csinos is lett volna – elhatározta, hogy az elkövetkező tizenhat órában neki szenteli minden figyelmét.

Vendéglátójuk bevezette Gibsonékat egy díszes falú terembe, ahol tűz pattogott egy kandallóban, és karmazsin függönyök zárták ki az alkonyt és a kinti hűvösséget. Egy vacsorára megterített asztal várta őket, hófehér terítővel, csillogó ezüst evőeszközökkel, szikrázó poharakkal, borral és a tálalón őszi gyümölcsökkel. Ennek ellenére Mr. Preston nem győzött szabadkozni Mollynak az agglegényhajlék kényelmetlensége és a szoba kicsinysége miatt, mivel az ebédlőt a házvezetőnő már lefoglalta, hogy előkészítse a másnapi ünnepi reggelit. Ez után csöngetett a szolgálónak, hogy Mollyt a szobájába vezessék. Nagyon kényelmes kis szobát kapott, itt is tűz égett a kandallóban, gyertyák a fésülködőasztalon, sötét gyapjúbaldachin a hófehér ágy körül, nagy porcelánvázák szerte a padlón.

– Ez Lady Harriet szobája, amikor őladysége itt tartózkodik az udvarházban a gróf úrral együtt – mondta a szobalány, egy jól irányzott mozdulattal ezernyi szikrát csiholva a parázsló farönkökből. – Segítsek átöltözni a vacsorához, kisasszony? Őladységének mindig segítek.

Molly, mivel tudta, hogy a rajta lévő ruhán kívül csak az esküvői ruha van vele, elbocsátotta a jóasszonyt, és hálás volt, hogy végre magára maradhat.

Még hogy vacsora! Hiszen már csaknem este nyolc óra volt, és az ágy megvetése sokkal természetesebb elfoglaltságnak tűnt volna ebben az időpontban, mint az átöltözés. Az összes csinosítás, amit végre tudott magán hajtani, egy piros damaszkuszi rózsa föltűzése volt a szürke ruhájára, abból az őszi virágokból álló, nagy csokorból, amely a fésülködőasztalon állt. Megpróbált egy vörös rózsát a fekete hajába is tűzni, közvetlenül a füle fölé; nagyon jól állt, de egy kicsit túl kihívó volt, így kivette. A ház sötét tölgyfa deszkázata és burkolata ragyogott a meleg fényben, annyi tűz égett a különböző szobákban, az előszobában, sőt még az egyik lépcsőfordulóban is. Mr. Preston bizonyára meghallotta a lépteit, mivel az előszobában várta őt, és bevezette egy kis nappaliba, amelynek az egyik oldalán csapóajtó nyílt egy nagyobb nappali szobába, amint azt közölte is a lánnyal. A szoba, amelybe most beléptek, egy kissé a Hamley-házra emlékeztette őt – sárga selyemkárpit, amely legalább hetven vagy száz éves lehetett, de nagyon megkímélt és gondosan tisztán tartott volt. Nagy indiai vitrinek is álltak itt, valamint hatalmas porcelánvázák, amelyekből fűszeres illat áradt. A kandallóban tűz lobogott, amely előtt ott állt az édesapja reggeli ruhában, komolyan és elgondolkodva, amilyen különben egész nap volt.

– Ez az a szoba, amit Lady Harriet használ, mikor ideutazik az édesapjával egy-két napra – mondta Mr. Preston. Molly megpróbálta megkímélni az apját azzal, hogy ő állt készen a társalgásra.

– Gyakran utazik le ide?

– Nem túl gyakran. De azt hiszem, szeret itt lenni, amikor leutazik. Talán kellemes változásnak érzi a kastélyban folytatott szertartásos élet után.

– Gondolom, nagyon kényelmes ház lehet ez az itt-tartózkodásra – mondta Molly felidézve a meleg kényelmet, amelyet a hely magából sugárzott. Némi bánatára azonban Mr. Preston ezt a saját dicséreteként értelmezte.

– Már attól féltem, hogy egy magafajta ifjú hölgy fölfedezi benne az agglegénylakás minden kisebb rendetlenségét. Nagyon lekötelez, Miss Gibson. A nap nagy részét általában abban a szobában töltöm, ahol étkezni fogunk; ezenkívül van egy tiszttartói irodám, ahol a könyveimet és a papírjaimat tartom, és az üzleti ügyeket intézem.

Ezután vacsorázni mentek. Molly szerint minden felszolgált étel nagyon finom volt, és tökéletesen volt elkészítve, ám úgy tűnt, Mr. Preston nem így gondolja, mivel folyton elnézést kért a vendégeitől, hol a rossz étel, hol egy-egy hiányzó mártás miatt, mindig az agglegényháztartás hiányosságaira utalva. Addig agglegényezett, amíg Mollynak elege lett ebből a szóból. Az apja nem szűnő levertsége, amely egyben szótlanná is tette, nyugtalanította Mollyt: ám Mr. Preston előtt ezt leplezni akarta, így tovább csevegett, megpróbálva kikerülni a személyes utalásokat, amelyeket a vendéglátójuk mindennel kapcsolatban megtett. Nem volt biztos benne, mikor kell magukra hagynia az urakat, de az apja jelzett neki. Mr. Preston visszavezette a sárga szalonba, ahol sűrű bocsánatkérések közepette végül magára hagyta. A lány azonban nagyon élvezte, hogy szabadon körülnézhetett, és megvizsgálhatta a szobában található különleges tárgyakat. Egyebek mellett volt egy mívesen faragott XV. Lajos korabeli vitrin, miniatűr zománc berakásokkal. Odavitt egy gyertyát, és figyelmesen nézegette az ábrázolt arcokat, amikor az apja és Mr. Preston belépett. Mr. Gibson még mindig törődöttnek és aggódónak látszott, odament a lányához, és megveregette a hátát, megnézve, mivel foglalkozott, majd elfordulva a tűz mellé állt. Mr. Preston kivette a gyertyát a kezéből, és elárasztotta a lányt a figyelmességével.

– Erről az alakról azt mondják, hogy ő Madmoiselle de Saint Quentin, a francia udvar egyik híres szépsége. Ez pedig Madame du Barry.[26] Nem találja úgy, hogy Mademoiselle de Saint Quentin hasonlít az egyik ismerősére? – kicsit lehalkította a hangját, amikor kimondta ezt a kérdést.

– Nem! – mondta Molly, újra megnézve az arcot. – Soha nem találkoztam senkivel, aki fele ilyen szép lett volna.

– Nem fedez fel mégis hasonlóságot valakivel, különösen a szemekben? – kérdezte a férfi újra, kissé türelmetlenül.

Molly erősen próbált hasonlóságot felfedezni az arckép és bárki általa ismert személy között, ám ismét sikertelenül.

– Engem nagymértékben emlékeztet Miss Kirkpatrickra.

– Igazán? – kérdezte Molly élénken. – Ó, annyira örülök! Még sohasem láttam őt, természetesen ezért nem vettem észre a hasonlóságot. Akkor ön ismeri őt, ugye? Kérem, beszéljen róla.

A férfi egy kicsit habozott, mielőtt megszólalt. Majd halványan elmosolyodott, és így válaszolt:

– Nagyon szép, ez egyértelmű, ha azt mondom, hogy ez a miniatúra nem fogható az ő szépségéhez.

– És még milyen? Folytassa, kérem!

– Mit ért azalatt, hogy még?

– Ó! Feltételezem, nagyon okos és művelt.

Ez a legkevésbé sem az volt, amit Molly valójában tudni szeretett volna, ám nehéz volt szavakba önteni azt a rengeteg dolgot, amely felől érdeklődött volna.

– Természetes okosság jellemzi, de szedett magára némi műveltséget is. De olyan báj sugárzik belőle, hogy az embernek elterelődnek a gondolatai arról, milyen is ő valójában, amikor belefeledkezik a varázsába. Ha már megkérdezi tőlem ezeket, Miss Gibson, őszintén válaszolok, bár nem helyénvaló, hogy egy fiatal hölgyet egy másik lelkes dicséretével szórakoztatok.

– Nem értem, miért is ne tehetné – mondta Molly. – Különben is, ha általában nem is tartja helyénvalónak, az én esetemben meg kell tennie, mert talán ön nem tud róla, de Cynthia velünk fog lakni, miután befejezi az iskoláit, és mivel csaknem egyidősek vagyunk, szinte olyan lesz, mintha a nővérem volna.

– Szóval önökkel fog lakni, ugye? – mondta Mr. Preston, akinek ez újdonság volt. – No, és mikor fejezi be az iskolát? Azt hittem, eljön az esküvőre, ám közölték velem, hogy nem lesz itt. Mikor fejezi be az iskolát?

– Úgy vélem, húsvétkor. Tudom, hogy Boulogne-ban van, és hosszú út lenne ez számára egyedül; különben papa nagyon szerette volna, hogy itt legyen az esküvőn.

– Ám az anyja ezt megakadályozta? Már értem.

– Nem, nem az édesanyja volt, hanem a francia igazgatónő, aki nem gondolta, hogy ez előnyös lenne számára.

– A két dolog majdnem ugyanaz. Most pedig az a terv, hogy húsvét után hazatér, és önökkel fog lakni?

– Úgy gondolom. Komoly vagy vidám személyiség?

– Soha nem túl komoly, amennyire én ismerem. A szikrázó szót használnám a jellemzésére, azt hiszem. Leveleznek egymással? Ha igen, kérem, említsen meg neki, és írja le, hogyan beszélgettünk róla, ön és én.

– Nem szoktam írni neki – mondta Molly röviden.

Behozták a teát, majd mindenki nyugovóra tért. Molly hallotta, hogy az apja kifogást emelt a hálószobájában égő tűz miatt, és Mr. Preston arra adott válaszát:

– Azzal büszkélkedhetem, hogy minden lehetséges kényelmet igyekszem kiélvezni, de ha szükséges, könnyen megvagyok nélkülük. A Lordnak rengeteg a fája, ezért az év kilenc hónapjában fűtött hálószobával kényeztetem magam, ám képes lennék végigutazni Izlandon, anélkül, hogy egyszer is megborzonganék a hidegtől.

TIZENNEGYEDIK FEJEZET
Molly ráeszmél, hogy irányítják

Az esküvő úgy zajlott, mint általában a hasonló események szoktak. Lord Cumnor és Lady Harriet leutaztak a kastélyból, így a szertartás időpontját olyan késő̈re tették, amennyire csak lehetséges volt. Lord Cumnor azért jött, hogy a menyasszony apjának szerepét töltse be, és sokkal jobb kedvű volt, mint akár a menyasszony, akár a vőlegény vagy bárki más. Lady Harriet alkalmi koszorúslánynak ugrott be, hogy megkönnyítse Molly dolgát, legalábbis ő így fogalmazott. Két kocsival mentek az udvarházból a parkban álló templomba. Mr. Preston és Mr. Gibson voltak az egyikben, míg Molly – nagy bánatára – Lord Cumnorral és Lady Harriettel volt összezárva a másikban. Lady Harriet fehér muszlin ruhája már megjárt egy-két kerti mulatságot, és nem a legjobb állapotban volt; s inkább az ifjú hölgy szeszélyének volt betudható, hogy az utolsó pillanatban úgy határozott, részt vesz az esküvőn. Nagyon vidám volt, és nagy kedve volt Mollyval csevegni, hogy meglássa, milyen személy az, aki Clare jövendő lánya lesz. Így kezdte:

– Nem szabad összegyűrnünk a szép muszlinruháját. Terítse csak rá papa térdére, ő egyáltalán nem fogja bánni.

– Micsoda, drágám, egy fehér ruhát? Nem, hát persze, hogy nem. Inkább kedvemre való a dolog. Egyébként, ki az, aki bármit bánna, amikor esküvőre tart? Más lenne, ha temetésre mennénk.

Molly igyekezett megfejteni ezeknek a szavaknak az értelmét, de mielőtt ez sikerült volna neki. Lady Harriet újra megszólalt, a lényegre térve most is, mint mindig, amire nagyon büszke volt.

– Gondolom, nagy megpróbáltatás magának az apja második házassága, de meg fogja látni, hogy Clare egy nagyon szeretetreméltó hölgy. Nekem mindig hagyta, hogy azt tegyem, amihez kedvem van, és biztos vagyok benne, hogy magára is rá fog hagyni mindent.

– Meg fogom próbálni szeretni őt – mondta Molly halkan, küzdve azzal, hogy visszatartsa a könnyeket, amelyek egész reggel folyton elborították a szemeit. – Még nagyon keveset voltunk együtt.

– Hiszen ez a legjobb, ami történhet magával, kedveském – mondta Lord Cumnor. – Kezd ifjú hölggyé cseperedni (egy nagyon csinos ifjú hölggyé, ha megengedi, hogy egy öregember így bókoljon), és ki lenne alkalmasabb arra, mint az édesapja hitvese, hogy elkísérje a társaságba, elvigye a bálokba és hasonló helyekre? Én mindig is mondtam, hogy a frigy, amely ma megköttetik, a legalkalmasabb kapcsolat, amelyet csak ismerek, és magának még jobb, mint a házasulandóknak.

– Szegény gyermek! – mondta Lady Harriet, akinek feltűnt Molly szenvedő arca – Nem ez az alkalmas pillanat arra, hogy bálokon járjon az esze. Ám az jó lesz, ha Cynthia Kirkpatrick magukkal fog lakni, nem igaz?

– De igen, nagyon – mondta Molly kissé felvidulva. – Ismeri őt?

– Ó, gyakran láttam, mikor még kislány volt, és azóta is egyszer-kétszer. A legcsinosabb teremtés, akit valaha is láthat, huncutságtól csillogó szemekkel, ha jól emlékszem. Clare azonban kordában tartotta őt, mikor nálunk tartózkodott: nehogy valami galibát okozzon, úgy gondolom.

Mielőtt Molly megfogalmazhatta volna a következő kérdését, megérkeztek a templomhoz, és ő meg Lady Harriet megálltak az ajtóhoz közel, hogy várják a menyasszonyt, akinek a nyomában kellett az oltárhoz vonulniuk. A gróf egyedül ment tovább, hogy elhozza őt a saját házából, amely alig negyed mérföldnyire volt. Mrs. Kirkpatricknak kellemes volt, hogy egy gróf vezeti őt a hitvesi oltárhoz, és hogy egy grófkisasszony önként ajánlkozott koszorúslánynak Az asszony ennek a megtiszteltetésnek a fényében, valamint a házasság küszöbén egy olyan férfival, akit kedvelt, és aki támogatni fogja anélkül, hogy az bármilyen erőfeszítésébe kerülne, sugárzóan boldognak és szépnek látszott. Mr. Preston láttán némi árnyék vonult át az arcán, az édes, zavartalan mosoly az arcán kissé elhalványult, amint követte Mr. Gibsont a templomba. A férfinak azonban az arca sem

rezzent, komoly ábrázattal biccentett neki, majd úgy tűnt, elmerül a ceremónia szervezésében. Tíz perc múlva az egésznek vége is volt. A menyasszony és a vőlegény egy kocsiban mentek vissza az udvarházba. Mr. Preston gyalog ment, egy kerülő-úton, míg Molly ismét a kocsiban találta magát a Lorddal, aki a kezét dörzsölgette és kuncogott, valamint Lady Harriettel, aki kedves és vigasztaló próbált lenni, pedig azzal segített volna a legtöbbet, ha csöndben marad.

Mollynak bánatára este is a Lorddal és Lady Harriettel kellett visszatérnie a kastélyba. Lord Cumnornak volt még némi elintéznivalója Mr. Prestonnal, és amikor a boldog pár elment egyhetes nászútjára, azt vette észre, hogy egyedül maradt a félelmetes Lady Harriettel. Midőn magukra maradtak, mivel a többiek a fent leírt okok miatt mind eltávoztak. Lady Harriet csendesen üldögélt a nappaliban égő tűznél, egy ernyőt tartva az arca és a kályha közé, és egy-két percig merően bámulta Mollyt. A lány érezte magán a hosszasan bámuló tekintetet, és próbálta összeszedni a bátorságát, hogy vissza tudjon nézni, mikor Lady Harriet hirtelen így szólt:

– Maga tetszik nekem. Egy kis vadóc, és én szeretném megszelídíteni. Jöjjön ide, és üljön le mellém a zsámolyra. Mi is a neve? Vagyis hogy is hívják a többiek, ahogy az északi emberek mondanák.

– Molly Gibson. Az igazi nevem Mary.

– A Molly szép, lágy hangzású név. A múlt században az emberek nem féltek a hétköznapi nevektől; mostanra bezzeg kifinomultabbak és választékosabbak vagyunk, manapság nincsenek már „Lady Bettyk". Szinte csodálkozom, hogy nem keresztelték át az összes pamut- és gyapjúfonalat, amely a nevét viseli. Képzelje csak el: Lady Constantia pamut, vagy Lady Anna-Maria gyapjú.

– Nem is tudtam, hogy van Lady Betty pamut – mondta Molly.

– Ez azt bizonyítja, hogy nem kézimunkázik! Majd Clare rászoktatja, ebben biztos vagyok. Annak idején velem az egyik darabot a másik után csináltatta: hölgye előtt térdeplő lovag, lehetetlen virágok. De azt is hozzá kell tennem, hogy amikor ráuntam valamelyikre, ő fejezte be nekem. Kíváncsi vagyok, hogy fognak kijönni egymással.

– Én is! – sóhajtott Molly alig hallhatóan.

– Azt hittem egykor, hogy én irányítom őt, míg egy nap az a kellemetlen gyanú fészkelte magát a fejembe, hogy valójában ő irányított engem. Könnyű hagyni, hogy irányítsanak, amíg az ember egy nap rá nem ébred, hogy mi történik; akkor viszont már szórakoztató is lehet, ha azt úgy fogjuk fel.

– Én nagyon nem szeretném, ha irányítanának – mondta Molly megvetően. – Megpróbálok mindent megtenni, amit kíván, papa kedvéért, ha egyenesen és nyíltan megkér rá. De nagyon nem tetszene, ha csellel próbálna meg rávenni bármire.

– Én pedig – mondta Lady Harriet –, lusta vagyok ahhoz, hogy kikerüljem a csapdákat, és igazából értékelem a furfangosságot, amellyel felállítják őket. Habár természetesen, ha meg akarnék szabadulni azoktól, szét tudnám szaggatni azt a vastag liánt, amellyel megpróbálnak fogva tartani. Ám maga talán nem lenne erre képes.

– Nem igazán értem, hogy mire céloz – mondta Molly

– Nos hát, semmi baj. Talán jobb is, ha nem érti. A tanulság abból, amit mondtam ennyi: Legyen jó kislány, és viselje el, hogy az orránál fogva vezetik, s akkor úgy fogja találni, hogy a mostohaanyja a világ legédesebb teremtése. Így hihetetlenül jóban lesznek egymással, kétség sem fér hozzá. Hogy a lányával milyen lesz a kapcsolata, az egy másik kérdés, de szerintem nagyon jó. Most pedig csengetek a teáért, mivel feltételezem, hogy az a bőséges reggeli az ebédünket is helyettesítette.

Mr. Preston éppen ebben a pillanatban lépett a szobába. Mollyt kissé meglepte az a hűvös modor, amellyel Lady Harriet elbocsátotta őt, emlékezve arra, hogy Mr. Preston előző este, vacsora közben utalt a Lady és közte lévő bizalmas viszonyra.

– Nem tudom elviselni ezt az alakot – mondta Lady Harriet, szinte még mielőtt a férfi hallótávolságon kívül került volna. – Megengedi magának, hogy udvarolgasson annak, akit pedig kötelessége szerint csak tisztelettel lehetne körülvennie. Szívesen beszélgetek az apám egyik alkalmazottjával, de egy ilyen faragatlan ficsúrral szemben csakis tüskés és szúrós lehetek. Hogyan is nevezik az írek az ilyen figurákat? Tudom, hogy van egy nagyszerű szavuk erre. Mi is az?

– Nem tudom, még sohasem hallottam – mondta Molly, kissé szégyenkezve a tájékozatlansága miatt.

– Ó! Ezek szerint soha nem olvasta Miss Edgeworth meséit,[27] vagy igen? Ha olvasta volna, emlékezne rá, hogy volt egy ilyen szó, még akkor is, ha maga a kifejezés nem jutna eszébe. De ha még soha nem olvasta azokat a történeteket, hát érdemes, mert pontosan olyanok, amelyek enyhíthetik a magányát; nagymértékben gazdagítóak és tanulságosak, mégis eléggé érdekesek. Kölcsönadom magának, amíg ilyen egyedül van.

– Nem vagyok egyedül. Nem otthon tartózkodom, hanem a Browning kisasszonyoknál vendégségben.

– Akkor feltétlenül elhozom magának. Ismerem a Browning kisasszonyokat, rendszeresen jártak hozzánk a kastélyba az iskolalátogatásra. Incinek és Fincinek[28] hívtam őket. Kedvelem a hölgyeket, mindenesetre az ember elegendő tiszteletet kap tőlük, és én mindig is élvezettel figyeltem a magukfajta népek viselkedését. Egy (gesz rakás Miss Edgeworth-történetet hozok magának, kedvesem.

Molly egy-két percig csendben ült, majd összeszedte a bátorságát, és kimondta, ami a szívét nyomta:

– Ladységed – (a megszólítás helyessége volt az első gyümölcse a leckének, amelyet Molly a tisztelet megadásáról tanult) –, ladységed úgy beszél azokról az emberekről, arról a társadalmi osztályról, amelyhez én is tartozom, mintha valami furcsa állatfaj volnánk. Ám mégis olyan nyíltan beszél velem…

– Folytassa! Tetszik nekem, amit mond. Nem érkezett válasz.

– Azt gondolja rólam, hogy egy kissé nagyképű vagyok, nem igaz? – mondta Lady Harriet szinte kedvesen.

Molly egy darabig tovább hallgatott, majd felemelte szép szemeit, és nyílt tekintettel a Lady arcába nézett, és így szólt:

– Igen, egy kicsit! De még sokkal több dolgot is gondolok önről.

– Hagyjuk most a többi dolgot. Nem látod, kicsikém, hogy a saját fajtámról is ugyanúgy beszélek, mint a te fajtádról. Ez csak a felszín, mindkettőnk esetében. Hiszen úgy gondolom, hogy a jó hollingfordi hölgyek is olyan modorban beszélnek a szegény emberekről, amit azok bizonyára nagyképűnek gondolnának a maguk részéről, ha hallanák. De valóban megfontoltabbnak kell lennem, ha eszembe jut, hányszor forrt fel a vérem az egyik nagynénim, mama egyik nővére beszéde és viselkedése miatt. Ő Lady… Nem! Nem mondom ki a nevét. Bárkit, aki a keze munkájával keresi a kenyerét, a mesteremberektől a gazdag kereskedőkön keresztül a munkásokig mindenkit, személynek nevez. Soha, még a leghétköznapibb fecsegése közben sem titulálja őket egyszerű csak úrnak, és úgy beszél az emberi lényekről, mintha a tulajdonát képeznék: „az asszonyom”, „az embereim”; ám mindent egybevetve, ez csak egy szavajárása a nénikémnek. Nekem sem lett volna szabad így beszélni magával, de önt valahogy nem sorolom a többi hollingfordi népség közé.

– De miért? – kérdezte Molly. – Hiszen én is közéjük tartozom.

– Igen, valóban. De… és ne tegyen újra szemrehányást a nagyképűségem miatt… legtöbbjük olyan mesterkélt a túlzott hajbókolásban és csodálatban, amikor ellátogat a kastélyba. Annyira túlzásba viszik a finom modort, hogy egyszerűen nevetségessé teszik magukat. Maga legalább őszülte és természetes, ezért érzem különbözőnek tőlük, és ezért beszéltem magával öntudatlanul úgy (nos, íme még egy kis adag nagyképűség), mintha egyenlők lennénk. Úgy értem, rangban, mivel szilárd emberi értékekben nem tartom magam többre a szomszédaimnál. De itt van a tea, még éppen időben, mielőtt túlságosan alázatossá válnék.

Nagyon kellemes teázás volt a halvány szeptemberi alkonyban.

Mikor végeztek, újra feltűnt Mr. Preston.

– Lady Harriet, megengedi, hogy mielőtt besötétedik, megmutassak önnek néhány változtatást, amelyeket az ön ízlésére támaszkodva a virágoskertben eszközöltem?

– Köszönöm, Mr. Preston. Majd papával ellovagolunk egyik nap, és megnézzük, hogy tetszik-e nekünk.

Mr. Preston homloka elpirult. Ám úgy tett, mintha nem vette volna észre Lady Harriet fensőbbséges modorát, és Mollyhoz fordulva így szólt:

– Kijön velem, Miss Gibson, és megnézi a kerteket? Ma még nem is volt kint, azt hiszem, csak a templomban.

Mollynak nem tetszett az ötlet, hogy Mr. Prestonnal kettesben menjen sétálni, ám nagyon vágyott egy kis friss levegőre, és örömmel megtekintette volna a kerteket, valamint az udvarház többi részét. Továbbá, bármennyire is ellenszenves volt neki Mr. Preston, megsajnálta őt az éppen elszenvedett sértés miatt.

Mialatt habozott, és már arra hajlott, hogy elfogadja az ajánlatot. Lady Harriet megszólalt:

– Nem tudom elengedni Miss Gibsont. Ha szeremé körülnézni a kertekben, majd én áthozom őt egyik nap.

Mikor Mr. Preston elhagyta a szobát, Lady Harriet azt mondta:

– Azt hiszem, az én önző lustaságom miatt maradt bent a házban egész nap, akarata ellenére. Mindenesetre nem szabad kint sétálgatnia azzal az alakkal. Ösztönös ellenszenvvel viseltetek iránta, és nem ösztönössel is; tulajdonkeppen van némi alapja… azt kívánom, hogy soha ne engedjen a bizalmaskodó modorának. Nagyon ügyes birtokigazgató, és jó szolgálatot tesz papának, én pedig nem szeretném, ha rágalmazással vádolnának, de ne felejtse el amit mondtam!

Megérkezett a kocsi, és a gróf számtalan utolsó szava után – amelyeket, mint valami ügyetlen Mercurius, a kocsi lépcsőjén egyensúlyozva kiabált szét minden irányba – visszautaztak a kastélyba.

– Szeretne bejönni, és velünk vacsorázni? Utána hazaengedjük, természetesen, vagy inkább egyenesen hazamenne? – kérdezte Lady Harriet Mollytól. A Lady és az apja is egészen hazáig szundikáltak. – Mondja meg az igazat, most és mindörökké! Az igazság általában sokkal szórakoztatóbb, ha mást nem is írhatunk a javára.

– Inkább azonnal visszamennék a Browning kisasszonyokhoz, kérem – mondta Molly, mivel rémálomként megrohanták az utolsó, és a kastélyban töltött eddigi egyetlen estéje emlékei.

Lord Cumnor a lépcsőn állt, karját nyújtva a lányának, aki kiszállt a kocsiból. Lady Harriet megállt, hogy homlokon csókolja Mollyt, és így szólt:

– Egyik nap a közeljövőben meglátogatom, és viszek magának egy halom Miss Edgeworth-mesét, valamint jobban megismerkedem Incivel és Fincivel.

– Nem, kérem ne! – mondta Molly, megragadva őt, szinte azért, hogy visszatartsa. – Nem szabad eljönnie, igazán nem szabad.

– Miért nem?

– Mert én nem szeretném. Azt hiszem, nem fogadhatok olyan látogatót, aki kineveti a barátaimat, akiknél vendégeskedem, és buta neveket ad nekik. – Molly szíve gyorsan vert, de minden egyes szót komolyan gondolt.

– Drága kicsikém! – mondta komolyra fordítva a szót Lady Harriet Molly felé hajolva. – Nagyon sajnálom a gúnyneveket, még jobban sajnálom, hogy magát megbántottam. Ha megígérem, hogy tisztelettudó leszek velük szavakban és tettekben egyaránt, sőt gondolatban is, ha tudok, akkor megengedi, hogy meglátogassam, ugye?

Molly habozott. – Jobb, ha most rögtön indulok; ha maradok, még valami rosszat mondok, no és Lord Cumnor is régóta várakozik.

– Nem kell aggódni érte, nagyon szívesen hallgatja a nap híreit Browntól. Akkor eljövök, megegyeztünk?

Ezzel Molly elhajtatott, elegánsan egyedül a kocsiban. A Browning kisasszonyok kopogtatója meglazult patinás foglalatában, Mr. Cumnor inasa olyan vehemensen verte vele az ajtót.

A kisasszonyok nagyon szívélyesen fogadták, és rögtön kifaggatták mindenről. Egy teljes napig kellett nélkülözniük vidám, fiatal vendégüket, és három- vagy négypercenként azt találgatták, pontosan mit csinálhat akkor a pár és a násznép. Ami Mollyval történt a délután folyamán, egészen zavarba hozta őket, és nagymértékben le voltak nyűgözve a hatalmas megtiszteltetetéstől, hogy Molly hosszú órákat tölthetett egyedül Lady Harriettel. Még ennél is kíváncsibbak voltak az esküvő részleteire, amelyeket persze már előtte is tudtak, és a nap folyamán alaposan meg is vitattak. Molly

kezdte úgy érezni, hogy van valami alapja Lady Harriet azon szokásának, hogy csúfot űz a hollingfordi jó emberek hűbéruruk iránti ájult csodálatából. Kíváncsi volt rá, milyen hajbókolással fogadják majd Lady Harrietet, ha eljön hozzá látogatóba, ahogy ígérte. Eddig az estéig nem fordult meg a fejében, hogy eltitkolja a látogatás lehetőségét, most azonban úgy érezte, jobb ha nem szól róla, annál is inkább, mivel nem volt benne biztos, hogy a Lady teljesíti az ígéretét.

Mielőtt azonban Lady Harriet meglátogatta volna, Mollynak másik vendége akadt.

Roger Hamley lovagolt át egyik nap; levelet hozott Mollynak az anyjától, a maga ajándékaként pedig egy darázsfészket. A lány már messziről meghallotta erőteljes hangját a kis lépcsőházban, ahogy megkérdezte a szobalánytól, hogy Miss Gibson otthon van-e. Mollyt félig bosszantotta, félig mulattatta, hogy ez a látogatás bizonyára bogarat fog ültetni Miss Browning fülébe. – Inkább sosem mennék férjhez – gondolta –, mint hogy egy csúnya férfi felesége legyek, márpedig a drága jó Mr. Roger igazán csúnya; abban sem lehet hinni, hogy bárki legalább átlagos külsejűnek nevezhetné. – Ám a Browning kisasszonyok, akik nem úgy tekintették a fiatalembereket, mintha mindnek hercegnek kellene lenni fehér lovon, nagyon is vonzó fickónak találták Mr. Roger Hamleyt, amint a testmozgástól kipirult arccal és szép fehér fogait megvillantva, udvarias mosoly és meghajlás kíséretében köszöntött mindenkit. Futólag ismerte a Browning kisasszonyokat, és kellemesen eltársalgott velük, mialatt Molly elolvasta Mrs. Hamley együtt érző szavait és jókívánságait az esküvővel kapcsolatban. Majd hozzá fordult, és habár a kisasszonyok hegyezték a fülüket, semmi rendkívülit nem találhattak sem a szavakban, amelyeket egymáshoz intéztek, sem a hanghordozásukban.

– Elhoztam a darázsfészket, amit megígértem, Miss Gibson. Ebben az évben nem voltunk híján a hasonló dolgoknak; csak az apám birtokán hetvennégyet találtunk. Az egyik munkásunk, aki méhészkedéssel keresi meg nagy nehezen a kenyerét, nagyon meg is járta velük: a darazsak hét méhkasából űzték el a méheket, és felfalták mind a mézet.

– Micsoda falánk kis férgek! – mondta Miss Browning. Molly látta, hogy Roger szemei felcsillannak a féreg szó helytelen alkalmazása miatt, de bár nagy humorérzékkel rendelkezett, soha nem felejtette el, hogy tisztelettel tartozik azok iránt, akik megnevettetik.

– Bizonyára jobban megérdemlik a mérget és a tüzet, mint a szegény, drága, ártatlan méhecskék – mondta Miss Phoebe. – Továbbá, milyen hálátlan is az emberiség, amely pedig élvezi a mézüket! – Sóhajtott, mintha a gondolat túl sok lenne neki.

Mialatt Molly befejezte a levél olvasását, Roger összefoglalta a tartalmát Miss Browningnak.

– A fivérem és én az édesapánkkal csütörtökön egy mezőgazdasági találkozóra megyünk Canonburybe, és az édesanyám azt üzente velem, mennyire örülne, ha azon a napon nélkülözni tudnák Miss Gibson társaságát, hogy elmehessen hozzá. Önöket is nagyon szerette volna meghívni, ám annyira gyengélkedik, hogy rábeszéltük, érje be Miss Gibson társaságával. Nem annyira kínos egy ifjú hölgyet magára hagyni, hogy gondoskodjon a saját szórakozásáról, mint amennyire az volna, s így nem is szívesen tenné meg, ha ön és a húga is ott lennének.

– Ez nagyon kedves lenne tőle, nagyon. Semmi sem okozna nekünk több örömet – mondta Miss Browning, hálásnak mutatkozva a megtiszteltetés miatt. – De természetesen megértjük, Mr. Roger. és nagyon is értékeljük Mrs. Hamley kedves szándékait. A szándékot már tettnek tekintjük, amint ezt az egyszerű emberek mondják. Úgy vélem, volt is egy házasság a Browningok és a Hamleyk között egy vagy két nemzedékkel ezelőtt.

– Bizonyára volt – mondta Roger. – Édesanyám nagyon beteges, és arra kényszerül, hogy alkalmazkodjon az egészségi állapotához, ez viszont azzal jár, hogy tartózkodnia kell a társasági élettől.

– Akkor én mehetek? – kérdezte Molly, felvidulva a gondolattól, hogy viszontláthatja a drága Mrs. Hamleyt, ám attól is tartva, hogy megbánthatja kedves, öreg barátnőit, ha látványosan örül elmenetelének.

– Hát persze, kedvesem. Írj egy szép válaszlevelet, amelyben értesíted Mrs. Hamleyt, mennyire hálásak vagyunk, amiért miránk is gondolt.

– Attól tartok, nem tudom megvárni a válaszlevelet – mondta Roger. – Inkább üzenetet vinnék, mivel szorít az idő: egy órakor találkozom az apámmal.

Amikor Roger elment, Molly annyira vidámnak érezte magát a csütörtöki nap gondolatától, hogy alig tudott odafigyelni arra, amit a Browning kisasszonyok mondtak. Egyikőjük arról a csinos muszlinruháról fecsegett, amelyet Molly aznap reggel adott mosásba, és azt találgatta, mikorra kaphatja vissza a lány, hogy újra felvehesse. A másikuk, Miss Phoebe, csodák csodája, rá sem hederített arra, amit a nővére mond, a saját mondanivalóját csipogta, és Roger Hamley dicséretét zengte:

– Olyan kellemes külsejű fiatalember, és milyen udvarias, szeretetre méltó. Akárcsak a mi időnkben a fiatalemberek, nem igaz, nővérkém? És mégis azt mondják, Mr. Osborne jóképűbb. Te mit gondolsz, kislányom?

– Még soha nem láttam Mr. Osborne-t – mondta Molly elvörösödve. Gyűlölte magát emiatt. Miért pirult el? Soha nem találkozott még vele, ahogy mondta. Csak azért történt ez, mert annyit fantáziált róla.

Osborne elment – az összes úriember eltávozott, még mielőtt a Mollyért küldött kocsi visszaért volna a Hamley-házba csütörtökön. Molly kis híján boldog volt a megkönnyebbüléstől, mert annyira félt attól, hogy csalódást fog érezni. Emellett a drága Mrs. Hamley így csak vele fog foglalkozni, csendesen üldögélnek majd a nappaliban, költészetről és regényekről beszélgetnek, délben sétálgatnak az őszi virágoktól pompázó kertben, ahol a pókhálókon harmatcseppek ragyognak, és a szirmok színei a bíbortól a kékig, a sárgától a liláig terjednek. Ahogy az ebédjüket fogyasztották, idegen férfihangot és lépéseket hallottak az előszobából, kinyílt az ajtó, és belépett egy fiatalember, aki csak Osborne lehetett. Szép és érzékeny vonásai voltak, majdnem annyira törékeny volt a külseje, mint az anyjának, akire egyébként is nagyon hasonlított. A finom külseje miatt idősebbnek nézett ki, mint amilyen valójában volt. Öltözéke hibátlan volt, ám kissé mégis hanyagnak hatott. Odament az anyjához, és megállt mellette, megfogva a kezét, amíg a szemei Mollyt fürkészték: nem tolakodóan vagy szemtelenül figyelte, hanem mintha kritikusan felmérné a lányt.

– Igen! Visszajöttem. A herélt borjak nincsenek nagyon ínyemre. Csakhogy megint csalódást okoztam apának, mert nem tudtam értékelni ezeket az állatokat, és attól tartok, nincs is kedvem megtanulni. Továbbá ezen a meleg napon a szag is elviselhetetlen volt.

– Drága fiam, nekem nem kell szabadkoznod, ezt tartogasd az apádnak! Nagyon örülök, hogy visszajöttél. Miss Gibson, ez a nyúlánk fickó a fiam, Osborne, amint már ki is találtad, gondolom. Osborne, ő Miss Gibson. Nos, mit eszel?

Osborne végignézett az asztalon, amint leült. – Semmit, ami itt van – mondta. – Nincs egy kis hideg vadaslepény? Csöngetek érte.

Molly próbálta összevetni az ideált a hús-vér fiúval. Az ideál tettre kész volt, erős, görögös vonásokkal és sasszemekkel, kész volt elviselni akár a hosszú koplalást is, és nem válogatott az ételben. A hús-vér ember mozdulatai szinte nőiesek voltak, habár az alakja nem. Megvoltak a görögös vonásai, ám kék szemei hűvös és fáradt kifejezést sugároztak. Finnyás volt, és egyáltalán nem rendelkezett homéroszi étvággyal. Molly hősének nem volt szabad többet enni, mint Ivanhoe-nak Tuck barát vendégeként; mindent egybevetve, némi változtatással Mr. Osborne Hamley akár költői jelenség is lehet, ha nem is egy herceg a fehér lovon. Nagyon figyelmes volt az édesanyjával, ami tetszett Mollynak, és fordítva is, Mrs. Hamleyt láthatóan annyira lenyűgözte a fia, hogy Molly egyszer-kétszer arra gondolt, hogy anya és fia boldogabbak lennének kettesben. Ám miközben a fiú az anyjával beszélt, alkalmanként úgy tűnt az éles eszű, bár egyszerű lánynak, hogy Osborne szellemi játékba próbálja őt belevonni. Olyan fordulatok és szóvirágok voltak a beszédében, amelyről Molly úgy érezte, olyan kecses nyelvi díszek, amelyek nem lehetnek gyakoriak az egyszerű, mindennapi társalgásban anya és fia között. Inkább hízelgő volt azonban, mint sértő, hogy egy nagyon kifinomult fiatalember, akiből egy nap talán költő lesz, érdemesnek találja őt, hogy produkálja magát előtte. Így, mielőtt a délután véget ért volna, anélkül, hogy Osborne és Molly közvetlenül egy szót is váltottak volna, a lány visszahelyezte őt képzeletbeli trónjára. Sőt még a drága Mrs. Hamleyvel szemben is igazságtalannak érezte, hogy a bemutatkozásukat követő első

órában kétségbe vonta, méltó-e a fiú az anya bálványozására. Osborne lelki szépsége egyre nyilvánvalóbb lett, amint lelkesen beszélgetésbe elegyedett Mollyval. Minden megnyilvánulása, ha egy kissé mélyebben tanulmányozták, rendkívül kifinomult volt. Mielőtt Molly elutazott volna, az uraság és Roger visszatértek Canonburyből.

– Osborne itt van! – kiáltott fel az uraság, kivörösödve és zihálva. – Mi a csudáért nem tudtad közölni velünk, hogy hazajössz? Mindenhol kerestelek, már épp a szokásos helyünkre tartottunk. Be akartalak mutatni Grantleynek, Fox-nak és Lord Forrestnek, a megye másik részéből származó uraknak, akiket meg kellene ismerned. Roger elszalasztottá az ebédje felét, amikor utánad kutatott; te pedig egyszerűen megszöktél, és itt ücsörögtél a nőkkel. Legközelebb szólj, ha el akarsz menni! Nem is tudtam kiélvezni a marhák látványát, pedig a legpompásabb állatok voltak, amelyeket valaha láttam; folyton arra gondoltam, talán megint rád jött a rosszullét.

– Azt hiszem, rám is jött volna, ha tovább maradtam volna abban a környezetben. De sajnálom, hogy annyi aggodalmat okoztam.

– Jól van, jól van! – mondta az uraság kissé ellágyulva. – Rogert is kövesd meg! Egész délután ide-oda küldözgettem őt utánad.

– Egyáltalán nem bántam, uram. Csak azt sajnáltam, hogy annyit nyugtalankodott. Gondoltam, hogy Osborne hazajött, mivel tudtam, hogy ez az elfoglaltság nem kedvére való – mondta Roger.

Molly észrevette, hogy a két fivér egymásra nézett – pillantásukban bizalom és szeretet volt, amely arra késztette a lányt, hogy mindkettőjüket a szívébe zárja, és közel érezze magához – ez az érzés új volt számára. Roger odalépett hozzá, és leült mellé.

– Nos, hogy halad Huber[29] olvasásával? Nem úgy találja, hogy rendkívül érdekes?

– Be kell vallanom – mondta Molly bűnbánóan –, nem volt alkalmam túl sokat olvasni. A Browning kisasszonyok azt szeretik, ha sokat beszélek, és amellett, annyi tennivalóm van, mielőtt papa hazajön, márpedig Miss Browning nem szereti, ha nélküle megyek. Tudom, hogy nem hangzik túl nagy elfoglaltságnak, de higgye el, sok időmet elveszi.

– Mikor tér haza az édesapja?

– Jövő kedden, azt hiszem. Nem maradhat sokáig távol.

– Majd átlovagolok, és tiszteletemet teszem Mrs. Gibson-nál – mondta Roger. – Olyan hamar megyek, ahogyan csak tudok. Az édesapja gyerekkorom óta nagyon kedves és barátságos hozzám. És mikor megérkezem, elvárom, hogy a tanítványom kötelességtudóan megteszi, amit kérek tőle – fejezte be, kedves, szép mosolyát ragyogtatva a lusta Mollyra.

Nem sokkal ezután megérkezett a kocsi, és Molly egyedül utazott vissza a Browning kisasszonyokhoz. Kint már sötét volt, amikor megérkezett, de Miss Phoebe a lépcsőn állt, égő gyertyával a kezében, és a sötétet fürkészte.

– Ó, Molly! Azt hittem, már sosem érsz vissza. Nagy hírem van számodra! A nővérem már lefeküdt, megfájdult a feje… az izgalomtól, gondolom, de ő azt mondja, hogy az új kenyér miatt. Halkan gyere fel, drágám, és akkor elmondom, hogy mi történt. Mit gondolsz, ki járt itt, aki teázott is velünk, a lehető leglekötelezőbb modorban?

– Csak nem Lady Harriet? – kérdezte Molly, akit felvidított a lekötelező kifejezés.

– Igen! De hát, hogy találtad ki? Ám mindenesetre a látogatása, legalábbis kezdetben, neked szólt. Ó, drága Molly! Ha nem sietsz az ágyba, hadd üljek melléd, és mondjam el halkan, mi történt, mivel mindig kiugrik a szívem, ha belegondolok, hogy milyen állapotban lepett meg a látogatás. A lady, mármint őladysége hátrahagyta a kocsiját, és gyalogosan ment vásárolni, ahogy te vagy én már oly sokszor életünkben. A nővérem éppen szunyókált, én pedig a térdem fölé felhúzott szoknyában ültem, a lábammal pedig a nagyanyánk csipkéjét próbáltam, Igazgattam, amit azelőtt mostam ki. De a legrosszabbat még el sem mondtam: még a főkötőmet is levettem, mivel alkonyodott, és úgy gondoltam, hogy már senki sem fog jönni. Ott álltam tehát a kis, fekete sapkámban, amikor Nancy bedugta a fejét, és azt suttogta: – Egy hölgy van odalent. Egy igazán előkelő hölgy, a szavaiból ítélve… –, és ekkor belépett Lady Harriet, olyan kedvesen és bájosan viselkedve, hogy egy darabig észre sem vettem, nincsen rajtam főkötő. A nővérem nem ébredt fel, és nem kelt fel, hogy úgy mondjam. Azt mondta, hogy úgy hitte, csak Nancy hozta be a teát. Őladysége, amikor látta a dolgok

állását, odajött mellém, letérdelt a szőnyegre, és nagyon kedvesen bocsánatot kért, hogy engedély nélkül követte Nancyt az emeletre. Teljesen lefoglalta őt a régi csipkém, megkérdezte, hogyan mostam ki, és arról is érdeklődött, te hol vagy, mikor jössz vissza, az új házasok mikor térnek haza; egészen addig, míg a nővérem fel nem ébredt. Tudod, egy kicsit mindig bosszús, amikor felébresztik a délutáni szunyókálásból. Anélkül, hogy a fejét odafordította volna, hogy megnézze, ki van itt, mérgesen ezt mondta: „Bla, bla, bla! Mikor tanulod már meg, hogy a sutyorgás zavaróbb, mint a hangos beszéd? Szemhunyást sem tudtam aludni a fecsegés miatt, amit te és Nancy egy pillanatra sem tudtok abbahagyni!” Tudod, kis túlzás volt ez a nővéremtől, mivel a szokásos módon horkolt előtte. Így odamentem hozzá, közelhajoltam és a fülébe súgtam: Nővérkém, őladyságével társalogtam.

– Még hogy őladysége! Elment az eszed Phoebe, hogy ilyen ostobaságot beszélsz; méghozzá a sapkádban!

Ekkor már felült az ágyban, és körülnézve meglátta Lady Harrietet selyemben-bársonyban, amint a szőnyegünkön üldögélt, mosolyogva, kalapját levéve, hogy szép haja csillogott a tűz fényénél. Szavamra! A nővérem azonnal felpattant, pukedlizett, és olyan gyorsan, ahogy csak tudott, elnézést kért, amiért elaludt. Ezalatt én fölvettem a legszebb főkötőmet, mivel igaza volt a nővéremnek, hogy elment tán az eszem, hogy egy régi, fekete selyemsapkában beszélgetek egy grófkisasszonnyal. Fekete selyem! Ha tudtam volna, hogy eljön hozzánk, felvettem volna az új barna selymemet, amely még érintetlenül hever a felső fiókomban. Mikor visszatértem, a nővérem teát rendelt a Ladynek; a mi teánkból, persze, így megint én tartottam szóval, amíg a nővérem felöltötte vasárnapi selyemruháját. De nem hiszem, hogy annyira jól megtaláltuk volna a hangot őladyságével, mint amikor a szőnyegen ülve a csipkét húzgáltam a régi sapkámban. Egyébként teljesen meg volt lepve a teánktól, azt mondta, még soha nem kóstolt hasonlót, mi pedig elmondtuk neki, hogy fontja csak három pennybe kerül Johnsonnál; a nővérem szerint a drágább teánk árát kellett volna mondanunk, amely 5 pennybe kerül, csakhogy nem azt ittuk, mivel szerencsétlenségre teljesen kifogytunk belőle. Ekkor azt mondta, hogy majd küldet át a sajátjából, amit egyenesen Oroszországból vagy Poroszországból vagy valami más, isten háta mögötti helyről szállítanak, és megállapíthatjuk, melyik ízlik jobban; ha pedig az övé ízlik jobban, beszerzi nekünk fontonként három pennyért. Ezután üdvözletét küldte neked, és azt mondta, hogy bár most elutazik, ne feledkezz meg róla. A nővérem szerint ez az üzenet túlságosan hízelgő számodra, és hogy ő nem tudja elvállalni, hogy átadja neked De, mondtam neki erre, az üzenet az üzenet, és Molly felelőssége, ha túlságosan elbízza magát emiatt. Mutassunk neki alázatot, nővérkém, habár minket ért a megtiszteltetés, hogy szemtől szembe ültünk a Ladyvel. Így a nővérem csak hümmögött, majd azt mondta, megfájdult a feje, és lefeküdt. Most pedig halljuk, neked hogyan telt a napod, drágám!

Ekkor Molly beszámolt neki a vele történt dolgokról, amelyek máskor nagyon izgalmasak lettek volna a pletykás és nyíltszívű Miss Phoebe számára, most azonban elhalványultak a grófkisasszony látogatásának a fényében.

TIZENÖTÖDIK FEJEZET
Az új mama

Kedd délután Molly hazaérkezett – abba az otthonba, amely már idegennek tűnt, és amit a warwickshire-i emberek barátságtalannak neveztek volna. Újonnan volt kifestve, tapétázva, mindennek új színe volt. A szolgák komoly ábrázattal, a legjobb ruháikban feszengtek, és minden változtatást kifogásoltak az uruk házasságától kezdve az előszoba padlójának új olajborításáig, amelyben, ahogy panaszolták: megcsúszunk és felbukunk, fázik tőle a lábunk, és undorító szaga is van. Mollynak végig kellett hallgatnia ezeket a panaszokat, márpedig ez nem a legvidámabb előkészület volt arra a fogadásra, amelyet már enélkül is nyomasztónak érzett.

Végre meghallották az érkező kocsi kerekeinek zaját. Molly a bejárati ajtóhoz ment, hogy fogadja őket. Elsőként az apja lépett ki, és megfogta a felesége kezét, hogy segítsen neki kiszállni. Ezután szeretettel megcsókolta a lányát, majd odairányította őt a feleségéhez, ám az asszony fátyla olyan erősen – és csinosan – volt rögzítve, hogy beletelt egy kis időbe, mire Mrs. Gibson ki tudta szabadítani az ajkait, és megcsókolta újdonsült leányát. Majd a csomagokkal kellett foglalkozni, és mindkét utazó ebbe volt belemerülve, mialatt Molly az izgalomtól reszketve állt ott, képtelenül arra, hogy segítsen. Csak Betty mérges ábrázatát látta, amint az egyik nehéz láda a másik után bekerült a házba.

– Mollykám, kérlek kíséred el… a mamádat a szobájába!

Mr. Gibson habozott egy pillanatig, mivel az a kérdés, hogy Mollynak hogyan kell szólítania az új családtagot, eddig meg sem fordult a fejében. Molly elpirult. Hát mamának kell neveznie? Ez a név valaki másé volt a gondolataiban – a saját, halott édesanyjáé. Szíve lázadozott ez ellen, de nem szólt semmit. Felkísérte az asszonyt az emeletre, Mrs. Gibson ezenközben hol ide, hol oda fordult, hogy utasításokat osztogasson a táskákról és csomagokról. Alig beszélt Mollyhoz, amíg be nem értek az újonnan bebútorozott hálószobába, ahol Molly utasítására egy kis tűz égett.

– Most pedig, kedvesem, nyugodtan megölelhetjük egymást. Szent isten, milyen fáradt vagyok! – Miután túl voltak az ölelésen, folytatta: – A kimerültség olyan könnyen elrontja a kedvemet, de a drága papád maga volt a megtestesült figyelmesség. Egek! Micsoda ódivatú ágy! És micsoda… Na de, nincs jelentősége. Idővel föl fogjuk újítani az egész házat, nem igaz, drágám? Ma este pedig te leszel az én kis szobalányom, és segítesz elrendezni néhány dolgot, mivel engem annyira kimerített az egész napos utazás.

– Már rendeltem egy könnyű vacsorát és teát önnek – mondta Molly. – Szóljak, hogy hozzák fel?

– Nem hiszem, hogy ma este le tudok menni. Nagyon kényelmes lenne egy kis asztalt behozatni ide, és a köntösömben üldögélni a kellemes tűz mellett. Az ám, hisz ott van a drága papád. Nem hiszem, hogy tudna enni bármit is, ha én nem vagyok ott. Az embernek nem szabad csak magára gondolni, tudod! Igen, egy negyedóra múlva lemegyek.

Ám Mr. Gibson egy rá váró üzenetet talált, amelyben haladéktalanul kérték, hogy látogasson el egy öreg betegéhez, aki életveszélyes állapotban volt. Így, amíg a lovát felnyergelték, bekapott egy falat ételt, s újra vissza kellett térnie régi szokásához, hogy a szakmai kötelességét mindenek fölé helyezte.

Miközben Mrs. Gibson rájött, hogy a férje nem tudja nélkülözni az ő társaságát, a férfi már egymagában elfogyasztott egy tartalmas vacsorát, amely kenyérből és húsból állt; egyszóval az a feltételezés, hogy felesége távollétében nincs étvágya, megalapozatlannak bizonyult Ezért úgy döntött, hogy az emeleten, a szobájában fog étkezni. Szegény Mollynak, aki nem merte a szolgákkal közölni e szeszélyt, először föl kellett cipelnie egy asztalt, amely bár kicsi volt, mégis túl nehéz a számára, majd a vacsora minden egyes kiválasztott fogását, amelyeket előzőleg nagyon gondosan elrendezeti az ebédlő asztalán, ahogy azt Hamleyben tanulta. Az asztalt még gyümölcsökkel és

virágokkal is díszítette, amelyeket azokból az előkelő házakból küldtek, ahol Mr. Gibsont tisztelték és becsülték. Milyen szépnek is tűnt a munkája eredménye egy-két órával azelőtt! Most azonban, amikor végre megszabadult Mrs. Gibson fecsegésétől, és egyedül ült oda a hideg teájához és a csirkecombhoz, feleslegesnek és haszontalannak tűnt mindez. Senki meg se nézte az általa földíszített asztalt, és senki sem csodálta meg az ügyességét és az ízlését. Pedig azt hitte, hogy az apja hálás lesz érte. Igyekezetét a jóakarat kimutatásának szánta a mostohaanyja számára, aki még ekkor is rázta a csengőt, hogy vigyék ki a tálcáját, és Miss Gibsont küldjék a szobájába.

Molly sietve befejezte a vacsoráját, majd újra felment az emeletre.

– Olyan egyedül érzem magam, drágám, ebben az idegen házban. Gyere, és legyél velem. Segíts kicsomagolni! Úgy vélem, a drága papád igazán elhalaszthatta volna Mr. Craven Smith meglátogatását, legalább ezen az estén.

– Mr. Craven Smith nem tudta elhalasztani a haldoklását – mondta Molly tömören.

– Te aztán furcsa lány vagy! – mondta Mrs. Gibson fanyar nevetéssel. – De ha ez a Mr. Smith valóban haldoklik, ahogy mondod, mi értelme van, hogy az apád ily sietve meglátogassa. Talán hagyatékot remél, vagy valami ilyesmit?

Molly az ajkaiba harapott, nehogy valami udvariatlant mondjon. Csak ennyit válaszolt:

– Nem vagyok biztos benne, hogy haldoklik. Az az ember mondta, akit ideküldtek, és papa néha képes enyhíteni a szenvedésen. A család számára mindenképp megnyugtató, ha ott van az orvos.

– Milyen hátborzongató, hogy ennyit tudsz a halálról fiatal korod ellenére! Igazán, ha tudtam volna ezeket a részleteket az apád foglalkozásáról, kétlem, hogy rávettem volna magam, hogy hozzámenjek!

– Nem ő idézi elő a betegséget és a halált, csak mindent megtesz, ami tőle telik, hogy felvegye velük a harcot. Én szeretek arra gondolni, milyen nemes dolgot cselekszik, vagy próbál megtenni. Ön is így fogja gondolni, ha látja majd, mennyire várják, és milyen szívesen őt fogadják az emberek!

– Nos, ne beszéljünk többet ilyen nyomasztó dolgokról ma este! Azt hiszem, azonnal nyugovóra térek, olyan fáradt vagyok. Leülsz ide mellém, amíg elalszom, drágám? Beszélj hozzám, kérlek, a hangod majd elaltat!

Molly fogott egy könyvet, és addig olvasott, amíg a mostohája el nem aludt. Ezt a megoldást jobban kedvelte, mint a folyamatos fecsegés nehéz feladatát.

Azután kilopózott, és lement az ebédlőbe, ahol már kialudt a tűz – a szolgák szándékosan elhanyagolták. Ezzel jelezték nemtetszésüket, amiért új úrnőjük egymagában teázott a szobájában. Mollynak azonban sikerült újraszítani a lángot még az apja hazaérkezése előtt, valamint összeszedett és elrendezett némi ennivalót is neki. Majd letérdelt a futószőnyegre, és a tűzbe bámult, miközben a képzelete elkalandozott olyan szomorú gondolatok felé, amelyek elégnek bizonyultak ahhoz, hogy észrevétlenül könnyek gyűljenek a szemébe. Ám, amikor meghallotta az apja lépteit, felugrott, és vidámságot erőltetett magára.

– Hogy van Mr. Craven Smith? – kérdezte.

– Meghalt. Még megismert. Ő volt az egyik első betegem, amikor Hollingfordba kerültem.

Mr. Gibson leült a számára előkészített karosszékbe, és a kezeit megmelengette a tűznél. Úgy tűnt, nem volt kedve többet beszélni, sem enni, csak elmerengett a múlton. Majd lerázta magáról a szomorúságot, és körülnézve a szobában élénken így szólt:

– No, és hol van az új mamád?

– Fáradt volt, és korán lefeküdt. Ó, papa. Muszáj mamának szólítanom?

– Örömet szereznél vele – mondta az apa kissé összeráncolva a szemöldökét.

Molly hallgatott. Egy csésze teát tett az apja elé, aki megkeverte, belekortyolt, majd visszatért a témára.

– Miért ne szólíthatnád mamának? Biztos vagyok benne, hogy teljesíteni fogja anyai kötelességét veled szemben. Mindannyian követhetünk el hibákat, és az ő szokásai nem biztos, hogy egybeesnek a mi szokásainkkal; mindenesetre próbáljuk meg úgy kezdeni, mintha egy család lennénk.

Vajon Roger szerint mi lenne a helyes most? Ez a kérdés merült fel Mollyban. Eddig mindig Mrs. Gibsonként emlegette az apja új feleségét, és egy alkalommal ki is fakadt a Browning

kisasszonyoknál, hogy soha nem fogja őt mamának szólítani. Semmiféle vonzalmat nem érzett új rokona iránt aznap esti társalgásukat követően. Ezért csendben maradt, habár tudta, hogy az apja válaszra vár. Egy idő után azonban feladta a várakozást, és témát váltott; mesélt az utazásukról, kikérdezte a lányát Hamleyékről, Browningékról, Lady Harrietről, és a délutánról, amit együtt töltöttek az udvarházban. Ám volt valami keménység és tartózkodás a modorában, Molly viselkedésében pedig valami neheztelés és szórakozottság. Hirtelen megszólalt:

– Papa, mamának fogom őt szólítani!

Az apa megfogta a kezét, és megszorította, de egy-két pillanatig nem beszélt. Aztán azt mondta:

– Nem fogod megbánni, Molly, amikor majd úgy fekszel kiterítve, mint szegény Craven Smith ma este.

A két idősebb szolgáló motyogása és morgolódása egy darabig csak Molly fülébe jutott el, majd végül elérte az apját is, aki – Molly bánatára – rövid úton helyre tette őket.

– Nem tetszik nektek, hogy Mrs. Gibson annyiszor csenget értetek, ugye? Eddig el voltatok kényeztetve, attól tartok, de ha nem elégítitek ki a feleségem kívánságait, kaptok olyan végkielégítést… ugye, tudjátok?

Ezek hallatán melyik szolgáló ne érezne késztetést arra, hogy távozással fenyegessen? Betty közölte Mollyval, hogy elmegy, mindezt olyan közömbös hangon, amilyet csak magára tudott erőltetni azzal a lánnyal szemben, akinek a gondját viselte az utóbbi tizenhat évben. Molly eddig úgy tekintett a régi dajkájára, mint egy családi bútordarabra, és ugyanúgy nem feltételezte volna, mint az apjáról, hogy megszakadjon vele a kapcsolata. Ám Betty mégis ott állt előtte, és kimérten azt találgatta, hogy vajon városban vagy vidéken lesz a következő helye. Ez azonban nagyi észt megjátszott keménység volt. Egy-két hét múlva Betty keservesen zokogott arra a gondolatra, hogy itt hagyja a kis növendékét és bizony szívesen maradt volna a házban, ugrott volna minden csengőszóra, akár negyedóránként. Még Mr. Gibson férfiszíve is megindult az öreg szolgáló szenvedése láttán, amely minden találkozásukkor nyilvánvaló lett számára Betty megtört hangja és sírástól feldagadt szemei miatt.

Egy nap így szólt Mollyhoz: – Szeretném, ha megkérnéd a mamádat, hogy Betty maradhasson, ha annak rendje és módja szerint bocsánatot kér, meg minden ilyesmi.

– Nem hiszem, hogy ennek bármi haszna lenne – mondta Molly gyászos hangon. – Tudtommal írt már a kastélyba egy szolgáló ügyében.

– Nos, én csak nyugalmat szeretnék, és egy kis adag vidámságot, amikor hazaérek. Elég könnyet látok mások otthonában! De Betty mégiscsak tizenhat éve velünk van, benne még a régi kor hűsége él.[30] Valahol máshol talán boldogabb lesz. Megkérdezed a mamádat, vagy sem: tégy ahogy tetszik! De ha beleegyezik, szívesen fogadom.

Így aztán Molly megpróbálkozott azzal, hogy szívességre kérje Mrs. Gibsont. Az ösztöne azt súgta, hogy nem fog sikerrel járni, ám az is bizonyos, hogy ilyen gyengéden még soha nem utasították vissza.

– Drága kislányom, soha nem jutott volna eszembe, hogy elküldjék egy régi szolgálót a háztól; valakit, aki születésed óta, vagy legalábbis majdnem azóta gondoskodott rólad. Nem lett volna szívem hozzá. Felőlem akár örökké is maradhatott volna, ha minden kívánságomnak eleget tesz, márpedig nem kívánok túl sokat, vagy igen? De, tudod, folyton panaszkodott, és miután a drága papád beszélt vele, ő fenyegetőzni kezdett. Az pedig ellentétes az elveimmel, hogy elfogadjam a bocsánatkérését egy szolgálónak, aki fenyegetőzött.

– De már megbánta – kérlelte őt Molly – Azt mondja, mindent kívánságát teljesíteni, és minden utasítását követni fogja, csak hadd maradjon itt.

– De, édesem, talán megfeledkezel róla, hogy nem mehetek szembe az elveimmel, bármennyire is sajnálom Bettyt. Nem lett volna szabad utat engednie az indulatainak, ahogy ezt már meg is mondtam neki. Ámbár soha nem kedveltem őt, és a leghaszontalanabb szolgálónak tartottam, aki teljesen el van kényeztetve, mivel olyan sokáig nem volt úrnő a háznál. Türelmesebbnek kellett volna lennem vele, legalábbis azt hiszem, olyan sokáig, ameddig csak lehet. Most viszont már csaknem megígértem Mariának a helyet, aki helyettes szolgálólány volt a kastélyban. És többet egy

szót sem akarok hallani Betty panaszairól, vagy bárki más panaszairól, mivel mondhatom, hogy a drága papád szomorú történetei és a többi gond miatt már kezdek nagyon rosszkedvű lenni.

Molly egy-két pillanatig hallgatott.

– Valóban odaígérte Mariának a helyet?

– Nem. Azt mondtam: csaknem megígértem. Néha azt hinné az ember, hogy nem figyelsz arra, amit mondanak neked, drága Molly! – felelt Mrs. Gibson bosszúsan. – Maria egy olyan helyen dolgozik, ahol nem fizetnek neki annyit, amennyit megérdemelne. Talán nem futja rá szegényeknek! Mindig megszánom a szegényeket, és soha nem beszélnék rosszindulatúan azokról, akik nem jómódúak. Ám én két fontot ajánlottam neki, ez több, mint amit most keres, így azt hiszem, ott fogja hagyni a jelenlegi gazdáit. Mindenesetre, ha felemelik a bérét, én is ugyanolyan arányban emelni fogok az ajánlatomon; így biztos lehetek a dolgomban. Olyan rendes lány! Mindig behozza a levelet vagy a tálcát!

– Szegény Betty! – mondta Molly halkan.

– Szegény öreg pára! Remélem, tanul a leckéből, sőt biztos vagyok benne – sóhajtott Mrs. Gibson. – Az viszont kár, hogy Maria még nem lesz itt, amikor a megyei családok látogatásai megkezdődnek.

Mrs. Gibson nagy megtiszteltetésnek tartotta, hogy annyi látogatást kaptak a „megyei családoktól". A férje nagy megbecsülésnek örvendett; a különböző házakból, udvarházakból és rezidenciákról való hölgyek, akiknek közvetlenül vagy a családjukon keresztül valaha jó szolgálatot tett az orvos, helyesnek tartották, hogy hollingfordi vásárlásuk során látogatással nyilvánítsák ki figyelmüket az új feleség iránt. Az izgalmi állapot, amelybe Mrs. Gibsont ezek a látogatások hozták, jócskán csorbította Mr. Gibson otthoni nyugalmát.

Kínos volt párolgó, fűszeres illatú tálakat vinni a konyhából az ebédlőbe ugyanabban az időpontban, amikor előkelő születésű, arisztokratikusán kifinomult szaglással rendelkező hölgyek bármikor beállíthattak. Még ennél is kínosabb volt, amikor az esetlen Betty sietve ki akarta nyitni az ajtót egy nagydarab inas előtt, és leejtette a mosatlan edényeket tartalmazó kosarat közvetlenül az úrnője lába előtt, midőn az óvatosan lépkedett a sötét előszobában. A fiatal orvosnövendékek, akik ezzel egy időben hagyták el csendben az ebédlőt, kacagásban törtek ki, szabadjára engedve a mások rovására nevető hajlamukat, amelynek bárki áldozatul eshetett, aki ilyenkor útjukba került. Ezekre a sajnálatos eseményekre Mrs. Gibson a vacsoránál javasolta a megoldást. A fiatalemberek ételét, amint azt megjegyezte a férje előtt, a rendelőben is felszolgálhatják. Néhány elegáns hideg falat, amelyet ő és Molly fogyasztanak, nem büdösítené be a házat, és mindig gondoskodna arról, hogy a férje számára készen álljon valami harapnivaló. Az orvos beleegyezett, bár nem szívesen, mivel ez egy élet szokásának a megváltoztatását jelentette, továbbá úgy érezte, hogy soha nem lesz képes a körútjait úgy szervezni, hogy az újonnan bevezetett hat órai estebédre[31] hazaérjen.

– Ne készíttess nekem semmit, drágám, egy kis kenyéren és sajton is elvagyok, amint a régi feleségem is.

– Nem tudok semmit a régi feleségedről – válaszolt a jelenlegi –, de igazán nem engedhetem ezeket a sajtokat a konyhámon kívülre.

– Akkor majd eszem a konyhában – válaszolt a férj. – Úgyis közel van az istállóhoz, és ha sietek, egy pillanat alatt bekaphatom.

– Igazán, Mr. Gibson, az ember megdöbben, ha összeveti a megjelenésedet és a modorodat az ízléseddel. Szakasztott úgy nézel ki, mint egy úriember, ahogy azt a drága Lady Cumnor mondogatta.

Ezután a szakácsnő is elhagyta a házat, a másik régi szolgáló, ha nem is olyan régi, mint Betty. Nem tetszett neki a késői vacsorával járó gond, és mivel metodista volt, vallási meggyőződésből helytelenítette, hogy kipróbálja Mrs. Gibson francia receptjeit. – Nem egyezik az írás szellemével – mondta. A Bibliában ugyanis sokszor említették az ételeket, ám azok egyszerű bárányhúsból álltak, amelyet el lehetett készíteni borban, kenyérben és tejben, fügével és mazsolával; lehetett még borjúhúst is fogyasztani, például barnára sütve vagy megtöltve. Ám lelkiismerete nem tette lehetővé, hogy disznóhúst süssön, és lepénybe töltve vagy másképp készítse el. Márpedig ha ezentúl pogány ételeket kell készítenie, pápista módra, inkább itt hagyja a helyet. Így a szakácsnő követte

Bettyt, Mr. Gibsonnak pedig rosszul elkészített omlettekkel, rissolettekkel, vol-au-vent-okkal, krokettekkel és más effélékkel kellett kielégítenie egészséges angol étvágyát, s közben még csak azt sem tudta biztosan, mit eszik.

Még a házasság előtt elhatározta, hogy engedni fog a felesége szeszélyeinek, de a nagyobb jelentőségű dolgokhoz ragaszkodni fog. Ám a szeszélyek miatt felmerülő nézeteltérések napról-napra szaporodtak, és még bosszantóbbak voltak, mintha életbevágó dolgokról lett volna szó. Molly úgy ismerte az édesapját, mint a tenyerét, a felesége azonban nem; és mivel felületes asszony volt – kivéve persze, amikor a saját érdekei függtek a másik ember kedvétől –, soha nem vette észre, mennyire aggasztják a férjét az apró kis engedmények a hölgy szeszélyeinek és akaratának, amelyeket naponta megtett. Az orvos soha nem hagyta, hogy eljusson a megbánás bármilyen formájáig; folyamatosan emlékeztette magát a felesége jó tulajdonságaira, és azzal vigasztalta magát, hogy idővel jobban megtalálják majd a közös hangot. Ám nagyon felmérgesedett, amikor Mr. Coxe egyik agglegény nagybátyja, aki miután évekig tudomást sem vett vörös hajú unokaöccséről, most hogy csak részben épült fel egy súlyos betegségből, elküldetett a fiatalúrért, megtéve őt örökösének, ha élete végéig mellette marad. Ez majdnem közvetlenül az után történt, hogy Mr. és Mrs. Gibson hazaért a nászútjáról. Mr. Gibson pedig olykor azon kapta magát, hogy bosszankodik: hogy az ördögbe nem tudta ezt előbb elhatározni az öreg, és megszabadítani az otthonát a nemkívánatos fiatal udvarlótól. Hogy igazságosak legyünk Mr. Coxe-szal, meg kell említeni, hogy a Mr. Gibsonnal még növendékként folytatott utolsó beszélgetése során – némi szégyenlős habozás után – megkérdezte, hogy a megváltozott körülményei miatt talán Mr. Gibson véleménye is módosult, ami a lányát illeti…

– Szó sem lehet róla – vágta rá az orvos gyorsan. – Még mindketten túl fiatalok ahhoz, hogy tudják, valójában mit is akarnak, és ha a lányom volna olyan ostoba, hogy magába szeressen, soha nem szabadna a szerencséjét egy öreg ember halálától tennie függővé. Talán még ki is tagadhatja az öreg! Még ez is előfordulhat, és akkor még rosszabb helyzetben lenne, mint azelőtt. Nem! Most menjen el, és felejtse el ezt a butaságot! Mikor pedig ez sikerült, jöjjön vissza látogatóba!

Így Mr. Coxe elment, a megingathatatlan hűség esküjével a szívében, Mr. Gibson pedig vonakodva bár, de eleget tett egy régi ígéretének, amelyet néhány éve tett egy környékbeli jómódú gazdának, és felvette Mr. Brown második fiát Mr. Coxe helyére. A lehető legügyetlenebb tanítvány volt, és több mint egy évvel fiatalabb volt Mollynál. Mr. Gibson őszintén remélte, hogy a Coxe-románc nem ismétlődik meg.

TIZENHATODIK FEJEZET
Az új asszony az otthonában

A megyei családok – ahogy Mrs. Gibson nevezte őket – között, akik tiszteletüket tették az új asszonynál, ott voltak a Hamley fiúk is. Az uraság, az édesapjuk, már gratulált magának Mr. Gibsonnak, amikor az elment a házukba, és ennél nem is szándékozott többet tenni. Ezzel szemben Mrs. Hamley, aki maga képtelen volt elmenni, fontosnak tartotta kimutatni a figyelmét a kedves doktor új felesége iránt, továbbá némi együtt érző kíváncsiságtól is hajtva, hogy megtudja, Molly és a mostohaanyja hogy jönnek ki egymással, rávette a fiait, hogy lovagoljanak át Hollingfordba az üdvözlő kártyájával és a bocsánatkérésével. A fiúk, a lovaglástól élénken és frissen, beléptek az újonnan bútorozott nappaliba; elsőnek Osborne, szokás szerint kifogástalanul öltözve az alkalomhoz, és azzal a kifinomult modorral, ami olyan jól állt neki. Utána Roger, aki úgy nézett ki, mit egy erős, vidám, értelmes vidéki gazda. Mrs. Gibson vendégfogadáshoz volt öltözve, és olyan benyomást keltett, amilyet mindig is szeretett volna: egy már nem a legfiatalabb, de nagyon csinos asszonyét, akinek oly kedves modora és lágy hangja van, hogy az ember szinte megfeledkezik a koráról. Molly is jobban öltözött volt, mint azelőtt – a mostohaanyja gondoskodott erről. Az asszony idegenkedett mindentől, ami ódivatú, rendetlen vagy ízléstelen volt; bántotta a szemét, hát nem tűrte meg maga mellett. Rávette Mollyt Is, hogy törődjön többet magával, a ruhájával, a hajviseletével, a cipőjével. Még azzal is próbálkozott, hogy a barnás bőrét kifehérítő kenőcs- és pakoláskúrát végezzen el rajta, de ezzel kapcsolatban Molly fellázadt, meg feledékeny is volt, Mrs. Gibson pedig nem tudott minden este felmenni a szobájába, hogy meggyőződjön róla; a lány bekente az arcát és a nyakát a gondosan előkészített kozmetikumokkal. A külleme azonban így is sokat javult, még Osborne kritikus szemében is. Roger inkább azt próbálta kifürkészni az arckifejezéséből, hogy boldog volt-e, vagy sem: az édesanyja külön felhívta a figyelmét arra, hogy milyen jeleket keressen.

Osborne és Mrs. Gibson nagyon kellemesnek találták egymás társaságát, már amennyire ez illendő volt egy fiatalember és egy középkorú asszony között. A kor Shakespeare-jéről és zenélő poharairól beszélgettek,[32] a londoni híreket illetően jól informáltságban egymással versengve. Molly csak részleteket hallott a beszélgetésükből, amikor a Rogerrel folytatott társalgásában szünet állt be. Hőse egészen más megvilágításba került: nem volt többé irodalmi vagy költői, romantikus vagy kritikus, hanem naprakész a legújabb darabokból vagy operaénekesekből. Nagy előnye volt Mrs. Gibsonnal szemben, aki inkább csak hallomásból – a kastélyban hallott beszélgetésekből – tudott ezekről a dolgokról, mert Osborne Cambridge-ből egyszer-kétszer elutazott a fővárosba, hogy meghallgassa vagy megnézze a szezon újdonságait. Az asszonynak viszonyt előnyére vált a vakmerősége, amellyel kiszínezte az ismert tényeket, továbbá pedig ügyesebb volt a fogalmazásban és a szóvirágok gyártásában, amelyeket a saját véleményének tüntetett föl, noha valójában mások nézeteit idézte. Képes volt rá, hogy elhitesse a hallgatóságával, hogy ezek az élmények személyes tapasztalatból vagy megfigyelésből származnak, így például amikor egy híres olasz énekesnő modorosságairól beszélt:

– Megfigyelte már, hogy felhúzza a vállát, és összekulcsolja a kezeit, mielőtt kiénekel egy nagyon magas hangot? –Ezt azért mondta, hogy azt sugallja: ő maga figyelte meg ezt az apró részletet. Molly, aki addigra nagyon is jól tudta, hogyan töltötte a mostohaanyja az utolsó évet, nem kis megdöbbenéssel hallgatta a beszélgetést. Egy kis idő múlva azonban úgy döntött, biztosan félreérti, miről van szó, mivel sok részletet nem hallott a Rogerrel folytatott beszélgetés miatt. Ez az Osborne nem ugyanaz az Osborne volt, akit az édesanyjával hallott beszélgetni a házukban.

Roger észrevette, hogy Molly fél szemmel Osborne-t figyeli.

– Úgy véli, hogy a fivérem betegnek tűnik? – kérdezte halkan a lányt.

– Nem… éppenséggel nem.

– Pedig nincs túl jól. Az apám és én aggódunk miatta. Az utazgatás a kontinensen nem tett jót neki, inkább ártott; és a bukása miatti csalódás is megviselte, attól tartok.

– Nem arra gondoltam, hogy beteg, csak valahogy megváltozott.

– Azt mondja, hamarosan vissza kell mennie Cambridge-be. Talán jót fog tenni neki. Jövő héten én is elutazom. Azért is jöttem, hogy elbúcsúzzam öntől, valamint hogy Mrs. Gibsonnak gratuláljak.

– Az édesanyját meg foga rázni, ha mindketten elmennek, nem gondolja? Természetesen a fiatalembereknek ki kell repülniük a szülői házból.

– Igen – felelte Roger. – De ezzel együtt nagyon megviseli, és az egészségi állapota is aggasztó a számomra. Ugye elmegy néha, és meglátogatja? Nagyon kedveli önt.

– Ha tehetem, elmegyek – mondta Molly ösztönösen a mostohaanyjára pillantva. Az a rossz érzés gyötörte, hogy Mrs. Gibson a saját folytonos fecsegése ellenére minden egyes szót jól hall, amit Molly mond.

– Szeretne még könyveket? – kérdezte Roger. – Ha igen, állítson össze egy listát, és küldje el az anyámnak, még mielőtt jövő kedden elmegyek. Miután én elmentem, senki sem lesz, aki összeszedné őket magának a könyvtárból.

Mihelyt kitették a lábukat, Mrs. Gibson rákezdett szokásos kommentárjaira az éppen ott járt látogatókról.

– Nagyon tetszik nekem ez az Osborne Hamley! Micsoda remek fickó! Valahogy mindig jobban kedvelem az idősebb fiúkat. Ő fogja örökölni a birtokot, nem igaz? Meg fogom kérni a drága papádat, hogy biztassa gyakoribb látogatásra. Nagyon jó és kellemes ismeretség lesz neked és Cynthiának. A másik fiú elég csiszolatlan alak, szerintem, nincs semmi arisztokratikus a viselkedésében. Feltételezem, hogy az anyjára hasonlít, aki egy parvenü,[33] legalábbis ezt beszélik róla a kastélyban.

Molly nem tudta megállni, hogy ne okozzon neki oromét, hogy a következőket mondhatta:

– Úgy tudom, hogy az apja egy orosz kereskedő volt, aki faggyúval és kenderrel üzletelt. Mr. Osborne Hamley nagyon hasonlít rá.

– Igazán? Az ember nem is gondolná. Bárhogy is, a fiú tökéletes úriember mind megjelenésében, mind modorában. A birtok meg van terhelve,[34] ugye?

– Fogalmam sincs – mondta Molly.

Rövid csönd állt be. Majd Mrs. Gibson folytatta:

– Tudod, az jutott eszembe, hogy megkérem a drága papádat, adjon egy kis vacsorát, és hívja meg Osborne Hamleyt. Szeretném, ha otthon érezné magát ebben a házban. Változatosságot jelentene neki a Hamley-ház unalma és magánya után. Az öregek ugyanis nem nagyon járnak vendégségbe, úgy vélem.

– Jövő héten visszautazik Cambridge-be – mondta Molly.

– Valóban? Nos, akkor elhalasztjuk ezt a kis vacsorát akkorra, amikor már Cynthia is itthon lesz. Szeretnék valami fiatal társaságot összehozni szegény drágámnak, mire hazatér.

– Mikor jön haza? – kérdezte Molly, aki furcsa módon szinte vágyakozott Cynthia hazaérkezésére.

– Ó, nem tudom biztosan, talán újévre, esetleg jövő húsvétra. Addig át kell alakítanunk először ezt a nappalit, azután át akarom rendezni a szobáját, és a tiédet is hasonlóan. Ugyanolyan a méretük, csak a folyosó másik oldalán.

– Csak nem új bútort vesz abba a szobába? – kérdezte Molly meglepődve a soha véget nem érő változtatásokon.

– Igen, és a tiedbe is, drágám, hogy ne irigykedj.

– Ó, kérem, mama, az enyémbe ne! – mondta Molly, aki csak most fogta fel, mivel jár ez.

– De igen, kedvesem! A tiédet is átalakítjuk. Kapsz egy kis franciaágyat, új tapétát, szép szőnyeget, és egy fésülködőasztalt tükörrel. Egészen másképp fog festeni.

– De én nem akarom, hogy másképp fessen! Tetszik olyannak, amilyen. Kérem, ne csináljon vele semmit.

– Micsoda ostobaság ez, gyermek! Még soha nem hallottam ennél nevetségesebb ötletet! A legtöbb leány örülne, ha megszabadulna az olyan bútoroktól, amelyek inkább illenek egy faraktárba.

– A saját édesanyáméi voltak, mielőtt férjhez ment – mondta Molly nagyon halkan, nem szívesen hozakodva elő ezzel a végső érvvel, ám biztos volt benne, hogy ez megteszi a hatását.

Mrs. Gibson hallgatott egy darabig, mielőtt válaszolt:

– Nagyon a javadra válnak ezek az érzések, ebben biztos vagyok. De nem gondolod, hogy kicsit túlzásba viszed a ragaszkodást az emlékekhez? Hiszen akkor soha nem lenne új bútorunk, és be kellene érnünk a szúette szörnyűségekkel. Továbbá, drágám, Hollingford nagyon komornak fog tűnni Cynthia szemében a szép és vidám Franciaország után, és én azt akarom, hogy az első benyomása kellemes legyen. Az a tervem, hogy a közelben állapodjon meg, és szeretném, ha jókedvűen érkezne ide, mivel, köztünk maradjon drágám, a lányom egy icipicit akaratos. De ezt ne említsd a papádnak!

– De nem lehetne csak Cynthia szobáját átalakítani, az enyémet nem?

– Dehogyis! Ebbe nem egyezem bele. Gondolj bele, mit szólnának az emberek: hogy a saját lányomat kényeztetem, a férjemét meg elhanyagolom! Ezt nem tudnám elviselni.

– Senki sem tudná meg.

– Egy ilyen pletykafészekben, mint Hollingford! Igazán, Molly, te vagy nagyon ostoba, vagy nagyon makacs vagy, de mindenesetre nem törődsz azzal, milyen gonosz dolgokat mondhatnak rólam; és mindez egy önző kis szeszélyed miatt! Nem! Tartozom magamnak azzal, hogy úgy járjak el ebben az ügyben, ahogy nekem tetszik. Hadd tudja meg mindenki, hogy én egy nem akármilyen mostohaanya vagyok. Minden egyes pennyt, amit Cynthiára költök, rád is fogom költeni. Hallani sem akarok erről többet!

Így Molly egyszerű fehér ágyát, ódivatú komódját, és a többi nagy becsben tartott tárgyat, amelyek még az édesanyja lánykorából származtak, leszállították a sufniba, majd egy idő múlva, mikor Cynthia, és a nagy franciaországi ládái hazatértek, és kellett nekik a hely, a többi bútor is ugyanide került.

Ezalatt a grófi család nem tartózkodott a kastélyban; Lady Cumnort Bathba rendelték a tél első napjaira, a családja pedig vele tartott. Mrs. Gibson elkezdte hiányolni a Cumnorokat, ahogy őket nevezte, amióta a helyzete függetlenedett tőlük. Ezzel azt jelezte, hogy ő szorosabb viszonyba van velük, mint a többi városi, akik nagyobb tisztelethez voltak hozzászokva, mikor a grófról és a grófnéról beszéltek. Lady Cumnor és Lady Harriet egyaránt írtak a „drága Clare”-nek időről időre. Előbbi kisebb megbízatásokat is adott, amelyeket a kastélyban vagy a városban kellett végrehajtani; senki sem tudott volna jobban a dolgok végére járni, mint Clare, aki ismerte a grófnő ízlését és minden szokását. Ezen megbízatások okán érkeztek különböző kocsihasználati számlák a George Innből. Mikor Mr. Gibson ezt szóvá tette a feleségének, ő azzal vágott vissza, hogy ha megfelelően kielégítik Lady Cumnor kívánságait, bizton számíthatnak némi ajándék vadhúsra. Ez a következmény sem nagyon tetszett Mr. Gibsonnak, de nem szólt. Lady Harriet levelei rövidek, de szórakoztatók voltak. Tisztelte a volt nevelőnőjét, és ez arra késztette, hogy időközönként írjon neki; boldognak érezte magát, amikor ezt a félig-meddig kötelességszerű feladatot teljesítette. Az eredmény nem a bizalom korlátlan áradása volt, csupán elegendő hír a családról és annak a helynek a pletykái, ahol éppen tartózkodott. Úgy gondolta, ez elég ahhoz, hogy Clare úgy érezze, a régi növendékei nem felejtették el őt, ezért némi szerény, ám őszinte tiszteletet sugárzó mondatot is beleszőtt. Ezeket a leveleket azután Mrs. Gibson vég nélkül idézgette, amikor a hollingfordi hölgyekkel beszélgetett. Már Ashcombe-ban felfedezte a hatásukat, és nem volt ez másképp Hollingfordban sem. Ugyanakkor kicsit zavarba hozták a Mollynak szóló kedves üzenetek, és az érdeklődés arról, hogy a Browning kisasszonyoknak hogy ízlett a tea, amit küldött. Mollynak magyaráznia kellett a helyzetet, majd töviről-hegyire elmesélni az ashcombe-i udvarházban töltött délután történéseit, és Lady Harriet ezt követő, Mollynak szóló látogatását a Browning kisasszonyoknál.

– Micsoda ostobaság! – mondta Mrs. Gibson, kissé bosszúsan. – Lady Harriet csak azért látogatott meg, mert szórakozást keresett! Csak nevetni akart a Browning kisasszonyokon, mint olyanokon, akik úgy idézik majd a szavait, és beszélnek róla, mintha a kebelbarátnőjük lenne.

– Nem hiszem, hogy kinevette volna őket. Úgy tűnt, hogy tényleg nagyon kedves volt.

– Gondolod, hogy jobban ismered őt, mint én, aki az utóbbi tizenöt évet töltöttem vele? Mondhatom neked, mindenkiből csúfot űz, aki nem tartozik az ő köreikbe. Hiszen mindig is úgy emlegette a Browning kisasszonyokat, hogy Inci és Finci.

– Megígérte nekem, hogy nem fogja így hívni őket – mondta Molly sarokba szorítva.

– Megígérte neked! Lady Harriet! Ezt meg hogy érted?

– Csak… úgy emlegette őket előttem is, hogy Inci és Finci… és amikor arról beszélt, hogy eljön a házukba meglátogatni engem, megkértem, hogy azért ne jöjjön, hogy kinevesse őket.

– Szavamra! Még Lady Harriettel való hosszú ismeretségem után sem vetemedtem volna ilyen arcátlanságra!

– Nem arcátlanságnak szántam – mondta Molly eltökélten. – És szerintem Lady Harriet sem úgy vette.

– Nem tudhatsz semmit ezekről a dolgokról! Ő bármit képes leplezni.

Ebben a pillanatban Hamley uraság lépett be. Ez volt a legelső látogatása, és Mrs. Gibson igyekezett nyájasan fogadni őt, arra készülve, hogy elfogadja majd a bocsánatkérését a késedelem miatt, valamint biztosítja őt, hogy nagyon is megérti, mennyi teher nehezedik a saját birtokán gazdálkodó földbirtokosok vállára. Az úr szívélyesen megrázta a kezét, és gratulált a jó szerencséjéhez, hogy egy olyan remek embert kapott férjül, mint az ő Gibson barátja, de egy szóval sem említette a késedelmét és az elhanyagolt kötelességét. Molly, aki már ismerte legtöbb arckifejezésének a jelentését, látta, hogy valami baj van, hogy valami bántja az uraságot. Alig figyelt Mrs. Gibson folyékony, társalgást indító szavaira, aki már rég elhatározta, hogy jó benyomást fog tenni az édesapjára annak a jóképű fiatalembernek, aki a birtok örököse volt, ráadásul vonzó tulajdonságokkal is rendelkezett. Az uraság azonban Mollyhoz fordult, és így szólt suttogva, mintha bizalmasan szeretne szót váltani a lánnyal egy olyan ügyben, amely nem tartozik Mrs. Gibsonra.

– Molly, nagy bajok vannak odahaza! Osborne elveszítette az ösztöndíját Cambridge-ben, amelyet időközben még egyszer megpróbált visszaszerezni. Utána csúnyán megbukott a diplomavédésén. Azok után, amiket mondott, amiket az anyja mondott róla, én pedig bolondot csináltam magamból, amikor lépten-nyomon dicsekedtem a zseniális fiammal. Nem értem! Rogertől soha semmi kiemelkedőt nem vártam, de Osborne-tól!… E hír a feleségemet teljesen megbetegítette, és úgy tűnik, téged szeretne látni, gyermekem! Az apád eljött hozzá ma reggel. Szegénykém, nagyon rosszul van, attól tartok! Megmondta apádnak, mennyire szeretné, ha mellette lehetnél, ő pedig megengedte, hogy eljöjjek érted. Eljössz ugye, drágám? A feleségem nem egy szegény asszony, márpedig sokak szerint csak a szegényekkel kell jótékonynak lenni, de ő is olyan elesett, úgy vágyik á női gondoskodásra, mintha szegény lenne; talán még jobban is, mondhatom.

– Tíz perc, és elkészülök – mondta Molly, akit nagyon meghatottak az uraság szavai és a viselkedése. Nem is fordult meg a fejében, hogy a mostohaanyja beleegyezését kérje, mivel hallotta, hogy az apja már elengedte. Amint felállt, hogy kimenjen a szobából, Mrs. Gibson, aki csak részben hallotta az uraság szavait, és egy kissé meg volt bántva a mellőzés miatt, így szólt:

– Drágám, hová mész?

– Mrs. Hamley magához hívatott, és papa azt mondta, hogy mehetek – mondta Molly. Az uraság pedig ezzel szinte egy időben így szólt:

– A feleségem beteg, és mivel nagyon kedveli a kedves leányát, arra kérte Mr. Gibsont, engedje Molly a házunkba egy kis időre. A férje beleegyezett, ezért eljöttem, hogy elvigyem a lányt.

– Állj csak meg egy pillanatra, drágám – mondta Mrs. Gibson Mollynak sötét arckifejezéssel, amely ellentétben állt a simogató hanghordozásával. – A papádnak bizonyára kiment a fejéből, hogy ma este engem kell elkísérned, mivel vendégségbe megyünk. – Az urasághoz fordulva így folytatta: – Néhány ismerősünket látogatjuk meg; arra pedig nem számíthatok, hogy Mr. Gibson időben hazaér, és ő kísér el. Így beláthatja, hogy nem engedhetem el Mollyt.

– Nem gondoltam volna, hogy ez ennyire fontos. Az új asszony mindig is új asszony lesz, és az a dolguk, hogy félénkek legyenek, de mégsem gondoltam volna… ebben az esetben. A feleségem, mint a betegek általában, nagyon a szívére veszi a dolgokat. Nos, Molly – itt felemelte a hangját, mivel az előző szavakat *sotto uoce*[35] rebegte –, holnapra kell halasztanunk a dolgot, de ezzel csak mi veszítünk, te nem. – Azért folytatta így, mert látta, hogy a lány igen vonakodva ül vissza a helyére. – Gondolom, hogy a lehető legvidámabban fogod tölteni a ma estét…

– Nem, nem fogom! – vágott a szavába Molly. – Soha nem vágytam elmenni, most pedig még kevésbé akarok, mint azelőtt.

– Csitt, drágám! – mondta Mrs. Gibson, majd az urasághoz fordulva, hozzátette: – A vendégeskedés itt nem az, amit az ember egy ilyen fiatal lánynak kívánna; nincs fiatal társaság, nincsenek bálok, semmi vígság. Mégsem szép tőled, Molly, hogy így beszélsz az apád olyan kedves barátairól, mint Cockerellék. Ne tegyél ilyen rossz benyomást a kedves uraságra!

– Hagyja őt békén! Hagyja békén! – mondta a férfi. – Én értem, mire gondol. Inkább velem jönne, és a feleségem betegszobájában lenne, mint hogy elmenjen vendégségbe ma este. Nincs rá semmi mód, hogy nélkülözni tudja?

– Nem, semmiképpen – mondta Mrs. Gibson. – Ha elígérkeztem valahová, az nekem szent, Mollynak pedig kötelessége eljönni, nemcsak Mrs. Cockerell miatt, de énmiattam is. Kötelessége elkísérni a férjem távollétében.

Az uraság le volt sújtva, és amikor le volt sújtva, az volt a szokása, hogy a kezét a térdére tette, és halkan fütyörészett. Molly jól ismerte a rosszkedvének ezt a jelét, és csak azt remélte, hogy nem fogja szavakban is kinyilvánítani a nemtetszését. Ő maga nagyon küszködött, hogy visszatartsa a könnyeit, kínjában végül valami másra próbált gondolt, és nem forgatta a fejében a bántó és bosszantó gondolatokat. Hallotta, hogy Mrs. Gibson édeskés, monoton hangon beszél, és szeretett volna figyelni arra, amit mond, de az uraság látványos rosszkedve folyton magára vonta a figyelmét. Kis idő múlva, miután rövid csönd állt be, a férfi megszólalt, és ezt mondta:

– Nos, semmi értelme! Szegény asszony; nagyon rosszul fogja ez érinteni. Rendkívül csalódott lesz! Ám csak egy estéről van szó, csupán egy estéről! Holnap már eljöhet, nem igaz? Vagy annak az egy estének az elvesztése túl sok lenne a számára?

Némi gonosz irónia volt a szavai mögött, amely megrémisztette Mrs. Gibsont, aki próbált kedvesebb lenni.

– Készen áll átmenni bármilyen önnek is megfelelő időpontban. Annyira sajnálom, az én bolondos félénkségem az oka, tudom, de azt el kell ismernie, hogy az ígéret szép szó.

– Mondtam én valaha, hogy az ígéret talán elefánt, asszonyom? Bárhogy is, semmi értelme több szót vesztegetni erre, még a végén kijönnék a sodromból. Én egy vén zsarnok vagyok, ő pedig… az ágyában fekve, szegény asszony… mindig is rám hagyott mindent. Ezért bocsásson meg Mrs. Gibson, ugye megteszi, és elengedi velem Mollyt holnap reggel tíz órakor?

– Természetesen – mondta Mrs. Gibson, mosolyogva. Ám amikor a férfi kitette a lábát, ezt mondta Mollynak.

– Jegyezd meg drágám, hogy soha többé nem szabad kitenned engem egy ilyen alak rosszkedvének! Nem neveznem őt uraságnak, inkább parasztnak, legfeljebb gazdának. Nem szabad úgy elfogadnod vagy visszautasítanod meghívásokat, mintha egy önálló, fiatal hölgy lennél! Add meg nekem azt a tiszteletet, hogy legközelebb kikéred a véleményemet, légy szíves, drágám!

– Papa azt mondta, hogy elmehetek – mondta Molly elszoruló torokkal.

– Mivel én vagyok a mamád, az én véleményem előbbre való, erre figyelj oda a jövőben! Ám, mivel úgyis menned kell, legalább legyél jólöltözött. Kölcsönadok néhány kendőt erre a látogatásra, ha szeretnéd, valamint a zöld szalagjaimat. Mindig nagyon engedékeny vagyok, ha megfelelő tiszteletet tanúsítanak irányomban. A Hamley-ház pedig nem olyan hely, ahol csak úgy megmondhatják, ki mehet és mikor, még ha beteg is van ott

– Köszönöm. De nem kérem a kendőket és a szalagokat, ha nem baj; hiszen senki nem lesz ott, a családot kivéve. Soha nem jár hozzájuk senki, és most, hogy az asszony ilyen beteg… – Molly kis híján sírva fakadt a gondolatra, hogy a barátnője betegen és magányosan fekszik, az ő érkezését

várva. Továbbá attól is tartott, hogy az uraság úgy ment el, hogy azt hitte, ő sem akar menni, hogy szívesebben megy a Cockerellék ostoba partijára. Mrs. Gibson is sajnálta a dolgot a maga részéről. Az a kényelmetlen érzése volt, hogy szabadjára engedte az indulatait egy idegen előtt, akinek pedig el akarta nyerni a jóindulatát. Molly könnyes arca is felbosszantotta.

– Mit tehetnék, hogy visszahozzam a jókedvedet? – kérdezte. – Először ragaszkodsz ahhoz, hogy jobban ismered Lady Harrietet, mint én, én, aki már vagy tizennyolc-tizenkilenc éve ismerem. Azután ugrasz elfogadni egy meghívást, anélkül, hogy kikérnéd a véleményemet, vagy belegondolnál, milyen kínos lenne nekem egyedül bevonulni egy idegen nappaliba, miután az új nevemen szólítanak, ami már önmagában elég kényelmetlen, mivel jóval kevésbé előkelő a Kirkpatrick után! Majd amikor felajánlom neked a legcsinosabb holmijaimat, azt feleled, nem számít, hogyan vagy öltözve. Mit tehetnék, hogy örömet szerezzek neked, Molly? Én, aki csak azon igyekszem, hogy béke és nyugalom legyen a családban, nem tudom elviselni, ha ilyen szenvedő arccal gubbasztasz itt.

Molly nem bírta tovább. Fölment a szobájába – a saját, szép új szobájába, amelyre alig lehetett ráismerni. Olyan keservesen és sokáig sírt, hogy egy idő után a puszta kimerültségtől hagyta abba. Mrs. Hamleyre gondolt, aki miatta szenved; az ódon házra, amelynek már a csendje is nyomasztó lehet egy betegeskedő ember számára; arra a bizalomra, amit az uraság tanúsított iránta, és ami miatt arra számított, hogy haladéktalanul vele tart. Ezek a gondolatok jobban elkeserítették, mint a mostohaanyja pörölése.

TIZENHETEDIK FEJEZET
Gondok a Hamley-házban

Ha Molly azt hitte, hogy töretlen béke honol a Hamley-házban, hát nagyon tévedett. Valami nagyon nem volt rendben az egész háztartásban, és úgy tűnt, kivételesen új kötelékeket teremtett a közös nyugtalanság Minden szolgáló régi bútordarab volt, és mindegyiküknek elmondta valaki a gondokat a családból, vagy összegyűjtötték az információt az előttük elhangzott, óvatlan beszélgetésekből, így tudtak mindent, ami az uraságot vagy az asszonyukat bántotta. Bármelyikük megoszthatta volna Mollyval, hogy a problémák gyökere azoknak a számlákban rejlik, amelyeket Osborne Cambridge-ben fölhalmozott, és amelyeknek az összegét most, hogy minden remény elszállt Osborne ösztöndíjat illetően, az uraságnak kell kiegyenlítenie. Ám Molly, aki elég bizalmas viszonyban volt Mrs. Hamleyvel. tudta, hogy mindent el fog neki mondani, amit hallani szeretne, senki mástól nem akarta hallani a történteket.

Amint meglátta őt az elsötétített szobában, ahogy a nappali kanapéján hevert, megdöbbent az asszony külsejének a megváltozásától. Fehér ruha volt rajta, amit alig lehetett megkülönböztetni hervadt arca fehérségétől. Az uraság ezekkel a szavakkal vezette be Mollyt:

– Itt van végre! – Molly soha nem hitte volna, hogy ennyi változatosság van a hangjában; a mondat eleje harsány gratulációhoz hasonlított, míg az utolsó szó alig hallható volt. A férfi is meglátta a halálos sápadtságot a felesége arcán. Nem volt ez újdonság a számára, és már hozzászokhatott volna a hosszú idő alatt, de mostanában mindig ugyanúgy visszariasztotta. Gyönyörű, békés, téli nap volt, a fák és a bokrok minden ága-gallya csillogott a napon olvadó zúzmarától, egy magyalbokron pedig egy vörösbegy énekelt teli torokból. A zsalugáterek azonban csukva voltak, és Mrs. Hamley ablakán keresztül ezekből semmit sem lehetett látni. Közte és a kandallótűz között még egy nagy lemez is volt, hogy elzárja tőle a vidáman pattogó lángokat. Mrs. Hamley kinyújtotta a kezét Molly felé, majd erősen megszorította, a másik kezével eltakarta a szemét.

– Ma reggel nincs túl jól – mondta az uraság, a fejét csóválva. – De ne féljen semmit, drágaságom, itt van már az orvos lánya, aki majdnem olyan hasznos, mint maga az orvos. Bevette már az orvosságát? Megitta a teáját? – Miközben beszélt, lábujjhegyen körbejárt a szobában, és belekukkantott minden üres csészébe és pohárba. Ezután visszatért a kanapéhoz, egy-két pillanatig nézte a feleségét, majd gyengéden megcsókolta, és azt mondta Mollynak, hogy a gondjaira bízza őt.

Mrs. Hamley mintha tartott volna Molly megjegyzéseitől vagy kérdéseitől, ő maga kezdett el gyors egymásutánban kérdéseket feltenni a lánynak.

– Mármost, drága gyermekem, mondj el nekem mindent; ezzel nem élsz vissza senki bizalmával, mivel nem fogom továbbadni senkinek, és különben sem leszek már köztetek soká. Hogy mennek a dolgaid? Hogy vagy az új mamáddal és a fogadalmaddal, hogy jó leszel? Hadd legyek a segítségedre, ha tudok! Azt hiszem, egy leánynak hasznára lehetek; a fiait úgysem ismeri egy anya. Mondj el nekem mindent, amit jónak látsz, méghozzá részletesen.

Még Molly is – akinek nem volt nagy tapasztalata a betegségekről – látta, milyen nyugtalan láz emésztette az asszonyt; ösztönösen ráérzett, hogy hosszan kell neki elmesélnie a vele történt eseményeket – az esküvő napját, vendégeskedését a Browning kisasszonyoknál, az új bútorokat. Lady Harrietet stb. Ez a könnyed csevegés megnyugtatóan hatott Mrs. Hamleyre, amennyiben segítette őt abban, hogy másra is gondoljon a saját jelenlegi szenvedésén kívül. Molly azonban nem beszélt a saját bánatáról, és az otthoni helyzetről. Mrs. Hamleynek fel is tűnt ez.

– No és jól kijössz Mrs. Gibsonnal?

– Nem mindig – mondta Molly. – Tudja, azelőtt nem nagyon ismertük egymást, most pedig egy fedél alatt kell élnünk.

– Nem tetszett nekem, amit az uraság mondott tegnap este. Nagyon dühös volt.

Ez a seb még nem gyógyult be, de Molly makacsul hallgatott róla, miközben azon törte a fejét, hogyan terelje a beszélgetést más irányba.

– Ah, értelek, Molly! – mondta Mrs. Hamley. – Nem akarsz nekem a saját gondjaidról beszélni, pedig talán vigasztalást tudnék nyújtani neked.

– Nem akarom kiteregetni a dolgainkat – mondta Molly halkan. – Azt hiszem, papának nem tetszene, ha ezt tenném. Különben már így is nagyon sokat segítettek, ön és Roger Hamley. Gyakran gondolok mindarra, amit mondott; nagyon hasznos, mindig erőt merítek belőle.

– Ah, Roger! Igen! Ő megbízható. Ó, Molly! Nekem is sok mondanivalóm van a számodra, csak nem most. Be kell vennem az orvosságomat, és aludnom kell egy kicsit. Jó kislány vagy. Erősebb vagy, mint én, és megleszel vigasztalás nélkül is.

Mollyt egy távolabbi szobába vezették, a szolgáló, aki az utat mutatta, elmondta, hogy Mrs. Hamley nem szerette volna, ha megzavarják a lány álmát, pedig valószínűleg ez történt volna, ha a régi szobájában alszik. Délután Mrs. Hamley hívatta őt, és a betegek, különösen a hosszú és nyomasztó betegségben szenvedők zárkózottságával beszámolt Mollynak a család bánatáról és csalódottságáról.

Leültette Mollyt maga mellé egy zsámolyra, megfogta a kezét, és a szemébe nézett, ott ugyanis előbb megláthatta az együttérzés kifejezését, mint ahogy a szavaiból kihallhatta volna.

– Osborne hatalmas csalódást okozott nekünk! Még mindig nem tudom felfogni. Az uraság szörnyen megdühödött rá. Nem tudom elképzelni, hogy lehetett annyi pénzt elkölteni: hitelezők követelései, kiegyenlítetlen számlák. Az uraság most nem mutatja ki, milyen mérges, mert fél, hogy újra rohamom lesz, de én tudom, hogy nagyon dühös. Tudod, ő is sok pénzt költött, hogy lecsapoltassa azt a földet Upton Commonnál, és nagyon eladósodott. Ez a fejlesztés megduplázta volna a birtok értékét, és így nem is gondoltunk arra, hogy inkább némi pénzt takarítsunk meg, amit aztán Osborne felhasználhatott volna hosszú távon. Most azonban az uraság szerint el kell adni a birtok egy részét, márpedig ez összetöri a szívét. Mennyi fát eladott, hogy a fiúkat egyetemre küldhesse. Osborne! Ó, micsoda drága, ártatlan fiú volt, ő volt az örökös, mint azt tudod, és olyan okos is volt. Mindenki azt mondta, hogy biztosan kitüntetést kap és ösztöndíjat, és még tudom is én, mit. Meg is kapta az ösztöndíjat, de aztán minden rosszra fordult. Nem is tudom, hogyan. Ez a legszörnyűbb. Talán az uraság írt neki egy nagyon dühös levelet, és emiatt nem volt többé bizodalma hozzánk. De legalább nekem elmondhatta volna. Meg is tette volna, azt hiszem. Molly, ha itt lett volna, szemtől szemben velem. Ám az uraság mérgében azt mondta, be ne tegye ide a lábát, amíg vissza nem fizette az adósságait, amit az örökségére terhelt. Évi kétszázötven fontból fizessen vissza kilencszázat, valamilyen módon. És addig nem jöhet haza! Talán Roger is eladósodik! Neki csak kétszáza volt, de hát nem ő az idősebb fiú. Az uraság elrendelte, hogy a munkások hagyják abba a lecsapolást; én pedig nem tudok aludni, ha arra gondolok mi lesz a szegény emberek családjával ezen a zord télen. De mit tehetnénk? Soha nem voltam túl erős, és talán költséges szokásaim voltak; ezenkívül a családi hagyományok fenntartása is pénzbe került, valamint az a lecsapolás. Ó, Molly! Osborne olyan édes kisbaba volt, és olyan szerető fiú. Nagyon okos is volt! Tudod, felolvastam neked néhányat a verseiből, márpedig aki olyan verseket ír, képes az bármi rosszat tenni? Ám attól tartok, mégis megtette.

– Nem tud semmit arról, mire költötte a pénzt?

– Nem. Egyáltalán semmit. Ez fáj a legjobban. Vannak számlák szabótól, könyvkötőtől, bor és képek vásárlásáról, mindezek négy-ötszáz fontra rúgnak. Bár már ez a költekezés rendkívüli – érthetetlen az olyan egyszerű vidéki népeknek, mint mi vagyunk –, ez talán a divat követésének a költsége. De mi a helyzet azzal a pénzzel, amelyről nem hajlandó beszámolni; amelyről valójában csak az uraság londoni ügynökeitől hallottunk, akik rájöttek, hogy néhány kétes hírű ügyvéd érdeklődik a birtok jelzálogáról. Ó, Molly! A legrosszabb még csak most következik. Nem is tudom, hogyan mondjam ezt el neked: az apjának, az uraságnak a korát és az egészségi állapotát is firtatták. – Elkezdett szinte hisztérikusan zokogni, ám folytatta a beszédet, annak ellenére, hogy Molly megpróbálta megállítani. – Annak az embernek, aki a karjaiban tartotta és megáldotta őt, még

mielőtt én megcsókolhattam volna, és mindig is úgy gondolt rá, mint örökösére és szeretett elsőszülöttjére. Mennyire szerettem őt! Mostanában arra is gondoltam néha, hogy talán igazságtalanok voltunk a jó Rogerrel.

– Nem! Biztos vagyok benne, hogy nem; csak nézze meg, mennyire szereti önt. Hiszen mindig ön az első gondolata; talán nem beszél róla, de mindenki láthatja. És drága, drága Mrs. Hamley – mondta Molly, elszánva magát arra, hogy egy csapásra elmond mindent, ami a szívét nyomja, most hogy végre megszólalhatott –, nem gondolja, hogy jobb lenne nem előre elítélni Mr. Osborne Hamleyt? Nem tudhatjuk, mire kellett neki a pénz; és ő olyan jó (vagy talán nem?), hogy talán szegényeken akart segíteni vele, esetleg valami kereskedőn, akit a hitelezői sanyargattak, vagy…

– Megfeledkezel róla, drágám – mondta Mrs. Hamley, kissé megmosolyogva a lány ösztönös naivságát, ám a következő pillanatban nagyon sóhajtva –, hogy a számlák mind kereskedőktől érkeztek, akik szüntelenül panaszkodnak, hogy nem jutnak a pénzükhöz.

Mollyt ez elbizonytalanította egy pillanatra, ám azután ezt mondta:

– Szerintem rákényszerítették az akaratukat. Én már sokszor hallottam olyan esetekről, amikor fiatalemberek kereskedők áldozatává váltak a nagyvárosokban.

– Te egy tündéri leány vagy – mondta Mrs. Hamley, akit meghatott, hogy Molly elszántan védelmezte Osborne-t, bármennyire megalapozatlan és tájékozatlan is volt ezenközben.

– Továbbá – folytatta Molly – valaki talán visszaél Osborne, úgy értem Mr. Osborne Hamley, néha kicsúszik a számon az Osborne, de higgye el, mindig Mr. Osborne-ként gondolok rá…

– Semmi baj. Molly, úgy hívod őt, ahogy akarod, csak folytasd. Jót tesz nekem, hogy valaki a jó oldalát próbálja látni a történteknek. Az uraság annyira sértett és elkeseredett; idegen emberek jelennek meg a környéken, akik kikérdezik a bérlőket, és panaszkodnak a fa árának a csökkenése miatt; mintha csak az uraság halálára számítanának.

– Éppen erről akartam az előbb beszélni. Hát nem az látszik ebből is, hogy ezek rossz emberek? Aki nem riadnak vissza attól, hogy visszaéljenek a jóságával, és hazugságokat terjesszenek a nevében, hogy tönkretegyék őt?

– Nem veszed észre, hogy ezzel gyengének állítod be őt, ha nem is gonosznak?

– Igen, talán ezt teszem. Ám nem hiszem, hogy gyenge volna. Ön is nagyon jól tudja, drága Mrs. Hamley, milyen nagyon okos is ő valójában. Továbbá jobban szeretném, ha gyenge lenne, mint gonosz. Az emberek a mennyben egy csapásra erőssé válhatnak, amikor meglátják a dolgok valódi természetét, ám nem hiszem, hogy a gonoszok hirtelen erényesekké válnának.

– Azt hiszem én nagyon gyenge voltam, Molly – mondta Mrs. Hamley, szeretettel simogatva Molly fürtjeit. – Valósággal bálványoztam az én gyönyörű Osborne-omat, most pedig kiderül, hogy milyen ingatag a jelleme, és mennyire nem képes megvetni a lábát a talajon. Márpedig ez a legjobb indulatú magyarázat a viselkedésére.

A fia iránt érzett düh, a felesége miatti aggodalom, az azonnal szükséges összeg előteremtésének a nehézsége, és a birtoka értéke iránt nyíltan érdeklődő idegenek miatti bosszúsága nyomán a szegény uraság szánalomra méltó állapotban volt. Mérges és türelmetlen volt mindenkivel, aki a közelébe került, majd nyomasztotta őt a hirtelensége és az igazságtalansága. Az öreg szolgák, akik talán néhány dologban becsapták őt, most példás türelemmel viselték a dühkitöréseit. Ismerték a szenvedélyesség okát, és tudták – ugyanolyan jól, mint ő maga –, mi áll a hangulatváltozások mögött. A komornyik, aki mindig is vitatkozott urával minden egyes, a munkáját érintő utasítással kapcsolatban, most megbökte Mollyt vacsora közben, hogy egyen az ételből, amit a lány visszautasított, majd később így magyarázta a viselkedését:

– Tudja, kisasszony, én és a szakácsnő olyan vacsorát találtunk ki, amely ínyére lehet a gazdának, de ha ön azt mondja, „Köszönöm, nem kérek”, amikor odanyújtom a tányért, a gazdám rá sem fog nézni. Ám ha elveszi a tányért, és jóízűen eszik belőle, akkor először vár egy kicsit, majd megnézi, majd megszagolja, végül pedig rájön, hogy éhes, és olyan természetes módon kezd el enni, mint ahogy a kismacska nyávogni kezd. Ezért böktem meg, kisasszony, és ezért kacsintottam, legkevésbé sem akartam incselkedni önnel.

Osborne neve soha nem merült föl a kedveden étkezések alatt. Az uraság kifaggatta Mollyt a hollingfordi emberek felől, de nem tűnt úgy, mintha odafigyelne a válaszaira. Azt is megkérdezte mindennap, hogy a lány szerint hogy van a felesége, ám ha Molly megmondta neki az igazságot – hogy az asszony minden nappal egyre gyengébb –, szinte rátámadt a lányra. Nem tudta elviselni ezt a gondolatot, és nem is akarta hallani. Egy alkalommal még Mr. Gibsont is el akarta küldeni, és ragaszkodott hozzá, hogy konzultáljanak Dr. Nichollsszal, a megye híres orvosával.

– Ostobaság azt gondolni, hogy ilyen beteg lenne. Tudja, ez csak az a törékeny állapot, már évek óta jellemző rá, és ha ön semmit sem tud tenni egy ilyen egyszerű esetben… Nincsenek is fájdalmai, csak gyenge és ideges; nagyon egyszerű eset, nem igaz? Ne nézzen rám ilyen kétkedőn, ember! Jobban teszi, ha lemond a feleségem kezeléséről, én pedig elviszem őt Bathba vagy Brightonba, vagy valami más helyre a levegőváltozás miatt, mivel az én véleményem szerint ez nem több, mint idegesség és gyengélkedés.

Ám az uraság puffadt, kivörösödött arcán nyugtalanság volt, és kimerültnek látszott attól az erőfeszítéstől, hogy ne hallja meg a sors közeledő lépteit, miközben kimondta a félelmeit meghazudtoló szavakat.

Mr. Gibson nagyon halkan válaszolt:

– Továbbra is eljövök, hogy megvizsgáljam őt, és tudom, hogy nem fogja megtiltani a látogatásaimat. Legközelebb viszont lehozom Dr. Nichollst is magammal. Talán hibákat követtem el a kezelésében, és kérem a Jóistent, hogy tévedjek a félelmeimben is.

– Ne mondja ezt nekem! Nem tudom elviselni! – kiáltott az uraság. – Természetesen mindenkinek meg kell halni, neki is meg kell halni egyszer. De még Anglia legokosabb orvosa sem mondhatja hűvösen azt, hogy a végét járja. Szerintem én fogok előbb meghalni. Remélem, én fogok. Ám megütök bárkit, aki arról beszél, hogy közel járok a halálomhoz. Továbbá úgy vélem, minden orvos tudatlan sarlatán, csak megjátsszák a fene nagy tudományukat. Mosolyogjon csak! Nem érdekel. Hacsak nem mondja nekem azt, hogy én halok meg előbb, sem ön, sem Dr. Nicholls nem jöhet a házamba jósolgatni és károgni.

Ekkor Mr. Gibson elment, nehéz szívvel Mrs. Hamley közelgő halála miatt, ám nem véve tudomást az uraság szavairól. Szinte meg is feledkezett róluk, amikor aznap este kilenc óra körül egy inas lovagolt át hozzájuk lóhalálában a Hamley-házból az uraság levelével.

KEDVES GIBSON!

Az isten szerelmére, bocsásson meg, ha udvariatlan voltam ma. Az asszony sokkal rosszabbul van. Jöjjön, és töltse itt az éjszakát! Írjon Nichollsnak vagy bármelyik orvosnak, akinek akar. Írjon, mielőtt elindul! Talán enyhíteni tudják a szenvedését. Fiatalkoromban hallottam természetgyógyászokról, akik meggyógyítottak olyan betegeket, akikről a többi orvos már lemondott. Nem tudna elhívni egy ilyet? A kezébe helyezem az életemet. Néha azt gondolom, hogy ez a fordulópont, és utána jobban lesz. Csak magában bízom.

Tisztelettel:

R. HAMLEY

Ui: Molly egy valóságos kincs. Isten legyen velünk!

Természetesen Mr. Gibson ment, házassága óta először faképnél hagyva Mrs. Gibsont, aki pörölve panaszkodott az életéről, hogy el kell viselnie, hogy orvos férjét a nap és az éjszaka minden órájában elhívhatják.

Átsegítette Mrs. Hamleyt a rohamon, és egy-két napig ezután az uraság az ijedelme és hálája miatt Mr. Gibson tenyeréből evett. Azután viszont visszatért ahhoz a véleményéhez, hogy a felesége túl van a krízisen, és a javulás útjára lépett. Ám a Dr. Nichollsszal folytatott konzultációt követő napon Mr. Gibson ezt mondta a lányának:

– Molly! Írtam Osborne-nak és Rogernek. Tudod Osborne címét?

– Nem, papa. Ki van utasítva innen. Nem vagyok benne biztos, hogy az uraság tudja a címet, az asszony pedig túl beteg ahhoz, hogy írjon.

– Semmi baj. Elküldöm Roger levelével együtt. Bármit is jelentsen az a két fickó egymásnak, amennyire én láttam, erős testvéri szeretet fűzi egymáshoz őket. Roger biztosan tudja, hol lakik. És, Molly, bizonyos vagyok benne, hogy azonnal hazajönnek, ha elolvassák az édesanyjuk állapotáról szóló beszámolómat. Szeretném, ha elmondanád az uraságnak, mit tettem. Nem lesz kellemes; én majd az asszonnyal közlöm, kíméletesen. Én mondtam volna el neki, ha itthon lenne, de mint mondod, Ashcombe-ba kellett mennie üzleti ügyben.

– Muszáj volt neki. Sajnálta, hogy nem találkoztok. De, papa, nagyon mérges lesz! Nem is tudod, hogy kijön a sodrából, ha meghallja Osborne nevét.

Molly rettegett az uraság dühétől, amikor átadta neki az apja üzenetét. Elég jól ismerte a Hamleyk családi viszonyait, hogy megértse, az uraság ódivatú udvariassága, és az iránta mint vendég iránt tanúsított nyájas vendégszeretete mögött akaratosság és vad szenvedélyesség rejlik. Mindemellett még megrögzött előítéletek – az uraság szerint vélemények – voltak benne, amelyek annyira jellemzők az olyan emberekre, akik sem fiatalkorukban, sem később nem érintkeztek sokat embertársaikkal. Molly nap mint nap hallgatta Mrs. Hamley panaszos motyogását arról a méltánytalan bánásmódról, amelyben Osborne-t részesítette, vagyis hogy megtiltotta, hogy hazajöjjön. Ezek miatt Molly nem tudta, hogyan is mondja el neki, hogy az Osborne-t hazahívó levelet már el is küldték.

A vacsorákat kettesben költötték el. Az uraság próbálta ezeket kellemessé tenni Molly számaira, mivel mélységes hálát érzett a lány iránt a feleségének nyújtott vigasztalás miatt. Vidám témákról próbált beszélni, amelyeket csend követett, mialatt egyikük sem mosolyodott el. Ritka borokat hozatott fel, amelyek nem érdekelték Mollyt, csak az uraság kedvéért kóstolta meg őket. A lány egyik nap jóízűen evett egy vajkörtéből, amit az uraság észrevett, és mivel abban az évben az ő fái ebből a fajtából nem teremtek eleget, utasításokat adott, hogy az egész környéket kutassák föl érte. Molly úgy érezte, hogy az uraság tele volt iránta jóindulattal, ám ez nem oszlatta el a félelmét attól, hogy a család kényes ügyeiről beszéljen vele. Márpedig ezen túl kellett esni, méghozzá minél hamarabb.

Vacsora után egy nagy farönköt helyeztek a tűzre, a szőnyeget lesöpörték, a nagy gyertyákat elfújták, becsukták az ajtót, és az uraság egyedül maradt Mollyval. A desszertet fogyasztották. A lány a szokott helyén ült, az asztal oldalán. Az asztalfő üresen maradt, de mert soha nem hangzott el ellenkező utasítás, a szolgák mindig odatették a tányért, a poharakat és a szalvétát, ugyanolyan gondosan és rendszeresen, mintha Mrs. Hamley még mindig lejárna vacsorázni. Molly néha azon kapta magát, ha nyílt az ajtó, amelyet az asszony szokott használni, hogy odanézett, mintha várná, hogy a magas, törékeny alak lép be elegáns selyemköntösben és lágy csipkékben, amelyeket esténként hordott.

Ezen az estén beléhasított a fájdalmas gondolat, hogy soha többé nem fog belépni ebbe a szobába. Elhatározta, hogy nem halogatja tovább az apja üzenetének az átadását, ám valami gombócot érzett a torkában, és nem volt képes megtalálni a szokásos hangját. Az uraság felállt és a nagy lánggal égő tűzhöz lépett, hogy megpiszkálja a farönköket, és nagy, csillogó szikrákat csiholjon belőlük. Háttal állt a lánynak. Molly nekiveselkedett: – Mikor papa tegnap itt járt, meghagyta, hogy mondjam meg önnek, írt Mr. Roger Hamleynek, hogy közölje vele, úgy véli, legjobb, ha azonnal hazatér, és csatolt a levélhez egy üzenetet Mr. Osborne Hamley számára, amelyben ugyanaz áll.

Az uraság letette a piszkavasat, de még mindig háttal állt Mollynak.

– Elküldetett Osborne-ért és Rogerért? – kérdezte végül.

– Igen.

Ekkor halotti csend állt be, ami végtelennek tűnt Mollynak. Az uraság két kezét a nagy kéményen nyugtatta, és a tűz fölé hajolt.

– Roger hazajött volna Cambridge-ből 18-án – mondta. – És még Osborne-ért is elküldetett! Maga tudta – folytatta Molly felé fordulva, némi dühvel a hangjában és az arckifejezésében, amire a lány számított is. A következő pillanatban azonban ellágyult a hangja. – Rendben van, nagyon helyes. Értem. Hát bekövetkezett végül. Jöjjön csak, jöjjön! Ám Osborne okozta ezt az egészet – mondta

fellángoló indulattal a hangjában. – Talán… volna – Molly nem hallotta a középső szót, ami valójában úgy hangzott: megmaradt. – Emiatt soha nem fogok tudni a fiamnak megbocsátani, soha.

Ezután hirtelen kisietett a szobából. Mialatt Molly továbbra is ott üldögélt, nagyon szomorúan és az együttérzéstől sajgó szívvel, újra bedugta a fejét:

– Menjen föl hozzá, kedvesem; én képtelen vagyok… most még nem tudok. Nemsokára én is megyek. Csak egy kis ideig helyettesítsen, utána nem fogok mozdulni mellőle. Maga jó lány. Isten áldja meg érte!

Nem feltételezhetjük, hogy Molly hosszú időn át, megszakítás nélkül a Hamley-házban lehetett. Egy vagy két alkalommal az apja eljött érte. mert a mostohaanyja hazarendelte. Molly úgy vette észre, hogy az apa nem szívesen teljesítette ezeket a megbízatásokat, mivel Mrs. Gibson valójában azt akarta megmutatni, hogy joga van Molly cselekedeteit irányítani.

– Holnap vagy holnapután haza kell jönnöd – mondta az apa. – A mamád, úgy tűnik, azt gondolja, hogy az emberek rosszat fognak gondolni rólunk, ha ilyen sokáig távol vagy otthonról, ilyen kis idővel a házasságkötésünk után.

– Ó, papa! Attól félek, Mrs. Hamleynek hiányozni fogok! Én is nagyon szeretek vele lenni.

– Nem hiszem, hogy annyira fogsz neki hiányozni, mint egy-két hónappal ezelőtt. Mostanában sokat alszik, és nem nagyon érzékeli az idő múlását. Teszek róla, hogy egy-két napon belül visszajöjj ide.

Így a Hamley ház csendjéből és melankóliájából Molly visszatért a hollingfordi szüntelen fecsegés és pletyka légkörébe. Mrs. Gibson viszonylag kedvesen fogadta őt. Egy alkalommal ajándékozni akart neki egy csinos téli kalapot, de egyáltalán nem érdeklődött a barátaik állapota iránt, akiket Molly épp azelőtt hagyott ott. Néhány megjegyzése a Hamley-házban uralkodó helyzetről pedig belehasított a mélyen érző lány szívébe.

– Mennyi ideig húzza az a nő! A papád azt hitte, hogy fele ennyi ideig fogja kibírni a rohama után. Nagyon kimerítő lehet ez mindannyiuk számára. Kijelenthetem, hogy te is teljesen megváltoztál, mióta ott jártál. Az ember csak azt reméli, már nem tart sokáig, mindenkinek úgy lenne a legjobb.

– El sem tudja képzelni, az uraságnak milyen becses minden egyes pillanat – mondta Molly.

– Ugyan, hiszen azt beszélik, hogy rengeteget alszik, és alig beszél, ha ébren is van, valamint hogy egy fikarcnyi remény sincs a gyógyulására. És mégis, ilyenkor az emberek folyton csak figyelnek és várnak. Ismerem ezt az érzést a drága Mr. Kirkpatrick miatt. Voltak napok, amikor már azt hittem, soha nem lesz vége. De ne is beszéljünk többet ilyen elszomorító dolgokról, elég részed volt benne, ebben biztos vagyok! Engem mindig elkedvetlenít, ha betegségről és halálról hallok; mégis a papád mintha másról sem tudna beszélni, néha úgy tűnik. Ma este elviszlek magammal, rád fér egy kis szórakozás. Megbíztam Miss Rose-t, hogy alakítsa át az egyik ruhámat neked, rám már túl szűk. Azt mondják, táncmulatság lesz Mrs. Edwardsnál.

– Ó, mama, nem mehetek el! – kiáltott fel Molly. – Olyan sokat voltam a beteggel, és most éppen nagyon szenvedhet, vagy talán haldoklik… Én pedig táncoljak!

– Butaság! Nem vagy a rokona, nem kellene ennyire együtt érezned vele. Nem biztatnálak a szórakozásra, ha megtudhatná, és sérthetné őt. Ám úgy áll a dolog, hogy már elígérkeztem, és el kell jönnöd, így ne halljak több kifogást. Ülhetnénk egész életünkben egy helyben, az ujjainkat tördelve és zsoltárokat mormolva, ha semmi mást nem tehetnénk, amikor épp haldoklik valaki.

– Nem mehetek el – ismételte Molly. Majd, hirtelen ötlettől vezérelve, szinte önmagát is meglepve, az apjához fordult, aki ebben a pillanatban lépett be a szobába. A férfi összehúzta sötét szemöldökét, és bosszús arcot vágott, amint a felesége és a lánya egyaránt rázúdították az álláspontjukat a vitában. Leült, elszántan arra, hogy türelmes lesz. Mikor alkalma nyílt megszólalni, így szólt:

– Esetleg kaphatok egy kis ebédet? Ma reggel hatkor mentem el hazulról, és semmi nincs az ebédlőben. Most pedig azonnal mennem kell tovább.

Molly az ajtó felé indult, Mrs. Gibson pedig sietve csengetett.

– Hová mész, Molly? – kérdezte az asszony élesen.

– Csak utánanézek papa ebédjének.

– Vannak szolgáink, akik majd elvégzik ezt, és nem tetszik nekem, ha a konyhában vagy.

– Gyere ide, Molly! Ülj le, és maradj csendben! – mondta az apja. – Az ember hazajön, és egy kis békére, csendre vágyik… valamint némi harapnivalóra. Ha mégis döntőbírónak kell lennem, amit legközelebb nem szeretnék, úgy döntök, hogy Molly itthon marad ma este. Későn fogok hazaérni, fáradtan. Gondoskodj róla, hogy legyen valami ennivaló, libuskám, azután felveszem a legszebb ruhámat, és elmegyek érted, kedvesem. Bárcsak vége lenne már ezeknek az esküvői ünnepségeknek! Jó lesz így? Akkor most megyek az ebédlőbe, és falok valamit. Egy orvosnak olyan étvágyának kell lenni, mint egy bivalynak, vagy mint Dugald Dalgetty őrnagynak.[36]

Ebben a pillanatban vendégek érkeztek, Molly nagy szerencséjére, mivel Mrs. Gibson rendkívül bosszús volt. A látogatók azonban helyi pletykákkal traktálták, amelyek kitöltötték a gondolatait. Molly megkönnyebbülésére, miután a vendégek távoztak, Mrs. Gibson csak az épp akkor hallott eljegyzés miatti csodálkozását fejezte ki, így az előző beszélgetésük arról, hogy elkísérje-e a mostohaanyját a bálba, lezártnak volt tekinthető. Nem teljesen azonban, mivel a következő reggelen végig kellett hallgatnia egy nagyon élénken kiszínezett beszámolót a táncmulatságról, amit elszalasztott, és azt is megtudta, hogy Mrs. Gibson meggondolta magát, és mégsem adja neki a ruháját. Most Cynthiának akarta volna félretenni, ha elég hosszú lett volna, ám Cynthia olyan magas – valójában túl magas is. Az viszont elég biztosnak tűnt, hogy Molly nem fogja megkapni a ruhát a történtek után.

TIZENNYOLCADIK FEJEZET
Mr. Osborne titka

Osborne és Roger hazatért a birtokra; Molly Rogert már ott találta, mikor visszatért a rövid otthoni tartózkodásból. Megtudta, hogy Osborne is hazafelé tart, de mást nem nagyon közöltek róla. Az uraság szinte soha nem hagyta el a felesége szobáját; mellette ült, figyelve az asszonyt, és magában motyogva néha. Az asszony annyira az ópium hatása alatt állt, hogy alig emelte föl a fejét, ám ha megtette, szinte mindig Molly hollétéről érdeklődött. Nagy ritkán azonban Osborne-t is emlegette – hol lehet most, megmondták-e neki, hogy jöjjön, és hogy jön-e. Legyengült és zavaros szellemi állapotában, úgy tűnt, két nagyon erős benyomásra emlékszik – az egyik, hogy Molly milyen együtt érzően fogadta a beszámolóját Osborne-ról, a másik pedig, hogy a férje milyen dühös a fiúra. Az uraság előtt soha nem mondta ki Osborne nevét, és nehezére esett Rogerrel is beszélnie róla, ám ha egyedül maradt Mollyval szinte csak az idősebb fiáról beszélt. Talán homályosan azt képzelte, hogy Roger neheztelhet a fivérére, míg Molly heves védőbeszédére emlékezett, amelyet akkor reménytelenül valószínűtlennek gondolt. Mindenesetre Molly lett a bizalmasa az elsőszülött fiával kapcsolatban. Elküldte a lányt, hogy kérdezze meg Rogert, mikor érkezik a másik fiú, mivel úgy tűnt, teljesen biztos benne, hogy jönni fog.

– Mondj el mindent, amit Rogertől megtudsz! Ő el fogja árulni.

Ám jó néhány nap is eltelt, mire Molly bármit is megkérdezhetett Rogertől, és ezalatt Mrs. Hamley fizikai állapota sokat romlott. Végül Molly összefutott Rogerrel, aki a könyvtárban üldögélt, és az arcát a két kezébe temette. Nem hallotta a lány lépteit, amíg az közvetlenül mellette nem állt. Ekkor felemelte kivörösödött, könnyes arcát, és Molly felé fordította rendeden, kócos fejét.

– Vártam, hogy kettesben maradjunk – kezdte a lány. – Az édesanyja nagyon szeretne valami hírt kapni a fivéréről, Osborne-ról. Múlt héten kért meg, hogy kérdezzem ki róla, de nem akartam említeni az édesapja előtt.

– Nekem alig beszélt róla.

– Nem tudom, miért, mivel nekem másról sem beszélt egész idő alatt. Ezen a héten olyan keveset lehettünk együtt, és attól tartok, már sok mindenre nem is emlékezik. Mégis, ha nincs ellenére, szeretném, ha tudnék valami hírrel szolgálni neki, ha újra megkérdezi.

A fiú újra a két kezébe temette az arcát, és egy darabig nem válaszolt.

– Mit szeretne tudni az anyám? – kérdezte végül. – Tudja, hogy Osborne hamarosan megérkezik, bármelyik nap?

– Igen. De szeretné tudni, hol van most.

– Nem mondhatom meg. Nem is tudom pontosan. Azt hiszem, külföldön van, de nem vagyok biztos benne.

– De elküldte neki papa levelét?

– Elküldtem egy barátjához, aki nálam jobban tudja, hol lehet őt megtalálni. Tudnia kell, Molly, hogy a hitelezői üldözik. Nem lehetne szinte családtag nálunk, majdhogynem a húgunk, ha ezt nem tudná. Ezért és még más okokból nem tudom pontosan, hol lehet.

– Meg fogom mondani az édesanyjának. Biztos benne, hogy eljön?

– Majdnem egészen biztos. De, Molly, azt hiszem az anyám élhet még egy darabig, nem úgy gondolja? Dr. Nicholls mondta ezt tegnap, amikor itt volt az édesapjával. Azt mondta, hogy többet javult, mint amire számított. Nem valami változás miatt aggódik ennyire azért, hogy Osborne minél előbb hazaérjen?

– Nem. Csak az édesanyja kedvéért kérdeztem meg. Úgy látszott, nagyon vágyik híreket hallani róla. Azt hiszem, álmodott róla, és amikor felébredt, megkönnyebbült attól, hogy beszélhetett róla. Rólam is mindig ő jutott eszébe. Mikor együtt voltunk, sokat beszélgettünk Osborne-ról.

– Nem is tudom, mit kezdenénk itt maga nélkül. Olyan anyámnak, mintha az édeslánya lenne.

– Én úgy is szeretem őt – mondta Molly halkan

– Igen, látom. Észrevette már, hogy néha Fannynak szólítja? Így hívták a húgunkat, aki meghalt. Azt hiszem, sokszor összetéveszti vele. Részben ez volt az oka, részben az, hogy ilyen időkben az ember nem képes elviselni a formaságokat, hogy Mollynak szólítottam. Remélem nem haragszik ezért?

– Nem, sőt tetszik nekem. De mond még valamit a fivéréről? Az édesanyja igazán szomjazza a híreket róla.

– Jobb, ha közvetlenül tőlem kérdezi meg. De mégse! Annyira megígértem, hogy mindent titokban tartok, Molly, hogy nem tudnám kielégíteni a kíváncsiságát, ha elkezdene faggatni. Úgy vélem, Belgiumban van, és körülbelül két hete ment oda, részben, hogy elmeneküljön a hitelezőktől. Tudja, hogy az apám nem hajlandó kifizetni az adósságait?

– Igen, legalábbis hallottam ilyesmit

– Nem hiszem, hogy az apám össze tudna szedni ennyi pénzt, hacsak nem kényszerülne olyan lépések megtételére, amelyektől visszariad. Ám jelenleg ez Osborne-t igen kínos helyzetbe hozza.

Azt hiszem, legjobban az zavarja az édesapját, hogy egyáltalán nem lehet tudni, mire költötte azt a sok pénzt.

– Ha az anyám valaha is említi ezt a részét a történetnek – mondta Roger sietve –, biztosítsa őt, hogy semmi rossz vagy gonosz nincs mögötte. Nem mondhatok többet: köt az adott szavam. Ám anyámat váltsa meg a kételyektől!

– Nem biztos, hogy vissza tudja idézni az ezzel kapcsolatos nyugtalanságát – mondta Molly. – Mielőtt megjött, rengeteget beszélt nekem róla, amikor az édesapja olyan dühösnek tűnt. Most pedig, ahányszor csak meglát, megint erről akar beszélni, de már nem emlékszik tisztán mindenre. Ha látná Osborne-t, nem hiszem, hogy emlékezne, miért is nyugtalankodott annyit, amikor nem volt itthon.

– Hamarosan meg kell érkeznie. Mindennap ezt várom – mondta Roger zavartan.

– Gondolja, hogy az édesapja nagyon kemény lesz vele? – kérdezte Molly olyan félénken, mintha az uraság dühe rá irányulna.

– Nem tudom – mondta Roger. – Az anyám betegsége talán enyhíti a mérgét, bár azelőtt sem könnyen bocsátott meg nekünk. Emlékszem, egyszer… de ez nem tartozik ide. Nem tudom elhessegetni magamtól a gondolatot, hogy az anyánk kedvéért türtőzteti magát, és ezért nem fogja kimutatni, mit érez valójában. Ám ez nem jelenti azt, hogy elfelejti a dolgot. Az apám nem az érzelmek embere, de az a kevés szenvedélye nagyon erős, és bármit, ami ezeken az érzékeny pontokon érinti, nagyon mélyen és tartósan megérez. Az a szerencsétlen felértékelése a birtoknak! Az apám emiatt hitte azt, hogy Osborne a halálára számít.

– Miért? – kérdezte Molly.

– Mert ez azt jelenti, hogy a halála esetén pénzhez jutnak, ami azzal is jár, hogy megpróbálnak kalkulálni a várható élettartamát illetően.

– Milyen megdöbbentő! – mondta a lány.

– Az életemet tenném rá, annyira bizonyos vagyok benne, hogy Osborne semmi ilyesmit nem csinált. Ám az apám olyan szavakkal fejezte ki a gyanúját, amelyeket sértették Osborne-t, ő pedig nem beszélt, nem igazolta tetteit még annyira sem, amennyire tehette volna, és habár nagyon szeret engem, nincs semmiféle befolyásom rá, máskülönben mindent elmondott volna apának Nos, az idő majd eldönti – tette hozzá sóhajtva. – Ha anyám ma is olyan lenne, mint régen volt, mindent helyrehozott volna.

Elfordult Mollytól, akit nagyon elszomorítottak a szavai. Tudta, hogy a család minden egyes tagja, akiket annyira szeretett, nagy bajban van, amelyből nem látott kiutat. Az a kis segítség, amit nyújtani tudott is napról napra csökkent, ahogy Mrs. Hamley egyre jobban az ópium és a betegség hatása alá került. Az apja éppen ezen a napon említette, hogy a legjobb lenne, ha végleg hazatérne. Mrs. Gibson azt kívánta, hogy otthon legyen, mert… valójában minden különösebb ok nélkül, inkább csak kis, jelentéktelen indokokat talált. Mrs. Hamleynek már nem volt akkora szüksége rá, csak

egyszer-egyszer tűnt úgy, hogy emlékszik még a létezésére. A helyzete itt – legalábbis az apja véleménye szerint, mivel Mollynak ez meg sem fordult a fejében –, egy olyan családban, ahol az egyetlen nő ágyhoz kötött beteg, kezdett nagyon kínossá válni. Ám Molly könyörgött, hogy csak két-három napig hadd maradhasson még, csak ennyi ideig, csak péntekig. Ha Mrs. Hamley mégis igényelné a társaságát – így érvelt, könnybe lábadt szemmel –, és meghallaná, hogy elhagyta a házat, nagyon szívtelennek és hálátlannak gondolná őt.

– Drága gyermekem, már nincs szüksége senkire! A földi érzések kihaltak belőle.

– Papa, ez a legrosszabb. Ezt nem tudom elviselni. Nem is hiszem el. Talán nem kéret magához többé, és lehet, hogy teljesen el is felejtett, de abban a legvégsőkig biztos vagyok, hogy ha az orvosság nem homályosítja el az elméjét, mindig is az uraságot és a gyermekeit fogja keresni maga körül. Különösen Mr. Osborne-t, mivel ő most nagy bajban van.

Mr. Gibson megcsóválta a fejét, de nem szólt semmit. Egy-két perc múlva azonban megkérdezte:

– Nem akarlak elvinni addig, amíg úgy gondolod, hogy hasznára válhatsz valakinek, aki olyan kedves volt hozzád. De ha péntekig nem fog magához kéretni, hajlandó leszel velem hazajönni?

– Ha akkor elmegyek, láthatom őt még, akkor is, ha nem kéret magához? – kérdezte Molly.

– Igen, persze. Nagyon csendben kell lenned, de bemehetsz, és megnézheted őt. Meg kell mondanom, szinte teljesen biztos vagyok benne, hogy nem fog többé kéretni.

– De lehetséges, hogy fog, papa. Pénteken hazamegyek, ha mégse. Szerintem fog.

Így Molly a házban maradt, segítve mindenütt, ahol csak tudott – a betegszobát kivéve –, hogy hasznára legyen az itt lakóknak. A többiek csak étkezésekkor kerültek elő, vagy ha halaszthatatlan dolguk volt, és akkor sem nagyon szóltak hozzá, így a napjai elég magányosan teltek, arra a hívásra várva, amely soha nem érkezett. Annak a napnak az estéjén, amikor a fent leírt beszélgetést folytatta Rogerrel, Osborne megérkezett. Egyenesen a nappaliba ment, ahol Molly a szőnyegen üldögélt, és a tűz fényénél olvasott, mivel nem akart csak saját maga miatt gyertyáért csengetni. Osborne sietősen jött be, ami miatt úgy tűnt, mintha mindjárt megbotlana, és elesne. Molly felállt. A fiú előbb nem vette őt észre, de most felé tartott, és a kezébe vette a lány kezét. Odavezette őt a tűz fényéhez, és a szemébe nézett.

– Hogy van? Mondja meg nekem. Magának tudnia kell az igazságot! Éjjel-nappal úton voltam, amióta megkaptam az apja levelét.

Mielőtt Molly válaszolni tudott volna, Osborne leült a legközelebbi székre, kezével eltakarva a szemét.

– Nagyon beteg – mondta Molly. – Ezt már tudja, de nem hiszem, hogy nagy fájdalmai lennének. Annyira várta önt.

Osborne hangosan felnyögött.

– Az apám megtiltotta, hogy ide jöjjek.

– Tudom – mondta Molly, és igyekezett megakadályozni, hogy a fiú önmagának tegyen szemrehányást. – De a fivére sem volt itthon. Azt hiszem, senki nem tudta, mennyire beteg; olyan hosszú ideje gyengélkedett.

– Tud róla… igen! Az anyám sok mindent elmondott önnek. Nagyon szerette önt. Isten a tanúm, én mennyire szerettem őt. Ha nem lett volna megtiltva, hogy hazajöjjek, mindent elmondhattam volna neki. Tudja az apám, hogy hazajövök?

– Igen – mondta Molly. – Megmondtam neki, hogy papa írt önnek.

Ebben a pillanatban belépett az uraság. Nem hallotta Osborne érkezését, és Mollyt kereste, hogy levelet írasson vele.

Osborne nem állt fel, mikor az apja megjelent. Túl kimerült volt, az érzelmei túlságosan elborították őt, és elhidegült az apja dühödt, gyanúsítgató levelei miatt. Ha bármilyen érzelmet kinyilvánított volna az apja iránt ebben a pillanatban, talán minden jóra fordult volna. De arra várt, hogy az apja vegye őt észre, mielőtt egy szót is szólna. Mikor az uraság meglátta őt, csak ennyit mondott:

– Ön itt, uram!

Majd, miután utasította Mollyt az elvégzendő feladatra, sietve elhagyta a szobát. Egész idő alatt sajgott a szíve az elsőszülöttje után, de mindkettejük büszkesége megakadályozta, hogy kimutassák érzelmeiket. Ám egyenesen a komornyikhoz ment, és megkérdezte, mikor érkezett meg Osborne, hogyan jött, és evett-e valamit – vacsorát vagy valami harapnivalót – érkezése óta?

– Mivel, azt hiszem, minden kimegy a fejemből mostanában – mondta a szegény uraság, tenyerébe hajtva a fejét –, ha az életem múlna rajta, akkor sem tudnám visszaidézni, vajon vacsoráztunk-e ezeken a hosszú estéken. Ez a sok szenvedés és várakozás nagyon kimerít.

– Uram, talán vacsorázhatna együtt Mr. Osborne-nal. Mrs. Morgan azonnal felküldeti az ő ételét. Szinte soha nem ült le enni, uram, mivel attól félt, hogy közben az úrnő kívánni talál valamit.

– Igen! Már emlékszem! Nem tudok többet enni. Hozzák fel Mr. Osborne-nak azt a bort, amit megkíván. Ő bizonyára képes enni és inni. – Ezzel az uraság fölment az emeletre, keserűséggel és bánattal a szívében.

Mikor behozták a gyertyákat, Molly megdöbbent Osborne külsejének a megváltozásán. Rongyosnak és törődöttnek látszott, talán az utazás és az aggodalom miatt. Nem az a kifinomult úriember, akinek Molly látta őt, amikor utoljára találkoztak a mostohaanyjánál két hónappal ezelőtt. Ám így jobban tetszett neki. Hanghordozása örömet okozott. Egyszerűbb volt, és nem takargatta az érzelmeit. Roger után érdeklődött, melegen és vágyakozással a hangjában. Roger nem volt otthon: Ashcombe-ba lovagolt, hogy valami üzleti ügyet elintézzen az uraságnak. Osborne nyilvánvalóan alig várta a visszatérését, és nyugtalanul járkált a nappaliban, miután megvacsorázott.

– Biztos benne, hogy nem láthatom az anyámat ma este? – kérdezte Mollyt harmadszor vagy negyedszer.

– Nem, egyáltalán. Megint felmehetek megkérdezni, ha kívánja. De Mrs. Jones, az ápolónő, akit Dr. Nicholls küldött, nagyon határozott személyiség. Felmentem, mialatt vacsorázott, és Mrs. Hamley éppen akkor vette be a cseppjeit, ami azt jelentette, hogy senki sem zavarhatja, és főleg senki sem izgathatja fel.

Osborne tovább járkált föl-alá a hosszú nappaliban, félig magában, félig Mollyhoz intézve szavait.

– Bárcsak Roger hazaérne. Úgy tűnik, ő az egyetlen, aki szívesen lát. Az apám mindig fent tartózkodik az anyám lakosztályában, Miss Gibson?

– A legutóbbi rohama óta. Azt hiszem, lelkiismeret-furdalása van, amiért előtte elbagatellizálta a dolgot.

– Hallotta a szavakat, amelyeket hozzám intézett; nem voltak túl szívélyesek, nem igaz? Drága anyám pedig, aki mindig… akár bűnös voltam, akár nem… biztos, hogy Roger hazajön ma este?

– Egészen biztos.

– Ön itt marad velünk, ugye? Gyakran megnézi az anyámat, vagy a mindenható ápolónő önt sem engedi be?

– Mrs. Hamley nem kéretett magához az utóbbi három napban, én pedig nem megyek a szobájába, ha nem hívat. Azt hiszem, pénteken elmegyek.

– Anyám nagyon szerette önt, tudom.

Egy kis idő múlva nagy fájdalommal a hangjában ezt mondta:

– Feltételezem, tudja a választ: anyánk magánál van, tud magáról?

– Nincs mindig eszméleténél – mondta Molly gyengéden. – Olyan sok ópiumot kell bevennie. Ám soha nem kérdez, csak felejt és alszik.

– Ó, anyám, anyám! – mondta a fiú, közben hirtelen megállt, és a tűz fölé hajolt, kezeit a kéményen nyugtatva.

Mikor Roger hazaérkezett, Molly úgy vélte, legjobb lesz, ha visszavonul. Szegény lány! Ideje volt, hogy itt hagyja ezt a nyomasztó helyet, ahol már úgysem tudnák hasznát venni. Álomba zokogta magát ezen a kedd estén. Két nap múlva péntek lesz, és akkor ki kell szakítania az összes gyökeret, amit ebbe a földbe eresztett. Másnap reggel szépen sütött a nap, márpedig a napfény és a reggel felvidítja a fiatal szívet. Molly az ebédlőben üldögélt, és teát készített az uraknak, mire azok lejönnek. Abban reménykedett, hogy az uraság és Osborne talán kibékülnek, mielőtt elmegy, mivel

mindent egybevetve az apa és fia közötti elhidegülés fájóbb tüske volt, mint az Isten által küldött betegség. Noha találkoztak a reggelizőasztalnál, szándékosan kerülték, hogy egymáshoz szóljanak. Talán a kézenfekvő beszédtéma köztük Osborne előző éjszakai hosszú utazása lett volna, ám a fiú egy szót sem szólt a helyről, ahonnan érkezett, lett légyen is az északon, délen, keleten vagy nyugaton. Az uraság pedig szándékosan nem tett utalást semmi olyasmire, ami előhozta volna a témát, amelyet a fia elkerült. Az volt a kimondatlan egyetértés köztük, hogy Mrs. Hamley állapota azért rosszabbodott olyan sokat, ha nem egyenesen azért betegedett meg, mert Osborne adósságaira fény derült, így aztán sok kérdés és válasz tabunak számított. Kísérleteik a könnyed beszélgetésre a helyi témákra korlátozódtak, és Mollynak vagy Rogernek voltak címezve. Ez a fajta társalgás semmiféle örömet, vagy baráti érzést nem okozott, ámbár a felszínen béke és udvariasság honolt. Még mielőtt a nap eltelt volna, Molly azt kívánta, bárcsak elfogadta volna az apja javaslatát, és hazament volna vele. Úgy tűnt, senkinek nincs szüksége rá. Mrs. Jones, az ápolónő időről időre biztosította őt, hogy Mrs. Hamley nem említette a nevét, és a betegszobában tett apró szolgálatai feleslegesek, mivel ott a képzett ápolónő. Osborne és Roger elegek voltak egymásnak, és Molly most érezte, hogy a Rogerrel azelőtt folytatott rövid beszélgetései mennyi végiggondolni való témát biztosítottak neki a hátralévő magányos napjaüa Osborne rendkívül udvarias volt vele, és még a hálájáról is biztosította, amiért az anyja iránt olyan figyelmes volt – mindezt nagyon kellemes modorban. Ám nem volt hajlandó mélyebb érzéseit kimutatni, és szinte szégyellte, hogy az előző este úgy kitárulkozott. Úgy beszélt vele, mint minden jól nevelt fiatalember egy kellemes, fiatal hölggyel, de Molly csaknem neheztelt rá emiatt. Úgy tűnt, egyedül az uraság szentel neki bármilyen figyelmet. Levelek megírását kérte tőle, kis számlák kiegyenlítését bízta rá, és Molly kezet tudott volna csókolni neki hálából.

A birtokon való tartózkodása utolsó délutánja is elérkezett. Roger eltávozott az uraság ügyeit intézni. Molly a kertbe ment, a múlt nyárról gondolkodva, amikor Mrs. Hamley kanapéját kitették az öreg cédrusfa alá a gyepre, és a levegő illatozott a rózsától és a vadrózsától. Most kopaszak voltak a fák, semmi illat nem érződött a fagyos levegőben, és ha felnézett a házra, látta a fehér sötétítőfüggönyöket, amelyek kizárták a sápadt, téli eget a beteg szobájából. Aztán az a nap jutott eszébe, amikor az apja a második házasságának hírével érkezett; a bozótos most tele volt halott növényekkel és zúzmarával, és a szép, kacskaringós ágak és gallyak levelek nélkül élesen rajzolódtak ki az égbolton. Lehetséges, hogy valaha is újra olyan reménytelenül boldogtalan lesz? Vajon a jóság vagy az érzéketlenség miatt érezte úgy: az élet túl rövid ahhoz, hogy bármit annyira a szívünkre vegyünk? A halál tűnt az egyetlen valós dolognak. Nem volt sem energiája, sem kedve, hogy túl messzire vagy gyorsan sétáljon, így visszafordult a házba. A délutáni napfény ragyogott az ablakokon, és a szobalányok valamilyen őrületeden okból felbuzdulva kinyitották a zsalugátereket és az ablakokat az amúgy használaton kívüli könyvtárban. A középső ablak egyben ajtó is volt, a fehérre festett fakeret a ház feléig magasodott. Molly rákanyarodott a kis, kövezett ösvényre, amely a könyvtár ablakai alatt vezetett a ház elején, a fehér kerítésnél található kapuig, majd bement a nyitott ajtón. Meghagyták neki, hogy bármelyik könyvet kiválaszthatja, amit el szeretne olvasni, és – hazavinni. Ez pedig éppen az a könnyű elfoglaltság volt, amelyre ma délután vágyott. Felmászott a létrán egy polcig a szoba egyik sötét sarkában, és miután talált néhány érdekesnek ígérkező kötetet, leült egy lépcsőfokra és beléjük kukkantott. Ott üldögélt kalapban és kabátban, mikor hirtelen Osborne lépett be. Először nem látta meg a lányt, valójában annyira sietett, hogy talán észre sem vette volna őt, ha Molly nem szólal meg.

– Zavarom önt? Csak egy percre jöttem be, hogy keressek néhány könyvet. – Lejött a lépcsőn, miközben beszélt, a könyvet még mindig a kezében tartva.

– Egyáltalán nem. Én zavarom önt. Csak egy levelet akarok megírni, azután elmegyek. Nem fázik a nyitott ajtónál?

– Ó, nem. Nagyon friss és kellemes.

Újra olvasni kezdett, a létra legalsó fokán ülve; a fiú az ablak melletti íróasztalhoz ment. Egy-két percig mély csend honolt a szobában, amelyet csak Osborne tollának szapora sercegése tört meg. Majd a kapu nyitódása hallatszott, és Roger jelent meg a nyitott ajtóban. Osborne felé fordult, aki a

fényben ült, míg a sarokban kuporgó Mollynak háttal állt. Egy levelet tartott a kezében, és rekedt, elhaló hangon mondta:

– Itt egy levél a feleségedtől, Osborne. A posta mellett jöttem el, és úgy gondoltam…

Osborne felállt, dühös kétségbeeséssel az arcán. Roger! Mit tettél! Nem láttad őt?

Roger körülnézett, míg Molly felállt a sarokban, kivörösödve, reszketve és riadtan, mintha bűnt követett volna el. Roger beljebb lépett a szobába. Mindhárman nagyon le voltak sújtva. Molly szólalt meg először, előrelépett, és ezt mondta:

– Annyira sajnálom! Nem akartam hallgatózni, de nem tehetek róla, hogy meghallottam. Megbízik bennem, ugye? – Majd Rogerhez fordulva így szólt, könnybe lábadt szemmel: – Kérem, mondja meg neki, hogy én nem mondom el senkinek.

– Már nem tudjuk meg nem történtté tenni – mondta Osborne komoran. – De Rogernek, aki tisztában van vele, milyen fontos ez, körül kellett volna néznie, mielőtt beszél.

– Valóban ezt kellett volna tennem – mondta Roger. – Jobban szégyellem magam, mint amennyire el tudod képzelni. Nem mintha nem úgy bíznék önben, mint saját magamban – folytatta Mollyhoz fordulva.

– Igen, de – mondta Osborne – tudod, mennyi esély van arra, hogy még a legjobb indulatú személy is kifecsegheti azt, amelyet olyan fontos titokban tartanom.

– Tudom, hogy ezt gondolod – mondta Roger.

– Nos, ne kezdjünk el újra vitatkozni erről, különösen ne egy harmadik személy előtt!

Molly ezalatt nehezen tartotta vissza a könnyeit. Most, hogy olyan harmadik személyként utaltak rá, aki előtt nem szabad beszélni, így szólt:

– Elmegyek. Talán nem lett volna szabad itt lennem. Nagyon sajnálom, nagyon. Azon leszek, hogy elfeledjem, amit hallottam.

– Az lehetetlen – mondta Osborne, még mindig barátságtalanul. – Ám ígérje meg, hogy soha nem fog beszélni róla senkinek, még nekem vagy Rogernek sem! Megpróbál úgy viselkedni és beszélni, mintha soha nem hallotta volna? Biztos vagyok benne, az alapján, amit Roger mondott nekem önről, hogy ha ezt megígéri, akkor meg is tartja.

– Igen, megígérem – mondta Molly, esküre emelve kezét. Osborne elfogadta, de csak mintha valami felületes gesztus lett volna. Molly hozzátette:

– Ígéret nélkül is megtettem volna. De talán jobb, ha az ember elkötelezi magát. Most elmegyek. Bárcsak soha ne tettem volna a lábam ebbe a szobába.

Puhán letette a könyvét az asztalra, és megfordult, hogy kimenjen a szobából, a könnyeit nyelve, amíg a saját szobája magányába nem ér. Ám Roger eléállt az ajtóban, kinyitva előtte, és az arcából olvasva – legalábbis a lány így érezte – az érzéseit. Kinyújtotta a kezét, és erősen megszorította a lányét. Együttérzését és sajnálatát fejezte ki a történtek miatt.

Molly alig tudta visszatartani a zokogást, amíg beért a szobájába. Az érzései már amúgy is túlhevültek egy ideje, és most megtalálta az okot arra, hogy szabadjára engedje őket. A Hamley-ház elhagyása azelőtt is nagyon szomorú esemény olt a számára, de most az is nyugtalanította, hogy meg kellett őriznie egy titkot, amit nem lett volna szabad meghallania sem, és amelynek a tudása nagyon kényelmeden felelősséggel járt együtt. Ott volt még a természetes kíváncsiság is: ki lehet Osborne felesége? Molly már olyan régóta szinte családtagként élt a Hamley-házban, hogy tisztában volt avval, elméletben milyennek kell lennie Hamley jövendő úrnőjének. Az uraság például – részben azért, hogy világossá tegye, Osborne, az örökös nem elérhető Molly Gibson, az orvos lánya számára – a legelső napokban, mikor még nem ismerte jól Mollyt, gyakran utalt a magas rangú, előkelő és vagyonos házastársra, amelyet egy Hamley uraság, az ő okos, nagyszerű és jóképű Osborne-ja el fog venni. Még Mrs. Hamley is – a maga részéről teljesen öntudatlanul –, beszélt a tervekről, amelyeket arról szőtt, hogyan fogja fogadni a még ismeretlen jövendő menyét:

– A nappalit fel kell újítani, amikor Osborne megházasodik. – Vagy: – Osborne feleségéé lesz az egész nyugati szárny; talán megerőltető lenne neki együtt élni egy idős házaspárral. Ezért úgy kell szerveznünk az életünket, hogy amennyire csak lehetséges, keveset érezzen ebből. – Természetesen, amikor Mrs. Osborne megérkezik, egy új kocsit kell adni neki, nekünk a régi is

megteszi. – Az ilyen és hasonló szavak nyomán Mollynak az volt a benyomása, hogy a jövendő Mrs. Osborne egy gyönyörű, előkelő fiatal hölgy lesz, akinek már a puszta jelenléte is rangos, szertartásos udvarházzá fogja változtatni a Hamley-házat, amely most egy kellemes, formalitásoktól mentes otthon volt. Maga Osborne is annyi lenéző kritikával emlegette a különböző megyei szépségeket, és még a saját otthonában is hajlamos volt kissé megjátszani magát – csakhogy otthon költőien mesterkélt volt, Mrs. Gibsonnal pedig társaságilag mesterkélt. Micsoda leírhatatlan, elegáns szépséget választhatott párjául? Ki felelt meg kényes ízlésének, és ha meg is felelt, ennek ellenére miért kell eltitkolnia házasságát a szülei előtt? Egy idő múlva Molly felhagyott a találgatással. Semmi értelme, úgyse tudja kitalálni, felesleges minden próbálkozás. Ígérete magas falat emelt köré. Talán nem is volt helyes találgatni, felidézni elejtett szavakat, nevek mellékes említését, és azokat egy teljes egésszé összeállítani. Molly rettegett, hogy bármelyik fivérrel újra összetalálkozzon, ám az ebédnél mindannyian újra együtt voltak, mintha mi sem történt volna. Az uraság hallgatag volt, talán szomorúsága, talán rosszkedve miatt. Egy szót sem szólt Osborne-hoz a visszatérése óta, kivéve néhány elkerülhetetlen, jelentéktelen megjegyzést. Felesége állapota nyomasztotta, mint egy sötét felhő, mely eltakarja a napja fényét. Osborne közömbösen viselkedett az apjával, amiről Molly úgy vélte, csak megjátssza; akárhogy is, a kibékülést bizony nem mozdította elő. Roger, aki csendes volt, egykedvű és természetes, többet beszélt, mint a többiek, ám ő is zavarban volt és elkeseredett számtalan okból. Ma elsősorban Mollyhoz intézte szavait, és hosszas leírásokba bocsátkozott a legújabb természettudományi felfedezésekről, amelyekről sokat tudott beszélni, de amelyek nem nagyon igényeltek választ senkitől. Molly arra számított, hogy Osborne kissé másmilyen lesz, mint általában – elgondolkodó, szégyellős vagy dühös, de legalább „házas". Ám pontosan ugyanaz az Osborne volt, mint aznap délelőtt. Jóképű, elegáns, viselkedésében és külsejében kissé unott, szívélyes a fivérével, udvarias a lánnyal, titokban zavart az apja és őközötte fennálló rossz viszony miatt. Molly soha nem tudta volna kitalálni az eltitkolt frigyet, amely a mindennapi viselkedés alatt rejtőzött. Azelőtt mindig azt kívánta, hogy közvetlen közelségbe kerüljön egy valódi szerelmi történettel: nos, bekövetkezett, de mindössze rendkívül kínosnak találta. A titkolózás és a bizonytalanság légköre lengte be ezt az egészet. Becsületes, egyenes jellemű édesapja, hollingfordi nyugodt élete minden hátulütőjével együtt is olyannak hatott, ahol mindenki tudja mindenkiről, hogy mit csinál, a mostani helyzetéhez képest tehát biztonságos és kellemes helynek tűnt. Így is nagy szomorúságot okozott, hogy el kellett hagynia a házat, nem kevésbé az a néma istenhozzád, amelyet eszméletlen barátnőjének mondott. Ám itt hagyni Mrs. Hamleyt most egészen más volt, mint lett volna akár még két héttel ezelőtt is. Akkor bármelyik pillanatban szüksége lehetett rá, és ő otthon érezte magát a házban. Most azonban úgy tűnt, a szegény asszony, akinek a teste annyival túlélte a lelkét, már a létezéséről is megfeledkezett.

A kocsiban küldték haza, megrakva a család minden tagjának hálás köszönetnyilvánításával. Osborne kifosztotta az üvegházakat, hogy virágot szedjen neki. Roger pedig a legkülönfélébb könyveket válogatta össze. Az uraság folyton a kezét rázogatta, mivel szavakkal nem volt képes kifejezni a háláját. Végül aztán a karjaiba zárta és megcsókolta őt, ahogyan azt az édeslányával tette volna.

TIZENKILENCEDIK FEJEZET
Cynthia érkezése

Molly édesapja nem volt otthon, amikor a lány hazaérkezett; senki sem volt, aki köszöntötte volna. Mrs. Gibson látogatóban volt valakinél, amint azt a szolgák közölték Mollyval. A lány felment a szobájába, azzal a szándékkal, hogy kicsomagolja és elrendezze a kölcsönbe kapott könyveit. Meglepetve látta, hogy a szemközti szobát kitakarították, mosdóvizet és törölközőt is tettek be.

– Várunk valakit? – kérdezte Molly a szobalánytól.

– Az asszonyunk lányát, Franciaországból. Miss Kirkpatrick holnap érkezik.

Cynthia hát hazajön végre? Ó, milyen nagyszerű is lenne egy barátnő, egy nővér, aki hasonló korban van, mint ő!

Molly szomorú szíve fiatalos rugalmassággal rögtön felvidult. Alig várta, hogy Mrs. Gibson hazaérjen, és kikérdezhesse őt a dologról: biztosan nagyon hirtelen határozták el, Mr. Gibson ugyanis egy szót sem szólt róla előző nap Hamleyéknél. Nem volt képes nyugodtan olvasgatni, a könyveket sem a szokásos gondossággal pakolta el. Lement a nappaliba, de semmire nem tudott rendesen odafigyelni. Végre hazajött Mrs. Gibson, elfáradva a sétától és a nehéz bársonykabátja súlyától. Amíg azt le nem vette, és nem pihent egy pár percig, úgy tűnt, képtelen odafigyelni Molly kérdéseire.

– Ó, igen! Cynthia holnap megérkezik, az *Umpire* fedélzetén, amely tíz órakor fut be. Micsoda nyomasztó nap ez, az évszakhoz képest! Szinte az ájulás kerülgetett. Cynthia hallott valami lehetőségről, azt hiszem, és nagy örömmel hagyta ott két héttel a tervezett előtt az iskolát. Esélyt sem adott, hogy megírjam neki, kedvemre van-e, hogy ennyivel előbb érkezik haza, miközben ugyanannyit kell majd fizetnem az iskoláért, mintha ott maradt volna. Meg akartam őt kérni arra is, hogy hozzon nekem egy francia kalapot, amit aztán neked is lemásoltattunk volna. De azért nagyon örülök, hogy hazajön szegény drágám.

– Valami baj van vele? – kérdezte Molly.

– Ó, nem. Miért lenne?

– Szegény drágámnak nevezte őt, megijedtem, hogy talán beteg.

– Ó, nem. Ez csak egy szokásom, amit Mr. Kirkpatrick halálakor vettem fel. Egy apátlan leány… tudod, az ember szegény drágának hívja őket. Ó, nem! Cynthia sohasem beteg. Olyan erős, mint egy versenyparipa. Soha nem érezné úgy magát, mint én ma. Hoznál nekem egy pohár bort és süteményt, drágám? Igazán nagyon elgyengültem.

Mr. Gibson sokkal izgatottabb volt Cynthia érkezése miatt, mint a saját anyja. Arra számított, hogy a jövetele nagy örömet fog okozni Mollynak, aki a friss házassága és az új felesége ellenére a figyelme középpontjában állt. Még arra is talált időt, hogy felszaladjon az emeletre, és megnézze a lányok hálószobáját, valamint a bútorokat, amelyekért csinos összeget fizetett.

– Nos, gondolom, a fiatal lányok szeretik az így bebútorozott szobákat. Tényleg nagyon szép, de…

– Nekem jobban tetszett a régi szobám, papa, de talán Cynthia hozzá van szokva az ilyenfajta bútorokhoz.

– Talán, mindenesetre azt látni fogja, hogy nagyon igyekeztünk kicsinosítani a szobáját. A tiéd pedig olyan, mint az övé. Helyes. Talán rosszulesett volna neki, ha az övé szebb lenne, mint a tiéd. Most pedig jó éjszakát a finom, pihe-puha ágyadban.

Molly nagyon korán fent volt – szinte még pirkadat előtt –, hogy szép, hamleyi virágokkal díszítse Cynthia szobáját. Alig tudott reggelizni. Felszaladt és magára kapta a ruháit, arra gondolva, hogy Mrs. Gibson is eljön Angel Innbe, ahol az *Umpire* megállt, hisz kétévi távollét után viszontlátja végre a lányát. Ám, meglepetésére, Mrs. Gibson az otthoni ruháját vette fel, mint bármely más napon. Ő Molly kalapja és kabátja láttán lepődött meg.

– Hová mész ilyen korán, gyermekem? Hisz még föl sem szállt a köd.

– Azt hittem, talán elmegy Cynthia elé, és el akartam kísérni.

– Fél órán belül itt lesz. Drága papád megkérte a kertészt, hogy vigye a talicskát a csomagoknak. Szerintem ő maga is elment.

– Akkor ön nem megy? – kérdezte Molly jó adag csalódottsággal a hangjában.

– Nem, persze, hogy nem. Pillanatokon belül itt lesz. Továbbá nem szeretem kiteregetni a családi érzéseimet minden járókelő előtt a High Streeten. Elfelejtetted, hogy már két éve nem láttam őt? Gyűlölöm a piactéri jeleneteket.

Ezzel újra leült a munkája mellé. Molly némi gondolkodás után lemondott az útról, és azzal foglalta el magát, hogy a földszinti ablakon kukucskált ki, ahonnan a városból idevezető utat lehetett látni.

– Itt van, megjött! – kiáltott föl végül. Az apja egy magas, fiatal hölgy oldalán lépkedett; William, a kertész egy nagy halom csomagot tolt mellettük. Molly a bejárati ajtóhoz rohant, és szélesre tárta, hogy így fogadja az újonnan érkezettet.

– Nos, itt van hát! Molly, ez itt Cynthia, Cynthia, ő Molly. Nővérek lesztek, tudjátok.

Molly látta a szép, magas, kecses mozgású alakot a nyitott ajtón beáradó fényben, de nem tudta kivenni az árnyékba burkolódzó arcvonásokat. Egyszerre félénkség tört rá, amely visszatartotta attól, hogy megölelje a másik lányt, pedig egy perccel azelőtt készen állt volna rá. Ám Cynthia a karjába zárta, és mindkét arcát megcsókolta.

– Itt van mama – mondta, Molly mögé pillantva, ahol Mrs. Gibson állt, kendővel a vállán, és reszketve a hidegtől. Elrohant Molly és Mr. Gibson mellett, akik inkább félrenéztek, hogy ne legyenek tanúi az anya és lánya közti első találkozásnak.

Mrs. Gibson ezt mondta;

– Hű, hogy megnőttél, drágám! Kész hölgy lettél.

– Bizony az – mondta Cynthia. – Már azelőtt is az voltam, hogy elmentem volna innen; azóta alig nőttem valamit, kivéve, remélem, bölcsességben.

– Igen. Reméljük – mondta Mrs. Gibson jelentőségteljesen. Nyilvánvalóan rejtett célzások voltak látszólag hétköznapi beszélgetésükben. Mikor mindannyian kijöttek a fényre, és leültek a nappaliban, Molly elmerült Cynthia szépségének csodálatában. A vonásai talán nem voltak szabályosak, de kifejező arcának élénksége nem adott időt a szemlélőnek, hogy erre gondoljon. A mosolya tökéletes volt, az ajakbiggyesztése elbűvölő; a szája volt az arca legbájosabb része. Szép formájú szeme volt, ám a kifejezése alig változott. Hajának és szemének színei talán az anyjáéhoz hasonlítottak, bár az ő hajában nem volt annyi vöröses árnyalat, keskeny, komoly, szürke szemeit pedig sötét szempillák keretezték, szemben anyja színtelen pilláival. Molly beleszeretett, mondhatjuk, első látásra. Úgy ült ott, olyan fesztelenül, a lábát és a kezeit melengetve, mintha egész életében itt lakott volna. Nem nagyon figyelt arra, amit az anyja mondott – aki egész idő alatt hol őt tanulmányozta, hol a ruháját – hanem Mollyt és Mr. Gibsont nézte komoly, fürkésző tekintettel, mintha azt mérlegelné, mennyire fogja kedvelni őket.

– Van meleg reggeli, ami csak önre vár az ebédlőben, ha készen áll arra, hogy elfogyassza – mondta Mr. Gibson. – Biztos vagyok benne, hogy megéhezett az éjszakai utazás után. – Ránézett a feleségére, Cynthia anyjára, ám neki nem volt ínyére, hogy itt hagyja a meleg szobát.

– Molly majd fölkísér a szobádba, drágám – mondta az anya. – Közel van az övéhez, és le is kell vennie a ruháit. Én lejövök, és a nappaliban üldögélek, amíg te megreggelizel; annyira félek a hidegtől.

Cynthia felállt, és követte Mollyt az emeletre.

– Sajnálom, hogy nincs tűz a szobádban – mondta Molly –, de feltételezem, senki sem utasította a szolgákat, én pedig nyilván nem utasíthatom őket. Itt van azonban egy kis meleg víz.

– Állj meg egy pillanatra – mondta Cynthia két kezébe fogva Mollyét, és hosszan belenézett az arcába, ám olyan módon, hogy Molly ezt egyáltalán nem érezte tolakodónak.

– Úgy érzem, szeretni foglak. Annyira örülök! Attól féltem, talán nem fogsz tetszeni nekem. Elég kínos helyzet hozott össze minket, nem igaz? Az apád is nagyon kedvemre való.

Mollyt ezek a szavak mosolyra késztették. Cynthia így válaszolt a mosolyara:

– Ah, nevess csak nyugodtan! Én viszont tudom, hogy velem nem egyszerű kijönni; mama és én sem találtuk meg a közös hangot, amikor utoljára együtt voltunk. De lehetséges, hogy mindketten bölcsebbek vagyunk ma már. Most pedig, kérlek, hagyj magamra egy negyedórára. Nincs szükségem semmi egyébre.

Molly bement a szobájába, arra várva, hogy lekísérje Cynthiát az ebédlőbe. Nem mintha a szerény méretű házban könnyen el lehetett volna tévedni. Némi fejtörés árán bárki idegen megtalálta volna akármelyik szobát. Ám Cynthia annyira elbűvölte Mollyt, hogy minden energiáját az újonnan érkezett szolgálatára akarta fordítani. Azóta, hogy először hallott a létezéséről, a nővérének nevezte magában, ám hogy skót nővér[37] volt-e, vagy egy igazi, d la mode de Bretagne[38] nővér, senki sem tudta eldönteni. Molly sokat ábrándozott a lány megérkezéséről, és már az alatt a rövid idő alatt is, amit eddig együtt töltöttek, hatott rá Cynthia ösztönös varázsereje. Néhány ember rendelkezik ilyen erővel. Természetesen a hatás csak az erre fogékonyaknál jelentkezik. Minden iskolában van egy olyan diáklány, aki maga köré vonzza, irányítja a többieket; és nem az erényei, a szépsége, a kedvessége vagy az okossága révén, hanem valami megfoghatatlan, megmagyarázhatatlan módon. Olyasvalami ez, mint amitől a régi verssorok beszélnek:

Ne kecsességemért szeress.
Ne szép szememért s arcomért;
Ne is a hű szívemért –
Mind változnak és romlanak.
Igaz érzés elporladhat.
Szeress csak, ne kutasd, miért,
Így lesz arra okod szépen.
Hogy örökké lángolj értem.[39]

Egy nőnek meglehet ez a vonzereje, és nemcsak a férfiak felé, hanem saját neme felé is. Nem lehet ezt megmagyarázni, talán azt mondhatjuk, hogy bonyolult keveréke ez sok adottságnak és tulajdonságnak, amelyek arányát lehetetlen meghatározni. Talán nem is egészen helyénvaló a magas erkölcsök szerint. Lényege a különböző emberekhez és a változó hangulatokhoz való nagyon finom alkalmazkodás képessége; az, hogy mindenkinek mindenek vagyunk. Mindenesetre Molly hamarosan felfedezi majd, hogy Cynthia nem a legállhatatosabb, már ami az erkölcsi kérdéseket illeti: ám a lányt beragyogó dicsfény megakadályozza őt abban, hogy megkísérelje megismerni és megítélni barátnője jellemét, még akkor is, ha cselekedetei a legkevésbé sem lesznek összhangban a saját meggyőződésével.

Cynthia nagyon szép volt, és olyannyira tudatában volt ennek, hogy el is felejtett törődni a szépségével; Molly nem látott még ilyen gyönyörű személyt, aki ennyire kevéssé foglalkozott volna a külsejével. Szakadatlanul bámulta őt, amint egy erdei vadállat kecses, méltóságteljes lépteivel járkált a szobában – mintha folyamatos zene hangjaira mozogna. Még a ruhái is – amelyek a mai ízlésünk szerint csúnyák, és torzítják a testet – nagyon jól illettek az alakjához, no meg a haja és a szeme színéhez; a divat szerencsésen találkozott a lány kifogástalan ízlésével. Ruhái olcsó öltözetek voltak, és nem túl változatosak. Mrs. Gibson megdöbbent, amikor rájött, hogy csak négy ruhája van, pedig olyan jól felruházhatta volna magát, és hozhatott volna magával rengeteg használható francia szövetet. Ehhez persze Cynthiának türelmesen meg kellett volna várnia anyja válaszát azon levelére, amelyben bejelentette idő előtti hazautazását, a Madame által ajánlott lehetőséget kihasználva. Mollyt Cynthia nevében is sértették ezek a szavak. Szerinte az anya azt sugallta, hogy az öröm, midőn a lányát két héttel korábban ölelhette keblére kétévi távollét után, kisebb volt, mint amit akkor érzett volna, ha megkaparinthat egy nyaláb különleges mintájú szövetet. Ám Cynthia rá se hederített ezekre a vissza-visszatérő panaszokra. Valójában mindent, amit az anyja mondott, tökéletes közömbösséggel fogadott; az anyja kissé tartott tőle emiatt, sokkal közlékenyebb volt tehát Mollyval, mint a saját gyermekével. Ami a ruházkodást illeti, Cynthia hamar kimutatta, hogy

anyja lánya abban, ahogyan ügyes és gyakorlott ujjait használja. Kiválóan kézimunkázott, és Mollyval ellentétben – aki legfeljebb egyszerű javításokat tudott elvégezni, ám képtelen lett volna megvarrni egy ruhát, vagy elkészíteni egy kalapot – Cynthia le tudott másolni bármilyen divatos darabot, amelyet akár egy pillanatig látott Boulogne utcáin. Egy-két ügyes kézmozdulat, és máris csodákat tett a szalagokkal és a csipkékkel, amelyekkel az anyja bőségesen ellátta őt. Így átalakította Mrs. Gibson ruhatárát, de olyan lekicsinylő modorban, amelynek az eredetét Molly nem értette.

Apró-cseprő dolgokkal telt el néhány nap, amikor Mr. Gibson meghozta a szomorú hírt, miszerint Mrs. Hamley halálán van. Molly, aki gyakran üldögélt Cynthia mellett, körülvéve szalagokkal, drótokkal és hálókkal, olyan érzéssel hallgatta a hírt, mint a lélekharangot az esküvői mulatság kellős közepén. Az apja együtt érzett vele. Ő is drága barátot veszített el az asszonyban, ám annyira hozzászokott már a halál tényéhez, hogy csupán annak látta, ami valójában: minden emberi lét természetes végének. Molly számára azonban olyasvalakinek a halála, akit jól ismert és nagyon szeretett, szomorú és nyomasztó esemény volt. Gyűlölte a kis hiúságokat, amelyek ebben a pillanatban körülvették, ezért kiment a fagyos kertbe, és az örökzöldekkel szegélyezett sétányon járt föl-alá.

Végül – milyen gyorsan, hiszen csak két hete, hogy Molly elhagyta a Hamley-házat – eljött a vég. Mrs. Hamley lassan belesüppedt a halálba, éppen úgy, ahogy azelőtt az eszméletlenségbe, elveszítve a világban betöltött helyét. Elnyelték a csendes hullámok, és a világ számára megszűnt létezni.

– Mindannyian az üdvözletüket küldik neked, Molly – mondta az apja. – Roger azt mondta, tudja, mit érzel most.

Mr. Gibson nagyon későn érkezett haza, és magányosan vacsorázott az ebédlőben. Molly mellé ült, hogy ne legyen egyedül. Cynthia és az anyja az emeleten voltak. Az utóbbi egy fejdíszt próbált fel, amelyet Cynthia készített neki.

Molly akkor is lent maradt, amikor az apja újra elindult aznapi utolsó körútjára, a városi betegeihez. A tűz kezdett kialudni, a fények is kihunytak. Cynthia lépett be halkan, és Molly csüngő kezét kezébe fogva leült elé a szőnyegre, szó nélkül dörzsölgetve hideg ujjait. Ez a gyengédség előcsalta a könnyeket, amelyek Molly szívét nyomták, és ömleni kezdtek az arcán.

– Nagyon szeretted őt, igaz, Molly?

– Igen – zokogott Molly, majd elhallgatott.

– Régóta ismerted?

– Nem, alig egy éve. De sokat voltam együtt vele. Olyan volt, mintha a lánya lennék, ő maga is ezt mondta. Mégsem búcsúztam el tőle. Az elméje gyenge és zavart lett a végére.

– Ugye, csak fiai vannak?

– Igen, csak Mr. Osborne és Mr. Roger Hamley. Egyszer volt egy lánya is, Fanny. A betegsége alatt néha engem is Fannynak szólított.

A két lány hallgatott egy darabig, és a tüzet bámulták. Cynthia szólalt meg először:

– Bárcsak én is úgy tudnék szeretni bárkit, mint te, Molly!

– Hát nem tudsz? – kérdezte a másik meglepve.

– Nem. Engem, azt hiszem, sokan szeretnek, legalábbis úgy gondolják, hogy szeretnek, ám én nem vagyok képes senkivel sem törődni. Téged, kicsi Molly, azt hiszem, jobban szeretlek bárkinél, pedig csak tíz napja ismerlek.

– Az anyádnál is jobban? – kérdezte Molly, őszintén meglepve

– Igen, nála is! – válaszolt Cynthia félig mosolyogva. – Tudom, hogy megdöbbentő, de így van. Ne ítélj el emiatt! Nem hiszem, hogy az anyánk iránt érzett szeretet magától értetődő lenne, és ne felejtsd el, hogy mennyi időt töltöttünk távol egymástól. Az apámat szeretem, tudod – folytatta meggyőző hangsúllyal, majd szünetet tartott –, de ő meghalt, amikor még nagyon kicsi voltam… senki sem hiszi el, hogy emlékszem rá. Hallottam, ahogy mama azt mondta egy látogatónak, alig két héttel a temetés után: – Ó, nem, dehogy! Cynthia túl kicsi még, már el is felejtette őt. – Én pedig az ajkaimba haraptam, nehogy így kiáltsak: – Papa! Papa! Dehogyis felejtettem el! – Ám ennek semmi értelme. Nos, ezután mamának el kellett helyezkednie nevelőnőként, kénytelen volt szegénykém!

Ám nem nagyon bánta, hogy meg kellett válnia tőlem. Púp voltam a hátán, azt hiszem. Így négyéves koromban bentlakásos iskolába kerültem, egyik iskolából a másikba. A vakációkat mama az előkelő házaknál töltötte, engem pedig általában a tanítónőkre bízott. Egyszer elvitt a kastélyba, ahol egyfolytában veszekedett velem, mégis nagyon rosszul viselkedtem, úgy emlékszem. Így nem mentem oda többé, aminek nagyon is örültem, mivel az egy rettenetes hely.

– Az bizony! – mondta Molly, aki visszaemlékezett a saját ottani megpróbáltatásaira.

– Egyszer pedig elmentem Londonba Kirkpatrick nagybátyámhoz. Ő ügyvéd, és most elég jómódú, de akkor még szegény volt. Hat vagy hét gyerekkel. Tél volt, és mindannyian egy kis házba voltunk összezárva a Doughty Streeten. Összességében mégsem volt rossz.

– De utána az anyáddal éltél, amikor kezébe vette az iskola irányítását Ashcombe-ban. Mr. Preston mondta ezt, amikor egy napot az udvarházban töltöttem.

– Mit mondott még neked? – kérdezte Cynthia szinte durván.

– Semmi mást. Ja, igen! Dicsérte a szépségedet, és azt akarta, hogy elmondjam neked, amit mondott.

– Gyűlöltelek volna, ha megteszed! – mondta Cynthia.

– Természetesen ilyesmi meg sem fordult a fejemben – felelte Molly. – Nem tetszett nekem az az ember, és Lady Harriet is úgy beszélt róla másnap, mint akiben nem lehet megbízni.

Cynthia hallgatott. Egy idő után azt mondta:

– Bárcsak jó lennék!

– Én is ezt kívánom – mondta Molly röviden. Mrs. Hamley-re gondolt:

Csak az igazak cselekedetei
Illatoznak és virágoznak a porban.[40]

A jóság tűnt az egyetlen örökkévaló dolognak ezen a világon.

– Butaság, Molly! Te jó vagy. Ha te rossz vagy, akkor én mi vagyok? Semmi értelme erről beszélni! Nem vagyok jó, és ez nem is fog változni. Még lehetek talán hősnő, de jó asszony soha nem leszek, tudom.

– Úgy gondolod, könnyebb hősnőnek lenni?

– Igen, amennyire a történelemből tudom. Képes vagyok nagy erőfeszítésekre, nagyszerű tettekre, majd utána a megnyugvásra. Ám a biztos, hétköznapi jóság távol áll tőlem. Morális csodabogár vagyok.

Molly nem tudta követni Cynthia gondolatait, a Hamley-ház lakóinak a bánata terelte el a figyelmét.

– Annyira szeretném látni őket, de sajnos az ember semmit sem tehet egy ilyen helyzetben! Papa azt mondta, hogy kedden lesz a temetés, és hogy Roger Hamley visszamegy utána Cambridge-be. Olyan lesz, mintha mi sem változott volna! Kíváncsi vagyok, az uraság és Mr. Osborne Hamley hogy jönnek majd ki egymással.

– Ő az idősebb fiú, igaz? Miért ne jönne ki az apjával?

– Ó, nem is tudom. Vagyis, tudom, de azt hiszem, nem mondhatom meg.

– Ne legyél ilyen pedánsan őszinte, Molly. Különben is, látszik rajtad, mikor mondasz igazat, és mikor nem, anélkül hogy a szavaiddal bajlódnál. Pontosan tudtam, mit jelentett a „nem is tudom”-od. Én soha nem gondolom úgy, hogy muszáj őszintének lennem, és kérlek, legyünk egyenlők ebben a tekintetben.

Cynthia mondhatta, hogy nem tekinti önmagára kötelezőnek az őszinteségét; igazából ami a szívén, az a száján volt, anélkül hogy törődött volna vele, helyénvaló-e, vagy sem. Ám rosszindulat nem volt mögötte, és általában előnyt sem akart szerezni magának a füllentéseivel, amelyekben annyi rejtett tréfa volt, hogy Molly akarata ellenére jót mulatott rajtuk, pedig elméletben elítélte őket. Cynthia könnyed modora bájjal kendőzte el a hibáit; néha annyira gyengéd és együtt érző volt, hogy Molly nem tudott ellenállni, és még a legmegdöbbentőbb dolgokat is elhitte neki. Az, hogy nem sokat törődött a szépségével, nagyon tetszett Mr. Gibsonnak, és azzal a bájos tisztelettel, amelyet

irányába mutatott, teljesen meghódította a szívét. Cynthia nem nyughatott, amíg Molly ruháit is kezelésbe nem vette, miután az anyja ruhatárán túl volt.

– Most pedig rajtad a sor, édesem – mondta, amint elkezdte feljavítani Molly egyik ruháját. – Idáig mesterként dolgoztam, most amatőr leszek.

Lehozta a szép művirágait, amelyeket a saját legjobb kalapjából vett ki, hogy beletegye Mollyéba, mivel – mint mondta – jobban illenek az ő arcszínéhez, és egy masni is jól állna neki. Mialatt dolgozott, folyton énekelt édes hangján, amely szép volt akkor is, ha dúdolgatott, akkor is, ha beszélt. Minden nehézség nélkül fel- és levitte hajlékony hangját, ahogy a vidám francia chansonokat énekelte. Ám amilyen jól énekelt, olyan kevéssé foglalkoztatta a zene. Alig nyúlt a zongorához, amelyen pedig Molly naponta lelkiismeretesen gyakorolt. Cynthia mindig szívesen válaszolt kérdésekre a korábbi életéről, habár az első alkalom után magától soha nem hozta szóba. Együtt érzően hallgatta azonban Molly ártatlan beszámolóit örömeiről és bánatairól. Odáig ment az együttérzésben, hogy elmondta, Molly helyében nem tudta volna elviselni Mr. Gibson második házasságát, és megkérdezte, miért nem lázadozott valahogy ellene.

Az izgalmas és mély új kapcsolat ellenére, amelyet Molly otthon élvezett, vágyakozott Hamleyék után. Ha lett volna nő abban a családban, sok kis levélkét kapott volna, alapos részletekkel, amelyeket most nélkülözni kényszerült, vagy be kellett érnie a vázlatos beszámolókkal, amelyeket az apjától hallott a Hamley házban tett látogatásai során. E látogatások azonban – mivel szeretett páciense meghalt – nagyon ritkák voltak.

– Igen! Az uraság nagyon megváltozott, de már jobban van, mint azelőtt. Valami rejtélyes ellenszenv van közte és Osborne között; látható ez a hallgatagságukban és a visszafogottságukban. Látszólag barátságosak, vagy legalábbis udvariasak. Az uraság mindig is úgy fog tekinteni Osborne-ra, mint az örökösére, és a család jövendő fejére. Osborne nincs jó színben; azt mondja, levegőváltozásra volna szüksége. Azt hiszem, elege van az otthoni egyhangúságból, vagy az ellenségeskedésből. Ám nagyon lesújtotta őt az anyja halála. Csodálom, hogy a közös veszteség nem hozta össze őket. Roger visszament Cambridge-be, a matematikavizsgáját letenni. Mindent egybevetve az egész hely és az emberek is megváltoztak; olyan természetellenes ott a hangulat!

A Hamley-beli hírek összefoglalója olyan volt, hogy akár egy újságban is megjelenhetett volna. A végén azonban mindig volt egy üzenet Mollynak is.

Mrs. Gibson gyakran mondogatta, amikor a férje Osborne melankóliáját szóba hozta:

– Drágám! Miért nem hívod meg őt vacsorára? Egy csendes vacsorára, tudod. A szakács megoldaná, mi pedig mind feketében és lilában lennénk; nem gondolhatná azt, hogy mulatságban van.

Mr. Gibson nem vesztegetett szót erre a javaslatra, csak megcsóválta a fejét. Hozzászokott már a felesége szeszélyeihez, és úgy tekintett a saját szerepére, mint a hosszú, parttalan viták megakadályozójáéra. Ám minden egyes alkalommal, amikor Mrs. Gibson rácsodálkozott Cynthia szépségére, egyre kívánatosabbnak találta, hogy felvidítsák Mr. Osborne Hamleyt egy kis csendes vacsorával. Eddig még senki sem látta Cynthiát, kivéve a hollingfordi hölgyeket és Mr. Ashtont, a lelkészt – aki egy reménytelen, megrögzött agglegény volt. Márpedig mi értelme van egy gyönyörű lánynak a háznál, ha csak idős hölgyek csodálják a szépségét?

Maga Cynthia nagyon közömbösnek mutatkozott az üggyel kapcsolatban, és alig vett tudomást az anyja szüntelen locsogásáról a lehetséges és a lehetetlen hollingfordi szórakozásokat illetően. Ugyanúgy igyekezett elbűvölni a két Browning kisasszonyt, mint ahogy iparkodott volna tetszeni Osborne Hamleynek, vagy bármely más fiatal örökösnek. Azaz semmi erőfeszítésébe nem került, hogy tessen, egyszerűen csak természetesen viselkedett, és ezzel mindenkit elvarázsolt, akivel csak találkozott. Inkább az került erőfeszítésébe, hogy ne találják őt vonzónak, és hogy szokása szerint ellenkezzen az anyjával, könnyed szavakkal, ám sokatmondó arckifejezésekkel kísérve. Nem fogadta szívesen anyja szeszélyeit, és szeretetének megnyilvánulásait sem. Molly kis híján megszánta Mrs. Gibsont, aki képtelennek tűnt irányítani a saját gyermekét. Egy nap Cynthia belelátott Molly gondolataiba.

– Nem vagyok jó, ahogy már mondtam neked. Valahogy nem tudom neki megbocsátani, hogy kicsi koromban elhanyagolt engem, amikor pedig én csüggtem volna a szeretetén. Továbbá alig hallatott magáról, amíg iskolában voltam. Azt is tudom, hogy megakadályozta, hogy eljöhessek az esküvőre. Láttam a levelet, amit Madame Lefébre-nek írt. Egy gyermeknek a szüleivel kell felnőnie ahhoz, hogy felnőttkorában tévedhetetlennek gondolja őket.

– Ám, még ha tudja is a gyermek, hogy a szüleinek vannak hibái – válaszolt Molly –, el kell fednie őket, és meg kell próbálnia megfeledkezni a létezésükről!

– Talán így helyes. De látod már, én úgy nőttem fel, hogy nem tanítottak meg a kötelességemre, meg a helyes dolgokra. Úgy szeress engem, amilyen vagyok, édesem, mivel soha nem fogok megjavulni.

HUSZADIK FEJEZET
Mrs. Gibson látogatói

Egy nap, Molly nagy meglepetésére, Mr. Prestont jelentették be látogatónak. Mrs. Gibson és ő a nappaliban ültek; Cynthia nem volt otthon – a városba ment vásárolni –, amikor nyílt az ajtó, mondták a nevét, és belépett a fiatal férfi. Érkezése több zavart okozott, mint arra Molly számított volna. Ugyanazzal a könnyed magabiztossággal lépett be a szobába, amellyel nemrég őt és az apját fogadta az ashcombe-i udvarházban. Feltűnően csinos volt lovagloruhájában, és a friss levegőn végzett testgyakorlástól. Ám Mrs. Gibson formás szemöldöke összeráncolódott a férfi láttán, és sokkal hűvösebben fogadta, mint más látogatókat. Volt azonban a hűvössége mögött valami izgatottság, amely kissé meglepte Mollyt. Az asszony – mint mindig – kézimunkázott, amikor a férfi megjelent, de amikor felállt, hogy fogadja őt, valahogyan leejtette a hímzőkosarát, és visszautasítva Molly segítségét, lehajolt összeszedni a fonalakat, mielőtt hellyel kínálta volna a vendégét. Mr. Preston ott álldogált, kalapjával a kezében, érdeklődést színlelve a fonalak összeszedése iránt, amelyet – Molly biztos volt benne – nem érzett valójában, mivel egész idő alatt körbekémlelt a szobában, és minden részletet megfigyelt.

Egy idő után leültek, és beszélgetni kezdtek.

– Először járok Hollingfordban a házassága óta, Mrs. Gibson, máskülönben már előbb tiszteletemet tettem volna.

– Tudom, hogy sok az elfoglaltsága Ashcombe-ban. Nem is számítottam rá, hogy meglátogat. Lord Cumnor a kastélyban van? Nem hallottam őladysége felől több mint egy hete!

– Nem. Bizonyára Bathban időznek. Ám kaptam egy levelet a Lordtól, bizonyos utasításokkal Mr. Sheepshanks számára. Mr. Gibson nem tartózkodik itthon, ugye?

– Nem. Sokat van távol; csaknem folyamatosan, mondhatom. Nem is gondoltam, hogy ilyen keveset fogom őt látni. Egy orvos felesége nagyon magányos életet él, Mr. Preston!

– Aligha nevezheti magányosnak, ha egyszer egy olyan társnő van ön mellett, mint Miss Gibson – felelte a férfi, meghajtva a fejét Molly előtt.

– Ó, én viszont magányosnak nevezem egy olyan feleség számára, akinek a férje távol van. Szegény Mr. Kirkpatrick csak akkor volt boldog, ha mindenhová vele mentem: minden sétájára, minden látogatására, mindenhová el kellett kísérnem. Ám Mr. Gibson valamiért úgy érzi, útjában lennék.

– Nem hiszem, hogy mögé ülhetnél Fekete Bess nyergébe, mama – mondta Molly. – Márpedig, ha ezt nem tennéd meg, nem tudnál vele menni a körútjaira, fel s alá azokon a földutakon.

– Ó! De hát tarthatna egy könnyű kocsit! Gyakran mondtam már neki. Használhatnám az esti látogatásokhoz is. Igazából, ez volt az egyik ok, amiért nem mentem el a hollingfordi jótékonysági bálba. Nem tudtam rászánni magam, hogy azt a piszkos kocsit használjam az Angelből! A jövő télig meg kell győznünk a papádat, Molly, így sehogy sem lesz jó neked, és…

Hirtelen észbe kapott, és lopva Mr. Prestonra pillantott, hogy a férfi észrevette-e a nyelvbotlást. Természetesen észrevette, ám nem mutatta ki. Mollyhoz fordult, és így szólt:

– Volt már nyilvános bálban, Miss Gibson?

– Nem – mondta Molly.

– Nagyon fogja élvezni, ha eljön az ideje.

– Nem vagyok biztos benne. Élvezni fogom, ha elég táncpartnerem lesz; ám attól tartok, nem lesz ott túl sok ismerősöm.

– És feltételezi, hogy a fiatalemberek nem találják meg a módját, hogy megismerkedjenek a fiatal lányokkal?

Pontosan az ilyen és ehhez hasonló szavak miatt érzett Molly ellenszenvet ez iránt a férfi iránt. Abban a neveletlen modorban beszélt ráadásul, amely arra szolgált, hogy személyes bókot rejtsen el benne. Molly arra törekedett, hogy olyan könnyed modorban folytassa vele a csevegést, mintha meg sem hallotta volna az előző szavakat.

– Remélem, hogy én lehetek az egyik partnere az első báljában. Kérem, emlékezzen, hogy idejekorán jelentkeztem erre a megtiszteltetésre, amikor elárasztják majd a táncra való felkérések.

– Nem szeretném előre elkötelezni magam – mondta Molly, lesütött szempillái alatt is észrevéve, hogy a férfi előrehajol, és úgy bámulja őt, mint aki beleegyezést akar valakiből kicsikarni.

– A fiatal hölgyek valójában mindig nagyon óvatosak, még akkor is, ha szerénynek láttatják magukat – válaszolt a férfi hanyag modorban, Mrs. Gibsonhoz intézve szavait. – Miss Gibson a félelmei ellenére, hogy nem talál majd partnert, lemond a bizonyosságról, hogy legalább egy legyen neki. Feltételezem, hogy Miss Kirkpatrick hamarosan visszatér Franciaországból.

Pontosan ugyanolyan hangsúllyal ejtette ki az utolsó szavakat, mint az előzőket, ám Molly ösztönei megsúgták, hogy ez nem kis erőfeszítésbe került a férfinak. Felnézett. Mr. Preston a kalapjával játszadozott, úgy téve, mintha nem is érdekelné, milyen választ kap a kérdésére. Ám roppant figyelmesen hallgatott, egy félmosollyal az arcán.

Mrs. Gibson kis elvörösödött, és habozott mielőtt megszólalt:

– Igen, biztosan. Jövő télen már, úgy vélem, itt lesz a lányom, és akkor velünk tart majd a bálokba.

– Miért nem mondhatja meg egyenesen, hogy Cynthia már itt van? – kérdezte Molly magában, de mégis örült, hogy nem elégítették ki Mr. Preston kíváncsiságát.

A férfi még mindig mosolygott, de most felnézett Mrs. Gibsonra, és így szólt: – Remélem, jól van.

– Igen, kiválóan. Egyébként hogy vannak öreg barátaink, Robinsonék? Nagyon gyakran gondolok rá, milyen kedvesek voltak hozzám Ashcombe-ban. Drága jó emberek, bárcsak újra láthatnám őket!

– Feltétlenül elmondom nekik, hogy érdeklődött felőlük. Úgy tudom, nagyon jól vannak.

Éppen ebben a pillanatban Molly meghallotta a bejárati ajtó ismerős csukódását. Tudta, hogy csak Cynthia lehet; és mivel tudta, hogy Mrs. Gibson valami rejtélyes okból el akarja titkolni a lánya hollétét Mr. Preston elől, és rosszindulatú módon össze akarja zavarni őt, felállt, hogy elhagyja a szobát; Cynthia elé akart sietni, ám az egyik leejtett fonál beleakadt a ruhájába, majd a lábai köré gabalyodott, és mielőtt kiszabadíthatta volna magát, Cynthia nyitott be a nappali ajtaján. Megállt, ránézett az anyjára, Mollyra, majd Mr. Prestonra, de egy lépést sem tett előre. Arcszíne, amely belépésekor élénk volt, elillant, ahogy meredten nézte a férfit, ám a szemei – azok a szép szemek –, amelyek általában oly szelídek és komolyak voltak, most tűzzel teltek meg. Összehúzta a szemöldökét, amikor eldöntötte, hogy mégis belép és leül hármuk közé, akik mind őt bámulták, különböző érzelmekkel a szemükben. Nyugodtan és lassan közeledett; Mr. Preston egy-két lépést tett felé, hogy köszöntse, kinyújtotta a kezét, az arcáról buzgó öröm sugárzott.

Ám Cynthia nem vett tudomást a kinyújtott kézről, sem a székről, amelyet felajánlottak neki. Az egyik ablaknál álló kis kanapéra huppant, és intett Mollynak, hogy üljön mellé.

– Nézd meg, miket vettem – mondta. – Ennek a zöld szalagnak yardja tizennégy font volt, ez a selyem pedig három shilling… – és így tovább, kipréselte magából, hogy képes legyen semmiségekről úgy beszélni, mintha azok lennének a legfontosabbak számára, és nem maradna semmi figyelme, amit az anyja és a látogatója felé fordíthatna.

Mr. Preston elértette a célzást. Ő is apróságokról kezdett beszélni, helyi pletykákról – de Molly, aki időről időre rápillantott, szinte megrémült attól az elfojtott dühtől, sőt kis híján bosszúvágytól, amely eltorzította csinos vonásait. Nem akart újra ránézni; inkább támogatta Cynthiát abbéli igyekezetében, hogy külön beszélgetést folytasson. Ennek ellenére felfigyelt Mrs. Gibson udvariasabb hanghordozására, amellyel mintha Cynthia durvaságát próbálta volna jóvátenni, és ha lehetséges, csillapítani a férfi dühét. Folyamatosan beszélt, mintha az lenne a célja, hogy itt tartsa őt, holott Cynthia érkezése előtt hosszú szüneteket tartott a beszélgetésben, mintha meg akarna szabadulni vendégétől.

A köztük lévő társalgásban fölmerültek Hamleyék. Mrs. Gibson mindig szívesen hozta szóba Molly jó viszonyát ezzel a földbirtokos családdal; és amikor a lány a neve említésére felkapta a fejét, a mostohaanyja éppen ezt mondta:

– Szegény Mrs. Hamley nehezen lett volna meg Molly nélkül, szinte az édeslányának tekintette, különösen az utolsó napokban, amikor, attól tartok, sok gondja lett. Mr. Osborne Hamley, gondolom, már hallotta, nem nagyon remekelt az egyetemen, amire pedig nagyon számítottak. A szülők már csak ilyenek, tudja, de ez mit sem számít. Nem tudta megkeresni a megélhetéséhez szükséges összeget! Nagyon ostoba ambíciónak tartom, ha egy fiatalember nem tanul meg semmilyen mesterséget.

– Nos, akkor az uraság most bizony elégedett lehet! Láttam a ma reggeli *Timesban* a cambridge-i vizsgázók listáját. A fiatalabb fiút nem Rogernek hívják, mint az apját?

– De igen – mondta Molly felállva, és közelebb lépve.

– Nagyon magas ösztöndíjat kapott, ez minden – mondta Mr. Preston, aki mintha zavarban lett volna, hogy valami olyasmit mondott, amely Mollynak örömet okozhat. A lány visszament Cynthia mellé.

– Szegény Mrs. Hamley – mondta nagyon halkan, szülte csak magában. Cynthia megfogta a kezét, megsajnálva a szomorú Mollyt, bár nem értette, mi megy végbe benne. Ezt maga Molly sem értette. Egy halál, amely túl korán érkezett, és a tépelődés, hogy vajon a halott tudja-e, mi folyik itt lent a földön, a nagyszerű Osborne kudarca, Roger sikere, az emberi vágyak hiábavalósága – mindezek a gondolatok, és minden, ami mögöttük volt, kavargott a fejében. Néhány perc múlva összeszedte magát. Mr. Preston minden kellemetlenséget előhozott, ami csak a Hamley családról eszébe jutott, hamis együttérzéssel a hangjában.

– Szegény öreg uraság, aki nem a legbölcsebb személy a világon, sajnálatosan rosszul irányította a birtokát. Osborne Hamley pedig túlságosan kifinomult úriember ahhoz, hogy megértse, milyen módon lehet felvirágoztatni egy birtokot; még akkor sem lenne rá képes, ha meglenne a tőkéje hozzá. Egy gyakorlott mezőgazdasági szakember pár ezer fonttal a zsebében talán feltornázhatná a föld értékét nyolcezer fontra. Természetesen Osborne meg fog próbálni valami vagyonos lányt elvenni; a család elég ősi és nemes. Nem lenne szabad visszautasítania egy kereskedőcsaládból származó lányt sem, habár szerintem az uraságnak ez nem fog tetszeni; ám a fiatal fickó nem a munka embere. De nem ám! A család gyorsan hanyatlik (kár, hogy ezek az angolszász családok végül eltűnnek a színről), a Hamleynek befellegzett. Még a cambridge-i ösztöndíjas, ha ez az a Roger Hamley, is erre az egy eredményre tékozolta minden energiáját. Soha nem hallani később ezekről az egyetemi diplomásokról. Ösztöndíjat fog kapni az egyetemtől, persze – ez számára legalább megélhetést fog biztosítani.

– Én hiszek a diplomásokban – mondta Cynthia, akinek tiszta, éles hangja betöltötte a szobát. – És az alapján, amit hallottam Roger Hamleyről, meg vagyok győződve róla, hogy méltó lesz a megtiszteltetésre, ami érte. Azt sem hiszem, hogy a Hamley ház olyan közel állna a kihaláshoz, a vagyona, a jó híre és a neve elvesztéséhez.

– Szerencséjük van, hogy elnyerték Miss Kirkpatrick jóindulatát – mondta Mr. Preston, felállva, hogy elbúcsúzzon.

– Drága Molly – súgta Cynthia –, semmit sem tudok a te Hamley barátaidról, kivéve, hogy a te barátaid, és mindazt, amit elmondtál nekem róluk. Ám nem hagyom, hogy ez az alak így beszéljen róluk, s a te szemedbe ezzel könnyeket csaljon. Inkább megesküdnek rá, hogy megvan bennük minden létező tehetség és jó szerencse a világon.

Az egyetlen személy, akitől Cynthia nagyon is tartott. Mr. Gibson volt. Mikor az orvos jelen volt, jobban vigyázott a szavaira, és több tiszteletet mutatott az anyja iránt. Az iránta érzett nagyrabecsülés arra késztette, hogy visszafogja magát előtte: ily módon elnyerte a jóindulatát. Az orvos élénk, értelmes lánynak tartotta, aki éppen annyit tud a világról, amennyi megfelelő társsá teszi őt Mollynak. Cynthia valójában hasonló benyomást tett minden férfira. Először megdöbbentette őket a szépségével, majd elbűvölte őket bájos, önmagát lekicsinylő modorával, amellyel úgy tűnt, azt közli velük: – Te bölcs vagy, én pedig bolondos, nézd el a szeleburdiságomat!

– Egyszerűen ilyen volt; igazából semmit sem jelentett ez a viselkedés; ő maga sem volt tudatában ennek, ám mégis elragadóan művelte. Még az öreg Williams, a kertész is érezte; be is vallotta bizalmasának, Mollynak:

– Ej, kisasszony, ez ám a nem mindennapi leány! Olyan behízelgő és bájos a viselkedése. Tanítottam, hogyan metssze a rózsákat, mielőtt kirügyeznének… Hát, szavamra, vág az esze, mint a borotva, még akkor is, ha azt mondja, buta hozzá.

Ha Molly nem a világ legmelegszívűbb lánya lett volna, bizonyosan féltékennyé tette volna a Cynthiának szóló hódolat: ám soha meg sem fordult a fejében, hogy összehasonlítsa a kettejük iránt kinyilvánított csodálatok mennyiségét. Egyszer azonban mégis úgy érezte, hogy Cynthia az ő felségvizein halászik. Elküldték Osborne Hamleynek a meghívást a csendes vacsorára, aki azt visszautasította. Ám nem sokkal később úgy érezte, helyes, ha tiszteletét teszi náluk. Molly először látott valakit a családból, amióta – nem sokkal Mrs. Hamley halála előtt – elhagyta a házat; annyi mindent szeretett volna kérdezni. Megpróbált türelmesen várni, amíg Mrs. Gibson befejezi semmitmondó fecsegésének első hullámát, majd feltette szerény kérdéseit: Hogy van az uraság? Visszatért a régi szokásaihoz? Megrendült az egészsége? Minden egyes kérdést olyan kíméletesen fogalmazott meg, mintha sebeket kötözne. Kicsit, egy egészen kicsit habozott, mielőtt Rogerről kérdezett volna: mivel átfutott az agyán, hogy Osborne-nak talán rosszulesik, ha emlékeztetik őt a különbségre az öccse és az ő egyetemi előmenetele között. De visszaemlékezve arra, milyen önzetlen testvéri szeretet volt mindig is a két fiú között, éppen rátért volna a témára, mikor Cynthia az anyja hívásának engedelmeskedve belépett a szobába, és felvette a kézimunkáját. Nem is tehette volna ezt csendesebben – szinte egy szót sem szólt; ám úgy tűnt, Osborne azonnal a varázsa alá került. Többé nem irányult osztatlan figyelme Mollyra. Kurtán válaszolgatott a kérdéseire, és időről időre, anélkül, hogy Molly értette volna, hogyan, Cynthia felé fordult, és hozzá intézte szavait. Molly látta az elégedettséget Mrs. Gibson arcán. Talán a saját rossz érzése miatt, hogy nem tudott meg mindent Rogerről, amit szeretett volna, a szokásosnál jobban átlátta a helyzetet. Az mindenesetre azonnal feltűnt neki, hogy Mrs. Gibsonnak nem lenne ellenére a házasság Osborne és Cynthia között, és ezt az alkalmat egy reményteljes kezdetnek tekintette. Molly emlékezett a titokra, amelyet nem önként osztottak meg vele, és úgy figyelte Osborne viselkedését, mintha a távollévő feleség érdekeit képviselné. Összességében éppen annyit gondolt arra, mennyire vonzó lehet Osborne Cynthia számára, mint az ismeretlen és titokzatos Mrs. Osborne Hamleyre. A fiú viselkedése nagyfokú érdeklődést és erős elfogultságot fejezett ki a szép lány iránt, akihez a szavait intézte. Gyászruhában volt, amely kiemelte karcsú alakját, és finom, szép arcvonásait. Ám nyoma sem volt flörtölésnek, már amennyire Molly tisztában volt a szó jelentésével, sem a szavak, sem a gesztusok szintjén. Cynthia rendkívül visszafogott volt, mint mindig, amikor férfiakkal társalgott; nőkkel sokkal felszabadultabban viselkedett. Ez a passzivitás részét képezte bájának és vonzerejének. Franciaországról beszélgettek. Mrs. Gibson maga is eltöltött ott lánykorában két-három évet, és Cynthia közelmúltbeli visszatérése Boulogne-ból kézenfekvő módon kínálta föl a témát. Ám Molly kiszorult a beszélgetésből, és bár Roger sikerének részleteit illetően még mindig kielégítetlen volt a szíve, végül fel kellett állnia, és elköszönnie Osborne-tól, akinek hozzá intézett búcsúja nemigen volt hosszabb vagy bensőségesebb, mint amelyet Cynthiának mondott. Mihelyt eltávozott, Mrs. Gibson nyomban hozzálátott a magasztalásához.

– Nos, igazán, kezdem nagyra becsülni a régi eredetet. Micsoda tökéletes úriember! Micsoda kellem és udvariasság! Milyen más, mint a faragatlan Mr. Preston – folytatta, némi aggodalommal pillantva Cynthiára. A lány, aki tudatában volt, hogy figyelmesen várják, mit válaszol, hűvösen ennyit mondott:

– Mr. Prestonnak nem használ, ha hosszú ideje ismerik. Volt idő, mama, amikor mindketten nagyon kellemesnek tartottuk őt.

– Nem emlékszem erre. Neked jobb a memóriád, mint nekem. De most a nagyszerű Osborne Hamleyről beszélgetünk. Molly, te eddig egyfolytában az öccséről beszéltél: Roger így, Roger úgy, nem tudom elképzelni, miért említetted olyan ritkán ezt a remek fiatalembert.

– Nem vettem észre, hogy olyan gyakran említettem volna Mr. Roger Hamleyt – mondta Molly kissé elpirulva. – Őt jobban ismerem, többet volt otthon.

– Jól van, jól van! Nincs semmi baj, drágám. Úgy gondolom, hogy ő jobban is illik hozzád. De amikor láttam Osborne Hamleyt az én Cynthiám mellett, arra kellett gondolnom. De talán jobb, ha nem mondom meg, mire gondoltam. Csakhogy mind a ketten annyira adagon felüli megjelenésűek, hogy a látvány lenyűgöző.

– Nagyon is jól értem, mire gondolsz, mama – mondta Cynthia, a lehető legnyugodtabb hangon. – És Molly is érti, efelől semmi kétségem.

– Nos, meggyőződésem, hogy nincs ebben semmi rossz. Hallottátok, amikor azt mondta, hogy jelenleg nem hagyhatja magára az apját, de amikor a fivére, Roger visszatér Cambridge-ből, több szabadideje lesz! Mintha csak azt mondta volna: „ha akkor hívnak meg vacsorázni, nagy örömmel eljövök majd”. A csirkehús akkor sokkal olcsóbb lesz, a szakácsnő pedig olyan ügyesen csontozza ki, és tölti meg a csirkét darált hússal. Minden olyan szerencsésen alakul. Mollykám, rólad sem feledkezem meg! Mikor Roger Hamley hazaérkezik az apjához, őt is meghívjuk majd vacsorázni.

Molly nagyon lassan fogta fel a szavak jelentését; ám körülbelül egy percen belül elméje megvilágosodott, és mélyen elpirult, különösen, mivel Cynthia nagyon jól szórakozott az ő hirtelen megvilágosodásán.

– Attól tartok, Molly nem eléggé hálás neked, mama. Én a helyedben nem törném magam, hogy vacsorát rendezzek az ő kedvéért. Inkább rám pazarold minden kedvességedet.

Mollyt gyakran zavarba hozták Cynthia anyjához intézett szavai – most is ez történt. Ám jobban izgatta, hogy mondjon valamit a maga nevében, annyira bosszantotta őt a célzás, amely Mrs. Gibson szavaiban rejlett.

– Mr. Roger Hamley nagyon jó volt hozzám; sokszor otthon tartózkodott, amikor ott voltam, Mr. Osborne Hamley pedig alig volt ott. Ezért beszéltem sokkal többet az egyik fiúról, mint a másikról. Ha én… ha ő… – belezavarodott a mondanivalójába, nem találta a megfelelő szavakat. – Nem hiszem, hogy kellene… Ó, Cynthia, ahelyett, hogy kinevetsz, inkább segíthetnél, hogy megmagyarázzam, mit érzek!

Cynthia azonban inkább más témára terelte a beszélgetést.

– Mama ideálja kicsit gyengének tűnik nekem. Nem tudom megállapítani, hogy ez csak testi, vagy lelki gyengeség is. Melyik lehet, Molly?

– Nem túl erős, tudom, de nagyon művelt és okos. Mindenki ezt mondja róla, még papa is, pedig ő nem dicsérgeti könnyen a fiatalembereket. Ettől csak még érthetetlenebb, miért teljesített olyan rosszul az egyetemen.

– Akkor hát a jelleme gyenge. Biztos vagyok benne, hogy gyengeség rejlik benne valahol; de azért kellemes fiatalember. Nagyon élvezetes lehetett a Hamley-házban időzni.

– Igen, de nem megyek oda többé.

– Ó, ez ostobaság! – mondta Mrs. Gibson, felfigyelve, mivel eddig az öltéseket számolgatta a hímzésén. – Gyakran meg fogjuk hívni a fiatalembereket vacsorára. Az apád kedveli őket, és én gondot fordítok rá, hogy vendégül lássam a barátait. Nem gyászolhatják örökké az anyjukat. Azt hiszem, sokszor fogunk velük találkozni, és a két család nagyon közeli viszonyba fog kerülni. Összességében ezek a jó hollingfordi emberek szörnyen elmaradottak, és mondhatom, elég közönségesek.

HUSZONEGYEDIK FEJEZET
A féltestvérek

Úgy tűnt, hogy Mrs. Gibson jóslatai beigazolódnak, mivel Osborne Hamley elég gyakran föltűnt a nappalijukban. Az is bizonyos, hogy olykor a próféták is elősegítik jóslataik beteljesülését, és Mrs. Gibson nem volt rest e tekintetben.

Molly egyáltalán nem tudta hova tenni Osborne viselkedését és szavait. Arról beszélt, hogy gyakran van távol a házuktól, de azt nem mondta meg, hová megy. Molly nem így képzelte el egy nős férfi magaviseletét; úgy gondolta, hogy illene letelepednie egy házba, szolgákat irányítani, bérletet és adókat fizetni, és együtt kellene élnie a feleségével. A rejtély, hogy ki lehet a titokzatos feleség, elhalványult a kérdés mellett, hogy vajon hol lehet. Londont, Cambridge-et, Dovert, sőt még Franciaországot is említette azon helyek között, amelyeket meglátogatott rövid utazásai során. Könnyedén beszélt ezekről a témákról, mintha nem tartana attól, hogy elárulja magát. Néha még ehhez hasonló mondatokat is elejtett: – Ah, micsoda nap volt, amikor átkeltem a Csatornán! Az volt ám a vihar! Ahelyett, hogy csupán két órába telt volna az átkelés, majdnem öt órát utaztunk. – Vagy: Múlt héten találkoztam Lord Hollingforddal Doverben. Azt mondta, ez a hideg semmi ahhoz képest, ami Londonban volt csütörtökön, a hőmérő tizenöt fokot mutatott. – És így tovább. A társalgás hevében talán senkinek nem tűntek fel ezek az elszólások, egyedül Mollynak, akinek az érdeklődése és a fantáziája folyton azzal a titokkal foglalkozott, amelyet véletlenül tudott meg, miközben persze szemrehányásokat tett magának, miért is töri azon a fejét, aminek titokban kell maradnia.

Nyilvánvaló volt, hogy Osborne nem túl boldog odahaza. Levetette azt a cinizmusát, amelyre még akkor kapott rá, amikor csodákat vártak tőle az egyetemen; kudarcának ez volt az egyetlen pozitív eredménye. Ha nem is törekedett arra, hogy másokat, vagy mások eredményeit értékelje, a beszéde mindenesetre nem volt annyira tele csípős kritikai megjegyzésekkel. Szórakozottabb volt, és kevésbé kellemes társaság, Mrs. Gibson ezt gondolta, bár nem mondta ki. Betegesnek tűnt, ám ez lehetett a lelki levertség következménye is, amit Molly időnként megérzett a könnyed társalgás felszíne alatt. Alkalmanként, mikor közvetlenül vele beszélt, célzást tett „a boldog napokra, melyeknek örökre végük”, vagy „arra az időre, mikor anyám még élt”. Ekkor elcsuklott a hangja, és az egész megjelenése szomorúságot sugallt, Molly pedig nagyon szerette volna a legmélyebb együttérzését kimutatni neki. Osborne nem nagyon emlegette az apját: amikor mégis, Molly úgy érezte, ki tudja olvasni a viselkedéséből, hogy az a fájdalmas szembenállás, amit a lány megtapasztalt, amikor utoljára járt náluk, még mindig megvan köztük. Majdnem minden intim részletet, amit tudott a családról, Mrs. Hamleytől hallott, nem tudhatta, a papa milyen mélységben ismeri azokat, ezért nem akarta ilyen kérdésekkel zaklatni. Mr. Gibson egyébként sem az a típus volt, aki szereti, ha a betegei családi ügyeiről faggatják. Molly néha már arra gondolt, hogy az egész csak álom volt – az a fél óra a Hamley-ház könyvtárában –, amikor megtudta a tényt, amely olyan fontosnak tűnt Osborne számára, és ami mégis alig idézett elő változást az életmódjában – legyen szó akár a szavairól, akár a tetteiről. A tizenkét vagy tizennégy óra alatt, amit azután a házban töltött még, senki nem tett további célzásokat erre a házasságra, sem ő, sem Roger. Igazán olyan volt, mintha csak álom lett volna. Még kényelmetlenebbül érezte volna magát Osborne titkának birtokában, ha a fiú nagyobb érdeklődést tanúsított volna Cynthia iránt. A lány egyértelműen szórakoztatta és vonzotta őt, de ebben nyoma sem volt szenvedélynek. Csodálta a szépségét, hatással volt rá a varázsa; de könnyen otthagyta őt, hogy Molly mellé üljön, amikor valami az anyját jutatta eszébe, és erről vele, és csakis vele akart beszélni. Ám olyan gyakran tette tiszteletét, hogy érthető volt Mrs. Gibsonnak a rögeszméje, miszerint Cynthia kedvéért jár olyan sokszor. Osborne-nak tetszett a nappali, a barátságosság és a két intelligens lány társasága, akik szépségben és modorban is átlagon felüliek voltak. Egyikük különleges kapcsolatban állt vele, mivel az édesanyja,

akinek az emléke oly drága volt neki, valamikor nagyon s érette őt. Mivel tudta magáról, hogy már nem nőtlen, talán közömbös volt számára, hogy mások ezt nem tudják, és a lehetséges következmények sem zavarták…

Molly valahogy húzódozott attól, hogy Roger nevét említse elsőként a társalgásban, így sok olyan alkalmat elszalasztott, amikor hallhatott volna róla. Osborne néha annyira bágyadt vagy szórakozott volt, hogy csak hallgatta a beszélgetést, de nem vett részt benne. Roger, az esetlen fickó, aki nem sok figyelmet fordított rá, és aki a kisebb fiú volt – nem nagyon kötötte le Mrs. Gibson gondolatait. Cynthia még sohasem látta őt, és egy tudós csodabogár nem adott okot rá, hogy beszéljen róla. Roger még nem tért haza, amióta megszerezte azt a jó eredményt matematikából. Ezt tudta Molly, ahogy azt is, hogy valami miatt nagyon keményen dolgozik – talán egy ösztöndíjért –, de ez volt minden. Osborne mindig ugyanazon a hangon beszélt róla, minden szava és minden hangsúlya szeretetet és tiszteletet, sőt csodálatot sugárzott. Mindez pedig a *nil admirari*[41] fivértől, aki nagyon ritkán magasztalt bárkit.

– Ah, Roger! – mondta egyik nap. Molly azonnal fölfigyelt a névre, habár nem hallotta, miről volt szó azelőtt. – Ilyen fickó nem terem minden bokorban! Ezerből ha egy ilyen létezik! Nem hiszem, hogy lenne párja a jó szívének és a vele járó szilárd jellemének.

– Molly – mondta Cynthia, miután Mr. Osborne Hamley elment –, milyen férfi ez a Roger Hamley? Nem tudom, mennyire adjak hitelt a bátyja dicsérő szavainak; de kétségtelenül ez az egyetlen téma, amely föllelkesíti Osborne Hamleyt. Ez már azelőtt is föltűnt nekem.

Mialatt Molly azon töprengett, hol kezdje a részletes leírást, Mrs. Gibson közbevágott:

– Ez csak azt mutatja, milyen kedves jelleme is van Osborne Hamleynek, hogy így dicséri a fivérét. Elismerem, hogy sikeres az egyetemen, és kívánom, hogy továbbra is az legyen. Nem tagadom, hogy sikeres; de ha a társalgásra kerül sor, bizony lassan forog a nyelve. Nagydarab, esetlen fickó, aki úgy néz ki, mintha nem tudna háromig számolni, pedig mekkora matematikai zseni. Ha látnád, alig hinnéd el, hogy Osborne Hamley fivére! Szerintem, nincs is profilja.

– Te mit gondolsz róla, Molly? – kérdezte Cynthia, aki nem tágított.

– Én kedvelem őt – mondta Molly. – Nagyon kedves volt hozzám. Még ha nem is olyan jóképű, mint Osborne.

Elég nehéz volt mindezt halkan mondani, ám Mollynak sikerült, mivel tisztában volt azzal, hogy Cynthia nem hagyja nyugton, amíg ki nem húzza belőle a véleményét.

– Feltételezem, hazajön húsvétra – mondta Cynthia. – Akkor majd megnézem magamnak.

– Nagy kár, hogy a gyász miatt nem jöhetnek el a húsvéti jótékonysági bálra – mondta Mrs. Gibson panaszos hangon. – Nincs nagy kedvem elvinni titeket, lányok, ha nem lesz partneretek. Annyira kínos helyzetbe kerülnék. Bárcsak csatlakozhatnánk a kastélybeliekhez. Az biztosítaná számotokra a táncpartnert, mivel mindig számos fiatalembert hívnak meg, akik felkérhetnének, miután teljesítették kötelességüket a ház hölgyeivel szemben. De igazán, minden úgy megváltozott, mióta a drága Lady Cumnor betegeskedik, talán nem is lesznek ott a bálban.

Ez a húsvéti bál volt a legfőbb beszédtéma Mrs. Gibson számára. Néha úgy emlegette, mint az első alkalmat, amikor új asszonyként jelenik meg a nyilvánosság előtt, annak ellenére, hogy egész télen hetente egyszer vagy kétszer vendégségbe ment. Azután, megváltoztatva álláspontját, azt állította, azért izgatja annyira a bál, mert akkor lehetősége lenne rá, hogy bevezesse a társaságba a saját, és Mr. Gibson lányát, habár valójában csaknem mindenki, aki jelen lesz a bálban, látta már az ifjú hölgyeket – ha nem is báli ruhában. Ám, majmolva az arisztokraták szokásait – már amennyire ismerte őket –, szándékában állt „bevezetni" Mollyt és Cynthiát ez alkalommal, amelyet olyan megvilágításban látott, mintha legalábbis az Udvarnál jelennének meg. – Nincsenek még bemutatva! – szólt a kedvenc kifogása, amikor olyan házba hívták meg a lányokat, ahová nem állt szándékában elengedni őket, vagy ahová őt nem invitálták. Még akkor is problémát csinált ebből a nincsenek bemutatva-dologból, amikor Miss Browning – a Gibson család régi barátja – jött el egy délelőtt, hogy elhívja a lányokat egy teára és egy kis játékra utána. Ezt a szerény mulatságot a három Goodenough unoka kedvéért rendezték – két fiatal lány és iskolás becsük harmadikként –, akik nagymamájuknál tartózkodtak.

– Nagyon kedves öntől, Miss Browning, de tudja, nem szívesen engedem el őket. Nincsenek még bemutatva, tudja, csak a húsvéti bál után lesznek.

– Addig láthatatlanok vagyunk – mondta Cynthia. aki mindig készen állt valami gúnyos megjegyzésre, ha az anyja sznobizmusáról volt szó. – Olyan magas rangúak vagyunk, hogy uralkodónknak meg kell adnia a beleegyezését, mielőtt átmehetnénk önökhöz játszani egyet.

Cynthiának tetszett volna, hogy felnőttnek és tapasztaltnak láthassa magát egy félénk kislány mellett a gyerekszobában, akinek még ott a fenekén a tojáshéj. Miss Browning egyszerre volt zavart és sértett.

– Egy szót sem értek ebből. Az én időmben a lányok bárhova elmehettek, ahová csak hívták őket, e nélkül a bohóckodás nélkül, hogy fel kelljen vonulniuk a legszebb ruhájukban valami nyilvános helyen. Nem mintha a nemesek nem vitték volna el felnőttkorba lépő lányaikat Yorkba, Matlock-ba vagy Bathba, hogy megismertessék őket a társasági élet örömeivel. A még előkelőbbek pedig Londonba mentek, ahol a lányokat bemutatták Charlotte királynénak, és talán a születésnapi báljába[42] is elmentek. Ám mi, egyszerű hollingfordi emberek… hiszen mi minden egyes itt felnövő gyermeket ismerünk a születése óta! Sok tizenkét-tizennégy éves lányt láttam kártyapartikon, akik csendben ültek a helyükön, és éppen olyan jól tudták, hogyan kell viselkedni, mint bármelyik ott jelenlévő hölgy. Szó sem volt semmiféle bemutatásról akkoriban, hacsak nem egy földbirtokos lánya volt valaki.

– Húsvét után Molly és én tudni fogjuk, hogyan viselkedjünk egy kártyapartin, de azelőtt nem – mondta Cynthia szolidan.

– Drágám, te mindig szívesen teszel csípős megjegyzéseket – mondta Miss Browning –, a te viselkedésedért nem tenném tűzbe a kezem; néha hajlamos vagy elengedni magad. Abban azonban biztos vagyok, hogy Molly egy tökéletes kis úrinő, ahogy mindig is az volt, márpedig csecsemő kora óta ismerem őt.

Mrs. Gibson felvette a kesztyűt a lánya védelmében, vagy inkább a Mollyt dicsérő szavak ellen.

– Nem hiszem, hogy úrinőnek nevezte volna Mollyt a múltkor, Miss Browning, ha úgy látta volna őt, mint én: fent ült egy cseresznyefán, legalább hatlábnyira a föld felett, erről biztosíthatom.

– Ó! Ez valóban nem szép dolog – mondta Miss Browning a fejét csóválva, miközben Mollyt nézte. – Azt hittem, már leszoktál ezekről a fiús dolgokról.

– Szüksége van arra a jómodorra, amely csak a jó társaságban szerezhető meg – mondta Mrs. Gibson. újra szegény Mollyn köszörülve a nyelvét. – Hajlamos arra is, hogy kettesével vegye a lépcsőfokokat, amikor az emeletre megy.

– Csak kettesével, Molly? – kérdezte Cynthia. – Ma észrevettem, hogy egyszerre négy lépcsőfokot tudok átugrani, olyan keskenyek.

– Drága gyermekem, miről beszélsz?

– Csak bevallom, hogy nekem is, akárcsak Mollynak, szükségem van a jó modorra, amit csak a jó társaság tud nyújtani, így hát, kérlek, engedj el minket a Browning kisasszonyokhoz ma este. Ünnepélyesen megígérem Molly nevében, hogy nem fog felülni a cseresznyefára, és Mollynak cserébe gondja lesz rá, hogy úrinőhöz méltó módon menjek fel a lépcsőn. Olyan tisztelettudóan fogok lépkedni a lépcsőfokokon, mintha egy már bemutatott hölgy lennék, aki volt a húsvéti bálban.

Így Mrs. Gibson beleegyezett, hogy a lányok elmenjenek. Ha megemlítették volna, hogy Mr. Osborne Hamley is a meghívottak között van, talán nem lett volna semmi akadálya az elmenetelüknek.

És habár ő nem volt ott, a fivére, Roger annál inkább. Molly abban a pillanatban meglátta őt, amint belépett a kis nappaliba. Cynthia viszont nem.

– Nézzétek, drágáim – mondta Miss Phoebe Browning abba a sarokba mutatva, ahol Roger álldogált, várva az alkalmat, amikor Mollyval beszélhet –, mégiscsak van egy fiatalemberünk számotokra! Hát nem nagyszerű? Éppen, amikor a nővérem azt mondta, hogy talán unalmasnak fogjátok találni a mulatságot… főképp rád gondolt, Cynthia, mivel te most érkeztél Franciaországból. Szóval épp ekkor, mintha csak az ég küldte volna, Mr. Roger érkezett látogatóba;

és mondhatom, még csak erőszakoskodnunk se kellett, hogy maradjon, mivel szívesen tette. Bár még azt is megtettük volna, ha nem marad itt jószántából.

Abban a pillanatban, hogy Roger szívélyesen köszöntötte Mollyt, megkérte őt, hogy mutassa be Cynthiának.

– Meg szeretném ismerni őt. Az új nővérét – tette hozzá azzal a mosollyal, amelyet Molly olyan jól ismert attól a naptól kezdve, hogy először ráragyogott, amikor a fűzfa alatt sírdogált. Cynthia kicsivel Molly mögött állt, amikor Roger a bemutatására kérte Mollyt. Egyszerűen volt öltözve, hanyag eleganciával. Molly, aki maga volt a kifinomult takarosság, néha nem győzött csodálkozni, hogy Cynthia szedett-vedett ruháin, amelyeket olyan hanyagul vett magára, mégis milyen csinosan álltak rajta, milyen kecsesen simultak alakjára. Például az a lila muszlinruha, amely ma este volt rajta, már viseltes volt, és alkalmatlannak tűnt az újbóli használatra egészen addig, amíg Cynthia föl nem vette. Abban a pillanatban a kopottságból lágyság lett, a gyűrődések pedig szépséges redőkké változtak. Molly halványrózsaszín muszlinban volt, ami fele olyan elegánsnak tűnt, mint Cynthia ruhája Cynthia komoly szemei, amelyekkel Rogerre nézett, amikor bemutatták neki, ártatlanságot és gyermekességet sugároztak; mindezek távol álltak Cynthia valódi jellemétől. Ma este is fel volt fegyverezve varázserővel – nem szándékosan –, de nem tudta megállni, hogy kipróbálja a hatalmát idegeneken. Molly mindig is úgy érezte, hogy joga lenne egy jó hosszú beszélgetésre Rogerrel a legközelebb találkozás alkalmával, és hogy a fiú majd elmondja neki, vagy ő kiszedi belőle mindazokat a részleteket, amelyeket hallani szeretett volna az uraságról, a házról, Osborne-ról és róla magáról. Roger olyan szívélyes és barátságos volt vele, mint mindig Ha Cynthia nem lett volna ott, minden úgy történt volna, ahogy Molly várta. Ám Cynthia bájainak minden áldozata közül a fiú bizonyult a legodaadóbbnak és a legsebezhetőbbnek. Molly mindent jól látott, amint Miss Phoebe mellett üldögélt a teázóasztalnál, kibicelve, süteményeket, tejszínhabot, cukrot kínálva olyan buzgósággal, hogy mindenki úgy vélte, a gondolatai, csakúgy, mint a kezei, teljes mértékben el vannak foglalva. Próbált beszélgetni a két szégyenlős kislánnyal, amint azt helyesnek érezte, mivel két evvel idősebb volt náluk. Ennek eredményeként úgy ment föl az emeletre, hogy a két lány a karjaiba csimpaszkodott, majd örök barátságot fogadott neki. Nem érték be kevesebbel, mint hogy közöttük foglaljon helyet huszonegyezés közben, és olyan buzgón kérték ki a tanácsát a legfontosabb pillanatban, amikor meg kellett állapítani a zsetonok értékét, hogy nem volt lehetősége csatlakozni a Roger és Cynthia között zajló élénk társalgáshoz. Vagyis, helyesebben szólva, Roger volt az, aki élénken beszélt Cynthiához, ő pedig szép szemeit az arcára szegezve a legmélyebb érdeklődést mutatta minden iránt, amit az mondott, s csak itt-ott válaszolgatott halkan. Molly elcsípett egy-egy szót a játék szüneteiben.

– A nagybátyánknál mindig egy ezüst hárompennyst adunk három tucat zsetonért. Ugye tudja, mi az ezüst hárompennys, Miss Gibson?… – Azután három csoportot nyomtattak ki a Szenátus Házában, péntek reggel kilenc órakor, és el sem tudja képzelni.. – Szerintem nagyon közönséges lenne játszani kevesebbért, mint egy hatpennys. Az az úr (suttogva) Cambridge-ből jött, és tudja, ott nagyon magas tétekkel játszanak, néha tönkre is mennek, nem igaz, kedves Miss Gibson?... – Ó, ez alkalommal a Bölcsészettudományok Mestere vezeti a kitüntetésre jelölteket, ahogy mennek be a Szenátus Házába. Annak a kollégiumnak az atyja – az elnevezése szerint –, amelyhez tartozik. Azt hiszem, ezt már említettem, nem igaz?…

Így hát Cynthia hallgatta mindazt Cambridge-ről és a vizsgáról, ami iránt Molly olyan élénken érdeklődött, és eddig nem talált alkalmas személyt, aki megválaszolhatta volna a kérdéseit. Roger pedig, a legmegfelelőbb és legilletékesebb személy a válaszadásra, most mondott el mindent, amit tudni szeretett volna, ő pedig egyszerűen nem hallotta. Minden türelmére szüksége volt, hogy a zsetonokat kis kupacokba rakja, és mint a játék vezetője, megállapítsa, hogy a kerek vagy az ovális zsetonok érjenek egy hatost. Mikor mindezt elvégezték, és mindenki helyet foglalt az asztal körül, Rogert és Cynthiát és hívták. Kétszer kellett szólítani őket, mire odajöttek. Illetve, felálltak, amikor a nevüket hallották, de nem mozdultak – Roger folytatta a beszámolót, Cynthia pedig hallgatta őt a második szólításig. Ekkor az asztalhoz siettek, és hirtelen próbáltak úgy tenni, mintha roppantmód izgatná őket a játék nagy kérdése: a három tucat zseton ára, és hogy vajon mindent egybevetve a

kerek vagy az ovális zsetonokat kellene fél tucatnak számolni. Miss Browning, letéve a kártyapaklit az asztalra, és készen állva a kezdésre, eldöntötte a kérdést: – A kerek zsetonok érnek hatot, és három tucat zseton egy hatpennyst ér. Fizessenek, kérem, és kezdjük el azonnal! – Cynthia Roger és a fiatal diák, William Orford közé ült, aki ebben a pillanatban nagyon neheztelt a nővérekre, amiért azok Willie-nek hívták őt. Azt gondolta, ez a gyerekes becenév az oka annak, hogy Cynthia nem szentelt annyi figyelmet neki, mint – Roger Hamleynek. Ő is a hatása alá került Cynthia varázsának, aki kegyeskedett egyszer-kétszer megajándékozni őt a legédesebb mosolyával. Hazatérve aztán néhány határozott és eredeti megállapítást tett, amelyek – természetesen – pontosan ellenkezői voltak annak, amit a nővérei gondoltak. Az egyik ez volt:

– Az a cambridge-i diplomás fickó nem volt nagy eset. Bárki lehet olyan, mint ő, ha nagyon akar; sok ismerőse volt, aki soha nem érte volna be ennyivel.

Molly úgy érezte, a játéknak soha nem lesz vége. Nem érzett magában túl nagy kedvet a szerencsejátékhoz, és akármilyen lapja volt, mindig csak két zsetont kockáztatott, mintha nem izgatná, nyer-e vagy veszít. Ezzel szemben Cynthia nagy tételeket rakott, egyszer nagyon gazdag volt, másszor eladósodott Molly irányába akár hat shillinggel is. Azt mondta, hogy otthon felejtette a pénztárcáját, és a gondosabb Mollytól kellett kölcsönkérnie, aki számított rá, hogy a játék, amelyről Miss Browning beszélt, némi pénzt fog igényelni. Nem volt vidám esemény, ami a résztvevőket illeti, ám elég zajos volt. Molly azt hitte, éjfélig fog húzódni, ám pontban kilenckor, amikor ütött az óra, a kis szobalány bejött, roskadozva a nehéz tálca súlya alatt, amelyen szendvicsek, sütemény és puding voltak. Erre a látványra mindenki felpezsdült, és Roger, aki erre az alkalomra várt, Molly mellé ült le.

– Nagyon örülök, hogy újra látom. Olyan hosszúnak tűnik az idő karácsony óta… – mondta, lehalkítva a hangját, és nem utalva többé arra a napra, amikor Molly otthagyta a Hamley-házat.

– Hosszú idő telt el azóta – válaszolt –, már közeleg a húsvét. Úgy szerettem volna elmondani önnek, mennyire örülök a kitüntetésnek, amelyet Cambridge-ben kapott. Egyszer akartam is üzenetet küldeni a fivérével, de aztán féltem, hogy ez túl nagy felhajtás lenne, mivel én mit sem tudok a matematikáról, a kitüntetés értékéről. Biztosan sok gratulációt kapott olyan emberektől, akik jobban tisztában vannak az ilyen dolgokkal, mint én.

– Én azonban hiányoltam az önét, Molly – mondta kedvesen. – Biztos voltam benne viszont, hogy örül a sikeremnek.

– Örülök, és büszke vagyok – mondta a lány. – Annyira szeretnék többet hallani erről. Hallottam, hogy elmondta Cynthiának…

– Igen. Micsoda elbűvölő teremtés! Úgy vélem, boldogabbnak kell lennie, mint azt régen gondoltuk.

– Mondjon valamit a kitüntetéséről, kérem! – mondta Molly.

– Hosszú történet, és segítenem kellene a Browning kisasszonyoknak a szendvicsek felszolgálásában. Különben sem találná nagyon érdekesnek, tele van technikai részletekkel.

– Úgy tűnt, Cynthia nagyon érdekesnek találta – mondta Molly

– Nos, akkor majd megmondom neki, hogy mondja el önnek, mivel most igazán mennem kell. Nem ülhetek itt szégyenszemre, mialatt azok a kedves hölgyek fáradoznak. Nemsokára eljövök azonban meglátogatni Mrs. Gibsont. Gyalog mennek haza ma este?

– Igen, azt hiszem – válaszolt Molly, izgatottan várva, mi következik ebből.

– Akkor hazakísérem önöket. Az Angelben hagytam a lovaimat, ami félúton van. Feltételezem, az öreg Betty nem fogja ellenezni, hogy elkísérjem önt és a nővérért. Úgy írta őt le nekem, mint egy valóságos házisárkányt.

– Betty elment tőlünk – mondta Molly szomorúan. – Egy ashcombe-i házhoz szegődött.

Roger sajnálkozó arcot vágott, majd elment, hogy teljesítse a kötelességét. Rövid beszélgetésük nagyon kellemes volt, és az egész viselkedéséből a régi napokra jellemző testvéries szeretet áradt; ám ez nagyon különbözött attól, ahogy Cynthiá-val viselkedett. Molly pedig bizonytalanul, de úgy érezte, az jobban tetszene neki. A fiú most újra Cynthia körül sürgölődött, aki visszautasította a frissítőt, amit Willie Orford kínált neki. Roger játékosan próbálta rávenni, hogy valamit fogadjon el

tőle. Minden szavukat hallotta mindenki a szobában, és minden egyes szó – legalábbis Roger részéről – olyan volt, amelyet más senkihez nem intézett volna. Végül – nem mintha bármire is szüksége lett volna, inkább csak elege lett az incselkedésből –, Cynthia kivett egy süteményt, amivel olyan boldoggá tette Rogert, mintha virágkoszorút helyezett volna a fiú fejére. Az egész jelenet önmagában jelentéktelen és közönséges volt, aligha volt érdemes figyelmet fordítani rá, ám Molly igenis nagy figyelemmel nézte, és kényelmetlenül érezte magát miatta. Kiderült, hogy közben eleredt az eső, ezért Mrs. Gibson egy könnyű kocsit küldött a lányokért, az öreg Betty utóda helyett. Cynthia és Molly mindketten úgy gondolták, hogy hazaviszik az Orford lányokat a nagyanyjukhoz, és így megkímélik őket a megázástól; Cynthia szólt hamarabb, így a köszönet és az azzal járó dicséret a gondoskodásért mind neki jutott.

Amikor hazaértek, Mr. és Mrs. Gibson a nappaliban üldögélt, és arra várt, hogy meghallgassa az este szórakoztató részleteit.

Cynthia kezdte a beszámolót:

– Ó! Nem volt túl vidám este. Jobbra számítottam – és kimerülten ásított.

– Kik voltak ott? – kérdezte Mr. Gibson. – Sok fiatal, nemde?

– Csak Lizzie és Fanny Orfordot hívták meg, és az öccsüket; de Roger Hamley is átlovagolt, hogy megnézze a Browning kisasszonyokat, akik ott fogták őt teára. Más nem volt ott.

– Roger Hamley ott volt! – kiáltott fel Mr. Gibson. – Akkor hát hazajött! Időt kell találnom, hogy átlovagoljak és meglátogassam.

– Sokkal jobban tenné, ha meghívná őt ide – mondta Mrs. Gibson. – Tegyük fel, drágám, hogy meghívja őt és a fivérét vacsorázni pénteken. Nagyon kedves gesztus lenne, úgy vélem.

– Drágám, ezeknek a fiatal cambridge-i fickóknak nagyon kényes ízlésük van a borok terén, nekem pedig nincs sok tartalékom. A pincém nem sok támadásukat vészelné át.

– Nem hittem volna, hogy ilyen kevéssé vendégszerető, Mr. Gibson.

– Eléggé vendégszerelő vagyok, úgy vélem. Ha a „keserű sör" megjegyzést írja a meghívói sarkába, úgy ahogy az előkelők a lehetséges szórakozásoknak fenntartott helyre azt írják, „quadrille",[43] akkor hívja meg Osborne-t és Rogert, amikor csak akarja. No és mi a véleménye a pártfogoltamról, Cynthia? Azt hiszem, nem találkozott még vele korábban.

– Ó! Közel sincs olyan jóképű, mint a bátyja, nem is olyan finom modorú, nem olyan csiszolt társalgó. Több mint egy óra hosszáig valami vizsga részletes elmesélésével szórakoztatott, de van benne valami, ami tetszik az embernek.

– Nos, Molly – mondta Mrs. Gibson, aki azzal hízelgett magának, hogy részrehajlás nélküli mostohaanya, és ezért mindig nagyon igyekezett ugyanannyit beszéltetni Mollyt, mint Cynthiát –, milyen volt a te estéd?

– Nagyon kellemes, köszönöm. – Ám a szíve meghazudtolta érzéseit, amikor ezt mondta. Nem érdekelte a játék, inkább érdekelte volna Roger beszámolója. Azt kapta, ami iránt közömbös volt, és semmit abból, amire vágyott.

– Nekünk is volt egy váratlan vendégünk – mondta Mr. Gibson. – Közvetlenül vacsora után, ki más toppant be, mint Mr. Preston. Úgy gondolom, egyre inkább ő vezeti a hollingfordi birtokot. Sheepshanks nagyon megöregedett. Ha pedig így van, gyanítom, többet fogjuk látni Prestont. Nem egy elveszett ember, ahogy azt Skóciában mondják, eléggé otthon érezte magát nálunk ma este. Ha megkértem volna, hogy maradjon, sőt ha bármi mást tettem volna az ásításon kívül, még most is itt lenne. Ám minden embert elüldözök innen, amikor rám tör az ásítozás.

– Kedveled Mr. Prestont, papa? – kérdezte Molly.

– Körülbelül annyira, mint az általam ismert emberek felét. Jól beszél, és nagyon tapasztalt. Nem sok mindent tudok róla, kivéve, hogy ő a Lord intézője, amely elég jó ajánlólevél.

– Lady Harriet eléggé ellene beszélt azon a napon, amit együtt töltöttünk az udvarházban.

– Lady Harrietnek mindig furcsa elképzelései vannak az emberekről; ma még kedvel valakit, akit másnap látni sem bír – mondta Mrs. Gibson, akit érzékenyen érintett, amikor Molly Lady Harrietet emlegette, vagy bármilyen utalást tett arra a mégoly rövid időre, amíg együtt voltak.

– Sok mindent tudhat Mr. Prestonról, drágám. Gondolom, sokat találkoztak Ashcombe-ban.

Mrs. Gibson elpirult, és Cynthiára nézett, mielőtt válaszolt volna. A lány arcán szilárd elhatározást látott arra, hogy egy szót sem szól, bármire is tenne utalást az anyja.

– Igen, sokszor megfordult nálunk… egy időben, úgy értem. Eléggé szeszélyes, azt hiszem. Ám rendszeresen küldött vadhúst, és néha gyümölcsöt. Közszájon forgott néhány rosszindulatú pletyka róla, de én sohasem hittem el őket.

– Miféle pletykák? – kérdezte Mr. Gibson gyorsan.

– Ó, a szokásos történetek, tudja. Botrányokról, úgy gondolom. Soha senki nem hitte el ezeket. Nagyon kellemes tudott lenni, ha akart, és a Lord, aki olyan válogatós, soha nem alkalmazta volna őt intézőként, ha a pletykák igazak lennének. Nem arról van szó, mintha tudnám, miféle történetek azok, mivel minden pletykát visszataszítónak találok.

– Nagyon örülök, hogy beleásítottam az arcába – mondta Mr. Gibson. – Remélem, elérti a célzást.

– Ha ez a szokásos, hangos ásításod volt, akkor többnek nevezném, mint egy egyszerű célzás – mondta Molly. – Ha pedig szeretnél egy ásítókórust, amikor legközelebb idejön, én csatlakozom hozzád. És te, Cynthia?

– Nem tudom – mondta az utóbbi röviden, miközben felemelte a gyertyáját. A két lány általában csevegett egy kicsit az egyikük vagy másikuk hálószobájában lefekvés előtt, ám most Cynthia mondott valami kifogást arról, hogy nagyon fáradt, és sietve becsukta az ajtaját.

Rögtön másnap megjelent Roger, hogy betartsa az ígéretét a látogatásról. Molly a kertben volt Williamsszel, segédkezve néhány új virágágyás megtervezésében, és belemerült a munkájába, ami abból állt, hogy pálcákat helyezett a fűre, jelezve a virágok elhelyezkedését. Mikor felállt, hogy megvizsgálja az összképet, meglátott egy fiatalembert, aki a fénynek háttal ült, előrehajolva, és lelkesen beszélgetett valakivel. Molly nagyon jól ismerte a fej formáját, és sietve levette barna kertészkötényét, kiürítette a zsebeit, miközben ezt mondta Williamsnek:

– Azt hiszem, most már egyedül is be tudja fejezni. Tudja, hogy az élénk színű virágok a sövény mellé kerülnek, és azt is, hogy hová kell helyezni az új rózsaágyást?

– Azt hiszem, meg tudom csinálni – mondta a kertész. – Talán csak még egyszer fusson rajta végig, Miss Molly. Nem vagyok már olyan fiatal, mint voltam, a fejem sem olyan tiszta már, és nagyon nem szeretnék hibázni, mivel annyira ragaszkodik a terveihez.

Molly egy pillanat alatt meggondolta magát. Az öreg kertész olyan zavartnak tűnt, ám nagyon igyekezett, hogy a lehető legjobban csináljon mindent. Így hát újra lehajolt a földre, hogy elhelyezze a pálcikákat, és elmagyarázza a tennivalókat, amíg az öreg ráncos homloka újra ki nem simult. A kertész nem győzte mondogatni: – Értem, kisasszony. Rendben, Miss Molly. Belevéstem a fejembe, mint egy képet.

Így végre otthagyhatta őt, és bemehetett. Ara amint a kertkapu közelébe ért. Roger lépett ki azon. Ez valóban az erény jutalma volt, mivel sokkal kellemesebb volt Mollynak, ha négyszemközt beszélhetett vele, még ha rövid ideig is, mint Mrs. Gibson és Cynthia zavaró társaságában.

– Csak most tudtam meg, hol tartózkodik, Molly. Mrs. Gibson azt mondta, hogy elment valahová, és nem tudta, hogy hová; én csak véletlenül fordultam meg, és láttam meg önt.

– Én láttam önt előbb is, de nem hagyhattam ott Williamst. Azt hiszem, ma még a szokásosnál is lassúbb az öreg, és sehogy sem akarta megérteni a terveimet a virágágyásokról.

– Ez az a papír, amit a kezében tart? Megnézhetem? Ah, értem! Kölcsönvett néhány ötletet a mi kertünkből. Ez a vörösmuskátli-ágyás, csemete tölgyfákkal keretezve? Drága édesanyám ötlete volt.

Mindketten elhallgattak egy-két percre. Majd Molly megszólalt:

– Hogy van az uraság? Nem is láttam őt azóta. – Tényleg nem. Mondta nekem, mennyire szeretné önt látni, de nem tudta magát rávenni, hogy eljöjjön vendégségbe. Úgy vélem, most már nem lenne helyénvaló, hogy eljöjjön néhány napra a házunkba, nem igaz? Pedig az apámnak nagy örömet okozna, lányának tekinti önt, és abban is biztos vagyok, hogy mind én, mind Osborne mindig is testvérünkként fogjuk önt szeretni, az anyánk emlékére, és az ön odaadó ápolása miatt. Mégis, azt hiszem, nem lenne helyénvaló.

– Nem, persze, hogy nem – mondta Molly gyorsan.

– Úgy vélem, ha el tudna jönni, segíthetne helyrehozni a dolgokat. Tudja, egyszer említettem önnek, Osborne másként intézte az ügyeit, mint azt én tettem volna, habár nem követett el semmi rosszat, csak rosszul ítélt meg bizonyos helyzeteket. De biztos vagyok benne, hogy az apám azt képzeli... mindegy; a vége az, hogy még mindig hallgatólagosan elítéli Osborne-t, és emiatt maga is folyamatosan rosszkedvű. Osborne is bánatos és boldogtalan, és elidegenedett az apámtól. Ez pontosan olyan helyzet, amit az anyám gyorsan megoldott volna, és talán ön is képes lenne rá; ösztönösen, úgy értem; mivel ez az átkozott titkolózás az oka mindennek, amihez Osborne ragaszkodik az ügyeivel kapcsolatban. De semmi értelme beszélni erről, nem is tudom, miért kezdtem bele. – És ekkor, midőn Molly esze még mindig azon járt, amit hallott, egy hirtelen csavarral kibökte: – El sem tudom mondani, mennyire odavagyok Miss Kirkpatrickért, Molly. Milyen jó önnek, hogy mindennap együtt lehet vele!

– Nos – mondta Molly egy félmosollyal. – Én is nagyon kedvelem őt, és azt hiszem, ahogy egyre jobban megismerem, mind jobban szeretem. Ám ön igen gyorsan felfedezte az erényeit!

– Nem beszéltem semmiféle erényekről, vagy igen? – kérdezte Roger elvörösödve, ám jóhiszeműen. – De biztos vagyok benne, hogy nem lehet csalódni egy ilyen arcban. Mrs. Gibson pedig nagyon barátságos: meghívott Osborne-t és engem pénteken vacsorára.

– Keserű sör – ötlött Molly eszébe; ám csak ennyit kérdezett: – És eljön?

– Persze hogy el, hacsak nincs rám szüksége az apámnak; és feltételesen Osborne nevében is elígérkeztem Mrs. Gibsonnak. Így hamarosan mindannyiukkal újra találkozom. Most azonban mennem kell. Fél óra múlva találkozóm van innen hét mérföldre. Sok szerencsét a virágoskertjéhez, Molly!

HUSZONKETTEDIK FEJEZET
Az öreg uraság gondjai

A helyzet a Hamley-házban annál is rosszabb volt, mint ahogy arról Roger beszámolt. A kellemetlenségek oroszlánrésze csupán az emberi rossz természetből származott, ahogy azt mondani szokás, az pedig megfoghatatlan és érthetetlen. Mrs. Hamley talán csendesnek és passzívnak mutatkozott, ám lelkileg ő irányította a házat, amíg élt. A szolgák utasításai a legkisebb részletekig az ő nappalijából vagy a kanapéjáról származtak. Gyermekei mindig tudták, hol találják őt, hogy szeretetet és együttérzést kapjanak. A férje, aki gyakran volt feszült vagy dühös valami okból kifolyólag, mindig felkereste őt, hogy megnyugodjon és visszatérjen lelki békéje. Tudatában volt az asszony folyamatos befolyásának saját maga felett, és a jelenlétében mindig lecsillapodott, akár egy gyermek egy olyan személy jelenlétében, aki egyszerre gyengéd és erős. Ám kiesett a zárókő a családi boltívből, és a kövek kezdtek szanaszét hullani. Mindig szomorú látni, ha egy ilyen bánat rossz irányba változtatja meg a gyászolók jellemét. Ám ez a változás talán csak ideiglenes vagy felszínes. Az ítéletek, amelyeket arról alkotunk, hogyan viselik el az emberek egy olyan személy elvesztését, akit nagyon szerettek, alkalmasint még kegyetlenebbek, vagy rosszindulatúbbak, mint általában az emberi ítéletek. A felületes szemlélőnek talán úgy tűnhetett, hogy az uraság a felesége halála óta szeszélyesebb és követelőzőbb lett, valamint szenvedélyesebb és parancsolgatóbb. Az igazság azonban az, hogy akkor történt a haláleset, amikor amúgy is sok gondja volt, és nagy csalódás érte. Az asszony pedig, akinek mindig kiöntötte fájó szívét, akinek kedves szavai gyengéd balzsamot kentek a sebeire, amikor a legjobban fájt a csalódás, vagy amikor látta, hogy erőszakos viselkedése sértett másokat, és a bocsánatukért esedezett volna, kérve, hogy ne dühvel vagy megvetéssel forduljanak felé; ez az asszony már nem volt vele. – Könyörüljetek rajtam, olyan szerencsétlen vagyok! – Milyen gyakran törnek föl a szívünkből ilyen gondolatok, akár egy imádság azoktól, akiket hatalmába kerített a fájdalom. Az uraság, látván, hogy a szolgái lassan már rettegnek tőle, az elsőszülött fia kerüli őt, nem hibáztatta őket. Érezte, hogy kezd zsarnokká válni. Úgy tűnt, minden összeesküdött ellene, és mintha túl gyenge lett volna ahhoz, hogy felvegye a harcot ellenük. Különben is, miért ment minden rosszul a házban és azon kívül is, amikor, ha minden rendben lett volna, akkor is csak annyit tudott volna tenni, hogy átadja magát a felesége elvesztése miatti bánatának. Amikor pedig készpénzre lett volna szüksége, hogy kielégítse Osborne hitelezőit, a termés kivételesen bőségesnek bizonyult, és a kukorica ára olyan alacsonyra süllyedt, amelyre már évek óta nem volt példa. Az uraság, amikor megnősült, kötött egy nagy összegű életbiztosítást. Ez életjáradékot biztosított volna a feleségének, ha túlélte volna őt, valamint a fiatalabb gyermeküknek. Immár Roger volt az összeg egyedüli várományosa, az uraság pedig nem akarta elveszíteni a biztosítást azzal, hogy nem fizeti be az éves részletet. Ha tehette volna, nem adott volna el egy rögöt sem az apjától örökölt birtokból, amely ráadásul nagymértékben meg is volt terhelve. Azelőtt gyakran gondolt rá, milyen bölcs lépés lenne, ha eladná egy részét, és a kapott pénzből lecsapoltatná és termővé tenné a megmaradt részt.

Hallotta a szomszédaitól, hogy a kormány roppant kedvező kamatú kölcsönnel támogatná is a lecsapolást, azzal a feltétellel, hogy valóban elvégzik a munkát, és határidőn belül visszafizetik a pénzt. A felesége is biztatta, hogy vegye igénybe ezt az előnyös lehetőséget. Ám mivel az asszony nem volt többé mellette, hogy biztassa őt, érdeklődjön arról, hogy halad a munka, az uraság közömbössé vált iránta: többé nem ment ki robusztus lován, egyenesen ülve a nyeregben, hogy megnézze a munkásokat a mocsaras, sűrűn benőtt mezőn. Olyankor mindig az ő erős, pattogó tájszólásukban beszélt hozzájuk. A kormányzattól kapott kölcsönt azonban vissza kellett fizetni, akár dolgoztak a munkások, akár nem. Azután kiderült, hogy új tető is kell a házra, mert a régin befolyik az olvadó hó. Annak a londoni pénzkölcsönzőnek az emberei, amelynél Osborne

eladósodott, lekicsinylően beszéltek a birtokon található fáról. – Nagyon szép fák, ötven évvel ezelőtt talán még épek és erősek voltak, ám mostanra rothadásnak indultak. Meg kellene ritkítani őket; nincs itt erdőkerülő vagy favágó? Egyáltalán nem érnek annyit, mint ahogy azt az ifjú Hamley állította. – Ezek a megjegyzések az uraság fülébe is eljutottak. Úgy szerette a fákat, amelyek alatt gyermekként játszott, mintha értelmes lények lettek volna, ez volt az ő természetének a romantikus oldala. Eddig úgy tekintett rájuk, mint amelyek rengeteg font sterlinget érnek, és senki nem bírálta felül a véleményét. Ezért ezek a lekicsinylő vélemények nagyon érzékenyen érintettek, habár úgy tett, mintha nem hinne bennük, és megpróbálta meggyőzni magát a valótlanságukról. Ám, mindent egybevetve, ezek a csalódások és gondok nem érintették Osborne iránti haragja valódi okát. A sértett szeretetnél semmi más nem táplálhatja jobban a dühöt. Márpedig az uraság azt hitte, hogy Osborne és a tanácsadói a halálára kalkulálnak. Annyira rosszulesett neki ez a feltételezés – és annyira elkeserítette őt –, hogy nem is volt hajlandó szembesülni vele vagy megfogalmazni, érdeklődni utána, egyáltalán kivizsgálni, hogy igaz-e. Inkább azon a lehetetlen gondolaton rágódott, hogy ő már felesleges a világban, és mivel szerencsétlen csillagzat alatt született, minden rosszul sül el, amihez csak hozzáfog. Mégsem vált mindezek következményeként alázatossá. Balszerencséjét a sors számlájára írta, nem a sajátjára. Azt képzelte, hogy Osborne szemmel tartja a kudarcait, elsőszülöttje az élete végét várja. Képzelődései megszűntek volna, ha megbeszélhette volna azokat a feleségével; vagy akár ha kapcsolatot tartott volna olyan emberekkel, akiket magával egyenrangúnak tartott. Ám, amint azt már említettük, alacsonyabb műveltségű volt, mint akiknek a barátságát kereshette volna, így az ebből régóta következő irigység és *mauvaise bonté*[44] átterjedt a fiai iránti érzéseire is – kevésbé Roger, mint inkább Osborne személyére, miközben a kisebbik fiú vált a család legkiemelkedőbb személyiségévé. Roger gyakorlatias volt; minden a birtokkal kapcsolatos ügy érdekelte, és szeretett foglalkozni a föld és az erdő apró-cseprő dolgaival, amelyekről az apja nap mint nap beszámolt neki. Osborne ezzel szemben olyan volt, akit finomnak szokás nevezni, már-már a nőiesig kényes a ruházkodásában és a viselkedésében, emellett gondos és alapos megfigyelő. Az apja büszke volt ezekre a vonásaira azokban a napokban, amikor a fiú még csodálatos karrier elé nézett Cambridge-ben; abban az időben úgy tekintett Osborne válogatósságára és eleganciájára, mint ugródeszkára az előnyös házasság felé, amely majd helyreállítja a Hamley család régi vagyonát és hírnevét. De most, hogy Osborne alig tudta megszerezni a diplomáját, hogy apja dicsekvése alaptalannak bizonyult, hogy a kényes ízlése – hogy csak a legártatlanabb okát feltételezzük Osborne adósságainak – váratlan kiadásokhoz vezetett, a szegény fiatalember viselkedése és modora immár irritálta az apját. A fiú most is a könyveivel és az írásaival foglalkozott, ha otthon volt; és ez a tevékenység, amely napjai nagy részét kitöltötte, kevés közös témát nyújtott az apjával, midőn az étkezések idején vagy esténként összetalálkoztak. Ha Osborne többet tartózkodott volna odakünn, jobb lett volna a helyzet, ám a fiú rövidlátó volt, és kevéssé érdekelték a fivére által lelkesen űzött foglalatosságok. Csak néhány magához hasonló fiatalembert ismert a környéken, s még a vadászatot – amelyet pedig szenvedélyesen szeretett – sem tudta kedve szerint gyakorolni ebben az évszakban, mivel az apja kénytelen volt elküldeni annak a két vadászának az egyikét, akiknek a foglalkoztatását addig megengedhette magának. Az egész háztartás költségvetését lecsökkentették: talán részben azért, mert ez a takarékosság a végét jelentette mind az uraság, mind Osborne szórakozásainak, az előbb nevezettnek ez valami furcsa elégtételt jelentett. A régi kocsira – egy nagy, nehéz családi hintó volt ez, amelyet még a hozzávetőleges jómód napjaiban vásároltak – az asszony halála után nem volt többé szükség, darabjaira hullott a pókhálós kocsiszínben. A két legjobb lovat egy könnyű bricska elé fogták be, amelyet az uraság használt; sokszor mondogatta is azoknak, akik hajlandók voltak őt meghallgatni, hogy az ősi Hamleyk nemzedékek óta először nem engedhetik meg maguknak a saját hintót. A harmadik lovat kihajtották a mezőre, mivel túl öreg volt a rendszeres munkához. Hódító mindig nyerítve ügetett a park kövezett útján az uraság felé, ahogy meglátta őt, mivel a gazdájánál mindig volt egy szelet kenyér, egy kis cukor, vagy egy alma a régi kedvencnek. Gyakran panaszkodott is a hallgatag állatnak, a régi szép időkre emlékezve, amikor még mind a ketten erejük teljében voltak. Az uraság soha nem biztatta a fiait arra, hogy vendégségbe hívják barátaikat a házba. Talán ez is a

mauvaise bonté-nak volt betudható, és a háztartási hiányosságok túlzó felnagyításának, összehasonlítva azzal, amihez a meghívott fiatalemberek odahaza hozzá vannak szokva. Egyszer-kétszer el is magyarázta ezt Osborne-nak és Rogernek, amikor Rugbyban jártak.

– Tudjátok, ezeknek a bentlakásos iskolai diákoknak megvan a saját, külön bejáratú szabadkőművességük, és a kívülállókra úgy tekintenek, mint én a nyulakra vagy más hasonló, nevetséges kis állatra. Ej, kinevethettek, de akkor is így van. A barátaitok ferde szemmel néznének rám, és nem is gondolnának a pedigrémre, amely pedig jóval felülmúlja az övékét, ebben biztos vagyok. Nem: egyikük sem jöhet a házamba, senki, aki lenézne egy Hamleyt; még akkor sem, ha az csak egy X-et képes leírni a neve helyett.

Ebből egyenesen következett, hogy a fiúknak sem volt szabad meglátogatni azokat a családokat, akiknek a vendégszeretetét az uraság nem akarta vagy nem tudta viszonozni. Ezekben a kérdésekben Mrs. Hamley hiába próbálta a férjét befolyásolni, nem tudta megváltoztatni az előítéleteit. Az uraság hetedhét országon belül a legősibb család fejének tekintette magát, ezért a büszkesége mindent felülmúlt, míg ha magába nézett – esetlen az előkelő társaságban, modortalan, tájékozatlan –, olyan érzékeny volt minden kritikára, és olyan öntudatos, hogy semmi alázatosságot sem tudott mutatni.

Nézzünk meg egy jellemző esetet a sok hasonló közül, illusztrálandó a helyzetet az uraság és a legidősebb fia között. Nem lehetett ezt nyílt ellenségeskedésnek nevezni, inkább passzív idegenkedésnek.

Márciusban történt az eset, Mrs. Hamley halálát követően. Roger Cambridge-ben volt. Osborne szintén távol volt otthonról, de távolléte okáról semmit nem volt hajlandó elárulni. Az uraság azt hitte, hogy Osborne vagy Cambridge-ben volt a fivérével, vagy Londonban. Szeretett volna hallani a fia útjáról, hogy mit csinált, kikkel találkozott, megismerni néhány hírt és újságot, amely elterelte volna a figyelmét nyomasztó otthoni gondjairól. Túl büszke volt azonban ahhoz, hogy kifaggassa Osborne-t, a fiú pedig magától egy szót sem árult el az útjáról. Ez a hallgatás csak elmérgesítette az uraság belső elégedetlenségét, és egy vagy két nappal Osborne hazaérkezése után kimerülten, fájó szívvel tért haza vacsorára. Még csak hat óra volt, és sietve a saját, földszínű dolgozószobájába ment. Miután megmosta a kezét, bement a nappaliba, félve, hogy elkésett, ám a szoba üres volt. Rápillantott a kandalló feletti órára, és megpróbálta megmelengetni a kezeit a tűznél, amely már csaknem kialudt. Semmi meleget nem adott, mivel nedves fával volt megrakva, és csak pattogott, füstölgött, a szél pedig minden irányból befújt a szobába. Az óra megállt, és senkinek sem jutott eszébe újra felhúzni, de az uraság zsebórája szerint már elmúlt vacsoraidő. Az öreg komornyik bedugta fejét a szobába, ám mikor látta, hogy az uraság egyedül van, már éppen vissza akarta húzni, mondván, hogy bizonyára megvárják Osborne-t a vacsorával. Remélte, hogy az uraság nem vette észre, ám ő résen volt.

– Miért nincs még tálalva a vacsora? – kérdezte élesen. – Tíz perccel múlt hat óra. És az ég szerelmére, miért ezt a fát használja? Lehetetlen megmelegedni egy ilyen tűznél.

– Azt hiszem, uram, Thomas…

– Egy szót sem akarok hallani Thomasról. Azonnal küldesse be a vacsorát.

Körülbelül öt perc múlva, amely idő alatt a türelmetlen uraság a legkülönbözőbb dolgokkal próbálta elterelni a figyelmét, nekiesett Thomasnak, aki bejött megnézni a tüzet; rugdosta a fahasábokat, amelyek szikrákat eregettek magukból, ám ezáltal még kevesebb meleget adtak, piszkálta a gyertyákat, amelyek szerinte túl kevés fényt adtak a hideg szobában. Mialatt ezzel foglalatoskodott, belépett Osborne estélyi öltözetben. Mindig nagyon lassan mozgott, és ez már önmagában is zavarta az apját. Kedvetlenül végigmérte a fekete kabátot, a barna nadrágot, kockás pamut nyakkendőt, a kifényesített csizmát, Osborne kifogástalan öltözékét. Affektálásnak és finomkodásnak vette ezt Osborne-tól, és már éppen valami csípős megjegyzést akart tenni, amikor a komornyik, aki látta, hogy Osborne megérkezett, belépett és bejelentette, hogy a vacsora készen áll.

– Hiszen nincs is meg hat óra – mondta Osborne, előhúzva elegáns óráját. Nem sokkal jobban volt tisztában az idővel, mint a kint tomboló viharral.

– Hat óra! Már egy negyed órával el is múlt – mordult rá az apja.

– Szerintem rosszul jár az órája, uram. Én a Lovasőrségnél állítottam be az enyémet,[45] mindössze két nappal ezelőtt.

Márpedig, ha valaki lebecsülte az uraság régi, megbízható óráját, az megbocsáthatatlan sértés volt. Még az apjától kapta nagyon régen, amikor az órák még valóban órák voltak. Ez alapján állították be a házban, az istállóban, a konyhában található órákat – sőt annak idején még a hamleyi toronyórát is. Most pedig, amikor már tiszteletet parancsoló korba lépett, egy vacak francia óra akarja megleckéztetni, amely könnyedén belefér egy piperkőc mellényzsebébe, szemben egy méretében és korában is tiszteletre méltó órával. Na, nem! Még akkor sem, ha azt a kis vacakot az egész Lovasőrség védelmezi, együtt az uralkodó testőreivel. Szegény Osborne tudhatta volna, hogy ezzel vérig sérti az apját, akinek annyira drága volt az öreg órája.

– Az órám olyan, mint én magam – mondta az uraság vészjósló hangon –: egyszerű, de megbízható. Mindenesetre az én házamban ehhez kell igazítani a többi órát. A király meg igazodhat a Lovasőrséghez, ha úgy tetszik neki.

– Elnézését kérem, uram – mondta Osborne, azon igyekezve, hogy kiköszörülje a csorbát. – Az órám szerint készültem, amely a londoni idő szerint jól jár. Fogalmam sem volt, hogy rám vár, különben sokkal gyorsabban átöltöztem volna.

– Ezt el is várom – mondta az uraság gúnyosan végigmérve Osborne öltözékét. – Amikor én voltam fiatal, szégyelltem volna magam, ha annyi időt töltök a tükör előtt, mint egy lány. Olyan elegáns voltam, mint akárki más, ha bálba mentem, vagy bárhova, ahol csinos lányokkal találkozhattam. Ám kinevettem volna magam, ha úgy illegtem-billegtem volna a tükör előtt, a saját képmásomban gyönyörködve, mint a mai piperkőcök.

Osborne elpirult, és már a nyelvén volt néhány gúnyos megjegyzés az apja jelenlegi öltözékéről, ám megelégedett azzal, hogy halkan ennyit mondott:

– Anyám mindig elvárta, hogy átöltözzünk vacsorára. Azért szoktam rá, hogy neki örömet szerezzek, és továbbra is őrzöm ezt a szokást. – Valóban hűséges volt az anyja emlékéhez azzal, hogy megtartotta az összes otthoni szokást, amelyhez annak idején az asszony ragaszkodott. Ám az uraság félreértette Osborne szavait, és ez teljesen kihozta őt a sodrából.

– Én magam is megpróbálok mindenben az ő kívánságai szerint cselekedni. Igazán ezt teszem, méghozzá ennél fontosabb dolgokban. Akkor is megtettem, amikor még élt, és továbbra is megtartom ezt a szokásomat.

– Nem állítottam, hogy ön nem így tesz – mondta Osborne, aki megdöbbent apja szenvedélyes szavain és viselkedésén.

– De igen, uram. Nyilván úgy értette, amit mondott. Láttam a szemében, jól láttam, ahogy a délelőtti kabátomat méregette. Mindenesetre soha nem hagytam figyelmen kívül egyetlen kívánságát sem, amíg élt. Ha arra kért volna, hogy üljek vissza az iskolapadba, és tanuljam meg az ábécét, megtettem volna. Bizony, megtettem volna, és nem csak szórakoztam volna, vagy az időmet vesztegettem volna, nehogy megsértsem, vagy csalódást okozzak neki. Míg néhány fickó, aki pedig nem kisiskolás már…

Az uraságnak ekkor elcsuklott a hangja, de bár nem talált már szavakat, a dühe mit sem csillapodott. – Nem tűröm, hogy az édesanyja kívánságaival szembesítsen engem, uram. Ön, aki a végén kis híján összetörte a szívet.

Osborne erős késztetést érzett arra, hogy felálljon, és elhagyja a szobát. Talán jobb is lett volna, ha így tesz, azt talán magyarázat és kibékülés követte volna apa és fia között. Úgy gondolta azonban, hogy jobb, ha ülve marad, és úgy tesz, mintha nem is hallotta volna, amit az apja mondott. Ez a közömbösség viszont csak még jobban felbosszantotta az uraságot, aki tovább morgolódott és motyogott magában. Osborne, aki nem bírta ezt tovább, halkan, de keserűen azt mondta:

– Én csak feldühítem önt, az otthon többé már nem otthon a számomra, hanem csak egy olyan hely, ahol apróságok miatt szidnak össze, mintha kisgyermek lennék. Hagyja, hogy önállóan biztosítsam a megélhetésemet, ennyit az idősebb fiúnak joga van kérni öntől, akkor elhagyom ezt a házat, és többé nem fogja önt zavarni sem az öltözékem, sem a pontatlanságom!

– Olyan ez a kérés, mint az egykori fiúé: add ki a vagyonomból rám eső részt![46] Ám nem hiszem, hogy amit az a fiú tett a pénzzel, nagyon sarkallna engem arra… – Ekkor eszébe jutott, milyen keveset tudna adni a fiának az őt megillető részből, és elhallgatott.

Osborne vette át a szót

– Készen állok rá, hogy mint bárki más, biztosítsam a saját megélhetésemet, csakhogy a felkészülés bármilyen mesterségre pénzbe kerül, pénzem pedig nincs.

– Már nekem sincs – mondta az uraság röviden.

– Mit tehetnék akkor? – mondta Osborne, aki csak félig-meddig hitte el az apja szavait.

– Meg kellene tanulnia otthon maradni, és nem fizetni drága utakra, valamint a szabósági számláit is csökkenteni kellene. Arra nem kérem, hogy a birtok irányításában segédkezzen: ehhez nyilván túlságosan finom úriember. De ha nem képes pénzt keresni, legalább ne herdálná el!

– Mondtam már önnek, hogy hajlandó vagyok pénzt keresni – kiáltott fel Osborne, most már ő is szenvedélyesen. – De hogyan csináljam? Igazán nagyon igazságtalan velem, uram.

– Az lennék? – kérdezte az uraság, némileg lecsillapodva, ám csak a felszínen. Osborne pedig egyre rosszabbul érezte magát. – Nem nevezném igazságtalannak magam; inkább esztelen az, aki elherdálja a pénzt, amellyel nem is rendelkezik, hogy kifizesse pazarló fiai költségeit. Két dolgot is tett, amivel kihoz a sodromból, ha csak eszembe jut: az egyik, hogy fajankónak bizonyult az egyetemen, pedig szegény anyja oly sokra tartotta önt… és annyi örömet és elégedettséget szerezhetett volna neki, ha… És, nos, nem is mondom meg, mi a másik dolog.

– Mondja csak el, uram! – mondta Osborne, akinek kis híján elállt a lélegzete a gondolattól, hogy az apja esetleg fölfedezte a titkos házasságát; ám az apa a kölcsönzőkre gondolt, akik azt latolgatták, Osborne mikor örökli meg a birtokot.

– Nem! – mondta az uraság. – Tudom, amit tudok, és nem fogom elárulni önnek, honnan tudom. De annyit mondhatok: a barátai csak annyira ismerik a jó minőségű fa árát, mint ahogy ön vagy én tudjuk, hogyan lenne képes megkeresni öt fontot, ha az élete múlna rajta. Ezzel szemben ott van Roger! Egyikünk sem adott volna érte egy lyukas garast se, de ő mégis megszerezte az ösztöndíjat. Fogadni mernék, hogy püspök lesz belőle, vagy miniszter, mi pedig észre sem vettük, milyen okos, annyira azzal voltunk elfoglalva, hogy az ön jövőjét tervezgessük. Nem is tudom, mi ütött belém, hogy azt mondtam: „mi” – folytatta, hirtelen lehalkítva a hangját. Rendkívül szomorú változás volt ez. – Azt kellene mondanom: „én”; már csak én maradtam, egyedül ezen a világon.

Felállt és sietve elhagyta a szobát, felrúgva és a földön hagyva a székét. Osborne, aki egy ideje már úgy ült, hogy eltakarta a szemét a kezével, miközben az apját hallgatta, most feltekintett a zajra, és felállva az apja után sietett. Még hallotta a dolgozószoba ajtajának a csukódását, de mire odaért, a kulcsot elfordították a zárban.

Osborne sajgó szívvel visszatért az ebédlőbe. Ám mindig is kényes volt az apró rendetlenségekre, amelyek másoknak szemet szúrhattak, ezért még fájó szívvel is fölvette a feldőlt széket, és visszatette szokott helyére, az asztal végéhez. Utána megkezdte a tálakat, hogy úgy tűnjön, mintha fogyasztottak volna belőlük, majd csengetett Robinsonért. Mikor az bejött Thomasszal együtt, Osborne szükségesnek találta megemlíteni, hogy az apja nincs jól, és bement a dolgozószobájába, valamint hogy ő sem kíván desszertet, de egy csésze kávét elfogyaszt a nappaliban. Az öreg komornyik kiküldte Thomast, és bizalmasan közelebb lépett Osborne-hoz.

– Gondoltam, hogy valami nincs rendben a gazdámmal, Mr. Osborne, már vacsora előtt. Így aztán kifogásokat kerestem számára. Igazán ezt tettem. Thomast megszidta a tűz miatt, uram, amit én sehogyan sem tudok megérteni, hacsak nem betegségről van szó. Ha így van, azt persze el tudom fogadni.

– Miért ne szidhatná meg az apám Thomast? – kérdezte Osborne. – Bár elismerem, biztosan mérgesen beszélt. Elismerem, de igazán nincs jól.

– Nem, Mr. Osborne, nem erről van szó. Én magam is hajlamos vagyok méregbe gurulni, pedig jó egészségnek örvendek a koromhoz képest. Továbbá egy kis szidás nem árt Thomasnak. Még ennél többre is szüksége lenne. Ám a megfelelő személytől kellene megkapnia, az pedig én vagyok, én magam, Mr. Osborne. Tudom, hol a helyem, ismerem a jogaimat és a kötelességeimet, csakúgy, mint

minden más komornyik ezen a világon. Az pedig az én kötelességem, hogy megszidjam Thomast, nem pedig a gazdámé. A gazdámnak azt kellett volna mondania: „Robinson! Beszélj Thomas fejével, hogy ne hagyja kialudni a tüzet!” Tőlem majd megkapta volna a magáét, mint ahogy meg is fogja kapni, ha már itt tartunk. De amint már említettem, sok mindent elnézek a gazdának, mivel testileg és lelkileg is rossz állapotban van. Ezért nem is tettem panaszt neki, ahogy az más, kellemesebb körülmények között történt volna.

– Igazán, Robinson, azt gondolom, ez hihetetlen ostobaság – mondta Osborne, ráunva a komornyik hosszú történetére, amelyre félig sem figyelt oda. – Mi a csuda jelentősége van annak, hogy az apám közvetlenül Thomasnak szól, vagy neked? Hozd be a kávémat a nappaliba, és ne emészd magad többet Thomas megszidásán!

Robinson sértetten távozott, mivel a tépelődését ostobaságnak nevezték. Magában motyogott, miközben Thomast is jól összeszidta, ilyen körítéssel: – Megváltoztak itt a dolgok, amióta szegény asszonyom eltávozott. Nem csoda, hogy megviselte a gazdát, hiszem még engem is letört. Olyan hölgy volt, aki mindig is tiszteletben tartotta a komornyik pozícióját, és megértette volna, miért nem tetszik nekem ez a dolog. Soha nem nevezte volna ezeket a finom viselkedésbeli árnyalatokat ostobaságnak, nem bizony; ahogy Mr. Roger sem. Nem túl jókedvű fiatalember, és szeret piszkos, nyálkás teremtményeket hozni a házba, de mindig van néhány kedves szava a sértett emberekhez. Ő felvidítaná az uraságot, és nem engedné, hogy ilyen dühös és akaratos legyen. Bárcsak itthon lenne Mr. Roger!

A szegény uraság a bánatával és a rosszkedvével együtt bezárkózott a nyirkos, piszkos dolgozószobába, ahol egyébként napjainak egyre nagyobb részét töltötte. Addig forgatta magában a gondjait és a nehézségeit, amíg olyan nyugtalan lett, mint egy kalitkába zárt mókus. Kivette a főkönyveket és a számlákat, és kiszámolta, mennyi kintlévősége van; ám minden egyes alkalommal más végösszeg jött ki. Sírni tudott volna, mint egy gyermek, a számításai felett; kimerült volt és elkeseredett, mérges és csalódott. Végül nagy zajjal összecsukta a könyveit.

– Öregszem – mondta –, a fejem nem olyan tiszta, mint valaha volt. A gyász elhomályosította a gondolkodásomat. Soha nem voltam kiemelkedő tehetség, de ő, az asszony büszke volt rám; az isten áldja meg őt! Soha nem hagyta volna, hogy butának nevezzem magam, de attól még buta vagyok. Osborne-nak segítenie kellene engem! Elég pénzt kapott már a tanulmányaira; de ehelyett lejön az ebédlőbe úgy kiöltözve, mint egy divatfi, és egy csöppet sem nem zavarja, hogyan fogom visszafizetni az adósságait. Bár mondtam volna neki, hogy próbáljon meg elhelyezkedni tánctanárként – mondta az uraság elmosolyodva a saját szellemességén. – Hiszen pontosan úgy öltözik, mintha az volna. Senki nem tudja, mire herdálta el azt a sok pénzt! Talán egy nap még Roger is így jön haza, egy falka hitelezővel a sarkában. Nem, ő soha! Roger nem! Lehet, hogy egy kicsit lassú, de ő mindig is az én jó öreg, megbízható Rogerem marad. Bárcsak itt lenne! Nem ő az idősebb fiú. de őt mégis érdekelnék a birtok ügyei, és megcsinálná ezeket az átkozott számításokat nekem. Bárcsak Roger itt lenne!

HUSZONHARMADIK FEJEZET
Osborne Hamley fölméri a helyzetét

Osborne magányosan fogyasztotta el a kávéját a nappaliban. A maga módján ő is nagyon boldogtalan volt. A kandalló előtti szőnyegen állt, és a helyzetén töprengett. Nem volt tudomása arról, hogy az apjának mennyire nincs készpénze; az uraság soha nem beszélt neki erről anélkül, hogy éktelen haragra ne gerjedt volna, a sok ellentétes állítást pedig – amelyek egymásnak ellentmondtak ugyan, mégis mindegyikben volt némi igazság – a fia a szenvedély diktálta túlzásnak tartotta és nem hitte el. Eléggé kényelmetlen volt azonban egy Osborne-korú fiatalembernek, hogy folyamatosan filléres gondokkal zaklatják őt. Az asztal bőséges, szinte luxusszámba menő terítését a birtok biztosította, így aztán anyagi gondnak látszólag nem volt jele a háztartásban. Amíg Osborne-nak kedve volt otthon lenni, mindent megkaphatott, amit szeme-szája kívánt, ám valahol másutt volt egy felesége – aki folyamatosan nagyon hiányzott neki – és ez elengedhetetlenné tette az utazásokat. Szegény asszony! Őt is támogatni kellett anyagilag – de honnan szerezzen pénzt az utazáshoz, és Aimée szerény igényeinek a kielégítéséhez? Jelenleg ez foglalkoztatta Osborne-t a legjobban. Amíg egyetemre járt, a járandósága – mint a Hamley-birtok örökösének – háromszáz font volt, míg Rogernek be kellett érnie százzal kevesebbel. Ezeknek az éves juttatásoknak a kifizetése mindig nagy fejfájást okozott az uraságnak, ám úgy tekintette azokat, mint pusztán átmeneti nehézségeket. Ez talán meggondolatlanság volt. Osborne-tól nagy dolgokat vártak el: magas ösztöndíj elnyerését, házasságot egy gazdag örökösnővel, akivel a Hamley-ház sok lakatlan szobája közül az egyikben fog lakni; segít az uraságnak a bútok irányításában, amely egyszer az övé lesz. Rogert egyházi pályára akarták adni; a megbízható, lassú fickó éppen alkalmasnak tűnt erre, és amikor visszautasította a lelkészi pályát, mivel jobban tetszett neki az aktívabb és kalandosabb élet, úgy tűnt, bármi lehet belőle. Segítőkész és gyakorlatias volt, alkalmas minden olyan tevékenységre, amelyre Osborne a kényessége és a vélt tehetsége miatt nem. Rendben is lett volna ez így, hiszen ő volt az idősebb fiú; soha nem kellett volna megküzdenie a világgal, és ha netalán valami szakmát akart volna kitanulni, elmehetett volna Kukutyinba zabot hegyezni! De most itt volt Osborne, aki otthon lakott, de máshol szeretett volna lenni, aki már gyakorlatilag nem kapta meg a járandóságát – az utóbbi egy-két évben a pontos kifizetések valójában csak az anyjának voltak köszönhetők –, bár a beszüntetését sem apa, sem fia nem említette. A pénzügyi témák túlságosan fájók voltak közöttük. Alkalmanként az uraság odavetett neki egy-egy tízfontost, ám az alig hallható morgolódás, amely az adományt kísérte, és a teljes bizonytalanság abban, hogy számíthat-e még efféle ajándékokra, megalapozatlanná tette, hogy ezekkel kalkuláljon.

– Mi a csudát tehetnék, hogy jövedelemre tegyek szert? – töprengett Osborne, ahogy ott állt a szőnyegen, az égő tűznek háttal. Kávéját abban az értékes porceláncsészében küldték fel, amely a Hamleyké volt generációk óta. Öltözéke kifogástalan volt, mint mindig. Aligha gondolta volna bárki, hogy ez az elegáns fiatalember, aki az őt körülvevő kényeztetés, és luxus közepette állt, éppen ezt a kérdést forgatja a fejében; ám ez volt a helyzet. – Mit tehetnék, hogy biztos és állandó keresetem legyen? Ez nem mehet így tovább. Szükségem lenne anyagi támogatásra egy-két évig még akkor is, ha belépnék a Temple-be, vagy Lincoln's Innbe. A hadseregben kapott zsoldból lehetetlen lenne megélni, nem beszélve arról, hogy gyűlölném ezt a foglalkozást. Valójában minden mesterségnek megvan a hátulütője; nem tudnám elképzelni, hogy akármelyik általam ismertet űzzem. Talán az egyházi pályára alkalmasabb vagyok, mint bármi másra; de az, hogy hétről hétre kénytelen legyek prédikációkat írni, akár van mondanivalóm, akár nincs, továbbá olyan emberekkel érintkezzek, akik rangban és műveltségben alattam állnak – ez bizony ellenemre van! Szegény Aimée-nek viszont szüksége van pénzre. Nem tudom elviselni a gondolatát, hogy az itteni vacsoráink bővelkednek húsban és édességben, mivel Dawson ragaszkodik hozzá, hogy felküldje őket, míg Aimée-nek be kell

érnie két báránygszelettel. De mit szólna az apám, ha megtudná, hogy elvettem egy francia nőt? A mostani lelkiállapotában biztosan azonnal kitagadna, ha ez lehetséges, és olyan szavakkal illetné őt, amelyeket nem tudnék elviselni. Ráadásul római katolikus is! De nem bántam meg. Megtenném újra, ha szükséges volna. Ha az anyám élne és egészséges lenne! Ha meghallgatta volna a történetemet, és megismerte volna Aimée-t…! Ám ebben a helyzetben titkolnom kell őt; de honnan szerezzek pénzt? Honnan szerezzek pénzt?

Ekkor eszébe jutottak a versei – és ha el tudná adni őket, és így szerezne pénzt? Milton ide vagy oda, úgy gondolta, megpróbálkozhatna ezzel. Felment és lehozta a kéziratait. Leült a tűz közelébe, és kritikus szemmel próbálta újraolvasni azokat, hogy – amennyire lehetséges – külső szemlélőként ítélje meg az értéküket. Megváltozott a stílusa, korábban Mrs. Hemans epigonja volt. Eredendően másokat utánzott a költészetében; és az utóbbi időben a divatos szonettírók nyomdokaiba lépett. Ahogy lapozgatott a versei között, azok szinte az életrajzának is beillettek. Időrendi sorrendbe állítva így következtek:

– *Aimée-nek, ahogy egy kisgyermekkel sétált*
– *Aimée-nek, ahogy a munkája közben énekelt*
– *Aimée-nek, aki elfordult, midőn szerelmet vallottam*
– *Almée vallomása*
– *A kétségbeesett Almée*
– *Az idegen föld, ahol Aimee-m tanyázik*
– *A jegygyűrű*
– *A feleségem*

Mikor az utolsó szonett a kezébe került, letette a papírköteget, és elgondolkodott: – A feleségem. Igen, mégpedig egy francia feleség egy római katolikus feleség egy olyan feleség, akiről el lehet mondani, hogy valakinél szolgálatban állt! Az apja pedig gyűlöli a franciákat, együtt és egyénileg is – együtt mint lázadozó, brutális gonosztevőket, akik meggyilkolták a királyukat, és mindenféle véres gaztetteket követtek el; egyénileg pedig minden egyes franciát, akit Boney képviselt, vagy *Johnny Crapaud*,[47] a karikatúra, amely közkézen forgott úgy huszonöt évvel történetünk előtt, amikor az uraság még fiatal volt, és hajlamos az előítéletekre. Ami a vallást illeti, amelyben Mrs. Osborne Hamley nevelkedett – elég csak annyit mondani, hogy amikor néhány politikus a katolikusok egyenjogúsításáról[48] kezdett beszélni, az angolok többsége úgy felhördült a puszta gondolatától is, hogy megijedtek az erőszak terjedésétől. Ennek a témának már a puszta említése az uraság előtt olyan volt, mint vörös posztót lengetni egy bika előtt.

Ezután elmélázott: mi lett volna, ha Aimée-nek abban az összehasonlíthatatlan és kimondhatatlan szerencsében lett volna része, hogy angol családban születik, Anglia szívében – mondjuk Warwickshire-ben –, és soha nem is hallott volna papokról, miséről, gyónásról, a pápáról vagy Guy Fawkesről, és katolikus templomot soha nem is látott volna belülről, hanem az anglikán egyház kebelébe született és ott nevelkedett volna. Még ezekkel az előnyökkel együtt is, az hogy ő csak egy… (mi is az angol megfelelője a bonne-nak? A gyermekfelügyelő kifejezést akkoriban még nem használták) dajka, negyedéves bérrel és egyhónapos próbaidővel, behatárolt tea- és cukoradaggal – valóságos sokk lett volna az apja ősi büszkeségének, amin soha nem tette volna túl magát.

– Bárcsak láthatná őt! – gondolta Osborne. – Ha látná őt, minden más lenne! És ha az uraság találkozna Aimée-vel, hallhatná, milyen bájosan töri az angolt, ami éppoly ellenállhatatlan volt a férje számára, mint ahogy a hiányos angolsággal megvallotta, hogy francia szíve[49] őszintén szereti őt.

Hamley uraság azonban büszke volt a franciák iránt táplált gyűlöletére. – Olyan szerető, kedves, engedelmes lánya lenne apámnak – gondolta. Bárkinél jobban be tudná tölteni a házban tátongó űrt, ha apja elfogadná őt. De nem fogja elfogadni, soha nem lenne rá képes, Osborne pedig nem adja meg neki a lehetőséget, hogy a nyelvét köszörülje rajta. Mi lenne, ha Lucynak hívná őt a

szonettjeiben; és ha sikere lenne velük – mondjuk, kedvező kritikát kapnának a *Blackwoodban*. vagy a *Quarterlyben*[50] –, és az egész világ azon lenne, hogy felfedje a szerző személyazonosságát. Akkor elmondhatnám az apámnak a titkomat, ha sikeres lennék, megtehetném… Akkor megkérdezné, ki az a Lucy, én pedig mindent elmondhatnék neki. Ha… mennyire gyűlölöm ezeket a ha-kat! Hallani sem akarom! Az életemet korábban a majd amikorokra alapoztam, amelyek aztán ha-ra változtak, majd semmivé lettek. Kezdetben volt az „amikor Osborne ösztöndíjat kap", majd „ha Osborne…", végül a teljes kudarc. Azt mondtam Aimée-nek: „amikor találkozol az anyámmal…", most pedig „ha az apám találkozna veled…", de ennek nagyon csekély a valószínűsége. Ilyen és hasonló álmodozásokkal hagyta múlni az esti órákat; felvillanyozta a hirtelen elhatározás, hogy megkísérli kiadatni a verseit, azzal a várakozással, hogy gyorsan pénzt tud szerezni velük, és akár csodát is tehetnek az apjával.

Mikor Roger hazaért, Osborne azonnal elmondta neki a terveit. Soha nem hallgatott el semmit a testvére előtt: személyiségének női jellege arra késztette, hogy bizalmast keressen magának, és kedves, együtt érző szavakra is szüksége volt. Roger véleményének azonban semmi hatása nem volt Osborne cselekedeteire, ezzel Roger teljes mértékig tisztában is volt. Így amikor Osborne ezzel kezdte: – Szeretném kikérni a tanácsodat egy tervvel kapcsolatban, amit kigondoltam. – Roger így válaszolt: – Valakitől hallottam, hogy Wellington hercegének mondása szerint soha ne adj tanácsot senkinek, csak akkor, ha meg tudsz győződni arról, hogy meg is fogadja. Márpedig nekem erre nincs módom; és tudod mit, öregem, te még soha nem fogadtad meg egyetlen tanácsomat sem, miután kikérted.

– Tudom, hogy nem mindig. Akkor nem, ha szembe ment az én véleményemmel. A házasságom eltitkolására gondolsz, de nem ismered valamennyi körülményt. Tudod, mennyire szerettem volna közölni mindenkivel, ha nem lett volna ez a vita az adósságaim miatt, majd anyánk betegsége és halála. Most pedig fogalmad sincs, mennyire megváltozott apánk, hogy milyen könnyen dühbe gurul. Várj csak, amíg egy hetet itthon töltesz! Robinsonnal, Morgannel – mindegyikkel rosszul bánik, de a legrosszabbul velem.

– Szegény öreg! – mondta Roger. – Én is úgy láttam, hogy szörnyen megváltozott. Lefogyott, és az arca is halványabb.

– Hiszen feleannyit sem mozog mit azelőtt, így aztán nem csoda. Az összes munkást elküldte a földek lecsapolásáról, ami pedig nagyon érdekelte őt, és mert a lova egyik nap megbotlott vele, majd csaknem ledobta, most nem hajlandó ráülni. Eladni sem akarja, és újat venni helyette, pedig az okos döntés volna. Így most két öreg lovunk van, akik csak a takarmányt pusztítják, miközben az öreg egyfolytában a pénzről és a költségekről beszél. Ez pedig el is vezet oda, amit valójában mondani akarok. Nagy szükségem lenne készpénzre, így aztán összegyűjtöttem a verseimet, kivettem közülük a gyengébbeket: igyekeztem kritikusan szemlélni őket, valójában azt szeretném kérdezni, hogy szerinted Deighton kiadná-e őket. Neked jó híred van Cambridge-ben, talán megnézné azokat, ha felhívnád rájuk a figyelmét.

– Megpróbálhatom – mondta Roger –, de attól félek, nem fogsz túl sokat kapni értük.

– Nincs is szükségem sokra. Kezdő vagyok, előbb meg kell alapoznom a hírnevemet. Száz font körüli összeggel megelégednék. Ha lenne száz fontom, el tudnék indulni valamerre. Talán el tudnám tartani magamat és Aimée-t az írásaimmal, amíg elvégezem a jogot, vagy ha minden rosszra fordul, ezzel az összeggel el tudnánk menni Ausztráliába.

– Ausztráliába! De Osborne, mit csinálnál te ott? Elhagynád apánkat! Remélem, nem kapsz száz fontot, ha erre szeretnéd fölhasználni! Hiszen összetörnéd az uraság szívét.

– Egykor talán így lett volna – mondta Osborne komoran –, most azonban már nem. Gyanakvással tekint rám, kerüli a beszélgetést velem. Hagyd rám, hogy megítéljem és eldöntsem ezeket a dolgokat! A külső körülmények megfigyelése az egyetlen tehetségem; most pedig úgy tűnik, hogy ez lesz a kenyérkeresetem, és a feleségemet is ebből tartom majd el. Hamarosan te is megláthatod milyen a jelenlegi kapcsolatom az apámmal.

Roger valóban hamarosan meglátta. Az apjuknak már szokásává vált, hogy nem szólal meg az étkezések alatt – ezt a szokását Osborne, aki maga is elég gondterhelt és feszült volt, nem is

igyekezett megtörni. Apa és fia együtt ült az asztalnál, de csupán a legszükségesebb udvariassági formulákat intézték egymáshoz, s kölcsönösen megkönnyebbültek, amikor rövid beszélgetésüknek vége szakadt. Ekkor mindketten magukba fordultak; az apa, hogy a saját – igazi, mély – csalódásán és fájdalmán rágódjon, valamint a fiától kapott sértésen, amelyet viszont gondolatban eltúlzott, annál is inkább, mivel semmit nem tudott Osborne jelenlegi pénzszerzési terveiről. Ha a hitelezők kalkuláltak is az apja halálával vagy élete hosszával, amikor megtették ajánlataikat, Osborne-nak csak az lebegett a szeme előtt, milyen könnyen és gyorsan kaphatja meg a szükséges pénzt, hogy kiegyenlítse hatalmassá duzzadt cambridge-i számláit, valamint kövesse Aimée-t elzászi otthonába, és összeházasodhassanak. Roger mostanáig nem is látta a bátyja feleségét, Osborne valójában csak akkor avatta be őt a bizalmába, amikor már mindent elhatározott, amellyel kapcsolatban hasznosak lettek volna a tanácsai. Most pedig – bizonyára a kényszerű távollét miatt is – Osborne minden gondolata, lényének költői és gyakorlati oldala egyaránt az ő kis feleségével foglalkozott, aki egy bérelt tanyán töltötte magányos napjait, arra várva, hogy újdonsült férje meglátogatja őt. Egy ilyen hatalmas gonddal a vállán talán nem csoda, hogy akarata ellenére is elhanyagolta az apját; ám ezzel együtt is szomorú tett volt ez, és sajnálatos következményekkel járt.

– Ugye bejöhetek, hogy elszívjak egy pipát önnel, uram? – kérdezte Roger ezen az első estén, gyengéden benyomva vállával a dolgozószoba ajtaját, amelyet apja csak félig engedett kinyílni.

– Nem fog tetszeni önnek – mondta az uraság, aki még mindig fogva tartotta az ajtaját, ám a hangja valamicskét enyhült. – Nem olyan dohányt használok, amelyet a fiatalok szeretnek. Jobban teszi, ha Osborne-nal szív el egy szivart.

– Nem, önnel akarok tartani, és bírom a jó erős dohányt.

Roger benyomta az ajtót, amit az apja már nem tartott olyan erősen.

– Büdös lesz a ruhája tőle. Kölcsön kell majd kérnie Osborne kölnijét, hogy elnyomja a dohány szagát – mondta az uraság kedvetlenül, ugyanakkor egy rövid, borostyánszipkás pipát nyomott a fia kezébe.

– Nagyobbat kérek. Apám, talán kisbabának gondol, hogy egy ilyen játékszerrel kínál? – mondta, miközben a vésett mintákat nézegette a pipán.

Az uraság szíve megmelegedett, de nem mutatta ki. Csak ennyit mondott: – Osborne hozta nekem Németországból. Három évvel ezelőtt. – Ekkor egy kis ideig csendben pipázgattak. Fia önként kínált társasága nagyon megnyugtatóan hatott az uraságra, még ha egy szó sem esett köztük.

Amikor újra megszólalt, szavai megmutatták a gondolatai irányát; valójában a szavain, mint egy ablakon keresztül mindenki beleláthatott a fejébe.

– Milyen sok minden történik egy ember életében három év alatt… én már csak tudom! – újra pöfékelt egyet a pipájából. Amíg Roger azon gondolkodott, mit feleljen erre a megállapításra, az uraság kivette szájából a pipát, és újra megszólalt.

– Emlékszem, amikor az a nagy felbolydulás volt, hogy a walesi herceget régenssé tegyék meg… Olvastam valahol, talán egy újságban, hogy a királyok és az örököseik mindig is rossz viszonyban voltak egymással.[51] Osborne egészen kicsi fiú volt akkoriban: lovagolni járt velem White Surreyn... Emlékszik a pónira, amit White Surreynek hívtunk?

– Emlékszem. Akkoriban nagy lónak láttam őt.

– Ah! De csak azért, mert akkor olyan kicsi fickó volt még, tudja. Hét lovam is volt az istállóban akkoriban, a gazdaságban lévő lovakat nem is számolva. Nem emlékszem, hogy bármi gondom lett volna akkor, kivéve, hogy az asszony mindig is beteges volt, tudja. De micsoda csinos fiú volt Osborne! Mindig fekete bársonyba volt öltözve – piperkőc dolog volt, no, nem az én kedvemért, de így volt rendben, biztos vagyok benne. Most is jóképű fickó, de a csillogás eltűnt a szeméből.

– Nagyon gondterhelt a pénz miatt, és a bánat miatt, amit önnek okozott – mondta Roger, aki biztos volt a bátyja érzéseiben.

– Ő aztán nem – mondta az uraság, kivéve a pipát a szájából, és olyan erősen hozzácsapva az asztalhoz, hogy darabokra tört. – Na tessék! De nem számít! Azt mondom, ő aztán nem, Roger! Egyáltalán nem izgatja magát a pénz miatt. Könnyű a zsidóktól pénzhez jutni, ha te vagy az idősebb

fiú és az örökös. Csak annyit kérdeznek: „Mennyi idős az apja, és volt-e már gutaütése vagy szívrohama?” Ennyivel el is van intézve, azután pedig itt ólálkodnak a birtok körül, letarolják a fákat és a földet. De ne is beszéljünk róla; semmi értelme, Roger. Ő és én nem értjük meg egymást, és úgy tűnik nekem, hogy csak a Mindenható tudna kibékíteni. Már csak az is, ahogy meggyászolta az anyját, keserűséget ébreszt bennem. Pedig nagy adag jóság is van ám benne! Gyors észjárású és okos, ha képes volna koncentrálni arra, amivel foglalkozik. Ön pedig Roger, mindig is inkább lassú volt: minden tanítója ezt mondta önről. Roger elnevette magát:

– Igen. Sok gúnynevem volt az iskolában a lassúságom miatt – mondta.

– Nem számít! – mondta az uraság vigasztalóan. – Biztos vagyok benne, hogy nem bánja. Ha valaha olyan okos lett volna, mint Osborne, most csak a könyvek és az írás érdekelnék, és talán hozzá hasonlóan unalmasnak tartaná egy olyan vidéki bunkó társaságát, mint én vagyok. Viszont mondhatom, hogy Cambridge-ben sokra tartják önt – mondta, némi szünetet tartva –, hiszen megkapta azt a szép kitüntetést; csaknem el is felejtettem, hisz olyan rosszkor kaptuk a jó hírt.

– Nos, valóban! Cambridge-ben mindig büszkék a kitüntetéssel végzettekre. Jövőre végzek.

Az uraság ült és a parazsat bámulta, még mindig az immár használhatatlan pipaszárat szorongatva. Végül megszólalt, de olyan halkan, mintha nem is lenne hallgatósága. – Mindig írtam neki, amikor Londonban volt, hogy beszámoljak az itthoni eseményekről. Most azonban már nem ér el hozzá semmilyen levél! Semmi sem ér el hozzá!

Roger felállt.

– Hol van a dohányos doboz, apám? Hadd töltsek meg önnek egy új pipát! – mikor ezzel megvolt, az apja fölé hajolt, és megsimogatta az arcát. Az uraság megrázta a fejét.

– Csak most értél haza, fiam. Nem tudod, milyen vagyok mostanában. Kérdezd csak meg Robinsont; nem mondom, hogy Osborne-t is kérdezd meg, neki nem illik erről beszélni, de bármelyik szolga el fogja mondani, hogy nem ugyanaz az ember vagyok velük szemben. Valamikor jó gazdának tartottak, de ez már a múlté! Egykor Osborne is kisfiú volt, az asszony pedig élt… én pedig jó gazda voltam… egy jó gazda… igen! Mindez már a múlté.

Felvette a pipáját és újra pöfékelni kezdett, Roger pedig néhány perc szünet után hosszú történet elmondásába kezdett valami cambridge-i fickó balul sikerült vadászkalandjáról. Olyan humorral fűszerezve mesélt, hogy az uraság hamarosan teljes szívéből kacagott. Amikor felálltak, hogy lefekvéshez készülődjenek, az apja így szólt Rogerhez:

– Nos, kellemes estét töltöttünk együtt, legalábbis, ami engem illet. Talán önnek nem volt olyan kellemes, mivel tudom, hogy mostanában nem vagyok valami felemelő társaság.

– Nem is tudom, mikor volt vidámabb estém, apám – mondta Roger. És igazat beszélt, habár nem vesződött azzal, hogy a boldogsága valódi okát megkeresse.

HUSZONNEGYEDIK FEJEZET
Mrs. Gibson szerény vacsorája

Mindez még azelőtt történt, hogy Roger a Browning kisasszonyoknál először találkozott Mollyval és Cynthiával; a következő esemény a sorban a pénteki szerény vacsora volt Mrs. Gibsonéknál.

Mrs. Gibson azt akarta, hogy a Hamley fiúk kellemesnek találják ezt a vacsorát, és ez így is lett. Mr. Gibson mindkét fiút kedvelte, a szüleik kedvéért és önmagukért is, hisz kicsi koruk óta ismerte őket. Márpedig Mr. Gibson nagyon kedves tudott lenni azokhoz, akiket kedvelt. Mrs. Gibson szívélyes fogadtatásban részesítette őket – a kedves fogadtatás, pedig bármilyen egyéb hiányosságért kárpótol a vendéglátó részéről. Cynthia és Molly a lehető legcsinosabban volt öltözve, amely a kötelességük volt, és ez volt minden, amit Mrs. Gibson megkövetelt tőlük, mivel a társalgásból ő maga vette ki a részét. Osborne természetesen meg is felelt a háziasszony elvárásainak, és egy ideig egymással csevegtek könnyed modorban és közhelyeket felsorakoztatva, amelyek elengedhetetlenek az udvarias társalgás művészetéhez. Roger, akinek az egyik fiatal hölgyet kellett volna szórakoztatnia, rendkívüli módon érdeklődött aziránt, amit Mr. Gibson mondott neki egy tanulmányról az összehasonlító csonttan témakörében, amelyről egy külföldi tudományos folyóiratban olvasott. Ezeket a lapokat Lord Hollingford jutatta el barátjához, a vidéki sebészhez. Ám miközben hallgatta az orvost, alkalmanként felpillantott Cynthia arcára, aki a fivére és Mr. Gibson között ült. A lány nem igazán figyelt semmire, ami körülötte zajlott, a szemhéját lustán leeresztve morzsolgatta a terítőn a kenyerét, szép, hosszú szempillái árnyékot vetettek ovális arcára. Valahol máshol járt az esze; Molly azon igyekezett, hogy kitalálja, min. Cynthia hirtelen felnézett, és elkapta Roger rászegeződő tekintetét. Túl tudatosan tette ezt ahhoz, hogy arra lehessen gondolni, nem vette észre előtte, hogy a fiú őt bámulja. Elpirult egy kissé, ám az első zavart pillanat után az iránta mutatott nyilvánvaló csodálat miatt támadásba lendült, és megpróbálta elterelni a rajtakapott fiú figyelmét bámulatának valódi okáról.

– Nagyon igaz! – mondta Rogernek. – Egyáltalán nem figyeltem: tudja annyit értek a tudományhoz, mint tyúk az ábécéhez. De kérem, ne nézzen ilyen szigorúan rám, még akkor sem, ha ilyen tyúkeszű vagyok!

– Nem tudtam, nem akartam szigorúan nézni, ebben biztos vagyok – válaszolt Roger, aki azt se tudta hirtelen, hogy mit mondjon.

– Cynthia márpedig nem tyúkeszű – mondta Mrs. Gibson, félve attól, nehogy a lánya önmagáról mondott véleményét komolyan vegyék. – Azt viszont megfigyeltem már, hogy kinek ehhez, kinek ahhoz, de minden embernek van tehetsége valamihez. Nos, Cynthiának nincs tehetsége a tudományhoz és más komoly dolgokhoz. Emlékszel, drágám, micsoda nehézségeink voltak, amikor a földgömb használatát tanultad?

– Igen, és még most sem tudom, mi a különbség a hosszúsági és a szélességi körök között; mindig is zavarban vagyok, amikor el kell dönteni, melyik a horizontális, és melyik a vertikális.

– Ennek ellenére biztosíthatom önöket – folytatta az anya elsősorban Osborne-nak címezve a szavait –, hogy a költészetet nagyon szereti, és csodálatosan megjegyzi a verseket. Egyszer hallottam, ahogy elejétől végéig elmondta az *A Chilloni foglyot*.[52]

– Elég unalmas lenne végighallgatni, úgy vélem – mondta Mr. Gibson, rámosolyogva Cynthiára, aki visszanézett rá, cinkos tekintettel.

– Ah, Mr. Gibson, már ezelőtt is észrevettem, hogy nincs semmi érzéke a költészethez; és Molly az ön lánya ebből a szempontból. Olyan komoly könyveket olvas: mind teli vannak számokkal és adatokkal: idővel valóságos kékharisnya válik majd belőle.

– Mama – mondta Molly elvörösödve –, azért gondolta, hogy komoly könyv, mert a különböző méhsejtek rajzai voltak benne! De egyáltalán nem volt olyan komoly. Nagyon érdekes volt.

– Semmi baj, Molly – mondta Osborne. – Én a kékharisnyák oldalán állok.

– Én pedig tiltakozom a szavaiban rejlő megkülönböztetés ellen – mondta Roger. – Nem volt komoly, ergo nagyon érdekes volt. Pedig egy könyv lehet egyszerre komoly és érdekes.

– Ó, ha elkezdi a logikát citálni, és latin szavakat használni, azt hiszem itt az idő, hogy elhagyjuk a szobát – mondta Mrs. Gibson.

– Ne szökjünk meg, ha legyőztek minket, mama! – mondta Cynthia. – Habár logikusnak tűnik, én például értem, mit mondott Mr. Roger Hamley az előbb. Továbbá olvastam Molly könyvei közül néhányat, és akár komolyak voltak, akár nem, nagyon érdekesnek találtam őket: érdekesebbnek, mint a Chilloni foglyot manapság. A foglyot lecseréltem *Johnnie Gilpinre*,[53] amely most a kedvenc költeményem

– Hogyan beszélhetsz ilyen ostobaságokat, Cynthia? – mondta Mrs. Gibson, ahogy a lányok követték őt az emeletre. – Tudod nagyon jól, hogy nem vagy tyúkeszű. Nagyon is jó, ha nem vagy kékharisnya, mivel az úriemberek nem kedvelik az ilyen típusú nőket. Ám az, hogy leszólod a saját képességeidet, és ellentmondasz mindennek, amit mondtam rólad Byronról, a költők és versek iránti lelkesedésedről, ráadásul Osborne Hamley előtt!

Mrs. Gibson a szokottnál sokkal mérgesebben beszélt.

– De mama – válaszolt Cynthia –, vagy tyúkeszű vagyok, vagy nem. Ha az vagyok, jól tettem, hogy bevallottam, ha pedig nem vagyok az, ő a tyúkeszű, ha nem jön rá, hogy tréfáltam.

– Nos – mondta Mrs. Gibson, akit kissé zavarba hoztak ezek a szavak, és további magyarázatra várt.

– Csak annyi, hogy ha ő tyúkeszű, a véleménye rólam mit sem ér. Így hát semmi jelentősége a dolognak.

– Igazán feldühítesz a butaságaiddal, gyermek. Molly húszszor többet ér nálad!

– Teljesen egyetértek veled, mama – mondta Cynthia, aki megfordult, és megfogta Molly kezét.

– Igen, de ennek nem kéne így lenni! – mondta Mrs. Gibson, még mindig bosszúsan. – Gondolj azokra az előnyökre, amelyeket élveztél!

– Attól tartok, én inkább lennék tyúkeszű, mint kékharisnya – mondta Molly, mert ez az elnevezés kissé bosszantotta őt, s még mindig nem tudta magát túltenni rajta.

– Csitt, jönnek! Hallottam az ebédlőajtó csukódását. Nem úgy értettem, hogy te kékharisnya lennél, drágám, ne vedd a szívedre! Cynthia, drágám, hol szerezted ezeket a gyönyörű virágokat, kökörcsinek, nem igaz? Nagyon jól illenek az arcszínedhez

– Gyere, Molly, ne vágj ilyen komoly és elgondolkodó arcot – kiáltott fel Cynthia. – Nem veszed észre: mama azt akarja, hogy mosolyogjunk, és szeretetre méltók legyünk.

Mr. Gibsonnak már el kellett mennie az esti körútjára, a fiatalemberek pedig nagyon boldogan jöttek fel a szép kis nappaliba. A tűz vidáman pattogott, és kényelmes karosszékek voltak körbe állítva a szőnyeg szélén. A vendéglátójuk a kedvükben járt, és ott volt a két csinos, kedves lány. Roger a sarokba ment, ahol Cynthia állt, és egy legyezővel játszott.

– Jótékonysági bál lesz Hollingfordban hamarosan, nemde? – kérdezte a fiú.

– Igen, húsvét keddjén – válaszolta a lány.

– Elmegy rá? Feltételezem, hogy igen.

– Igen, mama elvisz engem és Mollyt is.

– Nagyon fogja élvezni. Együtt mennek?

Először a rövid beszélgetés alatt Cynthia felpillantott a fiúra. Igaz, őszinte öröm sugárzott a szeméből.

– Igen, az lesz a legjobb benne, hogy együtt megyünk. Unalmas lenne Molly nélkül.

– Nagyon jó barátnők lettek? – kérdezte Roger.

– Soha nem hittem, hogy valakit így megszeretek; egy lányt, úgy értem.

Szívének minden érzése benne volt ebben az utolsó mondatban; Roger pedig nagyon is jól értette. Kissé közelebb lépett, és lehalkította a hangját.

– Nagyon szerettem volna tudni. Örülök neki. Sokszor gondoltam arra, milyen kapcsolatban lehetnek önök egymással.

– Igazán? – kérdezte a lány, újra felnézve. – Cambridge-ben? Nagyon kedvelheti Mollyt!

– Igen, valóban kedvelem. Sok időt töltött a házunkban, és olyan nehéz időkben! Úgy tekintek rá, mintha a húgom lenne.

– Ő is nagyon kedveli mindnyájukat. Úgy tűnik, mintha régóta ismerném önöket, annyit beszélt nekem a családról.

– Mindegyikükről! – tette hozzá, hangsúlyozva, hogy beleértsék a halottakat is. Roger hallgatott néhány percig.

– Én nem ismertem önt, még hallomásból sem. Így nem szabad csodálkoznia, hogy egy kicsit féltem. De amint megláttam, tudtam, mi fog történni, és ez olyan megkönnyebbülés volt!

– Cynthia – mondta Mrs. Gibson, aki úgy látta, hogy a fiatalabb fiú már kivette a részét a halk, bizalmas beszélgetésből –, gyere ide, és énekeld el azt a kis francia balladát Mr. Osborne Hamleynek.

– Melyikre gondolsz, mama? A *Tu t'en repentiras*, *Colin*ra?

– Igen, az egy olyan édes, szép figyelmeztetés fiatalembereknek – mondta Mrs. Gibson, rámosolyogva Osborne-ra. – Így szól a refrén:

Tu t'en repentiras, Colin,
Tu t'en repentiras,
Car si tu prends une femme. Colin,
Tu t'en repentiras. [54]

Ez a figyelmeztetés akkor érvényes, ha van egy francia feleség a láthatáron, ám nem egy angol úriembernek, aki angol lányt akar feleségül venni.

Ennek a dalnak a kiválasztása rendkívül *mal á propos*[55] történt, ám Mrs. Gibsonnak erről fogalma sem lehetett. Osborne és Roger, akik mindketten tudták, hogy az előbbi felesége francia, és mindketten tudták egymásról, hogy tudják, duplán zavarban voltak, Molly pedig úgy elszégyellte magát, mintha ő maga lenne titokban házas. Mindenesetre Cynthia elénekelte a szellemes kis dalt, az anyja pedig közben mosolygott rá, teljes tudatlanságban a helyzet kettősségét illetően. Osborne ösztönösen Cynthia mögé állt a zongoránál, úgy téve, mintha lapozni akarna a kottában, ha szükség lenne rá. Kezeit a zsebében tartotta, szemei pedig a lány kezére szegeződtek. Arckifejezése komor volt, ahogy hallgatta a vidám éneket. Roger is komoly képet vágott, ám sokkal könnyebben vette a dolgot, mint a fivére. Valójában még kissé mulattatta is a helyzet fonáksága. Elkapta Molly gondterhelt tekintetét, és látta, hogy a lány elpirult, valamint hogy sokkal jobban átérzi ezt az egész *contretemps*-t,[56] mint az szükséges lenne. Mellé húzta a székét, és ezt suttogta: – Kissé elkésett a figyelmeztetés, nem igaz?

Molly felnézett rá, ahogy a fiú felé hajolt, és ugyanolyan halkan ezt válaszolta: – Ó, annyira sajnálom!

– Nincs rá semmi oka. Osborne sem fog sokáig tépelődni rajta; továbbá egy férfinak el kell viselni a következményeket, ha ilyen fonák helyzetbe sodorta magát.

Molly erre nem tudott mit válaszolni, így csak lehajtotta a fejét és hallgatott. Ám azt látta, hogy Roger nem változtatta meg a testhelyzetét, és a kezét sem mozdította el a széke támlájáról. Kíváncsi volt, mi lehet az oka ennek a mozdulatlanságnak, ezért ránézett, és látta, hogy a fiú tekintete a zongoránál ülőkre szegeződik. Osborne valamit buzgón magyarázott Cynthiának, aki komoly tekintettel nézett fel rá, amelyből gyengéd érdeklődés sugárzott. Szép formájú ajkait félig nyitva tartotta, mintha türelmetlenül várná, hogy a másik befejezze, és ő végre válaszolhasson.

– Franciaországról beszélgetnek – mondta Roger, válaszként Molly ki nem mondott kérdésére. – Osborne jól ismeri az országot, és Miss Kirkpatrick ott tanult, tudja. Nagyon érdekesnek tűnik; menjünk közelebb, és hallgassuk, mit mondanak.

Nagyon udvarias volt ez az ajánlat, de Molly úgy gondolta, talán meg kellett volna várni a válaszát. Várakozás helyett azonban Roger odament a zongorához, és ráhajolva csatlakozott a könnyed, vidám csevelyhez, míg szemeit, amennyire csak merte, Cynthián legeltette. Molly hirtelen

úgy érezte, mintha nem tudná visszatartani a sírást. Egy perccel ezelőtt Roger még olyan közel volt hozzá, olyan kellemesen és bizalmasan beszélgettek; most pedig úgy tűnt, mintha a létezéséről is megfeledkezett volna. Úgy gondolta, nem jól van ez így; aztán meg önmagában kereste a hibát, olyan jelzőkkel ostorozva magát, mint kicsinyes, irigy Cynthiára, rossz természetű valamint önző. Az önvád azonban nem segített rajta, ugyanúgy érzett azután is, mint annak előtte.

Mrs. Gibson közbelépett, amikor Molly már azt hitte, örökké így maradnak a dolgok. Eddig lekötötte a figyelmét a kézimunkája, mivel sokat kellett számolgatnia. Így nem tudott a kötelességére koncentrálni, ami az lett volna, hogy megmutassa magának, milyen részrehajlás nélküli mostohaanya ő. Cynthia már zongorázott és énekelt is, így most Mollynak is meg kellett adni a lehetőséget a szereplésre. Cynthia dala és játéka könnyed és kecses volt, és bár nem hibátlan, ő maga olyan elbűvölő volt, hogy csak a vájt fülű zenerajongók vették volna észre a hamis hangokat és a kihagyásokat. Mollynak ezzel szemben kiváló hallása volt, és ha valaha is komolyan tanították volna, nagyon tehetséges zenésszé vált volna. Kitartóan és lelkiismeretesen gyakorolt, akár hússzor is újrajátszva egy részt, ha hibázott benne. Ám nagyon szégyenlős volt, ha közönség előtt kellett játszania; és ha kényszerítették erre, nehézkesen játszotta le a darabot, és mindenkinél jobban utálta a játékát.

– Most pedig neked kell egy kicsit zongorázni, Molly – mondta Mrs. Gibson. – Játszd el nekünk azt a szép Kalk-brenner-darabot,[57] drágám!

Molly könyörgő tekintettel nézett a mostohaanyjára, ám ezzel csak azt érte el, hogy még erőteljesebben kérte őt, már-már utasította.

– Gyerünk, azonnal játssz, drágám! Nem baj, ha hibásan játszol. Tudom, hogy nagyon izgulsz, de most barátok között vagy.

Így aztán megzavarták a zongoránál lévő kis csoportot, Molly pedig leült, hogy túl legyen a megpróbáltatáson.

– Kérem, álljon félre! – mondta Osborne-nak, aki mögé állt, készen arra, hogy lapozzon. – Én magam is meg tudom csinálni. És igen! Kérem, folytassák a beszélgetést!

Osborne ott maradt, ahol volt, Molly kérése ellenére, és megdicsérte a lányt, mivel más úgysem tette ezt meg. Mrs. Gibson ugyanis, belefáradva az öltések számolgatásába, álomba merült a tűz melletti kényelmes kanapén. Roger, ciki előbb Molly kérésének megfelelve kezdett beszélgetni Cynthiával, igen kellemesnek találta a társalgást; Molly gyakran tévesztett játék közben, mert megpróbálta elkapni Cynthia tekintetét, vagy meghallani halk válaszait, amelyeket a fiúnak adott.

– Akkor ezzel megvolnánk! – mondta Molly felállva, amint végigjátszotta a tizennyolc szörnyű oldalt. – Azt hiszem, soha többé nem ülök zongorához!

Osborne kikacagta a hevességét. Cynthia valamit hozzátett, és így a többieket is bevonta a társalgásba. Mrs. Gibson felébredt – oly elegánsan tette, ahogy minden mást is –, és olyan könnyedén kapcsolódott be a beszélgetésbe, hogy a többiek jószerivel elhihették: egyáltalán nem is aludt addig.

HUSZONÖTÖDIK FEJEZET
Felfordulás Hollingfordban

Egész Hollingford úgy érezte, még sok tennivaló van ebben az évben húsvét előtt. Ott volt maga a húsvét, amelyre mindig is valami új öltözettel kellett előrukkolni, félve a szerencsétlenségtől, amely a babona szerint azokat érheti utol, akik nem viselnek új ruhadarabot húsvét ünnepén. A legtöbb hölgy pedig nem bízta a véletlenre vagy a bizalomra az új ruhadarab létezésének a tényét, pusztán egy új zsebkendő, mellény vagy fehérnemű képében. A kegyes közönség tehát elvárta a hölgyektől, hogy új kalapjuk vagy új ruhájuk legyen, és nem érték be egy pár új, húsvéti kesztyűvel. Miss Rose mindig nagyon elfoglalt volt húsvét közeledtével Hollingfordban. Ebben az évben azonban még ott volt a jótékonysági bál is. Ashcombe, Hollingford és Coreham közeli városkák voltak, szinte azonos számú lakóval, egy egyenlő oldalú háromszög sarkaiban elhelyezkedve. Nagyobb városok fesztiváljait utánozva ez a három városka megegyezett abban, hogy évente bált rendeznek a megyei kórház javára, minden évben másik városban. Idén Hollingfordon volt a sor.

Jó alkalom volt ez vendégek fogadására, és minden magára valamit adó házban annyian tolongtak, ahányan csak beférlek, a kocsikat pedig már hónapokkal előtte lefoglalták.

Ha Mrs. Gibson megkérhette volna Osborne-t, jobb híján esetleg Roger Hamleyt, hogy kísérje el őket a bálba, majd töltse a házukban az éjszakát, vagy ha bármelyik környékbeli előkelő család kóbor fiát rá tudta volna venni, hogy elfogadja az ajánlatot, örömmel átadta volna a nappaliját, hogy újra vendégszobaként funkcionáljon. Föl sem merült benne, hogy ugyanezt az áldozatot bármelyik unalmas és rosszul öltözött asszonyságért hozza meg, valami régi ashcombe-i ismerősért. Mr. Preston kedvéért például átadta volna a szobát, mivel jóképű és vagyonos fiatalembernek tekintette, aki nem mellékesen jó táncos is volt. De a dolgot több szempontból kellett megvizsgálni. Mr. Gibson szívesen viszonozta volna azt a vendégszeretetet, amelyben az esküvőjekor részesült Mr. Prestontól, ha nem érzett volna ösztönös ellenszenvet a férfi iránt, amelyet nem tudott legyőzni sem a kötelességérzet, sem az ennél nemesebb vendégszeretet. Mrs. Gibsonnak is megvoltak a maga régi ellentétei a férfival, ám ő nem volt az a haragtartó fajta, nem ragaszkodott a bosszúálláshoz; annál jobban félt Mr. Prestontól, egyidejűleg csodálta is őt. Kínos lett volna azonban – legalábbis ezt mondta – belépni a bálterembe férfikíséret nélkül, Mr. Gibsonra pedig nem lehetett számítani. Mindent egybevetve – részben a fent említett ok miatt, részben mert a beleegyezés volt a legjobb stratégia –, Mr. Gibson egyre inkább hajlott arra, hogy Mr. Prestont hívják meg a házukba. Ám amint Cynthia meghallotta, hogy erről beszélnek, kiváltképp, hogy ezt Mr. Gibson távollétében teszik, azt mondta, hogy ha Mr. Preston jön vendégként a házukba, ő bizony el nem megy a bálba. Nem hevesen vagy dühösen mondta ezt, de olyan csendes elszántsággal, hogy Molly meglepetten kapta föl a fejét. Látta, hogy Cynthia a kézimunkájára mered, föl sem néz, nehogy a tekintete bárkiével is találkozzon, vagy további magyarázatot kelljen adnia. Mrs. Gibson is meglepettnek tűnt, olykor már-már azon volt, hogy kérdésekkel illeti lányát, de mérges valahogy nem volt, pedig Molly biztosra vette, hogy az lesz. Anyja elgondolkodva, csendben nézte Cynthiát egy darabig, azután azt mondta, hogy úgysem szívesen mondana le a nappalijáról, és hogy ne is beszéljenek erről többet. Így senkit nem hívtak meg Mr. Gibson házába a bál idejére; Mrs. Gibson pedig nyilvánosan kifejezte a sajnálatát a vendégfogadás kényszerű elmaradása miatt, reményének adva hangot, hogy a három év múlva esedékes következő hollingfordi mulatságra ki tudják majd bővíteni a házat.

A szokatlan hollingfordi húsvéti felfordulás másik oka a Lord családja várható visszatérése volt a kastélyba – szokatlanul hosszúra nyúlt távollétük után. Mr. Sheepshankset gyakran lehetett látni kövér, öreg lován ide-oda ügetve, ahogy a rá figyelmező kőműveseket, festőket és üvegeseket utasította, hogy hozzanak rendbe mindent – legalábbis kívülről – a Lord birtokához tartozó házakon. Lord Cumnoré volt a város nagy része, akik pedig más földesúr fennhatósága alatt, esetleg

a saját tulajdonukban éltek, annyira megrettentek a lehetséges kontraszt miatt, hogy ők is felújították a házaikat. Így aztán a meszelők és a festők létrái sajnos útjában voltak a hölgyeknek, akik kecsesen lépkedtek az utcákon, bevásárlásaikat intézve, és szoknyájukat hátulról felnyalábolva, amely azóta már teljesen kiment a divatból. A kastély házvezetőnőjét és intézőjét is gyakran lehetett látni, amint utasításokat adnak a különböző boltokban, itt-ott megállnak, hogy élvezettel fogyasszák a buzgón kínált frissítőket.

Lady Harriet egy nappal azután, hogy a család visszaérkezett a kastélyba, látogatóba jött egykori nevelőnőjéhez. Molly és Cynthia sétálni voltak, amikor megérkezett; Mrs. Gibson küldte el őket valami indokkal, mivel titokban remélte, hogy Lady Harriet épp ebben az időben fog betoppanni – ahogy az történt is –, és négyszemközt kívánt vele társalogni, vagyis anélkül, hogy bármelyik családtagja beleszólna a beszélgetésükbe.

Mrs. Gibson nem adta át Lady Harriet Mollynak szóló üdvözletét; ám megosztott velük sok érdekes és színes hírt a kastélyban lakókról. Menteith hercegnő és a lánya, Lady Alice fog ellátogatni a kastélyba, itt lesznek a bál napján is, tehát lejönnek a bálba; márpedig a Menteith-gyémántok nagyon híresek. Ez kiemelt fontosságú hír volt. A második legfontosabb újság az volt, hogy rengeteg úriembert hívtak meg a kastélyba – angolokat és franciákat egyaránt. Talán ez lett volna a legeslegfontosabb, ha lett volna rá esély, hogy felmerüljenek táncpartnerként. De Lady Harriet úgy emlegette őket, mint Lord Hollingford barátait, tehát valószínűleg hasznavehetetlen tudósok mind. Végül Mrs. Gibsonnak másnap a kastélyban kellett ebédelnie; Lady Cumnor küldött egy levélkét Lady Harriettel, amelyben megkérte erre. Az odautat Mrs. Gibsonnak kellett megoldani, viszont haza a rendelkezésre álló kocsik egyike hozza majd a délután folyamán.

– A drága grófné! – mondta Mrs. Gibson szeretetteljesen. Monológja befejezéseként mondta ezt, miután felsorolta az összes fent említett újságot.

A nap hátralévő részében egész viselkedését körülvette egyfajta arisztokratikus burok. Egyik könyve a kevésből, amelyet magával hozott Mr. Gibson házába, rózsaszínbe volt kötve; azt felütve olvasta: – Menteith, a herceg, Adolphus George – és így tovább, amíg teljesen tisztába nem került a hercegnő minden rokonságával és feltételezett érdeklődési körével. Mr. Gibson gúnyosan fütyörészni kezdett, amikor este hazatért, és a kastély légkörében találta magát. Molly látta a bosszúságot a gúny mögött; valójában egyre gyakrabban látta ezt, ami nem tetszett neki. Nem töprengett rajta, és nem kereste tudatosan a bosszúság forrását, de maga is kényelmetlenül érezte magát, amikor az apja a legcsekélyebb mértékben is bosszús volt.

Természetesen kocsit kellett rendelni Mrs. Gibson számára. Kora délután már haza is jött. Ha csalódott is a grófnéval való találkozásában, nem említette a bánatát, mint ahogy arról sem beszélt, hogy megérkezvén a kastélyba, egy teljes órán át kellett várnia Lady Cumnor reggeli szalonjában, ahol is teljesen magára hagyták, csak régi barátnőjével, Mrs. Bradleyvel váltott néhány szót. Egyszer aztán Lady Harriet lépett be váratlanul, és felkiáltott: – Na de Clare! Drága lelkem! Maga itt, egyedül? Mama tudja, hogy itt van?

– Majd, egy rövid, érzelmes beszélgetést követően elrohant megkeresni a Ladyt, aki teljes mértékben tudatában volt a ténynek, hogy várnak rá, ám túlságosan lefoglalta, hogy megossza a hozománnyal kapcsolatos bölcs gondolatait és tapasztalatait a hercegnővel, s nem követte az idő múlását a tekintetben, mióta vár rá Mrs. Gibson türelmes magányában. Az ebédnél Mrs. Gibsont titokban sértette, hogy a Lord, aki az asztal túlsó végéből bizonygatta vendégszeretetét, azt feltételezte, hogy neki ez már a vacsorája. Hiába mondogatta vékony, sípoló hangján: – Ó, Lordom! Soha nem eszem ennyit délben… Nem tudnék sokat enni délidőben, – elnyomták a válaszát, a hercegnő pedig azzal a meggyőződéssel állhatott föl az asztaltól, hogy a hollingfordi orvos felesége korán vacsorázik – már ha őkegyelmessége valaha is leereszkedett volna, hogy valamiféle meggyőződése legyen a dologgal kapcsolatban. Ez azonban azt feltételezte volna, hogy egyáltalán tudja: van orvos Hollingfordban, és hogy annak van egy felesége, továbbá ez a feleség egy csinos, középkorú, elegáns külsejű hölgy, aki most érintetlenül küldi vissza tányérjait, amelyekből pedig nagyon szeretett volna enni, mivel megéhezett a hosszú utazás és a magányos várakozás alatt.

Végül ebéd után négyszemközt tudott beszélgetni a Lady-vel, a következőképpen:

– Nos, Clare! Igazán nagyon örülök, hogy újra látlak. Már azt gondoltam, soha nem jutok vissza a kastélyba, és lám, mégis itt vagyok! Volt Bathban egy különlegesen okos ember, egy bizonyos Doktor Snape, aki kikúrált engem; ő bizony talpra állított. Igazán azt gondolom, hogy ha újra megbetegszem, érte fogok küldetni: olyan nehéz igazán hozzáértő orvost találni. Ó, különben, mindig elfelejtem, hogy Mr. Gibsonhoz mentél hozzá. Persze, ő is nagyon hozzáértő, minden bizonnyal… Brown, a kocsi tíz perc múlva legyen a kapu előtt, és mondja meg Bradleynek, hogy hozza le a holmimat… Mit is kezdtem el? Ó! Hogy jössz ki a mostohalányoddal? Úgy tűnt nekem, hogy nagyon erős akaratú ifjú hölgy. Letettem valahová egy levelet, amelyet postára kellene adni, és nem jut eszembe, hová. Segíts nekem megkeresni, te jó asszony! Szaladj el a szobámba, és szólj Brownnak, hogy nézze meg ott is, nagyon fontos volna elküldeném.

Mrs. Gibson vonakodva ment el, mivel jó néhány dolgot szeretett volna megbeszélni, és még a felét sem hallotta a családi pletykáknak. A lehetőség azonban ezzel elillant, mivel amikor sikertelenül visszatért a küldetésből. Lady Cumnor már a hercegnővel beszélgetett, az elveszett levelet tartva a kezében, amellyel gesztikulálva próbált nyomatékot adni a szavainak.

– Minden iotát Párizsból! Minden i-o-tát!

Lady Cumnor volt elég úrinő ahhoz, hogy bocsánatot kérjen a felesleges fáradozás miatt, ám ezek voltak az utolsó szavak, amelyeket Mrs. Gibsonhoz intézett, mivel ki kellett kocsiznia a hercegnővel, és ezért a kocsit, amely Clare-t (ragaszkodott hozzá, hogy így nevezze Mrs. Gibsont) vitte haza Hollingfordba, csak a saját kocsijuk után rendelték a kapuhoz.

Lady Harriet magára hagyta fiatalurakból és hölgyekből álló *entourage*-át,[58] akik mindnyájan egy hosszú sétára készülődtek, hogy elbúcsúzzon Mrs. Gibsontól.

– Találkozunk a bálban – mondta –, ott lesz a két leánnyal, gondolom. Ott majd beszélgetünk. Ezzel a sok vendéggel a házban leheteűen magával is foglalkozni, tudja.

Így zajlott a találkozás, de hazatérve Mrs. Gibson már rózsaszín mázzal leöntve mesélte el a történteket a családja egyes tagjainak.

– Sok-sok vendég tartózkodik a kastélyban, ó, igen! Rengeteg! A hercegnő és Lady Alice, Mr. és Mrs. Grey, Lord Albert Monson és a húga, valamint az én régi, jó barátom, James kapitány; és még sokan mások. De természetesen jobban éreztem magam elvonulva Lady Cumnor szobájába, ahol nyugodtan beszélgethettem vele és Lady Harriettel, és nem zavart meg minket a földszinti nyüzsgés. Persze le kellett jönnünk az ebédhez, ahol találkoztam a régi barátaimmal, és felújíthattam az egykori kellemes ismeretségeket. Ám alig tudtam egy-két szót váltani bármelyikükkel is, mert Lord Cumnor annyira örült a viszontlátásnak, hogy habár hatan-heten is ültek köztünk, mindig félbeszakította a beszélgetést valami kedves vagy udvarias megjegyzéssel, amit csak nekem szánt. Ebéd után Lady Cumnor mindenről kifaggatott az új életemmel kapcsolatban, mégpedig olyan érdeklődéssel, mintha a saját lánya lennék. Persze, amikor a hercegnő bejött, témát kellett váltanunk, így a hozományról kezdtünk társalogni, amit Lady Alice számára készített. Lady Harriet a lelkemre kötötte, hogy találkozzunk a bálban; olyan jó, kedves, melegszívű teremtés ez a Lady Harriet!

Az utolsó mondatot elgondolkodva, szeretetteljes hangon mondta.

A bál napjának délutánján egy szolga két gyönyörű csokorral lovagolt át Hamleyből, a „Mr. Hamleyk” szívélyes üdvözletét hozva Miss Gibsonnak és Miss Kirkpatricknak. Cynthia kapta kézhez őket előbb. Tánclépésekben jött be a nappaliba, két kezében tartva a csokrokat. Odatáncolt Monyhoz, aki olvasgatni próbált, hogy jobban teljen az idő estig.

– Nézd, Molly, ide nézz! Csokrokat küldtek nekünk! Éljenek soká, akik küldték!

– Kitől jöttek? – kérdezte Molly, kezében az egyik csokorral, s boldogan elmerülve annak szépségében.

– Hogy kitől? A két Hamley mintagyerektől, bizonyára. Hát nem kedves tőlük?

– De, nagyon kedves – mondta Molly.

– Biztos vagyok benne, hogy Osborne-nak jutott eszébe. Annyi időt töltött külföldön, ahol mindennapos figyelmesség csokrokat küldeni fiatal hölgyeknek.

– Nem értem, miért gondolod, hogy csak Osborne-nak juthatott eszébe! – mondta Molly kissé elpirulva. – Mr. Roger Hamley gyakran kötött csokrokat az anyjának, és néha nekem is.

– Nos, mindegy, kinek jutott eszébe, vagy ki gyűjtötte őket; virágot kaptuk, és ez a fontos, Molly. Biztos vagyok benne, hogy ezek a piros virágok nagyon jól fognak illeni a korall nyakláncodhoz és karkötődhöz – mondta Cynthia, kihúzva néhány kaméliát, és egy ritka virágot.

– Jaj, kérlek, ne! – kiáltott fel Molly. – Nem látod, milyen nagy gonddal válogatták össze a színeket? Sok időbe telhetett összerakni, kérlek, ne szedd szét!

– Butaság! – mondta Cynthia, miközben folytatta a virágok kihúzgálását –, látod, milyen sok van belőlük. Készítek neked egy kis koszorút – fekete bársonyra varrom rá, amit nem is lehet majd látni –, ahogyan Franciaországban csinálják!

– Ó, annyira sajnálom! Teljesen tönkretetted – mondta Molly.

– Nem számít! Majd az enyém lesz a tönkretett csokor. Rendbe tudom hozni, és szebb lesz, mint valaha. A tiéd ez lesz, ehhez hozzá sem nyúltam. – Cynthia folytatta a vörös bimbók és virágok ízlése szerinti elrendezését. Molly egy szót sem szólt, csak figyelte Cynthia ügyes mozdulatait, amint a koszorút készítette.

– Kész is van! – mondta végül. – Rávarrom egy fekete bársonyszalagra, hogy nem hulljanak ki a virágok, meglátod, milyen szép lesz. Elegendő piros virág van még az érintetlen csokorban, hogy megvalósíthassam a tervet!

– Köszönöm – mondta nagyon lassan. – De nem fogod bánni, hogy neked csak a másik maradéka jut?

– Nem én! A piros virágok nem illenének a rózsaszín ruhámhoz.

– De, meg kell jegyeznem, hogy a fiúk nagyon gondosan válogatták össze a virágokat.

– Talán igen. De nem hagyom, hogy az érzelmeim befolyásolják a színválasztásomat; és a rózsaszín ruhához kevés szín illik. Te azonban a fehér muszlinruhádban, egy kis vörössel feldobva, akár egy margaréta, felvehetsz bármit.

Cynthia a legnagyobb gonddal öltöztette Mollyt, hagyva, hogy az ügyes szobalány kizárólag az anyjával foglalkozzon. Mrs. Gibson még izgatottabb volt az öltözéke miatt, mint a lányok – sok töprengést és még több sóhajtozást okozott neki. Hosszas gondolkodás után kiválasztotta a gyöngyszürke szatén esküvői ruháját, amely bővelkedett csipkében, fehér és színes virágdíszekben. Cynthia szinte félvállról vette az öltözködést. Molly úgy tekintette az első bálra való készülődést, mint egy komoly ceremóniát, de legalábbis mint egy gondokkal teli folyamatot. Cynthia majdnem annyit foglalkozott vele, mint ő önmagával. Molly azt szerette volna, hogy a megjelenése kifogástalan, de ne feltűnő legyen, Cynthia viszont ki akarta emelni Molly nem mindennapi bájait: krémszínű bőrét, sűrű, göndör fekete haját, szép, mandulavágású szemét, félénk, meleg tekintetét. Cynthia annyi időt fordított Molly ízlése szerinti felöltöztetésére, hogy a saját *toilette*-jét már kapkodva kellett elkészítenie. Molly, aki már készen volt, egy zsámolyon ült Cynthia szobájában, és nézte a szépséges teremtés gyors mozdulatait, amint ingben ült a tükör előtt, és a haját igazgatta gyakorlott ügyességgel. Egy idő múlva Molly így sóhajtott föl:

– Úgy szeretnék csinos lenni!

– De Molly – mondta Cynthia, hirtelen megfordulva, és már-már kimondva valamit; ám amikor meglátta az ártatlan, bánatos kifejezést Molly arcán, ösztönösen visszatartotta, amit mondani készült. Félmosollyal az arcán, saját tükörképét nézve, ezt mondta: – A francia lányok azt tanácsolnák: higgy abban, hogy csinos vagy, és akkor mások is annak fognak látni.

Molly eltöprengett, mielőtt válaszolt volna.

– Szerintem úgy értik ezt, hogy ha tudnád, hogy csinos vagy, soha nem gondolnál a külsődre; olyannyira biztos lennél benne, hogy mindenkinek tetszel, és ha törődsz…

– Hallgasd csak, elütötte a nyolc órát! Ne is akard megmagyarázni a francia lányok gondolatait, inkább legyél jó lány, és segíts felvenni a szoknyámat!

A két lány felöltözött, és Cynthia szobájában a tűz mellett álldogáltak a kocsit várva, amikor Maria – Betty utóda – rontott be a szobába. Maria hivatalosan Mrs. Gibson szobalánya volt, de ahogy el tudott szabadulni, fölszaladt az emeletre, hogy felajánlja a segítségét. Valójában a fiatal hölgyek

ruháit akarta látni. A sok gyönyörű ruhadarab látványa annyira felizgatta, hogy immár vagy huszadjára rohant az emeletre, ezúttal azonban egy csokorral, amely szebb volt még az előző kettőnél is.

– Miss Kirkpatrick! Nem, ez nem magának jött, kisasszony! – mondta Mollynak, aki közelebb állt az ajtóhoz, és nyúlt érte, hogy azután átadja Cynthiának.

– Ezt Miss Kirkpatricknak küldték. Üzenet is van mellette!

Cynthia nem szólt semmit, csak átvette az üzenetet és a csokrot. Molly elé tartotta a levelet, hogy vele együtt tudja olvasni.

> Küldök önnek néhány virágot; meg kell engednie, hogy a kilenc óra utáni első táncot kérjem öntől, mivel előbb, attól tartok, nem tudok odaérni.
>
> C. P.

– Kitől jött? – kérdezte Molly.

Cynthia nagyon bosszúsnak, zavartnak és felháborodottnak tűnt. Mi sápasztotta el annyira az arcát, és gyújtotta fel a szemeit?

– Mr. Prestontól – mondta Mollynak. – Én ugyan nem táncolok vele, a virágjai pedig mehetnek ide!

A parázs kellős közepébe dobta, és rákotorta a szép, fényes szirmokra, mintha a lehető leggyorsabban el akarná tüntetni. Egyszer sem emelte föl a hangját; olyan halk és lágy volt, mint mindig, és habár a mozdulatai gyorsak voltak, nem árultak el dühöt.

– Ó – mondta Molly –, azok a szép virágok! Vízbe tehettük volna.

– Nem – mondta Cynthia. – A legjobb elpusztítani mindet. Nincs szükségünk rájuk; nem bírom, hogy azt az alakot juttatják az eszembe.

– Micsoda arcátlan, bizalmaskodó üzenet! – mondta Molly.

– Hogy veszi magának a bátorságot, hogy ilyen hangot üssön meg, sem megszólítás, sem búcsú, és csak a kezdőbetűivel írta alá! Ilyen közeli ismerősöd volt Ashcombe-ban, Cynthia?

– Ó, ne is vesztegessünk több szót rá – válaszolt Cynthia.

– Az is elég, hogy ő is ott lesz, elment a kedvem az egész báltól. Remélem, hogy felkérnek, mielőtt megérkezik, így nem kell vele táncolnom. És neked sem.

– Itt vannak! Minket hívnak! – kiáltott fel Molly, és szapora léptekkel, bár vigyázva a szőnyegekre, lementek a földszintre, ahol Mr. és Mrs. Gibson már várt rájuk. Igen, Mr. Gibson is velük ment – még ha utána gyorsan vissza is kellett jönnie, hogy a betegei rendelkezésére álljon. Molly pedig, amikor meglátta apját az estélyi öltözékben, rácsodálkozott, hogy milyen jóképű férfi. Mrs. Gibson is rendkívül csinos volt. Röviden, ennél a négy embernél szebb társaság nem lépte át aznap este a hollingfordi bálterem küszöbét.

HUSZONHATODIK FEJEZET
A jótékonysági bál

Manapság kevés ember jelenik meg a nyilvános mulatságokon a táncosokon és kísérőiken, vagy azokon a rokonaikon kívül, akik valamilyen szinten érdeklődnek irántuk. Nem így abban az időben, amikor Molly és Cynthia fiatalok voltak, vagyis a vasút és annak minden következménye előtt. A kirándulóvonatok manapság mindenkit könnyedén Londonba visznek, hogy kiöltözhessenek és csatlakozhassanak a vidám társasághoz. Akkoriban a jótékonysági bálok megfelelő és kiváló elfoglaltságai voltak a kedves vénlányoknak – akik az idő tájt nagy számban voltak megtalálhatók az angol vidéki városokban – még akkor is, ha a táncpartner gondolata, és ezzel egyidejűleg a kísérő szükségessége már évek óta túlhaladta őket. Kiszellőztették a régi csipkéiket és a legszebb ruháikat; találkozhattak a környékbeli arisztokratákkal, pletykálhattak a barátnőikkel, és – kíváncsian, mégis jóindulatúan – találgathatták a szerelmi kapcsolatok alakulását a fiatalok között. Ha a Browning kisasszonyok részvételét a jótékonysági bálon bármi is megakadályozta volna, úgy érezték volna, hogy megfosztották őket az év legvidámabb eseményétől. Miss Browning fölháborodott, Miss Phoebe pedig kétségbeesett volna, ha mind Ashcombe-ba, mind Corehambe el nem hívták volna el őket a barátnőik, akik hozzájuk hasonlóan már vagy huszonöt éve elhagyták azt a kort, amikor még táncosként mentek bálba. Még mindig szívesen keresték föl régi mulatságaik helyszínét, és nézték, hogy táncol az újabb generáció, ahogy „mit sem sejtve játszanak, a kis áldozatok”.[59] Annak a két gyaloghintónak az egyikén jöttek, amely még mindig használatban volt Hollingfordban. Az ehhez hasonló alkalmak jó bevételt jelentettek a két idősödő embernek, akik a város szolgálatában álltak; sokszor fordultak, mire valamennyi, hölgyekkel és cicomáikkal megrakott terhüket a helyszínre vittek. Volt néhány postakocsi és egy-két könnyű kocsi is, de némi komoly megfontolás után a Browning kisasszonyok a kényelmesebb gyaloghintó igénybevétele mellett döntöttek. Miss Pipernek, az egyik vendégüknek így magyarázták döntésüket:

– A gyaloghintó bejön a szalonba, és megtelik jó, meleg levegővel, te pedig csak beleülsz, kényelmesen elutazol egy másik meleg szobába, ahol majd kiléphetsz, anélkül hogy mutogatni kellene a lábaidat, mint a kocsi lépcsőin. – Természetesen, egyszerre csak egyikük tudott menni, ám Miss Browning olyan gondosan megszervezett mindent, hogy az odajutás zökkenőmentes volt. Egyik vendégük, Miss Hornblower meg is jegyezte ezt. Ő ment el először, és a fűtött ruhatárban várakozott, amíg vendéglátója meg nem érkezett, ekkor a két hölgy kart karba öltve bement a bálterembe. Megkeresték a legkényelmesebb székeket, s abba letelepedve figyelhették barátaik érkezéséi, és beszélgethettek, amíg Miss Piper és Miss Phoebe is megjön, és leül majd a Miss Browning által nekik fenntartott helyekre. Aztán belépett a két fiatalabb hölgy is, egymásba karolva, bizonyos félénkséggel a tekintetükben és a mozdulataikban, nagyon különbözve az – amúgy csak két-három évvel – idősebb két hölgy visszafogott méltóságától. Mikor mind a négyen újra együtt voltak, nagy levegőt vettek, és folytatták a beszélgetést.

– Szavamra, igazán úgy gondolom, hogy ez egy szebb terem, mint a mi ashcombe-i bírósági dísztermünk!

– És milyen szépen van feldíszítve! – sipákolta Miss Piper.

– Milyen szépek a rózsák! A hollingfordiaknak kifogástalan ízlésük van.

– Ott van Mrs. Dempster – kiáltott fel Miss Hornblower.

– Azt mondta, őt és a két lányát Mr. Sheepshanksékhez hívták meg. Úgy volt, hogy Mr. Preston is ott lesz, de nem tudtak mind eljönni egyszerre, feltételezem. Nézzék csak! Ott van a fiatal Roscoe, az új orvosunk. Mondhatom, olyan, mintha egész Ashcombe itt lenne. Mr. Roscoe! Jöjjön ide, hadd mutassam be Miss Browningnak, a barátnőmnek, akinél megszálltunk. Nagyon jó véleménnyel vagyunk a fiatal orvosunkról, biztosíthatom, Miss Browning.

Mr. Roscoe meghajolt, és zavartan mosolygott a róla szóló dicséretet hallva. Ám Miss Browning nem tűrhette, hogy bármilyen orvost dicsérjenek, aki Mr. Gibson praxisa közelében telepedett le, így ezt mondta Miss Hornblowernek:

– Biztos vagyok benne, hogy boldog lehet, hogy elhívhat valakit, ha nagyon sürgős az eset, vagy ha olyan csekélységről van szó, amely miatt nem érdemes Mr. Gibsont zaklatni. Azt hiszem, Mr. Roscoe nagy megtiszteltetésnek fogja érezni, hogy saját javára fordítsa – s arra természetesen meg is lesz a lehetősége – Mr. Gibson hozzáértésének tanulmányozását!

Talán Mr. Roscoe-t rosszabbul érintették volna ezek a szavak, mint az valójában történt, ha a figyelmét épp ebben a pillanatban el nem vonta volna a szóban forgó Mr. Gibsonnak a belépése. Szinte még mielőtt Miss Browning befejezhette szigorú és lekicsinylő megjegyzéseit, az orvos megkérdezte barátnőjét, Miss Hornblowert:

– Ki az a gyönyörű, rózsaszín ruhás lány, aki éppen most lépeti be?

– Hiszen ez Cynthia Kirkpatrick! – mondta Miss Hornblower, szeméhez emelve egy pompázatos aranykeretes lornyont, hogy meggyőződjön a tényállásról. – Hogy megnőtt! Persze, hiszen két-három éve is van már, hogy elhagyta Ashcombe-ot… akkor is nagyon csinos volt… az emberek azt beszélték, hogy Mr. Prestonnak nagyon tetszett, de akkor még olyan fiatal volt!

– Bemutatna neki? – kérdezte a fiatal orvos türelmetlenül. – Fel szeretném kérni táncolni.

Miss Hornblower visszatért, miután köszöntötte régi ismerősét, Mrs. Gibsont, és végrehajtotta a bemutatást, amelyre Mr. Roscoe kérte, és bizalmas csevegésbe kezdett Miss Browninggal.

– Nos, becsületszavamra, micsoda leereszkedő modor! Még emlékszem azokra az időkre, amikor Mrs. Kirkpatrick ósdi, fekete selymeket hordott, és udvariasan hálát adott az igazgatónői posztért is, amellyel megkereshette a betevő falatját. Most pedig szaténban feszít, és úgy beszél hozzám, mintha nagy erőfeszítésébe kerülne fölidézni, ki is vagyok! Nem is olyan régen Mrs. Dempster eljött hozzám megkérdezni, hogy megsértené-e Mrs. Kirkpatrickot azzal, ha küldene neki anyagot, amivel megfoltozhatná a lila selyemruháját, mivel Mrs. Dempster szolgálója előző este leöntötte kávéval. Ő pedig elfogadta, és hálás volt, most pedig gyöngyszürke szaténba van öltözve! Akkoriban örült volna, ha hozzámehet Mr. Prestonhoz.

– Úgy emlékszem, azt mondta, hogy a lánya tetszett neki – szakította félbe bosszankodó barátnőjét Miss Browning.

– Nos, talán azt mondtam, és talán úgy is volt, nem tudom. Mindenesetre, a férfi sokat tartózkodott a házukban. Miss Dixon irányítja most az iskolát, ugyanabban az épületben; és biztos vagyok benne, hogy sokkal jobban csinálja.

– A gróf és a grófné nagyon kedveli Mrs. Gibsont – mondta Miss Browning. – Tudom, mivel Lady Harriet mondta, amikor tavaly ősszel eljött hozzánk teázni. Ők kívánták, hogy Mr Preston figyelmes legyen hozzá, amikor Ashcombe-ban élt.

– Az ég szerelmére, el ne mondja őladységének, amit Mr. Prestonról és Mrs. Kirkpatrickról mondtam. Tévedni emberi dolog, és tudja, csak annyit mondtam: azt beszélték…

Miss Hornblower nyilvánvalóan megrémült, hogy a pletykája Lady Harriet fülébe jut, aki bizalmas viszonyban látszott lenni a hollingfordi barátnőivel. Miss Browning nem sietett eloszlatni ezt a félreértést. Lady Harriet valóban teázott velük, és talán újra megteszi majd. Mindenesetre ez az ijedtség, amelyet a barátjának okozott, megfelelő elégtétel volt Mr. Roscoe dicséretéért, amely sértette Miss Browning lojalitását Mr. Gibson iránt.

Ezalatt Miss Piper és Miss Phoebe, akik a pletykálkodáshoz nem rendelkeztek elegendő rosszindulattal, a jelenlévők ruháiról fecsegtek, s mindezt egymás dicséretével kezdték.

– Micsoda szép turbánt visel, Miss Piper, ha megengedi, hogy ezt mondjam, nagyon jól illik az arcszínéhez!

– Úgy véli? – kérdezte Miss Piper rosszul leplezett elégedettséggel, hisz nem akármi negyvenöt évesen „arcszínnel” rendelkezni. – Erre a bálra vettem Brownnál, Somertonban. Ugy gondoltam, muszáj beszereznem valamit, ami feldobja a ruhámat, hisz nem vadonatúj. Nekem nincsenek olyan szép ékszereim, mint önnek. – Mialatt ezt mondta, csodálattal nézte azt a gyöngyökkel keretezett hatalmas medált, amely pajzsként pihent Miss Phoebe keblén.

– Tényleg nagyon szép – válaszolt Miss Phoebe. – Drága anyám arcképe van benne; Dorothy medálján pedig az apánk képmása látható. Mindkét miniatűrt ugyanabban az időben festették, s épp akkortájt halt meg a nagybátyám, aki mindkettőnkre ötven fontot hagyott. Megegyeztünk abban, hogy ezt az összeget a saját képmásaink megfestésére fordítjuk. Ám mivel azok annyira értékesek, Dorothy elzárva tartja őket a legszebb ezüstneművel együtt, és valami ismeretlen helyre rejtette a ládát. Még nekem sem hajlandó elárulni, hogy hol van, mivel szerinte olyan gyengék az idegeim, hogy ha egy betörő pisztolyt szegezne a fejemhez, és faggatna, hogy hol tartjuk az ezüstöt és az ékszereket, én biztosan elárulnám. Szerinte neki semmilyen körülmények között meg nem fordulna a fejében, hogy elárulja. (Remélem, persze, hogy soha nem teszik majd próbára.) Ezért van az, hogy ezt az ékszert nem hordom túl gyakran, másodszor van rajtam. Még csak kézbe sem vehetem, hogy amikor szeretném, megnézzem. Ma este sem vehettem volna fel, de Dorothy végül ideadta, mondván, hogy meg kell adnunk ezt a tiszteletet Menteith hercegnőnek, aki bizonyára a híres gyémántjaiban jelenik meg.

– Te jó ég! Valóban azok lesznek rajta? Tudja, még soha életemben nem láttam hús-vér hercegnőt. – Ekkor Miss Piper kiegyenesedett, a nyakat mereven tartva, mintha elhatározta volna, hogy „megfelelően fog viselkedni” a kegyelmes hercegnő színe előtt, amint azt a bentlakásos iskolában tanították neki harminc évvel azelőtt. Időről időre odaszólt Poebe-nek, hirtelen megfordulva:

– Nézze, nézze! Ez a mi Mr. Cholmleynk, a tanácsnok (ő volt a legtekintélyesebb ember Corehamből), az pedig Mrs. Cholmley piros szaténban, valamint Mr. George és Mr. Harry Oxfordból, szavamra. Ők pedig Miss Cholmley és a csinos Miss Sophy. Úgy szeretnék odamenni és beszélni velük, de olyan kínos átmenni a szobán férfi kísérő nélkül. És ott van Coxe, a hentes, a feleségével! Hiszen egész Coreham itt van! Hogy engedheti meg magának Mrs. Coxe ezt a ruhát – fel nem foghatom, mivel tudom, hogy Coxe az utolsó birkákat, amelyeket a bátyámtól vásárolt, már alig tudta kifizetni.

Ebben a pillanatban a zenekar, amely két hegedűsből, egy hárfásból, és egy beugró klarinétosból állt, befejezte a hangolást, a zenészek – amennyire csak lehetett – összhangba hozták a hangszereiket. Hirtelen belekezdtek egy gyors, vidéki táncmuzsikába, a táncosok pedig sietve felálltak. Mrs. Gibson titokban bosszankodott, hogy Cynthia azok között volt, akik beálltak ebbe a korai táncba, amelyben elsősorban Hollingford egyszerűbb polgárai vettek részt. Ezek az emberek, ha egyszer nyolckor kezdődött a bál, egy percet sem voltak hajlandók késni, mivel így lemaradtak volna a mulatság egy részéről, amelyért pedig fizettek. Megosztotta e véleményét a mellette ücsörgő Mollyval, aki nagyon szeretett volna táncolni, és a zene ütemére mozgatta csinos kis lábait.

– A drága papád mindig olyan pontos! Ma este ez szinte káros, hiszen itt vagyunk, mielőtt bármelyik ismerősünk megérkezett volna.

– Ó! Én sok embert látok itt, akiket ismerek. Ott van Mr. és Mrs. Smeaton, és a kedves, jó természetű lányuk.

– Ó, ugyan! Könyvárusok és hentesek.

– Papa sok ismerőst talált, akivel beszélgethet.

– Ezek a betegei, drágám, nem a barátai. Néhány jó külsejű ember azért akad – mondta, megpillantva Cholmleyékat –, de ők Ashcombe-ból és Corehamből jöttek át, bizonyára nem számítottak rá, hogy ilyen hamar ideérnek. Kíváncsi vagyok, a kastélybeli társaság mikor érkezik. Ah! Ott van Mr. Ashton és Mr. Preston. Gyere, kezd megtelni a terem!

Így is volt, mivel egy nagyon jó bál volt készülőben. Az emberek azt beszélték, hogy a kastélyból népes társaság fog megjelenni, akik között jelen lesz egy gyémántokkal felékesített hercegnő is. A környék minden valamirevaló háza megtelt vendégekkel, ám ebben az órában az egyszerű városiaké volt a táncparkett – az előkelőségek csak később jelentek meg. A jelenlévők között a legrangosabb egy hadnagy volt a kastélyból. Ma este szokatlanul későn érkezett az előkelő társaság, az arisztokratikus légkör nélkül addig némi hanyagság volt jellemző a táncra azok között, akik a város alsóbb, kereskedő rétegéhez számították magukat. Ők viszont nagyon jól érezték magukat, és addig ugráltak és hajladoztak, amíg aztán a szemük csillogott, az arcuk pedig fénylett a

testmozgástól és az izgalomtól. Néhány óvatosabb szülő, aki szem előtt tartotta a másnapi kötelességeket, kezdte emlegetni a hazaindulást. Minden mögött ott húzódott azonban a kimondott vagy kimondatlan kíváncsiság, hogy lássák a hercegnőt és az ő gyémántjait. A Menteith-gyémántok ugyanis nagyon híresek voltak az olyan körökben, amelyek rangban jóval az itt összegyűltek felett álltak, az ékkövek hírneve azonban a szobalányok és a házvezetőnők közvetítésével leszivárgott egészen az egyszerű emberekig. Mr. Gibsonnak korán el kellett hagynia a báltermet, mint arra számított is, ám megbeszélték, hogy ha elvégezte a kötelességét, visszatér a feleségéhez. Távollétében Mrs. Gibson távol tartotta magát a Browning kisasszonyoktól, és minden olyan ismerősétől, akik szívesen beszédbe elegyedtek volna vele; abban a reményben tette ezt, hogy csatlakozhat a kastélyból jövő társasághoz, ha azok végre megjelennek. Ha Cynthia nem lett volna oly készséges táncolni minden partnerrel, aki felkérte őt… bizonyára lettek volna fiatalemberek a kastélyból, akik csinos lányokat keresnek a teremben, és ki tudja, hová vezethet egy egyszerű tánc? Meg Molly is, aki bár nem volt olyan jó táncos, mint Cynthia, és félénkségéből adódóan korántsem volt olyan könnyed és kecses, teljesen belemerült a táncba. Meg kell vallani, hogy minden egyes táncban részt akart venni, mindegy, hogy kivel, még ha nem is lesz elérhető ezáltal az előkelőbb táncpartnerek számára, amire pedig Mrs. Gibson titokban számított. Nagyon felbosszantotta magát az este eseményeinek alakulása miatt, amikor észrevette, hogy valaki megállt mellette. Megfordult, és meglátta, hogy Mr. Preston az, aki Molly és Cynthia üresen hagyott székei mellett álldogált. Olyan dühősnek tűnt, hogy ha a tekintetük nem találkozott volna, Mrs. Gibson inkább nem váltott volna szót vele. Így azonban elkerülhetetlen volt.

– Nem valami jól vannak ma kivilágítva a termek, nem igaz, Mr. Preston?

– De igaz – mondta. – De ki tudna jól kivilágítani ilyen régi, kopott falakat, amelyeket a fölfutó örökzöldek csak még sötétebbé tesznek?

– No és a társaság! Mindig is úgy véltem, hogy a szép és ragyogó ruhák világítanak be leginkább egy termet. Nézze csak, micsoda emberek gyűltek itt össze: a nők zöme sötét selymekbe van öltözve, amelyek igazán csak reggeli öltözéknek alkalmasak. Meg fog változni ez a hely, ha majd a vidéki családok kissé vagyonosabbak lesznek.

Mr. Preston nem válaszolt. Egy monoklit tett az egyik szemére, látszólag azért, hogy megfigyelhesse a táncosokat. Ha tekintetének pontos irányát megfigyelhették volna, láthattak volna, hogy egy rózsaszín muszlinba öltözött táncoló alakot néz merőn és dühödten. Sokan mások is Cynthiát bámulták, bár mérges egyikük sem volt. Mrs. Gibson nem volt olyan jó megfigyelő, hogy mindezt észrevegye. Itt volt egy úriember külsejű, jóképű ifjú, akivel cseveghetett, elkerülve ezzel, hogy alacsonyabb rendű emberekkel kelljen társalognia, vagy magányosan kelljen üldögélnie, amíg a kastélybeli társaság meg nem érkezik. Így aztán folytatta a megjegyzéseit.

– Ön nem táncol, Mr. Preston?

– Nem! A partner, akit felkértem, valami tévedés áldozata lett. Arra várok, hogy magyarázattal szolgáljon nekem.

Mrs. Gibson elhallgatott. Hirtelen kényelmetlen emlékek rohanták meg. Ő is, akárcsak Mr. Preston, figyelte Cynthiát: a táncnak vége lett, és a lány könnyed nemtörődömséggel sétált végig a termen, mint aki nem tudja, mi vár rá. Végül a partnere, Mr. Harry Cholmley visszakísérte őt a székéhez. Elfoglalta az üres széket Mr. Preston mellett, Mollynak hagyva az anyja oldalán lévőt. A másik lány egy perc múlva tért vissza a helyére. Úgy tűnt, Cynthia észre sem veszi Mr. Preston közelségét. Mrs. Gibson hozzáhajolt, és ezt súgta a lányának:

– Az utolsó táncpartnered egy igazi úriember, drágám. Egyre ügyesebben választasz! Igazán szégyelltem magam miattad az előbb, amikor az ügyvéd titkárával bohóckodtál. Tudod, Molly, kivel táncoltál? Mint megtudtam, ő a corehami könyvárus.

– Akkor már érthető, miért volt olyan naprakész a könyvekben, amelyekről hallani szerettem volna – mondta Molly lelkesen, ám némi iróniával a hangjában. – Igazán nagyon kellemes partner volt, mama – tette hozzá –, küllemre is elegáns, és szépen táncol!

– Jól van. De ne felejtsd el, hogy ha így folytatod, holnap reggel kezet kell ráznod a pult felett néhány ma esti partnereddel – mondta Mrs. Gibson hűvösen.

– De igazán, nem tudom, hogyan utasíthatnám vissza az embereket, amikor bemutatják őket nekem, felkérnek, én pedig nagyon szeretnék táncolni. Tudja, ez a ma esti egy jótékonysági bál, és papa szerint itt mindenki táncol mindenkivel – mondta Molly könyörgősen, hiszen nem tudta volna jól érezni magát, ha nem találja meg mindenkivel a hangot. Hogy Mrs. Gibson milyen választ adott volna ezekre a szavakra, nem derült ki, mivel mielőtt felelhetett volna, Mr. Preston előrelépett, és olyan hangon, amelyet hűvösen közömbösnek szánt, de amely remegett a dühtől, így szólt:

– Ha Miss Gibson nehéznek találja, hogy visszautasítson egy táncpartnert, csak Miss Kirkpatrickhoz kell fordulnia tanácsért.

Cynthia felemelte szép szemeit, és Mr. Preston arcára szegezve őket, nagyon csendben, mintha csak egy ismert tényt szögezne le, ezt mondta:

– Úgy vélem, egy fontos apróság elkerülte a figyelmét, Mr. Preston: Miss Gibson arra utalt, hogy ő szeretne táncolni azokkal, akik felkérik őt; ez a különbség a kettő között. Nem tudok tanácsot adni, ha ezzel támadt nehézsége.

A rövid beszélgetés hátralévő részére Cynthia egyáltalán nem figyelt; csaknem azonnal felkérte őt egy következő táncpartner. Mr. Preston leült a lány üresen maradt helyére, Molly nagy bosszúságára. Először még attól félt, hogy felkéri őt táncolni, de ehelyett kinyújtotta a kezét Cynthia otthagyott csokráért, amelyet a lány Molly gondjaira bízott. A csokor alaposan megszenvedte a teremben lévő hőséget, már nem volt friss és pompázatos; nem úgy Mollyé, amelyet először is nem szedték szét, hogy kihúzgálják belőle a vörös virágokat, amelyek immár a haját díszítették, és ő jobban is vigyázott a virágaira. Ahhoz azonban elég megmaradt Cynthia csokrából, hogy látsszon, ez nem az, amelyet Mr. Preston küldött neki. Talán erről akart meggyőződni, amikor udvariatlanul arra kérte a lányt, hadd nézze meg közelebbről. Ám Molly – ahhoz igazodva, amit elképzelése szerint Cynthia mondott volna – nem engedte, hogy a férfi hozzányúljon, mindössze kissé közelebb nyújtotta hozzá.

– Látom, Miss Kirkpatrick nem tisztelt meg azzal, hogy viselje a csokrot, amit küldtem neki. Feltételezem, megkapta, az üzenetemmel együtt.

– Igen – mondta Molly, kissé megijedve a férfi hanghordozásától. – De addigra már elfogadtuk ezt a két másik csokrot.

Mrs. Gibson pont az alkalmas személy volt arra, hogy ilyenkor a lány segítségére siessen mézes-mázos modorával. Nyilvánvalóan kissé ő is megvolt szeppenve Mr. Prestontól, és nem akart összetűzésbe keveredni vele.

– Ó, igen, annyira sajnáltuk! Természetesen ezzel nem azt akarom mondani, hogy sajnáltuk bárki kedvességét, de két olyan csinos csokor érkezett a Hamley-birtokról… abból, amit Molly tart a kezében, láthatja, milyen szépek voltak. E kettő az ön csokrát megelőzve érkezett, Mr. Preston.

– Megtiszteltetésnek éreztem volna, ha legalább ön elfogadja az enyémet, ha már az ifjú hölgyek ilyen jól el voltak látva. Nagy gondot fordítottam a virágok válogatására Green-nel. Úgy gondolom, kijelenthetem, hogy valamivel jobban *recherché*[60] volt, mint Miss Kirkpatrické, amelyet Miss Gibson oly gyengéden, ám szorosan tart a kezében.

– Ó, ez azért van, mert Cynthia kivette belőle a legszebb virágokat, hogy a hajamba tegye – magyarázta Molly buzgón.

– Valóban ezt tette? – kérdezte Mr. Preston némi örömmel a hangjában, mintha tetszene neki, hogy a lány ily kevéssé becsülte meg a csokrot. Ezzel elment, hogy Cynthia mögé álljon, aki éppen quadrille-t táncolt a többiekkel; és Molly látta, hogy elfogadja az ajánlkozását – kedve ellenére, ebben Molly biztos volt. Ám a férfi viselkedése és arckifejezése valahogy azt sugározta, hogy hatalmat gyakorol a lány felett. Cynthia komoly volt, néma, közömbös, megvető, elutasító, ám néhány félig elsuttogott szó után, amelyet a férfi a tánc befejezésekor mondott a lánynak, látható türelmetlenséggel, de beleegyezését adta Mr. Prestonnak, mire a férfi jóképű arcát elégedett, diadalmas mosoly ragyogta be.

Ekkorra már terjedt a suttogás a teremben a kastélybeli társaság késedelme miatt, és az emberek egyenként jöttek Mrs. Gibsonhoz érdeklődni, mintha ő lenne a legmegbízhatóbb forrás a gróf és a grófné terveit illetően. Egy bizonyos szempontból ez hízelgő volt, ám amikor elismerte, hogy ő is

osztozik az általános tanácstalanságban és információhiányban, visszacsúszott az érdeklődők szintjére. Mrs. Goodenough különösen csalódottnak érezte magát; már másfél órája rajta volt az okuláréja, hogy mindjárt az első pillanattól kezdve készen álljon a látványra, amikor bárki a kastélyból megjelenik a bejáratnál.

– Fejfájás gyötört – panaszkodott –, elég lett volna a pénzemet elküldeném, és ki sem tennem a lábam ma este. Annyi ehhez hasonló bált láttam már életemben, valamint a Lordot és a Ladyt is sokszor láttam már, méghozzá akkor, amikor még érdemesebb volt rájuk nézni, mint most. De mindenki csak a hercegnőről beszélt és a gyémántjairól, így azt gondoltam, én sem maradhatok le erről, mivel még soha nem láttam hercegnőt a gyémántjaival, hát eljöttem. Otthon pedig kárba vész a szén és a gyertya, mivel mondtam Sallynek, hogy maradjon fent, és várjon meg, márpedig a pazarlást mindennél jobban elítélem. Anyámtól tanultam ezt, aki takarékosabb volt, mint manapság bárki. A legjobb szervező volt, aki csak létezett, és kilenc gyermeket nevelt fel, kevesebből, mint azt bárki gondolná, esküszöm. Nem engedte, hogy költekezzünk, még akkor sem, ha megfáztunk. Ha bármelyikünk náthás volt, megragadta a lehetőséget, és levágta a hajunkat; mivel azt mondta, nincs semmi értelme két náthát kapni, amikor egy is bőven elég – márpedig ha levágták a hajunkat, biztosan megfáztunk. Ám mindezek ellenére igazán jó volna, ha megérkezne már a hercegnő.

– Ah! De képzelje csak el, nekem mit jelent ez – sóhajtott Mrs. Gibson. – Ilyen sokáig várni, hogy meglássam a drága családot, akikkel oly keveset lehettem együtt a múltkor, amikor a kastélyban jártam. A hercegnő kikérte a véleményemet Lady Alice hozományáról, de annyi kérdést tett fel, hogy teljesen elment vele az idő. Lady Harriet utolsó hozzám intézett szavai pedig tele voltak a mai találkozás boldogságának az előrevetítésével. Most pedig csaknem éjfél van már!

Mindenki, aki csak a legkevésbé is előkelőnek gondolta magát, mélyen sértve volt a kastélybeli család távolmaradása miatt. Még a hegedűsök is kedvetlenül játszottak, mivel féltek, hogy a tánc félbeszakad a magas rangú vendégek megérkezése miatt. Miss Phoebe Browning kifogásokat keresett számukra, Miss Browning nyugodt méltósággal hibáztatta őket. Csak a hentesek, pékek és gyertyatartó-készítők élvezték, hogy nem kellett visszafogni magukat, és boldogok, vidámak voltak.

Végre nagy mozgolódás és izgalom támadt, mindenki suttogni kezdett, a zene pedig elhallgatott, így a táncosok is kénytelenek voltak megállni. Belépett Lord Cumnor, ünnepi ruhájában, egy kövér, középkorú asszonnyal a karján, aki majdnem úgy volt öltözve, mint egy kislány – virágmintás muszlint viselt, a hajában valódi virágok, ám nyoma sem volt rajta ékszernek, pláne nem gyémántnak. Bizonyosan a hercegnő volt; de mi egy hercegnő gyémántok nélkül? Egy olyan ruhában, amelyet Hodson gazda lánya is viselhetett volna! Tényleg a hercegnő volt? Lehetett a hercegnő? Mrs. Gibson körül az érdeklődők száma egyre szaporodott, várva, hogy megerősítse a csalódást okozó feltételezést. A hercegnő után belépett Lady Cumnor, aki úgy festett fekete bársonyruhájában, mint Lady Macbeth. A homlokán látható árnyékot csak még kirívóbbá tették a ráncok, amelyek gyorsan szaporodtak egykor szép arcán. Majd Lady Harriet jelent meg a többi hölggyel; közöttük egy a hercegnőhöz oly hasonlóan volt öltözve, hogy inkább tűnt a testvérének, mint a lányának. Lord Hollingford is feltűnt, hétköznapi arcával, félszeg természetével, de kifogástalan viselkedésével. Vele volt vagy fél tucat fiatalabb úr. Lord Albert Monson. James kapitány és még több hasonló korú és rangú vendég, akik mind nagyon kritikus arckifejezéssel léptek be. A várva várt társaság elfoglalta a számára fenntartott székeket, és nyilvánvalóan mit sem törődött a zavarral, amit okozott. A táncosok félreálltak, és már majdnem visszatértek a helyeikre, amikor újra felhangzott a Monymusk; a táncosoknak alig fele állt csak vissza befejezni azt.

Lady Harriet, aki egyáltalán nem hasonlított Miss Piperre, és nem törődött azzal, hogy egyedül megy keresztül a termen – mintha a jelenlévők káposztafejek lettek volna –, villámgyorsan észrevette Mrs. Gibsont, és odament hozzájuk.

– Végre megérkeztünk. Hogy van, drága? Kicsikém – szólt Mollyhoz fordulva milyen csinos vagy ma este! Alaposan elkéstünk, ugye?

– Ó! Még csak pár perccel múlt éjfél – mondta Mrs. Gibson –, bizonyára későn vacsoráztak.

– Nem azért késtünk, hanem e miatt a rossz modorú asszony miatt, aki visszavonult a szobájába vacsora után. Ő és Lady Alice teljesen eltűntek, már azt hittük, valami fényűző öltözéket vesznek

magukra; amint az kötelességük lenne. Végül fél tizenegykor mama felküldetett értük, és azt üzente, hogy a kocsik az ajtónál állnak. A hercegnő ekkor teát vitetett magának, végül megjelent ebben az *á l'enfant*[61] öltözékben, amint láthatják. Mama nagyon dühös rá, és a többiek is bosszúsak, amiért nem korábban jöttünk. Néhányan viszont azért duzzognak, hogy egyáltalán eljöttünk. Egyedül papa nem törődik az egésszel. – Ekkor Mollyhoz fordulva Lady Harriet azt kérdezte:

– Sokat táncolt, Miss Gibson?

– Igen, nem minden táncot, de majdnem mindet. Egyszerű kérdés volt, de már önmagában a tény, hogy Lady

Harriet megszólította Mollyt, olyan volt Mrs. Gibsonnak, mint bikának a vörös posztó – valami, ami biztosan kihozza őt a sodrából. Ám ezt a világért sem mutatta volna Lady Harriet-nek, viszont mindent elkövetett, hogy megakadályozza a további párbeszédet kettejük között. Molly és Lady Harriet közé ült, amikor a Lady javasolta, hogy üljenek le a hiányzó Cynthia helyére.

– Nem megyek vissza azokhoz az emberekhez, nagyon dühös vagyok rájuk, és különben is, alig tudtunk beszélni a múltkor. Márpedig sok pletykát kell megosztanunk egymással. – Ezzel leült Mrs. Gibson mellé, és amint azt később Mrs. Goodenough megjegyezte: épp olyan volt, mint bárki más. Mrs. Goodenough ezt azért mondta, hogy exkuzálja magát egy előbbi ballépése miatt. Okuláréjával a szemén ugyanis feltűnően végigmérte a rangos vendégeket a terem másik végében, és roppant kimért hangon végigkérdezte, ki kicsoda, kezdve Mr. Sheepshankstól, a Lord intézőjétől. Jó szándékú szomszédja hasztalan próbálta rávenni, hogy vegyen vissza a hangerőből, azzal, hogy suttogva válaszolgatott neki. Ám a hölgy nemcsak rövidlátó volt, de kissé süket is, így a suttogó hang csak további, még hangosabb kérdéseket eredményezett. Kielégítve a kíváncsiságát távozni készült, hogy végre eloltsa a tüzet és a gyertyákat, de még megállt Mrs. Gibson előtt, és felújította a korábbi beszédtémájukat:

– Még életemben nem láttam ilyen trehány hercegnőt; egy fia gyémántot sem látni rajta! Egyikükön sincs mit nézni, kivéve a grófnénkon, ő mindig is előkelő hölgy volt, habár már nem olyan egészséges, mint korábban. Mindent egybevetve nem volt érdemes késő éjszakáig várni rájuk.

Egy pillanatig csend volt. Majd Lady Harriet kinyújtotta a kezét, és ezt mondta:

– Ön nem emlékszik rám, ám én önre igen, mivel láttam már a kastélyban. Lady Cumnor tényleg sokkal vékonyabb, mint volt, ám reméljük, hogy az egészsége ettől csak jobb lett.

– Ő Lady Harriet – mondta Mrs. Gibson Mrs. Goodenough-nak, szemrehányóan.

– Szentséges ég, őladysége! Remélem, nem sértettem meg! De beláthatja… vagyis, őladysége is láthatja, hogy a magamfajta egyszerű népeknek nagyon késő van már, és csak azért maradtam ébren, hogy láthassam a hercegnőt. Azt hittem, hogy gyémántokban és diadémban fog bejönni… Az én koromban már nagyon bosszantó, ha csalódnom kell az egyetlen alkalomban, amikor ilyen látványban lehetett volna részem.

– Engem is felbosszantott – mondta Lady Harriet. – Korán akartam eljönni, és tessék, ilyen későn érkeztünk. Olyan dühös és bosszús vagyok, hogy szívesen bújnék ágyba, ugyanakkor, mint ön.

Olyan kedvesen mondta mindezt, hogy Mrs. Goodenough megnyugodva mosolygott, és faragatlanság helyett bókkal válaszolt.

– El sem tudom képzelni, hogy őladysége valaha is lehet mérges és bosszús ezzel a csinos arccal. Én csak egy öregasszony vagyok, nekem igazán elhiheti.

Lady Harriet felállt, és pukedlizett. Majd kezét nyújtva ezt mondta:

– Nem tartom fel önt tovább, de megígérhetek valamit viszonzásul a bókjáért. Ha valaha is hercegnő lesz belőlem, eljövök, és megmutatom magam önnek teljes díszben és felékszerezve. Jó éjt, asszonyom!

– Na tessék! Tudtam, hogy így lesz! – mondta a lady, visszaülve a helyére. – Ráadásul a megyei választás estéjén!

– Ó! Nem szabad az öreg Mrs. Goodenough-ból kiindulnia, drága Lady Harriet. Ő mindig morgolódik. Biztos vagyok benne, hogy senki más nem fog panaszkodni, amiért később érkezett, mint szeretett volna – mondta Mrs. Gibson.

– Mit szól hozzá, Molly? – kérdezte Lady Harriet, hirtelen Molly arcára nézve. – Nem gondolja, hogy veszítettünk a népszerűségünkből, amiért így elkéstünk, s ez most akár szavazatokat jelent? Gyerünk, válaszoljon! Híres igazmondó volt mindig.

– Nem tudok semmit a népszerűségről, vagy a szavazatokról – mondta Molly, kissé vonakodva. – De azt hiszem, sok ember sajnálta, hogy nem értek ide korábban; ez pedig inkább a népszerűség jele, nem igaz? – tette hozzá.

– Nagyon takaros és diplomatikus válasz – mondta Lady Harriet mosolyogva, és legyezőjével megpaskolva Molly arcát.

– Molly mit sem tud erről – mondta Mrs. Gibson, kissé elveszítve a nyugalmát. – Nagyon arcátlan lenne, ha ő, vagy bárki más megkérdőjelezné Lady Cumnor jogát, hogy akkor jöjjön, amikor csak akar.

– Nos, én csak annyit tudok, hogy most vissza kell mennem mamához; de visszajárok majd erre a fertályra, tartsanak fenn tehát egy helyet számomra. Ah! Ott vannak a Browning kisasszonyok; látja, nem felejtettem el a leckét, amelyet öntől kaptam, Miss Gibson.

– Molly, nem tűröm, hogy így beszélj Lady Harriettel? – mondta Mrs. Gibson, mihelyt egyedül maradt a mostohalányával. – Még csak nem is találkoztál volna vele, ha én nem volnék. És ne szólj folyton közbe, ha vele beszélgetek!

– De válaszolnom kell, ha kérdéseket tesz fel – jegyezte meg Molly.

– Nos! Ha muszáj, hát muszáj, elismerem. Mindenesetre erről őszintén kell beszélnünk. De arra semmi szükség a te korodban, hogy saját véleményed legyen.

– Nem tudom, mit tehetnék, hogy ne legyen – mondta Molly.

– A Lady olyan szeszélyes teremtés; nézz csak oda, hát nem Miss Phoebével beszélget! Miss Phoebe pedig úgy el van ájulva a megtiszteltetéstől, hogy a végén még azt hiszi, kebelbarátnők lettek Lady Harriettel. Ha van valami, amit mindennél jobban gyűlölök, az az, ha valaki úgy tesz, mintha intim viszonyban lenne az előkelő népekkel.

Molly ártatlannak érzete magát, ezért nem mentegetőzött, hanem csendben maradt. Valójában azzal volt elfoglalva, hogy Cynthiát figyelje. Nem tudta megérteni a változás okát, amelyen keresztülment. Még mindig táncolt, ez igaz, és ugyanolyan könnyedén és kecsesen, mint azelőtt, ám a sima, hajlékony mozdulatok, amelyek olyanok, mint a szélben repkedő madártoll, eltűntek. Beszélgetett a partnerével, de anélkül a kedves élénkség nélkül, amely általában átsütött a viselkedésén. Mikor pedig visszakísérték öt a helyére, Molly észrevette, hogy halványabb az arca, tekintete pedig álmodozva elkalandozott.

– Mi a baj. Cynthia? – kérdezte Molly nagyon halkan.

– Semmi – mondta Cynthia, hirtelen felnézve, a tőle megszokotthoz képest éles hangon. – Mi lenne?

– Nem is tudom, másnak tűnsz, mint az előbb, valahogy fáradtabbnak.

– Nincs semmi baj, de ha lenne is, ne beszéljünk róla. Csak képzelődsz.

Ellentmondásos szavak voltak ezek, és inkább érzelemmel, mint értelemmel kellett megközelíteni őket. Molly megértette, hogy Cynthia egy kis csendre és nyugalomra vágyik. De – meglepetésére – az imént elhangzott szavak és Cynthia Mr. Prestonnal szembeni tartózkodó viselkedése ellenére közeledni látta a férfit, aki azután szó nélkül a karját nyújtotta, és elvezette a lányt táncolni. Úgy tűnt, az esemény Mrs. Gibsont is meglepte, mivel, megfeledkezve a szóváltásáról Mollyval, csodálkozva kérdezte, mint aki nem bízik az érzékszerveiben:

– Cynthia Mr. Prestonnal fog táncolni?

Molly alig tudott válaszolni, mivel ebben a pillanatban őt is felkérték. Nem tudott figyelni a partnerére, sem a quadrille lépéseire, annyira szerette volna meglátni Cynthiát a táncolók között.

Egyszer csak megpillantotta, ahogy mozdulatlanul, letaglózva állt, és Mr. Preston lelkes szavait hallgatta. Majd újra bágyadtan kezdett lépkedni a táncosok között, mintha nem is látná a körülötte lévőket. Mikor Mollyval került össze a táncban, Cynthia arcán az árnyék bánattá mélyült. Ám ha valaki jobban megfigyelte az arckifejezését, dac és düh valamint egy kis zavarodottság nyomait is láthatta. Mialatt a quadrille zajlott, Lady Harriet a fivérével beszélgetett.

– Hollingfordi – mondta, kezét a férfi karjára téve, és elvonva őt az előkelő társaságból, amelynek a közepén eddig csendben és szórakozottan álldogált. – Nem is tudod, ezeket a jó embereket mennyire megbántottuk, és mekkora csalódást okoztunk nekik, amiért így elkéstünk, és amiért a hercegnő ilyen nevetséges öltözékben jelent meg.

– Miért is törődnének vele? – kérdezte a lord, kihasználva a pillanatot, amikor a húga levegőt vett.

– Ne legyél ilyen nagyokos! Hát nem látod, hogy mi egy látványosság vagyunk, és szórakozást biztosítunk nekik? Olyan ez nekik, mint egy pantomim, hétköznapi öltözetű Harlekinnel és Columbine-nel.

– Nem értem, miért… – kezdte a lord újra.

– Akkor csak hidd el nekem. Igazán csalódottak, akár logikus ez az érzés, akár nem; nekünk pedig igyekeznünk kell jóvátenni, amit elkövettünk ellenük. Először is azért, mert nem veszem a szívemre, ha az embereink elégedetlenek, és emiatt elveszítik a lojalitásukat, másodszor pedig júniusban választások lesznek.

– Hidd el, egyáltalán nem zavarna, ha kikerülnék a Parlamentből, nem jobban, mint ha bekerülnék.

– Ostobaság, papa határtalanul elkeseredne emiatt. De ne vesztegessük erre a szót! Fel kell kérned néhány városi hölgyet, én pedig megkérem Mr. Sheepshankset, hogy mutasson be egy tiszteletre méltó fiatal gazdának. Nem tudnád rávenni James kapitányt, hogy ő is tegye hasznossá magát? Ott jön Lady Alice-szel. Akármi legyek, ha nem mutatom be őt a legcsúnyább varrónőnek a következő táncra? – Ezzel a bátya karjába fűzte a sajátját, hogy odavezesse őt egy lehetséges partnerhez. A lord azonban ellenállt – meg próbált húga lelkére beszélni.

– Kérlek, ne, Harriet. Tudod, hogy nem vagyok jó táncos. Nem is szeretek táncolni. Mindig is idegenkedtem tőle. Nem tudnék végigtáncolni egy quadrille-t.

– Ez egy vidéki tánc! – mondta a lady elszántan.

– Az mindegy. És mit is mondhatnék a partneremnek? Fogalmam sincs róla. Nem lesz közös beszédtémánk. Ha már a csalódottságról beszélünk, tízszer csalódottabbak lesznek, ha rájönnek, hogy nem tudok sem táncolni, sem beszélgetni!

– Ne legyél ilyen gyáva, meglátod, rendes leszek hozzád. Különben is, a szemükben egy lord akár úgy is táncolhat, mint egy medve (mint ahogy néhány lord bizony úgy is táncol), ha úgy tetszik neki, még azt is előkelőnek fogják találni. Továbbá Molly Gibsonnal fogod kezdeni, az orvos barátod lányával. Jólelkű, egyszerű, intelligens kislány, amit sokkal többre tartasz, azt hiszem, mint azt az egyszerű tényt, hogy nagyon csinos is. Clare! Megengeded, hogy bemutassam a bátyámat Miss Gibsonnak? Szeretné felkérni őt a következő táncra. Lord Hollingford, Miss Gibson!

Szegény Lord Hollingford! Nem volt más választása, mint hogy kövesse a húga kifejezett utasításait, így Molly és ő elfoglalták a helyüket a táncparketten, mindketten szívből kívánva, hogy mielőbb vége legyen a táncnak. Lady Harriet eltávozott Mr. Sheepshanksszel, hogy keressenek számára egy megbízható, fiatal gazdát, Mrs. Gibson pedig egyedül maradt, és azt kívánta, bárcsak Lady Cumnor elküldené érte egyik fiatal kísérőjét. Sokkal kellemesebb lenne az arisztokraták csoportjában (még ha szélen is) üldögélni, mint itt, a közönséges emberek között. Remélte, hogy mindenki látja, hogy Molly egy lorddal táncol, ám az zavarta, hogy ez a szerencse Mollyt érte Cynthia helyett. Azon töprengett, hogy most talán az egyszerű ruha a legnagyobb divat, és azon, hogyan vehetné rá Lady Harrietet, hogy bemutassa Lord Albert Monsont a saját gyönyörű lányának, Cynthiának

Molly úgy találta, hogy Lord Hollingford. a bölcs és tanult Lord Hollingford sehogyan sem tudta megérteni azt az egyszerű utasítást, miszerint: keresztbe a kezeket, majd vissza, középre, majd előre. Folyton rossz kezeket fogott meg, majd megállt, visszatért a helyére, nem tudva, hogy a játékszabályok és a társadalmi elvárások szerint tovább kell szökdécselnie, egészen a terem végéig. Érzékelte, hogy nagyon rosszul játssza a szerepét, és bocsánatot is kért Mollytól, amikor újra viszonylagos nyugalom volt körülöttük. Olyan egyszerűen és őszintén fejezte ki a sajnálatát, hogy Molly azonnal megtalálta vele a közös hangot, különösen, mikor azt is bevallotta, hogy egyáltalán

nem akart táncolni, és csak a húga unszolására vágott bele. Mollynak ő csak egy idősödő özvegyember volt, majdnem annyi idős, mint az apja. és így idővel nagyon kellemes társalgás alakult ki közöttük. Megtudta tőle, hogy Roger Hamley egy tudományos folyóiratban közölt cikkeket, amelyek felkeltettek a szakma figyelmét. Egy nagyon híres francia természettudós elméletét próbálta cáfolni, és szerzőként a témában való rendkívüli jártasságáról tett tanúbizonyságot. Ez az újság nagyon érdekelte Mollyt, aki a kérdéseivel maga is nagyfokú intelligenciáját, valamint információéhes elméjét mutatta meg. Lord Hollingford mindenesetre nagyon is aprónak találta volna a népszerűség oltárán hozott eme áldozatot, ha az este folyamán folytathatta volna a Mollyval való beszélgetést. Amikor visszakísérte a lányt a helyére, ott találta Mr. Gibsont, akivel szintén beszédbe elegyedett, amíg meg nem jelent újra Lady Harriet, hogy emlékeztesse a kötelességére. Nem sokkal később azonban visszatért Mr. Gibsonhoz, akinek szintén Roger Hamley tanulmányáról számolt be, amelyről az orvos még addig nem hallott. Beszélgetésük közben, amíg Mrs. Gibson mellett álltak. Lord Hollingford meglátta Mollyt a táncosok között, és félbeszakította a mondanivalóját, hogy megjegyezze: – Micsoda bájos ifjú hölgy a lánya, Gibson! Sok vele egyidős lánnyal nehéz beszélgetni, ő azonban intelligens, és mindenféle értelmes dolog iránt érdeklődik. Nagyon olvasott, éppen a *Régne Animalt*[62] olvassa, és felettébb csinos is!

Mr. Gibson meghajolt, nagyon örülve annak, hogy ilyen embertől származott a bók, akár lord volt, akár nem. Nagyon valószínű, hogy ha Molly csak ostobán hallgatott volna, Lord Hollingfordnak nem tűnt volna fel a szépsége, sőt akár az ellenkezőjét is megállapította volna. Ha nem lett volna fiatal és csinos, a lord nem vette volna a fáradságot, hogy úgy beszéljen tudományos témákról, hogy azt a lány is megérthesse. Ám bárhogyan is nyerte el Molly a tetszését és a csodálatát, ahhoz kétség sem fért, hogy elnyerte. Ezért mikor legközelebb visszament a helyére, Mrs. Gibson gyengéd szavakkal és szelíd mosollyal köszöntötte őt, mivel nem kell nagy képzelőerő elgondolni, hogy nagyon kellemes dolog egy rangos, művelt ember anyósának lenni, de ennek csak akkor lehet kihasználni az előnyeit, ha a kapcsolat alapját képező feleség jó viszonyban van az anyával. Márpedig Mrs. Gibson gondolatai a távoli jövőbe kalandoztak. Csak az rontott kissé az örömén, hogy nem Cynthiát érte ez a nagy szerencse. Ám Molly engedelmes, kedves teremtés volt, nagyon csinos és feltűnően intelligens, amint azt a lord is megállapította. Kár, hogy Cynthia nagyobb élvezetét lelte a kalapjának a díszítésében, mint az olvasásban, de talán ezt helyre lehet hozni. És ott volt Lord Cumnor, aki beszélt vele, Lady Cumnor pedig biccentett neki, és hellyel kínálta maga mellett.

Mindent egybevetve nem volt ez eredménytelen bál Mrs. Gibson számára, habár megbűnhődött, hisz a megszokottnál jóval később feküdt le, folyamatos mozgás és izgalmak után. Másnap nyűgösen és kimerülten ébredt; Cynthiát és Mollyt is ugyanezek az érzések gyötörték. Cynthia az ablak mellett üldögélt egy háromnapos újságot tartva a kezében, s úgy tett, mintha azt olvasná, amikor az anyja szavai felriasztották.

– Cynthia! Nem tudnál végre kézbe venni egy könyvet, hogy fejlődj egy kicsit? Biztos vagyok benne, hogy senki nem fog érdeklődni az iránt, amit mondasz, ha semmi mást nem olvasol, csak újságokat. Miért nem gyakorlód a franciádat? Ott van az a francia könyv, amelyet Molly olvasott… a *Régne Animalt*, azt hiszem.

– Nem, nem is olvastam – mondta Molly elpirulva. – Amikor először voltam náluk, Mr. Roger Hamley néha olvasott fel belőle részleteket, azután elmagyarázta, miről szólnak.

– Ó, rendben. Akkor talán tévedtem. De fenntartom a véleményemet: Cynthia, rá kell szoknod, hogy minden reggel olvass valami hasznosat.

Molly meglepetésére Cynthia egy szót sem válaszolt, hanem kötelességtudóan ment, és lehozta az egyik boulogne-i tankönyvét, a *Siécle de Louis XIV*-t.[63] Egy kis idő múlva Molly látta, hogy ez a hasznos olvasmány éppen úgy csak mentség volt arra, hogy Cynthia elmerülhessen a saját gondolataiban, mint az újság.

HUSZONHETEDIK FEJEZET
Apa és fiai

A Hamley-házban továbbra is rosszul mentek a dolgok. Semmi sem történt, ami megváltoztatta volna a neheztelés érzését az uraság és az idősebb fia között, és ennek az érzésnek már pusztán a folyamatos megléte is elég ahhoz, hogy elmélyüljön. Roger minden tőle telhetőt megtett, hogy kibékítse az apát és a fiút: ám néha az volt az érzése, jobb volna békén hagynia őket, mivel mindketten rákaptak, hogy bizalmukba avassák őt, megfogalmazva érzéseiket, amelyek talán eltompultak volna, ha nem beszélnek róluk. A ház mindennapi életében alig akadt olyan esemény, amely segített volna oldani a rosszkedvet, pedig az kezdett kihatni mind az uraság, mind Osborne egészségére. Az uraság lefogyott, bőre, csakúgy mint a ruha, kezdett lötyögni rajta. Egykor friss, pirospozsgás arcszíne vörhenyessé változott. Roger úgy vélte, az apja túl sokat rostokol a négy fal között dohányozva, ami persze nem tesz jót neki, ám nehéz volt őt rávenni, hogy kimenjen a szabadba. Túlságosan félt attól, hogy belebotlik a félbeszakadt lecsapolási munkálatok nyomaiba, vagy hogy fájdalmat okoz neki a leértékelt fái látványa. Osborne belemerült verseinek a kötetbe rendezésébe, abban a reményben, hogy így elnyeri végül az anyagi függetlenséget. Naponta írt a feleségének – maga vitte el a leveleit a távoli postára, ahol megkapta az asszonyéit –, nagy gonddal javítgatta a szonettjeit, és el-ellátogatott Gibsonékhoz, hogy élvezze a két csinos lány társaságát, így kevés ideje maradt az apjára. Valójában Osborne túlságosan sokat foglalkozott magával – vagyis érzékeny volt, ahogy akkor mondták – ahhoz, hogy elviselje az uraság mélabús hangulatait vagy veszekedős kedvét. A titka miatt is kényelmetlenül érezte magát apja jelenlétében. Mindkét fél számára szerencse volt, hogy Roger nem volt „érzékeny", máskülönben néha nehéz lett volna elviselnie apja házi zsarnokságát, amellyel az uraság a fiai feletti hatalmát próbálta kinyilvánítani. Az egyik ilyen esemény nem sokkal a hollingfordi jótékonysági bál éjszakája után történt.

Roger rávette apját, hogy menjen ki vele a birtokra. Az uraság fia unszolására magával vitte hosszú, régóta nem használt ásóját. Sokat gyalogoltak a mezőn, és az idősebb férfi talán túl hosszúnak találta a szokatlan testmozgást, mert olyan lett, amelyet a dajkák a gyermekek esetén nyűgösnek neveznek. Roger minden egyes megjegyzésére szinte nekiugrott a fiúnak, aki megérezte, és a szokásos, nyugodt természetességével tűrte ezt. A főbejáraton léptek be a házba, erre vezetett az útjuk. A régi, megsárgult márványpadozaton egy kártya hevert Lord Hollingford nevével, amelyet Robinson, aki nyilvánvalóan leste érkezésüket, sietve átadott Rogernek.

– Őlordsága nagyon sajnálta, hogy nem találkozhattak, Mr. Roger. Üzenetet hagyott önnek. Mr. Osborne vette át, azt hiszem, amikor megjött. Megkérdeztem őlordságát, szeretné-e látni Mr. Osborne-t, akiről úgy tudtam, a házban van. Ám őlordsága azt mondta, nem ér rá, és meghagyta, hogy mentsem ki önöknél.

– Felőlem nem érdeklődött? – mordult fel az uraság.

– Nem, uram, nem mondhatnám. Mr. Osborne sem fordult volna meg a fejében, ha én nem kérdeztem volna rá. Csakis Mr. Rogert akarta látni.

– Nagyon különös – mondta az uraság. Roger nem szólt semmit, bár természetesen kíváncsi volt. Bement a nappaliba, de nem vette észre, hogy az apja követte. Osborne az asztalnál ült a tűz közelében, tollal a kezében a versei fölé hajolt, pontokat téve az i-kre, áthúzva a t-ket, és eltöprengve azon, megváltoztasson-e egy nem odaillő szót.

– Ó, Roger! – mondta, amint a fivére belépett – Lord Hollingford járt itt, és téged keresett.

– Tudom – válaszolt Roger.

– Üzenetet hagyott neked. Robinson próbálta rávenni, hogy apánknak címezze, ezért ceruzával ráírta azt is, hogy ifjabb, vagyis Ifjabb Roger Hamley Úrnak. – Ekkorra ért az uraság a szobába, és amit hallott, még jobban sértette őt, mint az előzőek. Roger fölvette az üzenetet, és elolvasta.

– Mi áll benne? – kérdezte az uraság.

Roger átnyújtotta neki az üzenetet. Meghívás volt egy közös vacsorára Monsieur Geoffroy St.–H.–rel,[64] akinek Roger megkérdőjelezte néhány nézetét cikkében, amelyről Lord Hollingford beszélt Mollynak a hollingfordi bálban, tánc közben. Monsieur Geoffroy St.–H. épp Angliában tartózkodott, és a következő héten a kastélyba látogatott. Kifejezte a kívánságát, hogy találkozni szeretne a tanulmány szerzőjével, amely már a francia összehasonlító anatómusok[65] figyelmét is felkeltette. Lord Hollingford még hozzátett pár szót a saját nevében, hogy maga is szeretne megismerkedni a szomszédjával, akinek az érdeklődési köre olyannyira egybeesik az övével. Végül udvarias üdvözlet következett Lord és Lady Cumnortól.

Lord Hollingford kézírása kusza volt, és csaknem olvashatatlan. Az uraság nem is tudta elsőre elolvasni, ahhoz pedig túl bosszús volt, hogy elfogadjon bármilyen segítséget a kibogozásához. Végül azonban kisilabizálta.

– Tehát a feljebbvalóm végül mégis felfigyelt a Hamleyk-re. Közeleg a választás, nem igaz? De mondhatom, minket nem hálóz be ilyen könnyen! Azt hiszem, neked állított csapdát, Osborne. Mit írtál az újságba, amely így elnyerte annak a francia semmirekellőnek a tetszését?

– Nem én voltam, uram! – mondta Osborne. – Az üzenet és a meghívás is Rogernek szól.

– Nem értem – mondta az uraság. – Ezek a Whigek soha nem közeledtek hozzám, ami pedig kötelességük lett volna. Nem mintha hiányolnám őket. Debenham herceg mindig is megadta a Hamleyknek azt a tisztelet, ami megillet minket, a megye legrégibb földbirtokosait, de amióta ő meghalt, és ez a senkiházi Whig lord örökölte a birtokot, egyszer sem vacsoráztam a feljebbvalómnál. Nem én, soha.

– De azt hiszem, uram, ön említette egyszer, hogy Lord Cumnor régebben gyakran meghívta ónt, csakhogy ön úgy döntött, nem fogadja el az invitálást – mondta Roger.

– Igen. De mit akarsz ezzel? Hagytam volna el a családi hagyományokat, csak azért, hogy behízelegjem magam a Whigek kegyébe? Azt már nem! Főjenek csak a saját levükben! De bezzeg a választások közeledtével hirtelen meghívják magukhoz a Hamleyk örökösét.

– Mondtam önnek uram – mondta Osborne azon a bosszús hangon, amelyet akkor ütött meg, ha az apja különösen értetlen volt valamivel kapcsolatban –, nem engem invitált Lord Hollingford, hanem Rogert. Roger azért szerzett hírnevet magának, mert az, ami: egy kiváló fickó – folytatta Osborne, egy kis önostorozással vegyítve a testvére miatt érzett nagylelkű büszkeséget. – Most pedig a nagy emberek is felfigyeltek rá. Írt ezekről az új francia elméletekről és felfedezésekről, a külföldi tudós pedig személyesen is meg akarja őt ismerni, ezért Lord Hollingford meghívta vacsorára. Ilyen egyszerű – fordult hangját lehalkítva Rogerhez, majd hozzátette: – semmi köze sincs a politikához, bárcsak apánk is belátná.

Az uraság mégis meghallotta a megjegyzését, azzal a szerencsétlen bizonyossággal, amely jellemző, a nagyothallókra, és amelynek a hatása azonnal meg is mutatkozott keserű hanghordozásában, ahogy kiejtette a következő szavakat:

– Ti, fiatalok azt hiszitek, mindent tudtok. Meglátjátok, hogy ez csak egy átlátszó Whig-trükk. Mi dolga van Rogernek, ha ugyan tényleg Rogert akarja az úr, a franciákkal kokettálni? Az én időmben úgy gyűlöltük őket, hogy rájuk sem bírtunk nézni. Az pedig jellemző az önteltségedre Osborne, hogy azt mondod, az öcsédet hívták meg, és nem téged. Biztos vagyok benne, hogy téged akarnak. Azt hitték, hogy az idősebb fiamat hívják Rogernek, az apja után: ifjabb Roger Hamley. Világos, mint a vakablak. Tudták, hogy engem nem vernek át, ezért jönnek ezzel a francia trükkel. Mi a csudát írtál te a franciákról, Roger? Azt hittem, értelmesebb vagy annál, mint hogy tudomást vegyél az ostobaságaikról és a fantazmagóriáikról. Ám ha tényleg téged hívtak, nem foglak elengedni, hogy ott találkozz ezekkel az idegenekkel azon a Whig-tanyán. Osborne-t kellett volna hívniuk. Ő a Hamleyk képviselője, ha már nem én; engem pedig nem tudnak odacsábítani, hiába is próbálkoznának. Továbbá Osborne-ban van valami franciás, ami akkor ragadt rá, amikor a kontinensen utazgatott, ahelyett, hogy hazajött volna régi jó, angol otthonába.

Ezt ismételgette, amíg el nem hagyta a szobát. Osborne válaszolgatott a zavaros mormogásaira, ám ezzel csak még jobban felmérgesítette. Mihelyt az uraság elment, Osborne megfordult, és ezt mondta Rogernek:

– Természetesen elmész, Roger. Fogadok, hogy holnap már jobb kedvében lesz.

– Nem – mondta Roger tömören –, mivel rendkívül csalódott volt. Nem akarom kényelmetlen helyzetbe hozni. Visszautasítom a meghívást.

– Ne legyél bolond! – kiáltott fel Osborne. – Igazán, apánk nem tudja, mit beszél. Hallottad, hogy még önmagának is ellentmondott; te pedig már férfi vagy, nem parancsolhat neked úgy, mint egy gyermeknek!

– Ne is beszéljünk erről többet, Osborne – monda Roger, gyorsan megírva a választ. Amikor elkészült az üzenettel, elküldte, majd visszajött, és kezét gyengéden Osborne vállára tette, aki az olvasást tettetve üldögélt. Osborne valójában nem tudta megérteni sem az apját, sem az öccsét, bár egészen eltérő okokból.

– Hogy állnak a verseid, öregem? Remélem, készen vannak a kiadatásra.

– Nem, még nem, és ha nem lenne nagy szükségem a pénzre, az sem érdekelne, ha soha nem adnák ki őket. Mi értelme a hírnévnek, ha nem élvezheted?

– Ugyan, hagyjuk ezt már, beszéljünk inkább a pénzről! Jövő héten megyek államvizsgázni, utána pedig sok pénz üti a markomat, hiszen ha végzek, bizonyára megkapom az ösztöndíjat. Jelenleg nekem sincs egy garasom sem, apámat pedig nem akarom ezzel zaklatni, de amikor kezemben lesz a diploma, elviszel magaddal Winchesterbe, és bemutatsz a kicsi feleségednek.

– Jövő hétfőn egy hónapja lesz már, hogy nem láttam őt – mondta Osborne letéve a jegyzeteit és belebámulva a tűzbe, mintha ezzel fel tudná idézni a képét. – A mai levelében megkért rá, hogy egy nagyon kedves üzenetet adjak át neked. Nem érdemes lefordítani angolra, magadnak kell elolvasni – folytatta, rámutatva egy-két sorra a levélben, amelyet a mellényzsebéből vett ki.

Roger úgy vélte, hogy egy-két szó hibásan szerepel, ám a mondanivaló kedves és szeretetteljes volt, annyi egyszerűség és hála volt a levélben, hogy újra csak vonzalmat érzett az ismeretlen sógornő iránt. Osborne akkor ismerkedett meg a lánnyal, aki gyermekekkel sétált a Hyde Parkban, amikor segített neki egy elveszett játékszert megkeresni. Mrs. Osborne Hamley nem volt több mint egy nagyon csinos és kecses francia nevelőnő, aki felett a gondjára bízott kisfiúk és kislányok zsarnokoskodtak. Árva lány volt, aki megnyerte egy utazgató angol család fejének a tetszését, amikor az egyik hotelban fehérneműt hozott a madame-nak. Föl is vették őt nevelőnőnek a gyerekeik mellé, részben egyfajta háziállatként vagy játékszerként, részben azért, mert nagyon hasznos, ha a gyerekek egy anyanyelvűtől (egy elzászitól!) tanulnak franciául. Úrnője a londoni sürgés-forgásban és a mulatságok közepette kis idő múlva szinte meg is feledkezett Aimée létezéséről, annak ellenére, hogy a francia lány napról napra elhagyatottabbnak érezte magát az idegen földön, igyekezett elvégezni a kötelességét. Egyetlen kedves gesztus is elegendő volt ahhoz, hogy szabad utat engedjen az érzelmeinek; ő és Osborne természetesen halálosan egymásba szerettek. Az úrnő azonban nagyon felháborodott, amikor rájött, hogy gyengéd érzelmek ébredtek a gyerekei nevelőnője és egy teljesen más társadalmi osztályba tartozó fiatalember között. Aimée őszintén válaszolt az úrnő kérdéseire, de semmilyen bölcs tanács, semmilyen tapasztalat nem tudta megrendíteni szerelmesébe vetett rendületlen hitét. Mrs. Townshend bizonyára pusztán a kötelességét teljesítette, amikor azonnal visszaküldte Aimée-t Metzbe, ahol először találkoztak vele, és ahol a lány meg élő rokonai laktak. Vajmi keveset tudott azonban azokról az emberekről, és arról az életről, akikhez és amelybe egykori védencét visszaküldte. Osborne megvető türelmetlenséggel hallgatta végig a szemrehányásokat, amelyeket Mrs. Townshend olvasott a fejére, midőn ragaszkodott hozzá, hogy elmondja neki, mit tett az asszony az ő szerelmével. A fiatalember azonmód indult is Metzbe, és meg sem állt addig, míg végül meg nem találta és feleségül nem vette Aimée-t. Mindez az előző ősszel történt. Roger nem tudott a bátyja lépéséről, amíg az visszavonhatatlanná nem vált. Utána következett be az anya halála, amely amellett, hogy önmagában is elviselhetetlen szenvedést okozott, egyenlő volt a kedves, gyengéd közvetítő elvesztésével, aki pedig meglágyíthatta volna a szigorú apa szívét. Kétséges azonban, hogy még neki

is sikerült volna-e, mivel az uraság nagyon magas rangú feleséget képzelt az örököse mellé, továbbá gyűlölt minden külföldit, a római katolikusoktól pedig egyenesen irtózott, és olyan babonás félelemmel viseltetett irántuk, mint ősei a boszorkányok iránt. Előítéleteiben a gyásza csak megerősítette. Vélhetően minden érv visszapattant volna a teljes tudatlanságból fakadó meggyőződésének pajzsáról; ám talán a szerető lény hatása meglágyította volna szívet még az iránt is, amit pedig azelőtt a legjobban gyűlölt. Ezek a boldog pillanatok azonban örökre elvesztek, a szeretetet pedig eltaposta a folytonos keserű megbánás, valamint az ő növekvő rosszkedve, így Aimée egyedül éldegélt a Winchester melletti kis tanyán, ahová Osborne akkor helyezte el, amikor házasokként először jöttek Angliába. Ennek a háznak az igényes bebútorozása hajszolta őt a hatalmas adósságba. Osborne ugyanis a saját választékos ízlését követte a vásárlások során, nem pedig az asszony egyszerű, gyerekes kívánságait, mivel úgy tekintett a kis francia nőre, mint a Hamley-ház leendő úrnőjére, nem pedig úgy, mint egy anyagilag nem független ifjú feleségére. Egy déli megyét választott ki, messze volt az ország középső területeitől, ahol a Hamley nevet széles körben ismerték, mivel nem akarta, hogy a felesége – akár csak rövid ideig is – olyan nevet használjon, amely nem teljes joggal az övé. A szervezések során teljes mértékben teljesíteni akarta a felesége iránti kötelességét, amit az asszony odaadó szenvedéllyel és alázatos csodálattal hálált meg. Ha a hiúsága csorbát szenvedett vagy csalódott az egyetemi sikerek iránti vágyaiban, tudta, hová forduljon vigasztalásért. A felesége addig dicsérte, amíg ki nem fogyott a szavakból, és mindenkit a megvetésével sújtott, aki nem ismerte el a férje érdemeit, és nem hódolt be a nagyszerűségének. Ha is el kívánt menni a château-ba – azaz a férje otthonába –, hogy bemutassák a családjának, Aimée soha egy szóval sem utalt erre. Csak vágyakozott és könyörgött, hogy a férje egy kicsivel több időt töltsön vele; a jó okok, amelyeket Osborne a hosszú távolléteire felhozott, elveszítették a jelentőségüket, amikor magányosan próbálta felidézni őket.

Annak a napnak a délutánján, amikor Lord Hollingford fölkereste őt, Roger épp az emeletre ment, hármasával véve a lépcsőfokokat, amikor az egyik lépcsőfordulóban találkozott az apjával. Először futott össze vele azóta, hogy beszélgettek a kastélyba szóló vacsorameghívásról. Az uraság megállította a fiát a lépcső közepén.

– Találkozik a francia személlyel, fiam? – mondta félig kérdő, félig kijelentő hangsúllyal.

– Nem, uram; szinte azonnal elküldtem Jamest a válaszommal, amelyben visszautasítom a meghívást. Nem érdekel az egész… akarom mondani, nincs jelentősége.

– Miért vette annyira a szívére, amit mondtam, Roger? – kérdezte az apa duzzogva. – Mostanában mindenki olyan furcsán reagál minden szavamra. Nehéz dolog, ha az ember nem mérgelődhet egy kicsit, amikor fáradt és nehéz a szíve. Mert az enyém bizony az.

– De apám, soha nem tenném be a lábam egy házba, ahol megsértették önt.

– Szó sincs róla, fiam – mondta az uraság, kissé felvidulva.

– Azt hiszem, én sértettem meg őket. Elhívtak vacsorázni, miután a lordot hadnaggyá nevezték ki, többször is invitáltak, de én soha nem mentem el. Ezt nevezem sértésnek, nem igaz?

Ekkor nem is beszéltek többet az ügyről, ám másnap az uraság újra megállította Rogert.

– Rávettem Jemet, hogy próbálja fel az egyenruháját, amely már vagy három-négy éve nem volt rajta; mostanra alaposan kihízta.

– Nos, nem is kell viselni, nem igaz? Dawson fia pedig nagyon fog örülni neki, hisz nagy szüksége van ruhákra.

– Igen ám, de ki fog veled menni a kastélyba? Udvariatlanság lenne nem elmenni, amikor Lord Hogyishívják vette a fáradságot, és eljött ide; én pedig nem nézném jó szemmel, ha kísérő nélkül mennél.

– De drága apám! Nem is tudom, mit kezdenék egy fickóval, aki a sarkamban lovagol. Én magam is kitalálok az istállóból, és ott is lesz valaki, aki gondjaiba veszi a lovamat. Ne csináljon ebből gondot magának.

– Nos, nem vagy olyan, mint Osborne, ez már biztos. Talán nem is fogják furcsállni, ha csak rólad van szó. Ám tartanod kell magad ahhoz, hogy te is egy Hamley vagy, akinek az ősei évszázadok óta

ezen a vidéken élnek, míg ők csak amolyan senkiházi Whigek, akik csak Anna királynő korában bukkantak föl a környéken.

HUSZONNYOLCADIK FEJEZET
Vetélytársak

Cynthia a bál után néhány napig kedvetlennek tűnt, és nem sokat beszelt. Molly, aki már aznap este ki akarta élvezni Cynthiával a mulatság megbeszélését, csalódott volt, amikor rájött, hogy Cynthia inkább kerüli a témát. Mrs. Gibson persze bármikor kész volt erről beszélgetni, ám az ő szavai olyanok voltak, mint a konfekcióruha – hiányzott belőlük az egyéni gondolat. Bárki használhatta volna azokat, és a tulajdonnevek megváltoztatásával bármelyik bált le lehetne volna írni velük. Folyton ugyanazokat a kifejezéseket használta, amikor a téma fölmerült; Molly pedig már kívülről tudta a mondatokat úgy, ahogy egymásra következtek, ezért inkább bosszankodott a dolgon.

– Ah! Mr. Osborne, önnek is ott kellett volna lennie! Gyakran mondogattam magamnak, mennyire jó lett volna, ha ön is eljöhet, ön és a fivére, természetesen.

– Sokat gondoltam önökre az este folyamán.

– Igazán? Ez nagyon kedves öntől. Cynthia, kedvesem, hallottad mit mondott Mr Osborne Hamley? – kérdezte Cynthiát, aki éppen akkor lépett be a szobába. – A bál estéjén végig ránk gondolt!

– Többet is tett, mint a puszta gondolat – mondta Cynthia gyengéd mosollyal. – Még meg sem köszöntük neki azokat a gyönyörű virágokat, mama.

– Ó! – mondta Osborne –, nemcsak nekem tartoznak köszönettel. Ha jól emlékszem, nekem jutott eszembe, de Roger volt az, aki megvalósította a gondolatot.

– Úgy vélem, a gondolat a becsesebb – mondta Mrs. Gibson. – A gondolat spirituális, míg a tett pusztán anyagi természetű.

Ez a jól sikerült mondás magát a beszélőt is meglepte; az ehhez hasonló beszélgetésekben nem szükséges minden kimondott szó jelentését pontosan meghatározni.

– Attól tartok, a mi virágaink kissé megkéstek – folytatta Osborne. – Találkoztam Prestonnal másnap reggel, természetesen a bálról beszélgettünk. Sajnálattal hallottam, hogy megelőzött minket.

– Csak egy csokrot küldött, mégpedig Cynthiának – mondta Molly a kézimunkájából felnézve. – És nem is érkezett előbb, mint a Hamleyből küldött csokrok. – Molly, mielőtt újra a hímzése fölé hajolt volna, meglátta Cynthia arckifejezését: elpirult, szemében dühös fény villant. Mind ő, mind az anyja megszólalt, rögtön, mihelyt Molly befejezte, ám Cynthia hangja elcsuklott az érzelemtől, így Mrs. Gibson vette át a szót.

– Mr. Preston csokra csak puszta formalitás volt, és olyan egyszerű is, amelyet bárki megvehet egy virágboltban. Semmi érzelem nem volt mögötte. Sokkal szívesebben fogadnék két-három szál gyöngyvirágot, amelyeket az általam szeretett személy szedett, mint a legdrágább vásárolt csokrot!

– Mr. Prestonnak nem volt joga azt mondani, hogy megelőzte önöket – mondta Cynthia. – Akkor érkezett a csokor, amikor már épp indulni készültünk, én pedig azonmód a tűzbe dobtam.

– Cynthia, drága kislányom! – mondta Mrs. Gibson, aki eddig nem hallott a virágok sorsáról. – Mit fog gondolni rólad Mr. Osborne Hamley! Ám, el kell mondanom, meg tudom érteni, hogy ezt tetted. Az én hirtelenségemet örökölted; az én előítéletemet a vásárolt virágokkal szemben.

Cynthia egy darabig csendben volt, majd ezt mondta: – Az ön virágaiból, Mr. Hamley, néhány szálat felhasználtam Molly hajának díszítésére. Nagy kísértést jelentett, mivel a színük annyira illett a korallékszerekhez. De úgy vélem, bűn volt megbontani a kompozíciót, így nekem kell vállalnom érte a felelősséget.

– A kompozíció a fivérem érdeme, mint azt már említettem, de biztos vagyok benne, hogy neki is jobban tetszettek volna a virágok Miss Gibson hajában, mint a lángokban. Mr. Preston járt messze a

legrosszabbul. – Osborne remekül szórakozott az egész ügyön, és szívesen tovább puhatolózott volna Cynthia indokait illetően. Nem hallotta, amint Molly halkan megjegyezte, mintha csak magában beszélne:

– Én úgy vittem el a magamét, ahogyan elküldték –, mivel Mrs. Gibson mindenáron azon igyekezett, hogy témát váltson.

– Ha már a gyöngyvirágról beszélünk, igaz, hogy Hurstwoodban vadon teremnek? Nem jött el még a virágzás ideje, tudom, de ha melegebb lesz, azt hiszem, el kell sétálnunk arrafelé a piknikeskosarunkkal; ott aztán a szabadban ebédelhetnénk. Csatlakozna hozzánk ön is? – kérdezte Osborne-hoz fordulva. – Szerintem elbűvölő terv! Ellovagolhatnának Hollingfordba, és ott hagyhatnák a lovaikat. Ezután eltölthetnénk egy napot az erdőben, majd hazatérnénk vacsorázni – egy kosár gyöngyvirággal az asztal közepére!

– Nekem is nagyon kedvemre való lenne – mondta Osborne –, de lehetséges, hogy nem leszek itthon. Roger valószínűbb, hogy itt lesz abban az időben; úgy egy hónap múlva. – Osborne a londoni útjára gondolt, amikor a verseit próbálja majd eladni, onnan pedig sietve le akarna menni Winchesterbe. Május végét jelölte ki már egy ideje erre az örömteli eseményre, nemcsak gondolatban, de a feleségének küldött levelekben is.

– Ó, de hát muszáj önnek is velünk tartania! Meg kell várnunk Mr. Osborne Hamleyt, nem igaz, Cynthia?

– Attól tartok, a gyöngyvirágok nem várnak – válaszolt a lány.

– Nos, akkor, el kell halasztanunk a vadrózsa és a lonc virágzásáig. Addigra hazaér, ugye? Vagy talán a londoni szezon túl nagy vonzerővel rendelkezik?

– Nem tudom pontosan, mikor virágzik a vadrózsa!

– Nem tudja, pedig ön költő! Hát nem emlékszik ezekre a sorokra:

A rózsavirágzás idején.
Szedtünk belőlük sétánk közben?[66]

– Dehogynem, de ebből nem derül ki, az év mely szakában virágoznak a rózsák, és azt hiszem, én a tevékenységemet inkább a holdnaptárhoz igazítom, nem a virágokhoz. Jobban jár, ha a fivéremet hívja el; ő gyakorlati szempontból szemléli a virágokat. Én csak egy elméleti ember vagyok.

– A választékos szó, hogy „elméleti", azt jelenti, hogy tájékozatlan? – kérdezte Cynthia.

– Természetesen boldogan vendégül látjuk a fivérét is; de miért ne jöhetne el ön is? Bevallom, kissé félénk leszek egy olyan tudós és művelt ember társaságában, mint a testvére. Sokkal jobb, ha van körülöttem egy kis bájos tájékozatlanság, ha feltétlenül ezzel a kellemetlen szóval kell illetnünk.

Osborne meghajolt. Nagyon élvezte, ha hízelegnek neki és dicsérik, még akkor is, ha tudta, hogy nagyrészt hamisak a szavak.

Kellemes kontraszt volt ahhoz képest, ami otthon várt rá, és olyan elkeserítő volt. Ebben a házban két kedves lány társasága és az anyjuk szavainak mézesmázos balzsama várta, amikor csak kedve szottyant eljönni. Nem is beszélve az érzékszervei által tapasztalt különbségekről, amelyek költő lényére hatottak: egy nappali teli virágokkal, nők közelsége, kényelmes székek, csinos tárgyakkal megrakott asztalok. Ha összehasonlította az otthoni nagy nappalival, ahol a kárpitok foszladoztak, a székek kényelmetlenek voltak, és immár a női jelenlét sem enyhítette a bútorok ridegségét – szembetűnő volt az ellentét. Aztán ott voltak az ételek: könnyű és ínyenc fogások, amelyek sokkal jobban megfeleltek finom ízlésének és kényes gyomrának, mint a nehéz és fűszeres húsok, amelyeket az otthoni szolgák készítettek. Osborne már-már attól tartott, hogy túlságosan gyakran látogat el Gibsonékhoz. (Nem mintha annak a következményeitől félt volna, hogy két fiatal hölggyel érintkezik, mivel soha nem gondolt rájuk máshogy, mint barátként. Házasságának ténye folyamatosan a szeme előtt lebegett, Aimée rendületlenül uralkodott a szívén, így meg sem fordult a fejében, hogy mások egy lehetséges vőlegényt láthatnának benne.) Olykor azonban megérintette a gondolat, hogy talán visszaél a vendégszeretettel, amikor túl gyakran fogadja el a meghívást, amelyet egyelőre nem tud viszonozni.

Mrs. Gibson azonban, mivel fogalma sem volt a dolgok valódi állásáról, titokban nagyon örült, hogy Osborne ilyen gyakran meglátogatja őket, és órákat tölt a házukban vagy a kertjükben. Semmi kétsége nem volt afelől, hogy Cynthia vonzza őt oda, és ha a lány kezelhetőbb lett volna, az anya gyakrabban tett volna utalásokat arra a végkifejletre, amelynek közeledtét biztosra vette. Ám visszatartotta őt az a megérzés, hogy ha Cynthia ismerné az anyja terveit, és felfigyelne Mrs. Gibson óvatos és visszafogott kísérleteire, amelyekkel az eseményt sietteti, az akaratos leány minden erejével és találékonyságával bizonyosan ellenállna. Így azonban Mrs. Gibson bízott benne, hogy Cynthia érzelmei a fiú felé fordulnak anélkül hogy észrevenné, és akkor már nem fog akadályt gördíteni az anyja kifinomult trükkjei elé, még ha észre is veszi azokat. Cynthia azonban már túl sok flörtöt, csodálatot, még szenvedélyes szerelmet is tapasztalt ahhoz, hogy Osborne nyugodt, barátságos viselkedését félreértse. Mindig úgy fogadta őt, mint egy lánytestvér. Nem úgy Roger, aki a vizsgáit követően visszatért Cambridge-ből. A fiú reszkető félénksége és a viselkedéséből sugárzó, nehezen elfojtott szenvedély csakhamar világossá tette Cynthia előtt, milyen szerelemmel van most dolga. Nem öntötte szavakba – nem, még a szíve legmélyén sem –, de jóval azelőtt, hogy Mrs. Gibson észrevette volna, tudatában volt a különbségnek Roger és Osborne iránta tanúsított érzelmei között. Ám a legelső, aki észrevette Roger érzelmeinek valódi természetét, Molly volt. Amikor a bál után először megpillantotta őt, rögtön átlátta a helyzetet. Cynthia nem volt túl jó bőrben a bál estéje óta; tétován jött-ment a házban, sápadt volt és lesütötte a szemeit, és noha azelőtt nagyon szeretett a friss levegőn sétálni, most alig lehetett rábeszélni, hogy elhagyja a házat. Molly gyengéd aggodalommal figyelte ezt az állapotot, ám hiába kérdezgette, hogy nagyon kimerítette-e őt a sok tánc, felbosszantotta-e valami, esetleg történt-e valami más, csak bágyadt tagadás volt a válasz. Egy alkalommal Molly megemlítette Mr. Preston nevét, és fölfedezte, hogy ez a téma érzékenyen érinti Cynthiát. A lány arca feldúlttá vált, egész testében remegett a felindulástól, ám csak néhány ingerült szót mondott, amelyek nem éppen kedves érzelmekről árulkodtak az úriember iránt, végül megeskette Mollyt, hogy soha többé nem ejti ki előtte a férfi nevét. Molly el sem tudta képzelni, hogy egyébről is szó lehet, mint hogy a barátnője rendkívül visszataszítónak találta az urat, csakúgy, mint ő maga is. Ez mégsem lehet Cynthia rosszkedvének az oka. Ám ez a letörtség olyan sokáig elhúzódott, mindenfajta javulás nélkül, hogy még Mrs. Gibsonnak is feltűnt, Mollyt pedig határozottan fölzaklatta. Mrs. Gibson úgy vélte, hogy Cynthia csendessége és bágyadtsága egyenes következménye annak, hogy mindenkivel elment táncolni, aki csak fölkérte a bálban. Ha jobban megválogatta volna a partnereit, fele ilyen kimerült sem volna, legalábbis Mrs. Gibson véleménye szerint. Ha Cynthia jobban érezte volna magát, vélhetőleg visszavágott volna az anyja szavaira valami csípős megjegyzéssel. Aztán, amikor Cynthia továbbra sem mutatott semmi javulást, Mrs. Gibson türelmetlenkedni kezdett, és azzal vádolta, hogy kényeskedő és lusta. Végül, részben Molly unszolására, Mr. Gibsonhoz fordultak, hogy vizsgálja meg a betegeskedőt. Cynthia ezt mindennél jobban gyűlölte, különösen, ha a vizsgálat eredménye az lett, hogy nincs semmi különösebb baj, kivéve azt az általános rosszkedvet és levertséget, amely kihatással van az egészségére is. Ezeket azonban helyre lehet hozni erősítő italokkal, a lábadozás alatt pedig nem szabad megerőltetnie magát.

– Ha van valami, amit nem szeretek – mondta Cynthia, amikor Mr. Gibson kimondta, hogy erősítő italokra van szüksége a jelenlegi állapotában –, hát azt, ahogyan az orvosok néhány kanál émelyítő kotyvalékot adnak, amely biztosan kikúrál minden bajunkból és bánatunkból. – Belenevetett az orvos arcába, miközben beszélt; a férfi számára mindig volt egy kedves szava vagy mosolya, még a legnagyobb rosszkedve közepette is.

– Tessék! Vagyis elismeri, hegy bánata van. Kössünk egyezséget! Elmondja nekem a bánatát és a bajait, és én megpróbálok más gyógymódot találni rájuk, mint amit volt szíves émelyítő kotyvaléknak nevezni.

– Nem – mondta Cynthia elpirulva. – Egyáltalán nem mondtam, hogy bánatom, vagy bajaim lennének, csak általánosságban beszéltem. Miért is bánkódnék? Ön és Molly olyan jók hozzám – tette hozzá könnybe lábadt szemekkel.

– Jól van, ne beszéljünk ilyen szomorú dolgokról. Kap valami édes emulziót, hogy elfedjük a keserű orvosságok ízét, amelyekre kénytelen leszek hagyatkozni.

– Kérem, ne. Ha tudná, mennyire gyűlölöm az emulziókat és az elfedéseket. A keserű ízeket akarom érezni! És néha… ha kénytelen vagyok… még ha olykor nem is mondok igazat, szeretem, ha mások őszinték hozzám… legalábbis néha. – Egy halovány, sírásba hajló mosollyal fejezte be a mondatát.

A családon kívül az első személy, aki észrevette Cynthia külsejének és viselkedésének megváltozását, Roger Hamley volt. Pedig nem is látta őt, csak amikor az émelyítő kotyvalék hatására már kezdett jobban lenni. A fiú azonban az első öt percben, amit a szobában töltött, alig vette le róla a szemét. Ezalatt Mrs. Gibsonnal próbált beszélgetni, válaszolgatva udvarias közhelyeire, de végig Cynthiát bámulta, és az első adandó pillanatban odament Mollyhoz. Eléállt, mintha el akarná takarni a szobát, amelybe éppen ekkor néhány vendég lépett be.

– Molly, oly betegnek tűnik a nővére! Mi van vele? Adtak neki tanácsot? Bocsásson meg, de akik egy fedél alatt élnek, gyakran nem veszik észre a betegség első tüneteit.

Molly Cynthia iránt érzett szeretete mély és állhatatos volt, ha valami mégis próbára tette, hát az Rogernek azon szokása volt, hogy Cynthiát folyton Molly nővérének nevezte, ha vele beszélt. Mástól föl sem vette volna ezt, de ha Roger használta ezt a kifejezést, az sértette a fülét és a szívét is. Így némi ingerültséggel válaszolt mind szavaiban, mind pedig a modorában.

– Ó! Csak kimerítette őt a bál. Papa már megvizsgálta, és azt mondja, nemsokára jobban lesz.

– Szerintem levegőváltozásra volna szüksége – mondta Roger merengve. – Bárcsak… ó, bárcsak vendégül láthatnánk őt a házunkban. Önnel és az anyjával, természetesen. Ám nem tudom, hogyan lehetne ezt megvalósítani. Pedig milyen elbűvölő lenne!

Molly úgy érezte, hogy egy látogatás a Hamley-házban ilyen körülmények között nagyon különbözne az előzőektől, így aztán nem tudta megmondani, lenne-e hozzá kedve, vagy sem.

Roger folytatta:

– Időben magkapták a virágokat, ugye? Ah! Nem is tudja, mennyit gondoltam magukra aznap este! Ön is élvezte a bált, nemde? Önnek is sok kellemes partnere volt, ez pedig nagyon élvezetessé teszi az első bált. Hallottam, hogy a nővére minden egyes táncot végigtáncolt.

– Nagyon kellemes volt – mondta Molly halkan. – De ha jól meggondolom, nem vagyok biztos benne, hogy elmennék egy újabbra. Úgy tűnik, sok gonddal jár egy ilyen bál.

– Ah! A nővérére gondol, és hogy ő gyengélkedik?

– Nem, nem rá – mondta Molly tömören. – A ruhára gondoltam, az öltözködésre és a másnapi kimerültségre.

Roger gondolhatja őt érzéketlennek, ha úgy tetszik, de ő bizony úgy érezte, hogy túlcsordul benne az érzelem, mert oly furcsán elszorult a szíve. A fiú azonban túl jó volt ahhoz, hogy bármi kedvezőtlent feltételezzen Mollyról. Mielőtt távozott, megszorította Molly kezét, és olyan halkan, hogy senki más ne hallja, e szavakkal búcsúzott tőle:

– Tehetnék valamit a nővéréért? Rengeteg könyvünk van, mint azt tudja… Ha az olvasás szórakoztatná őt… – Majd, mivel Mollytól nem kapott megerősítő választ a javaslatára, még csak egy tekintetet sem, így folytatta: – Vagy talán a virágok vidítanák fel? Szereti a virágokat. Ó, és éppen most értek be az eprek az üvegházban! Holnap hozok egy pár szemet.

– Biztos vagyok benne, hogy örülni fog nekik – mondta Molly.

Néhány okból, amelyről Gibsonék nem tudhattak, Osborne látogatásai megritkultak, míg Roger mindennap eljött, mindig hozott valami ajándékot, amelyekkel a maga módján próbálta Cynthia rosszkedvét enyhíteni. A lány viselkedése olyan gyengéd és bájos volt vele, hogy Mrs. Gibson megrémült. Nehogy a faragatlansága – ezzel a jelzővel szerette a fiút illetni – ellenére jobban megtalálja az utat Cynthia szívéhez, mint Osborne, aki furcsa módon elszalasztani látszik a jó szerencséjét, legalábbis Mrs. Gibson szerint. Tapintatos modorában sok megjegyzést tett Rogerre, ám a nagylelkű fiúban föl sem merült, hogy az asszony rossz szándékkal teszi ezt, így Mrs. Gibson nyilai visszapattantak róla, és Mollyt találták telibe. Kislánykorában gyakran nevezték csintalannak és hirtelenkedőnek, s most maga is úgy vélte, lobbanékony természete van. Ami láthatóan nem

sértette Rogert, és nem bosszantotta Cynthiát, az neki bizony felforralta a vérét; rájött, hogy Mrs. Gibson azon mesterkedik, hogy ritkítsa és rövidítse Roger látogatásait. Éberen figyelt, hogy időben észrevegye ennek a kívánságnak a megnyilvánulásait. Olvasott a mostohaanyja gondolataiban, amikor az célzásokat tett az uraság gyenge állapotára, és arra, hogy Osborne távol van otthonról, s eközben Roger túl gyakran tölti a napjai nagy részét barátai társaságában.

– Mr. Gibson és én nagyon boldogok lennénk, ha itt marasztalhatnánk vacsorára, de természetesen nem lehetünk olyan önzőek, hogy maradásra bírjuk, amikor az édesapja egyedül van otthon. Tegnap arról beszélgettünk, milyen nehezen viselheti a magányt a szegény öregúr!

Máskor, ha Roger egy csokor korai rózsával állított be. Cynthiát felküldte a szobájába, Mollynak pedig el kellett kísérnie Mrs. Gibsont egy váratlan látogatásra. Ám Roger, akinek fő célja az volt, hogy örömet szerezzen Cynthiának, és aki gyermekkorától bizonyos volt Mr. Gibson barátságában, igen lassan vette csak észre, hogy nemkívánatos személynek számít. Ha nem láthatta Cynthiát, az a saját vesztesége volt, de legalább megtudta, hogy érzi magát, és hagyhatott neki valami csekélységet, amelyről úgy vélte, tetszeni fog a lánynak. Készséggel megkockáztatta, hogy négyszer-ötször is felkeresse a házat, ha csak egyszer is megpillanthatta a lányt. Végül aztán elérkezett a nap, amikor Mrs. Gibson még a szokásosnál is ellenségesebb volt, és egy önkéntelen, ingerült pillanatában – mivel általában nyugodt természetű volt – egyértelműen udvariatlan volt látogatójukkal.

Cynthia sokkal jobban volt. Az orvosságok jót tettek a beteg lelkének is, habár ezt nem lett volna hajlandó elismerni. Szép, hamvas arcszíne és vidámsága is nagyrészt visszatért, így már nem volt semmi ok az aggodalomra. Mrs. Gibson hímzése felett üldögélt a nappaliban, a két lány pedig az ablakban volt. Cynthia Molly kísérletein nevetett, aki a francia kiejtéssel próbálkozott, mivel Cynthia Voltaire-t olvasott föl neki. Kötelességből vagy tréfából, de megtartottak a reggeli hasznos olvasmány szokását, noha Lord Hollingford, aki tudtán kívül az ötletadó volt, anélkül tért vissza a városba, hogy a viszontlátás lehetőségét kereste volna Mollyval, amit pedig Mrs. Gibson a bál után remélt. Ez a szép látomás tehát darabokra tört. Korán reggel volt; friss, illatos, gyönyörű júniusi reggel. A levegő teli volt a fák és a virágok illatával, és miközben a lányok el voltak foglalva a francia könyv olvasásával, gyakran kihajoltak az ablakon, hegy megpróbáljanak elérni néhány közeli futórózsát. Végül sikerült megkaparintaniuk a virágot, amelynek bimbói Cynthia ölében hevertek, ám a szirmok többsége lepotyogott. Az illatuk azonban az ablaknál álló kanapé körül maradt még úgy is, hogy a rózsák szépsége elillant. Mrs. Gibson egyszer-kétszer rájuk szólt a vidám ricsaj miatt, amely hátráltatta az öltések számolásában. Pedig elhatározta, hogy befejez egy bizonyos mennyiséget aznap reggel, még mielőtt elmennek otthonról; és természete szerint nagy jelentőséget tulajdonított az olyan apró feladatok elvégzésének, amelyeknek valójában semmi különös indokuk vagy sürgősségük sem volt.

– Mr. Roger Hamley – jelentették be. – Jaj, de fárasztó! – mondta Mrs. Gibson, szinte úgy, hogy azt a fiú is meghallotta, miközben lerakta a hímzőrámáját. Kezét nyújtotta neki, amely hideg és élettelen volt, elmormolt valami üdvözlésfélét, mialatt végig a hímzését nézte. Roger látszólag nem vette ezt magára, hanem azonnal tovább lépett az ablakhoz.

– Milyen illatosak! – mondta. – Nincs már szükségük rózsákra Hamleyből, hiszen a sajátjaik is kinyíltak.

– Egyetértek önnel – mondta Mrs. Gibson, válaszolva a fiúnak, mielőtt akár Cynthia, akár Molly megszólalhatott volna, noha Roger hozzájuk intézte szavait. – Nagyon kedves volt öntől, hogy olyan sokáig ellátott minket virágokkal, de most, hogy a mieink is kinyíltak, nem kell többé fáradoznia.

Roger ránézett, és némi árnyék vonult át becsületes arcán. Talán inkább a hanghordozás, mint maguk a szavak okozták ezt. Mrs. Gibson azonban most, hogy már elég bátor volt megindítani a támadást, elhatározta, hogy a lehetőséget megragadva folytatja is. Mollynak talán jobban fájt volna, ha meg nem látta volna, ahogy Cynthia arca elvörösödik. Arra várt, hogy ő beszéljen, mivel tudta, hogy Roger védelmét – ha egyáltalán van szüksége védelemre – rá lehet bízni Cynthia szellemességére.

Roger kinyújtotta a kezét a Cynthia ölében heverő, megtépázott rózsákért.

– Mindenesetre – mondta – a fáradságomért, ha már Mrs. Gibson úgy véli, hogy ez fáradság volt számomra, bőven kárpótolna, ha ezeket megkaphatnám.

– Ez jó csere számunkra – mondta Cynthia, miközben mosolyogva átnyújtotta a virágokat. – Bárcsak mindenki ilyen olcsón juthatna hozzá virágcsokrokhoz.

– Megfeledkezel az elvesztegetett időről, amelyet szintén a fizetség részének kell tekintenünk – mondta az anyja. – Igazán, Mr. Hamley, rá kell szoknunk, hogy bezárjuk ön előtt az ajtónkat, ha továbbra is ilyen gyakran jön, és ilyen korai órákban! Én rendszeresen leülök a kézimunkámhoz reggeli után, egészen ebédidőig; és az is kifejezeti kívánságom, hogy ezalatt Molly és Cynthia komoly olvasmányoknak szenteljék az idejüket: elengedhetetlen ez a fiatal hölgyeknél az ő korukban, ha valaha is intelligens és társaságokban elfogadható úrinőkké akarnak válni. Ám a korán érkező vendégek mellett lehetetlen bármilyen rendszerességet fenntartani.

Mindezt azon az édeskés, álszent hangon mondta, amely az utóbbi időben olyan hatással volt Mollyra, mint a palatáblán megcsikorduló vessző. Roger arckifejezése megváltozott. Élénk arcszíne egy pillanatra elsápadt, elkomolyodott és kedvetlenné vált. A következő pillanatban azonban visszatért a szokásos nyílt kifejezés az arcára. Ugyan miért ne hihetne az asszonynak? Tényleg korai időpont volt a látogatásra, és félbeszakította a szokásos munkálkodást. Ezt válaszolta:

– Tényleg nagyon meggondolatlan voltam, többé nem fogok ilyen korán beállítani. Ma azonban van egy mentségem: a fivérem azt mondta, hogy kirándulást tervez Hurstwoodba a rózsák virágzásakor, ebben az évben pedig korábban kinyíltak, mint máskor. Én már jártam ott, és megnéztem. A bátyám egy ott töltött napról beszélt, ebéd előtt indulnánk.

– A tervet korábban Mr. Osborne Hamleyvel szőttük. Meg sem fordulna a fejemben, hogy nélküle elmenjünk! – mondta Mrs. Gibson hűvösen.

– Ma reggel kaptam tőle egy levelet, amelyben említette a tervét, és azt is, hogy félő, nem tud hazajönni, amíg a rózsák virágoznak. Úgy gondolom, a virágok sajnos nem túl látványosak, de olyan gyönyörű ez a nap, hogy nagyszerű alkalmat teremt egy szabadtéri programhoz.

– Köszönöm. Milyen kedves öntől. És nagyon önfeláldozó is, hogy így ellenáll magától értetődő vágyának, hogy annyit legyen az édesapjával, amennyit csak lehetséges.

– Örömmel kijelenthetem, hogy az apám most sokkal jobban érzi magát, mint télen, sok időt tölt kint a birtokon, a szabadban… Visszatért a régi szokásaihoz, amennyire csak rá lehetett venni, és ez nagyon jót tesz neki

– No és ön mikor tér vissza Cambridge-be?

Roger habozott egy keveset, mielőtt válaszolt:

– Nem vagyok benne biztos. Talán tudja, hogy ösztöndíjasa vagyok a Trinity Kollégiumnak. Még nem tudom, hogy tervezzem a jövőmet; de talán hamarosan Londonba utazom.

– Ah! London a legjobb hely egy fiatalember számára – mondta Mrs. Gibson határozottan, mintha már előzőleg sokat gondolkodott volna ezen a kérdésen. – Ha nem lennénk ilyen elfoglaltak ma reggel, kísértést éreznék rá, hogy megszakítsuk a szokásos tevékenységünket. Egy utolsó kivétel, mivel a korai látogatásai már így is rengeteg kivételes alkalmat teremtettek. Talán még találkozhatunk, mielőtt elutazik?

– Természetesen, még el fogok jönni addig – válaszolt a fiú, felállva, hogy eltávozzon, s még mindig a tépett rózsákat tartva a kezében. Majd, inkább Cynthiához intézve szavait, hozzátette: – Londoni tartózkodásom nem lesz hosszabb, mint két hét. Van valami, amit elintézhetek önnek, esetleg önnek? – fordult ekkor Mollyhoz.

– Nem, köszönöm szépen – mondta Cynthia nagyon kedvesen, majd hirtelen ötlettől vezérelve kihajolt az ablakon, és letépett neki néhány félig nyílt rózsát. – Ön megérdemli ezeket, kérem, dobja el azokat a szegény, rongyos rózsákat.

Roger szeme felragyogott, arca kipirult. Elvette a felé nyújtott bimbókat, de nem dobta el a másik csokrot sem.

– Mindenesetre, el tudok jönni ebéd után, és a délutánok valamint az esték lesznek a legkellemesebb napszakok az elkövetkező hónapban. – Mollynak és Cynthiának mondta ezeket a szavakat, ám a szívében csak az utóbbihoz szólt.

Mrs. Gibson úgy tett, mintha nem hallotta volna, amit mondott, ám újra felé nyújtotta ernyedt kezét.

– Feltételezem, hogy újra láthatjuk önt, amikor visszatér, és kérem, mondja meg a fivérének, mennyire szeretnénk őt megint vendégül látni.

Mikor Roger kiment a szobából, Mollynak nagyon nehéz lett a szíve. Megfigyelte a fiú arcát, és olvasott az érzéseiben: látta a csalódottságát, amikor nem fogadták el az ajánlatát, hogy töltsenek el vele egy napot Hurstwoodban, a késői felismerést, hogy a jelenléte nem kívánatos egy régi barát felesége számára. Lassan jött rá erre. Mollyt talán még jobban bántották ezek a dolgok, mint Rogert. A Cynthiától kapott rózsabimbókra felcsillanó szeme jelezte, hogy ez nagyobb örömet okozott neki, mint az azt megelőző fájdalom, amely viszont csak a komolyságából látszott.

– Nem is értem, hogy választhat ilyen alkalmatlan időpontot a látogatásaira – mondta Mrs. Gibson, mihelyt hallotta, hogy a fiú elhagyta a házat. – Osborne esete persze teljesen más; vele sokkal bizalmasabb viszonyba kerültünk. Eljött és összebarátkozott velünk, ő nálunk töltötte az időt, amikor az ostoba öccse matematikával tömte a fejét Cambridge-ben. A Trinity ösztöndíjasa, no hiszen! Bárcsak azt tanulta volna meg, hogy ott maradjon, és ne tolakodjon ide, feltételezve, hogy mivel megkértem Osborne-t, hogy csatlakozzon hozzánk a piknikben, az ugyanaz, mintha őt hívtam volna meg.

– Röviden, mama, az egyik egy lovat is ellophat, a másik azonban még a kerítésen sem kukucskálhat be – mondta Cynthia, lebiggyesztve a száját.

– Továbbá a két fivért mindig is egyenrangúként kezelték a barátaik. Olyan erős barátság van közöltük, hogy nem csoda, ha Roger azt hiszi, őt is szívesen fogadják ott, ahová Osborne a nap bármely órájában betérhet – tette hozzá Molly dühösen. – Még hogy Roger tömte a fejét! Hogy Roger ostoba!

– Rendben van, drágáim! Amikor én voltam ennyi idős, nem volt szokás az ifjú hölgyeknek felháborodni, amikor egy kissé korlátozták az időtartamot, amelyben fiatalemberek látogatásait fogadhatják. Továbbá akkor úgy gondoltuk, hogy a szülőknek jó okuk volt rá, hogy bizonyos fiatalemberek közeledését ne nézzék jó szemmel, még akkor sem, ha a család többi tagjait szívesen látják, és büszkék az ismeretségükre.

– Éppen ezt mondta, mama – mondta Cynthia, az arcán ártatlan csodálkozással nézve az anyjára. – Az egyik…

– Csend legyen, gyermek! Ezek a szólásmondások olyan közönségesek, és szerintem mind között ez a legközönségesebb. Igazán, kezded eltanulni Roger Hamleytől a faragatlanságot, Cynthia!

– Mama – mondta Cynthia, most már igazán felmérgesedve –, az ellen semmi kifogásom, ha rajtam köszörülöd a nyelvedet, de Roger Hamley nagyon kedves volt hozzám, amikor nem voltam jól. Nem fogom eltűrni, hogy így beszelj róla. Ha ő faragatlan, hát akkor én is az vagyok, mivel nekem úgy tűnik, hogy ez csupán kedvességet és kellemességet jelent, valamint azt, hogy szép csokrokat és ajándékokat hoz.

Molly kis híján sírva fakadt, mialatt ezeket a szavakat hallgatta; meg tudta volna csókolni Cynthiát, amiért így kiállt Rogerért. De félt attól, hogy túlságosan elárulná az érzelmeit, és „jelenetet rendezne”, ahogy Mrs. Gibson nevezett mindennemű érzelemnyilvánítást. Sietve letette a könyveit, felszaladt a szobájába, és bezárta az ajtót, hogy végre szabadon lélegezhessen. A sírás nyomai voltak az arcán, amikor fél óra múlva visszament a nappaliba, majd egyenesen, kerülve a feltűnést visszaült a helyére. Cynthia meg mindig ott ült, elgondolkodva és durcásan barnult ki az ablakon. Ezalatt Mrs. Gibson hangosan, határozottan számolta az öltéseit.

HUSZONKILENCEDIK FEJEZET
Állóháború

A Mrs. Hamley halála óta eltelt hónapok alatt Molly sokszor gondolkodott arról a titokról, amelyről véletlenül szerzett tudomást az utolsó napon a ház könyvtárában. Olyan furcsa és hallatlan dolognak tűnt, hogy tapasztalatlan elméje föl sem tudta fogni. Hogy lehel egy ember házas úgy, hogy nem él együtt a feleségével – hogy egy fiú a házasság szent kötelékébe lépett az apa tudta nélkül, és anélkül, hogy egy ismert vagy ismeretlen személy házastársaként tekintenének rá azok, akikkel nap mint nap kapcsolatot tart fenn. Néha már úgy érezte, hogy az a tíz perc, amikor megtudta a titkol, talán valami látomás vagy álom lehetett. Roger csak érintőlegesen utalt rá egyszer, Osborne pedig azóta is hallgatott az ügyről. Egy óvatlan tekintettel sem árult el semmit; úgy tűnt, hogy az egész meg sem fordult a fejében Ott volt az anya halála miatti gyász, amely betöltötte a gondolataikat, amikor legközelebb találkoztak Mollyval; azóta pedig csak hosszabb szünetekkel érintkeztek. A lány ezért azt hitte, hogy mindkét fivér megfeledkezett arról, hogyan tudta meg féltve őrzött titkukat. Még azt is észrevette, hogy ő maga is mintha kezdene megfeledkezni róla, vagy talán inkább mindig is ott motoszkált a gondolat a fejében, akkor is, amikor nem is volt tudatában ennek. Ez a tudat segített neki megérteni Osborne valódi érzelmeit Cynthia iránt Mindenesetre egy pillanatig sem feltételezte, hogy a fiú gyengéd és kedves viselkedése Cynthiával több volna baráti udvariasságnál. Furcsa kimondani, de az utóbbi időben Molly úgy tekintett a saját kapcsolatára Osborne-nal, mint az egykor Rogerrel kialakult barátságára: úgy látta, hogy Osborne inkább egyfajta fivér mind az ő, mind Cynthia számára, olyan mértékben, amennyire egy olyan fiatalember lehet, akit nem ismernek gyerekkoruk óta, és rokonságban sem áll velük. Úgy vélte, hogy a modora sokat fejlődött, mint ahogy talán a jelleme is, az anyja halála óta. Nem volt többé szarkasztikus, kényeskedő, hiú vagy öntelt. Molly nem tudhatta, hogy ezek a beszéd- és viselkedésmódok csak arra szolgáltak, hogy elfedjék a félénkségét és a lelkiismeretet, és idegenek előtt leplezzék az ő valódi természetét.

Osborne beszéde és modora ismeretlenek közé kerülve valószínűleg ugyanolyan volt, mint azelőtt, ám Molly most már csak a közös ismerőseik körében találkozott vele, akikkel a férfinak nagyon jó kapcsolata volt. Mégis, kétségtelenül sokat fejlődött, ha nem is olyan mértékben, ahogy Molly gondolta. A lány talán eltúlzott véleménye annak volt köszönhető, hogy Osborne, látva Roger Cynthia iránt érzett mély csodálatát, félreállt az öccse útjából, és inkább Mollyval beszélgetett, hogy ne álljon Roger és Cynthia közé. Osborne a két lány közül talán Mollyt kedvelte jobban; hozzá nem kellett mindenáron beszélnie, még akkor is, ha nem volt kedve. Olyan bizalmas kapcsolatban voltak egymással, amelyben a csend már megengedett, és amelyben a valódi hangulatot elfedő erőfeszítésekre nincs semmi szükség. Néha, amikor Osborne kritikus és szeszélyes hangulatban volt, mint régen, azzal ugratta Rogert, hogy azt állította, Molly csinosabb Cynthiánal.

Figyeld csak meg Roger, öt év múlva a szép Cynthia fehér és piros bőre kissé durvának fog tűnni, az alakja pedig kikerekedik, míg Mollyé csak még kecsesebb lesz. Nem hiszem, hogy az a lány megállt a növekedésben, szerintem most magasabb, mint amikor tavaly nyáron utoljára láttam.

– Miss Kirkpatrick szemei mindig is tökéletesek lesznek. Nem tudom elképzelni, hogy bármi is történhetne velük; a tekintete gyengéd, komoly, simogató. A színe pedig mennyei. Gyakran gondolkodom, hogy a természetben hol lehet hasonlót találni; nem olyan, mint az ibolya, az a szín a szemekben gyakran a látás gyengeségét jelzi. De nem is olyan, mint az ég, abban a színben valami kegyetlenség rejlik.

– Ugyan, ne próbáld már úgy behatárolni a szeme színét, mintha az valami szövet lenne, vagy szalag. Mondd inkább azt: a szemei olyanok, akár az esthajnalcsillag. Ezzel pedig el is intéztük a

kérdést! Részemről Molly szürke szemei a hosszú fekete szempillákkal sokkal többet érnek, mint a másik lányéi, de természetesen ez csak ízlés kérdése

Most azonban mind Osborne, mind Roger elutazott. Annak ellenére, hogy Mrs. Gibson azt mondta, Roger látogatásai rosszul időzítettek és tolakodóak, most, hogy megszakadtak, az asszony kezdte úgy érezni, hogy mégis jelentettek némi változatosságot. Más levegőt hozott magával, amely különbözött a hollingforditól. Ő és a fivére mindig készen állt számtalan kis szolgálat elvégzésére, amelyeket csak férfiak tudnak megtenni nőknek; olyan szolgálatok voltak ezek, amelyekhez Mr. Gibson túlságosan elfoglalt volt. A derék doktor praxisa ugyanis kezdett túlnőni rajta. Azt hitte, hogy ez a növekedés a tapasztalatának és a tehetségének köszönhető; valószínűleg megdöbbent volna, ha megtudta volna, hány betegét irányította a puszta előítélet, és csak azért küldettek érte, mert a kastélyban is ő volt a háziorvos. Valami ilyesmit gondoltak a kastélyban is, amikor sok évvel ezelőtt megállapították az orvos alacsony fizetését. Az a pénz, amit a kastély orvosaként kapott még lóhúsra sem lett volna elég, de akkor még más volt a helyzet, amint azt Lady Cumnor fiatalabb korában meg is állapította:

– Nagy dolog az egy olyan embernek, aki éppen most építi fel a praxisát, hogy azt mondhatja, ebbe a házba is ő jár!

Így hallgatólagosan beleszámították a presztízst is a fizetésbe, ám sem a vevő, sem az eladó nem állapította meg az üzlet természetét.

Mindent egybevetve jó dolog volt, hogy Mr. Gibson annyi időt töltött távol az otthonától. Néha végig is gondolta ezt, amikor hallotta a felesége panaszkodását, vagy bájos fecsegését teljesen jelentéktelen dolgokról, és látta, milyen állhatatlan természet rejlik a kifinomult érzelmek mögött. Ám nem engedte meg magának, hogy megbánja a döntését; tudatosan szemet hunyt és befogta a fülét a sok kis dolog kapcsán, amelyről tudta, hogy felbosszantanák őt, ha figyelne rájuk. Magányos lovaglásai közben arra kényszerítette magát, hogy azokat az előnyöket gondolja végig, amelyekre a házassága révén tett szert. Szerzett egy olyan társalkodónőt – ha nem is egy szerető anyát – a kislányának, aki soha nem mehet szabadságra, egy ügyes irányítót az előzőleg oly rendetlen háztartásába, egy asszonyt, aki csinos, és kellemes látványt nyújt az asztalfőn. Továbbá Cynthia jelenléte is sokat nyomott a képzeletbeli mérleg azon serpenyőjében, ahol az előnyök gyűltek. Pótolhatatlan társaság volt Molly számára, a két lány egyértelműen nagyon kedvelte egymást. Az anya és lánya női társasága nagyon kellemes volt számára, és a gyermekének is, már amikor Mrs. Gibson szerényen viselkedett, és nem játszotta meg magát – tette hozzá gondolatban. De rögtön visszakozott, mivel soha nem akarta felismerni a felesége hibáit és hiányosságait azzal, hogy körülhatárolja őket. Mindent egybevetve az asszony ártalmatlan volt, és nagyon is megfelelt Molly számára mostohaanyaként. Ezzel büszkélkedett is az asszony, és gyakran felhívta a figyelmet arra a tényre, hogy ebben különbözik másoktól. Ekkor hirtelen könnyek szöktek a doktor szemébe, mert eszébe jutott, hogy az ő kis Mollyja milyen csendes és tartózkodó lett vele. Egyszer-kétszer azonban, amikor összefutottak például a lépcsőn vagy más helyen, ahol nem látta őket senki, a lány a nyakába ugrott, és megcsókolta a kezén vagy az arcán, szomorú és szenvedélyes szeretettel. A következő pillanatban Mr. Gibson elkezdett fütyörészni egy régi skót dallamot, amelyet még gyermekkorában hallott, és azóta nem is jutott az eszébe. Öt perc múlva pedig lefoglalta őt egy kisfiú csúnyán feldagadt térde, és az, hogy megnyugtassa az aggódó anyát, aki egész nap robotolt, majd egész éjszaka a gyerek nyögdécselését hallgatta. Mindez túlságosan is lekötötte ahhoz, hogy a saját gondjaival foglalkozzon, amelyek bár léteztek, mégis csekélységnek tűntek összehasonlítva betegei valóságos szenvedésével és kilátástalanságával.

Osborne tért haza elsőként. Valójában nem sokkal azután érkezett, hogy Roger elutazott, ám bágyadt volt és rosszkedvű, és bár nem panaszkodott, minden megerőltető cselekvéshez gyenge volt. Így aztán több mint egy hét is eltelt, mire Gibsonék közül bárki is megtudta, hogy otthon van, s akkor is csak véletlenül. Mr. Gibson futott össze vele a Hamleyhez közeli földúton. Az éles szemű orvos felfigyelt a közeledő férfi lépteire, még mielőtt az arcát meglátta volna. Mikor ellovagolt mellette. Így szólt:

– Osborne, ön az? Azt gondoltam, hogy egy legalább ötvenéves ember lépked előttem. Nem is tudtam, hogy már hazajött.

– Igen – mondta Osborne –, már vagy tíz napja itthon vagyok. Tudom, hogy be kellett volna köszönnöm a családjának, mivel félig-meddig megígértem Mrs. Gibsonnak, hogy tudatom vele, ha megérkezem. De az igazság az, hogy rettenetesen érzem magam; ez a klíma nyomasztóan hat rám. Alig kaptam levegőt a házban, és ez a rövid séta is kifárasztott.

– Jobban tenné, ha most hazamenne. Megyek és meglátogatom, mihelyt visszaérek Rowe-tól.

– Nem, ne jöjjön, semmi szín alatt! – mondta Osborne sietve. – Az apám elég bosszús már így is, hogy olykor elutazom otthonról, pedig előtte hat hetet otthon töltöttem. A rosszullétemet is az utazásokkal magyarázza, és szorosra zárta a pénztárcáját előttem, bizonyára érti – majd halvány mosollyal hozzátette: –, én pedig a nincstelen örökös szerencsétlen helyzetében vagyok, pedig úgy neveltek fel… Valójában muszáj elmennem otthonról időnként, de ha az apám megerősödik abban a meggyőződésében, hogy a távollét árt az egészségemnek, teljesen meg fogja tagadni tőlem az anyagi támogatást.

– Megkérdezhetem, hol tölti az idejét, amikor nem a Hamley-házban tartózkodik? – kérdezte Mr. Gibson, némi visszafogottsággal a hangjában.

– Nem! – válaszolt Osborne vonakodva. – Csak ennyit mondhatok: vidéken tartózkodom a barátaimmal, olyan az életmódom, amely nem lehet ártalmas az egészségre, mivel teljes mértékben egyszerű, józan és boldog. Most pedig máris többet tud erről, mint maga az apám. Ő soha nem kérdezi meg, hol voltam; én pedig nem mondhatnám el neki, ha meg is kérdezné… legalábbis, azt hiszem, nem.

Mr. Gibson Osborne oldalán lovagolt, és egy-két percig nem szólt semmit.

– Osborne, bármilyen galibába is keveredett, azt tanácsolom, bátran valljon be mindent az apjának. Ismerem őt, és tudom, hogy először nagyon mérges lesz, de azután megbékél, erre a szavamat adnám. Valahogyan arra is talál majd módot, hogy kifizesse az adósságait, és felszabadítsa. Ha erről a nehézségről van szó, vagy valami más kötelezettségről, még mindig ő a legjobb barátja. Az apjától való elidegenedés viseli meg az egészségét is, erre fogadni mernék.

– Nem – mondta Osborne –, már megbocsásson, de nem erről van szó. Viszont valóban nem érzem jól magam. Inkább azt mondanám, hogy a vonakodásom attól, hogy elviseljem az apám szemrehányásait, a következménye a rossz állapotomnak, de biztos vagyok benne, hogy nem ez az oka. Ösztönösen érzem, hogy valami komoly bajom lehet.

– Ugyan már, ne állítsa szembe az ösztönét a szakértelemmel – mondta Mr. Gibson vidáman.

Leszállt a lováról, és a kengyelt a karja köré tekerve megnézte Osborne nyelvét, megszámolta a pulzusát, valamint különböző kérdéseket telt fel. Végül ezt mondta:

– Hamarosan felépül majd, ámbár szeretném békésebb körülmények között is megvizsgálni, e nélkül a nyugtalankodó állat nélkül. Át tudna lovagolni hozzánk holnap ebédre? Dr. Nicholls is ott lesz nálunk, eljön megnézni az öreg Rowe-t, ön pedig így kihasználhatja az előnyt, hogy két orvos tanácsát is meghallgathatja, nem csak egyét. Most menjen haza, eleget gyalogolt ma már, ráadásul délben, amikor a legmelegebb van. És ne búslakodjék a házban, az ösztöne ostobaságaira hallgatva!

– Mi mást tehetnék? – mondta Osborne. – Az apám és én nem állunk szóba egymással, az ember pedig nem írhat vagy olvashat örökké, különösen, ha annak nincs semmi értelme. Szívesen elmondom önnek (de csak bizalmasan, ezt ne feledje), hogy megpróbáltam néhány versemet kiadatni, ám a szerkesztőknél senki sem tudja jobban elvenni az ember önbizalmát. Még ajándékként sem fogadta volna el egyikük sem.

– Ohó! Szóval erről van szó, nem igaz, Osborne uram? Gondoltam, hogy valami lelki oka lehet ennek a gyengélkedésnek. Én az ön helyében nem aggódnék ezen, habár ezt könnyű mondani, tudom. Próbálkozzon a prózával, ha a versei nem nyerték el a kiadók tetszését! Mindenesetre ne emésszé magát a veszett fejsze nyele miatt! De most már mennem kell. Jöjjön el holnap, mint azt már mondtam, és két orvos bölcsessége, valamint három nő szellemessége és bolondossága, úgy vélem, fel fogja vidítani egy kissé.

Ezzel Mr. Gibson újra nyeregbe ült, és ellovagolt azokkal a hanyag és hosszú léptekkel, amelyet a vidéken élők az orvos ügetésének neveztek.

– Nem tetszik nekem a fiú – gondolta Mr. Gibson éjszaka, mikor végigpörgette magában a nap történéseit. – A pulzusa sem. De milyen gyakran tévedünk, és egy a tízhez, hogy értem előbb jön el a kaszás, mint érte – még a legrosszabb esetben is.

Másnap Osborne jóval ebéd előtt megjelent, de senki sem kifogásolta a korai érkezést. Néhány jelből lehetett látni, hogy gyengélkedik, de azok is elillantak, olyan örömteli fogadtatásban részesült mindenkitől. Molly és Cynthia sok mindent meséltek neki az elutazása óta történt apró-cseprő dolgokról, és számon kérték rajta a megvalósítatlan közös terveiket. Cynthia gyakran kis híján megkérdezte – játékosan, épp csak mellesleg –, merre járt, és mivel foglalkozott, amíg távol volt, ám Molly, aki rájött az igazságra, mindig félbeszakította, hogy megkímélje attól, hogy kitérő választ kelljen adnia. Nagyobb fájdalmat okozott volna ez Molly lelkiismeretének, mint magának Osborne-nak.

Mrs. Gibson fecsegése ugyanolyan csapongó, lelkendező és érzelgős volt, mint mindig, ám – noha Osborne magában sokszor megmosolyogta, amit mondott – mindent egybevetve mégis megnyugtató volt. Ebben a pillanatban belépett Dr. Nicholls és Mr. Gibson, miután rövid konzíliumot tartottak Osborne egészségét illetően. A tapasztalt, öreg orvos éles szemmel fürkészte, vizsgálta Osborne-t.

Ezután ebédeltek. Mindenki vidám és éhes volt, kivéve a vendéglátó feleségét, aki kordában akarta tartani a déli étvágyát, és igyekezett a lehető legjobban lecsökkenteni adagját. Azt gondolta (tévesen), hogy Dr. Nichollsnak el lehet játszani a nagybeteget, és így az orvos megfelelő mennyiségű együttérzéséről fogja biztosítani. Minden valamirevaló vendégnek ez a kötelessége a gyengélkedő vendéglátóval szemben. Ám a ravasz, öreg doktor nem sétált bele a csapdába. Folyton a legfűszeresebb ételeket ajánlotta a figyelmébe az asztalról, míg végül azt mondta, hogy ha nem kívánja a hideg marhasültet, kóstolja meg savanyított hagymával. Hamiskás csillogás volt a szemében, amikor ezt mondta, amely minden megfigyelő számára leleplezte volna a tréfát, ám Mr. Gibson. Cynthia és Molly mind Osborne-t faggatta egy irodalmi témában, amelyről kifejezte a tetszését, így Dr. Nicholls kedvére ugrathatta Mrs. Gibsont. Az asszony egyáltalán nem sajnálta, hogy vége lett az ebednek, és magára hagyhatta a szobában a három úriembert. Még az eset után is úgy emlegette Dr. Nichollst, hogy „az a medve”.

Most azonban Osborne felment az emeletre, és régi szokása szerint elkezdte nézegetni az új könyveket, valamint kikérdezte a lányokat arról, hogy haladnak a zenében. Mrs. Gibson látogatóba ment néhány barátjához, így a három fiatalt magára hagyta. Egy idő múlva lementek a kertbe, Osborne a karosszékben pihent, Molly a szegfűk kötözésével foglalatoskodott, Cynthia pedig virágokat szedett a maga hanyag és kecses módján.

– Remélem, feltűnik önnek a különbség a tevékenységeink között, Mr. Hamley. Látja, Molly hasznossá igyekszik tenni magát, én pedig csak dekoráció vagyok. Az ön tevékenységét milyen kategóriába sorolná? Véleményem szerint segíthetne egyikünknek, ahelyett, hogy onnan figyel minket, mint egy kényúr.

– Nem tudom, mit tehetnék – mondta Osborne panaszos hangon. – Szeretném hasznossá tenni magam, de fogalmam sincs, hogyan tegyem, ahhoz pedig, hogy a díszítéssel foglalkozzam, túl késő van. Attól tartok, békén kell hagynia. Továbbá eléggé kimerült is vagyok attól, hogy a jó doktorok annyit faggattak és vizsgáltak.

– Ugyan, csak nem azt mondja, hogy ebéd óta vizsgálgatták? – kiáltott Molly.

– De igen, azóta, és még most is folytatnák, ha Mrs. Gibson be nem állított volna, és meg nem zavarta volna őket.

– Azt hittem, mama elment itthonról már egy ideje – mondta Cynthia, aki egy-két részletet kapott el a beszélgetésből, amint a virágok között bóklászott föl-alá.

– Öt perccel ezelőtt ment be az ebédlőbe. Szeretne beszélni vele? Mert látom, hogy éppen most halad keresztül az előszobán – készségeskedett Osborne. miközben félig felemelkedett.

– Ó, nem! – mondta Cynthia. – Csak úgy tűnt, sürgős dolga van, ezért azt hittem, már rég elment. Lady Cumnor bízta meg őt valamivel, és úgy vélte, összefuthat a házvezetőnővel, aki csütörtökönként mindig a városban van.

– A család a kastélyban tölti az őszt?

– Úgy hiszem. De nem tudom pontosan, és nem is érdekel Azok az emberek nem túl kedvesek hozzám – folytatta Cynthia –, így aztán én sem vagyok olyan nagylelkű, hogy kedves legyek hozzájuk.

– Azt gondoltam, hogy az előítéletüknek ez a szokatlan elhajlása inkább érdekessé teszi őket az ön szemében – mondta Osborne jól irányzott gálánssággal.

– Ezt bóknak szánta? – kérdezte Cynthia, egy kis tettetett töprengés után. – Ha bókot kapok valakitől, szeretem, ha az rövid és világos. Nem nagyon vagyok alkalmas arra, hogy megfejtsem a rejtett jelentéseket.

– Akkor hát az olyan megjegyzések a kedvére valók, mint „ön nagyon csinos", vagy „milyen bájos a viselkedése". Én pedig azzal büszkélkedem, hogy mutatós papírba csomagolom a bonbonokat.

– Akkor hát kérem, írja le őket, és majd a szabadidőmben áttanulmányozom mindet.

– Nem! Az túl megerőltető volna. Majd félúton találkozunk, és én tanulmányozom az egyértelmű beszédet a következő alkalomra.

– Miről beszélgetnek? – kérdezte Molly, rádőlve könnyű ásójára.

– Csak arról, hogy a legalkalmasabb bókolni – mondta Cynthia, felvéve virágoskosarát, de nem távolodva el, hogy hallja a beszélgetést.

– Nekem semmilyen módon nem tetszenek – mondta Molly. – De azt hiszem, ez csak a savanyú szőlő esete nálam – tette hozzá.

– Butaság! – mondta Osborne. – Elmondjam, mit hallottam önről a bál után?

– Vagy talán provokáljam Mr. Prestont? – kérdezte Cynthia. – Vele a legjobb kezdeni. Olyan, mintha az ember kinyitna egy csapot, csak úgy ömlik a sok hízelgő jelző, abban a pillanatban. – Megvetően elbiggyesztette az ajkait.

– Számodra talán – mondta Molly –, de nem nekem.

– Bármelyik nőnek. Ezzel akarja megkedveltetni magát. Ha rám bízod, Molly, megkísérlem a dolgot, és majd meglátod, mekkora lesz a sikered.

– Ne, kérlek, inkább ne! – mondta Molly sietve. – Nagyon nem kedvelem őt!

– Miért? – kérdezte Osborne, akinek felkeltette a kíváncsiságát a lány hevessége.

– Ó! Nem tudom. Úgy tűnik, soha nem veszi figyelembe mások érzéseit.

– Nem is érdeklik az érzések – mondta Cynthia. – És az sem, ha nemkívánatos személy.

– Ha valahol maradni akar, nem zavarja, hogy szívesen látják-e ott, vagy sem.

– Nocsak, ez nagyon érdekes – mondta Osborne. – Olyan ez a beszélgetés, mint az egymásnak felelgető kórus a görög drámákban. Kérem, folytassák.

– Nem ismeri őt? – kérdezte Molly.

– De igen, látásból, és úgy emlékszem, egyszer bemutattak minket egymásnak. De mint tudja mi Hamleyben. sokkal messzebb lakunk Ashcombe-tól, mint önök itt, Hollingfordban.

– Ó! De hiszen át fogja venni Mr. Sheepshanks helyét, és akkor végleg ide költözik majd – mondta Molly.

– Molly! Ki mondta ezt neked? – kiáltott fel Cynthia, teljesen elváltozott hangon.

– Papa. Te nem hallottad? Ja, nem! Ma reggel mondta, mielőtt te lejöttél volna. Papa találkozott Mr. Sheepshanks-szel tegnap, és ő elmondta neki, hogy mindent elintéztek. Már tavasszal is pletykáltak róla valami effélét!

Cynthia nagyon csendes lett ezután. Közölte, hogy minden virágot leszedett, amit szeretett volna, és olyan elviselhetetlen a hőség, hogy inkább behúzódik. Aztán Osborne is elment. Molly belefogott a már elvirágzott növények gyökereinek a kiszedésébe, és a helyükre új virágokat ültetett. Fáradtan és kimelegedve fejezte be a munkát, majd ő is felment az emeletre hűsölni és átöltözni. Szokása szerint Cynthia keresésére indult. Nem érkezett válasz halk kopogtatására a szobájával szemben lévő ajtón. Molly azt hitte, hogy Cynthia talán elaludhatott, és kitakarózva fekszik a huzalban a

nyitott ablaknál, ezért halkan benyitott. Cynthia úgy feküdt az ágyon, ahogy levetette magát, nem törődve a testhelyzete kényelmességével. Mozdulatlan volt, ezért Molly felvett egy kendőt, és éppen rá akarta teríteni, amikor kinyitotta a szemét, és megszólalt:

– Te vagy az, kedves? Ne menj el! Jó tudni, hogy itt vagy mellettem.

Újra lecsukta a szemeit, és csendben maradt pár percig. Ezután hirtelen felült, kisimította a haját a homlokából és égő szemeiből. Merőn nézett Mollyra.

– Tudod, miről gondolkodtam, kedves? – kérdezte. – Azt hiszem, eleget laktam már itt, és jobban tenném, ha elhelyezkednék valahol nevelőnőként.

– Cynthia! Hogy érted ezt? – kérdezte Molly rémülten. – Elaludtál… álmodtál valamit. Nagyon kimerült vagy – folytatta az ágyra ülve és fogva, simogatva Cynthia bágyadt kezét úgy, ahogy annak idején az édesanyja is simogatta őt – talán öröklött ösztön volt ez, talán elmosódó emlék a halott gyengédségéről. Mr. Gibson gyakran föltette magában ezt a kérdést, amikor látta ezeket a mozdulatokat Mollytól.

– Ó, milyen jó vagy te, Molly! Talán ha engem is úgy neveltek volna fel, mint léged, én is ilyen jó lennék. De engem mindig továbblökdöstek egyik helyről a másikra.

– Akkor ne akarj megint elmenni – mondta Molly halkan.

– Jaj, istenem! Muszáj elmennem. De tudod, még soha életemben nem szeretett így senki, mint te; és az apád, azt hiszem, hiszen ő is szeret, nem igaz, Molly? Nehéz itthagyni titeket.

– Cynthia, biztos vagyok benne, hogy nem vagy jól, vagy még nem egészen ébredtél fel…

Cynthia a térdeit átölelve ült és a semmibe bámult.

– Nos – mondta végül nagyot sóhajtva, de aztán elmosolyodva, ahogy meglátta Molly aggódó arcát –, úgy vélem, az ember nem tud elmenekülni a végzete elől, és bárhol máshol sokkal elhagyatottabb és védtelenebb lennék.

– Mit értesz azalatt, hogy végzet?

– Ah, ezt csak úgy mondják, kicsikém – mondta Cynthia, aki úgy tűnt, visszanyerte a szokásos modorát. – Nem úgy értettem, mintha nekem is lenne. Azt hiszem, hogy habár a szívem mélyén egy gyáva, semmirekellő vagyok, azért fel tudom venni a harcot.

– Kivel? – kérdezte Molly, azon igyekezve, hogy megfejtse a rejtélyt, ha egyáltalán volt ilyen, abban a reményben, hogy talál valami gyógyírt Cynthia kétségbeesésére, amelyet a szobájába lépve látott rajta.

Cynthia újra elmerült a gondolataiban, majd amikor eszébe jutott Molly utolsó kérdése, azt mondta:

– Hogy kivel? Ó, hogy kivel veszem fel a harcot? Hát a végzetemmel, természetesen. Nem vagyok elég értékes ifjú hölgy ahhoz, hogy végzetem legyen? De Molly, gyermekem, milyen sápadt és komoly vagy! – mondta, hirtelen megcsókolva őt. – Nem szabad ennyire törődnöd velem, nem vagyok elég jó ahhoz, hogy ennyire aggódj miattam. Én már régóta tudom magamról, hogy csak egy szívtelen senki vagyok!

– Ez ostobaság! Ne beszélj így, Cynthia!

– Én pedig szeretném, ha nem vennéd mindig komolyan, amit mondok, szó szerint, úgy értem. Milyen meleg van! Hát már soha nem hűl le az idő? Gyermekem! Milyen piszkosak a kezeid, és az arcod is, én pedig még meg is csókoltalak… most biztos én is bepiszkolódtam. Hát nem olyan volt ez, mintha mama mondta volna? Mindenesetre jobban hasonlítasz a földművelő Ádámra, mint a szövő-fonó Évára.

Ezek a szavak elérték a kívánt hatást; a mindig kínosan tiszta Molly ráébredt a piszkosságára, amelyről egészen megfeledkezett, amíg Cynthiát hallgatta. Sietve eltávozott hát a szobájába. Amikor elment, Cynthia hangtalanul becsukta az ajtót, és pénztárcáját a fiókból kivéve elkezdte számolgatni a pénzét. Megszámolta egyszer, majd még egyszer, mintha valami hiba lett volna az első alkalommal, és többnek kellene lenni; ám a végén csak sóhajtott egy nagyot:

– Micsoda bolond vagyok, micsoda bolond voltam! – mondta végül. – De még ha nem is helyezkedem el nevelőnőként, idővel összeszedem a pénzt.

Néhány héttel az elutazása után Roger visszatért a Hamley-házba. Egyik reggel, amikor Osborne ellátogatott Gibsonék-hoz, bejelentette, hogy a fivére már egy-két napja otthon tartózkodik

– No és miért nem jött még el hozzánk? – kérdezte Mrs. Gibson. – Nem túl kedves tőle, hogy nem látogatja meg a barátait, amilyen gyorsan csak tudja. Kérem, mondja meg neki, hogy én üzenem ezt.

Osborne-nak volt némi fogalma róla, hogyan bánt Mrs. Gibson Rogerrel, amikor az utoljára náluk járt. Roger nem panaszkodott erről, nem is említette, egészen eddig a reggelig, amikor Osborne már éppen indulni készült, és biztatta Rogert, hogy tartson vele. Ekkor az utóbbi említett valamit, amit Mrs. Gibson mondott neki. Úgy beszélt, mintha inkább szórakoztatná, mint bosszantaná az ügy, ám Osborne kiérezte a szavaiból, hogy fájdalmat okoz neki a látogatások korlátozása, amelyek pedig életének legnagyobb örömei volt. Egyikük sem beszélt a gyanúról, amely pedig mindkettőjük gondolataiba befészkelt – a jól megalapozott gyanú, amelyet az támasztott alá, hogy Osborne látogatásait, legyenek azok korán vagy későn, soha nem kifogásolták.

Osborne most szemrehányásokat tett magának, hogy igazságtalanul feltételezett bármi hátsó szándékot Mrs. Gibson-nál. Nyilvánvalóan gyenge jellemű, de talán nem rossz szándékú nő volt, és talán pillanatnyi rosszkedv mondatta vele azokat a Rogerhez intézett szavakat.

– Szerintem is eléggé tapintatlan volt tőlem, hogy olyan alkalmatlan időben toppantam be – mondta Roger.

– Egyáltalán nem, én bármikor mehetek, soha nem teszik szóvá. Csak azért mondta, mert nem volt jókedvében aznap reggel. Biztos vagyok benne, hogy már sajnálja, és abban is, hogy a jövőben bármikor mehetsz te is, amikor csak tetszik.

Roger akkor sem ment még vagy két-három hétig, viszont amikor legközelebb beállított, a hölgyek nem voltak otthon. Még egy alkalommal így járt, majd ezután kapott egy csinosan hajtogatott levélkét Mrs. Gibsontól:

KEDVES URAM!

Hogy lehet az, hogy hirtelen ilyen formálissá vált, és csak üdvözlőkártyákat hagy itt részünkre, ahelyett, hogy megvárná a visszaérkezésünket? Szégyellje magát! Ha látta volna azokat a csalódott arcokat, amelyeket én láttam, amikor csak a szörnyű, kis kártyákat pillantottuk meg ön helyett. Bizonyára nem neheztel rám ilyen hosszú ideig; különösen azért, mert ezzel másokat is büntet, nem csak engem, aki meg is érdemli. Ha eljönne holnap – olyan korán, ahogyan csak szeretné –, és velünk ebédelne, nagyon örülnénk neki. Bevallom, hogy csúnyán viselkedtem önnel, és ezért megkövetem.

Őszinte híve:

HYACINTH C. F. GIBSON

Ennek nem lehetett ellenállni, és még ha nem is álltak valódi érzelmek a kedves szavak mögött, Roger elment, és Mrs. Gibson nem győzött neki hízelegni a legsimulékonyabb és legmézesmázosabb modorában. Cynthiát gyönyörűbbnek látta, mint valaha, ez után a rövid, kényszerű szünet után, amíg nem találkozott vele. Ha a lány Osborne-nal szellemes és vidám volt, Rogerrel komoly és csendes. Ösztönösen érezte, melyik férfi szereti őt. Látta, hogy Osborne-t csak azért érdekelte, mert annak a családnak a tagja, amellyel régóta baráti viszonyban van, ám barátságnál semmi gyengédebb érzelem nem volt a közeledésében, csodálata pedig csak a kritikus szem különleges szépségnek való adózása volt. Ám azt is sejtette, hogy Roger érzelmei mennyire mások. A férfi számára ő volt az egyetlen, a felülmúlhatatlan. Ha a szerelmét tiltották volna, az csak hosszú évek múlva halványult volna fakó barátsággá. Cynthia szépsége csak az egyike volt számtalan bájának, amely remegő szenvedélyt ébresztett Rogerben. Cynthia nem volt alkalmas arra, hogy ilyen érzelmeket viszonozzon; életében nagyon kevés igaz szerelemmel találkozott, annál több hódolattal, ám ez az őszinte lángolás, valamint hűséges imádat valami új volt, amit megbecsült. A sok megbecsülés és tisztelet, amelyet a fiú valódi, melegszívű természete iránt táplált, igazi kedvességet csempészett a viselkedésébe Rogerrel, amitől a fiú megkülönböztetett helyzetűnek érezte magát. Molly csak kívülállóként figyelte, mi lesz ennek a vége, vagy inkább, hogy milyen

gyorsan lesz mindennek vége, mivel úgy vélte, egyetlen lány sem tudna ellenállni ilyen hatalmas szenvedélynek; Roger érzelmei felől nem lehetett semmi kétsége. Sajnos, semmi kétség! Egy tapasztaltabb megfigyelő távolabbra tekintett volna, és a pénz kérdése is felmerült volna számára. Ha összeházasodnak, miből lenne elegendő pénzük? Igaz, Rogernek volt már ösztöndíja, ám ha megházasodik,[67] a szabályok szerint elveszíti ezt a bevételt. Nem volt szakmája, a két-háromezer fontos életjáradékot pedig, amelyet az anyjától örökölt, még az apja kezelte. De még az idősebb, tapasztalt megfigyelőt is meglepte volna Mrs. Gibson igyekezete, amellyel a fiatalabb fiú kegyeit kereste. Azt ajánljuk ennek a megfigyelőnek, hogy próbáljon olvasni az asszony anyagias szívében. Még Osborne-hoz sem volt ilyen kedves, és habár kísérletei Rogernél kudarcot vallottak, mivel a fiú nem tudta, mit is felelhetne a kifinomult hízelgésekre, amelyeket őszintétlennek érzett, azt azonban látta, hogy az asszony ettől kezdve bármely napszakban szívesen fogadja őt a házában. Roger ahhoz túlontúl örült új előjogának, hogy azt fürkéssze, mi rejlik Mrs. Gibson megváltozott viselkedése mögött. Szemet hunyt a gyanúi felett, és elhitette magával, hogy az asszony csak kárpótolni akarja az előző látogatása alatt történtekért.

Osborne konzultációja a két orvossal azt eredményezte, hogy több orvosságot is felírtak neki, amelyek aztán láthatóan jó hatással voltak rá, és valószínűleg még jobban hatottak volna, ha a férfit nem aggasztotta volna a türelmes kis feleség gondolata, aki magányosan éldegél Winchester közelében. Meglátogatta őt, amikor csak tudta, és Rogernek hála, most sokkal több pénz állt rendelkezésére, mint azelőtt. Attól azonban még mindig elzárkózott, sőt talán egyre jobban, hogy az apjának beszámoljon a házasságáról. Valami ösztönösen visszatartotta attól, hogy bármilyen izgalmat magára vállaljon. Ha Rogertől nem kapott volna pénzt, talán rákényszerült volna, hogy mindent bevalljon az apjának, és tőle kérje el a szükséges összeget felesége és úton lévő gyermeke ellátására. Ám így, hogy elég pénz állt rendelkezésére – ha korholta is magát közben, Utókban mégis meggyőződése volt, hogy amíg a fivérének akár csak egyetlen pennyje is lesz, addig annak a felét megkaphatja –, jobban vonakodott, mint valaha, hogy az apját a titok fölfedésével felbosszantsa. – Még nem most, még nem jött el az ideje – mondogatta magának, és Rogernek is. – Majd idővel… ha fiunk születik, Rogernek fogjuk hívni. – Ekkor pedig romantikus, költői látomásban jelent meg előtte apa és fia kibékülése a gyermek közvetítésével, még ha egy tiltott házasság gyümölcse is ő. Egyre valószínűbbnek találta ezt a végkifejletet, és ez segített halogatni a kellemetlen eseményt. Hibáztatta magát, amiért annyit elvesz Roger ösztöndíjából, arra gondolva, hogy öccse elveszíti a támogatást, ha esetleg megházasodik. Osborne mégis inkább siettette ezt az eseményt, minden lehetőséget megragadva, hogy az öccse láthassa a szíve hölgyét. Osborne azzal zárta elmélkedését, hogy meggyőzte magát, valójában milyen nagylelkű is ő.

HARMINCADIK FEJEZET
Régi és új szokások

Mr. Preston már beköltözött az új hazába Hollingfordban. Mr. Sheepshanks méltóságteljesen visszavonult a lánya családjának vidéki házába. Utódja nagy lelkesedéssel vetette bele magát a fejlesztésekbe; elhatározta többek között, hogy lecsapoltatja azt a nagy és kihasználatlan területet Lord Cumnor birtokán, amely szomszédos volt a Hamley-birtoknak azzal a földjével, amelyre az uraság megkapta a kormányzati kölcsönt, de most álltak rajta a munkálatok. Félig volt csak lecsapolva, mohával benőtt építőanyag és hosszú, kiásott árkok mutatták a füstbe ment terveket. Az uraság nagyon ritkán lovagolt arra mostanában, ám annak a férfinak a kunyhója, aki az uraság vadőre volt a boldogabb időkben, közel volt a munkaterülethez. Ez az idős szolga és bérlő betegeskedett, és üzenetet küldött a Hamley-házba, amelyben találkozót kért az uraságtól. Nem tervezett vele titkot megosztani, semmi különöset nem akart mondani, csak feudális lojalitásból, amely vigasztalást jelentett a haldoklónak, pusztán a kezét akarta megrázni, és a szemébe nézni még egyszer annak az úrnak, akit szolgált, és akinek őseit az ő ősei szolgálták évszázadokon keresztül. Márpedig az uraság éppen annyira tisztában volt a köztük lévő kötelékekkel, mint az öreg Silas. Bár gyűlölte a gondolatát, s kivált a látványát a félbehagyott munkálatoknak, amelyek mellett Silas kunyhója állt, az uraság kérette a lovát, és fél órával az üzenet megérkezése után kilovagolt. Ahogy közeledett, szerszámok zaját vélte hallani, és emberi hangokat, éppen úgy, mint egy-két évvel azelőtt. Meglepetten hallgatózott. Igen! A csend és nyugalom helyett, amelyre számított, vasszerszámok csengését és a talicskából kiöntött föld nehéz puffanását hallotta, valamint a munkások kiáltásait. Ám mindez nem az ő földjéről jött – megismerte a nádas, agyagos területet, amely a két birtok határán feküdt, ott dolgoztak a munkások. Tudta, hogy az már Lord Cumnor birtoka, ahogy azt is, hogy Lord Cumnor és a családja – a Whig gazemberek – egyre gyarapodtak vagyonban és rangban is, míg a Hamleyk egyre lejjebb csúsztak. Ám annak ellenére, hogy régtől fogva tisztában volt a tényekkel, és józan eszével helyeselte is a munkálatokat, az uraság dühe egyre fokozódott, látva, hogy a szomszédja azzal foglalatoskodik, amit ő képtelen volt véghezvinni. Méghozzá egy Whig fickó, akinek a családja csak Anna királynő idejében került a környékre! Olyannyira felbosszantotta magát, hogy már azon töprengett, nem használták-e fel – mármint a munkások – az ő építőanyagait, amelyek olyan csábító közelségben hevertek. Ezek a gondolatok, gyötrelmek és kérdések kavarogtak benne, ahogy a kunyhó felé lovagolt. Lovát egy legény gondjaira bízta, aki addig játékból kis házakat épített a nővérével az uraság otthagyott építőanyagából. A fiú az öreg Silas unokája volt, és még ha ripityára is törte az értékes anyagokat, egy egész kupacnyit, az uraság egy szóval sem tett szemrehányást neki. Ezeket legalább nem tudják használni Lord Cumnor munkásai. Nem bizony, egy darabot sem!

Az öreg Silas egy kamraszerű, szűk helyiségben feküdt, amely a nappaliból nyílt. A kis ablak, amely megvilágította, egyenesen a mocsárra nézett, ahogy a területet nevezték. Napközben elhúzták a kockás függönyt, hogy az öreg figyelemmel kísérhesse a munkálatokat. Minden tiszta volt körülötte, természetesen, és a halál, a nagy egyenjogúsító, olyan közel volt immár, hogy a szolga közeledett az úrhoz, kinyújtva felé a csontos kezét.

– Tudtam, hogy el fog jönni az uraság. Az atyja is eljött az én apámhoz, amikor ő haldoklott.

– Ugyan, ugyan, barátom! – mondta az uraság, aki, mint mindig, most is könnyen elérzékenyült. – Ne beszélj nekem haldoklásról, nemsokára felkelsz az ágyból, ne félj. Hoztak neked levest a házból, ahogy meghagytam nekik?

– Igen, igen, és mind meg is ettem, elég is volt egy álló napra. A fiatal uraság és Roger úrfi is itt jártak tegnap.

– Igen, tudom.

– Ma azonban még közelebb kerültem a sírhoz, bizony. Szeretném, ha vigyázna a bozótosra West Spinneyben, a rekettyésre. tudja az úr, ahol annak az öreg rókának volt az odúja, amelyet annyiszor megkergettünk. Talán emlékszik az uraság, bár igen fiatal volt akkor. Még most is nevethetnékem van, ha arra a sok mulatságra gondolok. – Ekkor nevetni próbált, ám szörnyű köhögési roham tört rá, amely megrémítette az uraságot; már-már azt hitte, megfullad az öreg. A menye jött be a hangra, és elmondta az uraságnak, hogy gyakran vannak hasonló rohamai. Attól tartott, az egyik hamarosan elviszi az öreget. A haldokló előtt mondta mindezt, aki zihálva és kimerülten feküdt a párnáján. A szegény emberek elfogadják a halál elkerülhetetlenségét és közeledtét, sokkal könnyebben és nyíltabban, mint a műveltebb emberek köre. Az uraságot megdöbbentette a nő keményszívűsége – annak minősítette a viselkedését –, noha az öreg nagyon gyengéd ápolásban részesült a menyétől, és amit a nő mondott, nem volt nagyobb újság a betegnek, mint az, hogy a nap holnap is fölkel. Inkább izgatta az, hogy a történetét folytatni tudja az uraságnak.

– Azok a jöttmentek! Így nevezem őket, hiszen idegenek errefelé, habár néhányuk már az ön földjén is dolgozott, uraság, amíg tavaly ősszel el nem küldte őket. Kivágják a rekettyést és a bozótot, abból raknak tüzet. Messze laknak, ezért gyakran itt ebédelnek, ha nem figyel oda, csakhamar semmi sem fog maradni a bozótosból. Ezt el akartam mondani önnek, mielőtt meghalok. Parson járt itt, de neki nem szóltam. Ő a gróf embereit pártolja, nem figyelt volna rám. A grófot támogatja; ezt abból gondolom, hogy azt mondta, milyen szép a gróftól, hogy ennyi munkát ad a szegényeknek, bezzeg amikor az uraság birtokán folytak a munkák, semmi ilyesmit nem mondott.

Ezt a hosszú monológ gyakran félbeszakadt, amikor köhögött, vagy levegő után kapkodott. Miután az öreg elmondta, ami a szívét nyomta, a fal felé fordult, és úgy tűnt, aludni készül. Egyszer csak hirtelen felült:

– Tudom, hogy alaposan megkorbácsoltam, bizony. De hiszen a fácántojásokat lopkodta, nem tudtam, hogy árva gyerek. Bocsáss meg, Istenem!

– David Mortonra gondol, a nyomorékra, aki vadcsapdákat állított – suttogta a menye.

– De hiszen ő rég meghalt, van vagy húsz éve is, ha jól emlékszem – mondta az uraság.

– Igen, de amikor nagyapa elalszik, miután kifárasztotta magát, úgy tűnik, a régi időkről álmodik. Még nem ébredt fel, uram, jobb ha leül ide, ha maradni szeretne – folytatta, miközben bement a szobába, és a kötényével letörölt egy széket. – Nagyon a lelkemre kötötte, hogy ébresszem fel őt, ha ön vagy Mr. Roger jönne hozzá. Mr. Roger azt mondta, eljön ma reggel is; az öreg azonban valószínűleg még vagy egy órát fog aludni, ha békén hagyjuk

– Bárcsak elbúcsúztam volna tőle, meg kellett volna tennem.

– Olyan hirtelen nyomja őt el a buzgóság – mondta a nő. – De ha megnyugtatná, ha elbúcsúzna tőle, uraság, felébreszthetem egy rövid időre.

– Nem, inkább ne! – szólt rá az uraság, amint a nő készült fölkelteni az öreget. – Talán holnap is eljövök. És megmondom neki, hogy sajnálom… tényleg sajnálom. Üzenjenek a házba, ha bármire szükségük van! Mr. Roger eljön ma, ugye? Majd ő beszámol, hogy van az öreg. Szerettem volna elbúcsúzni tőle.

Nemi aprópénzt adva a fiúnak, aki a lovára vigyázott, az uraság elindult. Egy pillanatra megállt, nézte a sürgő-forgó munkásokat, akik a szeme láttára tüsténkedtek, majd a félig elkészült lecsapolást a saját területén. Keserű pirula volt ez a számára. Először idegenkedett attól, hogy a kormánytól kölcsönt vegyen föl; de a felesége rávette. Miután azonban megtörtént, nagyon büszke volt erre az áldozatra, az egyetlenre, amelyet életében a haladás szellemének oltárára helyezett. Utánaolvasott a témának, alaposan áttanulmányozta, még a felesége biztatásának hatására. Elég napra kész volt a mezőgazdasági kérdésekben, ha másban nem is. Egykor, amikor a cserepes technika[68] felhasználásával megkezdte a földek lecsapolását, ő számított a leghaladóbb földbirtokosnak a környéken. Akkoriban az uraság szeszélyének tartották ezt az emberek; a piacon és a közös ebédek alkalmával egyre csak attól tartottak, hogy belekezd a különböző, e témában olvasott értekezések érvérnek az ismertetésébe. És lám, immár a környék minden földbirtokosa lecsapolási munkálatokat végeztetett – lecsapolást! A kormánykölcsön kamata még mindig emelkedett, annak ellenére, hogy a munkálatok rég leálltak, és az eszközök értéke is egyre csökkent.

Fölzaklatták e gondolatok, akár a saját árnyékával is képes lett volna összeveszni. Szabad utat akart engedni a rosszkedvének, és hirtelen eszébe jutott a bozótos megrongálása, amelyről negyed órával azelőtt értesült. A Lord Cumnor földjén szorgalmasan dolgozó munkások felé vette az irányt. Éppen amikor odaért volna hozzájuk, összetalálkozott Mr. Prestonnal, aki szintén lóháton jött, ellenőrizni a munkásokat. Az uraság nem ismerte őt személyesen, ám az intéző beszédmódjából, és abból a tiszteletből, amellyel fogadták, Mr. Hamley látta, hogy rangos személyről van szó. Így aztán őt szólította meg:

– Kérem, ön ezeknek a munkálatoknak az irányítója?

– Természetesen – felelte Mr. Preston. – Az vagyok, és még sok egyébnek az irányítója is, szolgálatára. Én vagyok Mr. Sheepshanks utódja a Lord jószágigazgatói posztján. Ön Mr. Hamley, ha nem tévedek.

Az uraság mereven meghajolt. Nem tetszett neki, ahogy beszélt vele ez a fickó. Egy vele egyenrangú személy találgathatta a nevét, vagy a kilétét, de egy alacsonyabb rangúnak, amíg ő meg nem nevezte magát, nem volt egyébhez joga, mint tiszteletteljesen uramnak szólítani őt. Ez volt az uraság illemkódexének megfelelő viselkedés.

– Én Hamley uraság vagyok. Feltételezem, hogy még nem tudja, hol húzódik Lord Cumnor birtokának a határa, ezért most közlöm önnel, hogy az én földem annál a tónál kezdődik, ott, ahol azt az emelkedőt látja.

– Nagyon is tisztában vagyok ezzel a ténnyel, Mr. Hamley – mondta Mr. Preston, kissé bosszankodva azon, hogy ennyire tájékozatlannak tartják. – De megkérdezhetem, miért hívja föl erre a figyelmemet?

Az uraság kezdett feldühödni, de még türtőztette magát. Nagy becsben kellett tartani ebbéli erőfeszítését, mivel igen nehezére esett. Volt valami e jóképű, jól öltözött intézőnek a hangjában és a viselkedésében, amely kimondhatatlanul ingerelte; és Mr. Preston pompás, jól táplált lovának önkéntelen összehasonlítása az ő öreg gebéjével bizony csak tovább gerjesztette az indulatait.

– Egy fél órája úgy tájékoztattak, hogy az önök emberei nem tartják tiszteletben ezeket a határokat, és kitépkedik a rekettyét a bozótosból, hogy tüzet gyújtsanak vele.

– Talán megteszik – mondta Mr. Preston a szemöldökét felhúzva, ám nemtörődöm módon. – Úgy vélem, nem gondoltak, hogy nagy kárt okoznak ezzel. Majd utánanézek a dolognak.

– Talán kételkedik a szavaimban, uram? – kérdezte az uraság, addig ösztökélve a lovát, mígnem táncolni kezdett alatta. – Mondhatom magának, hogy épp az imént, egy fél órája értesültem erről.

– Föl sem merült bennem, hogy kétségbe vonjam a szavait, Mr. Hamley; ez lenne az utolsó dolog, amit merészelnék. Ám el kell ismernie, hogy az érv, amelyet már másodszor hoz fel, hogy alátámassza a kijelentése valódiságát, vagyis hogy az utóbbi fél órában hallotta, nem olyan meggyőző, hogy ne hordozná magában a hiba lehetőségét.

– Inkább jelentse ki egyenesen, hogy kételkedik a szavaimban! – mondta az uraság megmarkolva, és kissé megemelve a lovaglóostorát. – Nem is értem, mit beszél, olyan cikornyásan.

– Kérem, ne jöjjön ki a sodrából, uram. Megmondtam, hogy utánanézek a dolognak. Nyilván nem látta a saját szemével, hogy az emberek kitépkednék a rekettyebokrokat, különben azt mondta volna. Engedtessék meg nekem, hogy kételkedjem a forrása hitelességében, amíg nem néztem utána, és nem bizonyosodtam meg arról, hogy valóban úgy történt. Mindenesetre ezt fogom tenni, és ha ez sérti önt, hát sajnálom, de akkor is így fogok cselekedni. Ha meggyőződtem arról, hogy kár érte a tulajdonát, megteszem a szükséges lépéseket, hogy ez a jövőben ne forduljon elő, és természetesen (a Lord nevében is ígérhetem) megfizetjük a kárát… amely talán egy fél korona összegre rúghat. – Az utolsó szavakat halkabban tette hozzá, mintha csak magának mondaná halvány, megvető mosollyal az arcán.

– Nyughass, lovacskám, nyughass – mondta az uraság, nem véve észre, hogy ő maga volt az okozója a ló türelmetlen viselkedésének, mivel egyre szorosabbra fogta a kantárját. Öntudatlanul talán saját magának is szánta a figyelmeztetést.

Egyikük sem vette észre Roger Hamleyt, aki hosszú, egyenletes ügetéssel közeledett. Már az öreg Silas ajtajából meglátta az apját, és mivel a szegény öreg még mindig aludt, elindult beszélni az apjával. Elég közel járt már, hogy meghallja a következő szavakat.

– Nem tudom, hogy maga kicsoda, de én találkoztam már jószágigazgatókkal, akik úriemberek voltak, és olyanokat is ismertem, akik nem. Ön az utóbbi csoportba tartozik, fiatalember – mondta az uraság –, bizony, abba. Kedvem lenne a szemtelenségéért végighúzni magán a lovaglóostorral.

– Kérem, Mr. Hamley – válaszolt Mr. Preston hűvösen. – Kissé fogja vissza magát, és gondolkozzon! Igazán szánalmas látni, ahogy egy ilyen idős ember kijön a sodrából. – Egy kicsit hátrahőkölt, hogy megakadályozza a feldühödött uraságot abban, hogy beváltsa fenyegetését; nem annyira személyes félelemből, mint inkább a botránytól tartva. Roger Hamley ebben a pillanatban érkezett oda. Zihált kissé, tekintete pedig nagyon szigorú és sötét volt, mégis halkan szólt:

– Mr. Preston, nem igazán értem, mit jelentsenek az utolsó szavai. De ne feledje, hogy atyám idős, magas rangú nemesember, és nincs hozzászokva, hogy tanácsokat és irányítást fogadjon el egy olyan fiatalembertől, mint maga.

– Távol akartam őt tartani a földemtől – mondta az uraság a fiának. A vágy, hogy Roger szemében megőrizze a méltóságát, kissé lecsillapította őt, de ha a szavai nyugodtabbak is voltak, az elfojtott szenvedély más jelei bizony látszottak rajta: arca sápadt volt, keze remegett, szemein pedig sötét árnyék ült. – Visszautasította a szavaimat, kétségbe vonta állításomat.

Mr. Preston Rogerhez fordult, mintha a részeg Fülöp kérné a józant.[69] Távolságtartóan beszélt, mintha csak meg akarná magyarázni a történteket. Szavai nem voltak szemtelenek, hanghordozása viszont annál inkább.

– Az apja félreértette szavaimat; talán nem is csoda… – arra tett utalást ezzel, megértő pillantást vetve a fiúra, hogy véleménye szerint az apa nincs olyan állapotban, hogy értelmesen lehessen vele beszélni. – Nem utasítottam vissza őt, hogy azt tegyem, ami ebben a helyzetben helyes. Mindössze meg akartam bizonyosodni az igazságról, az apja pedig ezt sértésnek vette – ezzel vállat vont és felhúzta a szemöldökét, olyan modorban, ahogy azt Franciaországban tanulta.

– No de uram! Aligha találhatok magyarázatot erre a modorra és a szavakra, amelyeket az apámhoz intézett, és amelyeket magam is hallottam, amint közeledtem. Egy ilyen korú és rangú ember iránt több tiszteletet kellene tanúsítania. Ami a birtokháborítást illeti…

– Kitépkedik a rekettyéket, Roger! Csakhamar nem lesz bozót, ahová a vad elbújhat – szólt közbe az uraság.

Roger meghajtotta a fejét az apja felé, ám ugyanott folytatta, ahol a közbevetés előtt tartott.

– Személyesen fogok utánanézni egy nyugodtabb pillanatban, és ha úgy találom, hogy bármilyen behatolás vagy károkozás történt, természetesen elvárom, hogy véget vessen annak. Jöjjön, apám! Megnézem az öreg Silast; talán nem tudja, mennyire beteg. – Megpróbálta elvonni az apját a további veszekedéstől. De nem teljesen járt sikerrel.

Mr. Prestont feldühítette Roger nyugalma és méltóságteljes viselkedése, és a távozók után küldte búcsúzásképp e hangos monológot:

– Rang, ugyan már! Mit gondoljunk egy olyan ember rangjáról, aki nekilát a munkálatoknak anélkül, hogy kiszámolná a költségeket. Aztán amikor kifogy a pénzből, leállítja a munkát, és szélnek ereszti a munkásait, a tél beálltakor, éppen mikor…

A többit távolodtukban már nem hallották. Az uraság már-már visszafordult ezt hallva, ám Roger megragadta az öreg gebe kantárját, és átvezette a mocsaras terület felett, mintha csak szilárd talajt akarna keresni neki. Valójában meg akarta akadályozni a vita kiújulását. Szerencse, hogy a ló ismerte őt, és elég öreg volt ahhoz, hogy a nyugodt poroszkálást részesítse előnyben, mivel Mr. Hamley igencsak szorosan fogta a kantárját. Végül kitört belőle az elfojtott indulat: – A csudába, Roger! Ne bánj úgy velem, mintha gyerek lennék! Engedj el, ha mondom!

Roger elengedte. Már szilárd talajon voltak, és ő sem akarta, hogy idegenek azt gondolják, bármiben akadályozni próbálja az apját. Az apja türelmetlen utasításaira felelő csendes engedelmessége jobban megnyugtatta az uraságot, mint arra bármi más képes lett volna ebben a pillanatban.

– Tudom, hogy cserbenhagytam őket… Mi mást tehettem volna? Nem volt pénzem a bérükre, veszteséges volt a munka, amint tudod. Nem tudják, senki sem tudja, talán csak az anyád értené meg, milyen fájdalmat okozott nekem elküldeni őket a tél küszöbén. Álmatlanul hánykolódtam éjszakákon át, és odaadtam nekik, amim volt… igazán megtettem. Nem volt pénzem, hogy kifizessem őket, de voltak hízott marháim, azokat mind az embereknek adtam. Beengedtem őket az erdőbe, hogy összegyűjtsék a lehullott termést. Elnéztem nekik, hogy letörték a száraz ágakat. Most pedig ez a senkiházi, ez a szolga ezt veti a szememre! Ám folytatni fogom a munkálatokat, bizony, csak azért is. Megmutatom, ki vagyok! A rangomat, bizony. Egy Hamley magasabb rangú, mint az ő ura. Folytatni fogom a munkát, meglátod, így lesz. Évente két-háromszáz font kamatot fizetek a kormánykölcsön után. Kicsivel többet is kaphatnék, ha a zsidókhoz fordulnék. Osborne megmutatta, hogyan kell, de megfizet ezért, meg bizony. Nem tűröm a sértéseket. Nem kellett volna visszatartanod, Roger! Istenemre, bárcsak megpálcáztam volna a fickót!

Megint vak dühbe kezdte lovalni magát, amely fájdalmas volt a fiának. Ekkor azonban Silas kisunokája, aki az uraság lovára vigyázott, amíg az a beteget látogatta, rohant eléjük kifulladva.

– Kérem, uram, kérem. Anya küldött, nagyapa hirtelen felébredt, és anya azt mondja, haldoklik. Kérem, jöjjön; anya szerint nagyon jólesne neki.

Így visszamentek a kunyhóhoz. Az uraság nem szólt semmit, ám úgy érezte, mintha egy szélviharból egyszeriben egy csendes, szomorú helyre került volna.

HARMINCEGYEDIK FEJEZET
Egy passzív csábító

Nem feltételezhetjük, hogy a körülmények, amelyekben Mr. Preston találkozott Roger Hamleyvel, barátságot ébresztettek a két fiatalemberben. Előtte alig néhány szót váltottak egymással, ritkán is találkoztak, mivel az intézőt addigi munkája Ashcombe-hoz kötötte, amely vagy tizenhat-tizenhét mérföldre volt Hamleytől. Néhány évvel idősebb volt Rogernél, ám amikor a környéken lakott, Osborne és Roger iskolában és kollégiumban tartózkodott. Mr. Prestonnak számos oka volt rá, hogy ne kedvelje a Hamleyket. Cynthia és Molly egyaránt családias bensőséggel emlegette a fivéreket, amely rendkívül bensőséges kapcsolatot feltételezett közöttük. Az ő csokraikat részesítették előnyben a bálban, és általában mindenki csak jót mondott róluk. Mr. Preston pedig egy vadállat ösztönös ellenérzésével viseltetett minden népszerű fiatalember iránt. A rangjuk – még akkor is, ha olyan elszegényedett családból származtak, mint a Hamleyk –, sokkal az övé felett helyezkedett el, továbbá ő a nagy Whig lord jószágigazgatója volt, akinek politikai nézetei homlokegyenest ellenkezők voltak az öreg Tory uraságéival. Nem mintha Lord Cumnor sokat foglalkozott volna saját politikai nézeteivel. Családja a Hannover-házi dinasztia[70] öröklésének idején a Whigektől kapta a címét és a vagyonát, és fiatalkorában Whig klubokat látogatott, ahol nagy összegeket vesztett el Whig szerencsejátékosokkal játszva. Mindez kielégítő és biztonságos volt a számára. Ha pedig Lord Hollingford nem Whig színekben tért volna vissza a megyébe – akár előtte az édesapja, akitől a címét örökölte –, valószínű, hogy Lord Cumnor az egész brit alkotmányt veszélyben érezte volna, úgy vélekedve, hogy hálátlanul megfeledkeztek az őseinek a hazáért hozott áldozatairól. Ám a választásokat kivéve nem foglalkozott a Whig és a Tory párt szembenállásával. Túl sok időt töltött Londonban, és túlságosan társaságkedvelő ember volt ahhoz, hogy bárkit visszautasítson, aki élvezni akarta a vendégszeretetet, és kellemes partnernek bizonyult, legyen az whig- vagy tory-párti, vagy akár radikális. Ám a megyében, ahol kormányzói rangot töltött be, a régi politikai ellentétek még mindig nagy szerepet játszottak, és az alapján döntötték el, egyáltalán szóba állnak-e valakivel, hogy azonos oldalon álló volt-e, vagy sem. Ha egy Whig véletlenül egy Tory étkezőasztalnál találta magát – vagy fordítva –, az étel rögtön emészthetetlenné vált, a bor pedig élvezhetetlenné. Egy házasság a két párthoz tartozó fiatalok között majdnem olyan hallatlan és tilalmas volt, mint Rómeó és Júlia frigye. Természetesen Mr. Preston olyan ember volt, akiben jó talajra hullott az előítélet eme magva. Először is megfelelő izgalmat jelentett, és minden tehetségére szükség volt, hogy a párt érdekében, amelynek oldalán állt, ármánykodjon. Továbbá, a munkaadója iránti lojalitás részének érezte, hogy eltapossa ellenfeleit minden rendelkezésére álló eszközzel. Nagy általánosságban is mindig gyűlölte és lenézte a Torykat, és az után a vita után a Silas kunyhója melletti mocsárnál gyűlölte a Hamleyket, különösen Rogert, a számára fenntartott különleges ellenszenvvel. – Az a ficsúr – csak így emlegette – megfizet még ezért? – mondta magát vigasztalva, miután apa és fia otthagyták őt. – Micsoda tuskók! – gondolta, ahogy nézte a távolodó alakokat. – Az öreg fickó nem olyan gyáva – gondolta, ahogy az uraság a kantárt rángatta. – Az a vén gebe jobban megtalálná az utat, ha nem vezetnék őt, uracskám. De átlátok a szitán. Félsz attól, hogy az öreg visszatér, és újra feldühíti magát. Még hogy rang! Egy koldusbotra jutott földbirtokos, egy olyan ember, aki szétzavarta a munkásait a tél beállta előtt, hogy felőle akár éhen is halhatnak; hogy dögöljenek meg: jellemző egy begyöpösödött, öreg Toryra. – Az elküldött munkások iránti együttérzés örve alatt Mr. Preston jócskán kiélvezte személyes sérelmeit.

A férfinak jó oka volt az örömre, akár el is felejthette ezt a kellemetlenséget. Csak arra kellett emlékeztetnie magát, hogy mennyire megugrott a jövedelme, és milyen nagy népszerűségnek örvend új állásában. Egész Hollingford becsben tartotta a gróf új intézőjét. Mr. Sheepshanks egy faragatlan, ápolatlan, mogorva öreg agglegény volt, aki piaci napokon szorgosan látogatta az

italméréseket. Ilyenkor szívesen meghívta három-négy barátját és ismerősét, akikkel alkalmanként együtt étkezett, és versenyzett a borospoharak kiürítésében. Ám „nem értékelte a női társaságot” – amint Miss Browning elegánsan megfogalmazta, mert az öreg intéző nem fogadta el a hollingfordi hölgyek meghívásait. Annyira faragatlan volt, hogy nem átallotta emlegetni ezeket a meghívásokat a fent említett barátainak, mégpedig „az öreg hölgyek rumlijai”-nak nevezve; de erről a hölgyek természetesen mit sem tudtak. Összehajtogatott üzenetek (boríték nélkül – hisz akkoriban még nem ismerték ezt a találmányt –, a sarkaikon lepecsételve, ahelyett, hogy leragasztották volna, mint manapság) cseréltek gazdát Mr. Sheepshanks és a Browning kisasszonyok valamint Mrs. Goodenough vagy mások között.

Az előbbiek meghívása valahogy így hangzott: Miss Browning és a húga, Miss Phoebe Browning tiszteletteljes üzenetüket küldik Mr. Sheepshanksnek, és arról tájékoztatják, hogy néhány barátjuk megtisztelte őket azzal, hogy elfogadta meghívásukat teára jövő csütörtökre. Miss Browning és Miss Phoebe nagy örömmel venné, ha Mr. Sheepshanks csatlakozna szerény körükhöz.

Mrs. Goodenough meghívójában pedig ez állt: Mrs. Goodenough üdvözletét küldi Mr. Sheepshanksnek, és reméli, hogy levele jó egészségben találja. Nagy örömmel töltene el, ha megtisztelne becses jelenlétével a hétfői teánkon. A lányom Combermere-ből küldött néhány gyöngytyúkot, és ezért Mrs. Goodenough azt is reméli, hogy Mr. Sheepshanks vacsorára is marad majd.

Nem volt semmi szükség dátumokra, hogy mely hónap melyik napjában járnak. A jó hölgyek úgy gondolták, vége volna a világnak, ha a meghívót a megnevezett esemény előtt több mint egy héttel küldték volna ki. Ám még a gyöngytyúkos vacsora sem jelentett kellő kísértést Mr. Sheepshanks számára. Eszébe jutottak a házi borok, amelyekből egykori hollingfordi ünnepségek alkalmából ivott, és kirázta a hideg. A kenyeret sajttal és egy pohár keserű sörrel, vagy vízzel hígított brandyvel, amelyeket a régi jó, viseltes ruháiban – amelyek kényelmessé tágultak a hosszú évek során, és erős dohányszagot árasztottak – fogyaszt el, többre értékelte, mint a gyöngytyúkhúst és az almabort, nem is beszélve a szűk, kényelmetlen kabátról, a szoros nyakkendőről és a kényelmetlen cipőről. Így aztán a régi intéző szinte soha nem fordult meg a hollingfordi teadelutánokon. Visszautasító üzenete szinte mindig pontosan ugyanaz volt:

Mr. Sheepshanks szomorú kötelessége közölni Miss Browninggal és a húgával (Mrs. Goodenough-fal vagy másokkal, a meghívó személyétől függően), hogy halaszthatatlan üzleti ügyei megakadályozzák abban, hogy eleget tegyen kedves invitálásuknak. Nagyon köszöni, hogy gondoltak rá.

Most azonban, hogy Mr. Preston vette át a régi intéző helyét, és beköltözött Hollingfordba, nagyot változott a helyzet.

Minden meghívást elfogadott, bárhonnan is jött, és ennek következtében mindenki a legjobb véleménnyel volt róla. Összejöveteleket rendeztek a tiszteletére – mintha egy ifjú házas volna, amint azt Miss Phoebe Browning megjegyezte –, amelyekre mindre el is ment.

– Mit akar ez a fickó? – tette föl a kérdést magában Mr. Sheepshanks, amikor értesült, a barátoktól, akiknél még megszállt Hollingfordban, utóda készséges, társaságkedvelő és szeretetre méltó mivoltáról, valamint más pozitív tulajdonságairól. – Preston nem az az ember, aki minden ok nélkül, csak úgy illegeti magát. Ennél több esze van. Valami fontosabb dolgon töri a fejét, mint a puszta népszerűség.

Igaza volt az éles szemű öreg agglegénynek: Mr. Preston-nak sokkal fontosabb dolog járt az eszében, mint a népszerűség. Mindenhová csak azért ment el, hátha ott összetalálkozik Cynthia Kirkpatrickkal.

Molly hangulata talán egy kicsit nyomottabb volt ebben az időben, mint szokásosan, vagy talán Cynthia volt sokkal emelkedettebb kedvében, anélkül hogy észrevette volna. Napközben Roger adózott neki hódolattal, esténként Mr. Preston, és ezért úgy tűnt, mintha a két lány külön világban élne. Molly mindig kedves volt, de komoly és elgondolkodó. Cynthia ezzel szemben vidám volt, tréfálkozó kedvű és beszédes. Amikor Hollingfordba került, az egyik fő vonzereje az volt, hogy olyan kedvesen tudott ügyelni másokra; most azonban, az izgalom vagy valami más miatt képtelen volt

megálljt parancsolni a nyelvének. Ám amit mondott, az mindig olyan találó és szellemes volt, hogy bárki, akinek a szavait félbeszakította a megjegyzéseivel, szívesen fogadta, mert annyira lenyűgözte. Egyedül Mr. Gibsonnak tűnt fel ez a változás, és elgondolkodott rajta. – Valamilyen belső lázban ég – gondolta magában. – Elbűvölő jelenség, de nem tudom őt megérteni.

Ha Molly nem lett volna teljes mértékben lojális a barátnőjéhez, úgy találta volna, hogy ez a folyamatos sziporkázás kezd egy kicsit fárasztó lenni, ha nap mint nap kell hallgatni. Nem egy nyugodt vizű tó napfényes felszíne volt ez, hanem egy törött tükör darabjainak csillogása – zavarba ejtő és nyugtalanító. Cynthia mostanában semmiről sem volt képes halkan beszélni, és a komoly, elgondolkodtató témák is értéküket vesztették a számára. Akadt ez alól a hangulat alól egy-két kivétel, amikor Cynthia hirtelen némaságba süllyedt, amely – ha a természete nem lett volna alapvetően kedves – borongósnak lett volna nevezhető. Ha bármilyen apró szolgálatot lehetett tenni akár Mollynak, akár Mr. Gibsonnak, Cynthia olyan készséges volt, mint valaha. Azt sem utasította vissza, amit az anyja kért tőle, lett légyen az bármilyen szeszély diktálta kérés is; ezekben az esetekben azonban Cynthia szemében nem látszott a szeretet csillogása.

Molly elhagyatottnak érezte magát, nem tudta, miért Cynthia egy kissé eltávolodott tőle, de nem ez volt az oka. A mostohaanyja szeszélyes volt, és ha Cynthia felbosszantotta őt, elárasztotta Mollyt apró kedvességekkel és álszeretettel. Valami más nem volt a helyén, amelyet Molly nem tudott megfejteni és helyrerakni, ezért pedig csak önmagát okolhatta. Mollynak azonban túl erős jelleme volt ahhoz, hogy egy bolondos személy változékony hangulatai miatt érezze magát rosszul. Talán bosszankodott vagy ingerült lett volna, de levert nem. Más tette őt búskomorrá. Mióta Roger vonzódni kezdett Cynthiához, és folyton az ő társaságát kereste. Molly szívét fájdalom és nyugtalanság öntötte el. Megkérdőjelezhetetlen vonzalom volt, így Molly alázatosan és nagy szeretettel elfogadta, mint a világ legtermészetesebb dolgát. Gyakran csodálta Cynthia szépségét és kecsességét. és érezte, hogy senki sem tudna ellenállni neki. Amikor pedig az őszinte odaadás megannyi apró jelének volt tanúja, amelyet Roger nem is próbált leplezni, sóhajtva arra gondolt, hogy egyetlen lány sem tudná elzárni a szívét az ilyen erős, és Roger jelleméből adódóan tartós érzelem elől. Ha szükséges lett volna, a fél karját odaadta volna Roger boldogságáért, és ez az önfeláldozás furcsa többletet adott volna a boldog végkifejletnek. Megvetően gondolt Mrs. Gibson értetlenségére, amellyel e számtalan jósághoz és emberi értékhez viszonyult; és amikor Rogert falusi tuskónak nevezte, vagy más lealacsonyító jelzővel illette. Mollynak nagy erőfeszítésébe került, hogy ne legyen ellenvetése. Ám azok békés napok voltak a mostaniakhoz képest, amikor is Molly – egyszer csak átlátna a szitán azoknak az embereknek az éleslátásával, akik egy cselszövővel élnek együtt – észrevette, hogy Mrs. Gibson viselkedése teljes mértékben megváltozott Rogerrel szemben. Hogy miért, azt a lány nem tudhatta.

Roger azonban a régi volt, szilárd, mint a kőszikla, ahogy Mrs. Gibson jellemezte őt a maga eredetiségével. – Árnyékot adó szikla, amelynek lábánál megpihenhetsz – ahogy egykor Mrs. Hamley beszélt róla. Így aztán Mrs Gibson megváltozott hozzáállásának okát nem Rogerben kellett keresni. Biztosította őt, hogy szívesen látják, a nap bármelyik órájában jelenjen is meg. Játékosan megfeddte, amiért olyannyira a szívére vette az ő egykori szavait, hogy utána soha nem jelentkezett ebéd előtt. A fiú azonban azt mondta, jogosnak találta az okokat a tiltásra, és tiszteletben tartja azokat. Őszinte szavak voltak ezek, nyoma sem volt bennük iróniának. Otthoni beszélgetéseikben Mrs. Gibson szakadatlanul arról szőtt terveket, hogyan hozhatná össze Rogert és Cynthiát, és egyértelmű volt az óhaja, hogy előbb-utóbb kerüljön sor eljegyzésre. Mollyt ingerelte a leplezetlenül kivetett háló, és Roger vaksága, ahogy készségesen besétált a neki készített csapdákba. Elfelejtette a fiú korábbi önzetlenségét és nyilvánvaló vonzódását a szépséges Cynthiához; csak azt tudta, hogy cselszövés készül, amelynek Roger az áldozata, Cynthia pedig a passzív, ám tudatos csalétek. Úgy vélte, nem tudna a lányhoz hasonlóan viselkedni, még azért sem, hogy elnyerje Roger szerelmét. Cynthia éppen annyit látott és hallott az anyja terveiből, mint ő, mégis elfogadta a rá osztott szerepet. Ezt a szerepet egyébként is eljátszotta volna, hiszen a számára előírt dolgok találkoztak a lényéből fakadóan tervekkel, ám mivel elő voltak írva neki – igaz, nem nyíltan, csak utalások révén – , az ő helyében Molly ellenállt volna. Elment volna otthonról, ha azt várták volna tőle, hogy ott

maradjon, a kertben tartózkodott volna, ha egy hosszú erdei sétát terveztek. Végül – mivel mindezek ellenére, bármi történjen is, szerette Cynthiát – meggyőzte magát, hogy a lány bizonyára nem tud az egészről, bár ezt igen nehéz volt elhinnie.

Nagyon kellemes időtöltés fiatal hölgyeknek udvarolgatni, ám az önálló életük küszöbén álló fiatalembereknek az angol vidéken számos egyéb teendőjük is volt, amely lefoglalta gondolataikat és idejüket. Roger cambridge-i ösztöndíjas volt, és egy kívülállónak úgy tűnhetett, hogy egészen addig, amíg nem házasodik meg, helyzete igencsak rózsás. Neki azonban nem olyan volt a jelleme, hogy belesüppedt volna a kényelmes semmittevésbe, még akkor sem, amikor az ösztöndíjból származó jövedelme teljes mértékben a rendelkezésére állt. Szerette volna elkezdeni a tevékeny életet, de még nem határozta el, milyen irányba induljon. Tudatában volt a tehetségének és az ízlésének, és nem akarta, hogy az előbbi elkallódjon, és az utóbbit – amelyet nagy ajándéknak érzett – sem akarta elvesztegetni azzal, hogy nem megfelelő állást választ. Szeretett kitűzni egy célt maga elé, és az erejét e cél elérésére fordítani. Elég pénze volt az amúgy szerény személyes szükségleteinek kielégítésére, és minden rövid távú terve megvalósítására. Jövedelmének fennmaradó részét Osborne-nak adta, amelyet ő el is fogadott, olyan lélekkel, amely azt a csodálatos és ritka köteléket teremtette meg a fivérek között. Roger egyedül akkor ingott meg, ha Cynthiára gondolt. Ő, aki minden másban olyan erős volt, a lánnyal kapcsolatban gyermekivé vált. Tudta, hogy ha megházasodik, nem tarthatja meg az ösztöndíját. Az volt a szándéka, hogy nem keres magának semmilyen foglalkozást vagy állást, amíg kedvére való jegyest nem talál magának, így a házasság nem szerepelt a rövid távú tervei között. Évekig szándékozott még várni, amíg minden körülmény alkalmas nem lesz a nősülésre. Ám folyton Cynthia elbűvölő társaságát kereste, a hangja muzsikáját hallgatta, a belőle áradó fényben fürdött, és minden lehetséges módon táplálta a szenvedélyét, mint egy oktondi gyermek. Tudta, hogy bolondság, mégis megtette. Talán emiatt tudott annyira együtt érezni Osborne-nal. Többet törte a fejét a bátyja sorsáról, mint maga Osborne. Az idősebb fiú beteges és bágyadt lett az utóbbi időben, olyannyira, hogy még maga az uraság is csak halványan ellenezte, amikor Osborne levegőváltozást kívánt, noha előzőleg nem győzött morogni az abból következő többletkiadások miatt.

– Mindent egybevetve nem kerül ez olyan sokba – mondta az uraság Rogernek egy nap. – Látod, egész olcsón kijön. Azelőtt nem átallott akár húsz fontot is elkérni, most már öttel is beéri. Ő és én azonban nem beszéljük többé ugyanazt a nyelvet, nem bizony! Én pedig egyre többet káromkodom azok miatt az átkozott adósságok miatt, amelyekre nem hajlandó magyarázatot adni, sőt egyáltalán beszélni sem róluk. Mindig elkerüli a témát, ha én föl is hoznám. Úgy bizony, Roger. Nem bízik meg bennem, idős apjában, aki pedig a legnagyobb kedvence volt, amikor még a fenekén volt a tojáshéj.

Az uraság annyit töprengett Osborne zárkózott viselkedésén, hogy a téma folytonossága a fejében még mogorvábbá és barátságtalanabbá tette a viselkedését a fiával szemben, miközben a bizalom és a szeretet hiányán bánkódott, egyidejűleg maga taszította el Osborne-t. Olyannyira, hogy Roger, aki megpróbálta elkerülni, hogy az apja Osborne elleni panaszainak a gyűjtőhelye legyen – pedig Roger passzív figyelme szolgált azzal a megnyugvással, amelyet az apja mindig keresett –, gyakran folyamodott ellenméreghez, vagyis inkább a lecsapolási munkálatokat hozta szóba. Az uraság nagyon a szívére vette Mr. Preston szavait a munkásai elbocsátásáról, hiszen összecsendült saját lelkiismerete hangjával. Rogernek azonban azt ismételgette újra meg újra: – Nem tehettem semmit ellene. Mit tehettem volna? Kifogytam a pénzből. Bárcsak a mocsár is úgy kiszáradt volna, mint én – mondta egy kis humorral, amellyel önmagát is szomorú mosolyra késztette. – Mit tehettem volna, mondd meg, Roger? Tudom, hogy rettenetesen dühös voltam, hisz oly sok dolog volt akkoriban, ami kihozott a sodromból, és talán nem számoltam megfelelően a következményekkel, amikor kiadtam a parancsot, hogy küldjék el a munkásokat. De akkor sem dönthettem volna másként, ha higgadtan végig tudtam volna gondolni az elkövetkező egy évet. Következmények! Gyűlölöm őket, mindig is ellenem voltak, ha mondom. Annyira el vagyok adósodva, jobban nem is lehetnék, ez pedig a „következménye” annak, hogy ilyen ősrégi a birtokunk. Bárcsak ne lett volna ennyi ősünk. Nevess csak, fiam! Jót tesz nekem, ha valakit nevetni látok Osborne savanyú képe után, amely csak még savanyúbbá válik, ha engem meglát!

– Figyeljen ide, apám! – mondta Roger hirtelen – Valahogy előteremtem a pénzt a munkálatok folytatásához. Bízzon bennem, adjon két hónapot, hogy a végére járjak, és meglesz a pénz, legalábbis az újrakezdéshez.

Az uraság ránézett, és az arca felragyogott, mint egy gyermeknek, akinek egy megbízható felnőtt ígértet tesz egy áhított ajándékra. Majd elkomorulva így szólt: – Mégis, hogy akarod megszerezni azt a pénzt? Nehéz dolog ám az!

– Ne is törődjön vele, megszerzem. Kezdetben száz font körüli összegre lesz szükség. Még nem tudom, hogyan, de ne feledje, apám, egész csinos ösztöndíjam van, és „nagyon ígéretes fiatal író" vagyok, amint azt írták rólam. Ó, nem is tudja, micsoda tehetséges fickó a fia! El kellett volna olvasnia azt a cikket, hogy megismerje a kimagasló érdemeimet.

– Megtettem, Roger. Hallottam, amikor Gibson beszélt róla, és megkértem, hogy szerezze meg nekem. Jobban megértettem volna, ha a rendes angol nevükön írnak az állatokról, és nem teszik tele holmi francia hablatyolással.

– Egy francia szerző cikkére adott válasz volt – védekezett Roger

– Én hagytam volna őt a csudába! – mondta az uraság felvillanyozódva. – Le kellett vernünk őket, és meg is tettük Waterloonál. Én a helyedben bizony nem alacsonyodnék le oda, hogy válaszolgatok a hazugságaikra. Mégis átrágtam magam a cikken, a sok latin és francia név ellenére. Bizony, és ha kételkedsz benne, nézd csak meg annak a nagy dossziénak a hátulját. Fordítsd csak meg, és látni fogod, hogy kimásoltam az összes dicsérő szót, amelyet rólad mondtak: „alapos megfigyelő", „erős, igazi angol szellem", „feltörekvő gondolkodó". Ó! Szinte mindet tudom fejből, mivel gyakran, ha nyomaszt a nagy adósság vagy Osborne számlái, amikor küszködök a könyveléssel, csak felfordítom a dossziét, elszívok felette egy pipát, és elolvasom a cikk rólad szóló részeit, fiam.

HARMINCKETTEDIK FEJEZET
Közelgő események

Roger számos tervet készített, amelyekről úgy vélte elegendő pénzt hoznak a célja eléréséhez. Takarékos nagyapja, aki városi kereskedő volt, jócskán bebiztosította a vagyonát, azt a néhány ezer fontot, amelyet a lányára hagyott, a lánya halála esetére pedig a férjet tette meg az életjáradék kedvezményezettjének. Ha mindketten meghalnának, a második fiuk csak huszonöt éves korában kaphatta volna meg a jussát. Ha ő is meghalna, mielőtt ezt a kort eléri, az őt megillető pénz az egyik anyai ági unokatestvérre szállt volna. Röviden, az öreg kereskedő annyi elővigyázatossággal kezelte a vagyonát, mintha legalábbis tízezrekről, és nem csak pár ezer fontról volna szó. Természetesen Roger találhatott volna kiskaput a rendelkezésekben, mondjuk, ha huszonöt éves koráig szóló életbiztosítást kötött volna; ha megkérdezett volna egy ügyvédet, az biztosan ezt tanácsolta volna. Azonban senkit nem akart beavatni az apja anyagi gondjaiba. A Doktorok Alsóháza[71] archívumából megszerezte a nagyapja végrendeletének másolatát, ám azt feltételezte, hogy az abban rögzített feltételek nem haladják meg a természet és a józan ész határait. Kissé csalódnia kellett, ám ez nem csökkentette az elszántságát abban, hogy az apjának tett ígéretét betartsa, vagyis végső soron biztosítsa számára azt a napi elfoglaltságot, amely majd eltereli a figyelmét a gondokról és a bánatról, amelyek már szinte elvették az eszét. Ő maga – Roger Hamley, a Cambridge-i Egyetem kitüntetett ösztöndíjasa – lett eladó annak, aki a legtöbbet ígéri érte, készen bármilyen megfelelő állásra, kicsivel később pedig bárkinek, aki egyáltalán hajlandó érte fizetni.

Egy másik gond és megoldandó probléma is nyomasztotta Rogert ebben az időben. Osborne-nak, a birtok örökösének a felesége gyermeket várt. A Hamley-birtok örökösödési joga a törvényes házasságban született férfi örökösökre szállt. De vajon törvényes volt ez a házasság? Osborne soha nem vonta kétségbe; valójában úgy tűnt, ez a kérdés a legkevésbé sem foglalkoztatja. És ha ő, a férj nem foglalkozott ezzel, miért is gondolt volna vele Aimée, az odaadó feleség. Ki tudta volna megmondani, mennyi szenvedést okozhat a jövőben a törvénytelenség akár legkisebb gyanúja is? Egyik este Roger, ahogy a bágyadt, nemtörődöm és tehetségtelen Osborne mellett üldögélt, faggatni kezdte őt a házassága részleteiről. Osborne megérezte, mire akar a fivére kilyukadni. Nem mintha nem törekedett volna a teljes törvényességre és kellő jogokat biztosítani a feleségének, csupán túlságosan sokat gyengélkedett akkoriban, és nem volt ínyére, ha ilyesmivel zaklatták. Olyan volt, mint Gray skandináv prófétanője, azt sugározta: Hagyjatok, ó hagyjatok megpihenni![72]

– De, kérlek, próbáld meg elmondani, hogy zajlott le az esemény.

– Olyan fárasztó vagy, Roger! – mondta Osborne.

– Talán az vagyok. Azért csak folytasd!

– Megmondtam már, hogy Morrison adott össze minket. Emlékszel az öreg Morrisonra a Trinityből?

– Igen, a legrendesebb és a legüresebb fejű fickó a föld kerekén.

– Nos, egyházi pályára lépett, és a lelkészi vizsga annyira kimerítette, hogy rávette az apját, adjon neki egy-két százast egy európai körútra. El akart jutni Rómába, mert úgy hallotta, ott nagyon kellemes a tél. Augusztusban összefutottunk Metzben.

– Nem értem, hogyan.

– Ő sem értette. Soha nem volt erőssége a földrajz, tudod, és valahogy azt gondolta, hogy a franciásan ejtett Metz a Rómába vezető úton fekszik. Valaki tréfából ezt mondta neki. Nekem azonban kapóra jött, hogy találkoztam vele, mivel elhatároztam, hogy haladéktalanul megházasodom.

– De Aimée katolikus, nem?

– Ez igaz! Én viszont nem az vagyok. Csak nem gondolod, hogy bármivel képes lennék ártani neki, Roger? – kérdezte Osborne fölkelve a karosszékből, megvető hangon és elvörösödő arccal beszélve az öccséhez.

– Nem! Biztos vagyok benne, hogy szándékosan nem tennél ilyet. De tudod, hogy úton van a gyermek, és ez a birtok a férfiörökösökre száll. Ezért akarom tudni, hogy a házasságod törvényes vagy nem. Nekem úgy tűnik, elég bizonytalan a dolog.

– Ó! – mondta Osborne, visszasüppedve korábbi passzivitásába. – Ha erről van szó, hát úgy gondolom, te vagy a következő férfiörökös, és én úgy megbízom benned, akár magamban. Tudod, hogy a házasságom a legjobb akaratomból köttetett, és hitem szerint törvényes is. Elmentünk Strasbourgba, ott Aimée fölkereste egy barátnőjét – egy jóságos, középkorú francia hölgyet –, ő lett a koszorúslányunk. Ezután elmentünk a polgármesterhez, vagyis a prefektushoz, ahogy arrafelé hívják őket. Szerintem Morrisonnak kedvére volt az egész dolog. Az összes papírt aláírtam a prefektúrán; habár nem olvastam végig őket, mivel attól féltem, hogy akkor nem tudnám őket tiszta lelkiismerettel aláírni. Ez volt a legbiztonságosabb terv, de Aimée még így is végig reszketett, már attól tartottam, hogy elájul. Ezután elmentünk a legközelebbi angol káplánságra, Carlsruhéba. A káplán nem volt ott, ezért Morrison könnyűszerrel kibérelte a kápolnát, és másnap összeadott bennünket.

– De bizonyára szükségetek volt igazoló hatokra.

– Morrison azt mondta, ő majd elintézi ezeket a formaságokat; feltételezem, tudja a dolgát. Az biztos, hogy sok pénz ütötte a markát a szolgálataiért cserébe.

– Újra össze kell házasodnotok – mondta Roger kis szünet után –, méghozzá a gyermek megszületése előtt. Van házassági anyakönyvi kivonatod?

– Gondolom, Morrisonnál van valahol. De biztos vagyok benne, hogy törvényes a házasságom, a francia és az angol törvények szerint is, tényleg biztos vagyok benne, öregem. Valahol megvannak a papírok a prefektúráról.

– Ne izgasd magad emiatt! Újra összeházasodtok Angliában. Aimée a presthami katolikus kápolnába jár, nem igaz?

– Igen. Ő olyan jó, hogy a világért sem akadályoznám őt a vallása gyakorlásában.

– Akkor hát összeházasodtok ott is, és annak az egyházközségnek a templomában is, ahol lakik – mondta Roger határozottan.

– Ez túl sok gonddal járna, méghozzá felesleges gonddal, no meg felesleges kiadásokkal is, hozzáteszem – mondta Osborne. – Miért nem hagysz minket békén? Sem Aimée-t, sem engem nem olyan fából faragtak, hogy megátalkodott módon megtagadjuk a házasságunk törvényességét. Ha pedig fiunk születik, majd az apám is, és én is meghalunk, biztos vagyok benne, hogy te nem fogod kiforgatni az örökségéből, mivel úgy megbízom benned, mint magamban, öregfiú!

– És ha váratlanul én is meghalok? Képzeld el az összes jelenlegi Hamleyt egy közös kriptában, ha már itt tartunk. Ki a következő férfiörökös?

Osborne elgondolkodott egy kicsit. – Az egyik ír Hamley, azt hiszem. Úgy tudom, nincstelen emberek. Talán igazad van… De mi szükség ilyen szomorú jóslatokra?

– A törvény előírja, hogy az ember rendelkezzen ilyen esetekben – mondta Roger. – Így a jövő héten, amíg én a városban leszek, te leutazol Aimée-hez, én pedig megteszem addig a szükséges előkészületeket. Azt hiszem, nyugodtabb leszel, ha ezt végigcsináljuk.

– Nyugodtabb és boldogabb leszek, ha láthatom a kis feleségemet, erről biztosíthatlak. De te miért mész a városba? Bárcsak nekem is lenne pénzem, hogy annyit csavaroghassak, mint te, ahelyett, hogy örökösen ebben az unalmas, régi házban gubbasztok.

Osborne hajlamos volt rá, hogy olykor panaszok közepette összehasonlítsa a saját helyzetét Rogerével, megfeledkezve arról, hogy a különbségek a jellemük másságából fakadnak, és arról is, hogy Roger lemondott a jövedelme nagy részéről, hogy az ő feleségét támogassa. Ha ez az önző gondolat megvilágosodott volna Osborne-ban, a mellét verve azt kiabálta volna: Mea culpa. Ahhoz azonban túlságosan rest volt, hogy meghallgassa a lelkiismerete szavát.

– Nem szabadna elutaznom – mondta Roger elpirulva, mintha más pénzét költené, nem pedig a sajátját –, csakhogy fontos üzleti ügyről van szó. Lord Hollingford írt nekem, tud arról, hogy nagyon szeretnék elhelyezkedni, és hallott valamiről, amely megfelelő lehet a számomra. Itt van a levele, elolvashatod, ha érdekel. Bár semmi egyértelmű ajánlat nincs benne.

Osborne elolvasta a levelet, majd visszaadta Rogernek. Egy-két perc hallgatás után azt mondta: – De hát pénzre van szükséged? Túl sokat elveszünk tőled? Nagy szégyen ez nekem, de mit tehetnek? Csak mondj egy állást, amit elvállalhatnék, és már holnap munkába állok. – Úgy beszelt, mintha Roger szemrehányást tett volna neki.

– Drága bátyám, ne forgass ilyesmit a fejedben! Egy darabig magam miatt kell elhelyezkednem, és már régóta keresek valami megfelelő posztot. Továbbá, szeretném, ha apánk folytathatná a mocsár lecsapolását, jót tenne az egészségének és a közérzetének is. Ha meg tudom szerezni a szükséges összegeket, ő és te majd kamatot fizettek nekem, amíg vissza nem tudjátok téríteni a tőkét.

– Roger, te vagy a családunk megmentője – kiáltott fel Osborne, akit hirtelen szíven ütött a fivére viselkedése, így megfeledkezett arról, hogy a sajátjával hasonlítsa azt össze.

Roger tehát Londonba utazott, Osborne pedig követte őt, ezért két vagy három hétig egyik fivér sem látogatta meg Gibsonékat. Ám új izgalmak voltak a láthatáron. A „Család" – ahogy a környékben neveztek okét – a kastélyba érkezett az őszi hónapokra. A ház újra megtelt látogatókkal, és a kastély szolgái, kocsijai és lovai ismét benépesítették Hollingford két utcáját, mint korábban is annyi őszön.

Így múlik el a világ dicsősége. Mrs. Gibson a kastély lakóival való érintkezés lehetőségét izgalmasabbnak találta, mint Roger látogatásait vagy Osborne egyre ritkuló vizitációját. Cynthia régóta ellenszenvvel viseltetett a rangos család iránt, amely annyit törődött az édesanyjával, vele pedig oly keveset. Nagyrészt őket okolta azért, hogy olyan keveset lehetett az anyjával abban az időben, amikor egy kislány a legjobban igényli az anyja szeretetét, amelyből ő nagyon keveset, vagy talán semennyit sem kapott. A lánynak hiányzott a rabszolgája, és bár annak a töredékét sem érezte a fiú iránt, amennyit az őiránta, nem volt kellemetlen a számára, hogy egy ember, akit maga is nagyon tisztelt, és akire az emberek általában is fölnéztek, minden pillantását és szavát lesi. Roger örömmel teljesített minden alig kimondott kívánságot; számára a lány minden szava kőbe vésett igazság volt, cselekedetei mennyei kecsességgel bírtak, gondolatait pedig teljes mértékben uralta. A lány nem volt öntudatlanul szerény, de hiú sem. Tisztában volt a fiú rajongásával, és amikor a körülmények úgy hozták, hogy nem részesülhetett belőle, hiányolta azt. A gróf és a grófné. Lord Hollingford és Lady Harriet, sőt általában a lordok, a ladyk, a kocsisok, a ruhák, a játékok és a kilovaglásokról szóló pletykák mind együttvéve sem értek annyit számára, mint Roger társasága. Pedig nem szerette őt. Nem, egyáltalán nem szerette őt. Molly tudta, hogy Cynthia nem szereti Rogert, és egyre dühösebb lett rá, amint apránként meggyőződött erről. Molly azonban nem volt tisztában a saját érzelmeivel, és azok Rogert sem nagyon érdekelték. Az élete Cynthia gondolataitól és érzelmeitől függött. Így aztán Molly egyenesen belelátott a nővére szívébe, és azt látta, hogy Cynthia nem szereti Rogert. Kiáltani tudott volna annak a ki nem érdemelt kincsnek a láttán, amely Cynthia lábainál hevert, és teljesen önzetlenül tette volna. Egy régimódi, szenvedélyes gyengédség megnyilvánulása lett volna az. – Ne vágyakozz a hold után, drága, mert azt nem tudom lehozni neked! – Cynthia szerelme volt a hold, amely után Roger vágyakozott, és Molly látta, hogy a fiútól elérhetetlen távolságban van, máskülönben minden tőle telhetőt megtett volna, hogy lehozza neki.

– Én Roger húga vagyok – mondogatta Molly magának. – A régi kötelék még nem szakadt el, csak túlságosan leköti Cynthia, hogy erről beszéljen. Az anyja Fannynak hívott; ez csaknem olyan volt, mint egy örökbefogadás. Csak várnom kell a soromra, hogy valamit tehessek a fivércinért.

Egy nap Lady Harriet érkezett Gibsonékhoz, pontosabban Mrs. Gibsonhoz, mivel az asszony megőrizte régi féltékenységét bárki hollingfordival szemben, aki még bizalmas viszonyban lehetett az előkelő családdal, vagy legalábbis ismerte az életüket. Talán Mr. Gibson is volt olyan jól értesült, mint a felesége, ám őt kötötte az orvosi titoktartás. Mrs. Gibson a ház falain kívül Mr. Prestont tekintette riválisának, és a férfi tisztában is volt ezzel; gyakran bosszantotta az asszonyt azzal, hogy megjátszotta: a család minden tervében naprakész, s még olyan ügyekről is tud, amelyekről az nem.

Házon belül amiatt az érdeklődés miatt féltékenykedett, amelyet Lady Harriet egyértelműen mutatott a mostohalánya iránt, és utókban azon mesterkedett, hogy megakadályozza kettejük túl gyakori találkozását. Ezek az akadályok hasonlítottak az egykori mesebeli lovagok pajzsához, amelynek egyik oldala arany, a másik ezüst volt, s amelyet a két hányból közeledő utazók elé helyeztek. Ezek közül Lady Harriet a sima, aranyfényben tündöklő oldalt látta, míg szegény Molly csak a fénytelen ólomszürkét. Lady Harriet azt hallotta: – Molly elment, ám nagyon fogja sajnálni, hogy nem találkozott önnel. Meg kellett látogatnia az anyja régi barátnőit, nem szabad elhanyagolnia őket. Mindig mondom neki, hogy a legfőbb dolog a hűség. Azt hiszem, Sterne ír így egy helyen: „A saját, és anyád barátait el ne hagyd!" De, drága Lady Harriet, itt marad addig, amíg a lány haza nem érkezik, nem igaz? Tudom, hogy mennyire kedveli őt; valójában – tette hozzá némi tettetett játékossággal – néha már úgy érzem, hogy többször jön hozzá, mint a szegény, öreg Clare-hez.

Mollyhoz viszont ezt megelőzően így szólt.

– Lady Harriet eljön hozzánk ma reggel. Nem fogadhatok senki mást. Mondd meg Mariának, hogy senki másnak nem vagyok itthon. Lady Harrietnek mindig annyi mondanivalója van számomra, a drágának! Minden titkát ismerem tizenkét éves kora óta. Nektek, lányok, el kell tűnnötök. Természetesen kérdezősködni fog utánatok, puszta udvariasságból, de csak megzavarná őt, ha betoppantok, mint te tetted a múltkor, Molly. Nem szívesen mondom, de elég tolakodó voltál.

– Maria azt mondta, hogy engem akart látni – mondta Molly egyszerűen.

– Roppant tolakodó! – folytatta Mrs. Gibson, figyelemre sem méltatva Molly megjegyzését, kivéve, hogy nagyobb nyomatékot adott a szavaknak, amelyeket Molly készült megcáfolni.

– Azt hiszem ez alkalommal meg kell kímélnem őladységét az ilyen kellemetlenségektől azzal, hogy gondoskodom róla, ne tartózkodj itthon, Molly. Jobb, ha elmész a Holly Farmra, és utánanézel a szilvának, amelyet rendeltem, de még nem küldtek meg.

– Majd elmegyek én – mondta Cynthia. – Nagyon hosszú séta lenne az Mollynak, éppen most lábalt ki egy súlyos megfázásból, és nem olyan erős még, mint előtte volt. Én szeretem a hosszú sétákat. Ha azt akarod, hogy Molly ne legyen itthon, mama, küldd el őt a Browning kisasszonyokhoz, ők mindig szívesen látják.

– Egy szóval sem mondtam, hogy el akarom Mollyt küldeni itthonról, Cynthia – válaszolt Mrs. Gibson. – Te mindig túlzásba viszed a dolgokat, már-már azt kell mondanom, szinte durva megvilágításba helyezed. Biztos vagyok benne, hogy te nem értettél félre, Molly drágám; csak Lady Harriet kedvéért teszem mindezt.

– Nem hiszem, hogy el tudnék sétálni a Holly Farmig. Papa is elviheti az üzenetet, és akkor még Cynthiának sem kell elmennie.

– Nos, én lennék az utolsó a világon, aki vissza akarna élni más erejével; inkább soha többé nem teszek el szilvát télire. Viszont csakugyan elmehetnél meglátogatni Miss Browningot, és jó sokáig ott is maradhatnál. Tudom, hogy szeretik, ha ott vagy. Érdeklődj Miss Phoebe egészségéről is a nevemben. Az édesanyád barátnői voltak, drágáim, és a világért sem szeretném, ha elhanyagolnád ezt a barátságot. A hűség mindenek felett; ez a jelszavam, mint tudod. A holtak emlékét különösen ápolni kell.

– No és én hová menjek, mama? – kérdezte Cynthia. – Habár Lady Harrietet én nem érdeklem annyira, mint Molly, valójában épp ellenkezőleg, de véletlenül mégis kérdezősködhet utánam; jobb, ha a biztonság kedvéért én sem vagyok itthon.

– Ez igaz! – mondta Mrs. Gibson elgondolkodva, észre sem véve a Cynthia szavaiban megbújó iróniát.

– Sokkal kevésbé valószínű, hogy utánad fog érdeklődni, drágám. Azt hiszem, akár itthon is maradhatnál, vagy elsétálhatsz a Holly Farmra. Valóban szükségem van azokra a szilvákra. Vagy maradhatsz az ebédlőben, tudod, mintha az ebéd előkészítésével foglalatoskodnál, ha esetleg úgy dönt, hogy velünk étkezik. Nagyon szeszélyes a drága Lady Harriet! Nem szeretném, ha azt gondolná, bármit is változtattunk az ebédünkön, csak azért, mert ő is velünk tart. Visszafogott elegancia (mindig mondtam neki), arra törekszünk. Ám akkor is a legjobbat kell kihoznod

magadból, és virágot is tehetnél az asztalra. Kérdezd meg a szakácsnőt, hogy a vacsorából mit tudna áttenni nekünk ebédre, és rendezz el mindent csinosan, de úgy, hogy mégis természetesnek és keresetlennek tűnjön. Azt hiszem, jobb lenne, ha maradnál, Cynthia, aztán délután elmehetnél Mollyért a Browning kisasszonyokhoz. Utána sétálhattok egyet a városban.

– Addig, amíg Lady Harriet el nem megy! Értem, mama. Ki innen, Molly! Siess, különben Lady Harriet még be talál toppanni, és felőled is érdeklődik, nem kizárólag mama felől. Majd vigyázok a számra, és megfeledkezem róla, hová mentél, így tőlem senki sem tudhatja meg. Mama emlékezetkieséséért is én felelek majd.

– De gyermekem! Micsoda ostobaságokat beszélsz, egészen összezavarsz a badarságaiddal – mondta Mrs. Gibson, aki zavart és bosszús volt, mint mindig, amikor Cynthia mérgezett liliputi nyilai[73] eltalálták. A szokásos kisstílű bosszújához menekült: Mollynak kedvezett egy kissé, nem tudva, hogy Cynthiát ez a legkevésbé sem sértette.

– Molly, drágám, nagyon hideg szél fúj, csalóka az idő. Jobb, ha felteszed az indiai kendőmet, olyan csinos leszel benne. Jól mutat majd a szürke ruhádon a vörös és a szürke együtt. Nem mindenkinek adnám kölcsön, de te olyan gondos vagy.

– Köszönöm – mondta Molly, és úgy hagyta el Mrs. Gibsont, hogy az nem lehetett biztos benne, elfogadták-e az ajánlatát vagy sem.

Lady Harriet sajnálta, hogy nem találta otthon Mollyt, mivel valóban kedvelte a lányt. Teljes mértékben egyetértett ugyanakkor Mrs. Gibson közhelyével a hűségről és a régi barátokról, és nem is nyílt további lehetősége rá, hogy erről beszéljen, ezért csak leült egy alacsony székre, és lábait a kandalló parkanyán nyugtatta. A párkány csillogó acélból készült, és szigorúan tilos volt minden házbeli és plebejus lábnak érinteni, ha e lábak tulajdonosa alacsony rangúnak és közönségesnek bizonyult.

– Így ni, drága Lady Harriet! El sem tudja képzelni, mekkora öröm számomra, hogy önt vendégül láthatom a saját tűzhelyemnél, szerény otthonomban.

– Szerény? No de Clare, ez azért egy kis túlzás, már megbocsáss. Igazán nem nevezném szerény otthonnak ezt a csinos kis nappalit. Úgy teli van kényelemmel és tetszetős dolgokkal, mint bármelyik ehhez hasonló méretű szoba.

– Ah! Milyen szűkösnek láthatja ön! Hisz még nekem is nehéz volt megszoknom a méretét.

– Nos, az iskolád termei talán tágasabbak voltak, de emlékezz csak, milyen csupaszok voltak ott a falak. Semmi nem volt az épületben, csak iskolapadok, táblák és iskolai eszközök. Ó, Clare, igazán egyetértek mamával, aki mindig azt mondja, hogy nagyon jót tettél magaddal, és Mr. Gibsonnal is. Milyen kellemes, művelt ember!

– Igen, valóban az – válaszolt a felesége lassan, mintha nem akarná egykönnyen feladni a körülmények áldozatául esett szerencsétlen nő szerepét. – Nagyon kellemes ember, nagyon, csak hát olyan keveset látjuk őt. Mindig fáradtan és éhesen tér haza, és semmi kedve nincs beszélgetni a családjával, inkább aludni tér.

– Ugyan, ugyan! – mondta Lady Harriet. – Most pedig rajtam a sor. Meghallgattuk az orvos feleségének a panaszait, most pedig halljuk a nemesember lányának a gyötrelmeit. A házunkat elárasztottak a vendégek! Ma szó szerint egy kis magányra vágyva jöttem el hozzád.

– Magányra! – kiáltott fel Mrs. Gibson. – Talán jobban szeretne egyedül lenni? – kérdezte kissé elszomorodva.

– Nem, te drága, buta asszony. A magányomhoz szükség van egy olyan személyre is, aki meghallgat, és akinek elmondhatom: milyen édes is a magány. Belefáradtam a vendégek szórakoztatásába. Papa olyan nyíltszívű; minden barátját, akivel csak összefut, meghívja, hogy töltsön nálunk egy kis időt. Mama igazán gyengélkedik, de nem akarja a jó házigazda hírnevét elveszíteni az egészsége miatt. Mindig is úgy vélte, a betegség önfegyelem kérdése. Persze a sok ember kifárasztja és felingerli. Ezek a látogatók pedig mind szórakozásra vágynak, tátott szájjal, mint a madárfiókák a fészekben, így rám marad az anyamadár szerepe, és morzsákat kell hullatnom a kis, sárga, pelyhes csőrükbe, amelyeket azonnal le is nyelnek, és nekem egy következő után kell néznem megint. Ez aztán a szórakoztatás a szó legtágabb, legegyértelműbb, és legelrettentőbb

értelmében. Ma reggel ezért kerestem néhány kifogást, és eljöttem ide egy kis nyugalomért, és a panaszkodás vigaszáért.

Lady Harriet hátravetette magát a székben, és ásított. Mrs. Gibson megfogta őladysége egyik kezét, és gyengéden, együtt érzőn suttogta:

– Szegény Lady Harriet! – majd szeretettel sutyorgott még neki.

Egy kis idő múlva Lady Harriet felkelt, és azt mondta:

– Amikor kicsi voltam, téged tekintettelek a tanácsadómnak erkölcsi kérdésekben. Mondd meg, helyes dolog hazudni?

– Szent ég! Hogyan kérdezhet ilyesmiket? Persze, hogy nagyon helytelen, sőt nagyon is gonosz dolog, mondhatom. De tudom, hogy csak tréfált, amikor azt mondta, hazudott.

– Nem, nem tréfáltam. Olyan átlátszó, bődületes hazugságokat mondtam, amilyeneket csak el tudsz képzelni. Azt mondtam: el kell mennem Hollingfordba üzleti ügyben; de az igazság az, hogy semmiféle kötelezettségem nem volt, csak épp ellenállhatatlan vágyat éreztem, hogy megszabaduljak egy-két órára a vendégeimtől. Az egyetlen üzleti ügyem az volt, hogy eljöjjek ide, ásítozzak, panaszkodjak, és lustálkodjak kedvemre. Azt hiszem, boldogtalanná tett, hogy kitalált történeteket mondtam, ahogy a gyerekekre mondják.

– No de drága Lady Harriet – mondta Mrs. Gibson egy kissé zavartan a nyelvére tolakodott szavak jelentése miatt –, biztos vagyok benne, hogy komolyan gondolta, amit mondott, legalábbis abban a pillanatban, amikor kimondta.

– Nem, egyáltalán nem gondoltam komolyan – mondta Lady Harriet.

– Ha pedig nem, akkor ez azoknak a fárasztó embereknek a hibája, akik rákényszerítették, hogy ezt tegye. Igen, valójában ez az ő hibájuk, nem az öné; meg aztán, tudja, a társadalom elvárásai, ah, minő terhet jelentenek!

Lady Harriet hallgatott egy-két percig, majd ezt mondta. – Mondd meg, Clare, ugye te is hazudtál már néha!

– De Lady Harriet! Azt hittem, jobban ismer engem; tudom ám, hogy nem mondja komolyan, drágám.

– Dehogyisnem. Kegyes hazugságokat mindenesetre már biztosan mondtál. Hogy érezted magad utána?

– Biztosan nagyon nyomorultul éreztem volna magam, ha ez előfordult volna. Belehaltam volna az önvádba. „Az igazat, csakis az igazat, a színtiszta igazságot!” – ez számomra mindig olyan szép mondásnak tűnt. Az én jellemem azonban hajlíthatatlan, és az életmódunk is kevés kísértést kínál. Ha szerények vagyunk, hát egyszerűek is leszünk, és nem köbnek gúzsba minket az etikett szabályai.

– Akkor hát nagyon hibásnak tartasz engem? Ha valaki más is a szememre hányja, nem lennék ilyen boldogtalan amiatt, amit reggel mondtam.

– De hát egyáltalán nem hibáztattam önt, még a lelkem legmélyén sem, drága Lady Harriet. Még hogy önt hibáztatni…! Túlságosan elbizakodott lennék, ha ezt tenném.

– Azt hiszem, keresek magamnak egy gyóntatót, de az nem te leszel, Clare, mivel te mindig túl engedékeny vagy velem.

Kis szünet után ezt mondta: – Tudnál nekem egy kis ebédet adni, Clare? Nincs kedvem hazamenni három óra előtt Az „üzleti ügyem” addig fog elhúzódni, amint azt a kastély vendégei pontosan tudják.

– Természetesen. Nagy örömmel! De tudja, hogy nagyon egyszerűek a szokásaink.

– Ó! Elég nekem egy kis vajas kenyér, és talán egy szelet hideg hús; nem kell belőlem gondot csinálnod, Clare. Te is most ennél? Hadd tartsak veletek, mint egy egyszerű családtag.

– Igen, úgy lesz; semmin nem fogok sem változtatni. Nagy öröm lesz megosztani önnel a családi ebédünket, drága Lady Harriet. Ugyanis mi ilyenkor szoktunk ebédelni, később pedig vacsorázunk. Mindjárt kialszik a tűz! Mindenről megfeledkezem, olyan kellemes ez a beszélgetés önnel.

Kétszer egymás után csengetett, jó hangosan, és némi szünettel a csengetések között. Maria szenet hozott be.

Ám a jelzést Cynthia is értette, mint Lucullus szolgái az Apollón teremben.[74] A majdani vacsorára szánt foglyokat azonnal a tűzre helyezte, kihozta a legszebb porcelán étkészletet, az asztalt pedig virágokkal és gyümölcsökkel díszítette szokásos ügyességével és ízlésével. Így amikor bejelentették, hogy az ebéd készen van, és Lady Harriet belépett a szobába, csakis azt gondolhatta, hogy a vendéglátója szabadkozása teljesen felesleges volt, és egyre inkább meg volt győződve arról, hogy Clare megcsinálta a szerencséjét. Cynthia is csatlakozott a társasághoz, csinos volt és elegáns, mint mindig, de valahogy nem nyerte el Lady Harriet tetszését, aki csak úgy tekintett rá, mint az anyja lányára. A jelenléte kissé visszafogottabbá tette a beszélgetést. Lady Harriet megosztott velük néhány újdonságot, amelyek számára nem igazán voltak fontosak, de amelyekről a kastélybeli vendégek beszélgettek.

– Lord Hollingfordnak is velünk kellene lennie – mondta például –, de kénytelen, vagy legalábbis azt képzeli magáról, hogy kénytelen a városban maradni a Crichton-hagyaték miatt.

– Hagyaték! Lord Hollingfordnak? Mennyire örülök!

– Ne siesd el a dolgot! Csak gondja vara belőle. Nem hallottatok a gazdag különcről, Mr. Crichtonról? Nemrég halt meg, és, Lord Bridgewater[75] példáján felbuzdulva, gondolom, tekintélyes összeget hagyományozott egy bizottságra, amelynek egyik tagja a fivérem is, azzal, hogy küldjenek el egy tudományos végzettségű embert egy szakmai expedícióra. Az a cél, hogy egy távoli sziget élővilágát képviselő fajokat hozzon haza, azok képezik majd az alapját a Crichton-múzeumnak, így téve halhatatlanná alapítója nevét. Az emberi hiúság változatos formákban ölt testet. Néha emberbaráti cselekedetekbe torkollik, máskor a tudomány fejlődését szolgálja.

– Számomra nagyon dicséretes és hasznos gesztusnak tűnik, az bizonyos – mondta Mrs. Gibson óvatosan.

– Gondolom hogy az, legalábbis az általános vélekedés szerint. Személy szerint nekünk azonban egy kicsit fárasztó, mivel Lord Hollingford emiatt nem tud visszatérni a városból. Cikázik London és Cambridge között, unalmas és érdektelen helyeken, amikor pedig itt volna rá szükségünk, a kastélyban. Már régen el kellett volna intézniük a hagyaték ügyét, s most az a veszély fenyeget, hogy lejár a határidő. A bizottság másik két tagja megszökött Európába; amint mondták, teljesen megbíznak a bátyámban, ám valójában azért utaztak el, hogy kibújjanak a felelősség alól. Azt hiszem viszont, hogy a Lord kedvét leli benne, így nincs jogom panaszkodni. Meg van róla győződve, hogy az ember, akit kiválasztott, telitalálat. De hisz ő is környékbeli, az ifjú Hamley az. El kell intéznie, hogy az egyetem elengedje őt, mivel a Trinity ösztöndíjasa, méghozzá kitüntetéses, és biztosan nem olyan bolondok, hogy a legértékesebb növendéküket hagyják megetetni az oroszlánokkal és a tigrisekkel!

– Ez csak Roger Hamley lehet! – kiáltott Cynthia felragyogó szemekkel, és elpiruló orcákkal.

– Nem ő az idősebb fiú, nem ő a Hamley-birtok örököse! – mondta Mrs. Gibson.

– Hollingford embere a Trinity ösztöndíjasa, mint azt már mondtam.

– Akkor ez Mr. Roger Hamley – mondta Cynthia –, és most Londonban van üzleti ügyben! Micsoda újság lesz ez Mollynak, ha hazajön!

– Miért, mi köze van ehhez Mollynak? – kérdezte Lady Harriet. – Csak nem? – nézett Mrs. Gibson arcába válaszra várva. Mrs. Gibson válaszképpen jelentőségteljesen pillantott Cynthiára, aki nem vette észre ezt.

– Ó, nem! Nem arról van szó – ezzel Mrs. Gibson biccentett egyet a lánya felé, mintha azt mondta volna: ha valaki, hát ő itt az érintett.

Lady Harriet érdeklődve nézte meg a csinos Miss Kirkpatrickot. A bátyja olyan szépeket mondott a fiatal Mr. Hamleyről, hogy bárki, aki kapcsolatban állt azzal a csodagyerekkel, érdemes a figyelemre. Azután, mivel nevének említése újra eszébe juttatta Mollyt, Lady Harriet megkérdezte: – De hát hol marad Molly ilyen soká? Szeretnék találkozni a kis mentorommal. Hallottam, hogy sokat nőtt, mióta utoljára láttam.

– Ó! Ha egyszer pletykálni kezd a Browning kisasszonyokkal, megfeledkezik az időről – mondta Mrs. Gibson.

– A Browning kisasszonyok? Ó, de örülök, hogy említed őket. Nagyon kedvelem őket is; Incit és Fincit. Molly távollétében talán hívhatom így őket. Megyek is, meglátogatom őket, mielőtt hazatérnék. Talán ott találom a drága kis Mollymat is: tudod, Clare, nagyon megkedveltem azt a lányt.

Így Mrs. Gibsonnak, minden elővigyázatossága ellenére, bele kellett egyeznie, hogy Lady Harriet egy fél órával előbb távozzon, mint azt eredetileg tervezte, s mindezt azért, hogy lealacsonyítsa magát – amint Mrs. Gibson fogalmazott – azzal, hogy meglátogatja a Browning kisasszonyokat.

Molly azonban már Lady Harriet érkezése előtt elment.

A lány elsétált a messzi Holly Farmra, hogy megrendelje a szilvákat, egyfajta vezeklésből. Mérges volt, amiért ilyen átlátszó, kitalált indokkal küldte el otthonról a mostohaanyja. Nem találkozott Cynthiával sem, így egyedül ment végig a szép ösvényen, amelyet fű és magas sövény keretezett. Kezdetben kellemetlen kérdésekkel ostromolta magát: mennyire megbocsátható, hogy hagyta idáig fajulni az otthoni dolgokat – a cselszövéseket és a hazugságokat, amelyek eluralták a család életét az apja második házassága óta. Tudatában volt, hogy nagyon gyakran akart tiltakozni, de nem tette meg hogy az apját megkímélje minden ezzel járó fájdalomtól, holott látta az arcán, hogy alkalmanként ő is fölfigyelt bizonyos dolgokra, amelyek aztán neki is szenvedést okoztak. Látszott rajta, hogy érzi, a felesége viselkedése nem mindig felel meg annak az erkölcsi mércének, amelyet ő mérvadónak tekint. Molly nem tudta eldönteni, hogy ez a hallgatás helyes-e, vagy sem. Mivel fiatal lányként gyakran türelmetlen volt és tapasztalatlan, valamint nem élte még át a körülmények és a kísértések kényszerítő erejét, gyakran volt azon a ponton, hogy a mostohaanyja szemébe mond néhány kellemetlen igazságot. De talán Mr. Gibson hallgatása és Mrs. Gibson gyakran megnyilvánuló kedvessége (mert a maga módján, és hajókedvében volt, nagyon kedves tudott lenni Mollyhoz) visszatartották ettől.

Aznap este vacsoránál Mrs. Gibson fölidézte a beszélgetést közte és Lady Harriet között, szokása szerint némileg kiszínezve azt. Majdnem minden elmondott, ami elhangzott közöttük, de azt sugallta, hogy még ennél is többet beszéltek, az azonban annyira bizalmas jellegű, hogy becsülettel nem mondhatja el. Háromfős hallgatósága közbeszólás nélkül hallgatta őt – valójában nem nagyon figyelve arra, amit mondott, egészen addig, amíg el nem érkezett Lord Hollingford londoni tartózkodásának az okához.

– Roger Hamley tudományos expedícióra indul! – kiáltott fel Mr. Gibson kitörő örömmel.

– Igen. Azaz, még semmi nem végleges, de mivel lord Hollingford az egyetlen bizottsági tag, aki foglalkozik az üggyel, továbbá ő Lord Cumnor fia, majdnem bizonyosra lehet venni.

– Azt hiszem, utána kell érdeklődnöm a dolognak – mondta Mr. Gibson, majd újra elhallgatott, ám ettől kezdve nyitva tartotta a füleit.

– Mennyi ideig lesz távol? – kérdezte Cynthia. – Nagyon fog nekünk hiányozni.

Molly ajkai beleegyezően igent formáltak, de nem jött ki hang a torkán. Zúgott a füle, amint a többiek beszélgetését hallgatta, a szavak elmosódtak és érthetetlenné váltak. Nem is volt jelentőségük a nagy újsághoz képest. A többieknek úgy tűnt, csak a vacsoráját fogyasztja, ahogy szokta, és ha nem szólt, hát csak eggyel több hallgatója volt Mrs. Gibson szakadatlan fecsegésének, valamint Mr. Gibson és Cynthia megjegyzéseinek.

HARMINCHARMADIK FEJEZET
Szép remények

Mr. Gibson csak egy-két nappal ez után a vacsora után talált időt arra, hogy átlovagoljon Hamleybe. Szerette volna részletesen megismerni Roger terveit, mint amely valami más forrásból jutott a tudomására. Abban sem volt biztos, hogy bele kell-e szólnia a tervbe vagy nem. A helyzet az volt, hogy Osborne tünetei a doktor szerint halálos betegségre utaltak. Dr. Nicholls nem osztotta ezt a diagnózist, és Mr. Gibson tudta, hogy az öreg orvos gazdag tapasztalatokkal rendelkezik, és nagy tekintélyt vívott ki a szakterületén. Továbbra is úgy vélte azonban, hogy neki van igaza, és ha így van, ez a betegség akár évekig is elhúzódhatott ugyanebben a stádiumban, de éppúgy a következő órában, a következő pillanatban végzetessé válhatott a fiatalembernél. Ha Mr. Gibsonnak volt igaza, vajon jól teszi-e Roger, ha olyan messzire utazik, ahonnan vészhelyzet esetén nehéz lenne őt hazahívni – méghozzá két évre? Másrészt, ha a dolog már biztos, egy orvos közbelépése csak siettetheti a szörnyű végkifejletet, és mindent egybevetve talán Mr. Nichollsnak mégis igaza van, és a tüneteknek valami más okuk lehetett. Talán? Igen? Biztosan? Nem, Mr. Gibson nem tudott megnyugtató választ adni e kérdésekre. Tovább lovagolt elgondolkodva, lazán fogva a kantárt, lehajtott fejjel. Gyönyörű, nyugodt őszi nap volt, a vörös és sárga levelekről harmat csöpögött, ökörnyálat sodort a szél. A sövényeket kúszó szederbokrok szőtték át, amelyek rogyadoztak a sok érett gyümölcstől. A levegő tele volt a búcsúzó vándormadarak énekével, amely rövid és éles volt – nem olyan, mint a tavaszi, teli torokból énekelt dalok. A foglyok szárnyának surrogása hallatszott a törek felett a mezőkön, paták dobogását lehetett hallani a kövezett úton, és itt-ott egy levél hullott a földre, annak ellenére, hogy szellő sem rezdült. A vidéki orvos gyönyörködött a természet szépségében, talán még jobban is, mint a többi ember. Többet látott belőle nappal és éjjel, viharban és napsütésben, vagy a nyugodt, csendes, felhős időben. Soha nem beszélt az ezzel kapcsolatos érzéseiről, még saját magának sem vallotta be őket. Ám ha a hangulata valaha is hajlott a szentimentális felé, hát épp az ilyen napokon. Belovagolt az istállóudvarba, átadta a lovát egy szolgának, és egy oldalsó ajtón bement a házba Az átjárónál összetalálkozott az urasággal.

– Gibson, ez nagyszerű! Mi szél hozta erre? Ebédel velünk? Az asztalon van, éppen most hagytam el az ebédlőt. – Ezalatt végig rázogatta Mr. Gibson kezét, amíg le nem ültette a vonakodó orvost a megrakott asztalhoz.

– Mit nem hallok Rogerről? – mondta Mr. Gibson, a lényegre térve.

– Aha! Szóval, hallotta, mi? Mit szól hozzá? Büszke lehetek erre a fiúra, a jó öreg Rogerre. A megbízható Roger: azt hittük róla, hogy lassú az észjárása, de aki lassú és maga biztos, az megnyeri a versenyt. De mondja, mit hallott, mennyit tudnak az emberek? Nem, teli kell töltenie a poharát. Régi sör ez, olyan fajta, amelyet mostanában nem főzünk, annyi idős, mint Osborne. Azon az őszön főztük, és a fiatal uraság sörének hívtuk. Úgy gondoltam, elteszem a házasságáig, de nem tudom, mikor fog az bekövetkezni. Így most kinyittattam Roger tiszteletére.

Az uraság nyilvánvalóan túl sokat kóstolgatta a fiatal uraság sörét. Valóban olyan erős volt, ahogy mondta is, mint a brandy. Ezért Mr. Gibson igen óvatosan kortyolt belőle, miközben megette a hideg marhasültet

– Nos hát! Mit hallott? Sok újság van, méghozzá jó hírek, ámbár hiányozni fog nekem a fiú, tudom előre.

– Nem tudtam, hogy már eldöntötték a dolgot, csak azt hallottam, hogy tervbe van véve.

– Nos, csak tervbe volt véve, ahogy mondja, múlt keddig. Nekem egy szót sem szólt róla, mert azt mondta, hogy attól félt, túlságosan sokat töprengtem volna az előnyökön és hátrányokon, így aztán semmit sem tudtam az egészről, amíg nem kaptam egy levelet Lord Hollingfordtól… hol is van? –

kihúzott egy hatalmas bőr dossziét. Majd felvéve az okuláréját szórakozottan olvasgatta a fejlécüket.

– Faanyag értékelése, új vasutak, tehénfürdető Hayes gazdától. Dobson számlája, hüm, hüm, itt is van. Olvassa csak el a levelet! – mondta, átnyújtva azt Mr. Gibsonnak.

Férfias, érzelmes levél volt, nagyon egyszerű szavakkal magyarázva el az idős apának azt a szolgálatot, amelyre a végrendelet kérte föl őt és még két-három bizottsági tagot. A költségeket nem korlátozzák, a feladat sikeres elvégzését pedig nagy összegű jutalommal díjazzák, amely sok derek embert kísértett meg, akik mint megpróbáltak jelentkezni az expedícióra. Lord Hollingford ezután azzal folytatta, hogy mivel sokat találkozott Rogerrel az utóbbi időben, azóta, hogy megjelent a francia tudós nézeteit kritizáló cikke, így jó oka van feltételezni, hogy a bizottság benne találja meg mindazokat a tulajdonságokat, amelyek szükségesek a feladat elvégzéséhez. Roger nagy érdeklődést mutat a téma iránt, számos ismerettel rendelkezik, továbbá jó képessége van az összehasonlításra és a tények rendezésére. Jó és pontos megfigyelőnek is bizonyult, és a megfelelő korban is van, továbbá jó erőnlétnek és kitűnő egészségnek is örvend, valamint nincs családja, amely ide kötné. Itt Mr. Gibson megállt egy pillanatra. Nem nagyon érdekelte, milyen lépéseken keresztül jutottak el a döntéshez – azt már tudta, hogy a döntés megszületetett. Ám megint csak elgondolkodott, amikor a szeme megakadt a felajánlott jutalom összegén, amely valóban nagyon bőkezű volt. Végül elolvasta mindazt a dicséretet, amelyet az apának írtak a fiáról. Az uraság figyelte Mr. Gibsont, várta, amíg rá kerül a sor, majd a kezeit dörzsölve ezt mondta:

– No, végre befejezte. Ez a legjobb rész az egészben, nem igaz, amikor dicsérik. Isten áldja meg ezt a fiút! Ráadásul mindez egy Whigtől, ez még jobban megszépíti a dolgot. És még mindig nincs vége! Mondhatom, Gibson, úgy érzem, végre fordul a szerencse. – Ezzel átadott egy másik levelet az orvosnak. – Ez ma reggel jött, de már intézkedtem is vele kapcsolatban. Azonnal elküldettem a lecsapolási munkálatok felügyelőjéért, bizony, és holnap, ha isten is úgy akarja, újra elkezdődhet a munka.

Mr. Gibson elolvasta a másik levelet, amely Rogertől jött. Bizonyos mértékben a szerény ismétlése volt mindannak, amit Lord Hollingford írt, valamint a magyarázat, miért döntött ennek a nagy lépésnek a meghozatalában anélkül, hogy az apjával megbeszélte volna. Nem akarta őt bizonytalanságban tartani, ez volt az egyik ok. A másik, hogy úgy érezte, senki más nem dönthet helyette ennek az életmódnak az elfogadásáról, amelyről úgy érezte, egyedül megfelelő számára. Aztán gyakorlati dolgokra terelte a szót. Arról írt, hogy tudta, mennyi szenvedést okozott az apjának, amikor pénz hiányában le kellett állítani a lecsapolási munkálatokat. Most Roger tudott pénzt kölcsönözni a jutalom összegének a terhére, amelyet akkor kap majd meg, ha két év múlva visszatér a kiküldetésből. Életbiztosítást is kötött, hogy biztosítsa a pénz visszafizetését akkor is, ha nem térne vissza élve Angliába. Végül azzal zárta, hogy az ilyen biztosítékokkal kölcsönvett összeget azonnal juttassák el az apjához.

Mr. Gibson letette a levelet, anélkül hogy egyetlen szót is szólt volna. Egy kis idő múlva ezt mondta: – Csinos összeget kell majd fizetnie a tengerentúli életbiztosításra.

– Ott van az ösztöndíja – mondta az uraság, akit egy kissé lehűtött Mr. Gibson megjegyzése.

– Igen, ez igaz. És erős, fiatal ember is, ha jól gondolom.

– Bárcsak elmondhatnám az anyjának – mondta az uraság halkan.

– Úgy tűnik, mindent eldöntöttek – mondta Mr. Gibson, inkább válaszolva a saját gondolataira, mint az uraság meg jegyzésére.

– Igen! – mondta az uraság – És nem is fektetik az ügyet. Azonnal útnak indul, mihelyt beszerezte ezeket a befogó csapdákat. Szinte azt kívánom, bár ne kellene elmennie. Úgy tűnik, magának sem tetszik a dolog, doktor.

– Dehogynem – mondta Mr. Gibson, kissé vidámabb hangon, mint az előbb. – Most már nem tehetünk semmit, hogy megakadályozzuk – gondolta magában. – Uram nagy büszkeség, hogy ilyen remek fia van. Irigykedem önre, bizony, íme egy huszonhárom-huszonnégy éves fiatalember, aki már több esetben is bebizonyította a tehetségét, és egyúttal olyan szerény és szerető fiú, amilyennek lennie kell: egyáltalán nem szállt a fejébe a dicsőség.

– Ajjaj, sokkal inkább fiam ő nekem, mint Osborne, aki soha nem vitte semmire, ahogy azt mondani szokták.

– Ugyan, uram, nem akarok semmit hallani Osborne ellen. Dicsérhetjük az egyiket anélkül, hogy a másikba belerúgnánk. Osborne-nak nincs meg az egészsége ahhoz, hogy véghezvigye ugyanazt, mint Roger. Találkoztam a múltkor valakivel, aki ismerte az utóbbi oktatóját az egyetemen; persze Rogerről kezdtünk beszélgetni. Nem mindennapos az, hogy az embernek egy kitüntetett végzős a barátja, és én csaknem olyan büszke vagyok a fiúra, mint ön. Ez a Mr. Mason elmondta nekem, hogy Roger csak a sikerei felét köszönheti a szellemi képességeinek, a másik fele a kitűnő egészsége javára írható, amely lehetővé tette számára, hogy szorgalmasabban és kitartóbban dolgozzon, mint a legtöbb ember, fáradtság nélkül. Azt mondta, hogy még életében nem találkozott senkivel, aki ilyen kitartó szellemi munkára lett volna képes, és aki rövid szünet után ilyen friss tudásvággyal tért volna vissza a tanulmányaihoz. Na mármost én, aki orvos vagyok, arra vezetem vissza ezt a sikert, hogy Roger testfelépítése nem hagy kívánnivalót maga után, míg Osborne-é annál inkább.

– Osborne is jobb színben lenne, ha többet tartózkodna a szabad levegőn – mondta az uraság mogorván –, de a hollingfordi útjain kívül ki sem dugja az orrát a házból. Remélem – mondta gyanakvó pillantást vetve Mr. Gibsonra –, hogy nem az egyik lánya szoknyája után járkál. Nem akarom megsérteni, de ugyebár, ő fogja örökölni a birtokot, amely le van kötve, így vagyonos lányt kell elvennie. Roger miatt egy szót sem szólnék, de Osborne az idősebb fiú, tudja.

Mr. Gibson elvörösödött, egy pillanatra sértettnek érezte magát. Aztán felderengett az elméjében az uraság által elmondottak részigazsága. Eszébe jutott a régi barátságuk is, így aztán halkan, bár tömören ezt mondta.

– Nem hiszem, hogy bármi ilyesmiről lenne szó. Nem sokat vagyok otthon, tudja, de semmi olyat nem láttam vagy hallottam, amely arra engedne következtetni, hogy lenne valami köztük. Ha észreveszek ilyesmit, majd szólok.

– Gibson, kérem, ne vegye a szívére. Örülök, hogy van egy tisztességes ház a környéken, ahová eljárhatnak a fiaim, és köszönöm önnek és Mrs. Gibsonnak, hogy szívesen látják őket. Csak ne keverjük bele a szerelmet, annak nem lenne jó vége. Ez minden. Nem hiszen, hogy Osborne az életében meg fog keresni akár egy garast is, hogy eltartsa a feleségét, és ha esetleg holnap meghalnék, a feleségnek kellene az erszényébe nyúlnia, hogy tehermentesítse a birtokot. És ha egy kicsit élesebben fogalmaznék, mint korábban szokásom volt (talán sértő is lehet), ez azért van, mert annyi gond nyomaszt, amelyeket nem tudok megosztani senkivel.

– Nem veszem a szívemre – mondta Mr. Gibson –, de beszéljünk világosan egymással. Ha nem szeretné, hogy a fiai annyit járjanak hozzánk, mint most, mondja meg nekik ön. Kedvelem a fiúkat, és mindig örülök, ha láthatom őket, ám ha eljárnak hozzánk, el kell fogadnia a következményeket, bármilyenek is legyenek, és ne engem hibáztasson értük. De őket sem, mivel bármi bekövetkezhet, ha két fiatalember és két ifjú hölgy rendszeresen találkoznak. Továbbá, amint már mondtam, jelenleg semmi olyasmit nem látok, amitől tartania kellene, és ígéretet tettem, hogy ha mélyebb viszonynak bármi jelét fölfedezem, szólok önnek, ám ennél többet nem fogok tenni. Ha a jövőben bármilyen kapcsolat kialakul közöttük, én abba nem fogok beleszólni.

– Azt nem nagyon bánnám, ha Roger beleszeretne a maga Mollyjába. Ő a jég hátán is megél, mint azt láthatja, Molly pedig egy különlegesen kedves lány. Szegény feleségem nagyon szerette őt… – felelte az uraság. – Egyedül Osborne és a birtok miatt aggódom!

– Nos, akkor mondja meg neki, hogy ne járjon hozzánk! Sajnálni fogom, de akkor biztonságban lesz.

– Majd meggondolom, csak vele olyan nehéz zöld ágra vergődni. Össze kell szednem magam, mielőtt beszélek vele, nehogy kijöjjek a sodromból.

Mr. Gibson már éppen menni készült, ám ezekre a szavakra visszafordult, kezét az uram karjára téve.

– Fogadja meg a tanácsomat, uraság. Mint azt már mondtam, semmi veszély nem fenyegeti Osborne-t egyelőre, amennyire tudom. Jobb azonban félni, mint megijedni. Beszéljen Osborne-nal, de gyengéden és haladéktalanul. Ha gyengéden mondja el neki, baráti tanácsnak fogja venni. Ha ő is

megnyugtatja, hogy nincs félnivalója, természetesen ugyanúgy szívesen látjuk, mint eddig, amikor csak el akar jönni hozzánk.

Hasznos tanács volt ez a doktortól, de mivel Osborne már elvett egy olyan lányt, aki pont az ellenléte volt az apja elképzeléseinek, a dolog nem úgy sült el, ahogy azt Mr. Gibson remélte. Az uraság rendkívüli önuralommal kezdte a beszélgetést, de feldühödött, amint Osborne megtagadta az apja jogát, hogy beleszóljon fia bármilyen természetű házassági terveibe. Olyan makacsul és tántoríthatatlanul tagadta azt, hogy teljesen kihozta az uraságot a sodrából. Eszébe jutott ugyan, hogy a fia azelőtt ünnepélyesen megígérte, hogy sem Cynthiára, sem Mollyra nem gondol jövendőbelijeként, apa és fia úgy összevesztek, amely könnyedén azt eredményezhette, hogy egész életükre elidegenednek egymástól. Mindketten súlyos dolgokat vágtak egymás fejéhez; és ha Osborne és Roger között nem lett volna olyan mély a testvéri szeretet, ők is eltávolodtak volna egymástól, olyan túlzó és igazságtalan módon hasonlította össze az uraság a jellemüket és a cselekedeteiket. Ám Roger kicsi korától túlságosan szerette Osborne-t ahhoz, hogy féltékeny legyen arra a sok dicséretre és szeretetre, amely az idősebb fiú felé áramlott, a szép és tehetséges fiú felé, míg ő csak lekicsinylő megjegyzéseket kapott a saját sutasága és lassúsága miatt. Így Osborne most teljes erejéből küzdött az irigység minden formája ellen, ám az erőfeszítései tudatosak voltak, míg Roger egyszerűen a szeretetéből fakadóan nem volt soha féltékeny. Mindezek következményeként szegény Osborne mogorva lett és levert, testileg és lelkileg is megsínylette a dolgot. Mind ő, mind az apja elrejtették érzelmeiket Roger elől. Mikor hazatért az elutazása előtt, boldogan és elfoglaltan, az uraságra is átragadt az energiája, de még Osborne is kissé felderült és vidámabb lett.

Nem volt vesztegetni való ideje. Meleg éghajlatra készült utazni, és ezért ki akarta használni a hideg hónapok nyújtotta előnyöket. Először Párizsba kellett utaznia, ahol néhány tudóssal találkozott. Néhány ruháját, felszerelését és egyéb holmiját utána kellett küldeni Le Havre-ba, ahonnan majd kihajózik, miután Párizsban elrendezte a dolgait. Az uraság meghallgatta minden tervét és szándékát, és a vacsora után még azt is megkísérelte, hogy kérdéseket tegyen fel a fia által elvégzendő kutatásokról. Roger rövidke otthoni tartózkodása nem lehetett több két napnál.

Az utolsó napon Hollingfordba lovagolt, korábban, mint arra szükség lett volna a kocsija eléréséhez, hogy elbúcsúzzon Gibsonéktól. Az utóbbi időben túl elfoglalt volt ahhoz, hogy Cynthián járjon az esze, ám nem is volt szüksége sok töprengésre. A képe, mint egy jutalomé, amelyért hét, majd újabb hét évig[76] is érdemes dolgozni, szent és sérthetetlen volt a szívében. Nagyon fájlalta, hogy el kell utaznia, és hogy két hosszú évig nem láthatja őt, és amíg a ház felé lovagolt, azon tépelődött, jogosan vallhatja-e meg az anyjának, vagy akár neki magának az érzelmeit anélkül, hogy bármilyen választ is várhatna a részükről. Mindenesetre legalább megtudja Cynthia, mennyire szereti valaki, aki most bizony eltávozik. A fiúnak minden veszélyben és nehézségben olyan lesz a lány gondolata, mint a vezérlő csillag, amely fent ragyog az égen, és így tovább, a szerelmesek szokásos közhelyeivel. Magában ezer szóval becézte a lányt, nevezte csillagnak, virágnak, nimfának, boszorkánynak, angyalnak, hableánynak, fülemülének, szirénnek. E jelzők jutottak eszébe sorban egymás után.

HARMINCNEGYEDIK FEJEZET
Egy szerelmes tévedése

Délután volt, Molly nem volt otthon, sétálni ment, Mrs. Gibson pedig a barátaihoz látogatóba. Cynthia lustaságból nem tartott egyikükkel sem. Neki nem volt létszükséglet a napi séta, mint Mollynak. Ha szép idő volt, vagy ha szép helyre mentek, vagy ha egyszerűen olyan kedve volt, olyan messzire tudott elmenni, mint bárki más, ám ezek kivételes alkalmak voltak; általában nem szívesen szakította meg az otthoni tevékenységét. Valójában egyik hölgy sem távozott volna el otthonról, ha tudták volna, hogy Roger közeledik, mivel számítottak rá, hogy még egyszer ellátogat hozzájuk, mielőtt elutazik, és hogy az otthoni tartózkodása nagyon szűkre szabott. Mindannyian szerettek volna elbúcsúzni tőle a hosszú út előtt. Úgy tudták azonban, hogy nem jön haza a következő hétig, ezért teljes nyugalommal mentek el a saját ügyes-bajos dolgaikat intézni ezen a délutánon.

Molly azon az úton sétált, amely gyerekkora óta a kedvence volt. Azelőtt, hogy elindult volna, történt néhány esemény, amelyek miatt elgondolkodott, mennyire ajánlatos messzire mennie anélkül, hogy megzavarná a házi békességet; mennyire tekinthet el a vele együtt élők igazságtól való eltávolodásától. És ha egy bizonyos céllal fogadunk be valakit a családunkba, vannak-e kötelességeink vele kapcsolatban – és ha egyre-másra elnézzük a botlásait, nem alacsonyodunk-e le mi magunk is az ő szintjére; ezeknek a gondolatoknak a cselekvésre váltása Molly számára mindig nagy fejtörést okozott. Nem tudta eldönteni, vajon az apja észrevette-e a mostohaanyja folyamatos apró hazugságait, és szándékosan hunyt-e szemet felettük. Ekkor eléggé elkomorult, mert ugyan biztos volt benne, hogy nincs valódi elidegenedés közte és az apja között, folyton akadályok merültek fel az érintkezésükben. Nagyot sóhajtva azt gondolta, hogy ha az apja erélyesebben lépne fel, megtalálhatná a régi, bizalmas hangot a lányával, és újra nagyokat beszélgethetnének, sétálhatnának, ugrathatnák egymást, megosztva egymással legmélyebb titkaikat is. Olyan dolgok voltak ezek, amelyeket a mostohaanyja nem sokra tartott, mégis, mint egy házőrző kutya, próbálta azokat megakadályozni. Mindent egybevetve Molly csak egy lány volt, aki most lépett ki a gyermekkorból, és e sötét gondolatok közepette is észrevett néhány érett szedret magasan a sövény tetején, a piros csipkebogyók, a zöld és rozsdaszínű levelek között. Ő maga nem nagyon volt oda a szederért, de tudta, hogy Cynthia szereti. És ösztönzésnek ott volt még a megszerzésük öröme, így minden gondjáról megfeledkezve fölmászott a sövényhez, megragadta a szinte elérhetetlen magasságban lévő gyümölcsöket, majd diadalmasan lecsúszott a szerzeményével, hogy egy kosárként szolgáló nagy levélbe gyűjtve hazavigye a szedret. Egy-két szemet bekapott belőlük, ám éppolyan íztelennek érezte őket, mint korábban. Csinos, mintás ruhája elszakadt a sövénynél, és még úgy is, hogy megevett néhány gyümölcsöt, amely befogta az ajkait, annyit, sőt többet szedett össze, mint amennyit haza tudott vinni. Hazaindult, remélve, hogy észrevétlenül be tud szökni a szobájába, és rendbe tudja tenni a szoknyáját, mielőtt Mrs. Gibson észrevenné a szakadást. A bejárati ajtó könnyedén kinyílt, és Molly a kinti fényről a szoba árnyékába lépett, ahol egy arcot látott kikukucskálni az ebédlőből. Először nem ismerte föl, majd halkan előlépett Mrs. Gibson, még időben ahhoz, hogy Mollyt magához intse a szobába. Miután Molly belépett, Mrs. Gibson bezárta az ajtót. Szegény lány arra számított, hogy fejmosást kap a szakadt ruhája és a rendezetlen külseje miatt, ám hamarosan megkönnyebbült, látva Mrs. Gibson arckifejezését, amely titokzatos, ám sugárzó volt.

– Már lestem, hogy mikor jössz, drágám. Nem menj föl az emeleti nappaliba, kedvesem! Roger Hamley van ott Cynthiával, és okom van feltételezni (én ugyanis rájuk nyitottam az ajtót, de észrevétlenül be is csuktam rögvest, és azt hiszem, nem vettek észre), hogy csak megzavarnád őket. Hát nem elbűvölő? A fiatalok szerelme, tudod… ah, milyen édes is az!

– Úgy érti, hogy Roger megkérte Cynthia kezét? – kérdezte Molly.

– Nem egészen. De persze nem tudhatom, semmit sem tudhatok. Csak azt hallottam, amint Roger elmondta, úgy akarta elhagyni Angliát, hogy nem vallja be a szerelmét, de a kísértés, hogy négyszemközt beszélhet Cynthiával, túl nagy volt. Ez jellemző, nem igaz, drágám? Csak annyit akartam elérni, hogy mondja ki a lényeget, mielőtt megzavarná őt valaki. Ezért figyeltem, mikor érkezel, nehogy bemenj hozzájuk.

– A szobámba csak bemehetek, vagy nem? – kérdezte Molly sírós hangon.

– Hát persze – mondta Mrs. Gibson ingerülten. – Csakhogy egy kicsivel több együttérzést vártam volna egy ilyen izgalmas pillanatban.

Molly azonban már nem hallotta az utolsó szavakat. Felrohant az emeletre, és magára zárta az ajtót. Ösztönösen magával vitte a szedrekkel teli levelet is – a szedrek mit sem jelentenének most Cynthiának. Úgy érezte, mintha nem tudná pontosan felfogni az eseményeket, ám ami ezt az ügyet illeti, ugyan mit érthetne meg belőle. Semmit. Néhány percig örvénylettek a gondolatok az agyában, így semmit sem érthetett belőlük. Csak hagyta, hogy magukkal ragadják az események, és az élet nélküle menjen tovább; olyan passzív volt, mintha meghalt volna. Aztán fullasztónak érezte a szobát, szinte magánkívül a nyitott kisablakhoz lépett, és levegő után kapkodott. A szép, békés táj látványa lassan, fokozatosan jutott el a tudatáig, és megnyugtatta egy kissé. Ott terült el előtte a halvány őszi napfényben fürödve a táj, amelyet gyerekkora óta ismert és szeretett, olyan csendesen és élettel telve, mint már emberöltők óta ebben az évszakban. A kertben pompáztak az őszi virágok, a szomszédos réten békésen kérődzve, lustán heverésztek a tehenek. A távoli kunyhókban éppen akkor gyúltak az esti tüzek, a hazatérő családfőre várva és kanyargó, kék füstcsíkokat rajzolva a levegőbe. A gyerekek, akik akkor jöttek ki az iskolából, vidáman kiáltoztak a távolban, ő pedig… Ebben a pillanatban közelebbről hallott hangokat, kinyílt egy ajtó, léptek zaja hangzott a lépcső alján. Nem mehet el anélkül, hogy látná őt. Soha de soha nem lenne ilyen kegyetlen – soha nem feledkezne meg a szegény kis Mollyról, legyen bármilyen boldog is! Nem! Lépéseket, majd hangokat hallott, a nappali ajtaja kinyílt, majd újra bezárult. Ráhajtotta a fejét a párkányon nyugvó karjára, és sírt. Bizalmatlanságában hagyta a gondolatot beférkőzni a fejébe, hogy Roger elment anélkül, hogy elköszönt volna tőle; tőle, akit az édesanyja annyira szeretett, hogy a halott kishúga nevén szólította. Ahogy eszébe jutott Mrs. Hamley gyengéd szeretete iránta, csak még jobban sírt, mivel ez a szeretet örökre eltűnt a föld színéről. Hirtelen újra kinyílt a nappali ajtaja, és valaki fölfelé jött a lépcsőn; Molly megismerte Cynthia lépteit. Gyorsan megtörölte a szemét, felállt, és próbált közömbösnek látszani. Csak ennyire volt ideje, mielőtt Cynthia – megtorpanva a bezárt ajtónál – bekopogott. Amikor választ kapott, ezt mondta, anélkül hogy kinyitotta volna az ajtót: – Molly! Mr. Roger Hamley van itt, és el szeretne köszönni tőled, mielőtt eltávozik – Ezután újra lement a földszintre, mintha ebben a pillanatban még ilyen rövid időre sem szeretett volna négyszemközt maradni Mollyval. Nagyot nyelve és összeszedve minden bátorságát – mint egy gyermek a rossz ízű orvosság bevétele előtt – lement a nappaliba.

Roger élénken magyarázott valamit Mrs. Gibsonnak az ablaknál, amikor Molly belépett. Cynthia mellettük állt és hallgatta őket, de nem vett részt a társalgásban. Lesütötte a szemeit, és nem nézett Mollyra, amint az félénken mellé állt.

Roger ezt mondta: – Soha nem bocsátanám meg magamnak, ha elfogadtam volna, hogy elkötelezze magát. Szabadnak kell maradnia a visszatérésemig, de a remény, a szavai, az édes jósága leírhatatlanul boldoggá tett. Ó, Molly? – hirtelen észrevette a lányt, és hozzá fordult, megfogva a kezét. – Azt hiszem, már régóta tudta a titkomat, nem igaz? Még az is megfordult a fejemben, hogy önnel beszélek az elutazásom előtt, megosztva szívem titkát. Ám túlságosan nagy volt a kísértés: megmondtam Cynthiának, milyen mélyen szeretem őt, annyira, hogy arra nehéz szavakat találni, és ő azt mondta… – ezzel Cynthiára nézett szenvedélyes elragadtatással, és úgy tűnt, megfeledkezett arról, hogy nem fejezte be Mollyhoz intézett mondatát.

Cynthia nem mutatott hajlandóságot arra, hogy megismételje a szavait, bármit is mondott azelőtt, de az anyja helyette is beszélt.

– Az én drága kislányom úgy értékeli a szerelmét, ahogy az dukál, ebben bizonyos vagyok. És azt hiszem – mindentudó pillantással Cynthiára és Rogerre nézett –, sokat mesélhetnék a tavaszi gyengélkedése okairól.

– Anyám – mondta Cynthia hirtelen – tudja, hogy semmi ilyesmiről nem volt szó. Kérem, ne találjon ki mindenfélét rólam. Eljegyeztem magam Mr. Roger Hamleyvel, és ennyi elég.

– Elég! Több is mint elég! – mondta Roger. – Nem fogadom el, hogy elkötelezze magát. Az én szívem az öné, ön viszont szabad. Nekem jólesik az elkötelezettség, boldoggá tesz és megnyugtat, de bármi előfordulhat ebben a két évben, így önnek nem szabad lekötnie magát ígéretekkel.

Cynthia nem szólalt meg azonnal, nyilván forgatott valamit a fejében. Mrs. Gibson vette át a szót.

– Ön igazán nagylelkű, az bizonyos. Talán jobb, ha nem beszélünk erről.

– Jobban szeretném, ha titokban tartanánk – vágott közbe Cynthia.

– Persze, drágaságom. Éppen ezt akartam mondani én is. Ismertem egyszer egy ifjú hölgyet, aki azt hallotta egy ismerőséről, hogy a fiatalember meghalt Amerikában. Azonnal kijelentette, hogy ők bizony el voltak jegyezve egymással, s még odáig is elment, hogy gyászruhát öltött. A hír azonban alaptalannak bizonyult, mivel a fiú épen és egészségesen hazatért, és elmondta, hogy még csak nem is gondolt a lányra a távollétében. Nagyon kínos volt a lánynak. Jobb teljesen titokban tartani ezeket a dolgokat, amíg el nem jön az ideje a közhírré tételüknek.

Cynthia még itt és most sem tudta megállni, hogy ne mondja: – Mama, megígérem, hogy nem öltök gyászruhát, bármilyen hírt is kapnék Mr. Roger Hamleyről.

– Szólítson Rogernek, kérem! – vetette közbe a fiú suttogva.

– Ti pedig mind a tanúim vagytok rá, hogy megígérte, gondolni fog rám, ha esetleg később tagadni akarná ezt a tényt. Mégis, szeretném, ha titokban tartanánk, amíg vissza nem tér – biztos vagyok benne, hogy lesz olyan kedves, és teljesíti a kérésemet. Kérem. *Roger*! Kérlek, Molly! Mama, téged külön is nagyon megkérlek!

Roger bármit megígért volna neki, amikor a keresztnevén szólította, és ilyen hangnemben beszélt. Válasz helyett megfogta a kezét. Molly úgy érezte, soha nem lenne képes bárkivel úgy megosztani ezt a dolgot, mint egy hétköznapi újságot. Így aztán egyedül Mrs. Gibson válaszolt:

– Drága gyermekem, miért kérsz engem külön is? Tudod, hogy én vagyok a legmegbízhatóbb ember a föld színén!

A falióra elütötte a felet.

– Mennem kell! – riadt föl Roger elkeseredve. – Nem is vettem észre, hogy így elszaladt az idő. Írni fogok Párizsból. A kocsim már biztosan a George-nál van, és mindössze öt percig vár. Drága Cynthia… – megfogta a kezét, majd, mintha nem tudna ellenállni a kísértésnek, magához húzta és megcsókolta a lányt. – Ne felejtse el, hogy szabad? – mondta, amint elengedte őt, és átengedte Mrs. Gibsonnak.

– Ha szabadnak tartanám magam – mondta Cynthia kissé elpirulva, de a végsőkig készen a ellenkezésre –, ha úgy tartanám, hogy szabad vagyok, gondolja, hogy megengedtem volna ezt?…

Roger most Motlyhoz fordult, szemében, hangjában és viselkedésében megjelent a régi testvéri gyengédség.

– Molly! Nem fog elfelejteni, tudom, és én sem fogom soha elfelejteni magát, sem azt, hogy milyen jó volt hozzá. – Elcsuklott a hangja, és jobbnak látta, ha gyorsan elmegy. Mrs. Gibson, akire senki sem figyelt, ontotta magából a búcsúzás frázisait. Cynthia szórakozottan virágokat rendezgetett egy vázában az asztalon, amelynek a rendezetlensége bántotta a szemét és művészi ízlését. Molly elszorult szívvel állt, sem örömet, sem bánatot nem érzett, olyan volt, mintha a villám csapott volna belé. Még mindig érezte a meleg kéz szorítását, majd felnézett – mivel eddig lesütött szemmel állt, mintha valami súly húzta volna le a szemhéját. A fiú azonban eltűnt, gyors léptei már a lépcsőn hallatszottak, nyílt, majd csukódott a bejárati ajtó. Molly villámgyorsan felrohant a fatároló padlásra, amelynek az ablaka az utca azon részére nyílt, amerre Rogernek el kellett haladnia. Az ablakkilincs, mivel nem használták, beragadt. Kétségbeesetten rángatta, hisz ha nem nyílik ki, és nem tudja kidugni a fejét, elveszíti az utolsó lehetőséget, hogy lássa Rogert.

– Látnom kell őt még egyszer; muszáj! Muszáj! – nyöszörögte, miközben rángatta az ablakot. Ekkor észrevette: rohant, hogy elérje a londoni kocsit. A csomagja a George-ban maradt, amikor eljött elbúcsúzni a Gibson-házba. Molly látta, hogy rohanás közben megfordul, és a napsütésben a szemét árnyékolva a házat kutatja a tekintetével. A lány tudta, azért, hogy még utoljára megpillanthassa Cynthiát. De nyilván senkit sem látott, még a padlásablakban kucorgó Mollyt sem, mivel a lány visszahúzódott az árnyékba, amikor Roger megfordult. Úgy érezte, nincs joga, hogy előtérbe helyezze magát, és búcsúzó intésre várjon. Nem is érkezett ilyen. Még egy pillanat, és évekre eltűnt a szeme elől!

Halkan becsukta az ablakot, egész testében reszketett. Lement a padlásról a szobájába, de nem kezdett el átöltözni, amíg meg nem hallotta Cynthia lépteit a lépcsőn. Ekkor sietve a toalettasztalhoz lépett, és elkezdte kibontani a kalapja kötőjét, ám az csomózva volt, és időbe telt kibogozni. Cynthia megállt Molly ajtaja előtt, résnyire kinyitotta, és azt kérdezte: – Bejöhetek, Molly?

– Hát persze – mondta Molly, miközben tiszta szívéből azt szerette volna mondani: Nem! Nem fordult meg, így Cynthia mögé lépett, és a két karját Molly dereka köré fonta, átkukucskált a válla felett, és az ajkait csókra nyújtotta. Molly nem tudott ellenállni neki – ennek a néma kérésnek a becézésre. Ám egy pillanattal előbb megpillantotta a tükörben a két arcot: az övé sápadt volt, rajta kivörösödött szemek, az ajkait befogta a szeder, a haja kócos, a kalapja félrecsúszva, a ruhája szakadt. Összehasonlítva Cynthia virágzó szépségével és a ruhája kifogástalan eleganciájával szegény Molly ezt gondolta: – Ó! Nem csoda! – Ekkor megfordult, átölelte Cynthiát, és egy pillanatra a lány vállára hajtotta a fejét – ezt a kimerült, sajgó fejet, amely szerető támaszt keresett ebben a rendkívüli pillanatban! Majd felemelkedett, megfogta Cynthia kezét, és a magáéba zárta, miközben az arcát fürkészte.

– Cynthia! Nagyon szereted őt, ugye?

Cynthia egy kissé megrándult, hogy kivonja magát az átható tekintet alól.

– Olyan ünnepélyesen beszélsz, mint egy eskütételnél, Molly! – mondta elnevetve magát, hogy leplezze az idegességét, majd ránézve Mollyra így folytatta: – Nem gondolod, hogy elég bizonyítékkal szolgáltam? Ám tudhatod, mivel gyakran elmondtam neked, hogy nem vagyok képes a szeretetre. Neki is elmondtam ugyanezt. Tisztelem, és azt hiszem, csodálom, és kedvelem is őt, de senki nem tud úgy levenni a lábamról, hogy beleszeressek. Még téged sem szeretlek úgy, kicsi Molly, pedig téged jobban…

– Nem, ne mondd ezt! – mondta Molly szenvedélyes türelmetlenséggel, s kezével befogva Cynthia száját. – Ne, nem vagyok hajlandó meghallgatni… nem is kellett volna megkérdeznem... még a végén hazudozni kezdesz.

– No de Molly! – mondta Cynthia, és most ő kezdte el fürkészni Molly arcát. – Mi ütött beléd? Az ember azt hinné, hogy magadnak szeretted volna őt.

– Én? – kérdezte Molly, akinek minden vér kiszaladt a fejéből, majd összeszedte magát, és végre meg tudott szólalni. Igazat mondott, legalábbis úgy hitte, ha nem is a teljes valóságot.

– Persze, hogy érdekel a sorsa. Úgy vélem, hogy egy valóságos herceg szerelmét nyerted el. Én pedig büszke vagyok rá, hogy szinte a testvéreként szeret engem, és én is így érzek iránta: mintha a húga lennék. Téged pedig kétszeresen is szeretlek, mivel téged tisztelt meg a szerelmével.

– Ugyan, ez egyáltalán nem hízelgő számomra! – mondta Cynthia nevetve, de nem bosszúsan. Tetszett neki, hogy a szerelmese dicséretét hallja, és még arra is kész volt, hogy kissé becsmérelje őt, csak hogy többet halljon.

– Elég jóravaló fiatalember, mondhatom. Nagyon is művelt és okos egy olyan buta lányhoz képest, mint én vagyok. De azt még neked is el kell ismerni, hogy elég suta, és nem túl jóképű, én pedig a szép dolgokat és a szép embereket szeretem.

– Cynthia, nem fogok veled beszélgetni róla. Te is tudod, hogy nem gondolod komolyan, amit mondasz, és csak azért mondod, hogy ellentmondhass nekem, mivel én dicsértem őt. Nem tűröm, hogy lekicsinylően szólj róla, még tréfából sem.

– Rendben, akkor egyáltalán nem fogunk beszélni róla. Úgy meglepődtem, amikor elkezdett beszélni. Úgy… – Cynthia gyönyörű volt, ahogy elpirult és elábrándozott, visszaemlékezve a fiú

szavaira és viselkedésére. Hirtelen azonban visszatért a jelenbe, és észrevette a szedrekkel teli levelet – a széles, zöld levelet, amely friss és élettel teli volt, amikor Molly egy órával azelőtt leszedte, mostanra azonban hervadt és löttyedt lett. Molly is odanézett, és furcsa szánalmat érzett a szegény, élettelen levél iránt.

– Ó! Micsoda szedrek! Nekem szedted őket, tudom? – mondta Cynthia, és enni kezdte őket, ügyesen az ujjai közé csípve a gyümölcsöket, majd bedobálva minden egyes érett szemet a nyitott szájába. Mikor úgy a felénél járt, hirtelen abbahagyta

– Hogy szerettem volna elmenni legalább Párizsig vele? – kiáltott fel. – Gondolom, hogy nem lenne helyénvaló, de milyen kellemes lett volna! Emlékszem, Boulogne-ban (újabb szeder a szájba) hogy irigykedtem az angolokra, akik Párizsba utaztak. Úgy tűnt, senki sem marad Boulogne-ban, csak az unalmas, buta iskoláslányok.

– Mikor ér oda? – kérdezte Molly.

– Azt mondta, hogy szerdán. Írnom kell majd neki oda, de mindenesetre ő írni fog nekem.

Molly csendben, minden ceremónia nélkül elkezdte rendbe hozni az öltözékét, közben alig szólt. Cynthia, bár csendben ült, nagyon nyugtalannak tűnt. Ó! Mennyire szerette volna Molly, ha Cynthia kimegy.

– Talán, mindent egybevetve – mondta Cynthia, miután láthatóan elgondolkodott –, soha nem is házasodunk össze.

– Miért mondasz ilyet? – szólt Molly, keserűséggel a hangjában. – Semmi okod nincs ezt gondolni. Nem tudom, hogy juthat ez eszedbe akár egy pillanatig is.

– Ó! – mondta Cynthia. – Nem kell mindig olyan komolyan venned, amit mondok. Csak tréfálok, de tudod, most minden olyan álomszerűnek tűnik. Ám valóban úgy gondolom, hogy ugyanannyi esély van rá, úgy értem arra, hogy nem házasodunk össze. Két év nagyon hosszú idő! Meg is gondolhatja magát, vagy én döntök másként. Valaki más is felbukkanhat, és én eljegyezhetem vele magam. Mit gondolsz erről, Molly? A halált mint a legszörnyűbb lehetőséget most nem említem, de tudod, két év alatt annyi minden történhet!

– Ne beszélj így Cynthia, kérlek, ne – esdekelt Molly. – Az ember azt hinné, nem is törődsz vele, pedig ő annyira odavan érted!

– Egy szóval sem mondtam, hogy nem törődöm vele. Csak számba vettem a lehetőségeket. Remélem, hogy semmi sem fog történni, ami megakadályozná a házasságot. Csakhogy, tudod, történhet, és azt hiszem, bölcsen teszem, ha minden eshetőségre fölkészülök, akár arra is, hogy az ügyünk rosszra fordul. Minden általam ismert bölcs helyesnek vélte, ha a lehetséges rosszra is számítunk. Te azonban most nem vagy olyan hangulatban, hogy bölcs és helyes dolgokat beszéljek meg veled, már látom. Ezért inkább megyek, és készülődöm a vacsorára, téged pedig hagylak, hogy tovább cicomázd magad.

Kezébe fogta Molly arcát, mielőtt ellenkezhetett volna, és játékosan megcsókolta. Majd magára hagyta a lányt.

HARMINCÖTÖDIK FEJEZET
Az anya mesterkedései

Mr. Gibson nem ért haza vacsorára – valószínűleg az egyik betegénél időzött. Nem volt ez szokatlan esemény, az viszont igen, hogy amikor Mr. Gibson egy-két órával később hazaért, Mrs. Gibson lement az ebédlőbe, és odaült az asztalhoz a férjével, amíg ő késői vacsoráját fogyasztotta. Általában jobban szerette a karosszéket, vagy a kanapét az emeleti nappaliban, és Mollynak is ritkán engedte meg, hogy ő használja ki azt az előjogot, amelyet a mostohaanyja maga kiaknázatlanul hagyott. Pedig Molly nagyon szívesen lejött volna, hogy az apjával legyen az esti magányos vacsoráknál, de a békesség kedvéért feladta a vágyait e téren is.

Mrs. Gibson leült a tűz mellé az ebédlőben, és türelmesen kivárta a megfelelő pillanatot, amikor Mr. Gibson kielégítette egészséges étvágyát, elfordult az asztaltól, és leült a felesége mellé. Az asszony felállt, és szokatlanul figyelmesen közelebb húzta a bort és a poharakat, hogy a férje tölthessen magának anélkül, hogy felemelkedne a székéből.

– Így ni! Kényelmes elhelyezkedett? Nagy hírem van a számára – mondta, mikor mindent elrendezett.

– Gondoltam, hogy ilyesmiről van szó – mondta az orvos mosolyogva. – Hadd halljam!

– Roger Hamley járt itt délután, hogy elbúcsúzzon tőlünk.

– Elbúcsúzzon! Hát elment? Nem is tudtam, hogy ilyen hamar elutazik! – kiáltott föl Mr. Gibson.

– Igen, de nem ezt akartam mondani.

– De mondja csak, már el is ment a környékről is? Szerettem volna találkozni vele.

– Igen, igen. Üdvözli, és sajnálja, meg minden. De most hadd térjek rá az én újságomra: kettesben beszélgettek Cynthiával, és megkérte a kezét, a lányom pedig igent mondott.

– Cynthia? Roger megkérte a kezét, és ő igent mondott? – ismételte Mr. Gibson lassan.

– Úgy bizony. Miért is ne? Úgy beszél róla, mintha valami hihetetlen dolog lenne.

– Úgy beszéltem volna? Valóban meglepett a hír. Nagyon derék fiatalember, és én sok boldogságot kívánok Cynthiának; de magának kedvére való a dolog? Nagyon hosszú jegyesség lesz ez!

– Talán – mondta az asszony fontoskodó arckifejezéssel.

– Két évig bizonyosan távol lesz

– Sok minden történhet két év alatt! – válaszolt a felesége.

– Igen! Sokat kockáztat, és sok veszélynek teszi ki magát, és amikor visszatér, semmivel sem lesz közelebb ahhoz, hogy eltartson egy feleséget, mint most.

– Hát ezt nem tudhatjuk – felelt az asszony, még mindig olyan modorban, mintha valami titok tudója lenne. – Egy kismadár elcsiripelte nekem, hogy Osborne élete csak egy hajszálon függ, és akkor… vajon mi lesz Rogerből? A birtok örököse!

– Ki mondta ezt el önnek Osborne-ról? – kérdezte az orvos a felesége felé fordulva, és megriasztva az asszonyt a hangja hirtelen keménységével és szigorával. Szinte tűz csapott ki sötét, komoly szeméből. – Azt kérdeztem, *ki* mondta el.

Az asszony megkísérelt visszatérni a tréfálkozó hangnemhez.

– Miért? Talán tagadja? Nem igaz netán?

– Újra megkérdezem, Hyacinth, ki beszélt önnek arról, hogy Osborne Hamley egészsége nagyobb veszélyben lenne, mint az enyém, vagy akár az öné?

– Ó, ne beszéljen így, megijeszt vele. Az én életem nincs veszélyben, ebben biztos vagyok, sem az öné, kedvesem, remélem.

Az orvos türelmetlen mozdulatot tett, amivel leverte az asztalról a borospoharat. Az asszony e percben hálás volt ezért, mert elterelhette a figyelmet, és ő az üvegcserepek fölszedésével

foglalatoskodhatott: – Az üvegszilánkok olyan veszélyesek – mondta. Ám újra megriadt attól a parancsoló hangtól, amelyhez hasonlót még soha nem hallott a férjétől.

– Hagyja az üvegcserepeket! Újra megkérdezem, Hyacinth, ki beszélt önnek Osborne Hamley egészségi állapotáról?

– Hiszen nem akarok ártani neki, és biztos vagyok benne, hogy nagyon jó egészségnek örvend, amint azt ön is mondja – suttogta végül.

– Ki mondta… – kezdte a férfi újra, szigorúbban, mint valaha.

– Nos, ha mindenáron tudni akarja – mondta a nő sarokba szorítva –, ön volt az. Ön vagy Dr. Nicholls, el is felejtettem már, hogy ki.

– Én soha nem beszeltem önnek erről, és nem hiszem, hogy Nicholls megtette volna. Jobban teszi, ha azonnal elmondja, mire célozgat, mivel elszántam magam, hogy addig ki nem megyünk ebből a szobából, amíg mindent meg nem tudok.

– Bárcsak ne mentem volna újra férjhez! – mondta az asszony most már sírva, és úgy tekingetve körbe a szobában, mintha egy egérlyukat keresne, hogy belebújjon. Aztán, mintha a kamrába vezető ajtó felbátorította volna, megfordult, és elszántan a férje szemébe nézett.

– Talán nem kellene olyan hangosan beszélni az orvosi titkaikról, ha nem akarják, hogy mások is meghallják. Jártam a kamrában, amikor Dr. Nicholls itt volt; a szakácsnőnek szüksége volt befőttre, és megállított, amikor épp kifelé indultam… szavamra, egyáltalán nem örültem neki, mivel attól féltem, hogy ragacsos lesz a kesztyűm. Minden csak azért történt, hogy finom vacsorája legyen.

Úgy tűnt, hogy újra sírva fakad, de a férfi komolyan intett neki, hogy folytassa, ezt mondva:

– Nos, feltételezem, hogy kihallgatta a beszélgetésünket.

– Nem teljesen – válaszolt buzgón, szinte hálásan, hogy így kisegítették a kitalált történetében. – Csak egy-két mondatot hallottam

– Melyek voltak azok? – kérdezte Mr. Gibson.

– Éppen ön beszélt valamiről, majd Dr. Nicholls azt mondta: Ha ütőértágulata van, akkor meg vannak számlálva a napjai.

– És? Még mit?

– Igen, ön azt mondta: istenemre mondom, remélem, hogy tévedek, ám a tünetek elég világosak, véleményem szerint.

– Honnan tudta, hogy Osborne Hamleyről beszéltünk? – kérdezte a férfi, talán abban a reményben, hogy mentséget talál az asszony számára. De az asszony, mihelyt észrevette, hogy magával tudta ragadni a férfit az elferdített tények világába, felbátorodott, még a hanghordozása is megváltozott az addigi megszeppenthez képest:

– Ó! Tudom már, hallottam, ahogy mindketten említették a nevét, ekkor kezdtem el fülelni.

– Akkor hát bevallja, hogy hallgatózott?

– Igen – mondta az asszony némi habozás után.

– És, árulja el, hogy lehet az, hogy ilyen pontosan emlékszik a betegség nevére?

– Mert bementem a… de ne legyen dühös, igazán nem látok semmi rosszat abban, amit tettem…

– Kérem, ne kicsinyelje le a dühömet. Bement a…

– A rendelőbe, és utánanéztem. Talán nem lett volna szabad?

Mr. Gibson nem válaszolt, nem is nézett a feleségére. Nagyon sápadt volt, homlokát összeráncolta, száját összeszorította. Végül felállt, sóhajtott, majd ezt mondta:

– Nos. Az ember egye meg azt, amit főzött.

– Nem értem, mire céloz – mondta az asszony, elhúzva a száját.

– Talán nem – válaszolt a férj. – Feltételezem, hogy az, amit akkor hallott, okozta a Roger Hamley iránt tanúsított viselkedésének megváltozását. Észrevettem, hogy mennyivel kedvesebb hozzá az utóbbi időben.

– Ha azt gondolta, hogy valaha is úgy megkedveltem őt, mint Osborne-t, hat nagyon téved. Még akkor sem, ha megkérte Cynthia kezét, és a vejem lesz.

– Mondjon el mindent töviről hegyire! Meghallotta. Elismerem, Osborne-ról beszéltünk, habár valamit most is mondanom kell erről; azután, ha jól értem, a viselkedése megváltozott Rogerrel

szemben. Ettől kezdve szívesebben látta őt a házban, mint azelőtt, mivel úgy tekintett rá, mint a Hamley-birtok következő örökösére?

– Nem tudom, hogy érti azt, hogy következő.

– Akkor menjen be a rendelőbe, és nézze meg a szótárban! – mondta az orvos, aki először jött ki igazán a sodrából a beszélgetés során.

– Tudtam – mondta az asszony zokogva –, hogy Roger szemet vetett Cynthiára, elég szembetűnő volt a dolog, és amíg Roger csak a fiatalabb fiú volt, állás nélkül, az ösztöndíján kívül semmi jövedelemmel, úgy véltem helyesnek, hogy megpróbálom őt távol tartani. Bárki ezt tenné, akinek egy csöpp józan esze is van, mivel még soha életemben nem láttam ügyetlenebb, közönségesebb, sutább és butább fickót. Valóságos paraszt, szerintem.

– Vigyázzon, meg kell válogatnia a szavait most, hogy azt képzeli, egy nap övé lesz a birtok.

– Nem, erre nem vagyok hajlandó – mondta az asszony, nem fogva fel a szavak valódi értelmét. – Bosszankodik, mert Roger nem Mollyba szeretett bele, ez pedig hihetetlenül igazságtalan az én szegény apátlan kislányommal szemben. Hiszen én mindig is úgy képviseltem Molly érdekeit, mintha a saját lányom lenne.

Mr. Gibson ügyet sem vetett erre a vádaskodásra. Visszatért ahhoz a témához, amely most sokkal fontosabb volt számára.

– Valamit szeretnék tisztázni. Annak következtében változtatta meg a Rogerrel szembeni viselkedését, amit meghallott a Dr. Nichollsszal folytatott szakmai beszélgetésemből? Azóta helyeselte, hogy udvarol Cynthiának, amióta birtokába került az információ, hogy jó esélye van a Hamley-birtok öröklésére”?

– Azt hiszem, igen – felelte az asszony duzzogva. – Ám ha így is volt, semmi rosszat nem látok ebben; emiatt nem kéne úgy faggatnia, mint egy tanút a bíróságon. Jóval az önök beszélgetése előtt szeretett bele Cynthiába, és a lány is megkedvelte őt. Nem akartam én a szerelem útjába állni. Nem tudom, ön szerint hogyan kellene egy anyának a gyermeke iránti szeretetét kimutatnia, ha nem úgy, hogy a véletlenül adódó lehetőségeket a javára fordítja. Talán szegény Cynthia bele is halt volna, ha a szerelme útjába állok; akár örökölhette az apja betegségét…

– Nem tudja, hogy a szakmai megbeszélések bizalmasak? Hogy a lehető legbecstelenebb dolog lenne a részemről, ha elárulnám, amit a kötelességem teljesítése közben tudok meg?

– De, természetesen. Ám csak az ön részéről.

– Igazán? És nem vagyunk egyek minden tekintetben? Ön nem tehet semmi becstelenséget anélkül hogy engem is be ne szennyezne vele. Ha részemről mélységesen elítélendő egy szakmai titok elárulása, micsoda szégyen visszaélni avval?

Megpróbálta megőrizni a nyugalmát, de a sértés olyan nagy volt, hogy a lelke mélyébe mart.

– Nem tudom, mit ért az alatt, hogy visszaélni vele. Soha nem élnék vissza a gyermekem érzelmeivel. Azt gondoltam, inkább örülni fog neki, hogy Cynthiát gazdag férjhez adjuk, és nem lesz több gondja rá.

Mr. Gibson felállt, zsebre tett kézzel föl-alá járkált a szobában. Olykor-olykor megszólalt, de sosem fejezte be a mondanivalóját.

– Nem tudom, mit mondhatnék önnek – szólt egy idő múlva. – Vagy nem lenne képes, vagy nem lenne hajlandó megérteni. Örülök, hogy Cynthia itt lakik velünk. Szívesen fogadtam őt a házamba, és őszintén remélem, hogy éppen úgy az otthonának tekinti azt, mint a saját lányom. Ám a jövőben mindig meg kell néznem, áll-e valaki az ajtó mögött, és bezárkózni, ha olyan bolond lennék, hogy… De ez már a múlt, borítsunk rá fátylat! Rajtam múlik, hogy megakadályozzam a hasonló eseteket a jövőben, amennyire csak tudom. Most pedig halljuk, hogy állnak a dolgok jelenleg.

– Nem hiszem, hogy bármit is el szabad árulnom. Ugyanolyan titkok, mint az ön szakmai ostobaságai.

– Rendben van, eleget is mondott ahhoz, hogy tudjak aszerint cselekedni, s azt természetesen meg is teszem. Nemrég megígértem az uraságnak, hogy tudatom vele, ha bármi gyanúsat észlelnék: bármilyen szerelmi históriát vagy hasonlót, nem beszélve egy eljegyzésről a fiai és a mi lányaink között.

– De hát ez még nem eljegyzés! Roger nem egyezett bele, hogy az legyen. Ha meghallgatott volna, mindent elmondtam volna önnek. Nagyon remélem, hogy nem szalad elmondani az uraságnak, meg az egész világnak. Cynthia könyörgött, hogy ne áruljuk el senkinek. Csak a szerencsétlen őszinteségem miatt keveredtem ebbe a slamasztikába. Soha nem tudtam titkolózni a szeretteim előtt.

– El kell mondanom az uraságnak. Más senkinek nem fogom említeni. No és valóban úgy gondolja, hogy összeegyeztethető az általános őszinteségével, hogy kihallgatott egy beszélgetést, majd utána nem szólt róla nekem? Pedig legalább elmondhattam volna, hogy Dr. Nicholls véleménye az enyémmel pontosan ellentétes, és úgy véli, hogy Osborne gyengélkedése, amelyről konzultáltam vele, csupán múló rosszullét. Dr. Nicholls elmondaná önnek, hogy Osborne éppen úgy megházasodhat, gyermekeket nemzhet, mint bármely más férfi.

Ha Mr. Gibson e szavakat mondva alkalmazott is némi színlelést, hogy elkendőzze a saját véleményét, Mrs. Gibson nem volt elég szemfüles, hogy észrevegye azt. Elkeseredett, Mr. Gibsonnak pedig ez örömet okozott. Olyasmi volt ez, amely segített visszanyernie szokásos nyugalmát.

– Nézzük hát ezt a szerencsétlenséget, mivel látom, hogy az ön szemében ez az.

– Nem, nem éppen szerencsétlenség – válaszolt az asszony. – De bizonyára, ha ismertem volna Dr. Nicholls véleményét… – habozott folytatni.

– Látja, mennyi előnye van annak, hogy mindent megbeszél velem? – szólt komolyan. – Itt van Cynthia, aki eljegyezte magát…

– Nem jegyezte el magát, már mondtam. Roger nem engedte, hogy a lányom a saját részéről elkötelezze magát neki.

– Nos, alaposan belebonyolódott egy szerelmi ügybe egy huszonhárom éves fickóval, akinek semmije sincs az ösztöndíján kívül, és azon kívül, hogy talán örökölni fog egy jelzáloggal megterhelt birtokot. Még rendes foglalkozása sincs, két évig külföldön lesz, nekem pedig holnap el kell mennem az apjához, hogy mindenről beszámoljak neki.

– Ó, drágám, kérem, emlegesse az uraságnak, hogy ha ellenzi a dolgot, bátran adjon hangot a véleményének.

– Nem hiszem, hogy Cynthia nélkül ön bármit is tehetne az ügyben. Márpedig ha nem tévedek, Cynthiának megvan a maga határozott véleménye a fejleményekről.

– Ó, nem gondolom, hogy nagyon odalenne a fickóért; nem olyan fajta, aki könnyen esik szerelembe, és nem veszi a szívére a dolgokat. Természetesen semmit sem szabad elkapkodni, két év távollét elég időt ad rá, hogy elrendezzük a dolgokat.

– Kicsivel ezelőtt még az örökletes betegség, és Cynthia korai halálának réme lebegett előttünk, ha nem engedünk szabad utat az érzelmeinek.

– Ó, drágaságom, milyen jól megjegyzi a butaságaimat! Lehetséges, tudja, hogy a szegény drága Mr. Kirkpatrick tüdővészben halt meg, és Cynthia örökölhette tőle a kórt. Márpedig egy nagy bánat előhívhatja a rejtett betegséget. Néha aggódom is emiatt. Ám szerintem ez nem túl valószínű, mivel nem hiszem, hogy bármit is a szívére venne.

– Akkor hát nyugodtan beszélhetek Cynthia nevében, és felmondhatom az eljegyzést, ha az uraság ellenezné?

Ez a kérdés sarokba szorította szegény Mrs. Gibsont.

– Nem! – mondta végül. – Nem mondhatjuk fel az eljegyzést! Cynthia biztosan nem egyezne bele, különösen, ha tudná, hogy mások cselekszenek a nevében. Roger pedig valóban nagyon szerelmes. Bárcsak ő lenne Osborne!

– Megmondjam, mit kell tennem? – mondta Mr. Gibson valódi lelkesedéssel. – Történjen bármi, itt van két fiatal, akik szeretik egymást. Az egyikük egy olyan derék fiatalember, hogy párját ritkítja; a másik egy nagyon csinos, életrevaló, kedves leány. A fiatalember apjának szólnunk kell. Nagyon valószínű, hogy dühöngeni fog, és ellenezni is fogja, mivel ez kétségtelenül kockázatos ügy, már ami az anyagi oldalát illeti. Ám legyenek kitartóak és türelmesek, és akkor nem lesz fiatal nő a földkerekségen, aki Cynthiánál jobb partit csinálna. Csak azt kívánom, hogy Mollyt is valami hasonlóval hozza össze a szerencséje.

– Majd megpróbálok neki is szerezni valakit, meg bizony – mondta Mrs. Gibson, aki megkönnyebbült a könnyedebb hangnem hallatán.

– Nem, szó sem lehet róla. Megtiltom. Mollynál nem lesz semmiféle próbálkozás

– Jól van, ne legyen dühös, drágám! Tudja, igazán féltem az előbb, hogy teljesen kijön a sodrából.

– Semmi értelme nem lett volna – mondta az orvos mogorván fölemelkedve, mintha addig túl közel ültek volna egymáshoz. A felesége örült, hogy megszökhetett. A házastársi beszélgetés egyiküknek sem volt kedvére. Mr. Gibson kénytelen volt belátni, és szembenézni a ténnyel, hogy a feleség, akit magának választott, az övétől nagyon különböző értékrenddel szemléli a világot. Ő az erkölcsi mércéjéhez egész életében ragaszkodott, és remélte, hogy a lányába is sikerült ezt beoltania. Jobban bosszantotta a dolog, mint azt kimutatta, mivel rengeteg önvád is volt a bosszúságában. Magában tartotta ezt, némán tépelődött rajta, és ennek eredményeként gyanakvással és elégedetlenséggel tekintett a feleségére, amelyet idővel kiterjesztett az ártatlan Cynthiára is; a modorában az anyával és a lányával szemben is megjelent valami szigorú ingerültség, amely a leányt alaposan meg is lepte. Most azonban követte a feleségét a nappaliba, és ünnepélyesen gratulált a meglepett Cynthiának.

– Mama elmondta önnek? – kérdezte, megvető pillantást lövellve az anyjára. – Hiszen nem is igazi eljegyzés, és mindannyian megfogadtuk, hogy titokban tartjuk, köztünk mama is!

– Na de drága kislányom, nem várhatod el, nem kívánhatod, hogy a férjem előtt titkolózzam! – védekezett Mrs. Gibson.

– Nem, talán igazad van. Mindenesetre, uram – mondta Cynthia az orvos felé fordulva, bájos őszinteséggel –, örülök, hogy megtudta. Ön mindig is nagyon kedvesen bánt velem, és biztosan én magam is elmondtam volna, csak épp nem akarom, hogy kitudódjon. Kérem, tartsa titokban. Valójában, nem is igazi eljegyzés, ő (itt elpirult egy kissé, mivel ez a megnevezés azt sugallta, hogy csak egyetlen ő van jelen a gondolataiban) nem engedte meg, hogy elkötelezzem magam a visszatéréséig.

Mr. Gibson komolyan nézett rá, nem reagálva a behízelgő viselkedésére, amely ebben a pillanatban túlságosan emlékeztette az anyja módszereire. Majd megfogta a kezét, és nagy komolyan ezt mondta:

– Remélem, hogy ön méltó arra a fiúra, Cynthia, mivel valóban megütötte a főnyereményt. Soha nem ismertem melegebb és igazabb szívű embert Rogernél, márpedig kisfiú korától ismerem.

Molly úgy érezte, hangosan meg tudná köszönni apjának ezt a kiállást a távollévő fiú emberi értékei mellett. Ám Cynthia egy kicsit elbiggyesztette a száját, mielőtt Mr. Gibsonra mosolygott volna.

– Nincsen bókolós kedvében, nemdebár, Mr. Gibson? – mondta a lány. – Úgy vélem, ő magához méltónak talál, és ha ön ilyen jó véleménnyel van róla, tiszteletben kell tartania az ő véleményét rólam. – Ha bókot akart volna kicsikarni, csalódnia kellett, mivel Mr. Gibson szórakozottan elengedte a lány kezét, és leült egy karosszékbe a tűz mellé, úgy bámulva a parazsat, mintha a jövőt akarná kiolvasni belőle. Molly látta, hogy Cynthia szeme megtelik könnyel, ezért utánament a szoba másik végébe, ahová a lány visszavonult kézimunkázni.

– Drága Cynthia – csak ennyit mondott, és megszorította a kezét, majd segített neki a keresésben.

– Ó, Molly, én annyira kedvelem apádat, de miért beszél velem ilyen hangon ma este?

– Nem tudom – mondta Molly –, talán fáradt.

Mr Gibson félbeszakította őket. Felkelt a karosszékből, és megszólította Cynthiát.

– Remélem, nem tekinti ezt a bizalmával való visszaélésnek, Cynthia, de el kell mondanom az uraságnak, ami ön és a fia között ma történt. Én annak idején ígéretet tettem neki erre. Az uraság attól tartott (talán jobb, ha megtudja a teljes igazságot), tehát attól félt – az utolsó szót nyomatékkal ejtette ki –, hogy valami hasonló bontakozik ki a fiai és önök, lányok között. Alig néhány napja jelentettem ki neki, hogy semmi ilyesmiről nincs szó, és megígértem, hogy rögtön szólok, ha észreveszem a jeleit a mélyebb kötődésnek.

Cynthia rendkívül bosszús lett.

– Csak ezt az egyetlen dolgot kértem, a titoktartást!

– De miért? – kérdezte Mr. Gibson. – Azt megértem, hogy a körülmények miatt nem akarja közhírré tenni. De elmondani a legközelebbi barátnak mindkét oldalon? Ez ellen nem lehet semmi kifogása.

– De igen, van – mondta Cynthia. – Ha rajtam múlna, senkivel sem tudatnám

– Majdhogynem biztos vagyok benne, hogy Roger el fogja mondani az apjának.

– Nem fogja – mondta Cynthia. – Megígértettem vele, és azt hiszem, ő olyan ember, aki betartja az ígéretét… – ezzel az anyjára pillantott, aki, úgy érezvén, hogy mind a férje, mind a lánya méltánytalanul bánik vele, sértődötten hallgatott.

– Pedig tőle sokkal jobban fogadná a történteket, úgyhogy megadom neki az esélyt, hogy ő számoljon be róla először. A hétvégéig nem megyek át a Hamley-házba, addig talán ír az apjának, és elmondja neki.

Cynthia egy darabig hallgatott. Majd könnyes, panaszos hangon mondta:

– Egy férfi ígérete tehát többet ér, mint egy nő kívánsága. Erről van szó?

– Nem látok semmi okot rá, miért ne érhetne többet

– Megbízik bennem, ha azt mondom, hogy nagy szenvedést fog okozni nekem, ha kitudódik? – Olyan panaszos hangon mondta ezt, hogy ha Mr. Gibsont előzőleg nem bosszantotta és háborította volna fel olyan nagy mértékben a feleségével folytatott beszélgetés, engedett volna neki. Így azonban hűvösen csak ennyit mondott: – Ha elmondjuk Roger apjának, azzal még nem tesszük közhírré. Nem tetszik nekem ez a túlzott titkolózás, Cynthia. Úgy tűnik nekem, hogy valami más is rejlik mögötte.

– Gyere Molly – mondta Cynthia hirtelen. – Énekeljük el azt a duettet, amit megtanítottam neked. Jobb lesz, mint folytatni ezt a beszélgetést.

Egy kis, francia duett volt. Molly figyelmetlenül, nehéz szívvel énekelte, Cynthia viszont lelkesen és tettetett vidámsággal. Végül azonban hisztérikus sírásban tört ki, és felrohant a szobájába. Molly semmi másra nem figyelve – sem az apja, sem Mrs. Gibson szavaira – utánament. Cynthia ajtaja azonban be volt zárva, és minden kérlelésre, hogy engedje be, csupán sírás és zokogás volt a válasz.

Több mint egy héttel az incidens után Mrs. Gibson úgy vélte, nyugodtan elmehet az urasághoz, és szívből remélte, hogy jóval azelőtt megérkezett Párizsból Roger levele, amelyben beszámol apjának az eljegyzéséről. Ám első pillantásra látta, hogy az uraság semmi olyan hírt nem kapott, amely kibillentette volna az egyensúlyából. Jobban nézett ki, mint az előző hónapokban, az arca visszakapta egészséges, piros színét, részben azért, mert újra egyre több időt töltött házon kívül, a munkálatokat felügyelve, részben pedig a Roger jóvoltából érzett büszkeség miatt; vére újra a régi élénkséggel lüktetett. Kétségkívül megviselte Roger elutazása, de ha elszomorodott emiatt megtöltötte a pipáját, és hosszan, belemerülve újra meg újra átolvasta Lord Hollingford levelét, amelynek minden szavát kívülről tudta már. Ám úgy tett, mintha egyes szófordulatokban kételkedne, és ez jó kifogás volt arra, hogy újra láthassa a fiának szóló dicséretet. Miután túl voltak az első üdvözlő szavakon, Mr. Gibson rögtön a tárgyra tért.

– Kapott már hírt Rogerrol?

– Ó, igen, itt van a levele – mondta az uraság, elővéve a fekete bőrdossziét, amelyben Roger levele volt, más, változatos dokumentumokkal együtt.

Mr. Gibson elolvasta, alig figyelve a leírtak értelmére, miután azt már első pillantásra látta, hogy Cynthiáról egy szó sem esik benne.

– Hüm! Látom, semmi fontos eseményről nem tesz említést, amióta elbúcsúztak egymástól – mondta Mr. Gibson. megragadva az első adandó alkalmat. Azt hiszem, egy szempontból visszaélek valakik bizalmával, mégis megpróbálom megtartani az ígéretemet, amelyet a legutóbbi látogatásom során tettem. Úgy tudom, van valami, valami olyasmi, amire számított (ugye, érti) közte és a mostohalányom, Cynthia Kirkpatrick között. Benézett hozzánk elbúcsúzni, amíg a londoni kocsira várt; egyedül találta a lányt, és vallomást tett neki. Ők nem nevezik ezt eljegyzésnek, de természetesen arról van szó.

– Adja vissza a levelet! – mondta az uraság, s hangjában elfojtott düh remegett. Újra végigolvasta, mintha előzőleg nem fogta volna föl a tartalmát, esetleg hátha találna benne olyan részeket, amelyek korábban elkerülték a figyelmét.

– Nem! – mondta végül, nagyot sóhajtva. – Egy szót sem ír erről. A fiúk gyakran úgy tesznek, mintha bizalmas viszonyban lennének az apjukkal, de valójában sok mindent eltitkolnak előlük. – Az uraság inkább csalódottnak tűnt, mint ingerültnek, hogy nem egyenesen Rogertől tudta meg a hírt. Maga a hír nem nagyon kavarta fel, Mr. Gibson úgy látta De még adott neki egy kis időt.

– Nem ő az idősebb fiú – folytatta az uraság, mintha csak magában beszélne. – De akkor sem ilyen frigyet terveztem volna számára. Hogy lehet az, uram – mondta, hirtelen Mr. Gibson felé irányítva a nyilait –, hogy múltkor, amikor itt járt, azt mondta, semmi sincs a fiaim és az ön leányai között? Ez a dolog bizonyára nem tagnap kezdődött!

– Attól tartok, nem. Magam is csak annyit tudtam róla, mint ön. Csak Roger elutazásának az estéjén értesültem a dologról.

– Az pedig már egy hete volt, uram. Azóta miért nem szólt róla?

– Azt gondoltam, talán maga Roger foga önnek elmondani.

– Ebből is látszik, hogy nincsenek fiai. Az életük több mint fele rejtély az apjuk számára. Nézze csak meg Osborne-t, egy fedél alatt lakunk, vagyis együtt étkezünk, és egy fedél alatt töltjük az éjszakákat, és mégis. Mit mondhatnék? Az életünk olyan, amilyennek Isten rendeli. Azt mondja, még nincs szó eljegyzésről? De mit is beszélek! Abban reménykedem, hogy a fiam csalódni fog abban a bolondságban, amelybe a szíve vitte bele? Ráadásul épp ő, aki kisegített a bajból? Mivel ez egy bolondság, nem igaz? Kérdezem önt, Gibson, mivel ön ismeri azt a lányt. Feltételezem, nincs vagyona.

– Évi harminc fontja, amíg az anyja él.

– Hű! Még szerencse, hogy nem Osborne-ról van szó. Várniuk kell majd. Miféle családból származik? Nem kereskedők leszármazottja, gondolom, ha egyszer ilyen szegény.

– Úgy tudom, az apja egy bizonyos Sir Gerald Kirkpatrick unokája volt. Az anyja szerint egy régi bárói családról van szó. Nem sok egyebet tudok ezekről a dolgokról.

– Azért ez már valami Én viszont elég sokat tudok ezekről a dolgokról, ahogy az imént szíveskedett nevezni őket. Kedvemre való a tiszteletre méltó származás.

Mr. Gibson nem állta meg, hogy ne válaszoljon erre:

– Attól tartok, hogy Cynthia vérének csak egy nyolcada tiszteletre méltó. Semmi többet nem tudok a rokonságáról, csak hogy az apja egy egyszerű kurátor volt.

– Egy alkalmazott. A kereskedőnél mindenesetre egy fokkal jobb. Hány éves a lány?

– Tizennyolc vagy tizenkilenc.

– Csinos?

– Igen, úgy vélem. A legtöbben csinosnak tartják, de ez ízlés dolga. No de uram, döntse el saját maga! Lovagoljon át hozzánk és ebédeljen velünk bármelyik nap, amikor kedve van. Én talán nem leszek otthon, de az anyja igen; így megismerkedhet a fia jövendőbelijével.

Ez azonban egy kicsit korai volt, az orvos kissé elbízta magát attól, hogy az uraság eddig igen higgadtan viselkedett. Mr. Hamley visszahúzódott a csigaházába, és a lehető legmogorvább modorban válaszolt:

– Na hiszen, még hogy Roger jövendőbelije! Ennél több esze lesz a fiúnak, amikor hazajön. Két év a feketékkel majd bölcsebbé teszi.

– Lehetséges, de nem valószínű, azt kell mondanom – felelte Mr. Gibson. – A feketék nem a bölcseleti munkásságukról híresek, úgy tudom, így aztán nincs sok esély arra, hogy józan érveléssel ráveszik Rogert a véleménye megváltoztatására, még akkor sem, ha megértik egymás nyelvét. Továbbá, ha az ízlése hasonlít az enyémhez, a bőrük színének a különlegessége csak azt fogja eredményezni, hogy jobban meg foga becsülni a fehér bőrt.

– De azt mondta, hogy nem is volt ez eljegyzés – mordult rá az uraság. – Ha meggondolná magát, ön nem fogja visszatartani, ugyebár?

– Ha szeretné felbontani az eljegyzést, bizonyára azt fogom tanácsolni Cynthiának, hogy egyezzen bele; csak ennyit ígérhetek. Jelenleg azonban nem látok okot rá, hogy erről beszéljünk. Beszámoltam önnek a dolgok állásáról, mivel megígértem, hogy így fogok tenni, ha bármiről tudomást szerzek. A jelen körülmények között azonban sem előre, sem hátra nem mozdíthatjuk az ügyet, csak várhatunk. – Ezzel vette a kalapját, és menni készült. Az uraság azonban elégedetlen volt.

– Ne menjen még, Gibson! Ne sértődjön meg azon, amit mondtam, nem is értem, miért kellene megsértődnie. Mondja el, milyen az a lány.

– Nem tudom, mire kíváncsi – mondta Mr. Gibson. Pedig nagyon is tudta, csak zavarban volt. és úgy tett, mintha nem értené a kérdést.

– Olyan… nos, olyan, mint a maga Mollyja? Kedves, jó természetű, okos, a kesztyűi mindig tiszták, a cipője takaros, és mindig készen áll arra, hogy megtegyen az embernek bármit, méghozzá úgy, mintha az a világ legkellemesebb dolga lenne?

Mr. Gibson arca felderült erre, és megértette az uraság töredezett, összefüggéstelen mondatainak az értelmét.

– Először is, sokkal csinosabb Mollynál, és nagyon behízelgő modora van. Mindig jól öltözött és takaros, pedig tudom, hogy nem költ sokat a ruháira. Mindig megteszi, amit kérnek tőle, és mindig készen áll a szellemes, kedves válaszra. Nem emlékszem, hogy valaha is láttam volna őt kijönni a sodrából, és nem hiszem, hogy bármit is a szívére venne. Az érzelmek egy bizonyos tompasága sokat tesz a jó természetért, legalábbis így vettem ezt észre. Mindent egybevetve, azt hiszem, Cynthia nagyon különleges lány.

Az uraság egy kicsit elgondolkodott. – Az ön Mollyja viszont több mint különleges, ő párját ritkítja, szerintem. Ám, tudja, neki aztán nagyon homályos a származása, és semmi esélye nincs arra, hogy vagyona legyen. – Úgy mondta mindezt, mintha csak hangosan gondolkodna, és egy szóval sem utalt Mr. Gibsonra, ám annak rosszul estek a szavak, és egy kissé türelmetlenül válaszolt:

– Nos, mivel Mollynak semmi köze ehhez az ügyhöz, semmi értelme a nevét belekeverni, és a családjáról vagy a vagyonáról elmélkedni.

– Nem, persze, hogy nem – mondta az uraság felemelkedve. – Nagyon elkalandoztak a gondolataim, és bevallom, csak az járt az eszemben, milyen kár, hogy Molly nem megfelelő parti Osborne számára. De természetesen szó sincs erről, szó sincs erről.

– Tényleg nincs – mondta Mr. Gibson –, és bocsásson meg, uram, de most igazán mennem kell. Akkor aztán kedvére kalandozhatnak a gondolatai, anélkül hogy megzavarnák. – Ekkor már az ajtónál volt, de az uraság újra visszahívta. Türelmetlenül ütögette a csizmaszárát a lovaglóostorral, várva, hogy az uraság befejezze végre a búcsúzkodást.

– Azt mondom, Gibson, régi barátok vagyunk, és nagy bolond, ha bármit a szívére vesz, amit mondok. A felesége és én nem nagyon találtuk meg a közös hangot, amikor utoljára találkoztunk. Nem mondom, hogy bolond volt az asszonyság, de az egyikünk bolond volt, az már biztos, és az nem én voltam. De lépjünk túl ezen. Inkább hozza el őt, ezt a Cynthiát (amely egy külföldies hangzású, de azért, remélem, keresztény név) és a kicsi Mollyt ebédelni egyik nap; a saját otthonomban jobban érzem magam, és udvariasabban tudok viselkedni. Rogerről egy szót sem kell szólnunk, a leányzónak sem, és nekem sem, maga pedig gondoskodjon arról, hogy a felesége is tartsa a száját! Ez csak egy bók a házasságához, tudja, nem kell semmi másnak értenie. Vésse az eszébe, semmi célzás Rogerre, sem a bolondságára! Találkozom hát a lánnyal, és megnézem őt magamnak, amint azt ön tanácsolta, az lesz a legjobb. Osborne is itt lesz, ő pedig mindig jól megtalálja a nőkkel a hangot. Néha már azt gondolom, hogy félig-meddig ő is nő, annyi pénzt költ, valamint olyan kiismerhetetlen.

Az uraság elégedett volt ezzel a kis beszéddel és a gondolataival; elmosolyodott, amikor befejezte. Mr. Gibsont elszórakoztatta, és tetszett is neki az uraság beszéde, ezért ő is mosolygott, pedig alig várta, hogy elmehessen végre. A következő csütörtököt jelölték ki arra, hogy Mr. Gibson elhozza a családja nőtagjait a Hamley-házba. Mindent egybevetve, úgy gondolta, hogy a beszélgetés

sokkal jobban sült el, mint amire számított, és elég büszke volt a családjának szóló meghívás miatt. Ezért bosszantotta föl az a mód, ahogyan Mrs. Gibson a fejleményeket fogadta. Az asszony Roger elutazásának estéjétől kezdve sértetten viselkedett. Mi a csudáért beszéltek az orvosok úgy, mintha Osborne élete nagyon rövidre volna szabva, ha valójában nem is volt biztos? Rendkívül kedvelte Osborne-t, sokkal jobban, mint Rogert, és sokkal több örömöt okozott volna, ha azon mesterkedhet, hogy őt szerezze meg Cynthianak, de visszariadt a gondolattól, hogy a lányából özvegy lehet. Ha Mrs. Gibsont valaha is megviselte valami, az Mr. Kirkpatrick halála volt, és bármilyen könnyedséggel is viseltetett minden iránt, attól mégis elborzadt, hogy a lányát szándékosan kitegye annak a szenvedésnek, amelyet ő már átélt. Ha ismerte volna Dr. Nicholls véleményét, soha nem támogatta volna Roger közeledését, soha! Aztán ott van Mr. Gibson viselkedése: miért olyan hideg és kimért vele szemben a beszélgetés estéje óta? Hiszen semmi rosszat nem tett, mégis úgy bánik vele a férje, mintha kegyvesztett lenne. Továbbá, minden olyan unalmas lett a házban az utóbbi időben. Még a Roger látogatásaival járó csekélyke izgalmat is hiányolta, és azt, ahogy annak idején figyelemmel kísérhette a fiú viselkedését Cynthiaval. A lánya is nagyon csendes lett mostanában, ami pedig Mollyt illeti, ő teljességgel kedvetlen és unott. Ez az állapot jelenleg annyira bosszantotta Mrs. Gibsont, hogy a saját rosszkedvét is a szegény lányon töltötte ki, akitől sem panaszt, sem visszavágást nem kapott.

HARMINCHATODIK FEJEZET
Házi diplomácia

Azon az estén, amikor Mr. Gibson elment az urasághoz, a három hölgy a nappaliban volt. Mr. Gibson nagyobb körútra indult, és még nem tért vissza. Meg kellett őt várniuk a vacsorával, de a hazatérte után néhány percig semmi olyat nem mondott vagy tett, amely ne az evéssel lett volna közvetlen kapcsolatban. Mr. Gibson olyan elégedett volt a napjával, mint bármelyikük, mivel az uraság tájékoztatására vonatkozó kötelezettség nyomasztotta őt, egészen azóta, hogy tudomást szerzett Roger es Cynthia ügyéről. Nem volt ínyére, hogy be kellett számolnia a szerelmi ügyről, kevéssel az után, hogy kijelentette semmi ilyesmiről nincsen szó. Olyan volt, mintha bevallotta volna a saját esendőségét, ez pedig visszatetsző a férfiak számára. Ha az uraság nem lenne olyan gyanútlan és egyszerű természet, maga is levonta volna a tanulságot az igazság ilyen sokáig tartó elkendőzéséből, és kételkedett volna Mr. Gibson teljes ártatlanságában. Ám mivel olyan volt, amilyen, a félreértés veszélye nem állt fenn. Mr. Gibson tisztában volt azzal, hogy milyen lobbanékony természettel van dolga, így több durvaságra számított, mini amennyit végül kapott. Hogy végül meghívták Cynthiát, az anyját és Mollyt, aki – legalábbis így gondolta Mr. Gibson, és el is mosolyodott a gondolatra – biztosan békéltető és közvetítő szerepet játszik majd, tehát a meghívás a Hamley-házba, hogy megismerkedjenek az urasággal, nagy sikernek tűnt Mr. Gibson szemében, hiszen elérte azt, amire a legkevésbé sem számított. Ebből kifolyólag vidámabb és nyugodtabb volt, mint a korábbi napokban, és amikor fölment a nappaliba néhány percre vacsora után, mielőtt újra elment volna, hogy megnézze a városi betegeit, halkan fütyörészett. Ahogy háttal a tűznek megállt, Cynthiára nézett és arra gondolt, talán igazságtalan volt a lányhoz abban, ahogy leírta őt az uraságnak. Ez a halk, szinte nem is hallható fütyörészés olyan volt Mr. Gibsonnál, mint macskánál a dorombolás. Ha valami miatt nyugtalankodott, ha valaki felbosszantotta az ostobaságával, vagy ha éhes volt, nem lett volna képes fütyörészni. Molly ösztönösen tudta mindezt, és anélkül, hogy meg tudta volna indokolni, boldog volt, mihelyt meghallotta ezt a halk, dallamnak egyáltalán nem nevezhető hangot. Mrs. Gibson azonban nem szerette a férjének ezt a szokását, úgy gondolta nem elég kifinomult, de még csak művészi sem. Ha néven nevezhette volna, az kárpótolta volna őt a kifinomultság hiányáért. Ma este különösen az idegeire ment; de a Cynthia eljegyzéséről folytatott beszélgetésük óta nem érezte abban a helyzetben magát, amiben volt helye a panaszárnak.

Mr. Gibson kezdte a társalgást: – Nos, Cynthia, ma beszéltem az urasággal, és mindent elmondtam neki.

Cynthia fölnézett, kérdő tekintettel, Molly is letette a kézimunkáját, hogy jobban tudjon figyelni. De senki sem szólt.

– Mindhárman ebédre vagytok hivatalosak hozzájuk csütörtökön. Mindenkit meghívott, és én elígérkeztem a nevetekben.

Még mindig semmi válasz, ami talán természetes volt, de mégis kissé kiábrándító.

– Örül neki, Cynthia, nem igaz? – kérdezte Mr. Gibson. Most talán tart tőle egy kicsit, de remélem, egy jó barátság kezdete lesz ez önök között

– Köszönöm! – mondta a lány kissé visszafogottan. – De nem fogja ebből mindenki megtudni? Annyira szeretném, ha senki sem szerezne tudomást róla, ha nem vennének a szájukra. Addig legalábbis, amíg Roger vissza nem tér, és biztos nem lesz, hogy összeházasodunk.

– Nem értem, miért tudná meg bárki – mondta Mr. Gibson. – A feleségem elmegy ebédre a barátunkhoz, és magával viszi a lányait is; nincs ebben semmi gyanús, vagy igen?

– Nem vagyok benne biztos, hogy én elmegyek – vágott közbe Mrs. Gibson. Nem is tudta, miért mondta ezt, mivel nagyon is el akart menni, de amikor kimondta, elszánta magát, hogy egy darabig ragaszkodni fog ehhez az elhatározásához. Ám mivel olyan férje volt, amilyen, hirtelen

elengedhetetlen volt, hogy indokot is találjon arra, amit mondott. Gyorsan és élesen érkezett is a kérdés:

– Miért nem? – mordult a férj az asszony felé fordulva.

– Ó, hát mert… mert azt hiszem, először neki kellett volna meglátogatnia Cynthiát. Érzékeny vagyok az ilyesmire; nem tűröm, hogy azért bánjanak vele lekezelően, mert szegény

– Ez ostobaság! – mondta Mr. Gibson. – Biztosíthatom, hogy semmi lekezelő bánásmódról nincs szó. Az uraság senkivel sem akar egy szót sem váltani az eljegyzéstől, meg Osborne-nal sem; ez az ön kívánsága is, vagy nem, Cynthia? Önökkel sem akar erről beszélni, amikor ott lesznek, de természetesen szeretne megismerkedni a jövendő menyével. Azért akar eltekinteni attól, hogy ő látogasson el hozzánk…

– Azt végképp nem szeretném, hogy ő látogasson el hozzánk – vágott közbe ismét Mrs. Gibson. – Nem bizonyult túlságosan kellemes vendégnek, amikor utoljára itt járt. Ám én nem olyan ember vagyok, aki elnézi, hogy megalázzák a szívének kedves személyeket, csak azért, mert nem mosolygott rájuk a szerencse. – Hangosan sóhajtott, amint befejezte a mondatot.

– Rendben, akkor ne menjen el! – mondta Mr. Gibson, aki provokációnak érezte a dolgot, de nem akart rá szót vesztegetni, mivel érezte, hogy kezdi elveszíteni a türelmét.

– Szeretnél elmenni, Cynthia? – kérdezte Mrs. Gibson, aki mindenáron valami jó kifogást keresett arra, hogy megváltoztassa a véleményét.

Lánya azonban nagyon is tisztában volt a kérdés mögött rejlő szándékkal, és halkan így válaszolt: – Nem különösebben, mama. Szívesen elhárítanám a meghívást.

– De én már elfogadtam – mondta Mr. Gibson, aki már-már megfogadta magában, hogy soha többé nem ártja magát az asszonyok dolgába, és ez remélhetőleg megkíméli attól, hogy a jövőben szerelmi ügyekkel kelljen foglalkoznia. Meghatotta őt az uraság engedékenysége, és örült is, mert azt gondolta, hogy másoknak is örömet okoz majd. Többet egy szót sem akart erről hallani!

– Ó, Cynthia, kérlek, menj el – mondta Molly, kérlelve őt még a szemeivel is. – Ha elmész, biztos vagyok benne, hogy megkedveled az uraságot. A birtok olyan gyönyörű, az uraság pedig nagyon csalódott lenne, ha nem fogadnád el a meghívást.

– Nem szeretném feladni a méltóságomat – mondta Cynthia halkan. – Hallottad, mama mit mondott.

Ez nagyon rosszmájú megjegyzés volt tőle. Persze nagyon szeretett volna elmenni, és abban is biztos volt, hogy az anyja magában már tervezgeti is, melyik ruhát veszi föl az alkalomra. Mr. Gibson viszont, aki bár orvos volt, soha nem tanulta meg kiismerni a nők szívét, szó szerint vette azt, ami elhangzott, és rendkívül dühös lett Cynthiára és az anyjára is. Olyan haragos volt, hogy inkább meg sem szólalt. Sietve az ajtóhoz lépett, hogy elhagyja a szobát, ám a felesége hangja megállította.

– Drágám, szeretné, ha elmennék? Ha igen, akkor félreteszem a kétségeimet.

– Persze, hogy szeretném! – mondta a férfi, röviden és szigorúan, majd kiment a szobából.

– Akkor elmegyek! – mondta az asszony, olyan hangon, mintha nagy áldozatot hozna ezzel. A férjének szánta e szavakat, de ő már aligha hallotta őket. – Bérelünk egy kocsit a George-ból, Thomasnak pedig szerzünk egy kocsis egyenruhát. Régóta szerettem volna ezt, csakhogy a drága Mr. Gibsonnak nem volt ínyére a dolog. Egy ilyen alkalommal azonban bizonyára nem bánná. Thomas fog ülni a bakon, és…

– De, mama, nekem is megvannak a magam érzései – mondta Cynthia.

– Ne butáskodj, gyermekem! Amikor mindent olyan jól elrendeztünk.

Így aztán elmentek a kitűzött napon. Mr. Gibsonnak tudomása volt arról, hogy megváltozott a terv, és végül mégis elmennek; ugyanakkor mérhetetlenül bosszantotta, ahogy a felesége fogadta azt a meghívást, amelyet ő nagyon kedvesnek tartott, mindannak fényében, amit az uraságról tudott, például az elvárásait a fia házasságával kapcsolatban. Ezért aztán Mrs. Gibson semmi érdeklődést nem tanúsított a látogatás iránt, vagy hogy milyen fogadtatásban részesülnek. Cynthia közömbössége, amelyet a meghívás hallatán tanúsított, nagyon nem tetszett Mr. Gibsonnak. Nem értette a lánynak az anyjával való viselkedése természetét, és nem fogta fel, hogy ez a látszólagos közömbösség arra szolgált, hogy sarokba szorítsa az anyját az affektálása és a tettetett kétségei

miatt. Minden ingerültsége ellenére azonban nagyon kíváncsi volt, hogyan zajlott a látogatás, és kihasználta az első adandó alkalmat, amikor kettesben maradt Mollyval, és kikérdezte őt az előző napi ebédről a Hamley-házban.

– Szóval végül mégis elmenetetek Hamleybe tegnap?

– Igen. Azt hittem, te is jönni fogsz. És úgy tűnt, az uraság is várt téged.

– Először úgy gondoltam, én is elmegyek, de ahogy mások is gyakran teszik, meggondoltam magam. Nem hiszem, hogy csak a nők lehetnek szeszélyesek. Nos! Hogyan zajlott a látogatás? Kellemesen, gondolom, mivel mind az anyád, mind Cynthia nagyon jókedvükben voltak tegnap este.

– Igen. A drága öreg uraság a legjobb ruháját és a legjobb modorát öltötte fel, és nagyon figyelmes volt Cynthiával, aki gyönyörű volt. Sétálgattak együtt, és Cynthia hallgatta az öreget amint a kertről, és a birtokról beszélt. Mama fáradt volt és a házban maradt, így aztán nagyon jól kijöttek egymással, és sok időt töltöttek együtt.

– És te, kislányom, baktattál utánuk?

– Ó, igen. Tudod, hogy olyan ott nekem, mintha otthon lennék. De különben is, természetesen… – Molly egészen elpirult, és nem fejezte be a mondatot.

– Gondolod, hogy Cynthia méltó Rogerhez? – kérdezte az apja, mintha csak Molly befejezte volna iménti mondandóját.

– Rogerhez, papa? Ó, hát ki lehetne méltó? De Cynthia nagyon édes, és nagyon-nagyon elbűvölő.

– Nagyon elbűvölő, valóban, de én valahogy nem tudok kiigazodni rajta. Miért ez a nagy titkolózás? Miért nem volt lelkesebb azzal kapcsolatban, hogy teljesítse a kötelességét, és elmenjen Roger apjához? Olyan hűvösen fogadta, mintha csak azt kértem volna, menjen el a templomba.

– Nem hiszem, hogy hűvösen fogadta volna. Azt hiszem, én sem nagyon értem őt, de attól még nagyon szeretem.

– Ühüm. Én viszont szeretek átlátni az embereken, bar tudom, hogy a nőknél ez nem szükséges. Igazán úgy gondolod, hogy méltó hozzá?

– Ó, papa – mondta Molly, majd elhallgatott. Cynthia mellett akart érvelni, de valahogy nem tudta úgy megfogalmazni a mondanivalóját, hogy abból megfelelő válasz kerekedjen a megismételt kérdésre. Az apját azonban, úgy tűnt, nem nagyon zavarta, hogy nem kapott választ, tovább szőtte a gondolatait. Végül megkérdezte Mollytól, hogy Cynthia kapott-e már hírt Roger felől.

– Igen, szerda reggel.

– Megmutatta neked? Biztosan nem. Én viszont olvastam az uraságnak írott levelét, amelyből mindent megtudtam róla.

Cynthia egyébként, Molly meglepetésére, fölajánlotta, hogy elolvashatja a levelet, ha szeretné, de Molly nem élt a lehetőséggel, Roger kedvéért. Úgy vélte, hogy a fiú bizonyára felfedte a szíve legbensőbb érzelmeit a szerelmesének, és nem lett volna helyes, ha ő is beleüti az orrát ezekbe a bizalmasságokba.

– Osborne otthon volt? – kérdezte Mr. Gibson. – Az uraság azt mondta, nem hiszi, hogy hazajön, de az a fiatalember olyan kiszámíthatatlan…

– Nem, még nem érkezett haza. – Molly skarlátvörös lett, mivel hirtelen eszébe ötlött, hogy Osborne valószínűleg a feleségével volt, a titokzatos feleséggel, akinek a létezéséről tudomása volt, de akiről mégis oly keveset tudott, az apja pedig semmit sem. Mr. Gibson azonban aggodalommal vette észre ezt a pirulást. Mit jelentsen ez? Elég kínos volt már az is, hogy az uraság egyik értékes fiúgyermeke beleszeretett a tiltott kaszt egyik leányába. Hát még ahhoz mit szólna, akkor mit tenne, ha valami kialakulóban volna Osborne és Molly között? Inkább azért szólalt meg, hogy elhessegesse magától ezt az új aggodalmat:

– Molly, engem váratlanul ért ez az ügy Cynthia és Roger Hamley között. Ha valami más is van készülőben, mondd meg most azonnal, őszintén és nyíltan. Tudom, hogy ez kínos kérdés számodra, de nem kérdeznélek, ha nem lenne jó okom rá. – Megfogta a lány kezét, mialatt beszélt. Molly ránézett tiszta, őszinte tekintettel, a szeme megtelt könnyel, mialatt beszélt. Nem tudta, miért jöttek a könnyek, talán, mert már nem volt olyan erős, mint korábban.

– Ha attól tartasz, hogy Osborne úgy tekint rám, mint ahogy Roger tekint Cynthiára, akkor nagyon tévedsz, papa. Osborne és én barátok vagyunk, semmi több, és nem is lehet köztünk semmi egyéb. Ez minden, amit el tudok mondani.

– Ez elég is, kicsikém. Nagyon megkönnyebbültem. Nem akarom, hogy bármilyen fiatalember csak úgy elvigye az én Mollymat, még nem. Nagyon hiányozna nekem. – Nem tudta megállni, hogy ne mondja ki tiszta szívből ezeket a szavakat, de meglepődött a hatáson, amelyet a gyengédsége kiváltott. Molly a nyakába ugrott, és keserű zokogásban tört ki, fejét a vállára hajtva. – Jól van, jól van! – mondta az apa, és a lány hátát simogatva a kanapéhoz vezette őt. – Elég már, no. Épp elég könnyet látok egész nap, amelyeket valóságos okok indítanak meg, hogy ne akarjak az otthonomban is sírást látni. Főleg nem olyan könnyeket, amelyeket, remélem, minden különösebb ok miatt ontanak. Mert hiszen semmi baj nincs, nem igaz, drágám? – folytatta, kissé eltartva magától a lányt, hogy láthassa az arcát. Molly a könnyein keresztül mosolygott; az apa pedig később, kilépve a szobából már nem látta a szomorúságot, amely visszatért a lány arcára.

– Semmi különös, drága, drága papa. E percben nincs semmi baj. Annyira jó érzés, hogy most egyedül csak velem vagy, olyan boldogság nekem.

Mr. Gibson tudta, mit rejtenek ezek a szavak, és úgy érezte, nincs kiút ebből a helyzetből, amelybe az ő döntése miatt kerültek. Mindkettőjük számára jobb volt, ha nem beszélnek többet erről. Megcsókolta a lányát, és így szólt:

– Igazad van, kedvesem. Most már nyugodtan itt hagyhatlak, és különben is, túl sok időt töltöttem már pletykálkodással. Menj, és sétálj egyet! Hívd magaddal Cynthiát, ha szeretnéd. Most mennem kell. Isten veled, kicsikém!

Ezek a hétköznapi szavak megnyugtatóan hatottak Molly idegeire. Az apja is annak szánta őket; ez volt a leggyengédebb bánásmódja most Mollyval szemben. Sajgó szívvel ment el, amely azonban csillapodott, amint belevetette magát, hogy mások bajaival foglalkozzon.

HARMINCHETEDIK FEJEZET
Egy szerencsés fordulat, és a következményei

A dicsőség és a megtiszteltetés, hogy saját udvarlója legyen, hamarosan Mollynak is osztályrésze lett. Habár, kétségtelenül levon kicsit a dicsőségből, hogy a férfi, aki azzal az eltökélt szándékkal érkezett, hogy megkérje a kezét, a végén Cynthiáét kérte meg. Mr. Coxe volt az, aki visszatért Hollingfordba, hogy betartsa az ígéretét, amelyet csaknem két évvel azelőtt tett Mr. Gibsonnak vagyis hogy feleségül ken Mollyt, mihelyt rászáll a nagybátyja birtoka. Mostanra egy gazdag, ámbár még mindig vörös hajú fiatalember volt. Megérkezett a George fogadóba a lovaival és a lovászával, nem mintha sokat szándékozott volna gyalogolni, hanem mert úgy vélte, hogy a jólét ilyen külsőségei segíthetik a célja elérésében. Olyan szerény véleménnyel volt saját magáról, hogy meggyőződése volt, külső segítségre is szüksége lesz. Büszke volt az állhatatosságára, és valóban olyannyira lefoglalták őt a kötelezettségei nyomorék nagybátyja iránt, hogy nem nagyon járt társaságba, még kevésbé fiatal hölgyek társaságába, így a Mollyhoz való hűsége nagyon tiszteletreméltó volt, legalábbis a saját szemében. Mr. Gibsont azonban ez nem hatotta meg, de becsületből nem mutatott ajtót neki, abban a reményben, hogy Molly nem lesz ostoba elfogadni egy olyan fickó udvarlását, aki azt sem tudja, mi a különbség a szezon és a fazon között. Úgy vélte, a legjobb, ha a feleségének semmi mást nem árul el Mr. Coxe előéletéről, mint hogy egy régi diákja, aki lemondott (már amennyire ő tudhatta) az orvosi pályáról, mert egy idős nagybátyja eleget hagyott rá ahhoz, hogy semmittevéssel töltse a napjait. Mrs. Gibson, aki úgy érezte, hogy az utóbbi időben elveszítette a férje bizalmát, a fejébe vette, hogy újra megtalálhatnánk a közös hangot, ha sikerülne Mollynak is jóravaló férjjelöltet találnia. Tudta, hogy a férfi megtiltotta neki, hogy ezzel próbálkozzon, méghozzá elég világosan, ám az ő saját szavai olyan ritkán jelentették szó szerint azt, amiről szóltak, vagy ha mégis, olyan kevéssé ragaszkodott a véleményéhez, hogy el sem tudta képzelni, másokkal ez nem így van. Ennek megfelelően nagyon kedvesen és lekötelezően fogadta Mr. Coxe-t.

– Igazán nagy örömet okoz számomra, ha megismerkedhetem a férjem egykori tanítványaival. Olyan gyakran beszélt nekem magáról, hogy egészen úgy érzem, mintha családtag volna. Biztos vagyok benne, hogy Mr. Gibson is annak tartja önt.

Mr. Coxe lekötelezettnek érezte magát, és jó előjelnek tekintette az asszony szavait a szerelmi románca végkifejletét illetően. – Miss Gibson itthon van? – kérdezte, rettenetesen elpirulva. – Azelőtt ismertem őt, vagyis egy fedél alatt éltünk több mint két évig, és nagy öröm lenne számomra ha… ha…

– Természetesen, biztos vagyok benne, hogy ő is nagyon fog örülni, ha újra láthatja önt. Elküldtem őt és Cynthiát; talán ismeri a lányomat, Cynthiát, Mr. Coxe, ő és Molly nagyon jó barátnők. Elmentek egy rövid sétára ezen a hűvös napon, de azt hiszem, nemsokára megjönnek. – És így tovább, kellemes semmiségekről fecsegve a fiatalembernek, aki bizonyos önelégültséggel hallgatta, de egész idő alatt inkább az ajtó ismerős nyitódására, majd az óvatos becsukására figyelt, végül az ismerős, hosszú léptekre a lépcsőn. Végre megérkeztek. Cynthia lépett be elsőnek, vidáman és ragyogóan, arcán és ajkain hamvas színnel és csillogó szemekkel. Visszahőkölt egy kissé, amikor meglátta az idegent, és egy pillanatra meg is állt az ajtóban, mintha meglepődött volna. Molly halkan lépett be utána, mosolyogva, vidáman, gödröcskékkel az arcán, de közel sem olyan elbűvölő szépséggel, mint Cynthia.

– Ó, Mr. Coxe, maga az? – mondta, és odalépett hozzá, a kezét nyújtotta, egyszerű barátsággal köszöntve őt.

– Igen, olyan hosszú időnek tűnik, amióta nem találkoztunk. Ön sokat nőtt, annyit… Nos, azt hiszem, jobb ha el sem árulom, mennyit – mondta a fiú hadarva, és egész idő alatt a kezét fogva,

amely elég kínosan érintette Mollyt. Azután Mrs. Gibson bemutatta a lányát, és a két barátnő a sétája élményeiről beszélt. Mr. Coxe elvesztette az esélyeit már az első beszélgetés alatt – már ha voltak valaha esélyei – azzal, hogy ilyen sietve kimutatta az érzelmeit, Mrs. Gibson pedig csak rásegített, mivel megpróbált asszisztálni neki. Molly elveszítette a nyílt barátságosságát, és kezdett visszahúzódni a fiútól, amelyet ő igen hálátlan viselkedésnek vélt az utóbbi két évben tanúsított hűsége fényében. Továbbá a lány nem is bizonyult annak a csodálatos szépségnek, amelynek a képzelete és szerelme annak idején lefestette. Ez a Miss Kirkpatrick sokkal szebb, és sokkal elérhetőbb is volt. Mivel Cynthia a legjobb oldalát mutatta – nagy érdeklődéssel figyelt mindenre, amit mondtak neki, tekintet nélkül a témára, mintha az volna számára a legérdekesebb dolog a világon. Szótlan alázattal hallgatta a fiút, és öntudatlanul mindent megtett, hogy legyezgesse a hiúságát. Így amíg Molly idegenkedett tőle, Cynthia vonzotta őt a maga gyöngéd, nőies módján; míg végül a fiú hűsége megadta magát a vonzereje előtt. Örült neki, hogy annak idején nem kötelezte el magát jobban Mollynak, és hálás volt Mr. Gibsonnak, hogy két évvel ezelőtt megakadályozta vallomástételét a lánynak, mivel már tudta, hogy Cynthia, és csakis Cynthia tudná őt boldoggá tenni. Két hét múlva, amikor már teljes pálfordulást hajtott végre, úgy gondolta, elérkezett az ideje, hogy beszéljen Mr. Gibsonnal. Az ügyben tanúsított helyes viselkedése iránti felfokozott meggyőződéssel tette ezt, ugyanakkor némiképp szégyellve magát a vallomás miatt, amellyel óhatatlanul leleplezte a saját inga tagságát. Mr. Gibson történetesen a szokásosnál is kevesebbet tartózkodott otthon azalatt a két hét alatt, amikor Mr. Coxe látszólag a George-ban szállt meg, valójában azonban az ideje nagy részét Gibsonéknál töltötte. Így nagyon keveset találkozott a régi tanítványával, és egészében véve úgy gondolta, hogy a fiú sokat fejlődött, különösen azután, hogy Molly viselkedése világossá tette az apja előtt, hogy Mr. Coxe-nak semmi esélye nincs nála. Ám Mr. Gibson mit sem tudott Cynthiának a fiatalemberre gyakorolt hatásáról. Ha észrevette volna, még idejekorán letöri a bimbózó szerelmet, mivel el sem tudta képzelni, hogy egy lány, aki – ha csak félig-meddig is – jegyben jár valakivel, elfogadja egy másik férfi közeledését, noha néhány egyértelmű szóval tisztázhatná a helyzetet. Mr. Coxe négyszemközt akart vele beszélni. Beültek a régi rendelőbe, amelyet most vizsgálónak neveztek, de még mindig ez volt az egyetlen helyiség, ahol Mr. Coxe valamennyire otthon érezte magát. A vörös haja tövéig elpirult, és a fényes, vadonatúj cilinderét forgatta az ujjai között. Nem tudta, hogy kezdje a mondanivalóját, végül aztán belevágott, nem sok figyelmet fordítva a mondatai helyességére.

– Mr. Gibson, biztosan meg lesz lepve, legalábbis én meg vagyok attól… attól, amit mondani szeretnék, de azt hiszem, hogy egy tiszteletre méltó férfiú, amint azt méltóztatott mondani néhány évvel ezelőtt, szóval először az apával beszél. Márpedig, uram, ön tölti be az apa szerepét Miss Kirkpatrick életében, ezért önnek szeretném kifejezni az érzelmeimet, a reményeimet, vagy talán azt kellene mondanom: vágyaimat, röviden…

– Miss Kirkpatrick? – kérdezte Mr. Gibson, ugyancsak meglepődve.

– Igen, uram – folytatta Mr. Coxe, aki hamar túl akart lenni a dolgon, ha már belevágott. – Tudom, hogy ingatagnak és hűtlennek tűnök, de biztosíthatom, hogy a lánya iránt olyan hűséges szívvel jöttem ide, amilyen csak létezhet egy férfi kebelében. Szándékomban állt, hogy mindent fölajánljak neki, ami csak a birtokomban van, mielőtt eltávozom; de igazán, uram, ha látta volna a velem szemben tanúsított viselkedését, minden egyes alkalommal, amikor megpróbáltam közeledni hozzá… több volt ez közömbösségnél, teljes idegenkedés volt, kétség sem fér hozzá, viszont Miss Kirkpatrick… – szerényen lesütötte a szemét, és a kalapját simogatta kissé elmosolyodva.

– Viszont Miss Kirkpatrick… – ismételte Mr. Gibson olyan kemény hangon, hogy Mr. Coxe, aki földbirtokos uraság volt immár, úgy megszeppent, mint egykor, a tanítványaként, ha Mr. Gibson ilyen hangnemben beszélt vele.

– Csak azt akartam mondani, uram, hogy amennyire a viselkedésből, és az irántam tanúsított figyelemből, valamint a látogatásaimkor tanúsított nyilvánvaló örömből meg tudom ítélni… mindent egybevetve, azt hiszem bátorkodhatom remélni, hogy Miss Kirkpatrick nem közömbös irántam… én kész vagyok várni… Remélem uram, nincs kifogása az ellen, hogy beszéljek vele – mondta Mr. Coxe, akit kissé aggasztott Mr. Gibson arckifejezése. – Biztosíthatom, hogy semmi

esélyem sincs Miss Gibsonnál – folytatta, mivel nem tudta, mit mondjon, és azt hitte, hogy az állhatatosság hiánya kedvetleníti el Mr. Gibsont.

– Nem, tényleg nem hiszem, hogy lenne. Ne higgye, hogy ez bosszant engem. Viszont téved Miss Kirkpatrickkal kapcsolatban. Nem hiszem, hogy valaha is bátorította volna önt!

Mr. Coxe arca láthatóan elsápadt. Az érzelmei, habár még csak ébredeztek, valóban erősek voltak.

– Azt hiszem uram, ha látta volna őt… Nem tartom magam hiúnak, és a viselkedést oly nehéz pontosan leírni. Mindenesetre, nincs kifogása az ellen, hogy próbálkozzak, és beszéljek vele?

– Természetesen, ha másképp nem lehet önt meggyőzni, nincs ellene kifogásom. Ám ha megfogadja a tanácsomat, kímélje meg magát a visszautasítás fájdalmától. Talán visszaélek mások bizalmával, de azt hiszem, el kell mondanom önnek, hogy a lány szíve már foglalt.

– Az lehetetlen! – mondta Mr. Coxe. – Mr. Gibson, ön biztosan téved. Olyan messzire mentem az érzelmeim kifejezésében, amennyire csak lehetett, és az ő viselkedése a lehető legelfogadóbb volt. Nem hiszem, hogy félreérthette a közeledésemet. Talán meggondolta magát a másikkal kapcsolatban. Lehetséges, hogy a körülmények miatt, valaki mást részesítsen előnyben az érzelmeiben, nem gondolja?

– A „más” alatt önmagát érti, feltételezem. Tudom, hogy létezhet ilyen állhatatlanság – nem tudta megállni, hogy magában ne vélekedjen elmarasztalóan az esetről –, de nagyon sajnálnám, ha Miss Kirkpatrick is ebbe a bűnbe esne.

– De talán mégis lehetséges. Megengedi, hogy beszéljek vele?

– Persze, szegény barátom. – Mivel, bár egy kis megvetést is érzett a fiú iránt, tiszteletben tartotta az egyszerűségét, a tapasztalatlanságát, az érzései erejét, még ha csak bimbózók voltak is. – Azonnal hívatom őt.

– Köszönöm, uram. Ön jó barát, isten áldja meg érte!

Mr. Gibson felment a nappaliba, ahol biztos volt benne, hogy megtalálja Cynthiát. Ott is volt, vidáman és nemtörődöm módon, mint mindig, egy kalapot díszített az anyja számára, és munka közben Mollyval csevegett.

– Cynthia, lekötelezne, ha lemenne a vizsgálóba, most azonnal. Mr. Coxe szeretne beszélni önnel.

– Mr. Coxe? – kérdezte Cynthia. – Mit akarhat tőlem?

Mihelyt kimondta, nyilván meg is válaszolta a saját kérdését, mivel elpirult, és kerülte Mr. Gibson szigorú, kérlelhetetlen tekintetét. Amint elhagyta a szobát, Mr. Gibson leült, felvette az asztalon heverő új *Edinburgh*-t,[77] hogy ne kelljen beszélgetnie. Talán a cikkben volt valami, ami miatt egykét perc múlva megszólította Mollyt, aki csendben és meglepetten üldögélt: – Molly, soha nem szabad játszanod egy becsületes ember érzelmeivel. Nem tudhatod, milyen fájdalmat okozol.

Ekkor Cynthia visszatért a nappaliba, és nagyon zavartnak tűnt. Valószínűleg nem jött volna vissza, ha tudja, hogy Mr. Gibson még mindig ott van, de rendkívül szokatlan volt az orvostól, hogy fényes nappal ebben a szobában üldögéljen olvasva, vagy tettetve az olvasást, így Cynthia nem hitte volna, hogy még ott találja. A férfi felnézett, abban a pillanatban, amikor a lány belépett, így nem volt mit tenni, mint összeszedni a bátorságát, és visszaülni a kézimunkájához.

– Mr. Coxe még műidig odalent van? – kérdezte Mr. Gibson.

– Nem. Elment. Megkért, hogy mindkettőjüknek adjam át az üdvözletét. Azt hiszem, ma délután elutazik. – Cynthia megpróbált a lehető legközömbösebben viselkedni, de nem nézett föl, és a hangja is remegett kissé.

Mr. Gibson folytatta az újságolvasást néhány percig, ám Cynthia érezte, hogy ezzel még nem zárták le az ügyet, és csak azt kívánta, gyorsan legyenek túl rajta, mivel nehéz volt elviselni ezt a kínos csendet. Végül az orvos megszólalt.

– Remélem, ez nem fog előfordulni többé, Cynthia! – mondta komoly szemrehányással a hangjában. – Nagyon elégedetlen lennék bármelyik leány viselkedésével, legyen akármilyen szabad is, aki szívesen fogadja egy fiatalember egyértelmű közeledését, és rávezeti, hogy ajánlatot tegyen neki, amelyet viszont neki soha nem állt szándékában elfogadni. De mit gondoljak egy, az ön helyzetében lévő fiatal lányról, aki jegyben jár valakivel, és mégis a lehető legtámogatóbb módon

fogadja – ahogy azt Mr. Coxe leírta – egy másik férfi udvarlását? Felfogja, milyen felesleges fájdalmat okozott neki a meggondolatlan viselkedésével? Meggondolatlannak nevezem, de ez a legenyhébb jelző, amellyel ezt illetni lehet. Nagyon kérem, ilyesmi ne forduljon elő többet, különben szigorúbban kell eljárnom az ügyben.

Molly el sem tudta képzelni, mit jelenthet a szigorúbban kifejezés, hiszen az apja hanghordozása már így is olyan rideg volt, hogy szinte kegyetlennek tűnt. Cynthia borzalmasan elvörösödött, majd elsápadt, majd egy idő múlva ráemelte szép, könyörgő tekintetű, könnyekkel teli szemet Mr. Gibsonra. A férfit meghatotta a tekintet, de azonnal elhatározta, hogy nem fog ellágyulni semmilyen külső hatásra, hanem tartja magát a lány viselkedésének józan megítéléséhez.

– Kérem, Mr. Gibson. hallgasson meg engem is, mielőtt, ilyen szigorúan elítélne. Nem állt szándékomban… flörtölni. Én csak kedvesen akartam viselkedni, nem is tudnék másképp, az a gúnár Mr. Coxe pedig úgy vélte, bátorítom őt.

– Úgy érti, nem vette észre, hogy kezd beleszeretni önbe? – Mr. Gibson már-már ellágyult a dallamos hang és a kérlelő tekintet hatására.

– Nos, azt hiszem, jobb, ha őszintén beszélek. – Cynthia elpirult és elmosolyodott, alig észrevehetően, de mosolygás volt ez, újra megkeményítve Mr. Gibson szívét. – Egyszer-kétszer feltűnt, hogy jobban elhalmoz bókokkal, mint az alkalomhoz illene, de nem szeretem leforrázni az embereket; és soha nem hittem volna, hogy a buta fejében megszülethet a gondolat, hogy belem szeretett, s végül mindenkit ilyen lehetetlen helyzetbe hoz, mindössze kétheti ismeretség után.

– Úgy tűnik, nagyon is tudatában volt a butaságának; bár én inkább egyszerűségnek hívnám. Nem gondolja, hogy figyelembe kellett volna vennie, hogy az ön szavait és a tetteit a férfi magában felerősítve bátorításnak veheti'?

– Talán valóban tévedek mindenben, neki pedig igaza van – mondta Cynthia, sértődötten lebiggyesztve az ajkát. – Franciaországban mindig azt mondtuk: *les absents ont toujours tort*.[78] de úgy tűnik, hogy itt… – elharapta a folytatást. Nem akart szemtelen lenni azzal az emberrel, akit tisztelt és kedvelt. Újabb érvet hozott föl a védelmére, bár ezzel csak rontott a helyzeten: – Különben is, Roger nem engedte, hogy végleg elkötelezzem magam neki; szívesen megtettem volna, de ő nem engedte

– Ez hallatlan! Ne is folytassuk a beszélgetést erről, Cynthia! Mindent elmondtam, amit szerettem volna. Hiszek benne, hogy csupán meggondolatlan volt, mint ahogy már említettem. De nem fogom tűrni, hogy újra előforduljon ilyesmi. – Ezzel elhagyta a szobát, hogy ne folytathassanak egy olyan beszélgetést, amelynek semmi értelmét nem látta, s amelynek a végén talán elveszítette volna a türelmét.

– Nem bűnös, de azt javasoljuk a fogolynak, hogy ezt ne kövesse el többé. Erről van szó, nem igaz, Molly? – kérdezte Cynthia, akinek eleredtek a könnyei, még ha közben mosolygott is. – Apád a végén még jóravaló nőt farag belőlem, ha veszi a fáradságot, és nem lesz ilyen szigorú. És ha meggondolom, hogy egy kis buta alak, Mr. Coxe miatt lett ez az egész galiba! Úgy tett, mintha a szívére vette volna a dolgot, és már évek óta engem szeretett volna, nem csak néhány napja. Vagy inkább néhány órája, az igazat megvallva.

– Én tartottam tőle, hogy nagyon megkedvel téged – mondta Molly. – Legalábbis megfordult a fejemben olykor, de tudtam, hogy nem maradhat itt sokáig, és úgy gondoltam, csak kellemetlen helyzetbe hoználak, ha bármit mondanék neked. Most azonban azt kívánom, bárcsak megtettem volna.

– Nem változtatott volna semmin – válaszolt Cynthia. – Tudtam, hogy tetszem neki, és szeretem is, ha tetszem az embereknek. Velem született tulajdonságom, hogy megkedveltetem magam azokkal, akik a közelemben vannak. Ám nem szabad túlzásba vinniük, mert abból csak baj származik. Egész életemben gyűlölni fogom a vörös hajú embereket. Ha belegondolok, hogy egy ilyen fickó miatt elégedetlen velem az apád!

Mollynak egy kérdés volt a nyelvén, amit nagyon szeretett volna kimondani. Tudta, hogy a kérdés túl bizalmas, de végül, szinte akarata ellenére kibökte:

– Elmondod Rogernek?

– Még nem gondolkoztam róla… De nem! Nem hiszem, hogy elmondom. Semmi szükség rá. Ha egyszer talán összeházasodunk…

– Talán! – mondta Molly visszafojtott lélegzettel. Ám Cynthia nem hallotta meg a megjegyzését, és befejezte a mondatot, amelybe belekezdett.

– És látni fogom az arcát, kiismerem a hangulatait, egyszer talán elmondom majd neki. De nem hasban, és amikor nincs itt, mert csak feldühítené.

– Szerintem csak kellemetlenséget okozna neki – mondta Molly egyszerűen. – De mégis, annyira jó érzés lehet, hogy mindent elmondhatsz neki, minden nehézségedet és gondodat!

– Igen, csakhogy én nem zaklatom ilyen dolgokkal. Jobb, ha vidám leveleket kap tőlem, amelyek megnevettetik ott messze, a feketék között. Nem sokkal ezelőtt azt mondtad: talán. Igaz, Molly? Nem hiszem, hogy valaha is hozzámegyek. Nem tudom, miért, csak egy előérzet. Így aztán jobb, ha nem árulom el neki minden titkomat, hisz kínos lenne számára, hogy ismeri azokat, amennyiben nem házasodunk össze.

Molly letette a kézimunkáját, és csendben ült, a jövőre gondolva. Végül így szólt:

– Azt hiszem, összetörné a szívét, Cynthia!

– Á, dehogy. Biztos vagyok benne, hogy Mr. Coxe azzal a szándékkal jött ide, hogy beléd szeressen. Semmi szükség rá, hogy így elpirulj! Biztosan te is éppolyan jól láttad ezt, mint én, csakhogy te szándékosan undok voltál vele, én pedig megszántam őt, és megvigasztaltam a sértett hiúságát.

– Hogy vagy képes... hogy merészeled összehasonlítani Roger Hamleyt Mr. Coxe-szal? – kérdezte Molly megdöbbenve.

– Szó sincs róla, sosem tennék ilyet! – mondta Cynthia azonnal. – Nem is különbözhetnének jobban egymástól! Ne vegyél már mindent ilyen véresen komolyan, Molly. Olyan levertnek tűnsz, mintha a fejedre olvastam volna azt a sok szidalmat, amit apádtól kaptam.

– Mert nem hiszem, hogy az érdemei szerint becsülöd Rogert, Cynthia! – mondta Molly komoran, mivel jó adag bátorságra volt szüksége hogy kimondja ezeket a szavakat, bár nem tudta volna megmondani, miért is vonakodott annyira ettől

– De igen! Nem szokásom lelkesedni senki iránt, és nem hiszem, hogy valaha is leszek abban az állapotban, amelyet az emberek szerelemnek neveznek. De boldoggá tesz, hogy szeret engem, és én is szeretném őt boldoggá tenni, továbbá úgy vélem, hogy a legjobb és legkedvesebb férfi, akit csak ismerek, persze kivéve az apádat, már amikor nem mérges rám. Mi többet mondhatnék, Molly? Szeretnéd, ha azt mondanám, hogy jóképű?

– Tudom, hogy a legtöbb ember csúnyának tartja, de…

– Akkor hát én osztom a legtöbb ember véleményét, és őket hibáztatom érte. Ám tetszik nekem az arca… ó, ezerszer jobban, mint Mr. Preston jóképű vonásai! – A beszélgetés alatt ekkor tűnt úgy először, hogy Cynthia teljesen elemében van. Hogy Mr. Preston neve hogy merült föl, azt sem ő, sem Molly nem tudta volna megmondani. Cynthia szemében tomboló tűz égett, és puha ajkai összeszorultak, amint kimondta a nevét. Molly már azelőtt is fölfigyelt erre az arckifejezésre, de mindig csak e személy említésekor.

– Cynthia, miért gyűlölöd ennyire Mr. Prestont?

– Te nem gyűlölöd? Akkor miért kérdezed? És mégis, Molly – mondta hirtelen elszomorodva, nemcsak hangjában és arckifejezésében, de egész testtartásában is –, Molly, mit gondolnál rólam, ha mégis, mindennek ellenére hozzámennék?

– Hozzámennél! Megkérte talán a kezed valaha?

Ám Cynthia, ahelyett, hogy válaszolt volna a kérdésre, folytatta a hangos gondolkodást:

– Történtek már valószerűtlenebb dolgok is. Hallottál már olyasmit, hogy az erős akaratú emberek hipnózissal ráveszik a gyengébbeket a megadásra? Az egyik lány Madame Lefébre-nél elszegődött nevelőnőnek egy orosz családhoz, akik Moszkva közelében laknak. Néha arra gondolok, hogy írok neki, találjon nekem egy helyet Oroszországban, hogy ne kelljen nap mint nap találkoznom azzal az emberrel.

– Pedig néha úgy tűnik, mintha egészen intim viszonyban lennétek, és beszélgetsz vele…

– Hogy kerülhetném el? – kérdezte Cynthia türelmetlenül. Majd visszanyerve a nyugalmát hozzátette: – Nagyon jó ismeretségben voltunk vele Ashcombe-ban, és ő nem olyan ember, akit egykönnyen le lehetne rázni, mondhatom neked. Udvariasnak kell lennem hozzá, nem mintha kedvelném; ő pedig tudja is ezt, mivel megmondtam neki. De ne is beszéljünk róla! Nem is tudom, hogyan került szóba. Épp elég baj az, hogy egyáltalán létezik, és hogy fél mérföldnyire van tőlünk. Ó! Bárcsak Roger itthon lenne, és meggazdagodna. Akkor azonnal összeházasodhatnánk, és megszabadíthatna ettől az embertől! Ha belegondolok, igazán elfogadhattam volna a szegény, vörös hajú Mr. Coxe ajánlatát.

– Egy szót sem értek az egészből – mondta Molly. – Én sem kedvelem Mr. Prestont, de soha nem jutnának eszembe olyan őrültségek, mint amelyekről beszéltél, mondjuk, hogy elmenjek arról a környékről, ahol ő lakik.

– Nem, mert te egy józan gondolkodású drága leány vagy – mondta Cynthia, visszatérve a szokásos stílusához, odalépve Mollyhoz és megcsókolva őt. – Legalább elismered, milyen jól tudok gyűlölni.

– Igen. De akkor sem értem.

– Semmi baj! Nem volt egészen felhődén a kapcsolatunk Ashcombe-ban. A pénz az oka mindennek. Az a szörnyű szegénység… de tényleg beszéljünk valami másról! Vagy még inkább megyek, és befejezem a levelemet Rogernek, különben lekésem az afrikai postát!

– Még nem ment el? Ó, szólnom kellett volna. Már túl késő! Nem láttad a feliratot a postán, hogy a leveleknek Londonba kell érkezniük 10-én reggelre, este helyett? Ó, annyira sajnálom!

– Én is, de már semmit sem tehetünk. Csak azt remélhetjük, hogy annál jobban fog neki örülni, amikor végre meg kapja. Ennél sokkal jobban nyomja a szívemet, hogy az apád annyira dühös rám. Én nagyon kedveltem őt, de most igazán rám ijesztett. Látod, Molly – folytatta kissé panaszos hangon –, én azelőtt még soha nem éltem olyan emberek között, akiknek ilyen magas lett volna az erkölcsi mércéjük. Ezért nem tudom, mi a helyes viselkedés.

– Meg kell tanulnod – mondta Molly gyengéden. – Meg fogod látni, hogy Roger éppen olyan szigorú, legalábbis ami a jó és a rossz közti megkülönböztetést illeti.

– Ah, igen, de ő szerelmes belém! – mondta Cynthia, aki tudatában volt a saját hatalmának. Molly elfordította a fejét, és nem szólt semmit. Semmi értelme nem lett volna vitatkozni az igazsággal, hát inkább megpróbált nem is gondolni rá. Nem gondolni arra, hogy milyen nagy súly nyomja a szívét, amelynek az okát nem vonakodott megállapítani. A hosszú tél alatt mindvégig úgy érezte, mintha szürke köd takarta volna el a napot, amely soha többé nem is fog fölragyogni a számára. Minden reggel azzal a tompa érzéssel ébredt, hogy valami nincsen rendjén, a világ mintha kizökkent volna, és neki kellene helyrehoznia, márpedig fogalma sem volt, hogyan. Akármennyire is próbálta nem észrevenni, szembetűnő volt, hogy az apja nincs kibékülve a választottjával. Korábban csodálkozott a férfi látszólagos elégedettségén, néha, meglehetősen önzetlenül, örült neki, hogy az apja elégedett, ám még gyakrabban az ösztönös érzések kerekedtek felül, és zavarta őt a férfi vaksága. Valami azonban megváltozott; valami, ami Cynthia eljegyzése körül történt. Apja idegesen és ingerülten reagált a felesége gyarlóságaira, és az egész viselkedése hűvös és szarkasztikus lett, nemcsak a feleségével szemben, hanem olykor Cynthiával és (bár nagyon ritkán, de) Mollyval szemben is. Nem jött ki könnyen a sodrából, nem engedte szabadjára az érzelmeit, pedig attól talán megkönnyebbült volna. Még ha a saját szemében ez elítélendő is volt, bizony nagyon megkeményedett és megkeseredett a beszédében és az egész viselkedésében egyaránt. Molly visszasírta az apja házasságának első évei alatti vakságát; habár a házi békességet semmi különösebb esemény nem zavarta meg. Néhány ember azt mondta volna, hogy Mr. Gibson beletörődött a megváltoztathatatlanba; ő csak úgy nevezte magában, kissé népiesebben: veszett fejsze nyele. A férfi elvből elkerült minden nézeteltérést a feleségével, inkább valami szarkasztikus megjegyzéssel zárta rövidre a beszélgetéseket, vagy egyszerűen kiment a szobából. Továbbá Mrs. Gibsonnak nagyon béketűrő természete volt, és macskaszerű lénye a kényelmet szerette, valamint a kellemes csendet. Nem volt nagy késztetés benne, hogy megértse az iróniát, noha zavarta őt, de nem volt olyan gyors észjárású, hogy megfejtse a rejtett értelmeket, no meg kényelmetlennek is találta, hogy

elgondolkodjon rajtuk, ezért aztán mindent a lehető leggyorsabban kiejtett a fejéből. Azt azért látta, hogy valamilyen módon kiesett a férje kegyeiből, s emiatt kissé nyugtalan volt. Ebben Cynthiára emlékeztetett: szerette, ha szerették, és vissza akarta nyerni a férje megbecsülését. Nem vette észre, hogy azt mindörökre elveszítette. Molly néha titokban a mostohaanyja oldalán állt; úgy érezte, hogy ő soha nem lenne képes ilyen türelemmel viselni az apja kemény szavait. Összetörnék a szívet, és vagy azonnal magyarázatot kérne rájuk, fenékig ürítve a keserű poharat, vagy kétségbeesne, és nyomorultul érezné magát. Ehelyett Mrs. Gibson, miután a férje elhagyta a szobát, inkább csodálkozva, mint sértődötten ezt mondogatta.

– Azt hiszem a drága papa egy kissé rossz hangulatban van ma; gondoskodnunk kell róla, hogy olyan vacsora legyen, amikor hazatér, amit szeret. Már sokszor észrevettem, hogy minden azon múlik, mennyire tesszük kényelmessé egy férfi otthonát.

És így tovább, kapkodva kereste az eszközöket, amelyekkel visszaszerezhetné az elvesztett tiszteletet, igazán mindent megpróbált, hogy alkalmazkodjon, így Molly néha kénytelen volt akarata ellenére megszánni őt, noha látta jól, hogy a mostohája az oka az apja megrögzött rosszkedvének. Valóban, a férfi oly mértékben érzékennyé vált a felesége hibáira, hogy az már szinte fizikai irritáció volt, ahhoz hasonlatos, amit egyes állandó zajok idéznek elő: akik hallják, hajlamosak várni a visszatérésüket, és ha ez bekövetkezik, idegessé válnak.

Így aztán szegény Mollynak nem volt vidám a tele, még a szívében lévő fájdalmaktól eltekintve sem. Külsőleg is megviselte őt, egyre többet gyengélkedett, bár azt nem lehetett elmondani, hogy igazán beteg lett volna. A szíve gyengébben és lassabban vert; a remény – még ha öntudatlan is – éltető ereje hiányzott az életéből. Úgy tűnt, semmi sincs, és nem is lehet a világon, amely segíthetne azon a néma ellenszenven, amely az apja és a felesége között kialakult. Nap nap után, hónapról hónapra, évről évre együtt kell majd éreznie az édesapjával, szánnia a mostoháját, átélve mindkettőjük fájdalmát, bizonyára még jobban, mint amennyire Mrs. Gibson átélte a sajátját. Molly már elképzelhetetlennek tartotta, hogy valaha azt kívánta: nyíljon ki az apja szeme, és hogy azt remélte, ha ez bekövetkezik, apja képes lesz majd megváltoztatni felesége jellemét. Mindez immár teljesen reménytelennek tűnt, és az egyetlen ellenszer az volt, hogy a lehető legkevesebbet gondoljon minderre. Cynthia Rogerrel kapcsolatos dolgai és viselkedése is nagyon zavarták Mollyt. Nem érezte, hogy Cynthia eléggé törődne a fiúval, de legalábbis nem úgy szerette, ahogy azt ő tette volna, ha ilyen boldogság éri – nem, ez így nem igaz –, ha ő lett volna Cynthia helyében. Úgy érezte, ő a két karját kitárva szaladt volna elé, túláradó gyengédséggel, és hálás lett volna minden vele megosztott bizalmas szóért. Ám Cynthia bizonyos nemtörődömséggel fogadta a leveleit, és furcsa közömbösséggel olvasta őket. Molly ezalatt a lábánál ült, úgy bámulva őt, mint egy kutya, amely a lehulló morzsákat, és hasonló jótéteményeket várja.

Ilyenkor próbált türelmes maradni, de legalább azt muszáj volt megkérdeznie: – Hol van most, Cynthia? Mit üzent? – Eddigre Cynthia már letette a levelet maga mellé az asztalra, néha el-elmosolyodva, ahogy visszaemlékezett a benne álló szerelmes bókokra.

– Hogy hol? Ó, nem néztem meg pontosan; valahol Abesszíniában. Nem is tudtam kiolvasni a szót, és nincs is nagy jelentősége, mivel fogalmam sincs, hol lehet.

– Jól van? – kérdezte Molly mohón.

– Igen, most már. Egy kis láza volt, azt mondja, de már elmúlt, és reméli, hogy kezd hozzászokni a klímához.

– Ó, láza! És ki ápolta őt? Biztosan ápolásra szorult. És ilyen messze az otthonától. Ó, Cynthia!

– Ó, nem hiszem, hogy bárki is ápolta volna szegénykémet! Nem hiszem, hogy lennének ápolók, kórházak és orvosok Abesszíniában, de volt vele elegendő kinin, és feltételezem, hogy ez a legjobb orvosság. Mindenesetre már jól van.

Molly egy-két percig csendben ült.

– Milyen keltezésű a levél, Cynthia?

– Meg sem néztem. Decemberi, december 10-i.

– Hiszen az majdnem két hónapja volt! – mondta Molly.

– Igen, de elhatároztam, amikor elment, hogy nem fogok feleslegesen aggódni. Ha bármi… rosszra fordulna, tudod – mondta Cynthia, aki a halált értette ez alatt, mivel nem akarta kimondani a rettenetes szót, hasonlóan a többi emberhez –, mindennek vége lenne, még mielőtt a betegségéről egyáltalán tudomást szereznék; semmi értelme nem lenne az aggódásnak. Nem igaz, Molly?

– Igen, elismerem, hogy ez igaz, ám azt hiszem, hogy az uraság nem tudná ezt ilyen könnyedén venni.

Mindig írok neki egy rövid üzenetet, amikor megtudok valamit Rogerről, de nem hiszem, hogy megemlítem ezt a lázat. Vagy szóljak róla, Molly?

– Nem is tudom – mondta Molly. – Az emberek azt mondanák, hogy kellene, de magam is azt kívánom, bárcsak ne hallottam volna róla. Kérlek, ír valami mást, amit én is hallhatok?

– Ó, a szerelmeslevelek olyan ostobák, és azt hiszem, ez még a szokásosnál is ostobább – mondta Cynthia, újra átfutva a levelet. – Itt van egy rész, amit elolvashatsz, ettől a sortól eddig – mutatott rá két részre a levélben. – Magam ezt nem olvastam, mivel unalmasnak tűnt, Arisztotelészről és Pliniusról ír valamit. És készen akarok lenni ezzel a kalappal, mielőtt elmegyünk itthonról.

Molly elvette a levelet. Átfutott az agyán a gondolat, hogy Roger érinti meg őt, a kezében tartja azon a messzi, sivatagos tájon, ahol már talán el is veszett minden emberi kapcsolat elől, amely tudomást szerezhetne a sorsáról. Kecses kis barna ujjai lágyan megsimogatták a gyűrött papirost, mialatt olvasta. Könyvekre való utalásokat olvasott, amelyek, némi utánjárással itt, Hollingfordban is elérhetők voltak. A részletek és az utalások talán unalmassá és szárazzá tették a levelet másoknak, de nem neki, hála Roger egykori tanításának, és annak az érdeklődésnek, amelyet a kutatásai iránt ébresztett a lányban. Ám, amint azt bocsánatkérően megjegyezte, miről is írhatott volna ezen a vad környéken, mint a szerelméről, a kutatásairól és az utazásáról? Nem volt ott társaság, sem mulatságok, sem új könyvek, amelyekről szólhatott volna, de még csak pletyka sem az abesszin vadonban.

Molly kicsit gyengélkedett, és talán emiatt egy kissé képzelődő lett; az bizonyos azonban, hogy nappali gondolataiban és éjjeli álmaiban a vad vidéken betegen fekvő, elhagyatott Roger látványa kísértette őt. Állandó imája – „Kérlek, uram, adjátok néki az élő gyermeket, és ne öljétek meg őt”[79] – annyira a szívéből jött, mint a valódi anyáé Salamon király történetében. – Tartsd életben, tartsd életben, még akkor is, ha soha többé nem láthatom őt! Szánd meg az édesapját! Gondoskodj arról, hogy épségben hazaérjen, és együtt élhessen azzal, akit olyan szívből szeret, olyan szívből, ó, istenem – ekkor könnyekben tört ki, amíg végül álomba sírta magát.

HARMINCNYOLCADIK FEJEZET
Mr. Kirkpatrick, ügyvéd

Cynthia viselkedése Mollyval mindig egyforma volt: kedves, elbűvölő, segítőkész, szeretetteljes. Talán a világon mindenkinél jobban szerette a lányt. Ám Molly már kiismerte ezt a felszínes szeretetet és bizalmat az első néhány héten, amikor Cynthia hozzájuk költözött. Ha olyan ember lett volna, aki kifürkészi azok jellemét, akiket igazán szeret, észrevehette volna, hogy Cynthia számára minden látszólagos őszintesége ellenére voltak határok, amelyeken túlra nem terjedt a bizalma, amelyeknél a zárkózottsága kezdődött, és igazi lénye titkokba burkolózott. Például a kapcsolata Mr. Prestonnal gyakran nyugtalanította Mollyt. Biztos volt benne, hogy mélyebb kapcsolat volt köztük annak idején, Ashcombe-ban; az erre való emlékezés gyakran dühítette és zavarta Cynthiát, aki nyilvánvalóan szeretett volna megfeledkezni róla, míg a férfi mindent megtett, hogy emlékeztesse. De hogy miért szakadt meg ez a bensőséges kapcsolat, Cynthia miért gyűlölte meg őt ilyen szenvedélyesen – az ezernyi kérdés és megmagyarázhatatlan körülmény mind Cynthia titka volt. Barátságuk elején a lány sikeresen verte vissza Molly minden ártatlan kísérletét arra, hogy megismerje a barátnője lánykorának eseményeit. Molly gyakran ütközött falakba, amelyek áthatolhatatlanok voltak – legalábbis azokkal a gyöngéd eszközökkel, amelyeket ő alkalmazott. Cynthia talán mindent fölfedett volna előtte, ha kitartóbban faggatta volna, és tudta volna, hogyan használjon ki minden nyelvbotlást és érzelemnyilvánítást. Ám Molly érdeklődése szereteten alapult, nem azon a kívánságon, hogy mindent megtudjon egy kis izgalom kedvéért; mihelyt látta, hogy Cynthia nem szívesen beszél az életének arról a szakaszáról, Molly nem erőltette a témát. Ám ha Cynthia meg is őrizte a nyugalmát és a kedvességét Molly iránt, amelyhez a tél folyamán nem is férhetett kétség, ő volt az egyetlen személy, akivel a szépség ugyanúgy viselkedett, mint régen. Mr. Gibson addig volt jó hatással rá, amíg a lány úgy vélte, hogy a férfi kedveli őt; olyan jó véleményt akart magáról kialakítani, amilyent csak tudott, ezért sok csípős megjegyzést tett az anyjára, valamint sok abszolút igazságot némileg elferdített, ha a férfi jelen volt. Most azonban már állandóan zavarban volt a jelenlétében, ez pedig félénkké tette, és még a partizánja, Molly sem tudta nem észrevenni azokat a félreérthetetlen célzásokat, amelyeket akkor tett, ha Mr. Gibson szavai vagy tettei néhanapján rosszulestek neki. Ritkábban vágott vissza az anyjának, mint azelőtt, de a szokásos ingerültsége megmaradt a vele való érintkezésben.

E hangulati és viselkedésbeli változások, amelyeket itt röviden leírtunk, valójában hosszú hónapok alatt zajlottak le, sok apró tényező átalakulásából tevődve össze – lassan, a hosszú téli hónapok alatt, a hosszú estéken és a hideg idő ben, amelyek kihozzák a jellem gyengeségeit, mint a hideg víz a régi falikép fakuló színeit.

Mr. Preston a tél nagy részét Ashcombe-ban töltötte. Lord Cumnor nem talált még intézőt Mr. Preston helyére, és amíg ez az alacsonyabb poszt üresen állt, Mr. Preston töltötte be mindkét állást. Mrs. Goodenough súlyosan megbetegedett, és a kis hollingfordi társaság nem szívesen jött össze addig, amíg az egyik állandó tagjuk élete veszélyben forgott. Így nagyon kevés vendégeskedés kínálkozott, és habár Miss Browning azt hangoztatta, hogy a társasági élet kísértéseinek a hiánya nagyon kellemes a művelt fők számára, mégiscsak furcsa volt a múlt ősz zsúfolt programja után, amikor minden héten fogadást rendeztek Mr. Preston tiszteletére. Ám Miss Phoebe megvallotta, hogy ő és a nővére felvették azt a szokást, hogy este kilenckor aludni térnek, mivel úgy találták, hogy az este öttől tízig tartó mindennapos römizés egy kicsit sok a jóból. Az igazat megvallva ez a tél, noha békés, mégis kissé egyhangú volt Hollingfordban, így az egész, előkelőnek mondható társaság felbolydult márciusban, amikor megtudták, hogy Mr. Kirkpatrick, az újonnan kinevezett királyi tanácsos egypár napra odautazik meglátogatni a sógornőjét, Mrs. Gibsont. Mrs. Goodenough

szobája volt a pletyka központja, mivel az asszonyság számára a helyi hírek olyanok voltak, mint a mindennapi kenyér, idővel pedig mint a hús és a bor.

– Te jóóó ég! – mondta az idős hölgy, fölemelkedve, hogy egyenesen üljön a karosszékben, kezeivel megtámasztva magát. – Ki hitte volna, hogy ilyen előkelő rokonsága van! Mr. Ashton mondta egyszer, hogy a királyi ügyvédből olyan biztosan bíró lesz, mint a kiscicából macska. Gondoljanak bele, hogy az az asszony egy bíró testvére! Egyszer láttam egy bírót, és azt mondtam magamban, hogy soha ne legyen jobb télikabátom, mint amilyet a talárjából tudnék csináltatni magamnak, csak tudnám, honnan szerezhetnék be egy használtat! Az asszonyról pedig azt hallottam, hogy kifordította, kitisztíttatta és átfestette a selyemruháit, és nem is egyszer, amíg Ashcombe-ban élt. Iskolát vezetett, miközben az egyik közeli rokona királyi tanácsos! Nos, ha tudni akarják, nem volt az valami nagy iskola – csak vagy tíz fiatal lány járt oda, amikor a legjobban ment a szekér, így aztán az ügyvéd valószínűleg nem is tudott róla.

– Kíváncsi lennék, mivel kínálják majd vacsorára – mondta Miss Browning. – Nem túl szerencsés időszak ez a vendégeskedésre, nincs még vadhús, a bárányok is később születtek meg az idén, és csirkét még pult alól is nagyon nehéz szerezni.

– Be kell majd érnie egy kis borjúfejjel, be bizony – mondta Mrs. Goodenough ünnepélyesen. – Ha egészségesebb lennék, lemásolnám a nagyanyám egyik receptjét a borjúfej elkészítéséről, és elküldeném Mrs. Gibsonnak. Bárcsak küldene a lányom néhány őszi csirkét Combermere-ből, elküldeném az orvosnak (nagyon kedves volt velem a betegségem alatt), bizony megtenném; de azt hiszem, mindegyiket leölte, és elküldte már; a múltkor mintha azt írta volna, hogy az volt az utolsó.

– Kíváncsi vagyok, rendeznek-e fogadást a tiszteletére – szólt közbe Miss Phoebe. – Egyszer az életben szeretnék látni egy királyi tanácsost. Néhány lándzsavivőt[80] már láttam, de azok voltak a legrangosabb jogászfélék, akikkel valaha összeakadtam.

– Mr. Ashtont bizonyára meghívják majd – mondta Miss Browning. – A három Grácia, a Jog, a Medicina és a Teológia találkozása lesz ez. Ahol van második fogás, oda az előkelő családok mindig meghívják az egyházközség lelkészét.

– Vajon házasember? – kérdezte Mrs. Goodenough. Miss Phoebe ugyanezen töprengett, de meg nem kérdezte volna, még a nővérétől sem, aki pedig a tudás forrása volt, mivel találkozott Mrs. Gibsonnal útban idefelé.

– Igen, házas, és biztosan van néhány gyermeke is, mivel Mrs. Gibson elmondta, hogy Cynthia Kirkpatrick meglátogatta őket Londonban, hogy órákat adjon az unokatestvéreinek. Azt is elmondta, hogy a feleség nagyon művelt, jó családból származó asszony, habár vagyona nincs.

– Nagyon hihető rokoni szál ez, szavamra, csak azon csodálkozom, eddig miért hallottunk oly keveset róla – mondta Mrs. Goodenough. – Első látásra nem hittem volna, hogy Mrs. Gibson olyan fajta, aki eltitkolja az előkelő rokonságát. Valójában mindnyájunkat olyan fából faragtak, hogy az öltözékünk legszebb részét szeretjük közszemlére tenni. A ruhákról jut eszembe, hogy régen, ha a szoknyáimat átalakítottam, a foltot vagy zsírpacát mindig a szegény Mr. Goodenough felőli oldalra tettem. Nagyon szerető szívű ember volt; a házasságunk első időszakában mindig azt mondta: Patty, öltse a jobb karját az én bal karomba, hogy közelebb lehessen a szívemhez! Még akkor is tartottuk ezt a szokást, amikor szegénykémnek már nem a szerelmeskedésen járt az esze, vagy azon, melyik oldalán is dobog a szíve. De, hogy szavam ne felejtsem, a foltos részeket mindig a ruha jobb oldalára tettem, így, ha kart karba öltve sétáltunk, mint mindig, senki sem vette észre őket.

– Nem lennék meglepve, ha újra látogatóba hívná Cynthiát Londonban – mondta Miss Browning. – Ha megtette, amikor még szegény volt, most hogy királyi tanácsos lett, hússzor valószínűbb, hogy megteszi.

– Igen, ha belegondolunk, minden esélye megvan rá. Csak azt remélem, hogy ettől nem fogja fenn hordani az orrát. Az ő korában Londonban vendégeskedni! Hiszen én ötvenéves koromig nem is jártam ott!

– Ő viszont már Franciaországban is volt, világot járt ifjú hölgy – mondta Miss Phoebe.

Mrs. Goodenough egy teljes percig csóválta a fejét, mielőtt hangot adott volna a véleményének.

– Nagyon kockázatos – mondta –, szörnyen kockázatos. A doktornak nem akarom mondani, de én bizony nem örülnék, ha a kislányom egy fedél alatt élne egy olyan leánnyal, aki Robespierre és Bonaparte szülőföldjén nevelkedett.

– De hiszen Bonaparte korzikai volt – mondta Miss Browning, aki sokkal műveltebb, ezért liberálisabb gondolkodású volt, mint Mrs. Goodenough. – Továbbá nagy lehetőség adódik a szellemi épülésre az idegen országok meglátogatásával. Mindig is csodáltam Cynthia kecsességét, azt, hogy soha nem szégyenlős megszólalni, mégsem tolakszik előtérbe. Nagymértékben előmozdítja a mulatságok hangulatát, és ha egy kicsit szeszélyes is, ez az ő korában természetes. Ami pedig a drága Mollyt illeti, van valami sutaság a viselkedésében; múltkor, amikor összejövetel volt nálunk, eltörte az egyik legszebb porceláncsészénket, és kiöntötte a kávét a szőnyegre. Ettől annyira zavarba jött, hogy egész este egy sarokban üldögélt, és alig szólalt meg.

– Mert annyira sajnálta, amit tett, nővérkém – mondta Miss Phoebe gyengéd, szemrehányó hangon. Ő mindig is Molly pártját fogta.

– Na és, mondtam én, hogy nem sajnálta? De mi szükség volt arra, hogy utána ostobán hallgasson egész este?

– Mert elég mérges voltál, eléggé ráripakodtál…

– Úgy gondolom, kötelességem ráripakodni és mérgesnek is lenni, ha ügyetlenkedik. Ha pedig tudom, mi a kötelességem, meg is teszem, nem olyan fából faragtak, hogy visszariadjak tőle, neki pedig hálásnak kellene lennie ezért. Nem mindenki veszi a fáradságot, hogy leszidja a fiatalokat, amint azt Mrs. Goodenough tudja is. Nagyon kedvelem Molly Gibsont, nagyon is, saját magáért és az édesanyja kedvéért is. Még azt is elismerem, hogy fél tucat Cynthiával is felér, de mindezzel együtt nem kell eltörnie a legszebb teáscsészémet, utána pedig egész este morcosan üldögélni a sarokban.

Ekkor Mrs. Goodenough nyilvánvaló jeleit mutatta a fáradtságnak; Molly ügyetlenségei és Miss Browning törött teáscsészéje nem volt olyan izgalmas beszédtéma, mint az, hogy Mrs. Gibson újonnan fölfedezett a rokonaként egy dúsgazdag londoni bírót.

Mr. Kirkpatrick, mint sokan mások is, megküzdött az előmeneteléért, s azonközben népes családját is el kellett tartania: most pedig készen állt arra, hogy segítsen azokon a távolabbi rokonain, akiknek egyáltalán tudott a létezéséről. Megemlítette a kapcsolatfelvétel lehetőségét a jólelkű feleségének. Cynthia látogatása a Doughty Streeten kilenc-tíz évvel azelőtt nem tett rá különösebb benyomást. Inkább még meg is lepődött egyszer-kétszer, amikor meglátta a csinos kislányt a saját gyermekei között, amint bevonultak a desszertre, és emlékeztetnie kellett magát, ki is az. Szokásához híven azonnal felállt az asztaltól, mihelyt befejezte az étkezést, és behúzódott a hátsó, kis szobába, amelyet a dolgozószobájának hívott, hogy az este hátralévő részében az újságjait bújja, így aztán nem igazán emlékezett a gyermekre. A következő alkalom, amikor eszébe jutott a lány létezése, az volt, amikor Mrs. Kirkpatrick levélben fordult hozzá azzal a kéréssel, hogy fogadják be a Boulogne-ba tartó lányt egy éjszakára. A kérés megismétlődött a visszaút alkalmával, ám valahogy egyszer sem találkoztak, és a felesége néhány akkor tett megjegyzésére is csak halványan emlékezett már. Az asszony akkor úgy vélte, kockázatos egy fiatal lányt ilyen hosszú útra küldeni mindössze annyi megelőző intézkedés megtételével, mint amennyit Mrs. Kirkpatrick foganatosított. A férfi tudta, hogy a felesége mindenféle biztonsági intézkedést megtett volna, ha a saját lányukról lett volna szó. Többé nem is gondolt rájuk, amíg meg nem kapta a meghívót Mrs. Kirkpatrick és Mr. Gibson, Hollingford megbecsült orvosa esküvőjére; ez a figyelmesség viszont inkább bosszantotta, mintsem örömet okozott volna neki

– Hát azt hiszi ez a nő, hogy más dolgom sincs, mint vidékre rohangálni menyasszony- és vőlegénynézőbe, amikor ez a nagyszabású ügy, a Houghton kontra Houghton van folyamatban, és egyetlen perc szabadidőm sincs? – szegezte feleségének a kérdést

– Talán nem is hallott az ügyről – jegyezte meg Mrs. Kirkpatrick.

– Lehetetlen! Napok óta másról sem írnak az újságok.

– De azt nem tudhatja, hogy ön is ezzel foglalkozik.

– Talán nem – mondta a férfi elgondolkodva. Lehetséges volt, hogy az asszony tájékozatlan az ügyben.

Mostanra azonban a Houghton kontra Houghton ügy a múlté volt; a nagy csata véget ért, az ügyvédek jó sokat kerestek rajta, és Mr. Kirkpatricknak elegendő ideje lett a családi érzelmekre és emlékekre. A húsvéti szünet egyik napján Hollingford közelében járt, a vasárnapja is szabad volt, ezért írt Gibsonéknak egy levelet, amelyben fölajánlotta a látogatását a péntektől hétfőig terjedő időszakra, hangsúlyozva a kívánságát (amelyet ugyan kevéssé érzett fontosnak), hogy szeretne megismerkedni Mr. Gibsonnal. A mindig szörnyen elfoglalt Mr. Gibson szívesen látott vendéget, nem beszélve arról az örömről, hogy ilyenkor kitörhetett abból a korlátozott szellemi környezetből, amelyben folytonosan lélegzett, némi friss levegőhöz jutott, és kitekinthetett a saját mindennapi gondolatai és tettei hátterében létező tágabb világba, így készen állt arra, hogy szívesen fogadja ismeretlen rokonát. Mrs. Gibsonnak szentimentális boldogságrohamai voltak, amelyekről azt képzelte, hogy a családi szeretet megnyilvánulásai, s amelyek nem lettek volna ennyire lángolóak, ha Mr. Kirkpatrick még mindig csak egy nincstelen ügyvédecske lett volna, aki a Doughty Streeten tengődik hét gyermekével.

Megismerkedvén a két úriember azonnal megkedvelte egymást a jellemük hasonlóságai miatt, a világról alkotott véleményükben éppen csak annyi különbséggel, hogy eltérőek voltak a tapasztalataik, amelyen a véleményük alapult, ám azok kölcsönös megismerése értékessé tette őket egymás szemében. Mr. Kirkpatrick nagyon figyelmesen bánt Mrs. Gibsonnal, a vele való érintkezésben a rokoni kötelék vajmi keveset számított, ám annak valóban nagyon örült, hogy így megtalálta a szerencséjét, és hozzáment egy értelmes és kellemes férfihoz, aki kényelmes életet biztosított számára, valamint azt, hogy ilyen szabadon nevelje a lányát. Mollyt finom külsejű leánynak látta, aki nagyon csinos lett volna, ha egészségesebb és élénkebb a külleme. Jobban megfigyelve sok szépséget vett észre rajta: nagy, gyengéd tekintetű szürke szem, fekete, göndör szempillák, gödröcskék az arcán, melyeket sajnos ritkán lehetett látni, hibátlan fogak. Ám az egész lányon bágyadtság ömlött el, egyfajta csendes depresszió, amely hátrányos helyzetbe hozta őt a vele ellentétben pirospozsgás, élettel teli Cynthiával, aki szellemes és kecses is volt. Amint azt Mr. Kirkpatrick később elmondta a feleségének, teljesen beleszeretett ebbe a lányba, és Cynthia, aki egy három-négy éves kislány módjára mindig készen állt az idegenek meghódítására, most is megragadta az alkalmat. Megfeledkezett minden gondjáról-bajáról, arról, hogy elveszítette Mr. Gibson jóindulatát, és figyelmesen hallgatott, halkan válaszolgatott, szavaiba némi naivitást és humort csempészve, amíg Mr. Kirkpatrickot teljesen meg nem hódította. A férfi úgy hagyta el Hollingfordot, hogy meglepődve vette tudomásul: teljesítette a kötelességét, és még örömét is lelte benne. Mrs. Gibson és Molly iránt egyszerű barátságot érzett, de nem nagyon foglalkoztatta, hogy látja-e még őket valaha. Mr. Gibson elnyerte feltétlen tiszteletét, igen megkedvelte őt, és nagyon örült volna, ha a kapcsolat barátsággá fejlődhet, amennyiben a rohanó világ időt enged rá. Azt azonban határozottan eldöntötte, hogy viszont szeretné látni Cynthiát. A felesége biztosan emlékszik rá, meg kell őt hívniuk Londonba, és be kell vezetniük a társaságba. Ám visszatérve az otthonába Mr. Kirkpatrickot annyi munka várta, hogy félre kellett tennie a sarjadó barátságokat és a kedves terveket: testét-lelkét beleadva a folyó ügyek intézésébe kellett belevetnie magát. Májusban azonban volt egy kis ideje, hogy elvigye feleségét az Akadémia kiállítására, ahol egy portré nagyon emlékeztette őt Cynthiára. Soha nem alkalmazott részletességgel mesélt a lányról és a hollingfordi látogatásáról a feleségének, amelynek eredményeként levelet küldtek Mrs. Gibsonnak, amelyben meghívták Cynthiát látogatóba londoni unokatestvéreihez. Emlékeztették őt a sok apró eseményre abból az időből, amikor kislányként tartózkodott náluk, javasolván, hogy onnan folytathassák a barátságot, ahol annak idején megszakadt.

Mikor megkapták a levelet, a reggelizőasztal körül ülő négy ember más-más okból, de üdvözölte a hírt. Mrs. Gibson először magában olvasta el. Majd anélkül, hogy beszámolt volna a tartalmáról – a hallgatóságának tehát fogalma sem volt róla, miről beszél –, azt mondta:

– Talán eszükbe juthatott volna, hogy én korban közelebb állok hozzájuk, mint ő: de hát manapság senki sem törődik a családi kapcsolatokkal. Pedig nagyon kedveltem őt, és új szakácskönyvet is vettem, hogy mindent kellemessé és finommá tegyek számára.

Mindezt panaszos, szenvedő hangon mondta, de mivel senki sem tudta, miről van szó, nehéz lett volna vigaszt nyújtani neki. A férje szólalt meg először.

– Ha azt akarja, hogy együtt érezzünk önnel, el kell mondania, mi az oka a bánatának.

– Biztos vagyok benne, hogy kedves gesztusnak szánta ezt, csakhogy úgy vélem, Cynthia előtt engem kellett volna meghívniuk – mondta az asszony, újraolvasva a levelet.

– Kiről van szó? És mi lenne az a kedves gesztus?

– Mr. Kirkpatrick, ki más! Tőle jött a levél. Azt szeretné, hogy Cynthia utazzon el hozzájuk egy időre, de engem vagy önt meg sem említ, drágám. Pedig meg vagyok róla győződve, hogy mindent elkövettünk, hogy jól érezze magát, ezért először minket kellett volna meghívnia, szerintem.

– Mivel én úgysem tudtam volna elmenni, nekem teljesen mindegy.

– Én viszont el tudnék menni, és különben is, ezt a gesztust meg kellett volna tennie: pusztán a tisztelet jeleként, tudja. Hálátlanság is, mivel én az öltözőszobámról mondtam le a kedvéért, amikor itt volt!

– Én pedig minden nap átöltöztem a vacsorához, amíg itt volt, ha már túl akarjuk licitálni egymást a rokona kedvéért meghozott áldozatainkkal. Mindenesetre én nem számítottam rá, hogy meg fog hívni az otthonába. Annak azonban örülni fogok, ha ő újra eljön az enyémbe.

– Azt forgatom a fejemben, hogy nem engedem el Cynthiát – mondta Mrs. Gibson elgondolkodva.

– Nem is tudnék elmenni, mama – mondta Cynthia elpirulva. – A ruháim olyan viseltesek, a régi kalapom pedig csak nyárra jó.

– De hát vehetsz egy újat, és biztos vagyok benne, hogy ideje is beszerezned egy új selyemruhát. Sok pénzt félretehettél, hiszen nem tudom idejét, mikor vettél utoljára ruhát magadnak.

Cynthia készült valamit mondani, de hirtelen elhallgatott. Tovább vajazta a pirítósat, de csak tartotta a kezében, nem harapott bele, fel sem pillantott. Néhány perc hallgatás után megszólalt:

– Nem mehetek el. Nagyon szeretnék, de igazán nem mehetek. Kérlek, mama, írj nekik, és utasítsd vissza a meghívást.

– Ostobaság, gyermekem! Ha egy olyan fontos pozícióban lévő ember, mint Mr. Kirkpatrick, szívességet ajánl, nem szabad visszautasítani anélkül, hogy valami nyomós indokot ne adnál. Nagyon kedves tőle ez a meghívás.

– Miért nem ajánlkozol, hogy elmész helyettem? – javasolta Cynthia.

– Nem, nem! Az nem lenne helyes – mondta Mr. Gibson határozottan. – Nem ruházhatja át ilyen módon a meghívásokat. De igazán, ez a ruhákkal kapcsolatos kifogás nagyon légből kapottnak tűnik, Cynthia. Törd a fejed valami máson!

– Számomra ez egy nagyon is valóságos indok – mondta Cynthia a férfira nézve. – Bízza ezt rám. Nem mehetek oda rongyosan, mivel emlékszem, a nagynéném még a Doughty Streeten is nagyon kényes volt a ruházkodásra. Most pedig, hogy Margaret és Helen felnőttek, és annyit járnak vendégségbe... Kérem, ne is beszéljünk erről többet, nincs sincs semmi értelme.

– Kíváncsi vagyok, mit tettél azzal a rengeteg pénzzel? – mondta Mrs. Gibson. – Évente húsz fonttal rendelkezel, hála Mr. Gibsonnak és nekem, és biztos vagyok benne, hogy tíznél többet nem költöttél el.

– Nem volt túl sok holmim, amikor visszatértem Franciaországból – mondta halkan Cynthia, aki láthatóan zavarba jött a kérdések miatt. – Kérem, zárjuk le a dolgot most rögtön; nem tudok elmenni, és kész. – Felállt, és sietve elhagyta a szobát.

– Nem értem ezt az egészet – mondta Mrs. Gibson. – És te, Molly?

– Én sem. Tudom, hogy nem szívesen költi a pénzét ruhákra, nagyon takarékos. – Molly csak ennyit mondott, de úgy érezte, hogy rosszul tette.

– Akkor valahol meg kell lennie a pénzének. Mindig is úgy gondolkodtam, hogy ha az embernek nincsenek extravagáns szokásai, és nem éli föl a jövedelmedét, akkor év végére megtakaríthat egy kisebb összeget. Gyakran mondogattam is ezt, nem igaz, Mr. Gibson?

– Talán.

– Nos, akkor alkalmazzuk ezt az érvelést Cynthiára is. De, kérdem én, mi történt a pénzzel?

– Nem tudom megmondani – szólt Molly, látva, hogy őt faggatják. – Talán odaadta valakinek, akinek szüksége volt rá.

Mr. Gibson letette az újságját.

– Számomra világos, hogy sem a ruhája nincs meg, sem a londoni úthoz szükséges pénze, és az is, hogy nem szeretné, ha tovább faggatnánk őt erről a témáról. Valójában nagyon szeret titokzatoskodni, én pedig ki nem állhatom ezt. Ennek ellenére úgy vélem, kívánatos fenntartania az ismeretséget vagy a barátságot, hívjuk akárhogy, az apja családjával. Örömmel adok neki tíz fontot, és ha ez nem lenne elég, akkor vagy önnek kell őt kisegítenie, vagy be kell érnie további csecsebecsék, ruhák vagy effélék nélkül.

– Biztos vagyok benne, hogy még soha nem élt a földön önnél kedvesebb, drágább, nagylelkűbb férfi, Mr. Gibson – mondta a felesége. – Ha belegondolok, hogy ön csak egy mostohaapa, mégis olyan jó az én szegény, apátlan kislányomhoz! Ám Molly, drágaságom, azt hiszem, neked is el kell ismerned, hogy nagyon nagy szerencséd van a mostohaanyáddal. Nem igaz, kedves? Mennyi kellemes időt fogunk eltölteni együtt, amikor Cynthia Londonban lesz! Nem vagyok benne biztos, hogy veled nem jövök-e ki jobban, mint Cynthiával, pedig ő a tulajdon gyermekem, mivel, ahogy a drága apád is jogosan mondja, van valami titkolózás körülötte. Én pedig gyűlölök minden rejtőzködést vagy tartózkodást. Tíz fönt! Ebből biztosan remekül ki fog jönni, vehet magának egy pár új ruhát, egy kalapot, és ki tudja, még mi mindent! Drága Mr. Gibson, milyen bőkezű is ön!

Valami Phű?-höz hasonló hallatszott az újság mögül.

– Fölmehetek, hogy megmondjam neki? – kérdezte Molly fölállva.

– Igen, menj csak, drága. Mondd meg neki, hogy nagy hálátlanság lenne visszautasítani, és azt is, hogy az apja azt kívánja, hogy menjen el, valamint azt is, hogy helytelen lenne nem kihasználni azt a lehetőséget, amely a jövőben talán megnyílik a családja többi tagja előtt is. Biztos vagyok benne, hogy ha engem meghívnak, (amelyet természetesen meg kellene tenniük; nem akarom azt mondani, hogy még Cynthia előtt, hisz soha nem helyezem magam mások elé, és a világ legmegbocsátóbb lénye vagyok), szóval, ha meghívnak majd, amelyben biztos vagyok, nem lesz nyugtom, amíg célzásokkal rá nem veszem őket, hogy önöknek is küldjenek meghívót. Egy-két hónap Londonban nagyon jót tenne neked is, Molly.

Molly azonban már kiment a szobából, mielőtt ez a monológ befejeződött volna, Mr. Gibson pedig az újságjába merült. Mrs. Gibson nagyon meg volt elégedve magával, mivel kedvezőbb fordulat volt, hogy egy családtagja – még ha nem is a megfelelő ember – elmegy látogatóba, mint ha vissza kellene utasítani a meghívást, anélkül hogy bármi magyarázattal szolgálhatna az ügyben. Mivel Mr. Gibson kedves volt Cynthiálioz, ő is az lesz Mollyhoz. Szépen fogja őt öltöztetni, és fiatalembereket hív meg a házhoz, megtesz mindent – csupa olyat, amit Molly és az apja valójában egyáltalán nem kívánt. Ezzel akadályokat gördített apa és lánya érintkezése közé, pedig az egyetlen dolog volt, amire vágytak, hogy szabadon élvezhessek egymás társaságát, és ne kelljen folytonosan az asszony féltékenységétől rettegniük.

HARMINCKILENCEDIK FEJEZET
Titkokra derül fény

Molly a nappaliban találta Cynthiát, az ablaknál állt, és a kibámult a kertre. Megijedt, amint Molly a közelébe ment.

– Ó, Molly – mondta, felé nyújtva a karjait. – Mindig annyira örülök, ha te velem vagy!

Az ilyen érzelmi kitörések nyerték meg Mollyt újra és újra Cynthia számára, amikor már-már kezdett volna elpártolni tőle. Lent azt kívánta, bárcsak Cynthia ne lenne ilyen zárkózott és titkolódzó, így azonban árulásnak tűnt volna, ha másmilyennek szerette volna látni, mint amilyen valójában volt. Cynthia birtokolta azt a képességet, amelyről Goldsmith írt:

> *Elhányta magától barátait, mint vadász a zsákját.*
> *Mivel tudta, hogy csak füttyentenie kell, és visszasietnek hozzá.*[81]

– Azt hiszem, örülni fogsz annak, amit közlök vele – mondta Molly. – Úgy gondolom, valójában szeretnél elmenni Londonba, nem igaz?

– De igen, de nem számít, mit szeretnék – mondta Cynthia. – Ne kezdjük újra, Molly, hiszen lezártuk a témát! Nem mondhatom meg, hogy miért, de nem tudok elmenni.

– Csak a pénz miatt, drágám. Papa pedig nagyon kedves volt. Szeretné, ha elmennél; úgy véli, fenn kell tartanod ezt a kapcsolatot, ezért tíz fontot ad neked.

– Milyen kedves tőle! – mondta Cynthia. – De nem fogadhatom el. Bárcsak már évekkel ezelőtt ismertelek volna titeket; sokkal különb lennék, mint most vagyok.

– Ne törődj most ezzel! Olyannak szeretünk, amilyen vagy, nem akarjuk, hogy más legyél. Nagyon megbántanád papát, ha nem fogadnád el. Miért habozol? Úgy gondolod, Rogernek nem tetszene a dolog?

– Rogernek! Nem, őrá nem is gondoltam! Miért is törődne vele? Elutazom, és vissza is térek, mielőtt ő egyáltalán megtudná.

– Akkor hát elmész? – kérdezte Molly.

Cynthia néhány percig töprengett. – Igen, elmegyek – mondta végül. – Azt hiszem, nem bölcs döntés, de kellemes időtöltés lesz, úgyhogy elmegyek. Hol van Mr. Gibson? Meg akarom köszönni neki. Ó, molyen kedves hozzám! Molly, olyan szerencsés leány vagy!

– Én? – kérdezte Molly, meglepődve ezen a kijelentésen, mivel úgy érezte, hogy nagyon rosszul alakulnak a dolgok, és mintha ezután soha nem is fordulnának jóra.

– Lent van – mondta Cynthia. – Hallom a hangját az előszobából! – Ezzel lerohant, és kezét Mr. Gibson karjára téve olyan melegen mondott köszönetet, olyan kedves és hízelgő modorban, hogy valami visszatért a férfi szívébe a lány iránt érzett régi szeretetből, majdhogynem elfelejtette, miért is neheztelt rá annyira.

– Jól van, jól van! – mondta az orvos. – Elég legyen már, drágám! Nagyon fontos dolog ápolni a rokoni kapcsolatokat, több szót nem érdemel.

– Azt hiszem, az apád a legelbűvölőbb ember, akit ismerek – mondta Cynthia, mikor visszatért Mollyhoz. – Ezért félek annyira attól, hogy elveszítem a jóindulatát, és reszketek, ha úgy érzem, elégedetlen velem. De most térjünk rá a londoni utamra! Nagyon vidám dolog lesz, nem igaz? Tíz fontból nagyon sok mindent be tudok szerezni, és bizonyos szempontból megnyugtató lesz kicsit kiszabadulni Hollingfordból.

– Valóban? – kérdezte Molly kissé bánatosan.

– Ó, igen! Nem úgy értem, hogy téged lesz jó itt hagyni, épp ellenkezőleg. De mindent egybevetve, egy vidéki város mégis csak egy vidéki város, London pedig London. Nem kell megmosolyognod a közhelyeimet, én mindig is egyetértettem Monsieur de la Palisse-szal:

M. de la Palisse est mort
En perdant sa vie;
Un quart d'heure avant sa mort
Il était en vie,[82]

énekelte a lány olyan vidáman, hogy Molly egészen zavarba jött, mint mindig, amikor Cynthia hirtelen hangulatváltásait látta. Alig fél órával azelőtt még egészen leverten utasította vissza a meghívást, most pedig hirtelen megragadta Molly csuklóját, és keringőzni kezdett vele a szobában. A szobában lévő kis asztalok és a rajtuk lévő *objets d'art*[83] – ahogy Mrs. Gibson szerette nevezni azokat – komolyan veszélybe kerültek. Valahogyan mégis kikerülték. Cynthia szokásos ügyességével. Végül mindketten megálltak, meglepődve a szintén meghökkent Mrs. Gibson láttán, aki az ajtónál állt, és az elé táruló fölfordulást figyelte.

– Szavamra, csak reménykedhetem benne, hogy nem bolondultatok meg! Mi folyik itt, lányok?

– Csak az, hogy annyira örülök, hogy Londonba megyek, mama – mondta Cynthia megkomolyodva.

– Nem nagyon helyeslem, ha egy eljegyzett ifjú hölgy ennyire elveszíti a fejét attól, hogy kilátása van a szórakozásra. Az én időben a szerelmesünk távollétében a legfőbb mulatságunk az volt, hogy gondolhattunk rájuk.

– És, gondolom, attól jól elszomorodtatok, mivel eszetekbe jutott, hogy távol vannak, és ettől boldogtalanok lettetek. Én viszont az igazat megvallva ebben a pillanatban teljesen megfeledkeztem Rogerről. Remélem, nem nagyon helytelen ez. Különben is, Osborne úgy fest, mintha az én Roger utáni epekedésemet is magára vállalta volna. Nagyon rossz bőrben volt tegnap.

– Bizony – mondta Molly. – Nem tudtam, hogy neked is feltűnt. Én megdöbbentem a látványtól.

– Ah – mondta Mrs. Gibson –, attól félek, az a fiatalember már nem húzza sokáig. Nagyon aggódom emiatt – tette hozzá a fejét csóválva.

– Ó, mi lesz, ha meghal? – kiáltott fel Molly lehuppanva, mivel eszébe jutott a távoli, titokzatos feleség, aki még mindig nem bukkant föl, és akinek még a létezéséről sem beszéltek azóta. – És Roger is távol van!

– Nos, ez persze nagyon szomorú esemény lesz, és mindnyájunkat meg fog viselni, semmi kétség, mivel én mindig nagyon kedveltem Osborne-t, mielőtt Roger szinte a saját fiammá vált volna. Valójában Osborne-t még jobban is szerettem; de nem szabad megfeledkeznünk az élőkről, drága Molly – mondta a lánynak, mivel Molly szemét elfutotta a könny az imént hallott gyászos gondolatok miatt. – A mi drága Rogerünk bizonyára mindent meg fog tenni, hogy minden szempontból betöltse Osborne helyét. A házasságot pedig nem szabad sokáig halogatni.

– Ne emlegesd ezt Osborne halálával együtt, mama – vágta rá Cynthia.

– De hiszen, drágám, ez egy nagyon természetes gondolat. Szegény Roger kedvéért, tudod, az ember azt kívánja, ne legyen nagyon hosszú az eljegyzés: és különben is, én csak Molly kérdésére válaszoltam. Az ember nem tudja megállni, hogy ne fejezze ki a gondolatait. Mindenki meghal egyszer, tudod, a fiatalok éppúgy, mint az öregek.

– Ha valaha is azt gyanítanám, hogy Roger is így gondolkodik – mondta Cynthia –, soha többé nem állnék szóba vele.

– Soha nem tenne ilyet! – mondta Molly felvillanyozódva. – Tudod, hogy soha nem tenné, és nem is szabad ezt feltételezni róla. Cynthia… nem, egyetlen pillanatra sem!

– A magam részéről semmi rosszat nem látok ebben – mondta Mrs. Gibson panaszosan. – Egy fiatalember nagyon betegnek tűnik, én pedig, biztosíthatlak, nagyon sajnálom őt, de a betegség gyakran halálhoz vezet. Ebben egyet kell értened velem: de akkor mi rossz van abban, ha ezt ki is mondjuk? Majd Molly azt kérdezi, mi lesz, ha meghal, én pedig megpróbálok válaszolni a kérdésre.

Nem akarok többet töprengeni vagy beszélni a halálról, mint bárki más, de azt kellene hinnem, hogy elment az eszem, ha nem számolnék a halál következményeivel. Igazán úgy gondolom, hogy ez a kötelességünk, a Bibliában is szerepel ez valahol.

– Számolsz az én halálom következményeivel is, mama? – kérdezte Cynthia.

– Igazán te vagy a legérzéketlenebb leány, akit valaha is láttam – mondta Mrs. Gibson, valóban megsértve. – Bár adhatnék neked egy kicsit a saját érzékenységemből, mivel nekem túl sok van belőle ahhoz, hogy boldog legyek. Ne is beszéljünk többé Mr. Osborne egészségéről! Fogadni mernék, hogy csak múló gyengeségről van szó, talán túlságosan aggódik Roger miatt, esetleg gondjai vannak az emésztésével. Bolondság volt tőlem, hogy bármi komolyabbat feltételeztem emögött, és a drága papa is elégedetlen lenne, ha megtudná, hogy ezt tettem. Az orvosok nem szeretik a laikusok találgatásait mások egészségével kapcsolatban; a saját területükre való illetéktelen behatolásnak tartják ezt, mégpedig nagyon helyesen. Most inkább beszéljük meg a ruháidat, Cynthia! Nem értem, hová verted el a pénzedet, mivel semmi látványos dolgot nem vásároltál.

– Mama! Talán nagyon bosszantóan hangzik, de el kell mondanom Mollynak és mindenkinek egyszer s mindenkorra, hogy nem szándékozom kérni, és eddig sem kértem soha többet, mint a járandóságom; de nem fogok válaszolni egyetlen kérdésre sem, amely azt firtatja, mit tettem vele. – Nem tiszteletlenül mondta ezt, de valami olyan csendes elszántsággal, amely egy időre elhallgattatta az anyját. Ám később, amikor Mrs. Gibson és Molly egyedül maradtak, az anya gyakran morfondírozott azon, vajon mi a csudát kezdhetett a pénzével Cynthia. Találgatásról találgatásra, kétségről kétségre csapongott, amíg bele nem fáradt, és fel nem hagyott az izgató probléma taglalásával, legalábbis ideiglenesen. Jelenleg azonban inkább a kézenfekvő gyakorlati kérdésekkel foglalta el magát. A ruhákkal és kalapokkal kapcsolatos találékonyság, amely anyában és lányában egyaránt megvolt, hamarosan eligazította az ízléssel kapcsolatos apróbb kérdéseket, majd mindhárman munkához láttak, „anyjuk kezében olló s tű forog, újjá varázsolni ócska göncöket”.[84]

Cynthia kapcsolata az uraséggal megrekedt azon a szinten, amelyre az előző ősszel, amikor a Hamley-házba ellátogattak, eljutott. Az uraság akkor nagy szeretettel fogadta őket, és Cynthia sokkal jobban elbűvölte őt, mint azt bevallotta magának, amikor utólag végiggondolta az eseményt.

– Csinos fruska, meg kell hagyni – gondolta –, és a viselkedése is kedves. Szívesen tanul az idősebbektől, ami jó jel. Az anyja valahogy nem tetszik nekem, de akkor is az anyja, ő pedig a lánya. Egyszer-kétszer azonban olyan hangon szólította meg az anyját… igazán nem szerettem volna, hogy a mi kis Fannynk így beszéljen, ha Isten kegyelméből életben maradt volna. Nem, ez nem helyes, talán régimódi vagyok, de szeretem a helyes viselkedést. Engem ügyesen kisajátított magának, mondhatom, a kis Molly pedig, mint egy kiskutya, kulloghatott utánunk a kerti ösvényen, amely túl keskeny három embernek. A másik lány annyira rám figyelt, hogy egyszer sem fordult vissza, hogy legalább egy szót szóljon Mollyhoz. Nem azt akarom mondani, hogy talán nem kedvelik egymást, ez pedig Roger szerelmének javára szól. Tőlem viszont hálátlanság, hogy mindenáron hibát keresek egy olyan leányzóban, aki nagyon kedves volt hozzám, és olyan bájosan csüggött minden egyes szón, ami csak elhagyta a számat. No de sok minden történhet még két év alatt! A fiú pedig egy szót sem szólt az egészről. Én is olyan szótlan leszek, mint ő, és hallgatok az egész ügyről, amíg haza nem jön, és ő maga el nem mond mindent.

Az uraság mindig nagyon örült, amikor megkapta Cynthia rövid üzeneteit, amelyeket akkor küldött a lány, ha hírt kapott Rogerről. Ez a figyelmesség mindig meglágyította az uraság szívét, amelyet pedig megpróbált megkeményíteni, és mindig ügyelt arra, hogy a lehető legtömörebb válaszokra szorítkozzon. Szavai mély értelműek, de hivatalosak voltak, a lány pedig nem sokat törődött velük, mert elegendő volt számára, hogy ő kedvesen bánjon az öreggel. Anyja azonban nem győzte kritizálni és vesézni azokat. Megerősítve látta igazát, amikor azt gondolta, hogy ez a stílus nagyon ódivatú, és hogy az uraság házára valamint minden bútorára is ráfér némi csinosítás, felújítás. Ez biztosan be is fog következni, ha… Soha nem fejezte be a mondatot, habár magában folyton azt ismételgette: – nincs abban semmi rossz.

De térjünk vissza az urasághoz. Mivel állandóan elfoglalta magát, visszatért a régi egészsége, és valamelyest a régi vidámsága is. Ha Osborne kicsit közeledett volna hozzá, talán sikerült volna helyreállítani a régi viszonyt apa és fia között. Ám Osborne akkoriban vagy valóban beteg volt, vagy csak betegként viselkedett, és semmi erőfeszítést nem tett a gyógyulás érdekében. Ha az apja noszogatta, hogy menjen ki a levegőre – mi több: a büszkeségét leküzdve alkalmanként még arra is megkérte a fiát, hogy kísérje el őt –, Osborne az ablakhoz lépett, és mindig talált valami kivetnivalót az időjárásban, amely miatt inkább a házban maradt a könyvei között. Gyakran sétálgatott a ház naposabb oldalán, de olyan modorban, amelyet az apja restinek és férfiatlannak talált. Mégis, ha lehetősége volt rá, hogy elutazzon otthonról, amelyet mostanában elég gyakran megtett, valami hullámzó energia töltötte őt el. Akkor mit sem számítottak a felhők, a keleti szél, vagy a levegő nedvessége. Mivel az uraságnak fogalma sem volt, mi a valódi oka ennek az elvágyódásnak, azt vette a fejébe, hogy Osborne nem szereti Hamleyt, az apja társaságát pedig egyhangúnak találja.

– Hiba volt – gondolta az uraság – Már látom. Soha nem tudtam barátokat szerezni; mindig is azt gondoltam, hogy azok az oxfordi és cambridge-i fickók csak felhúznák az orrukat, ha egy ilyen vidéki tuskó akarna parolázni velük, s ha a társaságukat keresném, nem járnék sikerrel. De amikor a fiúk Rugbybe, majd Cambridge-be mentek, meg kellett volna engednem, hogy elhívják ide a barátaikat, még akkor is, ha azok lenéztek volna engem; hiszen ezen kívül mi rosszat tehettek volna ellenem. Most azonban az a kevés barátom, aki volt, sincs többé, mind meghaltak, vagy másképp veszítettem el őket; egy fiatalembernek ez nyomasztó környezet lehel, elismerem. Mégsem kellene így kimutatnia. Eléggé megedződtem már, de bizony ez rosszulesik néha, bizony rosszul. Pedig mennyire odavolt az apjáért valaha! Bárcsak sikerülne lecsapolhatnom ezt a földet, akkor adnék neki valami járandóságot, és elengedném Londonba, vagy ahová csak menni akar. Talán most több sikerrel járna, vagy talán végleg lezüllene, de legalább szívesebben gondolna öreg apjára odahaza. Jó lenne, ha ezt tenné, jó lenne!

Hosszú, közös magányukban Osborne már-már ráállt, hogy beszéljen az apjának a házasságáról, de az uraság egy óvatlan pillanatban elárulta neki Roger eljegyzését Cynthiával. Egy esős vasárnap délután történt mindez, amikor apa és fia együtt üldögéltek a nagy, üres nappaliban. Osborne nem ment reggel templomba, az uraság viszont igen, és most Blair[85] egyik prédikációjának olvasásával küszködött. Korán vacsoráztak, ahogy vasárnap mindig, és vagy ezért, vagy a prédikáció miatt, vagy azért, mert az eső sehogy sem akart elállni, a délután végtelenül hosszúnak tűnt az uraság számára. Néhány íratlan szabály volt arra, hogyan kell eltöltenie a vasárnapjait. Hideg hús fogyasztása, prédikációk olvasása, a dohányzás mellőzése az esti imáig, és a lehető legkevesebb gondolkodás a birtok ügyeiről, a termés állapotáról. A legjobb ruhájában üldögélt a házban, ami helyes is égy olyan napon, amikor az ember kétszer megy templomba, és hangosabban mondja az istentisztelet szövegét, mint a lelkész. Aznap olyan végeérhetetlenül esett, hogy a délutáni templomlátogatás elmaradt, de még a délutáni szunyókálás luxusával is rettenetesen hosszúnak tűnt az idő addig, amíg meg nem látja a munkásait hazafelé baktatni az esernyők alatt! Az utolsó félórát az ablaknál töltötte, zsebre tett kézzel, száját gyakran füttyre kerekítve, de aztán, észrevéve magát, újra komolyra fordította az ábrázatát – ez a mozdulat aztán majdnem mindig ásításba torkollott. Fél szemmel Osborne-t figyelte, aki a tűz mellett üldögélt egy könyvbe merülve. Szegény uraság, olyan volt, mint a mesebeli kisfiú, aki kérleli a madarakat és az állatokat, hogy játsszanak vele, de mindig azt a józan választ kapja, hogy túlságosan elfoglaltak holmi hétköznapi szórakoztatáshoz. Az apa azt szerette volna, ha a fiú leteszi a könyvét, és beszélget vele: olyan rossz volt az idő, és oly unalmas a délután, egy kis beszélgetéssel jobban repült volna az idő. Ám Osborne, háttal az ablaknak, amelynél az apja állt, semmit sem vett észre ebből, és egyre csak olvasott. Már válaszolt az apja megjegyzéseire, hogy milyen esős ez a délután, de nem folytatta a társalgást az ilyenkor szokásos közhelyekkel, amire pedig hajlamos volt. Valami érdekesebb témát kell feldobni, az uraság úgy érezte. Eszébe jutott Roger és Cynthia viszonya, és pillanatnyi gondolkodás nélkül rákezdte:

– Osborne! Tudsz te valamit Rogernek erről a… erről a szerelmi ügyéről?

Ez bevált. Osborne azonnal letette a könyvét, és az apja felé fordult.

– Roger! Roger szerelmi ügye! Nem! Egy szót sem hallottam róla… el sem hiszem… vagyis azt akarom mondani…

Ezzel elhallgatott, mivel úgy érezte, nincs joga elárulni a sejtését, hogy Cynthia Kirkpatrickról van szó.

– Igen. Van egy ilyen ügye. Kitalálod, kivel? Nem olyasvalakivel, aki nekem nagyon tetszene, nem ilyen frigyet képzeltem el neki, ám nagyon csinos lányka; és feltételezem, az egész az én hibám.

– Csak nem…

– Semmi értelme kerülgetni a forró kását. Ha már ennyit elárultam, elmondhatok mindent. Miss Kirkpatrick az, Gibson mostohalánya. De még nincsenek eljegyezve, ne felejtsd el…

– Nagyon örülök… Remélem a lány visszavárja Rogert…

– Visszavárja? Hiszen ez túlságosan is jó parti neki ahhoz, hogy ne várja vissza. Ha Roger nem gondolja meg magát, amikor hazajön, a lány igazán szerencsésnek tekintheti majd magát!

– Kíváncsi vagyok, Roger miért nem mondta el nekem – mondta Osborne kissé sértődötten és önzően.

– Nekem sem mondta el – mondta az uraság. – Gibson vallotta be, amikor itt járt, ahogy az egy becsületes férfiúhoz illik. Korábban én szóltam neki, hogy nem szeretném, ha bármelyik fiam összegabalyodna az ő egyik lányával. Bevallom, inkább miattad féltem; elég baj ez Rogerrel is, és talán nem is lesz belőle semmi, de ha rólad lett volna szó, esküszöm, megszakítottam volna Gibsonnal és a pereputtyával a kapcsolatot; inkább, mint hogy beleegyezzek. Ezt meg is mondtam Gibsonnak.

– Már megbocsásson, hogy félbeszakítom, de egyszer s mindenkorra fenntartom magamnak a jogot arra, hogy feleséget válasszak, ebbe senki a világon nem szólhat bele – vágott közbe Osborne felhevülten.

– Akkor pedig el is fogja tartani a feleségét anélkül, hogy bárki is közbeszólna, ez minden, mivel tőlem egy lyukas garast sem kap, fiam, hacsak nem házasodik az én kedvemre és a saját hasznára. Ez minden, amit kérek öntől. Nem érdekel a szépség vagy az ész, sem a muzikalitás, semmi ilyesmi. Ha Roger elveszi azt a lányt, elég is lesz belőlük ebben a családban. Azt sem nagyon bánnám, ha egy kicsit idősebb lenne önnél, de muszáj jó családból származnia, és minél több pénzt hoz magával, annál többet használ ennek az öreg háznak.

– Ismétlem, apám, én magamnak választom a feleségemet, és nem fogadom el senki irányítását ebben az ügyben.

– Jól van, jól van! – mondta az uraság, aki maga is kezdett kicsit dühbe gurulni. – Ha ebben az ügyben nem fogad el apjának, akkor én sem fogadom el fiamnak. Ha szembeszáll azzal, amit már régen elhatároztam, meg fogja látni, hogy nem lesz könnyű dolga, ez minden. De ne veszekedjünk ezen, hisz vasárnap délután van, másrészt pedig, még nem fejeztem be a mondandómat.

Azért mondta ezt, mert Osborne újra kézbe vette a könyvét, és olvasást színlelve magában füstölgött. Alig akarta letenni, még az apja határozott kérésére sem.

– Amint mondtam, amikor először beszéltünk róla, Gibson szerint semmi sem volt kialakulóban négyük között, és megígérte, hogy ha mégis lenne, tudatja velem. Ezért aztán később eljött, és beszámolt mindenről.

– Mi mindenről? Nem értem, talán messzire jutottak?

Volt valami Osborne hanghordozásában, ami nem tetszett az uraságnak, és elég dühösen válaszolt.

– Mindenről, természetesen; arról, amit elmondtam önnek: hogy Roger udvarolgatott ennek a lánynak, és szerelmet vallott aznap, mikor elment, és az Umpire-re várt Hollingfordban. Az ember néha azt hinné, bolond vagy édes fiam.

– Csak annyit mondhatok, ezek a részletek teljesen újak a számomra, és biztos vagyok benne, hogy még ön sem említette őket.

– Nos, nem számít, említettem-e vagy sem. Az biztos, hogy mondtam, Rogernek kapcsolata van Miss Kirkpatrickkal, teljesen belehabarodott, ebből pedig értenie kellett volna a többit is.

– Lehetséges – mondta Osborne udvariasan. – Megkérdezhetem, hogy Miss Kirkpatrick, akit egy nagyon kedves lánynak tartok, viszonozza-e Roger érzelmeit?

– Nagyon is, erről meg vagyok győződve – mondta az uraság mogorván. – Nem minden ujjára kaphat egy Hamleyt. Mondok neked valamit, Osborne, most már csak te maradtál partiképes a családban, én pedig újra fel akarom emelni a nevünket. Ne ellenkezz velem ebben, valóban összetörné a szívemet, ha megtennéd.

– Ne beszéljen így, apám – mondta Osborne. – Bármit megteszek, hogy a kedvében járjak, kivéve…

– Kivéve az egyetlen dolgot, amihez igazán ragaszkodom?

– Jól van, hagyjuk ezt most. Jelenleg nincs napirenden, hogy megházasodom. Nem vagyok egészséges, és nem járok társaságba, hogy hölgyekkel találkozzam.

– El kellene kezdened társaságba járni. Több pénz is áll a házhoz egy-két éven belül, hála istennek. Ami pedig az egészségedet illeti, mitől is lennél jobban, ha egész nap a tűznél kucorogsz, és úgy megborzongsz egy jó korsó sörtől, mintha méreg volna?

– Számomra az is – mondta Osborne bágyadtan, a könyvét piszkálva, mintha le akarná zárni a beszélgetést, hogy újra felvehesse olvasnivalóját. Az uraság látta a mozdulatait, és megértette a jelzést.

– Jól van – mondta –, megyek és beszélek Willel szegény, öreg Black Bessről. Eléggé vasárnapi munkának számít egy néma állat szenvedéseiről tudakozódni.

Amikor az apja kiment a szobából, Osborne nem vette fel újra a könyvét. Letette a mellette álló asztalra, hátradőlt a székében, és a kezébe temette az arcát. Olyan egészségi állapotban volt, amely elég csüggedtté tette sok minden iránt, kivéve azt, ami a legnagyobb veszélyben forgott. Házasságának makacs eltitkolása az apja elől sokkal de sokkal nehezebb helyzetet teremtett, mint amilyen kezdetben lett volna. Hogyan magyarázza el mindezt Roger támogatása nélkül egy olyan szenvedélyes embernek, mint az uraság? Hogyan mondja el a kísértést, a titkos esküvőt, a házastársi boldogságot, és jaj, a szenvedést? Mivel Osborne bizony szenvedett a körülmények miatt, amelyekbe saját akaratából került. Nem látott belőle kiutat, kivéve egy határozott cselekedet által, amelyre azonban alkalmatlannak érezte magát, így nehéz szívvel újra a könyvébe temetkezett. Úgy tűnt, minden ellene fordult, ő pedig nem volt elég erős ahhoz, hogy megküzdjön az akadályokkal. Az apjától hallott újdonságok egyetlen következménye az volt, hogy az első enyhébb napon átlovagolt Hollingfordba, meglátogatni Cynthiát és Gibsonékat. Régóta nem járt már ott: a rossz idő és a gyengélkedése megakadályozták ebben. Nagy készülődésben és tanakodásban találta őket: Cynthia londoni útját készítették elő. Maga a lány sem volt elég érzelmes hangulatban ahhoz, hogy feleljen a gyengéd utalásokra, miszerint Osborne mennyire örül a fivére boldogságának. Valójában annyi idő eltelt már, így Cynthia nem érzékelte, hogy Osborne-nak mindez még teljesen új, és hogy az ő érzelmeinek első hulláma még nem tudott elcsendesedni. Cynthia a fejét félrehajtva egy masnit vizsgált, amikor Osborne közel hajolt hozzá, és a fülébe suttogott: – Cynthia; nevezhetem Cynthiának, ugye, most hogy… Úgy örültem, amikor meghallottam a hírt; még csak most értesültem, de olyan boldog vagyok!

– Milyen hírt? – Gyanította a választ, de felettébb bosszantotta a gondolat, hogy úgy terjed a titka, mint a tűz, míg a végén már nem is lesz titok. Ám Cynthia mindig is képes volt leplezni a rosszkedvét, ha akarta. – Miért kellene most egyszerre Cynthiának neveznie? – folytatta mosolyogva. – Ez a szörnyű szó hagyta el az imént az ajkát, ugye tudja?

Hogy így fogadják a gyengéd gratulációját, ez bizony nem tetszett Osborne-nak, viszont szentimentális hangulatban volt, ezért elhallgatott. Cynthia, amint befejezte a masnija megkötését, a férfi felé fordult, majd halkan, és kihasználva, hogy az anyja Mollyval beszélget, sietve így szólt:

– Azt hiszem, nem nehéz kitalálni, miért szólított meg ilyen kedvesen éppen most. De azt tudja-e, hogy nem lett volna szabad elmondaniuk önnek? Továbbá a dolgok még nem jutottak el az eljegyzésig. Roger nem óhajtotta. Most pedig nem mondok többet az ügyről, és önnek sem szabad. Kérem, ne felejtse el, hogy nem kellett volna megtudnia; ez az én titkom, és külön kívánságom volt,

hogy ne beszéljenek róla. Nem tetszik, hogy már ennyien tudják. Hihetetlen, mennyi víz ömlik ki egy aprócska lyukon!

És máris bekapcsolódott a másik két nő beszélgetésébe. Osborne kényelmetlenül érezte magát a félresikerült gratuláció miatt. Egy szerelmes leány ömlengéseire számított, aki alig várja, hogy kiöntse a szívét egy együtt érző társnak. Kevéssé ismerte Cynthia természetét. Nem tudhatta, hogy a lány minél inkább érzi mások elvárását arra, hogy kimutassa az érzelmeit, annál kevésbe hajlandó erre, az érzelmei általában az akarata ellenőrzése alatt álltak. Osborne-nak nagy erőfeszítésébe került, hogy eljöjjön, és meglátogassa őt; most pedig kimerülten és letörve dőlt hátra a székben.

– Szegény, drága fiatalember – mondta Mrs. Gibson, lágy, megnyugtató hangon, és közelebb lépett hozzá. – Fáradtnak tűnik. Vegyen egy kis kölnivizet, és dörzsölje be a homlokát vele. Ez a tavaszi időjárás engem is megvisel. *Primavera*, azt hiszem az olaszok így nevezik. Nagyon megerőltető évszak a gyengébb fizikumú személyeknek, mind a képzeletre gyakorolt hatása, mind a hőmérsékleti változékonysága miatt. Én folyton sóhajtozom ilyenkor, mert hiszen olyan érzékeny lélek vagyok. A drága Lady Cumnor mindig is azt mondogatta, hogy olyan vagyok, mint egy hőmérő. Hallotta, milyen beteg volt az utóbbi időben?

– Nem – mondta Osborne, de nem is nagyon érdekelte.

– Ó, igen, már jobban van, de az érte való aggódás bizony nagyon kifárasztott. Az itteni kötelességeim persze visszatartottak, így távol voltam tőle, és soha nem tudtam, mit találok majd a következő levélben.

– Miért, ő hol tartózkodott? – kérdezte Osborne, egy kicsit érdeklődőbben.

– Spában. Olyan messze! Három nap alatt ér ide a posta. Át tudja érezni, mekkora szenvedés volt ez? Évekig egy fedél alatt éltem vele, szinte a családja tagja voltam.

– De hát Lady Harriet azt írta az utolsó levelében, hogy reményeik szerint a Lady most erősebb, mint évek óta bármikor – szólalt meg Molly ártatlan arccal.

– Igen, Lady Harriet, hát persze. Bárki, aki ismeri Lady Harrietet, tudhatja, hogy túlságosan lobbanékony természet ahhoz, hogy teljes mértékben meg lehessen bízni a kijelentéseiben. Máskülönben pedig Lady Harriet gyakran félrevezeti az idegeneket, olyan kéréseden a modora, hogy gyakran megtéveszti őket; de valójában fele sem igaz annak, amit ír.

– Reméljük, hogy ez az eset kivétel – mondta Cynthia röviden. – Jelenleg Londonban vannak, és Lady Cumnort csöppet sem viselte meg az utazás.

– Legalábbis azt *mondják* – sóhajtott Mrs. Gibson a fejét csóválva, és nyomatékosítva a mondják szót. – Talán túlságosan is aggódom, de azt kívánom teljes szívemből, bárcsak láthatnám őt, és a saját szememmel győződhetnék meg az állapotáról. Csak így nyugodhatnék meg. Az jutott eszembe, hogy elutazhatnék veled Cynthia egy-két napra, csak azért, hogy személyesen találkozhassak vele. Az sem tetszik nekem, hogy egyedül akarsz utazni. Meggondoljuk a dolgot, és miután döntöttünk. Írsz Mr. Kirkpalricknak. és felveted az ötletet. Írhatsz neki az aggodalmaimról. Különben is csak egy-két éjszakáról van szó, mindössze addig osztoznék veled az ágyadon.

NEGYVENEDIK FEJEZET
Molly Gibson szabadon lélegzik

Így vetette fel Mrs. Gibson először, hogy szeretné elkísérni Cynthiát Londonba egypár napra. Azzal a trükkel élt, hogy a terve első változatát egy a családon kívül álló személynek mondta el; a többiek tehát kénytelenek voltak elnyomni az első ezzel kapcsolatos érzéseiket, egészen addig, míg végül megbarátkoztak a gondolattal. Molly számára ez a lehető legelbűvölőbb ötletnek tűnt. Eddig még soha nem engedte meg magának, hogy belegondoljon: micsoda nyomasztó légkört teremtett a házban a mostohaanyja jelenléte. Most azonban egy szempillantás alatt nyilvánvalóvá vált a számára, mivel a szíve felderült a gondolatra, hogy az asszony három egész napig távol lesz. Háromnapi teljes szabadság, korlátlan érintkezés az édesapjával; mintha visszatérnének a régi szép idők. Étkezések örökös szőrszálhasogatás nélkül, és az ülendő viselkedésre való állandó odafigyelés nélkül.

– Vacsorára kenyeret és sajtot fogunk enni, méghozzá az ölünkből. Kárpótlásul azért, hogy a csúszós pudingot eddig villával kellett enni, most kanállal fogjuk, és a kést is a szánkba vesszük, amíg meg nem vágjuk magunkat. Papa a csészealjba töltheti a teát, ha siet valahová, és ha szomjas leszek, én fogom kilefetyelni. Ja, és ha kaphatnék, ha vehetnék, kölcsönözhetnék vagy lophatnék egy bármilyen öreg gebét. A szürke szoknyám már nem új, de megteszi. Ó, milyen jó is lesz! Mindent egybevetve azt hiszem, újra boldog leszek. Hosszú hónapokig úgy tűnt, túlságosan megöregedtem ahhoz, hogy örüljek bárminek is, a boldogságról már nem is beszélve.

Így gondolkodott Molly. Ám elpirult a bűntudattól, amikor Cynthia, aki olvasott a gondolataiban, egy nap így szólt hozzá:

– Molly, te nagyon örülsz, hogy megszabadulsz tőlünk, nem igaz?

– Nem tőled, Cynthia, a legkevésbé sem. Legalábbis azt hiszem, nem. Csak hát, ha tudnád, mennyire szeretem papát, és azelőtt sokkal többet voltam vele, mint mostanában…

– Ah! Gyakran gondolok rá, micsoda betolakodóknak tűnhetünk, és válóban azok is vagyunk…

– Rólad nem érzem, hogy az lennél. Te igazából új örömöt hoztál az életembe: egy nővért. Azelőtt nem is tudtam, milyen jó lehet, ha az embernek van egy testvére.

– És mama? – kérdezte Cynthia félig gyanakodva, félig szomorúan.

– Ő papa felesége – mondta Molly halkan. – Nem állítom, hogy nem sajnálom gyakorta, hogy többé nem én vagyok a legelső az életében, de valaki… – annyira elpirult, hogy még a szemei is égni kezdtek, és hirtelen azt vette észre, hogy mindjárt elsírja magát. Eszébe jutott a szomorúfűz, a szenvedés, amit alatta érzett, a vigasztalás és a vigasztaló, aki olyan élénken jelent meg a képzeletében. – Az a valaki Roger volt! – folytatta ránézve Cynthiára, amint legyőzte vonakodását, hogy kiejtse a nevét. – Roger elmondta nekem, hogyan kell elfogadnom papa házasságát, amikor elsőre megdöbbentett és elkeserített a hír. Ó, Cynthia micsoda óriási dolog, hogy elnyerted a szerelmét!

Cynthia elpirult, kissé zavarba jött, de egyben tetszett is neki a helyzet.

– Igen, feltételezem, hogy az. Ugyanakkor, Molly, attól tartok, el fogja várni, hogy mindig olyan jó legyek, mint amilyennek most képzel, és a hátralévő életemben ezért majd lábujjhegyen kell lépkednem.

– De hiszen te jó vagy, Cynthia – vágott közbe Molly.

– Nem, nem vagyok. Éppen annyira tévedsz, mint ő, és egy nap majd egy csapásra fogom elveszíteni az irántam táplált jó szándékodat, éppolyan gyorsan, mint ahogy a minap a régi óra leesett a falról.

– Szerintem ő akkor is éppen így fog szeretni – mondta Molly.

– És te? A barátnőm maradnál, ha… ha valaha kiderülne, hogy nagyon rossz dolgokat cselekedtem? Eszedbe fog jutni, hogy néha milyen nehéz volt számomra, hogy helyesen viselkedjek? – Ahogy ezt mondta, megfogta Molly kezét. – Nem beszélünk mamáról, a te kedvedért éppen úgy, mint az enyémért és az övéért, de azt beláthatod, hogy ő nem olyan, aki a segítségére lehetne egy lánynak jó tanáccsal vagy jó… Ó, Molly, el sem tudod képzelni, mennyire el voltam hanyagolva, pont akkor, amikor a legnagyobb szükségem lett volna barátokra. Mama nem tudja ezt, nem is tudhatja, mi lehetett volna belőlem, ha bölcs, jó emberek neveltek volna fel. Én viszont tudom, és ráadásul – folytatta, hirtelen elszégyellve magát a szokatlan érzelemkitörés miatt – megpróbálok nem törődni vele, ez azonban, mondhatom, a legrosszabb az egészben. Halálra aggódhatnám magam, ha egyszer komoly gondolatokra szánnám el magam.

– Bárcsak segíthetnék neked, vagy legalábbis megérthetnélek! – mondta Molly némi szomorú töprengés után.

– Segíthetsz nekem – mondta Cynthia, hirtelen hangnemet váltva. – Tudok kalapot díszíteni, és fejdíszeket összeállítani, de valahogy nincs elég kézügyességem a ruhák és a gallérok összehajtogatásához. Te viszont nagyon ügyes vagy ebben. Segítesz nekem összecsomagolni? Ez egy valódi, kézzelfogható kedvesség lenne, és nem valami szentimentális ömlengésekre adott vigasztalás. Talán csak a képzeletemben léteznek ezek a problémák.

Általában az otthon maradók azok, akik jobban átérzik az elválás fájdalmát. Az utazók, bármennyire fáj is nekik a szakítás, mindig találnak valamit a változatosságban, ami megédesíti a bánatot az első órákban. Ám ahogy Molly hazafelé ment az apjával, miután kikísérték Mrs. Gibsont és Cynthiát a Londonba induló kocsihoz, csaknem táncra perdült az úton.

– Most pedig, papa – mondta –, egy egész hétig csak az enyém leszel. Engedelmeskedned kell nekem.

– Akkor ne legyél zsarnok! Úgy rohansz, hogy kiköpöm a tüdőmet, és észre sem vesszük Mrs. Goodenough-t a nagy sietségben.

Így átmentek az utca túlsó felére, hogy beszéljenek Mrs. Goodenough-fal.

– Éppen most búcsúztunk el a feleségemtől és a lányától. Londonba mentek. Mrs. Gibson egy hétig lesz távol.

– Hűha. Londonba, és egy hétre? Hiszen emlékszem rá, hogy csak három napról volt szó! Nagyon magányos lesz, Miss Molly, a kis társnője nélkül!

– Igen! – mondta Molly, hirtelen ráeszmélve, hogy ebből a szempontból is értékelnie kellene a helyzetet. – Cynthia nagyon fog hiányozni.

– És ön, Mr. Gibson, olyan lesz, mintha újra megözvegyült volna. El kell jönnie meginni egy teát velem egyik este. Meg fogjuk próbálni felvidítani. Kedden jó lesz?

Annak ellenére, hogy Molly erősen megbökte az oldalát, Mr. Gibson elfogadta a meghívást, az idős hölgy nagy megelégedésére.

– Papa, hogy tehetted ezt, hogy elpazarolod az egyik közös esténket! Csupán hat van belőle, vagyis most már csak öt, és annyi mindent szerettem volna veled közösen csinálni.

– Mennyi mindent?

– Ó, nem is tudom, mindent, ami nem elegáns, és nem helyes – mondta a lány, cinkosan nézve az apja arcába

A férfi szemei megvillantak, ám az arca többi vonása teljesen komoly maradt. – Ellen fogok állni a kísértésnek. Nagy erőfeszítéssel elértem a kifinomultság egy bizonyos fokát, most nem rántasz vissza a sárba.

– Dehogyisnem, papa. Kenyeret és sajtot fogunk ebédelni, mindjárt ma. A nappaliban pedig a papucsodban leszel minden este, amikor otthon vagy. Ó, papa, és ellovagolhatnánk Nora Creinába? Megkerestem a régi szürke szoknyámat, azt hiszem, megfelelően fel tudnék öltözni.

– Honnan veszünk női nyerget?

– A régi biztosan nem lesz jó arra a nagy ír kancára. De én nem vagyok válogatós, papa, valahogy majd megoldom.

– Köszönöm. De nem fogok visszatérni a teljes barbarizmusba. Talán túlságosan kifinomult lettem, de szeretném, ha a lányom illendően ülné meg a lovat.

– Ha belegondolok, hogy együtt lovagolhatunk az úton (hiszen a vadrózsák már biztosan virágba borultak, és a lonc is); mennyire szeretném újra látni Merriman farmját! Papa, hadd lovagoljak ki veled! Kérlek! Valahogy megoldjuk a nyerget is.

Valahogy meg is oldották. Valahogy Molly minden kívánsága teljesült. Egyetlen hátránya volt ennek a szabad, apjával töltött boldog hétnek: mindenki teára hívta őket. Olyanok voltak, mintha menyasszony és vőlegény lennének, mivel az igazat megvallva a késői vacsorák, amelyeket Mrs. Gibson vezetett be a házában nagy kényelmetlenséget jelentettek a kis teázó összejöveteleknek Hollingfordban. Hogyan hívjanak meg olyan embereket hatra teázni, akik éppen abban az időpontban vacsoráznak? Hogyan, ha egyszer visszautasítják a süteményt és a szendvicseket fél nyolckor, és hogyan vessék rá magukat az ételre azok, akik valóban éhesek, az ő nyugodt és szemrehányó tekintetük előtt? Így aztán Gibsonék meghívások egész sorát kapták a hollingfordi teapartikra. Mrs. Gibson, akinek az volt a célja, hogy a környékbeli előkelő társaságba befurakodjon, közömbösen fogadta, hogy kihagyták őket a kis helyi ünnepségekből, de Molly hiányolta az összejövetelek bensőséges hangulatát. Mióta az eszét tudta, mindig részt vett ezeken a teapartikon, és mégis, amikor egy újabb csinosan hajtogatott meghívó érkezett, mérgelődött kissé, hogy elveszít egy újabb meghitt estét az édesapjával. Másrészt viszont igazán örült, hogy újra a szokásos körülmények között lehetett együtt a barátaival. Miss Browning és Miss Phoebe különösen együtt éreztek vele a magányában. Ha rajtuk múlott volna, Molly minden este náluk vacsorázik, és nagyon gyakran be kellett ugrania hozzájuk, hogy ne legyenek megsértődve, amiért visszautasította a vacsorameghívásokat. Mrs. Gibson két alkalommal írt a férjének az egyhetes távollét alatt. Ez a hír különösen kielégítő volt a Browning kisasszonyok számára, akik az utóbbi időben távol tartották magukat a Gibson-háztól, mivel úgy érezték, nem látják szívesen őket. A téli estéiken sokszor tárgyalták Mr. Gibson családi ügyeit, és mivel kevés pletykálnivalójuk volt ezen kívül, a téma kimeríthetetlen volt, és naponta új adalékokat találtak hozzá. Az egyik nagy kérdés az volt számukra, hogy Mr. és Mrs. Gibson hogy jön ki egymással, a másik, hogy vajon Mrs. Gibson különc-e. Mármost egyheti távollét alatt két levél abban az időben a kielégítő házastársi ragaszkodás jele volt. Nem vitte túlzásba sem, hiszen ez csak tizenegy penny postaköltséget jelentett. Egy harmadik levél már különcködés lett volna. A nővérek helyeslő biccentéssel néztek egymásra, amint Molly megemlítette a második levelet, amely egy nappal Mrs. Gibson hazaérkezése előtt érkezett meg Hollingfordba. Maguk között már előzőleg eldöntötték, hogy két levél a megfelelő kapcsolat és megértés jele lehetne a Gibson családban: ennél több viszont már túlzás. Ha csak egyet küldött volna, az csupán a kötelességteljesítés megtestesítője. Miss Browning és Miss Phoebe azon kissé összeszólalkozott, kinek kellene címezni a második levelet – persze, ha lesz ilyen. Nagyon ildomos lenne kétszer írni Mr. Gibsonnak, ám az rendkívül kedves gesztus lenne, ha Molly is megkapná a részét a figyelmességből.

– Szóval, azt mondod, kaptatok még egy levelet, kedvesem – mondta Miss Browning. – Gondolom, Mrs. Gibson ezúttal neked írt.

– Hosszú levél, és az első felében Cynthia írt nekem, a második fele pedig papának szól.

– Nagyon kedves gondolat. És mit mond Cynthia? Jól érzi magát?

– Igen, azt hiszem. Rendeztek egy vacsorát, és egyik este, mikor mama Lady Cumnornál volt, Cynthia színházba ment az unokatestvéreivel.

– Szavamra! Mindezt egy hét alatt? Ezt nevezem fényűzésnek. Hiszen a csütörtök még az utazással telt el, pénteken pihentek, a vasárnap az vasárnap mindenütt a világon, a levelet pedig bizonyára kedden írták. Nos hát! Remélem Cynthia nem fogja unalmasnak találni Hollingfordot, ha hazajön.

– Ezt nem tartom valószínűnek – mondta Miss Phoebe cinkos mosollyal és tekintettel, ami furcsán mutatott ártatlan, őszinte arcán. – Sokat találkozol Mr. Prestonnal, nem igaz, Molly?

– Mr. Prestonnal! – mondta Molly, elpirulva a meglepetéstől. – Nem! Nem sokat. Egész télen Ashcombe-ban tartózkodott, mint azt tudják. Nem olyan rég jött vissza, hogy itt telepedjen le. Miért gondolták, hogy sokat találkozunk?

– Ó! Egy kismadár csiripelte el – mondta Miss Browning. Molly ismerte már gyerekkorából ezt a madarat, és gyűlölte is, szerette volna kitekerni a nyakát. Miért nem tudják az emberek azt mondani, hogy nem szeretnék elárulni, kitől hallották a hírt? A Browning kisasszonyok azonban kedvelték ezt a szófordulatot, és Miss Phoebe számára ez a szellemesség csúcsa volt.

– A kismadár egyik nap a Heath Lane-en röpködött, és látta Mr. Prestont egy ifjú hölggyel, nem mondjuk meg, kivel, együtt sétálni nagy barátságban. Vagyis, ő lóháton volt, de az ösvény az országút felé emelkedik, ott ahol a kis fahíd áll a patak felett…

– Talán Molly titkol valamit, és nem szabadna faggatnunk őt – mondta Miss Phoebe, látva Molly rendkívüli zavarát és bosszúságát.

– Nem lehet olyan nagy titok – mondta Miss Browning, felhagyva a kismadaras történettel, és szemrehányó méltósággal nézve Miss Phoebére a közbevágás miatt –, mivel Miss Hornblower szerint Mr. Preston elismeri, hogy jegyben jár…

– Mindenesetre nem Cynthiával, ezt biztosan tudom – mondta Molly élénken. – Kérem, akadályozzák meg, hogy ez a hír elterjedjen, nem is tudják, milyen rosszat tehetnek vele. Hogy gyűlölöm az effajta pletykákat! – Nem volt túlságosan tisztelettudó, ahogy a hölgyekkel beszélt, de csak Roger járt a fejében, és az a fájdalom, amit egy ilyen hír okozhat neki, ha tudomást szerez róla… Afrika közepén! A lány arca égővörös volt a felháborodástól.

– Lárifári, Miss Molly. Ne felejtse el, hogy a korom alapján az édesanyja is lehetnék, és nem helyes ilyen hangnemben beszélnie velünk, velem. Pletykálkodás, persze! Igazán. Molly…

– Bocsánatot kérek – mondta Molly, csak félig bűnbánóan.

– Biztos vagyok benne, hogy nem akartál ilyen tiszteletlen lenni a nővéremmel – mondta Miss Phoebe, megpróbálva kibékíteni őket.

Molly nem válaszolt azonnal. Valahogy el akarta magyarázni, milyen ártalmas, ha ezt terjesztik.

– De hát lássák be – folytatta, még mindig elpirulva a dühtől –, mennyire helytelen ilyen dolgokról ilyen módon beszélni! Tételezzük fel, hogy az egyikük valaki más iránt van elkötelezve, az pedig tudják, előfordulhat. Mr. Preston például valaki másnak a jegyese is lehet.

– Molly! Én szánom azt a nőt. Bizony, hogy szánom. Nagyon rossz véleménnyel vagyok Mr. Prestonról – mondta Miss Browning fenyegető hangnemben, mivel egy új gondolat fészkelte be magát a fejébe.

– Jól van, de a nő vagy ifjú hölgy nem szeretne ilyen pletykákat hallani Mr. Prestonról.

– Talán nem. Mindenesetre emlékezz a szavaimra, a fickó nagy szoknyavadász, és az ifjú hölgyek jobban teszik, ha távol tartják magukat tőle.

– Biztosan csak véletlenül futottak össze a Heath Lane-en – mondta Miss Phoebe.

– Nem tudok erről semmit – mondta Molly –, és elismerem, hogy tiszteletlen voltam, csak arra kérem önöket, hogy ne beszéljünk erről többet. Megvan rá az okom, hogy ezt kérjem önöktől. – Ezzel felállt, mivel a templomtorony órájának a hangjából rájött, hogy későbbre jár, mint azt gondolta, és tudta, hogy az apja ekkorra már biztosan otthon van. Lehajolt, és megcsókolta Miss Browning komoly, rezzenéstelen arcát.

– Hogy megnőttél, Molly! – mondta Miss Phoebe, igyekezve ellensúlyozni a nővére rosszkedvét. – Olyan magas és egyenes, mint egy nyárfa, ahogy a régi dalban áll.

– Növekedj méltóságban, ugyanúgy mint magasságban! – mondta Miss Browning, amint tekintetével kikísérte őt a szobából. Mihelyt elment, Miss Browning felállt, és jó erősen bezárta az ajtót. Ezután leült a húga mellé, és suttogva ezt mondta:

– Phoebe, Molly volt az Mr. Prestonnal a Heath Lane-en aznap, amikor Mrs. Goodenough együtt lattá őket!

– Uram irgalmazz! – kiáltott fel Miss Phoebe, aki azonnal elhitte, mintha maga a Szentírás volna. – Honnan tudod?

– Onnan, hogy kettő meg kettő az négy. Nem vetted észre, Molly hogy elpirult majd elsápadt, és kijelentette, hogy biztosan tudja, Mr. Preston és Cynthia Kirkpatrick nem jegyesek?

– Talán nem jegyesek; de Mrs. Goodenough látta őket együtt andalogni, méghozzá a saját szemével…

– Mrs. Goodenough csak érintette a Heath Lane-t a Shire Oaknál, a kocsijában ülve – mondta Miss Browning kinyilatkoztatásként. – Mindannyian tudjuk, milyen gyáva, amikor kocsiban ül, így lehet, hogy csak félig volt eszénél, a szemei pedig akkor sem a legjobbak, ha szilárdan áll a lábán. Mollynak és Cynthiának az új kockás kendője ugyanolyan, a kalapjukat is ugyanúgy díszítik, Molly pedig karácsony óta annyit nőtt, hogy most ugyanolyan magas, mint Cynthia. Mindig attól féltem, hogy alacsony és zömök lesz, mostanra azonban olyan magas és karcsú, amilyennek egy fiatal lánynak lenni kell. A nyakamat rá, hogy Mrs. Goodenough Mollyt látta, és összetévesztette Cynthiával.

Ha Miss Browning a nyakát tette valamire, Miss Phoebe felhagyott a kételkedéssel. Egy darabig csendben ült, közben kavarogtak a gondolatai, majd így szólt:

– Végül is nem is lenne olyan rossz parti, nővérkém. – Nagyon félénken mondta ezt, és várta, hogy a nővére ráadja az áldását.

– Phoebe, nagyon rossz parti lenne Mary Pearson lányának. Ha tudtam volna, amit most tudok, nem hívtuk volna meg Mr. Prestont szeptemberben teára.

– Miért, mit tudsz most? – kérdezte Miss Phoebe.

– Miss Hornblower sok mindent mesélt róla, néhány olyat is, amit nem hiszem, hogy szabad lenne hallanod. Henwickben, ahonnan származik, eljegyzett egy nagyon csinos lányt, Miss Gregsont. A lány apja érdeklődött a férfi után, és azt tudta meg, hogy a lányával felbontatta az eljegyzést. A lány azóta meghalt!

– Megdöbbentő! – mondta Miss Phoebe, aki kellően felháborodott a hír hallatán.

– Továbbá biliárdozik, lóversenyen fogad, és egyesek szerint még versenylovakat is tart.

– De mégiscsak furcsa, hogy a gróf alkalmazza őt intézőként.

– Nem, talán nem. Nagyon okosan kezeli a birtokot, és járatos a jogi kérdésekben. A lordnak nem kell tudomásul vennie, már ha tud róla, milyen modorban beszél Mr. Preston, ha túl sok bort ivott.

– Túl sok bort ivott! Ó, nővérkém, csak nem iszákos? Mi pedig meghívtuk őt teára!

– Nem mondtam, hogy iszákos lenne, Phoebe – szólt Miss Browning bosszankodva. – Egy férfi olykor ihat túl sok bort anélkül, hogy iszákos lenne. Meg ne halljam, hogy ilyen durva szavakat használsz, Phoebe!

Miss Phoebe elhallgatott egy időre a kioktatás miatt. Egyszer csak megszólalt: – Nagyon remélem, hogy nem Molly Gibson volt.

– Remélheted, ahogy csak akarod, én biztos vagyok benne, hogy ő volt. Nem kell azonban egy szót sem szólnunk erről Mrs. Goodenough-nak. Ő azt hiszi, hogy Cynthiát látta, és meg is kell őt hagynunk ebben a hitében. Elég akkor elterjeszteni a híreket Mollyról, amikor már meggyőződtünk arról, hogy van valóságalapjuk. Mr. Preston talán megfelelő lenne Cynthiának, mert a lány Franciaországban nevelkedett, és habár elbűvölő a modora, nem különleges teremtés. Mr. Preston azonban semmiképpen nem kaphatja meg Mollyt, még akkor sem, ha nekem kell elmennem a templomba, és megakadályozni a frigyet. Ám attól tartok, nagyon is attól tarok, valami van köztük. Résen kell lennünk, Phoebe. Az őrangyala leszek, akár tetszik neki, akár nem.

NEGYVENEGYEDIK FEJEZET
Viharfelhők gyülekeznek

Mrs. Gibson úgy jött vissza Londonból, hogy teli volt lelkes és színes beszámolókkal. Lady Cumnor kegyes volt és szeretetre méltó – Nagyon meghatódott, hogy elmentem őt meglátogatni olyan kevéssel azután, hogy visszatért Angliába! Lady Harriet elbűvölő volt, telve ragaszkodással a volt nevelőnője iránt, Lord Cumnor a régi szívélyességgel fogadta. Ami Kirkpatrickékat illeti, még a Lord Kancellár háza sem lehet hatalmasabb az övéknél, és még az inasok és szobalányok is selyemruhában jártak. Cynthiáért teljesen odavoltak; és ami a ruháit illeti, Mrs. Kirkpatrick annyi báli ruhával, koszorúval, csinos kalapkával és köpennyel halmozta el, mint egy mesebeli tündér. Mr. Gibson tízfontos ajándéka jelentéktelenné zsugorodott összehasonlítva ezzel a bőséggel.

– Annyira szeretik őt, hogy nem is tudom, mikor kaphatjuk vissza – Mrs. Gibson ezzel a mondattal melegített be. – Most pedig, Molly, te és a papa mit csináltatok? A leveled nagyon vidámnak tűnt. Londonban nem volt időm elolvasni, így betettem a zsebembe, és hazafelé a kocsiban olvastam el. De gyermekem, olyan ódivatúnak tűnsz ebben a szűk szabású ruhában és a fürtös hajaddal. A fürtök már kimentek a divatból. Másképp kell fésülnünk a hajadat – folytatta, miközben megpróbálta Molly fekete haját kisimítani.

– Továbbküldtem Cynthiának egy Afrikából érkezett levelet – mondta Molly félénken. – Tud róla valamit, hogy mi állt benne?

– Ó, igen, szegény gyermekem. Nagyon elszomorította őt, azt hiszem, azt mondta, hogy nincs is kedve Mr. Rawson báljába menni, amely aznap este volt, és amelyre Mrs. Kirkpatrick a báli ruhát ajándékozta neki. Pedig igazán semmi nem volt, amely miatt így fel kellett volna izgatnia magát. Roger azt írta, hogy újra belázasodott, de már jobban volt, amikor a levelet írta. Azt írja, hogy minden európainak át kell esni ezen, ha alkalmazkodni akar az abesszíniai klímához.

– És elment a bálba? – kérdezte Molly.

– Igen, hát persze. Hiszen még nem jegyesek, és ha azok is lennének, senki nem tud róla. Képzeld csak el, hogy ezt mondja: – Egy fiatalember, akit ismerek, néhány napig betegeskedett Afrikában két hónappal ezelőtt, ezért nincs kedvem ma este a bálba menni. Túlzásba vitt érzékenykedésnek tűnt volna, és ha van valami, amit gyűlölök, hál ez az.

– Biztosan nem mulatott felhőtlenül – mondta Molly.

– Ó, dehogyisnem. A ruhája fehér volt, lila szegéllyel, és igazán olyan volt (egy anyánál megengedhető egy kis részrehajlást) mint egy gyönyörű virág. Minden táncot végigtáncolt, pedig senkit sem ismert. Azt hiszem, nagyon jól érezte magát, abból ítélve, ahogyan másnap beszélt a bálról.

– Kíváncsi vagyok, az uraság tud-e erről.

– Miről? Ó, igen, persze, úgy érted, Rogerről. Úgy gondolom, még nem, és nem is kell megmondani neki, mivel semmi kétség, hogy már jól érzi magát. – Ezzel kiment a szobából, hogy befejezze a kicsomagolást.

Molly az ölébe engedte a kézimunkáját, és sóhajtott. – Holnapután lesz egy éve, hogy eljött Hurst Woodba hívni minket, és mama olyan mérges volt rá, hogy ebéd előtt jött. Kíváncsi vagyok rá, hogy Cynthia is olyan jól emlékszik-e erre, mint én. Most pedig talán… Ó, Roger, Roger! Bárcsak… bárcsak épségben itthon lennél megint! Hogy is tudnánk elviselni, ha…

Kezébe temette az arcát, és megpróbált nem gondolni erre. Hirtelen felugrott, mintha darázs csípte volna meg.

– Nem hiszem, hogy Cynthia úgy szereti őt, ahogy megérdemli, mert különben… különben nem tudott volna elmenni táncolni. Mit tegyek, ha nem szereti őt? Mit tegyek? Bármit el tudnék viselni, csak ezt nem.

Ám azt is épp elég nehéz volt elviselni, hogy oly sokáig nem kapott hírt az egészségéről. Nem tűnt valószínűnek, hogy a következő egy hónapban hallanának felőle, és addig Cynthia is hazatér.

Molly vágyakozott Cynthia után, még mielőtt a távolléte két hete letelt volna. Nem hitte volna, hogy az állandó négyszemközti érintkezés Mrs. Gibsonnal ennyire fárasztó lehet. Talán Molly meggyengült egészsége – esetleg annak következtében, hogy annyit nőtt az utóbbi hónapokban – tette őt ilyen ingerültté, de gyakran föl kellett állnia, és elhagynia a szobát, hogy megnyugodjon, miután szavak hosszú folyamát hallgatta végig. Ezek a szavak a leggyakrabban panaszosak és elégedetlenek voltak, nem vidámak, de végül sosem árulták el sem a beszélő véleményét, sem az érzéseit. Panaszkodott, amikor valami rossz történt; amikor Mr. Gibson makacsul kitartott valami mellett, ami a feleségének ellenére volt; amikor a szakács valamit elhibázott a vacsorával, vagy a szobalány eltört valami csip-csup tárgyat; ha Molly haja nem úgy állt, hogy elnyerhette volna a tetszését, vagy a ruha nem jól állt rajta, esetleg a vacsora illata betöltötte a házat, vagy nemkívánatos vendégek érkeztek. Valójában mindig, amikor valami rosszul sült el, szegény Mr. Kirkpatrick volt emlegetve, és gyászolta, sőt csaknem vádolta őt, mondván, hogyha vette volna a fáradságot, hogy éljen, mindez nem következett volna be.

– Ha visszatekintek azokra a boldog napokra, úgy tűnik, nem becsültem meg úgy, ahogy kellett volna. Biztosan azért… fiatalság, bolondság… törődtünk is akkor a nélkülözéssel! Emlékszem, hogy a drága Mr. Kirkpatrick öt mérföldet gyalogolt Stratfordba, hogy egy muffint vegyen nekem, mivel annyira megkívántam, miután Cynthia megszületett. Nem akarok panaszkodni a drága papádra, de nem hiszem… talán nem neked kellene ezt elmondanom. Ha Mr. Kirkpatrick jobban odafigyelt volna arra a köhögésre, de olyan makacs volt. A férfiak mind ilyenek, azt hiszem. Pedig igazán önző dolog volt tőle. Csak azt akarom mondani, hogy nem vette figyelembe, milyen elkeserítő helyzetbe kerülök, miután ő eltávozik. Jobban megviselt, mint a legtöbb embert, mivel olyan érzékeny a lelkem. Emlékszem Mr. Kirkpatrick egyik kis versére, amelyben a szívemet a hárfa húrjához hasonlította, amely a legkisebb szellőre is megrezdül.

– Úgy tudtam, elég erős ujjakra van szükség ahhoz, hogy megszólaltassuk a hárfa húrjait – mondta Molly.

– Drága gyermekem, neked sincs több érzéked a költészethez, mint az apádnak. És ami a hajadat illeti! Rosszabb, mint valaha. Be tudnád mártani egy kis vízbe, hogy kisimuljanak azok a rendetlen, göndör fürtök?

– Akkor csak jobban begöndörödik, amikor megszáradt – mondta Molly, akinek könnyek szöktek a szemébe, mert egy kép jelent meg előtte, amelyet már rég nem látott, most pedig visszaemlékezett rá: egy fiatal anya, aki megfürdeti és fölöltözteti a kislányát, ráültetve a kis félmeztelent a térdére, és szeretettel csavargatva az ujjai köré a sötét hajfürtöket, majd megcsókolva a kis göndör fejet.

Cynthia levelei kellemes eseményekről számoltak be. Nem írt gyakran, de a levelei, amikor végre megérkeztek, elég hosszúak, és eseménydúsak voltak. Sok új nevet tartalmaztak, amelyek Mollynak nem mondtak semmit, habár Mrs. Gibson megpróbálta felvilágosítani őt az ilyen kommentárokkal:

– Mrs. Green! Ah, ő Mr. Jones csinos unokatestvére, aki a Russell Square-en él a kövér férjével. Kocsit tartanak; de most hirtelen nem is tudom, hogy Mrs. Green Mr. Jones unokatestvére-e. Megkérdezhetjük Cynthiát, ha majd hazajött. Mr. Henderson, biztosan az a fiatalember a fekete pofaszakállal, Mr. Kirkpatrick volt tanítványa, vagy Mr. Murrayé? Azt tudom, hogy valakinél jogot tanult. Ah, igen! Azok az emberek, akik Mr. Rawson bálja után jöttek el látogatóba, és annyira csodálták Cynthiát, anélkül, hogy tudták volna, én vagyok az anyja. Nagyon szépen is volt felöltözve, fekete szaténban. A fickónak monoklija volt; vagyonos fiatalember. Coleman! Igen, ez volt a neve.

Rogerről nem kaptak újabb hírt, csak kis idővel azután, hogy Cynthia visszatért Londonból. Hamvasabban és szebben tért haza, mint valaha, szép ruhákba öltözve, hála jó ízlésének, és az unokatestvérei nagylelkűségének. Teli volt mondanivalóval a vidám életről, amelyben része volt, egyúttal nagyon levert is volt, amiért azt maga mögött kellett hagynia. Mollynak egy sor csinos és finom holmit hozott; a legújabb divat szerinti nyakszalagot, szabásmintát gallérhoz, egy pár finom, szűk kesztyűt olyan hímzéssel, amilyet Molly azelőtt még soha nem látott, és sok más apróságot, amellyel kedveskedett barátnőjének. Ám Molly valahogy érezte, hogy Cynthia vele való kapcsolata

megváltozott. Tudta, hogy soha nem élvezte teljesen Cynthia bizalmát, mivel minden látszólagos őszintesége és naivsága ellenére Cynthia rendkívül zárkózott és visszahúzódó volt. Cynthia is tudta mindezt magáról, és gyakran nevetett is ezen Mollynak, ő azonban nem nagyon aggódott emiatt. Maga is tisztában volt azzal, hogy sok olyan gondolat és érzés kavarog benne is, amelyet soha nem mondana el senkinek, kivéve talán – ha sokáig össze lennének zárva – az apjának. Tudta azt is, hogy Cynthia többet hallgat el előle, mint pusztán gondolatokat és érzéseket. Tényeket is elhallgatott. Ám akkor – mint Molly feltételezte – ezeknek a tényeknek a kitudódása szenvedést és gondokat hozott volna. Talán annak a következménye ez, hogy az anyja úgy elhanyagolta. Mindez együtt olyan fájdalmas emlékeket jelentett, hogy talán jobb is lett volna, ha Cynthia inkább kitörölte volna emlékezetéből a gyerekkorát, ahelyett hogy folyton tépelődne rajta, és abban keresné a jelenlegi gondjai és bánatai okát. Tehát nem a bizalom hiánya miatt érezte úgy Molly, hogy Cynthia eltávolodott tőle. Sokkal inkább azért, mert a másik hamarabb kerülte, mint kereste a társaságát, a szemét lesütötte Molly egyenes, komoly és gyöngéd tekintete előtt, és mert voltak olyan témák, amelyekről nem szívesen beszélt. Nem voltak ezek túlságosan érdekes dolgok, amennyire Molly meg tudta ítélni, ám úgy tűnt, mintha akadályokat emelnének előtte. Örömmel és megkönnyebbüléssel vette észre, hogy Cynthia más modorban beszélt Rogerről. Gyengéden emlegette, szegény Rogernek nevezte, és Molly azt hitte, hogy az utolsó levelében leírt betegségére utal ez a változás. Az egyik reggel, az első héten Cynthia hazatérése után, Mr. Gibson éppen menni készült, csizmában és felsarkantyúzva rohant föl a nappaliba, majd nyitva letett elé egy folyóiratot, rámutatva benne egy bizonyos szakaszra, végül szó nélkül, sietve elhagyta a szobát. A szemei csillogtak, és az arca meglepett örömet sugárzott. Molly felfigyelt minderre, mint ahogy Cynthia elpirulására is, amint a lány elolvasta, amit elé tettek. Majd egy kissé félretolta az írást, de nem csukta azt be, és folytatta a kézimunkázást.

– Mi az? Megnézhetem? – kérdezte Molly, kinyújtva a kezét a lap felé, amely közel feküdt hozzá. Addig azonban nem vette el, míg Cynthia azt nem mondta:

– Természetesen. Nem hiszem, hogy nagy titkok lennének egy tudományos folyóiratban, amely tele van összejövetelekről szóló beszámolókkal. – Ezzel kissé Molly felé tolta az újságot.

– Ó, Cynthia! – mondta Molly, visszatartva a lélegzetét, amíg olvasott. – Nem is vagy büszke? – Az írás egy beszámoló volt a Földrajzi Társaság[86] éves összejöveteléről, amelyen Lord Hollingford fölolvasta a Roger Hamleytől, Arracuobából kapott levelet. Afrikának egy olyan területe volt ez, ahol addig még nem járt európai utazó, és amelyről Mr. Hamley nagyon sok érdekes beszámolót küldött. A levél felolvasását nagy érdeklődés kísérte, néhány felszólaló ki is fejezte legnagyobb elismerését az írója iránt.

Ám Molly jobban ismerhette volna Cynthiát annál, hogy olyan érzéseket várjon el tőle, amilyeneket a kérdésében sugallt. Legyen Cynthia bármilyen boldog, büszke vagy hálás, érezzen akár megvetést, szemrehányást, bánatot, vagy szánalmat, ahogy valaki más is látni szerette volna rajta ezeket az érzelmeket, máris ellenállt, hogy kimutassa őket.

– Attól tartok nem vagyok annyira lenyűgözve ettől a csodától, mint te, Molly. Továbbá számomra ez nem újság, legalábbis nem teljesen. Hallottam az összejövetelről, mielőtt elhagytam Londont; sokat emlegették a nagybátyám társaságában. Bár az bizonyos, hogy ott nem hallottam a dicséreteket, amelyeket róla mondtak. Különben is, tudod, ez csak egy üres szokás, semmit sem jelent. Az embernek kötelessége dicsérni azt, amiről egy lord veszi a fáradságot, és felolvassa.

– Ennek semmi értelme – mondta Molly. – Te is tudod, hogy egy szó sem igaz abból, amit mondasz, Cynthia.

Cynthia kissé megvonta a vállát, azzal a mozdulattal, amit még Franciaországban tanult, de nem nézett föl a hímzéséről. Molly újra olvasni kezdte a beszámolót.

– De hiszen, Cynthia – mondta –, te is ott lehettél volna, hölgyek is voltak jelen. Azt mondja: sok hölgy volt a közönség soraiban. Ó, nem tudtad volna megoldani, hogy elmenj? Ha a nagybátyád barátai érdeklődtek az esemény iránt, valaki biztosan elvitt volna magával.

– Talán, ha megkértem volna őket. De azt hiszem, eléggé meglepődtek volna, ha hirtelen tudományos kérdések iránt kezdtem volna érdeklődni.

– Elmondhattad volna a nagybátyádnak, hogyan állnak a dolgok, nem beszélt volna róla, ha megkérted volna rá, ebben biztos vagyok, és akkor tudott volna segíteni.

– Egyszer és mindenkorra, Molly – mondta Cynthia, letéve a hímzést és szigorú hangra váltva –, próbáld végre megérteni, hogy mindig is az volt a kifejezett kívánságom, hogy a kapcsolatról, ami köztem és Roger között van, ne beszéljünk senkinek, és ne is emlegessük. Amikor majd eljön az ideje, tudatom a nagybátyámmal, és mindenkivel, akit érint, de most nagy hibát követnék el, és kellemetlen helyzetbe is kerülnék, még akkor is, ha meghallgathattam volna a neki szóló dicsérteket, amennyiben idő előtt engednem, hogy a dologra fény derüljön. Ha kényszerítenek rá, inkább azonnal szakítok vele, és ezzel véget vetek az egésznek. Annál rosszabb nem lehet a helyzet, mint most. – A kezdeti dühös hanghordozás a végére kérlelővé és panaszossá változott. Molly szomorúan nézett rá.

– Nem tudlak megérteni, Cynthia – mondta végül.

– Nem, biztos vagyok benne, hogy nem – mondta Cynthia, amint könnyekben úszó szemekkel ránézett. Nagyon gyengéden beszélt, mintha az előző szigorúságot akarná jóvátenni – És remélem, soha nem is fogsz.

A következő pillanatban Molly átölelte őt. – Ó, Cynthia – suttogta –, fölbosszantottalak? Vagy talán elkeserítettelek? Ne mondd, hogy attól félsz, megismerlek téged. Természetesen vannak hibáid, hiszen mindenkinek vannak, de azt hiszem, hogy miattuk csak annál jobban szeretlek.

– Nem tudom, miért vagyok olyan nagyon rossz – mondta Cynthia kis mosollyal a könnyein keresztül, amelyeket Molly szavai és simogatásai ismét előcsaltak a szeméből. – De kutyaszorítóban kerültem, s néha azt gondolom, soha ki sem jutok belőle, ha pedig a sötét titkaimra fény derül, még ennél is nagyobb bajban leszek. Tudom, hogy az apád ki fog dobni innen, és én… attól nem félek, hogy te is ellenem fordulsz, Molly.

– Biztos, hogy én nem fogok. De… mit gondolsz, Roger hogyan fogadná ezeket a titkokat? – kérdezte Molly félénken.

– Elképzelésem sincs. Remélem, soha nem fogja megtudni őket, mivel nemsokára teljesen tisztázni fogom magam. Föl sem merült bennem, hogy esetleg rosszat teszek, mégis bajba kerültem. Talán mindent el kellene mondanom neked, Molly.

Molly nem akarta sürgetni, bár nagyon szerette volna megtudni, miről van szó, és hogy tud-e segíteni. Ám amíg Cynthia habozott, s közben talán meg is bánta, hogy egy lépést tett minden hibája megvallása felé, Mrs. Gibson lépett be a szobába. Az asszony telve volt az egyik szoknyája átalakításának tervével, a londoni út során látottak alapján akarta divatosabbá tenni. Cynthia mintha egy csapásra megfeledkezett volna a könnyeiről és a bánatáról, átadta magát a szabás-varrás örömeinek.

Cynthia és az unokatestvérei között elég gyakori volt levélváltás, kivált a korabeli posta sebességéhez mérten. Mrs. Gibson olykor megjegyzést tett Helen Kirkpatrick sűrűn érkező levelei miatt – a bélyeghasználat előtti időkben a címzettnek kellett fizetni a postaköltséget –, mivel tizenegy penny heti háromszor, három-négy shillinget is kitett a bosszús Mrs. Gibson számításai szerint. Ezeket a panaszokat azonban, mint a terítő visszáját, csak a család ismerte. Hollingford általában, és azon belül különösen a Browning kisasszonyok csak a „drága Helen Cynthia iránti lelkes barátságáról” hallottak, valamint hogy ”milyen öröm folyamatosan értesülni a londoni hírekről. Majdnem olyan, mintha az ember ott élne!”

– Sőt szerintem még jobb is – mondta Miss Browning, némi szigorral. Megvolt ugyanis a véleménye a nagyvárosról, mégpedig a brit esszéírók[87] beszámolói alapján, akiknek a műveiben a város gyakran a romlottság helyszíneként jelent meg, ahol lezüllesztik a vidéki nőket és a földbirtokosok leányait, akik a nem éppen ártatlan örömök örvényébe kerülve alkalmatlanná válnak arra, hogy ellássák mindennapi kötelességeiket. Egyfajta morális fertő volt a szemében London, amellyel kevesen tudtak úgy érintkezni, hogy ne mocskolódjanak be. Miss Browning folyamatosan ügyelte a Cynthia jellemének romlására utaló jeleket, amióta csak hazaérkezett. Ám néhány csinos és divatos ruhadarabon kívül nem vett észre nagy változást. Cynthia világot járt, látta „London csillogó, színes és vakító kirakatát”, de miután visszatért Hollingfordba, ugyanolyan

buzgón kínálta székkel Miss Browningot, kötött csokrot Miss Phoebének, vagy varrta meg a saját ruháit, mint azelőtt. Ám mindezt Cynthia javára írták, és nem London érdemének tudták be.

– Amennyire én meg tudom ítélni Londont – folytatta a város elleni vádbeszédét Miss Browning –, nem több az, mint a becsületes ember ruhájába bújt zsebtolvaj vagy rabló. Vajon a mi Lord Hollingfordunk és Mr. Roger Hamleynk hol nevelkedett? A kedves férje kölcsönadta a beszámolót arról az összejövetelről, Mrs. Gibson, amelyen olyan sok szépet mondtak e két férfiúról. Mr. Gibson olyan büszke volt ezekre a dicséretekre, mintha egyenesen a rokonairól lenne szó. Phoebe olvasta föl nekem, mivel az én szememnek túl apró betűkkel nyomták. Kissé zavarban volt a sok ismeretlen helynév miatt, én azonban azt mondtam, hogy nyugodtan ugorja át őket, mivel soha nem hallottam meg róluk, és valószínűleg ezután sem fogok. Fölolvasta viszont azokat a szép gondolatokat, amelyeket a Lordról és Rogerről mondtak; hát kérdem én öntől, hol születtek és nevelkedtek ők; Hollingford nyolc mérföldes körzetében. Akár Molly vagy én is szerepelhettünk volna, a lehetőség megvan rá; akkor meg miért beszélnek oly nagy elragadtatással a londoni értelmiségi körről és a kiemelkedő személyiségekről, mintha az akkora előny volna. Szerintem a város egyetlen előnye az üzletek és a színház. Az viszont sem itt, sem ott nincsen. Ha megvalljuk magunknak őszintén, akkor minden csak hiábavalóság, amelyet mégis a keblünkre ölelünk. De kérdem én újra, hová való az a finom társaság, azok a tudós emberek, és a híres utazók? Az ehhez hasonló vidéki egyházközségekbe! London begyűjti őket, és felékesíti magát velük, majd így szól azokhoz az emberekhez, akiket meglopott: Nézzétek, milyen nagyszerű vagyok én! Nagyszerű, no hiszen! Én nagyon rossz véleménnyel vagyok Londonról. Cynthia is jobban teszi, ha nem járkál oda, és nem vagyok benne biztos, hogy az ön helyében. Mrs. Gibson, nem vetnék-e véget ennek a londoni levelezgetésnek. Csak rossz hatással lehet a lányára.

– De hiszen az is lehet, hogy Londonban fog élni a jövőben, Miss Browning – mondta Mrs. Gibson kényszeredett mosollyal.

– Akkor is lesz még ideje elég Londonnal foglalkozni. Én azonban egy rendes vidéki férjet kívánok neki, akinek elég jövedelme van, hogy szépen megéljenek belőle, és egy kicsit félre is rakjanak, és jól ki lehet jönni vele. Jegyezd meg, Molly – tette hozzá a megriadt lányhoz fordulva –, Cynthiának rendes férjet kívánok, de neki van anyja, aki szemmel tartja őt; neked viszont nincsen. Anyád és én nagyon jó barátnők voltunk, így aztán nem fogom hagyni, hogy bárki jöttment karjaiba vesd magad, akinek esetleg nem tiszta a múltja, és rejtegetnivalója van. Ebben biztos lehetsz!

Dörgedelmes szavai úgy hatottak a kis, csendes nappaliban, mint egy bomba. Miss Browning valójában figyelmeztetésnek szánta mindezt, mert úgy vélte, gyengéd szálak szövődnek Molly és Mr. Preston között. De mivel az ő fejében ez meg sem fordult, szegény lány el sem tudta képzelni, mivel érdemelte ki ezt a szigorú intést. Mrs. Gibson, aki mindig azokra a momentumokra figyelt föl, amelyek őt magát érintették (ő ezt érzékenységnek hívta), megtörte a Miss Browning monológját követő csöndet, és panaszos hangon ezt mondta:

– Biztos vagyok benne, Miss Browning, hogy nagyon téved, ha azt hiszi, hogy bármely anya jobban törődne Mollyval, mint én. Nem hiszem, nem hihetem, hogy szükség lenne bárki közbelépésére, hogy megvédje őt, és fogalmam sincs, miért beszél úgy, mintha mi mindnyájan tévednénk, önnek pedig igaza volna. Nagyon rosszulesik ez nekem, nagyon, mivel Molly a megmondhatója, hogy nincs olyan dolog, nincs semmilyen előny, amelyben Cynthia részesülne, ő viszont nem. Ami pedig azt illeti, hogy mennyire vigyázok rá, tudja meg, ha Molly holnap Londonba indulna, én is vele mennék, hogy szemmel tarthassam, noha Cynthiával ezt nem tettem meg, amikor Franciaországban járt iskolába. A hálószobáját is éppen úgy rendeztük be, mint Cynthiáét, és kölcsönadom neki a vörös kendőmet, amikor csak kéri; s még gyakrabban is odaadnám, ha szeretné. Egyszerűen nem is értem, hogy mire gondolt, Miss Browning.

– Nem akartam megsérteni önt, csupán Mollynak akartam célzásokat tenni. Ő érti, hogy mire gondolok.

– Fogalmam sincs – mondta Molly vakmerően. – El sem tudom képzelni, hogy mire célzott, ha valami egyebet is értett az alatt, amit mondott: mármint hogy nem akarja, hogy hozzámenjek valakihez, akinek nem feddhetetlen a jelleme, és hogy ön, aki mama barátnője volt, mindenáron

megakadályozná a házasságomat egy hazug emberrel. De hisz nem is gondolok a házasodásra; senkihez nem akarok férjhez menni, egyáltalán senkihez, de ha mégis megtenném, és nem megfelelő ember volna a választottam, megköszönném, ha majdan eljönne, és figyelmeztetne rá.

– Nem fogok habozni, hogy figyelmeztesselek téged, Molly. A templomban is megakadályozom, hogy áldást kapjatok, ha szükség van rá – mondta Miss Browning, akit félig-meddig meggyőzött Molly szavainak nyilvánvaló őszintesége. Molly ugyanis, noha fülig pirult, állta Miss Browning tekintetét, miközben hozzá beszélt.

– Tegye azt! – mondta Molly.

– Jól van, jól van, nem mondok semmi többet. Talán tévedtem. Ne is beszéljünk többet erről! De ne felejtsd el, amit mondtam, Molly, bármi történjék is. Sajnálom, hogy megsértettem az érzéseit, Mrs. Gibson. Amint a mostohaanyák általában, biztos vagyok benne, hogy ön is igyekszik teljesíteni a kötelességét. Isten önökkel. Viszontlátásra, és isten áldása kísérje önöket.

Ha Miss Browning azt hitte, hogy a búcsúzóul mondott áldása békét hoz a szobába, amelyet elhagyott, hát nagyon tévedett. Mrs. Gibson kifakadt:

– Igyekszem teljesíteni a kötelességemet, no hiszen! Nagyon le lennék kötelezve, Molly, ha nem viselkednél úgy, hogy annak következtében ilyen arcátlanságokat kelljen elviselnem, mint most Miss Browningtól.

– Nem tudom, mi vitte rá, hogy így beszéljen, mama – mondta Molly.

– Én bizonyosan nem tudom, de nem is érdekel. Az viszont egészen biztos, hogy eddig még senki sem beszélt így velem… mintha csak próbálgatnám teljesíteni a kötelességemet… igyekezzek, persze! Mindenki tudja, hogy anélkül is teljesítem a kötelességemet, hogy ilyen udvariatlanul a fejemhez vágná bárki. Olyan mélyen érzem a kötelességeimet, hogy arról csak a templomban lehetne beszélni, vagy valami hasonló szent helyen; nem pedig így, hogy egy jöttment látogató a fejemre olvassa, még akkor sem, ha a megboldogult anyád barátnője volt. Mintha nem törődnék éppen úgy veled, mint Cynthiával! Tegnap például, amikor fölmentem Cynthiához, egy levelet olvasott, amit sietve elrejtett, amikor beléptem a szobájába. Nem kérdeztem meg tőle, hogy kitől jött, ahogy belőled sem próbáltam kiszedni, pedig biztosan sikerült volna.

Ez nagyon is valószínű volt. Mrs. Gibson kerülte az összeütközést Cynthiával, mert biztos volt benne, hogy ő húzná a rövidebbet. Molly viszont általában meghunyászkodott, és nem szállt szembe vele.

Ekkor belépett Cynthia.

– Mi a baj? – kérdezte azonnal, mivel látta, hogy valami nincs rendjén.

– Hogy mi? Molly tett valamit, ami miatt az az arcátlan Miss Browning arról papolt nekem, hogy igyekezzek ellátni a kötelességemet! Ha szegény apád élne, Cynthia, soha senki sem beszélhetett volna velem ilyen hangon. „Egy mostohaanya, aki igyekszik teljesíteni a kötelességét, általában!” Ilyeneket merészelt mondani Miss Browning.

Az apjára tett minden célzás elvette Cynthia kedvét az ironizálástól. Előbbre lépett, és újra megkérdezte, immár Mollytól, hogy mi a baj.

Molly, aki maga is ingerült volt, azt válaszolta:

– Úgy tűnik. Miss Browning azt gondolja, hogy férjhez készülök menni valakihez, akinek kifogásolható a jelleme…

– Te, Molly? – kérdezte Cynthia.

– Igen. Azelőtt már beszélt erről egyszer, azt hiszem Mr. Prestonnal kapcsolatban motoszkál valami a fejében…

Cynthia hirtelen leült. Molly folytatta:

– És olyanokat mondott, mintha mama nem vigyázna rám eléggé. Úgy gondolom, elég provokatív volt…

– Nem elég, hanem nagyon. Nagyon arcátlan – mondta Mrs. Gibson, kicsit megbékélve attól, hogy Molly elismerte, megsértették őt.

– De honnan gondolhatja ezt? – kérdezte Cynthia egész csendesen, fölvéve a hímzését, miközben beszélt.

– Nem tudom – mondta az anyja, szokása szerint válaszolva a kérdésre. – Én sem kedvelem túlzottan ezt a Mr. Prestont, de ha rá gondolt Miss Browning, még ő is sokkal kellemesebb személy, mint ez a nő… bármelyik nap sokkal szívesebben látnám őt a házamban, mint a Miss Browninghoz hasonló vénlányokat.

– Nem vagyok biztos benne, hogy Mr. Prestonra gondolt – mondta Molly. – Csak ez volt a benyomásom. Mikor mindketten Londonban voltak, beszélt róla; azt hiszem, hallott valamit rólad és róla, Cynthia. – Amikor az anyja nem figyelt, Cynthia Mollyra nézett, a szemében tiltás volt, az arca kipirosodott a dühtől. Molly elhallgatott. Ezután meglepte őt az a szelídség, amellyel Cynthia csaknem azonnal azt mondta:

– Végül is, az csak a te feltételezésed, hogy Mr. Prestonra célzott, több szót nem is érdemel. Ami pedig azt a tanácsát illeti, hogy mama vigyázzon rád jobban, Miss Molly, én kezeskedem a jó magaviseletedről, mivel mind mama, mind én meg vagyunk róla győződve, hogy te lennél az utolsó személy, aki bármi meggondolatlan cselekedetet elkövetne. Most pedig beszeljünk másról. Azért jöttem, hogy szóljak nektek, mert Hannah Brand kisfia nagyon megégette magát, a nővére lent vár, és egy kis régi vásznat kér.

Mrs. Gibson mindig kegyes volt a szegényekhez, most is azonnal felállt, és elment vásznat keresni. Cynthia Monyhoz fordult.

– Kérlek, Molly, soha ne tegyél utalást arra, hogy bármi lenne köztem és Mr. Preston között… sem mamának, sem senki másnak. Soha! Megvan rá az okom, hogy ezt kérjem. Soha többé ne mondj erről senkinek semmit!

Ebben a pillanatban Mrs Gibson visszatért, és így Mollynak újra be kellett érnie Cynthia bizalmának egy morzsájával. Nem volt biztos benne, hogy ez alkalommal többet megtudott volna, de azt tudta, hogy alaposan felmérgesítette Cynthiát.

Ám közeledett az idő, amikor mindent megtudott.

NEGYVENKETTEDIK FEJEZET
Kitör a vihar

Eltelt az ősz, a maga minden szépségével. Az aranyszínű aratással és a sétákkal a tarlón, a mogyoróbokrok termése utáni kutatással, az almafák ágairól szedett pirosló gyümölcsökkel és a gyerekek vidám ricsajával. A nagyszerű, telt fényű nappalok egyre rövidültek, és a föld kezdett elcsöndesedni. Csak a vadászok távoli lövéseit lehetett hallani, és a menekülő foglyok szárnycsapásait, amint fölrebbentek a mezőkön.

Miss Browning szerencsétlen látogatása óta nem jól alakultak a dolgok a Gibson-házban. Cynthia mindenkit távol tartott magától, és különösen Mollyval igyekezett kerülni minden bizalmas társalgást. Mrs. Gibson még mindig neheztelt Miss Browningra a burkolt vád miatt, hogy nem vigyáz eléggé Mollyra, ezért a lány minden lépését ellenőrizte. Molly mást sem hallott, mint: Hol voltál, gyermekem? Kivel találkoztál? Kitől kaptad ezt a levelet? Miért voltál el olyan sokáig, mikor csak be kellett volna ugranod…? Mintha Molly tényleg valami rosszban sántikált volna. Minden kérdésre a maga egyszerű őszinteségével és ártatlansága tudatában válaszolt. Ám ez a folyamatos faggatódzás – habár tisztában volt az indítékával, és tudta, hogy nem a saját gyanús viselkedése miatt részesül benne, hanem azért, hogy Mrs. Gibson el tudja mondani magáról, megfelelően vigyáz a mostohalányára – nagyon kimerítette. Gyakran inkább nem ment el otthonról, csak hogy ne kelljen beszámolnia a tervezett úti céljáról, miközben esetleg nem is lett volna határozott úti célja, csak kedvére sétálgatott volna, és élvezte volna a bágyadt őszi napfényt. Nagyon nehéz időszak volt ez a számára; az élet szépsége elillant, csak a régi örömök puszta emléke maradt utána. Azt hitte, hogy az ifjúsága véget ért – tizenkilenc éves korában! Cynthia többé nem volt a régi, valahogy megváltozott, és talán a megváltozott Cynthia a távol lévő Roger véleményét is megváltoztatja róla. A mostohaanyja szinte kedvesnek tűnt az eltávolodott Cynthiához képest. Az asszony bosszantotta az állandó ellenőrizgetésével, de egyéb tekintetben ő legalább a régi volt. Cynthia is gondterheltnek tűnt, bár nem beszélt Mollynak arról, hogy mi bántja. A szegény, jólelkű lány önmagát okolta Cynthia megváltozott viselkedéséért, mivel, ahogy Molly magának mondogatta: – Nehéz megállnom, hogy ne mindig Rogerről faggassam, hogy ne azt kérdezgessem, hol lehet, hogy van. De milyen érzés lehet ez neki?

Aztán egy nap Mr. Gibson élénken és vidáman lépett be a szobába.

– Molly – mondta –, hol van Cynthia?

– Elment valamit elintézni…

– Kár, de semmi baj. Gyorsan vedd föl a kalapodat és a kabátodat. Kölcsönkértem az öreg Simpson kocsiját. Elfértetek volna benne mindketten, te és Cynthia, de sebaj, csak hát magadban kell majd visszajönnöd. Elviszlek egészen a Barford Roadig, ott le kell majd ugranod a kocsiról. Nem tudlak Broadhurstékhez elvinni, mivel lehet, hogy órákig is ott kell maradnom náluk.

Mrs. Gibson nem volt a szobában, talán házon kívül tartózkodott, ám Mollyt csöppet sem érdekelte, mivel most az apja parancsolt neki, ő irányította. Két perc alatt fölkapta a kalapját és a kabátját, s máris az apja oldalán ült a bakon. A fogat könnyedén bukdácsolt az út kövem.

– Ó, ez nagyon kellemes! – mondta Molly, miután elhagytak egy jókora bukkanót.

– A fiataloknak talán, de nem egy olyan öreg csontnak, mint én – mondta Mr. Gibson. – Kezdek reumás lenni, és jobban szeretek sima makadámutakon utazni.

– Az árulás lenne ezzel a gyönyörű kilátással, és tiszta levegővel szemben, papa. Csakhogy én nem hiszek ám neked.

– Köszönöm. Mivel ma ennyire kedves vagy hozzám, azt hiszem ki is raklak a domb lábánál. Elhagytuk a Hollingford utáni második mérföldkövet.

– Ó, hadd menjek föl a dombtetőre! Tudom, hogy onnan el lehet látni egészen a Malvernsig és a Dorrimer Hallig az erdőn túl. A lóra is ráfér egy percnyi pihenő, azután pedig egy szó nélkül leszállok.

Fölkaptattak a dombtetőre, és néhány percig szótlanul élvezték a kilátást. Az erdő aranyszínben pompázott, a régi ház bíborszínű téglából volt, girbegurba kéményekkel. A ház előtt zöld gyep és egy békés tó terült el, mögöttük pedig a Malvern Hills.

– Most pedig ugorj le, fruska, és uzsgyi hazafelé, mielőtt besötétedik! Croston Heathen keresztül levághatod az utat, rövidebb, mint amerre idefelé jöttünk.

Croston Heath felé tartva egy árnyas fák övezte ösvényen haladt. Körülötte festői kis tanyák voltak elszórva a homokos parton. Majd egy kis erdő következett, és egy patak, amelyen fahíd ívelt át. Szemben, a meredekebb részen sziklába vájt lépcsőkön kellett fölkapaszkodni. Fölment, és Croston Heathre ért, egy tágas tisztásra, amelyen körben napszámosok kunyhói álltak. Onnan rátért a Hollingford felé vezető útra.

Az út legmagányosabb része volt ez az ösvény, az erdő, a kis fahíd, a kaptató és a fennsík után. Molly azonban nem bánta a magányt. Boltozatos szilfák alatt sétált az ösvényen, amelyekről itt-ott sárga levelek hullottak a ruhájára. Elhaladt egy házikó mellett, ahol egy kisgyermek épp akkor bukdácsolt le a lankás dombtetőről, és ezt hangos sírással hozta a világ tudomására. Molly lehajolt, és fölvette a kicsit, ám olyan gyengéden, hogy az ijedtséget meglepődés váltotta föl a gyermek kis szívében. Fölvitte a gyereket a kőlépcsőkön a házig, amely a baba otthona lehetett. Az anya a kertből rohant elő a ház mögül, még mindig kötényében tartva a késői szilvákat, amelyeket akkor szedett le. Amikor meglátta Mollyt, amint a kicsit nyújtja felé, leejtette a szilvákat, és vigasztalni kezdte az újra sírdogáló gyermeket, babusgató szavait a Mollynak szóló köszönettel ötvözve. A nevén szólította Mollyt. A lány kérdésére, hogy honnan ismeri őt, a nő azt felelte, hogy lány korában Mrs. Goodenough-nál szolgált, és így törvényszerűen ismerte a doktor lányát. Váltottak még néhány szót, azután Molly leszaladt az ösvényre, és folytatta az útját, itt-ott megállva, hogy csokorba szedje a legszebb leveleket. Beért az erdőbe. Amint rákanyarodott egy kihalt ösvényre, egy szenvedélyes, elkeseredett hangra lett figyelmes, a következő pillanatban pedig Cynthia hangjára ismert rá abban. Megállt, körülnézett. Néhány sűrű magyalbokrot látott, amelyek zölden ragyogtak a borostyánvörös és skarlátszínű lombok között. Ha valaki volt itt, csak a bokrok mögött lehetett. Így Molly letért az ösvényről, és egyenesen a magyalbokrok mögé ment, átvágva a sűrű aljnövényzeten. Mr. Preston és Cynthia állt ott. A férfi szorosan fogta a lány kezét, és mindkettőjük úgy festett, mint akik épp egy élénk vitát szakítottak félbe Molly lépteit meghallva.

Egy pillanatig egyikük sem szólalt meg. Cynthia törte meg a csöndet:

– Ó, Molly, gyere, és tegyél igazságot köztünk!

Mr. Preston vonakodva elengedte Cynthia kezét, megvető mosollyal, ám láthatóan fölzaklatva a vitától. Molly előlépett, és megfogta Cynthia karját, szemeit pedig Mr. Preston arcára szegezte. Tökéletes ártatlanságából fakadó bátorsága megható látvány volt. A férfi nem tudta elviselni ezt a tekintetet, és így szólt Cynthiához:

– A beszélgetésünk nem tartozik harmadik személyre. Mivel úgy tűnik. Miss Gibson igényli az ön társaságát, kérem, jelöljön meg egy másik helyet és időpontot, amikor befejezhetnénk ezt a beszélgetést.

– Elmegyek, ha Cynthia azt kívánja tőlem – mondta Molly.

– Nem, nem, maradj! Azt akarom, hogy maradj… szeretném, ha mindent hallanál. Bárcsak korábban elmondtam volna neked.

– Úgy érti, sajnálja, hogy nem előbb szerzett tudomást az eljegyzésünkről. Régen megígérte már, hogy a feleségem lesz. Kérem, emlékezzen rá, hogy ön volt az, aki megígértette velem a titoktartást, és nem fordítva.

– Nem hiszek neki, Cynthia. Ne sírj, kérlek, ha meg tudod állni; nem hiszek neki.

– Cynthia – mondta a férfi egyszeriben forró gyengédséggel –, kérem, kérem, ne tegye ezt; el sem tudja képzelni, mekkora fájdalmat okoz nekem! – Közelebb lépett, és a lány keze után nyúlt, hogy

megvigasztalja, ő azonban elhúzódott tőle, és csak még hevesebben zokogott. Molly jelenlétét olyan védelemnek érezte, amelyben szabad utat adhatott az érzelmeinek.

– Menjen el! – mondta Molly. – Nem látja, hogy csak ront a helyzeten? – Ám a férfi nem mozdult. Merőn nézte Cynthiát, úgy tűnt, nem is hallja Mollyt. – Menjen már – mondta Molly hevesen –, ha valóban fájdalmat okoz, hogy sírni látja őt. Hát nem látja, hogy ön az oka a kétségbeesésének?

– Elmegyek, ha Cynthia úgy óhajtja – mondta végül Mr. Preston.

– Ó, Molly, nem tudom, mit tegyek – mondta Cynthia, elvéve a kezét könnyáztatta arcáról. Mollyhoz fordult, és még erősebben, már szinte hisztérikusan zokogott. Megpróbált ugyan összefüggően beszélni, de csak értelmetlen dolgok jöttek ki a száján.

– Szaladjon el ahhoz a házhoz a fák között, és hozzon egy pohár vizet – mondta Molly. A férfi habozott.

– Még mindig itt van? – kiáltotta Molly türelmetlenül.

– Még nem fejeztük be a beszélgetést. Ne hagyja magára, amíg vissza nem térek!

– Nem látja, milyen állapotban van?

A férfi vonakodva, de gyorsan elment.

Kis időbe telt, amíg Cynthia magához tért, és meg tudott szólalni. Végül ezt mondta:

– Molly, úgy gyűlölöm őt!

– Hogy értette azt, hogy jegyesek vagytok? Ne sírj, drága, inkább mondd el nekem! Ha tudok segíteni, meg is teszem, de el sem tudom képzelni, mi történt veled.

– Túl hosszú történet ahhoz, hogy most elmondjam, nincs hozzá erőm. Nézd, már jön is. Mihelyt képes leszek rá, menjünk haza!

– Nekem is ez minden vágyam – mondta Molly.

Mr. Preston megérkezett a vízzel. Cynthia ivott, és lassan visszanyerte a nyugalmát.

– Most pedig – mondta Molly –, induljunk mielőbb haza, mert már sötétedik.

Ha azt remélte, hogy ilyen könnyedén hazaviheti Cynthiát, bizony tévedett. Mr. Preston elszánt volt. Így szólt:

– Azt hiszem, mivel Miss Gibson már elég sokat tud, jobb, ha elmondjuk neki a teljes igazságot: Cynthia elígérkezett, hogy hozzám jön, amint betölti a huszadik életévét. Máskülönben furcsának, sőt érthetetlennek tűnhet önnek, hogy itt van velem kettesben.

– Mivel tudom, hogy Cynthia egy másik férfival jár jegyben, nem várhatja el tőlem, hogy elhiggyem, amit ön mond, Mr. Preston.

– Ó, Molly – mondta Cynthia egész testében reszketve, de igyekezve megőrizni a nyugalmát –, nem járok jegyben sem azzal a személlyel, akire te gondolsz, sem Mr. Prestonnal.

Mr. Preston kényszeredetten elmosolyodott. – Azt hiszem, van a birtokomban néhány levél, amely meggyőzné Miss Gibsont a szavaim igazáról, és tájékoztatná Mr. Osborne Hamleyt is, ha elkerülhetetlen. Feltételezem, őrá célzott az imént.

– Mindketten zavarba hoznak – mondta Molly. – Csak annyit tudok, hogy nem szabadna itt álldogálnunk ezen a késői órán, és hogy Cynthiának és nekem már otthon volna a helyünk. Ha szeretne beszélni Miss Kirkpatrickkal, Mr. Preston, miért nem jön el az apám házába, és kéri meg nyíltan, ahogy úriemberhez illik?

– Nagyon szívesen – mondta a férfi. – A legnagyobb örömmel közölném Mr. Gibsonnal, milyen alapon támasztok igényeket a hölggyel szemben. Ha ezt eddig nem tettem meg, csupán azért volt, mert ezzel teljesítettem a hölgy kívánságait.

– Kérlek, ne, Molly… nem tudsz mindent… semmit sem tudsz az egészről. Tudom, hogy jót akarsz, de csak ártasz. Már elég jól vagyok ahhoz, hogy elindulhassunk, menjünk. Elmondok neked mindent, amint otthon leszünk. – Belekapaszkodott Molly karjába, és megpróbálta őt elhúzni, de Mr. Preston követte őket, és egyre csak beszélt, ahogy mellettük haladt.

– Nem tudom, mit fog otthon elmondani, de tagadja-e, hogy azt ígérte, hozzám jön? Le tudja-e tagadni, hogy csak az ön határozott kérésére tartottam ily sokáig titokban az eljegyzésünket? – Nem tette bölcsen. Cynthia ugyanis szembefordult vele.

– Mivel rákényszerít, hogy elmondjam… mivel kénytelen vagyok itt beszélni, beismerem, hogy amit állít, az nagy vonalakban igaz. Elhagyatott, tizenhat éves lány voltam, és ő… akit a barátomnak hittem, a szükségben pénzt kölcsönzött nekem, majd rávett, hogy cserébe ígérjek házasságot neki.

– Rávettem! – kiáltotta a férfi.

Cynthia elvörösödött. – Az, hogy rávett, megvallom, nem a legmegfelelőbb szó. Akkoriban kedveltem önt… ön volt szinte az egyetlen barátom… és ha arról lett volna szó, hogy akkor önhöz menjek, elmondhatom, hogy egy percig sem haboztam volna. Mostanra azonban jobban kiismertem önt, és mivel az utóbbi időben annyit zaklatott, egyszer s mindenkorra kijelenthetem (amint már annyiszor elmondtam önnek, hogy csömöröm lett e szavaktól), hogy soha nem fogok férjhez menni önhöz. Soha! Látom azonban, hogy nem menekülhetek meg a leleplezéstől, a megaláztatástól, a jó hírem és a kevés barátom elvesztésétől.

– Engem soha nem fogsz elveszíteni – mondta Molly, akit meghatott az a kétségbeesés, amely Cynthia szavaiból sugárzott.

– Nehéz dolog ez – mondta Mr. Preston. – Olyan rosszakat hihet rólam, amilyeneket csak akar, Cynthia, de nem hiszem, hogy kételkedhetne az ön iránt érzett igaz, szenvedélyes, önzetlen szerelmemben.

– De igenis kételkedem – mondta Cynthia, újra fölélénkülve. – Ah! Ha arra az önfeláldozó szenvedélyre gondolok, amellyel már találkoztam… amit megismertem… olyan szenvedély, amely a másikra, és nem önmagára gondolt…

Mr. Preston közbevágott, kihasználva, hogy a lány, nem akarván további részleteket fölfedni, elhallgatott.

– Nem nevezné szerelemnek azt, amely kész éveket várni… amely hallgat, amikor ezt várják tőle… amely féltékenységtől szenved, és elviseli, hogy elhanyagolják, amely kénytelen egy tizenhat éves lány ünnepélyes ígéretére támaszkodni. Az ünnepélyes alatt ingatagot kell értenünk. Cynthia, én szerettem önt, még mindig szeretem, nem tudok lemondani önről. Ha betartaná az ígéretét és hozzám jönne, esküszöm, hogy ön is belém szeretne.

– Ó, bárcsak… bárcsak soha nem kértem volna kölcsön azt a nyomorult pénzt, azzal kezdődött minden. Ó, Molly, én takarékoskodtam, és összehúztam magam, hogy vissza tudjam fizetni, de nem hajlandó elfogadni. Azt hittem, ha visszafizetem, békén hagy.

– Úgy tűnik, azt sugallja, hogy eladta magát húsz fontért – mondta a férfi. Már csaknem a mezőn voltak, közel a házak nyújtotta védelemhez, ahol a lakók meghallhatják őket. Ha a másik kettő nem is gondolt erre, Molly igen, és eldöntötte, hogy megszólítja valamelyiküket, arra kérve, hogy kísérje haza őket. Egy idegen jelenléte bizonyára véget vetne ennek a szerencsétlen párbeszédnek.

– Nem adtam el magam, akkoriban kedveltem önt. De jaj, mennyire gyűlölöm most! – kiáltott Cynthia, aki nem tudta türtőztetni magát.

A férfi meghajolt és sarkon fordult, majd sietve eltűnt az úton. Ez megkönnyebbülést jelentett. A két lány továbbra is sietett, mintha még mindig üldözné őket. Aztán Molly mondott valamit, Cynthia viszont így válaszolt:

– Molly, ha szánsz engem, ha szeretsz engem, ne mondj semmi többet most. Amikor hazaérünk, meglátjuk, hogy történt-e valami. Gyere be a szobámba lefekvés előtt, és akkor mindent elmondok. Tudom, hogy most szörnyen haragszol rám, de ígérem, mindent elmondok.

Így Molly egy szót sem szólt többet, amíg haza nem értek, és akkor, viszonylag megkönnyebbülve, mivel senkinek sem tűnt fel, milyen későn értek haza, mindkét lány felment a szobájába, hogy pihenjenek és megnyugodjanak, és átöltözzenek a vacsorához. Molly olyan nyomorultnak és megrendültnek érezte magát, hogy egyáltalán nem is lett volna képes lemenni, ha csak saját magáról lett volna szó. A fésülködőasztala előtt ült, arcát a kezébe temetve. Meg sem gyújtotta a gyertyáit, a szoba félhomályában próbálta meg csillapítani a szívverését, újra végiggondolta a hallottakat, és azok következményeit mindazokra, akiket szeretett. Roger! Ó, Roger! Messze, a távoli. Titokzatos földön, szerelmesen. Ó, igen, ez szerelem volt! Ez volt az a szerelem, amelyre Cynthia utalt, amelyet e név megillet! A szerelme tárgyára azonban valaki más tartott igényt – a lánynak pedig egyiküket vissza kell utasítania! Hogyan történhetett ez? Mit gondolna és

érezne Roger, ha megtudná? Semmi értelme nem volt, hogy elképzelje a fájdalmát – semmire sem lett volna jó. Molly csak annyit tehet, hegy megpróbálja tisztázni Cynthiát gondolatban, tanáccsal vagy tettekkel, nem pedig elgyengíteni magát azzal, hogy elképzeli a lehetséges és valószínű szenvedést.

Mikor bement a nappaliba vacsora előtt, ott találta Cynthiát és az anyját. Gyertyák voltak a szobában, de nem gyújtották meg őket, mivel a kandallóban vidáman táncoltak a lángok. Így várták Mr. Gibson hazatértét, aki bármelyik percben megérkezhetett. Cynthia a sötétben ült. Így Molly csak kifinomult hallására támaszkodva tudta fölmérni a lelkiállapotát. Mrs. Gibson az egyik aznapi kalandjáról beszélt, aztán arról, hogy a meglátogatandók közül kit talált otthon és kit nem, végül az apró-cseprő újságokat mondta el, amelyeket hallott. Molly együtt érző szíve Cynthia hangját bágyadtnak és kimerültnek találta, aki mégis megfelelően válaszolgatott, és érdeklődést mutatott az anyja mondandója iránt. Molly megmentette őt ettől, bekapcsolódva a beszélgetésbe. Kétségkívül némi erőfeszítésébe került, ám Mrs. Gibson sosem vett észre finom érzelmi árnyalatokat vagy rejtett hangulatváltozást. Amikor Mr. Gibson hazaért, a szereposztás megváltozott. Most Cynthia tettette az élénkséget, egyrészt azért, mert tudta, hogy az orvosnak a levertség minden apró jele feltűnne, másrészt pedig egyszerűen azért, mert ilyen volt Cynthia természete. A hozzá hasonló lányok bölcsőtől a sírig ösztönösen a legelbűvölőbb modorukat veszik elő, hogy tetsszenek a jelen lévő férfiaknak, legyenek azok fiatalok vagy öregek. Az orvos minden megjegyzésére és történetére azzal a kedvességgel figyelt, mint régen, a boldogabb napokban. Molly, aki ezalatt csendben volt, alig hitte el, hogy ez ugyanaz a Cynthia, aki nemrég még úgy sírt és zokogott, mintha meg akarna szakadni a szíve. Igaz, hogy sápadt volt, a szeme pedig duzzadt, de ez volt az összes jele a bánatának, amely pedig még nem múlt el, legalábbis Molly szerint. Vacsora után Mr. Gibson a városi betegeihez indult, Mrs. Gibson a karosszékébe ült, felvette a *The Times* egyik példányát, majd elszundított. Cynthia az egyik kezében egy könyvet tartott, a másikkal az arcát árnyékolta. Egyedül Molly nem tudott sem olvasni, sem aludni, sem kézimunkázni. Az alacsony ablak mellett ült; nem volt behúzva a sötétítő, mivel itt nem láthatták meg őket. Kibámult a kinti sötétségre, és azon vette észre magát, hogy megpróbálja kivenni a tárgyak körvonalát: a kert végében álló kunyhóét, a nagy bükkfáét mellette a paddal, a lugas boltívét, amelyre nyáron rózsa fut föl; mindegyik halványan és elmosódottan rajzolódott ki a bársonyos sötétségben. Behozták a teát, és megkezdődött a készülődés a lefekvéshez. Leszedték az asztalt, Mrs. Gibson fölébredt, és ugyanazt a megjegyzést tette a drága papáról, mint amelyet már hosszú hetek óta ebben az órában mindig. Cynthia sem tűnt másnak, mint a szokásos. Ám a látszólagos nyugalma mögött rejtélyek lapultak. Molly ezt gondolta, amikor végre elérkezett a lefekvés ideje, és elbúcsúzkodtak. Molly és Cynthia fölment a szobájába, anélkül, hogy egy szót váltottak volna. Mikor Molly bement a szobájába, rájött, hogy nem emlékszik, miben maradtak: ő megy Cynthiához, vagy Cynthia jön be hozzá. Levetkőzött, fölvette a hálóingjét, állt és várt, még le is ült néhány percre, de Cynthia nem jött. Molly tehát bekopogott a szemközti ajtón, amelyet azonban meglepetésére csukva talált. Amikor belépett a szobába, Cynthia a fésülködőasztalnál ült, ugyanabban a ruhában, amelyet a vacsoránál viselt. A fejét a karjaira hajtotta, és úgy tűnt, megfeledkezett a Mollyval megbeszélt találkozóról, mert ijedten nézett föl. Az arca elkeseredett és gondterhelt volt. Legalább a magányában nem kellett tettetnie, és szabadjára engedhette az érzelmeit.

NEGYVENHARMADIK FEJEZET
Cynthia vallomása

– Azt mondtad, hogy átjöhetek – mondta Molly –, és hogy mindent elmondasz.

– Azt hiszem, mindent tudsz – mondta Cynthia lassan. – Talán a lehetséges mentségeimet nem ismered, azt mindenesetre láthatod, micsoda kutyaszorítóban vagyok.

– Sokat gondolkodtam rajta – mondta Molly félénken és kétkedve. – És az jutott eszembe, talán ha elmondanád papának…

Mielőtt befejezhette volna, Cynthia felugrott.

– Nem! – kiáltott fel. – Azt soha! Vagy különben azonnal elmegyek innen. Pedig tudod, hogy nincs hová mennem, legalábbis előzetes megbeszélés nélkül. Talán a nagybátyám befogadna, ő a rokonom, és mellettem kell állnia, bármilyen botrányba keveredem. Vagy talán kereshetnék egy nevelőnői állást; csinos kis nevelőnő lenne belőlem!

– Kérlek, Cynthia, ne beszélj ilyen bolondokat. Nem hiszem, hogy olyan rosszat tettél volna. Azt mondod, hogy nem, és én hiszek neked. Az a szörnyű ember valahogy kelepcébe csalt téged, de biztos vagyok benne, hogy papa el tudna simítani mindent. Ha a bizalmadba fogadnád őt, és elmondanál neki mindent…

– Nem, Molly – mondta Cynthia –, nem tehetem, és ez az utolsó szavam. Te megteheted, ha úgy gondolod, csak várd meg, amíg elhagyom a házat, adj nekem ennyi időt.

– Tudod, hogy soha nem árulnék el semmit, ha arra kérnél, Cynthia – mondta Molly mélyen megbántva.

– Nem mondanád el, drága? – kérdezte Cynthia, megfogva Molly kezét. – Megígéred? Szavadat adod? Mivel nekem olyan nagy vigasztalás lenne, ha mindent bevallhatnék neked, ha már ennyit megtudtál.

– Igen. Megígérem, hogy nem mondom el. Nem lett volna szabad kételkedned bennem – mondta Molly, még mindig kicsit szomorúan.

– Jól van, megbízom benned. Tudom, hogy megtehetem.

– De gondolkozz azon, hogy elmondod papának, és kéred a segítségét – ismételte Molly.

– Soha – mondta Cynthia határozottan, ám csendesebben, mint azelőtt. – Azt hiszed, nem felejtettem el, amit mondott, amikor az a nyomorult Mr. Coxe megkérte a kezem; hogy milyen szigorú volt, és hogy utána milyen sokáig neheztelt rám, ha egyáltalán mostanra megenyhült? Én azok közé az emberek közé tartozom, mama szerint… szóval, nem tudok egy fedél alatt élni olyanokkal, akik nincsenek jó véleménnyel rólam. Gyengeség talán, vagy bűn, nem tudhatom, és nem is érdekel, de valóban képtelen vagyok együtt élni olyanokkal, akik ismerik a hibáimat, és azokat az erényeim fölé helyezik. Márpedig az apád ezt tenné. Gyakran mondtam már neked, hogy ő is, te is magasabb erkölcsi mérce alapján éltek, mint amilyet én valaha ismertem. Ó, nem tudnám ezt elviselni, ha megtudná, nagyon dühös lenne rám: soha nem bocsátaná meg nekem, pedig én úgy kedveltem őt. Még mindig kedvelem!

– Nos, semmi baj, drága, nem fogja megtudni – mondta Molly, mivel Cynthia újra hisztérikussá kezdett válni. – Legalábbis most nem beszélünk erről többet.

– És te nem fogod ezt többé szóba hozni… soha. Ígérd meg nekem – mondta Cynthia, újra megragadta a kezét.

– Soha, amíg engedélyt nem adsz rá. Most pedig lássuk, tudok-e neked segíteni. Dőlj le az ágyra, én leülök melléd, és beszéljük meg a dolgot!

Cynthia azonban megint a fésülködőasztal mellé ült le.

– Mikor kezdődött ez az egész? – kérdezte Molly hosszú szünet után.

– Nagyon régen, négy vagy öt éve. Még szinte gyermek voltam, és egyedül álltam a világban. Szünidő volt, és mama folyton vendégeskedett valakinél. Donaldsonék elhívtak a worcesteri fesztiválra. El tudod képzelni, milyen vonzó volt ez, különösem számomra. Olyan sokáig voltam bezárva abba a sivár házba Ashcombe-ban, amelyben mama iskolája is volt. Lord Cumnoré volt az épület, és Mr. Preston, az intézője gondoskodott róla, hogy ki legyen festve és kitapétázva. Ezenkívül is nagyon bizalmas kapcsolatba került velünk, úgy gondolom, mama azt hitte… nem, nem vagyok biztos benne, és eleget hibáztatom őt más dolgokért, hogy ne mondjak olyasmit, amit talán csak képzelek…

Ekkor elhallgatott és egy-két percig csendben ült, emlékezve a múltra. Molly megdöbbent a gondterhelt és koravén kifejezésen, amely ideiglenesen megjelent ragyogóan szép arcán. Ebből látta, Cynthia mennyit szenvedhetett az eltitkolt fájdalma miatt.

– Nos, mindenesetre bizalmas viszonyban voltunk vele, és gyakran látogatott el hozzánk. Annyit tudott, mint bárki más a mama ügyeiről, és az élete hullámvölgyeiről. Azért mondtam el ezt, hogy lásd, mennyire természetes volt számomra, hogy válaszoljak a kérdéseire, amikor egyik nap átjött. Megérkezett, és látta, hogy ha nem is egészen sírok (mivel tudod, a mai naptól eltekintve nem vagyok sírós típus), de bosszankodom, mert habár mama meghagyta, hogy elmehetek Donaldsonékkal, azt viszont nem árulta el, honnan vegyek pénzt az útra, nem is beszélve a ruháról. Már kinőttem minden előző évi ruhámat, ami pedig a kesztyűket és cipőket illeti… hát szóval, alig volt ruhám, amelyben akár templomba elmehettem volna…

– Miért nem írtál neki, és panaszoltad el? – kérdezte Molly, kissé tartva attól, hogy a puszta kérdése is vádnak tűnhet.

– Bárcsak megtartottam volna a levelét, hogy most megmutathassam neked; de biztosan láttál már levelet tőle, és tudod, mennyire képes mindenről írni, kivéve a lényeget. Ebben az esetben főleg arra összpontosított, hogy ő mennyire jól szórakozik, és milyen kedvesek hozzá, és mennyire szeretné, ha ott lehetnék vele, valamint kifejezte az örömét, hogy én is szórakozom majd egy kicsit. Az egyetlen dolgot azonban, amelyre szükségem volt, kihagyta a levélből. Azt is megemlítette, hogy elutazik onnan, ahol eddig tartózkodott, és hogy mikorra ér haza, de én szombaton kaptam meg a levelet, a fesztivál pedig kedden kezdődött…

– Szegény Cynthia! – mondta Molly. – Mégis, ha írtál volna, talán célba ér a leveled. Nem akarok ítélkezni, csak hát nagyon nem tetszik a gondolat, hogy valaha is barátodként tekintettél erre az emberre.

– Ah – sóhajtotta Cynthia. – Milyen könnyű helyesen ítélni, amikor az ember már látja, milyen baj származott abból, hogy egykor nem helyesen vélekedett! Csak egy fiatal lány voltam, még szinte gyerek, és ő akkor a család barátja volt: mamát kivéve az egyetlen barátom, mivel Donaldsonék csak kedves, nagylelkű ismerősök voltak.

– Sajnálom – mondta Molly alázatosan –, én olyan boldogan éltem papával. Nehezen tudok elképzelni egy ennyire más helyzetet.

– Más? Azt meghiszem! A pénzügyi gondok miatt már az életemre is ráuntam. Nem mondhatom, hogy inkább szegények lettünk volna (az nem tett volna jót az iskolának), de szívesen nélkülöztem, sőt éheztem volna, ha mama és én olyan boldogan élhettünk volna együtt, mint kellene anyának és lányának; vagy ahogy te és Mr. Gibson éltetek. Nem a szegénység miatt voltam elkeseredve, hanem azért, mert soha nem akart magával vinni. Mihelyt elkezdődött a vakáció, máris elutazott valamelyik előkelő házba. El kell mondani, hogy abban a korban nagyon kínos volt velem együtt látogatókat fogadni. A korombeli lányok nagyon szeretnek kiszimatolni rejtett szándékokat, és feltenni kellemetlen kérdéseket, mivel nincs még fogalmuk arról, milyennek kell lennie egy igazán udvarias beszélgetésnek. Mindenesetre útban voltam mamának, és tudtam is ezt. Úgy tűnt, Mr. Preston együtt érzett velem emiatt, én pedig nagyon hálás voltam neki a kedvességéért… a kedvesség morzsáiért, amelyek talán észrevétlenül az asztal alá hullottak volna. Aznap, amikor eljött megnézni, hogy haladnak a munkások, ott talált a kihalt osztályteremben, a régi nyári kalapom és néhány kifakult szalag fölött, amint tisztogattam azokat, és néhány viseltes kesztyűt. Szinte kirakodóvásár volt a padon. El voltam keseredve, amint ezeket a rongyokat néztem. Azt

mondta, örül, hogy elmegyek a fesztiválra Donaldsonékkal. Az öreg Sally, a szolgálónk mondta el neki, azt hiszem. Én azonban gondterhelt voltam a pénz miatt, és a rongyos öltözékem nagyon sértette a hiúságomat, úgyhogy kijelentettem, hogy nem mehetek el. Leült az asztalra, és apránként kiszedte belőlem minden titkomat. Néha valóban azt hiszem, hogy nagyon kedves volt azokban a napokban. Valahogyan akkor nem éreztem, hogy helytelen vagy ostobaság, vagy valami hasonló, ha elfogadom a pénzét. Húsz font van a zsebében, mondta, és hogy igazán nem tudja, mit kezdjen vele. Szerinte hónapokig nem lesz rá szüksége, ráérek visszafizetni, vagy akár mama is megtérítheti, amikor csak megfelel neki. Biztosan tudta, hogy szükségem lehet pénzre, és valószínűleg úgy gondolta, hogy hozzá kellene fordulnom. Húsz font igazán nem nagy összeg, így nyugodtan elfogadhatom, és így tovább; nos, az egész így kezdődött! Nem tűnik túlságosan nagy bűnnek, nem igaz, Molly?

– Nem – mondta Molly kissé bizonytalanul. Nem akart keményen ítélkezni, de annyira ellenszenvesnek tartotta Mr. Prestonl. Cynthia folytatta:

– Megvettem a cipőt és a kesztyűt, egy kalapot, egy köpenyt, valamint egy fehér muszlinruhát, amelyet elkészítetlek nekem még kedd előtt, valamint egy selyemruhát, amelyet utánam küldtek Donaldsonékhoz. Kifizettem az utazásomat és minden egyebet, de nagyon kevés maradt a húsz fontból: különösen azután, hogy ráébredtem: Worcesterben szükségem lesz egy báli ruhára is, mivel mindannyian hivatalosak voltunk a bálba. Mrs. Donaldson adta a belépőt, de elég savanyú képet vágott, amikor megtudta, hogy abban a fehér muszlinban akarok elmenni, amelyet már két este is viseltem a házukban. Szent ég! Milyen jó lehet gazdagnak lenni! Tudod – folytatta Cynthia, kissé elmosolyodva –, nem tudom nem észrevenni, hogy csinos vagyok, és hogy nagyon tetszem az embereknek. Először Donaldsonéknál jöttem rá erre. Kezdtem ráébredni, hogy valóban nagyon szép vagyok az új ruháimban, és láttam, hogy mások is így vélekednek rólam. Egyértelműen én voltam a legszebb lány a házban, és nagyon kellemes volt érezni a hatalmamat. Annak a vidám hétnek az utolsó egy-két napján Mr. Preston is csatlakozott a társasághoz. Utoljára a viseltes, kinőtt ruháimban látott, magányosan és a sírással küszködve, elhanyagoltan és nincstelenül. Donaldsonéknál viszont valóságos kis királynő voltam, hiszen ruha teszi az embert. A jelenlévő emberek mind körülrajongtak, és azon a bálon, amely az érkezése estéjén volt, több partnerem volt, mint amennyivel táncolni tudtam volna. Úgy gondolom, akkor szerethetett belém. Nem hiszem, hogy előtte történt volna. Kezdtem sejteni, milyen kínos, hogy tartozom neki. Nem tudtam vele olyan könnyedén viselkedni, mint a többiekkel. Ó! Olyan kínos és kellemetlen volt! De kedveltem őt, és egész idő alatt barátomként tekintettem rá. Az utolsó napon a kertben sétáltunk, együtt a többiekkel, és úgy gondoltam, el kell mondanom neki, mennyire jól éreztem magam, milyen boldog voltam, és meg kell köszönnöm neki a húsz fontot. (Kezdtem úgy érezni magam, mint Hamupipőke, amikor éjfélt üt az óra.) Azt is elmondtam, hogy vissza fogom neki fizetni, amilyen gyorsan csak tudom, habár rosszul voltam a gondolattól, hogy mindent el kell mondanom mamának. Tudtam, milyen rosszul állnak a dolgaink ahhoz, és hogy milyen rettenetes nehéz lesz összeszedni a pénzt. Gyorsan véget ért a beszélgetésünk, mivel nagy riadalmamra elkezdett az irántam érzett szenvedélyes szereleméről beszélni, és könyörgött, hogy ígérjem meg, feleségül megyek hozzá. Annyira megrémültem, hogy odarohantam a többiekhez. Aznap este kaptam tőle egy levelet, amelyben bocsánatot kért, hogy megijesztett, ugyanakkor megismételte házassági ajánlatát, és a kérést, hogy ígérjem meg, hozzámegyek, a jövőben bármikor, amikor megfelel nekem. Valójában a lehető legkövetelőzőbb szerelmeslevél volt, teli utalásokkal a szerencsétlen adósságra. Azt írta, hogy az többé már nem is lenne adósság, csak előleg abból a pénzből, amellyel rendelkezhetnék, ha… A többit el tudod képzelni, Molly, jobban, mint amennyire én el tudom mondani neked.

– És te mit válaszoltál erre? – kérdezte Molly visszafojtott lélegzettel.

– Egyáltalán nem válaszoltam rá, amíg új levél nem érkezett, választ kérve. Addigra mama is hazaérkezett, és a régi, mindennapos küszködés és nélkülözés újrakezdődött. Mary Donaldson gyakran írt nekem, és Mr. Prestont olyan lelkesen dicsérte, mintha csak fizetnék ezért. Láttam, hogy nagyon kedvelik a társaságban, de én is szívleltem őt, és hálás voltam neki. Így aztán írtam neki, és megígértem, hogy hozzámegyek, mihelyt betöltöttem a huszadik évemet, de megkértem, hogy addig

tartsuk ezt titokban. Utána megpróbáltam elfelejteni, hogy valaha is kölcsönöztem pénzt tőle, de valahogyan, mihelyt elköteleztem magam neki, elkezdtem gyűlölni őt. Nem tudtam elviselni a négyszemközti buzgó udvarlását, és mama is gyanakodni kezdett. Azt hiszem, nem tudok minden részletet visszaidézni neked, valójában akkoriban nem is értettem meg teljesen az egészet, most viszont már nem emlékszem tisztán. Azt azonban tudom, hogy Lady Cuxhaven küldött mamának némi pénzt a taníttatásomra, ahogy ő nevezte, mama pedig nagyon levertnek és kedvetlennek tűnt, és nagyon nem jöttünk ki egymással. Természetesen nem mertem megemlíteni azt a gyűlöletes húsz fontot neki, hanem továbbra is azt gondoltam, hogy ha hozzámegyek Mr. Prestonhoz, akkor soha nem kell majd visszafizetni. Nagyon anyagias és elvetemült dolog ez, tudom, de ó, Molly, megbűnhődtem érte, mivel most már viszolygok attól az embertől.

– De miért? Mikor kezdted gyűlölni? Úgy tűnik, nagyon közömbösen viselkedtél egész idő alatt

– Nem is tudom. Már akkor elhatalmasodott rajtam ez az érzés, mielőtt Boulogne-ba mentem volna iskolába. Éreztette velem, hogy hatalma van felettem, és azzal, hogy állandóan a vele való eljegyzésemre emlékeztetett, elérte, hogy megvetéssel tekintettem a szavaira és tetteire. Mamával is tiszteletlenül viselkedett. Ah! Az jár a fejedben, hogy én sem vagyok valami tisztelettudó leány! Talán nem is, de akkor sem tudtam elviselni a rejtett fintorait az anyám modorossága miatt, és gyűlöltem azt is, ahogy kimutatta az irántam érzett szerelmét. Aztán, a Mme Lefébre-nél eltöltött első szemeszter után érkezett egy másik angol lány is, Mr. Preston unokatestvére. Keveset tudott rólam, és sokat mesélt Mr. Prestonról. Molly, amit most fogok mondani, azt el kell felejtened abban a pillanatban, ahogy kimondtam. A lány rengeteget beszélt az unokatestvéréről, Robertről; ő volt a család büszkesége… mennyire jóképű férfi, és hogy a környék minden hölgye szerelmes belé… egy igen rangos hölgyet is említett…

– Lady Harrietet, gondolom – mondta Molly megvetően.

– Nem tudom – mondta Cynthia kimerülten. – Akkoriban nem törődtem vele, és most sem érdekel. Viszont azzal folytatta, hogy van egy nagyon csinos özvegyasszony is, aki halálosan beleszeretett. A férfi gyakran kinevette az asszony közeledési kísérleteit, amelyekről az asszony úgy hitte, hogy ő nem veszi észre. De jaj! Ez volt az ember, akinek elígérkeztem, és akinek az adósa voltam, sőt szerelmes leveleket is írtam neki! Most már tudsz mindent, Molly.

– Nem, még nem. Mit tettél, amikor meghallottad, hogy beszél az anyádról?

– Csak egy dolgot tehettem. Megírtam neki, hogy gyűlölöm, és hogy soha, de soha nem fogok hozzámenni, inkább visszafizetem a pénzét, kamatostul, olyan gyorsan, ahogyan csak tudom.

– No és?

– Mme Lefébre visszaadta a levelemet, felbontatlanul, és közölte velem, nem hagyhatja, hogy a növendékei leveleket küldjenek úriembereknek, csak akkor, ha előtte ő is megismeri a tartalmukat. Mondtam neki, hogy ő a család barátja, az intéző, aki mama ügyeit is igazgatja. Igazán nem mondhattam el mindent, de akkor sem engedte elküldeni. Végig kellett néznem, hogy elégeti, és megígértette velem, hogy nem írok újra, cserébe beleegyezett, hogy nem mondja el mamának, így le kellett csillapodnom, és megvárnom, amíg hazajövök.

– Akkor viszont nem találkoztál vele, legalábbis egy darabig?

– Nem, de írhattam neki. Elkezdtem takarékoskodni, hogy megadjam a tartozásomat.

– Mit válaszolt a leveledre?

– Ó, először azt tettette, hogy nem gondolhatom komolyan, amit írtam, azt hitte, csak múló szeszély volt, vagy hogy valamiért megsértődtem, és csak bocsánatot kell kérnie, valamint biztosítania kell a szenvedélyerői.

– És ezután?

– Fenyegetőzött, én pedig félni kezdtem tőle. Nem tudtam volna elviselni, ha minden kiderül, ha az emberek beszélni kezdtek volna az ostoba leveleimről, valamint mutogatták volna egymásnak. Ó, azok a levelek, gondolni sem bírok rájuk! Úgy kezdtem őket: Legdrágább Robert… Annak az embernek!

– De Cynthia, hogy voltál képes elígérkezni Rogernek? –kérdezte Molly.

– Miért ne? – kérdezte Cynthia Mollyhoz fordulva és a szemébe nézve. – Szabad voltam, szabad vagyok. Úgy tűnt, ezzel biztosíthatom magamnak a szabadságomat, és kedvelem is Rogert. Olyan megnyugtató érintkezni olyan emberekkel, akikben megbízhatsz. És nem is vagyok kőből, hogy meg ne érintett volna az ő gyengéd, önzetlen szerelme, amely annyira különbözött Mr. Prestonétól. Tudom, hogy azt gondolod, nem vagyok elég jó neki, és természetesen, ha mindez kiderül, ő is ezt fogja gondolni. – Itt panaszos hangnemre váltott, amelyet megható volt hallani: – Néha megfordul a fejemben, hogy felbontom az eljegyzésünket, és új életet kezdek idegenek között. Egyszer-kétszer arra is gondoltam, hozzámegyek Mr. Prestonhoz pusztán bosszúból, és megkeserítem az életét, csakhogy azt hiszem, én járnék rosszabbul, mivel ő a velejéig gonosz és kegyetlen, mint egy tigris a szép bundájával és a kemény szívével. Annyit, de annyit könyörögtem neki, hogy engedjen utamra anélkül, hogy kiteregetné a titkaimat.

– Ne törődj vele, ha kiteregeti – mondta Molly. – Őrá sokkal rosszabb fényt vetnek, mint rád.

Cynthia kissé elsápadt. – De azokban a levelekben mamáról is írtam bizonyos dolgokat. Minden hibáját észrevettem, de nem értettem a kísértéseket, amelyekkel szembesült. Mr. Preston pedig azt mondja, megmutatja a leveleket az apádnak, hacsak nem ismerem el nyilvánosan az eljegyzésünket.

– Ezt nem teheti meg! – mondta Molly, felállva a felháborodás miatt, és megállva Cynthia előtt, olyan vad elszántsággal, mintha maga Mr. Preston előtt állna. – Én nem félek tőle. Engem nem merne zaklatni, vagy ha mégis, én nem bánom. Elkérem tőle azokat a leveleket, és majd meglátjuk, vissza meri-e utasítani.

– Nem ismered őt – mondta Cynthia fejcsóválva. – Sok találkozót beszéltem meg vele, mivel vissza akartam neki adni a pénzt, amelyet már négy hónapja félretettem neki, és úgy tett, mintha hajlandó lenne visszaadni a leveleket. Szegény Roger! Mit sem tud erről! Mikor szerelmes szavakat szeretnék írni neki, visszafogom magam, hiszen annak a másik férfinak is éppen olyan gyengéd szavakat írtam. Ha pedig Mr. Preston valaha is megsejtené, hogy Roger és én jegyben járunk, bosszút állna rajta és rajtam is, nyilvánosságra hozva azoknak a nyomorult leveleknek a tartalmát, amelyeket egykor írtam, mikor még tizenhat éves sem voltam, Molly… mindössze hét levél! Olyanok, mint egy aknamező a lábam alatt, amely bármikor felrobbanhat, és velem együtt tönkretennék anyámat és apádat is. – Ezekkel a keserű szavakkal fejezte be a mondandóját.

– Hogyan szerezhetném meg azokat a leveleket? – mondta Molly töprengve. – Mert meg fogom szerezni. Ha papa mellettem áll, nem mer majd visszautasítani.

– Ah! De hát éppen erről van szó. Tudja, hogy jobban tartok attól, hogy az apád megtud mindent, mint bármi mástól.

– És mégis azt hiszed, hogy szeret?

– A maga módján. Gyakran mondogatja, hogy nem érdekli milyen áron tehet engem a feleségévé, de biztos benne, hogy azután megszeretteti magát velem. – Cynthia sírni kezdett a kimerültségtől és a kétségbeeséstől is. Molly a következő pillanatban átölelte, szép fejét a keblére vonta, arcát pedig ráhajtotta. Úgy próbálta csitítani, mintha egy síró kisgyermek lenne.

– Ó, olyan megkönnyebbülés, hogy mindent elmondtam neked! – suttogta Cynthia, majd a fejét fölemelve Molly szemébe nézett. – El kell fogadnia a pénzt. Ó, Molly, meg tudod oldani, anélkül, hogy az apádnak tudomást kellene szereznie róla? Én pedig akár Oroszországig is elmennék nevelőnőnek. Már arra is gondoltam, hogy inkább… de nem, azt nem – mondta beleborzongva abba, amit mondani készült. – Az apád nem tudhatja meg! Kérlek, Molly, nem tudhatja meg. Nem tudnám elviselni. Nem is tudom, mit tennék akkor, ígérd meg, hogy soha nem mondod el neki, sem mamának!

– Soha nem mondom el. Nem is tudod, mi mindent megtennék, hogy megmentselek… – Azt akarta mondani: – Megmentselek téged és Rogert a szenvedéstől. – De Cynthia közbevágott:

– Mindent! Semmi esetre sem szabad elmondanod az apádnak. Ha nem sikerül a próbálkozásod, hát istenem, én mindig szeretni foglak érte, hogy megpróbáltad; én pedig nem leszek rosszabb helyzetben, mint most vagyok. De sokat jelent, hogy tudom, együtt érzel velem. De ígérd meg, hogy nem mondod el Mr. Gibsonnak!

– Egyszer már megígértem – mondta Molly –, s újra megteszem, de most feküdj le! Próbáld kipihenni magad. Olyan fehér vagy, mint a gyolcs. Beteg leszel, ha nem pihensz, és már két óra is elmúlt, te pedig reszketsz a hidegtől.

Ezzel jó éjszakát kívántak egymásnak. Ám amikor Molly a szobájába ért, minden lelkiereje elhagyta. Leborult az ágyára, felöltözve, ahogy volt, mivel ahhoz sem volt ereje, hogy levetkőzzön. Ha Roger valaha is hallana erről, az sebet ejtene a Cynthia iránt érzett szerelmén. De vajon helyes-e elhallgatni előle? Meg kell próbálnia rávenni Cynthiát, hogy mindent mondjon el neki, mihelyt visszatér Angliába. Ha a lány mindent töredelmesen bevallana, az idővel csillapítaná a fájdalmat, amelyet Roger az első hallásra érezne. Molly gondolatait Roger töltötte ki – ő hogyan érezne, mit mondana, hogyan zajlana le az a találkozó, hol lehet ebben a pillanatban, és így tovább, amíg ki nem józanodott, és eszébe nem jutott, hogy mit ígért az imént. Most, hogy az első izgalom elmúlt, tisztán látta a nehézségeket, leginkább azt, hogy is beszélhetne négyszemközt Mr. Prestonnal. Cynthiának hogyan sikerült? És a levelek, amelyeket váltottak? Nem szívesen, de Molly belátta, hogy Cynthia látszólag nyílt viselkedése mögött rengeteg titkos mesterkedés rejlett, és még kevésbé szívesen, dc azt is belátta, hogy neki magának is szüksége lesz efféle praktikákra. Megpróbál majd az egyenes ösvényen maradni, és ha escüeg le is térne róla, csak azért teszi, hogy megmentse a szenvedéstől azokat, akikel szeret.

NEGYVENNEGYEDIK FEJEZET
Molly Gibson mentőakciója

Elég nehéznek tűnt az éjszakai érzelmi viharok után, hogy ugy viselkedjenek a reggelinél, mintha mi sem történt volna. Cynthia sápadt volt, de a szokásos nyugalommal csevegett erről-arról, míg Molly csendben ült, figyelt és csodálkozott. Ekkor sejtette meg, hogy Cynthia milyen régóta rejtegetheti mélyen a gondolatait és titkos gondjait, hisz csak így lehetett képes ennyire jól tettetni. A reggeli levelek között volt egy Kirkpatrickéktól, Londonból, ám most nem Helentől, Cynthia levelezőpartnerétől. A nővére írt, a betegeskedő Helen nevében bocsánatot kérve, aki influenzás volt, igen legyengült, és még nem épült fel egészen.

– Eljöhetne hozzánk egy kis levegőváltozásra – mondta Mr. Gibson. – Az évnek ebben az időszakában a vidék egészségesebb, műit a város, kivéve, ha fákkal van körülvéve. A mi házunk viszont száraz vidéken áll, magasan fekvő, kavicsos területen, és én is itt vagyok ingyenes orvosi ellátásként.

– Csodálatos lenne – mondta Mrs. Gibson. Sietve végiggondolta a háztartás költségvetésében szükséges változtatásokat, ha egy olyan ifjú hölgyet látnak vendégül, aki a Mr. Kirkpatrick házában lévő kényelemhez szokott hozzá. Számolni kellett a kényelmeüenségekkel, és azokat összevetni a várható előnyökkel. Mindezt megtelte, mialatt beszélt. – Te is szeretnéd, Cynthia? És te, Molly? Drágám, így te is megismerkednél az egyik lánnyal, és semmi kétségem, hogy téged is meghívnának, az pedig nagyszerű volna!

– Én viszont nem engedném el őt – mondta Mr. Gibson, aki olvasott a felesége gondolataiban.

– Drága Helen! – folytatta Mrs. Gibson –, szívesen ápolnám őt! A vizsgálószobádat átalakíthatnánk vendégszobájának a számára, drágám. – Talán mondani sem kell, hogy nagyobb súllyal esett latba a sok kényelmetlenség, amely abból ered, hogy hetekig egy idegen lesz velük, aki belátna a színfalak mögé. – Egy gyengélkedő számára a nyugalom elsődleges fontosságú. A nappaliban például folyton megzavarnák őt a látogatók; az ebédlő pedig, hogy is mondjam, olyan ebédlős. Az ételszagot ki sem lehet ott szellőztetni. Persze, nem volna így, ha a drága papa engedte volna, hogy eltávolítsuk azt az ablakot…

– Miért ne kaphatna meg az öltözőszobát hálószobának, a belőle nyíló kicsi szoba pedig a nappalija lehetne? – kérdezte Mr. Gibson.

– A könyvtárba – Mrs. Gibson ezzel az előkelő névvel illette azt a helyiséget, amelyet azelőtt könyvkuckónak neveztek – még egy kanapé sem férne be, és ott vannak a könyvek, valamint az íróasztal. Nagyon huzatos is az a hely. Nem, drágám, akkor jobb, ha el sem hívjuk; a saját otthona legalább kényelmes.

– Jól van, jól van! – mondta Mr. Gibson, látva, hogy úgysem az övé az utolsó szó, annyira viszont nem érdekelte az ügy, hogy veszekedjen miatta. – Talán igaza van. A luxus küzd itt a friss levegő ellen. Néhány ember jobban szenved az egyik, mint a másik hiányától. Tudja, hogy nagyon szívesen látom őt a házamban, ha úgy fogad el minket, ahogy vagyunk. De a vizsgálószobát nem tudom nélkülözni. Szükséges a napi kenyérkeresethez.

– Meg fogom írni nekik, milyen kedves Mr. Gibson – mondta a felesége elégedett hangon, amint a férje elhagyta a szobát. – Ettől éppen úgy le lesznek kötelezve, mintha meghívtuk volna a lány.

Akár Helen betegsége miatt, akár másért, Cynthia nagyon kedvetlen és szórakozott volt, és ez az állapot egész nap kitartott. Molly megértette, miért volt a hangulata olyan változékony az utóbbi hónapokban, ezért gyengéd, megértő volt vele. Estefelé, amikor a lányok kellesben maradtak, Cynthia megállt Molly felett. Az arcát elfedte a félhomály.

– Molly – mondta – megteszed? Megteszed, amit tegnap éjjel mondtál? Egész nap ezen gondolkodtam, és néha úgy véltem, hogy talán neked visszaadná a leveleket, ha elkérnéd. Azt hihetné… mindenesetre érdemes megpróbálni, ha nincs nagyon ellenedre az ötlet.

Molly minden egyes alkalommal, ha csak rágondolt, egyre jobban idegenkedett a Mr. Prestonnal való találkozótól. Ám végül is a saját javaslata volt, nem tudott, és nem is akart visszakozni. Csak jó sülhet ki belőle, legalábbis nem látta, hogyan származna bármi rossz a dologból. Így beleegyezését adta, és megpróbálta leplezni az ellenérzéseit, amelyek tovább erősödtek, ahogy Cynthia sietve megtervezte a részleteket.

– Abban a fasorban fogsz vele találkozni, amely a parkban álló pihenőházból a kastélyba vezet. A kastélytól csak egy úton jöhet a városba, ahol gyakran van dolga. Mehetsz arra, amerre sétálni szoktunk a parkban, nem is kell messzire menned.

Mollynak feltűnt, hogy Cynthia milyen tapasztaltan szervezi a titkos találkozót, és megkérdezte, honnan tudja mindezt ilyen jól. Cyndüa elpirult, és így válaszolt: – Ó! Ne is törődj vele! Készséggel eljön majd, hallottad, hogy azt mondta, szeretné tisztázni az ügyet. Ez lesz az első alkalom, hogy én kezdeményezem a találkozót. Ha egyszer megszabadulhatnék tőle – ó, Molly egész életemben hálás lennék neked érte!

Molly Rogerre gondolt, és ez a gondolat ihlette a következő szavait.

– Biztosan nagyon szörnyű… én nagyon bátor vagyok… de nem hiszem, hogy el tudtam volna… hogy képes leltem volna elfogadni Roger ajánlatát egy félig-meddig felbontott eljegyzéssel a tarsolyomban. – Elvörösödött attól, amint kimondott.

– Elfelejted, mennyire gyűlölöm Mr. Preslont! – méltatlankodott Cynthia. – Inkább ennek köszönhető, mint a Roger iránt érzett olthatatlan szerelmemnek, hogy hálás voltam, amiért valaki másnak is elköteleztem magam a biztonság kedvéért. Ő nem akarta eljegyzésnek hívni, én azonban annak neveztem, mert megnyugvással töltött el, hogy végre megszabadultam Mr. Prestontól. És meg is szabadulok, csak kapjam meg azokat a leveleket! Ó, ha arra is rá tudnád venni, hogy fogadja el az utálatos pénzét is! A visszaszerzett leveleket elásnánk, hogy senki ne szerezzen tudomást róluk, és én hozzámehetnék valaki máshoz. Hozzámennék Rogerhez, ez lenne a legbölcsebb megoldás. Mindent egybevetve ez csak olyasféle ifjúkori botlás, ahogy mondani szokták. Azt is megmondhatod Mr. Prestonnak, hogy ha nyilvánosságra hozza a leveleimet, ha megmutatja őket az apádnak vagy bárkinek, elhagyom Hollingfordot, és soha többé nem térek vissza.

Rengeteg hasonló üzenettel rakodta meg Mollyt, amelyekről a lány azt gondolta, soha nem fogja őket átadni: valójában azt sem tudta, mit mondjon. Gyűlölte ezt a küldetést, és nem tetszett neki, ahogy Cynthia a Rogerrel való kapcsolatáról beszélt. Nyomasztotta őt a szégyen, és az érzése szerint nem tisztességes viselkedés. Ám kész volt arra, hogy elviseljen mindent, méghozzá bátran, ha ezzel Cynthiát az egyenes útra terelheti. Szinte jobban szánta barátnőjét a nagy bánata és lehetséges megaláztatása miatt, mint amennyire szerette, és együtt érzett vele.

Molly elindult a megbeszélt helyre. Felhős, csípős nap volt, és a szinte teljesen kopasz ágak között süvítő szél megsüketítette, ahogy átlépett a park kapuján, és rátért a fasorra. Ösztönösen gyorsan lépkedett, hogy élénkítse magát, és hogy ne legyen ideje sokat gondolkodni. A fasor kanyarulata után, amely körülbelül negyed mérföldnyire volt a pihenőháztól, egyenes út vezetett a kastélyhoz, amely most lakó nélkül árválkodott. Molly nem akart nagyon eltávolodni a házikótól, előtte álldogált, egy nagyobb farönknél. Közeledő lépeteket hallott. Mr. Preston volt az. A férfi csak egy nőalakot láthatott, félig takarva a fatörzstől, nem kételkedett benne, hogy Cynthia az. De amikor már csaknem mellé ért, a lány megfordult, és Cynthia hamvas arca helyett Molly sápadt, elszánt arcát pillantotta meg. A lány nem köszöntötte őt. A férfi érezte, hogy a sápadt, félénk alak tart tőle, szürke szeme, nyílt tekintete mégis bátor ártatlanságot sugárzott.

– Cynthia nem tudott eljönni? – kérdezte a férfi, ráébredve, hogy Molly őt várta.

– Nem tudtam, hogy azt hitte, vele fog találkozni – mondta Molly, kissé meglepve. A maga őszinteségében azt gondolta, Cynthia megmondta, hogy ő, Molly Gibson fog találkozni Mr. Prestonnal a megbeszélt helyen és időben. Cynthia azonban agyafúrtabb volt, és egy homályos

üzenettel csalta ide a férfit, amelyben, bár nem hazudott, elhitette vele, hogy ő maga kéri a találkozót.

– Azt üzente, hogy itt lesz – mondta Mr. Preston, nagyon bosszúsan amiatt, hogy csapdába csalták őt, és hogy Miss Gibsonnal kell találkoznia. Molly habozott egy kis ideig, mielőtt megszólalt volna. A férfi elhatározta, hogy ő nem kezdeményez beszélgetést; a lány ártotta bele magát az ügyükbe, érezze hát magát a lehető legkínosabban.

– Mindenesetre engem küldött ide, hogy találkozzam önnel – mondta Molly. – Bizalmasan elmondta nekem, milyen kapcsolatban állnak egymással.

– Valóban? – kérdezte a férfi megvetően. – Nem mindig a legőszintébb és legmegbízhatóbb ember a világon!

Molly elpirult. Arcátlannak találta a férfi modorát. Ő maga cseppet sem volt nyugodt, de visszafogta magát, kissé fel is bátorodott.

– Nem szabadna így beszélnie arról a személyről, akit a feleségének szeretne megszerezni. De hagyjuk ezt most, van az ön birtokában néhány levél, amelyeket Cynthia szeretne visszakapni.

– Azt meghiszem.

– És amelyeket nincs joga megtartani.

– Legálisan, vagy morálisan? Melyikre gondol?

– Nem tudom, egyszerűen csak nincs joga hozzá, ha úriember, hogy magánál tartsa egy lány leveleit, amikor az visszakéri őket. Még kevésbé ahhoz, hogy fenyegesse őt velük.

– Látom, hogy tényleg mindent tud, Miss Gibson – mondta a férfi, kissé tiszteletteljesebb modorban. – Legalábbis a saját nézőpontjából előadta önnek a történetet. Most meg kell hallgatnia az én oldalamról is. Megígérte nekem olyan ünnepélyesen, ahogyan csak nő teheti…

– Nem is volt még nő, csak egy kislány, alig tizenhat éves!

– Elég idős volt ahhoz, hogy tudja, mit cselekszik, de ha úgy tetszik, nevezhetem őt lánynak. Ünnepélyesen megígérte nekem, hogy a feleségem lesz, csak azt az egy feltételt szabta, hogy tartsuk titokban, és várjunk néhány évig. Leveleket írt, amelyekben megismételte az ígéretét, amelyek kellően bizalmas hangúak ahhoz, hogy bizonyítsák: ő maga is úgy érezte, különleges kötelék fűz össze minket. Nem dőlök be bárminek; tudom, hogy nem vagyok egy szent, és a legtöbb esetben nagyon is jól föl tudom mérni az érdekeimet. Eleget tud arról, milyen helyzetben volt nincstelen leányként. Abban az időben nem volt semmiféle befolyásos kapcsolata, amely a vagyont helyettesíthette volna, és segíthette volna őt, hogy kilépjen a világba. A szenvedélyem iránta olyan őszinte és önzetlen volt, mint amilyet bármely más férfi is érezhet. Több vagyonos lányt is feleségül vehettem volna időközben; az egyikük elég csinos is volt, és egyáltalán nem vonakodott.

Molly félbeszakította; felháborította őt a férfi modora. – Bocsánat, de semmi kedvem végighallgatni a beszámolóját a fiatal hölgyekről, akiket feleségül vehetett volna. Csak Cynthia nevében jöttem, aki nem kedveli önt, és aki nem szándékozik önhöz feleségül menni.

– Nos, akkor majd elérem, hogy kedveljen, ahogy ön nevezi ezt. Valaha „kedvelt” engem, és olyan ígéreteket tett nekem, amelyeknek a megszegéséhez mindkét fél beleegyezése szükséges. Nmcs semmi kétségem, hogy mihelyt összeházasodtunk, úgy fog szeretni, mint rég, épp annyira, ahogy azt a leveleiben valaha bizonygatta.

– Soha nem fog magához menni – mondta Molly határozottan.

– Ha valaha is mást tüntet ki azzal, hogy a kezét adja neki, föl fogom használni ellene a leveleit.

Molly kis híján felkacagott, annyira biztos volt benne, hogy Roger soha nem olvasna el leveleket, amelyeket ilyen körülmények között ajánlanak föl neki. Aztán eszébe jutott, hogy mekkora fájdalmat okozna neki ez a kapcsolat Mr. Prestonnal, különösen akkor, ha előzőleg Cynthiától nem tudja meg. Ő, Molly, megmenti őt ettől a fájdalomtól. Mielőtt eldönthette volna, mit feleljen, Mr. Preston újra megszólalt.

– Ön azt mondta a múltkor, hogy Cynthia jegyben jár valakivel. Megkérdezhetem, ki a szerencsés?

– Nem – mondta Molly –, nem kérdezheti meg. Hallotta, amikor Cynthia azt mondta, az még nem eljegyzés. Nem egészen az, de ha mégis igazi eljegyzés volna, gondolja, hogy az után, amit az imént

mondott, elmondanám, ki az illető? Egyvalamiben azonban biztos lehet: ő egy sort sem olvasna el a leveleiből. Ahhoz ő túlságosan… de nem! Nem fogok róla ön előtt beszélni. Ön soha nem lenne képes megérteni őt.

Úgy tűnik nekem, hogy ez a titokzatos „ő” nagyon szerencsés férfiú, hogy olyan lelkes védelmezője van, mint Miss Gibson, akivel pedig egyáltalán nem jár jegyben – mondta Mr. Preston olyan kaján arckifejezéssel, hogy Molly kis híján elpityeredett. De összeszedte magát, és tovább próbálkozott, elsősorban Cynthiáért, de Rogerért is.

– Becsületes ember soha nem olvasná el más leveleit, vagy ha el is olvasná, annyira szégyellné, hogy soha nem beszélne arról. Akkor mi haszna van belőlük?

– Tartalmazzák Cynthia ismételt házassági ígéreteit – mondta a férfi.

– Azt mondja, hogy inkább örökre elhagyja Hollingfordot, és elhelyezkedik valami háznál, mint hogy önhöz hozzámenjen.

A férfinak megnyúlt az arca. Olyan elkeseredettnek tűnt, hogy Molly szinte megsajnálta.

– Ezt higgadtan közölte önnel? Remélem, tisztában van azzal, hogy nagyon súlyos dolgokat mond nekem, Miss Gibson. Ha egyáltalán igazat beszél – folytatta, kicsit összeszedve magát. – Az ifjú hölgyek nagyon szeretik az olyan végletes szavakat, mint utál, gyűlöl. Számos olyan hölgyet ismertem, akik olyan férfiakkal kapcsolatban használták ezeket, akikhez valójában hozzá akartak menni.

– Másokról nem tudok nyilatkozni – mondta Molly. – Csak annyit tudok, hogy Cynthia komolyan gondolja, és… – itt habozott egy kicsit, mert tudta, hogy fájdalmat fog okozni a férfinak, de mégis kimondta: – annyira gyűlöli önt, amennyire egy olyan személy, mint ő, képes gyűlölni.

– Mint ő? – kérdezte a férfi, szinte öntudatlanul ismételve a szavakat, és belekapaszkodva bármibe, amivel leplezheti az elkeseredését.

– Úgy értem, én jobban gyűlölném – mondta Molly halkan.

A férfi azonban nem nagyon figyelt arra, amit a lány mondott. A sétapálcája végét próbálta befúrni az avarba, és a tekintetét is arra irányította.

– Tehát hajlandó a leveleket visszaküldeni velem. Biztosíthatom arról, hogy nem tudja rávenni, hogy a felesege legyen.

– Ön nagyon egyszerű leány, Miss Gibson – mondta Mr. Preston, hirtelen fölszegve a fejét. – Feltételezem, nem tudja, hogy más érzelem is létezik a világon, amely kielégülést okoz, mint a szerelem. Soha nem hallott még a bosszúról? Cynthia elkábított az ígéreteivel, és még ha nem is nagyon hisz nekem… de semmi értelme beszélni erről! Nem szándékozom büntetés nélkül elengedni őt. Ezt közölje vele! Megtartom a leveleket, és föl is használom, amint alkalom adódik rá.

Molly szörnyen mérges volt magára a dolog ügyetlen kezelése miatt. Remélte, hogy sikerrel fog járni, de csak rontott a helyzeten. Mi egyébbel tudna még érvelni? A férfi közben folytatta; fájdalmát csak növelte, amint belegondolt, hogy a két lány miket mondhatott róla; a sértett hiúságot is hozzáadta a szerelmi csalódás miatt érzett dühhöz.

– Mr. Osborne Hamley megismerheti a levelek tartalmát, habár talán túl becsületes ahhoz, hogy elolvassa őket. Sőt még az apja is tudomást szerezhet a pletykákról, és ha jól emlékszem, Miss Cynthia Kirkpatrick nem mindig a legtiszteletteljesebb hangnemben beszél a hölgyről, aki most a Mrs. Gibson névre hallgat. Vannak…

– Hallgasson! – mondta Molly. – Egy szót sem akarok hallani ezekről a levelekről, amelyeket akkor írt, amikor nem voltak barátai, önnek, akit viszont a barátjának tekintett! De rájöttem, mit fogok most tenni. Figyelmeztetem önt. Ha nem lettem volna ostoba, elmondtam volna mindent az apámnak, ám Cynthia megígértette velem, hogy hallgatok. Most azonban mindent elmondok elejétől a végéig Lady Harrietnek, és megkérem őt, hogy beszéljen az édesapjával a levelek visszaköveteléséről. Biztos vagyok benne, hogy meg fogja lenni. Úgy vélem, ön nem merné visszautasítani Lord Cumnort.

A férfi azonnal tudta, hogy valóban nem volna bátorsága megtenni. Ügyes jószágigazgató volt, akit a lord igen kedvelt és megbecsült ezért. Ám az a viselkedés, amelyet a levelekkel kapcsolatban tanúsított, így például az azokkal való fenyegetőzés olyan cselekedet volt, amelyet egy úriember,

egy becsületes ember, egy igazi férfi nem tűr meg maga körül. Tisztában volt mindezzel, és csodálkozott, hogy az előtte álló lány hogy tudott erre rájönni. Egy pillanatra még a saját bajáról is megfeledkezett, hogy őszinte csodálattal adózzon neki. Ott állt előtte Molly ijedten, mégis bátran, egy pillanatra sem adva föl, amit el akart érni, még akkor sem, ha minden az ellen szólt. A legjobban talán mégis az döbbentette meg a férfit – mutatva, milyen ember is volt ő valójában –, hogy Molly mennyire nem vesz tudomást arról, hogy ő egy fiatal férfi, aki épp most egy fiatal nővel áll szemben. Mintha az ég tiszta angyala lett volna a lány. Habár érezte, hogy sarokba szorították, és át kell adnia a leveleket, nem akarta azonnal megtenni. Mialatt a válaszon gondolkodott, és próbált időt nyerni, hogy újra átgondolhassa a dolgot, mielőtt engedne a követelésnek, kiváló hallásával egy lovasra lett figyelmes, aki gyorsan közeledett a kavicsos úton. Egy pillanattal később Molly is felfigyelt erre. A férfi látta a rémületet a lány arcán, aki legszívesebben azonnal elszaladt volna, ám mielőtt ezt megtehette volna, Mr. Preston erősen megragadta a karját.

– Maradjon nyugton! Látniuk kell, hogy velem van. Ön, végül is, semmi olyasmit nem tett, amiért szégyenkeznie kellene.

Mialatt ezt mondta, Mr. Sheepshanks jelent meg a kanyarban, egészen közel hozzájuk. Ha Molly nem is. Mr. Preston látta a mindentudó arckifejezést, amely megjelent az idős úriember vörös, ravasz arcán – látta, de nem nagyon törődött vele. Előrelépett, és megszólította Mr. Sheepshankset, aki így megállt előttük.

– Alászolgája Miss Gibson. Kissé szeles az idő egy ilyen fiatal lánynak, hogy idekint tartózkodjon, és túl hideg is van, mondhatom, ahhoz, hogy itt álldogáljon, nem igaz, Preston? – mondta lovaglóostorával cinkosul megbökve a férfit.

– De igen – mondta Mr. Preston. – Tartok tőle, hogy túl soká feltartottam Miss Gibsont.

Molly nem tudta, mit mondjon, vagy tegyen, csak csendben meghajolt, és sarkon fordult, hogy a küldetése sikertelensége miatt nehéz szívvel hazamenjen. Fogalma sem volt, hogy meggyőzte Mr. Prestont, aki egyelőre saját magának sem vallotta be ezt. Mielőtt hallótávolságon kívülre ért volna, hallotta, ahogy Mr. Sheepshanks azt mondja:

– Sajnálom, hogy megzavartam a randevúját, Preston.

Hallotta ugyan a szavakat, de az értelmük nem jutott el a tudatáig. Csak arra gondolt, hogy magabiztosan jött el otthonról, most viszont vesztesen tér vissza Cynthiához.

Cynthia leste az érkezését, és lerohanva a földszintre, berángatta Mollyt az ebédlőbe.

– Nos, Molly? Ó! Látom, hogy nem adta oda őket. Végül is, nem is vártam mást tőle. – Leült, mintha úgy könnyebb volna elviselnie a csalódottságot. Molly bűnbánóan állt előtte.

– Annyira sajnálom. Megtettem mindent, ami tőlem telt. A végén megzavartak minket, Mr. Sheepshanks lovagolt arra.

– Kellemetlen öregember! Gondolod, hogy rá tudtad volna venni, hogy adja ide a leveleket, ha több időd lett volna?

– Nem tudom. Bárcsak ne bukkant volna föl Mr. Sheepshanks. Nem örülök, hogy látott Mr. Prestonnal.

– Ó, biztosan semmi rosszra nem gondolt. Mit mondott? Mármint Mr. Preston.

– Rendíthetetlenül azt gondolja, el vagy jegyezve vele, és azok a levelek is ezt bizonyítják. Szerintem a maga módján szeret téged.

– A maga módján, no hiszen! – mondta Cynthia megvetően.

– Minél többet gondolok az ügyre, annál inkább úgy látom, jobb lenne, ha papa beszélne vele. Megmondtam neki, hogy elmondok mindent Lady Harrietnek, és ő majd ráveszi Lord Cumnort, hogy szerezze vissza a leveleket. Ám ez nagyon kínos lenne.

– Valóban nagyon! – mondta Cynthia komoran. – De ezt csak üres fenyegetésnek vette.

– Ha kívánod, máris megteszem. Komolyan gondoltam, amit mondtam, noha azt gondolom, papa tudná ezt a legjobban megoldani, és a legdiszkrétebben is.

– Mondok neked valamit, Molly. Emlékezz rá, hogy köt az ígéreted, tehát nem mondhatod el Mr. Gibsonnak anélkül, hogy megszegnéd a szavad. Tudd, hogy elhagyom Hollingfordot, és soha nem

jövök vissza többet, ha az apád tudomást szerez az ügyről. Ez minden! – Cynthia felállt, és idegességében Molly kendőjét kezdte hajtogatni.

– Ó, Cynthia, de Roger! – Molly csak ennyit mondott.

– Igen, tudom! Nem kell eszembejuttatnod. De képtelen vagyok egy fedél alatt élni valakivel, akinek mindig az járna az eszében, amit rólam hallott… a viselt dolgaimon… a hibáimon, amelyek első látásra sokkal súlyosabbnak tűnnek, mint amilyenek valójában. Olyan boldog voltam, amikor ide kerültem. Mindenki szeretett, rajongott értem, és csak szépeket gondolt rólam. Most pedig… hiszen magadon is tapasztalhatod a különbséget. Molly. Minden gondolatod az arcodra van írva, és én mindent le is olvastam róla az utóbbi két napban. Arra gondolsz: Cynthia bizony becsapott engem, egész idő alatt titkos levelezést folytatott, sőt félig-meddig két férfival is eljegyezte magát! Inkább ez van benned, mint szánalom egy leány iránt, aki egymaga volt kénytelen gondoskodni magáról, és senki sem segítette vagy védelmezte őt.

Molly nem szólt semmit. Sok igazság volt abban, amit Cynthia mondott, de sok félremagyarázás is, hiszen ezen a hosszú negyvennyolc órán keresztül Molly mindvégig töretlenül szerette Cynthiát, akinek a helyzete jobban nyomasztotta őt, mint magát Cynthiát. Azt is tudta – ez a gondolat az előzőből következett –, hogy rengeteg fájdalmat szenvedett el a Mr. Prestonnal való beszélgetés alatt, harcolva a lányért. Erején felül próbálkozott. Kövér könnycseppek gyűltek össze a szemében, és legurultak az arcán.

– Ó! Milyen szívtelen vagyok! – mondta Cynthia lecsókolva Molly könnyeit. – Értem én… tudom, hogy ez az igazság, és hogy megérdemlem… Nem szabadna semmit a szemedre vetnem.

– Nem tettél szemrehányást – mondta Molly, megpróbálkozva egy mosollyal. – Valóban gondoltam olyasmiket, amiket mondtál… De azért nagyon szeretlek… nagyon, Cynthia. Én is azt tettem volna, amit te.

– Ugyan, te biztosan nem. Te valahogy más vagy.

NEGYVENÖTÖDIK FEJEZET
Bizalmasok

A nap hátralévő részében Molly gyenge és levert volt. Olyan szokatlan volt számára, hogy valamit el kell titkolnia – annyira példa nélküli volt ez az életében, hogy nagyon megviselte.

Egy rémálom volt, amelytől nem tudott szabadulni. Nagyon szeretett volna megfeledkezni róla, de minden apró-cseprő esemény emlékeztette rá. Másnap reggel a posta hozott néhány levelet, köztük egyet Rogertől Cynthiának Molly, aki nem kapott levelet, mély szomorúsággal nézte Cynthiát, amint az olvasta az övét. Úgy tűnt neki, hogy a lánynak nem illene örömét lelnie ezekben a levelekben, amíg el nem mondta Rogernek, mi a helyzet közte és Mr. Preston között. Ám Cynthia elpirult és elmosolyodott, mint mindig, amikor dicsérő, rajongó, vagy szerelmes szavakat olvasott. Molly gondolatait és Cynthia olvasását azonban félbeszakította Mrs. Gibson diadalittas felkiáltása, aki ezennel át is adta saját levelét a férjének, így foglalva össze a fejleményeket:

– Tessék! Meg kell mondanom, számítottam rá. – És Cynthiához fordulva folytatta: – Kirkpatrick nagybátyádtól jött a levél, drágám. Olyan kedves, azt szeretné, ha elmennél hozzájuk egy időre, hogy felvidítsd Helent, a szegény kis Helent! Attól tartok, nagyon nincs jól. Itt azonban nem fogadhatnánk őt, anélkül hogy a drága papát zavarnánk a vizsgálószobájában, és habár én szívesen lemondtam volna az öltözőszobámról, de ő… na, mindegy! Említettem nekik a levelemben, mennyire elkeseredtél… mindnyájuk közül legjobban te, mivel oly szerető barátnője vagy Helennek, tudod. És, hogy mennyire szeretnél valahogy segíteni neki. Biztos vagyok benne, hogy ez így is van. Most pedig azt szeretnék, ha azonnal odautaznál, mert Helen igazán ragaszkodik hozzád.

Cynthia szemei felragyogtak: – Nagyon szeretnék elmenni – mondta. – De téged sem szeretnélek itt hagyni, Molly – tette hozzá halkabban, mintha hirtelen elszégyellte volna magát.

– El tud készülni, hogy a ma esti járattal elmenjen? – kérdezte Mr. Gibson. – Nem kis meglepetésemre ugyanis, több mint húszévnyi csendes hollingfordi szolgálat után először, meghívást kaptam egy holnapi konzíliumra Londonba. Attól tartok, drágám, hogy Lady Cumnor rosszabbul van.

– Nem mondja! Szegény, drága hölgy! Milyen rossz hír! Szerencse, hogy már reggeliztem, mert immár egy falat sem menne le a torkomon.

– Hiszen csak annyit mondtam, hogy rosszabbul van. Az ő állapotában az, hogy rosszul van, talán csak azt jelenti, hogy nemsokára jobban lesz. Ne képzeljen többet a szavaim mögé, mint amit jelentenek.

– Köszönöm. Milyen kedves és megnyugtató mindig a kedves papa! Mi a helyzet a ruháiddal, Cynthia?

– Ó, azok rendben vannak, mama, köszönöm. Négy órára el is tudok készülni. Molly, jössz segíteni pakolni? Beszélni szeretnék veled, drágám – tette hozzá, mihelyt felértek az emeletre. – Micsoda megkönnyebbülés megszabadulni erről a helyről, itt bármikor összefuthatok azzal az alakkal. De ugye, nem hiszed, hogy annak örülök, hogy itt hagylak téged! Dehogyis! – Volt valami túlzás ebben a nagy tiltakozásban, de Molly nem vette észre. Csak annyit mondott: – Egyáltalán nem hittem azt. Magamról tudom, mennyire kellemetlen nyilvánosan találkozni egy emberrel, akivel négyszemközt másképp viselkednél. Én a magam részéről hosszú-hosszú ideig nem akarok újra találkozni Mr. Prestonnal, az bizonyos. De Cynthia, egy szót sem szóltál még Roger leveléről. Kérlek, mondd meg, merre jár most. Túl van már a láz-rohamokon?…

– Igen, teljesen. Nagyon jókedvű a levele. Sokat ír madarakról, állatokról, mint mindig, a bennszülöttek szokásairól, és ilyesmikről. Elolvashatod innen – rámutatott egy részre a levélben – idáig, ha akarod. És tudod mit, megbízlak valamivel. Molly. Amíg csomagolok (láthatod, mennyire megbízom benned, nem mintha nem olvashatnád el az egészet, de unalmasnak találnád a szerelmes

ömlengést) kérlek, írj egy rövid beszámolót az apjának arról, hogy hol van, írd meg az időpontot és a hasonlókat.

Molly egy szó nélkül letette a levelet, és másolni kezdte az íróasztalnál. Gyakran tovább olvasott, mint ameddig szabad lett volna, meg-megállt, arcát a kezébe támasztva, szemeit a levélre szegezve; képzeletben ellátogatott az írójához. Látta őt azokon a helyeken, ahol egykor tényleg láthatta, és azokon, ahová csak a képzelete festette oda őt. Cynthia hirtelen belépett a nappaliba, és ez felriasztotta álmodozásaiból. A lány maga volt a sugárzó jókedv. – Senki nincs itt? Micsoda boldogság! Ah, Miss Molly, kegyednek jobb a beszélőkéje, mint azt hinné. Nézz csak ide! – kezében egy nagy, teli borítékot tartott, amelyet gyorsan belesüllyesztett a zsebébe, mintha félne, hogy meglátják. – Mi a baj, édesem? – odalépett Mollyhoz, és megsimogatta. – Túlságosan aggódsz a levél miatt. Hát nem látod, hogy ezek az én saját rettenetes leveleim, amelyeket most azonnal el fogok égetni. Mr. Preston volt olyan kedves, és elküldte nekem őket, hála neked, kicsi Molly, szívem csücske, ezek mind azok a levelek, amelyek már két éve Damoklész kardjaként függtek a fejem felett!

– Úgy örülök! – mondta Molly, kissé felderülve. – Nem hittem volna, hogy el fogja küldeni őket. Jobb ember, mint amilyennek gondoltam. Hát mindennek vége van. Úgy örülök! Te is azt hiszed, hogy ezzel lemondott arról, hogy jogot formáljon rád, ugye, Cynthia?

– Talán jogot formál, de énrám nem lehet jogot formálni, és most már bizonyítéka sincs ellenem. Ez a legédesebb megkönnyebbülés, és neked köszönhetem, te drága kis hölgy! Most már csak egyetlen dolgot kell megtenni. Megtennéd még nekem? – hízelgett Mollynak. és simogatta őt, miközben beszélt.

– Ó, Cynthia, ne kérd ezt tőlem! Nem akarok semmi többet megtenni. El sem tudod képzelni, mennyire rosszul vagyok, ha a tegnapi találkozóra, és Mr. Sheepshanks arckifejezésére gondolok.

– Ez csak egy csekélység. Nem akarom terhelni a lelkiismeretedet azzal, hogy jutottak vissza hozzám a levelek; elég annyi, hogy nem egy olyan ember közvetítésével, akire pénzt is rábízhatok. Rá kell vennem Mr. Prestont, hogy fogadja el a húsz fontját a kamatokkal. Öt százalékos kamatot számoltam rá, és betettem lepecsételve ebbe a borítékba. Ó, Molly, olyan könnyű szívvel mennék el, ha megpróbálnád ezt eljuttatni hozzá. Ez az utolsó, amit kérek tőled. Nem nagyon sürgős, tudod. Véletlenül is találkozhatsz vele, a boltban, az utcán, még egy mulatságban is; és ha ezt ott tartod a zsebedben, mi sem lesz egyszerűbb.

Molly csak annyit mondott: – Papa is odaadhatná neki. Abban semmi föltűnő nem volna. Megmondom neki, hogy ne kérdezősködjön róla

– Jól van – mondta Cynthia –, úgy csinálod, ahogy akarod. Szerintem úgy lenne a legjobb, ahogy én mondtam, mivel, ha ez az ügy kitudódik… De már így is sokat tettél értem, és nem csodálom, ha többre nem vagy hajlandó.

– Ha egyszer annyira viszolygok ezektől a vele folytatott titkos üzelmektől – könyörgött Molly.

– Titkos üzelmek? Hisz csak egyszerűen átadsz neki egy levelet tőlem! Ha Miss Browningnak hagynék itt egy üzenetet, ellenedre volna átadni neki?

– Tudod, hogy az más, azt nyíltan megtehetném.

– Lehetne levél is a borítékban, nem kell tudnod, hogy pénz van benne. Ez mindössze lezárása, tiszteletreméltó, becsületes lezárása egy olyan ügynek, amely már évek óta nyomaszt engem. De tedd, amit jónak látsz!

– Nem bánom, add ide – mondta Molly. – Meg fogom próbálni.

– Jaj, de drága vagy! Elég, ha megpróbálod. Ha nem sikerül átadnod neki bizalmasan, anélkül, hogy bajba keverednél, csak tartsd magadnál, amíg vissza nem jövök. Akkor majd megkapja, akár akarja, akár nem!

Molly egész másként készült erre a két napra, amelyet Mrs. Gibsonnal kettesben fog eltölteni, mint azokra, amelyeket nemrég az apjával töltött. Először is, senki sem kísérte ki az utazókat a fogadóba, ahonnan a kocsi indult, a piactéren való búcsúzkodás kívül esett azon, amit Mrs. Gibson helyénvalónak talált. Különben is felhős, esős délután volt, és szokatlanul korán meg kellett gyújtani a gyertyákat. Nem volt hat órai pihenő, sem zene, sem olvasás. A két hölgy a kézimunkája fölé hajolt,

közben apró-cseprő dolgokról beszélgettek. Még vacsora sem volt, mivel a két utazó miatt korábban étkeztek. Mrs. Gibson igazán fel akarta vidítani Mollyt, és kellemes társaság szeretett volna lenni. Csakhogy a lány nem érezte jól magát, nyugtalan volt a sok gond és balsejtelem miatt – márpedig az ő helyzetében a balsejtelmek olyan bizonyosságnak tűntek, amelyek az út végén várják őt. Molly bármit megadott volna, hogy lerázza magáról e gondokat, amelyek teljesen szokatlanok voltak a számára, ám maga a ház, a bútorok, az esőáztatta külvilág mind ezekre emlékeztette őt; gondokra, amelyek többsége csak az utóbbi pár napban nehezedett a vállára.

– Legközelebb neked és nekem kell elutaznunk, azt hiszem, drágám – mondta Mrs. Gibson, egybehangzóan Molly kívánságával, hogy egy-két hétre elszakadhasson Hollingfordtól, és friss levegőt szívhasson. – Otthon ülők lettünk már egy ideje, márpedig a környezetváltozás elengedhetetlen a fiatalok számára. Ámbár azt hiszem, hogy az utazók most azt kívánják, bárcsak itt lennének ennél a finom, meleg kandallónál. Mindenhol jó, de a legjobb otthon, amint azt a költő mondja, ez pedig nagyon szép mondás, és igaz is. Nagy áldás, ha az embernek egy ilyen meghitt, szép otthona van, nem igaz, Molly?

– De igen – mondta Molly kissé unottan, mivel ebben a pillanatban úgy érezte, hogy ez puszta szócséplés. Bárcsak elutazhatott volna az apjával, akár csak két napra, milyen jó is lett volna.

– Biztos vagyok benne, drágám, hogy nagyon kellemes lenne, ha elutaznánk valahová, csak mi ketten. Te és én. Senki más. Ha az időjárás nem lenne ilyen borzasztó, elmehetnénk egy kis kirándulásra. Már hetek óta sóvárgok valami ilyesmi után, de itt olyan otthon ülő életet élünk! Mondhatom, néha rosszul vagyok a megszokott székek és asztalok látványától. És hiányoznak a többiek is. Olyan unalmasnak és elhagyatottnak tűnik a ház nélkülük!

– Igen! Nagyon levertek vagyunk ma este, de azt hiszem, ez részben az időjárásnak köszönhető.

– Ez butaság, drágám. Nem engedhetem, hogy elfogadd ezt a nézetet, hogy az emberre hatással van az időjárás. A szegény Mr. Kirkpatrick sokszor mondogatta: egy vidám szív mindig napsütésben él. Mindig ezt mondta nekem, a maga kedves módján, amikor szomorú voltam (mivel teljesen olyan vagyok, mint egy barométer) igazán könnyen megállapíthatod az időjárás milyenségét a hangulatomból. Mindig is nagyon érzékeny teremtés voltam! Cynthiának szerencséje van, hogy ezt nem örökölte; nem hiszem, hogy rá bármi is igazán hatással lenne, nem igaz?

Molly egy-két percig gondolkodott, majd így válaszolt:

– Nem, az bizonyos, hogy nem sok minden van hatással rá; jobban mondva talán nem mély hatással.

– Sok lány meghatódott volna attól a nagy csodálattól, amit gerjesztett. Akarom mondani, attól a sok udvarlástól, amelyben akkor részesült, amikor tavaly a nagybátyjánál vendégeskedtünk.

– Mr. Kirkpatricknál?

– Igen. Ott volt például Mr. Henderson, az a fiatal ügyvéd, vagyis az a jogászhallgató, akinek azonban szép magánvagyona van, és előreláthatólag többre is számíthat. Így bízvást jövedelmező állást találhat majd. Mr. Henderson fülig beleszeretett Cynthiába. Nemcsak képzelődöm, mert noha az anyák bizonyosan elfogultak, de Mr. és Mrs. Kirkpatrick is felfigyelt erre. Az egyik levelében Mrs. Kirkpatrick azt írta, hogy szegény Mr. Henderson hosszabb pihenőre Svájcba utazott, kétségtelenül azért, hogy megpróbálja elfelejteni Cynthiát. Ám valójában úgy vélte, hogy az idő és a távolság is csak egyre hosszabbá teszi a láncot, amelyet a szegény fiú vonszol.[88] Az volt a véleményem, amikor ezt olvastam, hogy nagyon szépen fejezte ki magát. Meg kell majd ismerkedned Kirkpatrick nénéddel, Molly, kedvesem; ő az, akit igazi hölgynek nevezek, aki kívül-belül mindig elegáns.

– Nem tudom kiverni a fejemből, milyen kár, hogy Cynthia nem tett említést nekik az eljegyzéséről.

– De hiszen az nem is igazi eljegyzés, drágám! Hányszor kell még ezt neked elmondanom?

– Akkor hát minek kell neveznem?

– Nem értem, miért kellene nevezned bárminek is. Nem is tudom, miről beszélsz. Mindig arra kell törekedned, hogy érthetően fejezd ki magad! Igazán, ez az angol nyelv egyik legfontosabb szabálya. A filozófusok gyakran teszik föl a kérdést, miért kaptuk egyáltalán ezt az ajándékot, a nyelvet, ha nem azért, hogy azt használva megértethessük magunkat.

– De tényleg van valami Cynthia és Roger között: többet jelentenek egymásnak, mint például én jelentek Osborne-nak. Akkor hát minek nevezzem ezt?

– Nem szabad a neved együtt emlegetni egy nőtlen fiatalemberével! Nagyon nehéz téged megtanítani a helyes viselkedésre, gyermekem. Talán van valami különleges kapcsolat a drága Cynthia és Roger között, de hogy mi, azt nehéz lenne jellemezni. Kétségtelenül ez az oka annak, hogy nem szívesen beszél róla. Ám köztünk szólva, Molly, néha igazán azt gondolom, hogy semmi nem lesz belőle. A fiú olyan messze van, és köztünk maradjon, de Cynthia nem a világ legállhatatosabb teremtése. Azelőtt is egyszer már majdnem elkötelezte magát… annak az ügynek már régen vége: és a maga módján Mr. Hendersonhoz is nagyon kedves volt. Azt hiszem, tőlem örökölte ezt, mivel lánykoromban körülöttem is csak úgy dongtak az udvarlók, és nekem soha nem volt szívem elutasítani őket. Nem hallottad véletlenül, hogy a papád említett volna valamit az öreg uraságról, vagy a drága Osborne-ról? Olyan hosszú ideje nem hallottunk semmit Osborne felől. Persze, biztosan nagyon jól van, különben hallottunk volna róla.

– Úgy gondolom, nagyon jól van. Valaki mondta a minap, hogy látta őt kilovagolni, Mrs. Goodenough volt az, már emlékszem, és hogy sokkal erősebbnek tűnt, mint valaha az utóbbi években.

– Valóban? Igazán nagyon örülök, hogy ezt hallom. Mindig is kedveltem Osborne-t, és neked megmondhatom, Roger soha nem tudta befészkelni magát a szívembe. Tisztelem őt, persze, de ha összehasonlítom Mr. Hendersonnal… Mr. Henderson olyan jóképű és jól nevelt, és az összes kesztyűjét Houbigantnál vásárolja!

Az igaz volt, hogy hosszú ideje nem látták már Osborne Hamleyt, de ahogy az lenni szokott, nem sokkal azután, hogy emlegették, megjelent. Egy nappal Mr. Gibson elutazása után Mrs. Gibson kapott egy üzenetet a városban tartózkodó grófi családtól, noha ez mostanában jóval ritkábban fordult elő, mint azelőtt. Megkérték őt, hogy menjen el a kastélyba, és keressen meg egy könyvet vagy kéziratot vagy valami hasonlót, amelyet Lady Cumnor kívánt, a betegeskedő emberek türelmetlenségével. Pontosan olyan feladat volt ez, amelyet az asszony kívánhatott magának egy ilyen borús napon, és ettől azonnal jókedvű lett. Volt valami bizalmaskodó fontoskodás ebben, továbbá változatosságot jelentett, és lehetővé tette, hogy egy könnyű kocsiban menjen végig a sugárúton, valamint hogy ideiglenesen az előkelő szobák úrnőjének érezze magát a régről oly ismerős helyiségekben. Megkérte Mollyt, hogy kísérje el őt, mivel nagyon engedékeny hangulatában volt, de egyáltalán nem sajnálta, hogy a lány kimentette magát, és inkább otthon maradt. Tizenegy órakor Mrs. Gibson elindult, a legszebb vasárnapi ruhájában (a szolgáló szavajárása szerint, ami ellen ő maga tiltakozott volna), egyszóval kiöltözve, hogy jó benyomást tegyen a kastély személyzetére, mivel mással nem fog találkozni, és más sem fogja látni őt.

– Nem érek haza délutánig, drágám! Remélem, nem fogsz nagyon unatkozni. Bár nem hiszem, hogy fogsz, mivel, és ebben rám hasonlítasz, soha nem vagy magányos, amikor egyedül vagy, amint azt egy nagy költő oly szépen kifejezte.

Molly élvezte, hogy egyedül az övé a ház, éppen annyira, mint ahogy Mrs. Gibson élvezte, hogy a kastély egyedül az övé. Az ebédjét egy tálcán felhozatta a nappaliba, hogy a könyve olvasása közben fogyaszthassa el a szendvicseket. Időközben bejelentették Mr. Osborne Hamleyt. Belépett, és Molly döbbenten vette észre, milyen beteges a külseje, annak ellenére, hogy a rövidlátó Mrs. Goodenough arról számolt be, milyen jó egészségnek örvend.

– Nem önt szándékoztam meglátogatni, Molly – mondta Osborne az üdvözlés után. – Azt reméltem, hogy itthon találom az édesapját; úgy gondoltam, az ebédidő a legmegfelelőbb időpont erre. – Leült, és láthatóan nagyon jólesett neki ez a kis pihenő. Bágyadtan és görnyedt háttal ült, mintha ezt már úgy megszokta volna, és olyan természetessé vált volna neki, hogy immár nem is törődött többé a helyes viselkedéssel.

– Remélem, hogy nem orvosi mivoltában szeretne vele találkozni – mondta Molly, kissé ijedten, hogy vajon illendő-e a férfi egészségére célozni. Valóban aggódott azonban, és ez felbátorította.

– De igen. Kaphatnék egy süteményt és egy pohár bort? Nem, ne csengessen többért. Nem tudnék többet enni. Csak egy harapásra van szükségem, ennyi elég lesz, köszönöm. Mikor érkezik haza az édesapja?

– Londonba hívatták őt. Lady Cumnor állapota rosszabbodott. Úgy gondolom, meg is operálják, de nem vagyok benne biztos. Holnap este érkezik haza.

– Jól van. Akkor megvárom. Talán addigra jobban is leszek. Lehet, hogy csak képzelődés az egész, de szeretném, ha ezt az apja is megerősítene. Biztosan ki fog nevetni, de nem hiszem, hogy bánni fogom. Mindig is nagyon szigorú a képzelt betegekkel, nem igaz, Molly?

Molly úgy vélte, hogy ha az apja látná most Osborne-t, akkor nem gondolná, hogy képzelődik, és eszébe sem jutna szigorúnak lenni vele. Ám csak ennyit mondott:

– Papa mindenen szeret tréfálkozni, tudja. Megkönnyebbülést jelent neki, mivel annyi szenvedést lát.

– Igaza van. Rengeteg szenvedés van a világban. Azt hiszem, hogy nem túl vidám hely ez. Cynthia Londonba utazott? – Majd egy kis szünet után hozzátette: – Nagyon szeretném őt újra látni. Szegény, öreg Roger! Nagyon szereti azt a lányt, Molly – mondta.

A lány nem tudta, hogyan feleljen minderre, annyira megdöbbentette őt Osborne hangja és viselkedése.

– Mama elment a kastélyba – kezdte végül. – Lady Cumnornak szüksége van néhány dologra, amiket csak mama tud megtalálni. Sajnálni fogja, hogy elkerülték egymást. Tegnap éppen önről beszélgettünk, és megemlítette, milyen régen láttuk önt.

– Azt hiszem, hanyag lettem. Gyakran olyan kimerültnek érzem magam, hogy csak arra futja, hogy az apám előtt erősnek próbáljak látszani.

– Miért nem jött el papához? – kérdezte Molly. – Vagy miért nem írt neki?

– Nem mondhatom meg. Valahogy megvoltam, hol rosszabbul, hol jobban. Ma azonban összeszedtem a bátorságomat, és eljöttem, hogy meghallgassam, amit mondani tud rólam. Úgy tűnik, hiába.

– Nagyon sajnálom. Mindössze két napról van szó. Elmegy, és megvizsgálja önt, mihelyt hazaér.

– Ne felejtse el, Molly, hogy nem szabad megijeszteni az apámat – mondta Osborne, nagy nehézségek árán felemelkedve a karosszékből, és egy pillanatra felélénkülve. – Istenem, bárcsak Roger itthon lenne! – mondta, visszazuhanva az előző testtartásába.

– Meg tudom önt érteni – mondta Molly. – Azt hiszi magáról, hogy nagyon beteg, de nem csak arról van szó, hogy fáradt? – Nem volt benne biztos, hogy meg kellene értenie, mi zajlik a férfi lelkében, de mivel értette, kicsúszott a száján az igazság.

– Nos, néha azt gondolom, hogy nagyon beteg vagyok, máskor úgy vélem, hogy a semmittevés okozza a képzelődést és a túlzásokat. – Egy kis ideig hallgatott. Majd, mintha hirtelen elhatározott volna valamit, újra megszólalt. – Tudja, mások is függenek tőlem, az egészségi állapotomtól. Nem felejtette el, amit egykor nálunk, a könyvtárban hallott? Nem, persze, hogy nem, a szemében többször láttam azóta is, hogy erre gondolt. Akkoriban még nem ismertem önt, de azt hiszem, ma már igen.

– Ne beszéljen ilyen gyorsan – mondta Molly. – Pihenjen. Senki sem zavarhat meg minket. Én majd folytatom a hímzést, és amikor újra szeretne mondani valamit, meg fogom hallgatni. – A lányt megrémítette az a furcsa sápadtság, amely megjelent Osborne arcán.

– Köszönöm. – Egy kis idő múlva felkelt, és nagyon halkan beszélni kezdett, mintha csak szikár tényeket közölne.

– A feleségem neve Aimée. Aimée Hamley természetesen. Bishopfieldben él, egy faluban Winchester mellett. Írja le, de ne mutassa meg senkinek. Francia nő, és római katolikus, valamikor pedig egy háznál szolgált. Nagyon jó asszony. El sem tudom mondani, mennyire drága ő nekem. De nem is mondhatom el senkinek. Egyszer el akartam mesélni a történteket Cynthiának, de úgy tűnt, hogy nem tekint a fivérének. Talán visszariadt egy új rokoni kapcsolattól, de én így is nagyon kedvelem őt. Megkönnyebbülés, hogy valaki más is ismeri a titkomat, ön pedig, Molly, olyan nekünk,

mint egy családtag. Majdnem úgy megbízom önben, mint Rogerben. Máris jobban érzem magam, most hogy tudom, valaki más is tudja, hol van a feleségem és a gyermekem.

– Gyermek?! – mondta Molly meglepetten. Ám mielőtt Osborne válaszolhatott volna, Maria bejelentette:

– Miss Phoebe Browning van itt.

– Hajtsa össze ezt a papírt! – hadarta Osborne, Molly kezébe csúsztatva valamit. – Ez csak önnek szól.

NEGYVENHATODIK FEJEZET
Hollingfordi pletykák

– Drága Mollym, miért nem jöttél át hozzánk vacsorázni? Mondtam a nővéremnek, hogy fölkereslek, és jól megmosom a fejedet. Ó, Mr. Osborne Hamley, ön az? – Annyira egyértelműen kirajzolódott Miss Phoebe arcára, hogy félreérti a helyzetet, hogy Osborne együtt érzően tekintett Mollyra, és mindketten elmosolyodtak.

– Biztos vagyok benne… nos, az ember néha… látom, hogy a mi vacsoránk nem lett volna… – ekkor összeszedte magát, és képes volt kimondani egy összefüggő mondatot.

– Megtudtuk, hogy Mrs. Gibson bérelt egy könnyű kocsit a George-ban. A nővérem ugyanis elküldte Bettyt Tom Ostlerhez, hogy kifizesse azt a néhány nyulat, amelyeket csapdával fogott nekünk. (Remélem, ezzel nem számítunk orvvadásznak, Mr. Osborne: hiszen a csapdákhoz nem kell engedély, ugyebár?) Ott hallotta Betty, hogy a fiú elvitte a drága mamádat a kastélyba, mivel Coxe, aki általában vezeti a kocsit, kificamította a bokáját. Éppen akkor fejeztük be a vacsorát, és Betty azt mondta, hogy Tom Ostler nem tér vissza késő estig Ekkor én azt mondtam: Hiszen akkor az a drága kislány teljesen egyedül van, és az anyja olyan jó barátnőnk! Vagyis volt, amikor még élt. De nagyon örülök, hogy tévedtem.

Osborne megszólalt:

– Azért jöttem, hogy Mr. Gibsonnal beszéljek. Nem tudtam, hogy Londonba utazott, és Miss Gibson volt olyan kedves, adott nekem némi ebédet. Most már mennem kell.

– Jaj, istenem, annyira sajnálom! – sipákolt Miss Phoebe. – Megzavartam önöket, pedig a legjobb szándék vezérelt. Gyerekkorom óta mindig rosszkor vagyok rossz helyen. – Ám Osborne elment, mielőtt befejezhette volna a szabadkozását. Ahogy menni készült, a szemében vágyakozás és búcsúzás volt. Mollyt szíven ütötte ez a tekintet, nem tudta kiverni a fejéből. – Milyen kellemes kis együttlét, én pedig berontok a kellős közepén, és megzavarom. Nagyon kedves vagy, drágám, ha figyelembe vesszük…

– Ha mit veszünk figyelembe, drága Miss Phoebe? Ha úgy gondolja, hogy szerelmi viszony van köztem és Mr. Osborne Hamley között, hát nagyobbat még életében nem tévedett. Azt hiszem, ezt egyszer már mondtam önnek. Kérem, higgyen nekem.

– Ó, igen! Emlékszem. A nővérem pedig valamiért azt vette a fejébe, hogy Mr. Prestonnal találkoztál, ha jól emlékszem.

– Ez éppen akkora tévedés, mint a másik – mondta Molly mosolyogva, és megpróbált teljesen közömbösnek látszani, noha szörnyen elpirult Mr. Preston nevének hallatán. Nagyon nehezére esett ez a társalgás, mivel a szíve teli volt Osbornenal: a megváltozott külsejével, melankolikus, balsejtelemmel átitatott szavaival, és a feleségével kapcsolatos vallomásával. Francia, katolikus, szolgáló. Molly önkéntelenül is ezeket a furcsa tényeket rakosgatta össze a fejében, és képtelen volt odafigyelni a kedves Miss Phoebe szakadatlan fecsegésére. Amikor elhallgatott, a lány gépiesen visszaidézte az utolsó szavait – a hangsúlyból, valamint Miss Phoebe arckifejezéséből is tudni lehetett, hogy kérdezett tőle valamit, mégpedig azt, hogy van-e kedve elkísérni őt. Grinsteadhoz, a hollingfordi könyvárushoz igyekezett, aki a boltvezetés mellett a Hollingfordi Könyvegyesület ügynöke is volt. Felvette az előfizetéseiket, könyvelt nekik, megrendelte a könyveiket Londonból, és egy kis rendszeres juttatás fejében engedte kitenni az egyesület köteteit a bolt polcaira. Hollingfordban ez a bolt volt a hírek forrása, egyfajta klub, amelynek a város minden előkelő lakója a tagja volt. Sokkal inkább az előkelőség jele volt ez, mint a műveltségé vagy az irodalom szeretetéé. A boltos soha nem tartozott volna az egyesülethez, bármilyen intelligens vagy olvasott volt is. Az előfizetők listáján ott szerepelt a környék minden valamirevaló családja; néhányuk csak azért, mert társadalmi helyzetéből fakadó kötelességének érezte azt, anélkül, hogy élt volna előjogával, és el is

olvasta volna a könyveket. De voltak a városnak olyan lakói is – köztük például Mrs. Goodenough –, akik az olvasást titokban időpocsékolásnak tartották, hiszen helyette lehet varrni, kötni vagy süteményt készíteni, ám ennek ellenére az egyesület tagjai voltak, mivel ez együtt járt a rangjukkal. Ezek a termetes hölgyek éppilyen természetesnek találták, hogy egy csinos, fiatal szolgáló eljöjjön értük, és hazakísérje őket a teadélutánokról; enélkül úgy gondolták volna, hogy vége a világnak. Grinstead boltja kiválóan alkalmas hely volt a délutáni időtöltésre. Ebben a könyvegyesület minden tagja egyetértett.

Molly fölment az emeletre készülődni, hogy aztán elkísérje Miss Phoebét. Amikor kinyitotta az egyik fiókot, a szeme rátévedt Cynthia borítékjára, amelyben a tartozása volt, gondosan lepecsételve, mintha csak egy levél lenne. Ez volt az, amit Molly – nem túl bölcsen – megígért, hogy kézbesít. Magához vette, előre gyűlölve az átadás pillanatát. Egy ideje már meg is feledkezett róla, ám most itt volt a szeme előtt. Valahogy meg kell szabadulnia a levéltől. Betette a zsebébe, hátha szerencséje lesz a séta közben. A szerencse talán mellé szegődött, mivel alighogy beléptek Grinstead boltjába, ahol, mint mindig, két-három ember időzött és nézegette a könyveket vagy újakat rendelt, ott találták Mr. Prestont. Meghajolt, mihelyt beléptek. Mollyt látva nem tudta türtőztetni magát, és olyan rosszkedvű, mogorva lett, amilyen ember csak lehet. A lányt a vereségével és a megaláztatásával kötötte össze a képzeletében. Továbbá eszébe juttatta azt, amit pedig most mindennél jobban ki akart törölni az emlékezetéből, nevezetesen, hogy Molly egyszerű meggyőződéséből világosan kitűnt, mennyire viszolyog tőle Cynthia. Ha Miss Phoebe látta volna a dühöt, amely eltorzította a férfi jóképű vonásait, tisztában lett volna azzal, mekkorát téved a nővére őt és Mollyt illetően. Ám Miss Phoebe nem találta ildomosnak, hogy a könyvespolcok fürkészése közben Mr. Preston közelébe menjen, inkább a bolt másik végében talált elfoglaltságot magának némi levélpapír vásárlása címén. Molly megfogta a zsebében az értékes levelet, de lesz-e mersze átmenni a bolton Mr. Prestonhoz, és átadni neki? Mialatt habozott, mindig visszariadva; amikor már-már azt hitte, hogy sikerült összeszednie a bátorságát, Miss Phoebe befejezte a vásárlást, megfordult, és miután jelentőségteljes pillantást vetett Mr. Preston hátára, ezt suttogta Mollynak. – Azt hiszem, most beugrom Johnsonhoz, mindjárt visszajövök a könyvekért. – Átmentek tehát az utcán Johnson boltjába, de alig ért oda Molly a kelmebolthoz, fölébredt a lelkiismerete, és szemrehányást tett magának a gyávasága és a kínálkozó alkalom elszalasztása miatt. – Azonnal visszajövök – mondta, és amíg Miss Phoebe a vásárlással volt elfoglalva, visszarohant Grinstead boltjába. Nem nézett se jobbra, se balra, a bolt ajtajára szegezte tekintetét, tudta, hogy Mr. Preston még nem ment el. Belépett a boltba, a férfi valóban ott volt még, és a pultnál beszélgetett Mr. Grinsteaddal. Molly hirtelen egyszerűen odacsúsztatta a levelet a meglepett férfi kezébe, majd sarkon fordult, hogy visszamenjen Miss Phoebé-hez. A bolt ajtajában ott állt Mrs. Goodenough földbe gyökerezett lábbal, tágra nyílt szemmel, amelyet az okuláré csak még bagolyszerűbbé tett, bámulva a jelenetet, midőn Molly Gibson levelet ad át Mr. Prestonnak. A férfi tudva, hogy figyelik, no és megszokásból is, mivel gyakran keveredett titkos üzelmekbe, sietve a zsebébe tette azt, anélkül, hogy felnyitotta volna. Ha lett volna ideje gondolkodni, elkerülhette volna, hogy ilyen nyíltan megszégyenítsék: visszautasíthatta volna a kezébe nyomott levelet.

Még hátravolt egy hosszú este, amelyet Mrs. Gibsonnal kettesben kellett átvészelni, de ez alkalommal ott volt a vacsora legalább egy óráig tartó kellemes elfoglaltsága. Mrs. Gibson egyik szeszélye volt – amely ellen Molly berzenkedett –, hogy minden kis ceremóniát aprólékosan végigcsináljanak, akár ketten ültek az asztal körül, akár húszan. Így, habár Molly nagyon jól tudta, amit a mostohája, sőt Maria is nagyon jól tudott, hogy sem Mrs. Gibson, sem Molly nem fognak hozzányúlni a desszerthez, ugyanúgy föltették az asztalra, mintha ott lett volna Cynthia, aki kedvelte a mandulát és a mazsolát, vagy Mr. Gibson, aki a datolyának nem tudott ellenállni. A férfi ezzel együtt mindig tiltakozott az ellen, hogy az ő helyzetükben lévő emberek elé minden egyes napon desszertet tegyenek.

Mrs. Gibson pedig éppen azokkal a szavakkal szabadkozott Molly előtt, amelyeket Mr. Gibson előtt is gyakran használt: – Nem számít ez luxusnak, ilyesmit is kell ennünk; én persze sohasem

eszem belőle. De jól mutat, és segít Mariának megérteni, mi várható el egy előkelő család háztartásában.

Molly gondolatai egész este elkalandoztak, habár sikerült úgy tennie, mintha figyelne Mrs. Gibson szavaira. Osborne járt a fejében, és a hirtelen jött, ám félbeszakadt bizalmassága, valamint hogy milyen betegnek néz ki. Azon töprengett, mikor jön haza Roger, vágyakozott a hazatérésére, épp annyira – legalábbis magát ezzel álltatta – Osborne kedvéért, mint a sajátjáért. Azután kijavította magát. Mi dolga van neki Rogerrel? Miért is kellene neki sürgetnie a visszatérését? Cynthia az, akinek vissza kell őt várnia, de Molly annyira igaz barátnője volt, hogy ő is úgy gondolt rá, mint szilárd támaszra a szomorú napokban, amelyek nem is tűntek oly távolinak – legalábbis ma este. Ezután Mr. Preston, és a kis kalandjuk jutott az eszébe. Milyen dühösnek tűnt! Hogyan tudta Cynthia csak annyira is megkedvelni őt, hogy ebbe a lehetetlen helyzetbe keveredjen… de annak már vége! Így gondolkozott és álmodozott, nem is sejtve, hogy ugyanezen az estén milyen beszélgetés zajlik alig fél mérföldnyire onnan, ahol ő varrogatva ült. Pedig abból a beszélgetésből kitűnt, hogy a lehetetlen helyzetnek – ahogy magában nevezte – egyáltalán nem volt vége.

A botrányok nyári álmot alszanak. A természetük ellentétes a medvéével. A jó idő, a külföldi utazások, a kertészkedés, a virágok és a befőzés elegendő beszédtémát szolgáltatott, nyáridőben csillapította a pletykára való gonosz hajlamot a hollingfordi egyházközségben. Ám amikor az nappalok lerövidültek, az emberek a tűz köré gyűltek, lábukat a kandallóhoz nyújtották – nem a szegélykőre, hisz az szigorúan tilos volt –, elérkezett az idő a bizalmas titkok kifecsegésére! Vagy a teadélutánok szüneteiben, amikor körbejártak a tálcák a kártyaasztaloknál, s egyesek női praktikával próbálták elterelni a beszédtémát a játékról, kis hírmorzsákat hozva felszínre. Olyanokat, mint „Martindale egy fél pennyvel fölemelte a legjobb karaj árát”, vagy „Milyen kár, hogy Sir Harry még egy könyvet rendelt a könyvegyesületbe a patkolásról. Phoebe és én megpróbáltuk elolvasni, de igazán semmi érdekfeszítő sincs benne.” Vagy még: „Kíváncsi vagyok, mit fog Mr. Ashton csinálni, most, hogy Nancy férjhez megy. Hiszen üzenhet évig vele volt! Nagyon nagy bolondság egy nőnek az ő korában házasságra adni a fejét. Meg is mondtam ezt neki, amikor ma reggel találkoztunk a piacon!”

Így beszélt Miss Browning a kérdéses estén. A kártyát tartó keze a zöld filccel bevont asztalon pihent, miközben egy bizonyos Mrs. Dawes süteményét majszolta, aki nemrég költözött Hollingfordba.

– A házasság nem is olyan rossz dolog, mint azt maga gondolja, Miss Browning – mondta Mrs. Goodenough, megvédve azt a szent köteléket, amelyet ő életében kétszer is magára vett. – Ha én találkoztam volna Nancyvel, én teljesen mást mondtam volna neki. Nagyszerű dolog eldönteni, mi legyen vacsorára, anélkül, hogy bárki beleszólna.

– Ha csak ez minden előnye a házasságnak – mondta Miss Browning kissé kijőve a sodrából –, hát ezt én is megtehetem, talán jobban, mint az a nő, akinek a férje kedvében kell járnia.

– Ki mondta, hogy én nem akartam a férjem kedvében járni? Mindkét férjem kedvében, habár Jeremynek kényesebb ízlése volt, mint a szegény Harry Beavernek. Azt mondogattam nekik: Bízd rám a konyhát, jobb, ha nem tudod előre, mit fogsz enni. A meglepetés jól tesz a gyomornak. És egyikük sem bánta meg soha, hogy megbízott bennem ezen a téren. Akár a szavamat adom rá, a bab és a szalonna jobb ízű (mármint Mr. Ashton Nancyjének a saját házában), mint az összes kalács és csirkesült, amelyeket ez alatt a tizenhét év alatt készített neki. Ám ha akarnám, mondhatnék valamit, amely sokkal jobban érdekelné, mint a jó öreg Nancy házassága egy kilencgyermekes özvegyemberrel. Csakhogy mivel a fiatalok manapság titokban, rejtekhelyeken találkozgatnak és intézik az ügyeiket, talán nem helyénvaló, ha fölfedem a titkaikat.

– Biztos lehet benne, hogy hallani sem akarok rejtett találkákról fiatalurak és ifjú hölgyek között – mondta Miss Browning fölszegve a fejét. – Eléggé helytelenítem, ha a fiatalok szerelmi ügyekbe keverednek a szüleik beleegyezése nélkül. Tudom, hogy változnak a közerkölcsök, de amikor a szegény Gratia hozzáment Mr. Byerleyhez, a férfi előbb az apámnak írt, mielőtt egy bókot is mondott volna neki, vagy bármi mást a legnagyobb közhelyeken vagy a leghétköznapibb dolgokon kívül. A szüleink behívatták Gratiát az apám dolgozószobájába (később azt mondta, soha életében

nem volt olyan rémült, mint akkor). Elmondták neki, hogy ez egy nagyon kedvező ajánlat, és hogy Mr. Byerley nagyon rendes ember, és azt is, remélik illendően fog viselkedni, amikor aznap este vacsorázni jön hozzánk. Ezután egy héten egyszer vagy kétszer vacsorázhatott nálunk, amíg össze nem házasodtak. Anyám és én a lelkészház nappalijában, az ablak mellet kézimunkáztunk, amíg Gratia és Mr. Byerley a szoba másik végében üldögéltek. Amikor kilencet ütött az óra, anyám mindig kimutatott a kertbe, egy virágra vagy növényre irányítva a figyelmemet, mivel ez volt a búcsúzás ideje. Anélkül, hogy meg akarnám sérteni a jelenlévőket, úgy tekintek a házasságra, mint egy gyengeségre, amelyre azonban néhány nagyon tiszteletreméltó személy is hajlamos. Ám, ha már muszáj megházasodniuk ezeknek az embereknek, tegyék azt a lehető legjobban, és vigyék végig a dolgot illendően és tisztán. Vagyis titkolózás, rejtett találkozók és egyéb hasonlók nélkül, amelyekről és továbbra sem akarok hallani! Szerintem ön következik, Mrs. Dawes. Nézze el nekem az őszinteségemet a házassággal kapcsolatban! Mrs. Goodenough is megmondhatja, én őszinte ember vagyok, ami a szívemen, az a számon.

– Nem az őszintesége a baj, hanem az ellenem irányuló szavai, Miss Browning – mondta Mrs. Goodenough sértetten, ám készen arra, hogy kijátssza a kártyalapjait. Ami pedig Mrs. Dawest illeti, ő annyira szeretett volna bekerülni az előkelő társaságba, hogy eszében sem volt ellentmondani Miss Browningnak, aki a megboldogult lelkész lányaként a kisváros legrangosabb rétegéhez tartozott – bármit is jelentett ki a cölibátusról, a házasságról, a két- vagy a többnejűségről.

Így aztán az este hátralévő része úgy telt el, hogy semmi több utalás nem hangzott el arra a titokra, amelyet pedig Mrs. Goodenough mindennél jobban szeretett volna megosztani a többiekkel. Miss Browning *á-propos de rien*[89] megjegyzése azonban megtörte a kiegyezéses csendet. Hirtelen és váratlanul ezt mondta:

– Nem is tudom, mit kellett volna vétenem, hogy bármelyik férfi is a rabszolgájává tehessen. – Ha arra célzott, hogy őt fenyegetné a házasság bárminemű veszélye, efelől megnyugodhatott. Senki sem figyelt föl erre a megjegyzésre, annyira belemerültek a játékba. Csakhogy amikor Miss Browning elment – sietett haza, mert Miss Phoebe, aki megfázott, az ágyat nyomta –, Mrs. Goodenough kitört:

– Nos! Most már én is elmondhatom, ami a szívemet nyomja: ha a házasságomban egyikünk is rabszolga volt, amíg Goodenough élt, az bizony nem én voltam. Nem hiszem, hogy helyénvaló, ha Miss Browning a szüzessége okán felsőbbrendűnek hiszi magát egy olyan társaságban, ahol négy özvegy is jelen van, akiknek összesen hat becsületes ember volt a férjük. Semmi sértődés, Miss Airy! – Egy szerencsétlen vénkisasszonynak szólt ki így, aki a pártában maradottak egyetlen képviselője lett Miss Browning távozása után. – Mesélhettem volna neki egy leányról, akit nagyon kedvel, és aki a legjobb úton van a házasodás felé. mégpedig olyan ravaszkodás által, amilyenről még nem is hallottam: alkonyatkor elmenni otthonról, titokban találkozni a szerelmével! Mintha csak az én Bettym, vagy az ön Jennyje lenne. A neve pedig Molly: gyakran gondoltam is, milyen ízléstelenségre vall, hogy ezt a nevet adták neki. Ennyi erővel akár valami konyhalány is lehetne. Nem mintha valami hétköznapi fickót fogott volna ki magának. Jól körülnézett, hogy a választottja jóképű és okos fiatalember legyen!

Az asztal körül mindenki kíváncsian várta a folytatást, kivéve a vendéglátót, Mrs. Dawest, aki sokat sejtetően mosolygott, és lebiggyesztette az ajkait, amíg Mrs. Goodenough be nem fejezte a mondandóját. Akkor komoly hangon megszólalt:

– Feltételezem, hogy Mr. Prestonra és Miss Gibsonra célzott.

– Ki mondta ezt magának? – kérdezte Mrs. Goodenough, meglepetten felé fordulva. – Nem mondhatja, hogy én voltam. Sok Molly van Hollingfordban rajta kívül; habár egy sem a mi köreinkből. Soha nem neveztem meg őt, ebben biztos vagyok.

– Nem. De én mégis tudom. És el is mondhatom a történetemet – folytatta Mrs. Dawes.

– Igazán elmondaná? – mondta Mrs. Goodenough nagyon kíváncsian, és kissé irigyen.

– Igen. A nagybátyám, Mr. Sheepshanks találkozott velük a parkban. Jól rájuk ijesztett, úgy mondta, és amikor megrótta Mr. Prestont, hogy ott randevúzik a kedvesével, ő nem tiltakozott.

– Nos hát! Ha már ennyi minden kiderült, én is elmondom, amit tudok. Csakhogy, hölgyeim, nincs szándékomban hírbe hozni azt a lányt, így aztán titokban kell tartaniuk, amit most mesélni fogok. – Természetesen mind megígérték, mi sem egyszerűbb.

– Az én Hannah-m, aki Tom Oakeshoz ment férjhez, a Pearson's Lane-en lakik, és egy hete szüretelte le a szilváját. Molly Gibson járt arra – sietett, mintha találkozója lenne valakivel –, és Hannah kis Anna-Mariája elesett, mire Molly (aki melegszívű lányka) karjába vette őt. Így aztán, ha Hannah azelőtt kételkedett is volna a dologban, ezután már nem.

– No de senki sem volt vele, vagy igen? – kérdezte az egyik hölgy gondterhelten, mert Mrs. Goodenough épp a legérdekesebb résznél fejezte be a történetet.

– Nem. Mondtam, hogy olyan volt, mint aki egy találkozóra siet valahová, és láss csodát, Mr. Preston szaladt az erdőből Hannah háza mögött, és ezt mondta: „Egy pohár vizet, kérem jóasszony, mivel egy hölgy elájult, vagy sztérikus, vagy micsoda". Mármost ő nem ismeri Hannah-t, de Hannah ismeri őt. Többen ismerik Bolond Tomot, mint amennyit Bolond Tom ismer, már elnézést Mr. Prestontól, mivel ő nem bolond, még ha mást el is lehet róla mondani. És egyebet is mondhatok maguknak, amit a saját szememmel láttam. Tegnap a lány egy levelet adott át neki Grinstead boltjában. Preston úgy nézett rá, mint aki be szeretné kapni, mivel ő észrevett engem, csak a lány nem.

– Ez nagyon is helyénvaló dolog – mondta Miss Airy –, miért titkolóznak akkor ennyire?

– Egyeseknek kedvükre van a titkolózás – mondta Mrs. Dawes. – Izgalmasabb az udvarlás, ha rejtve történik.

– Hja, olyan, mint a só az ételben – tette hozzá Mrs. Goodenough. – Ám nem hittem volna, hogy Molly Gibson is ilyenfajta, nem bizony.

– Gibsonék túlságosan fenn hordják az orrukat? – kiáltott fel Mrs. Dawes inkább kérdőn, mint állítva. – Mrs. Gibson meglátogatott engem.

– Hja, mivel önből előbb-utóbb az orvos betege lehet – jegyezte meg Mrs. Goodenough.

– Nagyon szeretetreméltónak tűnt, annak ellenére, hogy olyan jó viszonyban van a grófnéval és a kastély egész népével. Ő maga is egy valóságos lady: későn vacsorázik, úgy hallottam, és minden olyan szertartásos nála.

– Szertartás! Bob Gibson, a férje nagyon más szertartásokhoz volt szokva, mikor először ide került. Örült, ha egy bárányszeletet elfogyaszthatott a rendelőjében, mivel kétlem, hogy bárhol is tudott volna tüzet gyújtani. Akkoriban Bob Gibsonnak hívtuk őt, ám ma már senki sem merészelné Bobnak nevezni. Előbb nevezném őt seprűnek, vagy valami ilyesminek…

– Szerintem ez az ügy nagyon rossz fényt vet Miss Gibsonra – mondta az egyik hölgy, azon igyekezve, hogy visszahozza a társalgást az izgalmasabb jelenbe. Ám mihelyt Mrs. Goodenough meghallotta ezt a természetes következtetést azok alapján, amelyeket elmondott, nekirontott a beszélőnek:

– Egyáltalán nem olyan rossz fényt; és figyelmeztetem, hogy ne használjon ilyen szavakat Molly Gibsonnal kapcsolatban, akit én egész életében ismertem. Furcsa a viselkedése, ha úgy tetszik. Magam is furcsa lány voltam. Mindig is utáltam az egrest, ha tálban volt, nem úgy, ha elbújhattam egy bokor mögé, és magam szedhettem le. Néhány embernek ez van kedvére, még ha Miss Browningnak nem is tetszene a dolog, aki szerint minden udvarlást a család orra előtt kell bonyolítani. Én csak annyit mondtam, hogy meglepődtem Molly Gibsonon, mert azt hittem, hogy a csinos kis Cynthia vagy ki koslatott Mr. Preston után… meg mertem volna esküdni rá. Most pedig, hölgyeim, jó éjszakát kívánok mindenkinek. Nem tudom elviselni a pazarlást, Hetty viszont bizonyára csonkig égeti a gyertyát a csillárban, ahelyett, hogy eloltaná, ahogy azt meghagytam neki, még akkor is, ha meg kell várnia engem.

Így a hölgyek udvarias pukedlikkel elbúcsúztak egymástól, és megköszönték Mrs. Dawesnek a kellemes estét. Szokásos udvariassági formula volt ez, elengedhetetlen azokban az időkben.

NEGYVENHETEDIK FEJEZET
Botrány és áldozatai

Amikor Mr. Gibson visszatért Hollingfordba, rengeteg elintézetlen ügy várta őt, és okkal panaszkodhatott a kétnapos állítólagos vakáció következményei miatt, mivel az egyheti pluszmunkát eredményezett. Alig volt ideje néhány szót is váltani a családjával, mert azonnal el kellett indulnia a sürgős esetekhez. Mollynak azonban sikerült elcsípnie az előszobában; apja nagykabátjával a kezében állt ott, odanyújtotta neki, és miközben feladta rá, ezt suttogta:

– Papa! Mr. Osborne Hamley volt itt tegnap, és téged keresett. Nagyon rosszul néz ki, és nyilvánvalóan meg van rémülve az állapota miatt.

Mr. Gibson feléje fordult, és egy pillanatig az arcába nézett. Ám csak ennyit mondott:

– Megyek, meglátogatom őt. Ne mondd meg anyádnak, hova mentem. Nem említetted neki, remélem!

– Nem – mondta Molly, aki csak Osborne látogatását említette Mrs. Gibsonnak, annak okát nem.

– Ne szólj róla egy szót sem, semmi szükség rá. Ha belegondolok, nem is tudok ma átmenni… de mégis átmegyek.

Az apja modorában volt valami rémítő Molly számára, aki korábban azzal nyugtatta magát, hogy Osborne nyilvánvaló betegsége részben idegi alapú, s ezt úgy értette, hogy képzelődés. Visszagondolt a cinkos tekintetére, amikor meglátta Miss Phoebe zavarát, és meggyőzte magát, hogy aki igazán aggódik a saját állapota miatt, nem tudna ilyen vidám tekintettel nézni. Ám apja komoly arckifejezése láttán visszatért az aggodalma, amely meg akkor kerítette hatalmába, amikor szembesült Osborne megváltozott külsejével. Mrs. Gibson Cynthia levelének olvasásával foglalatoskodott ezalatt, amelyet Mr. Gibson hozott Londonból. Minden lehetőséget megragadtak a levelek személyes kézbesítésére, mert a posta nagyon drága volt. Cynthia sok mindenről megfeledkezett a sietős pakolás során, így most listát küldött a szükséges ruhákról. Molly csodálkozott, hogy Cynthia nem neki írta meg a hiányzó holmikat, nem igazán értette a lány újdonsült tartózkodását vele szemben. Maga Cynthia is küzdött ezzel az érzéssel, próbálta legyőzni. Hálátlannak nevezte magát, de az volt az igazság, hogy tudta, Molly már nem tartja őt olyan sokra, mint régen, és önkéntelenül is elfordult azoktól, akik rá nézve terhelő titkokat tudtak meg. Nagyon is tisztában volt azzal, hogy a kedvéért Molly bármikor kész azonnal cselekedni, még ha, kényelmetlen dolgokat kell is megtennie, mint ahogy azzal is, hogy soha nem hánytorgatná föl neki múltbeli hibáit és tévedéseit. Mégis, a tudat, hogy ez a jólelkű, őszinte leány megtudta, hogy Cynthiának mennyi titkos afférja volt, lehűtötte az iránta érzett barátságot, és eltántorította őt a bizalmas érintkezéstől. Hiába tett magának szemrehányásokat a hálátlansága miatt, valójában örült, hogy megszabadulhatott Mollytól, mivel már nem beszélhettek úgy egymással, mintha mi sem történt volna. Már az is kínos volt, hogy írjon neki az otthon felejtett szalagokról és csipkékről, mivel az utolsó beszélgetésük egészen másról szólt, és olyan mély érzelmeket bolygatott meg. Így aztán Mrs. Gibson tartotta kezében a listát, és olvasta fel az apró-cseprő híreket, amelyek a Cynthia által igényelt ruhák fölsorolása közé keveredtek.

– Helen nem is lehet olyan beteg – jegyezte meg végül Molly –, különben Cynthiának nem volna szüksége a rózsaszín muszlinra és a margarétakoszorúra.

– Én ugyan nem látom, hogy következik egyik a másikból – válaszolt Mrs. Gibson élesen. – Helen soha nem lenne olyan önző, hogy az ágyához láncolja Cynthiát, legyen bármilyen beteg is. Valójában nem is éreztem volna, hogy kötelességem elengedni Londonba Cynthiát, ha úgy gondoltam volna, hogy egyfolytában egy nyomasztó betegszobában kell majd eltöltenie az idejét. Továbbá nagyon jót tehet Helennek, ha Cynthia elmeséli neki a vidám, kellemes mulatságokat; még ha a lányom nem is kívánná a szórakozást, akkor is elvárnám tőle, hogy meghozza ezt az áldozatot, és annyi partira

járjon, amennyire csak tud, Helen kedvéért. Az ideális ápoló szerintem nemcsak a saját érzéseire és kívánságaira gondol, hanem olyan dolgokat is megtesz, amelyek felvidítják a gyengélkedőt a nehéz órákban. De hát kevés ember veszi ezt olyan komolyan a kérdést, mint én.

Mrs. Gibson itt helyénvalónak találta, hogy sóhajtson egyet, mielőtt tovább olvasta volna Cynthia levelét. Molly annyit tudott kibogozni összefüggéstelen szavaiból, és az itt-ott hangosan felolvasott részletekből, hogy Cynthia nagyon jól érzi magát, és örül, hogy Helen hasznára lehet, ugyanakkor könnyen engedte magát rábeszélni azokra a kisebb szórakozásokra, amelyekre rengeteg alkalom adódott a nagybátyja londoni házában, még e holtszezonban is. Mrs. Gibson szeme egyszer megakadt Mr. Henderson nevén, majd sokatmondóan hümmögve olvasott tovább. Nagyon titokzatosnak hatott mindez, noha igazán semmi szükség nem volt rá, mivel Cynthia mindössze a következőt írta róla: Mr. Henderson édesanyja azt tanácsolta a nagynénémnek, hogy egy bizonyos Dr. Donaldsonnal konzultáljon, akiről azt mondják, nagyon hozzáértő az olyan esetekben, mint Helené, ám a nagybátyám nincs eléggé tisztában a szakmai etikettel… Ezután következett a Mollynak szóló meleg hangú, gondosan megfogalmazott üzenet, amelyből mélységes hála sugárzott, hogy Molly a vállára vette Cynthia gondját. Ám ez volt minden, és Mollyt ez kissé lesújtotta, maga sem értette, miért.

A Lady Cumnoron végrehajtott operáció sikeres volt, és néhány nap múlva már úgy látszott, hogy hamarosan elhozhatják őt a kastélyba, hogy a friss levegőn lábadozzon. Az esete nagyon érdekelte Mr. Gibsont, és az ő diagnózisa bizonyult helyesnek a nagynevű londoni kollégák véleményével szemben. Ennek az lett a következménye, hogy rendszeresen konzultáltak vele a Lady lábadozása közben, és mivel hollingfordi praxisában is rengeteg dolga akadt, valamint gyakran írt eligazító leveleket a londoni kollégáknak, nehezen talált egy-két szabad órát, hogy elmenjen Hamleybe megvizsgálni Osborne-t. Viszont írt neki, és megkérte, hogy azonnal válaszoljon, részletesen leírva a tüneteit. A válaszból arra következtetett, hogy az eset nem túlságosan sürgős. Osborne maga is ellenezte, hogy csak azért jöjjön Hamleybe, hogy őt meglátogassa. Így a vizitet elhalasztották egy megfelelőbb időpontra, amely nagyon gyakran már túl késő.

Ezekben a napokban a Molly és Mr. Preston találkáiról, titkos levelezésükről és elhagyatott helyekre megbeszélt randevúikról szóló pletyka egyre erősödött, végül valóságos botránnyá nőtte ki magát. Szegény ártatlan leány, aki úgy sétált a csendes utcákon, hogy fogalma sem volt, személye micsoda találgatások tárgya, a város fekete bárányává vált. A szolgálók az úrnőik beszélgetéséből elcsípett részletek alapján továbbszőtték a történetet, eltúlozva, és a magukfajta iskolázatlan emberekre jellemző sikamlós részletekkel kiegészítve. Mr. Preston is felfigyelt rá, hogy Molly nevét az övével együtt kezdték emlegetni, ám azt ő sem tudhatta, hogy az emberek pletyka iránti lelkesedése milyen túlzásokra ragadtatja őket. Magában mulatott a félreértésen, de nem tett semmit annak tisztázása érdekében. Megérdemli – mondta magában –, minek ártotta bele magát mások dolgaiba. Úgy érezte, bosszút állhat azért, hogy Molly sarokba szorította őt a Lady Harriettel való fenyegetéssel, és azért a megaláztatásért, hogy a lány kerek perec közölte vele, miket beszéltek róla Cynthiával. Ebből világosan kiderült, hogy az egyikük gyűlöli őt, a másik pedig megveti. Továbbá, ha a tagadása nyomán az emberek igyekeztek volna megtudni az igazságot, az is kiderült volna, hogyan vallott kudarcot, midőn rá akarta venni Cynthiát az ígérete megtartására. Haragudott magára, hogy még mindig szerelmes a lányba, legalábbis a maga módján. Azzal vigasztalta magát, hogy sok vagyonosabb és előkelőbb hölgy örülne neki, ha megkérné a kezét, még csinos hölgyek is. Azt kérdezte magától, miért is akkora sütnivaló bolond, hogy egy nincstelen lány szoknyája után fusson, aki ráadásul szeszélyes is, mint az április. A válasz persze nem logikus volt, ám helytálló. Cynthiát saját magáért szerette, még maga Vénusz sem állhatott volna a helyére. Ebben az egy dologban Mr. Preston állhatatosabb volt, mint sok egyenesebb jellemű ember, aki midőn házasodni akar, könnyedén választja az elérhetőt az elérhetetlen helyett, és visszafogja az érzelmeit, amíg nem talál olyan hölgyet, aki elfogadja a házassági ajánlatát. Mr. Preston számára senki sem jelenthetett annyit, mint Cynthia, akit ennek ellenére a legsötétebb pillanataiban meg tudott volna ölni. Így hát Molly, aki közé és vágya tárgya közé állt, nem számíthatott jóindulatra, vagy segítő gesztusokra a részéről.

Eljött az idő – nem sokkal a Mrs. Dawesnál töltött este után –, amikor Molly kezdte már észrevenni, hogy az emberek ferde szemmel néznek rá. Mrs. Goodenough nyíltan elhúzta tőle az unokáját, amikor a kislány megállt az utcán, hogy váltson néhány szót Mollyval; de visszamondták, mégpedig igen átlátszó indokkal, egy korábban megbeszélt sétát is. Mrs. Goodenough a következőképp magyarázta viselkedését a barátai előtt:

– Tudják, nem hiszem, hogy az a legrosszabb egy fiatal lány számára, ha mindenfelé találkozgat a szerelmével, sokkal inkább az, ha beszélni is kezdenek róla az emberek – márpedig Molly Gibson neve van mindenki száján. Nyilvánvalóan jogos elvárás Bettytől, aki rám bízta Annabellát, hogy ne engedjem a lányát együtt sétálni egy olyan nőszeméllyel, aki olyan ügyetlenül intézte a dolgait, hogy immár mindenki erről beszél. Az elvem az – és ez mindig működik, tehát megbízhatnak benne –, hogy a nőknek mindig oda kell figyelniük a tetteikre, nehogy mások a szájukra vegyék őket. Ha pedig a szájukra vették, akkor minél kevesebbet vannak velük a barátaik, annál jobb nekik. Így Annabellának semmi dolga nincs Molly Gibsonnal, legalábbis ezt a közös sétát illetően.

A Browning kisasszonyoknak jó darabig sejtelmük sem volt a Mollyról szóló gonosz pletykákról. Miss Browningról azt rebesgették, hogy gyöngék az idegei, és ebből kifolyólag, akik kapcsolatba kerültek vele, ódzkodtak attól, hogy felbosszantsák őt bármivel, amely az általa szeretett akár legkisebb élőlénynek is ellene szólhat. Ő maga gyakran megszidta őket, még büszke is volt rá, hogy egyikőjüket sem kényeztette el, ám senki idegentől nem tűrte el, hogy bármi rosszat mondjanak róluk. Miss Phoebe azonban nem ébresztett ilyen félelmeket. Azért nem hallotta meg idejekorán a Mollyról szóló pletykákat, mert mostanában kissé visszahúzódó volt. Továbbá olyan érzékeny lelke volt, hogy még az ilyen szempontból nemtörődöm Mrs. Goodenough sem vette volna a lelkére, hogy fájdalmat okozzon neki. Az újonnan jött Mrs. Dawes volt az, aki – mivel nem ismerte őt – célzott rá, hogy van valami, amelyről az egész város beszél, és amelyre Miss Phoebének oda kellene figyelnie. Ekkor Miss Phoebe faggatni kezdte, majd pedig könnybe lábadt szemmel tiltakozott, mondván, hogy egy szót sem hisz el a kérdésére kapott válaszokból. Kicsi hősiesség volt a részéről, hogy az általa megtudottakat titokban tartotta Dorothy nővére előtt négy-öt napig, mígnem egy este Miss Browning a következő beszédet nem intézte hozzá:

– Phoebe! Vagy van rá okod, hogy szüntelenül sóhajtozol, vagy nincs. Ha van, akkor kötelességed elmondani nekem, miről van szó, ha pedig semmi okod rá, akkor azonnal föl kell hagynod ezzel a rossz szokással, amely kezd elhatalmasodni rajtad.

– Jaj, nővérkém! Gondolod, hogy valóban kötelességem neked elmondani? Nagy megkönnyebbülés lenne, de azt hiszem, mégsem tehetem. Nagyon lesújtana téged.

– Micsoda ostobaság Nagyon jól föl vagyok készülve a szerencsétlenségekre, mivel folyton a bekövetkeztükről elmélkedem, tehát bármilyen rossz hírt rezzenéstelen arccal és belenyugvással tudok fogadni. Különben is, amikor tegnap a reggelinél azt mondtad, hogy elhalasztód a fiókjaid rendbe rakását, gondoltam, hogy valami katasztrófa van a levegőben, habár természetesen a nagyságát nem tudtam megítélni. Talán tönkrement a Highchester Bank?

– Ó, nem, nővérkém! – mondta Miss Phoebe, közelebb ülve a nővéréhez a kanapén. – Tényleg erre gondoltál? Bárcsak rögtön elmondtam volna neked mindent, miután megtudtam, ha valóban ez járt a fejedben!

– Figyelmeztetlek. Phoebe, eszedbe ne jusson bármit elhallgatni előlem Valóban azt hittem, hogy talán tönkrementünk, mivel úgy viselkedtél. Nem ettél húst a vacsorához, és egyfolytában sóhajtoztál. Most pedig mondd el végre, miről van szó!

– Nem is tudom, hogy kezdjem, Dorothy. Igazán nem. – Miss Phoebe sírva fakadt, Miss Browning pedig megfogta a karját, és egy kicsit megrázta.

– Annyit sírhatsz, amennyit akarsz, miután mindent elmondtál, de most ne sírj, gyermekem, mivel tűkön ülök.

– Molly Gibsonnak oda a jó híre, nővérkém. Csak ennyi.

– Molly Gibsonnal nem fordulhatott elő ilyesmi – mondta Miss Browning meggyőződéssel. – Hogy merészelsz ilyesmiket terjeszteni szegény Mary gyermekéről? Meg ne halljam meg egyszer!

– Nem az én hibám. Mrs. Dawes mondta el nekem, és szerinte már az egész városban beszélik. Megmondtam neki, hogy egy szót sem hiszek el az egészből. Elhallgattam előled, de azt hiszem, belebetegednék, ha tovább kell titkolóznom. Ó, nővérkém! Most mit tegyünk?

Miss Browning ugyanis szó nélkül fölállt és a szokásos, elszánt mozdulatokkal kifelé indult a szobából.

– Megyek, fölveszem a kalapomat, és fölkeresem ezt a Mrs. Dawest, hogy szembesítsem őt a hazugságaival.

– Ne nevezd hazugságoknak, nővérkém, olyan szörnyű, visszataszító szó ez. Nevezd őket füllentéseknek, mivel biztos vagyok benne, hogy senkinek sem akart ártani velük. Különben is… mi lesz, ha kiderül, hogy mégis igazak a pletykák? Igazán, nővérkém, annyira nyomaszt ez a dolog… sok minden igaznak tűnt abból, amit mondott.

– Miket mondott? – kérdezte Miss Browning, aki még mindig a törvénykezés oszlopaként állt a szoba közepén.

– Azt a történetet, hogy Molly átadott neki egy levelet.

– Kinek? Hogyan értsek meg egy történetet, amelyet ilyen zavarosan mondanak el? – Miss Browning leült egy közeli székre, és elhatározta, hogy annyira türelmes lesz, amennyire csak tud.

– Mr. Prestonnak. Ez biztosan igaz, mert egy időre otthagyott, amikor pedig meg akartam vele beszélni, hogy szerinte a kék a gyertyafénynél zöldnek látszana-e, amint azt a fiatalember mondta. Mrs. Goodenough pedig éppen akkor lépett be a boltba, amikor Molly elment.

Miss Browning elkeseredettsége kezdte legyőzni a haragját, így csak azt mondta: – Phoebe, azt hiszem, mindjárt az idegeimre mész. Ha elmondanád, amit Mrs. Dawestől hallottál, összefüggően és értelmesen, egyszer az életben!

– Hiszen azon igyekszem, hogy mindent elmondjak neked, úgy ahogy történt.

– Tehát mit hallottál Mrs. Dawestől?

– Mit? Hát azt, hogy Molly és Mr. Preston úgy találkozgattak, mintha egy szobalány és egy kertész lennének; mindenféle lehetetlen és illetlen helyeken és időpontokban. A lány a karjaiba ájul, éjszaka is együtt vannak. Írogatnak egymásnak, és a leveleket titokban csúsztatják egymás kezébe. És éppen erről beszéltem, nővérkém, mivel ezt kis híján én is láttam. A saját szememmel láttam, hogy Molly átrohant az utcán Grinstead boltjába, a férfi pedig ott volt, láttuk őt a boltban. Mollynak egy levél volt a kezében, ami nem volt nála, amikor visszajött, kipirulva, és zavarban. Akkor nem tulajdonítottam ennek semmi jelentőséget, most viszont már az egész város erről beszél. Rettenetes szégyen, és azt mondják, hogy össze kell házasodniuk. – Miss Phoebe hangja ismét zokogásba fulladt, de egy jól irányzott pofon hamar magához térítette. Miss Browning állt előtte, remegve a felindultságtól.

– Phoebe, ha még egyszer ilyesmiket hallok tőled, abban a pillanatban kipenderítelek a házból.

– Csak azt mondtam, amit Mrs. Dawestől hallottam, te kértél erre – válaszolt Miss Phoebe ijedten és félénken. – Dorothy, nem kellett volna ezt tenned.

– Ne is törődj azzal, mit kellett volna tennem! Nem erről van most szó. El kell döntenünk, hogyan vetünk véget ennek a hazudozásnak.

– De Dorothy, ezek nem hazugságok, ne nevezd így őket! Attól tartok, van bennük igazság, noha magam is hazugságnak neveztem őket Mrs. Dawesnek.

– Ha elmegyek Mrs. Daweshez, és nekem is előadja őket, attól tartok, őt is föl fogom pofozni. Nem tűröm, hogy szegény Mary lányáról úgy pletykáljanak, mintha csak olyan hírről lenne szó, hogy James Horrock disznójának két feje van – mondta Miss Browning, mintha hangosan gondolkodna. – Azzal többet ártanék, mint használnék. Phoebe, sajnálom a pofont, de újra kapsz egyet, ha ilyeneket mondasz. – Phoebe leült a nővére mellé, és megfogta a ráncos kezét, majd simogatni kezdte, amellyel a maga módján azt fejezte ki, hogy elfogadja a bocsánatkérését. – Ha Mollyval beszélek, a gyermek tagadni fog mindent, ha csak fele annyira is semmirekellő, mint mondják róla; ha pedig nem, akkor csak halálra fogja aggódni magát. Nem, ez nem jó ötlet. Mrs. Goodenough… de ő egy valóságos öszvér, és ha meg is győzném, ő képtelen lenne meggyőzni másokat Nem, Mrs. Dawes, aki neked elmondta, nekem is el fogja, én pedig majd ökölbe szorítom a két kezemet a kézmelegítőm

alatt, és visszafogom magam, hogy ne okozzak semmi bajt. Miután pedig meghallgattam, amit meg kell, Mr. Gibson kezeibe helyezem az ügyet. Ezt fogom tenni. Ne is próbáld megakadályozni, Phoebe, nem tudsz megingatni.

Miss Browning tehát elment Mrs. Daweshez, és viszonylag udvariasan érdeklődni kezdett a jelenleg Hollingfordban terjedő, Mr. Prestont és Mollyt érintő hírek iránt. Mrs. Dawes pedig belesétált a csapdába, és minden valódi és kitalált részletet előadott a közszájon forgó történetből. Sejtelme sem volt a közelgő viharról, amely lecsapni készült rá, mihelyt befejezte a mondanivalóját. Ám ő még nem szokta meg az általános tiszteletet, amely a városban Miss Browningot övezte, és amely sok hölgyet visszatartott volna attól, hogy ellenkezzen vele. Mrs. Dawes kitartott az igazsága mellett, új botrányt emlegetve, amelyről azt mondta, hogy bár ő nem hiszi el, sokan viszont igen. Annyi bizonyítékot hozott föl, hogy alátámassza állításait, hogy Miss Browning legyőzötten és csendesen szenvedve ült ott, amíg Mrs. Dawes be nem fejezte az önigazoló beszédét.

– Nos – mondta végül, beszéde közben fölemelkedve a székről –, sajnálom, hogy meg kellett érnem ezt a napot. Akkora csapás ez nekem, mintha a saját édes gyerekemről hallanék hasonlókat. Azt hiszem, meg kell követnem önt, Mrs. Dawes, azért, amiket mondtam, most azonban nem tudom ezt megtenni. Nem kellett volna úgy beszélnem, ahogy tettem, de ennek semmi köze ehhez a históriához.

– Remélem, azt az elégtételt megadja, hogy elismeri, én csak azt ismételtem el önnek, amit megbízható forrásból tudtam meg, Miss Browning – válaszolta Mrs. Dawes.

– Drága hölgyem, ne ismételjen meg semmi rosszat, bármilyen megbízható forrásból hallotta is azt, hacsak nem tehet valami jót vele – mondta Miss Browning, kezét az asszony vállára téve. – Nem vagyok jó asszony, de azt tudom, mi a helyes, és ezt tanácsolom önnek is. Most pedig azt hiszem, elmondhatom, hogy bocsánatot kérek, amiért úgy önre ripakodtam, de csak az isten a megmondhatója, micsoda fájdalmat okozott ez a hír nekem. Megbocsát nekem, ugye, drágám?

Mrs. Dawes érezte, hogy a vállán nyugvó kéz reszket, és látta Miss Browning valódi megrendülését, így aztán nem esett nehezére teljesíteni a kérését, és megbocsátani neki. Miss Browning hazament, és alig szólt Phoebéhez, aki nagyon jól látta, hogy a nővére megkapta a hírek megerősítését; nem volt szüksége magyarázatra, miért nem nyúlt a vacsorához, miért volt olyan szűkszavú, és miért járkált olyan szomorú ábrázattal. Miss Browning leült, és egy rövid levelet írt. Majd csengetett, és megmondta a kis szolgálónak, hogy vigye el az üzenetet Mr. Gibsonhoz, és ha az orvos nem lenne otthon, gondoskodjék, hogy azonnal kézhez kapja, mihelyt hazaér. Azután fölvette a vasárnapi főkötőjét, amiből Phoebe megértette, hogy a nővére arra kérte Mr. Gibsont, látogasson el hozzájuk, hogy beszámolhasson neki a lányát érintő pletykákról. Miss Browningot nagyon lesújtották a hírek, és a kellemetlen kötelesség, amely most előtte állt. Nagyon levert volt, ingerült Miss Phoebével, a hímzőfonal is, amellyel dolgozott, folyton elszakadt az ideges kézmozdulatai miatt. Amikor meghallotta a kopogást az ajtón – az orvos jól ismert kopogását –, Miss Browning levette az okuláréját, de leejtette a padlóra, és eltörte. Intett Miss Phoebének, hogy hagyja el a szobát, mintha a jelenléte rossz ómen lenne, amely a balszerencsét okozta. Természetesnek próbált tűnni, de annyira zavarban volt, hogy elfelejtette, vajon ülve vagy állva szokta az orvost fogadni.

– Nos! – mondta Mr. Gibson derűsen, amikor belépett. Átfagyott kezét dörzsölte, és egyenesen a tűzhöz ment. – Mi a baj? Phoebével történt talán valami? Remélem, nem a régi rohama? De mindenesetre egy-két adag orvosság helyre fogja hozni.

– Ó, Mr. Gibson, bárcsak rólam, vagy Phoebéről lenne szó! – mondta Miss Browning, aki egyre jobban reszketett.

Az orvos türelmesen helyet foglalt mellette, amikor észrevette, mennyire izgatott, és kedves, barátságos gesztussal megfogta a kezét.

– Nem kell elkapkodni, ráérünk. Biztosan nem olyan rossz a helyzet, mint amilyennek látja, de majd teszünk róla, hogy helyrehozzuk. Annyi segítség létezik a világon, hogy akár vissza is élhetünk vele.

– Mr. Gibson – mondta a hölgy –, az ön Mollyja miatt vagyok így elkeseredve. Mindenki tud már róla… isten irgalmazzon nekünk is, és a szegény gyermeknek is, mivel biztos, hogy félrevezették, és nem saját jószántából tért rossz útra!

– Molly! – szólt az orvos hitetlenkedve. – Mit mondott vagy tett az én kis Mollym?

– Ó! Mr. Gibson, nem is tudom, hogyan mondjam el önnek. Soha nem beszélnék róla, ha sajnos, nem lennék meggyőződve az igazságról.

– Az ég szerelmére, azt csak elmondhatja, amit hallott – mondta a férfi az asztalra könyökölve, és szemét a kezével eltakarva. – Nem arról van szó, hogy félnék bármitől is, amelyet ön a kislányomról hallhatott – folytatta –, csak hát ebben a pletykafészekben jó tudni, miről beszélnek az emberek.

– Azt mondják… ó, hogyan mondjam el?

– Folytassa, kérem – mondta a férfi, elemelve a kezét égő szemeiről. – Úgysem hiszem el, tehát nyugodtan beszélhet!

– Pedig attól tartok el kell hinnie. Én sem akartam elhinni, de kénytelen voltam. Molly titkos viszonyt folytat Mr. Prestonnal…

– Mr. Prestonnal! – kiáltott fel az apa.

– Találkozgat vele mindenféle illetlen helyen és időpontban, a szabadban… a sötétben… elájul, amikor vele van, ha már beszélek ezt is el kell mondanom. Az egész város ettől hangos. – Mr. Gibson újra eltakarta a szemét, de semmit sem mondott, így hát Miss Browning folytatta, egyre több részletet felfedve. – Mr. Sheepshanks látta őket együtt. Üzenetet váltottak Grinstead boltjában… Molly a férfi után rohant be oda.

– Hallgasson, kérem – mondta Mr. Gibson elvéve a kezét a szeme elől, és felfedve keserű arcvonásait. – Eleget hallottam. Ne folytassa! Azt mondtam, nem fogom elhinni, és úgy van, nem is hiszem. Feltételezem, hogy köszönetet kellene mondanom, hogy elmondta mindezt, most azonban képtelen vagyok erre.

– Nincs szükségem a hálálkodására – mondta Miss Browning a sírással küszködve. – Úgy ítéltem meg, hogy tudnia kell róla, mivel noha újra megházasodott, de valaha mégis szegény Mary férje volt, és Molly az ő gyermeke.

– Inkább ne beszéljünk most többet erről! – mondta az orvos, nem reagálva Miss Browning utolsó szavaira. – Talán nem tudnám illendően türtőztetni magam. Bárcsak találkozhatnék Prestonnal, és úgy megkorbácsolhatnám, hogy csak pislákoljon benne az élet. Bárcsak lenne orvosságom rosszindulatú pletykák ellen. Egy időre megbénítanám a nyelvüket. Kislányom! Mit ártott nekik, hogy így bemocskolják a nevét?

– Mr. Gibson, azt hiszem, mindez sajnos igaz. Nem hívattam volna, ha nem győződtem volna meg erről előbb. Maga is nézzen utána, mielőtt bármilyen erőszakra szánná el magát, mint például a korbácsolás vagy a mérgezés.

Mr. Gibson a szenvedélyes emberek következetlenségével hirtelen fölnevetett. – Mit mondtam én a korbácsolásról vagy a mérgezésről? Gondolja, hogy hagynám Molly nevét meghurcolni azzal, hogy bármilyen általam elkövetett erőszakos cselekménnyel is kapcsolatba hozzák? Hagyjuk a pletykát ugyanúgy elhalni, mint ahogy keletkezett. Az idő be fogja bizonyítani, hogy tévedtek.

– Nem hiszem, hogy ez fog történni, ez a legszörnyűbb az egészben – mondta Miss Browning. – Tennie kell valamit, csak hát én nem tudom, hogy mit.

– Megyek, megkérdezem Mollyt, hogy mi ez az egész. Ezt fogom tenni. Nevetséges! Én ismerem Mollyt, ez teljességgel nevetséges. – Fölkelt, járkálni kezdett a szobában, sietős léptekkel, újra és újra kényszeredetten fölnevetve. – Legközelebb vajon miről fognak beszélni. „A Gonosz a rossz nyelveket használja föl a céljai elérésére.”

– Kérem, ne emlegesse a Gonoszt ebben a házban. Ki tudja, mi történhet, ha őt emlegetik – kérlelte Miss Browning a férfit.

Ő azonban, ügyet sem vetve a közbeszólásra, folytatta, mintha csak magában beszélne: – Azon gondolkodom, hogy elhagyjuk ezt a várost, de ez csak olaj volna a tűzre, ostobaság lenne! – Ekkor elhallgatott, kezét a zsebébe mélyesztette, és szemét a padlóra szegezte, úgy folytatta a járkálást. Egyszer csak megállt, Miss Browning széke közelében. – Milyen hálátlan is vagyok önnel, mivel a

barátsága legnagyobb bizonyítéka, amit most tett. Igaz, vagy sem, akkor is tudnom kellett erről az átkozott botrányról, amely a városban kering. Bizony, nem lehetett kellemes közölnie velem. Szívből köszönöm.

– Valójában. Mr. Gibson, ha nem lenne benne igazság, soha nem beszéltem volna róla, egyszerűen hagytam volna, hogy elüljön a pletyka.

– De akkor sem igaz! – ismételte a férfi makacsul, elengedve a kezet, amelyet hálája jeléül ragadott meg.

A hölgy megrázta a fejét. – Én mindig is szeretni fogom Mollyt, az édesanyja emlékéért – mondta. Ez pedig nagy engedmény volt a szigorú Miss Browningtól. Az apa viszont nem így értelmezte.

– Ha szereti, hát a lányért magáért szeresse. Semmi olyat nem tett, amellyel rossz hírbe keverheti magát. Most hazamegyek, és kiszedem belőle az igazságot.

– Mintha az a szegény, megtévesztett lány ezek után nem tartana ki inkább a hamisságban. – Ez volt Miss Browning megjegyzése Mr. Gibson utolsó szavaira, ám elég finom hölgy volt ahhoz, hogy csak akkor mondja ki, mikor a férfi már eltávozott.

NEGYVENNYOLCADIK FEJEZET
Egy ártatlan bűnös

Leszegett fejjel – mintha szélviharral kellene küszködnie, pedig szellő se lebbent – sietett haza Mr. Gibson. Megrázta a csengőt, mivel ez szokása volt. Maria nyitotta ki az ajtót. – Menjen, mondja meg Miss Mollynak, hogy az ebédlőben várják őt. Ne mondja meg, hogy ki akar vele beszélni! – Volt valami Mr. Gibson modorában, amely miatt Maria szó szerint azt tette, amit mondott neki. Molly meglepett kérdésére: – Velem akar valaki beszélni? Ki az, Maria? – nem válaszolt.

Mr. Gibson bement az ebédlőbe, és becsukta az ajtót, hogy egy pillanatra egyedül lehessen. Odalépett a kéményhez, megfogta, és a fejét a kezére hajtotta – próbálta lecsillapítani szaporán dobogó szívét.

Nyílt az ajtó. Tudta, hogy Molly az, mielőtt meghallotta a meglepett kiáltást.

– Papa!

– Csitt! – mondta az apa, megfordulva. – Csukd be az ajtót, és gyere ide!

A lány odament hozzá, nem értve, mi lehet a baj. Gondolataiban rögtön a Hamleyk jelentek meg. – Osborne-ról van szó? – kérdezte lélegzetvisszafojtva. Ha Mr. Gibson nem lett volna annyira zaklatott, és józanul tudott volna ítélni, ettől a pár szótól rögtön megnyugodott volna.

Ám ahelyett, hogy a közvetett bizonyítékokban vigasztalást keresett volna, ezt mondta: – Molly, miket hallok? Igaz, hogy titokban találkozgatsz Mr. Prestonnal… félreeső helyeken randevúztok, és titkon levelezgettek?

Habár az apa előzőleg kijelentette, hogy egy szót sem hisz el az egészből, és a lelke mélyén tényleg nem hitte el, a hangja kemény és szigorú volt, az arca sápadt és keserű, szemei pedig kérdőn szegeződtek Mollyra. A lány tetőtől talpig reszketett, de nem próbálta meg elkerülni a tekintetét. Ha egy pillanatig hallgatott is, csak azért, mert gyorsan végiggondolta Cynthia szerepét ebben az ügyben. Egyetlen pillanatig tartott ez a csend, mégis túl hosszúnak tűnt annak, aki azonnali felháborodott tiltakozást szeretett volna hallani. Az apa megragadta a lány karjait, a csuklója felett, ahogy az közelebb lépett hozzá. Öntudatlanul cselekedett, s ahogy egyre türelmetlenebbül várta a szavait, mind jobban szorította, szinte már harapófogóként, amíg a lány fölkiáltott a fájdalomtól. Ekkor elengedte, és Molly könnyes szemmel nézte a karján lévő horzsolást, hitetlenkedve, hogy az apja bántotta őt. E pillanatban azt, hogy apja testi fájdalmat okozott neki, annál is kevésbé tudta elhinni, mint azt, hogy valahonnan megtudta az igazságot – még ha elferdítve is. Gyermeki mozdulattal nyújtotta felé a karját, ám ha együttérzést remélt, arra hiába számított.

– Ha! – mondta a férfi, a lány karjára nézve – Ez semmi… semmi. Válaszolj a kérdésemre! Találkoztál… találkoztál négyszemközt azzal az emberrel?

– Igen, papa, találkoztam, de azt hiszem, ebben nem volt semmi rossz.

Az apa lerogyott. – Rossz! – visszhangozta keserűen. – Nem volt rossz? Nos. Valahogy el kell viselnem. Az anyád halott. Ez legalább vigasztal. Akkor hát igaz, ugye? Pedig én nem hittem el… nem bizony, nevettem magamban a hiszékenységükön, s közben mindvégig én voltam a balek!

– Papa, nem mondhatok el mindent. De nem az én titkom, erről tudnod kell. Valójában egyszer még sajnálni fogod… eddig még soha nem csaptalak be, vagy igen? – Megpróbálta megragadni az apja kezét, ő azonban a zsebében tartotta azokat, szemét pedig az előtte fekvő szőnyegre szegezte. – Papa! – szólt a lány újra, könyörgő hangon. – Becsaptalak már valaha?

– Honnan tudhatnám? Ezt is csak úgy tudtam meg, hogy a város beszél róla. Nem tudom, mi derülhet még ki.

– A város beszél róla! – kiáltott föl Molly elkeseredve. –Mi közük hozzá?

– Mindenkinek köze van ahhoz, hogy bemocskolja egy lány nevét, aki nem tartotta tiszteletben a tisztesség és a becsület legalapvetőbb szabályait.

– Papa, ezek nagyon kemény szavak. Nem tartottam be a tisztesség szabályait! Hát elmondom neked pontosan, mit tettem. Először akkor találkoztam Mr. Prestonnal… azon az estén, amikor kitettél Croston Heathnél… valaki más is volt ott vele. Másodszor is találkoztam vele… ez egy megbeszélt találkozó volt… csak ketten voltunk jelen… a kastély parkjában. Ez minden, papa. Hinned kell nekem. Többet nem mondhatok. Igazán, bíznod kell bennem.

Az apa önkéntelenül is elhitte, amit mondott, olyan őszinte volt a hanghordozása. Ám egy-két percig nem beszélt, és nem is mozdult. Majd ráemelte a szemét, először azóta, hogy a lány elismerte, hogy a vádak részben igazak. Molly arca nagyon sápadt volt, a halál végső őszintesége sugárzott róla, ahogy a vég közeledtével az ember arcán minden igazság leplezetlenül megjelenik.

– És a levelek? – kérdezte az apa, kicsit mintha szégyellné, hogy tovább faggatja az ügyről.

– Átadtam neki egy levelet… amelynek azonban egy szavát sem én írtam. Azt hiszem, pusztán egy boríték volt, nem is volt benne írás. Annak a levélnek az átadása és a két találkozó… ez volt minden bizalmas érintkezésem Mr. Prestonnal. Ó, papa, ennyire elszomorított, amit mondtak rólam… ennyire felzaklatott?

– Ne is törődj vele! Ahogy ez a világ működik, Molly, amit most elmondtál nekem, az éppen elég alapot szolgáltat a szóbeszédre. Mindent el kell mesélned. Bizonyosnak kell lennem, hogy pontról pontra meg tudom cáfolni ezeket a pletykákat.

– Hogyan cáfolhatnánk meg őket, ha egyszer azt mondod, hogy az eddigiek is épp elég alapot szolgáltatnak a szóbeszédre?

– Azt mondod, nem a saját nevedben cselekedtél, hanem valakinek a megbízásából. Ha megmondanád, ki volt ez a személy… ha mindent szóról szóra bevallanál, minden tőlem telhetőt megtennék, hogy kifaggassam. Természetesen úgy gondolom, Cynthia volt az. Akkor téged fölmentelek.

– Nem, papa! – mondta Molly rövid gondolkodás után. – Mindent elmondtam neked, amit elmondhattam. Mindent, ami rám tartozik, és megígértem, hogy ennél többet egy szót sem mondok.

– Akkor pedig folt esik a becsületeden. Ez elkerülhetetlen, hacsak nem adunk kimerítő magyarázatot azokra a titkos találkozókra. Arra gondolok, hogy magából Prestonból kényszerítem ki a teljes igazságot.

– Papa! Még egyszer kérlek, bízz bennem. Ha kikérdezed Mr. Prestont, valószínű, hogy ő elmondja a teljes igazságot, de éppen ez az, amelyet én próbálok mindenáron megakadályozni. Sok embert tenne boldogtalanná, ha minden kiderülne, pedig már az egész ügynek vége van, lezárult.

– Beszéljünk akkor a te szerepedről. Miss Browning hívatott magához ma este, hogy elmondja, az emberek miket beszélnek rólad. Arra célzott, hogy ez a jó híred teljes elvesztésével jár. Nem is tudod, Molly, milyen kevés elég ahhoz, hogy egy életre bemocskolják egy lány nevét. Nehezen viseltem el, amiket mondott, pedig akkor egy szót sem hittem el az egészből. Most pedig azt mondod, hogy nagyrészt igaz a történet.

– De papa, én bátor embernek tartalak téged. És hiszel nekem, nem igaz? Majd csak átvészeljük valahogy ezeket a pletykákat, ne félj!

– Nem vagy tisztában azzal, milyen hatalma lehet a szóbeszédnek, gyermek – mondta az apa.

– Ó, most hogy újra gyermeknek neveztél, már nem is törődöm semmivel. Drága, drága papa, biztos vagyok benne, hogy a legjobb lesz tudomásul sem venni ezeket a szóbeszédeket. Hiszen talán nem is rosszindulatból pletykálnak. Biztos vagyok, hogy Miss Browning nem tenne ilyet. Idővel majd elfelejtik, hogy a bolhából elefántot csináltak… Ha pedig nem így történik, akkor sem kényszerítesz rá, hogy megszegjem az ígértemet, ugye?

– Talán nem. De nem tudok egykönnyen megbocsátani annak a személynek, aki visszaélve a nagylelkűségeddel, ebbe a csapdába csalt. Nagyon fiatal vagy, és úgy tekintesz ezekre a gondokra, mintha maguktól elmúlnának. Én ennél tapasztaltabb vagyok.

– Akkor sem tudom, mit tehetnék most, papa. Talán ostoba voltam, de amit tettem, szabad akaratomból történt. Nem mások vettek rá. Abban pedig bizonyos vagyok, hogy morálisan nem elítélendő, bárhogy is ítélkeznek most róla. Amint mondtam, már vége; amit tettem, pontot tett az

ügy végére. Örülök ennek, épp ezért vállaltam el az egészet. Ha az emberek beszélni akarnak rólam, el kell fogadnom ezt, és neked is, drága papa.

– Anyád… Mrs. Gibson… tud erről bármit? – kérdezte a férfi hirtelen támadt aggodalommal.

– Nem, semmit, egyetlen szót sem. Kérlek, ne is beszélj neki erről! Azzal csak tovább rontanád a helyzetet. Igazán mindent elmondtam neked, amire lehetőségem volt.

Nagy megkönnyebbülés volt Mr. Gibsonnak megtudni, hogy hirtelen ijedelme, hogy a felesége talán tudott erről az egészről, megalapozatlan volt. Nagyon megrémült, hogy az asszonynak, akit feleségéül választott azért, hogy védelmezője és irányítója legyen a lányának, talán tudomása volt erről az egész félresikerült kalandról Mr. Prestonnal; mi több, talán azért tervelte ki, hogy a saját gyermekét mentse. Afelől ugyanis semmi kétsége nem volt, hogy az egész ügy hátterében – így vagy úgy – Cynthia állt. Most azonban legalább azt megtudta, hogy Mrs. Gibson nem vett részt cselszövőként; ez volt az egyetlen vigasz, amelyet Molly titokzatos vallomásából meríthetett, aki szerint az csak rontana a helyzeten, ha Mrs. Gibson bármit megtudna a Mr. Prestonnal lezajlott találkozókról.

– Akkor hát mitévők legyünk? – kérdezte az apa. – Nyilvánosságra kerültek ezek a dolgok… én pedig semmit se tegyek, hogy megcáfoljam őket? Csak mosolyogjak, és elégedetten járkáljak, amikor ilyesmiket pletykálnak rólad, és egyre jobban kiszínezik a történteket?

– Attól tartok, igen. Nagyon sajnálom, annyira szerettem volna, hogy soha ne tudj meg semmit ezekről az eseményekről, és most látom, mennyire lesújt téged mindez. Ám biztos vagyok benne, hogy ha semmi egyéb nem történik, és a történteknek sem lesz semmi következménye, előbb-utóbb felhagynak a pletykákkal. Tudom, hogy az utolsó szóig elhiszed, amit mondtam, és hogy bízol bennem, ugye, papa? Kérlek, az én kedvemért, viseld türelmesen a sok pletykát és mendemondát.

– Nagyon nehéz lesz, Molly – mondta a férfi.

– Az én kedvemért, papa!

– Nem tudom, mi egyebet tehetnék – válaszolt az apa mogorván –, hacsak nem kaphatnám a kezembe mégis Prestont.

– Az lenne a legrosszabb. És csak tápot adna a szóbeszédnek. És végül is nem is az ő hibája ez az egész. Vagyis igen! Az övé! Ami engem illet, velem legalább rendesen viselkedett – mondta a lány, akinek hirtelen eszébe jutottak Mr. Preston szavai, amikor Mr. Sheepshanks meglepte őket a kastély parkjában: – Ne mozduljon, semmi olyasmit nem tett, ami miatt szégyellnie kellene magát.

– Igazad van. Mindenáron el kell kerülni minden olyan viszályt férfiak között, amelybe egy nő nevét is belekevernénk. Ám előbb-utóbb el kell számolnom Prestonnal. Meg fogja látni, hogy nem volt helyes a lányomat kínos helyzetbe hozni.

– Nem ő hozott ilyen helyzetbe. Nem tudta, hogy én megyek oda, egyik alkalommal sem ő hívott a találkozóra, és nem szívesen vette át a levelet sem, amelyet adtam neki, csakhogy akkor nem tehetett mást.

– Nem értem az egészet. Nagyon nem tetszik nekem, hogy belekeveredtél egy ilyen homályos ügybe.

– Nekem sem tetszik, hogy belekeveredtem. De mit tehetnék? Más titkokról is tudok, amelyekről megesküdtem, hogy hallgatni fogok. Mindez nem az én hibám.

– Nos, csak annyit mondhatok, soha ne válj főszereplőjévé egy homályos történetnek, ha már nem tudod elkerülni, hogy a mellékszereplője légy. Akkor hát, azt hiszem, legjobb, ha engedek a kérésednek, és hagyom, hogy magától elüljön a botrány, és nem is veszek tudomást az egészről.

– Mi egyebet tehetnél ebben a helyzetben?

– Igen, mi egyebet, valóban? De te hogyan fogod kibírni?

Egy pillanatra forró könnyek árasztották el a lány szemét, mivel eszébe jutott, hogy mindenki, az őt körülvevő egész világ rosszat gondol róla. Nehéz volt ez a tudat egy olyan lány számára, akinek soha meg sem fordult volna a fejében, hogy bárkiről rosszat mondjon vagy akár gondoljon. Amikor azonban válaszolt, már mosolygott:

– Olyan lesz, mint egy foghúzás, egyszer majd csak vége lesz. Sokkal nagyobb lenne a baj, ha tényleg rosszat tettem volna.

– Cynthia felelni fog… – kezdte az apa, de Molly a szájára tapasztotta a kezét.

– Papa, Cynthiát nem szabad kérdőre vonnod vagy meggyanúsítanod. Elüldöznéd vele a házból. Olyan büszke és védtelen, azaz te vagy az egyetlen védelmezője. És ott van Roger, az ő kedvéért soha ne mondj semmi olyat, amellyel elüldözöd innen Cynthiát, hiszen Roger ránk bízta, hogy gondoskodjunk róla, és szeressük a távollétében. Ó! Azt hiszem, ha valóban rossz leány lenne, és egyáltalán nem szeretném őt, akkor is kötelességemnek érezném, hogy vigyázzak rá, Roger annyira szereti őt. Cynthia azonban a szíve mélyén nagyon jó, és én igazán nagyon szeretem őt. Nem szabad sarokba szorítanod vagy bántanod Cynthiát, papa; ne felejts el, hogy rád van bízva!

– Az a véleményem, hogy a világ sokkal egyszerűbb hely volna, ha nem volnának benne nők. Megkeserítik az ember életét. Miattad megfeledkeztem a szegény, öreg Job Houghtonról. Már egy órája meg kellett volna őt látogatnom.

Molly odanyújtotta az ajkait egy csókra. – Nem haragszol már rám, ugye, papa?

– Menj a szemem elől – mondta, de azért megcsókolta. – Nem tudok haragudni rád, bár kellene, mivel jó sok gondot okoztál. A problémáknak pedig egyáltalán nincs még végük, ebben biztos vagyok.

Molly bátor viselkedése ellenére, amelyet a beszélgetés során tanúsított, ő volt az, aki többet szenvedett a beszélgetés alatt. Az apja elkerülhette a pletykákat, ő azonban folyamatosan a kisváros társasági életének kellős közepén állt. Mrs. Gibson megvolt fázva, és ezért nem érzett kedvet ahhoz, hogy részt vegyen a sok vendégeskedésben, amelyek akkor zajlottak a városban. Két csinos, neveletlen unokahúg időzött Mrs. Dawesnél. A két lány nevetgélt, fecsegett, evett, és szívesen flörtölt volna Mr. Ashtonnal, a lelkésszel, ha rá tudták volna őt venni az efféle világi elfoglaltságra. Mr. Preston immár nem azzal a lelkesedéssel fogadta a meghívásokat a hollingfordi teadélutánokra, mint egy évvel azelőtt, így aztán az árnyék, amely Mollyra vetült, kiterjedt rá is – társára azokban a titkos találkákban, amelyek oly nagy foltot ejtettek a városka nőinek erényén. Magát Mollyt mindenhová meghívták, mivel nem lett volna illendő megsérteni akár Mr. vagy Mrs. Gibsont. Volt azonban egy hallgatólagos és rejtett összeesküvés arra nézve, hogy ne fogadják őt a régi szívélyességgel. Mindenki udvarias volt vele, de senki sem volt barátságos. Volt valami érzékelhető tartózkodás a viselkedésükben, amely régen nem volt meg. Nem volt kitapintható, vagy körülírható, de Molly, annak ellenére, hogy a lelkiismerete tiszta volt, a szíve pedig bátor, fájón érezte, hogy csak megtűrik, de nem látják szívesen. Meghallotta a két Oakes kisasszony hangos sutyorgását, akik először találkozva a világraszóló botrány hősnőjével, görbén néztek rá, kritizálták a megjelenését, és még csak meg sem próbálták diszkréten tenni mindezt. Molly azért az egyért hálás volt a sorsnak, hogy az apja semmi kedvet nem érzett a vendégeskedéshez, és hogy a mostohaanyja is túl sokat gyengélkedett ahhoz, hogy elhagyja a házat, most hogy így kerülték őt, és elveszítette a társaságban elfoglalt régi helyét. Maga Miss Browning, az ő régi, igaz barátnője is hűvös távolságtartással beszélt vele, mivel egyetlen szót sem hallott Mr. Gibson felől azóta, hogy olyan nagy erőfeszítést tett, és közölte vele a lányát érintő kellemetlen pletykákat.

Csak Miss Phoebe vette körül Mollyt még a szokásosnál is nagyobb gyengédséggel; ez pedig még jobban próbára tette a lány türelmét, mint a többiek tartózkodása. Puha keze folyton az övét szorongatta az asztal alatt, állandóan megszólította őt, és megpróbálta belevonni a társalgásba – mindez kis híján megríkatta Mollyt. A szegény teremtés néha már azt hitte, csak képzeli, hogy a régi ismerősöknek megváltozott a viselkedése. Vajon ha nem lett volna az a beszélgetése az apjával, amelynek során akkor oly bátran viselkedett, észrevenné-e, hogy most másképp bánnak vele? Soha nem beszélt az apjának arról, mennyire megviselték ezek a folyamatos apró sértések. Szabad akaratából döntött úgy, hogy viseli ezt a terhet, sőt mi több, ragaszkodott hozzá, hogy ezt tehesse, így semmi joga nem lett volna panaszkodni a következmények miatt. Így aztán soha nem mentette ki magát a házi mulatságokból vagy az egyéb társadalmi eseményekből. Csak egyszer döntött úgy, hogy felszabadítja magát a feszültség alól, amelyben élt; az apja ugyanis közölte vele, hogy nagyon aggódik Mrs. Gibson köhögése miatt, és szeretné, ha Molly nem menne el Mrs. Goodenough partijára, amelyre mindhármukat meghívták, de csak Molly ment volna. Molly szíve nagyot dobbant a gondolatra, hogy otthon maradhat, még akkor is, ha a következő pillanatban szemrehányást tett

magának, hogy örül egy olyan lehetőségnek, amelyben egy másik ember szenvedése révén részesül. A férje által fölírt gyógyszerek azonban jót tettek Mrs. Gibsonnak, aki különösen hálás és gyengéd volt Mollyval.

– Igazán, drágám! – mondta, megsimogatva a lány fejét –, azt hiszem, a hajad lágyabb lett, már nem olyan durva tapintású és göndör, mint volt.

Ebből látta Molly, hogy a mostohaanyja különösen jókedvében van, mivel a fürtjeinek a lágy tapintása biztos jele volt annak, hogy Mrs. Gibson pillanatnyilag kegyeibe fogadta a mostohalányát.

– Annyira sajnálom, hogy miattam nem mehettél el arra a mulatságra, a drága papa túlzásba viszi az aggódást. A férfiak mindig is elkényeztettek, a szegény Mr. Kirkpatrick azt sem tudta, mivel járjon a kedvemben. Ám azt hiszem, Mr. Gibson még nála is jobban odavan értem. Ezekkel a szavakkal távozott: Vigyázzon magára Hyacinth; majd még egyszer visszafordult, hogy hozzátegye: Ha nem tartja be az utasításaimat, nem felelek a következményekért. Megfenyegettem őt az ujjammal: Ne aggódjon ennyire, maga bolond.

– Remélem, mindent betartottunk, amit meghagyott nekünk – mondta Molly.

– Ó, igen! Sokkal jobban érzem magam. Tudod mit, igaz, hogy késő van, de azt hiszem, mégis elmehetsz Mrs. Goodenough-hoz! Maria elkísérhet, és én szívesen megnéznélek felöltözve. Ha az ember hetekig csak unalmas hálóingeket visel, nagy vágyat érez az elénk színek és az estélyi ruhák iránt. Menj hát, és készülj el, drágám. Talán híreket is hozhatsz nekem, mivel igazán be vagyok ide zárva, már két hete csak papával és veled. Teljesen elfásultam és letörtem, és nem tudom elviselni, hogy visszatartsam a fiatalokat a szórakozásoktól, amelyekre az ő korukban szükségük van.

– Ó, kérem, mama! Inkább nem mennék el!

– Jól van! Jól van! Csakhogy azt gondolom, hogy ez eléggé önző dolog tőled, amikor látod, hogy milyen szívesen hoznék áldozatot a kedvedért.

– Azt mondja, hogy ez áldozat lenne a részéről, de nekem semmi kedvem elmenni.

– Jól van, mondtam én, hogy nem maradhatsz itthon? Csak kérlek, ne próbálj logikusan érvelni, nincs ennél fárasztóbb egy betegnek.

Egy darabig csendben voltak. Mrs. Gibson törte meg a csöndet, bágyadt hangon így szólt:

– Nem tudsz valami szórakoztatót mondani, Molly?

Molly nagy erőfeszítéssel előásott az emlékezete mélyéről néhány apró történetet, amelyeket már kis híján elfelejtett, s amelyeket nem maga nem érzett túl szórakoztatónak. Úgy tűnt, hogy Mrs. Gibson is ugyanezt érezte, mivel egyszer csak így szólt:

– Bárcsak Cynthia itthon lenne. – Molly úgy érezte, hogy ez szemrehányás az unalmassága miatt.

– Írjak neki, hazahívjam?

– Nos, nem vagyok benne biztos, hogy ez jó lenne. Bárcsak többet tudnék a dolgok állásáról. Nem hallottál semmit a szegény drága Osborne Hamleyről mostanában, ugye?

Molly emlékezett az apja figyelmeztetésére, hogy ne beszéljen Osborne egészségi állapotáról, ezért nem válaszolt, de erre nem is volt szükség, mivel Mrs. Gibson folytatta, mintha hangosan gondolkodna:

– Tudod, Mr. Henderson ugyanúgy érdeklődik Cynthia iránt, mint tavasszal. Ami pedig Rogert illeti, nagyon el leszek keseredve, ha bármi történik azzal a fiatalemberrel, akármennyire faragatlan is, azt azonban el kell ismernünk, hogy Afrika nemcsak egészségtelen, hanem egy vad, és egyes részein kannibáloktól hemzsegő hely. Gyakran gondolok azokra a dolgokra, amelyeket a földrajzkönyvekben olvastam álmatlan éjszakáimon. Mr. Henderson pedig kezd beleszeretni Cynthiába! A végtelen bölcsesség elrejti előlünk a jövőt, Molly, pedig én most szeretném látni, mivel az ember sokkal jobban el tudná dönteni, hogyan viselkedjen, ha előre látná a bekövetkező eseményeket. Mindent egybevetve azonban úgy gondolom, jobb, ha nem ijesztünk rá Cynthiára. Ha időben megtudnánk, mikor jönnek vissza a lordék, megszervezhetnénk, hogy Lord Cumnorral és a Ladyvel együtt ő is hazautazzon.

– A lordék hazajönnek? Lady Cumnort elég jól érzi magát ahhoz, hogy utazzon?

– Igen, hogyne, vagy különben nem tervezném, hogy Cynthia esetleg velük együtt jöhetne. Nagyon, hogy is mondjam, tiszteletet parancsolónak tűnne, és nagyot nőne a londoni jogászok szemében.

– Akkor hát Lady Cumnor jobban van?

– Természetesen. Azt hittem, papa említette neked, de igaz is, mindig kínosan ügyel arra, hogy ne beszéljen pácienseiről. Nagyon helyes különben, helyes, és finom. Alig említi, hogy egyáltalán vannak. Igen! A gróf és a grófné, Lady Harriet, Lord és Lady Cuxhaven és Lady Agnes mind jönnek, úgyhogy csináltattam magamnak egy új téli kalapot és egy fekete szaténkabátot.

NEGYVENKILENCEDIK FEJEZET
Molly Gibsonnak védelmezője akad

Lady Cumnor olyannyira felépült súlyos betegségéből és az azt követő operációból, hogy el tudott utazni a kastélyba egy kis levegőváltozásra. Az egész családja vele jött, és körbevették őt mindazzal a pompával és törődéssel, ami meg illet egy főrangú beteget. Nagyon valószínű volt, hogy a család hosszabb ideig tartózkodik majd a kastélyban, mint azelőtt évekig szokása volt, ugyanis a Lady addig sokat utazgatott különböző gyógyüdülőkbe. Végül is nagyon kellemes és megnyugtató volt hazatérni az ősi kastélyba, és a család minden egyes tagja a maga módján örömét lelte benne. Leginkább Lord Cumnor. Pletykás és szőrszálhasogató természete nem tudott érvényesülni a londoni nyüzsgésben, a kontinensen történő utazgatásai során pedig minden ilyen irányú kísérlete már csírájában elhalt, mivel nem nagyon beszélt franciául, és nem is értette jól a nyelvet. Továbbá mégiscsak egy földbirtokos volt, szerette első kézből tudni, mi a helyzet a birtokán, hogyan boldogulnak a bérlői. Szerette tudni, kik születtek, házasodtak és haltak meg, s mivel kitűnő arcmemóriája volt, fölismert mindenkit. Így aztán, ha egy főnemest szabad egy öreg hölgyhöz hasonlítanunk. Lord Cumnor bízvást olyan volt; ám egy nagyon jóindulatú öreg hölgy, és ahogy belovagolta a birtokát az öreg ménjén, zsebe tele volt félpennysekkel a gyerekeknek, valamint kis tubákos zacskókkal az idősebbeknek. Akár egy öreg hölgy, kedvét lelte a délutáni teázásban is a felesége nappalijában, elismételve mindazt a pletykát, amelyet a nap folyamán hallott. Lady Cumnor a lábadozásnak éppen abban a szakaszában volt, amikor az ilyesfajta társalgás nagy örömet okozott neki, ám mivel egész életében nagyon szigorúan elítélte a pletykálkodást, úgy gondolta, helyénvaló, ha előbb végighallgatja a férjét, s csak utólag tiltakozik a rossz szokás ellen. Bárhogy is, de a család szokásává vált, hogy Lady Cumnor nappalijában gyűlnek össze aznapi sétájuk, kocsikázásuk vagy lovaglásuk után, és a tűz mellett teát szürcsölve, miközben a Lady vacsorázik, elmesélik az aznap hallott helyi hírfoszlányokat. Miután mindenki végzett a mondandójával (de nem előbb), minden alkalommal végig kellett hallgatniuk az ezerszer hallott prédikációkat őladységétől: milyen lealacsonyító másokról a hátuk mögött beszélni, milyen csekély a valószínűsége, hogy amit hallottak, igaz, és hogy mennyire rombolja a jellemet a nem megalapozott hírek terjesztése. Az egyik ilyen novemberi estén az egész család összegyűlt Lady Cumnor szobájában. A Lady egy kanapén feküdt, a tűz közelében, tetőtől talpig fehérben, egy indiai kendővel betakarva. Lady Harriet a szőnyegen üldögélt, közel a kandallóhoz, a piszkavassal igazgatva a parazsat, a lehulló darabokat az égő hasábok tetejére visszarakosgatva. A kislány kora óta főrangú Lady Cuxhaven gyümölcshálók kötésére használta fel a vak ember vakációja[90] fényét, amelyek aztán a házába, a Cuxhaven Parkba kerültek. Lady Cumnor szobalánya azzal küszködött, hogy ne öntse a csésze mellé a teát a mindössze egy viaszgyertya fényénél, mivel Lady Cumnor meggyengült szeme nem viselte el a túl erős fényt. A házon kívül levő nagy, kopasz fák ágai folyton hozzáverődtek az ablakokhoz, jelezve az erősödő szelet.

Lady Cumnornak régi szokása volt hogy megrója azokat, akiket a legjobban szeret. A férje volt az első számú áldozata, ám most, hogy a lord késett, hiányolta őt, és kijelentette, hogy nem kér teát. A többiek azonban tudták, hogy csak azért nem, mert a lord nem volt ott, hogy átnyújtsa neki, és a lady rápiríthasson mindenkori ügyetlensége miatt, ugyanis a lord folyton elfelejtette, hogy először a cukrot kell beletenni a teába, és csak utána a krémet. Végül a lord is megérkezett.

– Bocsánatáért esedezem, Ladym, alaposan elkéstem, tudom. Micsoda! Még meg sem itta a teáját? – kiáltott fel, és azonnal elkezdett sürgölődni, hogy egy csészét kerítsen a feleségének.

– Tudja, hogy soha nem kérek bele krémet, mielőtt benne lenne a cukor – mondta a lady, még jobban hangsúlyozva a soha szót, mint máskor.

– Ó, egek! Micsoda fajankó vagyok! Most az egyszer igazán eszembe juthatott volna. Tudja, találkoztam a jó öreg Sheepshanksszel, ezt az oka mindennek.

– Annak, hogy először a krémet nyújtja ide a cukor helyett? – kérdezte a felesége. Az egyik szokásos, fanyar tréfája volt ez.

Nem, dehogy! Haha! Ma este jobban van, drágám, úgy latom De, amint mondtam, Sheepshanks nem tudja abbahagyni a fecsegést, nem lehet megszabadulni tőle, én pedig észre sem vettem, hogy már ilyen késő van.

– Nos, a legkevesebb, amit tehet, hogy mindent elmond nekünk a Mr. Sheepshanksszel folytatott beszélgetéséről most, hogy végre megszökött tőle.

– Beszélgetés! Beszélgetésnek neveztem volna? Nem hiszem, hogy ezt tettem. Én ugyanis csak hallgattam. Mindig rengeteg mondanivalója van. Sokkal többet beszél Prestonnal például. Különben pedig Prestonról mondott valamit. Az öreg Sheepshanks szerint nemsokára megházasodik, azt mondja, a városban rengeteget beszélnek róla és Gibson lányáról. Rajtakapták őket a parkban, midőn ott randevúztak, valamint látták, hogy leveleznek egymással, az ilyen dolgok pedig gyakran végződnek házassággal.

– Nagyon fogom sajnálni – mondta Lady Harriet. – Mindig is kedveltem azt a lányt, viszont ki nem állhatom a papa mintaszerű intézőjét.

– Szerintem az egészből egy szó sem igaz – jegyezte meg Lady Cumnor, Lady Harrietnek címezve a szavait –, a papád egyik nap meghall egy történetet, másnap már az ellenkezőjét meséli.

– Ah, de hát ez tényleg igaznak tűnt. Sheepshanks azt mondja, hogy a város összes idős hölgyének a fejébe befészkelte magát ez a gondolat, és elég nagy botrány kerekedett belőle.

– Szerintem ez nem tűnik szép históriának. Kíváncsi vagyok, Clare mit szól mindehhez – mondta Lady Cuxhaven.

– Úgy gondolom, sokkal valószínűbb, hogy Clare saját lánya, az a kis csinos, kacér Miss Kirkpatrick lehet a valódi főszereplője ennek a történetnek – mondta Lady Harriet. – Mindig is olyannak tűnt nekem, mint egy sikamlós komédia hősnője, és az ilyen ifjú hölgyek hajlamosak egy kis ártatlan cselszövésre, ha jól emlékszem. A kis Molly Gibson ezzel szemben egy kissé *gaucherie*,[91] amely alkalmatlanná teszi őt bármilyen titkos intrikára. Különben is: titkolódzás? Hiszen az a gyermek maga a megtestesült őszinteség. Papa, biztos vagy benne, hogy Mr. Sheepshanks azt mondta, Miss Gibson a főszereplője ennek az izgalmas hollingfordi pletykának? Nem Miss Kirkpatrick? Az, hogy ő és Mr. Preston egymásra találtak, nem tűnik olyan hallatlannak; ám ha ez az én kis Molly barátnőm, én bizony elmegyek a templomba, és megakadályozom a frigyet.

– Igazán, Harriet, nem is tudom, miért mutatsz ekkora érdeklődést mindig a kicsinyes hollingfordi történések hánt.

– Mama, ez csak viszonzás. Ők a lehető legnagyobb érdeklődést mutatják minden iránt, amit teszünk és mondunk. Ha esetleg férjhez mennék, ők minden apró részletre kíváncsiak lennének: mikor találkoztunk először, mit mondtunk először egymásnak, milyen ruha volt rajtam, és hogy a férjem levélben vagy személyesen kérte-e meg a kezem. Biztos vagyok benne, hogy azok a jó Browning kisasszonyok csodálatosan tájékozottak voltak arról, mi történik Mary gyermekeivel, hogyan taníttatja a kislányait, szóval nagyon is helyénvaló, hogy én is szeretném tudni, mi folyik az ő köreikben. Ebben papával értek egyet; szeretem megtudni az összes helyi pletykát.

– Különösen, ha egy kis botránnyal és illetlenséggel is fűszerezve van, mint ebben az esetben – mondta Lady Cumnor, a lábadozó beteg pillanatnyi keserűségével. Lady Harriet elpirult mérgében. Ám türtőztette magát, és az előbbinél sokkal komolyabb hangon ezt mondta:

– Bevallom, hogy nagyon érdekel ez a történet Molly Gibsonról. Szeretem és tisztelem is őt, és nem tetszik nekem, hogy a nevét együtt emlegetik Mr. Prestonéval. Csak arra tudok gondolni, hogy papa tévedett.

– Nem, drágám. Csak azt mondom, amit hallottam, még akkor is, ha ez bosszant téged és a Ladymet. Sheepshanks Miss Gibson nevét mondta, habár hozzátette, kár, hogy a lány ilyen botrányba keveredett, mivel a viselkedésük vezetett mindehhez a sok pletykához. Preston nagyon jó parti lenne a lánynak, és senki sem ellenezhetné a frigyet. De most beszéljünk valami

kellemesebb dologról. A pihenőházban lakó öreg Margery meghalt, és nem tudják, honnan kerítsenek valakit a helyére, aki a vásznak tisztítását tanítaná az iskolájában. Robert Hall tavaly negyven fontot keresett az almáival. – Így a beszélgetés elterelődött Mollyról és a szerelmi ügyéről. Egyedül Lady Harriet forgatta tovább a fejében, amit hallott, egyre növekvő csodálkozással és kíváncsisággal.

– Figyelmeztettem az apja esküvőjének a napján, hogy ne kezdjen vele. Milyen egyenes, őszinte teremtésnek tűnt akkor! Nem hiszem el ezt a történetet, csak egyike az öreg Sheepshanks kitalációinak; félig a képzeletének, félig a süketségének a terméke.

Másnap Lady Harriet belovagolt Hollingfordba, és hogy kielégíthesse a kíváncsiságát, ellátogatott a Browning kisasszonyokhoz, akiknek előhozta a témát. Nem beszélt volna senkinek a pletykáról, ha nem tudta volna, hogy azok Molly igaz barátai. Ha Mr. Sheepshanks akkor említette volna a dolgot, amikor ő is együtt lovagolt az apjával, tudta volna, hogyan hallgatássá el az öreget egy jól begyakorolt, felsőbbrendű pillantásával. Ám úgy érezte, muszáj megtudnia az igazságot, így azonnal a lényegre tért Miss Browningnál:

– Mi ez az egész, amit a kis barátnőmről, Molly Gibsonról és Mr. Prestonról hallok?

– Ó, Lady Harriet! Hallott róla! Annyira sajnáljuk!

– Mit sajnálnak?

– Azt hiszem, már megbocsásson, Ladységed, jobb, ha nem mondunk semmit, amíg meg nem halljuk, ön mennyit tud – mondta Miss Browning.

– Nem bizony – felelte Lady Harriet, kicsit elnevetve magát –, én viszont nem mondom meg, mit tudok, amíg nem vagyok benne biztos, hogy önök többet tudnak. Akkor csereüzletet kötünk, ha úgy tetszik.

– Attól tartok, ez egyáltalán nem nevetséges a szegény kis Mollynak – mondta a fejét csóválva Miss Browning. – Az emberek mindenfélét beszélnek róla!

– De én egy szót sem hiszek el ezekből, nem én! – vágott közbe Miss Phoebe sírással küszködve.

– Akkor hát én sem fogok – mondta Lady Harriet, megfogva a jó hölgy kezét.

– Ez mind nagyon szép, Phoebe, hogy egy szót sem hiszel az egészből. De hadd kérdezzem meg, engem ki győzködött arról, hogy el kell hinnem, akaratom ellenére, kénytelen-kelletlen.

– Csak a tényeket közöltem veled, úgy, ahogy Mrs. Goodenough elmondta nekem, nővérkém. De bizonyára te is láttad már a szegény, türelmes Mollyt azóta; mivel senki sem szól hozzá, egyre csak a sarokban üldögél, és az *Anglia és Írország szépségeit* nézegeti, hogy biztosan látni sem bírja már azokat. Mindeközben éppolyan kedves és udvarias, mint valaha, habár az este végére egy kicsit sápadtabb, mint rendesen. Tények vagy sem, én semmi rosszat nem hiszek el róla!

Így ült ott Miss Phoebe, könnyes szemmel harcolva a tények ellen.

– Én pedig, mint már mondtam, teljes mértékben osztom a véleményét – mondta Lady Harriet.

– De mivel magyarázza Ladységed a találkákat Mr. Prestonnal, mindenféle félreeső helyeken, a szabad ég alatt? – kérdezte Miss Browning, aki (hogy igazságosak legyünk vele) a lehető legszívesebben csatlakozott volna Molly védelmezőihez, ha egyidejűleg meg tudta volna tagadni a természetét, és a logikus következtetésekre épülő gondolkodásmódját. – Odáig elmentem, hogy idehívattam az apját, és mindent elmondtam neki. Azt hittem, hogy legalábbis meg fogja korbácsolni Mr. Prestont, de most úgy tűnik, mintha fittyet hányna az egészre.

– Akkor biztosak lehetünk benne, hogy ismer valami magyarázatot, amiről mi nem tudunk – mondta Lady Harriet határozottan. – Végül is természetes és elfogadható magyarázatok százai létezhetnek a történtekre.

– Mr. Gibson egyet sem adott, amikor én kötelességemnek éreztem, hogy mindent elmondjak neki – jegyezte meg Miss Browning.

– Miért, talán nem elképzelhető, hogy Mr. Preston eljegyezte magát Miss Kirkpatrickkal, és Molly a bizalmasuk valamint a közvetítőjük?

– Nem látom, hogy Ladységed magyarázata mennyiben enyhítené az eset szégyenletes voltát. Hiszen ha becsületes szándékkal eljegyezte Cynthia Kirkpatrickot, miért nem látogatja meg őt

nyíltan, az otthonában, Mr. Gibson házában? Molly miért vállal szerepet ezekben a titkos üzelmekben?

– Az ember nem vállalhat felelősséget mindenért – mondta Lady Harriet kissé türelmetlenül, mivel a tények az elmélete ellen szóltak. – Ám én mégis megbízom Molly Gibsonban. Biztos vagyok benne, hogy nem követhetett el semmi elítélendőt. Nagy kedvem volna fölkeresni őt; Mrs. Gibson szobafogságba kényszerült e miatt a szörnyű influenza miatt; és elvinni magammal néhány látogatásra ebben a pletykafészekben. Például Mrs. Goodenough-hoz, vagy hogy hívják azt a vén boszorkányt, aki a szóbeszéd fő forrása. De sajnos ma nincs időm erre; háromkor találkoznom kell papával, és már annyi is az idő. Ne felejtse el, Miss Phoebe, csak maga és én védelmezzük azt a szegény leányt a nagyvilággal szemben!

– Don Quijote és Sancho Panza? – töprengett magában, ahogy könnyedén leszökdécselt a Browning kisasszonyok ódivatú bejárati lépcsőjén.

– Mármost nem gondolom, hogy ez szép volt tőled, Phoebe – mondta Miss Browning nemtetszéssel, mihelyt egyedül maradt a húgával. – Előbb akaratom ellenére meggyőzöl, és nagyon elszomorítasz; mindenféle kellemetlen lépésre kényszerülök, csak mert elhitetted velem, hogy bizonyos mendemondák igazak; azután elfordulsz és pityeregsz, mondván, hogy egy szót sem hiszel el az egészből, azt a látszatot keltve, hogy én egy szörnyeteg, egy vészmadár vagyok. Hát nem! Ennek semmi értelme. Eztán figyelembe sem veszem majd, amit mondasz. – Ezzel faképnél hagyta a síró Phoebét, és bezárkózott a szobájába.

Ezalatt Lady Harriet hazafelé lovagolt az apja oldalán, látszólag figyelmesen hallgatva mindazt, amit a lord mond. Valójában azonban számos lehetséges magyarázatot gyártott a Molly és Mr. Preston között lezajlott furcsa találkozókra. Úgy vélte, az eset kapcsán csak a jéghegy csúcsát lehet látni. Egy kanyar után a távolban meglátták Mr. Prestont, amint gyönyörű lován és kifogástalan lovaglóöltönyében feléjük tartott.

Viseltes kabátban, öreg, barna ménjén ülve a gróf vidáman üdvözölte:

– Á, itt van, Preston! Jó napot. Épp beszélni akartam önnel egy darabka legelőről a Home farmon. John Brickkill föl szeretné szántani, és be is vetné. Mindössze két hektárról lehet szó.

Mialatt a két férfi a földről beszélt, Lady Harriet elhatározásra jutott magában. Mihelyt az apja befejezte a mondandóját, így szólt: – Mr. Preston, engedje meg, hogy feltegyek önnek néhány kérdést, hogy tisztázzunk egyet s mást, amely nyomaszt engem. Jelenleg nem jutok dűlőre a dologgal.

– Természetesen. Igazán boldoggá tenne, ha megadhatnék önnek minden tőlem telhető felvilágosítást. – Ám abban a pillanatban, ahogy kimondta ezeket az udvarias szavakat, eszébe jutott Molly fenyegetése, hogy beszámol az ő viselt dolgairól Lady Harrietnek. A leveleket azonban visszaküldte, az ügy végére tehát pont került; a lány győzedelmeskedett, ő pedig kénytelen volt meghátrálni. Biztosan nem olyan hálátlan, hogy ezek után mégis beárulja őt a Ladynél.

– Pletykákat hallani Miss Gibsonról, amelyek ugyancsak közszájon forognak Hollingfordban. Gratulálhatunk az eljegyzéséhez az ifjú hölggyel?

– Ah! Tényleg, Preston, már rég meg kellett volna tennünk – vágott közbe Lord Cumnor, hogy sietve kimutassa a jóindulatát.

A lánya azonban halkan csak ennyit mondott:

– Mr. Preston még nem biztosított minket arról, hogy a szóbeszédnek egyáltalán van-e valami alapja, papa.

A Lady úgy nézett Mr. Prestonra, hogy láthatta, mielőbbi választ vár, méghozzá az igazat.

– Nem vagyok olyan szerencsés – válaszolt a férfi, aki megpróbált úgy tenni, mintha a lova nyugtalankodna, hátha hamarabb szabadulhat.

– Akkor hát megengedi, hogy megcáfoljam ezeket a pletykákat? – kérdezte Lady Harriet. – Vagy talán van ok azt hinni, hogy egy nap beteljesedik a mendemonda? Tudja, az ilyen szóbeszéd, ha teljességgel alaptalan, bizony sokat árthat egy fiatal hölgynek.

– Elriasztja az udvarlókat – vágott közbe Lord Cumnor, akinek nagyon tetszett a saját megjegyzése. Lady Harriet folytatta:

– Miss Gibson pedig nagyon fontos számomra.

Mr. Preston látta a hölgy viselkedéséből, hogy igazán a szívén viseli az ügyet, a vesszőparipája lett, ahogy magában most megfogalmazta. Csak az volt a kérdés, mennyire részletesen ismeri a történetet.

– Nincs semmi reményem, és nem is számítok arra, hogy Miss Gibson valaha is jobban fog irántam érdeklődni, mint azt jelenleg teszi. Örülnék, ha ez az egyenes válasz kielégítené Ladységed kíváncsiságát.

Nem tudta megállni, hogy ne csempésszen némi szemtelen hangsúlyt az utolsó szavakba. De nem maguk a szavak voltak pimaszak, nem is a hangsúly, és nem az azokat kísérő arckifejezés, hanem valahogy az egész együtt. Azt sugallta, hogy Lady Harrietnek nincs joga ahhoz, hogy így kérdőre vonja őt; meg egy adag ellenkezés is volt benne. Ez az árnyalatnyi szemtelenség azonban fölbosszantotta Lady Harrietet – márpedig őt nem olyan fából faragták, hogy bármilyen esetben visszafogja magát egy alárendeltje véleménye miatt.

– Akkor hát, uram! Tisztában van vele, milyen kárt okoz egy ifjú hölgy jó hírének, ha találkozgat vele, és hosszan beszélgetnek, amikor a hölgy egymagában sétál, kísérő nélkül? Viselkedésével okot adott a rosszindulatú pletykákra.

– Drága Harrietem, nem veted el egy kicsit a sulykot? Nem tudhatod… Mr. Prestonnak talán tisztességesek a szándékai… talán nyilvánosak is ezek a szándékok.

– Nem, Lordom. Nincs semmilyen szándékom Miss Gibsonnal. Nagyon értékes ifjú hölgy lehet… semmi kétségem efelől. Úgy tűnik. Lady Harriet a fejébe vette, hogy belekényszerít egy olyan helyzetbe, amelyben nincs más választásom, mint elismerni… ez pedig nem irigylésre méltó… nem is kellemes beismerni… de az az igazság, hogy kikosarazott vőlegény vagyok. Miss Kirkpatrick utasított el egy elég hosszú eljegyzés után. A Miss Gibsonnal folytatott beszélgetéseim nem voltak túl kellemesek… ahogy arra ön is rájöhetett, de én is elmondhatom, hogy szerintem ő volt az értelmi szerzője az egész dolognak. Igen, biztos vagyok benne, hogy ő vette rá Miss Kirkpatrickot a végső lépésre. Ez kielégíti Ladységed kíváncsiságát – az utolsó szót nagy nyomatékkal mondta –, ha már ilyen megalázó vallomásra kényszerített?

– Harriet, drágám, túl messzire mentél! Nincs jogunk rá, hogy beleártsuk magunkat Mr. Preston magánügyeibe.

– Nem is volt jogom – mondta Lady Harriet megnyerő őszinteséggel mosolyogva. Ez volt az első mosoly, amelyet Mr. Prestonnak címzett hosszú idő után, pontosan azóta, hogy évekkel ezelőtt Mr. Preston a jóképűsége tudatában olyan bizalmas, flörtölő hangnemet ütött meg Lady Harriet-tel, olyan személyeskedő bókokkal halmozta el, mintha csak egy vele egyenrangú hölggyel tereferélne.

– Remélem, megbocsátja ezt nekem – folytatta a Lady, továbbra is abban a barátságos modorban, amely miatt a férfi azt érezte, hogy immár sokkal többre becsüli őt, mint a beszélgetés kezdetén. – Meg fog bocsátani, ha megtudja, hogy a hollingfordi hölgyek a barátnőmön, Miss Gibsonon köszörülik a nyelvüket, méghozzá a lehető legelfogadhatatlanabb módon. Téves következtetéseket vonnak le abból a tényből, hogy néhányszor találkozott Mr. Prestonnal. Ezeknek a találkozóknak a valódi természetére volt olyan kedves fényt deríteni az imént.

– Azt hiszem felesleges megkérnem Lady Harrietet, hogy az imént megvallottakat tekintse bizalmas információnak – mondta Mr. Preston.

– Hát persze, hát persze! – mondta a gróf. – Érthető, hogy ezt kéri. – Ezzel hazalovagolt, és azonnal elmondta a feleségének, valamint Lady Cuxhavennek a Lady Harriet és Mr. Preston között zajlott egész beszélgetést – a legteljesebb titoktartásra kérve őket, természetesen. Lady Harriet ezután napokig kiselőadásokat volt kénytelen hallgatnia a helyes és méltóságteljes viselkedésről. Megvigasztalódott azonban, amikor ellátogatott Gibsonékhoz, és mivel Mrs. Gibsont még nem lábalt ki az influenzából – ágyban fekve találta, s még aludt is a lady érkezésekor –, nehézségek nélkül hívhatta közös sétára Mollyt, akinek sejtelme sem volt a hölgy szándékairól. Lady Harriet úgy intézte, hogy kétszer is végigsétáljanak a város főutcáján, majd fél órát időzzenek Grinstead boltjában, végül a Browning kisasszonyokhoz érkezzenek, akik a lady legnagyobb sajnálatára, nem tartózkodtak otthon.

– Talán az is megteszi – mondta a lady egy percnyi gondolkodás után –, ha itt hagyom a kártyámat, és a te nevedet odaírom az enyém alá, Molly.

Mollyt egy kicsit zavarba hozta, ahogy birtokba vették őt egész délutánra, mint egy egyszerű csomagot, és így szólt: – Kérem, Lady Harriet! Én sohasem hagyok kártyákat senkinél. Nincs is kártyám, és különben is a Browning kisasszonyokhoz akkor jövök el, amikor csak kedvem tartja.

– Ne is törődjön vele, kicsikém! Ma mindent úgy teszünk, ahogy helyes, és betartunk minden lehetséges illemszabályt. Most pedig mondja meg Mrs. Gibsonnak, hogy jöjjön el a kastélyba egy egész napra. Elküldünk érte egy kocsit, amint tudatja velünk, hogy már eléggé megerősödött a látogatáshoz. Valójában még jobb lenne, ha pár napot is ott töltene; az évnek ebben a szakában nem használ egy betegnek, ha kint tölti az estét, még akár egy kocsiban sem. – Így beszélt Lady Harriet, a Browning kisasszonyok fehér lépcsőjén állva, búcsúzás közben is Molly kezét fogva.

– Mondja meg neki, drágám, hogy részben azért mentem, hogy őt lássam. Ám mivel aludt, elszöktem magával. És ne felejtse el átadni a meghívásomat; a levegőváltozás jót fog lenni neki. Mama is örülni fog neki, ebben biztos vagyok. A kocsiról se feledkezzen meg! Most pedig isten önnel, azt hiszem, ma jól dolgoztunk! Jobban, mint azt maga sejti – tette hozzá, még mindig Mollyhoz beszélve, bár az utóbbit a lány már aligha hallhatta. – Félreismertem Hollingfordot, ha nem fogja körülugrálni Miss Gibsont azok után, hogy így körbevittem őt az egész városban.

ÖTVENEDIK FEJEZET
Cynthiát kérdőre vonják

Mrs. Gibson lassan épült fel az influenzából, és csak azután tudott eleget tenni Lady Harriet kastélyba szóló meghívásának, hogy Cynthia hazaérkezett Londonból. Ha Molly úgy gondolta, hogy Cynthia búcsúzása nem volt olyan bensőséges és meleg, mint lehetett volna – ha e gondolat esetleg megfordult a fejében, abban a pillanatban megbánta, amikor Cynthia visszatéri, és a két lány szemtől szemben állt egymással. Ekkor újra a régi szeretettel köszöntötték egymást, együtt mentek föl az emeleti nappaliba, egymás derekát átölelve, kéz a kézben üldögélve. Cynthia sokkal nyugodtabban viselkedett, mint akkor, amikor még a súlyos titok nyomta a lelkét, és felváltva hol levert, hol szeszélyes volt.

– Végül is – mondta Cynthia –, van ezekben a szobákban valami, amitől otthon érzem magam, és ez nagyon kellemes. De azt kívánom, bárcsak erősebbnek látnálak, mama. Ez az egyetlen elszomorító dolog itt. Molly, miért nem hívtál haza?

– Én haza szerettelek volna hívni… – kezdte Molly.

– De én nem engedtem neki – vágott a szavába Mrs. Gibson. – Sokkal jobb helyen voltál Londonban, mint itt, és úgysem segíthettél volna rajtam. A leveleidet sokkal szórakoztatóbb volt olvasni. Most pedig, hogy Helen jobban van, és én is majdnem teljesen felépültem, éppen a legjobbkor jöttél haza, mivel mindenki teljes izgalomban van a jótékonysági bál miatt.

– Mi azonban nem megyünk el az idén, mama – mondta Cynthia határozottan. – Ha jól emlékszem, 25-én lesz, nem igaz? Biztos vagyok benne, hogy addigra nem leszel még teljesen egészséges, hogy elkísérj minket.

– Lám, eldöntötted, hogy úgy teszel, mintha rosszabbul lennék annál, mint ahogy valójában érzem magam, gyermekem – állapította meg Mrs. Gibson mérgesen, mivel azok közé az emberek közé tartozott, akik eltúlozzák az enyhe betegséget, de ha valami tényleg súlyosról van szó, nem hajlandók elismerni, hogy rosszul érzik magukat. Szerencséje volt, hogy a férje kellően bölcs és szigorú volt, és megtiltotta neki, hogy elmenjen a bálba. Az asszony azonban annyira beleélte magát a mulatságba, hogy a tiltás eredménye folyamatos rosszkedv és levertség lett a házban. Úgy tűnt, hogy ez a hangulat leginkább Cynthiára van hatással – a vidám, gondtalan Cynthiára –, így Mollynak gyakran nagy erőfeszítésébe került, hogy felvidítsa a másik két nőt, valamint saját magát. Mrs. Gibson nyomottságára talán magyarázatot adhat a betegség, de miért volt Cynthia is olyan szótlan, s vajon miért sóhajtozott annyit? Molly nem értette a dolgot, és egyre jobban csodálkozott. Cynthia új szokást vett föl: kikérte Molly véleményét egy-egy általa újonnan gyakorolt, addig ismeretlen és rejtett erénnyel kapcsolatban; Molly pedig elég fiatal volt ahhoz, hogy elhiggye, az erények gyakorlása nyomán az ember lelke is földerül, mivel a lelkiismeret szava immár nem nyomasztja. Cynthiával viszont nem ez volt a helyzet. Olykor, ha különösen szomorú és tűnődő hangulatban volt. Ilyesmiket mondott.

– Ah, Molly, hagynod kell, hogy a jóságom egy darabig parlagon heverjen! Az idén már gyönyörű termést hozott. Olyan csodálatosan viselkedtem, ha tudnád! – Vagy: – Igazán, Molly, az erényem talán egyenesen az égből származik! A végsőkig próbára volt téve Londonban… én pedig úgy találtam, hogy egy papírsárkányra hasonlít… egy darabig akadálytalanul emelkedik, aztán hirtelen leesik, és beleakad mindenfele bokrokba és bozótba. Ez persze egy allegória, de el kell hinned, hogy kivételes jóságról tettem tanúságot, mialatt távol voltam, így aztán most jogom van belegabalyodni mama bokraiba és bozótjába.

Molly azonban már tapasztalt volt Cynthia szeszélyeit illetően, még a Mr. Prestonnal kapcsolatos affér idejéből, tudta jól, hogy tesz homályos célzásokat egy titokra, amelyet nem áll szándékában fölfedni. Néha ugyan fölébredt benne a kíváncsiság, ám Cynthia célzásai egy bizonyos, a háttérben

lévő nagyobb dologra általában süket fülekre találtak. Egy nap viszont fény derült a titokra, és nyilvánvalóvá vált, hogy nem másról volt szó, mint lánykérésről Mr. Henderson részéről, amelyet Cynthia visszautasított. Minden körülményt figyelembe véve Molly nem értékelte oly nagyra ezt a „hősies jócselekedetet", ahogy Cynthia gyakorta nevezte.

A titok a következőképp került napvilágra. Mrs. Gibson ágyban reggelizett (a betegsége alatt vette föl ezt a szokást), következesképpen a leveleit is a reggelizőtálcán hozták föl neki. Egyik nap a szokásosnál korábban jött le a nappaliba, a kezében egy nyitott levelet tartva.

– Kirkpatrick nénikédtől kaptam levelet, Cynthia. Ő küldte el az osztalékomat, mert a nagybátyád annyira elfoglalt. De ezt hogy érti, Cynthia? – odatartotta elé a levelet, ujjával az egyik bekezdésre mutatva. A lány félretette a kézimunkáját, és megnézte az írást. Hirtelen előbb skarlátvörös lett az arca, majd halálsápadt. Mollyra nézett, mintha erőt akart volna meríteni a lány nyugodt és komoly tekintetéből.

– Úgy érti… Mama, azonnal elmondom neked… Mr. Henderson megkérte a kezemet, amikor Londonban voltam, de én visszautasítottam.

– Visszautasítottad… és el sem mondtad nekem? Véletlenül kell megtudnom! Igazán, Cynthia, úgy vélem, nagyon hálátlan vagy. És könyörgöm, miért utasítottad vissza Mr. Hendersont? Nagyszerű fiatalember, és igazi úriember! A nagybátyád szerint még csinos vagyonnal is rendelkezik.

– Mama, elfelejtetted, hogy elígérkeztem Roger Hamleynek? – mondta Cynthia halkan.

– Nem! Természetesen nem. Hogyan is tehetném, ha egyszer Molly egyfolytában az eljegyzés szót kántálja a fülembe? De igazán, ha az ember végiggondolja a veszélyeket és bizonytalanságokat… különben is, nem volt az egyértelmű ígéret… úgy tűnt, hogy ő is valami ilyesmire számított.

– Valami ilyesmire, mama? – kérdezte Cynthia élesen.

– Igen, egy előnyösebb partira. Biztosan tudta, hogy meggondolhatod magad, és találkozhatsz valakivel, aki jobban elnyeri a tetszésedet Azelőtt oly keveset láttál a világból. –Cynthia türelmetlen mozdulattal anyjába fojtotta a szót.

– Egy szóval sem mondtam, hogy Mr. Henderson jobban teszik nekem, hogy mondhatsz ilyeneket, mama? Rogerhez fogok hozzámenni, és kész. Egy szót sem akarok erről hallani. – Fölállt, és kiment a szobából.

– Rogerhez fog hozzámenni! Hát ez csodálatos! De ki garantálja, hogy élve hazatér? És ha mégis, miből fogja eltartani a feleségét, azt szeretném tudni? Nem azt mondom, hogy bárcsak elfogadta volna Mr. Henderson ajánlatát, bár biztos vagyok benne, hogy kedvelte őt. Az igaz szerelemnek pedig szabad utat kell engedni, nem szabad megakadályozni a beteljesülését. Nem kellett volna egyszer s mindenkorra elutasítania, amíg… nos, amíg meg nem látjuk, hogy alakulnak a dolgok. Ráadásul épp most, amikor ilyen beteg vagyok! Iszonyú szívdobogást okozott. Valóban úgy gondolom, hogy Cynthia egy érzéketlen teremtés.

– Bizonyára… – kezdte Molly, de ekkor eszébe jutott, hogy a mostohaanyja még nagyon gyönge, és nem bírná végighallgatni az ő tiltakozását a helyes viselkedés nevében anélkül, hogy fölizgatná magát. Így inkább különböző, szívdobogás elleni gyógymódokat vetett be, és elnyomta saját haragját, valamint a türelmetlenséget, hogy hangot adjon megvetésének a Roger elleni intrika miatt. Ám amikor kettesben maradtak Cynthiával, és a lány előhozta a témát, Molly nem fogta vissza magát. Cynthia így szólt.

– Nos hát, Molly, most már tudsz mindent! Annyira szerettem volna elmondani neked, de valahogy képtelen voltam rá.

– Feltételezem, hogy a Mr. Coxe-féle eset ismétlődéséről van szó. – mondta Molly szigorúan. – Kedves voltál hozzá… és ő ebből messzemenő következtetéseket vont le.

– Nem is tudom – sóhajtott Cynthia. – Úgy értem, nem tudom, hogy kedves voltam-e, vagy sem. Ő igazán kedves volt… nagyon kellemes társaság… ám nem számítottam rá, hogy úgy fog végződni, ahogyan végződött. De már semmi értelme rágódni ezen.

– Tényleg nincs! – mondta Molly tömören, mivel az ő számára a világ legkedvesebb férfija is egy nagy nulla volt Rogerhez képest, senki sem volt hozzá fogható. Cynthia kisebb szünet után szólalt

meg újra, de már egészen másról beszélt, nyűgösködve. Többé nem célozgatott sokatmondó szomorúsággal az erényesség irányába tett erőfeszítéseire.

Kis idő elteltével Mrs. Gibson eleget tudott tenni a sokszorosan megerősített meghívásnak, és elment a kastélyba néhány napra. Lady Harriet azt mondta, hogy nagy örömet szerezne ezzel Lady Cumnornak, akinek társasága lehetne magányos elzártságában, amelyre még mindig rákényszerült. Mrs. Gibson hízelgőnek érezte azt a homályos, ösztönös tudatot, hogy ez alkalommal valóban szükségük volt rá, és nem puszta képzelődés és önámítás volt mindez. Lady Cumnor, ahogy a nagybetegek általában, lassan lábadozott. Kezdett visszatérni az életereje, és vele a régi kívánságai és tervei, amelyeket a betegsége alatt teljesen érdektelennek érzett. Ám a teste még mindig nem volt elég erős ahhoz, hogy lépést tartson a lelki energiájával; a nehézség, hogy e kettőt – a gyenge és bágyadt testet, valamint az erős és szilárd akaratot – összhangba hozza, gyakran ingerültté tette őladységét. Mrs. Gibson maga sem volt még elég erős a *souffre-douleur*[92] szerepre, vagyis hogy elviselje a lady minden szeszélyét, így ott-tartózkodása a kastélyban mégsem sikerült olyan jól, mint ahogy arra számított. Lady Cuxhaven és Lady Harriet tisztában volt az anyjuk egészségi állapotával és a hangulatváltozásaival, egymás közötti beszélgetéseikben mégsem utaltak rá többet a legszükségesebbnél, gondjuk volt viszont arra, hogy ne hagyják túl sokáig kettesben „Clare-t" a Ladyvel. Ám amikor egyik vagy másik lady bement, hogy felváltsa a betegápolót, Clare-t gyakran könnyek közt találta. Lady Cumnor pedig szenvedélyesen magyarázott valamit, amelyről a betegsége hosszú óráiban elmélkedett, és amelyet meggyőződése szerint neki kell a világban helyre állítania. Mrs. Gibson mindig is hajlamos volt rá, hogy ezeket a megjegyzéseket a szívére vegye, mintha a saját hibájaként olvasták volna a fejére. Ezért gyakran ellentmondott a ladynek, mintha a saját igazát védené, bármiről is volt szó. Kastélyban tartózkodása második és egyben utolsó napján Lady Harriet lépett be egyszer a szobába, ahol anyját szenvedélyes szónoklat közepette találta, Clare pedig csak gubbasztott megalázottan, szerencsétlenül és megtörten.

– Mi a baj, drága mama? Nem fárasztod ki magad túlságosan a sok beszéddel?

– Egyáltalán nem! Csak arról beszéltem, egyesek mennyire nem a rangjuknak megfelelően öltözködnek. Elkezdtem mondani Clare-nek, mi volt a szokás a nagyanyám idejében, amikor minden társadalmi osztálynak megvolt a maga öltözködési stílusa. A szolgák akkoriban nem majmolták a kereskedőket, sem a kereskedők a hivatalnokokat, és így tovább. Ez a bolond asszony pedig elkezdte megmagyarázni a saját öltözékét, mintha őt vádoltam volna, vagy a személye egyáltalán megfordult volna a fejemben. Micsoda ostobaság! Igazán, Clare, a férjed alaposan elkényeztetett, ha már senkire sem tudsz úgy figyelni, hogy azt ne hinnéd, az illető rólad beszél. Egyesek azzal áltathatják magukat, hogy a hibáik mindig jelen vannak mások gondolataiban, mint ahogy azt is hihetik, hogy mindenki a szépségükről, vagy az erényeikről elmélkedik.

– Azt mondták nekem, Lady Cumnor, hogy ezt a selymet jutányos áron lehet beszerezni. A Waterloo Házban vettem, a szezon végén – mondta Mrs. Gibson, végigsimítva a szép ruhán, amelyet viselt, és lekicsinyelve Lady Cumnor haragját, mivel ragaszkodott ahhoz a témához, amely őt kihozta a sodrából.

– Már megint, Clare! Hányszor kell még elmondanom, hogy eszembe sem jutottál sem te, sem a ruháid, és hogy vajon drágák voltak-e vagy olcsók. A férjednek kell kifizetni azokat, az ő baja, ha többet költesz ruhára, mint kellene.

– Csak öt guinea-be került az egész ruha – tiltakozott Mrs. Gibson.

– És milyen csinos ruha! – mondta Lady Harriet közel hajolva, hogy jobban szemügyre vehesse, és abban a reményben, hogy ezzel megnyugtatja a szegény, elkeseredett asszonyt. Ám Lady Cumnor még nem fejezte be.

– Hát nem! Ennyi idő alatt igazán kiismerhettél volna. Tudhatnád, hogy ha megvan a véleményem valamiről, kimondom kerek perec. Nem kerülgetem a forró kását, hanem nyíltan beszélek. Meg is mondom, hogy szerintem hol követtél el hibát, Clare, ha tudni akarod. – Ha tetszett, ha nem, az őszinte beszéd csak ezután következett: – Úgy elkényeztetted a lányodat, hogy már azt sem tudja, mit csinál. Szörnyen viselkedett Mr. Prestonnal, és ez mind a te csapnivaló nevelésed következménye. Sok mindenért kell felelned!

– Mama, mama! – kiáltott Lady Harriet. – Mr. Preston azt kérte, hogy ne beszéljünk erről!

Ugyanebben a pillanatban Mrs. Gibson is felkiáltott:

– Cynthia… Mr. Preston! – Olyan meglepett volt a hangja, hogy ha Lady Cumnor gyakorlottabb megfigyelője lett volna a különböző árnyalatoknak az emberek hangjában és viselkedésében, rájöhetett volna, hogy Mrs. Gibsonnak fogalma sincs arról az ügyről, amelyre utalt.

– Ami Mr. Preston óhaját illeti, nem hiszem, hogy kötelességem volna figyelembe venni azt, amikor valakit megfeddek egy hibájáért – mondta Lady Cumnor fensőbbségesen Lady Harrietnek. – Te pedig, Clare, azt mondod, nem is tudtál róla, hogy a lányod Mr. Preston jegyese volt egy ideje… talán évek óta… s végül úgy döntött, hogy fölbontja az eljegyzést. A Gibson lányt használta föl – mindig elfelejtem a nevét –, hogy elsimítsa helyette a dolgot, most pedig a város őt is, és a másikat is a szájára vette. Egész Hollingford ettől hangos! Emlékszem, fiatalkoromban volt itt egy lány, akit az emberek csak úgy emlegettek: Kikosarazós Jessie. Jobb, ha odafigyelsz a lányodra, különben őrá is hasonló nevet ragasztanak. Barátként figyelmeztetlek, Clare, és így mondom el a véleményemet: a leányod további bajokba keveredhet, mielőtt révbe ér, és férjhez megy. Nem mintha egy fikarcnyit is érdekelnének Mr. Preston szívügyei, igazából nem is tudom, van-e egyáltalán szíve. Azt azonban tudom, mi illendő egy ifjú hölgynek, de a kikosarazás bizony nem az. Most pedig mind a ketten eltávozhattok. Küldjétek be Dawsont, mert elfáradtam, és szunyókálnék egyet.

– Hát persze. Lady Cumnor. De, ugye hisz nekem? Nem tudom elképzelni, hogy Cynthia valaha is eljegyezte magát Mr. Prestonnal. Régen volt köztük valami flört, és már attól féltem…

– Csengess Dawsonért – mondta Lady Cumnor elcsigázottan, lehunyva a szemét. Lady Harriet elégszer megtapasztalta már az anyja hangulatváltozásait, igyekezett hát gyorsan kivezetni Mrs. Gibsont. Erőnek erejével kellett kirángatnia, miközben az asszony egyre tiltakozott az ellen, hogy bármi igazság volna ezekben az állításokban, még akkor sem, ha a drága Lady Cumnor mondja őket.

Amikor Lady Harriet szobájába értek, így szólt Clare-hez:

– Most pedig mindent elmondok neked az ügyről, és azt hiszem, kénytelen leszel elhinni, mivel maga Mr. Preston vallotta meg nekem. Hallottam, hogy mindenfélét pletykálnak Mr. Prestonról Hollingfordban. Amikor kilovagoltam, összetalálkoztam vele, és kifaggattam a dologról. Természetesen először nem akart beszélni róla. Nem hiszem, hogy bármelyik férfi szívesen mesélné el, hogy kikosarazták; ő is megígértette papával és velem, hogy titokban tartjuk, amit elmondott. Ám papa nem tartotta be az ígéretét, mama pedig ebből a forrásból szerezte az értesüléseit, amelyek, mint láthatod, megalapozottak.

– De Cynthia egy másik férfival jár jegyben… tényleg. És egy másik… egy valóban kitűnő fiatalember is megkérte a kezét Londonban. Mr. Preston viszont mindig rosszban sántikál.

– Nem! Meggyőződésem, hogy ez esetben a te csinos, kis Miss Cynthiád az, aki rávett egy férfit, vagy akár kettőt is, hogy eljegyezze, egy másikat pedig, hogy megkérje a kezét. Én sem kedvelem Mr. Prestont, de azt hiszem, túlzás volna azt feltételezni, hogy ő maga szervezte a saját riválisait, akik – feltételezem – okozói annak, hogy őt kiebrudalták.

– Nem is tudom; mindig azt éreztem, hogy valamit forral ellenem… a férfiak sokféle módon meg tudják keseríteni az ember életét. El kell ismernie, hogy ha nem találkoztak volna. Lady Cumnor nem lett volna ilyen mérges velem.

– Csak figyelmeztetni akart Cynthia miatt. Mama mindig is nagyon szigorú volt, a saját lányaival kiváltképp. A flörtölés legkisebb jelére tüzet okádott. Mary pontosan olyan lesz, mint ő!

– Cynthia viszont szeret flörtölni, én viszont semmit nem tehetek ez ellen. Nem hangoskodik, nem kuncog, mindig úrinőként viselkedik, ezt mindenkinek el kell ismernie. De valahogyan magához vonzza a férfiakat; azt hiszem, ezt tőlem örökölte. – Ekkor halványan elmosolyodott, és nem bánta volna, ha kap egy igenlő megjegyzést, de azt bizony hiába várta. – Ennek ellenére beszélni fogok vele. Majd én kiderítem, miről is van szó pontosan. Kérem, mondja meg Lady Cumnornak, hogy nagyon lesújtott, ahogy beszélt velem, ahogy a ruhámat kritizálta, és a többi. Ráadásul csak öt guinea-be került, nyolc helyett!

– Jól van, hagyjuk ezt most. Nagyon felizgattad magad, talán lázad is van. Túl sokáig hagytalak ott mama meleg szobájában. De tudod-e, hogy nagy örömöt okoz neki, hogy itt vagy? – Ez annak

ellenére igaz volt, hogy folyton erkölcsi prédikációkat tartott „Clare”-nek, amelyeket a szegény asszony mind a szívére is vett. Ám ezzel együtt nem kis dolog, ha egy grófnő mossa meg az ember fejét; az ezzel kapcsolatos jó érzés akkor is megmarad, amikor a sértődés már elmúlt. Továbbá Lady Harriet a szokásosnál is jobban kényeztette őt, hogy kárpótolja mindazért, amelyet a lábadozó ágyánál kellett elszenvednie. Lady Cuxhaven pedig értelmesen társalgott vele, némi tudományt és filozófiát keverve a mondandójába, ami nagyon hízelgő volt, habár nagy általánosságban egy kukkot sem értett belőle. A jószívű, nyugodt természetű, kedves és liberális Lord Cumnor pedig telve volt hálával az asszony iránt, amiért volt olyan kedves, hogy eljött, és meglátogatta a feleségét. Háláját pedig egy nagy adag értékes vadhússal tette kézzelfoghatóvá. Hazafelé, a kastély kocsijának előkelő magányában visszatekintve ott-tartózkodására, sok kellemetlen dolgot kellett végiggondolnia. Lady Cumnor ingerültségét az egészségi állapotának tudta be, ahogy a Cynthiával kapcsolatos ügyet is, ahelyett hogy az igazságot próbálta volna kideríteni, amellyel pedig a Lady családtagjai is szembesítették. Mrs. Gibson nem szándékozta a lánya fejére olvasni az ügyet, és megszidni sem akarta őt a viselkedése miatt, amelyre egyelőre nem volt magyarázata. Akár még találhatott is volna magyarázatot, ám amikor Cynthiát a nappaliban csöndesen üldögélve találta, elkeseredetten leroskadt a karosszékébe. A lány kedvesen, meglepetten üdvözölte őt:

– Jé, mama, hogy vagy? Még nem számítottunk rád! Segítek levenni a kalapodat, és a köpenyedet!

Az anyja panaszosan így válaszolt:

– Nem volt olyan örömteli ez a látogatás, hogy szívesen meghosszabbítottam volna. – Szemeit a szőnyegre szegezte, és az arcát olyan sértődöttre alakította, amilyenre csak tudta.

– Mi a baj? – kérdezte Cynthia gyanútlanul.

– Te vagy a baj! Nem más, mint te, Cynthia! Nem gondoltam volna, amikor megszülettél, hogy ennyit kell majd nyelnem miattad.

Cynthia fölszegte a fejét, és dühös fény jelent meg a szemében.

– Mi köze az embereknek ahhoz, amit teszek? Milyen jogon beszélnek rólam?

– Mindenki rólad beszél, és ez nem is csoda. Lord Cumnor mindig minden pletykáról tud. Jobban kellene vigyáznod, hogy mit teszel, Cynthia, ha nem szereted, hogy beszélnek rólad.

– Ez leginkább attól függ, mit mondanak – mondta Cynthia könnyedséget tettetve, holott semmi ilyesmit nem érzett, mivel előre tudta, mi következik.

– Nos! Nekem mindenesetre egyáltalán nem tetszik. Nem kellemes Lady Cumnortól értesülni a lányom ballépéseiről, azután valóságos prédikációkat hallgatni veled kapcsolatban. Emlegette a flörtjeidet, a kikosarazásaidat, s mindezt úgy, mintha én tehetnék róla. Biztosíthatlak, hogy teljesen elrontotta a szórakozásomat. Nem, ne nyúlj a köpenyemhez! Magam is le tudom venni, ha majd a szobámba értem.

Cynthia tehát kérdőre lett vonva. Leült az anyja mellé, aki egyre csak hangosan sóhajtozott.

– Elmondanád, mit is mondtak pontosan? Ha mindenféle vádak terjednek rólam, legalább megtudhatnám, hogy mik azok? Itt van Molly! – A lány éppen akkor lépett be a szobába, felfrissülve a reggeli sétától. – Molly, mama most ért haza a kastélyból, ahol a Lady és a Lord is vette a fáradságot, hogy az én bűneimről és félrelépéseimről beszéljenek vele. Én pedig arról faggatom mamát, hogy mit is mondtak pontosan. Nem gondolom, hogy értékesebb lennék, mint bárki más, ezért nem értem, mi dolga lehet szerény személyemmel egy grófnak és egy grófnénak.

– Nem a te kedvedért beszéltek rólad! – mondta Mrs. Gibson. – Az én érdekemben foglalkoztak veled. Együtt éreztek velem, mivel nem könnyű elviselni, ha az ember édes gyermekének a neve közszájon forog.

– Ahogy az imént már említettem, attól függ, mi az, ami közszájon forog. Ha arról lenne szó, hogy hozzámegyek Lord Hollingfordhoz, semmi kétség, hogy mindenki rólam beszélne, de sem te, sem én nem bánnánk túlságosan.

– Szó sincs Lord Hollingforddal való házasságról, úgyhogy ne beszélj ilyen ostobaságokat! Azt beszélik, hogy eljegyezted magad Mr. Prestonnal, majd nem voltál hajlandó hozzámenni, és ezt most a te hibádnak állítják be.

– Szeretnéd, ha hozzámennék, mama? – mondta Cynthia elvörösödve, lesütött szemmel. Molly rémülten állt mellette, nem értette a dolgot, és csak azért maradt ott, hátha szükség lesz rá békítőként, közvetítőként, vagy bármilyen segítőként.

– Nem – mondta Mrs. Gibson, akit a kérdés nyilvánvalóan zavarba hozott. – Természetesen szó sincs erről. Már úgyis elkötelezted magad Roger Hamleynek, aki nagyon értékes fiatalember, ám senki sem tudja, merre jár, életben van-e egyáltalán. Ha pedig életben van, egy vasa sincs.

– Már megbocsáss, de tudok róla, hogy örökölt valamit az édesanyjától. Talán nem sokat, de nem nincstelen, és biztosan nagy hírnévre és megbecsülésre fog szert tenni a munkásságával, amely egyszer szép jövedelmet eredményez majd – mondta Cynthia.

– Elkötelezted magad neki, és valami ilyesmi történt Mr. Prestonnal is, ezzel pedig jó nagy kalamajkát okoztál.

– Mr. Gibson nem tudta rávenni magát, hogy a *kutyaszorító* szóval éljen, pedig már a nyelvén volt. – Így aztán, ha egyszer igazán jó partira akadnál egy csinos, kellemes úriember képében, akinek szép magánvagyona is van, kénytelen leszel visszautasítani őt. Vénlányként fogod végezni, Cynthia, és ezzel összetöröd a szívemet.

– Na és, ha vénlány maradok – mondta Cynthia halkan.

– Néha már arra gondolok, hogy éppen olyan fából faragtak, hogy vénlány legyek! – Komolyan beszélt, és némi szomorúsággal.

Mrs. Gibson újra rákezdett. – Nem akarom vájkálni a titkaidban, feltéve, hogy azok valóban titkok maradnak. Ám amikor az egész város rólad beszél, azt hiszem, nekem is tudnom kell, miről van szó.

– De mama, nekem fogalmam sem volt róla, hogy az emberek a szájukra vettek, és még most sem értem, hogy történhetett mindez.

– Én sem, elhiheted. Csak annyit tudok, hogy azt mondják, Mr. Prestonnal jegyese voltál, és hozzá kellett volna menned. Én pedig nem tehetek ellene semmit, ha te még csak el sem mondod nekem; mint ahogy azt sem tudtam meg akadályozni, hogy kikosarazd Mr. Hendersont. Eközben pedig folyamatosan engem hibáztatnak a viselkedésed miatt. Nagyon nehéz ezt elviselni. – Mrs. Gibson sírva fakadt. Ebben a pillanatban lépett be a férje.

– Hát hazajött, drágám! Isten hozta – mondta Mr. Gibson, udvariasan odalépve hozzá, és megcsókolva az arcát. – No de mi a baj? Mik ezek a könnyek? – A férfi tiszta szívéből szeretett volna újra házon kívül lenni.

– Igen! – mondta az asszony felállva, és együttérzés után epekedve, jöjjön az bárkitől, és bármilyen formában. – Újra itthon vagyok, és éppen azt meséltem Cynthiának, hogy Lady Cumnor milyen ingerült volt velem. És az egész miatta volt. Tudott róla, hogy eljegyezte magát Mr. Prestonnal, aztán szakított vele? Mindenki erről beszél, már a kastélyban is tudnak róla.

Mr. Gibson tekintete egy pillanatra találkozott Mollyéval, és egyszerre mindent megértett. Füttyre igazította a száját, de hang nem jött ki belőle. Cynthia abban a pillanatban, hogy az anyja Mr. Gibsonhoz fordult, elveszítette minden dacosságát. Molly leült mellé.

– Cynthia – mondta a férfi nagyon szigorúan.

– Igen – válaszolt a lány halkan.

– Igaz ez? Valami effélét hallottam már ezelőtt is, ha nem is részletesen. A botrány azonban olyan méreteket öltött, hogy kívánatos valami védelmezőt keríteni, egy barátot, aki ismeri a teljes igazságot.

Nem érkezett válasz. Nagy sokára Cynthia ezt mondta:

– Molly tud mindent.

Mrs. Gibson is megszeppent a férje szigorú modorától, és nem akarta szabadjára engedni magában a féltékenységet azért, hogy Molly tudta a lányáról azt a titkot, amelyről neki fogalma sem volt. Mr. Gibson hűvösen válaszolt Cynthiának.

– Igen! Tudom, hogy Molly tud mindent, és el kellett viselnie a rágalmakat, valamint a megaláztatást az ön kedvéért, Cynthia. De így sem volt hajlandó mindezt elmondani nekem.

– Ennyit azért elmondott, nem igaz? – kérdezte Cynthia leverten.

– Nem tehettem mást – mondta Molly.

– Nem ejtette ki az ön nevét – mondta Mr. Gibson. – Nyilván úgy képzelte, sikerült eltitkolnia, de semmi kétségem nem volt afelől, hogy önről van szó.

– Miért beszélt róla egyáltalán? – kérdezte Cynthia keserűséggel a hangjában. A hanghordozása és a kérdés feltüzelte Mr. Gibsont.

– Kénytelen volt előttem igazolni magát. Értesültem róla, hogy a lányom jó híre veszélybe került, mondván, hogy négyszemközt találkozgat Mr. Prestonnal. Magyarázatot követeltem tőle. Nincs joga rá, hogy nehezteljen Mollyra, hiszen ön volt az, aki flörtölt, majd szakított férfiakkal, és odáig elment, hogy Molly nevét is magával rántsa a sárba.

Cynthia felemelte leszegett fejét, és a férfira nézett.

– Ilyeneket mond rólam, Mr. Gibson? Úgy, hogy nem ismeri a körülményeket, ilyeneket mond?

Mr. Gibson tudta, hogy túl keményen beszélt. Ebben a pillanatban azonban túlságosan dühös volt ahhoz, hogy bármit visszavonjon. A drága, ártatlan Molly gondolata, aki oly türelmesen viselte az igazságtalanságokat, visszatartotta attól, hogy megenyhüljön a másik lány iránt.

– Igen! – felelte. – Ezt mondom. Nem is tudja, milyen gonosz pletykákat indít el minden olyan cselekedet, amely csak hajszálnyival is túl van azon, amelyet ifjú hölgyhöz méltó viselkedésnek nevezünk. Fenntartom, hogy Mollynak rengeteg fájdalmat kellett átélnie az ön titkos eljegyzése miatt, Cynthia… Elismerem, hogy lehetnek enyhítő körülmények. Önnek mindegyikre szüksége lesz, amikor megpróbálja majd megmagyarázni a viselkedését Roger Hamleynek, ha hazaérkezik. Arra kérem, hogy mondja el nekem a teljes igazságot, hogy amíg ő nincs itthon, és jogából adódóan nem védelmezheti meg önt, megtehessem azt én. – Nem érkezett válasz. – Egyértelműen magyarázatra szorul az egész ügy – folytatta a férfi. – Hiszen nagyon úgy fest, hogy egy időben két férfi jegyese is volt! – Még mindig hallgatás volt a válasz. – Az megnyugtató, hogy a városi rossz nyelvek még nem szereztek tudomást arról, hogy elkötelezte magát Roger Hamleynek, ám a botrányban Molly nevét hurcolták meg, pedig az önét kellett volna, Cynthia, a Mr. Prestonnal való titkos eljegyzése miatt, amelyből adódóan mindenféle gyanús helyeken kellett találkozniuk.

– Papa – mondta Molly –, ha mindent tudnál, nem beszélnél így Cynthiával. Bárcsak neked is elmondana mindent, amit nekem elmesélt.

– Kész vagyok meghallgatni bármit, amit föl tud hozni a mentségére – mondta a férfi. De Cynthia csak ennyit válaszolt:

– Nem! Előítéleteket fogalmazott meg velem szemben, és olyan hangot engedett meg magának, amelyhez nem volt joga. Nem vagyok hajlandó önt a bizalmamba fogadni, vagy a segítségét kérni. Olyan kegyetlenek hozzám az emberek – a hangja megremegett egy pillanatra –, de nem hittem volna, hogy ön is lehet az. Majd valahogy elviselem.

Ekkor, Molly tiltakozása ellenére, aki megpróbálta őt visszatartani, kiszabadította magát, és kirohant a szobából.

– Ó, papa! – mondta Molly sírva, és az apjába kapaszkodva –, hadd mondjak el neked mindent. – Ekkor hirtelen eszébe jutott, hogy nagyon kínos lenne az ügy néhány részletét Mrs. Gibson előtt elmondani, és elhallgatott.

– Azt hiszem, Mr. Gibson, ön nagyon kemény volt az én szegény, apátlan gyermekemmel – mondta Mrs. Gibson, elvéve az arca elől a zsebkendőjét. – Bárcsak életben lenne a szegény apja, akkor mindez nem történt volna meg.

– Nagyon valószínű. Ám még mindig nem értem, mi oka van önnek, vagy neki a panaszra. Amennyire csak tudtuk, védelmeztük őt, és szerettem is őt; még most is szeretem, majdnem úgy, mintha a saját gyermekem lenne, ha nem is teszek úgy, mintha ugyanúgy szeretném, mint Mollyt.

– Hát ez az, Mr. Gibson! Nem úgy bánik vele, mintha a saját gyermeke volna.

A vita alatt Molly kiszökött a szobából, és elment, hogy megkeresse Cynthiát. Úgy gondolta, hogy enyhet nyújthat neki az apja következő szavainak felidézésével: – Majdnem úgy szeretem, mintha a saját gyermekem lenne. – Cynthia azonban bezárkózott a szobájába, és nem volt hajlandó kinyitni az ajtót.

– Nyisd ki, kérlek – könyörgött Molly. – Valamit mondanom kell neked… látni akarlak… kérlek, nyisd ki!

– Nem! – mondta Cynthia. – Most nem. El vagyok foglalva. Hagyj békén! Nem akarom hallani a mondanivalódat. Látni sem akarlak! Majd úgyis találkozunk, és akkor…

Molly csendben állt, azon gondolkodva, mivel vehetné rá Cynthiát, hogy mégis kinyissa az ajtót. Egy-két perc múlva Cynthia kiszólt:

– Még mindig itt vagy, Molly?

Molly válaszolt, és azt remélte, hogy a másik enged. Ám ugyanaz a kőkemény, elszánt hang válaszolt:

– Menj el! Nem bírom elviselni a tudatot, hogy itt vagy. Hogy itt várakozol és hallgatózol. Menj le, vagy ki a házból, vagy bárhová, csak innen el. Ez a legtöbb, amit most értem tehetsz.

ÖTVENEGYEDIK FEJEZET
A baj nem jár egyedül

Molly felöltözött, hogy kimenjen, és elhagyja a házat, ahogy Cynthia kérte. Nehéz volt a szíve, és lassan lépkedett, el a közeli mezőre. Gyerekkora óta itt keresett vigaszt a magányosságban. Leült a töltés alatt, kezébe temette az arcát, és egész testében reszketett, ha Cynthia szenvedésére gondolt, amelyet még csak meg sem próbálhat enyhíteni. Nem tudta, meddig üldögélhetett ott, de már jóval ebédidő után lopakodott föl a szobájába. A szemközti ajtó tárva-nyitva állt – Cynthia kiment a szobájából. Molly rendbe hozta az öltözéket, és lement a nappaliba. Cynthia és az anyja ott ült tettetett közömbösséggel. Cynthia arcvonásai mintha kőből lettek volna kifaragva, olyan merevek voltak, ám úgy kézimunkázott, mintha mi sem történt volna. Nem így Mrs. Gibson, akinek az arcán jól látszott a könnyek nyoma. Fölnézett, és halvány mosollyal üdvözölte Mollyt. Cynthia folytatta a munkáját, mintha meg sem hallotta volna az ajtó nyitódását, vagy a közeledő Molly ruhájának a suhogását. Molly egy könyvet vett a kezébe, nem mintha tudott volna olvasni, hanem hogy egy olyan elfoglaltságot tettessen, amely nem teszi szükségessé a társalgást. Nem lehet tudni, meddig tartott az ezt követő csend. Molly már-már azt képzelte, hogy valami átok fogja a nyelvüket, és nem tudnak beszélni. Nagy sokára Cynthia szólalt meg, ám kétszer is el kellett kezdenie, mire tisztán lehetett érteni, amit mond.

– Szeretném, ha mindketten tudnátok, hogy mostantól semmi nincs köztem és Roger Hamley között.

Molly leejtette a könyvét, tágra nyílt szemekkel és tátott szájjal próbálta felfogni Cynthia szavainak értelmét. Mrs. Gibson sértődött hangon szólalt meg, mintha csak őt bántották volna.

– Megértettem volna, ha hónapokkal ezelőtt tetted volna meg… amikor Londonban voltál, de most ez puszta ostobaság, Cynthia. Te is tudod, hogy nem gondolod komolyan!

Cynthia nem felelt, és az elszánt arckifejezése sem változott meg, amikor végül Molly is megszólalt.

– Cynthia, gondolj rá is! Össze fogod törni a szívét!

– Nem – mondta Cynthia –, nem fogom! Ám ha mégis ez történne, akkor sem tehetek mást.

– Nem fognak örökké pletykálni rólad! – mondta Molly. – És ha tőled tudja meg a teljes igazságot…

– Tőlem ugyan soha nem fogja hallani. Nem szeretem őt eléggé ahhoz, hogy elviseljem a megaláztatást, hogy magyarázkodnom kell neki. Hogy könyörögjek neki, fogadjon vissza a jóindulatába. A vallomás lehet… bár mégsem, nem hiszem, hogy valaha is lehet kellemes… de mégis megkönnyebbülhet az ember, ha olyannak vall be mindent, akit szeret. Kevés ilyen ember van. Akkor nem megalázó a bocsánatért könyörögni. Nem tudhatom. Csak annyit tudok, és oly biztos vagyok benne, hogy semmi sem tántoríthat el, hogy… – Ekkor hirtelen elhallgatott.

– Talán ha befejeznéd a mondatodat – mondta az anyja néhány másodperc szünet után.

– Nem tudnám elviselni, ha Roger Hamleynek kellene bűnbánatot tartanom. Nem hagyom, hogy kevesebbre becsüljön, mint eddig, bármilyen megalapozatlan is volt, amit eddig gondolt rólam. Inkább soha ne lássam őt. Továbbá, az igazat megvallva, nem szeretem őt. Kedvelem, tisztelem de ez nem elég ahhoz, hogy hozzámenjek. Mindezt meg is írtam neki. Csak számomra volt megkönnyebbülés, mivel isten tudja, mikor és hol éri el őt a levél. Az öreg Mr. Hamleynek is írtam. Szerencsére egy jó dolog származik az egészből: nagyon megnyugtató újra szabadnak éreznem magam. Nagyon nagy teher volt számomra, hogy méltónak kell lennem a jóságára. Bocsássátok meg a viselkedésemet! – Ezzel befejezte, és amikor este Mr. Gibson hazajött, majd csendben elfogyasztották a vacsorát, megkérte, hogy beszélhessen vele négyszemközt a rendelőjében. Ott

töviről hegyire elmondott neki mindent, úgy, ahogy Mollynak néhány héttel azelőtt. Amikor a történet végére ért, még így szólt:

– Most pedig, Mr. Gibson… én még mindig barátomnak tekintem önt… Segítsen nekem találni egy házat, jó messzire innen, ahol ez a sok gonoszság és pletyka, amelyről mama beszélt, nem érhet utol. Talán hiba, hogy ennyire törődöm az emberek véleményével… de ilyen vagyok, nem tudok megváltozni. Ön, Molly… mindenki a városban… egyszerűen nincs türelmem kivárni, amíg megunják, hogy rajtam köszörüljék a nyelvüket. El akarok menni innen, és elhelyezkedni nevelőnőként.

– De drága Cynthia… Roger hamarosan visszatér… ő olyan erős!

– Mama még nem közölte önnel, hogy szakítottam Rogerrel? Ma reggel írtam neki, és az apjának is. Az a levél holnap célba is ér. Ha Roger is megkapja a levelemet, remélem én már messze leszek innen, talán Oroszországban.

– Ez ostobaság. Az önökéhez hasonló eljegyzést nem lehet csak úgy felbontani, kizárólag kölcsönös beleegyezéssel. Csak megint fájdalmat okozott másoknak, anélkül hogy fölszabadította volna magát. Egy hónap múlva pedig már csinálná is vissza az egészet. Ha higgadtan végiggondolja, örülni fog, hogy egy olyan szilárd jellemű férj, mint Roger védelmét élvezheti. Ön követett el hibát, és viselkedett ostobán először… később pedig talán helytelenül. No de nem várhatja el a férjétől, hogy hibátlannak tartsa önt?

– De igen, elvárom – mondta Cynthia. – Mindenesetre a szerelmemnek ezt kell hinnie rólam. Nem szeretem őt, meg olyan kevéssé sem, mint ahogy tehetném, ezért nem tudnám elviselni, ha azt kellene neki mondanom, hogy sajnálom, és úgy kellene előtte állnom, mint egy kisgyereknek, aki nagy fejmosásra számít.

– De hiszen, éppen így áll most előttem, Cynthia!

– Igen! De önt jobban szeretem Rogernél. Mollynak már többször is megmondtam. Önnek is elmondtam volna, ha nem számítottam volna rá, hogy hamarosan elhagyom mindannyiukat. Láttam volna a szemében, hogy erre gondol, ösztönösen is tudtam volna. Belelátok mások gondolataiba, ha rólam van szó. Szinte gyűlölöm a gondolatát, hogy Roger a maga értékrendje alapján fog engem megítélni, amelybe én nem is illek bele, végül kegyesen megbocsát.

– Akkor pedig úgy vélem, helyesen teszi, ha szakít vele – mondta Mr. Gibson, mintha csak magában gondolkodna – Szegény fickó! De neki is így lesz a legjobb. Majd túlteszi magát ezen. Jó erős szíve van. Szegény, öreg Roger!

Egy pillanatra megjelent Cynthia élénk képzelete előtt a kincs, amelyet éppen most készült kiengedni a kezéből… Roger szerelme most pótolhatatlan értéknek tűnt. Ám rögtön fölötlött benne az is, hogy teljes egészében – vagyis a kételytől mentes tisztelettel és a szenvedélyes rajongással együtt – már nem lehetne az övé. A hiba, amelyet elkövetett, ezt meghiúsította, immár semmi sem maradna belőle neki. De sok-sok évvel ezután, amikor már késő volt, gyakran gondolt erre, és feltette magának a megválaszolhatatlan kérdést: – Mi lett volna?

– Mégis, várjon holnapig, mielőtt cselekedne a döntése nyomán – mondta Mr. Gibson lassan. – A hibák, amelyeket elkövetett, kezdetben csak kislányos bolondságok voltak, később azonban sok hamisságba sodortak, az kétségtelen.

– Ne fáradjon azzal, hogy próbálja meghatározni a fekete különböző árnyalatait – mondta Cynthia keserűen. – Nem vagyok annyira nehéz felfogású, hogy ne ismerjem jobban a hibáimat, mint ahogy bárki bemutathatja nekem. Ami pedig a döntésemet illeti, azonnal annak megfelelően cselekedtem. Roger talán csak sokára kapja meg a levelemet, de azt remélem, előbb-utóbb megkapja. Továbbá, amint már mondtam, tudattam döntésemet az apjával, ő nem fogja a szívére venni. Ó, uram, azt hiszem, ha másként neveltek volna, most nem lenne ennyire keserű és nehéz a szívem. Ne! Nincs szükségem okos, vigasztaló szavakra. Nem tudnám elviselni. Mindig is csodálatra és imádatra vágytam, és arra, hogy elnyerjem a férfiak jóindulatát. Azok az utálatos pletykák! És hogy Mollyt is elérték! Ó, egek! Milyen szörnyű az élet!

Fejét a tenyerébe hajtotta, mivel testileg és lelkileg egyaránt kimerült. Mr. Gibson gondolkodott. Úgy érezte, ha sokat beszél, azzal még jobban felzaklatja a lányt, vagyis csak rontaná a helyzetet.

Kiment a szobából, és behívta Mollyt, aki szomorúan üldögélt a nappaliban. – Menj oda Cynthiához! – suttogta a lányának, és Molly engedelmeskedett. Gyengéden átölelte Cynthiát, és a fejét úgy vonta a keblére mintha az anyja volna.

– Ó, drágám! – mormolta. – Annyira szeretlek, drága, kedves Cynthia! – Simogatta a haját, és megcsókolta a szemhéját. Cynthia rezzenéstelenül tűrte egy darabig, majd hirtelen felugrott, mintha darázs csípte volna meg. Egyenesen Molly szemébe nézett, és azt mondta:

– Molly, Roger téged fog elvenni! Majd meglátod, hogy így lesz! Ti mindketten olyan…

Molly azonban hirtelen durván ellökte őt. – Ne! – Skarlátvörös lett a szégyentől és a megvetéstől. – Ma reggel még a te férjed, este már az enyém! Minek képzeled őt?

– Egy férfinak! – mondta Cynthia mosolyogva. – És ha már nem engeded, hogy csapodárnak nevezzem, választok egy megfelelőbb szót, legyen, mondjuk: megvigasztalható. – Molly nem viszonozta a mosolyát. Ebben a pillanatban Maria, a szolgáló lépett be a rendelőbe. Arcán riadalom tükröződött.

– Nincs itt a doktor úr? – kérdezte, mintha nem hitt volna a szemének.

– Nincs! – mondta Cynthia. – Hallottam amint elment. Becsukta a bejárati ajtót alig öt perccel ezelőtt.

– Jaj, istenem! – mondta Maria. – Van itt egy lovas a Hamley-házból, aki azt mondja, hogy Mr. Osborne meghalt, és hogy a doktor úrnak azonnal el kell mennie az urasághoz

– Osborne Hamley meghalt! – mondta Cynthia hitetlenkedő rémülettel. Molly azonnal kiment az ajtón, a hírhozót keresve az alkonyatban. A lovász mozdulatlanul ült fekete lován az istállóban. A ló háta habos volt a vágtától, annak a lámpának a fényénél látta ezt, amelyet a szolgák hagytak ott a lovasnak. A házban minden szolgáló el volt keseredve, hogy az a jóképű fiatalember, aki oly gyakran ellátogatott a gazdájuk házába a sportos eleganciájával és könnyedségével, most halott lehet. Molly odalépett az emberhez, aki egészen elmerült a gondolataiban, az a jelenet járt az eszében, amelyet maga mögött hagyott a Hamley-házban.

A lány rátette a kezét a ló nedves, forró nyakára. A férfi felriadt.

– Eljön az orvos, Miss? – a lámpa halvány fényénél látta, hogy ki az.

– Valóban meghalt? – kérdezte Molly halkan.

– Attól tartok, igen. Legalábbis semmi kétség, annak alapján, amit mondanak. Nagyon meghajtottam a lovat. Talán még lehet valami remény. Jön már a doktor, Miss?

– Nincs itthon. Már utána küldettek, azt hiszem. Én viszont megyek. Ó, szegény öreg uraság! – Ezzel bement a konyhába, majd gyorsan keresztülrohant a házon, hogy megtudjon valamit az apja hollétéről. A szolgák azonban nem tudtak többet nála. Egyikük sem hallotta azt, amire Cynthia fölfigyelt: senki nem vette észre a bejárati ajtó csapódását.

Molly fölrohant a nappaliba, ahol ott állt Mrs. Gibson, nem értve, mi ez a felfordulás a házban.

– Mi folyik itt, Molly? Milyen fehér vagy, gyermekem!

– Hol van papa?

– Elment. Mi a baj?

– Hová?

– Honnan tudhatnám? Aludtam. Jenny feljött, a hálószobák felé tartott. Az a lány soha nem csak a saját munkáját végzi el. Maria pedig visszaél ezzel.

– Jenny, Jenny! – kiabált Molly, kétségbeesve a késlekedés miatt.

– Ne kiabálj, drágám, csak rázd meg a csengőt. Mi a baj?

– Ó, Jenny – mondta Molly, elindulva fölfelé a lépcsőn –, ki hívatta papát?

Cynthia is follyött, hogy csatlakozzon a többiekhez, ő is Mr. Gibson hollétét kutatta.

– Mi a baj? – kérdezte Mrs. Gibson. – Hát senki nem képes válaszolni erre az egyszerű kérdésre?

– Osborne Hamley meghalt! – mondta Cynthia komolyan.

– Meghalt! Osborne! Szegénykém! Tudtam, hogy ez lesz… biztos voltam benne. De hát Mr. Gibson nem tehet semmit, ha már meghalt. Szegény fiatalember! Vajon hol van most Roger? Haza kellene jönnie.

Jennynek azelőtt gyakran a fejére olvasták, hogy bejött a nappaliba Maria helyett, akinek a dolga lett volna, ezért azt a kevés sütnivalóját is elvesztette, ami volt neki, és nem volt képes értelmes választ adni Molly elhadart kérdéseire. Egy férfi jött a hátsó ajtóhoz… nem látta, ki volt az… nem kérdezte meg a nevét. A gazdával akart beszélni… a gazda úgy viselkedett, mint akinek sietős, egyedül a kalapját tette föl.

– Nem mehetett messzire – gondolta Molly –, különben meghagyta volna, hogy hová megy. De jaj, szegény uraság teljesen egyedül van! – Ekkor egy gondolata támadt, és azonnal annak megfelelően is cselekedett. – Menj Jameshez, mondd meg neki, hogy vegye elő azt a női nyerget, amit novemberben használtam, amikor Nora Cremába mentünk. Ne sírj, Jenny! Erre most nincs idő. Senki sem mérges rád. Szaladj!

Molly ezzel lement a földszinten összegyűlt nők közé, kabátjával a kezében, határozottsággal a tekintetében, ám reszkető ajkakkal.

– Mi a csuda – mondta Mrs. Gibson –, Molly, mi jár a fejedben? – Cynthia azonban egy szempillantás alatt megértette, és segített Mollynak megigazítani a ruháját, amint a lány elsietett mellette.

– Odamegyek. Oda kell mennem. Nem tudom elviselni a gondolatot, hogy egyedül van. Ha papa hazajön, biztosan eljön Hamleybe, és ha nincs rám szükség, vissza tudok jönni vele. – Távozóban hallotta Mrs. Gibson hangját, de nem tudta kivenni a szavakat. Az istállóban várnia kellett, és azon csodálkozott, hogy a hírnök hogyan volt képes megenni és meginni, amit a szolgák hoztak neki. Fölbukkanása félbeszakította az élénk beszélgetést, a záporozó kérdéseket és válaszokat. Néhány szót tudott csak elkapni, mint: „letarolt fű között”, vagy: „az uraság nem hagyta, hogy bárki is hozzányúljon. A karjába vette, mintha csak egy kisbaba lenne. Sokszor meg kellett pihennie, egyszer még a földre is leült, de még akkor is a karjaiban tartotta. Azt hittük, soha nem ér haza”, „ő és a holttest”.

– A holttest!

Molly mindaddig nem tudta fölfogni, hogy Osborne valóban halott, amíg meg nem hallotta ezeket a szavakat. Szaporán lovagoltak az út menti fák alatt, de ahogy kicsit lassítottak, hogy felkaptassanak egy emelkedőn, vagy hogy a lovaik kifújhassák magukat, Mollynak ez a pár szó csengett a fülébe. Magában mondogatta őket, hogy kényszerítse az elméjét a súlyos igazság elfogadására. Amikor azonban meglátták a ház mozdulatlan tömegét a hold fényében, amely immár följött, Mollynak elakadt a lélegzete, és egy pillanatig úgy érezte, nem lesz képes belépni, és szembenézni a bent rá váró szörnyűséggel. Csak egy sárgás fény égett a házban, durván földinek tűnve az ezüstös ragyogásban. Az ember rámutatott, és megszólalt; most először, amióta Hollingfordot elhagyták.

– Az ott a régi gyerekszoba. Oda vitték fel őt. Az uraság összeomlott a lépcső alján, őt bevitték a legközelebbi szobába. Biztos vagyok benne, hogy már az uraság is ott van vele, és az öreg Robin is. Őt hozatták ide, a lódoktort, amíg a rendes doktor meg nem érkezik.

Molly leugrott a nyeregből, mielőtt az ember leszállhatott volna, hogy segítsen neki. Összefogta a szoknyáját, és többé nem gondolkozott azon, mi várja őt odabent; végigrohant az oly ismerős úton, majd föl a lépcsőn, át az ajtókon, amíg oda nem ért az utolsóhoz. Ott megállt és hallgatózott. Teljes csönd honolt a házban. Kinyitotta az ajtót: ott ült az uraság egymaga, az ágy szélén, a halott kezét fogva, és maga elé bámulva. Nem mozdult, még a szempillája sem rebbent, amikor Molly belépett. Már eljutott a tudatáig az igazság, és tudta, hogy egyetlen orvos sem volna képes, legyen bár a legzseniálisabb, életet lehelni az ott heverő testbe. Molly odament hozzá, a lehető leghalkabban lépkedve, és lélegzetvisszafojtva. Nem szólt semmit, de nem is tudta, mit mondhatna. A lány érezte, hogy az uraság nem reménykedik semmilyen evilági segítségben, így aztán semmi értelme nem lett volna, ha az apját, vagy a késlekedésének okát emlegeti. Egy kis idő múlva, ahogy ott állt az idős férfi mellett, leroskadt a padlóra, és a lábaihoz ült. Lehetséges, hogy a puszta jelenléte is vigasztalást nyújtott, így nem érezte szükségét a szavaknak. Az uraság tudatában lehetett, hogy a lány ott van, de látszólag nem vett róla tudomást. Így üldögéltek csendben és mozdulatlanul; a férfi a székében, a lány a padlón, harmadikként a halott a lepedő alatt. Molly arra gondolt, hogy érkezése bizonyára

megzavarta az apát az elmélkedésében, mialatt a sápadt arcot nézte, amelyet csak félig takart a vászon. Molly még soha nem érzett olyan időtlenséget, soha nem hallotta olyan teljesnek a csöndet, mint akkor, ott ülve. Kifinomult érzékszerveivel meghallotta, hogy valaki lepkéd fölfelé a távoli lépcsőkön, lassan, de biztosan közeledve. Tudta, hogy nem az apja léptei, ezért nem is törődött velük. Egyre közelebbről hallatszottak… egészen az ajtó elé értek… kis szünet, majd valaki halkan bekopogott. Az uraság szikár alakja összerezzent a hangra. Molly fölállt, és az ajtóhoz lépett: Robinson volt az, az öreg komornyik, kezében egy lefedett levesestálat tartva.

– Az isten áldja meg, kisasszony – mondta –, valahogy vegye rá, hogy egyen néhány kanállal. Reggel óta egyetlen falatot sem evett, most pedig már éjjel egy óra is elmúlt.

Halkan levette a fedőt, Molly pedig odavitte a tálat eddigi helyére, az uraság mellé. Nem szólt semmit, mivel nem tudta, mit mondhatna, hogyan is kínálgathatna étellel valakit, akit így lesújtott a bánat. Egy kanállal odaemelt a szájához, és megnedvesítette az ajkát az ízletes étellel, mintha az uraság egy beteg gyermek lett volna, a lány pedig az ápolója. Az uraság ösztönösen lenyelte az első kanál levest. A következő pillanatban azonban ezt mondta, szinte felkiáltva, és oly hirtelen mozdulattal mutatott az ágyra, hogy majdnem kilökte a tálat Molly kezéből:

– Ő soha többé nem fog enni… soha!

Ekkor rávetette magát a holttestre, és olyan rettenetes hangon kezdett sírni, hogy Molly már attól félt, hogy ő is meg talál halni – összetörik a szíve itt és most. Többé nem figyelt oda a lány szavaira, könnyeire, egyáltalán a jelenlétére – annyi tudomást sem vett róla, mit a holdról, amely érzéketlenül sütött be a nyitott ablakon. Egyszer csak mellette állt az apja, anélkül hogy bármelyikük is észrevette volna az érkezését.

– Menj le a földszintre, Molly – mondta Mr. Gibson komoly hangon, de gyengéden megsimogatva a haját, miközben a lány fölállt. – Menj az ebédlőbe. – A lányt most megrohanták az érzelmek, amelyeket eddig visszafojtott. Reszketett a félelemtől, ahogy végighaladt a holdfényes folyosókon. Úgy érezte, hogy bármelyik pillanatban összetalálkozhat Osborne-nal, aki mindent elmagyaráz: hogyan halt meg most mit érez és gondol, és mit szeretett volna Mollytól. Leért az ebédlőbe – félelmében az utolsó lépéseket futva tette meg. Nem mert hátranézni, mert úgy érezte, mintha valaki jönne mögötte. Az asztalt vacsorára terítve találta, égő gyertyákkal és a sürgölődő Robinsonnal, aki bort töltött a poharakba. Molly sírni szeretett volna; valami csendes helyre elbújni, és kisírni magából a feszültséget, itt azonban erre aligha volt lehetősége. Nagyon kimerültnek érezte magát, és úgy vélte, a világon semmi sem érdekli többé. Ám visszatért kissé az életereje, amikor észrevette, hogy Robinson egy poharat tart a szájához, ahogy a nagy bőrfotelban üldögélt – ösztönösen, pihenőhelyet keresve roskadt le oda.

– Igyon, kisasszony! Finom, sokéves Madeira. Az édesapja azt mondta, hogy ennie kellene egy kicsit. Majd hozzátette: A lányomnak talán itt kell majd maradnia. Mr. Robinson, és még nagyon fiatal az ilyen munkához. Vegye rá, hogy egyen valamit, különben teljesen legyengül. Pontosan ezeket a szavakat mondta.

Molly nem szólt semmit. Nem volt elég ereje tiltakozni. Evett és ivott, ahogy az öreg szolga tanácsolta, majd megkérte őt, hogy hagyja magára. Visszaült a fotelba, és végre kisírta magát.

ÖTVENKETTEDIK FEJEZET
Hamley uraság bánata

Nagyon hosszú időnek tűnt, mire Mr. Gibson lejött az emeleti szobából. Megállt az ebédlőben, háttal a hideg kandallónak, és egy-két percig semmit sem szólt.

– Lefeküdt – mondta azután. – Robinsonnal ágyba raktuk őt. Ahogy jöttem ki, utánam szólt: az engedélyemet kérte, hogy itt maradhass. Nem vagyok benne biztos… de az ember ilyenkor nem szívesen utasít vissza bármit is.

– Szeretnék maradni – mondta Molly.

– Igazán? Jó leány vagy. De fogod bírni?

– Ó, ne aggódj emiatt. Kibírom. Papa – kicsit habozott –, miben halt meg Osborne? – kérdezte halk, elcsukló hangon.

– A szívével volt baj. Nem éretnéd meg, hiába magyaráznám. Egy ideje tartottam már ettől, de most jobb nem beszélni ezekről a dolgokról. A múlt csütörtökön, amikor meglátogattam, jobb színben volt, mint az utóbbi időben bármikor. Mondtam is Dr. Nichollsnak. Ám az ilyen esetekben nem lehet biztosra menni.

– Láttad őt egy hete csütörtökön? Nem is említetted – mondta Molly.

– Nem. Otthon nem beszélek a betegeimről. Különben is, azt akartam, hogy ne orvosként, hanem a barátjaként tekintsen rám. Mindenféle riasztó hír az egészségi állapotáról csak siettette volna a katasztrófát.

– Akkor hát nem is tudta magáról, hogy beteg… hogy súlyos baja van. Hogy így végezheti, ahogy most meg is történt?

– Nem, egyáltalán nem. Akkor csak a tüneteire figyelt volna, és azzal valójában siettette volna a véget.

– Ó, papa! – mondta Molly, megdöbbenve.

– Nincs időm erről többet beszélni – folytatta Mr. Gibson. – És amíg nem ismered az érem mindkét oldalát, ne ítélkezz! Most az előttünk álló feladatokra kell összpontosítanunk. Itt maradsz az éjszaka hátralévő részére? Már úgyis javában benne járunk.

– Igen.

– Ígérd meg, hogy szépen ágyba mész. Talán most nem hiszed, de valószínűleg azonnal el fogsz aludni. A te korodban ez még természetes.

– Papa, azt hiszem, el kell mondanom neked valamit. Tudok egy óriási titkot Osborne-nal kapcsolatban, amelyről ünnepélyesen megígértem neki, hogy nem mondom el. Amikor azonban utoljára találkoztam vele, úgy gondolom, tarthatott attól, ami most megtörtént. – Elkezdett zokogni, de olyan erősen, hogy az apja már-már hisztériás rohamtól tartott. Aztán hirtelen összeszedte magát, belenézett az apja aggódó arcába, és elmosolyodott, hogy megnyugtassa.

– Nem tudtam visszatartani, papa!

– Rendben. De folytasd, amit elkezdtél! Már ágyban volna a helyed, ám ha bánt ez a titok, úgysem tudsz majd aludni.

– Osborne házas volt – mondta a lány, s közben mereven az apját nézte. – Ez a titok.

– Házas! Lehetetlen. Honnan veszed ezt?

– Ő maga mondta. Vagyis, én a könyvtárban voltam… ott olvasgattam… már nagyon régen történt. Roger megérkezett, és beszélt Osborne-nak a feleségéről. Roger nem tudta, hogy én is ott vagyok, csak Osborne. Megeskettek, hogy megtartom a titkot. Nem hiszem, hogy rosszul tettem.

– Most ne azon aggódj, hogy rosszul tetted-e, vagy sem; mondj el mindent most rögtön!

– Semmi többet nem hallottam a dologról egészen egy fél évvel ezelőttig, tudod, amikor te Lady Cumnorhoz utaztál. Akkor meglátogatott, és ideadta a felesége címét, továbbra is titoktartást kérve

tőlem. Ezt a két alkalmat kivéve, és meg egyet, amikor Roger tett egy utalást erre, egy szót sem szólt a dologról. Azt hiszem, az utóbbi alkalommal többet is elmondott volna, ha Miss Phoebe meg nem zavart volna minket.

– Hol van ez a feleség?

– Lent délen. Winchester közelében, azt hiszem. Osborne azt mondta, hogy francia nő, és római katolikus, és még azt is, hogy valamikor egy háznál szolgált – tette hozzá Molly.

– Hű! – mondta az apja döbbenten.

– Ezenkívül – folytatta Molly – még egy gyermekről is beszélt. Most már éppen annyit tudsz, mint én, papa, kivéve a címet. Otthon, biztos helyen őrzöm a papírt, amelyre le van írva.

Megfeledkezve arról, milyen késő́re jár, Mr. Gibson leült, kinyújtotta a lábait, kezét a zsebébe süllyesztette, és töprengeni kezdett. Molly mozdulatlanul és szótlanul ült, túlságosan fáradtan ahhoz, hogy a várakozáson kívül bármi mást tegyen.

– Nos – mondta végül az orvos, és fölpattant ültéből –, ma éjjel már úgysem tehetünk semmit. Talán holnap reggelre kigondolok valamit. Te szegény, sápadt, kicsi lányka! – két keze közé fogta Molly arcát és megcsókolta. – Szegény kicsikém! – Ekkor csengetett, és megmondta Robinsonnak, hogy küldjön egy szobalányt, aki felkíséri Miss Gibsont a szobájába.

– Az uraság nem fog korán fölébredni – mondta elmenőben –, az átélt megrázkódtatás túlságosan megviselte. Vigyenek majd föl neki valami kis reggelit a hálószobába. Tíz óra előtt újra eljövök.

Bármilyen későn is tért haza, betartotta másnapi ígéretét.

– Most pedig, Molly – mondta –, el kell mondanunk neki az igazságot, a titkot, amelyet csak mi ismerünk. Nem tudom, hogyan fogja fogadni. Talán vigasztalást merít belőle, bár ezt kevéssé hiszem. Bárhogy is, azonnal meg kell tudnia.

– Robinson azt mondta, hogy az uraság megint bement a gyerekszobába, és úgy véli, magára zárta az ajtót.

– Nem baj. Csengetek, és felküldöm Robinsont, hogy szóljon, itt vagyok, és beszélni szeretnék vele.

A viszontüzenet a következő volt: – Az uraság üdvözletét küldi, de most nem tudja fogadni Mr. Gibsont. – Robinson hozzátette: – Hosszú időbe telt, mire egyáltalán válaszolt, uram.

– Menjen föl újra, és mondja meg, hogy tudok várni, amíg alkalmas lesz! Ez persze nem igaz – mondta Mr. Gibson Mollyhoz fordulva, mihelyt Robinson elhagyta a szobát. – Elég messzire kéne mennem tizenkettőre, de ha nem tévedek, az úriember vele született udvariassága miatt kellemetlennek fogja érezni, hogy megvárakoztasson, és ez hamarabb kicsalogatja majd őt a szobából, mint bármilyen könyörgés vagy okos érvelés. – Ezzel együtt Mr. Gibson egyre türelmetlenebb lett, de végre meghallotta az uraság lépteit a lépcsőn. Lassan és vonakodva közeledett. Úgy mozgott, mintha legalábbis vak lenne, tapogatózva maga körül, székekbe, asztalokba kapaszkodva, mígnem odaért Mr. Gibsonhoz. Nem szólt semmit, amikor kezet fogott az orvossal, csak lehajtotta a fejét, és egyre rázta a másik férfi kezét.

– Nagyon megviselt a dolog, uram. Gondolom, Isten akarata volt ez, de mégis nehéz elviselni. Ő volt az elsőszülött gyermekem. – Úgy mondta mindezt, mintha egy idegenhez beszélne, és olyan tényeket közölne, amelyeket a másik nem ismer.

– Itt van Molly – mondta Mr. Gibson, maga is elszoruló torokkal, és felé tolta a lányt.

– Bocsásson meg, nem vettem észre. A gondolataim elvonják a figyelmemet. – Leroskadt egy székre, és úgy tűnt, mintha teljességgel meg is feledkezett volna arról, hogy hol van. Molly el sem tudta képzelni, mi következhet most. Hirtelen megszólalt az apja.

– Hol jár most Roger? – kérdezte. – Hamarosan eléri a Jóreménység fokát, nem igaz? – Felállt és a szeme rátévedt arra a néhány fölbontatlan levélre, amelyek a reggeli postával érkeztek. Az egyiken felismerte Cynthia kézírását. Molly is éppen ekkor vette észre. Milyen sok minden történt egyetlen nap alatt! Az uraság azonban nem vette észre sem a szándékukat, sem az egymással váltott pillantásukat.

– Legjobb lesz, ha Roger minél előbb hazajön, úgy gondolom, uram. Addig akár hónapok is eltelhetnek, de biztos vagyok benne, hogy olyan gyorsan visszatér, ahogy csak lehet.

Az uraság motyogott valamit, nagyon halkan. Apa és lánya egyaránt igyekezett megérteni, amit mondott, és mindketten valami olyasmit hallottak: – Roger nem Osborne! – Mr. Gibson válaszolt is erre. Olyan halkan beszélt, ahogy Molly még soha azelőtt nem hallott tőle.

– Nem. Tudjuk. De hátha Roger vagy én vagy bárki tehetne valamit, ami vigaszt jelent önnek; bár a vigasztalás ebben az esetben meghaladja az ember képességeit.

– Azt mondogatom magamban, hogy legyen meg Isten akarata – szólt az uraság, most először nézve föl Mr. Gíbsonra, és némi élettel a hangjában – ám nehezebb a belenyugvás, mint azt a gondtalan emberek képzelik. – Mindnyájan hallgattak egy darabig. Az uraság szólalt meg először: – Ő volt az első gyermekem, uram, az idősebbik fiam. Az utóbbi években pedig nem voltunk… – elcsuklott a hangja, de összeszedte magát – nem voltunk olyan jó viszonyban, mint az kívánatos lett volna, és kételyek gyötörnek… nem lehetek biztos benne, hogy tudta, mennyire szeretem őt. – Elsírta magát, hangosan és keserűen zokogott.

– Jobb ez így – suttogta Mr. Gibson Mollynak. – Ha egy kicsit megnyugszik, ne félj tőle, mondj el neki mindent, amit tudsz, pontosan úgy, ahogy történt.

Molly elkezdte. A hangja önmaga számára is túl magasnak és természetellenesnek tűnt, mintha valaki mást hallott volna, de tisztán és érthetően beszélt. Az uraság nem figyelt rá, legalábbis kezdetben.

– Egy nap, még Mrs. Hamley utolsó betegsége idején – az uraságnak itt elakadt a lélegzete –, épp a könyvtárban voltam, amikor belépett Osborne. Azt mondta, hogy csak egy könyvért jött be, és ne is törődjek vele, így tovább olvastam. Aztán Roger is bejött, az üvegajtón, a kerti ösvény felől. Nem látott meg a sarokban, ahol ültem, és azt mondta Osborne-nak: – Íme egy levél a feleségedtől!

Az uraság erre már fölfigyelt. Könnyekkel teli szemét most vetette először a lányra, aggodalommal fürkészve őt, miközben megismételte: – A feleségétől? Osborne házas volt? – Molly folytatta:

– Osborne dühös volt Rogerre, amiért kikotyogta előttem a titkot, és megígértette velem, hogy soha nem mondom el senkinek, de még nekik kettőjüknek sem teszek rá célzást soha, papának sem mondtam el, egészen tegnap estéig.

– Folytasd! – mondta Mr. Gibson – Meséld el az uraságnak Osborne látogatását, mindent, amit nekem is elmondtál! – Az uraság még mindig Molly szavain csüggött, tátott szájjal hallgatta a lányt.

– Néhány hónappal ezelőtt Osborne eljött hozzánk. Nem érezte jól magát, papával akart beszélni. De ő nem volt otthon, én voltam a házban egyedül. Nem emlékszem pontosan, hogy is került szóba, de beszélni kezdett a feleségéről – ez volt az első és egyetlen alkalom a könyvárbeli eset óta. Kérdőn nézett az apjára, hogy kívánatos-e a többit is elmondania, mindazokat a részleteket, amelyeket még ismer. Az uraságnak kiszáradt a szája, de beszélni próbált:

– Mondjon el mindent… mindent. – Molly megértette az alig formált szavakat.

– Azt mondta, hogy a felesége nagyon jó asszony, és hogy nagyon szereti őt. Ám francia nő, és római katolikus, valamint – újabb pillantás az apjára –, valaha egy háznál szolgált. Ez minden, kivéve, hogy otthon megvan nekem az asszony címe. Osborne leírta, és odaadta nekem.

– Nos hát! – nyögött fel az uraság. – Most már úgyis mindegy. Mindennek vége. Minden elmúlt, nem tér vissza többé. Nem hibáztatom őt… nem. De azt kívánom, bárcsak elmondta volna. Itt éltünk együtt, s közben egyikünknek ilyen súlyos titka volt a másik előtt. Most már nem lepődöm meg semmin… az ember soha nem tudhatja, mi lakik a másik ember szívében. Olyan régóta nős volt! Hiszen együtt ültünk az asztalhoz… egy fedél alatt éltünk. Én, mindent megosztottam vele! Talán túl sokat is, mivel kimutattam neki az érzelmeimet, és a rosszkedvemet! Olyan régóta nős volt! Ó, Osborne, Osborne, el kellelt volna mondanod nekem!

– Igen, el kellett volna mondania! – mondta Mr. Gibson.

– Ám abban is biztos vagyok, hogy tisztában volt vele, mennyire nem tetszett volna önnek a szíve választottja. De akkor is el kellett volna mondania önnek!

– Önnek fogalma sincs erről, uram – mondta az uraság élesen. – Nem tudja, milyen viszonyban voltunk egymással az utóbbi időben. Nem volt ez a viszony sem szívélyes, sem bizalmas. Gyakran ingerült voltam vele, dühös, amiért olyan élhetetlen volt, a szegény fiú… Ő pedig, mindezzel a

titokkal, amely nyomasztotta. Nem tűröm, hogy mások ítélkezzenek felettem vagy a fiaim felelt. És Roger! Ő mindent tudott, és mégsem mondta el!

– Osborne nyilvánvalóan őt is titoktartásra kötelezte, csakúgy mint engem – mondta Molly. – Roger sem tehetett mást.

– Osborne olyan fickó volt, aki könnyen megnyert másokat, és rávette őket bármire – mondta az uraság álmodozva.

– Emlékszem… de mi értelme most már emlékezni? Mindennek vége, Osborne meghalt, anélkül hogy kitárta volna a szívét nekem. Talán kedvesebb lehettem volna hozzá, tudom jól. De ő már soha nem fogja megtudni!

– Azzal azonban tisztában lehetünk abból, amit az életéről megtudtunk, hogy mi volna a legnagyobb kívánsága – mondta Mr. Gibson.

– És mi lenne az, uram? – kérdezte az uraság gyanakvóan.

– Bizonyára a felesége volt az utolsó gondolata, nem igaz?

– Honnan tudjam, hogy valóban a felesége volt-e? Komolyan gondolja, hogy fogta magát, és elvett egy francia némbert, ráadásul egy szolgálót? Ez csak egy kitaláció.

– Megálljunk, uram. Nem azon vagyok, hogy a lányom igazát megvédjem. Ám az emeleten fekvő holttest közelében, akinek a lelke az Úrnál van, gondolja meg kétszer is, milyen szavakat használ; ne feketítse be a halott jellemét. Ha nem a felesége az asszony, akkor hát kije?

– Bocsásson meg. Azt sem tudom, mit beszélek. Megvádoltam volna Osborne-t? Ó, fiam, fiam. Habár megbízhattál volna ősz apádban! Úgy hívott valaha: öreg papám, mikor még kisfiúcska volt, nem nagyobb ennél – egy bizonyos magasságba emelte a kezét. – Nem úgy értettem, hogy nem volt… most már senki nem akarná azt hinni róla… most, hogy a lelke már az Úrnál van, ahogy ön mondta, nagyon helyesen, mivel bizonyos vagyok benne, hogy ott van…

– De, uram – mondta Mr. Gibson, félbeszakítva a másik akadozó beszédét –, visszatérve a feleséghez…

– És a gyermekhez – súgta Molly az apjának. Bármilyen halk volt is a suttogás, az uraság meghallotta.

– Micsoda? – kiáltott fel, hirtelen Molly felé fordulva. – Gyermek? Ezt eddig még nem mondta. Van egy gyermek is? Férj volt és apa, és én nem is tudtam róla! Isten áldja meg Osborne gyermekét! Ha mondom, isten áldja meg őt!

Ünnepélyesen fölállt, a többiek ösztönösen követték a példáját. Összekulcsolta a kezeit, mintha csak imádkozna. Azután kimerülten leroskadt, majd Molly felé nyújtotta a kezét.

– Ön jó leány. Köszönöm. – Majd Mr. Gibsonhoz fordult:

– Mondja meg, mit kell tennem, és én megteszem.

– Én csaknem olyan tanácstalan vagyok, mint ön, uram – válaszolt az orvos. – Teljes mértékben elhiszem a történetet, de valahol csak kell léteznie írásos bizonyítéknak is, amelyet meg kell keresnünk, mielőtt bármit is tennénk. Az a legvalószínűbb, hogy valahol Osborne írásai között bukkanhatunk rá. Átnézné őket most azonnal? Molly hazajön velem, és megkeresi a címet, amelyet Osborne adott neki, amíg ön ezzel foglalatoskodik…

– De azután visszajön? – kérdezte buzgón az uraság. – Ön… ő nem hagy egyedül?

– Nem, dehogy! Még ma este visszatér. Majd valahogy visszajuttatom őt. Ruhája sincsen, csak az, amiben eljött, a lóra pedig, amivel idevágtatott, nekem van szükségem.

– Vigye el a kocsit – mondta az uraság. – Vigyen el bármit! Majd kiadom a parancsot. Ön is visszajön, ugye?

– Nem, attól tartok, ez ma már lehetetlen. Holnap azonban korán eljövök. Molly visszajön még ma este, bármikor, amikor alkalmas önnek, hogy elküldessen érte.

– Délután három órakor a kocsi a házánál lesz. Egyedül nem merek belenézni Osborne papírjaiba, de addig nem lesz nyugtom, amíg meg nem tudok minden lehetséges részletet.

– Beküldetem az íróládáját[93] Robinsonnal, mielőtt elmegyek. És… tudna adni valami ebédet, mielőtt elindulok?

Lassan rávette az uraságot, hogy egyen pár falatot; és Mr. Gibson remélte, hogy így, fizikailag és lelkileg is kissé megerősödve, elkezdi a keresést Molly távollétében.

Volt valami megható az uraság bánatos tekintetében, ahogy Mollyt nézte, amint a lány sürgölődött a szobában. Egy idegen azt hihette volna, hogy az ő lánya, és nem Mr. Gibsoné. Az összetört apa szenvedése és bánata leginkább abban mutatkozott meg, ahogy végül újra magához intette őket – a székéből nem tudott fölkelni, oly elgyötört volt –, és azt mondta, mintha csak hirtelen jutott volna eszébe: – Adják át üdvözletemet Miss Kirkpatricknak. Mondják meg neki, hogy családtagnak tekintem őt. Örülni fogok, ha találkozhatom vele a… a temetés után. Nem hiszem, hogy az előtt képes lennék rá.

– Mit sem tud Cynthia elhatározásáról, hogy szakít Rogerrel – mondta Mr. Gibson, ahogy hazafelé lovagoltak – Tegnap este hosszan elbeszélgettem a lánnyal, de nem hajlandó megváltoztatni a döntését. Abból, amit az anyja mondott, arra következtetek, hogy Londonban akadt egy harmadik lovag, akit már kikosarazott. Hálás vagyok, hogy neked még nincs udvarlód, Molly, kivéve Mr. Coxe elvetélt leánykérését sok évvel ezelőtt, ami persze aligha nevezhető udvarlásnak.

– Én nem is tudok erről, papa! – kiáltott föl Molly.

– Ó, persze, el is felejtettem. Milyen bolond vagyok! Bizonyára emlékszel, mennyire sietve próbáltalak elküldeni a Hamley-házba, amikor először mentél oda. Azért volt az egész, mert elfogtam egy szenvedélyes szerelmeslevelet Mr. Coxe-tól, amely neked volt címezve.

Molly túl fáradt volt ahhoz, hogy csodálkozzon, vagy hogy a leghalványabb érdeklődést is mutassa. Nem tudott megszabadulni a lepedővel leterített merev test emlékétől, amelynek csak a körvonalait látta… mindössze ennyi maradt Osborne-ból. Az apja túl sokat remélt attól, ha sietve ellovagolnak, és elhagyjak a sötét emlékekkel terhes házat. Már látta, hogy tévedett

– Valakinek muszáj lesz írni Mrs. Osborne Hamleynek – mondta Mr. Gibson. – Talán törvényes joga van e név viselésére, de akárhogy is van, tudatni kell vele, hogy a gyermeke apja halott. Megteszed te, vagy inkább én?

– Ó, inkább te, kérlek, papa!

– Jó, ha így akarod. Ám lehet, hogy hallott már rólad, mint a halott férje barátjáról, míg nekem, az egyszerű vidéki orvosnak, nyilván még a nevemet sem hallotta soha.

– Ha muszáj, hát megteszem. – Mr. Gibsonnak valójában nem tetszett ez az engedelmesség, hogy a lánya néhány szóra megadta magát.

– Ott van a hollingfordi templomtorony – szólt Molly, ahogy közeledtek a városhoz, és a templom előbukkant a fák közül. – Azt hiszem, soha többé nem akarom elhagyni a határait.

– Ostobaság – mondta az apa. – Hiszen rengeteget utazhatsz még, és ahogy az új vasutak terjednek, mindannyian körbe fogjuk utazni a világot, teáskannákon csücsülve, ahogy Phoebe Browning hívja őket. Miss Browning nagyszerű levelet intézett Miss Hornblowerhez. Milleréknél hallottam róla. Miss Hornblower azt tervezte, hogy vasúton fog utazni, életében először. Dorothy nagyon aggódott, és iránymutatásokat küldött neki, hogyan viselkedjen. Az egyik jó tanácsa az volt, hogy ne üljön rá a „vízforralóra”.

Molly elnevette magát, amint azt az apja remélte, majd annyit mondott: – Végre itthon vagyunk.

Mrs. Gibson nagyon kedvesen fogadta Mollyt. Egyrészt neheztelt Cynthiára, másrészt Mollytól híreket remélt, végül pedig Mrs. Gibson őszintén kedvelte a lányt, persze a maga módján, és megsajnálta, látván, hogy milyen sápadt és levert.

– Ha az ember belegondol, milyen hirtelen történt minden! Na, nem mintha én nem számítottam volna rá! És pont a legrosszabbkor! Éppen akkor, amikor Cynthia szakított Rogerrel! Ha csak egy napot várt volna az a lány! Mit szólt ehhez az egészhez az uraság?

– Teljesen lesújtotta őt a bánat – válaszolt Molly.

– Valóban? Nem is gondoltam volna, hogy ennyire kedvére való volt ez az eljegyzés.

– Milyen eljegyzés?

– Még hogy milyen, Roger és Cynthia eljegyzése, természetesen. Azt kérdeztem, hogy fogadta az uraság Cynthia levelét, amelyben bejelentette a szakítást.

– Ó, félreértettem. Ma még ki sem nyitotta a leveleit. Láttam köztük Cynthiáét is.

– Mármost ezt nagyfokú tiszteletlenségnek nevezem.

– Nem is tudom. Biztosan nem annak szánta. Hol van Cynthia?

– Kint van a mezőn. Mindjárt visszaér. Elküldtem őt, hogy intézzen el nekem egy-két dolgot, de kerek perec elutasította, hogy bemenjen a városba. Attól tartok, nagyon rosszul viseli a dolgot. Ám nem enged beleszólást. Nem szeretem ezeket az ügyeket kalmárszellemben méregetni, de felháborító látni, ahogy két nagyszerű partit is elszalaszt. Először Mr. Hendersont, most pedig Roger Hamleyt. Az uraság mikorra várja haza Rogert? Lehetséges, hogy hamarabb hazajön, most, hogy szegény Osborne meghalt?

– Nem tudom. Az uraságnak más sem jár a fejében, mint Osborne. Úgy tűnik, minden egyébről szinte megfeledkezett. Ám talán az a hír, hogy Osborne nős volt, és hogy gyermeke is van, kicsit megvigasztalta.

Mollynak semmi kétsége nem volt afelől, hogy Osborne valóban megnősült, de arról nem volt fogalma, hogy az apja egy szót sem szólt a feleségének vagy Cynthiának azokról a dolgokról, amelyeket az előző éjszaka megtudott. Mr. Gibsonnak ugyanis voltak kételyei a házasság törvényességét illetően, ezért úgy találta jobbnak, ha nem említi a feleségének, amíg így vagy úgy megerősítést nem nyernek a fejlemények. Mrs. Gibson meglepetten kiáltott fel: – Miről beszelsz, gyermek? Nős! Osborne nős! Ki mondta ezt?

– Szent ég! Azt hiszem, nem lett volna szabad beszélnem erről. Ma nagyon ostoba vagyok. Igen. Osborne már régóta nős volt, de az uraság nem tudott erről egészen ma reggelig. Azt hiszem, a hír jót tett neki. De nem tudom biztosan.

– Ki az a hölgy? No de az mégiscsak szégyen, hogy úgy viselkedik, mintha nőtlen lenne, pedig egész idő alatt nős volt! Ha valami felháborít, hát az a kétszínűség. Ki az a hölgy? Mondj el nekem mindent, legyél olyan drága!

– Francia és római katolikus – mondta Molly.

– Francia! Azok nagyon csábító nők, Osborne pedig sokat utazott külföldön. Azt mondod, gyermek is van; fiú vagy lány?

– Arról nem hallottam. Nem is kérdeztem.

Molly nem gondolta szükségesnek, hogy bármi többet tegyen, mint hogy a kérdésekre válaszol. Valójában nagyon zavarta, hogy kikotyogott valamit, amit az apja jobbnak látott titokban tartani. Éppen ekkor lépett be Cynthia, közömbös, reményvesztett kifejezéssel az arcán, amelyet Molly azonnal észrevett. Cynthia nem hallotta, hogy Molly hazaért; amíg meg nem látta, fogalma sem volt arról, hogy itthon van.

– Molly, kedves. Te vagy az? Úgy örülök neked, mint a májusi virágoknak, habár csak huszonnégy óráig voltál távol. A ház azonban üres nélküled!

– És micsoda híreket hozott! – mondta Mrs. Gibson. – Igazán örülök, hogy még tegnap írtál az uraságnak, mivel ha máig vártál volna… korábban azt gondoltam, hogy elsietted a dolgot… de még azt hinné, hogy valami érdeked fűződik ahhoz, hogy felbontsd az eljegyzést. Osborne Hamley egész idő alatt nős volt, de senki sem tudott róla, és még gyermeke is van.

– Osborne nős! – kiáltott fel Cynthia. – Pedig ha valaki nőtlennek nézett ki, hát az ő volt. Szegény Osborne! Az ő finom eleganciájával… olyan fiatalnak, szinte kisfiúsnak tűnt!

– Igen. Az orránál fogva vezetett mindenkit; nem hiszem, hogy egykönnyen meg tudok neki bocsátani ezért. Mi lett volna, ha egyikőtök beleszeret! Hiszen összetörhette volna a szívedet, vagy akár Mollyét. Nem tudok neki megbocsátani, még akkor sem, ha már halott szegény!

– Nos, mivel egyikünknek sem szentelt túl sok figyelmet, és egyikünk sem szeretett bele, azt hiszem, csak sajnálhatjuk, amiért kénytelen volt eltitkolni a házasságát. – Cynthia nagyon jól tudta, mennyi gonddal jár az efféle titkolózás, és együtt érzett Osborne-nal.

– Most pedig, természetesen, ha a gyermek fiú, ő lesz az örökös, Roger pedig olyan szegény marad, mint mindig is volt. Remélem, gondoskodni fogsz róla, hogy az uraság megtudja, Cynthiának fogalma sem volt ezekről a fejleményekről, amikor megírta azokat a leveleket, ugye Molly? Nem szeretném, ha bárki az ismeretségi körünkből azt gyanítaná, hogy anyagi érdekek vezérelnek.

– Még nem is olvasta Cynthia levelét. Ó, inkább hazahozom felbontatlanul – mondta Molly. – Küldj egy új levelet Rogernek… most, ebben a pillanatban! Egyszerre fogja megkapni mind a kettőt, akkor, amikor a Jóreménység fokához ér. Magyarázd el neki, melyiket írtad utóbb… és hogy az az igazi. Gondolj csak bele! Egyszerre fogja megtudni Osborne halálát és a szakítást… két ilyen szomorú hírt! Kérlek, Cynthia!

– Azt már nem, drágám – mondta Mrs. Gibson. – Ebbe nem egyezhetem bele, még akkor sem, ha Cynthia hajlandó volna rá. Azért könyörögjön, hogy újra legyenek jegyesek! Mindenesetre azt meg kellene várnia, amíg újra megkéri a kezét, majd meglátjuk, hogyan alakulnak a dolgok.

Molly azonban továbbra is kérlelő tekintettel nézett Cynthiára.

– Nem! – mondta Cynthia határozottan, bár nem minden gondolkodás nélkül. – Ez lehetetlen. Tegnap este elégedettebbnek éreztem magam, mint hetek óta bármikor. Örülök, hogy újra szabad vagyok. Rettegtem Roger jóságától, a műveltségétől és mindentől. Nem való ez nekem. Nem hiszem, hogy valaha is hozzámentem volna, még akkor sem, ha mindezek a rosszindulatú pletykák nem keltek volna szárnyra. Biztosan a fülébe jutott volna más forrásból, és arra kért volna, hogy magyarázzam meg a helyzetet, kérjek bocsánatot, legyek szerény és alázkodjak meg. Tudom, hogy nem tett volna boldoggá, és kétlem, hogy ő boldog lett volna velem. Nem lehet a dolgot visszafordítani. Inkább mennék el nevelőnőnek, mint hogy hozzámenjek. Életem minden egyes napján csak egyre unalmasabbnak találnám őt.

Unalmasnak találnád Rogert? – ismételte magában Molly. – Tényleg így a legjobb, már belátom – szólt immár hangosan. – Csakhogy nagyon sajnálom őt, nagyon. Annyira szeretett téged. Soha senki más nem fog ennyire szeretni!

– Lehetséges. De azért megpróbálok találni valakit. Különben is, azt hiszem, a túl nagy szerelem nyomasztó a számomra. Sok mindenkit kedvelek, sokan részesülnek a jóindulatomból, nem tudnék hű lenni egyazon férfihoz.

– Nem hiszek neked – mondta Molly. – De kár a szóért. Úgy jó, ahogy van. Azt hittem… szinte biztos voltam benne, hogy ma reggelre megbánod. De most már hagyjuk. – Csendben üldögélt, kibámult az ablakon, fájó és nehéz volt a szíve, és alig tudta, miért. Szólni sem bírt, s ha megszólalt volna, valószínűleg elsírta volna magát. Cynthia egy idő után odalépett hozzá.

– Neheztelsz rám, Molly – kezdte halkan.

Molly hirtelen mozdulattal odafordult hozzá:

– Semmi közöm az ügyhöz. Neked kell megítélni, helyes-e, amit teszel. Tedd, amit jónak látsz. Hiszek neked, ha így látod jónak. Csak éppen nem akarok róla beszélni, és nem akarom megtárgyalni veled. Nagyon fáradt vagyok, drága – mondta elbicsakló hangon –; alig tudom, mit beszélek. Ha netán ingerülten szólnék hozzád, ne vedd a szívedre!

Cynthia nem válaszolt rögtön. Végül ezt mondta:

– Gondolod, hogy elmehetnék veled, hogy segítsek neked? Tegnap is megtehettem volna; és azt mondod, még nem olvasta el a levelemet, így még nem tud semmiről. Továbbá mindig is kedveltem szegény Osborne-t, már a magam módján, tudod.

– Nem tudom megmondani, nincs jogom hozzá – válaszolt Molly. Nem nagyon értette, Cynthia miért akarna elmenni vele, úgy vélte, csupán hirtelen föllángolásról van szó. – Papa el tudná dönteni, de azt hiszem, talán jobb lenne, ha nem jönnél. De ne adj az én véleményemre, én csak azt tudom elmondani, hogy én mit tennék a te helyedben.

– Inkább a te kedvedért tenném, mint bárki máséért – mondta Cynthia.

– Ó, akkor ne! Nagyon fáradt vagyok, nem sokat aludtam. Holnapra már semmi bajom nem lesz. De nem szeretném, ha az én kedvemért jönnél el egy ilyen gyászos helyre

– Jól van! – mondta Cynthia félig-meddig megkönnyebbülve, hogy hirtelen tett ajánlatát visszautasították. Magában ezt mondta: – Végül is elég kínos lett volna. – Így Molly egyedül ment vissza, a kocsiban azt találgatva, milyen állapotban találja majd az uraságot, mit talált Osborne papírjai között, valamint hogy mire jutott magában az új fejleményeket illetően.

ÖTVENHARMADIK FEJEZET
Váratlan érkezések

Robinson kinyitotta az ajtót Molly előtt, szinte amikor a kocsi még meg sem érkezett a ház elé Azt mondta, hogy az uraság nagyon várta már az érkezését, és sokszor fölküldte őt az emeleti ablakba, ahonnan látni lehet a Hollingford és Hamley közötti út egy szakaszát, hogy megnézze, jön-e már a kocsi. Molly bement a nappaliba. Az uraság a szoba közepén állt, a lányt várta. Szeretett volna elébe menni, hogy úgy fogadja, ám visszatartották őt az etikett szabályai, amelyek még azt sem tették lehetővé, hogy a gyászoló házban a szokásos otthonossággal mozogjon. Egy papírt tartott a kezében, amely csak úgy remegett az uraság izgalmától és felindultságától, három-négy kinyitott levél pedig a mellette lévő asztalon hevert.

– Minden igaz – kezdte –, az a nő a felesége, ő pedig a férje… a férje volt… ez a helyes szó: volt! Szegény fiam! Szegény fiam! Sokba került ez neki. Isten a tanúm, nem az én hibám volt. Olvassa el ezt, drágám. Ez egy anyakönyvi kivonat. Minden szabályosan történt: Osborne Hamley és Marie-Aimée Scherer, az egyházközség neve, a tanúk, minden. Ó, istenem! – Leült a legközelebbi székre és felnyögött. Molly melléje ült, és elolvasta a kivonatot. Nem volt szüksége erre a bizonyítékra ahhoz, hogy meggyőződjön a házasság törvényességéről. A kezében tartotta, miután befejezte az olvasást, arra várt, hogy az uraság újra képes legyen összefüggően beszélni, mivel addig csak magában motyogott.

– Jaj, jaj! Ez mind a rossz természetem és a durvaságom miatt van. Az asszony volt az egyetlen, aki képes lett volna… és amióta ő nincs többé, én csak egyre rosszabb lettem. Rosszabb! Rosszabb! Most pedig, láthatja, hova vezetett mindez! Félt tőlem… igen… félt. Ez az igazság… félt. Miattam magában tartotta az egészet, és végül megölte az aggodalom. Nevezhetik szívbetegségnek. Ó, fiam, fiam, tudom már, mi volna helyes, de immár túl késő. Ez a legrosszabb… túl késő, túl késő! – Eltakarta az arcát, és hajlongott a székben, Molly a végén már nem is értette, mit beszél.

– Van ott néhány levél – mondta a lány –, elolvashatom őket? – Máskor eszébe sem jutott volna ilyesmit kérdezni, most azonban az öregember szótlan szenvedése fölbátorította.

– Persze, olvassa csak el őket – mondta. – Ön talán képes lesz rá. Én csak átfutottam azokat. Azért tettem ide, hogy maga el tudjon olvasni mindet, és el tudja mondani nekem, mi áll bennük.

Molly nem ismerte annyira a modern francia nyelvet, mint a *Mémoires de Sully*[94] idején használatos „régi” franciát, és a levelek helyesírása sem volt a legjobb. Mégis egész jól le tudta fordítani angolra a néhány ártatlan, szerelmes mondatot, és a bizonyítékot arra, hogy az asszony mindenben alávetette magát Osborne akaratának – mintha tévedhetetlen volna –, és az is kiderült, mennyire hitt abban, hogy minden jóra fordul majd. Hétköznapi nyelven írt hétköznapi mondatok, amelyek utat találtak az uraság szívébe. Ha Molly jobban tudott volna franciául, talán nem ilyen elfogódott, egyszerű, töredezett szavakkal fordított volna. Itt-ott szerepelt néhány angol mondat is; a sajgó szívű uraság elolvasta már ezeket, amíg Molly érkezésére várt. Ha a lány szünetet tartott, rászólt: – Folytassa. – Eltakarta az arcát, és egyre csak ezt az egy szót ismételgette, ahányszor csak Molly megállt. A lány végül fölállt, hogy többet is keressen Aimée leveleiből. Átnézve az írásokat egy másik dokumentumra is rálelt. – Ezt látta már, uram? Egy születési anyakönyvi kivonat, az áll benne – és fennhangon olvasni kezdte –, hogy Roger Stephen Osborne Hamley, született 183… június 21-én, Osborne Hamley és a hitvese, Marie-Aimée…

– Adja ide – mondta az uraság, elcsukló hangon, a kezét nyújtva a papír felé. – Roger, ez én vagyok, Stephen, ez szegény apám neve; nem volt annyi idős, mint most én, amikor meghalt, én mégis igen öregnek láttam. Nagyon szerette Osborne-t, aki még egészen kis fiú volt akkor. Szép volt tőle, hogy gondolt az apámra, Stephenre. Igen, ez volt a neve. És végül Osborne… Osborne Hamley! Az egyik Osborne Hamley holtan fekszik az ágyán… a másik pedig… a másik, akit még soha nem

láttam, és máig nem is hallottam róla. Osborne-nak kell őt szólítanunk, Molly. Roger már van a családban… kettő is, ami azt illeti, habár az egyik csak egy haszontalan vénember. Osborne pedig egy sem lesz többé, ha ezt a kis embert annak nem nevezzük. Idehozatjuk őt, felveszek neki egy nevelőnőt, az anyját pedig ellátjuk mindennel, és visszaküldjük a hazájába. Megtartom ezt a papírt, Molly. Maga nagyon jó leány, hogy megtalálta. Osborne Hamley! Ha az Isten addig éltet, ő soha nem fog hallani tőlem egyetlen rossz szót sem… soha! Ő nem fog félni tőlem. Ó, *én* Osborne-om – csak úgy áradtak az érzelmei –, nem is tudod, milyen keserűség és fájdalom van a szívemben minden kemény szóért, amit valaha neked mondtam. Tudod, hogy mennyire szerettelek… fiam… fiam?

A levelek általános hangneméből ítélve Molly kételkedett benne, hogy az anya egykönnyen beleegyezne, hogy elszakítsák őt a gyermekétől. Nem voltak valami okos levelek (habár ez Mollynak meg sem fordult a fejében), de minden gyöngéd sorukból egy szeretettel teli szív érzelmei sugároztak. Molly nem érezte megfelelőnek a pillanatot arra, hogy hangot adjon a kételyeinek. Inkább a kis Roger Stephen Osborne Hamley lehetséges kedvességéről és szeretetre méltóságáról beszéltek. Hagyta, hogy az uraság részletesen leírjon minden lehetséges eseményt, amelyet a fiúval közösen él majd át, és segített neki a találgatásokban. Mindketten a leglehetetlenebb, legfantasztikusabb és legelképzelhetetlenebb túlzásokba estek, mivel annyira kevéssé ismerték az igazságot. Így telt a nap, egészen esteledésig.

Nem sok embert értesítettek a temetésről. A meghívásokról Mr. Gibson és az uraság megbízottjai gondoskodtak. Ám amikor Mr. Gibson másnap kora reggel megérkezett, Molly megemlítette neki a kérdést, amely régóta a fejében motoszkált – bár az uraságot nyilvánvalóan nem foglalkoztatta –, mégpedig hogy miként értesítsék az özvegyet az őt ért veszteségről. Az asszony magányosan élt Winchester mellett, ahol egyre csak várt, ha nem is feltétlenül a férje érkezésére, de legalább a leveleire. Egy már érkezett is tőle, az ő idegenszerű kézírásával, arra a postára, ahová rendszeresen küldte a leveleket. A házban persze mit sem tudtak erről.

– Meg kell mondani neki – mondta Mr. Gibson elgondolkodva.

– Igen, muszáj – válaszolt a lánya. – De hogyan?

– Egy-két nap várakozás nem árthat – mondta szinte úgy, mintha szándékosan késleltetni akarná a probléma megoldását. – Aggódni fog, szegénykém, ha nem kap hírt a férje felől, és mindenféle sötét gondolatok ébrednek majd a fejében, köztük a szomorú igazság is. Afféle felkészülés lesz ez.

– Mire? Valamit akkor is tennünk kellene – mondta Molly.

– Igen, ez igaz. Tegyük föl, hogy írsz neki, és tudatod vele, hogy a férje nagyon beteg. Írj neki már holnap. Biztos vagyok benne, hogy naponta írtak levelet egymásnak, és így három napig nem hall majd felőle. Majd elmagyarázod, hogyan szereztél tudomást a helyzetről. Azt hiszem, meg kell tudnia, hogy a férje nagyon beteg, halálos beteg, ha úgy tetszik. Másnap pedig megírhatod neki a teljes igazságot is. Az uraságot nem terhelném ezzel. A temetés után majd beszélünk vele a gyermekről.

– Az asszony soha nem fog megválni tőle – mondta Molly.

– Hja! Amíg nem láttam a nőt, addig nem tudom megállapítani – válaszolta az apja. – Néhányan bizony képesek rá. Nagyon jó dolga lenne itt, abból ítélve, amit elmeséltél. A nő pedig úgyis külföldi, és lehetséges, hogy vissza kíván menni a saját földijei közé. Mindkét változat nagyon is lehetséges.

– Mindig ezt mondod, papa. De ebben az esetben, azt hiszem, rá fogsz jönni, hogy nekem van igazam. Pusztán a leveleiből ítélek, de akkor is, szerintem nekem van igazam.

– Mindig is hajtogatod, lányom. De majd meglátjuk. Tehát a gyermek fiú? Mrs. Gibson a lelkemre kötötte, hogy kérdezzem meg. Segíteni fog neki abban, hogy túltegye magát Cynthia szakításán Rogerrel. De tényleg, sokkal jobb így mindkettőjüknek, habár hosszú időnek kell majd eltelnie, mire Roger is belátja. Nem illenek egymáshoz. Szegény Roger! Nehéz volt írnom neki tegnap… ki tudja, mi lesz vele! De hát az élet megy tovább. Annak azonban örülök, hogy ez a kis fickó lett végül az örökös. Nem örültem volna, ha a birtok az ír Hamleykhez került volna, akik az örökségben következnének, ahogy azt Osborne elmesélte egyszer. Most pedig írd meg azt a levelet, Molly, annak a szegény kis francia nőnek a távolban. Föl fogja őt készíteni a legrosszabbra; gondolkodnunk kell rajta, hogyan kíméljük meg őt a lehető legjobban, Osborne kedvéért.

A levél megírása nehéz feladat volt Mollynak; két-három piszkozatot szét is tépett, mire sikerült kedve szerint megfogalmaznia. Végül, mivel úgyis tudta, hogy képtelen lenne jobbat írni, elküldte, anélkül hogy átolvasta volna. A másnapi feladat könnyebb volt. Röviden, de kíméletesen beszámolt Osborne haláláról. Amikor azonban ezt a második levelet is elküldte, Molly szíve vérezni kezdett a szegény teremtésért, aki elveszítette a férjét egy idegen országban, távol tőle, a férje meghalt és eltemetik anélkül, hogy egyetlen pillantást vethetne rá, belevéshetné emlékezetébe a halott vonásait. Telve gondolatokkal az ismeretlen Aimée-ről, Molly sokat beszélt róla aznap az uraságnak. Ő szívesen hallgatott bármilyen találgatást, meg a legelképzelhetetlenebbet is az unokáról, de folyton elzárkózott attól, hogy egyetlen szót is váltson Mollyval a francia nőről, ahogy nevezte. Nem durván mondta ezt, de a képzeletében mindig is egy francia nőként jelent meg: fecsegő, sötét szemű, kacér hölgyeményként, aki talán még pirosítja is magát. Megfelelő tisztelettel, a fia özvegyeként bánna vele – gondolta –, és igyekezne nem egy csábítóként tekinteni reá, amilyennek pedig képzelte. Kötelességének megfelelően el fogja őt látni életjáradékkal, de abban kifejezetten reménykedett, hogy soha nem kell majd személyesen találkozniuk. Az ügyvédjét, Gibsont, akárkit, mindenkit segítségül hív, hogy ettől megmenekítsék.

Eközben pedig egy kis, szürke szemű asszony közeledett, ha nem is felé, hanem az uraság halott fia felé, akitől azonban a hölgy még úgy hitte, hogy az ő eleven férje. Tudta, hogy a férje határozott kívánsága ellen cselekszik, de mivel Osborne soha nem terhelte őt az állapotával kapcsolatos félelmeivel, mit sem tudott róluk. Benne, aki majd kicsattant az egészségtől, föl sem merült, hogy a halál elragadhat mellőle bárkit is. A férje beteg volt, nagyon beteg, ahogy az ismeretlen lány levelében állt. Aimée korábban ápolta a szüleit, és tudta, mi a betegség. A francia orvos annak idején dicsérte az ő ápolói ügyességét, de ha a legügyetlenebb lett volna, most akkor is a férjéről, a mindenéről volt szó. Ő a felesége, ezért ott a helye a betegágya mellett. Így még annyit sem gondolkodott a dolgon, amennyit itt leírtunk, s Aimée összecsomagolt, a könnyeit nyelve, amelyek azonban folyton kicsordultak, és belepotyogtak a kis bőröndbe, amelybe olyan takarosan becsomagolt. Mellette a földön ott ült a már majdnem kétéves gyermeke. Számára Aimée-nek mindig volt egy mosolya, egy vidám szava. A szolgálója szerette az asszonyt, bízott is benne, pedig korosabb asszonyság volt, ismerte hát az embereket. Aimée megmondta neki, hogy a férje beteg, és a szolgáló eleget tudott a kis család történetéből, hogy tisztában legyen vele: Aimée nem egy elismert feleség. Ám együtt érzett az asszonyával, és támogatta hirtelen elhatározását, hogy fölkeresi a férjét, bárhol is legyen. Az óvatosság az olvasottságból származik, de Aimée-t senki sem figyelmeztette; a szolgáló is csak azért könyörgött, hogy legalább a gyermeket hagyja otthon. – A gyerek jó társaság nekem itthon – mondta. – Nagyon kifárasztaná az édesanyját az utazásai közben, továbbá lehet, hogy az apja túl beteg is ahhoz, hogy lássa őt. – Aimée így válaszolt: – Jó társaság neked, de még jobb nekem. Egy anya soha nem fárad el, ha a saját gyermekét cipeli – ez nem volt igaz, de ahhoz elég igazság volt benne, hogy mind az anya, mind a szolgáló elhiggye –, és ha a Monsieur-t még bármi tudja érdekelni, örülni fog, ha hallja a kisfia gügyögését. – Így Aimée fölszállt az esti londoni járatra a legközelebbi útkereszteződésnél. Martha kikísérte, és átadta neki a pufók gyermeket, aki boldogan gagyogott a lovak láttán. Volt a városban egy fehérneműbolt, amelyet egy francia asszony vezetett – Aimée még akkor ismerkedett meg vele, amikor Londonban nevelőnősködött. Hotel helyett ott szállt meg éjszaka, arra a néhány órára, amely a birminghami kocsi hajnali indulásáig hátravolt. Az előszobában a kanapén aludt egy-két szemhunyásnyit, mivel nem volt egy szabad ágy. Madame Pauline lefekvés előtt készített egy kávét az anyának és *soupe blanche*-t[95] a gyermeknek. Ezután újra nekivágtak a nagyvilágnak csak „rá” gondolva, csak „őt” keresve, aki az egész világot jelentette mindkettejüknek. Aimée emlékezett a falu nevére, amelyet Osborne gyakran emlegetett, mondván, hogy ott száll le a kocsiról, és onnan gyalog teszi meg a hátralévő utat. Habár azt hitte, soha nem tudná rendesen kiejteni azt az idegen hangzású nevet, most mégis elég érthetően mondta a kocsisnak, amikor tört angolságával érdeklődött megérkezésük idejéről. A kocsis közölte vele, hogy négy óra előtt nem érnek oda. Ó, jaj, mi minden történhet addig! Ha egyszer mellette lesz, többé semmitől sem fog félni. Biztos volt benne, hogy ő talpra tudja állítani a férjét, de mi lesz vele addig, amíg oda nem ér? Nagyon talpraesett asszony volt

sok tekintetben, más dolgokban viszont nagyon gyerekes és ártatlan. Elhatározta, mit tesz, ha majd leszállt a kocsiról Fevershamben. Megkért egy embert, hogy segítsen vinni a csomagját, és mutassa meg az utat a Hamley-ház felé.

– Hamley-ház! – mondta a fogadós. – Ott most sok a gond.

– Tudom, tudom – mondta, és sietve indult a talicska után, amelyben a csomagját vitték. Kifulladva próbált lépést tartani, a nehéz, alvó gyermekkel a karján. Az egész teste lüktetett, látása elhomályosult. Neki, a külföldinek, nem jelentettek semmit a ház elsötétített ablakai,[96] amikor a távolból meglátta. Tovább sietett, meg-megbotolva a fáradtságtól.

– A hátsó vagy az első ajtóhoz vezessem, asszonyság? – kérdezte a fogadó hordárja.

– A legeslegközelebbihez – mondta az asszony. Márpedig az első ajtó volt a legeslegközelebbi. Molly az uraséggal üldögélt a sötét nappaliban, és Aimée férjéhez írott leveleit olvasta föl neki. Az uraság soha nem unta meg hallgatni őket, Molly hangja pedig már önmagában is nyugtatta és vigasztalta őt, olyan lágy volt és kedves. Figyelmeztette őt, akár egy gyermek, midőn egy bizonyos levélben a második olvasáskor egy szót esetleg másképp fordított. A ház nagyon csendes volt ezen a délutánon – olyan csendes, mint már jó néhány napja. Minden szolga, még ha nem is várták el tőle, lábujjhegyen közlekedett, suttogva beszélt, és a lehető leghalkabban nyitotta és csukta az ajtókat. Az élet leghangosabb jele a ház körül a környező fákon időző vetési varjak károgása volt, amelyek szokásos tavaszi dolgukat tették. Hirtelen csöngetés törte meg a csendet, amely az elülső ajtó felől jött, hangja újra meg újra betöltötte a házat – aki a csengőt rángatta, mit sem tudott az odabent honoló gyászról. Molly abbahagyta az olvasást; ő és az uraság meglepetten és elkeseredetten néztek egymásra. Talán Roger hirtelen (és valószínűtlen) hazatérése jutott mindkettőjük eszébe, de egyikük sem mondta ki. Hallották, hogy Robinson siet ajtót nyitni a váratlan vendég előtt. Hallgatóztak, de semmi többet nem hallottak. Nem is volt semmi, amit hallhattak volna. Mikor ugyanis az inas kinyitotta az ajtót, egy hölgy állt ott egy kisgyermekkel a karjában. A hölgy egy gondosan előre megfogalmazott angol szöveget mondott, alig hallhatóan.

– Láthatnám Mr. Osborne Hamleyt? Tudom, hogy beteg, de én vagyok a felesége.

Robinson már rájött, hogy valami titok lapul a házban, amelyet a szolgák már régóta sejtettek, és amelyet végül a gazdájuk is megtudott. Sejtette, hogy egy ifjú hölgy lehet a dologban, de most hogy előtte állt a halott férje után érdeklődve, méghozzá úgy, mintha az még élne, Robinsont minden találékonysága elhagyta, és képtelen volt neki megmondani az igazságot. Csak nyitva hagyta az ajtót, és azt mondta az asszonynak: – Várjon kérem, mindjárt visszajövök. – Ezzel bement a nappaliba, tudta, hogy ott találja Mollyt. Izgatottan odasietett hozzá, és súgott neki valamit, amitől a lány falfehérré vált.

– Mi az? Mi történt? – kérdezte az uraság, remegve az izgalomtól. – Ne hallgassák el előlem! Nem tudom elviselni! Roger…

Azt gondolták, elveszíti az eszméletét, de felállt, és Molly mellé lépett. Ha bizonytalanságban tartják, az mindennél rosszabb lett volna.

– Mrs. Osborne Hamley van itt – mondta Molly. – Írtam neki, hogy közöljem vele, a férje nagyon beteg, és most itt van.

– Úgy tűnik, nem tudja, mi történt – mondta Robinson.

– Én nem találkozhatok vele… nem, az lehetetlen – mondta az uraság a sarokba húzódva. – Menjen oda, Molly, megteszi? Menjen maga!

Molly néhány pillanatig mozdulatlanul állt, nem tudva, mitévő legyen. Ő is tartott a beszélgetéstől. Robinson ekkor megszólalt:

– Nagyon gyengének néz ki, és egy pufók gyermeket cipel a karjában. Hogy messziről jött-e, nem kérdeztem.

Ebben a pillanatban lassan kinyílt az ajtó, és a csoport kellős közepébe belépett a kis, szürke ruhás alak, aki szinte leroskadt a gyermek súlya alatt.

– Maga biztosan Molly – mondta, mivel nem látta meg rögtön az uraságot. – A hölgy, aki a levelet írta. Osborne néha beszélt önről. Vezessen oda hozzá!

Molly nem válaszolt, de a szemei elmondtak mindent, Aimée pedig olvasott a tekintetéből. Csak ennyit mondott: – Nem lehet… ó, a férjem… a férjem! – A karjai elerőtlenedtek. elveszítette az egyensúlyát, a gyermek sikoltott, és segélykérően kinyújtotta a karját. A nagyapja odarohant, és elkapta, mielőtt még a gyermek a padlóra zuhant volna eszméletlen anyjával.

– Maman, Maman! – kiabált a kisfiú, rugdalózott és ficánkolt, hogy visszaengedjék az anyjához. Olyan erővel küzdött, hogy az uraság kénytelen volt őt elengedni. Ekkor odamászott az ájultan heverő testhez, amely mögött ott ült Molly, az anya fejét tartva. Robinson elrohant egy pohár vízért, borért, és szolgálókért.

– Szegénykém, szegénykém! – mondta az uraság az asszony fölé hajolva, és könnyezve a szenvedése láttán. – Milyen fiatal, Molly, és biztosan nagyon szerette őt.

– Ez bizonyos! – vágta rá Molly. Kioldotta az asszony kalapját, és levette a viseltes, de takarosan rendben tartott kesztyűket. Puha, sűrű, fekete haj keretezte sápadt, ártatlan arcát. Keze finom, de munkához szokott kéz volt, egyetlen díszeként a jegygyűrűvel. A gyermek az ujjait az anyja keze köré fonta, és hozzábújt, panaszosan, egyre hangosabban sírás közepette szólongatta:

– Maman, Maman! – A fiúcska egyre élesebb sírása megtette a hatását: az anya keze megmozdult, ajkai megremegtek, és lassan visszanyerte az eszméletét. Nem nyitotta ki a szemét, a szempillái alól nagy, kövér könnycseppek gördültek ki. Molly a keblére vonta a fejét, és megpróbált egy kis bort itatni vele. Ettől elhúzódott, de egy kis vizet elfogadott, semmi egyebet. Végül megpróbált beszélni: – Vigyenek el innen – mondta –, a sötétbe! Hagyjanak magamra!

Így Molly és a szolgálók fölemelték, és elvitték. Lefektették egy ágyra a legszebb hálószobában, amelyet teljesen elsötétítettek. Maga is olyan volt, mint egy holttest, és sem együttműködést, sem ellenkezést nem tanúsítva hagyta, hogy tegyenek vele, amit akarnak. Ám amint Molly éppen kiment volna a szobából, hogy az ajtó előtt őrizze a gyengélkedőt, meghallotta Aimée alig hallható szavait, amelyeket hozzá intézett.

– Ételt… kenyeret és tejet a kicsinek!…

Ám amikor neki hoztak egy kis ennivalót, szó nélkül a fal felé fordult. A nagy kapkodásban a gyermeket Robinsonnal és az uraággal hagyták. Valami kifürkészhetetlen, de kedvező okból ellenszenvet érzett Robinson vörös arca és rekedt hangja iránt, és határozottan a nagyapjához vonzódott. Amikor Molly lejött, az uraság a gyermek etetésével foglalatoskodott, és az arca békésebb volt, mint az elmúlt napokban bármikor. A kisfiú bizonyos időközönként abbahagyta az evést, és kimutatta nemtetszését Robinsonnal szemben, szavakkal és mozdulatokkal egyaránt. Az öreg szolgát ez mulattatta, az uraságot pedig, akit a gyermek előnyben részesített, boldoggá tette.

– Nyugodtan fekszik, viszont nem hajlandó sem enni, sem inni. Még azt sem hiszem, hogy egyáltalán sírna – mondta Molly, önként számolva be a történtekről, mivel az uraság pillanatnyilag annyira el volt foglalva az unokájával, hogy eszébe sem jutott kérdezősködni.

Robinson szólt közbe:

– Dick Hayward, a hordár a Hamley Armsból azt mondja, hogy a kocsi, amivel jött, hajnali ötkor indult Londonból. Az utasok azt mondták, hogy sokat sírdogált az úton, amikor úgy hitte, a többiek nem látják. Soha nem evett a többi utassal, viszont a gyermekét mindig megetette.

– Biztosan nagyon kimerült, hagyjuk őt pihenni! – mondta az uraság. – Én pedig azt hiszem, hogy a kicsi is el fog aludni a karomban. Áldja meg az isten. – Molly kisurrant a szobából, és egy fiatal szolgát Hollingfordba küldött egy üzenettel az apjának. A szíve tele volt együttérzéssel a szerencsétlen idegen asszony iránt, és nem tudta, mitévő legyen vele.

Időről időre felment, hogy megnézze a lányt, aki alig lehetett idősebb nála. Nyitott szemmel feküdt, de mozdulatlanul, mint egy halott. Gyengéden betakargatta, és éreztette vele, hogy ott van mellette, de egyebet egyelőre nem tehetett érte. Az uraságot teljesen lefoglalta a gyermek, Molly inkább az anyával törődött. Nem mintha nem tetszett volna neki a fejlett, szép, egészséges kisgyerek, akinek minden egyes porcikája, és ruházatának minden csücske gyengéd és aprólékos gondoskodást tükrözött, amellyel körülvették. Egy kis idő múlva az uraság ezt suttogta:

– Nem is úgy néz ki, mintha francia lenne, nem igaz, Molly?

– Nem is tudom. Nem tudom, hogy néznek ki a franciák. Az emberek azt mondják, Cynthia is francia.

– És nem néz ki szolgálónak sem. Cynthiáról ne beszéljünk, miután így elbánt Rogerrel. Rögtön arra gondoltam, amikor először gondolkodni tudtam az után, mennyire boldoggá fogom tenni őt és Rogert, hogy azonnal összeházasítom őket… és ekkor megérkezett a levél! Én aztán soha nem vágytam rá, hogy a menyem legyen, nem én. A fiam azonban őt akarta, márpedig ő nem olyan fajta, aki sok mindent akarna magának. Most azonban már vége, ne is beszéljünk róla. Talán, amint maga mondja, az a lány inkább francia, mint angol. Ez a szegény kislány úrinőnek tűnik. Remélem, vannak barátai, akik befogadják – talán húszéves ha lehet. Azt hittem, biztosan idősebb a szegény fiamnál!

– Finom, szép teremtés – mondta Molly. – De… de néha már azt hiszem, a bánat megölte őt; úgy fekszik ott, mintha halott lenne. – Molly sírva fakadt erre a szomorú gondolatra.

– Nem, nem! – mondta az uraság. – Nem olyan könnyű összetörni egy szívet. Néha azt kívántam, bárcsak az lenne. Ám az embernek tovább kell élnie „a kijelölt napig”, ahogy a Bibliában áll. Megteszünk érte minden tőlünk telhetőt. Nem engedjük elmenni addig, amíg meg nem erősödik.

Molly nem volt biztos ebben az elmenetelben, amellyel kapcsolatban az uraság igen határozottnak tűnt. Biztos volt benne, hogy az uraság magának akarja a gyermeket, talán törvényes joga is van ehhez – de vajon az anya hajlandó lesz-e lemondani róla? Majd az apja megoldja a problémát, az apja, aki mindig olyan józanul látja a dolgokat, és annyi tapasztalattal rendelkezik. Alig várta, hogy megérkezzen. A februári este egyre hosszabbnak tűnt. A gyermek az uraság karjában aludt, amíg a nagyapja el nem fáradt, és le nem fektette őt a kanapéra; arra a nagy, szögletes, sárga kanapéra, amelyen Mrs. Hamley gyakran üldögélt, és körbe volt rakva párnákkal. Mióta az asszony meghalt, a bútort a falhoz állították, senki sem használta. Most azonban újra egy emberi lény feküdt rajta; egy kisgyermek, akár egy kerub a régi olasz festményeken. Az uraságnak, midőn lefektette a kisfiút, eszébe jutott a felesége. Így szólt Mollyhoz:

– Mennyire örülne most az asszony! – Ám Molly a fent fekvő fiatal özvegyre gondolt. Ebben a pillanatban Aimée volt számára „az asszony”. Ekkor – mintha nagyon hosszú idő telt volna el a hívás óta – meghallotta a sietős lépteket, amelyek az apja érkezését jelezték. Az orvos belépett a szobába, amelyet csak a lobogó tűz fénye világított meg.

ÖTVENNEGYEDIK FEJEZET
Molly Gibson felfedezett értékei

Mr. Gibson a kezét dörzsölve lépett be, fagyos volt az idő odakint. Molly látta a szemében, hogy valaki informálta a dolgok jelenlegi állásáról a Hamley-házban. Ám egyszerűen odament az urasághoz, köszöntötte és várta, mi a mondandója számára. Az uraság a pipájával bajlódott az íróasztalnál, és mielőtt megszólalt volna, meggyújtotta. Intett a barátjának, hogy kövesse, óvatosan odalépett a kanapéhoz, és megmutatta neki az alvó gyermeket, nagyon vigyázva, hogy föl ne riassza se fénnyel, se hanggal.

– Nagyszerű kis úriember – mondta Mr. Gibson, visszafordulva a tűzhöz, gyorsabban, mint az uraság azt elvárta volna. – No és, úgy hallom, hogy az anyja is itt van önnel Mrs. Osborne Hamley, ahogy neveznünk kell őt, szegénykémet! Szomorú alkalom ez, amely hazatérésre késztette; bár ahogy hallottam, mit sem tudott arról, hogy a férje meghalt. – Igazából senkihez sem intézte szavait, így aztán akár Molly, akár az uraság válaszolhatott azokra. Az uraság szólalt meg:

– Bizony, szörnyű megrázkódtatás volt ez neki. Fent van a legszebb hálószobában. Szeretném, ha megvizsgálná őt, Gibson, ha hagyja magát. Teljesíteni kell a vele kapcsolatos kötelességünket, szegény fiam kedvéért. Bárcsak láthatta volna itt aludni a gyermekét. Biztosan nagyon megviselte, hogy magában kellett tartania mindezt. Ám tudhatta volna, hogy valójában milyen vagyok. Az a kutya, amelyik ugat, de nem harap. De mindegy már, isten bocsássa meg a vétkemet, ha túl kemény voltam hozzá. Most megbűnhődöm érte. Molly türelmetlenkedni kezdett az anya miatt.

– Papa, azt hiszem, hogy a hölgy nagyon beteg. Talán rosszabbul is van, mint gondolnánk. Megnéznéd őt mielőbb?

Mr. Gibson követte a lányát az emeletre, és az uraság is velük tartott, mondván, hogy a kötelességét teljesíti. Némi büszkeséget is érzett, hogy legyőzte a vágyát, hogy a gyermekkel maradjon. Bementek a szobába, ahol az asszony pihent. Még mindig ugyanabban a helyzetben feküdt, mint előzőleg. Szemei nyitva voltak, de könnyeknek nyoma sem volt benne. A falat bámulta. Mr. Gibson beszélt hozzá, de az asszony nem válaszolt. Az orvos fölemelte a kezét, hogy megvizsgálja a pulzusát; ám ő még csak észre sem vette.

– Azonnal hozz egy kis bort, és rendelj egy jó erős teát! – mondta Mr. Gibson Mollynak. De amikor megpróbálta beönteni a bort az oldalán fekvő asszony szájába, ő semmi hajlandóságot nem mutatott, hogy elfogadja vagy lenyelje azt, így a bor a párnára folyt. Mr. Gibson hirtelen kisietett a szobából. Molly pedig megfogta, és simogatta a nő mozdulatlan kezét. Az uraság néma kétségbeeséssel állt ott, akaratlanul is meghatódva a fiatalasszony állapotán, akit a fia biztosan annyira szeretett.

Mr. Gibson belépett, karjában hozva a félig felébredt gyermeket. Nem habozott teljesen felkelteni őt – az sem zavarta, hogy a gyerek elkezdett sírni és sivalkodni. Szemeit az ágyon fekvő női alakra szegezte, aki a gyereksírás hallatán egész testében reszketni kezdett, és amikor a háta mögé fektették a gyermeket, aki hozzásimult, Aimée megfordult. Karjába vette a kicsit, dúdolt neki, és anyai szeretetének minden gyengédségével csitítgatta.

Mielőtt elveszítette volna ezt a halvány eszméletét is, amelyet inkább a szokás és az ösztön ébresztett fel benne, és nem a szándék. Mr. Gibson franciául szólította meg. A gyermek mamanja adta neki az ötletet. Ez volt az a nyelv, amely megtalálhatja az utat eltompult tudatához, és történetesen – bar erre Mr. Gibson kezdetben nem is gondolt – ez volt az a nyelv, amelyen annak idején utasították őt, és amelynek megtanult engedelmeskedni.

Mr. Gibson eleinte nehezen találta a szavakat, azonban idővel megoldódott a nyelve. Először csak rövid válaszokat húzott ki belőle, majd hosszabbakat is, és egy kis idő múlva már némi bort is belé

tudott diktálni, mindaddig, amíg némi táplálékról is szó lehetett. Mollyt meglepték apja halk, vigasztaló és együtt érző szavai, habár nem tudta követni azt, ami a két ember között elhangzott.

Amikor azonban az orvosi erőfeszítések után visszamentek a földszintre, többet is elmondott nekik az asszony útjáról, mint amit addig tudtak. Hogyan szedte össze a holmiját sietve, hogyan cselekedett a tiltás ellenére, milyen zaklatott volt, és hogy alig aludt éjszaka. Az utazás nagyon kifárasztotta, és mindezek után nem volt elég ereje ahhoz, hogy elviselje a megrázkódtatást, ezért Mr. Gibson nagyon aggódott a lehetséges következmények miatt. Az asszony furcsán elkalandozott a válaszaiban, az orvos fölfigyelt ezekre a következetlenségekre, és próbálta őt visszazökkenteni a valóságba. Ám az orvos azt is látta, hogy nemcsak a szellemi, hanem a fizikai állapota sem kielégítő, valami szervi betegség volt nála kialakulóban. Későig a házban maradt és elrendezte a dolgokat Mollyval és az uraséggal. Az állapotában egyetlen vigasztaló az volt, hogy így nem lesz tudomása a holnapról – a temetés napjáról. A nap érzelmi megrázkódtatásait követően az uraság kimerült volt, és nem volt képes másra, mint hogy a következő tizenkét óra megpróbáltatásaira gyűjtsön erőt. Fejét a kezébe temetve ült, nem akart lefeküdni, nem volt hajlandó az unokájára gondolni, aki pedig alig három órával ezelőtt még olyan drága volt számára. Mr. Gibson utasításokat adott az egyik szolgálónak, hogy virrasszon Mrs. Osborne Hamley mellett, és ráparancsolt Mollyra, hogy feküdjön le. Mikor a lánya amellett érvelt, hogy ébren kellene maradnia, ezt mondta:

– Molly, láthatod, hogy a drága, öreg uraság mennyivel kevesebb gondot okozna, ha követné az utasításaimat. Csak ront a helyzeten azzal, hogy megmakacsolja magát. A rendkívüli bánata miatt azonban az ember sok mindent elnéz neki. Neked viszont számos olyan feladatod lesz az elkövetkező napokban, amelyekhez minden erődre szükséged lesz; ezért muszáj most azonnal ágyba menned. Bárcsak olyan tisztán látnék más dolgokat is, mint ahogy te pillanatnyi legnagyobb kötelességedet látom. Bárcsak soha ne hagytam volna, hogy Roger nekivágjon a nagyvilágnak; ő maga is ezt fogja kívánni, szegény fiú. Említettem már, hogy Cynthia haladéktalanul Kirkpatrick bácsikájához utazik? Az a gyanúm, hogy ez az elutazás az oroszországi nevelőnősködést helyettesíti.

– Biztos vagyok benne, hogy annak idején komolyan gondolta.

– Igen, igen! Annak idején. Semmi kétségem afelől, hogy őszintén szándékozott oda menni. Elsősorban azonban az volt a célja, hogy megszabaduljon ennek a helynek és a jelennek minden kellemetlenségétől. Ehhez pedig Kirkpatrick bácsi éppoly megfelelő, mint egy állás Nyizsnyij Novgorodban, egy jégpalotában.

A hír elgondolkodtatta Mollyt; ez volt az apja szándéka. A lánynak eszébe jutott Mr. Henderson valamint a lánykérése, és az összes ezt követő célozgatás. Addig gondolkodott, és azt kívánta… Mit is kívánt? Vagy már álomba is merült? Mielőtt ebbe belegondolhatott volna, mély álomba zuhant.

Ezután hosszú napok teltek egyhangú ápolással, mivel senkinek sem fordult meg a fejében, hogy Molly elhagyhatja a Hamley-házat addig, amíg Mrs. Hamley sajnálatos betegsége tart. Nem mintha az apja elvárta volna, hogy aktívan vegyen részt az ápolásban: az uraság biztosította *carte blanche*[97] révén az orvos fölvett két gyakorlott kórházi ápolót, hogy gondját viseljék az eszméletlen Aiméenek. Mollyra azonban szükség volt, hogy felügyelje az asszony kezelésére és étkezésére vonatkozó előírásokat. Nem volt viszont szükség rá a kisfiú gondozásában, mivel az uraság túlságosan igényt tartott a fiú kizárólagos szeretetére, és az egyik szobalányt megbízták a kicsi felügyeletével. Az uraságnak viszont szüksége volt valakire, aki meghallgatta akadozó beszédét akkor is, amikor a halott fia feletti gyász lett úrrá rajta, valamint akkor is, amikor valami új kedvességet fedezett föl az unokájában, vagy amikor az Aimée hosszúra nyúló betegsége okozta bizonytalanság nyomasztotta. Molly nem volt olyan kellemes és elbűvölő hallgatóság, mint Cynthia, de amikor szívéhez közeli ügyről volt szó, mély és rendíthetetlen együttérzésre számíthattak tőle. Most abban reménykedett, hogy az uraság idővel rájön, Aimée nem az a kellemetlen kolonc, amelynek most látja. Nem mondta ki nyíltan, és nem is ismerte volna el, ha szembesítik vele; harcolt a benne fölébredő halvány lelkiismeret-furdalás ellen; folyamatosan a türelem szükségességéről beszélt, pedig senki más nem türelmetlenkedett, egyedül csak ő. Gyakran mondogatta, hogy ha az asszony kicsivel jobban lesz, még semmiképpen nem hagyhatja el a házat, csak ha már teljesen megerősödött, holott rajta kívül senkinek sem fordult meg a fejében, hogy az anya elhagyná a gyermekét. Molly egyszer-kétszer

megkérdezte az apját, hogy beszéljen-e az uraséggal, és szembesítse-e azzal, hogy lehetetlen eltávolítani asszonyt, továbbá ugyancsak valószínűden, hogy lemondana a gyermekéről, és így tovább. De Mr. Gibson csak ennyit válaszolt:

– Várj türelmesen! Van lehetőségünk, hogy az időre és a körülményekre bízzuk a dolgot, s csak akkor lépjünk közbe, ha már nincs más választás.

Szerencsés körülmény volt, hogy Mollyt annyira kedvelték az öreg szolgák, mivel gyakran kellett békítenie és csitítania őket. Bizonyára az apja tekintélye is segített neki, és látták azt is, hogy amikor a saját kényelméről, igényeiről és kívánságairól volt szó, soha nem reklamál, hanem elfogadja mások döntését. Ha az uraság tudott volna a megannyi elmaradt segítségről, amelyet a lány nagy alázattal elfogadott, ha ő volt az egyetlen elszenvedője, éktelen haragra gerjedt volna. Molly azonban alig vette észre, csak azzal törődött, hogy ő miben lehet mások szolgálatára, és hogy elvégezze azt a számos megbízást, amelyet az apjától kapott a napi látogatásai során. Talán az apja sem kímélte őt eléggé, a lány pedig olyan készséges volt, és sosem panaszkodott. Ám egy nap, amikor Mrs. Osborne Hamley már túljutott a krízisen

– Így nevezték a nővérek, hogy kezdett jobban lenni –, és bár olyan gyenge volt, mint egy újszülött, ám a képességei nem károsodtak, és láza sem volt, éppen akkor, amikor a tavaszi rügyek kezdtek kifakadni, a madarak pedig csiripeltek, Molly az apja faggatózására válaszolva hirtelen végtelen kimerültnek érezte magát. A feje szörnyen fájt, és a gondolkodása oly mértékben lelassult, hogy értelmes válaszokat adni is erőfeszítésébe került.

– Ne folytasd! – mondta Mr. Gibson, akit hirtelen eltöltött az aggodalom és az önvád. – Feküdj le ide, háttal a fénynek! Visszajövök, és megvizsgállak, mielőtt újra elmennék. – Ezzel kiment, hogy megkeresse az uraságot. Hosszan kellett talpalnia, mire megtalálta Mr. Hamleyt egy tavaszi búza mezőn, ahol az asszonyok gyomláltak, és a kis unokája az ujjába csimpaszkodva a legpiszkosabb helyekre rángatta nagyapját, ahol valami érdekeset látott, és ahová a pufók kis lábai képesek voltak őt elvinni.

– Nos, Gibson, hogy van a betegünk? Jobban? Remélem, minél előbb ki tudjuk őt hozni a szabad levegőre, egy ilyen szép napon. Jobban megerősítené, mint bármi más. A szegény fiamnak sem győztem könyörögni, hogy töltsön több időt házon kívül. Talán az idegeire mentem, de a friss levegő a legjobb erősítő, amelyet ismerek. Habár talán az angol levegő nem tesz majd olyan jót neki, mivel nem itt született, és nem is lesz addig jobban, amíg vissza nem tér a szülőföldjére, bárhol is legyen az.

– Nem is tudom. Kezdem azt hinni, hogy hamar lábra tudjuk őt állítani, és nem hiszem, hogy bárhol is jobb helyen lenne, mint itt. De most nem róla van szó. Elkérhetem a kocsit az én Mollymnak? – Mr. Gibson hangja kicsit elcsuklott, ahogy kimondta az utolsó szavakat.

– Hát persze – mondta az uraság letéve a gyermeket. A karjában tartotta őt az utóbbi pár percben, de most minden figyelmére szüksége volt, ahogy Mr. Gibson arcába nézett. –Csakhogy – mondta, megragadva Mr. Gibson karját –, mi a baj, ember? Ne vágjon ilyen savanyú képet, hanem beszéljen!

– Semmi baj nincs – mondta Mr. Gibson sietve. – Csak szeretném, ha otthon lenne, és szemmel tarthatnám. – Ezzel sarkon fordult, és elindult a ház felé. Ám az uraság otthagyta a mezőt és a gyomlálókat, és csatlakozott Mr. Gibsonhoz. Beszélni akart, de annyira csordultig volt a szíve, hogy nem tudta, mit mondjon. – Mondhatom, Gibson – bökte ki végül –, Molly olyan nekem, mintha az édesgyermekem lenne, és tudom, hogy az utóbbi időben talán túl sok mindent tettünk a vállára. Nem hiszi, hogy túl nagy baj lenne vele, ugye?

– Honnan tudhatnám? – mondta Mr. Gibson szinte durván. Ám az uraság ösztönösen megértette az ingerültséget, és nem sértődött meg, habár nem szólt többet, amíg el nem érték a házat. Szólt, hogy készítsék elő a kocsit, és fájó szívvel állt ott, amíg kivezették a lovakat. Úgy érezte, nem fog tudni mihez kezdeni Molly nélkül. Eddig a pillanatig nem is fogta fel, mit jelent számára a lány. Ám hallgatott ezekről az érzéseiről, ami dicséretes próbálkozás egy olyan ember részéről, akinek amúgy ablak van a kebelén.[98] A kocsi mellett állt akkor is, amikor Mr. Gibson fölsegítette a halványan mosolygó, könnyes szemű Mollyt. Ekkor az uraság föllépett a lépcsőn, és megcsókolta a

lány kezét, köszönetet és áldást is akart mondani, de nem tudott megszólalni, amikor pedig visszalépett a földre, Mr. Gibson indulást parancsolt a kocsisnak. Így hagyta el Molly a Hamley-házat. Az apja időről időre a kocsi ablaka mellé lovagolt, és valami vidám, könnyed megjegyzést tett. Amikor már csak két mérföldre voltak Hollingfordtól, megsarkantyúzta a lovát, ellovagolt a kocsi ablaka mellett, kézcsókkal búcsúzva a benne utazótól. Előrement, hogy fölkészítse a házat Molly érkezésére. Mrs. Gibson örömmel várta. Mr. Gibson néhány világos és tömör utasítást adott neki. Az asszonynak nem esett nehezére a szívélyes fogadtatás, hisz elég magányos volt, mivel „egyik drága kislány sem volt itthon", ahogy ezt másoknak és magának is megfogalmazta.

– Drága Mollykám, micsoda váratlan öröm. Éppen ma reggel faggattam a papát: Mikor láthatjuk viszont a mi kis Mollynkat? Nem sok mindent válaszolt, hisz tudod, soha nem beszél feleslegesen, de biztos vagyok benne, hogy nekem akart örömet szerezni ezzel a meglepetéssel, ezzel az örömmel. Egy kissé… hogy is mondjam? Emlékszem egy nagyon szép verssorra: „Ó, nevezzétek őt fehérnek, ne sápadtnak!" Így hát fehérnek nevezlek.

– Jobban teszi, ha semminek sem nevezi őt, hanem felengedi a szobájába, hadd pihenje ki magát olyan gyorsan, ahogyan csak lehetséges. Van valami érzelgős regénye a házban? Azon biztosan hamar elalszik.

Az apa addig nem hagyta magára Mollyt, amíg a lány le nem dőlt a kanapéra az elsötétített szobában, valami könnyed olvasmánnyal a kezében. Ekkor otthagyta őt, magával húzva a feleségét, aki az ajtóban még visszafordult, láthatóan nem szívesen hagyta egyedül a lányt.

– Most pedig, Hyacinth – mondta a férfi, ahogy magával vitte a feleségét a nappaliba –, nagyon oda kell figyelni rá. Túlhajszolta magát, én pedig bolond voltam. Ez minden. Távol kell őt tartanunk minden aggodalomtól és gondtól, és még úgy sem vagyok biztos benne, hogy nem betegszik meg, mindezek után!

– Szegénykém! Valóban nagyon elgyötörtnek látszik. Olyan ebből a szempontból, mint én: az érzelmei túlságosan megviselik. De most már itthon van, és mindenképpen fel kell őt vidítanunk. Én megteszek minden tőlem telhetőt; de önnek is meg kell változtatnia azt a savanyú ábrázatát, kedvesem; semmi sem olyan nyomasztó egy gyengélkedő számára, mintha levert embereket lát maga körül. Nagyon jó híreket kaptam ma Cynthiától. Kirkpatrick bácsikája úgy tűnik, tényleg mindent megtesz érte; úgy bánik vele, mintha az édeslánya lenne. Szerzett jegyet neki a Régizene-hangversenyre, és Mr. Henderson is újra látogatni kezdte őt, annak ellenére, ami azelőtt történt köztük.

Mr. Gibson ekkor arra gondolt, könnyű a feleségének vidámnak lenni mindezzel a sok jó hírrel és szép reményekkel, amelyek betöltötték a gondolatait. Számára azonban egy kicsit nehezebb feladat volt megszabadulni a savanyú ábrázatától, amikor a saját gyermeke betegen feküdt és szenvedett. Az orvos attól is tartott, hogy ez esetleg egy súlyosabb baj előhírnöke. De mindig is a tettek embere volt, és ahogy elhatározott valamit, máris aszerint cselekedett. Tisztában volt vele, hogy „némelyeknek ébernek kell lenniük, másoknak pihenniük kell, míg a világ forog tovább".

A betegség, amelytől az apja tartott, elérte Mollyt; nem hirtelen rohanta le, ezért nem kellett nagy veszélytől tartani, azonban napról napra fogyott az ereje, olyannyira, hogy az apja már attól tartott, egész életében ágyhoz lesz kötve. Nem akarták megrémiszteni Cynthiát, így Mrs. Gibson elhallgatta előle a rossz híreket a leveleiben. – Mollyt kicsit leverte a lábáról a tavaszi fáradtság –, vagy: – Mollyt igencsak kifárasztotta a Hamley-házban való tartózkodás, és most pihen-get. – Az ilyen és hasonló mondatok semmit sem mondtak el Molly valóságos állapotáról. Ám Mrs. Gibson azzal nyugtatta magát, hogy kár lenne megzavarni Cynthia szórakozását azzal, hogy mindent elmond neki Mollyról. Valójában nem is volt sok mondanivaló: az egyik nap olyan volt, mint a másik. Lady Harriet, ha csak tudott, eljött, hogy Molly betegágyánál üldögéljen egy kicsit, először Mrs. Gibson akarata ellenére, később a teljes jóváhagyásával. A saját ötletétől vezérelve Lady Harriet viszont írt Cynthiának, amelyre alapjában véve Mrs. Gibson is biztatta. Történt ugyanis, hogy egy napon Lady Harriet, miután kijött Mollytól, a nappaliban ült le néhány percre, és így szólt:

– Nos, Clare, annyi időt töltök a házadban, igazán hozathatnék ide magamnak egy kézimunkakosarat. Mary megfertőzött a szorgalmával; én pedig hímezni szeretnék mamának egy

lábzsámolyt. Meglepetésnek szánom, és ha itt készítem el, nem szerez tudomást róla. Csakhogy ebben a drága kisvárosban nem tudom beszerezni az aranygyöngyöket, amelyeket az árvácskákba akarok hímezni. Tudom, hogy Hollingford lehozná nekem a csillagokat is az égből, ha arra kérném, de ami az aranygyöngyöket illeti…

– De kedves Lady Harriet! Megfeledkezik Cynthiáról. Gondoljon bele, micsoda öröm lesz a számára, ha szolgálatot tehet önnek.

– Valóban? Akkor hát visszaélek ezzel, de ne felejtsd el, hogy te magad ajánlottad őt nekem. Egy kis pamutra is szükségem lenne… milyen jó is vagyok, hogy ennyi örömet szerzek egy nőtársamnak! De komolyra fordítva a szót, tényleg azt gondolod, hogy írhatok neki, és megbízhatom őt néhány dologgal? Sem Agnes, sem Mary nincsenek a városban…

– Biztos vagyok benne, hogy szívesen megtesz bármit – mondta Mrs. Gibson, aki arra is gondolt, milyen megtiszteltetés lenne Cynthiának, ha kapna egy levelet Lady Harriettől, amíg Mr. Kirkpatrick házában van. Így hát odaadta neki a lány címét, és Lady Harriet megírta a levelet. Az első részben a megbízásokról írt, és szabadkozott, de aztán, nem tudva arról, hogy Cynthiának sejtelme sincsen Molly állapotáról, így folytatta:

– Ma reggel láttam Mollyt. Kétszer megtiltották, hogy bemenjek hozzá, mivel túl rosszul volt ahhoz, hogy bárkit lásson a családján kívül. Bárcsak észrevehetnénk a javulás apró jeleit, de sajnos egyre halványabb, és attól tartok, Mr. Gibson is nagyon súlyosnak tartja az állapotát.

Alig egy nappal a levél kézhezvétele után Cynthia besétált a nappaliba olyan arckifejezéssel, mintha csak egy félórája ment volna el otthonról. Mrs. Gibson szundikált, de úgy, mintha olvasna. Mollyval töltötte a délelőtt nagy részét, és most, az ebéd után és a gyengélkedő számára szükséges korai vacsora előtt feljogosítva érezte magát egy kis pihenőre. Fölriadt, amikor Cynthia belépett:

– Cynthia! Drága gyermekem, hogy kerülsz ide? Mi a csudáért jöttél haza? Az idegeim! A szívem rakoncátlankodik, az biztos, de nem is csoda, ennyi aggodalom közepette, amelyet az utóbbi időben kellett átélnem. Miért jöttél haza?

– Amiatt az aggodalom miatt, amiről beszélsz, mama. Nem is tudtam… nem is mondtad meg, milyen beteg Molly.

– Butaság! Már megbocsáss, drágám, de ez igazán ostobaság. Molly betegsége egyszerűen idegi alapú, ahogy Mr. Gibson mondja. Idegláz, de nem szabad elfelejtened, hogy az idegek csak a képzeletünkben léteznek; és különben is jobban van már. Kár volt emiatt eljönnöd a nagybátyádéktól. Ki beszélt neked Mollyról?

– Lady Harriet. Valami pamutról írt nekem, és…

– Igen, igen. De tudhattad volna, hogy ő mindig eltúlozza a dolgokat. Nem mintha nem lennék teljesen kimerülve az ápolásban. Végül is, talán jobb is, hogy hazajöttél, drágám. Most pedig lemegyünk a nappaliba, megebédelsz, és közben elmondod nekem a Hyde Park Street híreit. Gyere az én szobámba, ne a tiédbe, Molly nagyon érzékeny a zajokra!

Mialatt Cynthia ebédelt, Mrs. Gibson folytatta a faggatózás t.

– No és a nagynénéd hogy van, kigyógyult már a megfázásból? Helen megerősödött már? Margaretta még mindig olyan csinos, mint volt? A fiúk Harrow-ban vannak, gondolom. És mi van az én kedves Mr. Hendersonommal? – Nem sikerült közömbös hangon feltennie az utolsó kérdést; akarata ellenére megváltozott a hangja és a viselkedése. Cynthia nem válaszolt rögtön, szándékosan előbb vizet töltött magának, majd ezt mondta:

– A nagynénám nagyon jól van. Helen erősebb, mint valaha, Margaretta pedig nagyon csinos. A fiúk Harrowban vannak, és végül Mr. Henderson nagyon jó egészségnek örvend, és a nagybátyáméknál ebédelt ma.

– Vigyázz, Cynthia. Nézd, milyen ügyetlenül vágod azt az egrestortát – mondta Mrs. Gibson bosszúsan. Nem Cynthia ügyetlensége mérgesítette föl, bár kétségtelenül alkalmat adott, hogy kiadja magából a dühét. – Nem tudom, hogy juthatott eszedbe, hogy ilyen hirtelen eljöjj. Biztos vagyok benne, hogy megsértetted a nagybátyádat és a nagynénédet. Szerintem többet nem is fognak meghívni.

– Ellenkezőleg, vissza kell mennem hozzájuk, mihelyt Molly jobban lesz, és én képes leszek itt hagyni.

– Képes leszel itt hagyni Mollyt? Ez aztán igazán nagy ostobaság, és nem is túl hízelgő számomra, meg kell hogy mondjam, azok után, ahogy ápolom őt, egész nap, és majdnem egész éjjel is. Gyakran felébredtem, amikor Mr. Gibson fölkelt hozzá, és odamentem megnézni, hogy rendesen bevette-e a gyógyszereit.

– Akkor hát nagyon beteg? – kérdezte Cynthia.

– Igen, bizonyos szempontból. Máskülönben viszont kutya baja. Inkább nyomasztó, mint súlyos betegség ez. Nem volt nagy veszélyben, de napról napra mit sem javul az állapota.

– Bárcsak tudtam volna! – sóhajtott Cynthia. – Gondolod, hogy fölmehetek hozzá?

– Megyek, és felkészítem őt előbb. Meg fogod látni, hogy sokkal jobban van már, mint azelőtt. Ah, megérkezett Mr. Gibson! – Az orvos bejött az ebédlőbe, ahonnan hangokat hallott. Cynthia úgy találta, hogy hirtelen nagyon megöregedett.

– Ön itt? – mondta, és odalépett a lányhoz, hogy kezet fogjon vele. – Hogy kerül ide?

– Az Umpire-rel jöttem. Nem tudtam róla, hogy Molly nagybeteg, különben már sokkal előbb hazajöttem volna. – Szeme teli volt könnyel, és Mr. Gibson meghatódott. Újra megrázta a lány kezét, és ezt motyogta:

– Ön nagyon jó leány, Cynthia.

– Lady Harriet egyik túlzó beszámolóját kapta meg – mondta Mrs. Gibson –, és azonnal hazajött. Mondtam neki, hogy ez nagy bolondság volt, mivel Molly már sokkal jobban van.

– Nagy bolondság – mondta Mr. Gibson, visszhangozva a felesége szavait, de Cynthiára mosolyogva. – Ám néha az ember jobban szereti a bolondokat a bolondságuk miatt, mint a bölcseket a bölcsességük miatt.

– Attól tartok, a bolondság engem mindig felbosszant – mondta a felesége. – Cynthia azonban itt van, már nincs mit tenni.

– Ez nagyon igaz, kedvesem. Most pedig felszaladok, és megnézem az én kislányomat, valamint elmondom neki a jó hírt. Jöjjön föl egypár perc múlva! – mondta, már Cynthiának.

Molly öröme, hogy viszontláthatja Cynthiát, először néhány könnycsepp formájában fejeződött ki, majd gyengéd cirógatásokban, és a szeretet összefüggéstelen szavaiban. Többször is nekifutott: – Olyan nagy öröm… – majd elhallgatott. De ez a néhány szó is sokatmondó volt, és megérintette Cynthia szívét. A legjobbkor tért haza, amikor Mollynak egy fiatal, de ismerős személy társaságára volt szüksége, hogy jobban legyen. Cynthia tudta, mikor kell hallgatni, vidáman csevegni, vagy komolyan beszélni, attól függően, hogy mire volt szüksége Mollynak. Figyelt is, látszólag érdeklődve, még ha valójában nem is, Molly folyamatos beszámolójára a Hamley házban tapasztalt szenvedésről és fájdalomról, és mindazokról a jelenetekről, amelyek mélyen bevésődtek fogékony lelkébe. Cynthia ösztönösen tudta, hogy ezeknek a fájdalmas emlékeknek az ismételgetése megkönnyebbülést fog hozni a szenvedő léleknek, amely nem tudott mással foglalkozni, mint azokkal az eseményekkel, amelyek a lázas betegség alatt történtek. Így soha nem szakította félbe Mollyt, mint ahogy Mrs. Gibson azt gyakran tette, azzal hogy: – Ezt már sokszor elmondtad, drágám. Most beszéljünk valami másról! – Vagy: – Igazán, nem hagyhatom, hogy folyton ezeken a fájdalmas gondolatokon járjon az eszed. Próbálj meg egy kicsit vidámabb lenni! A fiatalok általában vidámak. Te is fiatal vagy, így vidámnak kell lenned. Valaki híres ember is mondott ilyesmit, de most nem jut eszembe, hogy ki.

Molly egészsége és hangulata is rohamosan javult Cynthia föltűnése óta, a nyár során már képes volt visszatérni a régi szokásaihoz. Például ki tudott kocsizni, élvezni a szép napsütést, csak az érzékeny lelkének volt még szüksége erősítésre. Hollingford minden lakója megfeledkezett róla, hogy valaha is másképp gondolt rá, mint a város kedvencére; és a maga módján mindenki igyekezett kimutatni rokonszenvét az apjának. Miss Browning és Miss Phoebe megtiszteltetésnek érezték, hogy két-három héttel előbb láthatták őt, mint bárki más. Mrs. Goodenough, orrára biggyesztett okuláréjával különböző lekvárokat főzött Mollynak ezüstserpenyőben. A kastélyból könyveket küldtek, üvegházi gyümölcsöket, a legújabb karikatúrákat, és különleges, ritka

szárnyasokat. A „Doktor” legszerényebb betegei elküldték a házikójuk kertjében termett első karfiolt, mondván, hogy ez kötelességük a kisasszonnyal szemben.

De a legbuzgóbb és a legaggódóbb maga Hamley uraság volt. Amikor Molly a legrosszabb állapotban volt, mindennap ádovagolt, hogy a legapróbb részletekről is kikérdezze még akár Mrs. Gibsont is (akit nagyon nem kedvelt), ha a férje esetleg nem volt otthon. Addig kérdezett, majd újra kérdezett, amíg könnyek gördültek végig az arcán. Házának és földjének minden javát számba vették, hogy találjanak valamit, amely egy pillanatnyi örömöt szerezhet a lánynak. És bármi is érkezett az uraságtól, az mosolyt csalt Molly arcára, még a legnehezebb pillanatokban is.

ÖTVENÖTÖDIK FEJEZET
Egy távoli szerelmes hazatér

Már június végén járt az idő, amikor Cynthia – Molly és az apja határozott sürgetésére, valamint Mr. és Mrs. Kirkpatrick szerető invitálására – végül engedett, és visszatért hogy befejezze a félbeszakított londoni vendégeskedését. Már jóval ezelőtt, a hírre, hogy milyen sietve tért vissza Molly ápolására, Cynthia nagyot nőtt a kisváros lakóinak a szemében. Mr. Prestonnal való afférja a feledés homályába merült, most mindenki a jó szívét emlegette. Molly gyógyulásának fényében valahogy minden megszépült, maga a természet is, és mindenfelé rózsák virágoztak.

Egyik reggel Mrs. Gibson egy nagy kosár virágot hozott Mollynak, amelyet a Hamley-birtokról küldtek. Molly még mindig ágyban reggelizett, de nemrég már lejött, és elég jól érezte magát, hogy elrendezze a virágokat a nappaliban, és mialatt ezzel foglalatoskodott, megjegyzéseket fűzött hozzájuk.

– Ah! Ezek a halvány rózsaszínek! Ez volt Mrs. Hamley kedvenc virágja; hogy hasonlít is rá! Ez az egy szál fehér vadrózsa betölti illatával az egész szobát. Kicsit megszúrta az ujjamat, de annyi baj legyen. Ó, mama, nézze ezt a rózsát! Elfelejtettem a nevét, de nagyon ritka fajta, és a fal egyik árnyékos oldalán nyílik, az eperfa közelében. Roger vette ezt a fát az édesanyjának a saját zsebpénzéből, amikor még kisfiú volt. Megmutatta nekem, és felhívta rá a figyelmemet.

– Azt hiszem, most is Roger szedhette. Hallottad, amikor papa mesélte, hogy találkozott vele tegnap, nemde?

– Nem! Roger! Roger hazajött? – kiáltott Molly, először elvörösödve, majd falfehérré válva.

– Igen. Ó, emlékszem már, hisz lefeküdtél, mielőtt papa hazajött volna, ma pedig korán elhívták ahhoz a fárasztó Mrs. Beale-hez. Igen, Roger tegnapelőtt visszatért a birtokra.

Molly a székére támaszkodott. Túlságosan elgyengült, és egy darabig képtelen volt folytatni a virágok rendezését. Meglepte őt a váratlan hír: Roger hazatért!

Mr. Gibson a szokásosnál is elfoglaltabb volt aznap, és késő délutánig nem jött haza. Molly egész idő alatt a nappaliban várta őt, még a szokásos pihenőjére sem ment fel, annyira türelmetlenül várta a híreket Roger visszatéréséről, amely pillanatnyilag teljességgel hihetetlennek tűnt számára. Valójában azonban várható fejlemény volt; ám Molly a betegség hosszú, egyhangú napjai alatt elveszítette az időérzékét. Amikor Roger elhagyta Angliát, az volt a terve, hogy a keleti partvonal mentén kerüli meg Afrikát, amíg el nem jut a Jóreménység fokáig, és ott eldönti majd, merre érdemes továbbmenni tudományos céljai elérésének érdekében. Az utóbbi időben minden levelét Cape Townba címezték; két hónappal ezelőtt ott kapta meg a hírt Osborne haláláról, valamint Cynthia szakításról szóló levelét is. Nem gondolta, hogy bármi rosszat tesz azzal, ha azonnal visszaindul Angliába, és az őt kiküldő uraknak részletesen beszámol a körülményekről, amelyeket Osborne titkos házassága és hirtelen halála idézett elő. Felajánlotta, amit el is fogadtak, hogy bármikor, amikor az uraknak megfelel, visszatér a még fennmaradó öt hónapra, amely a szerződésben állt. A bizottság tagjai többségükben maguk is földbirtokosok voltak, és így megértették, mekkora fontossággal bír az idősebb fiú házassága, és a gyermekének mint a birtok teljes jogú örökösének a jogaiba helyezése. Mr. Gibson elmondta mindezt Mollynak is, bár kissé lerövidítve, néhány perc leforgása alatt. A lány felült a kanapén, és nagyon csinosnak tűnt az arcán kigyúló tűzzel, és a szemében megjelenő csillogással.

– Nos! – mondta, amikor az apja elhallgatott.

– Nos micsoda? – kérdezte az apa játékosan.

– Ó, még hogy micsoda! Rengeteg dolog. Egész nap arra vártam, hogy mindenről kikérdezzelek. Hogy néz most ki?

– Ha egy huszonnégy éves fiatalember tudna még nőni, azt mondanám, hogy megnőtt. Mivel ez nem valószínű, azt hiszem, csak arról van szó, hogy szélesebb lett a válla, erősebb, összességében izmosabb lett.

– Ó! Hát megváltozott? – kérdezte Molly, akit egy kissé megzavart ez a beszámoló.

– Nem, nem változott meg, de valahogy mégsem ugyanaz. Olyan barna, akár egy szerecsen, és akkora szakálla nőtt, hogy úgy leng, mint a lovam farka.

– Szakáll! Folytasd, papa! Úgy beszél, mint régen? Tízezer közül is megismerném a hangját.

– Nem vettem észre a beszédén semmilyen hottentotta akcentust, ha erre gondolsz. Nem mondta azt sem, hogy ungabunga, ez az egyetlen szerecsen szó, amely pillanatnyilag eszembe jut.

– És amit egyáltalán nem találok tréfásnak – mondta Mrs. Gibson, aki a beszélgetés kezdete után lépett be a szobába, és nem egészen értette, miről van szó. Molly izgatott volt: szeretett volna tovább kérdezősködni, és rávenni az apját, hogy tényszerű válaszokat adjon, de tudta, hogy ha a felesége közbeszól, Mr. Gibson hajlamos rá, hogy otthagyjon csapot-papot, és halaszthatatlan dolgára induljon.

– Mondd el, hogy jönnek ki egymással? – Ez olyan kérdés volt, amelyet általában nem tett volna fel Mrs. Gibson előtt, mivel Molly és az apja nemrég megállapodtak, hogy hallgatnak mindarról, amit megtudnak vagy megfigyelnek a háromtagú családról, amely jelenleg a Hamley-házban lakik.

– Ó! – mondta Mr. Gibson. – Roger nyilvánvalóan mindent helyretesz a maga csendes, de határozott módján.

– Helyretesz. Miért, mi nincs a helyén? – kérdezte Mrs. Gibson sietve. – Az uraság és a francia menye nem nagyon jönnek ki egymással, feltételezem. Nagyon örülök, hogy Cynthia olyan gyorsan cselekedett, szörnyen kínos lett volna neki, ha belekeveredett volna ebbe a helyzetbe. Szegény Roger! Arra jön haza, hogy egy gyermek kiütötte őt a nyeregből!

– Nem volt a szobában, drágám, amikor elmondtam Mollynak, miért jött haza Roger. Azért, hogy a bátyja gyermekét haladéktalanul a jogaiba helyezze. Így most, látván, hogy az ügyet már félig-meddig elrendezték helyette, kellően örül és hálás.

– Akkor hát nem nagyon viselte meg, hogy Cynthia felbontotta vele az eljegyzését? – Mrs. Gibson most már megengedhette magának, hogy eljegyzésnek nevezze a dolgot. – Soha nem feltételeztem, hogy túl mély érzései lennének.

– Éppen ellenkezőleg, nagyon is megviselte. Tegnap hosszan beszélgettem vele erről.

Mind Molly, mind Mrs. Gibson szeretett volna többet hallani erről a beszélgetésről, de Mr. Gibson egy szót sem szólt róla. Az egyetlen, amit fölfedett, hogy Roger ragaszkodik ahhoz, hogy Cynthiával négyszemközt beszélhessen. Amikor aztán meghallotta, hogy a lány Londonban van, úgy döntött, hogy nem ír neki, hanem egyszerűen megvárja a hazaérkezését.

Molly témát váltott a következő kérdésével:

– És Mrs. Osborne Hamley? Ő hogy van?

– Roger megjelenése csodás hatással van rá. Nem hiszem, hogy azelőtt láttam volna őt mosolyogni, de Rogerre néha a legédesebben mosolyog. Nyilvánvalóan jó barátok lettek. Az asszony szinte elveszíti furcsa, riadt tekintetét, amikor vele beszél. Azt gyanítom, hogy tisztában van az uraság kívánságával, hogy vissza kellene térnie Franciaországba, már meg is próbálták rávenni, hogy hagyja el a gyermekét. A gondolat, hogy egy ilyen fájdalmas döntést kell meghoznia, már akkor megjelent a fejében, amikor betegen és fájdalomtól összetörten feküdt, de nem volt senkije, akivel megbeszélhette volna, mi a kötelessége, amíg Roger meg nem érkezett. Láthatóan nagyon megbízik benne, maga Roger is mondott nekem valami hasonlót.

– Úgy tűnik, hosszan elbeszélgettél vele, papa!

– Igen. Az öreg Ábrahámot indultam megnézni, amikor az uraság megszólított a sövény mögül, amely mellett elügettem. Elújságolta nekem a jó hírt, én pedig nem tudtam ellenállni a meghívásnak, visszamentem, és velük ebédeltem. Továbbá az ember sok mindent megtudhat Roger szavaiból, akkor is, ha nem beszél sokat.

– Azt gondolom, hogy nemsokára meglátogat minket – mondta Mrs. Gibson Mollynak –, és akkor majd meglátjuk, mi mennyit tudunk kiszedni belőle.

– Te is úgy gondolod, hogy eljön, papa? – kérdezte Molly kételkedve. Emlékezett az utolsó alkalomra, amikor Roger ugyanebben a szobában volt, és azokra a reményekre, amelyekkel a szívében kilépett innen. Érezte, hogy az apja is valami ilyesmire gondolt, mialatt a felesége szavait hallgatta.

– Nem tudom megmondani, drágám. Amíg meg nem bizonyosodik Cynthia szándékai felől, nem lehet neki túl kellemes, hogy puszta udvariassági látogatásokat tegyen egy olyan házban, amelyben megismerte őt. Ám ő olyan ember, aki mindig azt leszi, amit helyesnek tart, akár kellemes, akár nem.

Mrs. Gibson alig várta, hogy a férje befejezze a mondandóját, hogy tiltakozhasson az egyik része ellen.

– Míg meg nem győződik Cynthia szándékairól? Azt hiszem a lányom elég világosan kifejezte őket! Mit akar még?

– Nincs meggyőződve arról, hogy a levél nem hirtelen érzelmi felindulásban íródott. Én azt mondtam neki, hogy igaza van, habár nem éreztem magam feljogosítva, hogy beszéljek ennek a felindulásnak az okairól. Azt hiszi, hogy rá tudja venni a lányt, hogy felújítsák a kapcsolatukat. Én nem hiszem, és ezt meg is mondtam neki, de természetesen szüksége van a teljes bizonyosságra, amelyet csak személyesen Cynthia tud nyújtani neki

– Szegény Cynthia! Szegény gyermekem! – mondta Mrs. Gibson panaszosan. – Mi mindennek teszi ki magát azért, mert annak idején engedett annak az embernek!

Mr. Gibson szemei szikrát szórtak, de visszafogta magát, és csak annyit mondott alig hallhatóan: – Persze, annak az embernek.

Mollyt is szíven ütötte az apja beszédében egy kifejezés: puszta udvariassági látogatás! Valóban erről volt szó? Puszta udvariasságról? De bármiről is volt szó, néhány nap múlva megtörtént a látogatás. Roger érezte, mennyire kínos a Mrs. Gibsonnal való érintkezés. Valójában az egész látogatás alatt szenvedett, és ez Molly számára teljesen nyilvánvaló volt. Mrs. Gibson ebből mit sem vett észre, csak annyit látott, hogy milyen megtiszteltetés az, hogy meglátogatja őt valaki, akinek a neve megjelent az újságokban, amelyek beszámoltak a hazatéréséről, valamint akiről Lord Cumnor és a kastélybeliek szívélyesen érdeklődtek.

Molly a csinos, fehér köntösében üldögélt, félig olvasva, félig álmodozva, mivel a júniusi levegő olyan tiszta és illatos volt, a kertben úgy pompáztak a virágok, a fákon zöldelltek a levelek, hogy a nyitott ablak mellett csupán színlelni lehetett az olvasást. Egyébként is Mrs. Gibson folyton megzavarta őt a kézimunkájával kapcsolatos megjegyzésekkel. Ebéd után voltak – ez a legalkalmasabb időpont vendégek fogadására –, amikor Maria bekísérte Mr. Roger Hamleyt. Molly fölriadt, azután pedig csak félénken álldogált, miközben a napbarnított, szakállas, komoly férfi belépett a szobába. Hiába kereste azt a vidám fiúarcot, amely nem egészen két évvel ezelőtt bevésődött a szívébe. Ám azon az éghajlaton, ahol Roger utazgatott, néhány hónap jobban öregít, mint egész évek a mérsékeltebb klímájú helyeken. Amellett a folyamatos gondolkodás és aggódás, valamint az életét övező állandó veszély elmélyítette a karakteres vonásokat az arcán. De az utóbbi időben őt ért személyes tragédiák sem segítettek abban, hogy élénk és vidám legyen. A hangja azonban semmit sem változott; a régi barátnak az volt az első vonása, amely Mollynak ismerős volt, amikor Roger megszólította őt, sokkal lágyabb hangon, mint a szokásos udvariassága hanghordozása volt, amelyet például a mostohaanyjával szemben használt.

– Annyira sajnáltam, amikor értesültem arról, milyen beteg volt! Most is nagyon törékenynek látszik. – Szemei egy darabig szeretettel fürkészték Molly arcát. A lány érezte, hogy fülig pirul a kutató tekintet hatására. Hogy véget vessen ennek, fölnézett, és fölfedte gyönyörű, szürke szemeit, amelyre Roger nem emlékezett, sőt talán soha eddig föl sem fedezte. A lány rámosolygott, és miközben még mélyebben elpirult, ezt mondta:

– Ó! Most már sokkal erősebb vagyok, mint voltam. Nagy szégyen lenne betegeskedni, amikor tombol a nyár, és minden úgy virágzik.

– Hallottam azt is, mennyire le vagyunk… mennyire le vagyok kötelezve önnek… Az apám nem győzi dicsérni önt…

– Kérem, ne… – mondta Molly, akinek akarata ellenére könnyek gyűltek a szemébe. Roger azonnal megértette őt; úgy folytatta, mintha Mrs. Gibsonhoz intézné a szavait. – Tényleg, a kis sógornőm folyton a Monsieur le Docteurt emlegeti, így nevezi az ön férjét!

– Még nem volt szerencsém találkozni Mrs. Osborne Hamleyvel – mondta Mrs. Gibson, akinek hirtelen eszébe jutott, hogy ez talán kötelessége lett volna. – Elnézését kell kérnem a mulasztásom miatt. Ám Molly annyi aggodalmat okozott és úgy lefoglalt – tudja, úgy tekintem, mintha a saját gyermekem lenne –, hogy igazán nem tudtam elmenni sehová, kivéve a kastélyba talán, amely, mondhatom, olyan nekem, mintha a második otthonom lenne. Aztán pedig olyasmit hallottam, hogy Mrs. Osborne Hamley azon gondolkodik, hogy hamarosan visszatér Franciaországba. Persze, akkor is mulasztás volt a részemről.

A kis csapda, amelyet azért állított, hogy többet tudjon meg a Hamley házban alakuló fejleményekről sikeresnek bizonyult, mivel Roger így válaszolt:

– Biztos vagyok benne, hogy Mrs. Osborne Hamley nagyon szívesen lát bárkit a családból, mihelyt egy kicsit jobban megerősödik. Remélem, nem fog visszatérni Franciaországba. Nincs ott senkije, és abban bízom, hogy rá tudjuk venni, maradjon itt az apám házában. Ám jelenleg még semmi nem végleges. – Ekkor, mintha megkönnyebbült volna, hogy letudta az „udvariassági látogatást", felállt, és indulni készült. Mikor az ajtóhoz ért, visszanézett, mintha valamit még mondani szeretne, de nem jutott eszébe, mivel a tekintete találkozott Mollyéval. Hirtelen megzavarodott, és gyorsan eltávozott.

– Szegény Osborne-nak igaza volt! – gondolta magában a férfi. – Micsoda finom, különleges szépség lett belőle, éppen úgy, ahogy megjósolta. Vagy talán a jelleme rajzolódott ki az arcán? Amikor legközelebb belépek ezen az ajtón, az a pillanat dönti majd el a sorsomat!

Mr. Gibson már említette a feleségének Roger kívánságát, hogy négyszemközt beszélhessen Cynthiával. Igazából azért szólt, hogy az asszony közölje a lányával. Ő személy szerint nem látta szükségességét a találkozónak, mégis úgy gondolta, jobb, ha Cynthia tisztában van az igazsággal minden olyan esetben, amely érinti őt; és ezt a feleségének is elmondta. Ám Mrs. Gibson a saját kezébe vette a dolgok intézését, és habár látszólag mindenben egyetértett Mr. Gibsonnal, meg sem említette a kérést Cynthiának. Csupán ennyit írt a lányának:

– Régi csodálod, Roger Hamley sietve hazatért a szegény drága Osborne váratlan eltávozása következtében. Biztosan alaposan meglepődött, hogy az özvegy és a kisfia már be is költöztek a házba. Minket is meglátogatott a múltkor, és elég kellemesen viselkedett, habár a modora nem sokat javult abban a társaságban, amelyben utazgatott. Még így is megjósolhatom, hogy divatos világfi lesz belőle, és talán a faragatlansága, amely az én kifinomult ízlésemnek visszataszító, még csodálatra méltóvá is teheti őt tudományos felfedezőként, aki a lehető legtávolabbi helyeken járt, és egzotikusabb ételeket evett, mint bárki emberfia itt, Angliában. Feltételezem, hogy minden reményét elveszítette a birtok öröklését illetően, mivel arról beszél, hogy visszatér Afrikába, és egész életét utazással fogja tölteni. Téged nem említett, bár azt hiszem, hogy Mr. Gibsonnal érdeklődött felőled.

– Jól van! – mondta magában, majd összehajtotta és megcímezte a levelet. – Ez nem fogja megzavarni vagy fölzaklatni. Ráadásul a teljes igazság van benne, vagy legalábbis nagyon közelít ahhoz. Természetes, hogy a fickó találkozni akar vele, majd ha hazajön, de addigra, remélem, Mr. Henderson újra megkéri a lány a kezét, és ezzel pont kerül az egész ügy végére.

Ám Cynthia visszatért Hollingfordba egy kedd reggelen, és az anyja aggódó kérdéseire csak annyit válaszolt, hogy Mr. Henderson nem kérte meg újra a kezét. Miért is tenné? Egyszer már kikosarazta őt, mégpedig úgy, hogy nem is tárta föl a visszautasítás okát, legalábbis az egyik okát biztosan nem. Cynthia abban sem volt egészen biztos, hogy akkor elfogadta volna az ajánlatát, ha Roger Hamley a világon se lett volna. Nem! Kirkpatrick bácsiék nem tudnak semmit Roger lánykéréséről, ahogy az unokatestvérei sem. Mindig is titokban akarta tartani a dolgot, és ő nem is említette senkinek, nem úgy, mint egyesek. A könnyed és nemtörődöm felszín alatt azonban másfajta érzések rejlettek, de Mrs. Gibson nem volt képes a felszín alá hatolni. Szívügyének tekintette Mr. Henderson és Cynthia házasságát attól kezdve, hogy megismerkedtek. Tudta, hogy a

férfi leghőbb kívánsága is ez volt, és azt is tudta, hogy Roger és Cynthia egyezsége, annak minden következményével együtt képezi a lánykérés egyik akadályát; ha ehhez hozzágondolta, hogy Cynthia a felújított ismeretség és a gyakori találkozások ellenére sem tudta rávenni Mr. Hendersont, hogy újra ajánlatot tegyen – nos, mindez egy szentet is kihozna a sodrából, Mrs. Gibson szavait idézve. Az asszony egész álló nap csak hálátlan és csalódást okozó leányként emlegette Cynthiát. Molly nem értette, miért, és Cynthiától kérdezte, aki végül csak annyit mondott keserűen: – Semmi baj, Molly. Mama csak azért mérges, mert Mr. … nos, mert nem menyasszonyként tértem haza.

– Igen, és én biztos vagyok benne, hogy csak rajtad múlt a dolog… Ezért vagy hálátlan. Nem vagyok igazságtalan, hogy olyasmit várjak el tőled, amire nem lennél képes? – mondta Mrs. Gibson dühösen.

– De miért hálátlanság ez, mama? Nagyon fáradt vagyok, és talán ezért nem tudok gondolkodni, de nem látom be, miért lenne ez hálátlanság. – Cynthia nagyon megviselt hangon beszélt, a kanapé párnáira dőlve, mintha nem is érdekelné a válasz.

– Micsoda, hát nem látod, hogy minden tőlünk telhetőt megteszünk érted: szépen öltöztetünk, elküldünk Londonba, és amikor megszabadíthatnál minket az ezzel járó költségektől, akkor viszont nem teszed.

– Nem. Cynthia, beszélni fogok! – mondta Molly félretolva Cynthia csitító kezét. Bíborvörös volt a dühtől és a megvetéstől. – Biztos vagyok benne, hogy papa nem így érzi, és nem bánja, ha bármilyen áldozatot kell meghoznia a lányaiért. És azt is tudom, hogy nem várja el, hogy mindenáron férjhez menjünk, hacsak… – itt elcsuklott a hangja és elhallgatott.

– Hacsak micsoda? – kérdezte Mrs. Gibson kissé gúnyosan.

– Hacsak nem szeretünk meg valakit tiszta szívünkből – mondta Molly halkan, de határozottan.

– Nos ezután a kis beszéd után… amely szerintem eléggé meggondolatlan volt… kijelentem, hogy leveszem rólatok a kezem. Nem fogom sem elősegíteni, sem hátráltatni egyik ifjú hölgy szerelmi ügyét sem. Az én időmben megszívleltük az idősebbek tanácsait. – Ezzel kiment a szobából, hogy véghezvigye azt, ami abban a pillanatban jutott az eszébe. Bizalmas levelet fog írni Mr. Kirkpatricknak, amelyben beszámol Cynthia „szerencsétlen elkötelezettségéről” és „kifinomult becsületességéről”, továbbá célzásokat tesz arra, hogy a lány teljességgel közömbös minden hímnemű egyén iránt, kivéve persze Mr. Hendersont.

– Ó, istenem! – mondta Molly egy székbe omolva, és kissé megkönnyebbülve, hogy Mrs. Gibson kilépett a szobából. – Milyen könnyen méregbe gurulok a betegségem óta! De nem bírtam elviselni, amikor arra célozgatott, hogy papa esetleg neheztel rád bármiért is.

– Biztos vagyok benne, hogy nem teszi, Molly. Előttem nem kell őt megvédened. Azt viszont sajnálom, hogy mama még mindig úgy tekint rám, mint egy koloncra,[99] ahogy a *The Times* hirdetéseiben nevezik a szerencsétlen gyermekeket. Egész életemben csak púp voltam a hátán. Kezd úrrá lenni rajtam a kétségbeesés, Molly. Szerencsét kellene próbálnom Oroszországban. Hallottam egy lehetőségről: egy moszkvai család, amelynek hatalmas földjei vannak jobbágyok százaival, angol nevelőnőt keres. Nem írtam nekik addig, amíg haza nem látogattam. Így éppen úgy eltűnnék szem elől, mintha férjhez mentem volna. Ó, istenein. Az éjszakai utazás nem tesz jót az ember lelkiállapotának. És hogy van Mr. Preston?

– Beköltözött Cumnor Grange-be, három mérföldre innen. Soha nem teszi tiszteletét a hollingfordi teadélutánokon. Egyszer láttam őt az utcán; nehéz volna megmondani, melyikünk igyekezett jobban kitérni a másik útjából.

– Rogerről még semmit sem mondtál.

– Tényleg nem, mert nem tudtam, hogy érdekelne-e, mi újság vele. Sokkal idősebbnek néz ki; egy erős, érett férfi lett belőle. Papa szerint nagyon meg is komolyodott. Kérdezz, ha még tudni akarsz valamit, habár én csak egyszer találkoztam vele.

– Reméltem, hogy már nem lesz itt, mire hazajövök. Mama azt mondja, újra utazni készül.

– Erről nem hallottam – mondta Molly. – Gondolom, tudsz róla… – habozott, folytassa-e –, hogy látni akar téged?

– Nem! Nem tudtam róla. Bárcsak beérné a levelemmel. Olyan határozott levél volt, amilyet csak képes voltam írni. Ha azt mondom, hogy nem akarok találkozni vele, vajon az ő kívánsága az előbbre való, vagy az enyém?

– Az övé – mondta Molly. – Muszáj találkoznod vele, tartozol neki ennyivel. Soha nem nyugszik bele a döntésedbe enélkül.

– Mi lesz, ha rábeszél, hogy újra jegyezzem el magam vele? A vége megint az lenne, hogy felbontanám a jegyességet.

– Nem lehet téged csak úgy rábeszélni, ha egyszer már eldöntöttél valamit! Ám talán nem is döntötted el végleg, nem igaz, Cynthia? – kérdezte akarata ellenére gyötrő aggodalommal az arcán.

– A döntésem végleges. Orosz kislányokat fogok tanítani, és soha nem megyek férjhez.

– Most biztosan tréfálsz, Cynthia. Pedig ez nagyon komoly dolog.

Cynthia azonban szeszélyes kedvében volt, és semmi értelmeset vagy komolyat nem lehetett már kiszedni belőle.

ÖTVENHATODIK FEJEZET
Új szerelmet a régi helyett

Másnap reggel Mrs. Gibson sokkal elégedettebbnek tűnt. Megírta és feladta a levelét, így most mindössze annyit tennivalója volt, hogy Cynthiát kezelhető állapotban tartsa, vagyis: megpróbálja rábírni az engedelmességre. Ez azonban felesleges erőfeszítés volt. Cynthia már kapott is egy levelet Mr. Hendersontól, még a reggeli előtt. Szerelmi vallomás volt, egyúttal lánykérés, olyan egyértelműen megfogalmazva, ahogy csak lehet. Az is a levélben állt, hogy nem bírja megvárni a postafordultát, követi a levelet Hollingfordba, és ugyanakkor érkezik, mint maga Cynthia, azaz az előző napon. Cynthia egy szót sem szólt a levélről senkinek. Késve jött le enni, Mr. és Mrs. Gibson addigra már el is fogyasztotta a reggelijét, a késlekedését pedig azzal magyarázta, hogy az előző éjszakát végigutazta. Molly még mindig gyenge volt a korai fölkeléshez. Cynthia csak piszkálta az ételt, és alig szólt néhány szót. Mr. Gibson elindult a betegeihez, így a lány kettesben maradt az anyjával.

– Drágaságom – mondta Mrs. Gibson –, nem úgy reggelizel, ahogyan kellene. Attól tartok, hogy ez az étel unalmas és túl egyszerű neked a Hyde Park Street után.

– Dehogy – mondta Cynthia. – Nem vagyok éhes, ennyi az egész.

– Ha olyan gazdagok lennénk, mint a nagybátyád, kötelességemnek érezném, de örömet is okozna, hogy elegánsan étkezzünk, ám az anyagiak korlátozzák az ember lehetőségeit. Nem hiszem, hogy Mr. Gibson, bármennyit is dolgozna, képes lenne többet keresni, ezzel szemben a jogi pályán határtalanok a lehetőségek. Még lordkancellár is lehet az emberből! Cím és vagyon együtt!

Cynthia annyira belemerült a saját gondolataiba, hogy csak kisvártatva válaszolt. – Százával vannak nincstelen ügyvédbojtárok is. Nézd a dolog másik oldalát is, mama.

– Nos, lehet, de sokuknak privát vagyona van.

– Meglehet, mama. Azt hiszem, Mr. Henderson el fog jönni hozzánk ma reggel.

– Ó, drága gyermekem! De hát honnan tudod ezt? Édes kis Cynthiám, gratulálhatok neked?

– Nem. Azt hiszem, kénytelen leszek elmondani neked… Reggel levelet kaptam tőle, amelyben az áll, hogy ma érkezik az Umpire-rel.

– És megkérte a kezedet? Mindenesetre, biztosan ez a szándéka.

Cynthia a kanalával játszadozott, mielőtt válaszolt volna, majd felnézett, mintha egy álomból ébredt volna, s csak félig-meddig hallotta volna az anyja kérdését.

– Megkérte a kezem? Igen, úgy emlékszem, ezt tette.

– Te pedig igent mondtál? Mondj igent, Cynthia, és tegyél boldoggá!

– Csak akkor fogok igent mondani, ha az engem is boldoggá tesz. Az oroszországi lehetőség nagyon vonzó számomra. – Azért mondta ezt, hogy kissé lehűtse Mrs. Gibsont, és visszafogja anyja lelkesedését; magában már úgyis eldöntötte a dolgot. Mrs. Gibsonra azonban ez mit sem hatott, mivel egyáltalán nem vette komolyan a lánya orosz terveit. Cynthia számára viszont valóban vonzó volt, hogy egy idegen országban, teljesen ismeretlen emberek között éljen.

– Mindig nagyon szép vagy, drágám, de nem gondolod, hogy még csinosabb lennél a lila ruhádban?

– Nem fogok megváltoztatni egyetlen árva szalagot sem azon, ami most van rajtam.

– Te drága, akaratos teremtés! Hisz tudod, mindenben gyönyörű vagy, akármit is veszel magadra. – Ezzel megcsókolta a lányát, és kiment a szobából, hogy olyan ebédet készíttessen, amellyel lenyűgözi Mr. Hendersont, mutatván, milyen kifinomult életet is élnek ők.

Cynthia fölment Mollyhoz. Be akart számolni neki Mr. Hendersonról, de nem tudta, hogy hozza szóba könnyedén, így hagyta, hogy magától kiderüljön. Molly fáradt volt, mert éjjel rosszul aludt; apja, aki bekukkantott az ő kincséhez, mielőtt elindult a betegeihez, azt tanácsolta, hogy a délelőtt

nagy részét töltse ágyban, és délután is maradjon a szobájában, egészen a vacsoráig. Így az Időnek nem sok esélye volt, hogy megmutassa, mit rejteget. Mrs. Gibson megüzente Mollynak, hogy sajnálatára ma reggel nem tudja megnézni őt, és meghagyta Cynthiának, hogy Mr. Henderson látogatását nevezze meg indokként. De Cynthia nem ezt mondta. Megcsókolta Mollyt, és szótlanul ült mellette, a kezét fogva. Kisvártatva fölugrott, és azt mondta: – Most pedig magadra hagylak, kicsikém. Azt akarom, hogy ma délutánra kipihent és jókedvű legyél, így most csak feküdj nyugodtan. – Ezzel otthagyta őt, átment a saját szobájába, magára zárta az ajtót, és gondolkodni kezdett.

Valaki pedig őrá gondolt éppen ezekben a percekben, és nem Mr. Henderson. Roger megtudta Mr. Gibsontól, hogy Cynthia hazajött, és elhatározta, hogy haladéktalanul fölkeresi, és megpróbálja rávenni, hogy győzzék le az előttük álló akadályokat. Fogalma sem volt róla, hogy melyek ezek az akadályok, hogy miért nem teljesíthetik be az egymásnak tett ígéretüket. Apját és a többieket a házban hagyva bement az erdőbe, hogy egészen addig a pillanatig egyedül lehessen, amíg nyeregbe nem ülhet, és át nem lovagolhat, hogy a lány kezébe helyezze a sorsát. A szokásosnál is jobban ügyelt arra, nehogy a reggeli órákban érkezzen, hiszen az régóta tabunak számított nála. A várakozás azonban gyötrő volt, tudván, hogy akit szeret, oly közel van hozzá, és nemsokára láthatja.

Mégis lassan lovagolt, türelemre intve magát, ahogy közeledett a lányhoz.

– Itthon van Mrs. Gibson? És Miss Kirkpatrick? – kérdezte Mariától, aki ajtót nyitott neki. A szolgáló zavarban volt, de Roger nem vette észre.

– Azt hiszem… nem vagyok biztos benne. Fölmenne a nappaliba, uram? Miss Gibson ott van, az biztos.

Így hát felment, közben minden idegszála pattanásig feszült Cynthiával a küszöbönálló beszélgetés miatt. Megkönnyebbülés volt-e vagy csalódás, maga sem tudta, hogy egyedül Mollyt találta a szobában. A lány a díványon pihent, a kertre nyíló ablaknál. Lágy, fehér kelmébe volt burkolózva, ő maga is nagyon fehér volt, a fejére pedig egy csipkés zsebkendőt kötöttek, hogy megóvja őt a nyitott ablakon bejövő légáramlatoktól. Roger annyira a Cynthiával való beszélgetésre készült, hogy hirtelen azt sem tudta, mit mondjon valaki másnak.

– Attól tartok, még mindig nincs valami jól – mondta Mollynak, aki felült, hogy fogadja őt, és egész testében reszketni kezdett a felindulástól.

– Csak egy kicsit fáradt vagyok, ez minden – válaszolt a lány, majd elhallgatott, remélve, hogy akkor talán elmegy a férfi, noha a lelke mélyén azt kívánta, hogy maradjon. Roger fogott egy széket, és letette Molly közelében, az ablakkal szemben. Arra gondolt, hogy Maria biztosan szól Miss Kirkpatricknak, hogy keresik, így bármelyik pillanatban meghallhatja gyors, könnyed lépteit a lépcsőn. Úgy érezte, muszáj lenne mondania valamit, de semmi nem jutott az eszébe. Molly halványan elpirult, amikor egyszer-kétszer kis híján megszólalt, de valahogy mindig meggondolta magát. Egyre hosszabb szünetek keletkeztek a közhelyes megjegyzések között. Egy ilyen szünetben hirtelen vidám hangok hallatszottak a kert felől, mindjobban közeledve. Molly egyre nagyobb zavarban volt, egyre jobban elpirult, és bár nem akarta, folyton Roger arcát bámulta. Roger odalátott a kertbe a lány feje felett. Hirtelen elvörösödött, mintha a szíve minden vért a fejébe pumpált volna. Meglátta Cynthiát és Mr. Hendersont; a férfi a lányhoz hajolva magyarázott valamit, Cynthia bájos félénkséggel félrebillentette a fejét. Egy virággal incselkedett, amit nyilvánvalóan nem akart átadni vagy elvenni. Ekkor a szerelmesek a bokrok közül egy nyitottabb helyre értek: Roger látta Mariát közeledni hozzájuk. A szolgálóban volt annyi női tapintat, hogy félrehívta Cynthiát, és nem a jelenlegi udvarlója előtt közölte vele, hogy Mr. Roger Hamley van itt, és vele kíván beszélni. Roger látta a lány riadt mozdulatát, és azt, hogy visszafordult Mr. Hendersonhoz, és mondott neki valamit, mielőtt visszaindult volna a házba. Ekkor Roger így szólt Mollyhoz, hadarva és rekedten:

– Molly, mondja meg, kérem: túl késő, hogy beszéljek Cynthiával? Ezzel a szándékkal jöttem. Ki az a férfi?

– Mr. Henderson. Ma érkezett… most már ő az elismert udvarló. Ó, Roger, bocsásson meg, ha fájdalmat okoztam!

– Mondja meg neki, hogy itt jártam, és elmentem! Csak üzenjen ki neki! Nem szükséges félbeszakítaniuk az együttlétet.

Ezzel Roger lerohant, olyan gyorsan, ahogy csak tudott. Molly hallotta, hogy becsapódik a bejárati ajtó. Alig léphetett ki a házból, amikor Cynthia bejött a szobába, sápadtan, de mindenre elszántan.

– Hol van? – kérdezte körülnézve, mintha Roger elbújt volna valahol.

– Elment – mondta Molly alig hallhatóan.

– Elment. Ó, hála istennek! Úgy tűnik, az a sorsom, hogy ne tudjak megszabadulni a régi szerelmemtől, noha már itt az új. Pedig a lehető leghatározottabban megírtam neki a döntésemet. De mi a baj, Molly? – A lány elájult. Cynthia a csengőhöz rohant, behívta Mariát, vizet, sót, bort hozatott, bármit, ami használhat. Mihelyt Molly magához tért, zihálva és nagyon rossz állapotban, Cynthia egy rövid üzenetet írt Mr. Hendersonnak, amelyben megkérte, hogy térjen vissza a George-ba, ahol megszállt. Azzal kecsegtette, hogy ha azonnal engedelmeskedik, akkor este újra eljöhet, míg ha nem, akkor másnapig nem láthatja őt. Mariával leküldte az üzenetet, és a szerencsétlen fickó nem kételkedett benne, hogy csakis Miss Gibson váratlan rosszulléte fosztotta meg őt a lány elbűvölő társaságától. A hosszú, magányos délután során levélírással vigasztalta magát, mindegyikben beszámolt a boldogságáról barátainak, köztük Kirkpatrick bácsinak és néninek, akik egy időben kapták meg ezt a levelet Mrs. Gibsonéval, amelyben diszkréten beszámolt mindenről, amiről lehetett, de semmi többről.

– Roger szörnyen viselkedett? – kérdezte Cynthia, aki Mollyval üldögélt Mrs. Gibson csendes nappalijában.

– Ó, Cynthia, fájó volt látni őt, annyira szenvedett!

– Nem kedvelem a mély érzésű embereket – mondta Cynthia, lebiggyesztve az ajkát –, érthetetlenek számomra. Miért nem hagy elmenni e nélkül a felhajtás nélkül? Én nem vagyok méltó arra, hogy ennyit szenvedjenek miattam!

– Megvan benned az a csodálatos tehetség, hogy megszerettesd magad az emberekkel. Emlékezz Mr. Prestonra! Ő sem volt hajlandó feladni a reményt.

– Nem hagyom, hogy egy lapon említsd Roger Hamleyt és Mr. Prestont. Az egyikük túl rossz volt nekem, a másik túl jó. Most pedig azt remélem, hogy az a férfi a kertben maga az arany középút… Én is olyan vagyok: gonosznak nem gondolom magam, azt pedig tudom, hogy nem vagyok erényes.

– Valóban eléggé szereted ahhoz, hogy feleségül menj hozzá? – kérdezte Molly aggódva. – Gondold meg, Cynthia. Az nem fog menni, hogy folyton kidobod a vőlegényeidet. Olyan fájdalmat okozol, még ha nem is szándékosan… amelyet igazából meg sem értesz.

– Talán tényleg nem. Nem sértődöm meg, hogy ezt mondtad. Nem képzelek magamról semmi olyasmit, ami nem vagyok, így például tudom, hogy nem vagyok állhatatos. Mr. Hendersonnak meg is mondtam ezt… Megállt, és elpirult, ahogy visszaidézte a jelenetet.

– Igazán! És mit szólt?

– Azt, hogy olyannak szeret, amilyen vagyok. Láthatod, én figyelmeztettem őt. De egy kicsit azért fél, azt hiszem… azt akarja, hogy gyorsan házasodjunk össze, valójában szinte azonnal. Ám nem tudom, hogy engedjek-e neki. Te alig találkoztál vele, Molly . Ma este újra eljön, ne feledd soha nem bocsátom meg neked, ha nem találod őt elbűvölőnek. Azt hiszem, már akkor nagyon tetszett nekem, amikor hónapokkal ezelőtt először megkérte a kezemet, csak igyekeztem lebeszélni magam. Csakhogy néha igazán boldogtalan voltam… egy vaspántot tettem a szívemre, hogy ne törjön össze, mint az egyik mesehős; emlékszel erre a mesére, Molly? Amikor a hős számtalan szenvedés és megpróbáltatás után végre feleségül veszi szívszerelmét, majd a boldog ifjú pár kijön a templomból, és három nagy reccsenést hall egymás után. Kiderül, hogy a lehulló vaspántok hangja volt, amelyeket korábban a szíve köré rakatott, nehogy összetörjenek bánatában.[100]

Aznap este Mr. Henderson valóban eljött. Molly nagyon kíváncsi volt rá, de amikor meglátta, nem tudta eldönteni, tetszik-e neki, vagy sem. Jóképű volt, de nem öntelt, úriemberként viselkedett, de nem volt nevetségesen finomkodó. Az öltözéke kifogástalan volt, noha nem úgy tűnt, mintha nagyon sok figyelmet fordítana rá. Kedves volt és jó modorú, nem mentes a tréfálkozó hajlamtól, amely a

korából és a foglalkozásából eredt, és amit sokan szellemességnek véltek. Molly számára mégis hiányzott belőle valami… Az első találkozás alapján elég közönségesnek tartotta őt a szíve mélyén. Természetesen ezt nem mondta el Cynthiának, aki a lehető legboldogabb volt. Mrs. Gibson is a mennyekben járt elragadtatásában, és elég keveset beszélt, ám amit mondott, az a legnemesebb érzelmek legfinomabb nyelven való kifejezése volt. Mr. Gibson nem hosszan volt velük, de amíg ott volt, nyilvánvalóan az erről mit sem tudó Mr. Hendersont fürkészte sötét, átható szemeivel. Mr. Henderson mindenkivel pontosan úgy viselkedett, ahogy az elvárható volt: Mr. Gibsonnal tisztelettudó volt, Mrs. Gibsonnal alázatos, Mollyval barátságos, Cynthiának pedig a lábai előtt hevert.

Amikor Mr. Gibson legközelebb egyedül találta Mollyt, így szólt:

– Nos, hogy teszik a jövendő új rokonod?

– Nehéz megmondani. Azt hiszem, minden kis részlet tökéletes rajta, csakhogy… az összkép unalmas.

– Én azt hiszem, úgy tökéletes, ahogy van – mondta Mr. Gibson Molly nem kis meglepetésére. Ám egy pillanattal később a lány észrevette, hogy az apja ironizál. Ugyanis így folytatta: – Igazán nem értem, miért részesítette őt előnyben Roger Hamleyval szemben. Micsoda illatszerek! Micsoda kesztyűk! Azután a haja és a nyakkendője!

– De papa, igazságtalan vagy! Jóval több ennél. Láthatja az ember, hogy mély érzésű, valamint nagyon jóképű is, és igazán szereti Cynthiát.

– Roger is nagyon szerette. Mindenesetre be kell vallanom, nagyon fogok örülni, ha végre tényleg férjhez megy. Olyan leány, akinek mindig van valami szerelmi ügye, és ha a fickó nem elég szemfüles, Cynthia hamar kicsúszik a kezéből. Ezt Rogernek is megmondtam…

– Tehát találkoztál vele azóta, hogy itt járt?

– Összefutottam vele az utcán.

– Hogy van?

– Nem hiszem, hogy nagyon kellemes lenne, amin most keresztülmegy, de gyorsan túl lesz rajta. Megfontoltan és belenyugvással beszélt, és nem vesztegetett sok szót az ügyre, habár látszott rajta, hogy bizony megviseli. Három hónapja volt rá, hogy megeméssze, ne felejtsd el. Az uraság, azt hiszem, jobban a szívére vette. Forr a dühtől, hogy az ő fiát bárki is kikosarazhatja. Talán eddig nem is tűnt neki akkora bűnnek, mint most, látva, hogy mennyire megviseli a fiát. Valójában magamat kivéve nem ismerek elfogulatlan apákat, nem igaz Molly?

Mondhattak bármit Mr. Hendersonról, ahhoz kétség nem fér, hogy türelmetlen szerelmes volt. Azonnal el akarta venni Cynthiát, a jövő héten, a rákövetkező héten, mindenesetre a nyári vakáció előtt, hogy elutazhassanak külföldre. A kelengye és a megelőző szertartások kérdésével nem nagyon törődött. Mr. Gibson, aki mint mindig, most is rendkívül nagylelkű volt: pár nappal az eljegyzés után egy reggel félrehívta Cynthiát, és egy százfontos bankót nyomott a kezébe.

– Tessék, ebből telik az útjára Oroszországba és vissza. Remélem, engedelmesek lesznek a növendékei.

Meglepetésére Cynthia a nyakába ugrott, és megcsókolta, jócskán zavarba hozva ezzel.

– Ön a legkedvesebb férfi, akit ismerek – mondta a lány. – Nem is tudom, hogy hálálhatnám meg önnek.

– Ha még egyszer így összegyűri a nyakkendőmet, akkor kifizettetem önnel a tisztíttatását. Éppen most, amikor pedig próbálok olyan elegáns lenni, mint az ön Mr. Hendersonja.

– Kedveli őt, nem igaz? – mondta Cynthia behizelgően. – Ő nagyon kedveli magát.

– Természetesen. Mindannyian angyalok vagyunk, ön pedig egy arkangyal. Remélem, hogy szereti magát annyira, mint Roger.

Cynthia elkomolyodott. – Az egy nagyon buta affér volt – mondta. – Nagyon nem voltunk összeillők…

– De már vége, és erről elég is ennyi. Különben is, nem vesztegethetek erre több időt, és már itt is van a csinos vőlegénye.

Mr. és Mrs. Kirkpatrick nem győzött gratulálni, és Mrs. Kirkpatrick bizalmas levélben biztosította Mrs. Gibsont, hogy a rosszul időzített, Rogerről szóló levelét titokban fogja tartani. Mihelyt ugyanis Mr. Henderson megjelent Hollingfordban, Mrs. Gibson írt egy újabb levelet, amelyben arra kérte őt, hogy ne tegyen említést az első levélben írtakról. Szabadkozott, hogy a lánya valódi érzelmeit felfedezve olyan izgatott lett, hogy nem is igazán tudta, mit ír, bizonyos dolgokat eltúlzott, másokat meg félreértett. Most is csak annyit tudott, hogy Mr. Henderson megkérte a lánya kezét, Cynthia pedig igent mondott, így mindannyian felhőtlenül boldogok voltak, és – nézzék el egy anya hiúságát – az ifjú pár gyönyörű volt együtt. Erre Mr. és Mrs. Kirkpatrick egy hasonlóan lelkes levélben válaszolt, amelyben dicsérték Mr. Hendersont, nála is jobban magasztalták Cynthiát, és mindenkinek gratuláltak. Arra próbálták rábeszélni őket, hogy az esküvőt tartsák náluk, a Hyde Park Streeten, Mr. és Mrs. Gibson Mollyval együtt utazzon oda, és töltsön náluk egy kis időt. A levelet ez az utóirat zárta: „Talán csak nem a híres utazó Hamleyről van szó, akinek a felfedezései miatt a tudósaink annyira izgatottak? Fiatal Hamleyként emlegeti, aki Afrikában járt. Válaszoljon erre a kérdésre, kérem, mivel Helen nagyon szeremé tudni.” Az utóirat Helen kézírásával volt írva. Mrs. Gibson lelkesedésében és extázisában, hogy minden olyan nagyszerűen alakul, felolvasta a levél ezen részét Mollynak, az utóirattal egyetemben. Mollyra ez még nagyobb hatással volt, mint a kilátásba helyezett londoni meghívás.

A család tanakodott a dolgon, s végül úgy határoztak, hogy elfogadják Kirkpatrickék meghívását. Sok olyan apró oka volt ennek, amelyet nyíltan elismertek, ám volt egy, amelyről mélyen hallgattak. Úgy látszott helyesnek, ha a ceremóniát távol tartják attól a két férfitól, akiket Cynthia előzőleg kikosarazott – ez a helyes kifejezés arra, ahogy bánt velük. Mollyt még jobban óvták és kényeztették, hogy minél előbb megerősödjön, nehogy lemaradjon az esküvőről az egészségi állapota miatt. Mr. Gibson – habár kötelességének érezte, hogy hűtögesse felesége és lánya határtalan lelkesedését, maga sem ellenezte a londoni utat. Hiszen rengeteg régi barátjával találkozhat ott, ellátogathat tudományos bemutatókra, és nem utolsósorban viszontláthatja Mr. Kirkpatrickot, akit nagyon megkedvelt.

ÖTVENHETEDIK FEJEZET
A menyasszony látogatásai és búcsúzások

Hollingford egész városa eljött, hogy gratuláljon, és hogy a részletek iránt érdeklődjön. Néhányan közülük – élükön a fő elégedetlennel, Mrs. Goodenough-fal – azon a véleményen voltak, hogy megfosztották őket egy nagyszerű ünneplés lehetőségétől azzal, hogy Cynthia Londonban házasodik. Még Lady Cumnor is szükségét érezte, hogy cselekedjen. Ő, aki szinte soha nem látogatott meg senkit, aki az ő köreiken kívül esett, és aki azelőtt csak egyszer jött el megnézni Clare-t a saját házában, most eljött gratulálni; persze, a maga módján. Mariának egy reggel csak annyira volt ideje, hogy fölrohanjon a nappaliba, és azt mondja:

– Kérem, asszonyom, a kastélybeli nagy kocsi áll a kapunál, a grófnő ül benne. – Még csak tizenegy óra volt, és Mrs. Gibson bármely más halandó iránt éktelen haragra gerjedt volna, hogy ilyen alkalmatlan időben merészel látogatni, de az arisztokrácia képviselői kedvéért föl lehetett függeszteni a mindennapi illemszabályokat.

A család teljes fegyverzetben állt, amikor Lady Cumnor megjelent a nappaliban. Elfoglalta a legkényelmesebb széket, majd meggyújtották a gyertyákat, mielőtt társalgásba kezdtek volna. A Lady beszélt először, és Lady Harriet, aki Mollyhoz intézett néhány szót, elhallgatott.

– Maryt, vagyis Lady Cuxhavent kísértem a vasútállomásra, a Birmingham és London közötti új vonalon utazott, amikor eszembe jutott, hogy benézzek ide, és gratuláljak neked, Clare. Melyik ifjú hölgy a szóban forgó? – Feltette a lornyonját, Mollyra, majd Cynthiára nézett, akik nagyon hasonló öltözékben voltak. – Nem hiszem, hogy felesleges volna néhány tanáccsal szolgálnom önnek, drágám – mondta, amikor fölvilágosították, hogy Cynthia a kiválasztott menyasszony. – Sok mindent hallottam magáról, és nagyon örülök a szerencséjének, már csak az anyja kedvéért is. Az anyja nagyon derék asszony, és kifogástalanul teljesítette a kötelességét, amikor a házunkban szolgált. Tehát, mint mondtam, nagyon örülök, hogy, amint hallom, roppant előnyös házasságot készül kötni. Csak remélni tudom, hogy ez el fogja feledtetni a múltbéli magaviseleti hibáit, amelyekről őszintén reméljük, hogy valójában jelentéktelenek voltak, így az édesanyja megelégedésére fogja irányítani életét a továbbiakban, akivel szemben mind én, mind Lord Cumnor őszinte rokonszenvet táplálunk. Ám magának nagyon diszkréten kell viselkednie, bármilyen helyzetbe is sodorja az élet, akár megházasodik, akár egyedülálló marad. Tisztelnie kell a férjét, és mindenben elfogadni a véleményét. Tekintsen úgy rá, mint urára és parancsolójára, és csak azután tegyen bármit, miután kikérte a véleményét. – Nagy szerencse, hogy Lord Cumnor nem volt a közönség soraiban, mivel talán összevetette volna az elméletet a gyakorlattal. – A pénzzel okosan bánjon, és tartsa szem előtt a társadalmi helyzetét! Hallottam, hogy Mr. … – segítséget remélve körülnézett, mivel a név kiment a fejéből – Henderson… Henderson jogászember. Habár létezik egy általános ellenszenv a jogászokkal szemben, jómagam ismertem néhányat, akik nagyon jóravaló emberek voltak. Biztos vagyok benne, hogy Mr. Henderson is egyike ezeknek, különben a kedves édesanyja és Mr. Gibson soha nem adták volna áldásukat e frigyre.

– A vőlegényem ügyvéd – vágott közbe Cynthia, aki nem bírta türtőztetni magát. – Ügyvédbojtár.

– Ah, igen. Ügyvéd. Ügyvédbojtár. Értem én, nem kell ilyen hangosan beszélnie, kedvesem. Mit is akartam mondani, amikor a szavamba vágott? Majd ha már többet forgott jó társaságban, meg fogja tanulni, hogy nagyon rossz modorra vall, ha félbeszakít másokat. Még sok mindent készültem mondani önnek, de most mind kiment a fejemből. Volt még valami, amiről az apád akarta, hogy megkérdezzem… Mi is volt az, Harriet?

– Azt hiszem. Mr. Hamley ügyére gondolsz?

– Ó, igen! Jövő hónapban meghívjuk Lord Hollingford barátait a kastélyba, és Lord Cumnor különösen szeretné, ha Mr. Hamley is eljönne.

– Az uraság? – kérdezte Mr. Gibson meglepetten. Lady Cumnor kissé meghajolt, mintha csak azt mondta volna: Ha nem szakítanak folyton félbe, el fogom mondani.

– A híres utazót… a tudós Mr. Hamleyt értettem alatta. Gondolom, Hamley uraság fia lehet. Lord Hollingford jól ismeri őt, de amikor azelőtt meghívtuk, nem jött el, és nem is adott magyarázatot, hogy miért nem.

Rogert valóban meghívták már egyszer a kastélyba, ő pedig visszautasította a meghívást? Mrs. Gibson sehogyan sem tudta ezt megérteni. Lady Cumnor folytatta:

– Ez alkalommal azonban biztosra akarunk menni. A fiam, Lord Hollingford csak azon a héten tér vissza Angliába, amikor Atherstone hercege fog nálunk időzni. Úgy tudom, Mr. Gibson igen jó viszonyban van Mr. Hamleyvel. Gondolja, hogy rá tudja venni, hogy megtiszteljen bennünket a jelenlétével?

Mindezek a szavak pedig a büszke Lady Cumnor szájából hangzottak el, tárgyuk pedig Roger Hamley volt, akit Mrs. Gibson két évvel ezelőtt egyszerűen kipenderített a nappalijából, amiért alkalmatlan időben jelent meg, és akit Cynthia kivetett a szívéből. Mrs. Gibson alaposan meglepődött, és csak annyit volt képes motyogni, hogy biztos benne, hogy a férje mindent el fog követni, hogy őladysége kedvében járjon.

– Köszönöm. Eléggé ismerhet már ahhoz, hogy tudja, nem olyan személy vagyok, és a kastély sem olyan ház, hogy úgy kellene összevadászni a vendégeket. Ebben az esetben azonban kivételt teszek, és meghajtom a fejem. A magas rangnak is kötelessége tiszteletet adni azoknak, akik kitüntették magukat a művészetben vagy a tudományokban.

– Továbbá, mama – mondta Lady Harriet –, papa szerint a Hamleyk már Hódító Vilmos korában is ezen a birtokon éltek, amíg mi csak egy századdal ezelőtt kerültünk erre a vidékre, és az a legenda járja, hogy az első Cumnor csak egy dohányárus volt Jakab király udvarában.

Bár Lady Cumnor riadót épp nem fújt, és nem torkolta le ott helyben a lányát, jószerivel ezekkel egyenértékű volt a viselkedése. Halk, ám rendkívül fensőbbséges megbeszélésbe kezdett Clare-rel az esküvő részleteiről, egészen addig, amíg azt nem gondolta, hogy ideje indulniuk. Ekkor sietve utasította Lady Harrietet, és elrángatta őt a Spa előnyeiről Cynthiának tartott beszámolója kellős közepén, noha ez a város az ifjú házasok egyik állomása lesz a nászútjukon.

Mindenesetre nagyon szép ajándékot készített a menyasszonynak: egy Bibliát és egy imakönyvet bársonyborítással és ezüst csatokkal valamint háztartási könyvek gyűjteményét, amelyek első lapjára Lady Cumnor saját kezűleg írta be a megfelelő heti fejadagot kenyérből, vajból, tojásból, húsból és zöldségekből a londoni árakkal együtt. Ez még a legtapasztalatlanabb háziasszonynak is sokat segítene abban, hogy jól ossza be a kosztpénzt, amint ezt ki is fejtette az üzenetben, amely a hasznos, ám unalmas ajándékot kísérte.

– Ha bekocsizol Hollingfordba, Harriet, talán elvihetnéd ezeket a könyveket Miss Kirkpatricknak – mondta Lady Cumnor, miután lepecsételte az üzenetét a magafajta, kifogástalan jellemű grófnék gondosságával. – Tudok róla, hogy holnap mindannyian elutaznak Londonba az esküvőre, annak ellenére, hogy megmondtam Clare-nek, szerintem kötelessége az embernek a saját egyházközségében megházasodni. Akkor azt mondta, hogy teljes mértékben egyetért velem, de a férje nagyon ragaszkodik hozzá, hogy Londonba utazzanak, és ő nem tudja, hogyan ellenkezhetne vele, lévén engedelmes feleség. Azt tanácsoltam neki, hogy hajtogassa az általam is fölhozott érveket a városban tartott esküvő helytelenségéről, de láthatóan nem sikerült neki meggyőznie a férjét. Ez volt az egyik legnagyobb hibája már akkor is, amikor velünk lakott; mindig nagyon könnyen beadta a derekát, és soha senkinek nem tudott nemet mondani.

– Mama! – mondta Lady Harriet, egy kis gúnyos árnyalattal a hangjában –, gondolod, hogy akkor is ennyire kedvelted volna, ha ellentmondott volna neked, és nemet mondott volna, amikor az igent vártad el tőle?

– Hát persze, hogy kedveltem volna, drágám. Szeretem, ha mindenkinek megvan a maga határozott véleménye, feltéve, ha az a vélemény megfontoláson és tapasztalaton alapszik, amelyet viszont kevés embernek adatott meg elérni. Azt gondolom, hogy a másokkal szembeni tisztelet megadásának egyik módja, ha hagyjuk magunkat meggyőzni általuk. Sokszor úgy vélem, hogy

csupán a makacsság mondat nemet velük az érveinkre. Remélem, nem hangzik túlságosan zsarnokinak? – kérdezte a Lady, némi aggodalommal.

– Ha te egy zsarnok vagy, mama – mondta Lady Harriet, szeretettel megcsókolva a szigorú, merev arcot –, sokkal jobban szeretem a zsarnokságot a demokráciánál. Nekem is nagyon zsarnokinak kell lennem majd a pónikkal, mivel már nagyon késő́re jár, hogy idő́re odaérjek Ashholtba.

Ám Gibsonéknál igen sokáig időzött, így végül le kellett tennie arról, hogy Ashholtba menjen.

Molly a nappaliban ült, sápadtan és reszketve, és minden erejével magát nyugtatva. Csak ő volt a szobában, amikor Lady Harriet belépett. Odabenn hatalmas volt a rendetlenség, szanaszét hevertek az ajándékok és a csomagolópapír, valamint a kartondobozok, felfedve tartalmukat.

– Úgy nézel ki, mint Marius Karthágó romjai közt,[101] drágám! Mi a baj? Miért vágsz olyan elkeseredett arcot? Ezt az esküvőt már csak nem fújták le? Habár engem semmi sem lepne meg a gyönyörű Cynthiával kapcsolatban.

– Ó, nem! Ez nagyon igaz. De újra megfáztam, és papa szerint jobb, ha nem megyek el az esküvőre.

– Szegény kicsikém! Pedig ez lett volna az első utad Londonba!

– Igen. De inkább az bánt, hogy nem lehetek Cynthiával az utolsó napokban; meg aztán papa… elhallgatott, mivel nem tudta folytatni anélkül, hogy elsírná magát, pedig nem akart pityeregni. Aztán összeszedte magát. – Papa annyira várta ezt az utazást… és látva… és… hogy meglátogassa. Ó! Nem is tudom fölsorolni, hány helyre szeretett volna elmenni; egy egész listája van azokról a személyekről, akiket látni akart. Most azonban azt mondja, hogy nem lenne szíve egyedül hagyni engem több mint három napra… kettő elmegy az utazással, egy pedig az esküvővel.

Ebben a pillanatban belépett Mrs. Gibson, aki szintén zaklatott volt a maga módján, habár Lady Harriet jelenléte megnyugtatóan halott rá.

– Drága Lady Harrietem! Milyen kedves öntől, hogy eljött! Ah, igen, ez a szegény gyermek bizonyára elmondta már, hogy járt. És éppen akkor, amikor már minden olyan jól alakult! Biztos vagyok benne, hogy akkor fáztál meg, amikor háttal ültél a nyitott ablaknak, Molly. Emlékszel, azt bizonygattad, hogy semmi baj nem lesz, és most. Itt a baj! Én biztosan nem fogom tudni jól érezni magam, pedig az egyetlen gyermekem esküvőjéről van szó, nélküled; mivel nem hagyhatlak itt egyedül, Maria nélkül. Inkább meghozom ezt az áldozatot, mint hogy téged itt hagyjalak ápoló nélkül, elhagyatottan…

– Biztos vagyok benne, hogy Molly is ugyanúgy sajnálja – mondta Lady Harriet.

– Nem, én azt hiszem, hogy nem – mondta Mrs. Gibson, egyszerűen figyelmen kívül hagyva a dolgok időrendjét –, különben tegnapelőtt nem ült volna oda a nyitott ablakhoz, annak ellenére, hogy én óva intettem attól. De már nincs mit tenni. Papa pedig… de az én kötelességem, hogy a legjobbat hozzam ki ebből a helyzetből, és a pozitív oldalát nézzem a történéseknek. Bárcsak őt is rá tudnám venni, hogy ezt tegye. – Ekkor Lady Harriethez fordult – Hiába no, nagyon lesújtó egy lánynak az ő korában, ha le kell mondania élete első lehetőségéről, hogy Londont lássa.

– Nem erről van szó – kezdte Molly, ám Lady Harriet intett neki, hogy hallgasson, mert ő kíván szólni.

– Lássuk csak, Clare! Mi ketten meg tudjuk oldani ezt a helyzetet, ha segítesz megvalósítani a tervemet. Mr. Gibson addig marad Londonban, amíg csak kedve tartja; és Mollynak is gondját foguk viselni, ráadásul egy kis levegőváltozásban is lesz része, amelyre pedig szerény véleményem szerint most mindennél nagyobb szüksége van. Ugyan nem tudom őt odavarázsolni az esküvőre, és Londont sem tudom neki megmutatni, de el tudom őt vinni a kastélyba. Magam hívom meg oda, és naponta beszámolókat küldök majd az állapotáról Londonba, így Mr. Gibson nyugodt lehet, és maradhat, amíg csak tetszik. Mi a véleményed az ötletemről, Clare?

– Ó, nem mehetek – mondta Molly. – Mindenkinek csak terhére lennék.

– Senki nem kérdezte a véleményedet, kicsikém. Ha az idősebbek bölcsen úgy döntenek, hogy jönnöd kell, akkor nincs mese, muszáj engedelmeskedned.

Ezalatt Mrs. Gibson gyorsan összevetette magában az előnyöket és a hátrányokat. Az utóbbiak között a féltékenység volt a legerősebb. Az előbbiek között pedig az, hogy kifelé mennyire jól hangzana mindez. Maria eljöhetne Cynthiával és vele mint a szobalányuk. Mr. Gibson is tovább maradhatna velük, és az mindig megnyugtató, ha az ember oldalán férfi áll egy Londonhoz hasonló helyen. Nem elhanyagolható, hogy a fent említett férfi jóképű úriember volt, és a vagyonos sógora igencsak kedvelte őt. Így végül az igenek győztek.

– Micsoda elbűvölő terv! Nem is tudok elképzelni ennél kedvesebbet és kellemesebbet szegény kis drágának. Csak hát mit fog szólni Lady Cumnor? A családom nevében éppen olyan szerény vagyok, mint a magamában – tette hozzá.

– Tudod, hogy a mama vendégszeretete csak akkor van kielégítve, ha a ház teljesen tele van, ebből a szempontból pedig papa pont olyan, mint ő. Különben is, kedvel téged, és hálás a mi jó Mr. Gibsonunknak. Téged is a szívébe fog zárni, kicsikém, ha úgy megismer, mint én.

Mollyt elkeserítette a gondolat, hogy a kastélyba kell mennie. Az apja esküvőjének a napját kivéve még kívülről sem látta a kastélyt azóta a szerencsétlen nap óta, amikor gyerekkorában elaludt Clare ágyában. Rettegett a grófnétól, idegenkedett a háztól. Csakhogy ez megoldásnak tűnt arra a problémára, hogy mi legyen vele. Reggel óta mindenki ezen gyötrődött, és neki magának is nagy fájdalmat okozott. Nem szólt semmit, habar időről időre megremegett a szája szele Ó, bárcsak a Browning kisasszonyok ne pont ezt az időpontot választották volna arra, hogy meglátogassák Miss Hornblowert! Bárcsak hozzájuk mehetett volna, és az ő egyszerű, de csendes és finom életüket élhette volna, ahelyett hogy ellenkezés nélkül azt kelljen hallgatnia, milyen terveket szőnek róla, mintha csak egy élettelen játékszer volna.

– A déli rózsaszín szalont fogja megkapni, amelyet csak egy ajtó választ el az enyémtől, emlékszel. Az öltözőt pedig átalakítjuk kényelmes kis nappalivá a számára, ha bármikor is szeretne visszavonulni. Parkes majd a gondját viseli, és biztos vagyok benne, hogy Mr. Gibson tudja, Parkes milyen nagyszerű ápoló. Mindenféle kellemes vendéggel lesz tele a ház, akik szórakoztatni tudják majd őt, és ha végre megszabadul majd ettől a náthától, minden nap kikocsizunk. Naponta írok beszámolókat, ahogy ígértem. Kérlek, mondd el mindezt Mr. Gibsonnak, és tekintsük megbeszéltnek a dolgot. Holnap tizenegy órakor eljövök érte a zárt kocsival. Most pedig megnézhetném a gyönyörű menyasszonyt, hogy átadjam neki a mama ajándékát valamint saját jókívánságaimat?

Ezzel bejött Cynthia, és szerényen elfogadta a hasznos ajándékot, az avval járó jókívánságokat, anélkül hogy nagy lelkesedést vagy hálát mutatott volna. Elég szemfüles volt, hogy észrevegye, egyiket sem kísérte túl sok érzelem. Ám amikor az anyja felvázolta neki a Mollyval kapcsolatos terveket, Cynthia szemei felragyogtak az örömtől, és – Lady Harriet meglepetésére – úgy mondott köszönetet, mintha személyesen neki tett volna szívességet. Lady Harriet azt is látta, hogy Cynthia csendben megfogta Molly kezét, és mindvégig így állt ott, mintha tartott volna a közelgő elválástól. Ez a kis közjáték közelebb hozta egymáshoz Cynthiát és Lady Harrietet, mint addig bármi.

Molly abban reménykedett, hogy az apja talán kifogást emel a terv ellen, azonban csalódnia kellett. Ám megnyugodott, látván apja megkönnyebbülését, hogy Lady Harriet és Parkes gondjaira bízhatja őt. Most már úgy beszélt a levegőváltozásról, mint a lehető legkívánatosabb dologról a lánya számára: a vidéki levegő és a nyugalom az, amire a lánynak szüksége van. Az egyetlen hely, ahol mindezeket biztosítva látta volna, és ahová el is küldhette volna a gyengélkedőt, a Hamley-ház volt. Attól tartott azonban, hogy mert Molly jelenlegi betegsége ott kezdődött, ez újra rossz hatással lehet a lányára. Így aztán másnap elvitték Mollyt a nagy kocsiban, maga mögött hagyva a házat, ahol iszonyú felfordulás volt: a dobozok és a bőröndök az előszobában, és minden egyéb zavar a család közelgő elutazását és az esküvőt jelezte. Cynthia egész délelőtt Mollyval volt a szobájában, segített becsomagolni a lány ruháit. Tanácsokat adott neki, mivel mit vegyen föl, és örvendezett a kis cicomák felett, amelyek a koszorúslányruhát voltak hivatva díszíteni, így viszont a kastélyban való csinos megjelenését segítik majd elő. Úgy beszéltek a ruhákról, mintha az öltözködés volna az életük értelme, mivel mind a ketten tartottak attól – Cynthia talán jobban –, hogy komolyabb témára tereljék a beszélgetést. Mikor jelentették a kocsi érkezését, és Molly készült lemenni, Cynthia azt mondta:

– Nem akarok neked köszönetet mondani, Molly, vagy elmondani, mennyire szeretlek.

– Kérlek, ne – mondta Molly. – Nem tudom elviselni.

– Csak tudd, hogy te leszel az első számú vendég a házamban. De ha barna szalagot hordasz zöld ruhával, kidoblak. – Ezzel elváltak. Mr. Gibson az előszobában állt, hogy átadja Mollyt. Sietve lovagolt haza, hogy a lányának adhasson még néhány orvosi tanácsot.

– Gondolj ránk csütörtökön – mondta Mollynak. – Kijelenthetem, hogy nem tudom, Cynthia három udvarlója közül az utolsó pillanatban melyik fog megjelenni vőlegényként. Fel vagyok készülve, így semmin nem lepődöm meg; és jó szívvel adom át bárkinek, aki eljön érte.

Elhajtottak a kocsival, és amíg el nem tűntek, Molly nem győzte viszonozni a csókokat, amelyeket a mostohaanyja dobált felé a nappali ablakából. Ám szemei eközben egy fehér keszkenőre szegeződtek, amely a padlásablakból lengedezett. Ugyanaz az ablak volt ez, amelyből ő figyelte Roger távozását csaknem két évvel ezelőtt. Mekkorát változott azóta minden!

Mikor Molly megérkezett a kastélyba, Lady Harriet Lady Cumnor színe elé vezette őt. A ház úrnője iránti kötelező tiszteletadás volt ez, amelyről Lady Harriet tudta, hogy az anyja elvárja. Ám szeretett volna minél előbb túlesni a ceremónián, és felvinni Mollyt a szobájába, amelyet gondosan előkészített számára. Lady Cumnor azonban nagyon kedves, sőt egyenesen kegyes volt.

– Ön Lady Harriet vendége, kedvesem – mondta –, és én remélem, hogy a lányom a gondját fogja viselni itt. Ha mégsem, be kell panaszolnia őt nálam. – Ez volt a leghumorosabb megjegyzés, amely Lady Cumnortól kitelt, és ebből Lady Harriet tudta, hogy az anyjának tetszik Molly külseje és viselkedése.

– Itt pedig a saját birodalmában lehet, mivel ebbe a szobába csak akkor merészkedek be, ha kifejezetten megkér rá. Itt van a *Quarterly* legújabb száma, a legújabb regény, és a legújabb tanulmány. Ma pedig már többet nem kell lejönnie, ha nincs kedve hozzá. Parkes behoz ide bármit, amit kíván. Meg kell erősödnie, olyan gyorsan, ahogy csak lehetséges, mivel holnap mindenféle nagyszerű és híres emberek érkeznek, és szerintem szeretne találkozni velük. Mi lenne, ha ma csak az ebédre jönne le, esetleg még este, ha kedve van. A vacsora hosszú és fárasztó étkezés, különösen, ha valaki nem elég erős. Nem sok mindenről maradna le, mivel még csak az unokatestvérem, Charles van a házban, ő pedig maga a megtestesült hallgatás.

Molly boldogan hagyta, hogy Lady Harriet döntsön el mindent helyette. Eleredt az eső, elég borús nap volt ahhoz képest, hogy augusztus havában jártak. Kis, vidám tűz pattogott a neki fenntartott nappaliban. A felső emeleti helyiségből szép kilátás nyílt a parkra és távolabb a hollingfordi templomtoronyra, így Molly azonnal otthon érezte magát. Egyedül maradt, és lefeküdt a kanapéra – körülötte könyvek voltak, a közelében égett a tűz, a szél és az eső csapkodta az ablakokat. Mindettől csak még kényelmesebbnek és meghittebbnek tűnt a szoba. Parkes kicsomagolta a ruháit. Lady Harriet előzőleg így mutatta be őt Mollynak: – Molly, ez itt Mrs. Parkes, az egyetlen személy, akitől valaha is tartottam. Megszid, ha összemaszatolom magam a festékeimmel, mintha még mindig kislány lennék, és ágyba küld, amikor még szeretnék fennmaradni. – Parkes ezalatt mindvégig mosolygott. Lady Harriet folytatta: – Hogy megszabaduljak a zsarnokságától, önt vetem oda prédaként. Parkes, vasmarokkal fogd Miss Gibsont: legyen rá gondod, hogy egyen és igyon, pihenjen és aludjon, és úgy öltöztesd, ahogy jónak és helyesnek ítéled.

Parkes meg is kezdte uralkodását azzal, hogy a kanapéra fektette Mollyt, és azt mondta: – Ha ideadja a kulcsait, Miss, kicsomagolom a holmiját. Tudassa velem, mikor óhajtja, hogy rendbe tegyem a haját, és előkészüljünk az ebédhez. – Ha Lady Harriet néhanapján használt is hétköznapi kifejezéseket, azokat nemigen tanulhatta Parkestól, aki büszke volt választékos szóhasználatára.

Amikor Molly lement az ebédhez, ott találta Charlest a nagynénjével. Lady Cumnorral. Sir Charles Morton volt Lady Cumnor egyetlen nővérének a fia. Csúnyácska, vöröses hajú, harmincöt év körüli férfi volt; végtelenül gazdag, ám suta és zárkózott. Hosszú évek óta betegesen vonzódott unokatestvéréhez, Lady Harriethez, aki fittyet hányt rá, noha az anyja leghőbb vágya volt, hogy összeházasodjanak. Ennek ellenére Lady Harriet mindig barátságosan viselkedett vele, utasítgatta, mit tegyen, és mit ne, közben a leghalványabb kétsége sem volt afelől, hogy a férfi engedelmeskedik neki. Mollyval kapcsolatban is kiadta neki a napiparancsot.

– Charles, ezt a lányt szórakoztatni kell, és elterelni a figyelmét a nehézségeiről. Nagyon törékeny ahhoz, hogy túlságosan tevékeny legyen akár szellemileg akár fizikailag. Tartsd rajta a szemed, ha tele lesz a ház, ültesd őt oda, ahol mindent láthat és hallhat anélkül, hogy neki bármilyen erőfeszítést is kellene tennie.

Így Sir Charles az ebédnél azzal kezdte a napját, hogy Mollyt finoman a szárnyai alá vette. Nem beszélt sokat a lánnyal, de amit mondott, az maradéktalanul kedves és udvarias volt, és Molly, ahogy az Lady Harriet szándéka volt, kezdett bizalommal lenni iránta. Később, amíg a család vacsorázott, a teát és a csendes pihenőt követően Parkes jött be, és felöltöztette Mollyt az egyik új ruhájába, amelyet még a londoni útra csináltattak, a haját pedig csinos frizurába fésülte. Molly alig ismert magára a tükörben. Lady Harriet lehívatta őt a nagy, hosszú, végeláthatatlan fogadóterembe, amelynek a mérete gyermekkora óta kísértette őt a rémálmaiban. A terem másik végében Lady Cumnor ült a hímzésével. A tűz és a gyertya fénye a helyiségnek ebbe a sarkába koncentrálódott. Lady Harriet éppen teát készített, Lord Cumnor elszunyókált, és Sir Charles részleteket olvasott fel az Edinburgh Review-ból a három hölgynek.

Nyugovóra térve Molly kénytelen volt bevallani magának, hogy vendégeskedése a kastélyban inkább kellemesnek mondható, és megpróbálta összevetni egykori benyomásait az újakkal, míg lassan álomba nem merült. Még egy viszonylag csendes nap telt el, de este már sorban érkeztek a vendégek. Lady Harriet elvitte Mollyt kis pónifogatán, és hosszú hetek óta először a lány úgy érezte, hogy visszatér az egészsége. Az előző napi eső után friss szellő fújdogált a nyári estében.

ÖTVENNYOLCADIK FEJEZET
Újraéledő remények, szép kilátások

– Ha nem találja nagyon kimerítőnek, drága, feltétlenül jöjjön le ma este a vacsorához. Látni fogja, ahogy egyenként megérkeznek a vendégek, így talán könnyebb megismerni őket, mint egyszerre szembesülni egy nagy csapat idegennel. Hollingford is itt lesz, remélem, ez örömet okoz önnek.

Így aztán Molly megjelent a vacsorán, ahol a kastély válogatott vendégei mind megismerhették, ha másként nem is, legalább látásból. Másnap csütörtök volt, Cynthia esküvőjének a napja. Itt, vidéken napos és meleg volt az idő, Londonban bármilyen is lehetett. A villásreggelinél néhány levél várta Mollyt az otthoniaktól. Napról napra, óráról órára egyre egészségesebbnek érezte magát, így lassan elhagyta a betegsége alatt felvett szokásokat. Sokkal jobban nézett ki, amint azt Sir Charles meg is említette Lady Harrietnek, és néhány vendég aznap reggel megjegyezte, hogy milyen csinos és kecses lány, egy igazi úrinő. Eltelt a csütörtök. Másnap, ahogy azt Lady Harriet előzetesen jelezte is neki, a környékről vártak újabb vendégeket, akik egészen vasárnapig maradnak. Nem említette azonban a nevüket, s amikor Molly vacsora előtt lement a nappaliba, szinte megrettent Roger Hamley láttán. Néhány úriember vette körül a férfit, akik lelkesen beszélgettek vele, és nagy figyelmet fordítottak rá, legalábbis ez volt Molly benyomása. Roger hirtelen megakadt a társalgásban, nem figyelt a kérdésre, amelyet föltettek neki, szórakozottan válaszolt, és elindult Mollyhoz, aki Lady Harriet közelében ült. Értesült arról, hogy a lány a kastélyban tartózkodik, mégis szinte ugyanannyira meglepődött, amikor meglátta, mint a lány az ő váratlan feltűnésekor. Molly csak egyszer-kétszer látta őt, még a betegsége alatt, amióta Afrikából hazatért. Roger alig ismert rá, pedig tudta, ki az, de a csinos estélyi ruhájában, a szépen fésült hajával, halvány arcán a félénkség előcsalta pírral, s annak ellenére könnyed és elegáns mozdulataival valahogy más volt. Azt a csodálattal vegyes alázatot kezdte érezni a jelenlétében, amelyet a legtöbb fiatalember tapasztal, ha egy szép lánnyal beszélget. Szerette volna elnyerni a tetszését, és ez a vágy nagyon különbözött a régi, családias barátkozástól. Bosszús volt, amikor Sir Charles, aki még mindig kiemelt figyelmet fordított a lányra, odajött, hogy vacsorázni vigye. Nem értette a cinkos mosolyt, amelyet Mollyval váltott a férfi; ők viszont mindketten ismerték Lady Harriet utasítását, amely szerint Mollyt meg kell kímélni a sok beszédtől, és engedelmeskedve neki a saját kívánságuk szerint is cselekedtek. Roger nem értette a helyzetet, és azon kapta magát, hogy a vacsora alatt szüntelenül őket bámulja. Este újra kereste a lányt, akit az egyik vendég fiatalember társaságában látott meg; az ifjúnak két nap előnye volt az ismerkedésben, így jobban el tudott beszélgetni Mollyval a napi történésekről, és a családdal kapcsolatos tréfás, vagy aggasztó eseményekről. Molly azt kívánta, bárcsak megszabadulhatna a fecsegő fiútól, és Rogerrel lehetne; oly sok mindenről szerette volna kérdezni. Roger már több mint két hónapja feléjük sem nézett, így semmit sem tudott a Hamley házban kialakult helyzetről. Noha mind a ketten egymással szerettek volna beszélni – sokkal inkább, mint bárki mással a teremből –, minden összeesküdött ellenük. Lord Hollingford odahívta Rogert egy középkorú férfiakból álló csoporthoz, és meg kívánta vele vitatni a véleményét egy tudományos témáról. Mr. Ernest Watson, Molly lovagja pedig a lány mellől nem tágított, mivel ő volt a legcsinosabb hölgy a társaságban, és szinte elszédítette őt a szüntelen fecsegésével és szellemes megjegyzéseivel. Hamarosan olyan sápadtnak és fáradtnak tűnt, hogy a szemfüles Lady Harriet már küldte is Sir Charlest, hogy mentse ki a lányt. Roger látta, hogy néhány szót vált Lady Harriettel, majd csendben kimegy a teremből, és abból az egy-két mondatból, amelyet a lady az unokaöccséhez intézett, világossá vált számára, hogy a lány lepihenni készül. Ezek a mondatok azonban félreértésre adhattak okot.

– Igazán Charles, mivel Molly a te gondjaidra van bízva, talán előbb meg kellett volna őt szabadítanod Mr. Watson ostoba fecsegésétől. Én is csak akkor tudom elviselni őt, ha a legjobb egészségnek örvendek.

De miért van Molly Sir Charles gondjaira bízva? Miért? Ekkor Rogernek eszébe jutott sok apró részlet, amelyek mindegyike egyetlen, hirtelen fölrémlő gondolatot látszott igazolni. Zavartan és bosszúsan tért aludni. Elkapkodott és nem megfelelő döntésnek ítélte meg az eljegyzést, már ha egyáltalán erről van szó.

Szombaton több szerencséjük volt: hosszasan beszélgethettek négyszemközt a ház legnyilvánosabb részében, a fogadóterem egyik kanapéján, ahol Molly Lady Harriet utasítására pihent egy keveset a sétájuk után, mielőtt visszavonult volna emeleti szobájába. Roger arra járt, meglátta őt, és odament hozzá. Megállt a lány előtt, és úgy tett, mintha az aranyhalat figyelné a közeli márványmedencében.

– Nagyon nem volt szerencsém – mondta. – Tegnap megpróbáltam az ön közelébe férkőzni, de lehetetlennek bizonyult. Annyira belemerült a Mr. Watsonnal való társalgásba, majd Sir Charles Morton jött el önért, és vitte magával… Úgy tűnik, mintha jogot formálna önre. Régóta ismeri őt?

Roger eredetileg nem ezekkel a szavakkal tervezett Sir Charlesról beszélni Mollyval, egyszerűen csak kicsúsztak a száján.

– Nem, nem régóta. Nem is ismertem őt, egészen keddig, amikor ideérkeztem. Lady Harriet azonban megbízta őt, hogy vigyázzon rám, nehogy kifárasszanak a vendégek; le akartam jönni a társaságba, de mint tudja, az utóbbi időben sokat betegeskedtem. Ő Lady Harriet unokatestvére, és mindent megtenne érte.

– Ó! Nem egy jóképű ember, de nagyon jólelkű.

– Magam is így gondolom. De nagyon szófukar, így aztán nem nagyon tudok kiigazodni rajta.

– Nagyon nagyra becsülik őt a megyében – mondta Roger, aki immár hajlandó volt elismerni a másik férfi érdemeit.

Molly fölállt.

– Most muszáj felmennem – mondta. – Csak egy-két percre ültem le itt, Lady Harriet utasítására.

– Maradjon még egy kicsit – kérlelte Roger. – Igazán ez a legszebb hely a házban. A vízililiomokkal teli kis medence hűvösséget sugároz magából. Különben is, olyan régen találkoztunk, és át kell adnom önnek apám üzenetét is. Nagyon dühös önre.

– Dühös rám! – kiáltott föl Molly meglepetten.

– Igen! Hallotta, hogy idejött, amikor levegőváltozásra volt szüksége, s bizony megsértődött, amiért nem a mi házunkat választotta e célra. Azt üzeni, igazán eszébe juthattak volna önnek a régi barátai!

Molly komolyan vette ezt a szemrehányást, és nem vette észre a mosolyt Roger arcán.

– Ó! Annyira sajnálom! – mondta. – De kérem, mondja el neki, hogy történt mindez. Lady Harriet beállított hozzánk aznap, amikor véglegessé vált, hogy nem tudok elmenni… – Cynthia esküvőjére, akarta volna mondani, de hirtelen elhallgatott, és mélyen elpirulva másként fogalmazott – Londonba. Lady Harriet aztán percek alatt eltervezett mindent, meggyőzte papát és mamát. Tudja, egyszerűen nem lehet ellenállni neki.

– Azt hiszem, személyesen önnek kellene elmondania mindezt az apámnak, ha valóban ki akar békülni vele. Miért nem látogat el hozzánk, miután hazament a kastélyból?

Hogy egyik házból a másikba látogasson, valahogy úgy, mint a királyi családok szoktak, igen távol állt mindattól, amit Molly helyesnek ítélt. Ezért így válaszolt:

– Nagyon szívesen elmegyek egyszer. De először haza kell mennem. Most nagyobb szükségük lesz rám, mint valaha…

Megint azon kapta magát, hogy kínos témára tereli a szót. Így elhallgatott. Rogert kezdte bosszantani, hogy a lány folyton kímélni próbálja azzal, hogy nem beszél Cynthia házasságáról. Molly megérezte, hogy a téma mélyen érinti Rogert, és hogy valószínűleg nem szeretné kimutatni a fájdalmát, de nem volt elegendő lélekjelenléte, valamint annyira szellemes sem volt, hogy mindig ügyelni tudjon a beszédtémára. Mindez bosszantotta Rogert, nem is tudta volna megmondani, hogy

miért. Elhatározta, hogy véget vet ennek. Amíg ezt meg nem teszi, nem lesz képes zavartalanul beszélgetni Mollyval; gyakran történik ilyesmi barátok között is, akik kölcsönösen kerülnek egy témát, de az folyton a nyelvükre tolakszik.

– Ah, igen! – mondta. – Most, hogy Miss Kirkpatrick elhagyta a házat, bizonyára nagyobb szükség lesz önre. Láttam a házasságkötéséről szóló hírt a *The Timesban* tegnap.

Megváltozott a hangja, ahogy erről beszélt, de legalább elhangzott köztük Cynthia neve – ez nagy előrelépés volt.

– Ennek ellenére – folytatta –, tolmácsolnom kell apám kérését, hogy egy rövid időre látogasson el hozzánk, annál is inkább, mert az állapota is szemmel láthatólag sokat javult, amióta megérkeztem… tegnap óta. Egyébként pedig. Molly – ez már újra a régi, baráti Roger volt, aki úgy beszélt, mint egykor –, úgy gondolom segítségünkre lehetne az otthoni helyzet megoldásában. Aimée félénk és zavart az apámmal szemben, és az apám sem viselkedik valami kedvesen vele. Ám én tudom, hogy megkedvelnék, és becsülni tudnák egymást, ha valaki össze tudná hozni őket. Engem pedig megnyugvással töltene el, ha mindez bekövetkezne, mielőtt újra elutazom.

– Elutazik? Hát újra elmegy?

– Nem értesült róla? Nem teljesítettem maradéktalanul a küldetésemet. Szeptemberben visszamegyek újabb hat hónapra.

– Már emlékszem. De valahogy azt képzeltem… úgy tűnt, végleg letelepedett a birtokon.

– Az apám is ezt hiszi. De nem valószínű, hogy az a ház valaha is újra az otthonom lehet. Részben ezért is szeretném, ha az apám megbarátkozna a gondolattal, hogy Aimée a házában marad. Ah, a vendégek visszatértek a sétájukról! Délután újra találkozunk, és talán lesz néhány nyugodt percünk, oly sok mindent szeretnék még megbeszélni önnel.

Ezzel elváltak, és Molly nagyon boldogan ment föl az emeletre. Szíve megmelegedett; jó érzés volt, hogy Roger úgy beszélt hozzá, akár egy baráthoz. Korábban már-már azt hitte, hogy soha többé nem lesz képes úgy tekinteni erre a szakállas hírességre, mint régi barátjára, pedig csaknem testvéreként szerette. Most azonban minden kezdett jóra fordulni. Aznap délután nem adódott újabb alkalom a beszélgetés folytatására. Molly kikocsizott néhány kísérő hölggyel és egy vénkisasszonnyal. Ám az nagyon kellemes gondolat volt, hogy a vacsoránál újra láthatja őt, majd másnap megint. Vasárnap este, ahogy mindnyájan együtt üldögéltek vagy sétálgattak a park gyepén, Roger folytatta a sógornője helyzetéről szóló beszámolót. A gyermek volt a kapocs az apja és a bátyja felesége között, aki a féltékenység révén egyúttal el is választotta és tartózkodóvá tette őket. Sok részletbe avatta be Mollyt, hogy megértesse vele mindkét fél álláspontját, és a kapcsolatukat terhelő nehézségeket. A fiatalember és a leány belemerültek a beszélgetésbe, miközben egy hosszú, árnyas fasorba értek. Lady Harriet otthagyta a társaságát, és odalépett Lord Hollingfordhoz, aki egy kicsit távolabb sétálgatott, és a kedvenc húg előjogával élve a karjába csimpaszkodott, és így szólt:

– Nem gondolod, hogy a te pártfogoltad és az én kedvencem lassan fölfedezik egymás jó tulajdonságait?

A lord nem volt olyan jó megfigyelő, mint a húga.

– Kiről beszélsz? – kérdezte.

– Nézd csak, ott a fasorban, kik azok?

– Mr. Hamley és… csak nem Miss Gibson? Nem látom tisztán. Ó! Ha ez ragadta meg a képzeletedet, mondhatom, hogy csak az idődet pazarolod. Roger Hamley hamarosan európai hírnévre fog szert tenni!

– Ez nagyon is valószínű, de szerintem mit sem változtat a helyzeten. Molly Gibson alkalmas rá, hogy megbecsülje őt ezért

– Nagyon csinos, jóravaló vidéki kislány. Nem tudok semmi rosszat mondani róla, de…

– Emlékezz csak a jótékonysági bálra! Kivételesen intelligensnek nevezted őt, miután táncoltál vele. Végül is, olyanok vagyunk, mint azok a mesealakok *Az Ezeregyéjszaka meséiből*, akik össze akarták boronálni Badoura hercegnőt és Caramalzaman herceget.

– Hamley nem az a nősülős fajta.

– Honnan tudod?

– Tudom, hogy nincs valami nagy magánvagyona, és azt is, hogy a tudomány művelése nem valami kifizetődő hivatás.

– Ó, ha ez minden… Hiszen bármi megtörténhet… valaki rá hagyhat egy kisebb vagyont… vagy ez a csepp örökös, aki senkinek sem hiányzott, meg is halhat.

– Hallgass, Harriet! Hogy engedheted meg magadnak, hogy ennyire a jövőre tervezz! Még egy másik ember halálát is számításba veszed, ez már igazán túlzás.

– Nem mintha az ügyvédek nem mindig ezt tennék.

– Hagyd rá azokra, akiknek ez a mesterségük. Nem szeretek házasságokat tervezni, vagy mások halálára számítani.

– Kezdesz nagyon prózai és unalmas lenni, Hollingford!

– Csak kezdek? – mondta a lord mosolyogva. – Azt hittem, mindig is úgy tekintettél rám, mint egy unalmas és két lábbal a földön járó fickóra.

– Ez nem igaz, de ha arra vársz, hogy bókoljak, már itt sem vagyok. Csak ne felejtsd el a jóslatomat, ha majd valóra válik. Vagy tudod mit, fogadjunk, és a győztes a mesebeli hercegnek, vagy hercegnőnek adja a nyereményét.

Lord Hollingfordnak másnap fölrémlettek a húga szavai, amikor meghallotta, ahogy Roger búcsúzott Mollytól:

– Akkor mondhatom az apámnak, hogy meglátogatja őt jövő héten? Nem is tudja, mekkora örömet okozna ezzel neki. – Kis híján azt mondta, nekünk, de ösztönösen megérezte, hogy jobb, ha úgy állítják be Molly ígért látogatását, mintha az kizárólag az apjának szólna.

Másnap Molly is hazament. Meglepődve tapasztalta, hogy sajnálja otthagyni a kastélyt, és nehéznek, ha nem lehetetlennek találta összehasonlítani a régi, megrögzött véleményét a házról, ahol gyermekkorában a kétségbeesés és elhagyatottság minden szenvedését átélte, az új benyomásaival. Visszatért az egészsége, jól szórakozott, és a remény egy fénysugara lopózott be az életébe. Nem csoda, hogy Mr. Gibson kellemesen meglepődött, mennyivel jobban néz ki, Mrs. Gibsont pedig finom viselkedésével bűvölte el.

– Ah, Molly – mondta az asszony –, igazán csodálatos látni, hogy egy kis idő jó társaságban mennyit használ egy leánynak. Akár egy hét is a kastélybeli emberekkel, amint azt egy hölgy mondta, a nevét sajnos elfelejtettem, önmagában is felér egy illemtanfolyammal. Van valami benned, ami megváltozott, *egy je ne sais quoi,*[102] amitől egy pillanat alatt megállapítanám, hogy arisztokrata társaságban időztél. Minden vonzerejét latba vetve az én drága Cynthiám is ezt akarta elérni, nem mintha Mr. Henderson is úgy gondolta volna, mivel nála odaadóbb szerelmest elképzelni sem lehet. Vásárolt neki egy gyémánt ékszeregyüttest. Kénytelen voltam azt mondani, hogy én meg akartam őrizni a leányom szerénységét, és hogy nem szabadna őt túlságosan sok luxuscikkel elkényeztetnie. Az viszont csalódást okozott, hogy szolgáló nélkül utaztak el. Ez volt az egyetlen hiba az előkészületekben. Drága Cynthiám, ha rá gondolok, éjszakánként azért imádkozom, hogy neked is hasonlóan remek férjet találjak, erről biztosíthatlak, Molly. Most pedig mondd el szépen, ki mindenkivel találkoztál a kastélyban?

Molly felsorolta a neveket. Roger Hamleyét utolsónak.

– Szavamra! Az a fiatalember egyre följebb kapaszkodik!

– A Hamleyk egy sokkal régibb família, mint a Cumnorok – mondta Molly elvörösödve.

– Molly, nem viselem el, hogy ennyire demokratikus legyél. A rang nagy különbség az emberek között. Elég nekem a drága papád demokratikus hajlama. De ne kezdjünk veszekedni ezen. Most hogy te és én egyedül maradtunk, nagyon jó barátságban kell lennünk; remélem, ez így is lesz. Roger Hamley, feltételezem, nem mesélt túl sokat a szerencsétlen kis Osborne Hamleyről.

– Ellenkezőleg! Azt mondja, hogy az apja rajong a kisfiúért, és úgy tűnt, ő maga is nagyon büszke rá.

– Gondoltam, hogy az uraság elveszíti minden józanságát. A francia anya biztosan gondoskodik erről. Hiszen rólad is alig vesz tudomást az utóbbi hónapokban, pedig azelőtt te voltál a mindene.

Körülbelül hat hete hozták nyilvánosságra Cynthia eljegyzését, és ez kapcsolatban lehetett az uraság elhidegülésével, Molly legalábbis ezt gondolta. De csak ennyit mondott:

– Az uraság meghívást küldött számomra; a jövő héten elmennék hozzájuk, ha önnek nincs ellene kifogása, mama. Úgy tűnik, társaságot szeretnének Mrs. Osborne Hamley mellé, aki nem túl erős.

– Nem is tudom, hogy mit mondhatnék. Nem kedvemre való, hogy egy olyan francia nővel barátkozol, akinek nagyon homályos a származása. Nem tudom elviselni a gondolatot sem, hogy elveszítsem a gyermekemet… az egyetlen megmaradt leányomat. Meghívtam Helen Kirkpatrickot, de egy darabig még nem tud eljönni… olyan elhagyatott lesz a ház. Papa végül beleegyezett, hogy építsünk egy szobát Mr. Henderson és Cynthia számára, arra az esetre, ha látogatóba jönnek hozzánk. Sok más vendégünk is lesz, remélem. A hálószobád kitűnő tárolóhely lenne, és Mariára is ráfér egy hét pihenő. Nem szívesen gördítek akadályokat senki szórakozása elé, és valóban nagyon kényelmes volna, ha egy hétig nem lennél itthon. Így aztán most az egyszer háttérbe helyezem az én kívánságaimat, és papa elé terjesztem az óhajodat.

A Browning kisasszonyok is eljöttek, hogy meghallgassák a híreket mindkét oldalról. Mrs. Goodenough éppen aznap kereste föl őket, amikor visszatértek Miss Hornblowertől, és közölte velük a hihetetlen tényt, hogy Molly Gibson a kastélyban vendégeskedett, és nem is csak egy napig, hanem többig még ott is aludt, mintha maga is nemes hölgy volna, így hát a Browning kisasszonyok eljöttek, hogy tudakozódjanak az esküvő részleteiről, és Molly látogatásáról a kastélyban. Ám Mrs. Gibsonnak nem tetszett ez a megosztott érdeklődés, visszatért valami a régi féltékenységéből Molly kastélybeli kapcsolatai miatt.

– Akkor hát, Molly – mondta Miss Browning –, hadd halljuk, hogyan viselkedtél az előkelő társaságban. De ne engedd, hogy a fejedbe szálljon a figyelem, amelyet a drága apád kedvéért szentelnek a személyednek.

– Azt hiszem, Molly nagyon is tisztában van azzal – vágott közbe Mrs. Gibson a lehető leglágyabb és leggyengédebb hangon –, hogy Lady Cumnor nekem akart kedvezni, és engem tehermentesíteni, hogy teljes erőmmel Cynthia esküvőjére koncentráljak; ennek köszönhette Molly a kiváló lehetőséget, hogy egy ilyen házba látogathatott. Mihelyt én hazatértem, Molly is visszajött. Nem tartottam volna helyesnek visszaélni a kedvességükkel a szükségesnél jobban.

Molly nagyon kínosnak érezte ezt a magyarázkodást, noha tökéletesen tisztában volt azzal, hogy semmi igazságalapja nincsen.

– No de, Molly – mondta Miss Browning –, ne is törődj vele, hogy a saját érdemedből voltál-e ott, vagy az apád révén, netán Mrs. Gibson kedvéért: hanem inkább mondd el, mit csináltál, a kastélyban.

Így aztán Molly beszámolt mindenről, amit mondott és tett, sokkal érdekesebben is mesélhetett volna Miss Browningnak és Miss Phoebének, ha nem tudta volna, hogy a mostohaanyja figyelmesen hallgatja, amit mond. Minden szavát patikamérlegen kellett mérnie, mielőtt kimondta; ez volt a legbiztosabb módja, hogy agyoncsapja a történetet. Mrs. Gibson folyton belekotyogott, hogy kijavítsa, holott Molly tudta, hogy azok megmásíthatatlan tények. Ám a legrosszabbul mégis az esett neki, hogy Mrs. Gibson a Browning kisasszonyok távozásakor így szólt:

– Molly igazán túl sokat képzel magáról e miatt a látogatás miatt; rendkívül fontosnak találja, mintha rajta kívül még senki nem járt volna előkelő házban. Jövő héten a Hamley-házba megy; kezd nagyon elkanászodni.

Mrs. Goodenough volt a következő látogató, aki gratulálni jött. Mrs. Gibson vele egészen más hangnemben beszélt. Mindig is volt valami rejtett ellenszenv kettejük között, és ez a beszélgetésükben is megmutatkozott.

Mrs. Goodenough kezdte:

– Nos! Mrs. Gibson, gondolom, sok boldogságot illő kívánnom Miss Cynthia házassága alkalmából. A többi anyával együtt éreznék, akik elveszítették a lányukat, de gondolom, önt nem abból a fából faragták.

Mármost, mivel Mrs. Gibson nem volt egészen biztos benne, hogy milyen fából kell faragni a legnagyszerűbb anyákat, kissé nehezen fogalmazta meg a válaszát:

– Ó, a drága Cynthia! – mondta. – Az ember csakis örülhet az ő boldogsága miatt! És mégis… – itt egy sóhajtással zárta a mondatot.

– Hát igen. Olyan ifjú hölgy volt, akik körüldongtak az udvarlók, mivel az igazat megvallva a legcsinosabb teremtés volt, akit valaha is láttam. Annál inkább szüksége volt a helyes irányításra. Ami engem illet, igazán nagyon örülök, hogy ilyen szerencsésen alakult az élete. Az emberek azt mondják, hogy Mr. Hendersonnak csinos magánvagyona van azon felül, amit a jogi pályán kereshet.

– Bizony, nem kell tartani attól, hogy Cynthiának nem lesz meg mindene, amit csak szeme-szája kíván! – mondta Mrs. Gibson méltóságteljesen.

– Nos, jól van. Mindig is nagyon kedveltem azt a lányt. Mondtam is az unokámnak, aki most nálam van egy ifjú hölgy kíséretében, aki viszont szívesen kóstolt volna esküvői tortát, hogy én soha nem szóltam meg őt, nem én neveztem csapodárnak. Örülök, hogy megtalálta a szerencséjét. Most pedig, feltételezem, arra fog figyelmezni, hogy Miss Mollynak is összehozzon valamit.

– Ha ez alatt azt érti, hogy mindent el fogok követni, hogy a házasságát siettetve megfosszam magam a társaságától, aki pedig olyan nekem, mint az édesgyermekem, akkor nagyon téved, Mrs. Goodenough. És kérem, ne felejtse el, hogy nem vagyok házasságközvetítő. Cynthia a nagybátyja házában ismerkedett meg Mr. Hendersonnal, Londonban.

– Á, igen! Én meg azt hittem, hogy az unokatestvére gyakran betegeskedett, ön pedig azért küldte oda a lányát, hogy ápolja. Nem mondom, hogy helytelen, ha egy anya igyekszik vőlegényt találni a lányának: én csak Molly érdekében szóltam.

– Igazán köszönöm, Mrs. Goodenough – mondta Molly, félig mérgesen, félig mulatva –, de ha meg akarok házasodni, nem fogom mamát zaklatni ezzel. Majd magam körülnézek.

– Molly olyan népszerűvé kezd válni, nem is tudom, hogyan tudjuk őt itthon tartani – mondta Mrs. Gibson. – Nekem nagyon fog hiányozni, de ahogy azt Mr. Gibsonnak is mondtam, a fiatalokat el kell engedni, hadd lássanak világot, amíg ifjak. Nagy előny volt számára, hogy a kastélyban vendégeskedhetett akkor, amikor annyi okos és kiváló ember is ott volt. Észrevehetően megváltozott a hanghordozása és a szóhasználata is. A beszédtémái is nemesedtek. Most pedig a Hamley-házba utazik. Biztosíthatom, hogy hízeleg az anyai büszkeségemnek, amikor látom, hogy kapkodnak utána. A másik lányom pedig, az én Cynthiám, micsoda leveleket ír Párizsból!

– A dolgok nagyon megváltoztak azóta, hogy én voltam fiatal, az már biztos – mondta Mrs. Goodenough. – Ezért nem is szabad talán ítélkeznem. Amikor először férjhez mentem, a vőlegényemmel az apja házába mentünk postakocsival, alig húsz mérföldnyire. Ezután leültünk vacsorázni a rokonaival és a barátaival. Ez volt az első nászútam. A második idején már jobban tisztában voltam a saját érdemeimmel, és tudtam, hogy vagy most látom Londont, vagy soha. Ám azt mondták rólam, hogy túlságosan törékeny vagyok egy ilyen hosszú úthoz, és a pénzemet sem kellene elherdálnom, habár Jerry szép kis summát hagyott rám. Most pedig a fiatal párok, nem törődve a költségekkel, Párizsba utaznak, és ez jól is van, ha később nem bánják meg keservesen ezt a pazarlást. Azért azonban hálás vagyok, hogy Miss Molly érdekében is történtek lépések, mint azt már említettem. Habár én nem ezt tettem volna az én Anna-Mariámért. De ahogy már mondtam is, változnak az idők.

ÖTVENKILENCEDIK FEJEZET
Molly Gibson a Hamley-házban

A beszélgetésnek itt vége szakadt. Esküvői tortát és bort hoztak be, Molly feladata volt a vendégeket végigkínálni. Mrs. Goodenough utolsó szavai visszhangoztak a fülében, megpróbálta mélyebben is értelmezni azokat. Közvetlenül azután, hogy Mrs. Goodenough eltávozott, Mrs. Gibson megkérte Mollyt, hogy tegye át a tálcát arra az asztalra, amely a nyitott ablaknál állt a sarokban. Ott kínálják majd a következő vendégeket. A nyitott ablakból ki lehetett látni az útig vezető ösvényre, ahol a távozó Mrs. Goodenough azt mondta az unokájának:

– Ez a Mrs. Gibson egy ostoba asszony. Roger Hamley valószínűleg soha nem fogja örökölni a birtokot, ő meg odaküldi Mollyt vendégségbe… – ekkor hallótávolságon kívülre kerültek. Molly sírva tudott volna fakadni, amikor hirtelen megvilágosodott előtte, hogy Mrs. Goodenough mire célozgatott: tisztességtelennek vélte, hogy Molly akkor megy vendégségbe a birtokra, amikor Roger otthon van. Az bizonyos, hogy Mrs. Goodenough egy közönséges, faragatlan asszonyság volt. Mrs. Gibson, úgy tűnt, meg sem hallotta ezt a célzást. Mr. Gibson természetesnek vélte, hogy Molly ugyanolyan nyugodtan elmehet a Hamley-birtokra, mint azelőtt. Roger olyan nyíltan beszélt a dologról, hogy abból kiderült, ő maga semmi rosszat nem gondol erről a látogatástól. Örömteli eseménynek tartotta, amit alig várt. Molly úgy érezte, senkivel sem tudná megosztani azt a gondolatot, amely Mrs. Goodenough szavai nyomán ütött szöget a fejébe. Kimondani sem tudta volna, hogy talán helytelen a dolog, hisz már a gondolatába is belepirult. Aztán megpróbálta magát érvekkel megnyugtatni. Ha a meghívás tolakodó, tapintatlan és helytelen volna, talán nem az apja lenne az első, aki megvétózná? Ez az érvelés azonban mit sem ért, miután Mrs. Goodenough szavai nyomán a gondolat befészkelte magát Molly fejébe. Minél jobban törte rajta a fejét, annál jobban nyugtalanította a dolog. Mosolyoghatunk ennek a fiatal lánynak a gyötrelmein, ám számára ezek valódi és emésztő gondok voltak. Csak annyit tehetett, hogy elhatározta, minden figyelmét a kedves, öreg uraságra irányítja, az ő testi és lelki felépülését fogja előmozdítani, és igyekszik majd elsimítani a súrlódásokat közte és Aimée között, Rogert pedig, amennyire csak lehetséges, kerülni fogja. A jó Rogert! A kedves Rogert! A drága Rogert! Nagyon nehéz lesz elkerülni őt úgy, hogy eközben betartsa az elemi udvariassági szabályokat, de meg fogja próbálni. Mikor pedig vele lesz, igyekszik majd a lehető legtermészetesebben viselkedni, nehogy Roger bármi változást észrevegyen. No de mi a természetes ilyenkor? Mennyi időt szabad vele töltenie? Észrevenné-e, hogy Molly visszafogottabb a társaságában, a szavai pedig kimértebbek? Az eddigi érintkezésük egyszerűségének ettől kezdve vége! Molly szabályokat állított föl magának; eldöntötte, hogy minden figyelmét az uraságra és Aimée-re irányítja, és megfeledkezik Mrs. Goodenough ostoba szövegéről. A szabadságának ezzel vége volt, és az esélyei felének is, habár inkább akkor veszítené el az esélyei nagy részét, ha idegenek közé kerülne, akik valószínűleg karót nyeltnek és barátságtalannak gondolnák őt, mivel korábban nem ismerték. Ám annyira más volt, mint egyébként, hogy Rogernek azonnal feltűnt a változás, abban a pillanatban, ahogy megérkezett a házba. A lány gondosan eltervezte ott-tartózkodása minden napját; eldöntötte, hogy ugyanannyi napot fog a birtokon tölteni, mint a kastélyban. Tartott attól, hogy ha kevesebb időt töltene itt, az uraság esetleg megsértődne. Milyen gyönyörű volt a birtok a kora őszi ragyogásban, ahogy a kocsi közeledett! Roger ott állt a bejárati ajtónál, őt lesve, az ő érkezését várva. Azután bement, nyilván azért, hogy szóljon a sógornőjének, aki előjött gyászruhájában, kisfiát a karjában tartva, hogy vele leplezze a félénkségét. A kicsi azonban kiszabadította magát, és lerohant a kocsi elé, hogy köszönjön barátjának, a kocsisnak, és megkapja a beígért kört a ház körül. Roger maga nem sokat szólt, azt akarta, hogy Aimée érezze, ő a család egyetlen nőtagja, de az asszony túl félénk volt ahhoz, hogy sokat beszéljen. Csak megfogta Molly kezét, és bevezette a nappaliba, ahol, mintha hirtelen

felindulásból tenné, és hálából az odaadó ápolásért, amelyet Molly tanúsított a betegsége alatt, átölelte a lányt, és megcsókolta. Máris jó barátok lettek.

Közeledett az ebédidő; az uraság mindig megjelent ennél az étkezésnél, nem mintha éhes lett volna, csak szerette látni, ahogy a kisunokája eszik. Molly hamar fölmérte a családi viszonyokat. Még ha Roger nem is számolt volna be róluk a kastélyban, akkor is látta volna, hogy sem az após, sem a meny nem találta meg az utat a másik szívéhez, pedig már jó néhány hónapja egy fedél alatt éltek. Aimée olyan ideges volt, hogy szinte angolul is elfelejtett, és egy boldogtalan anya minden féltékenységével figyelte, ahogy az uraság incselkedik a kisfiával. Nem viselkedtek túl komolyan, azt meg kell hagyni; a gyermek mohón szürcsölte az erős barna sört, és mindent eltúlzott, amiről látta, hogy tetszik a többieknek. Aimée alig tudott odafigyelni Mollyra, annyira aggasztotta őt, mit eszik és mit mond a fia, ezért nem is szólt semmit. Roger a nagyapával és unokájával szemközti oldalon ült az asztalnál. Miután az unoka kívánságait teljesítette, az uraság megszólította Mollyt.

– Nos! Hát mégis eljött hozzánk vendégségbe, miután kimulatta magát a legelőkelőbb házakban. Amikor meghallottam, hogy a kastélyba ment, már azt hittem, ezután tudomást se vesz rólunk, Miss Molly. Nem talált más helyet, ahol meghúzhatta volna magát néhány napig, amíg a szülei nem voltak itthon, csak egy grófi kastélyt?

– Meghívtak, tehát elmentem – mondta Molly –, most önök is meghívtak, tehát ide is eljöttem.

– Azt hittem, tudta, hogy itt mindig szívesen látjuk, anélkül is, hogy meghívnánk. De Molly! Én úgy tekintek magára, mint a saját lányomra, sokkal inkább, mint erre a Madame-ra itten! – Kissé lehalkította a hangját, és talán azt remélte, hogy a gyermek hangoskodása elnyomja a szavait.

– Nem kell így rám néznie, nem is érti az angolt eléggé.

– Szerintem igenis érti! – suttogta Molly lesütött szemmel, nehogy meg kelljen látnia Aimée hirtelen hangulatváltozását és elpiruló arcát. Hálás volt érte, hogy a következő pillanatban Roger megszólította Aimée-t, fivéri gyengédséggel a hangjában. Belemerültek a beszélgetésbe, függetlenül az uraságtól és Mollytól, akik szintén folytatták a társalgást.

– Erős kis fickó, nem igaz? – mondta az uraság, megsimogatva a kis Roger göndör fürtjeit. – És már négyet tud szippantani a nagyapa pipájából, anélkül hogy rosszul lenne, nem igaz?

– Nem fogok többet szippantani – mondta a kisfiú határozottan. – Mami azt mondja, nem szabad, és én nem fogok.

– Ez jellemző rá! – mondta az uraság, ezúttal azonban suttogva. – Mintha ez ártana a gyereknek!

Molly ezután megpróbálta elterelni a beszélgetést a személyes témákról, és rávette az uraságot, hogy a csatornázási munkálatok állásáról beszéljen az ebéd hátralévő része alatt. Az uraság felajánlotta, hogy élvezed a lányt a helyszínre, és Molly elfogadta az ajánlatot. Közben arra gondolt, mennyire rosszul gondolta, hogy Roger társaságában kell majd időznie, hisz úgy tűnt, a sógornője szórakoztatásával van elfoglalva. Ám, este, amikor Aimée fölment az emeletre, hogy lefektesse a kisfiát, az uraság pedig elbóbiskolt a karosszékben, hirtelen eszébe jutottak Mrs. Goodenough szavai. Négyszemközt maradt Rogerrel, ahogy azelőtt számtalanszor, most azonban akaratlanul is tartózkodóbban kezdett viselkedni, egyszerűen nem tudott a szemébe nézni úgy, ahogy régen. A beszélgetés szünetében egyszer csak könyvet vett a kezébe, és hagyta, hogy Roger megzavarodjon és bosszankodjon a megváltozott viselkedése miatt. Így ment ez mindvégig a látogatása alatt. Ha pillanatokra meg is feledkezett magáról, és a régi természetességgel kezdett viselkedni, amint észrevette, újra hűvös és csendes lett. Rogert napról napra jobban bántotta mindez, tudni szerette volna az elutasítás okát. Aimée-nek is föltűnt, mennyire megváltozik Molly viselkedése Roger jelenlétében. Egy nap azzal fordult Mollyhoz:

– Ön nem kedveli Rogert? Megszeretné, ha tudná, milyen jó ember! Művelt is, de nem ez a fontos, a jósága miatt kell szeretni és csodálni.

– Nagyon jó ember – mondta Molly. – Elég rég ismerem már, hogy tudjam.

– Akkor talán nem találja elég szórakoztatónak őt? Nem olyan, mint a megboldogult férjem, az igaz; ön Osborne-t is jól ismerte. Ah! Meséljen róla, kérem! Mikor találkozott vele először? Amikor az édesanyja még élt?

Molly nagyon megkedvelte Aimée-t; ha felszabadultabban viselkedett, nagyon kedves és elbűvölő tudott lenni. Az uraság házában roppant bizonytalannak érezte a helyzetét, így szinte viszolygott az öregúrtól, aki szintén a legrosszabb oldalát mutatta a nőnek. Roger mindent elkövetett, hogy összebékítse őket, és gyakran kérte Molly tanácsát a legcélravezetőbb módszerekről. Amíg erről volt szó köztük, Molly halkan és megfontoltan beszélt, abban a modorban, amit az apjától örökölt. De ahogy más témára terelődött volna a szó, a lány újra zárkózott lett. Nagyon nehéz volt ilyen távolságtartóan viselkednie, különösen amikor úgy látta, hogy ezzel sérti Rogert. Ilyenkor fölment a szobájába, és könnyekben tört ki. Azt kívánta, bárcsak hamar véget érne a látogatása, és visszatérhetne már otthona háborítatlan nyugalmába. Ám ahogy közelgett az utolsó napja a birtokon, Molly megváltozott, igyekezett kihasználni minden egyes boldog percet. Roger a lány tudtán kívül is azon volt, hogy minél kellemesebbé tegye az ott-tartózkodását. Titokban ő volt a mindennapi kis meglepetések értelmi szerzője, mivel érezte, hogy a lány már nem ugyanúgy tekint rá, mint régen. Egyik nap diót szedtek Aimée javaslatára, máskor – a kis Roger legnagyobb örömére – a szabad ég alatt teáztak, és harmadnapra is jutott valami kellemes elfoglaltság. Roger látszólag csak közvetítette Aimée ötleteit, valójában azonban ő szervezte ezeket az egyszerű mulatságokat, hogy örömöt szerezzen Mollynak. A hétnek már csaknem vége volt, amikor az uraság a régi könyvtárban üldögélve találta Rogert. Egy könyv hevert előtte, de ő úgy elmerült a gondolataiban, hogy megijesztette őt az apja váratlan felbukkanása.

– Gondoltam, hogy itt találom önt, fiam. Még a tél beállta előtt rendbe kell hoznunk ezt a régi szobát, penészedik. Úgy látom, hogy önnek ez a kedvenc helye. Szeretném, ha eljönne velem körbejárni a birtokot. A fűbe is leheveredhetnénk egy kicsit. Ideje, hogy kimozduljon a friss levegőre, elég szerencsétlen látványt nyújt így, a könyvei fölé görnyedve. Könyvek, mindig csak a könyvek! Semmi mást nem ismerek, amely hasonlóan káros lenne egy férfi egészségére!

Roger elment az apjával. Nem sokat szólt, amíg elég távolra nem kerültek a háztól. Akkor azonban a lényegre tért, olyan hirtelen, hogy az apja is visszahőkölt, ugyanúgy, mint Roger az imént a könyvtárban.

– Apám, ugye nem felejtette el, hogy a jövő hónapban újra visszautazom a Jóreménység fokához. Említette a házban, hogy fel kell újítani a könyvtárat. Ha csak miattam tervezi, én nem leszek itt a télen.

– Hát nem tettél le róla? – sóhajtott az apja. – Azt hittem, talán el is felejtetted már.

– Lehetetlen elfelejteni! – mondta Roger elmosolyodva.

– Nos, hátha találtak valakit, aki befejezheti az általad megkezdett munkát.

– Senki más nem fejezheti azt be rajtam kívül. Különben is, az egyezség az egyezség. Amikor írtam Lord Hollingfordnak, hogy muszáj hazatérnem, egyben azt is megígértem, hogy hat hónap múlva újra visszamegyek.

– Igen, tudom. Talán az utazás segít majd, hogy kiverje a nőt a fejéből. Nekem ugyan nehéz lesz megválnom öntől, de tudom, hogy önnek ez lesz a legjobb.

Roger elvörösödött. – Miss Kirkpatrickra céloz. Vagyis Mrs. Hendersonra. Apám, hadd szögezzem le egyszer s mindenkorra, hogy utólag elkapkodott dolognak tartom azt a lépésemet. Ma már biztosan tudom, hogy nem illettünk egymáshoz. Szenvedtem, amikor megkaptam a levelét Fokvárosban, de ma már tudom, hogy így a legjobb.

– Helyes. Ön az én fiam – mondta az uraság a fia felé fordulva, és hevesen megrázva a kezét. – Most pedig elmondom, mit hallottam a múltkor, amikor a magisztrátus összejövetelén voltam. Azt beszélik, Prestont is kikosarazta.

– Nem akarok rosszat hallani vagy mondani róla. Megvannak a hibái, de nem tudom elfelejteni, valaha mennyire szerettem őt.

– Jól van! Talán így helyes. De nem mondtam semmi rosszat, vagy igen, Roger? Szegény Osborne-nak sem kellett volna annyira titkolóznia előttem. Vendégül láttam a te Miss Cynthiádat is, sőt még az anyját is. És amelyik kutya ugat, az nem harap. Mivel, ha volt kívánságom ezen a világon, hát az volt, hogy Osborne beházasodjon egy régi családba, erre ő választott egy francia lányt, akinek se kutyája, se macskája, és csak egy…

– Ne azzal törődjön, mi volt valaha. Nézze meg, mi lett belőle mára! Csodálkozom, hogy a hölgy alázata és kedvessége nem lágyította meg a szívét, apám!

– Még csak csinosnak sem mondanám – bökte ki az uraság vonakodva, mivel attól félt, hogy Roger megismétli az amúgy is gyakran hajtogatott érveket, hogy miért kellene megadnia Aimée-nek a tiszteletet és megbecsülést. – A te Miss Cynthiád legalább csinos volt, ennyit mondhatok a fehérnép javára. Ha belegondolok, hogy mindkét fiam dacolt az apja akaratával, és mélyen a rangján alul választott lányokat... de bezzeg az én kis Mollymon egyiknek sem akadt meg a szeme. Biztosan dühös lettem volna rátok akkoriban, de ez a fruska időközben úgy belopta magát a szívembe, ahogy sem a francia hölgynek, sem a másiknak nem sikerült soha.

Roger nem válaszolt.

– De még meghódíthatod őt! Most már én is szerényebb vagyok, és te nem is vagy az örökösöm, mint Osborne, aki egy szolgálót vett el. Nem akarsz udvarolni a kis Molly Gibsonnak, Roger?

– Nem – mondta Roger röviden. – Túl késő, túl késő. Ne beszéljünk többet a házasodásról! Nem ezt a földet akarta megnézni? – Ezzel a mezők, a termőföld és a legelők előnyeit kezdte taglalni az apjának, olyan beleéléssel, mintha Molly a világon se volna, és soha nem szerette volna Cynthiát. Az uraság azonban nem volt túl jó kedvében, és csak ímmel-ámmal vett részt a társalgásban. Végül, minden előzmény nélkül ismét megkérdezte:

– De mégis, nem gondolod, hogy megszerethetnéd őt, ha megpróbálnád, Roger?

Roger nagyon is jól tudta, kire céloz az apja, egy pillanatig mégis úgy tett, mintha félreértette volna. Végül halkan így szólt:

– Soha nem fogom megpróbálni, apám. Ne beszéljünk többet erről. Ahogy már mondtam: túl késő.

Az uraság olyan képet vágott, mint egy kisgyerek, akitől elvették a játékát; a csalódása időről időre visszatért a szívébe. Magában Cynthiát hibáztatta azért, hogy Roger ennyire közömbössé vált a női nem iránt.

Úgy adódott, hogy Molly a Hamley-házban töltött utolsó reggelén kapta meg az első levelet Cynthiától, azaz Mrs. Hendersontól. Reggeli előtt voltak, Roger nem volt a házban, Aimée pedig még nem jött le a szobájából. Molly egyedül volt az ebédlőben, a megterített asztalnál. Amikor befejezte a levél olvasását, belépett az uraság, és a lány nyomban közölte vele, milyen öröm érte aznap reggel. Ám ahogy megpillantotta az uraság arcát, le tudta volna harapni a nyelvét, amiért Cynthia nevét kiejtette előtte. Az öregúr zavartnak és levertnek tűnt.

– Bárcsak soha ne hallanék róla többet… bizony azt kívánom. Ő volt az én Rogerem rossz szelleme, az volt, ha mondom. Fél éjszakán át virrasztottam, és ez is az ő hibája. Hiszen a fiam most azt mondja, hogy soha többé nem akar a házasodásra gondolni, szegény fiú! Bárcsak magára vetettek volna szemet az én fiaim, Molly. Rogernek is megmondtam ezt a minap, és azt mondtam, hogy valójában mindig is ilyen leányt képzeltem el nekik. Nos… semmi értelme… túl késő, ahogy ő is mondta. Csak annyit kérek, hogy többé ne ejtse ki annak a nőszemélynek a nevét előttem, ez minden. Ne haragudjon, kislány. Tudom, hogy maga szereti azt a fehérszemélyt, de ha megengedi egy öregembertől: magának a kisujja is többet ér nála. Bárcsak a fiatalemberek is így gondolkodnának… – így motyogott, mialatt odament a kisasztalhoz, hogy fölszelje a sonkát, amíg Molly kitöltötte a teát. A lány szíve sajgott, ki is hagyott egy pillanatra. Csak nagy nehézséggel tudta visszatartani a könnyeit. Érezte, milyen kínos a helyzete ebben a házban, amely a második otthona volt egészen eddig az utolsó látogatásig. Mrs. Goodenough megjegyzései után, és most, hogy az uraság szavaiból az derült ki – legalábbis az ő érzékeny képzeletében –, hogy az uraság lehetséges feleségként ajánlotta őt Roger figyelmébe, de ő visszautasította. Kimondhatatlanul örült, hogy aznap reggel elhagyja ezt a házat. Roger visszatért a sétájáról, de a lány még mindig az elhangzottak hatása alatt állt. A férfi egy pillanat alatt felmérte, hogy valami bántja Mollyt, és sóvárgott a barát régi jogára, hogy megkérdezhesse, mi az. Ám a lány az utóbbi pár napban annyira távolságtartóan viselkedett, hogy nem mert a régi, testvéri bizalmassággal beszélni vele. Különösen most nem, amikor látta, mekkora erőfeszítésébe kerül Mollynak, hogy palástolja az érzelmeit; a lány gyorsan fölhajtotta a teáját, csak játszott a kenyérrel, de egy falatot sem evett. Nehéz volt beszélgetést

kezdeményezni ilyen körülmények között, de megpróbálkoztak vele, amíg Aimée le nem jött az emeletről. Gondterhelt volt, mert a kisfia nem aludt jól az éjjel, betegség bujkált benne. Végre elaludt, de láza volt, és az anyja nem akarta őt hosszabban magára hagyni. Az egész asztaltársaság felbolydult. Az uraság félretolta a tányérját, egy falat sem ment le a torkán. Roger faggatni próbálta Aimée-t a részletekről, mire az anya könnyekben tört ki. Molly azonnal fölajánlotta, hogy a kocsit, amelyet tizenegyre rendeltek neki, hívassák máris – ő már mindent összecsomagolt, mondta, visszafelé elküldi az apját. Ha rögtön elindulnak, épp eléri az apját, amint visszatér a reggeli városi vizitjéből, de még mielőtt újra elindulna a távolabbi betegekhez. Elfogadták az ajánlatát, így felment az emeletre felöltözni az utazáshoz. Kisvártatva lejött a nappaliba, útra készen, arra számítva, hogy az uraságot és Aimée-t fogja ott találni. Ám távollétében szóltak az aggódó anyának és nagyapának, hogy a gyermek felébredt, és sírni kezdett, így mindketten felrohantak legnagyobb kincsükhöz. Roger azonban a nappaliban volt, Mollyra várva, egy hatalmas virágcsokorral a kezében.

– Nézze, Molly! – mondta a lánynak, aki már éppen sarkon fordult volna, látva, hogy egyedül Roger van a helyiségben. – Ezeket a virágokat magának szedtem, reggeli előtt. – Előrelépett, hogy közelebb kerüljön a vonakodva felé tartó Mollyhoz

– Köszönöm – mondta a lány. – Nagyon kedves öntől. Lekötelez.

– Akkor valamit muszáj megtennie nekem – mondta Roger, aki elhatározta, hogy figyelmen kívül hagyja Molly rideg viselkedését, és a virágokat felhasználva megakadályozza, hogy a lány kibújjon a beszélgetés alól.

– Mondja meg őszintén, bár tudom, hogy úgy fogja, ha egyáltalán beszél, mit követtem el, amivel megbántottam! A kastélyban még olyan boldogok voltuk együtt!

A hangja barátságos volt, a modora pedig annyira kedves és egyben szenvedő, hogy Molly szíve szerint elmondott volna neki mindent. Hitte, hogy meg tudná értetni vele, hogyan kellene viselkednie. A helyes mederbe terelhette volna a gondolatait is, hacsak nem ő maga lett volna ezeknek a zavarodott és elkeseredett gondolatoknak a központjában. De hogy is mondhatná el neki Mrs. Goodenough szavait, amelyek sértették szűzi szerénységét? Hogyan ismételhetné el az uraság reggel mondott szavait, és biztosíthatná arról, hogy ő sajnálja a legjobban, hogy ezek a feltételezések megzavarták a régi barátságukat?

– Nem, ön soha életemben nem bántott meg semmivel, Roger – mondta, és hosszú napok óta először egyenesen a szemébe nézett.

– Hiszek önnek, ha ezt mondja. Nincs jogom tovább faggatni önt, Molly. Adna egy virágot a csokrából, hogy megpecsételjük, amit az imént mondott?

– Vegye el, amelyiket csak akarja – mondta, odanyújtva neki az egész csokrot, hogy válasszon belőle.

– Nem, válasszon ön, és adja nekem.

Ekkor belépett az uraság. Roger örült volna, ha Molly nem az apja jelenlétében böngészte volna a csokrot a legszebb virág után, ám a lány megszólította az uraságot:

– Ó, kérem, Mr. Hamley, meg tudja mondani, melyik Roger kedvenc virága?

– Nem. De talán a rózsa, azt hiszem. A kocsi az ajtónál áll, és, Molly drágám, nem akarom siettetni, de…

– Tudom. Tessék, Roger, egy rózsa. Küldöm papát, mihelyt hazaértem. Hogy van a kisfiú?

– Valami lázas betegsége lehet.

Az uraság kikísérte őt a kocsihoz, mindvégig a kicsiről beszélt. Roger mögöttük lépkedett, és alig hallva, mit beszélnek, ezt ismételgette magában: – Túl késő… vagy mégsem? Vajon el tudná valaha felejteni nekem, hogy az első szerelmemet egy annyira más lánynak adtam?

Molly pedig, mialatt a kocsi tovagördült vele, azt ismételgette magában: – Újra barátok vagyunk. Nem hiszem, hogy emlékezni fog rá, mivel is zaklatta az uraság. Milyen jó, hogy újra minden a régi köztünk! És milyen gyönyörűek ezek a virágok!

HATVANADIK FEJEZET
Roger Hamley vallomása

Rogernek sok mindent végig kellett gondolnia, amikor visszament a házba, miután addig követte a kocsit, amíg el nem tűnt a szeme elől. Egy nappal azelőtt még meggyőződése volt, hogy Molly fölismerte az iránta érzett növekvő szerelem jeleit. Úgy vélte, elég szembetűnő jelek voltak ezek, amelyeket a lány esetleg visszatetsző hűtlenségnek ítélt az amúgy hűtlen Cynthia iránt. Úgy érezhette, hogy egy vonzalom, amely ily könnyedén átirányítható egy másik személyre, nem érdemes a viszonzásra; bizonyára ezt kívánta jelezni megváltozott viselkedésével, még csírájában fojtva el a férfi érzelmeit. Ám ma reggel visszatért az ő régi kedves és közvetlen viselkedése, legalábbis a legutolsó beszélgetésükben. Nem értette, mi bánthatta a lányt reggeli közben. Odáig is elment, hogy megkérdezte Robinsont, nem kapott-e Miss Gibson levelet aznap reggel, és amikor hallotta, hogy egyet bizony kapott, megpróbálta elhitetni magával, hogy az a levél volt a lány szomorúságának az oka. De hiszen rendeződtek a dolgaik. Újra jó barátok, tisztázták a félreértést – de ez Rogernek nem volt elég. Napról napra erősebben érezte, hogy Molly az egyetlen, aki őt boldoggá tehetné. Érezte, de részben föl is hagyott minden reménnyel, az apja viszont sürgette őt, hogy tegye meg azt a lépést, amelyre maga is a legjobban vágyott. – Semmi szükség „megpróbálni" szeretni őt – mondta magában –, hiszen már szereti. – Egyúttal azonban a lány nevében féltékeny is volt. Méltó-e hozzá egy olyan szerelem, amelyet azelőtt már Cynthiának adott? Vajon ez az érzemény nem csak a visszfénye, a fonákja a régi érzelemnek, és éppen akkor, amikor megint arra készül, hogy hosszabb időre elhagyja Angliát? Talán követhette volna a lányt az otthonába… de ugyanabba a nappaliba, ahol annak idején Cynthia kezét kérte meg? S ekkor eldöntötte, mit fog megtenni. Most már újra barátok! – csókolta meg a rózsát, amely megpecsételte újjászületett barátságukat. Ha visszamegy Afrikába, halálos veszélyeknek teszi ki magát. Immár jobban ismerte ezeket, mint amikor először vágott neki a hosszú útnak. Visszatéréséig meg sem kísérel több vonzalmat kicsikarni a lányból, mint amennyit az máris érez iránta. Ám ha egyszer biztonságban hazaér, semmi sem tántoríthatja el attól, hogy megpróbálja elnyerni annak a nőnek a szerelmét, aki számára a legdrágább. Hiányzott belőle az a szánni való hiúság, amelynek birtokában jobban félt volna a visszautasítás megaláztatásától, mint attól, hogy esetleg nem nyerheti el próbálkozásával a drága kincset. Valamilyen úton-módon, ha isten is úgy akarja, és épségben hazaér, megpróbálkozik a lánynál. Addig pedig türelmes lesz. Nem volt már az a mohó ifjú, aki minél előbb meg akarja kapni azt, amire vágyik. Felnőtt férfi volt, aki képes józanul ítélni, és tud várni.

Mihelyt megtalálta az apját, Molly azonnal a Hamley-házba küldte őt, majd szokása szerint leült a nappaliban, ahonnan immár hiányzott Cynthia kedves jelenléte. Mrs. Gibson kötekedő hangulatban volt, s csak olaj volt a tűzre, hogy Cynthia Mollynak címezte a levelét, és nem neki.

– Ha belegondolok, mennyit bajlódtam a kelengyéjével… azt hiszem, igazán írhatott volna nekem is.

– De hiszen írt! Az első levele önnek szólt, mama – mondta Molly, aki gondolatban még mindig Hamleyéknél járt… a beteg gyermeknél… Rogernél, ahogy a virágért könyörgött.

– Igen, de csak egy sietős levelet, alig három oldalt, amelyben beszámolt a hajóútról. Neked azonban biztos írt az ottani divatról, és hogy milyenek a kalapok Párizsban, valamint hasonló érdekes dolgokról. A szegény anyák hiába várnak ilyen bizalmas leveleket, már rájöttem.

– Megnézheti a levelemet, mama – mondta Molly –, igazán semmi különös nincs benne.

– Ha belegondolok, hogy levelet küldött neked, aki azt sem látja, hogy a sorok között is írva van;[103] az én sajgó szívem pedig hiába sóvárog az elveszett gyermekem után! Néha igazan nehéz elviselni az életet.

Egy darabig csend volt.

– Mondj valamit a látogatásodról, Molly. Rogernek összetört a szíve? Sokat beszél Cynthiáról?

– Nem. Szinte alig említi őt, amennyire én tudom.

– Soha nem hittem róla, hogy mély érzései volnának. Ha úgy volna, nem engedte volna el őt ilyen könnyen.

– Nem tudom, mit tehetett volna. Mikor eljött hozzá a hazatérése után, már el volt jegyezve Mr. Hendersonnal, aki épp aznap utazott ide – mondta Molly, egy kicsit talán szenvedélyesebben a kelleténél.

– Ó, szegény fejem! – mondta Mrs. Gibson a fejéhez kapva. – Láthatja az ember, hogy makkegészséges emberekkel időztél, és ne haragudj, hogy ezt mondom, Molly, de egyben nem túl finom modorú emberekkel is, különben nem emelnéd így fel a hangodat. Tudod, milyen érzékeny a fejem, Molly. Szóval Roger elfelejtette Cynthiát, nem igaz? Ó, milyen csapodár teremtmények a férfiak! Legközelebb valami nemes kisasszonyba fog beleszeretni, figyeld csak meg! Az orránál fogva vezetik majd, mivel ő pontosan az a gyenge jellemű ifjú, aki hagyja is magát. Ha pedig egy magas rangú hölgy kezét akarja majd megkérni, az éppúgy hozzámehetne az másához is, mint hozzá.

– Nem hiszem, hogy ez valószínű – mondta Molly mereven. – Roger túl érzékeny ahhoz, hogy bármi ilyesmit tegyen.

– Éppen ez a legnagyobb hibája; érzékeny és kőszívű! Olyan jellem, amely talán nagyon értékes, én mégis visszataszítónak találom. Inkább adjanak nekem egy meleg szívet, akár egy kis különösséggel, amely miatt olykor kicsit tévútra megy, és romantikus kalandokba keveredik. Szegény Mr. Kirkpatrick! Az ő jelleme pont ilyen volt. Mindig is azt mondogattam neki, hogy az irántam érzett szerelme romantikus érzés. Talán már meséltem neked arról, amikor öt mérföldet gyalogolt az esőben, hogy süteményt hozzon nekem, mert beteg voltam?

– Igen! – mondta Molly. – Nagyon kedves volt tőle.

– És nagyon meggondolatlan is! Olyasmi, ami a te érzékeny, szívtelen, közönséges embereidnek soha nem jutna eszébe. A köhögésével, és az akkori állapotában.

– Remélem, nem lett semmi baja emiatt – vetette közbe Molly aki igyekezett a beszélgetést elterelni a Hamleykről. Őket illetően ugyanis Molly és a mostohaanyja soha nem értettek egyet, és a lány nehezen türtőztette magát, ha becsmérelték a barátait.

– De igen, nagyon is lett! Nem hiszem, hogy bármikor is megfázott volna annyira, mint aznap. Bárcsak ismerted volna őt, Molly! Néha eltűnődöm, hogy mi lett volna, ha te lennél a vérszerinti lányom, Cynthia pedig a drága papádé, és Mr. Kirkpatrick valamint megboldogult édesanyád egyaránt élne. Az emberek sokszor beszélnek a természetes vonzódásról. Nagyszerű kérdés lenne ez egy filozófus számára… – Töprengeni kezdett az általa fölvázolt helyzet lehetetlenségén.

– Vajon hogy lehet szegény kisfiú? – kérdezte Molly egy kis szünet után, mintegy hangosan gondolkodva.

– Szegény cseppnyi gyermek! Eközben persze az ember arra gondol, hogy milyen kevéssé kívánatos a létezése, nem lehet figyelmen kívül hagyni, milyen jótétemény volna a halála.

– De mama! Hogy mondhat ilyet? – kiáltott föl Molly megdöbbenve. – Hiszen mindenki úgy aggódik a drága kicsike életéért! Soha nem is látta őt. A legaranyosabb, legszebb kis fickó a kerek világon! És egyáltalán hogy érti, amit mondott?

– Csak arra gondoltam, hogy az uraság jobban szeretett volna egy előkelőbb származású örököst, mint egy szolgáló gyermekét; könnyű ismerni az elképzeléseit a származásról és az előkelőségről. Továbbá arra is gondoltam, milyen hátrányos ez a helyzet Roger számára, aki a bátyja örököse lett volna. Most pedig itt ez a kis betolakodó, egy félig francia, félig angol gyermek, és kiüti őt a nyeregből!

– Nem tudhatja, mennyire odavan érte mindenki. Az uraság úgy vigyáz rá, mint a szeme fényére.

– Molly! Molly! Kérlek, ne használj ilyen közönséges szólásmondásokat. Mikor tudlak már rászoktatni a finom viselkedésre, arra a finom viselkedésre, amikor még csak meg sem fordul az ember fejében, hogy valami közönségeset, mindennapit mondjon! A jól nevelt emberek soha nem használnak népies kifejezéseket. Szeme fényére! Igazán meg vagyok döbbenve.

– Nos, nagyon sajnálom, mama. De végül is csak azt akartam kifejezni, olyan erősen, ahogyan csak tudtam, hogy az uraság úgy szered azt a kisfiút, mintha a saját fia volna, és hogy Roger… Ó, micsoda szégyen még csak gondolni is arra, hogy Roger… Hirtelen elhallgatott, mintha nem találná a szavakat.

– Nem csodálom, hogy így felháborodtál, drágám! – mondta Mrs. Gibson. – Pontosan így éreztem volna én is a te korodban. Ám idővel kiismered az emberi természet aljasságát. Talán hibát követek el, hogy ilyen korán kiábrándítalak… de elhiheted, hogy az a gondolat, amelyre utaltam, bizonyosan megfordult Roger Hamley fejében!

– Az ember fejében mindenféle gondolat megfordul. Abban rejlik a lényeg, hogy mennyire próbálunk szabadulni tőlük, vagy mennyire cselekszünk azok alapján – mondta Molly.

– Drágám, ha már a tiéd kell hogy legyen az utolsó szó, legalább ne közhelyekkel dobálózz. De beszéljünk valami érdekesebb témáról. Megkértem Cynthiát, hogy vegyen nekem egy selyemruhát Párizsban, és mondtam neki, hogy majd megüzenem, milyen színűt szeretnék. Azt hiszem, a sötétkék illik a legjobban az arcszínemhez, te mit gondolsz?

Molly helyeselt, anélkül, hogy vette volna a fáradtságot, hogy igazán végiggondolja. Túlságosan lefoglalta, hogy csendben fölsorolta magában Roger jellemvonásait, meg azokat is, amelyeket csak nemrégiben fedezett föl, és amelyek mind meghazudtolták a mostohaanyja feltételezéseit. Ekkor meghallották Mr. Gibson lépteit a földszinten. Még egy kis idő eltelt, mire belépett a szobába, ahol üldögéltek.

– Hogy van a kis Roger? – kérdezte Molly aggódva.

– Attól tartok kezdődő skarlátja van. Jól tetted, hogy hamar eljöttél, Molly. Te még soha nem voltál skarlátos. Egy darabig minden érintkezést meg kell szakítanunk Hamleyékkel. Ha van betegség, amitől rettegek, hát ez az.

– De te elmentél oda, és vissza is jöttél hozzánk, papa.

– Igen. De én mindig nagyon elővigyázatos vagyok. Nincs értelme az ember hivatásával kapcsolatos veszélyekkel előhozakodni. A szükségtelen kockázatokat kell elkerülni.

– Átvészeli a kicsi?

– Még nem tudom megmondani. Én mindent megteszek a kis fickóért.

Ha Mr. Gibsont valami mélyen érintette, hajlamos volt visszatérni ifjúsága nyelvéhez, és skót tájszólást használt. Molly ebből tudta, hogy szívén viseli az ügyet.

A gyermek néhány napig életveszélyes állapotban volt, azután hetekig lábadozott, túl a közvetlen életveszélyen. Amikor már nem kellett napról napra a legrosszabbtól tartani, Molly ráébredt, hogy a szigorú karantén miatt, amelyet az apja elrendelt, vélhetőleg nem láthatja már Rogert az elutazása előtt. Ó, bárcsak jobban kihasználta volna azokat a napokat, amelyeket együtt töltöttek a birtokon! Sőt nemcsak arról van szó, hogy nem használta ki: egyenesen kerülte a férfit, nem volt hajlandó felszabadultan beszélgetni vele, és megbántotta őt elutasító viselkedésével. Látta a szemében, hallotta a hangjában, hogy zavarban van, és fájdalmat okoz neki a változás. Molly emlékezete felnagyította ezeket a jelzéseket.

Egyik este, vacsora után az apja így szólt:

– Ahogy azt az egyszerű emberek mondják, ma jól végeztem a dolgomat. Összedugtuk a fejünket Roger Hamleyvel, és tervet készítettünk, amely szerint Mrs. Osborne Hamley és a kisfia elhagyják a Hamley-házat.

– Na, mit mondtam a múltkor, Molly? – vágott közbe Mrs. Gibson, és sokatmondóan a lányra nézett.

– A Jennings-farmra mennek, úgy négyszáz yardnyira a Parkfield-kaputól – folytatta Mr. Gibson. – Az uraság és a menye összemelegedtek a kicsi betegágyánál, és azt hiszem, az öreg belátta: lehetetlen rávenni az anyát, hogy elhagyja gyermekét, és boldogan éljen Franciaországban. Egy ideje ugyanis ez motoszkált a fejében. Valójában az, hogy kifizeti az asszonyt. Egy éjszaka azonban, amikor tartani kellett a tragédia bekövetkezésétől, együtt sírtak a kicsi felett, és egymást vigasztalták. Olyan volt ez, mintha leomlott volna a fal, amely addig elzárta őket egymástól. Azóta sokkal barátságosabbak egymással. Ennek ellenére Roger (Molly elpirult, szemébe könny gyűlt,

annyira jólesett hallani a nevét) és én úgy gondoltuk, hogy az anya jobban tudja, hogy kell bánni a fiúval, mint a nagyapja. Azt hiszem, ez az egyetlen jó dolog, amit a szívtelen gazdaasszonyától tanult. Remekül bánik a gyerekekkel. Bosszantja és elkeseríti őt, amikor látja, hogy az uraság dióval és sörrel és más káros nyalánkságokkal traktálja a kisfiút, és minden lehetséges módon elkényezteti. Ám az asszony túl félénk, és nem mer szólni miatta.

Ha pedig elköltözik, és saját szolgái lesznek, sokkal magabiztosabb lesz. Nagyon szép kis szobáik lesznek, elmentünk megnézni az új otthonukat, és Mrs. Jennings megígérte, hogy gondját fogja viselni Mrs. Osborne Hamleynek, nagy megtiszteltetésnek érzi a feladatot, és így tovább. Nem egészen tízpercnyi sétára van a hely a Hamley-háztól, így aztán könnyen látogathatják egymást az uraságval, de mégis az anya irányítja a gyermek nevelését és étkezését. Szóval azt hiszem, jól végeztem a dolgomat – tette hozzá elégedetten nyújtózva. Ezután fölállt, és újra menni készült, hogy megnézze az egyik betegét, aki érte küldött.

– Jól végeztem a dolgomat – ismételte magában, miközben leszaladt a lépcsőn. – Nem is tudom, mikor voltam utoljára ilyen boldog! – De nem mondott el mindent, ami közte és Roger között elhangzott. Amikor mindent megszerveztek Aimée és a gyermek érdekében, Mr. Gibson éppen hazaindult a birtokról, de Roger új témába kezdett.

– Tudja, Mr. Gibson, hogy jövő kedden újra elutazom? – kérdezte váratlanul.

– Természetesen. Remélem, olyan sikeres lesz minden tudományos kutatása, mint az előzőekben, de semmilyen rossz hír nem várja majd, amikor hazajön.

– Köszönöm. Én is remélem. Fennáll még a fertőzés veszélye?

– Nem. Ha a betegség továbbterjedt volna a családban, annak már mutatkoznának a jelei. Ámbár az ember soha nem lehet biztos semmiben, ha skarlátról van szó.

Roger egy-két percig hallgatott. – Ellenére lenne – bökte ki végül –, ha ellátogatnék önökhöz?

– Köszönöm, de azt hiszem, most inkább lemondanék erről a megtiszteltetésről, ha nem bánja. Még csak három hete, talán egy hónapja, hogy a gyermek megbetegedett. Különben is, még eljövök egyszer, mielőtt elmegy. Mindig is tartottam ettől a betegségtől. Tudom, hogy a semmiből is újra előbukkanhat.

– Akkor hát nem láthatom újra Mollyt! – mondta Roger csalódottsággal a hangjában és az arcán.

Mr. Gibson a fiatalemberre vetette fürkésző tekintetét, és olyan figyelmesen vizsgálta a vonásait, mintha egy kezdődő betegség tüneteit vizsgálná. Ezután az orvos-apa csücsörített, és füttyentett egyet.

Roger elvörösödött.

– Átadna a nevemben egy üzenetet neki? Egy búcsúüzenetet! – kérte az orvost.

– Nem én. Nem leszek futár egyetlen fiatalember és ifjú hölgy között sem. Megmondom a hölgyeknek, hogy megtiltottam önnek, hogy a házam közelébe jöjjön, és hogy sajnálja, hogy ezért búcsú nélkül kell távoznia. Csupán ennyit fogok mondani.

– De nem ellenzi a dolgot? Látom, hogy sejti, miért. Ó! Mr. Gibson, mondja meg, mi van a szívében, és ne tegyen úgy, mintha nem értené, miért akarok személyesen elbúcsúzni Mollytól, mielőtt elmegyek.

– Drága fiam! – mondta Mr. Gibson, aki jobban meghatódott, mint azt mutatta, és kezét Roger vállára tette. Aztán összeszedte magát, és komoly hangon ezt mondta:

– Ne feledje, Molly más, mint Cynthia. Ha ön valóban fontos számára, akkor nem fogja a szerelmét az első jöttmentnek továbbadni.

– Úgy érti, nem tenne úgy, mint én – válaszolt Roger. – Bárcsak tudná, mennyire más ez az érzés, mint a Cynthia iránt érzett gyerekes szerelmem.

– Nem magára értettem, amit mondtam. Ám ha már említi, meg kell mondanom, hogy ön sem volt az állhatatosság mintaképe. Mit tud felhozni a mentségére?

– Nem sokat. Valóban nagyon szerettem Cynthiát. A viselkedése és a szépsége elvette az eszemet. A levelei viszont… rövid, elkapkodott levelek voltak… rávilágítottak, hogy néha nem is vette a fáradtságot, hogy végigolvassa az enyémeket… el sem tudom mondani, milyen fájdalmat okoztak nekem! Tizenkét hónap magányosan, szüntelen életveszélyben, néha a halál torkában, évekkel

öregíti az embert. De még így is vágytam arra, hogy újra láthassam az édes arcát, és hallhassam a hangját. Azután Fokvárosban megkaptam azt a levelet! Ám még ekkor is reménykedtem. Tudja, hogy azután hogyan találtam őt, amikor elmentem, hogy beszéljek vele, és arra számítottam, hogy megújíthatjuk a kapcsolatunkat. Addigra már eljegyezte magát Mr. Hendersonnal. Láttam őket sétálgatni a kertben, kokettálva, egy szál virággal játszadozva, éppen úgy, ahogy valaha velem tette. Láttam a szánalmat Molly szemében, ahogy közben figyelt engem; még most is előttem van az arca. Bele tudnék rúgni magamba, amiért ilyen kötöznivaló bolond voltam, hogy… Mit gondolhat most rólam? Biztosan megvet, amiért méltatlanul egy valóságos Duessára pazaroltam a szerelmemet.

– Ugyan, ugyan! Cynthia nem annyira rossz. Egy elbűvölő, esendő teremtés.

– Tudom, tudom! Soha nem engedem, hogy bárki is rosszat mondjon rá. Ha Duessának neveztem őt, csak azért tettem, hogy kifejezzem, mennyire különbözőnek gondolom őt és Mollyt. El kell néznie egy szerelmes túlzásait. Különben csak azt akartam kérdezni, hogy… ön szerint Molly, miután látta, hogy szerettem valakit, aki nála kevésbé érdemelte meg az érzelmeimet, valaha is elfogadna engem?

– Nem tudom. Nem beszélhetek a nevében. És még ha tudnám se mondanám meg. Csak annyit tudok mondani, ha ez megnyugtatja, amit megtapasztaltam már. A nők furcsa, kiszámíthatatlan teremtések, és ugyanolyan valószínű, hogy beleszeretnek egy férfiba, aki elutasítja őket, mint annak az ellentéte.

– Köszönöm, uram! – vágott közbe Roger. – Látom, hogy bátorítani próbál. Én pedig elhatároztam, hogy addig nem beszélek Mollynak az érzelmeimről, amíg haza nem tértem. Akkor viszont minden rendelkezésemre álló eszközzel megpróbálom majd elnyerni a rokonszenvét. Eldöntöttem, hogy nem ismétlem meg a régi jelenetet a régi helyszínen (az önök nappalijában), bármilyen nagy is a kísértés. És talán azért is, mert úgy tűnt, amikor utoljára itt járt, hogy kerül engem.

– Nézze, Roger, már elég régóta hallgatom önt. Ha nincs jobb dolga, mint hogy a lányomról fecsegjen, hát nekem van. Amikor visszatér, még lesz elég időnk megbeszélni, mit szólna az édesapja ehhez a frigyhez.

– Ő maga javasolta nekem a múltkor… akkor azonban kétségek között hánykolódtam… azt hittem, már túl késő.

– No és milyen jövedelemmel rendelkezik, amelyből el tud tartani egy feleséget? Mindig is az volt a véleményem, hogy ezen a ponton átsiklott, amikor oly kapkodva eljegyezte magát Cynthiával. Nem az anyagiak érdekelnek, Mollynak tőlem függetlenül is van némi vagyona, amelyről ő egyébként mit sem tud… nem nagy összeg… én is tudok neki biztosítani valamennyit. Ám hagyjuk ezeket a dolgokat akkorra, amikor hazatér.

– Akkor hát áldását adja a közeledésemre?

– Nem tudom, mit ért áldáson. De nem is tehetnék mást. Az élet rendje az, hogy az ember elveszítse a lányát. És még is! – Látva a csalódott kifejezést Roger arcán, így folytatta: – Meg kell mondanom önnek, hogy inkább adom önnek a gyermekemet… az egyetlen gyermekemet, ne feledje… mint bárki másnak ezen a világon!

– Köszönöm! – mondta Roger kezet rázva Mr. Gibsonnal, szinte az orvos akarata ellenére. – Esetleg láthatnám őt, csak egyszer, mielőtt elutazom?

– Szigorúan megtiltom. Itt az orvos véleménye többet számít az apáénál. A válaszom: nem!

– De átadna egy üzenetet, ha megkérném?

– Neki és a feleségemnek együtt. Nem fogok külön üzeneteket átadni. Semmi szín alatt nem leszek közvetítő.

– Jól van – mondta Roger. – Mondja el mindkettőjüknek, mennyire sajnálom, hogy megtiltotta a látogatást. Látom, hogy engedelmeskednem kell. Ám ha nem térnék vissza, egész életében kísérteni fogom a kegyetlensége miatt.

– Na tessék, ez tetszik nekem. A tudós ember a legbolondabb, ha szerelmes! Ebben legyőzhetetlen! Isten önnel!

– Isten önnel! Látja Mollyt ma délután?

– Persze. Ön pedig az apját. Én azonban nem sóhajtozom ilyen erősen erre a gondolatra.

Mr. Gibson átadta Roger üzenetét a feleségének és Mollynak aznap este a vacsoránál. A lány számított erre, azok után, amit az apja a fertőzésveszélyről mondott, ám amikor ez be is következett, teljesen elment az étvágya. Csendben elfogadta a hallottakat, de a szemfüles apa észrevette, hogy az üzenet után csak turkált az ételben, és a nagy részét elrejtette a kés és a villa mögé.

– Az udvarló az apával szemben! – gondolta, kissé elszomorodva. – És az udvarló nyert! – Maga is elvesztette a kedvet a vacsorázásra. Mrs. Gibson üres fecsegésére senki sem figyelt oda.

Elérkezett Roger elutazásának a napja. Molly igyekezett elterelni a gondolatait, egy párnán dolgozott, amit Cynthiának szánt ajándékul. Folyton elrontotta a számolást, nem tudott odafigyelni, újra és újra föl kellett fejtenie a hímzést. Ráadásul borús, esős nap volt, és Mrs. Gibson, aki aznapra is beteglátogatást tervezett, kénytelen volt otthon maradni. Ettől nyugtalan és ingerült lett. Egyfolytában föl-alá járkált a nappaliban, és minden ablakon kinézett, hogy lássa, elállt-e már az eső. Talán azt hitte, hogy ha az egyik ablakban esik, mire a másikig ér, elállhat.

– Molly, gyere csak! Ki az az ember… abba a köpenybe burkolózva… ott… a park fala közelében, a jegenyefa alatt. Már több mint egy fél órája ott ácsorog mozdulatlanul, és egyfolytában a házunkat bámulja! Nagyon gyanús ez nekem.

Molly lenézett, és a nagykabát ellenére azonnal fölismerte Rogert. Először ösztönösen visszahúzódott. Majd mégis odalépett, és ezt mondta:

– Mama, de hisz ez Roger Hamley! Nézze… csókot dobott… elköszön tőlünk, az egyetlen módon, ahogy tud! – Viszonozta a gesztust, de nem volt biztos benne, hogy Roger észrevette bátortalan mozdulatát, mivel Mrs. Gibson azonnal olyan hevesen kezdett el integetni, hogy Molly attól tartott, hogy az eltúlzott mozdulatai túlságosan lekötik Roger figyelmét.

– Ez rendkívül figyelmes dolog volt tőle – mondta Mrs. Gibson, miközben dobálta a csókokat a kezével. – Igazán, milyen romantikus. A régi szép napokra emlékeztet… de el fog késni! El kell őt küldenem, már fél egy van! – Ezzel elővette az óráját, feltartotta, és megütögette a számlapját a mutatóujjával, kitöltve szinte az egész ablakot. Molly csak itt-ott mellette tudott kikukucskálni, hol lebukva, hol fölágaskodva a folyamatosan kalimpáló karok között. Úgy látta, Roger is hasonlóképpen mozgott, hogy láthassa. Végül a megkocogtatott óra ellenére lassan, nagyon lassan elbandukolt, vissza-visszanézve a házukra. Végre Mrs. Gibson eljött az ablakból, és Molly csendben odaállt a helyére, hogy még egyszer megpillanthassa a távozó alakot, mielőtt eltűnik a kanyarban. Roger is, tudván, hogy onnan vetheti az utolsó pillantást Molly Gibson házára, még egyszer hátrafordult, és meglengette fehér zsebkendőjét a levegőben. Molly is magasra emelte a sajátját, remélve, hogy Roger még láthatta. Ekkor eltűnt. Molly visszatért a munkájához, boldogan, sugározva, szomorúan, elégedetten, és magában azt gondolva, milyen szép is a barátság!

Mikor már újra képes volt odafigyelni a körülötte zajló dolgokra, hallotta, hogy Mrs. Gibson ezt mondja:

– Szavamra, habár Roger Hamley soha nem volt nagy kedvencem, ez a kis figyelmessége emlékeztetett egy rendkívül szeretetreméltó fiatalemberre… egy hódolómra, ahogy a franciák mondanák. Harper hadnagyra. Biztosan beszéltem már róla, Molly.

– Azt hiszem, igen! – mondta Molly szórakozottan.

– Akkor biztosan emlékszel rá, hisz meséltem, hogy odavolt értem, amikor Mrs. Duncombe-nál laktam, az első helyemen. Még csak tizenhét éves voltam. Mikor a toborzó csapatot átirányították egy másik városba, szegény Mr. Harper eljött, és ott álldogált a tanulószoba ablaka előtt majdnem egy óra hosszat, és én tudtam, hogy ő vette rá a rezesbandát, hogy másnap, amikor kimasíroztak a városból azt a nótát játsszák, hogy A lány, akit elhagytam… Szegény Mr. Harper! Ez még azelőtt volt, hogy megismertem volna Mr. Kirkpatrickot! Jaj nekem! Hányszor kellett a szegény szívemnek véreznie életemben! Nem mintha az apád nem lenne nagyszerű férfi, és ne tenne nagyon boldoggá. Még el is kényeztetne, igazán, ha hagynám magam. Ám mégis; korántsem olyan gazdag, mint Mr. Henderson.

Ez az utolsó mondat világította meg, mi okozta a legnagyobb fájdalmat Mrs. Gibsonnak. Most, hogy férjhez adta Cynthiát, az anyja szavajárása szerint – magának tulajdonítva az érdemet, mintha nagy szerepe lett volna benne –, mostanra egy kicsit féltékeny lett a lánya jó szerencséjére. Cynthia férje ugyanis egy fiatal, jóképű, gazdag és visszafogottan divatos férfi volt, aki ráadásul Londonban élt. Naiv módon egy nap, amikor kicsit gyengélkedett, és ezért a bosszúságai sokkal nagyobbnak tűntek, mint az örömei, a férjének is kifejtette az ezzel kapcsolatos érzéseit.

– Milyen kár! – mondta –, hogy akkor születtem, amikor. Sokkal jobban szeretnék a mai fiatalok nemzedékbe tartozni.

– Néha én is így érzem – válaszolt a férje. – Annyi új lehetőség nyílt meg a tudományokban, hogy szeretném, ha lehetséges volna, megérni a megvalósulásukat, és látni, milyen eredménnyel járnak. Ám nem hiszem, hogy az ön indoka is ez lenne, drágám, hogy húsz-harminc évvel fiatalabb lehessen.

– Persze hogy nem. És nem is ilyen durván fogalmazom meg a vágyaimat. Csak annyit mondtam, hogy szeretnék a mai nemzedékhez tartozni. Az igazat megvallva, Cynthiára gondoltam. Minden hiúság nélkül úgy vélem, voltam olyan csinos lánykoromban, mint ő. A szempillám nem volt olyan sötét, mint az övé, viszont az orrom egyenesebb volt. Most pedig, nézze csak meg micsoda különbség van a helyzetünkben! Egy kisvárosban kell élnem, mindössze három szolgával, és még kocsink sincs. Ő pedig, aki kevésbé csinos, mint én voltam, a Sussex Place-en fog lakni, számtalan szolgája lesz, egy fedett kocsija, és ki tudja még, mije. Ám az tény, hogy ebben a nemzedékben sokkal több gazdag fiatalember van, mint az én lánykoromban.

– Ó, szóval ez az oka, drágám? Ha most lenne fiatal, hozzámehetne egy olyan jómódú fiatalemberhez, mint Walter?

– Igen! – válaszolta az asszony. – Ez járt az eszemben. Természetesen szeretném, ha az a fiatalember ön lehetne. Mindig is azt gondoltam, hogy ha a jogi pályát választotta volna, most sikeresebb lenne, és Londonban élhetne. Pedig nem hiszem, hogy Cynthiát különösebben érdekelné, hogy hol él, és mégis neki adatott ez meg.

– Micsoda? London?

– Ó, maga drága, vicces ember! Pontosan erről van szó. Nem hiszem, hogy Walter valaha is olyan okos lehetne, mint ön. Mégis, el tudja vinni Cynthiát Párizsba, külföldre, mindenhová. Csak remélhetem, hogy ez a kényeztetés nem fogja felerősíteni a hibákat Cynthia jellemében. Már egy hete semmit hírem felőle, pedig külön fölhívtam rá a figyelmét, hogy írja meg a legutóbbi őszi divatot, mielőtt megvenném a kalapomat. A gazdagság azonban nagyon elrontja az embert.

– Legyen hálás azért, hogy önt nem fenyegeti ez a veszély, drágám.

– Nem, nem vagyok hálás. Mindenki szereti, ha egy kicsit elrontják. Különben is, ha az ember nagyon akarja, nem nehéz ellenállni a kísértésnek.

– Én nem találom ezt nagyon könnyűnek – mondta a férje.

– Itt van az orvossága, mama – mondta Molly belépve, egy levéllel a kezében. – Cynthia írt!

– Ó, te drága hírhozó! A pogány istenek közül egy mindig csak jó híreket hozott. Ki ő? A levelet Calais-ban adták fel. Hazajönnek! Vett nekem egy kendőt és egy kalapot! A drága gyermek! Mindig másokat helyez előtérbe; mégsem rontotta el a vagyon. Még van két hetük a nászútból. A házuk még nincs teljesen kész, és ezért ide jönnek. Ó, most tehát, Mr. Gibson, muszáj lesz megvennünk azt az új étkészletet, amelyre olyan régóta vágyom. Otthon! Cynthia így nevezi a házat. Biztos vagyok benne, hogy valódi otthon volt ez neki, a szegény drágámnak! Kétlem, hogy lenne még férfi a világon, aki úgy bánna a mostohalányával, mint a drága papa! Molly neked is vennünk kell egy új ruhát.

– Ugyan, ugyan! Ne feledje, hogy én a régi nemzedékhez tartozom – mondta Mr. Gibson.

– Cynthiának pedig nem számít, rajtam milyen ruha van – mondta Molly, akit felvillanyozott a gondolat, hogy újra láthatja Cynthiát.

– Nem! De Walternek igen. Nagyon kritikus szeme van az öltözködésben. És azt hiszem, versengenem kell papával: ha ő jó mostohaapa, hát én jó mostohaanya vagyok. Nem tűröm, hogy az én Mollym viseltes ruhákban járjon, és ne a legtökéletesebben mutasson. Nekem is kelleni fog egy új ruha. Nem vetne ránk jó fényt, ha azt hinnék, nincs más ruhánk, csak az, amiben az esküvőn voltunk.

Ám Molly nem akart új ruhát magának, azzal érvelt, hogy ha Cynthia és Walter gyakran látogatják majd őket, jobb, ha olyannak látják őket, amilyenek valójában: olyan ruhákban, szokásokkal és programokkal. Mikor Mr. Gibson kiment a szobából, Mrs. Gibson gyengéden megfeddte Molyt a makacssága miatt.

– Hagyhattad volna, hogy kikönyörögjek neked egy új ruhát, Molly. Tudhatod, mennyire megtetszett az a festett selyem a múltkor Brownnál. Márpedig természetesen nem lehetek olyan önző, hogy magamnak megveszem, te pedig nem kapsz semmit. Meg kell tanulnod, hogy odafigyelj mások kívánságára. Ám még így is, mindent egybevetve, aranyos, édes leány vagy, és csak azt kívánom… Nos, tudom, mit is kívánnék, csakhogy papa nem szereti, ha erről beszélünk. Most pedig teríts rám egy takarót, szundítani fogok; hadd legyen egy szép álmom a drága kis Cynthiámról és az új kendőmről!

Befejező gondolatok

(A *Cornhill Magazine*[*] szerkesztőjétől)

…itt vége szakad a történetnek, és már soha nem is fejeződhet be. Ami egy életmű megkoronázásának készült, végül síremlékké lett. Néhány nap elegendő lehetett volna, hogy a diadal oszlopává váljon virágokkal és babérkoszorúkkal díszítve, most azonban másféle oszlop emelkedik a helyén – egyike azoknak a gyászos, fehér oszlopoknak, amelyek törötten állnak a templomkertben.

Ám ha a mű nem is teljes, igazán nem sokat kell hozzáadni, és az a kevés tulajdonképpen már meg is jelent a képzeletünkben. Tudjuk, hogy Roger Hamley feleségül fogja venni Mollyt, ez érdekel mindenkit a legjobban. Ezen kívül valójában kevés hozzátenni valónk maradt. Ha a szerző még élne, haladéktalanul visszaküldte volna a hősét Afrikába, márpedig e kontinens tudományos érdeklődésre érdemes részei messze esnek Hamleytől; a nagy távolság pedig egyenértékű a hosszú idővel. Hány órából áll egy nap, ha magányos vagy egy isten háta mögötti helyen, sok ezer mérföldre a boldogságtól, amiért csak a kezedet kellene kinyújtanod – ha ott lennél? Hogyan telik az idő, ha a Topinambo forrásától a szíved, akár egy postagalamb, naponta tízszer is hazarepül a jövőbeli boldogság egyedüli forrásához, és vissza is tér, anélkül hogy átadta volna az üzenetét. Sokkal több idő ez, mint amennyit a naptár mutat. Roger legalábbis így találta. Heteknek tűntek a napok, amelyek elválasztották őt attól a pillanattól, amikor Molly azt a bizonyos szál virágot adta neki, és hónapoknak attól a perctől, amikor Cynthiával szakított, akiben már azelőtt kételkedni kezdett, hogy bizonyossá vált volna: a lány nem érdemes arra, hogy ő, Roger küzdjön érte. Ha pedig a napjai így teltek el, hogy múlhattak a hetek és a hónapok azon a távoli, elhagyatott helyen? Talán, ahogy az évek az otthonukban élőknek. És mi lesz, ha a távolléte alatt valaki legyeskedni kezd Molly körül? A kétely és az őrlődés hatására már jóval a szolgálati idő lejárta előtt kitörlődött Roger fejéből minden, amit azelőtt Cynthia jelentett neki, s a helyét Molly töltötte be.

Végül hazatért, de amikor viszontlátta Mollyt, eszébe jutott, hogy talán a lány nem érezte olyan hosszúnak a távollétet, és a régi kételyek is nyomasztották, nevezetesen, hogy Molly csapodárnak tartja őt. Így ez a fiatalember, aki olyan önálló és éleslátó volt tudományos kérdésekben, nehéznek találta megvallani a választottjának, mennyire reménykedett abban, hogy szerelme viszonzásra talál. Talán nem is járt volna sikerrel, ha nem azzal kezdte volna, hogy megmutatja azt a régi virágot, amelyet a lány választott neki annak idején a csokrából. Milyen csodaszépen írta volna le a szerző ezt a jelenetet, ha megérte volna! Persze, mindez feltételezés, ám azt biztosra vehetjük, hogy Molly tettei, szavai elbűvölőek lettek volna.

Roger és Molly tehát összeházasodtak, és ha lehet, kettejük közül Molly a boldogabb. A férje nem hiányolja azt a kis vagyont, amelyet szegény Osborne fia örökölt, mivel egy nagy hírű tudományos intézet professzora lesz, s ezzel csinos jövedelemre tesz szert. Az uraság csaknem olyan boldog a házasság miatt, mint a fia. Ha valakinek fájdalmat okoz, az Mr. Gibson. Maga mellé vesz egy kollégát, hogy több szabadideje legyen, így gyakran utazik Londonba, hogy Mollyval töltsön néhány napot, és hogy „kicsit megszabaduljon Mrs. Gibsontól." Hogy Cynthiával mi történt a házassága után, arról a szerző nem sokat beszélt, és valójában úgy tűnik, hogy nincs is sok hozzátennivaló ehhez a mellékszálhoz. Csak egy kis epizódot említett Mrs. Gaskell, amely azonban rendkívül jellemző. Egy nap, amikor Cynthia és a férje Hollingfordban jártak látogatóban, Mr. Henderson első alkalommal hallotta, Mr. Gibson egy ártatlan megjegyzéséből, hogy a híres utazó, Roger Hamley a család jó ismerőse. Cynthia ezt soha nem említette a férjének. Ezt a kis incidenst is milyen életszerűen ábrázolta volna a szerző!

---

[*] A *Cornhill Magazine* 1864 augusztusa és 1866 januárja között sorozat formájában közölte le az *Édesek és mostohák* fejezeteit, du Maurier illusztrációival. Könyv alakban csak ezt követően adták ki. Frederick Greenwood, a *Cornhill* szerkesztője egy rövid befejezést állított össze azon információk alapján, amelyet Gaskell megosztott a családjával.

Ám semmi értelme azt találgatni, miket alkotott volna a gyöngéd, de határozott kéz, amely nem hozhat létre több Molly Gibsont, sem Roger Hamleyt. Már többször említettük, hogy minden ismert részletet, amelyet a következő fejezetben írt volna le Mrs. Gaskell, itt tudattunk az olvasókkal. Tehát talán nem maradtunk le semmiről, már ami ezt a regényt illeti. Valójában, akik ismerték az írónőt, kevésbé érzik azt, hogy elveszítettek egy regényírót, mint azt, hogy elveszítettek egy nagyszerű asszonyt, korának egyik legkedvesebb és legbölcsebb hölgyét. Ám, ha csak a regényírót látjuk benne, váratlan halála akkor is nagy veszteség. Világosan kitűnik ebből a regényből, az *Édesek és mostohákból*, és az ezt megelőző kitűnő kis történetből, a *Phillisből*, vagy akár a *„Szilvia szerelmei”*-ből, hogy Mrs. Gaskell az utóbbi öt évben fiatalos lendülettel indult el új utakon, olyan szellemben, amely megszabadult minden addigi fölösleges szennyeződéstől, és újjászületett. Ám az, hogy „megszabadult minden szennyeződéstől”, talán túlzó vele kapcsolatban. Minden lélek és elme tartalmazza azt az anyagot, amelyből vétettünk, ám kevés lélekben találni kevesebb evilági anyagot, mint Mrs. Gaskellében. Ez egész életében igaz volt rá, ám az utolsó időkben még a korábbi kisebb foltok is kezdtek eltűnni. Mialatt a fent említett három könyvét olvassuk, úgy érezhetjük, hogy megszabadulunk ebből a rettenetes, gonosz világból, amelyet átjár az önzés és az alantas érzések, és belekerülünk egy másikba, ahol ugyan sok emberi esendőség, hiba, hosszú és keserves szenvedés létezik, mégis lehetséges nyugodt és teljes életet élni. Mi több, úgy érezhetjük, hogy ez a képzelt világ éppen olyan valóságos, mint a minket körülvevő. Az a tiszta lélek, amely soha nem gondol rosszra, ott él a könyvek minden egyes lapján; és mialatt azokat olvassuk, magunkba szívjuk a tiszta intelligenciát, amely jobban szeret az olyan érzelmekkel és szenvedélyekkel foglalkozni, amelyek mélyen gyökereznek ebben a bűnös világban, ahelyett hogy azokkal foglalkozna, amelyekkel nem érdemes. Ez a szellemiség leginkább a *Prillihsben* és az *Édesek és mostohákban* nyilvánul meg – szerző legutolsó munkáiban. Azt mutatják meg nekünk, hogy szerzőjük számára az élet vége nem az árnyvilágba való lassú leereszkedés volt, ellenkezőleg: a felemelkedés a megtisztító mennyei magaslatokba.

Semmit nem kell mondanunk az utolsó művekben található, jellemzően intellektuális értékekről. Húsz év múlva talán azt fogják gondolni, hogy ez a legfontosabb kérdés velük kapcsolatban, ám most, a szerző sírjánál állva, nem hihetjük ezt. Az igaz azonban, hogy ha pusztán művészeti és lélektani munkákként tekintünk ezekre, Mrs. Gaskell regényei korunk legnagyszerűbb művei közé tartoznak. Van egy jelenet a *Phillisben*: Holman szénát gyűjt az embereivel, és egy zsoltárral végzi be a munkát; ritka az ilyen kép a modern regényekben! Ugyanez mondható el a legutolsó könyvének arról a jelenetéről, amikor Roger az urasággal pipázik az Osborne-nal való veszekedése után. Kevés olyan mozzanat van ezekben az egymást egy nyakék gyöngyszemeiként követő jelenetekben, amelyet egy adagos regényíró meg tudna ragadni. Számára ugyanis nincs „anyag” a fél tucat, himnuszt éneklő emberben a mezőn, vagy egy fiával dohányzó, elkeseredett öregúr figurájában. Még ennél is kevesebbet találna egy kislány megpróbáltatásaiban, akit szórakozni küldtek előkelő emberekkel teli előkelő házba, ám éppen ezekben a látszólag jelentéktelen dolgokban mutatkozik meg a legfényesebben és a leghibátlanabbul a géniusz. Ugyanez igaz a Mrs. Gaskell műveiben ábrázolt személyekre. Cynthia az egyik legösszetettebb személyiség, akit korunkban ábrázolni próbáltak. A tökéletes művészi kivitelezés elfedi előlünk a nehézségeket, amelyeket leküzdött. Csak akkor értjük meg, hogy micsoda remek megformálású például a *Romola** Titusza, amikor megpróbáljuk követni az alkotás folyamatát. Persze, Cynthia megformálása talán nem volt ennyire nehéz, és nem is szándékunk azt állítani, hogy ez a mű megközelíti a másikat a gondolat és az alkotás – a legkifinomultabb alkotás és a legmélyebb gondolat – nagyszerűségében. Ám Cynthia is azok közé a kedves karakterek közé tartozik, akikhez csak a legnagyszerűbb, legtisztább, legharmonikusabb és legigazabb lelkek tudják megtalálni az utat, és amelyekkel csak úgy lehet teljes körűen és hibátlanul ábrázolni, ha a legapróbb kézmozdulatokat is a szellem irányítja. Ebben a megvilágításban Cynthia még Mollynál is nagyszerűbb alkotás, habár utóbbi is harmonikus és finoman megrajzolt. Továbbá amit Cynthiáról elmondtunk, el lehetne mondani Osborne Hamleyről

* Romola: George Eliot (1819-1880) regénye 1862-1863-ból

is. A hozzá hasonló karakterek ábrázolása éppolyan komoly próbája a művészetnek, mint egy lábfej vagy egy kéz megrajzolása, amely egyszerűnek tűnik, de nehéz benne elérni a tökéletességet. Esetünkben sikerült. Mrs. Gaskell a Mary Barton írása óta tucatnyi Osborne-nál jelentősebb alakot hozott létre, ám egyikük sem ilyen kifinomultan aprólékos.

Talán megengedik, hogy még egy nagy fontosságú és mindenre kiterjedő dologról is szót ejtsek. Talán nem ez a megfelelő hely és idő a kritikus gondolatok megfogalmazására, ám Osborne Hamleyt említve nem tudjuk megállni, hogy ne mutassunk rá néhány jellegzetességre, amelyek minden jelentős művészeti alkotásban megtalálhatók. Osborne és Roger: két férfi, akik minden egyes részletben, amely egy leírásban megragadható, teljességgel különböző személyek. Testben és lélekben egyaránt eltérnek egymástól, más az ízlésük is, eltérő életutat választanak; két olyan ember, akik társadalmi szempontból soha nem „ismerhetik" meg egymást. És mégis, a testvéri szeretet fivérek között soha nem jelent még meg annyira nyilvánvalóan, mint közöttük. Hogy ezt minden erőlködés nélkül nyilvánvalóvá tegye, nagyszerű művészeti tett lehetett volna. Ám ez egy olyan ecsetvonás, amely „meghaladja a művészetet". Így hasonlóvá tenni őket minden különbözésük ellenére, ilyen magától értetődően, hogy már föl se tűnjön senkinek, ugyanúgy, mint ahogy azon sem csodálkozunk, ha a gyümölcsöt és a virágot együtt látjuk a szederágon! Mindig is együtt láttuk őket szederérés idején, és nem töprengünk rajta, hogy miért van ez így. Kevésbé tehetséges írók, még nagy tiszteletnek örvendő alkotók is, a különbségeket hangsúlyozták volna, és jó lehetőségnek találták volna, hogy drámai helyzeteket teremtsenek erre támaszkodva. Az *Édesek és mostohák* szerzője számára az ilyen elemzések tévútnak tűntek volna. Ő a történetében szereplő embereket a maguk természetes módján teremtette meg, és nem úgy kreálta, mint Frankenstein a szörnyetegét. Amikor Hamley uraság megházasodott, természetes volt, hogy a két fiuk olyan különböző legyen, mint egy gyümölcs és egy virág. „Magától értetődik!" A különbségek pontosan azok, amelyekre számíthatunk a Hamley uraság és a városban nevelkedett, művelt, érzékeny hölgy frigyéből született fiúk esetében. A két fiatalember egymás iránti szeretete, a – legszélesebben értelmezett – kedvességük csak a visszatükröződése annak a megfoghatatlan köteléknek, amely egymáshoz kapcsolta az éppúgy különböző apát és anyát, egy olyan kapcsolatban, amely sokkal erősebb még a vérségénél is.

De nem írunk már többet ebben a hangnemben. Azoknak, akik tisztában vannak az igazi és nem igazi irodalmi alkotás közti különbségekkel, szükségtelen bizonygatni, hogy Mrs. Gaskell rendelkezett az emberiség egyik legritkább és legkiválóbb képességével, és hogy ez az adottság csak még érettebbé és kiforrottabbá vált élete utolsó napjaiban: kétségtelen tény, hogy megajándékozott minket az angol nyelven írt egyik legigazabb és legtisztább regénnyel. Ő maga is olyan volt, amilyennek a könyvei mutatják – bölcs és nemes lelkű asszony.

Jegyzetek

1. *negyvenöt évvel ezelőtt:* Molly kora megegyezik Gaskellével, vagyis a regény 1822-ben kezdődik. A fő cselekmény az 1827 kora nyarától 1830 kora őszéig terjedő időszakban zajlik. Gaskell következetesen rajzolja meg a történelmi hátteret, a regény korhű megformálásától csak néhány esetben tér el (például a keresztlevélben).

2. *Reformtörvény:* Az 1832-es nagy reformtörvény átszervezte a választókörzeteket, bevonva olyan ipari városokat, amelyeknek addig nem volt képviseletük, továbbá kiterjesztette a választójogot a vagyonosabb középosztálybeliekre. A törvény a régi társadalmi rendtől való eltávolodás szimbólumává vált. korábban ugyanis a földbirtok képezte a választójog alapját, a reformtörvény elfogadása után pedig a vagyon és a tőke is szerepet kapott.

3. *Drosera rotundifolia:* (lat.) kereklevelű harmatfű

4. *Molly nem olvasta* a Három kismackó meséjét; Ahogy Pam Morris is utal rá, a XIX. században a tündérmesék megítélése igen ellentmondásos volt. Sokan úgy véltek, a mesék károsak a gyermekekre, mivel vegyítik a valóságot a képzelettel. Idéz Dickens egyik beszédéből, amelyet Manchesterben tartott 1858-ban (…..ne hanyagoljuk el a minket körülvevő, megfogható tények dicséretes számbavétele mellett a szarnyaló képzeletet sem… Engedjük, hogy a gyermekek meséket olvassanak"). Ez azt sugallja, hogy Gaskell egyetértett a fenti véleménnyel. Az, hogy Molly nem ismeri a tündérmeséket, az apja túlzott racionalizmusának a jelzése, egyben finom elítélése is a szerző részéről.

5. *Sir Charles Grandison:* Samuel Richardson (1689-1761) regénye (1753-1754), az angol családregény műfaji megalapozása. A regény főhőse a kifinomultság és az úri viselkedés mintaképe.

6. *Che sara sara:* (ol.) szállóige, jelentése: lesz, ami lesz.

7. *az izmos kereszténység előtt:* Thomas Arnold, a rugbyi iskola igazgatója (1828-1842) nagy hatású hagyományt indított az erkölcsi és a fizikai erőnlét valamint a vallásos elkötelezettség összekapcsolásával.

8. *a művelt emberek európai paradicsoma:* A XIX. század elején a francia tudósok voltak a legjelentősebbek, amint ezt később a szerző is sugallja. Napóleon idején ismerték el önálló foglalkozásnak a tudományok művelését, és a tudósok ott anyagi segítséget és támogatást kaptak, ellentétben Angliával.

9. *bien entendu:* (fr.) természetesen, minden bizonnyal.

10. *Harminckilenc cikkely:* az anglikán egyház alapvelő doktrínái.

11. *az angolszász királyságok:* az angolok és a szászok hét királysága, amelyek feltehetően a hetedik és a nyolcadik században léteztek.

12. *A szamár és az öleb meséje:* Aesopus egyik meséjében a szamár, amely féltékeny az elkényeztetett ölebre, a maga suta módján hízelegni kezd a gazdájának, hogy őt is becézzék, de ahelyett csak verésben részesül.

13. *R. Gibson, Ch.:* Az ironikus recept szövege: Végy egy uncia szerénységet, egy uncia házi hűséget, három csipet alázatosságot. Keverd össze ezeket, majd vedd be naponta háromszor tiszta vízzel! Dr. R. Gibson.

14. *Una:* Una az igazság és a protestantizmus jelképe Edmund Spenser (1552-1599) A tündérkirálynő című művében (1590), aki sértetlenül vészel át minden veszélyt. A vetélytársa, Duessa, a hamisság és a katolicizmus képviselője. Őt emlegeti (túlzásba esve) Roger Cynthiára vonatkoztatva a Hatvanadik fejezetben.

15. *Mrs. Hemans:* Felicia Dorothea Hemans (1793-1835), a korában rendkívül népszerű költőnő, legismertebb verse a Casablanca.

16. *ösztöndíj… kitüntetés:* Az ösztöndíjakat, amelyek lakhatást, és évi 200-300 fontot biztosítottak, a matematikavizsgákon kiemelkedő eredményt elért hallgatók kapták. Kitüntetést a klasszikus és az angol nyelvű verselésért lehetett kapni.

17. *The Morning Chronicle:* nagy példányszámú liberális napilap (1769-1862). amely erőteljesen támogatta a reformokat.

18. *Természettudományok Cambridge-ben:* A természettudományi tanszéket csak később, 1848-ban alapították Cambridge-ben. Gaskell ezzel azt hangsúlyozza, hogy Roger a jövő embere.

19. *Vae victis:* (lat.) szállóige, jelentése: Jaj a legyőzötteknek!

20. *Grisi hangversenye:* ezek a részletek a londoni társasági életet, a „szezont" mutatják be. Giulia Grisi szoprán operaénekesnő, 1834-ben volt a premierje Londonban.

21. *ab extra:* (lat.) kívülről, valaki más által.

22. *en détail… en gros:* (fr.) Kicsiben és nagyban, itt inkább: felszínesen, illetve mélyrehatóan.

23. *Byron… Lordok Háza:* Lord Cumnor idézete komikusan, sőt groteszken helytelen: Byron egy dák fogolyra utal, akit arra kényszerítenek, hogy gladiátorkent harcoljon Rómában a Dacia legyőzése utáni római ünnepségek keretében. Byron 1809-ben tette le az esküjét és foglalta el a helyét a Lordok Házában. Habár rendkívül népszerű költő volt, hírnevén foltot ejtettek azok a pletykák, amelyek szerint vérfertőző viszonyt folytatott féltestvérével. Augustával.

24. *Egeria:* nimfa, Numának. Róma legendás második királyának a tanácsadója.

25. *A megharapott emberfelépült: / A kutya volt az, amely elpusztult:* részlet Oliver Goldsmith (?1728-1774) Az „Elégia egy veszett kutya halálára" (1762) című költeményből.

26. *Madame du Barry:* Marie Jeanne Bécu, Barry grófnője (1743-1793). XV. Lajos szeretője.

27. *Miss Edgeworth meséi:* Maria Edgeworth (1767-1849) népszerű ír szerző, akinek *A Rackrent-kastély* című regényében (1800) utalás található egy társadalmilag felkapaszkodott uradalmi intézőre, aki úriembernek szeretne látszani.

28. *Inci és Finci:* Két vörösbegy neve a *Csodálatos históriák, avagy a vörösbegyek története. A gyermekek okulására című* könyvben (1786.), a szerző Sarah Trimmer (1741-1810).

29. *Huber:* Francois Huber (1750-1830) svájci természettudós.

30. *benne még a régi kor hűsége él:* egyike a számos Shakespeare-idézetnek vagy utalásnak. Shakespeare *Ahogy tetszik*, második felvonás. 3. szín. Szabó Lőrinc fordítása.

31. *hat órai estebéd:* Vidéken a főétkezés gyakran dél körül vagy kora délután volt. Mrs. Gibson a londoni előkelő társaság szokásait követi, akik sokkal később étkeztek.

32. *A kor Shakespeare-je és zenélő poharai*, vagyis semmitmondó, udvarias társalgás Oliver Goldsmith *A Wakefieldi lelkészéből* (1766), 9. fejezet. A zenélő poharakat megtöltötték (különböző mennyiségű) vízzel, és amikor rájuk ütöttek, különböző hangokon csendültek fel.

33. *Parvenü:* (fr.-ból) újgazdag, felkapaszkodott, előkelősködő.

34. *a birtok meg van terhelve:* törvényesen kijelölt személyekre van ruházva, általában a legidősebb fiúra; így biztosították, hogy a birtok ne aprózódjon fel.

35. *sotto voce:* zenei kifejezés, jelentése: visszafogottan, halkan.

36. *Dugald Dalgetty őrnagy:* Walter Scott (1771-1832) a *Montrose legendája* (1819) V. fejezetében Dalgetty, egy vagyonos katona úgy érvel, hogy egy katonának mindig annyi ételt kell magához venni, amennyit csak lehetséges, és mindenkor, amikor csak lehetősége van rá, mivel soha nem tudhatja, milyen nehézségek állnak előtte.

37. *skót nővér:* Skóciában a házastárs rokonai is egyenértékűek voltak a vérrokonokkal, még a távoli rokonok is

38. *á la mode de Bretagne:* (fr.) breton módra, bretagne-i típus.

39. *…hogy örökké lángolj értem:* Névtelen szerző műve, John Wilbye (1574-1638) tizenkettedikként szerepeltelte a Madrigálok második sorozatában (1608).

40. *…illatoznak és virágoznak a porban:* Egy dal záró sora James Shirley (1596-1666) *Ajax és Odüsszeusz vitája* című művéből.

41. *nil admirari:* (lat.) semmit sem csodáló, semmin sem csodálkozó.

42. *Charlotte királyné… szülelésnapi bál:* Charlotte királyné (1744-1818), III. György felesége évente jótékonysági bált tartott a születésnapján, ahol a Charlotte Királyné Kórház javára gyűjtött pénzt. A bál fontos eseménye volt a londoni „szezonnak”.

43. *quadrille:* (fr.) francia négyes tánc.

44. *mauvaise bonté:* (ír.) kevesebbet ér emberileg; kisebbségi érzés.

45. *a Lovasőrségnél állítottam be az enyémet:* a Lovasőrség épületénél, a Whitehallsnál levő óra híres volt a pontosságáról.

46. *add ki a vagyonomból rám eső részt:* a tékozló fiú szavai. Lukács evangéliuma (15:12).

47. *Doney… Johnny Crapaud:* A Boney Bonaparte Napóleon gúnyneve, crapaud franciául varangyot jelent. Párizs városának címerében látható egy varangy, és ez a hírhedten nyirkos utcákkal együtt hozzájárult ennek a gúnynévnek a keletkezéséhez már a XV. században. A XIX. század végén egyszerűen „Frog” (béka), vagy „Froggy” lett belőle.

48. *katolikusok egyenjogúsítása:* Mozgalom a katolikusok felszabadítására, hogy megkapják a hiányzó állampolgári és vallási jogokat. Mikor 1829-ben elfogadlak a Katolikus Egyenjogúsítási Törvényt, az nagy fölháborodást váltott ki, néhol erőszakos cselekményekre is sor került.

49. *angol nyelv… francia szív:* Utalás Shakespeare V. Henrikjére, ötödik felvonás, 2. szín.

50. *Blackwood… Quarterly: Blackwood Edinburgh Magazine*-ja (alapítva 1817-ben), és a Quarterly Review (alapítva 1809-ben) befolyásos havilapok voltak, mindkettő erősen Tory-érzelmű.

51. *rossz viszonyban:* egy 1788-ban lezajlott eseményre utal III. György őrületének első megnyilvánulása idején, amikor megpróbálták korlátozni a régensherceg hatalmát, mivel az ellenzéki párt tagjaival barátkozott. I. György idejétől kezdve a király legidősebb fia rossz viszonyban volt az apjával.

52. *A chilloni fogoly:* Byron költeménye (1816), 392 sora van.

53. *Johnnie Gilpin:* Wílliam Cowper (1731-1800) verses komédiája szembe állítva Byron drámai költeményével, amelynek témája a politikai és vallási mártíromság a tizenhatodik századi Genfben.

54. *…tu t’en repentiras:* (fr.) Meg fogod bánni, Colin / Meg fogod bánni / Bizony, ha megnősülsz. Colin / Meg fogod bánni.

55. *mal á propos:* (fr.) rosszkor, rossz időzítéssel.

56. *contretemps:* (fr.) váratlan, bosszantó eset.

57. *Kalkbrenner:* Friedrich W. M. Kalkbrenner. német zongoraművész és zeneszerző (1785-1849); népszerű, ám magas technikai felkészültséget igénylő zongoradarabjairól volt nevezetes.

58. *entourage-át:* (fr.) környezetét, társaságát, köreit.

59. *mit sem sejtve játszanak, a kis áldozatok:* részlet Thomas Gray (1716-1771.) költeményéből *Óda Eton College* távoli látképéhez (1742). Hárs Ernő fordítása.

60. *recherché:* (fr.) keresett, válogatott.

61. *á l'enfant:* gyermeknek való, gyermeki ízlést követő, gyerekes.

62. *Régne Animál:* azaz Az állatok királysága (1817) George Baron Cuvier (1769-1832) könyve, aki a modern zoológia, az összehasonlító anatómia és a paleontológia úttörője volt.

63. *Le Siécle de Louis XIV:* Voltaire (1694-1778) történelmi munkája XVJ. Lajos kora (1751) címmel.

64. *M. Geoffroy St. H.:* Étlenne Geoffroy Saint-Hüaire (1772-1844). zoológus és összehasonlító anatómus, Darwin is említést tesz róla A Jajok eredete előszavában. Gaskell 1855-ben találkozott a francia természettudós fiával.

65. *A francia összehasonlító anatómusok:* Közéjük tartozik Cuvier (1769-1832), Saint-Hilaire és Jean Baptiste Lamarck (1744-1824). Az utóbbi kettő foglalkozott a változás evolúciós elméletével. Gaskell ezzel a tudományos gondolkodás élvonalába helyezi Rogert.

66. *szedtünk belőlük sétánk közben:* Thomas Hood (1799-1845) verséből „Ballada: Nem télen volt", *A szentivánéji tündérek kérelme és más versek* című gyűjteményből (1827).

67. *ha megházasodik:* az egyetemi ösztöndíjasoktól megkövetelték, hogy nőtlenek maradjanak.

68. *cserepes technika:* speciális cserepekkel és árkokkal csapolták le a mocsaras területeket.

69. *a józan Fülöphöz:* Egy asszony története, akit Makedón Fülöp (Kr. e. 383-336) részegen elítélt. A nő kijelentette, hogy újra az uralkodóhoz fordul majd. amikor az kijózanodik.

70. *Hannover-házi dinasztia:* 1714-től, amikor I. György került a trónra a Whigek támogatásával. Előzőleg legyőztek Anna királynő Tory minisztereit, akik Anna féltestvérének, a katolikus Jakabnak a trónra lépését támogatták. A Hannover-párti Whigek így haladónak és alkotmánytisztelőnek tűntek a katolikus, abszolutista Torykkal szemben. Gaskell hangsúlyozza Lord Cumnor közömbösségét a politikával szemben, de szoros Whig-elkötelezettségét is, mivel a családja a Hannover-dinasztia idején szerzett vagyont és a rangot.

71. *A Doktorok Alsóháza:* A Polgárjogi Doktorok Társasága Londonban, akik olyan jogi ügyletekkel foglalkoztak, mint a végrendeletek, házassági szerződések, válások stb.

72. *hagyjatok, ó hagyjatok megpihenni:* Thomas Gray „Odin bukása" című művéből. I. 72.

73. *liliputi nyilai:* kicsi, de fájdalmas sertések. Jonathan Swift (1667-1745) *Gulliver kalandos utazásai* című regénye nyomán (1726), 1. fejezet.

74. *Lucullus szolgái:* Lucullus, a római tábornok és konzul híres volt a vagyonáról; a szolgáinak a terem kiválasztásával jelezte, hogy mivel szeretné szórakoztatni a vendégeit az étkezések közben.

75. *Lord Bridgewater:* Lord Bridgewater (1756-1829) a végrendeletében 8000 fontot hagyott arra, aki a legjobb pályamunkát készíti el *Isten jóságának megnyilvánulása a teremtésben* címmel. Összesen nyolc tanulmányt díjaztak.

76. *még hét évet:* Jákob ennyit dolgozott Ráchelért; Mózes I. könyve (29:18-30).

77. *egy új Edinburgh:* az Edinburgh Review című befolyásos, negyedévenként megjelenő, liberális hangvételű folyóirat. Először 1802-ben jelent meg.

78. *les absents ont toujours tort:* francia szólás, jelentése: a távollevőknek soha nincs igazuk.

79. *Kérlek, uram, adjátok néki az élő gyermeket, és ne öljétek meg őt:* A valódi anya kérése Salamon királyhoz az ítélet után; Királyok I. Könyve (3:26).

80. *lándzsavivők:* a rendvédelem szolgálatában álló személyek, akik lándzsával és egyéb szúrófegyverrel a kezükben kísérték a bírákat.

81. *…mivel tudta, hogy csak füttyentenie kell, és visszasietnek hozzá:* Oliver Goldsmith *Visszavágásából* (1774) II. 107-108.

82. *M. de la Palisse… Il était en vie:* M. de la Palisse meghalt / Elveszítve életet / Negyedórával a halála előtt / Még életben volt. Monsieur de la Plaisse, a bátor kapitány Pávia 1525-ös ostroma alatt vesztette életet. Az utolsó percig hősiesen harcolt. Az ő komikusan ábrázolt történetét örökíti meg ez a katonanóta, egyben eredetévé vált a lapalissade (fr.) szónak, amely felesleges szószaporítást, önmagát ismétlő szócséplést jelent.

83. *objets d'art:* (fr.) műtárgyak.

84. *anyjuk kezében olló s tű forog, újjá varázsolni ócska göncöket:* részlet Robert Burns (1759-1796) *A zsellér szombat estéje* című verséből. Kálnoky László fordításában.

85. *Blair prédikációi:* Hugh Blair (1718-1800) skót lelkész, több kötetre rúgó predikációgyűjtemény szerzője, amelyek bár rendkívül népszerűek voltak, az 1820-as években már ódivatúnak számítottak.

86. *Földrajzi Társaság:* A társaságot 1830-ban alapították, erőteljesen támogatta a britek terjeszkedését Afrikában a XIX. század közepétől.

87. *brit esszéírók:* XVI11. századi periodikák szerzői, pl. Sleele. Addison és Johnson.

88. *egyre hosszabb láncot vonszol:* utalás Goldsmith Az utazójára (1764) I. 10.

89. *á-propos de rien:* (fr.) oda nem illő, semmihez nem köthető.

90. *vak ember vakációja:* (ang.) szállóige, jelentése: alkonyat.

91. *gaucherie:* (fr.) esetlen, ügyetlen, balkezes.

92. *souffre-douleur:* (fr.) olyan személy, aki mindig elszenvedi a sérelmeket, akit mindenki szid, csúfol: üldözött.

93. *a láda:* íróalkalmatosság, amelyet a térdre helyezhettek. Ferde fedele volt, és belsejében írószerszámokat, papírokat lehetett tárolni.

94. *Mémoires de Sully:* Maximilien de Béthune, Sully hercege (1559-1641). francia államférfi, IV Henrik minisztere. Emlékiratait (1638) többször kiadták.

95. *soupe blanche:* (fr.) tejleves, tejbepapi.

96. *nem jelentetlek semmit a ház elsötétített ablakai:* mivel a francia házakban függönyök helyett zsalugáterek voltak. Aimée számára a halált az ajtóra tett fekete drapéria jelezte volna.

97. *carte blanche:* (fr.) teljhatalom, teljes döntési jogkör, szabadkezet kap.

98. *keblében ablak volt:* Utalás Momusra, a bolondozás, gúnyolódás istenére a görög mitológiában, aki szerint az embereknek ablakkal a keblükön kellene születniük, hogy mindenki láthassa a gondolataikat és érzelmeiket.

99. *Kolonc:* Az álláshirdetések pl. a házvezetőnői posztra gyakran tartalmazták a „kolonc nélkül" kitételt, vagyis gyermekek nélküli, gyermektelen munkavállalókat vártak.

100. *A német meséből:* Utalás a Grimm fivérek *A békakirály* című meséjére, ahol Hűséges Henrik, a szolgáló hármas vaspántot kovácsoltat a szívére, hogy meg ne szakadjon bújában, amiért urát egy boszorka békává varázsolta. A mese végén ezek a pántok esnek le egyenként, nagy zajt csapva a hű szolga szívéről. Kisebb zavar érzékelhető a történet idézésében is, ahogy az eredeti regényben szereplő Hűséges János mesecím használata sem következetes.

101. *Karthágó romjai:* Mariusnak (Kr. e. 157-86), miután jelentős politikai és katonai sikereket ért el a Római Köztársaságban, megfordult a szerencséje; Afrikába hajózott, és Karthágó romjainál kereseti menedéket, így kapcsolva össze hanyatló csillagát a városéval.

102. *je ne sais quoi:* (fr.) mit tudom én, micsoda.

103. *sorok között is írva van:* Hogy elkerüljék a papírpazarlást és a magas postai díjakat, szokás volt a sorok között függőlegesen is írni.